

Deuxu Rybe Tyyriti

New Testament in Karajá (BR:kpj:Karajá)

Deuxu Rybe Tyrriti

New Testament in Karajá (BR:kpj:Karajá)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Karajá

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Karajá [kpj], Brazil

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Karajá

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
55ce0bcd-101e-52a3-984e-847027efe150

Contents

MATEU	1
MARKU	57
LUKA	87
JOAÕ	140
AÑHEBO ROTÝÑYRE	180
ROMA-Ó	234
1 ORITXI-Ó	258
2 ORITXI-Ó	278
ALATXIA-Ó	293
EFESU-Ó	300
FILIPI-Ó	308
ÒLÒSÒ-Ó	313
1 TESALONIA-Ó	318
2 TESALONIA-Ó	323
1 TXIMÓTXI-Ó	326
2 TXIMÓTXI-Ó	332
TXITU-Ó	337
FILEMO-Ó	340
HEBREU-Ó	342
Txieu	359
1 PEDRO	365
2 PEDRO	371
1 JUAÕ	375
2 JOAÕ	381
3 JUAÕ	382
JUDAS	383
APOCALIPSE	386

Mateu Deuxu Rybe Wihiky T̄myra, Mateu Tyyritidŷdu

¹ Kaheka Jesuisi Kristu labiehekŷ rare. Juhuu tahe Abraō heka Davi labiehekŷ rare. Iribi tahe Davi heka Jesuisi Kristu labiehekŷ rare.

² Ibutumy ilabiebohonimy arelyykre. Juhuu tybynimy arelyykre idi iriörenimy: Abraō, Ijai, Ijaò,

³ Juda, Peresi, (Peresi seriore tahe Zera inire. Isereny tahe Tamara inire.) Esraō,

⁴ Araō, Aminadabe, Nasaō, Salmaō,

⁵ Boasi, (Raabe, Boasise rare.) Obede, Rute, Ijese, Kie.

⁶ Davi hāwy heka Uria hāwy juhuu raremyhŷ. Iribi Davi-wana roire. Salomaō iriore rare. Tii heka Roaboaō tyby rare.

⁷ Idi Abia reare.

⁸ Idi Asa, Josafa, Joraō,

⁹ Uzia, Jōtaō, Aka, Ezekia,

¹⁰ Ezekia, Manase, Amo,

¹¹ Josia, Jekonia, taseriore-wana.

¹² Babilonia-ribi rohonyreu tahe tiiboho reare, Jekonia riore wahe: Salatieli (Tii Babilonia-ki reare.) Zorobabe,

¹³ Abiude, Eliaki, Azo,

¹⁴ Sadōki, Aki, Eliude,

¹⁵ Eliaza, Matŷ, Ijaò,

¹⁶ Ijaò tahe Jyje tyby rare, Jyje tahe Marie hābu. Jesuisi tahe Kristu Deuxu deòdŷna rare.

¹⁷ Kia labiehekŷ sōwe tahe 14my rare, Abraō-ribi Davi-ò wahe. Tule labieboho 14my rasōwerenyre Davi-ribi Babilonia hāwā-ò ridyreny ixideewimy aōkō rōte-ò. Ixyby 14my rasōwerenyre. Iribi tahe Jesuisi reare.

¹⁸ Kawese heka Jesuisi Kristu reare. Juhuu Marie Jyje-wana roikremy rare. Tii ijadòmaule tahe Deuxu Tyytybytyhy ribötönyre.

¹⁹ Jyje hābu òbiti rare. Tai tahe riixāwididŷnykemy rōhōtinyre. Kia õmo-ò rarybeõlere tuu.

²⁰ Kiau ūju tamy rarybere tarasina-ki: –Jyje, Davi riore riore. Ahāwyy, Marie, biteónyōke. Tuu bexihāwyynykre. Iriore dori Deuxu Tyytybytyhy riore rare.

²¹ Jesuisimy raninykre. Kiani tahe irybereny rare: tarasadu. Ibutumy iny dori iòraruna-ribi ritakre.

²² Iwese Deuxu rybe ihetxiu rarybere wese tahe tii wijí riwinyre. Kia wese ihetxiu rybe rare:

²³ –Ijadòma rabötönykre. Iriöreni heka Emanueli rarekre.

Kiani tahe irybe-ki kia rare:

Deuxu iny-wana ratxireri.

²⁴ Iribi tahe Jyje dexixade tarasina-ribi. Iwese Inynyryreny tuu tamy rarybere wesemy heka tii riwinyre. Tii-wana ratxiore. Tii aōhe risŷnyōre.

²⁵ Uladu reare xiery tii aōhe rira. Tamy niō riwahinyre, Jesuisi wahe.

2

¹ Belē hāwā-ki Jesuisi reare, Judeia bede-ki wahe. Iòlò Herodi iòlòmy raremyhÿ. Iu reareu, Hābu Erytyhy mahādu taina tÿmyramy robirenyre. Tai tahe iòlò mahāduō doidenyde biura-ribi Jerusalē hāwā-ò.

² Tiiboho rÿýraxirenre: —Iule judeu mahādu iòlò aôbo kaki reare. Jiarÿboho itainamy rabirenre tahe nadoidenyde riwowydynyrenykemy. Kaiboho teertyenye aôbo titxibo ratxireri?

³ Tahe inyô Herodiko relyrenyre. Herodi kia roholareu sôwemy riòtiinyre. Tule ibutumy Jerusalē hāwā mahādu riòtiinyre.

⁴ Tahe Herodi ibutumy dinodu mahādu ributunyre: Xiwena wahidÿydu dinodu, bede ywina tyrity erydu mahādu tule. Tahe tamyreny rÿýraxire: —Titxibo Kristu reakemy timybo tyrity-ki ròritidÿy my roire?

⁵ Tiiboho tamy rarybere: —Judeia bede-ki, Belē hāwā-ki wahe. Kia tahe ihetxiu rybedu riritinyre.

⁶ —Kai Belē hāwā mahādu. Judeia bede hāwā-ò. Kai hāwā yja iny rôhôtinyre.

Tahe inatyhy aôkô rare. Kai hāwā nihikÿre. Aribi dori dinoduô rôhonykre. Wamahādu iòlòmy ronykre. Idinodumy rarekre, judeu mahādu dinodu wahe.

⁷ Tahe Herodi heka biura mahādu ributunyre ibutumy iny-ribi wasimy. Tamy rÿýraxire: —Tiutxubo taina rôhonyre? Tahe rirawyonyre.

⁸ Tamyreny rarybere: —Kaiboho boibenkye Belē hāwā-ò. Idi tahe uladu-ki mahabenkyre. Iu wadee manarybebedenykre. Jiarÿ tule tamy arakre ariwowydynykemy.

⁹ Biura Hābu Erytyhy mahādu roholarenre. Tahe roirenre. Ryki ixityre tainamy robirenre. Uladu tyrehékylé ritoosonyre.

¹⁰ Iu tahe sôwemy reysarenre.

¹¹ Heto-ò rehemynyre. Tahe ralorenre. Uladu rare Marie-wana. Tahe tatiowotimy reserenyre riwowydynykemy. Isaurenry riraynyre tamy ri-wahinykemy: womati tÿrÿhÿkÿ, hee aderònà, aderònatyhy wana.

¹² Idi tahe Biura Hābu Erytyhy mahādu rarasinre. Deuxu tamy rarybere: —Kaiboho Herodi-ò bôòsebenyôke. Tai tahe rywixira-di tasubedereny-ò rôsôserenyre.

¹³ Biura mahādu tahe ròirenry rahudi tahe Inynyrÿ yju nade Jyje-ò rybemy, irasina-ki tamy rarybere: —Ariore, ise-wana bidyke Egito bede-ò. Herodi dori uladu rubudÿy my ratxireri. Adeo tiu ararybekreule kaò bòdòòseke.

¹⁴ Tai Jyjeboho rumy rahanrenyre Egito bede-ò.

¹⁵ Herodi rubusÿtybymy tahe dòòsedenyde. Tii riwinyre iwese ihetxiu tyrity rarybere wese, Deuxu rybedu rybe wahe:

—Wariore Egito bede-ribi nadidyde.

¹⁶ Herodi reburere. Biura Hābu Erytyhy mahādu dori tii riitxenanyre. Tai ibutumy uladu rirubunyre Belē hāwā-ki, tule ijo iòhò hāwā-ki. Ibutumy howÿtôdu rirubunyre inataô beòra ijôdikeki tahe rirubunyôre. Tai Jesuisi rirubunkemy risÿnyre, iwese tii rareu Biura Hābu Erytyhy mahādu tamy rarybere.

¹⁷ Kiamy ta rÿire iwese Deuxu rybedu rarybere wese, Jeremia wahe:

¹⁸ —Rama hāwā-ribi ibru-ò iny roholamyhÿre. Rakeli rare. Tii robumyhÿre.

Ibutumy iriore ituere. Tai robumyhÿre. Inyô riteysanyôtyhy iriore rurureki.

¹⁹ Herodi tahe rurureu, Inynyrÿ yju heka Jyje rasina-ki tamy nade.

²⁰Tamy rarybere: –Bòòsebenyke judeu bede-ò. Uladu ise-wana bidyke. Kia rirubunykemy risñymy hÿré tahe, rurure.

²¹Tahe Jyjeboho ròirenyre judeu bede-ò.

²²Akelau tahe Herodi riore ronyre iòlòmy, tyby deròwymy. Tai kowa-ò Jyje ròirenyõre sÿmy. Rasina-ki rybeõ rieryre Kalileia-ò ròirenykemy. Tai tahe ròirenyre kowa-ò.

²³Nazare hâwâ-ki rasñyrenyre. Kia tahe riwinyre iwese Inynyrÿ rybedu ihetxiu rarybere wese: –Nazare ludu tii rarekre.

3

¹Kiau Judeia bederahy-ki Joaõ Sebedÿýdu heka iny-ò rarybemyhÿre:

²–Deuxu Iòlòna bededÿýnana iòhòmy ratxireri. Aòraruna-ribi biixâwibenyke, bexirâhíke!

³Joaõmy heka Isaia ihetxiu riritinyre kawese:

Inyô bederahy-ki ryryreri: –Inynyrÿ dee ryòbiti biwinyke. Biywinyke ryõ tamy kanakemy.

⁴Joaõ kamelo radetyy ityy rare. Iròdutyy iwereysanare. Seihikÿle bidi-wana irÿsÿna rare.

⁵Ibutumy iny tamy ròirenyre irybe-ò roholakemy iòhò hâwâ-ribi, Jerusalë, Judeia, Jordaõ bero-ribi wahe.

⁶Tamy òrarunamy relyyrenyre rabedewomy tamy relyyrenyre. Tai tahe Joaõ heka bero Jordaõ-ki tii riratysebenyre.

⁷Fariseu mahâdu, saduseu mahâdu doide tamy riratysebenykemy. Kiau Joaõ tamyreny rarybere: –Hemylala mahâdu! Deuxu aõhõkÿmydÿýnana-ribi mahenybenyöthy. Aõhe inatyhy?

⁸Juhuu aõwihihikÿ widÿýna biwinybeny. Tai tahe iny rierykre kaiboho aòraru-ribi inatyhymy texihutenye.

⁹Fariseu mahâdu, kaiboho tahötintenyte: Abraõ heka inylabiehekÿreny rare. Rikirâhîöthy. Deuxu-ò kia aõ aõkõ rare. Tamy wikeki mana-ribi Deuxu heka Abraõ riòkoreõ riwinykre.

¹⁰Woma tahe òwòru-ribi iòhòmy rÿira. Òwòru bederaty wiwihihikÿ ihoõkeki, kedeskre. Rasõkre. Woma heka Deuxu aõhõkÿmydÿýnana wese rare.

¹¹Jiarÿ bedi araratisebedÿýnyra aòraruna-ribi texirâhíteki. Jesuisi tahe Deuxu Tyytybytyhy-di ròratisebedÿýkre heòty-wana riratysebenykre. Tii waratyre awityhymy ratxireri. Jiarÿ riwaixýrunymy watxireri iwa ariwykeki.

¹²Tii maixõmo risykre. Maixõmo ributunyre tahyna-ò. Irÿnysi heòty-di riworonykre. Heòty itueõna heka rare.

¹³Idi tahe Kalileia bede-ribi Jesuisi nade bero Jordaõ-ò. Tii Joaõ-ò nade riratysebenykremy.

¹⁴Joaõ aõkõmy rarybere: –Jiarÿ tahe aõ aõkõ rare. Kai biwaratysebenyke.

¹⁵Jesuisi tahe tamy rarybere: –Deuxu deewina heka kia rare. Rikiwinykre. Tahe Joaõ riratisebedÿýre.

¹⁶Ròratisebenymy rahudi tahe Jesuisi ròtuòra. Biuwetyy rarayre Jesuisi tahe bòtòenimy robire, itxi dobehede, Deuxu Tyytybytyhy wahe. Rybeõ biu-ribi narybede:

¹⁷–Kia heka Wariòre rare. Jiarÿ heka sôwemy tukure. Idi wadeysareri.

4

¹ Idi tahe Deuxu Tyytybytyhy heka Jesuisi ridyre bederahy-ò. Tai Satanasi riurihikemy tamy rehemynyre.

² Jesuisi heka 40 txumy, 40 rumy heka aõ rirýsýöhyy bede idi rýire. Sôwemy heka rama risamy tai raremyhý.

³ Taile Satanasi tamy nadé. Tahe iurihiximy tamy rarybere:

—Kai inatyhy Deuxu Riõre ahâte wana heka mana-di orotxumy biwitxi-ranymy biwinyke ahinamy.

⁴ Tahe Jesuisi dirawyönyde: Deuxu Ritidýyna-ki kiamy roire: —Iny heka orotxudile aõkõ irumy rýirakre. Ibutumy Deuxu rybedile iny irumy rýirakre.

⁵ Idi Satanasi heka Jesuisi ridyre Jerusalë hâwâ-ò. Templo heto ratyre tahe ritidire.

⁶ Tahe tamy rarybere:

—Kai inatyhy Deuxu Riõre ahâte wana heka katyre-ribi ixi-di behukre bede-ò. Buruöthy heka besekiki. Deuxu taÿju kiditeònkyre aramykemy. Bede-ò aõkõ beseke.

Ijõ tyriti rarybere:

—Deuxu araywinskyre taÿju-di. Tii ÿju kiditeònkyre tebò-di ariijekemy. Awa ritõmonyöthy manatyre-ki.

⁷ Jesuisi rirawyönyre: —Tyyriti tule rarybere:

—Deuxu uritere biurihîöke.

⁸ Iribi Diabo heka Jesuisi ridyre hâwâlòö-ò. Tamy ibutumy bede iõlõna riteðsinyre.

⁹ Tahe tamy Satanasi rarybere: —Beseke atiowotimy tahe biwawowy-dynykeki, adee kia ibutumy iõlõna wiwihiķy ariwahinskyre.

¹⁰ —Make Satanasi, Jesuisi rarybere: —Tyyriti rarybere:

—Deuxu-ò sohojile deàlana, wowydyna biwahinskyre. Tiile bityhynyre. Deòdu tamy sohojile mabeké.

¹¹ Satanasi tahe Jesuisi-ribi rexitare. Ýju mahâdu rehemynyre iyrubudýýmy.

¹² Joaõ òludu heka ròtenawo-ki ritidira. Kia Jesuisi roholareu, Kalileia bede-ò ròòsere.

¹³ Nazare-ribi rare Kafanaõ hâwâ-ki rasýnykemy rare. Tii aho-ki iòhore, Kalileia aho wahe. Zebulõ bede, Natali bede tahe inatxi hâwâ ibiòwa rare.

¹⁴ Kia tahe Isaia Tyyriti rarybere wese:

¹⁵ —Zebulõ bede, Natali bede, Jordaõ bero kowawe-ribi ijà-ò. Ahohokýry-ki. Kai judeukõdu mahâdu bede rare, Kalileia wahe.

¹⁶ Iny kowasý mahâdu bede luru-ki rasýnymyhýre. Tahe tiiboho loosónahakýmy robirenryre. Bede lurusý mahâdu-ki tahe Deuxu loosôna ritoosonyre.

¹⁷ Iribi tahe Jesuisi ritelenyre Deuxu rybe ritýnynykemy. Tii rarybere: —Aòraruna-ribi bexirâhîke. Deuxu Iõlõna bededýÿnana dori iòhomy ratxireri.

¹⁸ Kalileia aho ijàti-ki Jesuisi rariamy ratximyhý. Tahe inatxi waxidu seriõremy robire, Simaõ Pedro, tule Andre ijõre. Rià-di utura rimymyhýreny.

¹⁹ Jesuisi tamyreny rarybere: —Bodoike wahemy. Iny wadee bimykre. Iwese araernanykemy bimykre.

²⁰ Aõwesele tahe taria ririrenryre. Jesuisi-wana roirenryre.

²¹ Roirenryre tahe inatxi ijõ seriõre-ki Jesuisi robire. Txiau ijõni rare. Joaõ ijõre. Tiiboho Zebedeu riore roire. Tiiboho talawo-ki ronyrenyre rià riywinskyreny. Jesuisi tamyreny rarybere: —Wahemy bòdòike.

²² Tai tahe tybyreny ririrenryre. Jesuisi hemy ròirenyre.

23 Ibutumy Kalileia bedey-ki Jesuisi rariamyhŷre. Tii judeu dohodŷyna heto-ki rarybemyhŷre. Deuxu Iolônamy ritŷnynymyhŷre, Rybe Wihiķi Tŷmyra wahe. Sôwemy webinadu mahâdu riteytenyre.

24 Jesuisimy iny relyyre ibutumy hâwâ hâwâ-ki Siria bede ibutumy. Tai tahe sôwemy webinadu mahâdu didydenyde tamy, iny tyytybybina-di, iny iumy imyremyreheký wahe. Jesuisi ibutumy iny riteytenyre.

25 Iny sôweheký riheludunyre, Kalileia bede-ribi, Debòwiò hâwâ-ribi, Jerusalê-ribi, Judeia bede-ribi, tule Jordâo bero kowa-ribi.

5

1-2 Jesuisi inymy sôwemy robireu, raòwönyre hâwâlò ratya-ò, Ierydŷyna mahâdu tamy doidenyde. Taile rierynadŷnyny ronymyhŷre.

3 Deuxuko-ki iny ibinamy rŷimyhŷre. Kia iny tuu rexierymyhŷre, teysatyhy rare. Tii deysana sôwemy tai ratximyhŷre, Deuxu Iolôna heka ihõrõrenymy rarekre.

4 Robumy rŷirakeki teysamy heka rŷirakre. Ibedewona wiòhedŷyna rybe-di heka tamy kanakre.

5 Kia intyhy-di widee ratxireri, tii heka teysahyymy ratximyhŷre. Ibutumy heka iny ihõrõlehekýle rŷirakre. Bede bede heka ihõrõmy rarekre teysamy rarekre.

6 Inyô-ò òbitinamy lobiximy rurukeki tahe teysamy rarekre. Deuxu tamy òbitina riwahinskyre.

7 Inyô ruxetòena-di ratxireri. Deuxu heka tamy ruxetòena-di rarekre.

8 Inyô irayky òbitimy ratxikeki tii heka teysamy rarekre. Tii dori Deuxumy robikre.

9 Inyô ywina-di wiwana rŷirake teysamy rarekre. Ywinaõ-di rarekré, teysamy rarekre. Tii dori rarinikre: Deuxu riòremy.

10 Inyô aõhökýmy dŷñana reuròkeki, tii dori òbitimy rurukeki, tii tulesŷ teysamy rarekre. Deuxu Iolôna dori ihõrõmy rarekre.

11-12 Inyô umyreny relyykeki uritere hekýle. Ruirybe-di umyreny relyykeki, aõhökýmydŷñana adee riwahinskyre wana, tai tahe beysakre. Awimy mohõtinykre. Kai dori biu-ò mahenkyre. Tai tahe beysakre kai awimy nohõtykre. Uritere nohõti rosarenyõmy. Kia wese tule Deuxu rybemy rybedu aõhökýmy rotŷnyre.

13 Kaiboho heka saawesemy atximahâtenyte, jyyra wesemy wahe bede mahâdu iny-ò, kai dori kiamy bede mahâdu tewiòhenanyte. Auri tahe urihimyô biõnonykeki tahe aurihixina heka urihimyôlemy releke. Kaa jyyra urile idi adehu rŷikre iny ityre rariakremy. Awiòhedŷyna biõnonykeki tahe aõma aõkõ beleke.

14-15 Kai loosôna wesemy atximahâte kabede mahâdu iny-ò. Hâwâõ hâwâlò ratyy-ki roikeki, tiu heka rexiwòõtyhy itŷnyhyy roimyhŷke. Loosônaõ iny ritoosõnykeki, tule heka tiu heka hyna rawoõ-ki roiõtyhy roosõmy. Aõma roosõnanyymyhŷre ibutu heto jurjuramymy heka ibutu ritxuxanymyhŷre. Aõma tamana-ki rŷimyhŷreki wahe.

16 Kaiboho tule amahâtureny awiwihikýmy robikeki tahe Deuxu-ò wowydyna riwahinskyre.

17 Jiarŷ heka anaõde bede ywina tuededŷymy. Anade aõ Deuxu dee rybedu tuededŷymy aõkõ heka anade. Anade ibutumy aõmybo rarybere widŷymy. Timybo rarybere wese heka ibutumy tuu rotŷñymy rarekre.

18 Inatyhy my adeereny ararybekre bede ywina tyyritiy-ribi tiu ijō iōdtyhy ijō sohoji ritiwedena yreō reseōhyykre. Ibutumy roikre aōhebo rotýnymyhyreō bede konanako-txi.

19 Inyō tōhōti urihimyō bede ywina rosakeki rexidelenymyhyre iny ribedeerynyōkemy iny ritohonyōmyhykemy. Hābu tahe iyjamy Deuxuko-ō rarekre, Deuxuko-txi. Inyō rityhynyymyhyre irybe iny rybedeerynymyhyre. Tii tahe Deux Iolōna-ō nihikȳmy rarekre.

20 Kaiboho aōma fariseu mahādu-ribi awityhymy ixi-di mohōtinybenykeki. Ti heka Deuxu Iolōna-ō arōterenyōmy. Kaiboho heka awi toite aōma fariseu mahādu judeu mahādu wedu ratyre heka awi boibeke. Kia aōkōkeki tahe malōbenyōthy.

21 Ihetxiu bede ywina Tyyriti kawesem y rare:

—Kai inyō birubunykeki heka iōwynamy iny akanarubunyke. Kia heka bede ywina heka rare.

22 Tahe warybe urihimyō iwixira bede ywina-ribi. Kai inyō-ō maraykynykeki. Tai tahe brebbehaký-ki tate. Abiōwa-ō bininikeki itxýtemy. Tam y kai marybekki: —Kai aōki awiōre. Tai tahe akýnadykre heka aōma ywisidýyduko-ō araōwonykyre. Inyō-ō kai makyaranykyekki kai brebbehaký-ki texilörömy tate. Kai inyō deramy mabekki uriteremy nodu tam y marybekki, tai brebbehaký-ki tate. Inyō òsýny aradykre ywisidýydu mahādu-ō. Inydee ratyhymy mabek wana aōkō raremy marybekki, heōty kōnana bede-ō make lau brebbehaký-ki tate. Iōhärure kai heōty bede-ō makemy.

23 Kaki aōma nieru xiwena wahidýyna-ō behemynykeki inyō-wana aōhe widee botýynykeki ōhōti rosaōlemy ahāte wana.

24 Deuxu heka axiwena tewahinyōhyymyhyte aōma xiwena bire-ki heka brike. Tahe bijjeke aseriōre juhuu. Aōma wana biōbitinybenyke widee marybebenyke. Iribi tahe tam y bedehemynyke xiwena wahidýyna-ō wahe tadevenymy atximahāte wana hābuō-ō.

25 Aōma tai tahe iōraru-ki aōludumy relera wana. Tam y behemynyke aōma timybo tii-wana widi biywinykemy timybo adeve biōwonykemy tam y heka bitobiny òrale heka aōma rieryke urenana. Aradyhemy aōma ywisidýyna ube-ō, idi ywisidýyna mahādu, idi soldado. Tai tahe bitobinyke bede rierykemy.

26 Inatyhy heka adee ararybekre rōtenawo-ki malōkeki. Tiu heka aōlökomy aōma iōwy mahumy adi rōhōtinykyre. Idi mohōtinyke xiery heka bōhonyke.

27 Juhuu ihetxiu heka kaweselemy Tyyriti-ki rarybere:

—Otaōmy!

(Bede ywina tyyriti-ki wahe.) Kawesem y heka jiarý rebedeerynywāhāre.

28 Ótam y rōhōtinykeki hāwy -ō retehekeki ótam y rexinohōtinykeki. Tai heka tii òta òraru riwinymyhyre. Iwese iwixira hāwy -wana roireri yrubule taheka òta òraru riwinymyhyre.

29 Arueō òraruna-txi araatykeki, bitake. Awityhymy biu-ki malōke kawesekile heka awire, Deuxus -ō malōke wahe. Arue wiōmy tahe awiōmy biu-txi arue yremy heōty bede-ō make tahe ibinatyhyre.

30 Tule eraō bitake iurelemy era-di make biu-txi. Aumy ibutuhukȳlemy heōty bede-ō rakehārele tahe awiōre.

31 Bede ywina heka kawesem y rōhōnyre iny-ō juhuu wahe:

—Inyō tahāwy - ixi-ribi riteónykeki rixāwididýyna - tam y tyyritiō riritinymyhyre.

32 Iwitxira rybe-di jiar̄y arukile tahe hābu tahāwyi riatyra. Inyō uritere òta òtana òraru-ki ixi-ribi tahāwyi riteònomyhyre. Tai tahe hāwyi roimyhyre hābu witxira hābuō-wana. Tai tahe òta òtadumy kia hāwyi rininire. Adȳywe òraru-ò riteònonyre tahāwyi riteònonyre uritere òhyynaôle. Tai tahe tii adȳywe òraruñaôle heka riteònonyre. Taile heka hāwyi hābu witxiramy heka roimyhyre ahābuō tahāwyi uritere hyynaôle riteònomyhyre mahādu hābu heka. Tii heka tule òtadumy relemyhyre hāwyi òta òtaduō heka roireki wahe.

33 Juhuu heka ihetxiu kia wesemy Deuxu tamyreny kia rarybere:

—Taholatenyte kiamy Deuxu heka uritere ruiõmy atximahäbenyke Deuxu-ò biwinybenykemy marybemy bimykebi biwinybenyke.

34 Tahe jiar̄y heka kiamy adeereny ararybekre. Aôwidŷymy ixi-di nohōtirenyömy ryberenyömy iwidŷymy. Ixinohôtidŷymy ryberenyömy ariwinykre biwawiöhenanyke wana biu-ribi wawiöhenanykre wana. Uritere heka tuu ryberenyömykre kia wesemy biubrò-ki aôkô biu dori Deuxu rynana rare.

35 Kiamy uritere rybeömy bedebrò-ki aôkô aô biwinykemy aômy mabekemy. Bede dori Deuxu idi ratximyhyre rare. Deuxu waa elehyna dori bede rare. Jerusalē hâwâbrò-ki tule aôkô, tii dori Iòlötöhy hâwâ rare.

36 Tule arade-di widŷymy uritere dori rybeömy kai dori awitxiranyötyhy arade iura-ò ilyby-ò urile araykywydynakile tuu ratxike.

37 Aôma araykywydynakile heka tuu riwitxiranykemy idi tahötinmyhyte. Kiamy heka tarybemahâte iwidŷynamy teuremy tarybemyhyte: —Kohe, kiale ariwinykremy marybeke ada aôkôre, ariwinyötyhymy aôbo. Kiamy marybekeki iratylemy kohe, aôkôre myy aôbo. Sôwemy marybekeki tahe aôbina binahakâle heka röhönykre.

38 Ihetxiu bede ywina röhönyre.

Inyō witxira rueö ribinadŷynykeki, iny witxira tule iwesele riwinyke. Kia widŷyu rue heka ribinadŷynyke. Rue heka wilemy raòwynyre rueöwilemy. Juhu tasŷ ýjuõlemy raòwynyre. Jiar̄y tahe rebedeerynyre kawesemy.

39 Inyō aôbinamy adee riwinykeki, aô aôkô tamy biwinyke. Inyō aôsñny rheterenykeki, tule iwyö-di beake rehetenykemy.

40 Uritere aôludu-ò ixiöwydŷömy. Aôma ijô atyy ritakeki heka tule tamy arahana biwahinyke. Inyô sohoji urixinamy adee ixidinymy reake wana. Inatximy heka tii-wana beake.

41 Inyō ixitöedŷymy aô aribi riwykeki tamy biwahinyke tule inyô aribi aô huòtemy riwyke wana.

42 Abròrò itue-di tamy òkeseõmyke iwòde-ki ihuòtemy biwahinyke.

43 Ihetxiu heka taholatenyte kawesemy:

—Kai heka aô hâwâ ludu mahâdu luumy heka madònomyhyke.

Aôludu aki ratxike wana tukumy atxike teramy atximahâke.

44-46 Tahe iwitxiramy ararybekre. Aôludu heka arabedeerynyke. Tukumy mabekemy inyô aôhôkymydŷynana rotŷýnryeri wana tamy rexítöenyke. Kia wese-ki heka inytyby riòremy mabeke, Deuxu riòremy wahe. Tii dori juu riòlòdŷynymyhyre inybina tyre-ki wahe. Tule iny wiwihiķy tule-ki aôma biu heka tule riteònomyhyre. Aôma iny òbitikôdu mahâdu tule-ò. Tule òbiti mahâdu tule riteònomyhyre. Aôma tukumy ahâte sohoji ratximyhyre sohojile kai itukukeki. Kia heka awi aôkô rare ibutumy òraru mahâdu heka

tule riwinyremyhŷre kia wese. Aõma urile rybedŷj azry mahãdu, Aseriore mahãdu.

47 Tulesŷ kia aõma aõkõ rare aõma tule heka judeukõdu mahãdu dori tule riwinyke, tii Deuxu riverykõre.

48 Òbitityhymy kaiboho boibeke. Aõma jiarŷ heka arabedeerynyrenyrerri biu-ki inftybyreny ratximyhŷre dori òbitityhy rare.

6

1 Wahisidŷjna wiwhikŷ kai hâburu-ki iwahisidŷjõmy iny-ò. Kai itxerenaõnamy biwahinymyhŷ. Aõkõkeki tiu inftybyreny-ribi bitaõtyhy aðowy awahisidŷjna.

2-4 Kai biwahinykeu iny adee aõmybo rurumyhŷreó. Uritere ibutumy iny itxerenamy iwahidŷjõmyhŷ. Iny-ò òbiti mahãdumy riwisñymyhŷre mahãdu, kia wesemy heka tii riwinymyhŷre heka. Dohodŷjmy heto-ki tuu riwinymyhŷre kia wesemy tule ibutumy hâwâhâkŷ ruetyawetyamtu riwinyrerimy ihŷre. Inatyhy dori adee rarybereri: —Aõma wahisidŷjnatyhy my heka adee rarybereri: —Wahisidŷjnaõ ixidee ritamyhŷre. Aõbo Deuxu wahisidŷjnaõ heka adee riwahinyötyhy. Tai heka Deuxu wahisidŷjnatyhy riwahinyötyhy tamyreng. Iny-ò aõ biwahinykeki, abiðatyhy-ò belyyõke. Wasilemy tamyreng awiòhedŷjna biwahinyke. Iny tybyreny dori ibutumy aõna aõna ròtena riveryre aõwahisidŷjna adee kidiwahinykre.

5 Iwese budu mahãdu riwinymyhŷre wese uritere iwidŷjõmyke. Kia wesemy aõkõ heka bexitõenyke. Ibuturu-ò rexitõenymyhŷre dohodŷjna hetowo-ki heka lamamy rexitõenymyhŷre. Hâwây-ki dori rexitõenymyhŷre ibutu itxerenakemy. Inatyhy my heka adee rarybere: —Atarasana ibutumy ritare.

6 Inatyhy dori ritare.

—Bexitõenykeu malõke aheto jurawo-ò. Ixi-di bijjòtòbonyke. Ierykõnamy boo ratximyhŷreò heka bexitõenymy myike. Ibutumy heka boo aõbo wasimy iny riwinyriwinyymyhŷremy robimyhŷre. Tai-ki tahe bede ywina wiwhikŷ heka adee kidiwahinykre.

7 Tule rexitõenymyhŷre uritere irehemy idi lamaõmy uritere ixtiyremy tamy ixitõedŷjõmy wiwesewehyyle. Judeukõdu mahãdu dori kawesemy riwinymyhŷre. Kiamy heka raraykywydynanymyhŷre aõma rexitõenye ehehekŷkeki heka roholatyhykemy rohõtinymyhŷrenyre uritere widŷjõmy iwese tii riwinymyhŷre wesemy.

8 Inftybyreny dori rierymyhŷre aõmybo iny raraykynymyhŷré. Inyboho heka rexitõenymyhŷre urierymyhŷre aõmybo inyboho rurumyhŷrenyre. Iny sõwemy rarybemyhŷrele aõkõ heka tii roholamyhŷre. Aõmybo iny rurumyhŷrenyre, heka bexitõenbynyke. Kia wese:

9 Wahareny, biu-ki atximahâte. Anityhy iny ibutumy rityhynykemy idi rierykemy watxireri.

10 Aiòlõna heka wymy kanake. Iny adeewile riwinykemy iwese biu-ki relemyhŷre wese.

11 Wadeereny txuõ txuõ rŷsŷna bidiwahinyke.

12 Waòrarunarenõ õhõti-ribi bitosadŷjnyke. Iwese jiarŷ inyõ òraruna wanohõti iribi aritosadŷjnymyhŷre wese.

13 Isiratyhy urihixina-ribi heka biwayrubunyke, òraruna-txi reseke lau. Aõna aõna bina-ò bidiwajebenyke. Iòlõna, ruru, loosõna heka ahõrõhyy rare. Kie.

14-15 —Inyō ariixāwidinykeki iaōbina-ribi. Tule inytybyreny riwai-ixāwididŷnyke. Deuxu iōraruna-ribi riixāwididŷnyke. Beinareheke wana.

16 Uritere aōsŷny bedeötidiŷŷomy iwese budu mahādu rŷira wesemy. Tai heka byreōmy iny-di txuu rŷimyhŷremy widi retehemyhŷre. Wiji ðhōtireny reake. Heka raōwynyra inarehena iraren.

17 Tai narehereheu tainarehenyteu. Atarina-di ahātemy beake aōsŷny bisuhòke.

18 Inywitxira heka anaeryōtyhy kai tenarehemy atxiteri. Inytybyreny sohojile heka rierymyhŷre. Inyō tuu robiōtyhy. Tii tahe ibutumy aōna aōnamy robimy wasimy rŷiramy. Iribi tahe tii araōwynyrenyke.

19 Aōna aōna butudŷŷomy tyy, nieru, aōna aōna wiwihiķy butudŷŷomy kabede-ki. Txudōera dori ibutumy kabede-ki tuu riroxike aōna aōnamy. Aōma rararŷnyke iaōmydŷyna ibutumy rararŷnyke rahuke. Wasidu tamy raloke. Iaōmydŷyna-ò sōweō wyremy rasinyke iaōmydŷyna-di.

20 Kaki ibutudŷŷlemy heka biu-ò bibutunyke. Tai heka txudōera aō rirōōtyhy tule rararyōtyhy. Tule wasidu aōkō rare.

21 Titxibo aōmydŷynaana ratxireri iwesele taheka arayky ratximyhŷre. Biu-ki aōbo ada bede-ki aōbo. Aōma bede-ki araykywydyna ratxireri wana heka kakile taraykywydynanyte. Biu-ki araykywydyna ratxireri wana heka biu-ki heka arayky aōmydŷyna butuna raykywydyna ratximyhŷre.

22 Arue heka loosōna wesemy rare. Aumy dee itŷnykeki heka aumy ibutumy loosōna-di tŷximy rarekre.

23 Aumy ibinakeki tahe bede loro-ki matxiķe. Aumy bede lorohokķi ratxiķekи ibinatyhymy matxiķe aōma butunale-di iny rōhōtinykeki heka tiu Deuxu iny riwiōhenyōtyhy. Deōdumy heka releōtyhy.

24 Inatxi wedu-ki dori inyō rityynyōtyhy. Tule heka tii roholamyhŷre ijō-ribi tahe tōhōti rosamyhŷre. Inyō Deuxu deōdumy releōtyhy tii aōna aōna butunadile rōhōtinyhŷreki.

25 Tai heka tuu rarybereri adeereny. Uritere nohōtiyreōmy arŷsŷnamy tule atyymy, idi matykynykemy. Aumy dori rŷsŷna ratyre aōnityhymy ratximyhŷre. Tule aumy tyky ratyre aōnimy ratximyhŷre.

26 Nawii-di inihe betehebenyke. Tiiboho heka aōoworumy aōkō rōbrōmyhŷreny. Aramyre heka aōma tarŷsŷna wydymy bederahymy tarŷsŷna riyrubunyōhyymyhŷre heto nihikķ-ò. Deuxu biu-ki ratximyhŷré heka nawii riyrubunyymyhŷre irŷsŷna tamy riwahinymyhŷre. Kaiboho tahe iratyretyhy toite, Deuxu-ki wahe.

27 Sōwetylhy my maraykywydynanykeki aōbohe, arumy aōbo arirarehemy mariake. Aōkōre.

28 Uritere nohōtiyreōmyke atyymy. Betehemyhŷ inihe noijsa-di. Aōma tiiboho heka raaōmysŷdŷŷöhkymyhŷre. Tai tyky wihiķy-di rexityynye. Tyy ixidee riwinyōtyhy. Ihāre tahe Deuxu rityynywihiķyre heka tyy wihiķy tamy riwahinyreri.

29 Salomaō heka itykynihikķra. Ihāre tahe ityky heka awityhy aōkō rare. Nojasa heka iratyre ityky wityhyre.

30 Deuxu heka noijsa ritykynymyhŷre aōma noijsa heka wijilemy idi ihŷre. Biurasōmy tahe ixāwilemy reamyhŷre, risōra. Tii heka tyky adee kidiwahinskyre. Nohōtiyreōmy tahe. Tii dori adee kidiwahinskyre tykyō. Aityhyna dori ibutetyhyre heka.

31 Tahe raykyōmy nohōtiōmy titxiribibo arŷsŷna bidiwyré, atyky amona.

³² Tyhydýydukõdu mahãdu heka kiaôle heka ritõhõtidýynymyhýre. Inytybyreny heka rierymyhýre aõmybo tarumahãte. Ibutumy heka araerymyhýre aõmybo taruterimahãte.

³³ Tii Deuxu aõma dýyñana sohojidile. Manaykynykeki heka tii ibutumy adee riwahinskykre.

³⁴ Uritere nohõtiyreõmy aõbo biurasò kia aõmydýyñana-ò. Rýire dori sõwemy wiji biaõmysdýyñanykremy biwinykré. Iwitxiramy bidiwinskykre iwitxira aõmydýyñana-õ.

7

¹ Iny witxira witxira-di ywisidýyökeki. Aywisidýyna wesemy heka Deuxu ruxetõena-di ywisidýyymy araywinskykre.

² Iny teywinymahãte wesemy heka Deuxu araywinskykre.

³ Kai heka õwòru nihikýereõ arue-ki ijõdikeki, aõhererekibo bederarasi sõmo-di inywitxira rue-ribi bitakemy atxiteri.

⁴ Tai heka kai bobiothyhy itarasa-ki wahe. Arue-ki dori õwòruere ijõdireki heka bobiothyhy. Õwòru ere dori aõraruna sõwemy rýire wesemy heka atximahãte.

⁵ Kai texibonyteri. Aõraruna-ribi juhuu bexiòbitinskykre. Idi tahe aseriore õraruna-ki biwiòhenanykre. Aõraruny-di rierymy idi òbitimy betehekre iõraruna-ribi ixitarasadýyymy biwiòhenanykemy.

⁶ Inyõ heka utura rati mana wiwihiiký-di rehuõthyhy aõma ixýni herina-txi. Ixýni dori ityre rariake tahe riõnonyke adee heka kanakemy wahe. Iwese tule heka ijõrõsa-ò biwahinydýyõmyke. Rybewiwihiiký hâbu õrarudutyhy-ò iwhahisidýyõmyke.

⁷⁻⁹ Rexitõenykeki tahe bitake kia. Biekeki tahe tai mahake. Bihetenykeki heka iny adee riraynyke ijötòbõna. Inyõ heka Tyby-ò rýsýnaõmy rexítõenykeki, mana heka tyby tamy riwahinyöthy.

¹⁰ Uturaõmy rexítõenykeki tahe hemylala binahaký tamy tiu riwahinyöthy.

¹¹ Kai aõna aõna wiwihiiký biwahinskyke heka teerymyhýte auladu-ò wahe, hâbu õrarudu hârele wahe. Aõbo heka tule Deuxu inytybyreny inydeereny riwahinskyke aõna aõnaõ wihihiiký. Rexitõenykeki tahe tamy ariwahinskyke. Inytybyreny heka tamy riwahinskyke. Iwese iny witxira teyrubunymahãte wesele heka iny araywinyymy ixi-di tahõtinymahãte wese.

¹² Tule kai aõwiwi inyõ ixidee aõhebo rotýyñymyhýkemy taruterí, kiawesely tamy botýyñymahãke. Kia heka Moisesi bede ywina tyrriti-ki roire. Kiale Deuxumy rybedu mahãdu ribedeerynyre.

¹³ Biu bede wiwihiiký kia ryýijöhýtýdile malokre. Heótý ijò bederyijò heka nihiký rare. Iny kia ryhyký irumy rakre heka isirare iny ibute kowa ralore.

¹⁴ Irumy nonona ijò tahe ihýtýre. Ryy heka ihýtýre heka ibutere iny ryhýtý-di ròtedu timy bede erydýyökõdu-ò.

¹⁵ Bexijebenyke kia mahãdu lau Deuxu rybe rybedu mahãdu tyhymy aõkõ lau wahe. Budoeni wese ratximyhýre inytyhy wesemy. Tawo-ki tahe inatyhy rare aholo debore wesemy heka ratximyhýre.

¹⁶ Teeryte wesemy ibederaty-ò betehekeki. Hede-ò heka uvamy figomy tule tiu iratyõna. Iaõmydýyña-õ bierybenyke tibo roiré.

¹⁷⁻¹⁸ Tii heka bierybenyke aõhebo rotýyñre wana teerytenyte. Tii heka riitxenanyöthy kia aõma matyty matynimy heka tiu biitxenanyöthy. Tule

betehekeki, bierybenyke aõwesele heka òwòruõ bierybenyke. Aõma bederatyõ birýsýkeki tiu heka bederaty wihihýõ arýsýõna òwòru ratyy-ò, bederatybinahák yule rierykre.

19 Òwòruõ bederaty wihihýmy raratynyõkeki heka hemy raõrõrõke rokoke.

20-21 Kia weselemy heka iny teerytenyte. Aõhebo iny rotýnyke wahe. Tai tahe terytenyte heka, tetehetenyterikile wahe. Òbiti mahádu wesemy rarybemyhýre. Tahe òbitimy aõkõre ihýre. Sôwemy heka iny tawedumy riwaninire. Ihârele tahe biu-ò ralõõtyhy. Deuxu tyhydýydule tahe ralokre. Ywisidýynatxu heka kawesemy wadee rarybekre.

22 Sôwemy iny wahe: —Wanyrý, Wanyrý, jiarý hewa iny iwitxira sôwemy aijyy rarybemy rare wahe. Tule heka tytybybina reteónymy rarewähä. Tule deytena wihihý heka ani-di rewinymyhýre.

23 Tai tahe jiarý tamy ararybekre heka: —Kõrehe, kaiboho aõ wamahädumy aõkõ atximahâte. Umy reerykõre. Waribi bexitake. Aõraruna dori sôwere.

24 Kawesemy heka iny bede eryna ratximyhýre. Warybe-ò roholamyhýreu heka aõwesele riywiny myrityhynymyhýre. Kíá hâbu hetowidýydu wesemy heka rare. Iheto heka manatyre-ki riwinyre. Tii heka ibedeery sôwemy ihýre.

25 Biu heka beõra heka rariamyhýre. Iu tahe biu rejuunymyhýre, yhy rebonyre. Tahe tiu reseõtyhy manatyre-ki dori riwinyre.

26 Warybe ijohonadu tahe iwitxiramy ihýre. Hâbu itxýte tahe warybe-ribi aõwesele töhõtireny rosamy reamyhýre. Kaiboho aõbedeeryhyký aõkõre roire. Tii heka iwese hâbu ÿnarakile heto riwiny myhý wese rare.

27 Biu risebenykeu, beõra rareareu, yhy rebonyre tahe iheto reseke, ibutumy iõre, rahura.

28-29 Ibutumy heka Jesuisi rybe erysydýýna-ò bede riõtiinyre. Tii heka hâbu erysydýydu wesemy tii ribedeery myhýre. Aõ judeu wedu wesemy aõkõ ribedeerynyre.

8

1 Tiu hâwälõ-ribi dobephedeu, sôwemy heka iny ihemy doidemyde webinadu, tybina heka tamy nadé.

2 Wowydyna rybe-di heka tamy rarybere: —Adee wikeki heka kai bivateytenyke. Jesuisi dirawyõnyde:

3 —Wadee awire, arateytenykre. Tahe tamy tebò ritytere tamy reerimy. Ittybinana riteytenyre.

4 Tahe Jesuisi tamy rarybere: —Boholakre, iny-ò uritere rybeõmy.

Kai tahe makre xiwena wahidýydu-ò xiwenaõ biwahinskyre. Idi tahe Moisesi bede ywina raryberewesemy xiwenaõ biwahinskyre. Kai tahe iny riverykemy heka yteny ratximyhýre.

5 Jesuisi Kafanaõ hâwã-ò rehemynyre heka hâbu soldado weduõ tamy rehemynyre. Tii tahe Jesuisi-ò rexítõnyre:

6 —Wadeòdu biteytenyke raterenymy ratxireri waheto-ki. Sôwemy aõhõkõmy rotýyñyreri. Ibinatyhymy roireri rexisiranymy raratykõhykylemy.

7 Tai tahe Jesuisi tamy rarybere: —Rakakre, tai ariteyteynyre.

8 Idi soldado wedu rariwyõnyre: —Aõkõre, Kai hâbu wihihýký tate. Jiarý tahe hâbu aõ aõkõmy jiarý watxiwähäre. Waheto-ò manalõõtyhy. Karibile marybekre tamy taile taile tahe wadeòdu reytekre.

9 Jiar̄y dori reyryre. Jiar̄y heka tule hābu weduōmy watxiwāhāre. Soldado heka sōwemy riwatyhynymyh̄re. Iny sohoji-ò aōma rakremy rarybemyh̄ré heka, ramymyh̄re. Tule ijō dee rarybemyh̄re: —Manake, tai tahe namyh̄de. Ijō dee rarybemyh̄re wana: —Kai biwinyke, idi riwinymyh̄re.

10-11 Tai tahe Jesuisi ribedeōtiidŷŷnyre irybe-ki wahe. Tahe rarybere erydŷŷna mahādu-ò: —Judeu mahāduy-ki tai rahaōre ijō-ki kahābu wesemy inatyhynana sōwerek. Sōwemy heka judeukōdu mahādu rityynykre kia weselemy. Ijō txu aō wiji aōkō heka riroxirenyke: Abraō, Ijai, Ijaō-wana biu-ki heka riroxirenyke bede ludu iny mahādu-wana.

12 Judeu mahāduō rōirenyōkre tamy. Tule kaibohoō tahe aōhetykrebo. Ijō mahādu dori bede lorohoký-txi resekre. Taiki tahe irynamy rurykre aōkōmydŷŷnana-ò.

13 Taita Jesuisi soldado dinodu-ò rarybere: —Makre, timybo wiji tahōtinymy tetyhynyte wesemy heka rarekre. Iurele teōdu reyttere.

14 Iribi tahe Jesuisi Pedro heto-ò ralōre. Iriōre lahi heka aōma rubuna nihiký roimyh̄.

15 Tahe Jesuisi rimyre tebō-di tamy rerire. Idi tahe irubuna iribi rōhōnyre. Tai tahe tii ronyre. Ronymy tahe rŷsŷna riwinymyh̄ tamyreny.

16 Txiorotyhymy inyō didyde aōma tytybybina nihiký-di ratximyh̄ō. Iu Jesuisi sohoji rybeōmy rarybereu tahe aōwesele iribi rōhōnyre. Kia webinadu didyde, tule reyttere.

17 Iwese ihetxiu Isaia ryberiti rarybere wesemy heka tule riwinyre: Jesuisi riwinyre. Kiamy wahe. Wabinanareny waribirenry riwyre. Inatyhyre.

18 Iny sōwemy ributunyreu. Tai tahe taerydŷŷna mahādu-ò tii rarybere: —Rokoirenhyhe kanawe-ribi ijā-ò.

19 Tai judeu mahādu, bede ywina bederydŷŷduō tamy rarybere: —Awana arakre titxibo makre heka ahekile anakre.

20 Tahe Jesuisi dirawŷonyde tamy heka rarybereri: —Ijōrō heka ihāloo dire, ibŷt̄y dire, nawii bŷt̄y isŷ dire. Tahe jiar̄y, Deuxu Riōre Hābutyhyhyký wahe, wahetoōre, waherinaōre.

21 Ka ijō iheludu mahāduō tamy rarybere: —Wanyr̄y, waha heka rurura. Tai heka juhuu arituunykre.

22 Tamy rarybere: —Manake, wijile biwaheludunyke. Rubuōmy rŷira, rubu mahādu heka rituunykemy idi ratxireri.

23 Jesuisi hāworo-ki ronyre tahe reurore. Ieryredŷŷna mahādu riheludunyrene kia lawokile.

24 Ahobetya-ki tahe yhy debore nihiký tamyreny rehemynyre. Tahe òbō nihikýmy resemyh̄re. Uritereribile yhyhyký bee riōbonyra hāwō rilŷmynkye iōhōtyhyre. Jesuisi tahe rōrōmy roimyh̄ iu.

25 Tai tahe ierydŷŷna mahādu heka riixixadŷŷnyre. Tamy raryberenryre: —Biwayrubunyke, Wanyr̄y. Aōkōkeki, rukururenrykre.

26 Jesuisi tamyreny rarybere: —Aōhererekō kaiboho taberutenyteri? Aityhyna sōwe aōkō atxitenyteri. Jesuisi tahe rŷimy reare. Yhy debure-ò, òbō-ò rarybere: —Biyryke, bede binahaký. Tahe aōwesele ibutumy riyyryra.

27 Ierydŷŷna mahādu urile ribedeōtiinyre. Tiiboho raryberenryre: —Aōhābubo tii ihŷre. Òbō, tahe yhy-wana tamy roholare. Iwese tii rarybere wese rityhynyre. Irybemynale riwinyre.

28 Kalileia aho ijõ weribi ijana-ò ritehemynyre. Kowa bede heka Kadara inire. Tule hābu inatxi heka tytybybina-dí tai ras̄yñrenyre wabedewo-ki. Kiaryl-ki tahe ibutumy iny ruberure. Iribi tahe rōhonyym reare.

29 Aōwesele heka ryrymy roirenyre Jesuisi-ò rarybekremy: —Aōwe wadi-reny tate, Deuxu Riore? Kai aōbina binahakýmy wahōrōdýyõmykre.

30 Tahe kowa-ki ixñi juramy riroximy rÿimyhÿ.

31 Tytybybina tahe Jesuisi-ò rexitõdenre: —Biwatõenybenykeki, ixñi jura-womy aralorenkykemy biwateõnyke.

32 Tahe Jesuisi rarybere: —Bòibenye hābuwo-ribi. Tahe rōirenre ixñiwo-ò. Ixñi jura tahe ibutumy rejuxunyre ijötira-ribi. Berawo-txi tahe raboròròre.

33 Ixñi-di itxeredu mahādu tahe hāwā-ò roirenre ijyymy.

34 Kia hāwā ludu mahādu tahe roirenre Jesuisi-ò itxeremy. Tai tahe tamy rarybere ibede-ribi rōhonykemy.

9

1 Ribererenyre aōma hāwò nihikýro-ò reuròrerenykremy kanawe-ribi ijà-ò. Tai tahe Jesuisi tahāwā-ò rehemynyre.

2 Tai tahe didydenye weryrybō byre-di idi betyky-di ramyremyrenymy roimyhÿre. Tahe hābu mahādu inatyhyna Jesuisi rieryreu heka hābu dee rarybere: —Waexi, beysake, aōraruna dori reixāwididýyñra.

3 Tai tahe ritidýyña bederydýydu mahādu retehereri. Ixideele heka rarybe-mahā: —Kia heka ibinamy Deuxumy rarybereri.

4 Iyky Jesuisi rieryre tahe tamyreny rarybere: —Kai aōbo ibinamy waki tahateri arayky-ki.

5 Timybo heka kaiboho tahōtinyteri. Aōma iōraruna ariixāwidinyke aōbo ada iumy ariteytenye aōbo? Aōbohe isiratyhyre wadee tahōtinyte wahe.

6 Deuxu-ribi waruru dire. Kabede-ki heka òraruna ariixāwididýyñke jiarý heka Deuxu Riore Hābu tyhyhyký rareki wahe. Tamy rarybekre: —Myike, abyre bimykre ta mariakre asý-ò.

7 Tai tahe hābu aōwesele rÿimy reare. Tahe taheto-ò rare.

8 Tahe bede inysōwetyhy heka ribedeötiiidýyñre. Deuxu heka wowydyna riwahinyre. Tii iny-ò ruru riwahinyreki wahe.

9 Jesuisi iribi rariamy rare. Tai tahe tii Mateu-wana heka witxi reare ryki: —Jiarý heka nieru butudýyña heto-ki ranymahā. Jiarý rebutunymahā aōma inyōwydýyña heka rebutunymyhÿre. Iu Jesuisi wadee rarybere: —Manake waerydýyñaõmy heka beleke. Tai tahe jiarý tii-wana heka rare aōwesele heka ihemy rare.

10 Tai jiarý retobinyre kanakemy waheto-ò. Waheto-ki riroxikemy taery-dýyña mahādu-wana. Tai tahe sōwemy heka iny waery mahādu dōidenye, òrarudu nihiký mahādu wahe.

11 Tule heka fariseu mahāduõ tai ratximyhÿ. Tahe Jesuisi erydýyña mahāduõ kiaõ-ò heka rarybere: —Aōherekibo Jesuisi òrarudu nihiký mahādu-wana riroxireri?

12-13 Tai Jesuisi roholarehe tamy rarybere: —Aōma òhotibedu heka, webinadu mahādulemy aōnityhymy rarumahāre. Òhotibedu-ò kanakemy. Binadu mahādu-ò tahe tiu ararariowyöthy aōma òbiti widýydu mahāduôle heka anade. Warurumy rurumyhÿle mahādu ariwiòhenanykemy anade. Aō awihikýmy ixi-di rōhōtinyreriò aōkō wahe. Deuxu Ryberiti-ki tahe kaweselemy roire:

Ixiwe heka wadee awiõre aruxetõena wadee awire.
Kaiboho bierybenyke aõbo katyyriti rare.

¹⁴ Tahe Jesuisi-ò rarybere Joaõ eryna mahãdu: —Aõhererekibo Joaõ Sebedeyðu kia erydýyna mahãdu renarehemyhýre rexítõenykreu. Fariseu mahãdu erydýyna heka tule heka renarehemyhýre. Ihãrele taheka aõhererekibo abeедeerdýyna mahãdu heka tiu iweсemy riwinymyhýre. Aõhererekibo ka.

¹⁵ Taita Jesuisi dirawyönyde: —Iu iny inyhäwyym roimyhýreu heka iny reysamyhýre. Aõma kia weryrybò hähwy kialina heka teysamy ratxirerimy ihýre. Tiu rirubunyöhymyhýre teti-ò. Tahe aõutxumy tahe weryrybò hähwyym heridu heka inyõ ritakremy ratximyhýre. Iu tahe renarehekre heka.

¹⁶ Uritere inyõ deratyby ritobonyötyhy tyttýmyra-di. Inyõ itobôna týmyra-di ritobonykeki, raykake heka iura ranihikýke. Aõma iwesele rare aõma vñ týmyra iròdutyy týmyrahakýle ritidikreu. Aõma itýmyra-ò heka iròdutyy itýmyrahakýle raykake.

¹⁷ Aõhe tiu vñ týmyra iròdutyy tyby-ò rihynyötyhy. Inyõ kia wesemy riwinykeki taheka raykake heka rejuxunykre irube. Ihyna heka rabinake. Vñ wihihiký taheka aõma iròdutyy týmyra hyynawo-ki ka awimy rýike.

¹⁸ Iu dohodýdu hetoõ bede erydýydúõ heka Jesuisi-ò nadе tarioré rurureki wahe. Tai ta Jesuisimy reálare tamy heka rarybere: —Aõma warioré rarurura wahirari wahe. Kai waheto-ò manake warioré ruru-ribi biixixanykremy.

¹⁹ Tahe Jesuisi taerydýyna mahãdu-wana roirenyre tii wana wahe.

²⁰⁻²¹ Tahe hähwy röhötinyre heka: —Jikarý heka ityky reroti-kò karirikrekule karekytekre.

Tii dori ihälubu rihyöhyy raremyhýre waò inatxi reurò beòramy. Iòhòmy iribi reare. Ireroti wereysanakile rimymy resere.

²² Taita Jesuisi ròðsemy reare. Tuu robire tamy rýraxire: —Lerý, awi heka rare. Aityhyna heka arateyteynyre. Inatyhymy teyteta. Tai tahe hähwy aõwesele reytemy reare.

²³ Idi tahe aõwesele rehemynymy reare. Judeu wiuna bedeerydýdu heto-ò rehemynyre. Tai heka hähwy sôwemy robumy rýimyhý rubura-ki rawiunymy rýimyhý.

²⁴ Tai tahe Jesuisi tamyreny rarybereri: —Bòibenyeke hewahe. Hirarihiký heka ruruöhky roireri. Urile heka rörömy roireri. Tahe iny rutxuenyre.

²⁵ Tai iny sôwemy röhönyre iribi. Tahe Jesuisi ralõre titxibo hirarihiký roireriò. Debò-ki rimyre tahe riteytenyre. Rexixare ixypy.

²⁶ Ibutu bede bedemyhe inina-ò roholare. Kia deytena riwinyaò.

²⁷ Tahe hâbu ruetâ inatxi Jesuisi riheludunyre heka. Kia hetoy-ribi wahe. Tamy heka raryberenyre: —Kai heka iòlò Davi riokore tate. Tai tahe ruxetõena-di biyawatõenyke.

²⁸ Idi tahe Jesuisi taheto-ò ralore tai rasñymy ratximyhýò. Iny mahãdu ihewomy rare tahe ralõre. Tamy rarybere: —Inatyhymy aõbo tetyhynytenyte, ixypy arâitxeredýnykeò. Tiiboho raryberenyre: —Kohe Wanyrý, retyhynyre.

²⁹ Jesuisi rarybere: —Ainityhynadireki arue tabita. Aõwesele robirenyre.

³⁰⁻³¹ Jesuisi heka rarybere tarurumy tamyreny uritere ijyyõmykremy. Tai tahe aõma ròirenyre ibutuko relyrenyre.

³² Idita tako-ò rexidorunymy reareki tasý kia hâbuõ-txi reare tyytyby-bina-di ratximyhýõ.

³³ Tahe Jesuisi-ò didydenyde hâbu irybeõna kia tyytybybina òraru-ki wahe. Jesuisi tuu òlodýnyre iribi. Iule tahe hâbu aõwesele heka rarybere iroo-ki.

Kia iny ibutumy ribedeòtiidŷŷnyre. Timy heka rarybeõhyyre iko-ki juhuu raremyhŷu. Tuu rabiõhe iwesedŷŷnadumy.

34 Idi tahe fariseu mahâdu rarybere: —Tyytybybina-di ratximyhŷre. Tai heka tyytybybinahakŷ reteònomyhŷre iny-ribi. Ihârele heka Satanasi-di ihŷre. Tyytybybinatyh wedu heka ratximyhŷre.

35-36 Idi tahe ibutumy hâwâ hâwâ-di Jesuisi rariamy rare ròbedeerydŷŷmy. Judeu mahâdu dohodŷŷna heto-ki relyymyhŷre, Rybewihikŷmy. Tai Iòlona kia ritŷnyny my tuu relyymy. Ibutumy iny bina bina kia heka riteytenyre. Iny nade ihewo-ribi. Sôwemy heka iny aõna aõna bina binahakŷ riwinymyhŷre idi rŷimyhŷ. Titxibo rakre heka rieryðhykymyhŷre ta aõna aõna òraru-ki idinoduõreki wahe. Tai tahe Jesuisi riwotõenymyhŷre ibutumy tiiboho dori budoeni wese ratximyhŷre, itxeredu ihoõreki.

37 Tai tahe taerydŷŷnana mahâdu-ò Jesuisi rarybereri: —Iny heka maixõmo sôwehekŷ rŷira wese heka iny ratximyhŷre. Aõma ibutelemy heka arixidu rŷira.

38 Bexitõenyke Deuxu-ò. Tii heka bederomy maixõmo rŷira wedu rare. Bexitõenyke tamy aõbo maixõmo arixidu-ò kiditeònonykemy. Irybe-di heka raaõmysŷdŷýkre ibedero-ki. Ibutu bedero-ki heka idi raaõmysŷdŷýkre.

10

1 Ributunyre Jesuisi aõma tawa-ò inatxi reurò kia bede erydŷŷna mahâdu. Tamy heka ruru riwahinyre. Aõma tyytybybina riteònonykemy. Tule tamy riwahinyre ibutu binana deytena heka riwahinyre tamy.

2 Kia heka tadeòdŷŷmahâdureneny nimy ararybekre. Juhuu heka Simaõ Pedro. Juhuu heka Simaõ inire, ihewomy tahe Pedromy naninide. Andre ijõ. Tii heka Pedro seriore rare. Txiau, Joaõ-wana heka Zebedeu riore rare:

3 Filipi tasŷ ijõ rare. Idi tahe Bartolomeu ijõre. Tome ijõre. Mateu ijõre, jiarŷ wahe. Jiarŷ nieru tarasaduõ rare, imposto tarasadu wahe. Ijõ Txiau tasŷ Afeu riore rare. Tadeu ijõre.

4 Simaõ ijõre. Tii Kana bede luduõ rare. Judasi Isariõ ijõre. Tii heka Jesuisi tyhedŷŷdu rare.

5 Jesuisi taerydŷŷna mahâdu waõinatxi reruõmy riteònonyre. Tamyreny rarybere: —Judeukõdu mahâdu-ò aõkõkre reteònonyre. Aõma Samaria mahâdu hâwâ heka ralõõhyymyhŷre.

6 Kaiboho heka bòibenkye judeu mahâdu-ò sohojile. Tiiboho Israeli riokore mahâduõ ihŷre. Aõma budoeni reõsamyhŷre mahadu wesemy tiiboho ratximyhŷrenyre.

7 Aõma tamy marybebentyke: —Deuxu Iòlona biu-ki heka aõwesele kedehe-mynykemy ihŷre.

8 Webinadu mahâdu heka biteytenyke. Aõma iny rubu-wana witxi beakeki, biixixadŷŷnyke rubu-ribi. Tykybina yjy yjyhykŷ-ribi iny biteytenyke. Tyytybybina inywo-ribi biteònonyke. Iwese aõ tetate wese iòwykõ heka ijõ-ò biwahinymahâke, iòwykõ wahe.

9 Uritere nieru wydyõmy, womati týrýrhŷkŷ nieru aõkõ, prata womati niera aõkõ, cobre womati nieru aõkõ wahe.

10 Aõma anieru hyna nihikŷ wydyõmy, awa ijõ wydyõmy, ijõ dera wydyõmy. Aõma òwòru arirana wiöhedŷŷna wydyõmy. Aõmysŷdŷýdu taòwy riwykre. Kia òbitire.

11 Hetoo maloke. Kia heka arayrubunykre. Adee riwahinykre ibutumy aõmybo rarumyhÿkre. Iu hâwâõ-ò malokre, hâbu ityhydÿdu mahâduõ bijekre. Taihy bonykrehyy tahe iwixira hâwâ-ò iribihyymy makre.

12 Iu hetoo-ò malokeu Deuxu ywina tamy marybekre, Deuxu deysanamy wahe.

13 Kai awimy ityhydÿdu hetomy rÿike wana, biwahinyke aàlâna tamyreny. Kai òbitimy aõkõ atxiteri wana tahe uritere tamy Deuxu deysanamy tamy wahidÿyomy.

14 Aõma tii arybe-ò roholaõkeki, kai hâwâ-ribi bexitake taheto-ribi wahe. Tahe iribi bôhonykeu tahe awabrybyxi biubûtynymy bôhonyke. Tii tahe tamyreny rioimyhÿre. Aõma tamyreny ibinatyhykre.

15 Inatyhymy heka adee ararybekre. Sodoma hâwâ mahâdu, Komora hâwâ mahâdu inatyhymy heka ibinare tamyreny tahe isiraõkre aõhõkÿmy dÿýnana wahe. Aõma kia hâwâ arybe-ò raholara heka kia ratyre heka tamy isiraõkre. Kia hâwâ tahe aõnityhymy aõhõkÿmy rotÿýnykre. Ywisidÿýna txu heka rÿekre wahe.

16 Iwese budoeni ijörò aholay-ki rÿikre wese heka kaiboho boibekre. Hemylala erydÿýna wesemy heka maraykynykre. Idi tahe sõwemy aõma ywina-di maraykynybenykre bótõewesena-di.

17-18 Uritere inatyhy heka aramykre ararõtenykre dohodÿýna hetowo-ò adi ralokre. Waõraru-ki heka bede dinodu mahâdu heka araywisiidÿýnynakre. Judeukõdu mahâduko Rybewihikÿ Tëmyra rarybekre. Tiiboho arahâtenykre.

19 Aõ heka belyyke ikoren ybutumy roholakemy. Aramykeu heka uritere nohõtiõmyke aõmybo marybekremy ywisidÿýna-ki wahe. Bede heka ari-wahinykre rybe ibededÿýnanau. Rybeõmyke, urile rybeõmyke.

20 Kai ixiwanale aõkõ marybeke. Aõma Deuxu Tyytybytyhy arâwiõhenanymyhÿrenye.

21 Inyõ heka taseriore rityhenykre. Tybyõ tule tariore rityhenykre. Aõma iriore tasõ tyby-ò iky reakre idi rirubunykre.

22 Ihyy ibyrymy heka aluu aõkõkre waõraru-ki. Ibutumy iny deramy rarehykye waõraru-ki: Inyõ tule òbitimy rarekreki, ikonanatxu-u, Deuxu Iòlõna-ò ralokre.

23 Tahe anatakre. Aõma hâwâhâkÿ-ki atxikeki maheniykre ijõ hâwâ-ò. Ihewoludu ikonana hâwâ hâwâhâkÿ-ribi behemynyke-ribi tahe addõsekre. Judeu hâwâhâkÿ-ò behemynykrekõule tahe addõsekre, jiarÿ Hâbutyhyhykÿ wahe.

24-25 Aõma bedeerydÿýdu mahâdu tahe aõma ierydÿýna mahâdu ratyre rare. Tule iwedu deòdu ratyre heka ihÿre. Iwesereny tahe boibebenykre. Tahe awedu tate. Inyõ tahe riwarinimyhÿre Satanasi, Belisibu wahe raremy. Tahe iwesele heka iny araninikre waweselemy, ibinatyhyre wahe.

26-28 Jiarÿ adee wiji relyyneri. Biurasõmy heka tuu bedelyykre ibutu ijothonam y adeereny relyyneri. Wasimy wijirumy adeereny relyyre. Biurasõmy tahe ibutu ijothonam y tuu belyybenykre. Uritere ilau brebuõmy. Aõbo wasimy rÿire heka ibutumy ratÿnykre. Uritere ilau brebuõmyke. Adeelekre rirubunykre atyytyby ta rirubunyôthy. Iruruõre dori atyytyby rirubunyke. Deuxule tahe bityhynyke. Tii dorihe iruru-di heka rare. Tii bede luru-txi heka atyytyby bede luru heôty-txi heka adi rehuke. Bityhynyke idile maraykynyke. Hâbu lau brebuõmy hâbu aõbina bina riwinymyhÿre lau brebuõmy.

29 Nawiiō iny riwymyhŷre womati niero iyja-di, iòwy riore iny heka riwymyhŷre. Ibutumy heka Deuxu nawii rieryre sohoji sohojimy. Tiu heka Deuxu rieryöhymyhŷre nawii sômo rurumyhŷreu heka tiu rieryrykõmy idi reteheõthy. Kiawese aõbo tahõtinymahâte. Aõkõre, inatyhymy idi retehemyhŷre. Ijõ rurumyhŷreu heka tuu robimyhŷre. Aõma Deuxu heka anaemyhyhŷre nawii sômo ratyre heka aumy rierymyhyhŷ.

30 Ara erymy heka aõma arati-ki tiwesebo radeti rŷimyhŷre heka rierymyhyhŷre.

31 Breburenykõmykre, kaiboho dori nawii ratyre Deuxu-ò toite.

32-33 Kai marybeke: —Jiarŷ retyhynyre dori tahe umy arelyyke. Jiarŷ heka umy ararybeke inynyrý dee biu-ki wahe. Iny sôwehekŷ-ki riwatxiönykeki tule aratxiönyke jiarŷ Wahako-ò. Jiarŷ heka suò anade.

34 Aõ ywina wydymy aõkõre heka anade. Jiarŷ heka ywina aõkõre diwyde. Bedejeijeidŷmy anade iribi wadée wou rŷikremy. Hâbu heka tybe òludumy rarekre.

35 Tule hâwyy tadi òludumy arisynykre. Tule iriokorese tariõrelahi òludumy arisynykre. Aõma inyõ òludu heka tasŷ mahâdu òludumy rarekre.

36 Boluu adireny boreny heka boibekre. Kia luumy heka boibekre. Tai tahe iratyremy boibekre aõkõkeki tahe waluuõkeki tahe wahõrõ mahâdumy aõkõ boibeke.

37-39 Kaweselemy boibeõkeki. Tai tahe kai wahõrõ mahâdumy aõkõhe mabekre. Aõma biyrurubuntyhykeki tahe kai ihârele aõkre. Aõma kai waõraru-ki aõhõkýmy botŷnykeki wadée waaõmysdŷý òraru-ki inyõ anarubunykeki aõhe adee rutŷnykeki. Tai tahe aumy röhonykre inyõ tasŷ-ò aradykeki iwese tii tasŷ-ò riwadyra wesele heka aradykre.

40 Tii riwadyra wana Deuxu heka ridymyhŷre riwateõnyreki wahe.

41 Deuxu rybeduõ bidybenykeki. Tii Deuxu-ò arâwahinykre. Deuxu adee uriiõno kadiwahinykre. Adeereny kidiwahinykre. Wahisidŷýna ritakre wese heka tule kai bitakre. Adeereny ararybekre. Deuxu hõrõ mahâdu heka bimymahâbenyke. Aheto-ò bidybenyke hâbuwi ihŷrenyre. Tiiboho dori wese uriiõno ritarenykre wesele kaiboho bitabenyke.

42 Kai uladu-ò bemonaoõ biwahinykeki bedi imonamy. Tai tahe kanakre inatyhymy adee aõ kidiwahinykre. Kai waõraru-ki ityhydŷýdu-ò bee biwahinykeki, inatyhymy heka aówy adee kanakre.

11

1 Jesuisi heka rexihure aõma taerydŷýna mahâdu waõinatxi bedeerydŷýna-ribi. Kia bede ywina tamyreny riwahinyre. Rexihureu tahe rare röhonyre iribi hâwâ-di. Aõma rybe ritŷnydŷýmy rakremy hâwâ hâwâ-ò.

2 Idi tahe ròtenywokile heka iu Joaõ roimyhŷ. Aõbo Jesuisi tahe iu aõna aõna wiwihiiký ritxiennyhyhŷreu heka Joaõ tamy roholare. Ròtenywoki roimyhŷ-ribi. Idi tahe Joaõ taerydŷýna mahâdu riteõnyre Jesuisi-ò dŷýraximy:

3 —Kohe, anaraõdenye tate. Aõma Deuxu deòdŷýna wahe kanakre aõbo ihewo-ribi. Ariraõrenykre aõbo uruhimy.

4 Tai Jesuisi rirawonyre: —Aõma bòõsebenyke ixybyle Joaõ-ò. Belyybenykre ikò aõna aõna wiwihiiký rewinyre arurený-ki tule tabite wamyreny.

5 Aõma iruetâhâký heka. Reruedŷýnymy rare wahe. Itiere tasŷ retinywâhâre dinoduhuký ityy reytemyhŷre. Aõma ijõ Rybewihiký Týmyra roholaõhymyhŷre tasŷ tule reijohnadŷýnyre. Aõma rubu tule rubu-ribi reixixadŷýnyre. Rybewihiký Týmyramy heka retŷnydŷýnyre ibutu iny-ò

wahe, iny aõkõ mahädu-ò wahe. Tule Joaõ-ò marybebenyke kaweselemy wahe.

6 Maratyhybenykeki, beysabenyeke.

7 Iribi röhönyreu tahe Jesuisi heka rarybere Joaõ bededÿýnanamy. Aõmybo wahe Joaõ-di röhötinyrenyre aõmy tuu bedi nohötinyrenyre tamy itxereny bederahy rörengireki wahe. Otxirarade wese yhy-ki tahötinyteri.

8-9 Ada aõma hãbu urimynodutyhymy aõbo idi röhötinyrenyre. Aõma butore wesemy idi röhötinyrenyre. Ada iwtixiramy aõbo idi tahötinytenyte hãbu tyy-wihikýdiremy idi rahötinytenyte. Iõlõ taheto wihihý-ki ratximyhýre. Aõkõre, kia iny heka aõ Deuxu rybeduõmybo tahötinytenyte. Inatyh tii kia rare.

10 Iratyre heka tii rare. Aõma dori Tyriti-ki rarybemyhýre:

—Tii heka wako-ki kadehemynykremy ratximyhýre, wamy relyykemy, wary riywinyhýre.

11-14 Inatyh heka rare. Tii heka ibutu hãbu ratyre ratximyhýre. Ihärele tahe heka Deuxu Iõlõna-ki heka ijõ iny iratyre ratximyhýre. Hãbu binahaký heka Deuxu Iõlõna-ò raaõbinanyhýre. Joaõ rexidelenyre rybe itýnydýýmy rexidelenyreuhyyyle heka ritelemy ralore. Tule wiji nalõmyhýde sõwemy. Iu Joaõ rehemynykõle heka tuu rarybemyhýre ibutu Deuxu rybedu mahädu heka tuu rarybemy raremyhý. Tule Moisesi bede ywina kia rarybere. Tii Eliasi wesele ihýre. Tetyhyntenyte aõbo. Iwese Deuxu rarybereri wesemy heka tii nade.

15 Inyõ ierysymy rurukeki, roholake wiji. Aõmybo ararybekre kainymy tiwesebo rýmyhýremy.

16 Tiiboho heka iwese weryry uladu risinymyhýre wesemy ihýrenyre. Kiamy heka tiinamahädu-ò rarybemyhýre:

17 —Jiarýboho heka aõma wiunawihiký-di rawinymyhýrenyre. Idi tahe teysatenyöhyymähätenyte. Tahe wiuna bederarysyna-di heka rawiunymyhýrenyre. Ta bedewoõhyymähätenyeri.

18 Joaõ Sebedýýdu heka riroxiõre. Võimy riõõre. Inywesereny tai tarybetenyte: —Tii raitxýtemy ihýre. Tyytybybina-di ihýre.

19 —Jiarý Deuxu Riõre heka rehemynyre Hähutyhyhyký wahe. Jiarý reroximyhýre. Reõmyhýre tahe kiabohu heka waluu aõkõ heka toite. Urile heka wamy tarybemyhýtenyte wabyre nihikýremy wabemomohökýremy. Aõma õraru kia liinatyhy heka jiarý rare. Aõ ikõkõlemy heka taraykynymyhýtenyte ihärele taheka õbitilemy ixi-di tanohötimyhýtenyte.

20 Jesuisi heka sõwemy aõwihihýmy riwinymy raremy. Ihärele heka imahädu rityhyntyöhyymyhýre heka. Kia Jesuisi heka rarybere kia hãwã mahädumy.

21-22 Orasi hãwã aõ heka adee binatyhymy kanakre amahädu-ò wahe. Besaida hãwã mahädu, kaiboho aõna aõna wiwihihýmy tabitenyte ahãwâreny-ki. Tiu heka ixi-txi õhötireny reaõhykymyhýre. Jiarý aõma Tiro hãwã-ki Sidõ hãwã-ki aõna aõna wiwihihý ariwinyre wana inihe heka ixi-txi tõhötireny reare iniheka saumy tyky rexityynyre tule brybysi ixityrereny heka rexihumy. Sidõ hãwã Tiro hãwã heka urihimyõ adeereny isirakre.

23-24 Kafanaõ hãwã mahädu! Kaiboho heka tule ixitxirený õhötireny reaõhykyre. Aõma kaiboho heka awireny ixdirený tahoõtinymahätenyte, awityhyremy. Kaiboho heka õhöteneramy bekoabenkyre bedebina heötyhyký-ò dori besebenykre. Sõwemy dori aõwihihýmy kaiboho tabitenyte. Deysana wiwihihý-di wahe. Tiu heka ixi-txi õhötireny reaõhykymy aõrarurený-txi. Aõ

wiwihičy Sodoma hawā-ki rewinyre wana wahe. Tiu heka rabinaōhyyre in-ihe heka wiji-ò. Aōkō botyōbenykre aōma Sodoma hawā ratyre heka aōhōkymy botyōbenykre, Deuxu ywisidý̄natxu.

25 Tahe Jesuisi rexitōnerye Deuxu-ò: —Waha, biu bede-wana iwedu atx-imahāte. Kai uladu-ò aōna aōna tetýnnyte. Tewòmahāte heka kia ibedeery-hyký lau heka tewòmahāte. Kai ixi-di bedeeryhykýmy rōhōtinymyhýre lau wahe.

26 Tii heka adeewinare.

27 Ibutumy heka Waha wadee riwahinyre tii heka riwaeryre. Jiarý tule tii reeryre. Aōma ixidee wikeki inydee ariteōsinyke. Timybo Waha rare.

28 Elehydý̄my buruke aōbo? Manake wadee. Jiarý heka aralehyhnykre.

29 Walötityreherina ixidee bitidibenyke. Tai tahe wawana maaōmysydý̄benyke. Arabederynykre heka ywina-di. Aritidiöthy heka aō utxieheký atyrereny. Elehyna adeereny ariwahinykre awo araykyreny-ò.

30 Aaōmysydý̄na adeereny rewahinymyhýre isiraōre heka. Iutxiemy aōkō rare.

12

1 Sabado txuu, judeu elehynatxu Jesuisi rariamy rōirenrye maixōmoni oworu-ki. Tahe rekoarenrye aōma maixōmoni oworuro-di heka irenrye. Kia heka tahe Jesuisi taerydý̄na mahādu heka riarimyhýre aōma riyrenykre myrama rahuraki.

2 Iu-ki tahe fariseu mahāduō retehemy ratximyhýre. Tiiboho tahe rarybere kia Jesuisi-ò rarybere: —Kia hewa brebbe rare aōma sabadotxu riwinyrmyhýré: —Aōherekibo aerydý̄na mahādu iu riwinyrereri.

3 Tahe Jesuisi tamy rý̄raxire aōma ijyymy ikorenly relyyre iwese Davi riwinyre wesemy heka riwinyrereri ramy rahureu.

4 Davi riki heka ralore Deuxu dohodý̄na hetowo-ò heka ralore. Tai tahe rirysýmyhý kia aōma xiwena-ki heka riymy. Kia orotxu heka aōma xiwena-ò hidý̄na mahāduôle rý̄imy. Tahe ihārele heka riyrenryre heka. Taijoi mahādu-ò riwahinyre.

5 Kia wesemy aōma tariakôte bede ywina tyyriti-ki wahe. Aōma xiwena wahidý̄du heka rityynyōhyymyhýre. Aōma sabadotxu kia wahisidý̄na. Xiwena bede ywina wahe. Iu dohodý̄na hetowo-ki ratximyhýu. Tii heka sabadotxu bede ywina rityhynyōhyymyhýre. Tahe heka aōbina bina riwinyrenyōhyymyhýre. Kia tahe heka tule heka bede ywina tyyriti heka ritidý̄na roire. Idi tariatenyôte.

6 Inatyhymy heka adee ararybekre. Inyō kaki ratxikeki jiarý heka kaki heka inyō ratximyhýre aōma dohodý̄nahaký heto-ki wahe. Dohodý̄du mahādu ratyre heka watximahāre jiary wahe.

7 Kiamy heka ritidý̄na rý̄imyhýre. Jiarý heka xiwena luure ihāre tahe sōwemy heka iratyre ruxetōena luure. Jiarý aōma xiwena luure ihāre tahe iratyre heka aōma ruxetōena luure sý̄. Kaiboho terytenyte wana. Aōma heka ibinamy tarybehynnhytē inyō teōsamly ratxikeò. Aōma aō riwinyrenyōhyymyhýre. Kiamy wahe.

8 Jiarý dori Deuxu Riore Hābu watximyhýre. Jiarý tule aōma sabadotxu wedu wāhāre.

9 Tai tahe Jesuisi nade heka ixyby aōma tohodý̄narenly heto-ò. Ralore heka sabadotxu.

10 Hābuō ratximyhýre debò binare. Debò rayjayja ihý̄myhýre. Tahe fariseu mahādu heka Jesuisi-di mynamy ratximyhýre. Aō rybebinamy rarybeke

òraru-ki rimykemy. Tai tahe rÿýraxire Jesuisi-ò: —Timyrebohe brebbe aõbo sabadotxu deytedÿý ada aõkore aõbo.

¹¹ Tai ta Jesuisi rirariwonyre: —Kaweselemy rököhötinyrenye. Kai heka aõmy abudoeni sohojilere. Sabadotxu heka reseke hâlooro-txi aribi. Timybo mohötinyke aõma bitake hâlooro-ribi. Inatyhyre aõbo. Sabadotxu hârele bittake. Kohe, inatyhyra.

¹² Hâbu heka budoeni ratyre heka iowy rare. Aõma sabadotxu aõwaxinyre heka reytek.

¹³ Tai hâbu-ò rarybere Jesuisi: —Ebò biditytyke. Debò ritytyra ta wiwesele debò relere awimy.

¹⁴ Fariseu mahâdu heka wii ributunyre, iribi röhörenyreu wahe. Widee raryberenyre: —Aõma timybo rikisýnyrenykre rikimyrenykre rikirubun-yrenykre.

¹⁵ Tahe Jesuisi rierymyhÿ kiamy rarybermyhÿreny heka roholamyhÿ. Tahe Jesuisi rierymy heka. Iribi irehemy ratximyhÿreny hârele, rierymy heka. Iribi tahe rexitare heka hâwâ-ribi wahe. Idi heka ihemy heka rare rihe-ludunyre. Sôwemy heka webinadu ihemy rare. Ibutumy riteytenyre.

¹⁶ Teyteydÿýna mahâdu-ò rarybere: —Uritere itýnydÿýõmykremy tuu ijyýõmykremy inyko-ò.

¹⁷ Ihxiu Isaia tyriti-ki heka kawesemy rÿimyhÿre. Tii heka Deuxu rybeduo rare.

¹⁸ —Kaheka Wadeòdu rare. Tuure heka jiarý, tii heka retare. Rehitxinyre. Tii heka deysana wadee riwahinymyhÿre Tatyytybytyhy tamy ari-wahinymykre. Ywisidÿýna txuu heka ibutuko-ò relyykre.

¹⁹ Tii heka ryryötyhy rebureötyhy heka inyõ-wana widee. Tiu heka inyõ roholaötyhy irybe dee. Ryki heka inyõ irybe-ò roholaötyhy.

²⁰ Aõma bòtoreõ irybòhòmy roikeki. Tii raðòrõötyhy. Txuheötyjurà loosõna urihimyökeki heka tiu ruriötyhy eleti-di. Tii ritakre iaõbinana, inatyhynaõ binana wahe.

²¹ Ibutumy heka irarõsõna iribi ritakre.

²² Hâbu rybeõ ruetäõ heka iny didydenyde Jesuisi-ò wahe ralõmyhÿreki wahe. Tii tyytybybina iwo-ò ralõmyhÿreki wahe. Jesuisi tyytybybina riteönyre. Tai irue heka awimy relere rarybere.

²³ Ibutu iny sôwe heka heka ribedeötiidÿýnyre. Widee tahe raryberenyre: —Ka heka Davi riore riore òsana rare, Deuxu deòdÿýna wahe.

²⁴ Tahe fariseu mahâdu-ò roholare. Tahe rarybere Jesuisimy: —Tii inatyhymy tyytybybina riteönymyhÿre inywo-ribi. Aõma tyytybybina wedu ruru-di heka riteönymyhÿre. Belisibu ruru-di wahe.

²⁵ Jesuisi heka rieryre iraykyreny. Tai tahe tamy rarybere: —Ijyymy heka tamy rarybere. Iõlõna mahâdu wiribi ibutumy rexihitxinykeki tahe rexihuksi ibutumy wiribireny. Tahe hâwâ mahâdu taijoiy-ribi rexihitxinykeki, awi aõkõ rare tai wahe.

²⁶ Wiribi rexihitxinyke wana. Tule awi aõkõ rare tai wahe. Aõma Satanasi rexideönykeki tahe tayreny-ribi rexitake.

²⁷ Belisibu ruru-di tyytybybina ariteönyke wana aõdibohe aheludu mahâdu riteönykemy ratximyhÿre. Tiiboho heka aywisdidÿýdurenymy ratximyhÿre.

²⁸ Jiarý Tyytybytyhy ruru-di ariteönykeki heka kaiboho arurunareny Deuxu-ribi nade. Iõlõna adeereny rehemynyreri.

29 Inyō heka hābu rurutere hetowo-txi ralòōtyhy wasimy wahe. Tai rawasiny my ratxi myhŷ keki tahe urile juhuu hābu ritaataake. Idi tahe iheto-ribi aôdibo rawasiny ke.

30 Inyō wabiowamy aôkô ihŷre wana heka, waòludu rare. Inyō wawana ibutumy ratxi ômyhŷre wana tahe raybâtàmyhŷre.

31 Inaty my jiarŷ adee anarybekre. Ibutu òraruna kanaixâwididŷyke. Hâbu aôtxile aôbina bina rarybemyhŷre. Sohojile taruxâwidŷyôtyhy. Aôtxile inyô aôbina binamy Deuxu Tyytybytyhy rarybeki. Tii aôraru rataôtyhy. Kia heka òraruna tiehyymy rarekemy ihŷre.

32 Hâbuthyhykŷ heka Deuxu riòremy aôbina binamy iny rarybeki, wamy wahe, tii tahe ixâwidina dire. Deuxu Tyytybytyhyhymy rarybeki, tii tahe iixâwidinyhŷre. Tiehy kia òraruna-di rareke.

33 Jesuisi rawesenanyre iny òwòru wese rare. Òwòru awimy rŷike wana, tai heka iratywihi kŷ-ki iny rahake. Ruru rasunymyhŷre raruburerimy ihŷre. Kia tasŷ iratywimy aôkô rŷike ibinamy. Aôma òwòru iny rierymyhŷre aôbo iribi iraty dejuxunymyhŷde òraru-ki iny rierymyhŷre, awire.

34-35 Kaiboho heka hemylala mahâdu wesemy atximyhŷtenye. Kaiboho heka abinaty my ahâtenye. Timybo heka kaiboho aôwihi kŷmy mary-bebenyke. Arayky aôbina bina hakŷlemy tôhôtinyteri wana. Tai taheka ary tuu röhönyke ary tuu rarybeke. Aôma hâbu wihi kŷ ratxi remy hŷre wana aôana wihihi kyle tarayky-ki riyrubunymy hŷre. Tii heka rarybemyhŷre. Hâbu bina tahe tarayky-ribi ibinalemy rarybemyhŷre.

36 Ibutumy aômybo iny rarybemyhŷre heka ywisidŷy na txu tuu rarybemyhŷre rierymy timykibo tuu rarybere wahe.

37 Òrarukibo rarybere: —Arybe òraru-ki heka ywisidŷy na-ki atxiteri. Bitakemy aôbo ada aôkôre aôbo.

38 Bedeerydŷydu mahâdumy heka fariseu mahâduô tamy rarybereri: — Erydŷydu, wadeereny biteòsinyke awiwihi kŷ.

39 Jesuisi dirawyonyde: —Iny kamahâdu heka ibinaty hy rare aô awiwihi kŷ rexitòenymy hŷre. Abina binale wahe. Aô wihi kyle bobio tyhy. Tahe sohoji aôwihi kŷ omu heka mohôtinyke. Jonasi widŷy na wahe.

40 Jonasi Deuxu rybeduô widŷy na wahe. Tii inataô txu inataô rumy uturahakŷ wona-ki ihŷmyhŷwesemy. Iwese Deuxu Riore Hâbuthyhykŷ bede-ki rarekre myhŷ wesemy inataô txumy inataô rumy.

41 Ninive hâwâ mahâdu heka roholaren ytxi tôhôtireny reare. Iu Jonasi rybe ritnydŷy reu wahe. Tahe inyô kaiboho tamy taholate nyte. Sôwemy heka iny Jonasi ratyremy ihŷre. Ihŷre le kaiboho ixitxiren yhôtireny reaôre. Ninive tamahâdu tahe ibinany adeereny rarybekre. Ywisidŷy natxu wahe.

42 Iòlò Hâwy yô heka ibò irehe-ribi nade. Aôma Salomaô bede erydŷy na-ô roholakemy. Kaiboho heka inyô-ô taholate nyte. Salomaô ratyre heka sôwe inihikŷ ihŷre. Ihŷre le ta ixitxi nohôtireny reaôre. Ywisidŷy natxu heka Iòlò hâwy ibinanamy kŷnarybekre umyreny wahe. Ywisidŷy natxu.

43 Aôma tyytybybina hâbu-ribi röhönykreu tahe elehydŷy na riijekre. Aôma bedebinana töteehekŷ tahe tuu reakre. Ihŷre tahe tai rahaôhy kre elehyna-ki wahe.

44 Tai tahe ixidee rybekre: —Aròò sekre kŷhe. Iribi ranywŷhŷre o anakre. Tai tahe kia hâbu-ki rahara. Tyyrahakŷ my iwo-ki iruxeramy.

45 Tai tahe ijô-txi reare. Debô inatxi reurò tyytybybina-txi iratyre tyhy wahe ibinare. Tai tahe ridyke tahâbu-ki rasŷnyreny kemy. Kia hâbu heka iwese

juhu raremyhŷre ratyre ibinamy ratximyhŷre. Kaiboho heka kia tyytybybina wese atximyhŷtenye.

46 Jesuisi tahe ijō-ò rarybere ijō ijoī-ò, tai tahe ise rehemynyre, iseriōreboho-wana. Sōwemy iny mahādu-ò heka rarybere.

47 Inyō tamy rarybere: —Inyō heka arāijereri adi ahelŷyna. Kie heka rehemynyrerri adee rarybekemy adi ratxireri.

48 Jesuisi dirawyonyde: —Mota heka nadireri, mota heka waseriōrereri?

49 Tai tahe tebōhe riteōsiriteōsinyre taerydŷyna mahādu-ò. Ka heka nadi rare. Ka heka waseriōrere. Ka ijō heka waseriōre.

50 Wahadeewi riwinymyhyrekı tahe, tii heka nadi rare. Waseriōre rare. Waha dori biu-ki ratximyhŷre.

13

1 Itxu taheka Jesuisi rare heto-ribi Kalileia aho ijà-ò. Tahe tai ronyre. Tahe rexiterenye Jesuisi iny ribedeerynymy.

2 Tai ibututyhymy heka iny wirotyre. Tai tahe Jesuisi rexitareny urihimyò hāworo-ò ronymy rexitaranyre. Iny sōwehekŷ mahādu tahe aho ijākile heka roholamy rŷimyhŷre.

3 Tii heka relyymyhyre aōma ijyyō relyyre: —Aōna aōna wese ijyy rawesennanyre. Hābu alōbōrōny rara. Tii heka alōbōrōna dehudu rare.

4 Ijō heka idi rehumyhŷu heka ijō ryro-txi resere. Nawii heka rirōmyhŷre riore heka.

5-6 Ijō tahe rejuunyre aōma manarutysu-txi. Tii tahe raumynyre aōwesele. Iraruxiōlemy heka rŷimyhŷ suu ibutureki. Idi bedetōtee rimoedŷnyre. Idi tahe rurure.

7 Öwōrudŷy resere edey-txi. Idi ta ruhunyre edewanale. Idi tahe ede riōdesedŷnymyhyre. Tai heka raratomyōlemyhyre.

8 Ijō tahe resere suwitxirawihikŷ-txi. Tai tahe sōwemy raratomyre. Sohoji öwōruty-ribi tahe 30my raratomyre iraty wahe. Ijō 60my raratomyre iribi. Ijō ta 100my raratomyre.

9 Tahe Jesuisi heka rarybere: —Kia boholatyhymy bonyke. Öhōtirenydikeki boholabenyke.

10 Tai tahe ierydŷyna mahādu Jesuisi ritŷyraxinyre: —Aōherekibo kai ijyy-di bierynanykemy atxiteri, rawesenanyrerri wahe.

11 Tai tahe dirawyonyde: —Kaiboho aōmybo Deuxu reerynanyre kaiboho bierybenyke. Ijō mahādu tiu ijyy rieryōtyhy. Kaiboho dori Deuxu Ölōna teertyentye.

12 Hābu iaōdikeki ijō heka iratyre tamy ariwahinyke. Tai tahe sōwemy tamy rauhenyke. Tahe hābu ihoōkeki ibutelemy ijōdikeki heka kiale iribi ibutumy aritakre.

13 Retehemy ihāre tahe robiōhyymyhyrenyre tahe ririōhyymyhyre. Tai heka ijyy-di reerynanymy watxireri.

14 Iwese Isaia tyyriti-ki roire wese heka tiiboho ihŷrenyre:
—Roholamyhŷre, roholamyhŷre ihāre tahe rieryōhyymyhyre. Retehemy ihāre tahe tiu robiōhykymyhyre.

15 —Irayky tererenyreki wahe rieryōre heka. Öhōtireny heka ritōbōnymyhyre ta ijohonana-ribi. Tarue ribrenymyhyre robike lau. Tahe wadée rōoseōtyhy. Aōkōre heka ariteytenykemy idi watximyhŷre. Tibo heka terarený aōkōre.

16 Jesuisi ijõ relyymyhyre tamyreny: —Kaiboho heka eysamy atxitenyteri. Kaiboho heka bobibenyeke tahe bierybenyeke. Aõmybo kaiboho tabitenyteri heka, taholatenyteri wahe.

17 Ihetxiu mahädu, hÿyna mahädu wahe, tuu lobiximy riwisýnomyhyre. Aõma aõwobo kaiboho taholamyhytenyteò heka roholakemy riwisýnomyhyre tahe roholaõhyymyhyre.

18 Tahe boholake heka adee aritýnykye aõbo ijyy rare.

19 Õwòruty ryro-txi resemyhyre heka iny ijoiren y wesemy ihÿre. Ijohona tuuvesem y wahe. Tibo roholamyreny ihÿre tahe rieryõhyymyrenyre. Aõma Satanasi heka nade tai tahe warybe heka iribireny ritamyhyre.

20 Ijõ manarutysu-txi resemyhy mahädu tahe ijõ ijomonadu wesemy heka roire. Tiiboho heka deysana-di roholamyhyrenyre.

21-22 Tai tahe urihimyole rityhynomyhyrenyre aõhõkõmy dýñana kanakeu tahe aõwesele riatyke ririmy reake. Kia edey-txi resera tasõ aõma ijõ ijomonadu mahädu wesemy heka rare. Tiiboho heka aõma 1000 nierule aõnityhymy idi rõhõtinomyhyrenyre nierudile. Tai tahe rexibedewonymyhyrenyre. Tiu heka Deuxu aõmydýyna riwinyõhyymyhyre, Deuxu Rybe riwiõhenanyrenyre.

23 Kia suwtxira wihiķ-txi resera wana tahe iwtxira ijomonadu mahädu wesemy heka rare. Tiiboho heka roholamyhyrenyre rityhynomyhyre sôwemy Deuxu dee roholamyhyreny heka. Ijõ 100my wesemy raratynyre. Ijõ 60my raratynyre ijõ 30my raratynyre. Iny sohoji sohojiõ heka Deuxu-ò aõ riwinyrerimy ihÿre.

24 Idi tahe iwtxira ijyymi relyyre Jesuisi tamyreny: —Deuxu Iòlòn a heka kia wesemy ihÿre. Oworudu heka aõma alòbòròna wihiķõ ritòbrònymyhyre taoworuro-ò.

25-28 Tahe iòluduõ rumy heka tamy nade. Tahe iu ibutumy iny rõrõmyhyreu, asibinaty-di tamy rehure. Tai tahe alòbòròna asibina-wana ruhunyre kia aõma ede wana wímy urilemy. Taiki tahe kia aõma oworudu kia aõmysýdýdu mahädu. Tuu heka ijyy-di nade tuu ijyymi. Idinodu rarybere: —Aõma waòludu heka kia riwinyre wadee. Idi oworudu narybede: —Aõhebohe arotýnyrenykre? Ta idile aõbohe arisiherenykre araxirenyre. Tai tahe rirawyonyre:

29-30 —Aõkõre wahe, kia ibutumy alòbòròna rirarutxinykre. Ixinamy heka ratybienykre tii-wana wiurilemy kia maixõmo arixina bededýýnamy bede relerekeu tahe iribi raarike. Ararybekre heka tamy kia aõma oworu-di raaõmysýdýýkreò. Juhu delemy asi arisykre. Tahe ritoonykre. Idi tahe maixõmo heka riarikre kia maixõmo hetowo-ò riyrubunykre.

31 Tahe Jesuisi ijõ ijyy witxiram y relyymyhyre: —Aõma Deuxu Iòlòn a heka aõma alòbòròna sômo sômo wesemy ratximyhyre.

32 Aõma raumynyreri heka aõma òwòru ijyatyhymy ibutumy òwòruty-ribi rariwesele relemyhyre.

Taiki tahe kia nawile tuu rýtýnomyhyre kia òwòru-ò.

33 Uri paõ uri ixiòlòdýyna heka Deuxu Iòlòn a wesemy heka kia ihÿre. Hääwy heka paõ riwinyhyre, riurinomyhyre tahe ibutumy raubýtyhyre kia ibemy.

34 Tai tahe rexiołonymyhyre Jesuisi heka sôwemy tuu relyymy raremyhy. Iu iny ribedeerynymy raremyhy. Tiiemy heka Jesuisi relyyhyy raremyhy iu røbedeerydýymy raremyhy.

35 Deuxu rybedu dori ihetxiu rarybere:

—Jiar̄y ijyy-di rebedeerynemyh̄yre. Aõma tuu relyymyhyre heka ierykõna rare. Tiuhu rieryõhyymyhyre. Iu bede rexideelenyrauhyyyle.

36 Idi tahe Jesuisi exitare iny sõwey-ribi exitare. Hetoo-ò heka ralore. Tai tahe aõmybohe wakorenny inihе bedelyyke. Aõludu inybo arasõnyremy. Kia ijyy heka aõma hãbu ede-di rehure ioworu-ò, taõludu oworu-ò. Kia inihе wadee bitõnynyke aõbo rare wahe. Kia ijyy telyyté.

37 Tai tahe Jesuisi tii dirawõonyde: —Kia hãbu alõbõrõona wihiiky ribõrõnyre heka Deuxu Riõre Hääbutyhyhykõ, rare wahe.

38-39 Ioworu heka ibutu bede heka roimyh̄ wesemy roimyh̄re. Aõma alõbõrõona wihiikyhe heka ityhydõydu iwese rÿirawesemy rÿira. Asi tahe kia ityhydõydukõdu mahâdu wesemy heka ihõyre. Aõma kia iõludumy rarybereri tahe kia Satanasile heka ihõyre. Kia iyresynamy rarybereri aõbo bedekonana heka tuu rininimy heka tuu rarybereri. Kia ÿju heka iyresydumyhy tuu rarybereri. Kia rimykre ede riorokremy rarybereri heka aõma ityhydõydukõdu mahâdu heka tuu rininimy rarybereri.

40 Ritakre heka rihiitxinykre. Heoty bedeheky heka idi rehukre risõkre iu wahe. Iwesele taheka bedekonana heka rarakre.

41 Deuxu Riõre, Hääbutyhyhykõ heka aõma ÿju riteõonykre ibutu iny ributunykremy.

Ityhydõydukõdu mahâdu ijõ iny òraruna-txi rityhedõydu mahâdu heka ibutumy ributunykre widee. Ibutumy aõbina bina widõydu wahe.

42 Idi tii rihukre. Tai tahe ryrykre aõkõmy rotõyñykre tai. Robumyhyre taju.

43 Kiau aõma

Deuxu hõrõ mahâdu tahe Waha Iõlõmy ronymyhyre kie ronykre. Tiiboho loosõny wesemy heka ritoosõnanykre txuu loosõna wesemy.

Õhõtirenydikeki ibutumy heka boholabenyke.

44 Deuxu Iõlõna tahe nieru wesemy ratximyhyre. Aõma nieru heka hy-naõ-ki rahara nieru-di tõximy aõma surawo-ki idi hãbu ixypyby riwore. Tai tahe tii reysatymyhy rõõsere. Kia ibutumy taaõmydõyna-di heka rohonyre. Kia bedero riwykremy.

45-46 Ijõ tahe tule Deuxu Iõlõna wesemy ka ratximyhyre. Iwese ixitura wydydu ihõyre wesemy heka Deuxu Iõlõna ihõyre. Iwydydu heka iijese iijesemy riwymyhyre. Aõwi riererimy riererimy heka tai rahamyhyre iruxera-ki tii tahe riwymyhyre. Kiau tahe tai rahare aõ õwyhykyõ-ki heka rahare. Tii idi tahe rohonyre ibutumy taaõmydõyna-di idi tahe kia iwydymy idi ratxirerio riwyre.

47 Riäõ wese heka tule Deuxu òlõna ihõyre. Aõma rià-di iny rehumyhyre wana heka ibutumy utura rimymyhyre.

48 Kia aõma idi tahe idi raixõnymyhyre riariomyhyre iky-ribi. Aõma awi-di awihe riarirerimy iky-ribi. Ibinare rihiitxinymy iribi.

49 Kia bedekonanau tahe iweselemy heka rarekre. Kia aõma ÿju heka riarikre awi heka ibinau-ribi riarikre.

50 Rehukre heoty bedebinakõ-ò wahe. Tai ki tahe rirajuumyhykre ta aõhõkõmy rotõyñnymyhykre. Txuu rikyinymyhykre

51 Tahe Jesuisi tamy rÿýraxire: —Kiamy ibutumy teerymyhytenyte? Tiiboho riraõwõnyrenyre: —Kohe, reerymyhyrenyre.

52 Idi Jesuisi rarybere: —Inyõ bede ywina bedeerydõyna heka rityhynyreu, wahlenluu rarekreu wahe. Tii tahe iwese hãbu butudõyndumy ratximyhyre wese heka ronymyhyre. Tii heka ibutudõyna heto-ribi ritamyhyre, tasõ mahâdu-ò riwahinskyemy. Aõ tyby aõ tõmyra. Ibutumy heka ritamyhyre.

53 Tahe iribi Jesuisi rexitareu,

54 tahe tahāwā-ò ròðsere. Judeu dohodýña heto-ki ribedeerynyre. Tahe ibutumy ribedeotiidýñyre. Tiribibo heka tii bedeeryna rierymyhýre: –Timyrekibohe aðwiwihičy rierymyhýre. Tii kýny heka aðma òwðoru besedýýwidýýdu riðre heka rare.

55 Jyje riðre wahe. Marie heka tule rare ise wahe. Txiau, Simaõ, Jyje, Judasi-wana iseriore ihýre tule wahe inatyhy?

56 –Iseriore hâwy y heka tule kaki rasýnymyhýre inatyhy. Timyrakibohe aðna aðna ikökõ rierymyhýre.

57 Tahe rityhyynyðhyymyhýre heka tai wahe. Jesuisi tamyreny rarybere: –Deuxu Riðre Hâbutyhyhykõ heka tiu tauludu wijirana hâwâ-ki inyõ rityhyntyhy rybeduð ihetomy ijirana-ki.

58 Tai tahe aðna aðna wiwihičy heka tai riwinyðhyre, rityhyynyðmyhýreki.

14

1 Kia bedeu tahe Herodi, Kalileia iòlò, Jesuisini-ò roholare. Aðikökõ heka riwinyymyhýre.

2 My heka rarybere teòdu mahâdu-ò: –Kia Joaõ Sebedýýdile aðbohe rubu-ribi riixixadýñyre. Tai tahe tii aðikökõ riwinyymyhýre.

3 Herodi tahe juhuu Joaõ ròtenawo-ki riteónyre. Tii taseriore hâwy y òraru-ki kia wesemy riwinyre, Herodia òraru-ki wahe. Herodia heka Filipi hâwy y rare.

4 Juhuu Joaõ Herodi-ò rarybere: –Awi aðkõ rare. Kai dori aseriore hâwy y-wana atxiteri. Uritere heriömyke.

5 Tai tahe Herodi heka Joaõ rubudýýmy riwisýnyre. Urile ruberumy judeu mahâdu lau. Tamyreng Deuxu rybeduðmy rýiram y Joaõ Sebedýýdu rare.

6 Herodi kai beòramy bede reareu tahe worana bedehesi ritxiényrenyre. Herodia riðre ijadòma heka iko-ò resemyhýre. Iixe-ki tahe awimy Herodi rahare, Ijadòma luure wahe.

7 Tii tahe tamy rarybere kanakemy. Aðmybo wadee bexitøenykre. Inatyhy my adee ibutumy ariwahinskyre.

8 Tai ise ijadòma-ò rarybere: –Aðma bexitøenykre: Sebedýkýdu ratilemy tamy bexitøenykre. Tai tahe ijadòma tamy rexítøenyre: –Wadeke bidiwye Joaõ Sebedýkýdu rati, pratoro-ki.

9 Tai tahe iòlòhe rabedewore. Ibutu ijomonaru-ò dori tuu rarybere ijadòma-ò. Tahe ibutumy riwinyke rýire.

10 Tahe ihârele iòlò heka soldadoð riteónyre ròtenawo-ò kia Joaõ rati resymy.

11 Inyõ diwyde pratoro-ki. Ijadòma-ò heka riwahinskyre. Tahe tii tadi-ò idi rare. Riwahinskyre.

12 Idi tahe Joaõ erydýýna mahâdu dioryde iumy, riwykremy, rituunykremy. Iribi tahe roirenre Jesuisiko relyyre.

13 Kia roholareu tahe Jesuisi ròhonyre ixisohojilemy bederahu-txi. Hâwò-di rexitaranyre rare. Iny sôwemy bede-di ròirenre ihemy titxibo iru-ki rakemy.

14 Rehemynreu tahe iny sôwehekýmy Jesuisi robire. Tai tahe Jesuisi riwotóenyre. Ibutumy riteytenre webinadu mahâdu.

15 Tahe ratxióronyre. Tahe ierydýýna mahâdu tamy nadé. Tam y rarybere: –Txuu ratxióronyra. Bederahy-ki dori atxiteri. Iny tahe biteónykre hâwâ-ò tai rýsýna ixidee riwykemy.

16 Tahe Jesuisi rirawyonyre: —Aõkõre, ariteõnyõtyhy jiarõ. Kaibohole tahe aõ tamy bidiwahinybedenyke.

17 Jiarõboho kõny diwatxiõnyreri iruyre orotxu-di, utura inatxire.

18 Tai tahe Jesuisi narybede: —Bidiwahiny wadee.

19 Jesuisi tahe ibutumy iny asityre-ki ronykemy risõnyre. Orotxu in-aubiôwa, utura inatxi rŷire, utura-wana rimyre tahe ritehere biu-txi àlana Deuxu-ò riwahinyre. Idi tahe paõ riyreyrenymyhyre teòdu mahãdu-ò riwahinyre. Idi rare iny sôweheký-ò.

20 Ibutumy iny riroxirenrye ihâre rihydyre. Kia iuhe-di ierydõyña mahãdu 12 weriri ritŷxinyre.

21 Hâbumy 5000 òsana rŷimyhyre. Ihâre tahe uladu-di rariaõhyre hâwyboho-di.

22 Tahe Jesuisi taerydõyña mahãdu riteõnyre aho kanawe-ribi ijà-ò reurõrenykemy hâwò-di. Jesuisi tahe rarire iny sôweheký mahãdu ritrybedõymy.

23 Jesuisi heka iny tahetoreny-ò riteõnyremy rahudi tahe tii raòwonyre hâwâlò ratyy-ò ixitõedõyymy. Taihyyle idi bede roronyre ixi sohohiyyle.

24 Kiaule hâwò ahota-ki rare. Òbò nihiký-txi ixinalemy ratximyhyre. Tiò tiò òbò riwelòrò riwelòròmy idi rehumyhy. Yhy deade txura-ribi.

25 Rudile tahe Jesuisi biura-di heka rare taerydõyña mahãdu-ò, beratyredile heka rare.

26 Iu Jesuisile betyredile tamy rarau tahe, tiiboho heka ruberurenrye. Rirajuaerenrye: —Worýsý òsana inydee rareri.

27 Tai tahe Jesuisi rarybere: —Aworený bitamadõyñbenyke. Jiarõle watxireri.

28 Tahe Pedro rarybere: —Wanyrõ, inatyhymy kai atxiteriwana heka wadee manyarybeke betyre-ki arariakemy.

29 Tahe Jesuisi tamy rarybere: —Manake wahe. Aõwesele tahe Pedro hâwò-ribi ròhõnomy reare, Jesuisi-ò rakemy. Betyre-ki rariare.

30 Yhylemy tahe robure. Tii urile ruberure. Tai ijjirahakýlemy riwisõnyra berahatxi-ò. Tai tahe Pedro rarybere: —Biwatakewa Wanyrõ.

31 Tahe Jesuisi rimyre: —Ainatyhynakýny ibutelemy atxiteri. Aõherekibo heka tiwatyhynyöteri.

32 Idi hâworo-ò wiwana rorukurenrye. Yhy ruhure.

33 Ierydõyña mahãdu Jesuisimy reàlare. Inatyhymy heka kai Deuxu Riòretihy tate.

34 Tai tahe reurõrenyre Kenesare bede-ò.

35 Ibutumy iny kowa Jesuisi rieryrenrye. Ti ibutumy webinadu mahãdu-ò relyyrenrye Jesuisimy. Tahe hâwâ ikõkõ-ribi ritelenymy didydenye.

36 Tahe Jesuisi-ò rarybere. Ixinamy watky-ò rerike, awimy relerenykemy. Ibutumy tamy rerire heka reyttere.

15

1 Jerusalë hâwâ-ribi bede ywina bede erydõyña mahãduõ dehemynyde Jesusi-wana rarybekemy. Tiiboho-wana tule fariseu mahãduõ dehemynyde. Tiiboho heka Jesuisi-ò rŷýraxirenrye:

2 —Aõherekibo aerydõyña mahãdu tebõreny risuhòkõreri roxiko-ki. Inydeereny kia bede ywina rare. Aõherekibo rityhynyöteri ihetxiu lahi rybe.

3 Jesuisi rirawyonyre ūȳraxina-di: —Aōherekibo kaiboho Deuxu rybe tetyhyntyōteri kaiboho lahirybele tetyhyntenyte.

4 Deuxu bede ywina kawesemy rarybere:

—Boo adi-wana ibutumy heka bityhyntybenyke. Inyō rybebina tadi-ò tyby-ò rarybekeki. Tii tahe ruruke, tuu bede ywina rybe wahe.

5 Kaiboho tahe kawesemy tebedeerynytemy tewitxiranyte: Inyō tadmimy tybymy rarybekeki Wanieru Deuxu-ò wahisidŷñam.

6 Tai tahe inieru-ei tyby tadi-wana riwiōhenanyõre kia bede ywina witxira tewinymahâte. Deuxu bede ywina rityhyñõreki.

7 Kaiboho itxerenadu mahâdu atxitenyteri. Isaia inatyhymy umy rarybereu:

8 —Kia mahâdu wadee rybe-di riwadeàlananyrenyre. Wowydyna wadee riwahinymyñrenyre. Inatyhymy aõkõ heka kai tarybemahâte. Arayky dori Deuxu-ribi irehemy ratximyñhýre. Teerytyhyõlemy heka atximahâte.

9 Iwowydyna heka wadee aõ aõkõ rare. Wabede ywina ribedeerynyñtyhy. Texibedeerynymahâtenyte abede ywinarenydile.

10 Jesuísí rexidelenymy ribedeerynyre: —Boholabený warybe-ò.

11 Brebuna roxina-di biroxibenykeki, aõ adeereny ibinaõtyhy aõ aryrenymy ralòmyñhýre aõkõ heka ibinare. Ryibi ròhòmyñhýre heka ibinare, arybe wahe.

12 Tai tahe Jesuisi erydŷña mahâdu Jesuisiko rarybere: —Fariseu mahâdu kýny tamy awiõre kia wiji tuu tarybeta wahe.

13 Tahe Jesuisi rarybere: —Aõhere aõkõ rare. Timyre aõkõ rare. Ixinamy tuu raryberenyre. Iorutere-di nohõtirenyõmy. Kia fariseu bedeeryna lòbòròna wese rare. Waha ribòrònyõre. Ibutumy waha ribòrònyõre suribi mahâdu ritakre.

14 Inatxi hâbu ruetà widee ryò ritñynymyñhýre wese. Hâwâry-ribi wiwanale hâloo-txi resekre. Tiiboho ixinamy biribenyke.

15 Tahe Pedro Jesuisi-ò rÿýraxire: —Wakorený inihe biditynynyke, roxina brebuna ijyy wahe.

16 Kaiboho ibutu wese atxitenyteri. Teeryõtenyte.

17 Ibutumy iny aõ rirysyñmyñhýre weryri-di ramyñhýre tahe ròhònymyñhýre.

18 Tahe inyō rybebinamy rarybemyñhýre. Tii iwo ibinare, irayky ibutumy ibinare tai wahe.

19 Raykywydyna binahaký-ribi heka òtaotana, rubuna, wasina, ruina ujõmo inyry-ribi ròhònymyñhýre.

20 Kia aõmydŷñana iny risurisumyñhýre, inydee ibinare. Tahe roxinako-ki iny tebò risuhòmyñhýré, kia tahe aõ aõkõ rare, ibina aõkõ rare.

21 Iribi tahe kia-ribi ròhònyreu tahe Jesuisi rare irehetetymy Tiro hâwâ-ò Sidô hâwâ-ò.

22 Kana bede hâwyõ tamy nadé. Tahe tamy rexítõenyre: —Wahî, Davi riòkore, biwaruxetoñyke hewa. Waritxòre heka tykytyby bina-di iwoku-ki ratximyñhýre. Anohõkýmy heka idi rotýkñymyñhýre.

23 Tahe Jesuisi aõmy rarybeõhyre tamy. Taerydŷña mahâdu tahe rarybere: —Biteõnyke hewa. Inyboho dori riixiranyrenyteri.

24 Jesuisi tahe rarybere: —Jiarý Deuxu riwateõnyre judeu mahâduôle, tabudoeni mahâdu iõre mahâdu wese wahe.

25 Hâwyx ixityre nadé. Tatiowotimy resere. TAhe ixityre tamy rarybere: —Biwawikòhenanyke hewa, Wahî.

²⁶ Jesuisi rirawyonyre: —Awiòhedŷyna kia wese rare aõma hăbuõ tariore-ribi rŷsŷna riwyra tahe idi rehura ijòròsaôle. Kiawese rarekre, jiarŷ arawiòhenanykeki.

²⁷ Hâwyi rarybere: —Inatyhy rare. Kuladu-ribi ano rŷsŷna resemyhŷre bede-txi, tiki tahe itxòròsa ritxòre idi riwymy reakamy riromyhŷre.

²⁸ Inatyhymy Jesuisi rirawyonyre: —Kai ainatyhyna sôwere. Adee ari-winykre aõmybo textitõenyteri. Iule iriõre reytemy rare.

²⁹ Tahe Jesuisi ròosere ixityre Kalileia ahohokŷ-ò. Raòwonymy rare hâwâlò-ò. Iratytyre ronyre.

³⁰ Sôwemy heka iny webinadu didyde: itiere mahâdu, iruetà mahâdu, irybeõ mahâdu, aõ ikökõ heka bina bina witxira witxira idi rare. Jesuisiko-ò heka ritidirenyeki ibutumy riteytenyre.

³¹ Iny ruetà rŷira mahâdu itixeretyhymy riwinyre. Rarybekömy rŷira mahâdu, rarybemy rŷimyhŷ teysamy. Itiere rŷira mahâdu, rariamy rŷimyhŷ. Tai ibutumy iny ribedeòtiidŷnyre heka tahe judeu mahâdu Deuxu-ò wowy-dyna riwahinyre.

³² Jesuisi rarybere taerydŷyna mahâdu-ò kanakemy. Tahe tamyreny rarybere: —Jiarŷ kŷny rewotõenyteri kainy mahâdu rŷireridi. Inataõ txumy bede riera waki. Aõ heka ihokõre rirŷsŷrenykemy. Iòwedŷkõlemy ariteònykeki heka ijõ reseke ryrowetyakile. Rama riatyke.

³³ Tai tahe ierydŷyna mahâdu rarybere: —Inyboho bederahy-ki, titxibo heka rŷsŷna arimykre iny sôwehekŷ-ò ariwahinyrenykemy?

³⁴ Tahe Jesuisi tamyreny ritŷraxyinyre: —Tiwesebo roxina-di atxitenyteri. Tahe rirawyonyre: —Debò inatxi reurò orotxu sômo sômomy idi watxireri utura deyre ijõ rare.

³⁵ Jesuisi rarybere ibutumy iny ronykemy.

³⁶ Tahe tú rexitõenyre Deuxumy réallâre. Orotxu, utura-wana riereerenyre tahe taerydŷyna mahâdu-ò riwahinyre idi rakremy.

³⁷ Ibutumy riroxire heka kia iny sôwehekŷ ta rihydyre. Tabyre rahudi tahe riariare ierydŷyna mahâdu. Tai tahe rahure tŷxihikŷlemy. Debò inatxi reurò weririmy heka ritŷxinyrenyre.

³⁸ Tahe 4000 hâbumy riowenye, kia txuu wahe. Uladu, hâwyi-di rariaõhyyre.

³⁹ TAhe Jesuisi iny-ò rarybere tasŷ-ò ròòsekemy ixypy. Iribi tahe Jesuisi hâwò-di reuròmy rare Magadâ hâwâ-ò.

16

¹ Fariseu mahâdu saduseu mahâdu nade Jesuisi-ò iurihixidŷmy riitxenanyrenykemy: —Aõbedeerydŷnabo heka biu-ki iribi rexitõenyre. Biwateõsinyke heka aõwiwihikŷ-di biu-ò jiarŷboho arieyrenykre, kai inatyhy tate wahe.

² Idi tahe Jesuisi rarybere: —Kaiboho heka awirenyre biuwetyky erysy-ki. Jesuisi rarybere: —Kia rybe tarybemahâte. Txiorotxumy heka biuwetyy isöhökŷra-ki, biurasòmy tahe awimy txu kedeakre.

³ Biurasou ibede lyby lybomy txu-di kedeakeki tahe biu ròahyyhy bede txu rariakre. Myhe tarybemahâte. Kaiboho heka iwitxira aõhebo rotŷnykre heka teertyenykõlemahâtenyte.

⁴ Iny kamahâdu heka ibutumy ibina binare. Tiu heka rity-hynyõhyymyhŷrenyre. Rexitõenymyhŷrenyre heka biu-ò rityhynykemy. Tahe

riwahinyōtyhy heka aōma bedeerynaō. Kia Jonasi-ò bedeeryna rareōle tahe tamy rakre heka. Tahe Jesuisi rexitamy rare iribireny.

5 Idi tahe aho weribijà-ò reuròrenyreu tahe, tōhōtireny rosare tarŷsñarenry-ribi.

6 Jesuisi tamy rarybere: —Fariseu mahādu, saduseu mahādu iurina-ò bexiebenyke.

7 Ierydŷyna mahādu tahe widee rarybere: —Tii kia rarybere iny orotxu diwyōdeki.

8 Jesuisi roholare aōmybo raryberenyre tahe tamyreny rarybere: —Aityhynarenry urihimyore. Aōhererekibo orotxumy jiarŷ rarybererimy tahōtinytenye?

9 Tiu kaiboho bierybenyōtyhy. Iruyre orotxumy remyre. Idi 5000 hābumy reōwenyre. Ihāre tahe weriri txŷxi tŷxihikŷlemy rŷimyhŷre rauhenyre. Itxi aōbo ūhōtireny reakōmyhŷre.

10 Ixityreu tasŷ 4000my reōwenyre, debò inatxi reurò orotxu-di. Ixiyrubule rauhenyre.

11 Jiarŷ orotxumy rarybeõre. Fariseu mahādu, saduseu mahādu urina-ribi bexiebenyke.

12 Tai ierydŷyna mahādu rieryrenyre aōmybo rarybemyhŷmy Jesuisi heka fariseu saduseu bedeerydŷynamy rarybereri.

13 Idi tahe Sesaria Filipi hāwā iōhōmy rehemynyre. Jesuisi rŷraxire taerydŷyna mahādu-ò: —Iny wamy rarybereri. Mobo heka jiarŷ raremy heka wadi rŷireri. Jiarŷ Hābutyhyhykŷ rare, Deuxu Riõre wahe.

14 Ijō kŷny rarybemy rŷireri: —Kai riki heka Joaõ Sebedŷyü atxiteri. Ijō riki Elia atxiterimy adi rŷireri. Ijō tahe Jeremiamy adi rŷireri. Ijō heka Deuxu rybeduō riki heka atxiterimy adi rŷireri.

15 Tai tahe Jesuisi rŷraxire taerydŷyna mahādu-ò: —Mowexe watxirerimy wexe wadi tahōtinytenyeri.

16 Simaõ Pedro heka rarybere: —Kai Kristu atxiteri Deuxu deòdŷyna heka tate. Kai heka Deuxu Riõre tate.

17-18 Tahe Jesuisi rirawŷonyre Pedro-ò: —Inatyhymy Pedro tate, Waha, biu-ki Mana ani rare. Boholake, ratximyhŷrele kia adee riteòsinyre. Iny aōkō kia adee riteòsinyre. Wadohodŷyna mahādu kia mana tyre-ò ariwinskyre. Rubu dori heka tiu ituedeõna.

19 Waiòlona rayna heka adee ariwahinskyre. Kabede-ki aōwidŷy adee binakeki tule biu-ki ariijõnykre. Aōtxiletxibo aōwidŷymy burukre tasŷ biu-ki tule adee ariwinskyre.

20 Jiarŷ inatyhymy Deuxu deòdŷyna rare. Tuu ijyyrenyōmyke.

21 Iribi tahe Jesuisi itŷny relyymy taerydŷyna mahādu-ò. Rurukremy heka relyyre: —Arakre heka Jerusalé-ò. Tai heka matuari mahādu, ñosõna bedeeryna mahādu, xiwena wahidŷyü mahādu-wana riwarubunykre. Inataõ txu-di tahe ixyby rubu-ribi adexixakre.

22 Idi tahe Pedro heka Jesuisi ridyre ijō erydŷyna-ribi tahe tamy rarybere: —Aōkõre, Wanryrŷ, tiu heka tiiboho ararubunyrenyōtyhy.

23 Tahe Jesuisi rarybere Pedro-ò: —Waribi bexihitxinyke. Kai heka Satanas weselemy atximahâte. Iwese kai taraykynamahâte heka aō Deuxu deewinamya aōkō tuu tahōtinymahâte hâbudeewile rare.

24 Idi tahe Jesuisi rarybere taerydŷyna mahādu-ò: —Inyō wawanatomy rurukeki, ixi-ribi heka tōhōti rosake. Nomy rurukeki heka taitxeò rimyke idi tahe wahemy kanake.

25 Inyō wahemy rariakemy ixi-di rōhōtinyhyke wana heka irumy inonana irehemix ixi-di ratxiukeki heka tii ihārele ruruke. Inyō taumy riōnonykeki waōraru-ki tai tahe tii rōtake.

26 Inyō heka ibutumy aōna aōna bede-ki ributunykeki. Tahe ihārele heka tii ruruke. Tule umytuedeōna riōnonyre. Aō tarasana tamy aō aōkō rare. Iny iruna riōwynaōhyymyhȳre, ixiyby tamy kanake wahe.

27 Jiarȳ, Deuxu Riōre, Hābutyhyhykȳ dori kanakre wana aōwesele. Taȳju loosōna-ki tii kanake.

Iny ibutumy ariōwnykre bibutunymy aōbo iny riwinymyhȳre heka aōwihihikȳ aōbina bina.

28 Iu jiarȳ, Deuxu Riōre, Hābutyhyhykȳ, kanakeu tahe inyō kaibohoō tuu robikre, Iòlòmy kanakreu.

17

1 Reare heka debò sohoji reurò txumy. Tahe Jesuisi ridyre Pedro, Txiau, Joaō-wana. Joaō tahe Txiau seriore rare. Tahe raōwonyre tiiboho-wana hāwālō ratōhōkȳ ratyy-ò. Inyō heka tii wana raōhyre.

2 Ikorenky-ki tahe Jesuisi rexiwitxiranyre. Iōsana heka roosore. Txuwe-sehekȳle relere iōsana heka ratȳrȳrȳnyre. Ityky tasȳ rauranyhȳkȳre. Tahe roosona itoosònadihikȳre.

3 Iu tahe tuu robire Moisesi rubu, Elia rubu, Jesuisi-wana widee rarybe-myhȳreny.

4 Tahe Pedro tamy rarybere: —Awire, Wanyrȳ, kawese watxirenryreri kaki. Adee wikeki hetomy ariwinyrenykre ijō adeekre, ijō ta Moisesiōkre, ijō Eliaōkre.

5 Iu Pedro rarybereriule tahe biuwetyky urahakȳ relere. Iyribile rybeō narybede: —Kia heka Wariōre waluu heka rare. Boholabeny irybe-ò.

6 Idi tahe ierydȳñna tamy roholareu, tahe ruberure. Tahe reserenyre iōsanareny bede-ò.

7 Jesuisi tamyreny nade: —Breburenŷōmyke hewa bodorukubedenye heka.

8 Reteherenyre tahe Jesuisi sohojile tai rȳire.

9 Iribi tahe diberenydenye hāwālō ratyy-ribi, Jesuisi narybede: —Uritere waijyyōmyke inyko wiji tuu tabitimy. Iu jiarȳ, Deuxu Riōre Hābutyhyhykȳ, rubu-ribi riixixanykreu tahe tuu belyykre.

10 Tahe ierydȳñna mahādu Jesuisi-ò rȳ̄raxire: —Aōherekibo tarybetenyteri —Elia juhuu kanakemy ako-ò juhuu kanakemy.

11 Jesuisi rirawyōnyre: —Inatyhy rare tii juhuu kanakre. Ibutumy heka bede riywinykre.

12 Tule ararybekre kiamy: —Elia nade tahe ihārele heka iny rieryōhyre. Aōhōkȳmy risŷnyre. Iwese Elia aōhōkȳmy risŷnyre wesele tahe Deuxu Riōre Hābu heka aōhōkȳmy risynykre, jiarȳ wahe.

13 Tai tahe Jesuisi erydȳñna mahādu rieryrenyre aōmybo Eliamy tii raryberemey Joaō Sebedȳ̄yule tahe Jesuisi rarybere.

14 Iribi tahe dōōsedenyde iny sōwemy riraōmy rȳ̄lmyhȳre. Hābu-ò nade Jesuisiko-ò tatiowomy resere:

15 —Wanyrȳ, ruxetōena wariōre-di biwahinyke. Irayky awimy aōkō ratximyhȳre. Bera-txi resemyhȳre. Heōtyru-txi resemyhȳre. Ibutumy aōna aōna riwinyrerimy ihȳre.

16 Aerydȳñna mahādu-ò heka adidyde tahe tiu riteytenyōtyhy.

17 Jesuisi rirawyonyre tamyreny: —Kaiboho isira mahādu atxitenyteri. Aō heka inatyhyna heka akirenijōkōre. Tiwese bede dýñana bohe araòludunyrenykre. Bedese inihe bididy uladuw Wadee.

18 Tahe Jesuisi rarybere kia uladuwo-ki ratximyhŷo: —Iribi wa bohonyke! Tahe uladu reytemy reare.

19 Idi ierydýyna mahādu Jesuisiòle rarybere: —Aôherekibohe jiarýboho tyytybybina iribi reteònyköreri?

20 Aômareki kiehe ainatyhyna ibutetyhyreki òwòruty sômowesele ainatyhyna dikeki heka kai aôwiwihiký biwinyke. Kai hâwâlò-ò marybeke: —Iribi bexitake! Tai tahe hâwâlò rexitate iwitzira suò. Aô aôkô adee isirake, ainatyhyna direki wahe.

21 Kia tyytyby bina iwitzira rare. Isiratyhyre heka. Kaiboho bextitøybenykeki, binarehebenykeki, ixiery tyytybybina biteònybenyke.

22-23 Kalileia bede-ki Jesuisi taerydýyna mahādu-wana ributunyre. Tai Jesuisi rarybere tamy: —Jiarý, Deuxu Riore Hâbu, rare. Tai inyô riwahinskyre hâbubinaô-ò warubudýymy. Inataô txu-di tahe rubu-ribi adexixakre. Tai tahe ierydýyna mahādu rabedewo nihikýre.

24 Iu tiiboho heka Kafanaô hâwâ-ò ritehemynyreu, inyô Pedro-ò nadé. Tii dohodýyna òwy butudýydu rare. Tahe rarybere: —Awedu aôbohe tii rexioòwonykekô.

25 Pedro rirawyonyre: —Tii riòwonymyhyre. Tai tahe Pedro rakemy reare. Iu Pedro tuu Jesuisi-ò rarybekemy hetowo-ò raloreu, Jesuisi juhuu rarybere: —Moribibo iòlò rexítönenyhyre òwydýynamy. Mynydumahādu-ribi aôbo ada ta taijoribile aôbohe rotamyhyre.

26 Pedro tahe rirawyonyre: —Mynydumahāduole rexítönenyhyre. —Inatyhy rare, Jesuisi rarybere. Iijoi mahādu òsana riòwonymyhykymyhyre. Jesuisi rarybere: —Ihâre tahe ròkòòwydýykre.

27 Òbitimy rakaòwonyrenykre. Kia Templo heto òwymy. Ibinamy kia iny-ò ariwinyöthy. Kai heka makre ahohoký-ò awaxi-di behukre. Juhu utura kanakrele heka bidimykre. Idi iry biraynykre. Tai nieruô-ki mahake. Iribi biditamy tahe makre iny òwydýyymy.

18

1 Iule tahe Jesuisi erydýyna mahādu tamy rehemynyre rÿyraxire: —Mobohe Deuxu Iòlòna-ki nihikýmy rarekre.

2 Jesuisi heka ratximyhŷ uladuô ibire-ki.

3 Idi tamy rarybere: —Kai uladu weseleömy mabeökeki, Deuxu Iòlòna-ò malòbenyöthy

4 Uladu wese maraykynybenykeki heka, tii tahe Deuxu Iòlòna-ki inatyhymy rÿirakre.

5 Kai waòraru-ki uladu kawesemy biwiòhenanykeki tiwawiòhenanymahâte

6 Kai uladuô òraruna-txi resekemy risýnykeki, kai abinatyhymy atximahâte. Inyô òy ritakamy reroti-di aratakemy heka inyô adi rehuke bera-txi. Tii tahe awityhyre adee.

7 Sôwemy heka aõna aõna rÿira wary-ribi iny riatykemy. Tii adee ibinatyhyre. Tiiemy heka tuhyy rarekre. Inydee heka ibinakre heka. Wary-ribi riòlòdýynamyhyre heka tamy ibinakre.

8 Ebò òraru-ki tahe wainatyhyry-ribi bexitakeki, ebò biòròmy idì behuke. Awityhyre heka adee Deuxu Iòlòna-ò malòkre sohoji ebòdile. Inatxi ebò-di heòty bedebina-ò malòkeki, awiòre heka.

9 Tule arue sohoji òraru-ki kia òrarunamy beseke lau, urile bitake idì behuke. Arue wiò-di heòty bedebina-ò malòheny arue-di wiòle. Biu bedewihiký-ò malòke tahe awire heka arueyremy.

10 Iny nihiký ityhy iny yja mahädu heka tuuõre. Uritere heka iweserenyõmy atxibenyke kaiboho bexijebenyke tamy. Iny aôkô mahädu dori tii iÿju dire heka. Iÿjurený heka Deuxuko tii ibutumy relyymyhýre tureny. Idi õhõtireny-ribi bosabenyõke.

11 Jiarý Hâbutyhyký rare, Deuxu Riòre wahe. Ityhydýdukôdu mahädu ibutumy aritakemy anade.

12 Rakawesenanykre heka kajyy wesemy. Rakarybekre heka kahäbu 100 budoeni ijödire wesemy. Sohoji heka iõre iÿ-ribi. Kía hâbu idì itxeredu tahe iy-ribi iõre rakre ijesemy. Iuhe tahe hâwâlò-ki riroximy ririre.

13 Tai rahakre wana heka teysamy ratxikre. Kia sohoji òraru kile reysakre.

14 Iwesetyhylemy taheka inyõ iõõtyhy Waha-ribi. Tamy dori kia ibinare.

15 Inyõ adee rexiorarunykeki tahe tamy makre rybemy. Uritere inywitxi-rako-txi rybeõmy tuu. Tahe tamyhyylemy marybeke. Aityhydýdu seriore heka arybe-ò roholakeki, tahe ixi-txi töhöti reake wana, ixi dee ibinamy röhõtinyra wana, tai tahe kai ixyby tii-wana ityhydýdu seriore biòwamy beleke.

16 Aõhe wana tahe arybe-ò roholaõhyykre, tahe ixityre make inyõ wana rexibiòwanymy.

Iny inatximy ixihe-ki bidyke. Tii tahe arybe-ò ijohnaduke inatyhy raremy arybera-txi resekemy wahe. Iu dohodýyna-ki rarybekre, tai tasý tii rarybeke teòsam y aôkô ratximyhýrelemy rarybeke.

17 Tii irybereny-ò roholaõkeki, tai tahe dohodýyna mahädu-ò belyyke. Tii irybereny-ò roholaõkeki, tai tahe biteònyke. Tii iwese òraru du mahädu heka adee rarekre, bede dinodu-ò nieru wydydu wese wahe.

18 Iwese kaiboho waityhydýdu mahädu kabede-ki röhõtinyre wesele, tule araykywesetyhyle Deuxu biu-ki röhõtinykre. Aõbo adee kabede-ki aõwidýy ibinare ada awire heka tule biu-ki ibinamy rarekre, awimy rarekre. Arybe riwitxiranyõtyhy kowa biu bede-ki.

19 Iwitxiraõmy adeereny ararybekre: —Ijõ titxibo inatxi ada inataõ ityhydýdu seriore wiweselemy raraykynykre. Waha-ò rexitonemyhýreki iwese rexitonemyre wesele heka tamy riwinykre biu-ki.

20 Titxibo waniòraru-ki inatxi, inataõ wii ributunykre heka, jiarý taile watxireri.

21 Tahe Pedro rýyraxire Jesuisi-ò: —Bede erydýdu! Waityhydýdu seriore heka wadee rexiorarunykeki, tiwesebo sôwe ariixâwididýnykre ixi-ribi debò inatxi reurò, my aõbo?

22 Jesuisi rirawayonyre: —Aõkôre, debòinatximy aõkôre, 490 wesemy wahe. Ixityre ixityre biixâwidýnykre.

23 Deuxu Iòlòna kawesemy rare: —Iòlòõ heka teòdu mahädu kia contamy robikemy idì ratxireri. Tiwesebo inieru-di rasiranyre wesemy wahe.

24 Sohoji teòdu juhuu dehemynyde. Sôwemy heka tevedýyna ratximyhýre, 1000,000 womati týrýyhýký niero wahe.

25 Inieruõre heka iòwydýyna wahe. Idi rohonykemy heka iwedu riteònnyre deòdu mahädu weseemy. Tariõre-wana tahäwyy-wana ibutumy deòdumy roirekemy. Aõbo tai rýimyhý heka ibutumy idi rohonyre.

26 Tai kia deòdu heka tatiowotimy resere kia iòlõko-txi: —Waiòlöreny, txioinihe biwaraokre ariòwynykre ibutumy.

27 Tai tahe iòlõ riwotõenyre aõma ixinahykylemy ritusanyre.

28 Tai tahe kia hääbu he rare kia urihimyò tamy radevenymyhyò heka rexinohõtidýnyre. Tai tahe hääbu lõtikile rimyre. Rierenemy resere ribötòrarytxynyre: —Bidiwaòwynykre kÿnyhe wijityhyle.

29 Tai tahe tatiowomy resere, rarybere: —Txiokre inihe ariòwynykre ibutumy.

30 Tai tahe rirutyre rötenawo-ò idi riòtenyre. Riwoñenyreõhyre.

31 Itxeredu mahädu heka rabedewore tai tahe ibutumy relyyre iòlõko.

32 Tai tahe ixityre tamy rarariòwyre tamy rarybere: —Aõherewe, deòdu binahaký, jiarý araixäwididýnyre ibutumy inatyhy? Kai dori ixitòedýyna wadee tewinya.

33 Aõhererekibohe aleina kia adee nadevenymyhyde kia teixäwidinyõta, iwesejiarý araixäwidinyre wese.

34 Tai tahe tii rimyre reburere itere iòlõ, tai imynymy riteònnyre rotenawo-ò riwoskyre xiery riòlõdýnykremy. Tai aõhõkýmy rotýñymyhyre.

35 Jesuisi rexihura narybede: —Kiawesele heka adeereny rarekre. Ity-hydýyüd seriore taseriore riixäwidinyõkeki heka iwesele heka waha adi ri-wisýnykre.

19

1 Jesuisi ibedeerydýyna-ribi rexihureu, Kalileia bede-ribi ròhõnyre. Bero Jordaõ weribijjà-ò reuore, Judeia hääw bede kanawe-ribi ijà-ò rehemynyre.

2 Tai tahe sõwemy iny webinadu mahädu rýire. Idi tahe ihemy rare. Ibutumy riteytenyre.

3 Fariseu mahädu imynymy idi riwisýnymyhyre aõbinamy rarybekeki rimykemy. Tai tahe tamy dýyraximy namyhýde aõsisrahakýmybo: —Iny bede ywinarený tahäwyy riteònnymyhyre urirybelemy, wiribi resekemy.

4 Jesuisi dirawyönyde: —Ritidýñamý aõbo tariaõmyhyte idi?

—Deuxu ibutu widýyüd heka juhuu hääbu hääwyy-wana riwinyre.

5 Idi tahe rarybere:

—Hääbu heka tybyboho-wana tadiboho-wana wiribi rexihitxinymyhyre tai tahe tahäwyywanale wii ributunymy rýira.

6 Inatxi heka sohoji weselemy rarekre, hääbu tahäwyy-wana. Deuxu heka hääbu tahäwyy-wana ributunyre, inyõ heka tiu rihitxinyötyhy.

7 Tahe ijõmy fariseu mahädu ritýñraxinyre: —Aõhererekibo Moïsesi kawesemy juhuu rarybere:

—Hääbu tahäwyy riteònnykeki juhuu urile tyyriti tamy riwahinyke riteònnykekoki.

8 Tahe Jesuisi kawesemy rarybere: —Kaiboho heka ieryna urihimyölereki aõ isirareki heka kia riwinyre. Juhuu tahe kawese aõkõ rýire.

9 Aõmale tahe ixinamy riteònnyke ixi-ribi òta òtatule heka aõwaxiny tuu riteònnyre ixi-ribi.

10 Tai tahe ierydýyna mahädu rarybere Jesuisi-ò: —Tahe kiawesekeki heka uritere heriõmy hääwyyõmy, hääbuõmy.

11 Jesuisi tahe dirawyonyde: —Kaa bede eryna heka aõ ibutuhuký-ò aõkõ tureri aõma Deuxu bede eryna tamy riwahinymy hýreôle heka tureri.

12 Aõtxi-ki tahe tuu hâbuõ rýira hâwyymy heridumy aõkõ rýira. Ijõ hâbuõ tahe tiemy tunodumy rýirerimy ihýre. Iwitxira hâbu-ò rexiwahinymy rýireriki heka tuu rýirerimy ihýre. Ijõ tahe tuu rýirerimy ihýre aõma Deuxu aõmrysýdýyna òraru-ki wahe. Kaa rybe tahe inyõ tahe rityhynekki tii inatyhymy rityhynekke.

13 Inyõ didyde uladuõ Jesuisi-ò tamy rexítönenkemy tebò iraty tyre-ki roirerilemy. Ierydýyna mahâdu tahe uritere iixiradýyömyke.

14 Tahe Jesuisi rarybere: —Ixinamy kanamyhýke uladu wadee. Uritere itinysýrenyömy. Uladu wesemy dori Deuxu Iõlõna ròtedu mahâdu ratximyhýre.

15 Jesuisi tahe iratytyre tebò ritidire tamy rexítönenre. Idi tahe Jesuisi rare.

16 Aõu tahe hâbuõ Jesuisi-ò nade: —Erydýydu, aõhebo arotýyñkre. Aõma, timykibo umytuedeõna aritakemy wahe. Aõwidýy wiwihihikýbo ariwinskykemy.

17 Jesuisi rarybere: —Aõherekibo wadee aõwiwihihikýmy widýy týxraxiteri? Iny sohojile awi rare, Deuxule wahe. Kai bede ywina ibutumy bityhynekke, umytuedeõna haký-ò molokre.

18 Aõbedeywinabo arityhynekre? Tahe Jesuisi rirawyonyre:

—Rubudýyömy, Òta òta widýyömy, wasiõmy, ruiõmy,

19 Adi boo-wana bityhynekke, iwese ixiluure wese heka abireludu mahâdu luuke.

20 Hâbu rarybere: —Kia heka aõu aõu jiarý retypyne. Aõijõmybo arotýyñkre?

21 Jesuisi rirawyonyre: —Kai òbitimy mabekkekile aõmydýyna-di ibutumy. Kia idí bohonyke öwy tahe biwahinyke urimynodu mahâdu-ò. Tai sõwemy aõna aõna biu-ki ahõõmykre. Iribi tahe biwaheludunyke.

22 Iu hâbu kia roholareu tahe rabedewonihikýre inieru sõwerekki heka rabe-dewore.

23 Tai tahe Jesuisi taerydýyna mahâdu ribedeerynyre: —Isiratyhyre heka biu bede-ò ralõke aõma ityhy nihikýkeki.

24 Isirare heka aõma kamelo tyy rurena òtumy ralõke heka isirare, inatyhy? Tai tahe aõma ityhy mahâdu ralõke tarasanamy reake heka isirare.

25 Jesuisi erydýyna mahâdu ribedeötiniyre kai-ò roholareu. Tai tahe rõhõtinyre: —Aõkõre isiratyhyre tuu rôte. Inyõ tarasanamy reaõthyhy.

26 Jesuisi tamyreny retehere tahe rarybere: —Inatyhy rare hâbu-ò isirare. Deuxu dee tahe isiraõle rare.

27 Tai tahe Pedro rarybere: —Jiarýboho ibutumy aõmydýynarený adiri-denye. Araheludunymy watxiwâlhâre. Aõma ritarenkyre?

28 Jesuisi tahe dirawyonyde: —Kiamy heka adee ararybekre. Jiarý Deuxu Riõre Hâbu tyhyhyký wahe. Kaiboho heka tule borukubenyke aiõlonaryna-ki iu ibutumy ratýmyrakre. Kaiboho iny sohoji sohojimy judeu ijoõ biywisisidýyñanybenykre, waijoi waõinatxi reurò mahâduõ wahe.

29 Inyõ kia ibutumy aõbo waõraru-ki ririmyhýre iwese taheto ririmyhýre waõraru-ki, taseriore, tadi, tyby, uladu, taoworu, ririmyhýre. Kia sohoji sohoji-ribi heka aõ sohoji sohoji öwymy 100 ritakre. Tule umytuedeõna ijõmy ritakre.

30 Inyō nihikŷmy ityhymy ratxirerimy ihŷre, tii iyjalemy relekre, aõma aõkõ tai relekre. Tule iyja nihikŷmy relekre. Sõwemy urimynodu kaki rŷririmy ihŷre tahe biu-ki inihikŷmy rarekre.

20

1 Jesuisi tasŷ riteòsinyreri ijyyō timyrebo Deuxu Iòlôna. Hâbu aõmysŷdŷýdu heka oworu widŷýmy heka riteranymy tamy rarybemyhŷre:

2 —Aõmamy araòwynykre, sohoji prata womati nieru, iwese ibutumy raòwynymyhŷre wese, sohoji ttxuòwy wahe. Tai tahe tii raaõmysŷdŷýre uva oworu-di raaõmysŷdŷýmyhŷ.

3-4 Idi tahe tii reare 9 horau tule, txutyeu tule, titxibo iaõmysŷdŷýna rŷrirerititxibo hâbu teaõmysŷdŷýmyhŷ. Tahe tuu robire urile ratximyhŷmyhe idi retehemyhŷ. Tai tahe tamy rarybere: —Maaõmysŷdŷýke hewa, waoworu-ki. Ikonana ttxu heka obitihyky araòwynykemy adi watxireri.

5 Tiiboho raaõmysŷdŷýre tule. Txutye tasŷ ixiyrubule ijõ riteranyre aõma iwese kia juhuu ijõ-ò rarybera wesele.

6 Txuinyòbira-ò ijõ rimyre, tule ijõ txiorotxure.

7 Iruye hora-ò ijõ tasŷ riteònnyre.

8 Tahe txiorotxumy ròhonyra tahe kia iòwydŷýdu tamy ryryre.

9 Tahe 1 womati nieru tamy riwahinyre, sohoji hora raaõmysŷdŷýre mahâdu wahe.

10 Tahe txusohojimy raaõmysŷdŷýre tahe iratyre ròtakremy ixi-di ròhõtinyre. Tahe tule riòwynyra iwese ijõ riòwynyra weselemy, 1 womati nieru, sohoji sohoji wahe.

11 Tai tahe rimyre nieru urile tamy rexibinanymy rarybere:

12 —Kowa heka sohoji horale raaõmysŷdŷýhârele heka 1 teòwynyta. Jiarŷ boho tahe txuhyy raaõmysŷdŷýra, bede tötee-ki wahe.

13 Tahe iwedu rarybere: —Wabiòwa, adeereny rarybera. Wiji 1 womati nieru ariwahinykremy heka inatyhy? Tuheka adeereny rewahinyre. Aribi rawasinyora.

14 Boibenykre heka ibutumy araòwynyreri, iwese rarybera wese.

15 Hora sohojilemy raaõmysŷdŷýraò sohojimy wanieru ariòwynykre inatyhy. Tam y wanieru ariwahinykemy ixideewimy, aõhe inatyhy? Aõherekibo tebureteri? Jiarŷ urihimyò raaõmysŷdŷýraò wawiremy tarybetenyteri wahe.

16 Jesuisi tahe rexihure kia rybe-di, kiameykre bede: —Ikoludu heka ihe-woludu-ò resekre. Ihewoludu tasŷ iko-ò resekre.

17 Tai tahe Jesuisi ròwonyre Jerusalë hâwâ-ò. Iny-ribi tawaò inatxi reurò mahâdu rihitxinyre. Tam y relyyre timybo aõhebo rotŷñykremy Jerusalë hâwâ-ki:

18 —Jiarŷ, Hâbutyhyhykŷ adee ararybekre: —Inyō riwahinykre aõma-ò Xiwena wahidŷýdu wedu mahâdu-ò. Tule diwatyhennykre judeu wedu mahâdu-ò. Tahe riwarubunykemy heka tiiboho wamy rarybekre ijõ iny-ò.

19 Tii heka riwamykre tahe riwahinykre Roma iòlò-ò, judeukõdu mahâdu iòlò wahe. Ibinatyhyam aõhebo riwasŷnymy riwahetenyre. Itxeò nihikŷ-ò riwatamadŷýnykre. Tahe ttxu inataõ-di rubu-ribi areixixanykre.

20 Zebedeu riòrese Jesuisi-ò nadé. Tatiowotimy resere tahe rexitòenyre aõmybo Jesuisi-ò tariòre-wana nadé.

²¹ Jesuisi tamy rarybere: —Aõbo rare hãwyy rarybere: —Waritxòre inatxi hãbu rare. Tikiboho kãnyhe, aikòlonykuna rynana-ki ronykre awana. Ijõ aruruna-txi, ijõ ahywe-txi wahe, kai aikòlökuna-kò malokreku wahe.

²² Jesuisi heka iriõre-ò rarybere: —Kaiboho aõmybo texitõenyteri teerykôleteri. Kai Txiau, kai Joaõ, teeryentye aõbo aõhebo wadi rotýnykre arurukre dori jiarý kaiboho tulekre? Tiiboho dirawyonyde: —Tulekre.

²³ Tahe Jesuisi rarybere: —Inatyhy rare kaiboho tule aõhökýmy botýnybenykre. Tahe mobo warora-txi ada waruruna weribi rynana-txi ronykre. Jiarý reerykõre. Wahale heka rieryre. Tiale tamy riywinyre.

²⁴ Idi tahe debòwiò ierydýyna mahãdu kia rieryre aõmybo Txiau Joaõboho rexítönenrenyrá. Tai tahe tiiboho rakyarananyrenyre.

²⁵ Tahe Jesuisi ibutumy taerydýyna mahãdu tamy kanakemy rarybere: —Iny iòlõ iruru dire. Ibutumy dinodu tahe kia wesele —taijoi mahãdu riteónymyhýre. Teòdu mahãdu riteónymyhýre.

²⁶ Tahe aõ tuukre aõkõ heka rare ayreny-ki. Inyõ dinodumy ixidikre heka deòdumy rarekre.

²⁷ Kia iny nihikýmy ixi-di rexinohõtinyreri tasý aõ aõkõ tii rarekre.

²⁸ Iwese jiarý riwinyre wesemy heka rarekre. Hábutyhyhyký aõ dinodumy aõkõ anade. Iwese deòdu rýira wesemy heka nadé waumy riwahinskykre rubu-ò kabede-ki. Tai sôwemy iny ritakre.

²⁹ Iu Ijeriò hãwã-ribi rôirenryeu, tahe sôwemy iny riheludunyre.

³⁰ Inatxi iruetàmy heka ronymyhý iu Jesuisi ibire-di rareu. Tiiboho roholarenyre kia Jesuisi raremy. Rexidelenyre ryryre Jesuisi-ò: —Davi riokore, wadee hewa ruxetõena biwahinskyke.

³¹ Tai tahe iòhòmy iny iribi rýimyhý rarybere: —Txiokre inihe, biyryke! Ixityre ryryre tarurutyhy: —Inynyry Davi riokore, Biyawotõenyke hewa.

³² Jesuisi tamy rarybere: —Aõwexe adeereny ariwinykre.

³³ —Wanyrý, Kai wa bidiwaruonykre warue biraynykre.

³⁴ Tahe Jesuisi riwotõenyre iruebomy reare tebò-di. Aõwesele tahe ruõmy reare. Tai tahe Jesuisihe riheludunyre.

21

¹ Jesuisiboho tahe rehemynyrenerre Jerusalë hãwã iòhòmy. Betabají hãwã-ò heka rehemynyre. Kia Oliveira hãwãlò-ribi irehemy aõkõ ihýre. Tahe Jesuisi inatxi iny riteónyre hãwã-ò, taerydýyna mahãdu wahe. Tamy rarybere:

² —Juhu hãwã dele-ò malokreule aõma bobikre, jumenta tariõre-wana. Tahe bitaanalawekre ta bididykre kaò.

³ Inyõ aratýyraxinykre wana, tai tahe kiamy bisýnykre aõma: —Wawedu hewa idi ratxikemy röhõtinyreri. Tai ki tahe ahemy kiditeónykre.

⁴ Kia ihetxiu ritidýyna tuheka relemy roimyhýre. Kamy rarybere:

⁵ —Marybeke heka Jerusalë hãwã-ò:

—Deuxu Iòlõna heka kanakre adeereny wahe. Tii inihiký wesemy aõkõ kedehemynymy, jumenta tyre-ki heka kedehemynykre.

⁶ Tahe ierydýyna mahãdu riwinyre iwese Jesuisi rarybere weselemy.

⁷ Didyde tahe jumenta tariõre-wana. Ihetyreny jumenta tyre ritidire. Jesuisi ityre ronyre tahe idi rare.

⁸ Tahe inyõ sôwemy-ribi tahetyreny-di rehumyhýre iryko-txi idi rariakemy ityre-di. Ijõ tasý hereru-di iryko-txi rehure iryube hetymy ityre-di rariakemy.

9 Sōwemy tai iny rirajuamy r̄yimyh̄ iko-ò, ihewo-ò:

—Iòlò Davi riokore heka sōwemy iny wowydyna tamy iny riwahinyrer. Tii Deuxu Riòre Hābū rare. Deuxu deysana heka tamy biwahinyke!

10 Jesuisi hāwāy-ki rehemynyreu, ibutumy iny ribedeòtiidŷnyre: — Mohābuwe kia ralòreri Jerusalē hāwā-ki wahe?

11 Tai tahe iny mahādu rarybere: —Aökore, kia Deuxu rybeduõ rare. Jesuisi inire Kalileia bede-ribi Nazare hāwā-ribi dehemynyde.

12 Tahe ralore Deuxu dohodŷna heto-ò. Tai kia aõna aõna-di rohonyreri heka riteònyre. Kia aõma nieru wiurònà iòwòruwebese tahe riatyre. Kia aõma bòtòe dohodŷdu ryna ibutumy ritxiwire riatyre.

13 Tahe Jesuisi rarybere: —Deuxu Tyyriti rarybere:

—Dohodŷna heto heka waha heto rare, ixitòedŷna heto rare.

—Kaiboho heka inywasiud mahādu-di tetŷxinytenya.

14 Sōwemy iny itiere, iruetà, nadé Jesuisi-ò dohodŷna heto-ò. Jesuisi taile riteytenyre.

15 Tahe xiwena wahidŷdu wedu tuu robire. Tule judeu bede ywina bede eryna mahādu robireu tahe, aõma uladu templo-ki ryrymy r̄yimyh̄ò aõma:

—Davi riokore heka Deuxudeewina rare. Tai tahe kia rybe-ò reburerenyre.

16 Tiiboho tahe raryberenyre Jesuisi-ò: —Kai aõbo taholate aõbo rarybereri. Jesuisi rirawyònyre: —Kohe, raholare. Kaiboho teeryõtenyte:

—Uladu dori wowydyna tamy riwahinykre. Tiu aõbo tariatenyõhyymahâte kia Tyyriti-ki.

17 Tahe Jesuisi iribi ròhonyre Betŷnia hāwā-ò. Taile tahe ruu idi r̄yire.

18 Biurasò txumy tahe tii dòòsede Jerusalē-ò. Tahe rama risare iu.

19 Òwòruõ tai r̄yire. Tai tahe diaride figoraty-ò. Tahe iratyõre, txirule r̄yire. Tai Jesuisi rarybere òwòru-ò: —Tiu heka kai maratynyõtyhy aõwesele tahe irade rairuxŷrure.

20 Tai tahe ierydŷna mahādu heka ribedeòtiidŷnyre: —Timykibo heka aõwesele rairumyrõmy reareri.

21 Tahe Jesuisi tamy rarybere: —Kai ainatyhyna ijõdikeki heka iwesele biwinyke. Iratyre biwinyke. Kaiboho heka bitxiõnyõkeki kaa hāwâlò-ò dori marybekre kiamy: —Iribi bexitake tahe aho-ò boikre. Tai hāwâlò-ò aõwesele heka ahorò-ò roikre.

22 Aõtxile kai bexitõenyre heka adee ijõ r̄yikre. Bityhynytyhykeki, tahe ibutumy bitake.

23 Tai Jesuisi dehemynyde Deuxu dohodŷna heto-ò. Tai tahe ròbedeedyŷnyratximyh̄. Tahe xiwena wahidŷdu mahādu, tule judeu bede ywina erydŷna mahādu tule tamy dŷýraximy nade. Tai tahe Jesuisi-ò r̄yýraxire: —Morurudibo heka kai aõmydŷnana tewinymahâte? Mobo heka arateranyre kia biwinykemy.

24 Tai tahe Jesuisi tamy rarybere: —Kai aõbo myýraxikeki wadée tai ako tuu arelyykre. Kai dŷýraxinaõmy bidiwatŷnynekeki tahe, adee tuu arelyykre.

25 —Joaõ Sebedŷdu heka morurudibo nade morybekibo tuu tadiwinymahâte wesemy. Morybekibo Joaõ iny risebenymyh̄re. Deuxu Rybe-ki aõbo ada iny rybe-ki aõbo. Tai tahe widee rarybe raryberenyre: —Aõma Deuxu Rybe-ki tuu ròsebedŷnyhyre. Mykeki rakarybenykre taheka: —Aõherekibo tetŷhynytenyôte myle tii risýnykre.

26 Aõmamy rikisýnyrenykeki: —Iny rybekile tii tahe nade. Myý rikisýnyrenykeki tasý kia ijoi inydeereny rakyarananyke. Joaõ Sebedŷdu dori

ibutumy iny rityhynyrenyre moma tii Deuxu deòduõ ratximyhŷre heka. Rakarybenyōkre tahe.

27 Tai tahe Jesuisi-ò raryberenyre: —Aõkõre, reeryrenyõre heka irawyòdŷŷ titxitribibo iruru nade. Tahe Jesuisi rirawyònnyre: —Tule jiarŷ ūrakaxina adeereny aritŷnnyrenyôtyhy.

28 Ijõ Jesuisi relyyre: —Timybo maraykynybenykre ka ijyymy arelyykre. Hâbuõ heka inatximy iriõre raremyhŷ. Tariõre dela-ò rarybere: —Dàà, maaõmysýdŷŷkre waoworu-ki, wiji wahe.

29 Tahe tamy dirawyònnyde: —Waha, araõkre hewa. Ihârele tahe tawo rirahòrere rakremy. Tahe rare.

30 Idi tahe tyby rarybere helýŷna-ò: —Kai tule makre waaõmysýdŷŷna biwinykremy: —Dei wahe, arakre araaõmysýdŷŷkre. Ihârele tahe tii raõhyre.

31 Adeereny inihe araŷrakire. —Tibohe weryrybò aõma tybyrybe rityhynyre? Tai tahe dirawyònnyde: —Juduludule irybe rityhynyre. Tai tahe Jesuisi tamy rarybere: —Iny òrarudu tyhy heka wydena-wana ralòkre biu bede ròtene-ò. Ihârele tahe kaiboho bironybenyôtyhy.

32 Joaõ Sebedýŷdu dori adeereny rarybere. Ihârele tahe kaiboho ixítixireny aõrareny-txi õhõtireny reakemy Deuxu bityhynykemy. Kaiboho heka teramy tekoamahâte tahe sõwemy òrarudu mahâdu wydena mahâdu rityhynyrenyre. Kaiboho tuu tabitenyte ihârele teertytenykôte.

33 Ijõ ijyymy arelyykre:

—Hâbuõ heka uva oworuhukŷle ritòbronyre. Tahe òtityna riwinyre. Tai tahe utà riwinyre yrubudýŷdu mahâdu itxerenamy.

Tai tahe rihuòtere oworu wahe hâbu mahâdu-ò. Tii tahe rabedetŷinymy rare taheto-ribi.

34 Iu uva bederaty kia siredenamy bede reareu, riherehe txuramy ixidee ritxuakemy wahe.

35 Tai tahe huòtedu mahâdumy heka teòdu mahâdulemy raòhòtere. Ijõ tahe rirubunyre ijõ manadile tamy rehunannya rŷimyhŷ.

36 Iribi tasŷ teòdu mahâdu didyde sõwetyhymy juhuna ludu ratyre. Tahe ixybyle tuu raòhòtere juhuu iwese tuu rotŷŷnya wesele.

37 Tahe iweduhy röhõtinyre: —Aõma wariõrele kòri ariteònnykre. Tai tahe wariõre rityhynykre heka. Tahe tariõre diteònnyde.

38 Tahe huòtedu mahâdu weryrybomy robireu, tahe wideereny rarybere: —Kaa heka iwedu riõrele rare. Aõma iwedu rurukreu iaõna aõna, ioworu heka ixideereny rikimyrenykre.

39 Tahe rirubunyrenyre iumy-di rehurenyre oworuro-ribi.

40 Tahe Jesuisi rarybere: —Adeereny araŷrakire aõbo iwedu tamyreny riwinykre huòtedu mahâdu-ò iu tii rehemynykreu wahe. Timybohe tii riwinykre?

41 Tiiboho dirawyònnydenye: —Kia rirubunykre ibutumy hâbu bina. Inywitxira-ò huòtenamy ele elemey wijuramy riatykre-ò riwahinskyre.

42 Tahe Jesuisi tamy rŷŷrakire: —Kaiboho aõbo Ryberiti-di tariaõletonyteri:

—Mana-di heka heto widýŷdu rehumiñhŷre kia manale heto hâtxi-ki ritidimy roimyhŷre. Jiarŷ kia mana wese rare. Inynyrŷ Deuxu kia riwahinskyre. Tai awi heka rare. Ijõ riwiôhenanyre, mana wahe.

43 Tahe Jesuisi tamyreny rarybere: —Tule jiarŷ adeereny ararybekre: —Deuxu Iõlõna heka aribi ritakre. Tahe inywitzira-ò aribi riwahinskyre. Inyõ txura wylemy riwahinskyre Deuxu-ò.

44 Kia iny mana tyre resemyhÿkre heka tii heka wiòròmy ixòdumy rare. Mana inntyre resekeki tasÿ iny risurusurunye.

45 Inyô roholakeki kia aôbo aôma xiwena wahidÿýdu mahâdu roholamy rÿimyhÿ tule fariseu mahâdu. Tule rexierymyhyrenyre tiiboho Jesuisi turenyle rarybereri heka rierymyhyrenyre.

46 Tai heka tii mahâdu rimykemy idi riwisñymyhy tahe iny sôwehekÿ lau ruberumyhyrenyre. Iny mahâdu dori idi rôhôtiny tii Deuxu rybeduô ratximyhÿremy.

22

1 Jesuisi heka rexidelenyre ijyymy relyykremy:

2 —Timybo Deuxu Iòlònà rare ijyymy heka relyykremy. —Iòlòô heka tariore herinamy worana bedehesi riywinyre.

3 Iaõmydÿýnana ròrarukömy rÿidi tahe teòdu mahâdu iòrysamy roire. Rexihumy rÿirikeri iaõmydÿýnana, kanakremy wahe. Tahe òrysyna noderamy reare.

4 Ijô riteònyre teòduô iny ritobinykremy. Aõhere tahaka, wabroreni kÿnyhe rerubunyre heka. Ibutumy heka waaõmydÿýna rehumy rÿireri. Tahe kedeake heka kòdòidenyke heka.

5 Tahe timy heka irybe rityhynyrenyöhyyre. Iny sohoji sohoji tatyyresi-di ijhona-ò, ijô taaõmysýdÿýna-ò rea reare, ijô taoworu-ò reare.

6 Ijô lobidÿýna reburere teòdu mahâdu dee. Tii teòdu dee heka rawobinare. Ijô aôbina bina heka ritxiyenre ijô rirubunyre dori.

7 Tai tahe iòlò reburere lobidÿýna mahâdumy bina bina raõhòtedÿýnyre, rirubunyre. Ihâwâ ritoonyre.

8 Tai iòlò rarybere teòduboho-ò: —Waworana bedehesi rexihumy rÿireri ibutumy. Kia iny mahâdu ijoí juhuu retobinyra heka aõ ibina heka roire. Urile riòmlysanymyhyrenyre.

9 Tai tahe ibutumy boibenkyre hâwâ-ò ibutumy iny-txi bekoabenkybekre heka bitobinybenybekre ibutumy waworana bedehesina-ò kedeakremy.

10 Tai tahe didyde iny wiwihiikÿ, iny ityhy iny bina mahâdu. Hetowo tahe ritÿxire tûmyra mahâdu-di.

11 Tahe iòlò ralore hetowo-ò kia iny mahâdu dee rybemy. Tahe tii robire hâbuômy kia worana bedehesi kia tykyômy ratxixerimy.

12 Tai tahe tamy iòlò rarybere: —Waliiny, aõherekiwe worana bedehesi kia tyky-di aõkô atxiteri? Kia tahe hâbu rybêomý riijere.

13 Tai tahe iòlò aôma rarybere teòdu mahâdu-ò: —Bimybenyke kaa hâbu. Waa bitaataabenkye imy behubenkye tahe idì diòlòdÿýmy idì rehukre luruhuky-ò. Tai Aõhôkÿmy dûñnana-ki tai txuraruti rikyikyinymy. Tai rahinykre.

14 Tai tahe Jesuisi rarybere: —Sôwemy iny heka kidirahukre tahe ibutemy kanaarikre.

15 Tai tahe fariseu mahâdu ròhonyre wii rotyre. Aõbinamy Jesuisi rarybekeule heka rimykemy idì rÿimyhÿ.

16 Kia aôma fariseu ijoí heka riteònyre Jesuisi-ò. Tule Herodi ijoí mahâdu riteònyre. Rÿyraxire Jesuisi-ò: —Erydÿýdu, kai heka hâbuwi tate, hâbu òbiti. Kai heka tòbedeerydÿýmahâte Deuxu deewinamy. Awire aôbo ariòwynyrenykre Roma hâwâ mahâdu dinodu-ò.

¹⁷ Kai heka ixinamy aõma adee iny rarybererimy ihÿre. Timybo iny rarayknyrerimy ihÿre. Iny bede ywinarenym aõbohe ixinamy nieru aõna aõna òwydÿñamy ròhonyke aõbohe awire?

¹⁸ Tai Jesuisi heka rierymyhÿ aõma awimy aõkõ tai raharereri heka rex-rierymyhÿre: —Kaiboho òbitimy aõkõ toite. Aõhererekibo heka kai biwaitxenany-benykemy wamynymy wadi atxitenyteri?

¹⁹ Timybohe nieru-ki rakaharenkyre aõna aõna òwydÿñamy. Biditeòsinyke kia-ò arierylkremy. Tai tahe tamy riteòsinyre womati nieroõ.

²⁰ Tahe Jesuisi ritÿýraxinyre: —Motyytybybo koa rÿire. Monibo ityre-ki koa roire?

²¹ Tai tahe rirawyònnyre: —Roma hääwä iõlõnile tai roire. Tai tahe Jesuisi rarybere: —Tibo Roma hääwä iõlõ nierubo heka tamy biwahinykre. Tibo Deuxu nierule tasÿ tamy biwahinykre.

²² Tai tahe urile ribedeòtiidÿñyre. Tai ririrenyre ròirennyre.

²³ Tahe kia txule saduseu mahäduõ heka dòidenyde Jesuisi-ò. Rity-hynyöhyymyhÿre kia aõma rubu-bibi ixixana heka rityhynyöhyymyhÿre, saduseu mahädu wahe.

²⁴ Tamy rarybere: —Erydÿýdu, Moisesi tyriti heka kawesemy ribedeerynyre:

—Aõma hääbumy hääwy heridumy roikeki aõbohe timykibo hääwy uladu-di ratxikeki. Hääbuõ iriòrekõ-di ruruokeki tai tahe iseriore heka iriòrese tyby-wana roike. Tai heka kia hääbu rubuweleu, kia deròwymy heka uladu ritybienyke.

²⁵ Aõu heka debò inatxi seriõremy kaki rasÿnymy raremyhÿ. Telareny heka roire hääwyymy tahe iriòrekõlemy rurure. Tahe ihääwytybyhe kia iseriòrewanale roire.

²⁶ Ihelÿýna sÿ tule rurure. Kia heka ibutumy debò inatxi reurò tii-wana roihyyre iriòrekõule.

²⁷ Tahe hääwy heka tule rurure.

²⁸ Tai tahe kia ruru-ribi rexixakreu tahe, tiwexe ihääbukre? Ibutumy dorihe tii-wana heka roilehekýlera.

²⁹ Tai tahe Jesuisi rirawyònnyre: —Kaiboho teerytenykõlemahätenyte timybo Tyriti-ki roimyhÿre. Deuxu ruru tule teeryôte.

³⁰ Tiu iny rubu-ribi rexixakreu iwitxiramy rexixakre. Ýju wesemy ronykre. Timy heka hääbumy hääwyymy roïdtyhy.

³¹ Kaiboho heka tetyhnytényöhyymahätenyte rubu-ribi ixixana. Idi heka tariatenyöhyymahätenyte timybo Deuxu rarybere?

³² Kiamy heka rarybere: —Jiarý heka Abraõ Deuxu rare. Ijai Deuxu rare. Ijaò Deuxu jiarý rare. Tii heka iru mahädu Deuxu heka tii ihÿre rubu mahädu Deuxu aõkõ wahe.

³³ Iu iny sõwe ribedeerynyre, tahe urile iny ribedeòtiidÿñyre.

³⁴ Fariseu mahädu doidenyde Jesuisi-ò wii rotyrennyre. Roholareki wahe aõma saduceu mahädu ribedeòtiidÿñryenyreki.

³⁵ Bede ywina erýdÿýna mahäduõ rÿýraxire heka aõmybo Jesuisi-ò. Tii rimykemy heka idi riwisÿnymy kia rybebinaõmy rirawyònnykeki rimykemy.

³⁶ Tahe rÿýraxire: —Erydÿýdu, tibohe aõbo bede ywina kia-ribi aõnityhymyhewe bedeòtiidÿñnamy ratximyhÿre. Wakorenny inihe tuu bedelyykre. Tibo kidiòtiidÿñnamy ihÿre.

37 Tahe Jesuisi dirawyonyde: —Iny Deuxureny iny iòlòreny luuke heka. Ibutumy awo-ribi heka iluuke, ibutumy aruruna-ribi, ibutumy arayky-ribi luuke heka.

38 Tii heka inatyhy bedeòtiidýyna tyhymy ratximyhýre ibutu bede ywina-ribi.

39 Ijô ihelýyna tahe iwesele heka rare: Iwese ixiluure wese heka ibutu luuke.

40 Ibutumy Moisesi bede ywina heka juhuu rare. Tule Deuxu rybedu mahâdu erydýyna heka iribile rare. Kia bede ywina inatxi-ribi heka ibútumy iny bede eryna ròhonyre. Kia inatxi bityhynymy bohonykeki iuhe heka tetyhynymahâte.

41 Iu fariseu mahâdu iweroram y rýimyhýò tahe rýràxire Jesuisi tamy:

42 —Mobo Deuxu deòdýynamy ihýre, Kristu wahe? Moriòrebo tii ihýre. Tai tahe tiiboho rirawyonyrenye: —Moma Davi riokore òsana. Tahe ijô Jesuisi rýràxire:

43 —Tai tahe aôherekibo Davi heka Wanryýmy rininire Deuxu Tyytybythy irybe riwiòhenanyreu wahe. Davi dori kawesemy rarybere:

44 Deuxu wawedu-ò rarybere.

—Bodonyke warurunawe-ribi, jiarý heka aòludu mahâdu-di arawo-txi.

45 Davi tawedumy Kristu rininirehâre, timykibo Kristu iriokore riokorekre.

46 Tahe inyô heka Jesuisi rirawyonyôhyre. Tai tahe ruberumyhýre tamy rýràxike lau.

23

1 Jesuisi heka iny sôwe nihiký ribedeerynzymyhý taerydýyna mahâdu-wana. Tii rarybere:

2 —Judeu bedeerydýdu mahâdu heka Moisesi bede ywina bede erydýyna mahâduô rare. fariseu mahâdu tule bede ywina riwinymyhýrenye.

3 Iwese ribedeerynyre wese tahe bityhynykre. Uritere iwese tii riwinymyhýre wese uritere iwidýyömy. Aôwidýyömy rarybemyhýrenye hâre tahe aôwitxira heka riwinymyhýrenye.

4 Tiiboho heka atyrereny riòdònynihikýmyhýre bede ywina. Ihâre tahe rityhynyrenyôhyymahârenye.

5 Aôma ôbitimy ratxihe sýny heka iny tamy roholamyhýre ixi-di ratxirerimy ihýre. Aôma walabu rioreó heka rýimyhýre axiò-ki bede ywina heka ritidimy roimyhýre ityky ijeti retydyna bede ywina-txi töhöti reakemy tuu riwinyrenye. Sôwemy heka iretydyna riwinyrenye.

6 Ronymyhýreu heka ikoòhökyle ronymyhýre, worana bedehesina rýi-wana wahe. Dohodýyna heto-ki heka tule ronymyhýre, iko-ò tuu rexisñymyhý.

7 Hâwây-ki iny tamy ryrymyhýre: —Waerydýdu, Habimy, kia tahe irybe-ki bede erydýdu rare. Tii tahe tamyreny awire.

8 Tai tahe Jesuisi tamyreny rarybere: —Kaiboho heka uritere Habimy inyô adeereny irykömy ihýke. Deuxu sohojile bede erydýdu heka rare. Ibutumy kaiboho seriore weseemy atximahâtenye.

9 Kasu-ki taheka inyô heka tiu waham inyô widee rarybeôtyhy Deuxu biu-ki ratximyhýrele tuu bininibenye heka.

10 Uritere Wawedu myô inyô kia nidýyömy. Deuxu deòdýynale heka awedu ratximyhýre Mesia wahe.

11 Anihikýmy ixi-di mohõtinykeki tahe, kia iny biwiòhenanyke.

12 Kia ityhy rare ixi-di rōhōtinymyhŷre, tii heka ihewo-ribi rabedewokre. Ihewo-ribi tahe aõma aõkõ relekre. Kia iaõkõmy ixi-di rōhōtinykre tahe nihikýmy heka relekre.

13 Belâhàxe! Kaiboho itxenadŷyluku. Ibina adeereny kanakre, kai bede erydŷyna mahâdu, fariseu mahâdu. Kaiboho uritere iny rôtedŷrenyomý Deuxu Iòlona-ò. Kaiboho bironybenyôtyhy tule iny rôtedŷ-ò biebenyke. Kaiboho bexisŷnybenyke òbitinamy.

14 Axitöedŷyna reherekheki wahe hâwâ ube-ki. Kaiboho urile iny teitxenynamahâtenyte. Aõma wytese urimynodu heka iheto-ribi teteònynamahâtenyte kaiboho heka abinarenyre. Tai heka kaiboho yla aõkõ aõhõkýmy botŷnybenykre.

15 Belâhàxe! Kaiboho ibutumy iny aratyhyynyrenykemy ixi-di tahõtinymahâtenyte. Tai heka iny tesŷnymahâtenyte òrarudutyhy my wahe ixiratyre heka teijiradŷnynomahâtenyte. Aõraru-ki heka aõhõkýmy botŷnybenykre. Iny-di atxikemy heka tahõtinymahâte.

16 Kaiboho ruetâ mahâdu wesemy kai ahâte. Kaiboho heka kia wesemy tebedeerynytenyte. Inyõ heka Deuxu bede eryna heto riawawiõhenanykeki heka aõna aõna ariwinykre. Myŷ marybebeki, heka aõ aõkõ heka rare. Deuxu dohodŷyna heto womati tŷrŷrŷhŷký-di marybeki heka, tii heka rityhyhyhyy. Ibutumy heka kia bede ywina òta òta tewinymahâtenyte.

17 Kaiboho heka bede erydŷyu bede erytyhykõ mahâdu atxitenyteri dohodŷyna heto kia-ò ralokeki. Aõbo bedeòtiidŷyna tyhyre womati tŷrŷrŷhŷký aõbo ada dohodŷyna hetole aõbo teeryôte, Deuxu Dohodŷyna heto wahe.

18 Kaiboho tule tebedeerynyte kawesemy. Inyõ tarybe inatyhy-di rarybeki, tai heka kia xiwena wahidŷyna-di rarybeki, tai tahe tii rityhyhykõ, awira. Tahe tii xiwena wahidŷyna tyre-ki rarybeki tahe, tii òbitimy heka rarybeke.

19 Kaiboho ruetâ mahâdu wese, kaiboho heka erydŷynakõdu mahâdumy toite. Aõbo awityhyre? Xiwena wahidŷyna aõbo ada ityre-ki wahidŷyna roimyhŷre aõbo?

20 Wahisidŷyna heka wiwesele rare. Aõma xiwena tyre-ki roire wana tule wiwesele rare. Aõma xiwena tyre-ki roiõre wana wahe heka aõ aõkõ rare. Xiwena utâle heka rierymyhŷre inatyhy rare. Myheka kai mararybeki heka tai tahe kai heka xiwena utâlemy tarybeteri. Ibutumy iny ityre-ki rŷire bohomy tule heka tai tuu tarybeteri.

21 Deuxu dohodŷyna heto òraru-ki kai koityhyxemy marybeki heka tai heka kai dohodŷyna hetomy tarybeteri hâre tahe Deuxu iwo-ki ratxirerilemy tuu tarybeteri.

22 Biu òraru-ki ka koityhyxenyteri marybeki, Deuxusŷmy tarybeteri. Tii dori tarynana-ki ronyreri.

23 —Belâhàxe! fariseu mahâdu! Kaiboho heka itxenadŷyu mahâdu toite. Tule bede ywina bede erydŷyu mahâdu. Adeereny heka ibinamy ratxikre. Arŷsŷna uri juraõ heka kai Deuxu-ò tewahinyte, hortelâ, erva-doce, cominho wahe. Kaiboho heka aõninihiký tetyhyntytenyõhyymahâtenyte. Iwese òbitina, ruxetõena, inatyhyyna kia-ribi heka õhõti losamyhŷre ibutumy. Aõmydŷyna jura wahisidŷyna heka awi rare. Tahe tule uritere õhõti losaõmyke aõwitxira-ribi wahe. Aõbo bedeòtiidŷynare bede ywina-ki. Kaiboho heka bede erydŷyu toite hâre tahe teertyenyôte.

24 Belâhàxe! Kai hâbuõ wese rare. Tiiboho imona berareny-ribi ohoruxõmo riarimahâre. Ihârele tahe tiiboho irõdu nihiký rirŷsŷmyhŷre. Iwesele kaiboho

tule ter̄ȳs̄ymȳh̄ȳtenyte.

25 —Belàhàxe fariseu mahādu, bede ywina bede eryd̄ȳna mahādu. Amona deoreny tesuhòmahātenyte iwe. Iwo tahe ka isuhukȳlemy r̄ȳimȳh̄yre. Itxenad̄ȳna r̄ȳire. Aōma aumy weselemy heka kia ratximȳh̄yre. Aōma aumy heka webòròsityy tyrare heka. Araykywo-ki tahe ibutu itxenad̄ȳ heka tai r̄ȳimȳh̄yre.

26 Belàhàxe fariseu mahādu! Kaiboho taruetà mahādu. Kai mona hynawo bisuhòke heka biòtinyke. Aōma bisuhòke ih̄yre tahe arayky bityranykre. Tahe ibutumy heka aumy ryranykre.

27-28 —Belàhàxe fariseu mahādu! Kaiboho heka koityhyxenyteri. Rubu heto wihihiky ixideereny tewinymahātenyte. Kaiboho heka iwesetyhylemy toite. Aōma webòròsitylydu heka iruxeramy idì toite. Aōma aworenky-ki tahe aōma iny rubu idì ròhòkýdileka atxitenyteri mahātenyte. Ibutumy aōbina bina awo-ki arayky-ki idì atxiteri mahātenyte. Aumyreny-ki heka tykywihihiky texitykyny mahātenyte. Aōma hābu wihihikywesemy. Hābu òbitimy matxibenyke my-heka iny adi ròhòtirenykemy heka tuu texitykynamahātenyte. Araykywo-ki tahe arimyrenywo-ki tahe ibutu itxenad̄ȳna-di heka toite, òrarudu mahādu toite.

29 Belàhàxe! Tai heka kaiboho Deuxu rybedu mahāduō rirubunyre. Kaa nohōti ijaranamy tuu tewinymahātenyte. Awabederenywo-ki heka noijasa ruxerahakýle tetidite.

30 Kaiboho heka tarybemahātenyte. —Tiu wahareny riwinyre wese heka ariwinyrenyötyhy.

31 Kiamy tarybeteu heka hābu bina riòremy texininite. Bowesele toite. Iriòre toite.

32 Iwese juhuu ibinamy riwinyre wese heka iwesetyhyle aōhebo tat̄ȳnymahātenyte.

33 Iwese hemylala deboreheký wesemy heka kaiboho atximahātenyte. Boren y tule iweselere. Timybo heka kaiboho heòty bede-ribi mahenybenyke? Kaiboho heòty bede-ò boibenyke.

34 Adeereny ariteònkyre aōma Deuxu rybeduō hābu erydu, tyyriti erydu wahe. Kaiboho bidirubunybedenykre. Ohod̄ȳna heto-ki ijō bidihetenybedenykre awaru hetenaō-di. Itxeòtyre-ki ijō bidirubunybedenykre. Ijō heka biheludumykre hāwā hāwā-ò tamy ibinamy riwinykremy. Aōhōkýmy dý̄ynana heka tamy biwahinybenykre ijō hāwā-ò rakreu.

35-36 Kia heka hābu ibutumy rurure tyby òraru-ki wahe. Dohod̄ȳna hetowokile rirubunyrenyre. Kaiboho Abeli juhuu terubunytenyte ikonana tahe Zacaria, Barakia riòre wahe. Òbitityhy juratya-ki heka tuu tewinytenyte. Wijnabòdu mahādu tai aōhōkýmy rot̄ȳnykre. Ibutumy ibinamy kai atyre-ò kedeskere.

37 Jesuisi ikonana tahe rarybere: —Jerusalē hāwā mahādu, kaiboho heka terubunytenyte Deuxu rybemy rybedu mahādu. Jiar̄y heka aramykemy adi rewisñyneri wariòre wesemy tahe waderarenyre kaiboho. Iwese hānieō iriòre ridyre wese idewe-ki.

38 Aheto heka ixisohojilemy r̄ȳimȳh̄yre.

39 Kaheka ararybekre adeereny: —Wamy heka bobiothy ixityre. Kai heka Deuxu deod̄ȳna bidykreule wamy bobikre. Iu rarybereu, Deuxu deysanamy, wamy bobikre.

24

1 Iu Jesuisi ròhonyreu dohodýyna-ribi, ierydýyna mahádu tamy rarybere dohodýyna heto itxeremy ròikemy, eleri-ò wahe. Tai tahe Jesuisi dirawyònnyde:

2 —Inatyhy rare, awi heka rare. Urile tahe kidiixâwididýyna-kyre heka. Timy heka manaõ wityre-ki roiõhyykre. Ibutumy bede-ò idi rehukre.

3 Iribi tahe Jesuisi rehemynyre Oliveira hâwâlò-ò heka ronyre. Tai tahe erydýyna mahádu tii ritýyraxinyre iny sôwe-ribi: —Tiubohe ibutumy kedeix-ixâwididýyna-kyre. Tiuboho ibutumy bede konanadýynamy reakre. Timybohe rikieryrenykyre kai bedehemynyke aõma bede ibutumy rexihukre.

4 Tahe Jesuisi tamy rarybere: —Uritere inyõ aitxenadýyömykre.

5 Sôwemyhe iny itxenadýynamy rýirakre. Jiarý Kristu rare, Deuxu deòdýyna heka jiarý rare, myheka adee kanabykre.

6 Kaiboho heka boholamy mabekre iny aõbina ròhonymyhýkre: boholamahákre. Ihâre tahe iny rarybekre aõma: —Karibi heka aõbina urihimyò ròhonykre. Myhe rarybemahákre. Ihârele tahe kòdòõseõkre aõma ikonana urihimyò. Ibutumy heka kia wesemy relekre.

7 Aõma kia wesemy heka bede roimyhý rarekre aõbo iny witxira witxira heka ibutumy iòlona heka riteranymyhýkre. Aõbinamy. Tai heka raaõbinanymy rýirakre. Aõma rama ijara reakre. Bede ibutumy ramytatakre hâwâõ-ki.

8 Kia heka iwese hâwy uladu dese wesemy robumyhyre wese tukre.

9 Adeereny heka aõhökýmydýynana tiiboho riwahinskyre aõma wani òraru-ki wahe. Ijõ kaibohoõ heka ararubunyrenykre.

10 Sôwemy heka iny riatymyhyre wary-ribi heka riatymy ririmyhýkre. Wíi rityhenymyhyre. Wídee rakyarananymyhyre.

11 Rybebina rybeduõ heka sôwemy kedehemynyre tahe kia heka sôwemy iny riitxenanymyhyre.

12 Iu heka òraru nihiký iu ròhonykremy roimyhýre. Sôwemy heka luuna-di rýiramyhy katahe wiji ixâwikre heka ihomy aõkõ relekre.

13 Kia idi hyy rýirakre ikonana-ò. Tii mahádu tahe tarasanamy reakremy rýira.

14 Ibutumyhe kia iny-ò rybe týnydýynamy reakremy rýira, Deuxu Rybewihký Týmyra wahe. Ibutu iny witxira witxira heka roholakre rybe wihikey-ò. Kia rahudi hikýle heka tahéka kedehemynyre heka ikonana.

15 Aõbinahaký tyhybohe ibinatyhy rýikre. Tii heka rýikre heka aõma Deuxu ubetyre-ki, Deuxu isý-ki, kiaweselemy heka rýikre. Bieryke aõbo kia rare. Bieryke aõbo kia rare Danieli heka Deuxu rybeduõ ihetxiu kiamy heka rarybere:

16 —Judeia mahádu bede-ribi tahe kia bihenybenyke. Ibutumy heka bòibenykre hâwâlò bede-ò biòtûrónnykre.

17 —Kia bededýynanau heka tiu aã bimyöthy ahetowo-ribi. Tiiemy heka ròhonyhykyle rakre aõwesele wahe.

18 Iu bedero raaõmysdýykyre heka tiu kòdòõseõthy tatyky itxemy.

19 Tule aõma hâwy bótómy rýira kia bedeu aõhökýmy rotýynkremy rýira. Kia tohouâ-di ratxireri tahe tamy isirakre heka itybiedýy idi rakeò heka isirakre.

20 Bedejutytykõkemy heka bexitõenyke ahena mahenykeu. Tule sabado txu aõkõkemy bexitõenyke.

21 Tiu heka aõhökýmy dýynanamy iny rotýynohyymyhyre kaa aõhökýmy dýynana nihikýmy. Tule tiu tuu robiõhyymyhyre.

22 Kia Deuxu irokorehemykre wana heka ibutumy iny ituekre. Kaa urihimyòlekre wana tahe kai Deuxu hõrõ mahãdule tuukre.

23 –Aõma Mesia heka kowa-ò rehemynyra, Deuxu deòdýÿna wahe. Ihãre tahe kai heka inyõ adee rarybekeki tahe tetyhyñyôhyte heka.

24 Kia iu kedehemynykre tahe aõ Kristu tyhy aõkõ heka rarekre. Aõma rybedu itxenadýÿdu heka tule aõna aõna wiwihiiký riwinykre. Aõma ithy-dýÿdu dori riitxenanykemy idi riwisñykre.

25 Boholake, juhuu dori adee relyyri ibutumy aõhebo rotýÿnykre.

26 –Aõma arateòwarinyre dori tuu. Kia Mesia, Deuxu Deòdýÿna heka ròðsereri. Beteheke bederahy-ki, tule hetowo-ki. Iu tahe timy heka tamy itxeremy raôtyhy inatyhy aõkõreki.

27 Iu jiarÿ Deuxu Riòre Hâbuthyhyhký arehemynykre ibutumy heka rierykre loosõna delaana wesele heka wadehemynyna heka rarekre biu ibutumy ritýxinykre.

28 Iwese aõ rubu roimyhýre, rara heka tamy rabutumyhýre. Kaiboho rierykre iu rehemynykre.

29 Iu kia bede dýÿnanamy reakreu tahe txulyby heka kòdòhònykre. Ahãdu tule rybynykre. Taina tule ixewesehekýle kanakre. Ibutumy ramytatakre biu-ki.

30 Iule tahe kia wadehemynynamy iny robikre. Sõwemy heka hinana ibrunana bede bedemy rýirakre. Ibutumy heka iny robikre wadehemynynamy biuwetyky-ki, jiarÿ dori, Deuxu Riòre, Hâbuthyhyhký rare. Loosõna ruruna sõwekre, tahe arehemynykre.

31 Tule wajuròna-di, ÿju aditeònykre iu, ajuròna wodýÿhýký-di. Tahe ibutumy wahõrõ mahãdu he ixidee aributunykre bede bede-ribi, ibutu rehetypy-ribi wahe.

32 Jesuisi tule relyyre: –Ijyyõmy heka ako arelyykre. Kai heka ibede erynamy bimykre. Iu kia figueira ôwòru hãbu wiji tybieheký. Kia aõma iruru týmyra rurunymyhyré. Tule aõma txirubò týmyra ròhònykre. Tiu tahe bierykre. Kai iòhòra bohe wyra. Myhe tamy besekre.

33 Iwesetyhyle taheka kai heka bierykre. Aõma wadehemynyna ròhony relekre wahe aòbitikre wadehemynyna iu, aõhõkýmydýÿnana wahe.

34 Tiu kia bededýÿnanaule heka bedekõnya rexihukre.

35 Biu heka bede-wana ituekre warybe tahe aõu aõu heka rýihymy rarekre.

36 Inyõ heka rieryõhyymyhyré. Tiubo txuu ruu kai konany rýimyhýre wahe ÿju dori tiu rieryõhyymyhyré. Aõma, jiarÿ Deuxu Riòre dori rieryõre. Aõma Waha Deuxule tahe rierymyhyré.

37 Noe bededýÿnana wesemy heka rýimyhýkre iny risinykre kia bedeu.

38 Ibutumy heka worana bedehesi rýikre kiau. Lisisò tahe rýikre. Herina lisina aõma hãwyymy herina.

39 Tahe Noe bededýÿnana wesemy heka reakre. Iu heka beòra rariare. Tahe rityyhñyôhyyré tiiboho. Tahe heka raòwonyre rariare ibutumy ituere. Iwesele tii heka rarekre heka, wadehemynyna Deuxu Riòre Hâbuthyhyhký wahe.

40 Inatxi hãbu heka oworu-ki raaõmysýdýÿkre. Ijõ heka rakre dynamy reakre. Ijõ tahe rarikre.

41 Tule inatxi hãwy heka raaõmysýdýÿkre heto-ki ratxikre mai risyrenykre. Ijõ heka dynamy reakre ijõ heka rarikre.

42 Tai heka iny rexiywinymy rýimyhýkemy rybe roimyhýre awedureny kanakreki. Tiubo rehemynykre, teeryõte.

43 Aõma hãbuõ kanakeki heka tiu aõma hãbuõ itxeredumy ronykeki heka, tiu hãbuõ iribi rawasinyötyhy.

44 Bexiywinymy heka wadehemynyna bijemy bonyke, jiarõ Deuxu Riore Hâbutehyhykõ wahe.

45 Ijõ Jesuisi relyyre: —Inyõ tadinodu deòdutyhymy ratxikeki, tii aõmysydõõna riwinyhyy ronymyhõke tamy. Iheto riwinyhykye. Teòdu mahãdu txuõ txuõlemy riwinymahãke.

46 Kia riwinykeki, deysamy rarekre teòdu rehemynykreu.

47 Inatyhymy ararybekre: —Kia deòdu tadinodu aõmydõõnana ibutumy idi riwinykre, riyrubunykre. Tii ibutu wedu rarekre.

48-49 Ibinamy tahe tii rôhõtinykeki, kiawesemy riwinykre: Deòdumy raõhõtemyhõ, lisilemy ronymyhõ, riroximyhõ momodu mahãdu-wana riõmyhõ. Tii ixidee rarybekre: —Wawedu kedehemynyötyhy, aõtxile ariwinykre.

50 Iu rehemynyõkremy rôhõtinyreu, iwedu kiaule rehemynykre.

51 Tai tahe raõhõtebinakre. Heòty bede-ò riteõnykre, Iwese itxena mahãdu tii riteõnykre wese. Kia-ò rahinskykre, robukre, txuraruti rikyikyinymy aõhõkõmy dõõnana òraru-ki.

25

1 Jesuisi ijõ relyyre: —Kia txu heka Deuxu Iõlõna ka ijyy wesemy rarekre. Debòwiõ ijadõma heka hãbumy herina riraõmyhõrenyre. Iny sohoji sohoji heka toosõna riwyre iximynamna.

2-4 Iruyrele tahe tõhõti reare aõma adõõ-di ritõxinykemy. Ihony tahe tõhõti rosare iruyre wasõ, ijõ tule ihyna-ki riwykemy.

5 Weryrybò rehemynyõre, tai tahe ijadõma mahãdu ele rihynymy rýimyhõ tehemynyna riiraõmyhõrenyre. Iny sohoji heka toosõna riwyre iximynamna.

6 Tai tahe rarybera: —Tõmyra mahãdu-ò wahe rehemynyeri. Birybenybenye ruwetya.

7 Tai tahe ijadõma mahãdu he rituranymy rýimyhõre. Toosò itõnythyhymy rookemy.

8 Kia ijõ tahe tõhõti rosare mahãdu tahe uritere riijere. Itoodõõmy idi riwisõnymyhõ. Aõma widee he rexitõenyre: —Urihimykõ inihe wahõrõ-kõ biditxiwike karihukotekre.

9 Tai tahe kialemy risõnyre: —Anokõre wadehunale dokuri rýire. Bikõryke tahe ijõ itxe tahe. Maa.

10 Idi tahe ròireny iõbradõõmy. Tai titxi tai rohonymyhõreò. Iòrysomy iõbradõõmy ròirenyra rookile tahe dehemynyde kia tõmyra mahãdu wahe. Tahe rironyrenyre ibutumy riroxikemy. Riratõbonyrenyre.

11 Tai tahe kia iruyre ijadõma iõbradõõmy rare tahe dehemynyde: —Wahõ, itxotõbõna wadeke bidirakynbedenyke!

12 Tai tahe kialemy rirawyõnyre: —Jiarõ umyreny reeryõre. Kie riki ijyy.

13 Tahe Jesuisi rarybere: —Tai kaiboho bexiywinymy ahãbenyke wadehemynyna bijebeny. Teerytenykõte dori tiubo addõosekre.

14 Tii ijõ rarybere: —Ijõ ijyyymy adeereny arabedeerynykre timybo Deuxu Iõlõna raremy. Inyõ heka rakemy ratximyhõre ijõ bede-ò ratõnykemy. Tii tahe taaõmydõõnana ririre teòdu mahãdu-ki.

15 Tanieru tahe tamy riwahinyre timykibo isiraõmy nieru ritamyhŷre myheka tamy riwahinyre. Ijõ-ò 5000 riwahinyre. Ijõ-ò 2000 riwahinyre. Ijõ-ò 1000 riwahinyre. Idi tahe tii rare tabede týinam.

16 Kia iruyre ritara heka aõna aõna riõbranymyhŷre. Diwymyhŷre tasŷ idi rohonyrerimy ihŷre. Tai wylemy heka inieru rabuture. Ijõ ixityre iruyremy ritxiényre iratyretyhy.

17 Kia ijõ inatximy tamy riwahinyre tasŷ tulere aõwesele raaõmysdŷŷre ta rótare tule ijõ inatximy ixityre.

18 Kia sohojimy tamy riwahinyre tahe urile riyrubunyre inieru hâloole riare tamy tahe riyrubunykemy heka riare.

19 Sõwemy rabededŷŷnana-ribi tahe iwedereñy dehemynyde. Tahe tamyreny rarariôwyre takötarený riõbitinykremy.

20 Iruyre riwyre heka debòwiò diwyde: —Beteheiny wawedu ijõ iruyre anieru tyre rebutunyre.

21 Tahe tawedu sõwemy riwowydyntyre iaõmysdŷŷna wiwhikŷmy röhönyraki wahe. Kiamy heka tamy rarybere: —Öbitimy idi taaõmysdŷŷteki heka. Sõwemy heka adee ariwahinykre riywinykemy. Aõwaxinyhe bitelenykre aõmysdŷŷna. Kai heka wawana beysanihikŷkre.

22 Idi tahe kia inatximy rótarate sŷ dehemynyde: —Beteheke, inatxi tasŷ inaubiôwa ixityre adee rewinyra.

23 Tahe iwedu rarybere: —Awityhymyhe taaõmysdŷŷta! Kai heka deòdu wihiķi tate. Kai ibutedile sõwemy tewinyte tahe sõwemy ixityre adee ariwahinykre riwahinykemy. Kai heka wawana beysanihikŷkre.

24 Kia sohojimy tamy riwahinyre tahe rarybemyhe retximyhŷ: —Kai heka hâbú nieru tarasaery heka tate. Aõ taaõmysdŷŷteri-ribi aõkõ heka nieru tetamahâte.

25 Tai heka jiarŷ raberumahã alau watxireri. Tai heka reware inylau. Tahe tii sohojidile ratxireri.

26 Iwedu rarybere: —Kai heka eoruxerere, awi aõkõ heka tate! Inyõ tehuòtekota heka idi urihimyò ityre rótakalemy wahe. Kai tiwaeryte wahe.

27 Aõhererekibo banco-ki aõkõ tetidite. Kia huòtewy wanieru-ribi ritarerimy ihŷre.

28 Bitabohe kia nieru-di atxitere, tahe kia debòwiò ritaraò wahe bi-wahinykre.

29 Kia òbitimy raaõmysdŷŷra heka sõwetyhymy rótakre. Kia òbitimy raaõmysdŷŷomyhŷre kia heka ròõnodŷŷkre.

30 Kia deòdu bimybenyke. Tii dorihe ibinatyhyre inihe bede luruhukŷ-ò idi behubenykre. Tai heka tii aõhõkŷmy rotŷnykre rahinykre.

31 Jesuisi tahe ikonana rarybere: —Iu jiarŷ, Deuxu Riore Hâbutyhyhykŷ, arehemynykre heka Waiòlònary-ò aronykre. Arehemynykre waõju mahâdu-wana.

32 Ibutumy heka bede iny mahâdu wako-ki ributunykre. Iwese budoeni itxeredu heka tabudoeni, budõe-wana wiribi rihitxinymyhŷre wese heka bede iny mahâdu wiribi arihitxinykre.

33 Wabudoeni heka warurunawe-ribi arisesŷnykre. Budõe tahe wahywe-ribi arihitxinykre.

34 Idi tahe waruruna ludu-ò ararybere: —Manake hewa, beysabenkye. Waha Iòlònà-ò rokonykre. Myheka tamy ararybekre. Juhuu bedeu ihetxiu heka ywimi adirený kia rŷimyhŷre.

35 Rama tahe riwasanyreu rŷsŷna waddee tewahinytenye. Iu bemy rarureu, waddee tewahinytenye. Jiarŷ heka tori rare asŷ-ò tiwadytenye.

36 Jiarŷ heka watkyhoho aõkõõ, kaibohole waddee tewahinytenye. Binamy rŷimy rarewâhã, waroramy tadõitenye rôtenawo-ò.

37 Tai tahe òbiti mahâdu rarybekre: —Wanyrŷ, tiu taheka ramamy heka wadeereny teate —Adee rewahinyrenyre? Tiubo heka bemy tarumy tatemahã adee rewahinyrenyre?

38 Tiubo heka kai torimy tatemahã idi wahetorený-ò aradyrenyre. Tiubo atkyõmy tatemahã-di, tyky adee rewahinyrenyre.

39 Tiubo rôtena-ki tŷmy tatemahã-ò ada webinadumy tatemahã-ò, aroramy ròirenyre. Wanohõti atxi reaõhyymyhyre.

40 Tai Jesuisi rarybere: —Jiarŷ, Iõlõ, tamy ararybekre: —Iu kaiboho waityhdydû seriore mahâdureny-ò waõraru-ki tewinymy toitemahã, waddee tuu tewintenye.

41 Idi tahe kia wahywenawe-ribi ludu tamy ararybekre: —Boibenkye karibi kaiboho heka abinarenyre heòty bede-ò ihyymy boibenkyre ixi-di ariteónykre. Diabo tatyytybybinasŷ-ò idi boibenkyre. Deuxu isŷ tamy riwinyre.

42 Tiu rama riwasareu rŷsŷna kaiboho waddee tewahinytenyõhyyte. Iu bemy rarureu heka ijõ waddee tewahinytenyõhytte.

43 Torimy rarewahã, tiu tiwatobinytenyõhytte. Tykyõ waddee tewahinytenyõhytte. Binamy râimy rarewâhã rôtenawo-ki wororana webinadumy tahe tòiõhytte.

44 Tai tahe kiamy rarybekre: —Wanyrŷ, tiubohe tuu rewinyrenykõre. Wanohõti heka reaõhyymyhyre aramamy rubuna-txi, abemy rubuna-txi, torimy tatemahã, atykyõmy tatemahã, rôtenawo-ki webinadumy tatemahã wahe.

45 Tahe jiarŷ Iõlõ tamy ararybekre: —Kaiboho heka waityhydû serioreõ tewiõhenanyõmahâtenye tai heka tiwawiõhenanytenyõte.

46 Tahe Jesuisi ikonanamy rarybere: —Tai tahe tii tiuhymy rakre heòty bede-ò, aõhõkõmydûnana-ò. Òbiti mahâdu heka umyturedeõna-ò rakre.

26

1 Kia taijyy rahudi tahe Jesuisi taerymahâdu-ò rarybere:

2 —Ixityre inatxi txu-di tasŷ aõma Pascoa worana bedehesimy rŷikre. Kai-boho tahe kia teertytenye. Iu iny riwatihenylre Deuxu Riõre Hâbu wahe. Irahу-di tahe itxeõnihikŷ-ò riwatamadûnykre.

3 Tahe aõwesele heka xiwena wahidû wedu mahâdu ributunyre heka judeu wedu mahâdu-wana wahe. Kaifa heto wii rotyre. Xiwena wahidû wedu wahe.

4 Wiwana heka raryberenyre: —Timybohe Jesuisi aõhebo rikisŷnyrenykre aõma teburemy ijiranakõnahakŷle. Timybo rikisiraõnyrenykre, rikimyrenykre, rikirubunyrenykre. Urile iny tuu rierykõre.

5 Pascoa worana bedehesi rŷireu tahe aõkõlemy idi rŷire. Kia worana bedehesiko-ki iny raaõbinanyekeki dori ibutuhukyâlemy heka raaõbinanyeke.

6 Jesuisi heka rare Betŷnia hâwâ-ò hâbu tykybinaõ-wana heka isŷ-ò rare, Simaõ heto-ò wahe.

7 Iu iheto-ki riroximyhyreu tahe hâwyyõ tamy rare aderõna lŷnyrehekŷ-ò di manaurahyna-ki. Tai tahe Jesuisi tyre ritxiwire, iratityre.

8 Ierydûnya mahâdu heka urihimyò heka rebure riõre iõraru-ki.

9 Iòwy nihikŷtyhyre dorihe. Tai heka tanieru uriterehekŷle rahuraki heka tai rawobinamy. Idi rohonykewile heka rare aõma iòwy tahe iny aõkõ mahâdu-ò riwahinykewihikŷle tii rôhötinyre.

10 Tahe Jesuisi rierytyhymy aõmybo tuu raryberenyrerimy: —Aõherekibo kaiboho ibinamy tarybetenyeri hâwy-y-ò. Aõwidŷnana wihiikŷ wadee riwinyreri.

11 Aõma kaiboho heka urimynodu mahâdu-wana ihyymy boibekre. Ibu-tulemy awanareny jiarŷ watxiwâhâde.

12 Tii heka wahâloodŷna riwaywinyra aderònâ watyre ritxiwireu. Kia tahe wadee riwinyre.

13 Boholake, iny itxi tõhõti reahyy rŷirakre iõraru-ki. Rybewihikŷ Tŷmyramy ritŷnydŷýmyhŷkre heka rierymyhŷkre bede bedemy wahe.

14 Iribi tahe Judasi Isariò, tii waò inatxi reuròõ rare, tii heka ròhonyre ierydŷýna mahâduy-ribi. Tahe rare xiwena wahidŷýdu mahâdu wedu-ò. Tahe tamy rarybere:

15 —Adeereny Jesuisi ariwahikre wana heka tiwesebo biwaðwynybenykre? Kiamy tahe 30 prata womati niero myhe tamy riwahinyre.

16 Judasi kia ribile rarunymy raremyhŷ dohodŷýnaõmy Jesuisi tamy riwahinykremy.

17 Pascoa worana bedehesi rŷireule rexidelenyre, Paõ iuridŷýkõ, kia txu rŷimyhŷ wahe. Jesuisi erydŷýna mahâdu tai ritŷýraxinyre: —Titxiwexe rikrŷsýkre Pascoa worana bedehesi jiarŷboho dori ariywinyrenykre?

18 Tahe Jesuisi rirawyönyre: —Hâbuõ hâwâhâkŷ-ki ratximyhŷre tii riwaeryre. Tahe tamy marybekre: —Wawedu kŷny rarybereri aõma aheto-ki heka Pascoa worana bedehesina rirŷsýkremy taerydŷýna mahâdu-wana. Ibededŷýna dori iõhõre riki.

19 Tai tahe taerydŷýna mahâdu kia riwinyre idi kowa worana bedehesi rŷsýna riywinyre.

20 Bedesõmy tahe tai riroximy rorukumyhŷreny, taerydŷýna waò inatxi reurò mahâdu-wana wahe.

21 Aõma inyõ heka riwatyhennykre ratximyhŷre. Jesuisi heka tuu rarybere:

22 —Mowexe tii rarekre. Tiiboho rabedewomy roire, tai tahe widee rarybere: —Jiarŷ kõaõboka.

23 Tahe Jesuisi rarybere: —Kia wawana pratoro tebò rearerile taheka tilkre.

24 Iwese Deuxu Tyyriti-ki Rybe roire wese heka arurukremy jiarŷ Deuxu Riõre Hâbutyhyhykŷ watxiwâhâre. Kia hâbu riwatyhennykre tahe tamy heka ibinatyhykre. Ratybienykõre wana inuhe awityhyre.

25 Tai tahe Judasi ityhedŷýdu rarybere: —Erydŷýdu, jiarŷ aõbohe rare? Tahe Jesuisi tamy rarybere: —Kaityhy wahe tate. Kaile tarybeta.

26 Tai tahe Jesuisi orotxu sohojiõ rimyre ibutumy riroxireu, tahe riyrereyrenymyhyre tahe inysohoji sohoji-ò riwahinyre. Tai tahe tamy Jesuisi rarybere: —Kia biybenyke heka. Waumy wese heka kia ratxireri.

27-28 Idi vîñ monahynaõ rimymy rexitõenyre Deuxu-ò. Idi tahe tamy riwahinyre iribi sohoji sohoji riörenykre. —Biörenyke kaa dori wahâlubu wesemy ratxireri. Tai sõwemy iny biu-ò rahenykre Deuxu dee. Ibutumy òraruna ixâwidŷýmy heka tuu ròhonyra. Wahâlubu heka Deuxu, iny-wana wii riwoàxinykre rare.

29 Tahe boholake warybe-ò. Awanarený heka ixityre vñí monamy aríötyhy. Kia Waha Iòlònà-ò dehemynahykle tahe awanarený ixbytuu ariókre.

30 Idi tahe wiuõ rawiunyrenyre idi tahe Oliveira hñwälò-ò ròirenyre.

31 Jesuisi tamyrený rarybere: —Wijiru heka ibutumy kaiboho biwaribenykre. Tyrití-ki heka roire kiawesemy: Budoeni-di itxeredu rirubunykre. Ibutumy budoeni raubýtýkre bede bedemy.

32 —Waixixana kñnyikre tahe Kalileia bede-ki awanarený aratxikre.

33 Pedro tahe rarybere: —Ibutumy ararirenýkre wana tahe jiarý aökõre. Ararirenýtyhy.

34 Tai Jesuisi heka Pedro-ò rarybere: —Kai heka hñnie dele robukóidle biwatxiö-ribi bexihukre, inataömy wahe. Tuu wijiru rarekre.

35 Pedro dirawayonyde: —Aökõre wa, arurukre heka tahe urile aratxiönyötyhy. Tule ibutumy ijõ ierydýýna tule Pedro wesele rarybere.

36 Tahe Jesuisi ridyrenyre bederaty oworuõ-ò, aöma Kesemani ninadu-ò ridyre: —Kakile bonykre arakre dori ixitöedýýmy kowa-ò.

37 Tahe Jesuisi heka Pedro ridyre ixi-wana. Tule Zebedeu riore wiwana ridyrenyre. Tahe Jesuisi rabedeötiidýýre aöhökýmy rotýýnyre bedeötiidýý òrarukile.

38 Tii tahe tamy rarybere: —Kaki wawanale atxibekre. Watyytyby heka tÿxihikýlemý bedeötiidýý-di ratxireri. Waki bexiebekre.

39 Urile tahe tako-ò rariareu tahe resere bede-ò. Jesuisi tahe tyby-ò rarybere: —Waha, rubu mona waribi bitake adeewikeki. Aökõkeki tahe ariókre, arurukre adeewilemy aöhebo arotýýnykre.

40 Idi tahe dòösede kia ierydýýna inataõ tai rörömyhýò heka ixby dòösemý nade. Jesuisi rarybere: —Pedro! Kai heka timy sohoji horamý adi bede rýötyhy wawana.

41 Bexixaruuhyy atxibeke bexitöenymy. Aökõkeki tahe òraruna kanamykre. Kai heka óbitimy matxikemy tahötinymaháte. Aumy tahe ibinare heka arurukõre wahe.

42 Ixityre rare rexitöenymy. Tahe Jesuisi rarybere: —Waha, adeewinale ariwinykre. Aöhökýmydýýnana monamy heka ariókre. Kia mona waribi bitaõkeki ihärele heka arurukre.

43 Tai dòösede tai rörömyhýrenyòle heka nade. Tiiboho ixixamy rýiöhyre.

44 Tahe ròösere ixbyyle ikonanamy. Iweselemy rexitöenyre tyby-ò.

45-46 Idi tahe dòösede taerydýýna mahâdu-ò rarybere: —Bexielehynybeny. Watyhedydu naderi. Rexihumyhe rare. Hâbubina mahâdu rehemynyre. Jiarý Deuxu Riore Hâbuthyhyhyký, wahe. Bexixabený, rakakre watyhedydu dori rehemynyreri.

47 Tahe Judasi dehemynye waòinatxi reuròõ wahe. Jesuisi rarybereu, tii nade sôwemy hâbu-di mayrehe-di, òhote-di tõnori-di widotyde. Judeu mahâdu wedu tahe iteödýýdure xiwena wahidýýdu wedu wana wahe.

48 Juhuu Judasi tamyrený bede riywinyre. Kamy rexirybenymy: —Iòsñy-ò aruwokrele heka tiikre. Tiile bimybenymy.

49 Tahe Judasi rarybere: —Rareri, Wawedu. Iòsñy-ò ruwore.

50 Tahe Jesuisi rarybere Judas-ò: —Iò, aôwaxiny aôbo biwinykre iwidýýmy tateri. Tahe Jesuisi imahâdu rimyre. Ritaataare.

51 Tahe Jesuisi mahâduõ mayrehe-di rimymy resere. Tai hâbuõ-ò reare. Tai tahe töhötile rikörömy idi reare, xiwena wahidýýdu wedu deöduõ wahe.

52 Tahe Jesuisi tamy rarybere. Aõkõre amayrehe birutyke irasirahana-womý. Kia dori inyõ maydese rimymy resekre heka tule rurukre maydese-lemey.

53 Karibi ixitarasamy aruruukeki dori wahaõle ararybekre. Tai tahe waha sõwemy ÿju kiditeõnyke, 12 aõbinadu ijo mahãdu wahe. Kia teeryõtenyte.

54 Ihärele tahe ibutumy tuu bededõýnana relekre iwese ritidõýna-ki roimyhõre wese.

55 Tahe Jesuisi rÿýraxire tamyreny: —Aõbo jiarõ raremy wadi tahõtinytenyteri. Wasidu aõbo. Kai dori waõrysymy tehemynty maydese-di, tõnori-di. Aõherekibo wahe. Jiarõ heka arabedeerynyrenyre txuõ txuõlemy wahe Deuxu dohodõýna heto-ki. Aõherekibo taile tiwamytencykõte kowa watxiwähäure.

56 Kia ibutumy Deuxu Ritidõýna-ki roimyhõre. Tai tahe tuu bededõýnana relekre iwese Deuxu rybedu mahãdu rarybere. Ibutumy aõna aõnamy rotõýnomy raremyhõ. Tai tahe taryberahu-di. Ibutumy iery mahãdu iribi tahe robõýtre.

57 Tiiboho heka Jesuisi ridyrenyre Kaifa heto-ò, xiwena wahidõýdu wedu wahe. Tai ibutumy judeu mahãdu wedu ributunyre bede ywina erydu mahãdu tule wahe.

58 Pedro irehetety-ribi riheludunyre. Iheto ube-ki tahe ronyre yrubu dÿýdu-wana. Tahe rehere aõhebo rotõýnykremy.

59 Xiwena dinodu mahãdu tahe ributunyre Jesuisimy raruikremy heka riijemymy. Aõma rirubunykre õbirele heka tuu rarybemyhõ.

60 Tahe inyõ-ki heka rahaõhyre turybedu wahe. Iny sõwemy tahe relyyre. Ihärele rirubunyõhyre. Iroona-ribi tahe inatxi hãbu dehemynye.

61 Tai tahe kiamyhe tuu relyyre: —Aõma Jesuisi rarybere: —Aõwesele heka Deuxu dohodõýna heto ariatymy idi areake. Inataõ txudi tasõ ixityre aditamadõýke, ibutumy adiwinskyke.

62 Tai tahe xiwena dinodu heka Jesuisi-ò ryryraxire: —Aõbo marybekre kia umy ijyy rohonyreriki?

63 Jesuisi tahe rybeõlemy ronyre roholare. Ixityre tamy rÿýraxire: —Kai heka inatyhy tyhymy Deuxu Riõremy kai atximahäte. Mesia aõbohe kai tate? Deuxu riwaeryre inatyhymy rarybereri.

64 Jesuisi dirawyõnyde tamy: —Kaile kia tarybete. Ibutumy iny-ò ararybekre: —Kaiboho ibutumy bobibenkykre Deuxu Riõre Hääbutyhyhykõmy, jiarõle wahe. Tii heka Deuxu rurunawe-ribi heka ronykre. Iribi tahe kanakre biuwetyky-ki. Jiarõle wahe tiire.

65 Tai tahe xiwena dinodu tatyky riykare. Reburere kie: —Aõhere tahaka. Deuxumy heka ibinatyhylemy tarybemahäte. Ijõ iny-ò aroholaõkre, rexihura!

66 Ibutumy kaiboho irybe-ò taholatenyteri, inatyhy? Aõbo rikiwinskykre tii ibinatyhyre dori, rikirubunyrenykre tahe.

67 Tahe iõsõny-ò rarybexinyre. Rihetenyre.

68 Tamy ihetedõýdu rarybere: —Marybeke Kristu, mobo arahetenyre inihe.

69 Pedro tahe ube-ki ronymyhõ. Tahe ijadõma heka deõduõ tamy rehemynyre: —Kai anõbo Jesuisi Kalileia ludu-wana atximahã. Kumymy rabire.

70 Iny ibutuko Pedro rarybere: —Aõkõre, aõmybo arybe reeryõhykyleri.

71 Tai tahe rare ijõ-ò. Ijõ ijadõma deõduõ rarybere kamahãduko: —Inatyhymy heka tiki Jesuisi Nazareludu mahãduno tiki rare.

72 Ixityrele Pedro ritxiõnyre: —Reerykõre wahe hãbu. Tiu heka rabiõwähäre. Inatyhy rare.

⁷³ Idi hābuō heka narybede tamy: —Inatyhy rare. Kakŷny irybe weselemy tarybeteri, Kalileia rybe wahe.

⁷⁴ Tahe Pedro rarybere: —Jiarŷ reerykōreri, tuu heka rabiōwāhāre. Deuxu riwaeryre inatyhymy rarybereri. Iule taheka hānie hābu robumy reare.

⁷⁵ Tahe Pedro tōhōti itxi reare. Jesuisi rarybere weselemy heka tii riwinyra. Ritxiōnyre. Tai tahe Pedro rōhōnymy reare heka rahinyhyre.

27

¹ Ijō biurasò ruidile tahe rŷire. Xiwena wahidŷŷdu wedu ributunyre judeu mahādu wedu-wana. Timywexe aõhe rikisŷnyrenykre. Rikirubunyrenykemy heka idi watxiwāhāre.

² Roma dinodu-ò òsana rikidyrenykre. Tahe tiiboho Jesuisi ritaataare idi ridyrenyre tamy, Pilato-ò.

³ Judas heka rieryre. Tai tahe tii rabedewonihikŷre rityhenyrek i wahe. Tai tahe raraykynyre tawo-ò raõhōrere. Tahe nieru òkesedŷŷmy idi rōhōtinyre. Tahe nieru diwyde, 30 prata womati nieru tahe riòkesedŷŷnykremy judeu wedu mahādu-ò, Xiwena wahidŷŷdu mahādu-ò.

⁴ Tahe Judasi rarybere: —Ixāwirahe, jiarŷ raõraranrya hābu òbitityhymy ratximyhŷrele retyhenyre heka. Tahe judeu mahādu dinodu rarybere: —Jiarŷboho, kia aõ aõkõ rare.

⁵ Tahe Judasi nieru-di bedetyrele rihure. Tahe rōhōnyre iribi. Tahe rare. Rerotihikŷ-di rexibötötaare. Rexirubunyre.

⁶ Tai tahe xiwena wahidŷŷdu wedu riwyre nieru bede-ribi: —Aõwexe kanieru rikiwinyrenykre? Dohodŷŷna hetowo-ò rikirutyrenyke heka aõkõre. Aõma dori rare rubuôwymy iwahidŷŷ heka rare.

⁷ Urile suõle rikiwyrenykre idi. Tai tamy wabede rikiwinyrenykre. Aõma tori kaki rurukreu tahe rikitoonyrenykre tamyle wahe. Tai tahe tiiboho riwyrenyre aõma butxi widŷŷna subede heka riwinyrenyre. Kia heka inire suni wahe.

⁸ Kia bedero tahe rininire aõma Hälubu Bederomy heka rininire. Wiji tule ini rare.

⁹⁻¹⁰ Iwese Jeremia tyriti-ki roire wesele heka tii riwinyre:
Tahe 30 —Womati nieruō-di heka bedero riwyre butxiwidŷŷdu-ribi. Iwese kai riwateõnyre wese. Kia iowy rare judeu mahādu-ò tamy riwahinyre wahe. Txiödŷŷna òwy wahe.

¹¹ Jesuisi heka Pilato, bede dinodusŷ-ki ratximyhŷ. Pilato tahe tamy rŷŷraxire: —Kai aõbo judeu mahādu iõlõ atxiteri? Jesuisi dirawyònnyde: —Kai tuu tarybeta.

¹² Xiwena wahidŷŷdu wedu heka tamy rarybere: —Jesuisi rirawyònnyhyyre. Judeu mahādu wedu-ò tule rirawyònnyõre.

¹³ Pilato tahe tamy rarybere: —Kai aõbohe rybe-ò taholate.

¹⁴ Tule tamy Jesuisi dirawyònnyhyyde. Byy! Urile Pilato ribedeõtiidŷŷnyre.

¹⁵ Pascoa worana bedehesi bededŷŷnana tikiemy tuure. Rõtenawo-ribi heka sohoji beõra beõrahyyle ixinamy inyõ rexideõnymphŷ, inysõwe rybe òraru-ki wahe.

¹⁶ Kia beõra tahe hābu ibinatytyre rõtenawo-ki rŷire. Baraba inire. Ibutumy iny tuu rieryre.

¹⁷ Aõma Pascoa worana bedehesi rŷireu ibutumy iny ributunyre. Tahe Pilato rityŷraxyre: —Tibohe ixinamy ariteõnykre Jesuisi Kristu aõbo ada Baraba aõbo?

18 Tahe iny heka ibutumy urile Jesuisi Kristu luure heka. Tai tahe judeu dohodŷŷdu wedu mahâdu tahe aôkô tamy waritimy rityhenyrenyre. Pilato kia rieryre.

19 Iu tabede ywina dohodŷŷna-ki Pilato rŷireu, ihâwyy tamy tyyriti ri-wahinyre. Kawese heka rarybere aõma: —Ixinamy Jesuisi bitekonykre. Anobinatytymybo dokuri rarasino txu wadi reakarerri. Jikarŷ anohõkŷmy dŷkŷnana sôwemy ratŷkŷnyre Jesuisi kòraru-ki wahe.

20 Iny sôwehekŷ-ô heka xiwena wahidŷŷdu mahâdu wedu rarybere: —Kaiboho mararybebentyke: —Baraba ixinamy biteònnykre. Tiiboho dirawyonyde: —Jesuisi birubunykre.

21 Iribi Pilato rarybere: —Tiwexe ixinamy ariteònnykre? Tiiboho dirawyonyde: —Baraba biteònnykre.

22 Pilato tahe rŷŷraxire: —Aõhebo tahe arotŷŷnykre Jesuisi-di, Kristu-di? —Itxeò nihikŷ-ki bitamadŷŷnykre. Birubunykre.

23 Pilato tamy rŷŷraxire: —Aõbinahakŷ aõbo riwinryraki? Tai tahe ibutumy iny rirajuamy rŷimyhy: —Birubunyke kia bitamadŷŷnykre.

24 Pilato iny sôwe-di aõ riwinyõhyre aõbinatyhy òsana ròhonykremy idi rôhõtinyre, tai tahe inyõ rarybere: —Bee kidiwkyremy baciaro-ki. Tahe tebò risuhore iny sôwehekŷko-ki. Tamy rarybere: —Jiarŷ kŷny waõraru-ki aôkô heka rurukre. Kaiboho heka irubudŷŷ erydumyhe boibekre.

25 Tahe ibutumy iny rarybere: —Awire, inyboho heka irubudŷŷdu erydumy rokoirekre, tule wariõrereny õraru-ki wahe ihâlubu rejuxunykre. Soldado ridyre itxeò nihikŷ-ô ritamadŷŷnykremy rirubunykre.

26 Tai tahe Pilato heka Baraba riteònnyre ixinalemy. Iribi tahe Jesuisimy raõhòtere.

27 Pilato soldado mahâdu urile idi juhu risinyre, soldado tyamy ritidire. Pilato heto-ò ridyre.

28 Ityky iribi ritare tahe aõma tykysò-di ritidire heka juhu rihetynyre.

29 Iòdŷŷmy tahe idi ede lõrlõrihihŷ irati-ò ridekremy. Òwòruõ tebò-ò ritidire. Tai iko-ò resere tatiowotimy. Raryberenyre: —Awire, kai judeu Iòlôtyhy.

30 Ityre rarybexinyre. Òwòru rimyre tahe iratimy tuu raõhòtere.

31 Iribi ritarenenyrenyre ihõrõ itykyle ixityre rirutyre ityre-ki. Idi tahe ryò ròirenyre.

32 Iu ròhonyreu, hâbuõ Sireni bede luduõ-wana witxi reare. Tamhe rarybere Jesuisi itxeò riwykemy.

33 Tahe Kôkôta hâwâlõ-ò rehemynyre. Aõma, rubu ratityby wesemy heka rare. Tai tahe Kôkôtamy heka rininimyhyrenyre.

34 Tii vñi riurinyre bee ihyra-wana, idi tahe Jesuisi-ò kia riwahinyre. Iurihi-di teramy reare.

35 Tahe itxeò nihikŷ-ki ritamadŷŷnyre. Irahу-di tahe ityy heka ritxuatxuarenyre wimy rarudeõsanyre tibo iwydydukemy.

36 Idi tahe retehemy rorukumyhyrenyre.

37 Irati tyre-ki tahe ritidŷŷnaõ roire:

—Kia Heka Jesuisi Rare, judeu Iòlõ Mahâdu.

38 Tule wasidu brebunahakŷ tii-wana ritamadŷŷnyrenyre itxeò hòkŷ-ki, ijõ iruru-ribi, ijõ ihywe-ribi.

39 Iny ibire-di reamyhŷ idi risinymyhy kamý rexirybenymy:

40 —Kai inihe bexitake, kai Deuxu Riõre tateki. Bodobeheke itxeò nihikŷ-ribi.

41 Kai heka arurudiremy iximy tarybemahäte. Dohodýýna biatykemy heka iximy tarybete tahe inataõtxu-di heka biwinykemy tarybeta. Tule xiwena wahidýýdu wedu mahädu idi risinyre. Tii tahe rarybere:

42 –Tii heka iny iwitxira witxira aõbina bina-ribi ritamyhýre ihäre tahe taaõbina bina-ribi rexitäötyhy. Tii heka aõ judeu mahädu iòlò aõkõ rare. Myheka tuu rarybemyhý. Kia itxeòhöký-ribi kedexiberesedýýnykekile tahe rikityhynyrenykre inatyhymy.

43 Tii heka iximy rarybemyhýre Deuxu Riore raremy, Deuxu rityhynymyhýremy. Reketeherenykre inihe aõbo Deuxu riwiõhenanykremy wahe.

44 Wasidu mahädu kia itxeò nihiký rýire iwesele heka tamy rarybere.

45 Txutyeu tahe bede luruhuký bede reare, txioro tirehehekýule bede kamy reare.

46 Kiaule tahe bede ratýnyre Jesuisi iu ryryre:

–Eli Eli Lema Sabatani.

Kiamyhe rarybere:

–WaDeuxu, WaDeuxu, aõherekibo waribi öhõti rosare?

47 Tai tahe iny sôwe mahädu irybe-ò doholade. Ijõ kiamy narybede: –Eliasi-ò hòwa ryryreri.

48 Kia ele elemy riwinyre noseõ. Idi tahe vñõ rirymy tamy idi riteònnyre. Teorehemy riwinyre bemy rimonykremy.

49 Ijõhe raryberenyre: –Txikore inihe inatyhymy aõbo reketeherenykre inatyhymy aõbo Eliasi iwiõhenadýýmy kanakremy aõbo inihe.

50 Jesuisi ixityre rirajuare. Rurure.

51 Kia dohodýýna heto-ki heka ixiwòtenaõ rýimyhýre ierykõna. Tahe urile idi ixiwanale ruamy reare iratyre-ribi bede-ò. Suuhe ramytatare. Mana rabòhòbòhõnyre.

52 Wabede hälloõ heka riraynyre. Deuxu hõrõ mahädu sôwemy rubu-ribi riixixanyre.

53 Wabede-ribi ròhõnyrenyre. Iu Jesuisi rubu-ribi riixixareu tahe Jerusalë-ò ròirennyre. Tai tahe sôwemyhe iny tuu robire.

54 Tai heka soldado dinoduõ ratximyhý idi retehemy. Tule soldado mahäduõ tii-wana ratximyhýre. Ibutumy tuu robirennyre. Tai tahe tabrebu-ribi narybedenyde: –Tii inatyhymy Deuxu Riore heka rare.

55 Hääwyõ tule retehemy ratximyhýre irehe-ribi id. Aõma hääwy Jesuisi riwiõhenanymy raremyhý heka idi retehemyhýre. Tiiboho Kalileia bede-ribi doide.

56 Marie Madalena, Marie Txiause Jyjese, Zebedeu riòrese tule tai ratximyhý.

57 Bedesõmy Jyje rehemynyre. Tii ityhy heka rare Arimatea hääwã luduõ ratximyhýre. Tii Jesuisi tyhydýýduõ ratximyhý.

58 Tai Jesuisi umy rexítönenyre Pilato-ribi. Tai tahe Pilato rarybere: –Tamy biwahinskyre.

59-60 Tahe Jyje linho tyky rirahananymy. Tai tahe aõma wabede týmyrahaký riamy roireriõ heka rituunykremy idi rara. Idi mana nihiký ritidire txiò. Idi ròirennyre.

61 Marie Madalena ijõ Marie-wana taile retehemy ronyre wabede-ki.

62 Ijõ txu tahe fariseu mahädu wedu tule xiwena wahidýýdu wedu heka Pilatõ-ò sexta feira rahudi tahe, judeu mahädu elehyna txu wahe ituere.

63 –Jesuisi irumy raremyhý tii rarybere:

–Rubu-ribi heka ariixixanykre inataõ txu-di.

64 Ruimy rare tahe ihārele tahe biyrubunyke iwabede. Aōkōkre-wana tahe ierydŷ̄na mahādu heka iumy riwykre. Tai tahe rarybere: —Tii rexixix-anyre. Tai tahe ibutu rityhynykre iruina. Kia ibinatyhymy rarekre.

65 Tai tahe Pilato riteōnyre soldado mahāduō txiò-ki. Tamy rarybere: —Awimy biyrubunyke!

66 Kia bede erynaō heka tamy ritidire. Txiò-ribi resekreule heka ri-eryrenykre. Tahe soldado mahādu riyrubunymyhȳre.

28

1 Ijō txu rudile tahe Marie Madalena, Marieō-wana rare ihāloona-ò itx-eremy, domingo, nobiutxu wahe.

2 Aōwesele tahe iu suu ramytatare. Wanrȳ ūju heka dobehede biu-ribi iu. Tahe hāllo ijō-ribi mana ritamy ityre ronyre.

3 Iōsŷ̄n heka urile ritoosonyhŷ̄kŷ̄re. Ityky tasŷ̄ iurahakŷ̄re.

4 Idi itxeredu mahādu heka aōma ruberunihikŷ̄renyre. Urile rōhōtiberemy reserenyre.

5 Ūju rarybere hāwȳ-ò: —Uritere berebuōmyrenyke. Kai aōbo Jesuisi tejeteri, inatyhy? Aōma itxeò ritamadŷ̄nyrenyre wahe. Reeryre kia.

6 Aōkōre kaki aōkō heka ratxireri. Tii dori rubu-ribi rexixixanyre iwese tii iximy rarybere wese wahe. Beteheke inihe iherina tyby-ò tai juhu roimyhŷ̄.

7 Make karibi ele elemy ierydŷ̄nako belyykre tii rubu-ribi rexixixanyraki. Tii heka rara Kalileia-ò tamy wirotyeriō. Matahe, relyra dorihe adeereny.

8 Tai tahe rakōrunyrenyre, hāwȳboho. Ruberumy rōirenyre tasŷ̄ reysamy rōirenyre. Ierydŷ̄na mahādu-ò heka riijemyhŷ̄re aōma ūju rybemy ikorenlykemy.

9 Iu rakōrunyrenyraule tahe wii reōbynyra. Jesuisiwanale heka itxi rekoare. Idi tamy rehemynyre iōhomy. Iwa rimyrenyre tahe riwowydynyre. Jesuisi tamy rarybere: —Toiteri aōbo!

10 Uritere breburenyōmyke. Boibeny tahe ijyymy waityhydŷ̄du mahādu seriōre-ò heka Kalileia-ò arōirenkykemy. Tai tiiboho-wana wii areōbynyrenykremy.

11 Tai tahe tiiboho rōirenyre. Kiaule tahe wabede soldado itxeredu rehemynyre xiwena wahidŷ̄du wedu-ò wahe. Tahe ibutumy relyykemy.

12 Tai tahe nieruō riwhinyre ruiōmy relyykemy.

13 Tamyreny raryberenyre: —Ierydŷ̄na mahādu heka ridyra watŷ̄reny reōbylemy.

14 Tai tahe bede dinodu rierykre heka aō adee beleōtyhy aōbinahakŷ̄.

15 Tai tahe nieru sōwemy riwyrenymy tahe tuu rōirenyre ruimy. Wiji dori tuu ijyy rŷ̄ira. Ibutumy judeu mahādu kia rybe-ò rityhynamyhŷ̄re.

16 Idi tahe ierydŷ̄na mahādu rōirenyre Kalileia-ò. Tiobo Jesuisi riteōnyrenyremy juhuthy.

17 Jesuisimy robirenyreu tahe tiiboho bede-ò reserenyre tahe riwowydynyre. Ijō mahāduō riseōnylemy idi rōhōtinymyhŷ̄re.

18 Tai tahe Jesuisi iōhōtihymy tamyreny relere kiamy tamy rarybere: —Waruruna heka ibutu ratyre ratximyhŷ̄re kabede-ki tule, biu-ki tule.

19 Tai kaiboho waha deōdumy boibenyeke ibutumy iny bede bede mahādu-ò, bede bede konanahanahakŷ̄ mahādu-ò ihyy behemynybenyke. Waityhydŷ̄dumy heka bitxiénybenyke. Wahanimy, tule Deuxu Rōrenimy, tule Deuxu

Tyytybytyhynimy, tahe bòratisebedÿnybenyke wadeòdurenumy, Waha, Ityytybytyhy, Iriòre kaboho deròwymy wahe.

²⁰ Ibutumy aõbo wabede ywina adee rewahinyredi bibedeerykre. Uritere nohõti losarenyõmy awanarenhyhyy dori ararekre bededÿnanahyy rekehemynykre.

Marku Deuxu Rybe Wihiký Týmyra, Marku Tyritidýýdu

1 Kaki heka Rybe Wihiký juhu kaki roire. Ka Rybe Wihiký Jesuisi Kristumy heka rarybereri. [Tii heka Deuxu Riore rare.]

2 Myheka Isaia tyriti-ki kia rybe rýire:

Deuxu rarybere: —Boholake, waõwàdàdu ariteònkykre akomy. Tii ary ri-winykre.

3 Tii ryrymhý bederahy-ki: —Kai biwinykre rywihiký Wanryý dee. Òbiti tamy biwinyke.

4 Joaõ Sebedýýdu bederahy-txi taile ihýmyhý rybe tyriti ritýnynyhyhý. Tii sebenaõmy riòbitinymyhý. Kia riwinykemy ixi-txi tõhõti reakemy taõraru-txi kia Deuxu ritakemy.

5 Ibutumy Judeia bede ludu mahãdu Jerusalë hãwã mahãdu-wana rare bederahy-ò. Taõraru my relyymy rahudi tahe, Joaõ risebenyre bero Jordaõ-ò.

6 Joaõ rexityynyre kamelo rade tyy-di, tule iròdutyy wereysana iwetya-ki roimyhýre. Irýsýna raremyhyhý, seihikýle bidi-wana.

7 Joaõ rybe tyriti ritýnynydyhýmy rarybemyhý: —Jiarý aõ aõkõ rare, waruru-di aõkõ. Inyõ wahewomny kanakre tahe iruru waruru ratyredýýnadu rare. Waratyre awityhyke. Jiarý riwaixýrunymy watxireri iwataana ese-ki.

8 Jiarý bedi arâsebenyre. Tii heka Deuxu Tyytybytyhy-di arâsebenykre.

9 Kiatxu Jesuisi nade Nazare Kalileia bede ludu-ribi. Joaõ tii risebenyre Jordaõ bero-ò.

10 Tii bera-ribi dotuodeu biuwetyky rarayre. Deuxu Tyytybytyhy heka bôtõe wese tamy dobehede.

11 Deuxu rybe-ò roholare biu-ribi: —Kai heka Wariore waluu tate. Adi wadeysawihikýrerri.

12 Aõwesele Deuxu Tyytybytyhy heka Jesuisi riteònkyre bederahy-ò.

13 Tii bederahy-ki 40 txumy bede idi rýire. Satanasi aõhõkýmy risýnymy Jesuisi raremyhyhý. Iròdu deboreheký tai rýiramhyhý. Ýjureny iyrbudýýmy rehemynyre.

14 Joaõ rare ròtenawo-ò, idita Jesuisi Rybe Wihiký ritýnynykremy dehemynyde Kalileia-ò. Jesuisi heka Rybe Wihiký ritýnynydyhýre: —Deuxu Iõlõna bede-ò wahe.

15 Jesuisi rarybera: —Bededýýnanahe bede rearra. Deuxu Iõlõna bedehe iòhõra. Kaiboho ixi-txi õhõtireny reake aõrarurenny-txi bityhynybenyke Deuxu Rybe Wihiký.

16 Jesuisi aho ijàti-ki rariamy ihýmyhý. Tii robira tuurenny taseriore-wana ihýmyhý-ò, Simaõ Pedro, Andre-wana. Tiiboho rehumy ihýmyhýreny rià-di. Tiiboho heka waxidu roire.

17 Jesuisi rarybera tamyreny: —Kaiboho bodoibedenyke wahemy. Tai tahe araeynanyrenykre iny rimykemy utura temyta wese.

18 Tahe aõwesele rià ririrenre. Roire Jesuisi-wana.

19 Iko roire Joaõ, Txiau, taseriore-wana. Tiiboho heka Zebedeu riore roire. Tiiboho hãworo-ki ratximyhýreny rià riywinymyhyhýreny.

20 Jesuisi tamyreny rarybera: —Wahemy bòdòike. Tahe aōwesele tybyreny ririrenre teòdu-wana. Tahe tiiboho roire Jesuisi-wana ierydýýnamy roirekemy.

21 Tiiboho rirònyrenre Kafanaõ hāwā-ò. Judeu mahādu aōmysýdýýna txu aõkõ. Jesuisi ralore judeu mahādu dohodýýna heto-ò erydýýmy.

22 Kowa mahādu urile bede riòtiinyre irybe-ki. Tii heka irurutyhy-di rierynanyre, ierydýýdu mahādu wese aõkõ rohodýýnanymyhýre.

23 Kia bedeu heka hābu tyytybybina-di ratximyhýre dohodýýna heto-ki. Tyytybybina hābuwo-ribi rarybere:

24 —Aõhebo wadi botýýnykre Jesuisi Nazare ludu. Biwahubenkyre aõbo? Jiarõ araeryre mobo kai tatehe, kai heka hābuotyhy inatyhy Deuxu-ribi kai tate.

25 Jesuisi tarurumy rarybere: —Kai rybeõmyke. Iribi bòhonyke tyytybybina.

26 Tyytybybina hābu riatyre riworýsýworýsýnylemy. Tyytybybina ryryre rybe iteremy, idi ròhonyre.

27 Ibutumy iny ribedeòtiinyre. Rityýraxinyre ijõ: —Aõwexe ratxireri, aõerydýýnatýmyrabo ratxireri. Tii riteónyre tyytybybina. Tyytybybina Jesuisi rityhyngre.

28 Ityhynina Kalileia bede bedemre reare.

29 Tahe dohodýýna heto-ribi ròhonyrenre. Jesuisi, Txiau, Joaõ-wana roirenre Simaõ, Andreboho heto-ò.

30 Simaõ riòre lahi roimyhý rubunamy. Tahe aōwesele tuu relyyre Jesuisiko.

31 Jesuisi rimyre tebò-ki, tahe, aōwesele irubuna ixâwira. Idi tahe hâwy tamyreny bede redere.

32 Txu ralòmy rahudi, ibutumy tamy didydenye inybina bina. Tule iny tyytybybina tamy didydenye.

33 Ibutumy iny hāwā ludu iheto ijò wirotyre.

34 Tii ibutumy binana òta òta riywinyre. Sõwemy tyytybybina riòlòdýýnyre. Tyytybybina Jesuisi rierymyhýre. Tai tahe Jesuisi riijönyre tyytybybina rarybekeò.

35 Rudile Jesuisi rare bederahy-txi rexítóenykremy.

36 Simaõ, ijõ mahādu-wana Jesuisi ijesetyhy myroire.

37 Tiiboho Jesuisi raharenre. Tamy rarybere: —Ibutumy iny arâijerer.

38 Jesuisi tamyreny rarybere: —Rokoikehe rekexinoranyrenye hāwā witxira-ò. Jiarõ tamyreny rybe tyrriti aritýnynykremy. Iurenana tahe jiarõ anade.

39 Jesuisi rare ibutumy Kalileia bede-ò. Tyytybybina iny-ribi riteónyre. Tule dohodýýna heto-ki tii rybe tyrriti ritýnynyre.

40 Hābu tyybina mahāduõ Jesuisi-ò nadé. Tii tatiowotimy resere Jesuisiko-ò. Tahe Jesuisi-ò hābu rarybere: —Adee awikeki tahe, biwateytenye.

41 Jesuisi juhu urile riwotóenyre. Tii hābu ritorunyre. Tahe rarybere: — Wadee awire, atyy awimy relekre.

42 Tahe aōwesele ityybina reytera.

43 Jesuisi hābu riteónyre. Rarybere: —Kai tahe inyõdee rybeõmykre.

44 Kai bexiteòsinskyre Deuxu aōmysýdýýdu-ò. Iwese Moisesi ròerynadýýnyre wese, kai bexiteòsinskyre. Kia heka inydee deòsinamý riteòsinyre. Kia iny rieryke timybo teytemy atximahâtemy.

45 Tahe hābu rare ibutumy inyko relyyra. Kia heka Jesuisi tahe uritere hāwāhākŷō-ò ralōōhyre. Tahe bederahykile rarire. Ibutumy iny tamy rare ibutumy bede bede-ribi.

2

1 Tiutxuõmybo Jesuisi dòòsede Kafanaõ-ò. Idi tahe rybe reare rehemynymy ratximyhŷ heto-ki.

2 Tahe iny, aõriõre aõkõ, tamy wirotyre heto ijõ-ò. Tahe Jesuisi relyymyhŷ Deuxu rybemy.

3 Hābu inaubiôwa heka hābubina-di tamy detyydenye. Kia hābu rawòronyre taumy-ki.

4 Jesuisi-ò rehemynõhykylere iny sôwereki. Tahe raòwònyrenyre idi heto ratyytyre-ò. Hetotyre riraynyrenyre tahe reru-di diberesedýñydenye byreytre-ki Jesuisiko-ò.

5 Jesuisi rieryre hābu rityhynyrenyre, tai rarybere hābubina-ò: —Waexi aõraru-ribi araixitarasadýñyrene.

6 Bede ywina erydýÿ mahâdu rorukurenryreri, ixideele rarybemy rýmyhyre:

7 —Aõherekibo hābu kiawese rarybereri. Tii iòwe òwelemy rarybereri. Deuxu dee aõbina binalemy rarybereri. Mobo tahe òraru-ribi iny ritake. Deuxule òraru-ribi iny ritake.

8 Jesuisise roholaõlere ihârele rieryre aõmybo raryberenyre. Tai tahe Jesuisi tamyreny rarybere: —Aõherekibo kiawese tarybetenyteri.

9 Tibohe isiraõtyhyre, tuu ararybeke: —Aõraru-ribi anaixitarasadýñyrene ada myike, abyre bimyke, mariake.

10 Kaiboho bierykemy Deuxu Riõre Hâbutyhyhykŷ irurudire iny òraru-ribi iny ritakemy.

11 Tahe hâbubina-ò rarybere: —Boholake, myike, abyre bimyke tahe makre aheto-ò.

12 Tahe hâbu rýire, tabyre rimymy tahe rare ibutumy inyru-ò. Ibutumy bede riötiinyre tahe reàlare Deuxumy. Ibutumy rarybere: —Tiu heka aõmy kawese rabîõhyymyhŷre.

13 Jesuisi rare ahohokŷ ijà-ò. Ibutumy tamy doide. Tii iny ribedeerynyre.

14 Levi, Afeu riõre, ronymyhŷ nierumynydu hetowo-ki. Jesuisi ibire-di rareò, tii robira. Jesuisi heka Levi-ò rarybere: —Waijoimy mynake. Tahe rýimy reare Jesuisi ijoj-ò ralore.

15 Jesuisi taerydýÿna-wana rorukure Levi hetowo-ki. Tule nierumynydu mahâduõ ronymyhŷre òrarudu-wana. Ibutumy riroximyhŷrenyre. Sôwemy heka kia iny mahâdu Jesuisi riheludunyrenyre.

16 Bede ywina erydýÿ mahâdu, lahi rybe-di erydýÿna mahâdu tuu robirenryra. Idi raryberenyre Jesuisi erydýÿna mahâdu-ò —Aõherekibo tii riroxireri òrarudu-wana, nierumynydu-wana.

17 Jesuisi roholareu, tamyreny rarybere: —Iny ibinaõkeki tahe luahidu tamy kanaõtyhy. Tahe iny ibinakeki, tamy kanake bina-ò. Òbiti mahâdu itxemy aõkõ anade. Tahe òrarudu mahâdu itxemy anade.

18 Joaõ erydýÿna mahâdu, lahi rybe-di erydýÿdu mahâdu-wana byreõhyky txuu tutyhyre rýimyhyrenyre. Tahe roire Jesuisi dýÿraxidýÿmy. Inyõ Jesuisi ritýÿraxinyre: —Aõherekibo Joaõ erydýÿna mahâdu byreõmy rýiõmyhyre.

19 Jesuisi rirawyonyre: —Heriduō, itxeredu-wana ratxireriu, byreōmy rŷiōtyhy tutyhylemy.

20 Tiutxulemybo tahe heridu iribi kanatakre, tai tahe byreōmy kŷnyikre tutyhylemy.

21 Moheka tyytŷmyra dòbôna ritidikre tyytyby-ò. Idi inatyhymy dòbôna rayjakre tahe tyytyby sôwemy raykake.

22 Moheka ôteti bederatyrube tŷmyra ribynymyhŷre iròdutyy walabuuty-bywo-ò. Idi tahe raberryrônymyhŷreu, urile iròdutyy walabuu raykake tahe irube rejujuke. Tule iròdutyy walabuu ribinadŷñymyhŷre. Irubetŷmyra awire heka iròdutyy walabuu tŷmyrarokile.

23 Judeu elehydŷñarenry txu Jesuisiboho ririranymyhŷrenyre maixõmo wesenaworumy, tai ierydŷña riòrõmyhŷrenyre riroxirenkyemy.

24 Tahe lahi rybe-di erydŷñdu mahâdu rarybere Jesuisi-ò: —Aõherekibo aerydŷña mahâdu riwinyrerri aõwidŷña aõkõ karare sabado txu.

25 Tahe Jesuisi tamy rarybere: —Kaiboho aõbo teriranyôletenya tyyriti-di. Iwese Daviboho-wana aõhebo rotŷñyneri aõmy rekorenymahâu, rama rahumyhŷrenyu.

26 Tii ralore hetotyhy-ò. Tai tahe orotxu sira ybina riyre, tule tamahâdu-ò riwahinyre. Kia tahe Deuxu deòdule rirŷñymyhŷre. Kia Davi aõhebo rotŷñyrene Abiata heka Deuxu deòdu wedurau.

27 Jesuisi tamyreny rarybere: —Sabado txu heka rawidŷñre inydee, iny tahe rawidŷñore sabado txu dee.

28 Deuxu Riõre Hâbutyhyhykÿ tahe sabado txu wedu rare.

3

1 Ixityre Jesuisi ralore dohodŷña hetowo-ò. Hâbu debò binahakÿò tai ratximyhŷ.

2 Lahi rybe-di erydŷñdu mahâdu Jesuisi retehemyhŷrenyre. Jesuisi sabado txuule riteytenykeki, tiiboho rarybekemy aõbinabinakibo raharenkyemy Jesuisi.

3 Jesuisi heka hâbubina-ò rarybere: —Manake.

4 Tahe Jesuisi ijõ mahâdu-ò rarybere: —Aõwihiķÿwidŷñ awire ada aõbinalemy widŷñ awire. Tibohe awire, itarasa-ki aõbo ada rubu-ki aõbo. Hâbu mahâdu urile riyyre.

5 Jesuisi tamyreny retehere raõbinamy. Tii heka iaõna aõna riwotõnenyrenymyhŷ. Jesuisi hâbu debò bina-ò rarybera: —Ebò biterenyke. Tai tebò riterenyre, aõwesele awimy relere.

6 Lahi rybe-di erydŷñdu mahâdu rara Iòlò Herodi mahâdu-ò. Tiiboho raryberenyre timybo tahe Jesuisi rirubunyrenyke.

7 Jesuisi rexitare taerydŷña mahâdu wana aho-ò. Tahe sôwemy iny Judeia mahâdu, Kalileia mahâdu riheludunyre.

8 Ibutumy aõna aõna roholare Jesuisi riwinyreò. Tahe sôwemy tamy nade: Jerusalë hâwâ mahâdu, Idumeia hâwâ mahâdu. Iny Jordao bero ijà-ribi tule nade. Tule iny Tiro hâwâ, Sidõ beà hâwâ-ribi iòhòmy tamy nade.

9 Tahe Jesuisi taery mahâdu-ò rarybere: —Walawò bidiwykre. Iny sôwemy dori rehemynyreri. Kidiwawotõmonykre òsana.

10 Ibutumy bina mahâdu ibymy tebò reareri ixideytedŷñmy. Urile iny sôwemy riwinyre dori.

11 Tyytbybina Jesuisi reteherenyre, urile iko-txi resere ryryreri: —Kai Deuxu Riõre tate.

12 Tai tahe Jesuisi rarybere tyytybybina-ò, uritere iteòsidyñõmykemy.

13 Tii raðwonyre bederatòòmy. Tahe taerydýyna-ò ryryre tibo tamy reðbykemy. Tahe tamy nade.

14 Tahe ierydýyna waðinatxi reuròmy rarunyre tii-wana rarekemy, rybe ritýnyndyñõkemy.

15 Tule iruru-di rarekemy inybina riteytenykemy. Tule irurudikemy tyytybybina riteðonykemy.

16 Kie ierydýñanirenre: Simaõ, (tii tahe Jesuisi ijõni riwahinyre, Pedromy)

17 Txiau ijõ, tii Zebedeu riòre rare. Kia seriòre Jesuisi rininirenre, Boane-jimy, inireny. Kia heka irybereny rare, Biúmytxy riòrereny.

18 Ijõ heka Andre, Filipi, Bartolomeu, Mateu, Tome, Tadeu, Txiau. (Kia Txiau heka Afeu riòre rare.) Ijõ Simaõ iwitxira, (tii brebuõmy rybe-ki, tasubedeluudu wahe.)

19 Judasi Isariõ ijõre, kia heka Jesuisi riwahinyre iòludu-ò.

20 Tahe Jesuisi nalode taheto-ò. Ixityre iny sôwemy tamy nade. Tai tahe Jesuisi taerydýña-wana riroxiðhyre.

21 Idi tahe Jesuisi leinarenly itxýtesana roholarenyre, riòryrenre. Tiiboho raryberenre: —Jesuisi itxýte iòhólere.

22 Bede ywina erydýý mahâdu doide Jerusalë-ribi rarybemyhýrenre: —Belisibu idi ratximyhýre. Tyytyby wedu ruru-di tyytybybina iny-ribi riteðonyreri.

23 Jesuisi inyko ijyymy relyyre: —Timy taheka Satanasi rexiteðonykre Satanasí.

24 Iòlona wiribi rexihitxinykeki tahe, rexihukre ibutumy wiludu.

25 Tahe sýro luduõ wiribi rahitxikeki, rýiõtyhy.

26 Satanasi rýikeki reburemy, tii ixioðbitile rexirubunyke.

27 Inyõ heka hâbu rurutere hetowo-txi ralòõtyhy. Tai rawasinykeki, urile iny ritaataake. Urile hâbu rataataakeki, iròòbymy iny rawasinyke.

28 Inatyhy jiarý adee ararybereri, ibutumy òraru heka kanaixãwidinykre hâbu dee aõtxile aõbina binamy rarybemyhýre.

29 Kia inyõ aõtxile aõbina binamy Deuxu Tyytybytyhymy rarybekeki, tiu heka iòraru rataõtyhy. Kia òraru riwinyre tiiehyymy rarekemy.

30 Jesuisimy kiamy narybedenyde: —Tii heka tyytybybina dire.

31 Tadi tahelýña-wana nade. Tahe ahanakile ritamanyre. Tamy riteðonyrenre iòrysamy.

32 Iny sôwemy iwerora-di ronyre. Tahe Jesuisise-ò rarybere: —Adi aseriòre-wana ahanakile nyide, araijereri.

33 Jesuisi rarybere: —Mowe nadi rare, waseriòreboho rare.

34 Juhu urile idi retehereri iwerora-ki. Tahe rarybere: —Betehekre, kaiboho ibutumy kaki nadiwesere, waseriòre wese toite.

35 Inyõ aõna aõna riwinymyhýkeki, Deuxu dee awira. Kia heka nadi, waseriòre roire.

4

1 Jesuisi ròðsera ahobero ijà-ò iny dohodýýmy. Sôwemy iny wirotyre. Tai Jesuisi ronyre hâworo-ò tahe rexitaranyre ahorò-ò. Aho ijà-ò iny wirotyre ijohonamy.

2 Tii aõna aõna sôwemy roerydýñanyre ijytyhydile. Kaa ijyymy tii relyyre:

3 —Boholake, alòbòróna-di dehudu rara alòbòrónamy.

- ⁴ Alòbòrònà-di rehumyhŷu, ijõ ryro-txi resere. Tahe nawiixõmo rirore.
- ⁵ Ijõ rejujure manarutàsu-txi. Tahe aðwesele raumynyre iraruxiõlemey su dori ibutere.
- ⁶ Irauxiõrekì, bede tòtee alòbòrònà rimoenyre idi rurura.
- ⁷ Ijõ oworuty resere edehu-txi idi ruhunyre edewanale. Tai tahe ede-ò riòdesenyre tai raratynyõlere.
- ⁸ Ijõ resere su witxira wihiķy-txi. Kia tahe raumynyre. Tahe sohoji oworutyõ 30my iraty raratynyre. Ijõ oworuty 60my raratynyre. Ijõ tahe 100my raratynyre.
- ⁹ Tii rarybera: —Kaiboho aðbo õhõtidirenyre, inatyhymy warybe-ò boholake. Adee awikeki, bierybenyke.
- ¹⁰ Iny robýtyreu, ijõ rarlere ierydŷyna mahãdu-wana. Tiiboho rŷýraxire Jesuisi-ò: —Aðhekemybo telyta ijyymy.
- ¹¹ Jesuisi tamyreny rarybera: —Deuxu Iòlòna rybemy Deuxu araery-nanykre. Kia heka tuu teeryõmahâte. Kowaboho-ò jiärÿ urile ijyymy relyyra.
- ¹² Tai tahe kia wesele relyyra.
- Iny retehemyhŷkemy tahe robiõhyymyhŷre. Roholamyhŷre ta, rieryõhyymyhŷre. Tai tahe ralòkemy aðkõ, taòraru riixãwididŷynakemy aðkõ.
- ¹³ Tii tamy rarybere: —Kaiboho aðbo teeryõhyletenyteri ijyy. Ihãre tahe timykibo bierybenyke ijyy ibutumy.
- ¹⁴ Aloborodu rehumyhŷ alòbòrònà-di. Kia oworuty heka rybe wese rare.
- ¹⁵ Oworuty ryijàti ludu heka iwese urijohonadu wese heka rare. Rybe-ò roholarenyre, Satanasi nadé rybe iwo-ribi ritakremy.
- ¹⁶ Manarutàsu ludu iwese iny reysamy roholarerì.
- ¹⁷ Iny urihimyòle rarorehenymyhŷre iraruxi sôweõrekì. Idihe rasirara irybe. Tule iny ralahatxinamyreki, ihyle tahe riixãwidinyra.
- ¹⁸ Ede rawo ludu iwese iny witxira roholarerì.
- ¹⁹ Tiiboho taaðmydŷnadle rôhõtinymyhŷre. Sôwemy nieru-di ratxikemy rexinohõtinymyhŷre ta nieru riitxenanyymyhŷre. Ijõ aðna aðnadile rexinohõtinymyhŷre. Kia aðna aðna rybe rirarutxinyymyhŷre. Tai tahe rybe raratynyõmyhŷre.
- ²⁰ Suwihikŷ ludu iwese iny witxira roholarerì. Kia inatyhymy rŷireri heka raratynyre alòbòrònà raratynyre wese. Ijõ raratynyre 30my, ijõ tahe 60my raratynyre. Ijõ tahe 100my raratynyre.
- ²¹ Tii rarybera tamyreny-ò: —Uritere loosòna ideðomyke butxi worawo-txi ada herina raworawoõ-txi aðbo. Loosòna bidekre bedewiõ-ò.
- ²² Inyò iwòteõmy aðna aðna tiiehyymy. Tiutxulemybo ratyñkemy ihŷre. Iwòteõmy atximahâbenyke aðu bodobikemy atximahâtenyte.
- ²³ Kaiboho aðbo õhõtidirenyre, inatyhymy boholake.
- ²⁴ Tahe Jesuisi tamyreny rarybera: —Kaiboho inatyhymy boholabený tamy taholamahâtenyteò. Urihixina iwese teõteri wesele, kai biwykre. Ihãre tahe biwykre ijõ teõta-ribi ritamy.
- ²⁵ Hãbuõ ijõdikeki tamyle rawahidŷyke, tahe hãbuõ ijõõkeki iribi ratatyhyke.
- ²⁶ Jesuisi relyyra kia ijyymy: —Deuxu Iòlòna kia ijyy wese rare. Hãbu rehumyhŷre alòbòrònà-di suò.
- ²⁷ Hãbu rumy rôrõmyhŷre txulemy rexixamyhŷre. Tii rieryõlemyhŷre timybo alòbòrònà ratybienymyhŷre.

28 Suu ixi dee sohojile raratomyra. Juhuu iòle ramyhŷre. Idi tahe raratomyhyŷre, ihewonau, tahe, iraty rasònomyhyŷre.

29 Bederaty rasònomyhyŷreu, iyresydu riteònomyhyŷre. Mayrabu-di riòròkemy bederatysò butudŷýna dori rexihumyhyŷre.

30 Tii rarybera, Deuxu Iòlòna wexe aôwesere. Aõ-ò wexe rikioirenkyre. Tiwexe ijyy kawesere.

31 Kia heka mostardaty wesere. Tii heka iylatyhymy ratximyhyŷre kabede-ki.

32 Tahe tii raumynomyhyŷre wana, ireitòbòròdŷý ratyre rarururunyhyŷre. Tahe nawii tamyle rasŷnomyhyŷre. Iubòròrò rawolemy taheto riwinyre.

33 Tahe Jesuisi Deuxu rybemy rierynanomyhyŷre. Kia ijyy wese sôwemy ijyy rierynanomyhyŷre. Kialemy iny-ò Jesuisi relyymyhyŷ ibutumy tamy reny ritynynynyhyŷreki.

34 Kia-ò riòbitinyõlere ijyyõ. Tahe iny-ribi irehemey taerydŷýna-ò riòbitinyre.

35 Iu txu txiorolemy Jesuisi rarybere taerydŷýna-ò: —Rikiòhorerenyke kowa weribi ijà-ò.

36 Sôwemy iny rareire aho ijà-ki. Tahe taerydŷýna tamy ralore. Roire hâwò-di. Tahe ijõ hâwò idi ratximyhyŷre.

37 Tahe bede binahakŷ rexidelenyre yhymy. Tahe òbò hâwò rihâtenomyhyŷ tai ritymykyemy ritelenyre.

38 Tai tahe Jesuisi rôrõmy roimyhyŷ tòro-ki irati tarahynatyre-ki. Tai tahe riixianyre. Ijõ rarybere: —Waerydŷýdu, adeehe awimy aõbo iny ituerenykre.

39 Rexixamy Jesuisi. Tii yhy riixâwididŷýnyre. Tii ahohokŷ-ò rarybere: —Biyryke! Tai bede ruhuwihiykŷre.

40 Tamyreng rarybere: —Aõherekibo kaiboho taberutenyteri? Deuxu aõbo tetyhnyömahâtenyte?

41 Tai tahe tiiboho bede riòtiinyrenyra. Tahe widee raryberenyre: —Mowexe tuu yhy ahohokŷ-wana irywinyke.

5

1 Ritehemynyrenyre ijõ berohokŷ weribi ijàna-ò. Kowa heka ibutumy hâwâhâkŷ Kadarena inirenyre.

2 Jesuisi hâworo-ribi resereu, hâbu tytybybina-di robire ròhònyreri wabede-ribi.

3 Kia heka tiiemy rasŷnomy raremyhyŷ wabede-ki. Katahe wiji moheka womati reroti-di rataataaõthy.

4 Aõdorihe ôhòõre tebò iwa rataataare womati reroti-di. Tiiemy heka rimoenomyhyŷ. Teòruty ludu tawararu ludu tule ritotynomyhyŷre iyresymy. Moheka iruruõre iny erydŷýmy.

5 Txuu ruu-wana heka tii rasŷnyre wabedewo-ki. Tii rariamyhyŷre bederatõomy. Tule rirajuam yai rexihâtenyre mana-di.

6 Tai tahe Jesuisimy robireu, tii raijaranyre Jesuisi-ò. Resere tatiowotimy Jesuisiko-ò.

7-8 Jesuisi tytybybina-ò rarybera: —Iribi bòhonyke. Tahe tytybybina rarybera: —Aõwe wadi tate. Kai, Jesuisi, ibutumy inyõ dee inyratyre tate. Kai Deuxu Riòre tate. Lâhâmy lâhâ, uritere aõbina binahakŷmy wahõrõdŷýomykre.

9 Jesuisi ritŷýraxinyre: —Mobohe anire. Tytybybina rirawyonyre: —Wanireny sôwetyhyre wasôwerenyreki.

10 Urile karibi wateòdýýrenyõmykre.

11 Tahe kowa-ki ixýni juramy riroximy rýimyhý bederatò-ki.

12 Ibutumy tyytybybina rexitðenyrenyre: —Biwateðonybenyke ixýni jura-womý aralðerenykemy.

13 Tahe Jesuisi riteðonyre. Tyytybybina aðwesele ròhònyre tahe ixýniwomy ralore. Ixýni jura tahe raðrunyre rejuxunyre ijòtira-ribi. Berawo-txi tahe rabòròròre ahohoký-ki. Inatxi mil ixýni rabòròròre.

14 Ixýni-di itxeredu reare ijyymy ibutumy hâwâ hâwâmy relyyrenyre. Tahe iny dirahude tamy itxeremy.

15 Tiiboho Jesuisi-ò doideu, tuu robirenrya hâbu tyytybybina-di raremyhý. Tii rexityynymy ronymyhýre. Tii heka òbitimy rôhôtinymyhýre. Tai iny mahâdu rabedeðotiidýñytre.

16 Tiiboho tuu robirenryre, ijõ-ò relyyrenyre ixýni ijyymy, timybo aðhebo rotýnyremy hâbu tyytybybina-di ratximyhýre. Tule relyyrenyre timybo rotýnyre ixýni jura.

17 Iny rexitðenyre Jesuisi-ò rexitakremy isurenry-ribi.

18 Jesuisi hâworo-ò ralore. Tahe hâbu tyytybybina-di ratximyhýre, rex-itðenyre Jesuisi-wana rakemy.

19 Tahe Jesuisi idy derare. Tamy rarybera: —Mahe asý-ò, aijoi-ò belyyke aðna aðna Deuxu adee riwinyremy, iwese tii araruxetðenymyhýre wese.

20 Tahe hâbu rare Debòwiò hâwâreny-ò. Ibutumy Jesuisi aðna aðnamy ixidee riwinyremy relyyre. Ibutumy iny ribedeðotiidýñyymyhýre.

21 Ixityre Jesuisi rare ahohoký weribi ijà-ò. Ixidee iny sôwemy ributunyre. Tii heka ihýmyhý ahohoký ijà-ki.

22 Tahe dehemynyde tamy dohodýña heto weduõ. Ijairu inire. Tii Jesuisi robireu, resere tatiowotimy iko-txi.

23 Ijairu rarybere Jesuisi-ò: —Wariore irubu iòhòtyhylemy roireri. Kai manakre tamy ebò bitidikremy. Tai awimy relekre, ruruôthy.

24 Tahe Jesuisi tii-wana rare. Iny sôwemy tule rare iòhòkile tamy rýire.

25 Kia heka hâwyýõ binamy ramyhýre. Ihâlubu rejuxunymy raremyhý. Beðra waðinatxi reuròmy rejuxunymyhýre, rihuôhy raremyhý.

26 Tii aðhökýmy rotýñymyhýre sôwemy ôhotibedu mahâdu-di. Tahe awimy rotýölemyhýre. Urile tanieru ibutumy rahure ôhotibedu mahâdu-ki. Awimy releolemy, ire bede-ò resere.

27 Tahe roholare Jesuisi nina-ò tahe iòhò-ki nadé inyy-ki. Idi ihewo-ribi rimyra ityynora-ki.

28 Hâwyý ixidee rarybemyhýre: —Krile itykynora-ki karimykeki, karekyteke.

29 Tahe aðwesele ihâlubu ijera ixâwire. Ixidee awimy rôhôtinyre.

30 Jesuisi rieryre iruru iribi ròhònyremy, tai rarybere: —Mobo watynnora rimyra.

31 Tahe ierydýña raryberenyra aðherekibo tuu tarybeta ibutumy taheka iny abirelemy rýireri.

32 Jesuisi retehemyhýre urile mobo rarekemy.

33 Hâwyý rierymyhý aðhebo rotýñyre. Tii ruberumy Jesuisiko-ò resere relyykemy iko.

34 Jesuisi rarybera: —Lerý, atyhydýña kýnyhe aratara. Mahe, kai dori texiywinya.

³⁵ Tii rarybemyhÿò, dohodÿýna wedu deòdu rehemynyrenyreri. Tiiboho raryberenyra: —Wawedu, Ijairu, ariòre rurumy roireri. Aõmybo tahe Erydÿdu-di atxiteri.

³⁶ Jesuisi kia-ò roholara tahe rarybera dohodÿýna wedu-ò: —Brebuõmy, urile bityhynykre.

³⁷ Jesuisi-wana roire, Pedro, ijõ Txiau, ijõ Joaõ. Joaõ heka Txiau seriore rare. Kaôle heka reòbyre tii-wana rakemy.

³⁸ Dohodÿýna wedu heto-ò dehemynydeu, ixijadÿ-ò roholara, robureriò, rirajuareriò.

³⁹ Jesuisi ralore tahe rarybera: —Aõherekibo tabutenyteri. Hirarihiký rurumy aõkõ roireri. Tii urile rôrõreri.

⁴⁰ Juhu urile tai rutxuenyrenyra Jesuisi-ki. Tahe Jesuisi ibutumy iny riòlòdÿýnyra hetowo-ribi. Tahe isele, tybyle, ixidee rimyrenyra ratxirenkyem. Tahe tamy rirõnyrenyre tai hirarihiký roimyhÿò.

⁴¹ Jesuisi hirarihiký debò rimyre tahe rarybera: —Talita kumi. (Katahe iwitzira rybemy rarybera. Kiameyteri heka, mynyikemy.)

⁴² Aõwesele hirarihiký rÿimy rearra. Tahe rariara aõmyreki iwyra waõinatxi reuròmy iwyramy. Tahe urile bede riòtiinyrenyre.

⁴³ Jesuisi riteranyre moõ rierydÿýkemy aõkõ. Jesuisi tule rarybere: — Rÿsña tamy biwahinskyre.

6

¹ Jesuisi dexitade kowa bede-ribi. Tahe tauladu tybiena hãwã-ò dehemynyde. Taerydÿýna mahãdu riheludunyre.

² Sabado txumy rierynanyre dohodÿýna heto-ki. Sõwemy iny roholamy rÿimyhÿ bede riòtiinymy. Tahe rarybere: —Tiribibo kia hãbu aõna aõna bede rierryre. Aõbedeeryhykýbo ratximyhÿre. Timyta heka bedeòby riwinyre.

³ Kia aõbohe aõwidÿýdule ratxireri, Marie riòrele. Tiiboho aõbohe Txiau, Jyje, Judasi, Simaõ, seriorebohole ratxirenryeri. Terÿboho aõbohe tule kakile ratxireri. Ibutumy iny heka Jesuisi derarenyre. Irybe rityhynyõre.

⁴ Jesuisi rarybere tamyreny: —Deuxu rybedÿýdu heka tyhydÿýna ritaõlekre tahãwãreny-ribi, taijoi-ribi, tasÿ-ribi.

⁵ Tahe Jesuisi kowa-ki bedeòby riwinyõlere. Urile tebò ritidire inybina bina tyre, taile riteytenyre.

⁶ Jesuisi urile bede idirenry riòtiinyre rityhynyõlemyhÿrenyrek. Tahe Jesuisi reurore hãwã hãwã-di erydÿýmy.

⁷ Tii ixidee ributunyre tawaõinatxi erydÿýna mahãdu. Tii riteõnyre inatxi inatxi iubÿtñyre. Tamyreny taruru-ribi riwahinskyre tyytybybina deòdÿýki.

⁸ Jesuisi tuu rarybere: —Urile biwykre adebòna. Uritere orotxu aõkõ, nieruhyna aõkõ, nieru wereysanawo-ki aõkõ, iwydysyrenyõmykre.

⁹ Uritere waubehetyõmy noõmykre. Uritere inatximy wirawomu tyy-di ixityydÿýõmykre.

¹⁰ Hãwã-txi malõkeki, tiiemy taile bonykre tiubedemybo iribihyyle bòhònykre.

¹¹ Titxi behemynybenykeki, uritere iny erarenymy reakeki, roholaõkeki, txiorare, urileta awareny bitòtynykre bede erynamy.

¹² Tahe tiiboho roire. Rybe ritÿnydÿýmyhÿre iny ixidee rexirahírenyrek.

¹³ Tyytybybina irehemyu iny-ribi ririradÿýnykemy. Sõwemy inybina tyre òlyre ritxiwire. Tai tahe riteytenyre.

14 Kia heka iòlò Herodi roholara. Jesuisini dori erynatyhymy raremyhÿ. Tahe ijõboho rarybemyhÿreny: —Joaõ Sebedÿdu rexixara rubu-ribi. Ijõ rarybemyhÿreny: —Eliale ratxireri.

15 Ijõ rarybera: —Deuxu rybedÿdu ratxireri. Deuxu rybedÿdu wese heka ratxireri.

16 Herodi roholareu aõbo Jesuisi riwinyreu, rarybera: —Kia hãbu Joaõ ratxireri. Kia heka irati reorore heka rare.

17 Kia heka iòlò Herodi riteònnyre imynamy. Idi tahe ritisanyre ròtenawo-ò. Taseriore hãwy òraru-ki kia riwinyre. Filipi iseriòreni rare. Iseriore hãwyni Herodia rare. Herodi, Herodia-wana roire iseriore riòrese-wana.

18 Juhuule Joaõ rarybere Herodi-ò: —Kai aõkõre aseriore hãwy-di mabeõthy.

19 Herodia tamy iky reamyhÿ rirubunykemy ratximyhÿ tahe aõkõhyylere.

20 Herodi tahe Joaõ rityhynyre. Tii rierymyhÿre Joaõ hãbu wihihikÿ ratximyhÿ. Tai riyrubunyre ròtenawo-ki. Herodi Joaõ roholareu, urile bede riõtiinyre urile roholawihikÿre.

21 Kia txuu ibeõra reare Herodi lisina berenamy riwinyre. Tahe ibutumy hãwã dinodu, soldado wedu mahãdu, tule ibutumy hãbu ninihikÿ Kalileia mahãdu-ribi rihuõtere.

22 Ijadõma ralore resere, Herodia riõre. Herodi, iny huõtedu mahãdu-wana tamyreny awire. Iòlò ijadõma-ò rarybera: —Aõtxile aõma wadee bexitõenyke, adee ariwahinskyre.

23 Inatyhymy adee ararybekre. Waaõna aõna iweeremy bexitõenykeki, adee ariwahinskyre.

24 Ijadõma tadi ritÿyraxinyre aõmybo tahe tamy rexitõenykre. Ise rarybera: —Joaõ Sebedÿkÿdu ratí kai bexitõenykre.

25 Tahe ijadõma ròõsere iòlò-ò. Tahe ijadõma rarybera: —Joaõ Sebedÿkÿdu ratí kai biwahinskyre hyna tyre-ki.

26 Iòlò sõwemy rabedewore irybe-ki. Rexitxiõnyõlere iny dori sõwemy ibire-ki.

27 Iòlò soldado rariare Joaõ rati òrysymy. Tahe irati riorore ròtena-ki.

28 Tahe irati diwyde besetyre-ki. Ijadõma-ò riwahinskyre, tahe ijadõma tadi-ò riwahinskyre.

29 Joaõ erydÿyna rieryreu tahe, nade iumy òrysymy. Tahe iumy riwyre wabede-ò.

30 Jesuisi erydÿyna mahãdu ròõserenyre Jesuisi-ò. Tahe relyyrenyra ibutumy aõmydÿynana tule ibutumy rierynanymyhÿre.

31 Jesuisi tamy rarybera: —Inyboho sohojile rokoiren bederahy-txi ixieleydÿymy. Tii dori rarybera tamy heka byrena iòhòtyhyõlere tamy roxina raoõhõlere. Iny sõwemy tamy wii reutydynyreri.

32 Tahe tiiboho sohojile hãwò-di roire bederahy-txi iny-ò.

33 Iny sõwemy tuu robira ròhõnyrerimy. Tahe iny ibutumy hãwã hãwã ludu raijaranyre tòrösõna-ò. Tiiboho juhu rehemynyre iko-ki.

34 Jesuisi rororeu, tahe inymy sõwemy robire, riraõreriò. Jesuisi tamy ratõenymyhÿre. Tiiboho dori iwese budoeni idi itxereduõmy rÿrireri wesemy.

35 Txuu raloreu, ierydÿyna mahãdu Jesuisi-ò roire. Tiiboho rarybere: —Ka kÿnyhe bederahy roire txuuke rexihura.

36 Kai tahe iny biteõnykre hãwã hãwã mahãdu-ò rÿsÿna ixideereny õbradÿymy.

37 Jesuisi tamyreny rarybera: —Kaiboho tamy r̄ys̄na biwahinykre. Tahe raryberenyre: —Timybo tahe inyboho 200 prata womati nieru-di orotxu rikiōbranyrenykre. Timy wexe tamyreny r̄ys̄na rikiwahinyrenykre. Jesuisi tamyreny rarybera:

38 —Tiwese orotxu bohe r̄yire. Maa tamy itxeremy. Idi tahe rieryrenyreu, rarybera: —orotxu iruyre, utura inatxi.

39 Idi tahe Jesuisi iny rabòròhk̄y asityre rorukukremy.

40 Idi tahe iny rabòròhk̄y wii rirareare, ijõ s̄iñtam̄y, ijõ 100my.

41 Jesuisi orotxu utura-wana rimyre tahe retehere biu-ò Deuxu-ò rex-itōnenyre. Idi tahe orotxu reòròròre. Riwhinyre taeryd̄ȳna mahādu-ò riwykremy iny-ò. Tule utura inatxi wirarea riwhinyre iny mahādu dee.

42 Ibutumy iny riroxire. Rihydymy r̄yimyh̄.

43 Idi tahe rit̄yinxinyre waōinatxi reurò weririmy orotxu yre yre utura-wana rauhenyredi.

44 Kia heka rer̄ys̄re 5000 inymy r̄ys̄na-di.

45 Juhu Jesuisi riteònnyre taeryd̄ȳna mahādu ixiko-ò kanajōwe-ribi ijà-ò, Besaida hāwā-ò. Tii tahe ririre iny riteònnykremy.

46 Tahe riteònnyreu, tii rare ixitòed̄ȳmy bede ratòòhk̄y-ò.

47 Txioro bedesou hāwò ahotya-ki ratximyh̄re. Jesuisi suki ratximyh̄re ixisojole.

48 Tahe yhy rebònymyh̄ iutedereny-ribi. Hāwò rariaõlemyh̄. Tahe Jesuisi tuu robire txu ijera iòhò-di. Tahe betyredile tamyreny rariare. Jesuisi iratyrereny wese rariakre.

49 Tahe tuu robireu, betyre-di rariarerìò, tiiboho unis̄na rōhōtinyrenyre, rirajuarenyre.

50 Tahe ibutumy tuu robira ibutumy ruberurenyre. Jesuisi aõwesele rarybere: —Urile beysabeny, bubreñomy. Jiarýle watxireri.

51 Tii ralore tamyreny hāworo-ò. Yhy urile ixāwirere. Ieryd̄ȳnaboho bede riòtiinyrenyre.

52 Tiiboho ruberurenyre, orotxu bedeòbyna dori rierykōrenyre.

53 Tiiboho riòhòrenyreu, ritehemynyre Kenesare-ò. Kia-ki hāwò ritis-arenyre.

54 Tahe hāworo-ribi ròtuõreri, ibutumy iny Jesuisi rieryra.

55 Juhu raõrunyrenyre bina bina mahādu òrys̄my. Idi tahe didydenyde roholarenyre titxibo tai Jesuisi ratximyh̄y.

56 Tii raloreu iny hāwā-ò aõbo ada hāwāhāk̄y-ò aõbo ada bedero-ò aõbo, tiemy iny bina bina mahādu iryko-txi ritidire. Tai tamy rexítõenihik̄y tamy debò reakemy ityynora-ò. Ibutumy tamy debò reareu, tahe riteytenyre.

7

1 Jesuisi-ò ributunyre fariseu mahādu lahi rybe-di eryd̄ȳdu mahādu wahe. Tule bede ywina eryd̄ȳ mahāduri butunyre. Jerusalé-ribi ritehemynyreri.

2-5 Jesuisi eryd̄ȳna mahādu tebò risuhòomy riroxireri. Fariseu mahādu, Bede ywina eryd̄ȳ mahādu-wana Jesuisi-ò rit̄ȳraxinyrenyre: —Aõhererekibo aeryd̄ȳna tebò risuhòomy riroximyh̄renyre. Aõhererekibo ihetxiu bede ywid̄ȳnana rityhynyõreri. Lahi rybe-di eryd̄ȳdu mahādu judeu mahādu-wana ihetxiu iwid̄ȳnana riwinyymyh̄renyre. Tii heka tebò tui suròduõmy riroxiõmyh̄re. Tiiboho aõna aõna wydyna heto-ribi dòõsemahādeu, tui heka rōhōdile riroxiõmyh̄re. Sôwemy iwid̄ȳnareny rityhynyymyh̄re. Bemonia butxi, womati bese-wana risuhòrenyre.

⁶ Jesuisi tamy dirawyonyde: —Isaia juhuule rarybere tiwesebo kaiboho toite. Kaiboho itxenadŷŷdu toite. Riritinymy rŷire:

—Kaiboho riwawowydynymy hŷre tary-di. Tahe awo-ribi waluuõlemyhŷre.

⁷ Kaiboho riwawowydynyre tahe watxi nohõti ijeraõlerenymy. Kai teery-nanyteri erydŷŷna-di iny nohõti-ribi namyhŷdeole.

⁸ Kai Deuxu erydŷŷna tyhydŷŷõmy. Iny erydŷŷnale tetyhyntenyte.

⁹ Tii tamyreny rarybera: —Kaiboho aõbo ijõ bihõrõnybenyleke, biaõmysŷnybenyke. Deuxu rybe bede ywina kaiboho tetyhyntyõlemyhŷtenyte. Arybe bede ywinale tetyhyntyõlemyhŷtenyte.

¹⁰ Moisesi rarybera:

—Kaiboho biityhyntybenyke adirybe-ò, tybyrybe-ò. Inyõ tadiimy tybymy iehehemy rarybekiki, aõtaxiny ruruke.

¹¹ Kaiboho teerynanyteri hâbuõ-ò tadi tybywana-ò rarybekemy: —Wanieru waribi bitaõke. Ariwahiny dori Deuxu-ò. Wanieru heka korbŷ rare. (Korbŷ heka uri wahidŷŷna rare, iwtixira rybe wahe.)

¹² Jesuisi rarybehyymy rare: —Kiawese riernynamy raremyhŷ, kaiboho uritere hâbuõ tadicoho-ò aõmydŷŷõmy rarekemy.

¹³ Kawese ityhydŷŷrenyõmy Deuxu rybe, aerydŷŷna òraru-ki. Sõwemy aõna aõna kawese tatŷŷntenyte.

¹⁴ Tahe Jesuisi ixityre rarybera inysõwe-ò: —Bodoholabenyke, ibutumy bierybenykemy.

¹⁵ Aõbo iny-ò ralõmyhŷre, kia tahe iny risunyõlemyhŷre, inywo-ribi tahe namyhŷde kia tahe iny risunyõlemyhŷre.

¹⁶ Inyõ bierybenykeki, boholawibenyke.

¹⁷ Tahe iny-ribi rôhõnyreu, heto-ò raloreu, ierydŷŷna mahâdu tahe tamy rŷŷraxire ijyymy.

¹⁸ Tii tamyreny rarybere: —Kaiboho tule aõbo teeryõmahâtenyte. Aõbo iny-ò ralõmyhŷre, kia iny risyñõlemyhŷre.

¹⁹ Tawotyhy-ò dori ralõõlemyhŷre. Urile weryri-ò ralõmyhŷre idi umy-ribi rôhõnyõlemyhŷre. (Ibutumy rŷsŷna tahe awire riki.)

²⁰ Tule rarybere: —Aõbo iny-ribi namyhŷde, kia risurisunyõlemyhŷre.

²¹ Inywo-ribi tahe rôhõnyõlemyhŷre ibutumy nohõtinana binahakŷ. Kia heka rare nohõtinana binahakŷ: õta õtalemy, wasilemy, rubudŷŷlemy, ijõ hâbu riõrese ridymy,

²² ibutumy aõna aõna wedu iny ratyrekemy, binamy rôhõtinymy hŷre, ruilemy, aõbina binaõle, itxeredu, aõbina binalemy rybedu, tule itxýtelemy.

²³ Kia heka ibutumy bina bina inywo-ribi namyhŷde. Kia heka iny rexisunyõlemyhŷre.

²⁴ Jesuisi rexitare. Tahe r re Tiro hâwâreny-ò, Sidõ beà hâwâ hâwâ-ò. Tahe tii ralore hetowo-txi tahe moõ rierykõdi ixidire hetowo-txi. Ralõrau tahe, rexiwõke aõkõ.

²⁵ Jesuisi tyhynina-ò hâwyj roholare, tahe tamy nadé, tatiowotimy resere. Iriõre-riki tytybybina dire.

²⁶ Kia heka hâwyj Grego mahâdu rare. Ilahinanire heka Siru Senisia. Tii Jesuisi-ò rŷŷraxire tytybybina iriõre-ribi deòdŷŷmy.

²⁷ Tahe Jesuisi tamy rarybere: —Txioiny, juhu inihe uladu mahâdu rirox-ikre. Wadee awiõre uladu-ribi rŷsŷna ritake ijõrõsa-ò.

28 Hāwyy rirawyònnyra: —Inatyhy rare, Wāhī. Kurile rŷsŷna kyre kyre rejujumahâre. Kōwòruku bese-ribi, kuladu-ribi. Kiamy heka itxoòròsa ri-rakuximyhŷre.

29 Tahe Jesuisi tamy rarybera: —Kia rybe òraru-ki heka kaa tarybeta tytybybina ariòre-ribi rohonyra. Kia bòòsekre aheto-ò.

30 Hāwyy taheto-ki rehemynyre, iriòre-ki rahara byretyre-ki roire. Hāwyy rieryre tytybybina iribi röhonyre.

31 Tai tahe Jesuisi ixityre rexitate Tiro hāwâreny-ribi, Sidô beà hāwâ reny-ò rara Kalileia aho-ò. Tii raremyhŷu, Debòwiò hāwâ hāwâ reny ririre.

32 Tahe tamy didydenye hâbuõ nohôtityõ. Tii roholâlemyhŷre. Tule awimy rarybêdhylemyhŷre. Tahe rexítönenyrena Jesuisi-ò, tebò ityre ritidikemy.

33 Jesuisi tii ritare inysôwehekŷ-ribi tahe tebò ritidire töhôti-ò. Tahe rarybexinyre tahe idi tòròtòbymy reare.

34 Tahe Jesuisi tarue ruwyre biu-txi, ele-di reare. Tahe rarybere: —Ebata. (Kia heka rybe riwiurosodŷýmy rare, —Biraynyke.)

35 Aôwesele töhôti riraynyre. Tòròtò rykoykonyre. Tii aôwesele awimy rarybere.

36 Jesuisi rarybere: —Uritere iny-ò ijyyõmykremy. Ihârele tahe ibutumy kiamy iny-ò reliyymyhŷre.

37 Idi bede riòtiinyrenyre. Tahe raryberenyre: —Ibutumy tii riteytenymyhŷre. Tii nohôtity aôwesele roholamyhŷre. Hâbu rybeõ aôwesele rirybedŷýnymyhŷre.

8

1 Kia txuu ixityre iny sôwemy ributunyre. Kiau tule aôrŷsŷnamy ijôõhyylere. Jesuisi taerydŷýna mahâdu ixidee ributunyre. Tahe tamyreny rarybere:

2 —Jiarý inysôwe rewotönenyrei. Tiiboho txuu inataõ waki rŷrirerî byreõlemy.

3 Jiarý byreõlemy ariteõnyrenykeki, ryrowetyakile reserenykre iôderawryriny. Tule, iny sôwemy irehe-ribi nade.

4 Ierydŷýna tamy dirawyònnyde: —Timytaka inyboho tamyreny orotxu rikiwahinyrenykre kabederahy-ki.

5 Tii ritŷýraxinyre: —Tiwesebo orotxu kai ijôdire. Tiiboho rarybere: —Debò inatxi reuròmy.

6 Jesuisi iny sôwemy risydŷýnykremy sutyre-ò. Tii orotxu debòinatxi reuròmy rimyra. Tii rexítönenyreu tahe riorore. Tahe riwahinyre taerydŷýna mahâdu-ò riwykemy iny sôwe-ò.

7 Tule utura ibutemy rŷimyhŷ. Tahe rexítönenymy rahudi tahe taerydŷýna-ò rarybere: —Kaa tule biwybenyke iny sôwe-ò.

8 Tiiboho riroxirennyremy tahe rihydymy ratximyhŷ. Iyre yre rauhenyre riwyrenyre weriri debò inatxi reuròmy riwyrenyre rŷýximy.

9 Inaubiòwa mil iny iôhòmy rŷimyhŷ. Tahe Jesuisi rexideòwarinyre iny sôwe-ò.

10 Tii ralore hâworo-ò taerydŷýna-wana. Tiiboho roire Damanuta hâwâreny-ò.

11 Lahi rybe-di erydŷýdu mahâdu nade fariseu mahâdu wahe. Tii-boho tamy nade rybe òbitidŷýmy. Tiiboho rŷýraxirenryra bede erydŷýnaõ kiditeòsinykremy. Lahi rybe mahâdu rierykemy tii inatyhy rare urenana.

12 Tii raelewesenanyre tawo-ki rarybere: —Aõhererekibo kaa iny mahãdu rÿýraximyhÿre bede erydýýnamy. Inatyhymy jiarý ararybekre: —Bede erydýýna heka tamy rawahidýýötihy.

13 Tahe idi Jesuisi rexitare. Hâworo-ò ralore. Idi rohorere kanawe-ribi ijà-ò.

14 Ierydýýnaboho tahe tõhõti rosare orotxu wydysy-ribi. Sohojityhyle heka orotxu roimyhÿ hâworo-ki.

15 Jesuisi tamy ribedeerynyre: —Beteheiny, biyrubuny, lahi rybe mahãdu, Herodi mahãdu-wana wirýsýna uri-ribi.

16 Jesuisi erydýýna mahãdu ixideele rarybere: —Aõhererekibo Jesuisi kia rarybereri. Inyboho iorotxurenyõreriki òsana.

17 Jesuisi heka rieryra tahe rarybera: —Aõhererekibo raryberemy orotxu ijõõremy. Kaiboho aõbo teerytenyõte. Kaiboho aõbo arawoxierynyrenyõre.

18 Kaiboho aõbo arueõrenyre. Tabiõletenyteri. Kaiboho aõbo itxi õhõtireny reaõlereri.

19 Jiarý 5000my iny-ò orotxu reareareu, tiwesebo weririmy orotxu yre yre-di ritýxinyre. Tahe tiiboho rirawyonyre: —Waõinatxi reurò weririmy.

20 Tahe debõinatxi reurò orotxumy reõrõra 4000 iny my, tiwesebo weriri orotxu yre yre-di ritýxinyre. Tiiboho rirawyonyre: —Debõinatxi reurõmy.

21 Tahe tamyreny rarybere: —Timyre kibo tahe teerytenyõte.

22 Dehemynye Besaida hâwã-ò. Tahe hâbu ruetà-di tamy didydenye. Rexitõenryre tamy debò reakemy.

23 Jesuisi tebomy rimyre tahe ridyre hâwã-ribi bederahy-ò. Iruetyre rarybexinyre. Tebomy tamy reare. Tahe ritýýraxinyre: —Aõmybo aõbo tabiteri.

24 Hâbu tahe biu-txi tarue riukora, tahe rarybera: —Hâbumy rabira, òwòru wese rÿrirerio, rariareri.

25 Ixityrele Jesuisi tebò reare irue-ò. Hâbu heka irue reyteramy òbitilemy retehlereri. Robire irehetyhy-ò itýnyhÿkylemy.

26 Tahe Jesuisi riteõnyre isý-ò urile ihâwã-ribi ròõseõmykre.

27 Jesuisi taerydýýna mahãdu-wana ròhonyrenyre Sesaria Filipi hâwãreny-ò. Ryki taerydýýnareny-ò ritýýraxinyre: —Mowe hâbureny wamy raryberenyra jiarý raremy.

28 Tiiboho rirawyonyra: —Joaõ Sebedýýdu riki, ijõ Eliasi riki, ijõ riki Deuxu rybedýýduõ.

29 Tahe Jesuisi tamyreny ritýýraxinyra: —Kaiboho, mobo tarybetenyte jiarý raremy. Tahe Pedro rirawyonyre: —Kai Kristu atximahâte.

30 Tii raraybinihikýmy ixi-ki rarybera: —Inyko wamy ijyyõmykre.

31 Jesuisi rexiranyre erydýýmy: —Deuxu Riore Hâbutyhyhyký heka aõna aõnamy aõhõkýmy rotýýnynihikýkre. Matuari mahãdu heka ixideramy rynanakre. Tule Deuxu aõmysýdýýdu wedu, Bede ywina erydýý mahãdu ixideramy rynanakre. Jesuisi kudurukre idi tahe txu inataõ rÿidi kedexikakre rubu-ribi.

32 Idi tahe iòrurehekÿlemy tamy rarybere. Pedro iny-ribi Jesuisi ritare, tahe tamy rarybere: —Kawese rybeõmyreke.

33 Jesuisi ròõsemey reare, retehemyhÿ taerydýýna-ò tahe Pedro-ò rarybere: —Bexitake wako-ribi Satanasi. Kai dori Deuxu ijoí aõkõ atximahâte. Kai hâbu ijoí tate.

34 Jesuisi ributunyre iny sōwehekÿ, taerydÿyna-wana tahe rarybere: —Inyō wahemy kanakeki, ixideele rexirahíke, tahe taitxeò rimyke riwaheludunykemy.

35 Mobo taumy tarasamy rurukeki, riononykre. Tahe aõtxile iny waluuukeki, Rybewihikÿ luukeki, taumy wadee riononykeki, kia heka taumy ritakre.

36 Aõbo tahe awire, ibutumy aõna aõna bitake tai aumy biononyke.

37 Aõbo tahe iny riwahinykre taumy wydyna òkesena aõbo.

38 Kai wijnabodu òrarudu mahădu rare, òta òtadu rare. Aõtxile iny walau warybe lau raixÿrukeki, tule Deuxu Riore Hăbutyhyhykÿ ilau kanaixÿrukre tii nadeu ýjuwihikÿ-di boo wowydyna-ò.

9

1 Tii tamyreny rarybere: —Inatyhymy adeereny ararybekre. Ijõõ kaki ratximyhÿre ruruõtyhy Deuxu Iòlõnau taruru-di kedehemynykreu.

2 Tahe debò sohoji txuu rÿidi, Pedro, Txiau, Joaõ-wana Jesuisi ridyre. Tiiboho sohojile bederatòò-ò roire. Jesuisi tamyreny rexiwitxiranyre.

3 Ityy heka urile rabötòranyre. Iurahakÿmy relere surõna ratyre heka rauranymy ritoosonyre.

4 Tahe tamyreny dexitÿnynyde Eliasi, Moisesi-wana tahe rarybemyhÿre Jesuisi-wana.

5 Pedro rarybere Jesuisi-ò: —Wawedu, awityhymy inihe kaki ratxirenryrer i tahe rikiwinryrenykre inataõ hetomy, ijõ adee, ijõ Moisesi-ò, ijõ Eliasi-ò.

6 Pedro riveryõlemyhÿre aõmybo rarybekemy ruberumyhÿremy.

7 Nonoe dobephede iubòrõna bede ritòbonyre. Tahe rarybere reare rybeuni iy-ribi: —Kia heka wariõre waluu rare. Kaiboho tamy boholabenkye.

8 Tiiboho reteherenyre tahe inyõ robiõlerenyre. Jesuisilemy robirenryre.

9 Dobehedeu tahe inydee Jesuisi rarybere: —Uritere inyõ-ò tuu ijyyõmykre aõmybo tobitemy. Uritere Deuxu Riore Hăbutyhyhykÿ rubu-ribi rexixareu, tai tahe tuu belyybenykre.

10 Kia rybe wasimy riworenryre. Ixideerenyle wii ritÿyraxinyrenyre: —Aõmybo rarybereri, rubu-ribi rexixamy nade.

11 Tiiboho tamy rÿyäxirenryre: —Aõherekibo bede ywina erydÿy mahădu rarybere Eliasi juhu kanakremy.

12 Tii rirawyönyre: —Inatyhymy, Eliasi juhu nade. Ibutumy aõna aõna riywinykremy. Tewesebo raritinanymy rÿireri: —Deuxu Riore Hăbutyhyhykÿ aõna aõnamy aõhökÿmy rotÿynynihikÿre. Tahe tii inydee awiõhyykre.

13 Adeereny ararybekre: —Eliasi nade. Tule iny ixideewilemy tamy riwinyrenryre. Kaheka iaõmydÿnana riritinanymy rÿire.

14-15 Jesuisi dehemynydeu taerydÿyna mahădu-ò, tahe robire iny sôwehekÿmy tahe bede ywina erydÿy mahădu taerydÿyna-wana ritxiõnomyhÿre. Tahe Jesuisimy robireu, tahe tiiboho riumysaõnyrenyre. Raõrunyrenyre irybedÿymy.

16 Tamy rÿyäxire: —Aõmybo tamyreny tatÿyraxinyteri.

17 Inyõ rirawyönyre: —Erydÿydu, wariõre adee redyrer. Tii tyytybybina rybeõhökÿ-di ratxirer.

18 Tyytybybina rimyreu tahe riatyre bede-ò. Idi tahe urile txuu riyyinyre. Tahe tii rubureriwesele roire. Aerydÿyna-ò jiary rarybera tyytybybina riteranykremy, tahe tiiboho iruruõhyymyhÿ.

19 Jesuisi tamyreny rarybere: —Tiwesebededŷŷnanabo wijinabòdu ity-hyōlemy rŷira. Tiwesebededŷŷnanabo awanareny ariijekemy. Wadee uladu bididyke.

20 Tahe didydenye Jesuisi-ò. Jesuisimy robireu tahe tyytybybina urile raitxŷteitxŷtenymy resere. Idi tahe urile bede-ki rara òhoremy raratomyhy ŷrybexi irywomy ròhonymyhy.

21 Jesuisi rŷŷraxire uladutyby-ò tiubedemybo taheka kaa binana tamy dehemynyde. Tii rarybere: —Uladuylaule idi ròrarunyre.

22 Tiwese wese aõkõ idi rehure bera-ò, heôty-ò rahukemy. Aõ biwinykeki, jiarŷboho biwawiõhenanyke wijile. Kai biwaruxetõenybenyke.

23 Jesuisi rarybere: —Kai bityhyntykeki, ibutumy aõna aõna rŷimyhy.

24 Aõwesele uladutyby ryryre idi tahe rarybere: —Jiarŷ retyhynyre, bi-wiõhenanykre aõbo rauhenyre.

25 Jesuisi iny sõwemy robire wii rotyrerimy, tahe riteranyre tyytybybina-ò: —Kai tyytyby rybeõ tule roholaõ iribi bòhonykre, tiu ixityre maloõthy.

26 Tyytybybina ryryre. Uladu ritxŷtenyre idi tahe ròhonyre. Uladu rubuwe-sele roire herimy. Tahe iny sõwemy rarybere: —Tii rurura.

27 Jesuisi rimyre tebò ritamadŷŷnyremy tahe uladu rŷire lamamy.

28 Heto ralorenryreu ierydŷŷna mahâdu tamy rŷŷraxirenrye: —Aõherekibo jiarŷboho tyytybybina riteõnyõrenrya.

29 Tamyreny rarybere: —Kaiboho bexitõenybenykeki byreõna-di bonybenykeki, kiawesele heka ròhonyke.

30 Iribi ròhonyreu, Kalileia lowysy-di roirenrye. Jesuisi heka inyerydŷŷderamyhy tai ratxiomyhyki.

31 Taerydŷŷna mahâdu Jesuisi rierynanimyhy. Jesuisi tamyreny rarybere: —Deuxu Riõre Hâbubyhyhykõ heka rawahidŷŷkre hâburený-ò. Tii hâburenry rirubunykre. Idi tahe txu inataõ txuu rŷidi tahe kedexikakre rubu-ribi.

32 Tiiboho rierykõlere tahe ruberurenrye tŷŷraxisdŷŷki.

33 Idi tahe rehemynyre Kafanaõ-ò. Ralore heto-ò. Jesuisi tamyreny rŷŷraxire: —Aõmywe widee tarybetenyeri ryro-ki.

34 Tiiboho urile roholarenrye rybeõlemey. Ryro-ki dori rarybemyhy mowexe wiribi aõnimy ròhonykre.

35 Tahe Jesuisi ronyrenyredi, Jesuisi taerydŷŷna mahâdu ributunyre erydŷŷmy: —Inyõ juhuludumy rarekemy ratxiukeki, tai heka tii ihewoludukre. Tule tii reakre ibutumy deódumy.

36 Tahe Jesuisi uladuõ rimyre risŷnyre iubetya-txi tahe taerydŷŷna-ò rarybere:

37 —Moõ uladu kawese wadee riwiõhenanykeki, riwawiõhenanyre. Moõ riwawiõhenanykeki, tule wateõdŷŷdile riwiõhenanyre.

38 Joaõ tamy rarybere: —Erydŷŷdu, jiarŷboho tuu rabirenrya inyõ tyytybybina-di ani-ò rehureriò. Tahe iny mahâdureny aõkõ rare. Tahe jiarŷboho tamy reijõnyrenyre iny mahâdureny dori aõkõ rare.

39 Tahe Jesuisi rarybere: —Bijjõnybenyõkre. Inyõ wani-di bedeòby riwinykeki, wanimy heka ibinamy rarybeotyhy.

40 Iny òluduõkeki, tii heka iny ijoí rare.

41 Inyõ beõ adeerereny waninamy riwahinskyre-wana, kai waerydŷŷna dori tate, inatyhy my adee ararybekre. Tii tawahidŷŷna ritakre.

42 Inyō kaa uladu ityhydŷ̄du riatykre òraruna-txi, kia heka tamy awire tòti-ki myna ritaamy idi bera-txi rehure.

43 Ebôle araatykeki òraruna-txi, juhuule adee awire ebò biòròke. Kia heka awityhykre iny welytyle ralokre biu-ò, tahe awiôtyhykre heòtytòteehekŷ-ò ralòkeki debò inatxi-di.

44 [Tai mohō ruruôtyhy. Heòty ruruôtyhy.]

45 Awa araatykeki òraruna-txi, juhuule adee awa biòròke kia awire iny rariake awa sohojilemy, awiôre heka heòtytòteehekŷ-ò ralokre awa inatxi-di.

46 [Tai mohō ruruôtyhy. Heòty ruruôtyhy.]

47 Arue araatykeki òraruna-txi, bitake idi behuke juhuule adee awire arue sohoji-di Deuxu lòlò biu-ò ralokre, tahe awiôre heòtytòteehekŷ-ò ralokre arue inatxi-di.

48 Tai mohō ruruôtyhy. Heòty ruruôtyhy.

49 Ibutumy iny heka heòty-di rijyrranykre.

50 Jyyra heka awire, saa wahe. Urile taruru riononykeki, tiwesebo tarŷsŷna uri ixybyle tawo-ki bitidikre. Kaiboho ibutumy widee eysarenylere.

10

1 Jesuisi iribi rexitare. Tahe rare Judeia bede bede-ò, tule Jordaõ kanawe-ribi ijà-ò. Iny sôwemy tamy ributunyre, tahe tiiboho Jesuisi rierynanyre. Tii reðarimy tuu ratximyhŷre.

2 Tamy lahi rybe-di erydŷ̄du mahâdu dehemynydenye irutaadŷ̄renymy. Tahe tamy rŷ̄raxinyre: —Hâbu aðbo tahâwy yirileke, awire aðbo ibinare aðbo.

3 Tahe Jesuisi tamyreny rirawyonyre: —Aðrybe bede ywina-di Moisesi rierynanyre.

4 Tahe tiiboho Jesuisi-ò dirawyonydenye: —Tii rierynanyre iny tahâwy yirikemy. Urile juhuu hâwy bede erydŷ̄na rybe tyyriti riwinykemy, idi tahe tahâwy yirikemy.

5 Jesuisi tamyreny rarybere: —Öhôtitxyre dori Moisesi kia rybe bede ywina adee riwhahinyre.

6 Juhu bedeu Deuxu
riwinyre hâbu, hâwy-wana.

7 Iurenana tahe hâbu tadibohosŷ-ribi ròhònymyhyre tai roimyhŷre hâwy-wana.

8 Hâbu inatyhy hâwy-wana roimyhŷre, sohoji tyhylemy radenymyhyre. Iny inatxi iny my aðkô rŷ̄imyhŷre, sohoji tyhylemy rŷ̄imyhŷre.

9 Hâbu hâwy-wana Deuxu ributunyre, iny iwitxira wiribi ritôhòrarienyôtyhy.

10 Hetowo-ki tahe ierydŷ̄na ritŷ̄raxinyre kia rybe-ki.

11 Jesuisi tamyreny rarybere: —Aðtxile hâbu ñ tahâwy yirikeki tahe ijô-wana roikeki, kia heka ôtadu rare.

12 Hâwy tahâbu yirikeki tahe ijô hâbu-wana roikeki, kia heka wedena rare.

13 Tiiboho tamy didydenye uladu tamy debò reakemy. Tahe ierydŷ̄na riononymy rarybere tamy idyrenyômykre.

14 Jesuisi kiamy robireu, rikyaranyre rarybere: —Txiò, kididyke uladu wadee. Uladu wese dori Deuxu Iòlòna rare.

15 Inatyhy my ararybekre: —Moð heka uladuwesemy Deuxu Iòlòna ralòðekki, kia heka Deuxu Iòlòna-ò ralòðtyhy.

16 Tahe Jesuisi rexiranyre uladu manamy taaxiò-ò rimyre. Tahe tebò iratyytyre ritidimy tamyreny rarybewihiky're.

17 Tahe Jesuisi rydi raloreu, hābuō tamy reare. Tahe hābu iko-txi resere tatiowotimy. Rarybere: —Erydÿýdu wihihiky, aôwexe ariwinykre biu-ò hena aritakremy tiiehyymy umywihiky-di ararekremy.

18 Jesuisi tamy rarybere: —Aôherekibo wihihiky' my wadee tarybeta. Hābu awiôre. Deuxu sohojile tahe awire.

19 Bede ywina kai teeryte: rubudÿýomykemy, tule òta òtaõmykemy, wasiõmykemy, tule ruiõmykemy, iny wii itxenadÿýomykemy, adi bityhnykemy, boo tule.

20 Hābu tamy rarybere: —Erydÿýdu, kia bede ywina rewinyhyylere, uladu-ule wiji-ò.

21 Jesuisi tamy retehere tuu reðarire tahe rarybere: —Kai sohoji aõmydÿýnale aki nasiranyme. Kai makre, ibutumy aõna aõna-di bòhonykre, idi tahe idi biwahinykre iny aõkõ mahâdu-ò. Kia tahe aõmydÿýnadikre biu-txi. Tahe manakre biwaheludunykre.

22 Kia rybe-ki heka hābu rabedewore. Rexitare ibedewomy urile iaõna aõna sôwetyhyreki.

23 Jesuisi retehemy iwerura-di tahe rarybera taerydÿýna-ò: —Kia iny iaõna aõna sôwemy rÿireri, tamy Deuxu Iòlònà-ò ralòke isirare.

24 Ierydÿýna mahâdu bede ribedeòtiinyrenyre irybe-ki. Jesuisi ixityre rarybere: —Waexiboho, isiratyhy rare Deuxu Iòlònà-ò ralòkemy.

25 Kamelo tyyrorenawo-di ralòkemy isirakeki, kia-ribi isiratyhyre iny iaõna aõnadikeki ralòke Deuxu Iòlònà-ò.

26 Tiiboho bede ratiinyre sôwemy. Widee rarybere: —Mobo tahe iòraru-ribi iny ritakre.

27 Jesuisi iwerora-di retehere tahe rarybera: —Inatyhymy kõaõboka hābu-ò isiratyhyre. Deuxu-ò tahe ibutumy aõna aõna isiraõre.

28 Pedro rexiranyre rarybere: —Boholake, jiarÿboho ibutumy rerirenrya araheludunykremy.

29 Jesuisi rarybere tamy: —Inatyhymy adeereny ararybekre. Moõ waluuukeki, rybewihiky luukeki, kia heka ririkre: heto, taseriore, tyby tadi-wana, tariore, tabede, ibutumy ririkre.

30 Wijile itarasamy rarekre: 100 sãmy, 100 seriore, 100 tybyboho, 100 tadiboho, 100 tarioreboho, 100 tabede. Iny tamy rarybebinanykre tule. Ijõ bede kanakre tahe taumy týmyra-di tiiemy rarekre.

31 Tahe sôwera juhu ludu ihewomy ròhonykre. Ihewo ludu ijõ iko-ò ròhonykre.

32 Tiiboho rydi raòwonyrenyre Jerusalè hâwâ-ò. Jesuisi heka rare iko-renymy. Ierydÿýna mahâdu bede ribedeòtiinyre. Tiiboho Jesuisi riheludunyym ihewo-ribi. Tahe Jesuisi reraõmyhû idi rare waõinatxi reurò taerydÿýna mahâdu-wana. Tii relyyre ixityre aõbo ixidee kÿnyikremy.

33 Boholabonyke inyboho roirenryeri Jerusalè-ò. Kowa, jiarÿ Deuxu Riore Hâbutyhyhykÿ, inyõ riwawahinykre Deuxu aõmysdÿýdu mahâdu wedu-ò, bede ywina erydÿý mahâdu-ò. Kia warubudÿýmy riwawahinykre tori-ò.

34 Tiiboho kidiwalahikre. Watyre kanarybexinykre. Òhote-di kidi-wahätenykre. Idi tahe kidiwarubunykre inataõ txu-di. Tahe rubu-ribi adexixakre.

³⁵ Joaõ, ijõ Txiau, wii Zebedeu riore, tamy nadе. Tahe rarybere: — Erydýýdu, kai aõma aõ wadeereny biwahinykre.

³⁶ Jesuisi rarybere: —Aõbohe jiarý adeereny ariwahinykre.

³⁷ Tahe tamy rarybere: —Kai, aiõlõnasý-ò kedehemynykreu, aruruwe-ribi aronykre, waseriore ahywewe-ribi ronykre.

³⁸ Tahe Jesuisi rarybere: —Kaiboho teeryõlemahâte aõmybo textidõenyeri. Kaiboho aõbohe wabemona-di biõbenyke idí Jerusalé-ò adiõkremy wahâredi. Kaiboho aõbohe wasebena-di mohõlebenyke idí jiarý anohõkremy wâhâredi.

³⁹ Tiiboho dirawyonyde: —Kohe tulekre. Jesuisi tamyreny rarybere: — Bemona-di ariõkre kaiboho tule idí biõbenykre. Sebena-di jiarý adohõkremy, kaiboho tule idí mohõbenykre.

⁴⁰ Tahe mobo wabire ronykre ruruwe-ribi hywewe-ribi kia heka jiarýle ariwahinyõkre. Kia tahe iyrubudýýmy rýireri Deuxule kidiwahinykremy.

⁴¹ Tai debòwiõ erydýýna mahâdu heka Jaoõ-ò, Txiau-ò tamyreny iky reare.

⁴² Jesuisi tamyreny ryryre tamy kanakemy, tahe rarybere: —Kaiboho teerytenyte toriwedu irurusõwe dire. Iny nihiký heka inymy deòdu luure.

⁴³ Jesuisi kiamy rarybere: —Kia wese tahe aworenky-aõkõkre. Kaiboho aõtxile mobo bõityhynyhykyre, ijõ iny deòdumy rarekre.

⁴⁴ Mobo juhutyhy rarelekre, deòdumy rarekre.

⁴⁵ Deuxu Riore Hâbutyhyhyký nadе teòdu sôwekemy aõkõ tahe ixilemy reòdunykemy. Nadе taumy wahidýýmy sôwemy iny tarasamy.

⁴⁶ Idi tahe roire Ijeriõ hâwâ-ò. Jesuisi taerydýýna-wana iny sôweheký-wana rôhonyrenyra. Tahe rahare Bartimeu ruetâhâký-ki. Bartimeu tahe Timeu riore rare. Tii ronyre rywe-ribi aõna aõnamy rexitidõenyeri.

⁴⁷ Tii roholare Jesuisi Nazare ludu kia rare tahe tamy ryryra: —Jesuisi, Davi riore, wadee maruxetõekre.

⁴⁸ Sôwemy tamy rarybere: —Rybeõmyke. Tahe aõhe-wana tii rarybemyhýre: —Davi riore wadi mawotõeke.

⁴⁹ Jesuisi riyryre tahe rarybere: —Tamy byryke wadee kodoikemy.

⁵⁰ Tahe rexitareu rýire, wylemy nadе Jesuisi-ò.

⁵¹ Jesuisi tamy rarybere: —Aõmybo kai taruteri adee ariwahinykremy. Tahe hâbû ruetâhâký tamy rarybere: —Wawedu, ixityre arobikremy.

⁵² Jesuisi tamy rarybere: —Makre, atyhydýýna kai arateytenyra. Kialehe rare. Aõwesele ixityre tii robire. Tahe Jesuisihemy rare, ryki.

11

¹ Jerusalé iòhõmy ritehemynrenyreu, tahe inatxi taerydýýna riteõnyra hâwâ-ò. Inatxi hâwâ-ò iòhõmy, Betabaji, Betõnia-wana. Kia-ò Oliveira hâwâlõ roire.

² Jesuisi rarybere: —Kaiboho boikre kowa hâwâ-ò. Kowa-ò birõnykreu jumentinho mahabenkyre. Moheka ityre rariaõlemy ratximyhýre. Bieseke, wadee bididyke.

³ Inyõ adeereny rarybeki: —Aõhekremybo idí atxitenyteri. Tahe tamy marybebentykre: —Wanyrý tuu rurureri. Ixityre kaõ kidiokesedýýnykre.

⁴ Tahe hâbû roire. Jumentinho ryro hetojõ-ki ritisanymy rýimyhý. Tai riesere.

⁵ Kia hâwâ mahâdu rarybere: —Aõhererekibo jumentinho kaiboho tetatenyta.

⁶ Tai tiiboho Jesuisi rybe tamy riwahinyra. Tai hâwâ mahâdu jumentinho riwahinyre.

⁷ Tahe ridyrenyre jumentinho Jesuisi-ò. Tiiboho tatyrenyre ritidirenre jumentinho tyremy. Tiiboho risýnyrenyre Jesuisi ityre-ò.

⁸ Ijöboho tahe horerule ritidire ryromy, ijö tahe tauwòhi ryromy ritidire ityre rariakemy.

⁹⁻¹⁰ Ihewo ludu, iko ludu rawyhyrarónyreri, tule ryryreri: —Tii heka wowydyna rare. Tii heka Wanry niwesekemy naderi. Wowydyna rare iny labie Davi Iòlòna. Kai Iòlòna kanakre. Wyhyrarò biu-txi kodoholakre.

¹¹ Kia wese Jesuisi ralore Jerusalé-ò. Dohodýyna heto-ò ralore, ibutumy retehere, idi tahe ròhonyre txiorotyhyreki. Tahe Betýnia-ò roirenre.

¹² Ijö txu biòwamy tahe Betýnia-ribi rexitarenyre tahe tii rama rahure.

¹³ Ówòru figueira rademy robirenymy irehe-ribi. Tahe tamy ritehemynyre iraty-ki raharenýolere, aõmyreki figueira raty bededýñanamy aõkõ bede rýimyhýre urenana.

¹⁴ Ówòru figueira-ò Jesuisi rarybere: —Tiu heka moõ araty ritòôtyhy. Tahe ierydýña roholare.

¹⁵ Tahe ritehemynyre Jérusalé hâwã-ò. Tahe Jesuisi dohodýyna hetowo-ò ralore. Tahe kia-ribi aõna aõna-di rohonymyhyre mahâdu, òbradu mahâdu diteónyde. Tahe niero wibodýýdu mahâdu, ówòrubesedýý-di Jesuisi rehure. Bòtè dinodu mahâdu rynana-di Jesuisi rehure.

¹⁶ Inyõ heka ritxyddýýnyolere dohodýyna hetowo-ki.

¹⁷ Riernynamyhyre tahe tamy rarybere: —Raritidýýolemy aõbo rýireri: Waheto kõaõboka inatyhymy ibutumy iny witxira dee ixitoedýýna hetomy rýirakre. Waheto tewinytenye wasidu hetowesele.

¹⁸ Bede ywina erydýý mahâdu, Deuxu aõmysýdýýdu wedu mahâdu roholarenyre, ròhötinyrenyre: —Timybo inyboho Jesuisi rubudýýmy rokiwisýnykre. Tiiboho ruberumyhyrenyre iny sôwemy dori bede riòtiinymyhy ibedeerydýýnarenky-ki.

¹⁹ Txioromu dehemynydeu, tiiboho rexitarenymyhyre hâwâhâký-ribi.

²⁰ Txu ròhony-di, rehemynyre òwòru figueira-ò. Tiiboho robirenre rarubumy rýireriò, taru-wana, tararoti-wana.

²¹ Pedro ixi-txi tõhõti reare tahe rarybere: —Erydýýdu, betehe inihe aõma òwòru figueira rarubumy rýire arybebina-di tamy tarybetaki.

²² Jesuisi dirawyönyde: —Kaiboho Deuxu bityhynymyhybeny.

²³ Inyõ rarybekiki kaa bede ratòòhòký-ki: —Kai myike, adi adehu rýikre berohoký-ki. Tahe irybe heka kedelekre. Tai inyõ rityhynykeki, tumy heka kedelekre. Tahe uritere iseõdýýomykre urile bityhynykre, irybe heka kedelekre.

²⁴ Iurenana adee ararybekre: —Aõtxile aõ bexitòenykre, kia heka bitakre. Bityhynykeki, inatyhymy bitake.

²⁵ Kaiboho texitòenytenyteri wana aõbo inydee aky reamyhyre kia biixâwididýýnymyhyke ratximyhyre, Deuxu dori riixâwididýýnyke aõrarureny-ribi.

²⁶ Kai iny witxira òraru biixâwididýýnyolere, boo biu-ki ratximyhyre aõraru riixâwididýýnyolere.

²⁷ Tiiboho ixityre doide Jérusalé hâwã-ò. Ririrynamyhyrenyre dohodýyna hetowo-ki, bede ywina erydýý mahâdu, Deuxu aõmysýdýýdu wedu mahâdu, matuari mahâdu tamy doide.

²⁸ Tiiboho tamy rityýraxirenre: —Mowe ateòdýýdu kia aõna aõnamy tatýýnymyhyte.

29 Jesuisi dirawyonyde: —Adeereny tule araŷraxikre. Kaiboho bidiwawyonykeki, tahe jiarŷ akorený ūraxina arelyykre, aôrurudibo aõna aõna rewinyomyhŷre.

30 Tahe Jesuisi ritŷraxyinyre: —Rattysebedŷyna, Joaõ hõrõ, kia heka tiribibo nade, biu-ribi ada hâbu mahâdu-ribi. Kia manarybeke.

31 Tiiboho widee rarybera: —Biu-ribi inyboho raryberenykeki, tai tii rarybekre: —Aõhererekibo tahe tii tetyhyntenyôte.

32 Hâbu-ribi inyboho raryberenykeki, iny aruberumyhŷrenykre. Ibutumy iny rithyhynyre Joaõ heka Deuxu rybedu raremyhŷ.

33 Tai tahe tiiboho raryberenyre: —Inyboho reeryõrenyre. Tai tahe Jesuisi rarybera: —Hebo, jiarŷ adee arelyyötyhy modeòdŷydubo jiarŷ watxireri.

12

1 Iribi tahe Jesuisi tamyreny ijyy-di rierynanymyhŷre: —Hâbu uva oworuõ wese ròbrõre. Tahe riötitynyre. Tahe hâloo riare oworuubetya-ki, ruýdŷnymy. Tahe utò riwinyre. Idi tahe rihuòtere hâbu mahâdu-ò. Tahe rexitare tasŷ-ribi ijõ bede-ò.

2 Tahe bederatysiredemy bededŷñana rehemynyreu, iwedu teòdu riteònnyre bederaty ritakemy.

3 Huòtedu mahâdu teòdu rimyrenyre, rihetenyre tahe riteònnyre ixi-hyykemy.

4 Ixityre oworuwedu teòduõ riteònnyre. Kia heka irati rihetenyre ta tamy rawobinarybenyre.

5 Ijõ riteònnyre. Kia heka rirubunyrenyre.

6 Tahe oworuwedu iriõre sohujilere, tahe iluumy raremyhŷ ihewomu tii riteònnyre. tahe wedu rarybere: —Wariõrele heka tiiboho rityhyntenykre.

7 Kia huòtedu mahâdu widee raryberenyre: —Kia heka wedu aõna aõna tarasadu rare. Rikirubunykre tahe iaõna aõna inydeerenykre.

8 Tahe rimyrenyre idi rirubunyre tahe idi rehurenryre oworu-ribi.

9 Jesuisi ritŷraxyinyre: —Aõhebo tahe oworuwedu rotŷnykre. Tii kodoikre huòtedu mahâdu hudumy, tai tahe oworu riwahinskyre inywixira-ò.

10-11 Ritina-di aõbo tariaõletenye kia ryberiti:

—Mana-di hetowidŷýdu rehura. Kia mana heka hetohàtxi-ki ritidimy doide. Kia heka Wanyrŷ riwinyre kia iny ruereny dee aõna aõna nihikŷ rare.

12 Tai ijohonadu mahâdu Jesuisi mynmy ratximyhŷ tii dori rieryre ixidee lau Jesuisi ijyymy relyyomyhŷre. Tiiboho ruberurenryre iny sôwehekŷ lau. Tahe rexitarenryre, rexixâwidinryre.

13 Idi riteònnyrenyre Lahi rybe-di erydŷýdu mahâdu, Herodi mahâdu-wana tamy imynamy irybe-ki.

14 Tiiboho rarybere Jesuisi-ò: —Erydŷýdu, jiarŷboho araerymy adi watxiwâhârenyre kai inatyhy hâbu tate. Iny ibutumy adee wiwese wiweselere. Inatyhymy iny-ò Deuxurymy teerynanymahâte. Tahe tiiboho ritŷraxyinyrenyre: —Awire aõbo ada ibinare aõbo nieru rawahinskyhŷre bede dinodu-ò.

15 Timybo tahe, rikiowyny aõbo ada aõkõre aõbo. Jesuisi rierymyhŷre tõhõtinanaren, tahe ritŷraxyinyra: —Aõhererekibo kaiboho tiaurihitenyeri. Wadee womati nieroõ bidiwy waitxerenamy.

16 Tahe tamy diwydenye. Tahe tii ixityre ritŷraxyinyra: —Kawe moõ tytarasana rare, kataha moõ tyritina rare. Tiiboho dirawyonyde: —Kiae bede dinoduhõrõ rare.

¹⁷ Jesuisi rarybere: —Hÿdebo, bede dinoduhõrõ tahe tamy biwahinybeny tule tahe Deuxu aõna aõnahõrõ tamy biwahinybeny. Tiiboho bede riõtiinyrenyre.

¹⁸ Saduseu mahãdu tamy nadе. Kia heka iny rubu-ribi rexixamy aõkõre-riki rierynanymyhÿre. Tiiboho ritÿyraxinyre Jesuisi:

¹⁹ —Erydÿýdu, Moisesi raritinyra bede ywina-di: —Hâbuõ rurukeki, tahãwyy irioire ijõdiõkeki, tahe kia hãwyy tahãbu seriore-wana roike. Iriöredikre taseriore rubuòwymy roikre.

²⁰ Seriore debòinatxi reuròmy raremyhÿ. Juhuu ijõ roire hãwyy-wana. Tahe tii rurure iriõreõlemy.

²¹ Tahe ihewo ludu iseriore wytese-wana roire. Tii rurure iriõreõlemy. ²² Ihewoludutyhy tule ibutumy roire wytese-wana, tahe ituerenyre iriõreõlemy. Iròòbymy tahe hãwyy tule rurure.

²³ Iixianau tahe mohâbubo tuu rarekre. Ibutumy dori wytese-wana roire.

²⁴ Tai tahe Jesuisi tamyreny rarybere: —Kaki kaiboho teòsamы toite aõma ritina teeryõtenyteki. Tule Deuxururu teeryõtenyte.

²⁵ Iixianau heka moõ roiõthy. Ibutumy iny ÿju wese rarekre biu bede-txi.

²⁶ Kaidbo aõbo tatyritinytenyõta iny rubu-ribi kedexixakremy. Kia heka raritiny my rÿire Moisesi tyyriti-ki, õwõrusõmo ijyy-ki rÿimyhy. Iwese Deuxu rarybere Moisesi-õ: —Jiarõ heka Abraõ Deuxu rare. Ijai Deuxu rare. Ijaõ Deuxu jiarõ rare.

²⁷ Jiarõ heka rubu mahãdu Deuxu aõkõ rare, tahe iru mahãdu Deuxu jiarõ rare. Kaidbo teòsamы toite.

²⁸ Bede ywina erydÿý mahãduõ nade ijomony. Tahe tiiboho widee raryberenymy roholareu, Jesuisi tamyreny rirawyònywihihÿreu, tahe tii Jesuisi-õ ritÿyraxinyre: —Tibo rybe bede ywina juhuure.

²⁹ Jesuisi rirawyònyre: —Ka heka juhu ludu rare: —Boholake Israeli mahãdu, judeu ijo mahãdu wahe. Wanry, iny Deuxu sohojile rare.

³⁰ Kia aDeuxu luuke ibutumy awo-ribi, aumytyytyby-ribi, ibutumy aruru-ribi.

³¹ Ka heka ihewo ludu rare: —Kai abireluduluuke iwese ixiluuke wese. Ijõ bede ywina heka ka ratyreõre.

³² Tahe Bede ywina erydÿý mahãduõ rarybere: —Inatyhymy kai tarybeta. Deuxu heka sohojile ratximyhy.

³³ Ibutumy awo-ribi iluukemy. Ibutumy aruru-wana iluukemy. Tule ibutumy aeryna-wana iluukemy. Iwese kai ixiluure wese, abire ludu mahãdu luukemy. Kia heka ibutumy iròduxiweloo ratyre rare. Ibutumy wahidÿýnaloodÿýna ratyre rare.

³⁴ Jesuisi rieryre kia hâbu rirawyònywihihÿrei tamy rarybere: —Kai heka Deuxu Iõlõna-ribi irehemy aõkõ. Tai tahe ibutumy ilau ruberure tÿyraxidÿýki.

³⁵ Jesuisi dohodÿýna heto-ki rierynany myhÿreu, rarybere: —Timybo Bede ywina erydÿý mahãdu rarybemyhÿre Kristu Davi riõre raremy.

³⁶ Davi rarybere aõmybo Deuxu Tytybytyhy tamy narybedemy: —Wanry, rarybere Wanry-õ: —Bodony warurunawe-ribi. Txiohe rare, aõludu awarawo-txi aritudikre.

³⁷ Tahe Davile Wanry rininire. Timybo tahe Davi iriõremykre. Tahe iny sõwemy deysana-di roholarenyre.

³⁸ Tii rierynany myhÿreu, rarybera: —Bexiemyhÿbeny bede ywina erydÿý mahãdu lau. Tiiboho heka tytrehe-di riraluurenyre. Tiiboho heka rybedÿýluurenyre hâwâhâký riranaki.

³⁹ Dohodýyna heto-ki juhurynana luurenyre. Tule ta anarýý rýiwana, juhu rynanadile tamyreny awire.

⁴⁰ Tiiboho tule wytese urimynydu aõna aõna ritarenyre. Ixitðedýyna reheheký rexitðenymyhýrenyre. Tiiboho heka aõnihikýmy aõhõkýmy dýýnana riowynyrenykre.

⁴¹ Jesuisi retehemey rýimyhý dohodýyna heto nieruhyna ratya-txi. Tii retehere timyo iny sõwemy tanieru-di tamy rehumyhý. Tahe ityhynihiký tamy sõwemy nieru-di rehure.

⁴² Tahe nadé wytese iaõkõdu mahäduõ tii rare. Tii inatxi nieru sõmo-di rehure. Tanieru tahe nierukonana rare.

⁴³ Jesuisi ryryre taerydýyna-ò: —Inatyhymy adee araybekre. Kowa heka wytese nieru-di rehure ibutumy iny witxira ratyre.

⁴⁴ Kaa mahädu ibutumy nieru-di rehure rauhenyredile. Tahe wytese idi rehure ibutumy tanieru-di rexihumy taumy-ribi idí rehure.

13

¹ Dohodýyna heto-ribi ròhõnyreu, ierydýyna tamy rarybere: —Erydýýdu, beteheke inihe mana nihiký-ò, hetohoký-ò.

² Jesuisi rirawyõnyre rarybere: —Kaiboho betehebenykre heto nihiký-ò. Kia heka mana ijõ wityre-ki rýiõtyhy, ibutumy heka kedejuxunykre.

³ Oliveira bederatõõhõký-ki tii ronyreu dohodýyna hetoko-txi, tahe Pedro, Txiau, Joaõ, ibutumy tamy doide rýýraximy iny-ribi irehemy.

⁴ Wakorený bedelykye, tiubo kia kýnyikre. Ibutumy aõna aõna kýnyikre wana tibo iny bedeerynyrenykre.

⁵ Jesuisi rexiranyre tamyreny rarybere: —Kaiboho anaitxenanydenyheny lau bexiebenyke.

⁶ Sõwemy dori roikre wanimy rarybemy rarekre: —Jiarý dori Kristu rare. Tahe iny sõwemy anaitxenanykre.

⁷ Kaiboho wounarybe-ò, aõbinarybe-ò, boholakreu, bubreneyõmykre. Kia heka kanakremy ratximyhýre. Urile bededýýnana ikonanamy aõkõhyylemyhýre.

⁸ Uritere inylahinareny, ijõlahinareny-wana wii kidiaõbinanykre. Tule iõlõna mahädu ijõ iõlõna mahädu-wana wii kidiaõbinanykre. Bede bedesu ijõ hãwã-ki kanamytatakra. Tahe aõkõre rama kedeakre. Kia heka juhu aõhõkýmydýýnana rarekre.

⁹ Kai bexiekre anamydenyheny lau. Tiiboho anawahinydenykre aõludu wedu-ò, iõlõ-ò. Tiiboho anahatenydenykre dohodýyna hetowo-ki. Kiabohoko-txi wadee kaiboho kedelyykre inatyhymy aõna aõna rýiremy.

¹⁰ Rybewihiký juhuu ibutumy bede hãwã hãwã-ò kiditýnydýýnkyre.

¹¹ Tiubo aradyrenykeu, urile nohõtiõmy aõbo kaiboho marybebenykre. Kiautyhyle aõmybo rarybekremy bierykre. Kia tahe marybekre. Kai dori aõkõ tarybemahâte, Deuxu Tyytybytyhy tahe rarybemyhýre.

¹² Seriõre seriõrele wii kidirubunykre. Tyby heka tariõre kidirubunykre. Uladule tadi, tyby kidirubunykre.

¹³ Ibutumy heka iny iy kedeakre wani òraru-ki. Kia heka ikonana-ò rijekre, taumy tarasanakre.

¹⁴ Aõna aõna binahaký kanakreu, ibutumy rahukemy. Tiiboho kanakeu itxinonana-txi aõkõ rarekemy, kaiboho mahenybenykre bederatõõhõký-ò, Judeia hãwã hãwã-ki ratxikeki, mahenybenykre.

¹⁵ Inyõ hetotyre-ki ratxikeki, urile rôteõmy aõna aõna wydysymy.

16 Inyō bedero-ki ratxirekeki, uritere òkeseõmy tyy òrysymy.

17 Kobexe heny hääwy yötömy rÿira, tule hääwy tariore ritönymy rÿira.

18 Bexitõenykre kia kanaheny bededýñana sirau.

19 Aõhõkýmydýñana kanakre tiu heka tuuõre. Juhule Deuxu bede riwinyreule wiji tuu yrubule bede roimyhÿre. Tiu heka kiamy bede roiõthy aõhõkýmydýñananamy.

20 Deuxu bede iõhõmy rirawettyòrõkeki, moheka irumy röhõnyõthyhy.

21 Inyō adee rarybekeki: —Kaki heka Kristu ratxireri. Kowa-ki ratxireri. Uritere ityhydýñomy.

22 Sõwemy Kristu kanakre, urile Kristu inatyhy aõkõ rarekre. Tule Deuxu rybedýñdu kanakre. Kia Deuxu rybedýñdu inatyhy aõkõ rarekre. Tiiboho heka bedeõby riwinykre tule bede eryna. Deuxu hõrõ riitxenanykemy inatyhymy kõaõbok.

23 Kaiboho warybe biyrubunykre. Adee ibutumy juhuule reõbitinyre.

24 Idi webõhõna rÿira txuu, aõhõkýmydýñana itue-di, txuu heka rurunykre. Ahädu tule rurunykre.

25 Taina heka kedejuxunykre biu-ribi. Biururu raõweõwenykre.

26 Iny retehekrek Deuxu Riõre dehemynyna-di. Biurawetyky-ribi kodobe-hekre. Kia heka lobixina kanabõtõranykre.

27 Tahe taõju kiditeõnykre tawedu ijoihõrõ butudýñmy.

Kidibutunykre ibutu bede bede konana-ribi, tule ibutu biukonana-ribi.

28 Tahe figureira õwõru-ribi erydýña bierybenykre. Tahe iruru raixinykreu tahe, txiru röhõnykreu, tai tahe bierybenykre wyra iõhõrereri.

29 Tule kia aõna aõnamy bobibenykreu, tii iõhõlereri. Ijõkile wese nyide.

30 Inatyhymy adee ararybekre, kia wijinabõdu itueõthy aõna aõna rÿikre härele.

31 Biu, bede-wana ituekre, tahe warybe itueõthy.

32 Moõ heka rieryõthy tiubededýñnanamybo tii kõdõõsekre. Tule ÿju biutxile rieryõre. Tule iriõre rieryõre. Tule tyby sohojile rieryre.

33 Kaiboho bexieke, beteheke. Kai dori teeryõtenyte tiubededýñnanamybo kõdõõsekre.

34 Kedehemynykremy dori iwese hääbu tÿimy rarewese tii rexitareu, ririre tadeõdu. Tadeõdulemy tule ridyre itxeredu retehemyhÿkemy.

35 Tahe betehe inihe teeryõteri dori tiubo kanakre heto wedu, txioromy ada ruwetya aõbo, ada hänne hääbu ryry-di aõbo, ada txumy aõbo.

36 Betehe inihe iny araraõõlemy tii rehemynyreri aki rahakre atÿi-ò.

37 Aõna aõnamy jiarÿ rarybemyhÿre, rarybera ibutu-ò: —Biijebeny.

14

1 Kia-ribi inatxi txumy riuhenymy ratxireri anarÿy kodohõnykremy. Kia anarÿy wehityhynamy heka iny ratya-di reare. Tule orotxu anarÿy kia röhõnyre. Tule Deuxu aõmysýdýñdu wedu mahädu tule bede erydýñdu mahädu Jesuisi rimykemy ratxireri idi rirubunykemy.

2 Tiiboho rarybemyhÿrenyre: —Kiahe aõkõre anarÿy rÿireriu, iny sõwemy inydeereny kana aõbinanyheny.

3 Jesuisi Betýnia hääwä-ki ratximyhÿu, Simaõ tyybina heto-ki ratximyhÿre. Jesuisi õwõru besedýÿbire-ki roimyhÿ. Tahe hääwy aderõna õwynihiký-di lÿnyrena wihihiký-di nade. Tai ihyna riwebõhõnyra tahe Jesuisi ratityre-ò ritxiwira.

4 Inyōreny rexiykaranyke. Tahe widee rarybera: —Aōherekibo aderònà rahura.

5 Inywitxira tahe iòwynykewi sōwemy nierumy kia-ò. Kia nieru-di tahe iny aôkodu-ò rawahidŷñykre. Tahe tiiboho rexibynyreri hääwy dee.

6 Tahe Jesuisi rarybere: —Txiohe rare, uritere ixibydŷñomyke. Tii heka aôwihihikýbo wadee riwinyra.

7 Kiamy aôu aôu iny aôkodu rŷikremy. Aôule heka tamy aôwihihiký biwinybenyke. Jiarý tahe, aki aôu aôu aôkolekre.

8 Tii heka rexikonananymy ròwidŷñyre. Aderònà-di watyre ritxiwire wabede-ò jiarý raôule.

9 Inatyhymy adeereny ararybekre. Aôtxile Deuxu Rybewihiký iny relykre. Kia-ò kahäwy ijyymy relyykre, ibutumy iny idi röhötinykremy aôbo riwinyredi.

10 Tahe Judasi Isariò Deuxu aõmysŷdŷñdu-ò rara Jesuisi tamy rawahidŷñkemy.

11 Tiiboho tamy roholarenyre, reysare. Tahe tamy nieru riwahinskykemy riurenanyre. Tahe Judasi rijemeyhýre aôu aôu bedewihiký tamyreny riwahidŷñkemy.

12 Juhu orotxu anarŷñtxure budoeni xiweloo rirubuny rahudi tahe Jesuisi erydŷña mahâdu tamy rarybere: —Titxibo anarŷñ rŷsñam y biroxikemy atxiteri. Jiarýboho kowa-ò aroikre.

13 Tahe Jesuisi tamy rarybere: —Kaiboho boikre hääwähäký-ò. Tahe hâbu-wana wii biòbynkyre butxi-di riwyereriò. Tahe tii biheludunybeny.

14 Aôtxile hetoô-txi ralòke, kaiboho marybebenyke hetowedu-ò: —Waerydŷñdu rarybera: —Titxiwexe anarŷñ rŷsñna arirŷsñkre waerydŷñna-wana.

15 Tii heka adee kiditeòsinykre hetowowitxiraõ biu-txi. Ibutumy rexihumy rŷire inydeereny. Kowa rŷsñna inydeereny biwinykre.

16 Tahe ierydŷñna rexitare. Roire hääwähäký-ò. Tahe röhönyre iwese Jesuisi relyyre wese. Tahe ibutumy rexihurenyre anarŷñ-ò.

17 Txiorou Jesuisi nade taerydŷñna waòinatxi reurò-wana.

18 Tiiboho òworubesedŷñ riroximahâu, Jesuisi rarybere: —Kaiboho wawana teroxitenyteri sohojiõ biwahinskykre.

19 Tahe urihimyò rexiranyre rabedewomy. Tahe widee raryberenyre: —Jiarýle heka ariwahinskykre.

20 Tii rirawyonyre: —Kaiboho, waòinatxi reurò mahâdu sohojiõ. Kia mahâduõ orotxu-di wawana rebenymyhý besero-ki.

21 Inatyhymy Deuxu Riore Hâbutyhyhký rakre iwese iritina rŷirewesele. Kobexeheny kowa hâbu heka kidiwahinskykre. Tamy iny awire kedeaõlede.

22 Tiiboho riroxireriu, Jesuisi orotxu rimyre, raorore, rexitõenyre, tahe tamyreny riwahinskyre. Rarybere: —Ãhâxe, kia heka waumy wese rare.

23 Tahe vîhynamona rimyre, rexitõenyre, tahe tamyreny riwahinskyre. Ibutumy ibute iribi tuu riõrenyre.

24 Tamyreny rarybere: —Kia wâhâlubu wese rare. Kia hâlubu heka rybe tîmyra ywidŷñna hâlubu rare. Kia inyboho kidinohõtijuadenykre. Wahâlubu heka kedejuxunykre iny rabòrõnihiký dee.

25 Inatyhymy ararybekre: —Ariõõtyhy heka ôtetibederatyube tîmyra ihyy tahe tiutxumybo Deuxu Iòlôna-ki ariõkre.

26 Deuxuwimy rawinyrenyreu, tahe rexitarenyre Oliveira bederatòhkòký-ò.

27 Jesuisi tamyreny rarybere: —Kaiboho ibutumy wijirumy biwaribenylkre. Kia heka iritina rÿire.

Itxeredu tahe riròrenykeki, budoeni rahenylkre.

28 Tahe rubu-ribi adexixakre, arakre akomy Kalileia-ò.

29 Pedro rarybera Jesuisi-ò: —Ibutumy ararikeki, arariôtyhy.

30 Jesuisi tamy rarybera: —Inatyhymy ararybekre. Wijirumy häniehäbu inatxi kydyrykreule, kai iny witxira-ò biwatxiõnykre inataõ bedemy.

31 Tahe Pedro rarybera tarurutyhymy: —Aökore, aratxiõnyôtyhy, ihârele tahe awanale arurukre. Ijõ mahâdu tule kia wese rarybera.

32 Tahe roire Kesemani hâwamy ninadu-ò. Taerydÿyna-ò rarybera: —Biwaraõmy bonykre kakile. Kowa-ò arexitõenykre.

33 Tii ridyrenyre Pedro, Txiau, Joaõ-wana. Jesuisi rexiranyre rabedewom yihyy rexitõenyre.

34 Tahe tamy rarybera: —Watyytyby heka rabedewom y ratxireri rubuhyy-ò. Kaki bonykre bijemys.

35 Tahe iko-txi urihimyò rareu, resere. Rexitõenyre: —Waha, adee arexitõenykre. Adee awikeki, kia òraule tiu warôteõna.

36 Tii rarybera: —Waha, adee ibutumy isîraõre. Kia bemonia inyhe waròbi bitake inihé. Tahe wadeewi wadeewi-kí aökôk watxireri, tahe adeewi-ki.

37 Tii rehemynyre tai rahare rôrõrenymy roireriò. Rarybera Pedro-ò: —Simaõ, Tarôteri aõbo. Biijeôtyhy sohoji òramy bededÿñana.

38 Biijebenykre, bexitõenykre, uritere rutaanam y rôteõmykre inatyhymy atyytyby irurudire tahe ade iruruõre.

39 Tahe Jesuisi ixityre rare rexitõenyre ixiwesele.

40 Ròðsereu, ijõ-ki rahare rôrõmy ixiwesele, irururen y rautxienymyhõ dori. Tiiboho rierykõre idi rirawyõnyrenyre.

41 Tahe ixybyle ròðsere tahe rarybera: —Morõbeny bexielehynybeny. Òra iòhòreri. Kia heka Deuxu Riore Hâbuthyhyký kanawahidÿýkre òrarudu mahâdu-ò.

42 Bitÿmynbenyke, rokoiren y, walòsedÿýdu iòhòmy rareri.

43 Tii rarybereriu, aðwesele Judasi nade. Kia heka waðinatxi reurò mahâduõ rare. Tii-wana doide hâbu mahâdu mayrehe-di, ôhòtemy debòna. Kia heka hâbu mahâdu doide matuari mahâdu-ribi, Bede ywina erydÿý mahâdu-ribi, Deuxu aõmysÿdÿýdu wedu-ribi.

44 Lòsedu tamyreny juhuu bede eryna riwahinyre. Kawese heka rarybera: —Kowa heka inyõ-ò aruwokre, tii heka hâbu rare. Bimybenykre, biraren ybenywihihikýkre.

45 Judasi rehemynyrenyre, tahe rarybera: —Wedu, wedu. Tahe tamy ruwore.

46 Juda ijoji Jesuisi rimyra.

47 Kia ijoïõ mayrehe ritare tahe Deuxu aõmysÿdÿýdu wedu deòdu nohõti riorore.

48 Tahe Jesuisi dirawyõnyde: —Kaiboho mayrehe-di tiwaòrynyteri wasidu-wesemy aõmy, ôhòte-di.

49 Jiarÿ tahe dohodÿýna heto-ki watximyhõ txuõ txuõlemy adeeren y araerynanywähädenye. Kowa-ki heka tiwamyõlemyhõtenye. Tahe aõbo iritina-ki rÿireri, kia heka kÿnyikremy.

50 Ibutumy ierydýyna mahädu ririrenyre, rihenyrenyre.

51 Kia heka häbuõ riheludunymyhÿ tyy tayredile rexityynymy tiiboho ridyrenyre.

52 Tii tahe tyy ririre tahe rahenyre tadelemy.

53 Deuxu aõmysõdýyü wedu-ò tiiboho Jesuisi ridyre. Bede ywina erydýÿ mahädu, matuari mahädu-wana ributunyre.

54 Pedro riheludunyre irehetyhythyhymy. Rehemynyre Deuxu aõmysõdýyü wedu heto-ò. Tai tahe ixítóteenymy heötywera-ò rorukumyhÿ heto itxeredu mahädu-wana.

55 Deuxu aõmysõdýyü mahädu wedu, tule dohodýyü mahädu alobixidu rijemyhÿre aõlemy Jesuisi òludu relyymyhÿre, Kia òraru-ki rirubunyrenykemy. Rahaõre.

56 Sõwemy iny ruimy relyymy rÿimyhÿ. Iruinarený wiribi hitxi hitxilera.

57 Ijõ mahädu rÿimyhÿre relyyrehâre ruimy rarybera:

58 —Inyboho irybe-ò roholarenymy: Jiarý heka dohodýyna heto ariixawididyňykre kia heka häbu iwidýyna rare. Txu inataõ-di ijõ ariwinykre iwidýñaweseõre.

59 Kia heka aõmybo tuu relyrenyremy irybe wiribi hitxi hitxire.

60 Deuxu aõmysõdýyü mahädu rÿire inysõwetya-txi. Tii Jesuisi ritÿyraxinyre: —Kai aõbo biwarawyonykre aõmybo relyyrenyrieri adee òludumy.

61 Tii rerawyonyõlere ixypyby tahe Deuxu aõmysõdýyü mahädu ritÿyraxinyre: —Kai aõbo Kristu tate, Deuxu wityhy riore.

62 Jesuisi rarybera: —Jiarý heka. Kaiboho betehebenykre

Deuxu Riõre Hääbuthyhykÿ Deuxu rurunaweribi-ò ronyreri. Kaiboho tii betehebenykre Deuxu Riõre Hääbuthyhykÿ biuwetyky-ribi naderi.

63 Deuxu aõmysõdýyü wedu ityy riykara idi rarybera: —Aõherekibo ijõ alobixidumy iny rururenryeri.

64 Kaiboho taholatenyta aõbina binalemy rarybereriò aõmybohe kaiboho tahõtinymyhÿtenyte. Ibutumy heka tawo riraõhorerenyra rubudukremy.

65 Tahe ijõ ityre rybeximy rarutaara rexiruehetynyre tahe tule rihetenyre. Tahe rarybera: —Mota làhà arahätenyra. Idi tahe heto itxeredu tule ri-hetenyre.

66 Pedro heka ratximyhÿ bedeube-ki tahe ijadõma dehemynye, Deuxu aõmysõdýyü deòdu.

67 Pedro rexítóteenymyhÿ heötywera-ò tahe ijadõma tamy retehere. Tahe rarybera: —Kai tule Jesuisi Nazare ludu-wana atximahäte.

68 Tahe tii rexitxiõnyre: —Jiarý reeryõre aõmybo kai tarybeteri. Tahe Pedro hetowo-ribi röhõnyre.

69 Ijadõma ixypyby ixypyby itxeremy rarybera kowa ijoí-ò: —Kowa heka tii mahäduõ rare.

70 Tahe tii ixityre rexitxiõnyre. Ixybyle kowa ijoí Pedro-ò rarybera: —Inatyhymy kai ijõ mahäduõle tate. Kai dori Kalileia mahädu tate.

71 Tii inatyhythyryrbemy rarybera: —Jiarý reerykõre hääbumy tarybetenyteri.

72 Tahe hänie häbu ryryra, inatxi hewoludumy. Ta Jesuisi rybe-txi Pedro tõhõti reare. Iwese Jesuisi rarybera: —Inatxi hänie ryrykredi, ihe-woludukomy ryrykre, wadee bedexitxiõnykre inataõmy. Pedro tahe iribi rexitareu, rahinyre.

15

¹ Txuu reareu, Deuxu aõmysdýyü wedu, matuari mahädu, Bede ywina erydýyü mahädu ibutumy ributunyre. Tahe Jesuisi ritaataare tahe ridyrenyre Pilato-ò.

² Pilato Jesuisi-ò ritýyraxinyre: —Kai aõbo judeu iõlò tate. Tii rirawyonyre: —Kai ka tuu tarybeta.

³ Deuxu aõmysdýyü mahädu wedu rarybere Jesuisi aõna aõna awimy aõkõ riwinyre. Tahe Jesuisi riwawyonyõhyylere.

⁴ Pilato ixybyle rýyraxire: —Kai birawyonyõthy aõbo. Kai aõbo taholaaleteri aõmybo tiiboho autedé-ò raryberenyrerri.

⁵ Tahe Jesuisi rarybeõhyylere tahe Pilato urile bede riòtiinymyhýre.

⁶ Kia heka juhuu iny deòwarixina rare hääbu ròteduõ ritakemy anarýÿtxuu. Aõtxile iny tamy rexitõdenyke.

⁷ Ròtenawo-ki raremyhý inyõ Barabamy ninadu-ki. Tii tahe inywixira aõbinadu mahädu-wana ratximyhý. Kiamy iny dinodu òraru-ki aõbina rýireki, tii iny rirubunyre.

⁸ Iny sõweheký-ki doide, tahe rexiranyre ixitõedýÿmy: iny deòwarixina kòdòhonykre.

⁹ Pilato dirawyonyde: —Adeereny ariõlõdýÿnykekõ aõbo ka judeu iõlò.

¹⁰ Tii rieryre dori Deuxu aõmysdýyü mahädu wedu tamy Jesuisi ridyrenyre iwobinanareny lau.

¹¹ Deuxu aõmysdýyü wedu inysõwe riixitõedýÿnyre Baraba riõlõdýÿnykemy.

¹² Pilato ritýyraxinyre ixybyle: —Aõhebo tahe idi arotýÿnykre. Kaiboho tuu teninimyhýtenyte judeu iõlomy.

¹³ Tiiboho rirajuarenyre: —Bitamadýÿnyke itxeò nihiký-ò.

¹⁴ Ta Pilato tamyreny ritýyraxinyre: —Aõbina taka riwinyre. Aõhe-wana ixityre rirajuamyhýrenyre: —Bitamadýÿnyke itxeòn.nihiký-ò.

¹⁵ Pilato inydee aõ riwhinykemy röhötinyra, tai ta Baraba riõlõdýÿnyre. Idi tahe Jesuisi riyhtanymy rahudi, riteõnyre itxeòn.nihiký-ò riukòrenykremy.

¹⁶ Soldado ridyrenyre heto woube-ò. Tai tahe ibutumy soldado ributunyre.

¹⁷ Tahe tyssõboreheký-di rityynyrenyre. Tahe ede rataana ritidire ira-ò.

¹⁸ Tahe rirybenyrenyre: —Adee nihikýre judeu iõlò.

¹⁹ Tahe rihetenyre bötöre-di irati-ò, tahe ityre rarybexinyre tahe rýire tatiowotimy rityhynykemy.

²⁰ Tahe tyssõbore iribi ritara, tahe ityle tamy ritidira. Inatyhymy ridyrenyre itxeòn.nihiký-ò riukòrenykremy.

²¹ Kowa-di rekoarenyre hääbu. Simaõ Sireni inire. Kia heka Alexýdre, Rufu-wana tyby rare. Tii nade bedero-ribi. Tiiboho tahe riitxyydýÿnyre itxeò-di retykykemy.

²² Riwyrenyre bederahy-ò Kòkota ninadu-ò. Kia heka iwtxira rybe rare. Kia heka rubu rattybyho wese rare.

²³ Tiiboho vñi riurinyre òwòruburu-wana. Tahe tii tuu riõõlera.

²⁴ Itxeòn.nihiký-ò raukòrenymy rahudi tahe ityy wirarea riatyre, tahe ityy-di rarudeõsanyre tibo iny sohoji sohoji ityy riwykremy.

²⁵ Biurasò txu Jesuisi itxeò-ki raukore.

²⁶ Iratya-ki tahe ritina rýire: JUDEU IÒLÒ. Kia heka iny tuu rarybe-myhýrenyre.

²⁷ Tahe tii-wana inatxi wasidu itxeònihikÿ-ò riherinanyre, ijõ ruruweribi-ò, ijõ hyweweribi-ò.

²⁸ Tahe rotÿnyre aõbo Deuxu ritina-ki rÿire wese: Tii ratximyhÿ òrarudu mahâdu-wana.

²⁹ Iny rearare rea taro riohowimy rarybere aõbina binamy: —Kobe, kai korihe dohodÿna heto biatykemy inataõ txudile tahe ixityre bïdiwinykre.

³⁰ Kaile inyhe bexitakre itxeò-ribi.

³¹ Iwesehyyle Deuxu aõmysÿdÿdu wedu, bede ywina erydÿy mahâdu-wana widee raryberenyre. Jesuisinimy raujõmorenyrer: —Tii iny witxira ritare, tiile tahe rexitaõtyhy.

³² Kristu, judeu Iòlò, bodobeheke itxeò-ribi jiarÿboho arobirenkykremy, tai tahe aratyhyntyrenkykremy. Tule wasidu tii-wana raukòrenyre itxeò-ki Jesuisimy raujõmorenyre.

³³ Txutyeu ibutumy bede rurunyre. Tahe roire txu kaò resemy.

³⁴ Kiaule tahe Jesuisi rarybeterenyre: —Elòi, Elòi, lema sabatani. Kia heka iwitxira tybe rare. Kia rare: —WaDeuxu waDeuxu, aõherekibo kai tiwarite.

³⁵ Ijoõi heka tamy roholareu, rarybere: —Tii heka Eliasi-ò ryryreri.

³⁶ Hâbuõ reare bexi ritÿxinyre vÿjuberere-di idi tahe ritidire tabòtòrejura-ò. Riwhahinyre Jesuisi ritökemy. Tahe rarybere: —Deinyhe tamy inyhe reketehereny Eliasi kanakremy aõbo inyhe itarasamy.

³⁷ Jesuisi ryryre irariemy idi rurure.

³⁸ Dohodÿna hetowety raykare inatxi weryna tyymy, biu-ribi, bede-ò.

³⁹ Soldado dinodu Jesuisiko-txi ratximyhÿre. Tahe rurureu, irubumy robire. Tahe rarybere: —Ka heka inatyhymy Deuxu riòre rare.

⁴⁰ Tule hâwy mahâduõ retehemy rÿimyhÿ irehe-ribi, tòwysyreny-ki, Marie Madalena, Marie (Txiause, Jyjese tii rare. Txiau heka Jyje hewoludumy rare.) Salome tule ihÿre ijõ-wana.

⁴¹ Kia heka Jesuisi Kalileia raremyhÿ, tiiboho tahe sôwemy iny-wana doide Jerusalë-ò.

⁴² Txioromyhe dehemynyde. Wirareasanatxu rare. Kia heka sabadotxukokile rare.

⁴³ Jyje Arimatea hâwã ludu dohodÿdu nihikÿõ rare. Tule heka tii riraòmy ratximyhÿ Deuxu Iòlona. Tii ruberuõlemy rare Pilato-ò Jesuisiumymy ix-itòedÿmy.

⁴⁴ Pilato rabedeòtiidÿnanyre Jesuisi rurumy roimyhÿdi tai ryryre soldado dinodu-ò. Tai Pilato ritÿyraxinyre, Jesuisi rurumy roimyhÿdi.

⁴⁵ Soldado rarybereu Jesuisi rurumy roiremy tahe Pilato riteònyre Jesuisimy Jyje-ò iwahidÿmy,

⁴⁶ Jyje ritare itxeònihikÿ-ribi tahe ritÿtenyre tyyurahâkÿ-di. Idi tahe ritidirenyre mana hâloo wabedewo-ò. Tahe mananihikÿ-di riijötòbonyra.

⁴⁷ Marie Madalena, ijõ Marie Jyjese reteherenyre titxibo tii ritidirenyreò.

16

¹ Tahe nobiutxu, Marie Madalena, ijõ Marie-wana ihewoludu Marie, Txiause, Salomese-wana rare. Tiiboho lÿnyrena riõbranyrenyre. Tahe roire Jesuisibymy idi rekoakremy lÿnyrena-di.

² Juhutxu semana bededÿnanau txuu deadeule roire wabede-ò.

³ Widee raryberenyre: —Mowexe mana ritakre ijò-ribi.

⁴ Tahe tuu robirenyre. Mana nihikÿ ritamy rÿire.

⁵ Wabede-ò rirònyrenyre, robirenyre weryrybòweselemy ronymyhÿ ruruweribi-ò. Ityy urahakýmy ronymyhÿ. Tahe tiiboho bede riötiinyrenyre ruberurenymy.

⁶ Tii tamyreny rarybera: —Uritere bubreñomy. Kaiboho aõbo teöryentya Jesuisi Nazare ludu. Kia itxeò-ki rurure. Tii aõkõ kaki ratxireri. Rexixara rubu-ribi. Betehebeny inihe tai ritidiraò.

⁷ Makre. Marybekre ierydýñna-ò tule Pedro-ò. Tii rakre akorenymy Kalileia-ò kaiboho tuu lobiximy boikre tuu adeereny raryberemy.

⁸ Tahe tiiboho rihenryrenyre wylemy wabede-ribi ruberumy. Tiiboho moõ heka rarybeõhylerenyre ruberumy hýrenyi.

⁹ Juhutxu semana bededýñnau Jesuisi rubu-ribi rexixare. Idi tahe juhuu àsiteribile rexitýnnyre Marie Madalena dee. Kia-ribi heka juhuule ritare debò inatxi reurò tytybybinamy.

¹⁰ Tii rare Jesuisi-wana raremyhÿ mahädu-ò. Tiiboho rabedewomy ratximyhýreny, rahinymyhýreny.

¹¹ Tamyreny relyyreu iwese Jesuisi tamy rexitýnnyre wese Jesuisi irulemy ratximyhýreny tuu robireke, rityhynyõlerenyre.

¹² Jesuisi rexixamy rahudi tahe, iwitxiramy rexisýnomy inatxi erydýñna-ò. Tiiboho heka roimyhýrenyre bedero-ò.

¹³ Tahe dòösede relyyrenyre taijoi-ò, tahe tule rityhynyõlerenyre.

¹⁴ Tahe waòsohoji reurò erydýñna-ò Jesuisi àsiteribile rexitýnnyre. Tiiboho riroximyhýrenyò rexitýnnyre. Tahe Jesuisi tamyreny rarybera: — Aõherekibo kaiboho iny wamy robira mahädu tetyhynyõteri.

¹⁵ Kaiboho boibenyeke ibutumy bede bede-ò Rybewihiký bitýnnykremy.

¹⁶ Inyõ Rybewihiký rityhynykeki, idi kidisebenyekeki, tii Deuxu ritake. Inyõ rityhynyõkeki, Deuxu ixi-ribi riteõonykre iõraru-ki.

¹⁷ Kia bede eryna ityhydýñdu kidiheludunykre. Tiiboho tytybybina kiditeõonykre wani-ki. Tule heka tiiboho itýmyra rybe kanarybedenykre.

¹⁸ Hemylala rimyrenyreu, aõhe rotýnyõlere tule rubuna monamy riõkeki, rotýnyõlere. Tiiboho tebò ritidirenkyre bina mahädu-ò tahe riteytenykre.

¹⁹ Idi tahe Jesuisi tarybe rahuredi, Deuxu ridyre biu-ò. Tahe ronyre Deuxu ruruweribi-ò.

²⁰ Tahe tiiboho roire ibutumy bede bedemy tai bede ritýnnyrenyre. Wanry ñriõhenanyrenyre tahe bede eryna-di irybe ixidee rimyrenyre ihe-lududýñdu mahädu-ò.

Luka Deuxu Rybe Wihiký Týmyra, Luka Tyritidýýdu

1-3 Wyla, Teòfilo. Adee heka watyyriti ariwahinykre timybo Kristu rotýýnyre. Tuu lobixidu mahádu tuu relyymyhyre-ribi, jiarý ire ariòbitinytyhykre. Kia heka jiarý adee reritinymyhyre, waiòlò, iwese ibutumy reeryrenyre juhu bededýýna-ribi. Aõma inatyhymy kia rotýýnymy rare wahe.

4 Kia wese wahe. Iwese iny adee relyyre wese, jiarý adee arelyyre inatyhymy aõbo rotýýnyre.

5 Zacaria heka Deuxu xiwe wahidýýdu rare, Abia ijoio wahe. Iriòrese Isabeli tahe tule xiwe wahidýýdu riokore maháduõ rare. Kiau heka Herodi judeesý iòlomy raremyhy, Araõ riokore maháduõ wahe.

6 Wiwanale heka awirenyre Deuxuru-ò. Òbitihyy heka ratximyhyrenyre ibutumy Deuxu bededýýnanako-ò.

7 Tiiboho iriòreõhyre. Ihäwy Isabeli heka rasenadunyre, uladu herina dori awiõre. Ihäbu tule ramatuarinyre.

8 Aõutxumy tahe Zacaria raaõmysdýýnymyhyre aõma templowo-ki. Kiatxu heka iròtenatxumy bede rýimyhyre templowo-ò. Tahe iwo-ki ratximyhyre.

9 Hewydysi lýnywi ritoonmyhy Deuxu kia deàlanamy, iwese riwinymyhyrewesehyyle.

10 Iu ahana-ki tahe sôwemy iny rexítöenymyhy.

11 Iu Zacaria xiwena ruruwe-ribi loosõona-ò rýireu, hewydysi lýnywi ritoonmyhy. Tahe aõwesele ýjuõ rexítönynyre Zacariako-ò.

12 Tii tuu robireu heka rexiraõmy ruberumy reare.

13 Ýju rarybere: —Brebûõmykre, Zacaria. Deuxu roholare aixítöedýýna-ò. Tai heka adee ijyymy rareri. Ahäwy Isabeli rariòrenykre. Kai heka Joaõmy bininikre.

14 Tai kaiboho heka iura heka beysabenyke sôwemy; ijõ iny tule reysakre iòraru-ki.

15 Tii heka hääbutyhyhykýmy rarekre Deuxu dee tiu heka viñ riõötyhy mona hääriký riõötyhy. Deuxu Tyytybytyhy. Juaõtykymy ralokre tii reareu.

16 Sôwemy heka aõma Israeli mahádu Deuxu rityhyhykre iòraru-ki wahe.

17 Tii heka hääbutyhyhykýmy rarekre Deuxu rybedumy Elia wesemy. Tii heka aõma Deuxu deòdýýna juhuu rehemynymy reakre ikòlemy iny ywisidýýnakre rehemynykre juhuu, aõma Deuxu Tyytybytyhy dehemynyna ríijemy tuu rehemynymy rakre. Tii bede ywina riòbitinykre inyy-ki. Tyby tarioré-wana wii riwoxinykremy. Tii heka iny ribedeerynykre aõma óbitimy rýirakremy. Deuxu luumy rýirakre aõma ilahiren yryira wesemy juhuu.

18 Zacaria rarybere ýju-ò: —Jiarý ramatuarinyre timykre heka? Hääwy tule rasenadunyre ihärele òsana tukre.

19 Ýju rarybere: —Jiarý Gabrieli watxireri, Deuxu deòdutyhy wahe. Tii heka diwateõnyde kaò adee rybemy wahe.

20 Kai tetyhyynyhyteri tai kai marybeõkre uladu reakre xiery tahe marybekre. Kaa adee rarybereri dori òbitimy rarybereri warybemynamy ibutumy rýikre.

²¹ Iny riraòmy rÿimyhÿ Zacaria òlòna, tahe raroorehenemyhy. Iroorehena rieryõhyymyhyreny. Dòhonydeu ta, rybe-ki rexisiranymy rarybeõhyre.

²² Tii rehemynyreu tamy rybeõhykyre rahòra. Idi tebò-di raramynyre urile rybe riwisñymy rarybeõhykymyhyre aõma timybo aõhebo rotÿñyrá heka riòbitinykemy heka rarybeõhyymyhe timyrabo.

²³ Tahe taaõmysõdýyna rihudi, taheto-ò ròösere ixypy.

²⁴ Idi tahe Isabeli rabòtònyre iruwyre ahãdumy bede riijere rexiwòmy.

²⁵ Isabeli rarybere: —Deuxu awi heka rare, riwatara waixÿruna-ribi. Kuladu wadeke riwahinyreri.

²⁶ Ijõ ahãdu tahe Deuxu Gabrieli riteònyre Nazare hãwã-ò Kalileia bede-ò.

²⁷ Ÿjuõ heka rybe-di ijadòma-ò. Kia ijadòma heka wii ritobinymy rÿrirer tybyboho iseboho Jyje-wana roikremy. Jyje heka iòlò Davi kia mahãduõ rare. Ijadòma tahe Marie inire.

²⁸ Ÿju heka kiamy rarybere: —Beysakre Marie! Inynry heka awana ratxireri. Bedeõbyhykÿ adee kidiwahinykre. Tii arãwowydynyri.

²⁹ Kia rybe-di tahe Marie rexiraykynyre. Tii rieryõmy aõmybo rare.

³⁰ Tahe Ÿju tamy rarybere: —Marie, Brebuõmy! Deuxu teteysannte. Kai awi heka rare. Tii aõwhikÿbo adee kidiwahinykre.

³¹ Kai heka mariòrekre, uladu heka Jesuisimy raninikre.

³² Tii heka hãbu nihikÿ rarekre. Tii Deuxu riòremy raninikre. Deuxu heka tii iòlòmy risyñykre, iwese Davi alabiehekÿreny ronyre wese, tii ronykre.

³³ Tii heka ibutu Ijaò mahãdu iòlòmy rarekre. Iòlòna heka tiu itueõtyhy.

³⁴ Tai tahe Marie Ÿju-ò rarybere: —Jikarÿ heka ijadòkòmatyhy watxireri. Timykibohe krabòtònykre.

³⁵ Tahe Ÿju rirawyonyre: —Tyytybythy adee kanalokre. Deuxu ruru heka adee kanakre. Tai heka kia uladu Deuxu òbiti riòremy raninikre.

³⁶ Nohõti lusaõmy anomy-ribi Isabeli riki bòtòkomy rareke-ribi tahe bòtòmy ratxireri. Debò sohoji reurò ahãdumy iahãdu.

³⁷ Deuxu dee heka tiu aõ isiraõre.

³⁸ Marie rarybera: —Jikarÿ Wahí dekòdu rare. Anomybo tarybeteri ka ibutumy rekryrubunyri. Wádeke awire. Anowaxina tuukre irybemynamy karotÿñykre. Idi Ÿju rikõmy reare.

³⁹ Idi ta heka Isabeli roramymy rare. Zacaria sõmy Judeia bede hãwãlò hãwã bede-ki.

⁴⁰ Iu Marie rehemynyreu tahe wii rirybenyrenyre:

⁴¹ Tiu kia aõbo uladu Isabeli kia-ki iule rexiatxinxymyhy Marie-ò. Isabeli heka tÿixykÿle Deuxu Tyytybythy-di ratximyhy.

⁴² Riajuamy rare deysana-di sôwere: —Kai hawyy ibutu-ribi deysana rarekre. Auladu tule deysana rarekre.

⁴³ Anoherekibo Wahíse waroramymy naderi. Jikarÿ ano anokõ rare.

⁴⁴ Adeke rahokujareku, kuladu wawoku-ki rexilòrelòrenymyhy tabedes-a-di. Tai tahe Isabeli rÿraximy ratximyhyre Deuxu Tyytybythy-di.

⁴⁵ Kai bekysabenyeke kia tetyhynyteki. Deuxu rybe dokuri adeke nade. Iwese tiki raryberewesele ibutumy rãikre.

⁴⁶ Marie rarybere: —Jikarÿ wawoku-ribi Wahí rewokuwydynyre.

⁴⁷ Wawokuribityhy wadekysarerri Wahí watarasodu dokuri rare.

⁴⁸ Ihky tahe tiki tekòdu-ribi walancokonakona-ribi tõhõti rosakre. Tahe iny ibutumy hawyy dekysanamy riwaninikre.

49 Deuxu dokuri anomydỹkÿnana wiwihičy wadeke riwahinyre. Tii tahe ityhy rare.

50 Tikiemy inydeke ruxetõena riwahinymyhÿre iny tamy wowydyna riwahinyrekí.

51 Ixityhy nohõtidu mahãdu tiki rehure.

52 Bede ikòlò sôwemy tiki rehure. Tule iny ianokõ mahãdu Deuxu riwikõhenanymyhÿre.

53 Rama risamahãdu deke rÿsÿna tiki riwahinyre.

54 Irybe tahe tiki rityhynyre anobo tiki inytybyreny deke tiki raryberemy. Tlkiboho tahe Deuxu riwikõhenanyre.

55 Ruxetõena tahe Abraõ deke riwahinyre tule tikiemy iriokore deke riwahinymyhÿre.

56 Marie tahe inataõ ahãdu Isabeli-wana riwyra. Idi tahe tasÿ-ò ròðsera.

57 Bededÿñana Isabeli-ò rehemynyre. Iriore reakremy ratxireriu, Iriore reare.

58 Isÿ mahãdu heka teysana-ò roholarenyre, iery mahãdu tule rabedesarenyre tamy Innyryrÿ raruxetõenyredi, Innyryrÿreny ruxetõena tamy riwahinyrekí.

59 Tahe debò inataõ txu-di, uladu notyky resynamy bede rÿire. Zacaria raninykemyre.

60 Tai tahe ise rarybere: —Anokõre, Joaõmy rarekre.

61 Isÿ mahãdu rarybere: —Joaõmy ninadu taheka ijõkõhykyre inysÿreny-ki. Anoherekibo tuukre? tai tuu raninike wahe.

62 Tuu Zacaria-ò rÿýraxiren: —Momybo raninykre?

63 Tahe Zacaria tababese rioreõ rimyre. Riritinyra kia: —Joaõ heka inikre. Tahe ijõ mahãdu ibutumy ribedeòtiidÿýnyre.

64 Iu tahe Zacaria rarybere Deuxu riwowydynyre. Tahe ibutumy isÿ mahãdu heka ruberure.

65 Ibutumy heka tii relymmy raremyhÿ Judeia mahãdu hâwâlò nihikÿmy.

66 Ibutumy tamy roholaré heka raryberenyre: —Timybo uladu rarekre? Innyryrÿ idi tarukimy iweribikre.

67 Tahe Deuxu Tytybythy heka Zacariatykymy ralore. Tahe Deuxu aõmydÿñnanamyhe relyyre timybo rabededÿñnananykremy. Tii rarybere:

68 —Judeu mahãdu Deuxu awi rare. Tii dori taijoi roram y nade.

69 Iwiòhedÿýmy tulemy tarasadu tyhy Tii heka Iòlò Davi mahãduy rare.

70 Deuxu Rybedÿdu mahãdu kia wesemy tuu raryberenyre.

71 Inydirený òludu mahãdurený-ribi riki iny ritarenýkre. Iny-di heka raruxetõerenýra.

72 Tahe iny-ribi tõhõtireny rosaõhykyra. Tahe rarybekre timybo raryberemy inytybyrenymy.

73-75 Tii heka iny ritarenýkemy inydirený ratxireri inyòludurený-ribi. Kia-ò heka rarybere inylabiereny Abraõ-ò. Tai heka rikiwiòhenanyrenyke brebuõlemy. Òbitimy iko-ò rakatxirenýhykyre.

76 Kai wariore Deuxu rybedumy mabekre. Kai heka mabekre Deuxuhuký rybemy rybedumy. Kai heka bòhonykre

Innyryrÿ-kò iry biywinskykremy.

77 Asÿ mahãdu-ò marybekre biu-ò hena kanakremy ihÿre. Deuxu heka tõhõti rosakre iòrarunarený-ribi.

78 Iny Deuxureny dori inydeereny ruxetòedu rare. Tii heka biu-ò hena ibutu-ò kidiòkre, tarasana wahe.

79 Kia bede lurumy rŷira mahâdu biuloosònamy robikre.

Zacaria rybe tahe rikonananyre. Loosôna ywinary-ò tahe ritñynykre.

80 Ihewo-ribi tahe uladu ratybienyre taumy-di Deuxu tyhydýÿna-ki tule. Tii heka bederahy-ki raremyhý. Tiutxumy rexitñynykre judeu mahâdu-ò.

2

1 Kia mahâdu iòlò Augusto inire. Kia heka ibutumy bede-ki inyni rittyritinykemy bede riywinyre.

2 Kurina heka Siria bede dinodu rare.

3-4 Jyje heka Nazare hâwâ-ki rasñymy raremyhý. Tai tahe Kalileia bede-ribi tiiboho roirenkyre Judeia bede-ò. Iòlò Davi dori tai reare, Belê hâwâ-ki.

5 Jyje tahe rare, tii dori Davi ijoimy rareki. Marie bòtomy tii ridyre tai ihâwy.

6 Tahe Belê hâwâ-ò rehemynyre. Tahe herina roxina heto ihoõre herina tamyreny. Taihe awaru roxina heto-ò roire.

7 Tai hâwy ratohouâsenyre. Idi rihetynyre awaru roxina hynaro-ò ritidikemy.

8 Iu tahe budoeni-di itxeredu mahâdu bedero-ki ratximyhýreny.

9 Idi tahe ſjuo tamy nadu Deuxu-ribi. Deuxu loosôna tamy ritynyre. Ruberurenyre.

10 ſju tamy rarybere: —Brebuõmyrenye. Rybe wihiķy-di adee rehemynyeri. Ibutumy iny reysakre ka rybe-di.

11 Atarasadu heka ratohouânyra Davi hâwâ-ki, abiu-ò hedu wahe. Tii heka Kristu rare, Inynyrýenyre wahe.

12 Kaiboho heka awaru roxina-ò inihe bòike itxeremy. Tai heka tohouâ roireri tyy-di rarahananymy.

13 Iule tahe sôwemy ſju widotyde Deuxu dee rawiunykremy, kiawese rawiunyrenyre riwowydynyrenymy:

14 —Biu-ki Deuxu loosôna ratxihiyymyhýre.

15 Tahe ſju ròòserenyre biu-ò. Budoeni-di itxeredu mahâdu widee raryberenyre. Wylemy Belê-ò ròkòirenkyre itxeremy kia aõmydýÿnanamy Deuxu inydee riteòsinyriò.

16 Tahe roirenryre idi tahe Marie, Jyje-txi rekoarenryre. Tuu robirenryre. Tahe broreni dòròtòhòhyna-ki uladu roire.

17 Tai tahe budoeni-di itxeredu mahâdu timybo ſju tamy raryberamy, rarybere.

18 Tai tahe ibutumy kia tamy roholaré ribedeòtiinymy rŷire.

19 Marie heka töhöti itxi reare. Tahe sôwemy raraykywydynanymy ronyre.

20 Budoeni-di itxeredu mahâdu ròòserenyre rawiunyrenymy Deuxu-ò Deuxumy réalare ibutu òraru-ki. Iwese ſju raryberewesetyhyle heka ibutumy rýire.

21 Iribi tahe txu rŷireu tahe rare Jesuisi notyky orokré. Debò inataõ reurotxu rŷireu Jesuisi notyky raorokremy raywire. Tahe rininirenryre Jesuisimy iwese ſju rarybere myna.

22 Xiwena rŷikemy bede rŷire Moisesi bede ywidýÿnamyna. Aõutxumy tahe dehemynyde Marie Jyje-wana kia idi riwinyrenkyre. Tahe Jyje ridykemy Jerusalë-ò idi ratxireri. Tai uladu-di roirenryre Deuxu-ò riteòsinykemy.

- 23** Kiamy heka Inynyr̄ Ritud̄ȳna-ki roire.
 Weryrykeki, Deuxu dee rawahid̄ȳkre. Tii uladudela weryrykreki.
- 24** Iwese tule bòtòe inatximy rawahid̄ȳkre ada bòtòerurà inatxi heka xiwenamý reakre Moisesí bede ywidý̄yna myna.
- 25** Hābuō tai ratximyh̄re Simeaō inire. Jerusalē hāwādu wahe. Deuxu rityhynymyh̄re hābuwi rare. Tii Kristu riraōmyh̄re Deuxu deòd̄ȳna wahe. Ijoi aōbina bina-ribi tarasadumy Deuxu Tytybytyhy heka tai ratximyh̄re.
- 26** Deuxu Tytyby ihetxiu tamy rarybere: —Kai buruōtyhy Deuxu deòd̄ȳnamy bobīdi.
- 27** Iu Jesuisise tyby-wana rehemynyreu Deuxu Tytybytyhy heka Simeaō riteōnre kowa-ò.
- 28** Simeaō uladu taaxiò-ki rimyre. Tahe Deuxu riwowydynyre:
- 29-31** —Kiamy heka Wanyr̄ Iòlò arybe retyhynyre timybo tarybete wahe. Ibutumy dorihe tewintya. Tahe aōwaxinyhe arurukre. Abiuōhenamý heka rabira. Tii ibutu iny tarasadumy rarekrebie biu-ò hena wahid̄ȳdu wahe.
- 32** Kia heka ibutumy iny-ò loosóna tewahinyta judeukōdu mahādu-ò. Tai judeu mahādu tahe wowydynamy tii rarekre.
- 33** Tai tahe Jyje Marie-wana bede riòtiinyre aōmybo rarybereki.
- 34** Simeaō tahe Deuxu deysanamy tamyreny rarybere: —Deuxu biu-ò henamý heka kia uladu rare. Sōwemy judeu mahādu tarasadumy rarekre, tule sōwemy tas̄y ituekre. Kia heka Deuxu deòsina rare. Sōwemy heka Jesuisimy rakyararybenynykre.
- 35** Ibutumy iny rayky-ribi heka ibutumy rit̄yñynynykre. Bederyry sōwemy bieryke tai aōhōk̄my bot̄yñnykre.
- 36** Tule Deuxu rybe eryd̄ȳnaō rehemynyre. Ana inire. Hāwy rare. Tii heka Fanueli riore rare. Asere mahādusyō rare. Tii heka rasenadunamy raremyh̄. Ijadòmamy raremyh̄u heka roire hābu-wana. Debò inatxi reurò beòralemy heka tii-wana raremyh̄ tahe tii rawytesenyre.
- 37** Tii 84 beòramy heka bede idi r̄ȳire wytessemy. Tii Deuxu dohod̄ȳna heto-ribi r̄ohōnyōhyymyh̄re. Tii heka rexitōenymyh̄re rumy txumy tabyreō-di.
- 38** Tahe tii rehemynyre Deuxu dohod̄ȳna heto-ò. Deuxumy reàlare. Idi Jesuisimy imahādu-ò rarybere tii tarasadumy rarekre.
- 39** Iu Marie, Jyje-wana ibutumy bede ywidý̄namy ituereu, riòòserenyre tahāwā-ò Nazare-ò.
- 40** Jesuisi raumynymyh̄re beòra beòramy. Iruru, ibede eryna sōwemy ijōdire Deuxu dori idi tarukimyh̄re.
- 41** Pascoa worana bedehesi riòlòd̄ȳnyre Jerusalē hāwā-ki. Jesuisi tyby heka iseboho roihymyh̄renyre tamy.
- 42** Tule Jesuisi waòinatxi reurò beòra-di ridyrenyre tamy.
- 43** Worana bedehesi rexihureu kidiòkesedenykremy doide. Tahe Jesuisi naride Jerusalékhikylé. Tiiboho rieryrenyōhyre naridemy.
- 44-46** Taijoirenwanale ratxirerilemy idi r̄ohōtinyrenyre. Txusohojimy heka bede idi r̄ȳidi, riererenyre. Tai rahaōhyrenyre iijesemy diòkesedenyde Jerusalē-ò ixypy. Inataō txa-di tahe tai nahadenyde, Deuxu dohod̄ȳna hetowo-ki wahe. Tii heka bede eryd̄ȳdu mahādu-wana ronyre. Roholamyh̄renyre irybe-ò ronymyh̄reny. Tule r̄ȳraxyimyh̄reny.
- 47** Tii heka ibutumy rirawyònomyh̄re. Tii dori bede ery nihik̄y rare.

48 Iseboho tahe bede riòtiinyrenyre tai ronyreki wahe. Ise tamy rarybere: –Waritxòre, anoherekibo kai ikykyreny-ki tanyte. Anoherekibo tuu wadekereny tewintyteri aijesereny-di watxireri.

49 Tahe Jesuisi rirawiyònyre: –Waijeserenykömyke. Waha heto-ki watxireri, Waha aõmysõdõõnamy reywinyhyy watxireri. Kia aõbo teiryõhytentyte.

50 Tiiboho rieryrenyõhyre aõmybo Jesuisi rarybereri.

51 Idi tahe dòòsedenye Nazare-ò. Tahe Jesuisi tyby rybe rityhyny-hymy raremyhõ. Tahe Jesuisise kia ibutumy riyrubunyhymy raremyhõ tarayky-ki.

52 Jesuisi tahe raumynyre. Bede erytyhymy relere. Ibutumy he iny iluure. Deuxu wowydyna-di ílhõre.

3

1 Tiberiò heka waiyre beòramy iòlòmy raremyhõ. Poncio Pilato heka Judeia bede dinodu. Ijõ heka Herodi inire. Inataõ iny my heka bede dinodumy raremy. Herodi heka Kalileia bede dinodu. Iseriore, Filipi tahe Itureia bede, Traconite bede-wana dinodu rare. Ijõ iny tahe Lisõnia inire. Tii Abileni bede dinodu rare.

2 Anasi, Kaifa-wana heka inatxi hãbu roire. Tiiboho wiwana xiwena wahidõõdu wedu raremyhõ. Kia bedeu heka Joaõ rehemynyre bedero-txi. Tii iny-ò Deuxu rybe týnydõõdu rare. Zacaria riore rare.

3 Tii kia bede ibutumy rybe ritynynyre, Jordaõ beroweramy ibutumy wahe. Kia wesemy rarybere: –Aõraru-ribi bòhonyke. Maratisebenyke. Tahe Deuxu aõraru riixâwididõõnykre.

4 Iwese Isaia ròritidõõyre wesemy heka wiji rÿire. Inyõ heka ryrymyhõ bedero-ki. Kia:

–Inynyrÿry bexiywinybenyke. Ryòbitihikÿ biwinybenyke. Hâloo bitÿxinybenyke wimyny biijaranybenyke. Iry iòweòwena ramyhõre heka, biòbitinybenyke.

5 Iratòratòkeki, wimyna biijaranybenyke.

6 Ibutumy iny heka Deuxu biu-ò henamy robirenkyre.

7 Sôwemy iny nade riratisebenykremy Joaõ-ò. Tahe tii tamyreny rarybere: –Kaiboho hemylalaweselemy toite. Deuxu ykarana-ribi bexitabenyke, aõwiwihihikÿ.

8 Uritere kawese ryberenyõmykre: –Abraõ dori iny labiereny rare. Tai tahe ibutumy awityhy rare inydeereny.

Jiarÿ dori adeereny ararybekre: –Deuxudeewikeki, Tii kia manadile iny riwinyke. Abraõ dee ijõ rioreõmy kia manadile riwinyke.

9 Woma heka òwòruraruti riòròmyhõre. Kia raratynyõkeki heka, raòròkre. Heòty-di wòmy ririradõõnymyhõke.

10 Tai tahe iny rÿõraxire Joaõ-ò: –Timybohe rakatxirenykre.

11 Tai tahe rarybere: –Inyõ tõre inatximy ijõdikeki, sohoji iny ijõ-ò ri-wahinyke. Irÿsõnadikeki, tule ritxuatxuake ijõkõ mahâdu-ò.

12 Iny witxiraõ Joaõ-ò rehemynyre. Tiiboho nieru tarasadu mahâdu rare bede dinodu-ò. Tai rÿõraxirenkyre: –Timybo aõhebo rokotõõnyrenykre.

13 Joaõ rirawiyònyre: –Uritere aõnihikÿmy itarasarenyõmykre. Bede ywidõõna tyriti myna ta tuukre.

14 Tai tahe soldado tamy rÿýraxire: —Inyboho tahe aõhebo rokotÿýnyrenykre. Joaõ rirawyönyre: —Inyõ biteranyötyhy adee nieru kanakemy. Inieru dori ahõõ aõkõ rare. Beysake, adinodu-ribi tiwesebo nieru tetamahâte-di.

15 Tahe kia iny mahâdu raraykynyre Joaõ-di. Kowa aõbo hãbu Kristu ihÿre.

16 Tai heka Joaõ rarybere: —Jiarý heka bedi araratisebenyrieri. Ijõ wahewo-ribi kanakre tahe woratyre inihiký rarekre. Tii heka awityhy rare. Jiarý heka raixýruwâhäre iwataâna aritake lau. Tii heka akanaratisebenykre Deuxu Tyytybytyhy-di. Heöty-di tule wahe.

17 Iti tebò-ki ratxireri. Maixõmo ruxity hitxina-di wahe. Tii heka ritakre. Maixõmo riyrubunykre ihyna-ò. Iruxityy tahe ritoonykre. Kia heöty heka tiu ruriötyhy.

18 Aõ heka Joaõ rarybere. Sõwemy aõna aõnamy iwesele rarekemy. Dohodýyna wihiiký-di tamyreny rarybera.

19 Bede dinodu Herodi heka taseriore riorese-wana roire. Aõbina binahakýle riwinyre kia. Tai tahe Joaõ tamy rarybere: —Kia awi aõkõ rare. Ibina heka rare. Sõwemy aõna aõna bina tule tii riwinyre.

20 Tai Herodi heka Joaõ mynomy riteranyre ròtenawo-ki roikemy.

21 Joaõ ixiwesehyyle rexitýmyranymy iny riratisebenyre. Tahe tule iny witxi-rahe-ki Jesuisi riratisebenyre, Jesuisi rexitõenyreu, biuwetyhy rarayre.

22 Biuwetyky-ribi tahe Deuxu Tyytybytyhyle dobhemey nade bòtõerurà wessimy. Biu-ribi rybeõ-ò iny roholare: —Kai heka Wariore tate. Aluure heka jiarý Wadeysatyhyre.

23 Jesuisi 30 beòramy raremy taaõmysðýyna tyhy ritelenyre, iny heka Jyje riorelemy röhõtinymyhyre.

24 Jyje heka Eli riore rare. Matate, Levi, Maki, Janai, Jyje, ibutumy labieheký Jyje rare.

25 Ijõ tahe Matatias, Amos, Naum, Esli, Nagai,

26 Maate, Matatias, Semei, Jyje, Joda,

27 Joana, Resa, Zorobabe, Salatieli, Neri,

28 Meki, Adi, Cosã, Elmadaõ, Er,

29 Josue, Eliézer, Jorim, Matate, Levi,

30 Simeaõ, Juda, Jyje, Jona, Eliaki,

31 Melea, Mena, Matata, Natã, Davi,

32 Ijese, Obede, Boasi, Sala, Nasaõ.

33 Aminadabe, Adimim, Arini, Esraõ, Peresi, Juda.

34 Ijaõ, Ijai, Abraõ, Tera, Nakõ,

35 Serui, Raau, Faleki, Eber, Sala,

36 Aina, Arfaxade, Sem, Noe, Lamei,

37 Metusalë, Enoi, Jarete, Maleel, Aina,

38 Enosi, Sete, Adaõ. Tii tahe Deuxu juhuu riwinyre iriore wese.

4

1 Bero Jordaõ-ribi Deuxu Tyytybytyhy heka Jesuisi diòòsedýýnyde Tai heka tule bederò-ò rexiykynyra.

2 Tahe Satanasi Jesuisi riurihire, 40 txu-di wahe. Aõ heka rirýsÿöhyyre Jesuisi kia itxumy txu rÿireu wahe. Idi tahe sõwemy rama risare.

3 Satanasi tamy rarybere: —Kai Deuxu Riõretthy tate-wana heka, mana bitxiyenkyre hinamy.

4 Tai Jesuisi dirawyönyde: —Deuxu Rybe tule kiamy rarybere.

—Hãbu hewa byre sohojiribile aõkõ irumy rÿimyhÿre.

5 Tai Satanasi heka Jesuisi ridyre heto ratyti tyre. Ibutumy hāwāhākÿ riteōsinyre bede bede rÿirá.

6 Tahe Jesuisi-ò rarybere: —Kai biwalàhànanykeki, ibutumy aõna aõna adee ariwahinskyre, ibutumy hāwāhākÿ dinodumy tule wahe.

7 Wahōrō heka rare. Inyō-ò aõtxile ariwahinskyre.

8 Idi tahe Jesuisi dirawyonyde: —Deuxu-ò sohojile walàhàna biwahinskyre. Kiamy Deuxu Rybe rarybere.

9 Idi Satanasi Jesuisi ridyre Jerusalē hāwā-ò. Biu-txi tahe rÿire, Deuxu dohodÿýna heto tyre-ki wahe. Tii narybede, kai Deuxu Riore tyhy tate wana heka bexiwatxitxinyke inihe karibi hetoratyti-ribi.

10 Ÿju riki arayrubunykre wa. Deuxu taÿjuõ bede riywinyre aramykemy.

11 Tule kia rarybemyhÿre Deuxu Rybe.

Awa riki manaõ riwotõmonyyöthy.

12 Tahe Jesuisi dirawyonyde: —Tule Deuxu Rybe rarybere: —Inyō heka Deuxu uri urihixiöthy.

13 Rexihure tahe Jesuisi urihixina. Tahe Satanasi heka Jesuisi ririre.

14 Idi tahe Jesuisi ròösere Kalileia bede-ó. Deuxu Tyytybytyhy ruru tahe tii-wana ratximyhÿre. Ibutumy heka kia hāwā-ki ibededÿýnana rierymy hÿreny.

15 Jesuisi heka dohodÿýna heto-ki ròbedeerydÿýmyhÿre. Ibutumy tuu rarybere. Tuu reälämy rarybemy rÿimyhÿ.

16 Iribi tahe Jesuisi ròösere tai raumynyréò, Nazare hāwā-ò. Sabado txuu tahe dohodÿýna heto-ò reamy raremy iwesehyyle. Tii tahe lamamy rÿire tyyriti-di rariakremy.

17 Tahe tamy Isaia tyyriti riwahinskyreò. Tahe Jesuisi riijemyhÿre rybeò idi rariakemy. Tai idi rariare:

18 —Wanyrÿ Tyytybytyhy waki ratxireri. Rybe Tÿmyra wihiķy inyko aroto-hodÿýkremy. Iny aõkõ mahādu-ò rybe wihiķy ararybekemy riwatare. Tule iny ròtena-ki rÿira mahādu, jiarÿ ariòlòdÿýnykemy. Kiamy heka tamyreny ararybekre. Tule ruetÿmyra ariwahinskyre ruetä mahādu-ò. Iny idi rarÿýnymphÿre mahādu-ribi, aritakre idi risinymyhÿreki. (Aõna aõnamy risýnryrenymyhÿreki wahe.)

19 Tibedeubo Inynyrrÿeny taijoi ritakremy ararybekre.

20 Idi tasÿ ixypy riwerasenye. Tahe riwahinskyre ixypy kia hābu riyrubunyphÿreò. Tii ronyre. Ibutumy kia dohodÿýna mahādu idi retehemey rÿimyhÿre.

21 Tahe Jesuisi ritelenemy rarybera: —Wiji idи rariará heka aõbo tamy ibededÿýnanam y roire. Kia aõbo ritidÿýna-ki roireri ihetxiu. Kaimy tahe wiji rarybereri, jiarÿ heka tii rare. Tii adeereny tyyriti rariará wahe.

22 Tai tahe bede riòtiinyrenye. Kia tahe aõmybo raryberakí. Tahe widee raryberenye. Kaa heka Jye riorele ratxireri.

23 Tahe Jesuisi ixityre tamyreny rarybere: —Aõu kaiboho wamy tarybeteny-teri rybeõmy, myÿ manarybeke: Kai bexideytenyke, härì, òhotibedu. Kiamy aõbohe wadee manarybebentykemy atxitenyteri:

Iwese Kafanaõ bede-ki tewintye wese ariwinyrenykemy wadi atxitenyteri, ahāwā-ki.

24 Adeereny inihe tuu ararybekre. Rybe tÿnydÿýdu heka õmo rityhynyöthy ihāwāreny-ki.

25-26 Tahe iwitxiramy ararybekre. Ibedeu kia raremyhÿu, sôwemy heka rama reamy raremyhÿ judeu sÿ mahâdu. Sôwemy wytese mahâdu heka ramamy rurumyhÿre. Biu heka roaõhykyre tai inataõ beòra weeremyhÿ wahe Saretâ hâwâ heka Sidõ bede-ki tii rasynymyhÿre. Tahe Deuxu bede riywinyre Elias rakemy iny sohoji wytese-ò, rýsýna riwahinykelemy wahe.

27 Eliseu bedeu heka sôwemy tyybinadu rýimyhÿ. Sohoji inyle riteytenyre. Naamy heka inire. Tii heka Siria bede luduõ rare.

28 Kia dohodýña mahâdu heka ibutumy iu tamy rakyarananyre.

29 Rimyrenyre heka Jesuisi. Idi retýhirenyre hâwâlô ratya-ò ridyrenyre. Idi rehurenykemy riwisýnyrenyre.

30 Tahe Jesuisi inysôwehekÿy-txi ralore. Idi rahenyre.

31 Iribi tahe Jesuisi rare Kafanaõ-ò, Kalileia bede-ò. Sabado txuõ txuõlemy heka Jesuisi iny ribedeerynymyhÿre.

32 Sôwemy heka iny ribedeerynymyhÿre mahâdu tamy awimy rýira, irybe dori awireki wahe.

33 Hâbuõ raremyhÿ dohodýña hetowo-ki tytybybinahakÿ-di tahe taumywo-ki ratximyhÿ. Tai tahe tii ryryre:

34 –Jesuisi, Nazareludu, aõhebohe ijoi bisýnykremy atxiteri? Biwahubenycré aõbo? Jiarý heka araeryre mobo taté. Kai heka Deuxu deòdu atxiteri.

35 Tai tahe Jesuisi tamy rarybere tytybybina iumywo-ki riirykemy. Iribi riòlòdýnyre. Tahe idi rehure iutyde-ò idi iribi ròhonyre. Hâbu aõhe risýnyõhyre.

36 Ibutumy heka iny ribedeòtiidýnyre. Iny sohoji sohoji widee rarybere: – Aôrybemy aõwe tii rarybereri? Timybo iny-ribi tytybybina riteónyke.

37 Ibutumy timybo Jesuisi riwinyre, ijyynamy reare.

38 Tahe Jesuisi ròhonyre Simaõ heto-ò idi rare. Simaõ riòrelahi webinadumy roire rubuna-di. Tai Jesuisi-ko tuu relyyrenyre.

39 Tai Jesuisi ibireweribi-ò rare. Tahe irubuna iribi riòlòdýnyre. Tahe tii ritamadýnyre. Rýsýnaõ tamy riwahinyre.

40 Ibutumy iny tawebinadu mahâdu didydenye. Ibutumy Jesuisi riteytenyre tibò iratityre rilidimyhÿre. Sôwemy iny tytybybina-di rýireri mahâdu riòlòdýnyre.

41 Iu tahe ryrymy reamy rýimyhÿ: –Kai Deuxu Riòretyhy tate. Tii Jesuisi rierymyhÿ tii Deuxu deòdu raremy, tytybybina wahe. Tai Jesuisi tamy rarybere rybeõkemy.

42 Txu ijiramy Jesuisi rare bedero-txi ixisohojile. Iny sôwemy riijemyhÿ. Itxi rearenyre, iatysy deramy rekoamyhÿreny.

43 Tai Jesuisi rarybere tamyreny: –Jiarý heka Rybewihikÿ Týmyra arelyykre iwitxira hâwâ Deuxu Òlona Týmyramy arelyykre. Tuu Deuxu diwateónyde.

44 Jesuisi ibutumy Judeia mahâdu bede bedemy dohodýña rýiraki roto-hodýñmyhÿre.

5

1 Jesuisi tahe aho ijà-ki rýire Kenesare aho ijà-ki. Iny heka sôwemy Deuxu rybe-ò roholakemy iu rýimyhÿ.

2 Tii robire hâwõõ inatximy roinyimyhÿre. Waxidumy mahâdu heka rirahure rià-di risuhòreri.

3 Idi tahe rimyre hāwòõ. Simaõ hāwò heka rare. Tii tahe ixi-di ritaranyre beroro-ò. Tai tahe tii rexidelenymy relyyre. Kia iny r̄ymyh̄ mahādu heka ribedeerynymy relyymyh̄re.

4 Rexihure rybe-ribi. Idi tahe Simaõ-ò rarybere: —Make wa bera-txi. Rià bitidike. Bimykemy utura.

5 Tahe Simaõ rirawyònre: —Wanyr̄y, ruu wa wadirený aõkõhykylemy bedewadirený rareri, uturamy ho aõkõ. Tarybete urenana anakre. Aritidikre heka rià.

6 Tahe ritidireu tahe, rià utura sõwemy rimyre, kia rautxienyre. Tule riykamyh̄ rià.

7 Talawò biòwa mahādu-ò ryryre: —Bòdòibedenyeke bidiwawiòhenanybenykemy. Inatxi hāwò heka r̄yxire. Ritýxinyre utura-di. Ihyy berahatxi-ò ijiramy riwisýnymph̄ ilawòreny.

8 Simaõ tuu robire. Tii Jesuisi ratximyh̄re tahe tatiowomy resere Jesusiko-txi. Simaõ Pedro rarybere: —Wanyr̄y, aribi kõny iòhòmy ar̄yiothy. Jiar̄y heka waõrarudimy rare.

9 Simaõboho bede riòtiinymy rabedewore aõma utura sõwemy tamyreny riwahinyraki wahe. Tii tuu iximy rarybere.

10 Ibutumy tiiboho mahādu ribedeòtiidýñyrenyre Zebedeu riòre kia Txiau, Joaõ-wana. Jesuisi rarybere Simaõ-ò: —Brebuõmyke heka ikonana-ò heka utura bimykremy. Wadee dori maaõmysýdýñykre hābu wadee bimykremy. Tamyreng biwatýnynykre. Iwese utura temymyh̄te wese, wadee hābu wiji bimykremy waeriydýña mahādumy rarekremy.

11 Tahe waxidumy mahādu ibutumy kaa tawaxi tarià iu ririra Jesuisi riheludunykre.

12 Ròirenyre rirónyrenyre ibutumy hāwā-ò. Idi tahe hābuõ rare ityyjjyjyhykyle. Hābu Jesuisi robireu tahe resere iko-txi, rexitönenyre: —Wanyr̄y, adeewikeki biwateytenykre.

13 Jesuisi tamy tebò ritetemy rarybere: —Kohe, arateytenykre. Tii reytemy rearé.

14 Tai Jesuisi rarybere tamy: —Inyõ-ò tahe ijyyõmykre. Xiwena wahidýñdu mahādu-ò make. Tai maxiwekre tuu Moisesi bede riywinyre myna. Xiwenaõ heka biwinymy biwahinykre. Moisesi rarybere wese wahe. Iny mahādu-ò heka biteõsinykre. Kia riteõsinykre teytetamy.

15 Tahe ihârele Jesuisi ibutumy rieryre. Sõwemy iny heka wirotyre raho-lakremy. Ijõ nadé aõma iwebinaduna ibina-ribi riteyteuykemy.

16 Tahe Jesuisi iribireny aõma rexitönenykre rexitare.

17 Ijõ txuu ròbedeerydýñyph̄, fariseu mahādu, bede ywina rybe bede erydýñduõ-wana ronymyh̄reny. Ibutu hāwā hāwā-ribi dotydenye wese tahe sôwerenyre, Kalileia bede-ribi Judeia bede-ribi, Jerusalē hāwā-ribi. Deuxo deytene Jesuisi-ki ratximyh̄. Jesuisi hāwālò-ribi dobehede tii-wana, taerydýña mahādu-wana wahe. Tahe sõwemy iny iube-ki ributunymy ronymyh̄re.

18 Iny mahāduõ heka hābu iumymy manadu kididydenykemy ratxireri Jesusiko-ò ritidirenykemy. Idi tahe hābu webinadu wahe Jesuisi-ò rakemy bede riywinyre. Inatyhyle riatyhynyre.

19 Inysõwereki tahe tamy rehemynyrenyöthy. Tai tahe hetoratyti-ò raõwõnyre hābu webinadu-di. Iribi tahe diberesedýñyde reroti-di.

20 Jesuisi robire, rieryre aõma rityhynymy ratxirenryrer. Hãbu-ò Jesuisi rarybere: –Wy, aõraru heka raixãwidýñyra.

21 Tahe fariseu mahädu he widee raryberenyre: –Mobo kia hãbu ratxirer, timyhe tu kia irybeõna rybe-di. Deuxu-ò kia rybe ibinatyhy rare. Deuxu sohjole õraru-ribi iny riixãwididýñymyhyre.

22 Tahe Jesuisi rierymyhý timybo rexinohõtinymyhyreny. Tai rarybere: – Aõherekibo kia wesemy texiraykynytenyteri.

23 Tibohe irutaõre webinadu-ò rybe: –Aõraruna reixãwididýñyra ada my-imy mariake aõbo.

24 Deuxu Riõre Hãbutyhyhyký jiarý rare. Tai waruruna wadee Deuxu Riõre õraruna ixãwididýñnamy. Katahe bierybenykre inatyhymy aõbo rarybereri: – Myike, abyre biwymy asý-ò ta mahe.

25 Hãbu tabyre rimymy tahe aõwesele tasý-ò rare. Deuxu riwowydynymy rare.

26 Sõwemy iny ribedeõtiidýñyrenyre. Riwowydynymy rýimyhý. Tiiboho raryberenyre: –Aõwitxiramy wiji inyboho robirenryra. Tiu juhuu tukõre-ribi wahe robirenryra.

27 Iribi tahe nieru bede dinodu nieru mynydumy robire, Levi heka inire. Tii heka raaõmysõdýñymyhy titxibo nieru tarasana-ki. Jesuisi tamy rarybere: –Manakehe wawana.

28 Tahe taaõna ibutumy ririre, idi ihemy rare.

29 Levi tahe taheto-ki roxinaõ riõlõdýñytre Jesuisi dee. Tamy rehemynyre nieru arisidu mahädu, tule fariseu mahädu. Ibutumy iny iarixina mahädu.

30 Kia fariseu mahädu kia bederydýñdumy mahädu tyritiritybedýñdu mahädu kie heka aõbina binahylemy rarybereri Jesuisimy. Jesuisi terydýñna mahädu-wana kiamy rarybereny: –Aõherekibo kaiboho teroxitenyteri, nieru arixidu-wana, iõraruõdu sõwe mahädu-wana.

31 Jesuisi rirawyönyre: –Iny awimy ratxireri-wana, õhotibedumy reaõmyhyre. Webinadu mahädule ta tuu reamyhýre.

32 Õbiti mahädu-ò aõkõ heka jiarý anade rybemy. Tiibohole heka ixi-txi tõhõti reakemy idi watxireri.

33 Tahe tiiboho Jesuisi-ò rarybere: –Joaõ heludu mahädu roxiõmy txumy rýire. Tule tiiboho rexitõenryrenyre. Sõwemy rexitõenymyhyre fariseu mahädu erydýñna tule. Tahe aijoi tahe riroximyhyrenyre riõmyhyrenyre.

34-35 Tahe Jesuisi tamy rarybere: –Håwyymy heridu týmyra ijo ratxikeki heka tiu itobidýñana mahädu wahe. Kia heka riroximyhyke. Kia tahe týmyra iribireny ratakrek, iijo mahädu renarehekre.

36 Tyky týmyraõ tiukytyby dòbõnamy iny ritidiõtyhy. Timyki dori wii wiõbydýñõna.

37 Vii týmyra heka tiu aõirõdu tyky watxiwe yla tyby-ò rarareõmyhyre, tukeki ta kia raykakre idi vii urile rejujukre.

38 Vii týmyra heka hyna týmyra-ò rarareemyhyke.

39 Inyõ vii tybyhyký riõkek, itýmyra rexitõenõtyhy. Kiamyki rybe. Viit tyby dori itýmyra-ribi awi rare.

6

1 Judeu elehydýñymyhyreny txu kia idi rekorenryre maixõmoho-di. Iery-dýñna mahädu rimyra maixõmo, maixõmo, debõ-di riroxityxiwimyhy riymy idi rare.

2 Fariseu mahādu tuu robire. Tam yrȳraxire: —Aōherekibo kia wese tewynyteri. Kiamy heka iwidýömyke bede ywina rybe rarybemyh̄yre judeu elehydýönymyh̄renytxumy.

3-4 Jesuisi tamyreny rarybere: —Ihetxiu Davi tamahādu-wany rama risareu, Deuxu dohodýyna hetowo-ò rironyre. Tai Davi xiwena rýsýnale taijoi-wana rirȳsýre. Xiwena wahidýdule heka irýsýdure, inywixira ta aókō.

5 Jesuisi ritýnnyre tamy: —Hābutyhyhyký jiarý rare, Deuxu Riore wahe. Kiatada sabado wedu jiarý rare, elehydýönymyh̄renytxu wedu wahe.

6 Ixityre ralore dohodýyna mahādu heto-ò ròbedeerydýkemy. Hābuō tai rare tebò rabinamy.

7 Tahe fariseu mahādu Jesuisi-ò retehere. Riteyteynykemy kia hābu webinadu judeu elehydýönymyh̄renytxu. Rexiwodohonanyre. Kiatxuu tii riwinyrekeki tahe ribinanyke judeu elehydýönymyh̄renytxu, riwinykeki wahe.

8 Jesuisi rierymyh̄re aómybo tiiboho raraykynyrenyri. Jesuisi tamy rryryre, —Aōma hābu debóbina-ò: —Mynyike ini, ityareny-txi.

9 Tahe fariseu mahādu-ò Jesuisi rarybere: —Arý̄raxikre inihe adeereny, awire adee ka hābu debò ariteytenyke sabado txuu. Aōbo adeereny awire sabadotxu widýy. Aōwihihýwidýy my aōbo ada aóbina widýy my. Rubu-ò wahidýy aōbo ada rubu-ribi itarasa aōbo.

10 Retehere! Ibutu-ò idi hābu-ò rarybere: —Ebò inihe biditeòsinyke. Tiu hābu tebò riteòsinyreu tahe, reyttere.

11 Reburerenyre heka. Timybo Jesuisi risýnyrenykemy rexinoh̄tinyrenyre.

12 Idi tahe Jesuisi heka hāwälöratyy-ò rare ixitöedýy my Deuxu-ò. Rureherehemy heka tamy rexítöenymy bede idi rýire.

13 Txujaramy tahe ludu mahādu-ribi waòinatxi reurò taheludutyhy mahādu ritare. Tarybemy rybedumy rininirenryre.

14 Sohoji ijō heka, Simaō inire, Pedromy idi ranire, ijō tahe Andre rare, iseriore. Idi Txiau, Joaō, Filipi, Bartolomeu.

15 Mateu, Tome, Tadeu Txiau, (Kia Txiau heka Afeu riore rare.) Ijō Simaō Kana bedeluduō rare, tasubedeluudure.

16 Juda Txiau riore, ijō Juda Isariò tahe Jesuisi tyhedýydu rare.

17-18 Jesuisi dobehede bedero-ò hāwälö-ribi. Tahe sôwemy iny iheludu mahādu tii-wana rýimyh̄. Judeia bede mahādu Jerusalē hāwā mahādu. Tule Kalileia bede, Tiro hāwā, Sidō hāwā mahādu. Tiiboho wii ributunymy hāwā mahādu Jesuisi-ò roholakemy idi reytekemy. Kia tai ròteytedýy myh̄.

19 Ibutumy Jesuisi tyky-ò tamy adereximy risýnymyh̄re adeytena iribi ròhönumyh̄.

20 Tam yrȳraxire: —Kaiboho aókõrenyre-ki, beysebenyke. Deuxu Òlona dori ahõõreny rare.

21 Ramá arasarerri-wana beysabenkye. Bihydymy dori mabekre. Tule tahtinyteri wana beysakre ihewo-ribi.

22-23 Beysamy butxuenykre, inyō umy radónykeki tule. Kaiboho dori Deuxu Riore tetyhynytenye jiarý tiire, Hābutyhyhyký Riore wahe. Kia mahādu eramy ijira Riore rýikeki beysake. Beysa tyhyki tai. Biu-ki dori aōwihihýký bitakre. Deuxu rybemy rybedu mahādu tule rotýnyrenyre iòraru-ki.

24 Kobe lähäxe kaiboho ityhy mahādu abedesanareny dorihe rexihura.

25 Kobe lähäxe ahädyreny mahādu, aramasanareny dori rehemynyre. Kobe lähäxe abedesareny, ahinanareny dori abrunareny rehemynyre.

26 Kobe làhàxe atyhydÿý sôwereny tule dori. Ilabiereny rybemy rybedutyhy aôkô rityhynyrenyre.

27 Warybe-ò taholatenyteriki inihe ararybekre. Aòludu luumy atxibenyeke amykyadureny-di, awimy idi mabeke.

28 Ibinamy aôma umy rarybeki aôbinahaký riwinykeki, tamy bexitòenykre Deuxu-ò.

29 Aösñy-ribi anahatenykeki iyre-ribi iwyòdÿýmy tamy bexirahòreke. Inyõ atyky riwykeki tule tamy arahana biwahinyke.

30 Iwese aôtxiu aôna inyõ adee rexitòenykeki, tamy biwahinyke ixyby iribi iwydykôkemy.

31 Aôbina inyõ adee riwinykôkemy atximahâte. Iwese tiu kia aôhökýmy inyõ isydÿýomykre.

32 Kai aluu mahâdu sohojile iluuõmyke; òrarudu mahâdu dori tuu rÿimyhÿre.

33 Kai aery mahâduôle tawotòemahâte, timyki Deuxu-ribi aô atarasaõna. Iny itxýte iehehe mahâdu dori widee rawotòemyhÿre.

34-35 Òrarudu mahâdu heka widee rihuòtemyhÿre. Iribi tahe iwesele ixyby kidiwykemy idi riwisñymyhÿ. Kai ta buhuòtemyhÿke idi tehuòtete ixyby iraròsökômyke. Tukökeki ta Deuxu-ribi aô atarasaõna. Aòludu luumy atximahâbenyeke. Tai Deuxu-ribi aôwiwihiýk bitakre. Tai Deuxu wihiýk riòremy mabekre. Tii dori inywi-ò inybina-ò awire.

36 Awimy kaiboho boibeke, iwese boreny awimy biu-ki ratximyhÿre wese.

37 Inyõdee kyarakômyke tai Deuxu adee rakyarananyheny. Inyõ taòraruna biixâwididÿýnyokeki, Deuxu tahe aòraranu riixâwididÿýnyôkre.

38 Ainytyhyke inyõdee imyna Deuxu adee rainytyhnanyhykcre. Deuxu ibutumy aôwi adee riwahinykre. Tiwesebo tòwahite wesemyna idi Deuxu adee ròwahikre.

39 Aômybo ribedeerynyre ijyyõmy relyyre: —Inyõ ruetà heka riwiòhennanyôtyhy iwitxira iny ruetà. Tuukeki heka hâloo-txi wiwana resekre.

40 Ierysÿdÿý iòrysÿdÿýdu, kia ratyre aôkô ratximyhÿ. Kia uladu ratyryritinyre nihikýmy tahe erysydu tiu taerysydÿýdu ratyre ratxiõmyhÿre.

41-42 Òwòrukre nihiký aruety-ki roire. Aôhererekibo aseriore ruety-ribi òwòru rÿnysiò tarasamy tewisñyteri. Kia heka itxenadÿýdu tate. Juhuu òwòrukre aruewo-ribi bitakre. Idi tahe betehemy iruewo-ribi aôsõmo bitakre.

43-44 Òwòru wihiýk tiu bederaty binaõ riwahinyôhyymyhÿre. Tule òwòru binahaký bederatywimy raratynyõmyhÿre. Òwòru raerymyhÿre iraty-ò itxere rÿimyhÿreu, beraty-ò retehemy awire ada ibinare aôbo beraty-ò retehemy awire ada ibinare aôbo. Figoraty uvaraty tiu iwitxira òwòru-ribi raheõmyhÿre.

45 Hâbu heka aôwimy rotÿýnomyhÿre iwo-ki tuu rÿimyhÿremyna. Tule hâbu bina aôbinam y rotÿýnomyhÿ iwomu tuu rÿimyhÿremyna aôbina bina. Inyõ dori aômy raraykymyhÿremyna rarybemyhÿre.

46 Kai rarybere boholaõkeki aôbo biwinykeki. Uritere wanidÿýomy. Wanyrýmy tiwaninimyhÿtenyte tahe warybemynamy atxõhyylemyhÿtenyte.

47 Tiwese hâbu warybe riwyinyre wese adee ararybekre. Tiu heka ariteosinykre.

48-49 Hâbuõmy akoren y arelyykre. Tii warybe-ò roholare idi imynany rotÿýnyre. Tii kiata taheto riwyinyre manadelemy ria-di. Beòra iheto reseðhyre manatyre-ki relereki wahe. Ikõmyta warybe-ò roholakõre, kawese

rotÿnyre. Taheto uritere sukile riwinyre. Beòrau ta, urile resere. Ikyhy-nakõreki wahe. Kiamyta rotÿnyre warybe tyhydÿdu-ò idi ityhydÿdukô-ò.

7

¹ Jesuisi tarybe rahu-di tahe Kafanaõ hâwâ-ò rare.

² Tai Roma soldado dinoduõ tai ihÿmyhÿ. Teòduõ tahe binamy irubu iòhomy roimyhÿ.

³ Soldado dinodu Jesuisini-ò roholareu tahe, iòrysymy rarybere. Taita judeu mahâdu kia matuariõ rexitðenyre aõma kididykremy riteytenykremy kia webinadumy roireri.

⁴ Tahe Jesuisi nade juhu be kiamy Jesuisi rarybere: —Ka hâbu heka awi biwiòhenanykre heka.

⁵ Ka hâbu heka waijoi luu nihikÿ rare ihyymy ta dohodÿna hetoõ riwinyre waijoi-ò.

⁶⁻⁷ Tai tahe Jesuisi rare tiiboho-wana. Tehemyny sÿ iòhomy rare. Idi tahe ryrowetyakile Jesuisi-wana wii riòbynyre. Aõma soldado dinodu kia biòwa-ò wahe. Rarybere he aõma soldado dinodu kiamy rarybereri: —Noõmy heka. Ihârele teka awimy rareôle heka bedehe mynyke. Awi tate timy heka anaixiranyötyhy dori raixÿruwÿhÿre alau adee ixitðedÿ-ò aõma dori adee rybe rÿikekile aõweseleke wadeòdu kia reytemy reake.

⁸ Jiarÿ dori inydee radÿdu jiarÿ rare. Aõbo riwinykemy. Kia riwinyre warybemynale kia heka jiarÿ rare. Wadeòdu-ò rarybewâhâraki heka: —Kia biwinybenyke. Riwinymyhyrenyre. Kai tule marybeke, beyteke. Tahe aõwese reytemy reake. Robedeòtiidÿnyre, kia tuu rarybereki wahe.

⁹ Jesuisi ròkesereri kia rarybemyhÿò wahe: —Jiarÿ ka tiu judeu mahâdu-ki. Hâbuõmy rabio watyhydÿynamy. Rabireri riwatyhynrerri rabireri.

¹⁰ Soldado dinodu deòdu ròkesereri. Ixyby reytereri idi ronyre.

¹¹ Jesuisi rare terydÿna mahâdu-di ijõ hâwâ-ò. Naï hâwâ-ò heka rare. Kiemy rahyymy heka rahyyre. Sôwemy iny iheki rare.

¹² Hâwâ ijõ-ki rehemynyreut tahe kia ibutumyle rehemynyre. Sôwemy iny rubudu rareò wabede-ò. Weryrybòõ rurure. Ise, wytese, heka iriòre sohojihylere. Iny sôwemy heka riheludunyre tahi-di taibru-di.

¹³ Tai Jesuisi tuu robireu, idi rexiwòtenymy kamy rarybere: —Ibrukõmyke!

¹⁴ Jesuisi debò ritidire caixaõ-ò. Iu idi itxyydu ruhurenyre. Idi tahe rarybere: —Weryrybò, bexixake wahe.

¹⁵ Weryrybò rexixamy reamy ronyre. Idi rarybere. Tai tahe Jesuisi ise-ò riwahinyre.

¹⁶ Ibutumy tasÿ mahâdu ribedeòtiidÿdunyre. Tai tahe Deuxu riwowy-dynymyhyreny: —Ebe, aõherewe, Rybedu nihikÿ kÿnyhe witxijumy inydeereny rehemynyre.

¹⁷ Kia taheka bede bede hâwâmy Jesuisini reare.

¹⁸ Joaõ heludu mahâdu ibutumy tuu relyyre iko.

¹⁹ Inatxinareny Joaõ riteònnyre Jesuisi dÿýraximy kamy wahe: —Kaiwe nodu aõbo tate, ada txio aõbo ini nodutyhy ariraõrenykre?

²⁰ Idi Jesuisi-ò ròirennyre tuu itÿýraxidÿymy; —Kai we nodutyhy tate? Ta txio aõbo ini ijõ ariraõrenykre?

²¹ (Iu ta Jesuisi yla aõkõ webinadu, binanamy binana mahâdu riteytenyra, tytybybinamy ykydu mahâdu, iruetà mahâdu sôwemy tule.)

22 Irahu-di ta Jesuisi rarybere Joaõ ijoí-ò: —Bòòsebenyke. Ibutumy kamy tabitenya taholatenya Joaõko-ò tuu belyybenyke: —Iny ruetà bina mahãdu retehererimy, Iny rutière mahãdu rariarerimy, tyybinamy binana mahãdu reytererimy, iny nohõtity mahãdu roholarerimy. Iny rubu mahãdu heka rubu-ribi rexixarerimy, urimynodu mahãdu heka Rybewihiký Tõmyra-ò roholarerimy.

23 Iny bedesa heka rare, warybe tyhydýýdu mahãdu.

24 Joaõ heludu mahãdu iribi röhönyreu tahe Jesuisi rarybere Joaõ bededýýnanamy: —Aõmybo wahe Joaõ-di tõhõtinytenye aõmy tubedi nohõtinyrenyre tamy itxerenada bederahy töitenyteki wahe. Otxirarade wese yhy-ki idi tahõtinytenye.

25 Aõma hâbu urimynodutyhy aõbo tahõtinytenyteri. Hâbu tyywihihikýdiremy tahe tahõtinytenyteri. Iwese iõlõ taheto wihihiký-ki ratximyhýre wesemy aõbo tahõtinytenyteri.

26 Wadee manarybeke aõbo betehekemy tahõtinytenyteri. Deuxu rybeduõmy aõbo tahõtinytenyteri. Inatyhy tii rare. Kia ratyre heka tii rare.

27 Aõma dori tyriti-ki rarybemyhýre:
—Tii heka wakoki kadehemynkemy ratximyhýre, tamy relyykemy, ryõ riywinymyhýre.

28 Inatyhy kaa rare. Tie heka ibutu hâbu ratyre ratximyhýre. Ihârele tahe inyõ Deuxu Iõlõna-ki ratxikeki heka iratyre ratximyhýre.

29 Tahe nieru butudýýdu mahãdu kia-ò roholare. Tule sõwemy iny kia-ò roholare. Tiiboho Deuxu bede ywina tyhydýýdu mahãdu roire. Tule Joaõ Sebedýýna mahãdu roire.

30 Fariseu mahãdu tahe, bede ywina erydýýdu mahãdu tahe Deuxudeewina dera rare. Tai Joaõ-ò ratisebemy roiõtyhy.

31 —Mowesebo heka wijnabòdu mahãdu wesemy ratxireri.

32 Uladu mahãdu wesemy tiiboho ratxireri. Tiiboho ijõ uladu mahãdu-ò ryrymhýre: —Inyboho rawiunyre, tahe kaiboho teseõtyhy. Wobina wiu rawiunyre tahe kaiboho tahinyõtyhy.

33 Joaõ Sebedýýdu renareherenyõmy rÿire, vñi riõõre. Ihâre tahe kaiboho tarybete: —Tii tytybybina-di ihýre.

34 Hâbuthyhyký jiarý rare, Deuxu Riõre wahe. Jiarý reroximyhýre tule reõmyhýre. Tai tahe tarybemahâte jiarý wabyre nihikýlemey wamomohõkýremy. Jiarý riki òrarudu liinatyhy heka jiarý rare, nieru tarasadu liina wahe.

35 Ihâre tahe aõikõkõlemy heka taraykynymyhýtenye ihâre taheka òbitilemy ixi-di tahõtynamahâtenye.

36 Fariseu mahãduõ heka Jesuisi ritobinyre taheto-ò roximy. Jesuisi tahe rare idi ronyre roximy.

37 Kia hâwâ-ki tahe hâwyõ rasõnyre, wydena wahe. Tii heka Fariseu heto-ki riroxirerimy roholareu, tii tule rare. Tahe hyna õwyhyký rimyre. Alabastro aderõnahynani rare.

38 Hâwyõ tahe Jesuisi hewomy ronyre, iòhõmy. Tahe aderõna ritxiwire iwatyre. Tule iwa-ki ruworuwõmy ratximyhý irube-di iwa risuhõra idi irade-di rabunyre.

39 Fariseu kiamy robireu, ixideele rarybera: —Kia hâbu Deuxu rybeduõ aõkõ rare. Tuukeki tii hâwyõ rieryke aõhâwybo tii ratxireri.

40 Jesuisi tahe fariseu-ò rarybere: —Simaõ, adee ararybekemy watxireri. Simaõ tahe rarybere: —Manarybeke Waerydýýdu!

41 Tahe Jesuisi rarybere: —Nieru huòteduõ heka inatxi hābu-ò niero ri-wahinyre. Ijõ 500 rihuòtera, ijõ tahe 50my rihuòtera.

42 Idi tahe hābu inatxi nieroõhyymy rÿire òòsemy tanieru tamy. Tai tahe niero huòtedu riwotõdenyrenyre tahe ritusanyre, wiwana iöwy ri-xãwididÿnyre. Tibo huòtedu ilàhànadÿdu tyhyre.

43 Simaõ dirawyonyde: —Kia òsana 500my rihuòtera. Tahe Jesuisi rarybere: —Inatyhy rare.

44 Jesuisi tahe hãwy, riijemys, tahe Simaõ-ò rarybere: —Kahãwy ini bidiijke. Jiarõ nadehemynydeu, tii tarube-di wawa risuhòra. Kai beeõ tadiwyôte. Tii tarube-di riwawasuhòra. Iu tarade-di riwawarabunyra.

45 Kai tiwawehityhynanyôte rehemynyrau, tii tahe riwaatyõhyymy ratxireri.

46 Kai warade-ki òlÿre tetxiwiöta tii tahe aderònna wawatyre-ki ritxiwire.

47 Tai tahe adee ararybekre. Tii inatyhymy waluure. Taòraruna ixãwididÿna-ki. Inyõ iòraruna ibutemy raixãwididÿnymyhyrek, tii inatyhymy aõkõ taòraruna ixãwididÿdu luure. Ijõ tahe inatyhyhykõlemy taòraruna ixãwidididÿdumy reamyhyre.

48 Tai Jesuisi hãwy-ò rarybere: —Aòraruna reixãwidididÿnyre.

49 Tai roxidu mahädu widee raryberenyre: —Mohäbubo kia rare? Tii òraruna riixãwidididÿnyrerimy.

50 Tahe Jesuisi hãwy-ò rarybere: —Atyhydÿynamy texitarasadidÿnyte aòraruna sõwe-ribi biu-ò hena tetateri. Mata hýny.

8

1 Rexideleny raremyhy ralòralõmy hãwã hãwã ikõkõmy reamy rare kia aõma Deuxu Rybewihikõ Tõmyra relyymy rare. Tai ierdÿna mahädu waõinatxi reurõmy idi ròirenyre.

2 Tule hãwy-ò tiboho wana ròirenyre Ijõta Marie Madalena heka rare. Juhuu tahe tytybybinahakõ-di raremyhy. Idi debò inatxi reurõmy tytyby-bina iribi riõlõdÿnyre.

3 Ijõta Joana Kusa hãwy rare. Tii iòlõ Herodi heka aõmysidÿdu heka rare. Tule ijõ hãwy-ò Susana inire. Idi tule ihona hona Jesuisi taijoi-wana ibutumy tanureny-di riwiõhenyrenymyhyre.

4 Idi iny sõwemy titxitiribibo dirahude kia-ò. Kia mahädu-ò heka Jesuisi ribedeerynyre ijyyõmy.

5 Alòbòrõna-di dehudu heka ròhonyre taoworu-ò. Alòbòrõna-di imahädu ijõ ryro-txi resere. Tai heka iny rariamyhyre alòbòrõna tyre-ki. Nawii tule tuu riroximyhy.

6 Mana rotysu-txi ijõ rejuxunyreri mana rotysu-txi suu dori ibututere tai tahe iraruxiõlemy raumynyre.

7 Ijõ tahe edey-txi resere. Raumynyreu tahe edemy riõhÿtõnyre.

8 Ijõ resere suwi-txi. Tai ta raumynyre idi sohoji alòbòrõnaty-ribi 100my raraynyre. Jesuisi tamy rarybere: —Kaiboho õhõtirenydikeki heka inaty-hymy warybe-ò boholabenyke.

9 Tai tahe Jesuisi-ò rÿyraxinyrenyre: —Aõwe kaa tekewesenanyteri?

10 Jesuisi rirawyonyre: —Kaiboho heka teerytenyte aõbohe wasimy ijyy rare Deuxu dori adeereny ritÿnynyre. Kia tahe rare, Deuxu Iòlõna aõmydÿnnana wahe. Ijõ iny-ò tahe rarybere ijyy-di relyyre.

Tai robikre tahe, rieryōtyhyke. Roholarenykre tahe rieryōtyhyke, timybo juhuu Deuxu rybemy rybedu mahādu rarybere wese.

11 Aõmybo kia aõijybyo kia rare wahe. Alòbòrònà heka Deuxu Rybewihiký wese rare.

12 Ryro-txi resere heka ijomonadu wesemy rare. Deuxu ijyy heka resera ede sôwemy-ki. Tii heka Deuxu Rybe-ò roholamyhýre mahādu wese rare. Idi tahe Satanasi heka ritamyhýre iworeny-ribi. Tai rityhynyrenykõmy idi biu-ò rahenyôkremy.

13 Ijõ tahe manasuõ-txi resere heka, kia Deuxu Rybe-ò roholamyhýre mahādu wese rare. Rybe-ò juhuu roholamyhýre deysana-di rityhynamyhyre. Kia manatyre resera heka irarutiõhykre. Iny mahādu wese heka rare. Idi ikyhynakõreki, iwodelòlòtõmoreki urile tatyhydýyna riatymyhýre.

14 Ijõ tahe edesuyky-txi resere heka, kia Deuxu rybe-ò roholamyhýre, idi iworekena sôwemy, iaõdelòlòtõmomy, idi ityhyna wahe urile riòhòtñymyhyre. Tai ròwiøhenadýõhyymyhyre Deuxu tyhydýyna-ki. (Kia tahe alòbòrònão ede yky-txi resera tahe iny umy witxira wesemy heka rare. Iny umy tyhyna idi ratxireri heka kia wesemy kia ede-txi iny reseremy. Aõma kia inytyhyna ratxireri. Tiu heka ityhydýyna riòlòdýõtyhy. Kia alòbòrònà tahe tai heka rokuõtyhy.)

15 Kia ijõ alòbòrònà suu witxi-txi reserá tasý iwitxira inywesemy rare. Kia ijomonadu aõma rierymyhýre. Irayky-ò ralòmyhýre. Kia iwotyhywo-ò òbitimy ratxireri tahe, òbitilemy aõ riwinymyhyre. Iwese kia alòbòrònà sôwemy ratyv rawahinyre wese tahe tii rare.

16 Ijõ ijyy tahe kiamy roire. Uritere inyõ loosõnaõ rideõmykre butxi rawo-txi ada herina rawoõ-txi aõbo. Loosõna bidekre bedewiõ-ò. Tai tahe ibutumy bede ritoosõnanykre.

17 Aõ heka tai wasimy ratxiõhyymyhyre. Aõutxumy dori ibutumy erynamy rarekre.

18 Tahe bexijebenykre ijomona-ò. Kia sôwemy idi rýrirerimy ihýre heka sôwemy rimykre. Kia urihimyò iwo-ki rýrirerimy heka iribi ritakre. Idi ibutumy rýrirerimy heka iribi ritakre. Urihimyò iribi iny ritakre. Urihimyò iwo-ki rýrirerimy heka hulemy iribi ritakre.

19 Jesuisise, tariõreboho tamy doide. Tii ròbedeedydýõmyhyki isirare tamy dehemysý iny sôwe òraru-ki.

20 Tai inyõ Jesuisi-ò rarybere: —Adihe wa aseriõre boho hewa ahanakile ratxireri umy robikemy ratxirenryreri. Adeey rarybekemy.

21 Tai Jesuisi rarybere: —Waseriõre wa kia Deuxu rybe erydýynaõ rare. Kia tamý roholamýnyrele heka rityhynamyhyrele heka nadi wesele rare. Tii-wana iwese waseriõre wesele rare.

22 Iribi tahe hâworo rorukurenryreu Jesuisi rarybere: —Ròkòirenry kanawee-ribi ijà-ò. Idi tahe roirenrye.

23 Jesuisi rôrõmy töru-ki. Idi tahe yhynihiký òbònihiký-wana tamyreny reare. Ruberurenrye tiiboho rýmyrenye lau.

24 Tai tahe wylemy riixixanyrenyre: —Erydýdu, Erydýdu rekekoarenrykre berahatxi-ò. Idi Jesuisi donymy deademy tahe yhy dee rarybere: —Biyryke, Biyrykewa. Yhy ruhumy resere. Òbò tule ruhumy ibutumy riyryre, iny rurukre.

25 —Kaiboho tiwexe ainyathynaren? Tiiboho rabedeòtidýõmy ruberumy wídee raryberenryre: —Aõhâbuwe kaa rare. Yhyhyký dori òbò dori irybemy reõbyreri.

²⁶ Kanawe-ribi ijà-ò rehemynyrenyre Kerase bede-ò kalileia aho weribi-ò.

²⁷ Hābuō heka tamyreny dobehede hāwāhākÿ-ribi tamyreny dobehede. Tiiboho riòtyróny hāwārō-ribi iu ta tyytybybina-di ratximyhÿre hābu tiu rexitynyöhyymyhÿre tatyy-di hyymyhÿre. Kiamy wabedekihyle ratximyhÿre.

²⁸ Jesuisimy robireu tahe bedetxile resere tairy-di ryryre: —Aõhebo biwasñykre Jesuisi. Kai Deuxutyhy Riõre atxiteri. Uritere aõhökÿmy wasýdýyömykre.

²⁹ Tahe Jesuisi heka tyytybybina iribi riòlòdýyñre. Sõwemy dori riuwinyre hābu rimymyta. Riuwinyre idi rihure. Tai heka tii uritiere womati reroti-di ritaataamy rijemyhÿre. Ihäre tahe ixi-ribi riòròmyhÿre. Tai bedero-txi reamyhÿre tyytybybinamy rawonymy.

³⁰ Idi tahe Jesuisi rÿýraxire tamy: —Mobo anire? —Sõwemy wanire. Tyytybybina sõwemy dori tuu rexiykynyreki.

³¹ Tiiboho raryberenyre: —Uritere bedebinahakÿ-ò wateòdýyñrenyömykre. Uritere sýu-ò noõma rarekremy hâlootxi-ò.

³² Iu heba ixýni juramy riroximyhÿ hâwâlò-ki. Tai tyytybybina mahâdu Jesuisi-ò rarybere: —Biwateönyöke. Kowa ixýnijura-ò biwateönybenyke aralorenkyremy. Tai Jesuisi rirôtenyrenyre.

³³ Iu kia hâbu-ribi tyytybybina ròhönyrenyreu tahe ixýniwo-ò ralõreki wahe. Raõlonyra ijõ-di rejuunyre tarao wahe. Ibutumy ahoroxi rejuunyre. Ibutumy rururenryre berahatximy.

³⁴ Ixýni-di itxeredu mahâdu ibutumy raijiranya hâwâ-ò tule relyyrenyre tuu iny rasýnymyhÿre mahâdu-ò.

³⁵ Tai iny dirahude tamy itxeremy. Idi tahe rare Jesuisi-ò. Hâbu robimyhÿrenyre tatyky-di ronymhÿ ibutumy rexiywinymy Jesuisi-ribi iõhòmy ronyre. Kia iny mahâdu heka sõwemy ruberure rabedeõtiidýyñymyhÿre.

³⁶ Ibutumy relyyre. Kia tyytybybina timybo aõhebo rotýyñremy.

³⁷ Kia Kadara bede ludu kia mahâdu tahe rexitõenyre Jesuisi-ò iribi ròhönyremy, ilau ruberurenryreki wahe. Idi tahe Jesuisi ròkösere ixybyle reare hâworo-ò.

³⁸ Hâbu tahe rexitõenyre Jesuisi-wana rakremy, kia tyytybybina-di iwo-ki ratximyhÿ wahe. Tam y rarybere:

³⁹ —Aõkõre bòkese aheto-ò. Ibutumy belykye aõbo adee Deuxu riwinyremy. Tai ta ibutumy hâwâ hâwâ-ò relyyre aõhebo Jesuisi risýnyremy.

⁴⁰ Kia iny sõwehekÿ mahâdu heka teysa-di rimyre ridyremyhÿre riraòhyymy ratximyhÿremy.

⁴¹ Kia hâbu dohodýydu hetowo erydýydu tahe nade Jesuisi-ò. Tii heka dohodýyana dinoduõ rare. Ijairu inire Jesuisi-ò sutxi resere: —Mynake wasý Jesuisi

⁴² Jiarý wa wariõre sohøjile rare waõinatxi reuròmy iwyra. Tii ka rurukremy roireri. Idi ta Jesuisi rare isý-ò. Sõwemy iny Jesuisi riheludunyre.

⁴³ Hâwyyö raremyhÿ heka hâwyy webinadu rare iõhò Jesuisi rexisñy waõinatxi beõramy heka idi ròhönyre hykyky hâlubu ratxireri. Tiu heka inyõ reteytenyöhyymyhÿre luahidýydu, òhotibedu mahâdu he risiranyre.

⁴⁴ Tai tahe Jesuisi tykysi-ò reare. Tai ta aõwesele reytemy reare.

⁴⁵ Jesuisi rarybere: —Mowe watxi reare? Ijõ rarybereri: —Erydýy mahâdu aõkõre, jiarýboho aõkõre. Pedro rarybere: —Aõheta sõwe iny kaki rýrireri. Timykibo tuu týýrayteri.

⁴⁶ —Jiarý dori reerryre. Mobo watxi rearaula reytera.

47 Tiihe hāwyy ratxiremyh̄y ramytatamy. Tamy ramytatamy heka tamy rehemynyre. Iōraò rexibedenyre. Ibutumy iko tuu relyre. Aōherekibo itxi reriramy.

48 Tai tahe Jesuisi tamy rarybere: —Ler̄y, atyhyd̄ȳna myna teyteta. Ta bexiwinymytah̄ny maa!

49 Kie raryberemyh̄wanale tas̄y iny witxiraõle dehemynyde. Kia aõma dohod̄ȳna wedu heto-ribi dehemynyde. Ijairu-ò rarybere: —Ariõre wa rurura. Uririte ta òhotibedu-ò ijiraõma ixinamy tii rakre.

50 Jesuisi kia-ò roholareu tahe Ijairu-ò rarybere: —Urile bityhybenykre. Breburenyõma tii reytekre.

51 Tii rehemynyre heto-ò. Jesuisi ralõre iny deramy reare. Tii wana rake lau. Kia uladuse, uladutyby, Pedro, Txiau, Joaõ wana kiale ralõre tamy tiiboho wana.

52 Ibutumy ras̄ybinamyh̄y Jesuisi rarybere: —Ibryrenyõmyke hewa rurumy aõbo roire, urile rõrõmy roireri.

53 Ibutumy rieryrenyreri tiiboho urile tai idi risinyrenyre rurumy roimyh̄ki.

54 Jesuisi ih̄are ta hirari debò-ki rimyre. Tai tahe idi rarybere: —Hirari, bexixamy, bodonyke.

55 Ittytyby aõwesele ixityre tamy ralore. Dexixade, donyde. R̄ys̄na hirari-ò riwahinykemy Jesuisi rarybere.

56 Tai tahe tybyboho sõwemy rabedeòtid̄ȳrenyre rabedesarenyre. Jesuisi rarybereri: —Urile wamy ijyyrenykõmykre. Aõbo adeereny rewinyramy.

9

1 Jesuisi tahe tawaõinatxi reurò taeryd̄ȳna mahãdu ributunyre. Taruru tamy riwahinyre tytybybina iny-ribi ritakremy. Tule iny webinadu mahãdu riteytenykremy.

2 Tule rarybere tamyreny: —Kaiboho belyybenykre Deuxu kia Iolõnamy tule webinadu biteytenybenykre.

3 Aõ awanareny wydyrenyõmykre debòna aõkõ, aõna hyna tule aõkõre. Tule rys̄nake aõkõ, nieruke aõkõ. Ainatxityyke aõkõkre.

4 Hâwâ-ki hetoõ-txi malõkeki taile bonykre. Hâwâribihyle bòhõnykreu, kia heto-ribi bexitakre.

5 Ibinamy aramyrenykrek, urile bixitakre. Idi òlõna-ki, awa bitòtynykre ibinamy tai tahatenytaki.

6 Tiiboho ròirenyre hâwâ sõmo sõmo-di Rybewihiky Tõmyramy rellyrenykemy ròirenyre. Tule iny webinadu ibutumy iteyteynyrenyre hâwâ hâwâ-di.

7 Idi tahe iòlò Herodi ibutumy heka aõna aõna rierymy ratximyh̄y. Tai tii bede ryy rieryõhyymy ratximyh̄y aõbo riwinykre. Roholamyh̄re heka iny rybe rybe-ò. Joaõ heka rexixamy ratxireri.

8 Ijõ tahe kiamy rarybereri: —Eliasile ratxireri. Ijõ rarybere Deuxu rybemy rybeduõ ratxireri.

9 Tai tahe Herodi kiamy rarybereri: —Jiar̄y heka Joaõra resymy re-wahinyre. Mobo ratxireri iwese Joaõ raremy wese he ratxireri. Moobo ta kiamy raholamy watxireri. Tai Herodi tuu robikemy riwisõnymyh̄y.

10 Jesuisi eryna iko rellymyh̄reny ibutumy aõbo aõhebo rotõyñrenyremy tabeded̄yñana. Jesuisi riolõnyrenyre ijõ hâwâ witxira-ò, Besaida hâwâ-ò wahe.

11 Tai iny sōwemy hekŷ rieryôlemy idi ta rieryreu tahe sōwemy ihemy rare roirehe. Jesuisi he ributumy ikole relyyre. Deuxu Iòlòmy relyymy hŷre. Tai ròteytedŷymy hŷ webinadu mahâdu.

12 Aõtxu tahe katxioromy Jesuisi eryna mahâdu, waõinatxi reurò mahâdu tamy raryberenyre: —Bede biywinyke ibutumy iny rŷireri hâwâõ-ò tarŷsña õbradŷymy. Inyboho dori bedero-ki ratxirenryeri.

13 Tahe Jesuisi rarybere: —Kaibohole rŷsña biwahinybenyke. Rirásŷnyrenkemy ierydu mahâdu diwyònnydenye: —Aõheretahaka, iruyre orotxu idi inatxi uturale heka roireri. Aroikemy aõbo wadirený atxiteri rŷsña õbradŷymy inysõwe-ò.

14 Txibo 5000 hâbu sōwemy heka rŷimy hŷ. Jesuisi rarybere: — Bihitxinybenyke 50 iny heka iny bisŷnybisŷnybenyke.

15 Tii myna ieryna mahâdu rotŷtŷnyrenyre.

16 Idi tahe Jesuisi utura inatxi, orotxu iruyre rimyre. Biu-txi reteheremy rexítõenyre. Deuxu reálâre tamy rexítõenymy rireyrenymy riwahiny taerydŷyna mahâdu-ò. Riwyrenyre tahe riwahiriwahinyrenymy idi roire.

17 Ibutumy riroxirenre idи rihydurenre. Ihâre ta waõinatxi reuròmy hyna ixby rŷximy rauhenyre. Idi ierydŷyna mahâdu ixby ributunyre.

18 Jesuisi heka ixisohojile rare ixítõedŷymy. Ierydŷyna mahâdu heka irarò-ki rŷimy hŷ riijem y ũimy hŷ. Idi tahe tamy nadé tŷrâximy: —Mobo ho jiarŷ raremy wamy raryberenyri?

19 Tai narybedenyre: —Ijô Joaõ Sebedŷynamy adireri. Ijô ta Eliasimy adireri. Ijô ta juhuu Deuxu rybedu mahâduõmy adireri.

20 Jesuisi tamy rarybere: —Adeereny tahe. Mobo jiarŷ watxireri. Idi Pedro rirawyònnyre: —Kai Kristu tate, Deuxu deòdŷyna wahe.

21 Tahe Jesuisi tamy rarybereri: —Uritere tuu iny-ò ijyykôkremy.

22 Jiarŷ Hâbuthyhykŷ, Deuxu Riõremy, aõhõkŷmy arotŷnykre. Judeu wedu mahâdu, xiwena wahidŷdu wedu mahâdu, bede ywina erydŷdu mahâdu waderamý reakre. Jiary arurukre. Inataõna txu-di arexixakre.

23 Idi ibutu-ò rarybere: —Wahemy kanake mahâdu urile ixi dee rexijõnykre. Txuõ txuõlemý taitxeò rimymy kidiwaheludunykre.

24 Waõrary-ki rubudu heka biu-ò hedukre. Tukõkeki urile ixinany inatyhymy rurukre.

25 Aõmydŷñanamy iny ritakeki, tahe taumy riõnonykeki, kia heka aõmy aõkõkre.

26 Inyõ raixŷrukeki warybe lau tule jiarŷ Hâbuthyhykŷ, Deuxu Riõre wahe, tai ilau araixŷrukre. Deuxuko-ò ũjuko-ò iu adehemynsŷu Deuxu Iòlõna-ki wahe.

27 Inatyhymy heka adeereny ararybekre. Ijô kaki rare. Deuxu Iòlõnamy robikre tarubukõtyre

28 Tahe debò inataõ txuu rŷidi, Pedro, Txiau, Joaõ-wana Jesuisi ridyre. Tiiboho sohojile bederatò-ò roire Deuxu-ò rexítõenykemy.

29 Jesuisi rexítõenyri iii tamyreny rexiwitxiranyre iu rexítõenyre ityy hek ure rabòtòranyre. Iurahákŷmy relere.

30-31 Tahe tamyreny dexitŷnynde Eliasi, Moisesi-wana tahe rarybemy hŷre Jesuisi-wana. Jesuisi rubunamy Jerusalë hâwâ-ki widee rarybemy hŷrenyre, kia Deuxu bedeywidŷnana myna.

32 Pedroboho rôrõrenyri. Idi tahe rexixarenyre, tiiboho Jesuisi loosõnamy robirenryre. Eliasi, Moisesi-wana tiiboho tuu robirenryre.

³³ Ròireriu, Pedro rarybere Jesuisi-ò: —Wawedu, awityhymy inyhe inyboho kaki ratxirenryeri tahe rikiwinyrenykre inataõ hetomy, ijõ adee, ijõ Moisesi-ò, ijõ Eliasi-ò. Pedro rieryolemyhÿre aõmybo rarybemyhÿ.

³⁴ Tai rarybere Nonoe dobehede iubòròna bede ritòbonyre. Pedro, Txiau, Joaõ-wana ruberumyhÿrenyremy.

³⁵ Tahe ròhònymy reare rybeuni iuribi: —Kia heka Wariore waluu rare. Kaiboho tamy boholabenyke.

³⁶ Tiiboho reteherenryre tahe inyõmy robiõlerenryre Jesuisilemy ta robirenryre. Tahe rybeõmy rÿirenyre. Iu inyõ-ò aõmy raryberenyõre tuu.

³⁷ Tai tahe ijõ txu ratò-ribi dehemynydeu iny sôwehekÿmy Jesuisi-ò ròrenyre.

³⁸ Inyõ rarybere: —Erydÿýdu, wariore adee redyreri. Beteheke wariore sohoji-ò.

³⁹ Tyytybybina rimymyhÿreu tahe riatyre bede-ò. Idi tahe urile txuu riyyiyidÿýnymyhyre.

⁴⁰ Aerydÿýna-ò jiarý rarybera tyytybybina riteõnykremy, tahe tiiboho riixâwidÿýnydhyrenyre.

⁴¹ Jesuisi tamyreny rarybere: —Tiwesebededÿýnanabo wijinabòdu ityhyôlemy rÿira. Tiwesebededÿýnanabo akyreny-ki ariijekemy. Wadee uladu bididyke.

⁴² Tahe didydenyde Jesuisi-ò. Tahe tyytybybina urile riitxÿteitxÿtenymy resere. Idi tahe urile bede-ki rexiraòhòhòremy sutxi resere. Idi rarybexinymy. Rybexi irywomy ròhònymyhÿ. Jesuisi tahe tyytybybina iribi riòlòdÿýnyre uladu riteyteyre. Idi uladu tyby-ò riwahinyre.

⁴³ Ibutumy iny Deuxu aõwidÿýna-di bede riòtiinyre.

Jesuisi taerydÿý mahădu-ò rarybere:

⁴⁴ —Boholatyhyki warybe-ò, Deuxu Riore Hâbuthyhyhykÿ heka rawahidÿýkre hâbu mahădubinaõ-ò.

⁴⁵ Tiiboho rierykölere. Kiamy dori ilaurenry riware. Tahe ruberurenryre tÿýraxidÿýki.

⁴⁶ Ryro-ki ierydÿýna mahădu widee rarybemyhÿre: —Mowexe wiratyre ityhykremy.

⁴⁷ Jesuisireny rexiraykynymyhÿreny rieryre. Idi tahe uladuõ rimymy rarybere. Jesuisi uladuõ wana ronyrenyra.

⁴⁸ Tahe taerydÿýna-ò rarybere: —Moõ uladu ka wese wadee riwiòhenanykeki, riwawiòhenanyre. Moõ riwawiòhenanykeki, tule waha riwiòhenanyre. Mobo deòdumy reakre, tii ibutu ratyrekre.

⁴⁹ Joaõ tamy rarybere: —Erydÿýdu, jiarýboho riòlòdÿýnyrerimy tuu robirenryre inyõ tyytybybina-di animy rehureriò. Tahe iny mahădureny aõkõ rare. Tahe jiarýboho tamy reijõnyrenyre iny inyjoirenryre aõkõki.

⁵⁰ Tahe Jesuisi rarybere: —Biljõnybenyõkre. Inyõ inymerenydòdukõkeki, inywelibireny-ki tii rare.

⁵¹ Tahe Jesuisi bededÿýnana iixihidu iòhòmy idi biu-ò rakreu, tii Jerusalë hâwâ-ò rakremy rexiywinyra.

⁵² Tahe takomy inybute bede riywinyre. Tai itÿhinamy rutòmy Samaria hâwâ-ò.

⁵³ Tai tahe Jesuisi deramy rekarenryre Jerusal-ò ramyhÿreki.

⁵⁴ Txiau Joaõ-wana kia rierymy tahe narybedenyde: —Wanyrÿhÿkÿ, adee wikeki heóty biu-ribi ityrereny kedeskemy aritzuhorenrykre risõrenykre.

55 Tahe Jesuisi irybereny-ki ibinamy rahare tahe reburemy taò riòòsere iribiren.

56 Idi ta iwitxira hāwā-ò roire.

57 Tahe Jesuisi taerydŷyna mahādu-wana roirenyre, hābuō tamy rarybere: —Ihyymy awana arakre titxibo makre, ahekile arakre.

58 Tahe Jesuisi tamy rarybere: —Ijòrò heka ihālloo dire. Nawii tŷtŷ dire. Tahe jiär̄y, Deuxu Riore wahetoôre, Hābutyhyhykŷ rare hārele.

59 Tahe ijō hābu-ò rarybere: —Biwaheludunyke. Tahe tii dirawyonyde: —Wanyrŷ, Waha heka rurura. Tai tahe juhuu arituunykre.

60 Jesuisi rarybere: —Txioinihe, rubu mahādu wii rituunyke. Kai tahe makre Deuxu Iòlònomy belyykre.

61 Ijō rarybere: —Wanyrŷ, araheludunykre. Urile juhuu wasŷ mahādu arawehityhynanykre.

62 Tai Jesuisi dirawyonyde: —Inyō ritelenykeki, tahe ixypy òòsemy rexinohōtinykeki, tii waheludu mahāduōmy rareötyhy.

10

1 Jesuisi 72 hābu heka ritare inatxi inatximy tako-ò tihāwāhāwātxibo rakreò bede riywinyre. Kiamy tamyreny rarybere: —Waijymy rybemy boibenyeke.

2 Kiamy heka tamyreny rarybere: —Waaõmysŷdŷyna heka inihikŷ-di isirare. Iwese maixõmo iny riòròmyhyre wese heka waaõmysŷdŷyna rare. Maixõmo oworu heka inihikŷre, idi aõmysŷdŷdu heka ibutere. Tai oworuwedu-ò aõmysŷdŷdumy bexitönybenyke, Deuxu-ò wahe.

3 Kiaboho heka budoeni wesemy iyreny-ki boibeke. Kia-ribi nohōti losaõmykre.

4-5 Tai heka bexijebenykre anierurenwydyõmy. Aõna aõna renyhynykeõ aõkõ awareny wydyõmy iny-ò ryberenyõmy iny iny-ò ryberenyõmy, rywetyatyamy abededŷyna nodyõmy. Inyheto-ò malokreu Deuxu deysanamy birybenybenyke.

6 Tii adee awirenykre wana heka teysakre kahetoludu. Tai tahe ixibyle adee Deuxu deysana ròòsekre adee awiõhyykeki wahe.

7-9 Aõma hāwāo-ò malò-wana uritere deuròsò deoròsòõmy matximahâke. Tai tehemynymy atxiterikile bexijemahâ tetxilemy. Uritere rŷsŷna òta òtaõ aubeò ritidi wana uritere rybeòlõõmy. Birŷsŷmy rybeõlemey. Awiohedŷymy ruru ke wana bimymyhâ aõbo adee riwahinymyhŷre. Iny raaõmysŷdŷymyhŷre heka ròtamyhŷre. Kia wese heka biwinyymyhŷke. Birŷsŷmahâke aõbo adee riwahinymyhŷke. Binaõ roiwana biteytenymahâbenyke. Kia wesemy tamy marybeke: —Deuxu Iòlònaya heka iòhõmy ihŷre.

10-11 Hāwāo-ò bironykeki, inyõ aradyrenyokeki, boibenyeke hāwâky-di. Myŷ marybebenyke tamyreny: —Aõbo wawa-ki hāwā-ki rŷireri. Wawa aritötynykre bryby iribi ròhonykre. Adeereny ariteõsinykre nohōti ijaranamy tamyreny. Nohōti losarenyõmy Deuxu Iòlònaya adeereny iòhõmy dehemynyde. Tahe kaiboho teramy tekoatenytre.

12 Aõma ywisidŷynañtxu heka tiiboho aõhõkŷmy rotŷynyrenykre. Jesuisi rarybere: —Tiro hāwā Sidõ hāwā heka awimy aribirenry ròhonykre.

13 Kobe lähaxe kai Korasi hāwā, tule Besaida hāwā. Ôhotibe ayreny-ki rŷire, kia heka Txiru hāwā, Sidõ hāwā tule kire-wana taõ òta òtareny-ribi rexiatyrenytre. Tiiboho tyksausuhukŷtyre rexisŷnyre bryby-di rexierenytre.

14-15 Ôhotibetxumy heka Deuxu raruxetòenykre Txiru hāwā mahādu, Sidō hāwā mahādu! Kaiboho tahe aôkore. Deuxu araruxetòenyôkre. Kai Kafanaõ hāwā yludu mahādu aôbo adeereny rotýnykre. Biu-ò aôbo bòibenkyre. Aôkô heka heôtybina bede-txi heka boibenkye.

16 Tahe Jesuisi taerydýÿna mahādu-ò ixyby rarybere: —Inyō aradyrenykre wana tasý-ò. Iwese riwadymyhýre wesele, aradyrenykre. Moo adeereny roholamyhýre iyrubu wadee roholamyhýre. Wana tahe waderalemy reamyhýre. Waderamy reamyhýre tahe tule Waha deramy reamyhýre. Deuxu wateòdýÿdu wahe.

17 Tanonanareny-ribi iribi tahe kia erydýÿna mahādu ibutumy dòôsedenyde. Tiiboho heka teysa nihikýmy dòidenyde. Tybybinanahaký heka irybe-ki röhönyhýre irybereny-ki. Riòldýÿnomyhýreny wana Jesuisini-di heka röhönyhýre kiamy Jesuisiko-ò tuu rellyrenyre.

18 Tii rarybere tamyreny: —Bexijebenyke jiarý dori Satanasimy biu-ribi rabire, biudela wesemy reseremy tuu rabire.

19 Inatyhy rare waruruke nyderi rewhinyre. Tai hemylala tyre-ki mariabenkyeki. Tiu inyō ruruôtyhy itytibòrò nihiký arawerenykeki, tiu buruôtyhy. Tule kai aôludu rururatyre arururenyn-di boibekre.

20 Ihârele tahe uritere deysarenykômy atxibenyke ka ruru òraru-ki tyytybybina deòdýÿna, ruru wahe. Kaiboho dori anirený raritinymy roimyhýre biu-ki kia ta ateysanarenkyre.

21 Iule tahe Jesuisi reysare heka Deuxu Tyytybytyhy iwomy reareu. Kiamy rexitòenyre: —Waha, kai wa biuwedu tate ibutu bede wedu tate. Umy realàmy watxireri tamy retòenyre. Wadeysamy watxireri ka aôma dýÿnana bederaremy nihiký iribi tewòmy atxiteriki wahe. Tamy hete iwese iny uladu wesemy rityhynymyhýre heka. Tai tahe tamy ritýnnymyhýre. Kia adeewimy tuu rare.

22 Jiarý heka ibutumy Waha wadee riwahinyre. Inyō rieryôhyymyhýre Waha wahe. Waôrarakile tahe iny rierymyhýre. Mobo Waha rare wahe. Waôrarakile dori rierymyhýre. Ijô aritýnnymy watxireri. Tai tahe tiki tule rierry iruru. Taile rierrykre.

23 Rexitòenymy rahudi tahe wasimy iwòtemy heka rarybere taerydýÿna mahādu-ò: —Kaiboho heka sôwemy aôwihihikýmy tabimyhýtenyte. Tai kai-boho beysabenyke.

24 Ihetxiu heka Deuxu rybedýÿdu wana kia aômysýnanam yîlò mahādu wana. Kaireny aômydýÿnanam robikemy risýnyre, tahe aôkôhyre. Wijile heka tuu robireri aôrareneny-ki. Tule tabitenyteri kaiboho ratximyhý inatyhymy aôbo ôbitimy Jesuisi ijyy-ò roholarenkyemy tahe aôkôhyre.

25 Moisesi bede ywina rybe-di râire Jesuisi lÿýraxidýÿmy. Iwese kai ixiluure wese, iny witxira luuke! Tii tahe Jesuisi rihixidýÿmy rarybere: —Aôhebo arotýÿnyke biu-ò arahenykemy.

26 Jesuisi dirawyònnyde: —Timybo kýnyhe Moisesi bede ywina tyriti-ki roimyhýre? Timybo tuu manarybekre.

27 Tii tahe diwyònnyde timybo tyriti-ki roimyhýre myna:
—Deuxu adinodurený, ibutumy awo-ribi iluuke, ibutumy arayky-ribi aru-runá-ribi, ayky-ribi heka iluuke. Tule ibutumy iny ixiwesemy idi atximahâke.

28 Tai tahe Jesuisi tamy rarybere:

—Kai inatyhymy tarybeteri tai inatyhymy mahenykrek biu-ò.

29 Kia hābu heka rexiobitinykemy idi ratxireri. Taita rarybere Jesuisi-ò: — Mobota waeryre?

30 Tahe Jesuisi ikò relyyre ijyymy. —Judeu mahādu hābu heka ratyinamyhÿ Jerusalē hāwā-ribi, Ijeriò hāwā-ò. Iribi tahe kia wasidu mahādu rimyrenyre. Inieru ibutumy iribi ritarenyre. Ityy hÿre raòhòtere irubudÿyle rasiranyre ririre. Tahe ruruōki rÿimyhÿ.

31 Aõma judeu xiwenawahidÿduõ heka idi rare. Tahe hābumy robire. Idi hābu-ribi irehemey rexiemy reare. Tahe tÿtxi rerikôle rare raty resere.

32 Hābuõ rehemynyre tiie-ki dohodÿyna wiòhedÿduõ rare, Levita wahe. Tule ratyresemey ririre.

33 Tahe ijõ nade Samaria bede hāwā luduõ heka rare. Judeu mahādu heka Samaria mahādu luukore. Idi tahe kia judeu mahādu roimyhÿ. Tahe Samaria mahādu hābu sôwemy riruxetõenyre.

34 Idi tahe tamy rexitÿmynymy tahe iwotõmona rituahinymy ritaataamy iwotõmona. Idi tahe ka hābu relyymy idi rare. Aõma ijumenta tyre-ò ritidimy. Idi rare rirarehu tahe heto-ò ritidikremy ririkremy ridymy heka idi rare. Rumy heka ritõenyre hykyky idi bede nade awimy risÿnykemy.

35-37 Rudile heka heto òwy-di iwedu-ò heka niero riwahinyre riowynyre inatxi womati niero. Tamy rarybere: —Biwiòhenanyre idi mabekre adòosekre riròkre. Moma arÿnaderenykre Arÿnadebenykre heka adiòwynykre adòosekreu wahe. Ka hābuhe rarybere: —Hābu bireludu ratxireri. Kia taruxetõenryreri tiòsinyre waha tieka idi hābubireludu ratxireri. Wimy raòludumyhÿre härele taheka riwiòhenanyre. Jesuisi tamy rarybereri. —Iwesele biwinykre iweseka hābu riwinya weselemy biwinykre. Kai aðhebo botÿtyhy mahake. Iwesele wahe. Jesuisi rÿýraxire: —Mobo hābu aõtxino biôwa rare? Mobo ibireludu wahe? Bede ywina erydu tai rirawyonyre: —Iwiòhedÿdu wahe.

38 Jesuisi, ijõ mahādu-wana ròirenyre. Hāwā-ò rirónyrenyre. Hāwyyõ rare Marta inire. Tahe ridyre tasÿ-ò tai ratxirenkykemy.

39 Tahe Marta heka iseriore dire. Marie inire. Marie urile ibire-txi ronyra aõbo tarybeke roholakelemy.

40 Marta heka raelelemy ratxireri. Aõna aõnale rotÿñymyhÿle riwinymy taile rare ratximyhÿ. Tai tahe nade Jesuisi-ò rarybere: —Jikarÿ sohojile wa watxireri waseritxore riwawiköhennanyköhykreri. Kai anobohe kòbitimy tai tahateri. Tamy marybeke riwawiköhennykemy.

41 Tai tahe Jesuisi he tamy rarybereri: —Marta, Marta, aõhererekibo kai taelelemy teamy atxiteri?

42 Sohoji aõmydÿñale heka awire. Marie awityhy aõmydÿñana ixidee rimyre. Kia moo iribi ritaõtyhy. Riwinymyhÿ awityhyreki wahe. Tamy rarybeõtyhyõ wadee roholareri iribi ariòlòdÿnyke wahe.

11

1 Tiutxubo Jesuisi rexitõenymyhÿre, iny rieryõlemyhÿre. Jesuisi rexihudi, ijoi rarybera: —Biwaerynanybenykre iwese texitõenyeri wese, Joaõ tahe taijoi riernanyre.

2 Tai riernanyre. Kai bexitõenyekeki, kawese marybekre: —Waha, ani ibutumy tamywimy. Wylemy mynake iny òlòdÿny.

3 Rÿsña txuõ txuõlemy biwahinybenykre.

4 Inyòraruna biixãwidinykre, iny iwitxira-dori taòraruna ariixãwidinykre. Waatysyrenyõmy òraruna-txi.

5 Jesuisi heka taerydýýna mahädu riernynare ijyy-di: —Kai arýsýnaõmy bonykeki, abiòwa-ò make ruetya rexitöedýýmy rýsýnaõ huòtemy bidwykemy: —Wy, ahina inataõ wadee bidihuòteke.

6 Wabiòwa rehemynreri bedetýi-ribi. Aõ heka wawahisidýýkõnare.

7 Tii òsana myý adee rarybekre: —Wadee ixitöedýýomyke ruetyahakýmy. Arýiötyhy waherina-ribi rexirubunymy heka rãireri. Ibutumy iny heka rôrõmy rýireri. Uladu, tule iumy rôrõmy rýireri. Wadee ixitöedýýomyke.

8 Rexitöenyhyyhyy tai hyyhyy rýikeki tai ihârele rýike. Abiòwatõenamy aõkõ kÿnyhe rýike. Texitöenyterikile rýike.

9 Tai heka adeereny rarybereri. Bexitöenykeki, biwyke. Biijeke aõbo teijeteri, tai tahe mahake. Ijötobõna bihetenyke tahe adee riraynomy tahe malóke. Tai tahe adeereny rarybera. Ibutumy rexitöenymahäke, tamy riwahinymahäke. Ibutumy iny rijemahäke, tai rahake. Iny rihetenymahäke riwanyke.

10 Tai adeereny rarybere: —Ixitöedýýki iny aõ rimymyhýre. Aõitxe-ki aõtxi ijara rýimyhý. Ijõ-di ròtemy ijara-ki iny ralõmyhýre. Ijõ-di ròtemy ijara-ki, iny ralõmyhýre.

11 Uladuõ tyby-ò uturamy rexitöenykeki aõbo, hemylalaõ tyby tamy riwahinyke irýsýnamy? Timyki tuukõna! Kaiboho kiamy aõbo botýýnybenykre? Timyki tuukõna!

12 Uladuõ tyby-ò häniesimy rexitöenykeki aõbo, itytibòrò tamy riõkre. Timyki tuukõna!

13 Kaiboho aõbina binahakýdile tahõtinymahätenyté, aõwihičý aõbohe ariörereny-ò biwahinyke. Borený aratyre heka bede rieryke, Deuxu wahe. Tamy bexitöenybenykeki, tii Deuxu Tyytybytyhy adeereny riwahinyke.

14 Ixityre tasý hâbuõ raremyhý irybeõmy. Jesuisi taile ratximyhý tahe tyytybybina riolödýýnyre iribi. Iu tyytybybina iribi rohonyreu tahe, hâbu rarybere kia rybeõmy ratximyhýré wahe. Tahe iny sôweheký mahädu sôwemy idí rabedeõtiimy rýire.

15 Inyõ tahe, inysôweheký yluduõ tahe kiamy rarybere: —Kia diabo ruru-di, Belisibu ruru-di heka iribi riolödýýnyre. Tii tyytybybina mahädu wedu rare.

16 Ijõ tamy rarybere: —Jesuisi, araeryrenykre inihe aõ biditeõsinskyre wadeereny. Inatyhy aruru biuludu ratximyhýre. Widýýnaõ inihe wadeereny bitýnynyke kialemy heka rarybemyhýre urile riurihimy tamy aõ itxerenamy riwinykelemy.

17 Jesuisi tahe rierymyhý aõmybo raraykynamyhýreny. Tai heka tamy tuu rarybere: —Kia iny mahädu wiribi hitximy raraykywydynykeki, tii tahe rexihuke itueke, sý mahädu tule wahe.

18 Timybo Satanasiibohe bede wídee ribinanymyhýrenyrek, awityhymy roirekre. Jiarý araeryrenyteri timybo taraykynamyteri. Aõma Satanasi ruru-di tyytybybina ariolödýýnykemy tarybetenyteri heka reeryreri.

19 Kia riki ariwinykeki, kaiboho tule wawesele tewinytenyte. Timybo? Mobo awiòhedýýdureny rare? Satanasi aõbo? Kaiboho boibenyke ixítöedýýmy awiòhedýýdureny-ò.

20 Jiarý Deuxu ruru-di ariolödýýnykeki, kaiboho bexijebenyke, Deuxu Iolõna tahe adeereny iõhòra.

21 Hâbu debureheký tadebõna-di taheto riyrubunymykeki, rexityhynymy ronyke. Iaõmydýýna ibutumy iyrubudýýnamy rýike.

22 Tahe ijō kedehemynyke iratyre teburetyhy, tahe iaõmydýýna ibutumy iribi riwyke.

23 Iny wawana aõkõ ratxirerimy ihýre, tii heka waribi hitximy ratixmyhýre. Iny wawana aõkõ ratxireri, tii tahe aõtxile ramyhýre ixideòna.

24 Jesuisi ijō ijyy relyyre: —Iny-ribi tytybybina ròhònymyhýreu, tii heka rake ixitawo-di rake titxibo. Rubumy rarunymy rake. Bedeo-ki rahakeki tahe, röhötinyke. Aròosekre, tikibo rarawähâôle.

25 Ixyby kôdôsekeu tahe, isý ibutumy, tytymy roike iruxeraõ.

26 Idi ixityre ijō rimyke debò inatxi reurò tytybybinaõ. Idi tahe tamy rasñyrenyke. Iratyre tyhy wahe ibina. Iu kia ixisohojimy tytybybina-di aõmysdýýmy raremyhýu tahe, ihwo-ribi rimyra tahe iroona-ribi tahe aõnomyhymy releke. Ibinatyhymy tamy rare.

27 Iribi tahe hääwyõ ryryre ibutu ijomony: —Hääwyky heka aratxurananyre, aratibienyre heka iny bedekóby rare.

28 Tahe Jesuisi rarybere: —Deuxu Rybe tyhydýýdumy iratyre wadée awire. Deuxu deysanamy tamy kanakemy idi watxireri.

29 Idi tahe inysõwetyhymy dehemynyde Jesuisi-ò. Jesuisi kiamy rarybere: —Iny heka kia mahädu ibinatyhymy rýire aõwihiikýle heka riijemy rýire. Itxerenaõmy robikre ratxireri tahe itxerena Jonasi-ríbi nadelemy tahe robikre.

30 Jonasi heka Ninive hääwä mahädu-ò itxerenaõ heka tii rare. Tule jiarý heka Deuxu Riore Hääbutyhyhyký rare wijinabòdu mahädu dee itxerenaõ jiarý rare.

31 Ibòò mahädu bede konana-ribi iòlò hääwy Salomaõ bede eryhyký-ò ijõhonamy irehe-ribi nade. Wijinabòdu mahädu taheka naõhymahäde wadée ijõhonamy. Salomaõ ratyre heka jiarý watxireri. Ikonana txu tahe ibòò iòlöhäwy rýikre rarybekremy. Tii rarybekre: —Anoherekibo Jesuisi deramy teakamahätenyte wahe. Timykibohe irybe bedekeryna-kò ijohokuna rýikõmyhýreki wahe.

32 Ninive hääwä mahädu tule rýikre rarybekremy iwesele. Jonasi rybe týnydýýna-ki rexirähîrenyre. Kaki heka Jonasi ratyre hääbuò ratximyhýre, jiarý wahe. Wadee ijomonadu aõkõ heka toite.

33 Moheka loosõnaõ rideõhyymyhýre herinarawo-txi toosò iwasihikýmy roosõmyhýkemy. Tiiemy heka biuòhy rademyhýre ibutumy bede ratñymyhýkemy.

34 Arue umy dori itýnymy roimyhýre. Arue awikeki heka ibutumy aumy awikre. Arue ibinakeki tasý aumy heka bedelorokile rýimyhýkre.

35 Awo toosõmy ratximyhýre wana, bexijjemahäke. Aumy biemahäke bedeloro-ki rurunyheny.

36 Bedelorohoký aumy-ki rýiõmyhýre wana, tai tahe boosokre ibutumy titxibo bede-txi mamahäkre wana.

37 Jesuisi kiamy rarybereu tahe, fariseu mahäduõ tamy rarybere: —Manake wasý-ki rikiroxikremy. Tai tahe Jesuisi rare, ralore, ronyre roximy.

38-39 Jesuisi ronyreu, tebò risuhòõre. Tai tahe idi bede riòtiinyre. Jesuisi rarybere: —Kaiboho fariseu mahädu, ibutumy heka texisuhòõuhòmähätenyte. Ebò tesuhòmähäte, aumy ibutumy tesuhòmähätenyte. Webòròsityyludu wahe. Kaiboho heka isuhukýlemy toimyhýte ibutu aõikökõ-di isumy roimyhýre aworený-ki.

40 Iu heka òbitimy taraykynetenyõhyymahätenyte. Deuxu heka iwebrò ludu riwinyre, inatyhy? Tule aworený, araykyreny wana riwinyre.

⁴¹ Iny aõkõ mahãdu-ò maruxetõemyhõbenyke. Tai tahe byranybenykre heka. Ibutumy awo-ki, ahana-ribi tule ryranykre.

⁴² Kobe lähäxe kaiboho fariseu mahãdu. Kaiboho Deuxu dee tewahinymahätenyke uriõno. Debõwiõ aõ tetatenywana heka, sohoji tewahinymahätenyte. Tule aõmydõýnarený aoworuroludurenyõ tewyteny wana, tule tewahinymahätenyte. Kia awire, biwahinymahäbenyke. Urile tahe teertyenyõhyymahätenyte Deuxu luuna, Deuxu õbitina. Biwahinymahäbenyke heka Deuxu dee aõmydõýnaõ. Tii tahe awire. Tule nohõti losarenyõmyke, luuna, õbitina.

⁴³ Kobe lähäxe kaiboho fariseu mahãdu. Dohodõýna heto luurený ikoõhõkõyle heka torokomahätenyte. Kaiboho arybedõýnarený-ki awimy tahamyhõtenyte.

⁴⁴ Kaiboho kobe lähäxe. Wobrona wesemy toite. Iwese iny rubuhäloo tyremy iny rariamyhõre wese ierykõnamy, kiawesele toite.

⁴⁵ Bede ywina bede erydõýduõ heka tai ratximyhõ. Tii tahe Jesuisi-ò rarybere: —Erydõýdu, kai heka aõbinahakõlyemy wamyreñ tarybeteri, kia wese rybe-ki.

⁴⁶ Inatyhy rare. My tahe Jesuisi risõnyre: —Inatyhy dori tule bironybenyke aõhõkõmydõýnana. Iny dori adeereny rarybemyhõre iny rybe bityhynymyhõbenykemy tahe ihärele tetyhyntyõhyymahätenyte. Bede ywina ritidõýna tewinymahätenyte, ihärele tahe tiu heka tetyhyntyõhyymahätenyte.

⁴⁷ Kobe lähäxe kaiboho, alahirený, alabierený wese toite. Iwese tiiboho Deuxu rybedu rirubunyre wese kaiboho toite.

⁴⁸ Kaiboho rubudõýdumy toite. Õbitile tewinymahätenytelemy ixidee tahõtinymahätenyte.

⁴⁹ Deuxu tahe rarybere umyrenemy wahe: —Tahe jiarõ aditeõnykre heka Deuxu rybedõýduõ tule Deuxu deõdõýnaõ heka aditeõnykre. Imahãduõ birubunybenyke ihona tahe biteõnybenyke.

⁵⁰ Kaiboho heka bede õrarumy boibekre kia rubudõý õraru erydumy wahe.

⁵¹ Abeli hälubu txiwina tahe xiwena hure rubuna. Idi tule Zacaria hälubu txiwina wahidõýna bire-ki heka Deuxu hetobire-ki. Kohe, ihure rubureny õraru-ki aõhõkõhõkõmy biowynybenyke.

⁵² Kobe lähäxe, kaiboho bede ywina erydõýdu mahãdu, bedeeryna ijõ rayna dinoduboho wahe. Kaiboho tahe terõnyõmy bede eryny heto-ò. Tule inywixiraõ tetõnenytenyte irõte lau.

⁵³ Jesuisi rõhõnyreu, teburemy tiiboho ritõýraxinymyhõre aõna aõnamy.

⁵⁴ Tuu rõtõýraxidõýmyhõre timykibo rirutaõnyrenykemy.

12

¹ Sõwemy iny tahe ributunyre. Ube tahe rõximy ratxireri. Tahe juhuu Jesuisi taerydõýdu mahãdu-ò rarybere: —Fariseu mahãdu, saduceu mahãdu urina biebényke. Tiiboho dori ruïdu mahãdu roire.

² Wasimy wiji adeereny relyyre. Tiu ta ibutumy ijyynamy rõikre

³ Aõbo wasimy wiji taholate heka ibutumy biurasõmy ratõnykre.

⁴ Uritere iny lau brebuõmyke. Aumyle tii rirubunykre. Ijõ ibinamy adee aõkõti rotõýnykre.

⁵ Iny lau sohojile bربurenyõmyke. Deuxu lau ta buberukre. Tii dori atyytyby bede bina-ò rahuke ixideewikeki.

6 Nawiiõ kaiboho bidymyhÿbenyke iòwy riòre iny heka riwymyhÿrekre. Ibutumy heka Deuxu nawii rieryre sohoji sohojimy.

7 Deuxu ara erymy heka aõma arati-ki tiwesebo aradeti rÿimyhÿre rierymyhÿre. Brebuõmyke, aõma Deuxu heka anaerymyhÿre nawii sõmo ratyre heka rierymyhÿ.

8 Kai marybeke: —Jiarõ Deuxu retyhynyre dori tahe umy arelyyke Deuxu ÿjukomy rarybeke biu-ki wahe, jiarõ Deuxu Riòre Hääbutyhyhykÿ wahe.

9 Iny sõwehekÿ-ki riwatxiõnykeki tule aritxiõnykre jiarõ Deuxu ÿjuko-õ.

10 Inyõ Deuxu Riòremy aõbina binamy rarybekeki, irybe-ribi nohõtilosa rÿikre. Deuxu Tyytybythy my tahe inyõ ibinabinamy rarybekreki tahe, aõhõkÿmy rotÿnykre irybe õraru-ki.

11 Aramykeu heka uritere nohõtiõmyke aõmobo marybekremy ywisisidÿna-ki. Bede heka ariwahinskyre rybedÿñnanau. Rybeõmyke ikotyre.

12 Kai ixiwanale aõkore marybeke. Deuxu Tyytybythy arâwiõhenanymyhÿreny.

13 Hääbuõ inysõwey-ki tahe Jesuisi-õ rarybere: —Wanyrÿ, Waha rurura. Waseriõre tahe ibutumy waha aõna aõna riwyra ixidee sohojile. Tamy marybeke wadee ritxuranykemy.

14 Jesuisi tamy rarybere: —Hääbu, kia waaõmydÿyna aõkõ rare. Timybo ayreny-ki araywisidÿnyke?

15 Tahe Jesuisi ibutumy iny-õ rarybere: —Warybe-õ bodoholabedenyke. Ixityhyõmy! Arutyhy heka aaõna aõna-ki aõkõ rare aõna aõna sõwerehäre.

16 Tahe Jesuisi ijyymy ròkewesenadÿyre: —Hääbutyhy riki ioworu nihikÿre. Tahe sõwemy rÿsÿna ributunyre.

17-18 Iheto tahe ijare ibutumy ributunykemy. Tahe ixidee rarybere: —Aõhebo arotÿnykre? Waaõnaheto butumy aritxiwikre. Ijõ iribi inihikÿmy ariwinskyre. Tai ibutumy waaõwiwi. tamy aridekre.

19 Tai tahe ibutumy waõwiwi-di areysakre. Arexielehynyre, ariroxikre, ariõkre. Waruhyy areysakre.

20 Deuxu tahe kia hääbu-õ rarybekre:

—Hääbu itxÿtere. Kai wijirulemy burukre. Tai tahe mobo aõna rimykre.

21 Jesuisi taijyy rihure rexirybeny. Kia heka aõhebo rotÿnyre iny ityhy mahädu. Tiiboho dori Deuxuõle ityhymy aõkõ ihÿrenyre.

22 Kia heka Jesuisi taerydÿyna mahädu-õ rarybereri. Uritere nohõtiõlemy arÿsÿna tule atyymy, idi matykynykemy.

23 Aumy heka rÿsÿna ratyre aõnityhy ratximyhÿre. Aumy heka atyky ratyre aõnimy ratximyhÿre.

24 Nawii-di betehebenyke. Tiiboho heka ioworuõrenyre. Tarÿsÿna riyrubunyõhyymyhyrenyre. Deuxu heka nawii riyrubunymyhyre, irÿsÿna tamy riwahinskyhÿre. Kaiboho tahe nawii ratyretypy toite Deuxu dee.

25 Sõwetyhy my maraykywydynanykeki aõbo arumy arirarehemy mariake? Aõkõre!

26 Kia aõ ijare tahe Deuxu-õ. Kia biwinybenyõkeki, aõherekibo ijõ aõna aõna nihikÿ-di tahõtinymyhyte?

27 Betehemy inihe noijasa-di. Aõma tiiboho raaõmysdÿyõhyymyhyrenyre. Ihäre tahe iruxerarenyre ityy wiwihihÿrenyre wese. Tyv ixidee riwinyõtihy Deuxu rityyny wihihÿ heka tyv wihihÿ tamy riwahinskyrer. Salomaõ heka itynihikÿ rare. Ihäre tahe ityy heka awityhy my aõkõ noirõsõ wese.

28 Deuxu heka noijasa rityynymyhyre kia wijilemy idi ihyre. Biurasomy tahe ixawimy reamyhyre. Tii heka tyv adee kidiwahinykre. Tai tii atyyreny. Tai ta ixinohotiyredyhyrenyom. Aoherekibo ainatyhyina ibutere?

29 Tahe raykyomu nohotiomy titxiribibo arysyna adee kanakredi.

30 Tyhydyydukodu mahadu heka tuure. Inytybyreny heka rierymyhyre aomybo tarumahate. Ibutumy heka arerymyhyre aomybo teamyhyte.

31 Tii Deuxu aomu dyyanana sohojidile maraykynykeki heka tii ibutumy adee riwahinykre.

32 Brebuomu ahabenyeke warioreboho. Deuxu Iolona adee kanakemy, Deuxudeewina wahe.

33 Aaona aona-di bohonybenyke. Iowy tahe iaokodu mahadu-ò biwahinyke. Anieruhyna wiwihiykidle boibeke. Kaki ibutudyylemy heka biu-ò bibutunyke. Tai heka judöera aoriröötyhy tule rararyötyhy. Tule tai wasidu ralöötyhy.

34 Tikibo aowireny ryikeki, tai heka araykyreny ratximyhyre.

35 Ijö tahe Jesuisi rarybere: —Kaiboho bexiywinybenyke, ibutumy aohedo rotönykremy bexiywinyke. Awereysanareny-di atky beximyke. Aloosona bitoonyke.

36 Deodu mahadu wesemy boibenyke. Bexiywinybenyke awedu dehemynyna-ò, tii worana bedehesi-ribi rehemynyremy wahe. Iu rehemynyre, teodu mahadu heka ijö riraynyke.

37 Tiiboho riraorenkykeki, deysamy ryikre. Iwedu dori reximykre ityky wereysana-di tahe rysyna teodu mahadu-ò riwahinykre.

38 Tii ruwetyakile rehemynkykeki, deodu mahadu reysakre. Tiiboho dori rexiraomu ryimyhyrenyre.

39 Tai heka iny rexiywinymu ryimyhykemy rybe roimyhyre awedureny kanakreki. Aoma habsu kanakeki heka tiu aoma habsu itxeredumy ronykeki heka, tiu habsu iribi rawasinyötyhy.

40 Kaiboho tule bexiywinybenyke wadehemynyna txu heka bijemy bonymyhybenyke.

41 Tahe Pedro rarybere: —Wanyry, kai wadeerenyle ijyymy telyyte ada ibutumy iny-ò aobo telyyte?

42-44 Tahe Jesuisi riwyonyre: —Aotxile inyodee, tibo deodu taaomysydyyna riywinymyhyre, kia idinodu tai awimy rahamyhyre tii dori rysyna obitimy riöriömyhyre. Idi tamy aowiwi riwahinykre taaona aona-di itxeredumy tule risynyke.

45 Tii iwitxiramy rexiraykynykeki tahe, ijö teodumy raohotemy urile idi risinymy kamy rexirybenymy: —Wawedu dori wiji aokrarerikre.

46 Tai ierykona-di iwedu kedehemynkyre. Tuu rierymy iaomysydyyna-ribi ritamy aohökymy risynykre ityhydyydukodu mahadu wese.

47 Deodu tawedudeewi rierymyhyre. Tai heka tuu rotöönyokeki, tii tahe sowemym aohökymy rotöönykre, ohotemy wahe, tamy riywinyoreki.

48 Ijö deodu tahe tii iwedudeewimy rieryokeki, tii tahe aobinamym riwinykeki, tamy tahe urihimyò ohote tai ryikre. Inyö sowemym ityhykeki, sowemym ijö iny tamy rexitöonykre.

49 Jesuisi ijö rarybere: —Heoty-di bede ariworonykemy heka jiarý anade. Tii òte raworonykremy idi watxireri.

50 Jiarý ratisebenaowesemy aralokre. Arurukre dori. Ele elemy ryikemy xi-dli watxireri.

⁵¹ Kaiboho tahōtinyte wadehemynyna-di. Ywina adiwydemy wadi tahōtinyte. Aõkõrehe, bede jei jeidŷŷmy anade iribi widee rahitxihitximy rŷikremy.

⁵² Iriyre inysŷ mahâdu heka widee rahitxihitximy rŷikre. Inataõ iny iuhe òludumy rŷikre.

⁵³ Hâbu mahâdu heka tyby òludumy rarekre. Hâwyi tule tadi òludumy rarekre. Iriokorese heka tariõrelahi òludumy rarekre.

⁵⁴ Ijõmy Jesuisi rarybere: –Iu biuwetyky biura-ribi ròhonyreu, Kaiboho kia rybemy tarybemahâtenye biu kôdõakre. Inatyhymy biu ròamyhŷre.

⁵⁵ Tule tarybemahâte. Yhy ibòö-ribi rebonyreu, bede ratõteekre. Inatyhymy tuu ratõteemyhŷre.

⁵⁶ Itxenadŷŷdu mahâdu! Kaiboho kia terymahâtenye bede, biu aõmydŷyna tule iwitzira aõmydŷñana teertyenykõlemahâtenye, bededŷñana konana eryna wahe.

⁵⁷ Ijõ Jesuisi rarybere: –Kaibohole teywinyõmyhŷtenye, aõòbitinamy wahe.

⁵⁸ Aõðararumy heka aõluu umy rarybekeki, idí ywisidŷyna ube-ò aradykemy ratxireri, tii-wana widee marybeke idí widi bede biõbitinykemy. Aõkõkeki, tii aradykre ywisidŷŷdu-ò idí ròtenawo-ò soldado mahâdu ararõtenykre.

⁵⁹ Tiu heka aõlökõmy heka mabekre. Ibutumy iòwy biòwynyke xiery bòhonyke.

13

¹ Tahe inyõ Jesuisi-ò relyyre: –Pilato rybemynamy Kalileia mahâdu rurenenyre Deuxu-ò raxiwerenyeriò.

² Kia ta Jesuisi narybede: –Kaiboho timybo iruburenny-di texinohõtinytenyteri. Ijõ wiratyre raõraranunanyrenyreki aõbo?

³ Ture aõkõ, kaiboho bexirâhõbenykeki tule burubenykre iruburenny wese.

⁴ Iasŷse ijõ. Iu Silõe hâwâ mahâdu tyre heka heto rarie resereu 18 iny sôwe rrubunyrenyre. Arâýràxikre Jerusalë hâwâ mahâdu ratyre raõraranunanyrenyreki aõbo? Aõbo tahõtinytenyteri?

⁵ Kaiboho bexirâhõbenykeki tule burubenykre iruburenny wese.

⁶ Tahe Jesuisi kaa ijyy-wana rikewesenanyre, Figratõy wese heka. Tahe Jesuisi kaa ijyymy delyyde: –Hâbu oworu-ki figooõ rŷimyhŷre. Tii iraty dilawijunye tiubo. Tahe iraty-txi reakõre.

⁷ Tahe hâbû taoworu-di itxeredu-ò narybede: –Inataõ wyramy relawijunyre tahe aõkõhyryra. Urile ta biõrõkre. Iraty ihoõreki, awi aõkõ rare.

⁸ Tahe oworu-di itxeredu dirawyonyde: –Wawedu, txioini kawyramy idi warukikre, isu ariywinskyre.

⁹ Aõkõhyrykreki tahe urile raorokre ijõ wyrau.

¹⁰ Judeu mahâdu elehyna txuu Jesuisi rotohodŷŷmyhŷ judeu mahâdu do-hodŷyna heto-ki.

¹¹ Tai ta hâwyiõ ratximyhŷ. Tii 18 beõra webinadumy ratximyhŷ tyytybybina òraru-ki. Tii iumy rarabunymy rariamyhŷre. Ixitaradŷŷ risiranymyhŷre.

¹² Jesuisi tuu robireu, tamy narybede: –Hâwyi, kai heka teytemy tate.

¹³ Tahe Jesuisi tebõmy rimyre iuleta reytere. Tai tahe hâwyi heka Deuxu riwowydyngyre.

14 Dohodýyna heto wedu tahe ibinamy Jesuisi-ki rahare, judeu mahãdu elehynatxureki wahe. Takamy inyreny-ò narybede: —Debò sohoji reurò txumy aõmysýdýynamy rýimyhýre iu heka adeytemy ixi-di bòdòimyhýke, judeu mahãdu elehynatxu ta aõkõre.

15 Tahe Jesuisi dirawyonyde: —Kai, itxenadýdu tate uriteremy iximy rybedu. Kaiboho judeu mahãdu elehynatxu dori abroreni, aawaru heto-ò toimahâte tuu teesenymahâtenye, tedymahâtemy idi ibemomodýymy bidybenykremy.

16 Kaa heka Abraõ riore rioreõ heka Satanasi 18 beòramy rimyre. Aõherekibo ta iribi retaraki sabadotxu ibinamy tahateri.

17 Tahe Jesuisi òludu mahãdu raixýrurenrye Jesuisi rybe òraru-ki. Tahe ixý mahãdu awityhymy tai rahamyhý iõraru-ki. Ibutumy reysarenrye.

18-19 Tii rarybera: —Deuxu Iòlòna wexe aõwesere. Aõ-ò wexe rikiwesenanyrenykre. Tiwexe ijyy kawesere? Deuxu Iòlòna heka alòbòròna sõmo sõmo wesemy ratximyhýre. Raumynyre heka òwòru rariewesele relemyhýre. Nawile tuu rýtýnomyhýre kia òwòru-ò.

20 Ixityre tamy rarybere: —Aõ ijyy wese heka Deuxu Iòlòna rare. Aõwexe rikiwesenanyrenykre.

21 Paõ ixiòlòdýyna wese rare, iuri rare. Hâwyx paõ riwinymyhýreu, inataõ urihiolina-ki iuribemy riurinymyhýre. Tai tahe raubýtýmyhýre, rexioòlonymyhýre.

22 Jesuisi tahe Jerusalë hâwã-ò rareu, hâwã hâwãmy rotohodýymy.

23 Iu inyõ ritýyraxinyre: —Wanyrý, Hedu mahãdu we sõwekre aõbo?

24 Jesuisi tamyreny narybede: —Bexityhyntybenyke ijòyja-di birònybenykemy. Sõwemy iny tahe ròtemy reakre tahe ralõõhykyre.

25 Hâbuõ kie taheto ijòtòbôna ritòbônyre. Iu kaiboho uritere bydyrdenykre: —Wanyrý, aralõrenyke ini. Kiata tii anawyönydenykre: —Tiludubo toite, araeryrenyõre.

26 Kamy ta bidiwyönydenykre: —Inybohole riroximy roiremyhý. Wahâwâreny-ki tòbedeerydýymyhý.

27 Ixityre anawyönydenykre:

—Boibenyke aõbina bina widýydu.

Tiludubo toite dori reerykõre.

28 Deuxu iòlò-ki Abraõmy, Ijaõmy, Ijaõmy, tule ibutumy Deuxumy rybedu mahãdumy bobibenykreu, kaiboho malõbenyõtyhy. Tai hii, ibru, jumytata rýikre.

29 Iny ibutu bede bede-ribi, Ibòò-ribi, Iraru-ribi, Biura-ribi, Beà-ribi Deuxu iòlò-ò hâwãmy.

30 Kiaremy ta, koludu mahãdu heka ibutuhewomy kedeakre. Ikõmyta, hewoludu mahãdu, koludumy kedeakre.

31 Iu ta fariseu mahãdu Jesuisi-ò narybedenyde: —Mahenyke, Herodi dori arubudýymy araijereri.

32 Jesuisi dirawyonyde: —Bòõsebenyke kamy ijòrò-ò marybebentykre: —Jiarý tyytybybina iny-ribi retarerri, tule róteytedýyri wiji biurasomy. Ijõ txumy ta waaõmysýdýyna arihukre.

33 Kiaremy ta kia rewinyrerri arihukre. Deuxumy rybedu dori Jerusalë hâwã-ki sohojile rurukre, iwitxira hâwã-ki ta aõkõre.

34 Jerusalē, Jerusalē hāwā, amahādu heka rirubunyrenyre Deuxu rybedu mahādu wahe. Iwese hānie tariore ributunymyħyre wese terawo-ò, kia wesele arayrubunykemy rexinohōtinyre tahe kaiboho terarenyre.

35 Aheto-ribi heka Deuxu rexitakre. Kaheka ararybekre adeereny: – Wamy heka bobiothy ixityre. Tiutxumy kamy bexirybenykre bede-ò, myŷ: – Deuxunimy nodu awityhy heka rare. Kiaule wamy bobikre.

14

1 Sabadoōu Jesuisi heka fariseu mahādu wedu mahāduō heto-ò ralore roximy. Tahe iny idi retehemyħyreng.

2 Iu inyō taruti, tadera-di taritari-di tamy dehemynnyde.

3 Tahe Jesuisi narybede bede ywina erydħȳdu-ò, fariseu mahādu-ò: – Sabado txuu deytedħȳwe awire aðbo, aðkōre aðbo.

4 Tiiboho rirawyonyħhyre. Tahe Jesuisi hābu riteytenymy bede riywinyre iribi tahe riolodħȳnyre.

5 Ixyby narybede Jesuisi: –Txibo kaiboho arioreō ada abroreniō hālloo-txi resekekī, bitabenyke Sabadotxu hārele. Aðhe inatyhy.

6 Tiiboho rirawyonyħhyre.

7 Tahe Jesuisi roxidu mahādu-di retehemyħyre. Tiiboho dori rynana wiħiky-txi ronmyħȳreny. Tai kamy tamyreny rarybere:

8 –Txibo inyō bedesanað araarikeki. Uritere rynanawī-ò rýōmykre. Txibo dori inyō aratyre ityhy kanake lau.

9 Tukeki bedesa dinodu inyō aratyre-ò arynana-txi ronykemy adee kanarybekre. Tai tahe maixħrumy rynana bina-ò bonykre.

10 Kialemyta inyō araarikeki, rynana bina-txi bonykre. Tahe bedesa dinodu adee kanarybekre: –Wy, katxi bodonyke rynanawihiky-ò. Tai tahe kai mabedesakre ibutuko-ò.

11 Tahe ixityhydħȳdu mahādu uritere reakre. Kōmyta uriixi dinodu mahādu rawwodykre.

12 Tahe Jesuisi bedesa dinodu-ò rarybere: –Txibo roxina biwahinykeki, uritere asŷ mahādu, aery mahādu, ityhy mahādu aarixiōmykre. Urikō-ribi iwese teariteri wese araariheny.

13 Tukōmyta roxi biwahinykeki, uriterem yřira mahādu, iny tiere mahādu, iny ruetā mahādu biarikre.

14 Tai adeysatvhym mabekre. Tiiboho dori tiu ixiwesemy araariōtyhy. Deuxu tahe aðwydħȳdkre iu bede awikreu.

15 Ijō roholare Jesuisi rybe tai tamy rarybere: –Deuxu Iolònaki, òwòrubese rýdu mahādu reysamy rarekre.

16 Tahe Jesuisi rarybere: –Inyō roxina nihikyō riwinykemy ratxireri. Sōwemy iny ritobinyre.

17 Rexihumy rýireu, teòdu mahādu bede riywinyre iny kididykremy.

18 Sohoji sohoji tahe tarybe tamy riwahinyre. Ijō taoworu týmyra-ò rete-heke. Ijō kanaōtyhy heka.

19 Ijō tahe broreni debōitue riðbranyre tai riurihikreki kanaōke.

20 Ijō tahe hāwyy herinamy rexihumy rýire tai kanaōke.

21 Teòdu tahe ròðosera tawedu-ò tamy relyyre. Tii reburere tahe rarybere: –Wylemy makre ibutury-di hāwā-ki. Ibutumy iny witxira witxira bididyke, iaðkō mahādu, itiere mahādu, ruetā mahādu wahe.

22 Iribi tahe teòdu ròðosera rarybere: –Ibutumy rewinyre wawedu, tahe heto rýxiōmy rýire.

23 Tahe iwedu ixybymy bede riywinyre hāwā-ribi ibryrary-ò iny kidykemy: —Aruru-di bididyke, waheto dori rŷximy rŷirakremy idí watxireri.

24 Juhuu watobidýyna mahādu warŷsŷna riurihiöthy.

25 Iu sōwemy iny Jesuisi heludumy roire. Tai Jesuisi tamyreny rarybere:

26 —Kaiboho aõbo inatyhymy waluu mahādumy toite. Tuu tarybeta. Tahe boluu, adiluu, ahāwyyluu, ariõreluu, aseriõreluu, ixiluu ratyre waluuõkeki, wamahādumy aõkõ boibeke.

27 Inyõ riwaheludunykemy ratxireri, tii juhuu taitxeò riwykre. Kialemy tahe riwaheludunykemy inatyhymy.

28 Inyõ heto rarei riwinykemy ratxikeki, juhuu iòwy-di rōhōtinykre. Inieru rimykeki tahe riwinyke, aõkõkeki tahe riwinyöthy.

29 Tii tuu rōhōtinyõkeki, tii ibutelemy riwinykre tahe inieru ituereu, ibutumy iny idí risinskyre:

30 —Tii taheto rarei ritelenyre tahe rexihuöthy.

31 Iòlòõ wou riwinykeki, juhuu taaõbinadu mahādu-di rariamyhŷre. Idi rōhōtinyre. Ijõ iòlò wawiõ mil soldadomy ijõdikeki, tahe tii debòwiõ mil ijõdikeki, tahe wou riwinyöthy.

32 Juhuu tahe teòdu riteõnyre ijõ iòlò-ò ireheribile tii-wana wou ixāwidýŷmy rarybekemy.

33 Akirenny tule iweselere. Ibutumy aaõna aõna biriõbenykeki, waheludu mahāduõmy boibeöthy.

34 Saa heka aõni awi rare. Tatxuberere rexihukeki tahe turibi ixāwike.

35 Tai tahe suurina-ki ahirana silŷna binakõki awiõhōtidirenkyekki boholabenyke warybe-ò. Suò awiõre, tule ahirana bitòbonykemy awiõre. Urile idi behuke. Kaiboho õhōtidirenkyekki, boholabenyke!

15

1 Idi nieru tarasadu mahādu sōwemy tamy roholamy doide. Tule ijõ iny òrarudu mahādu rehemynyre.

2 Fariseu mahādu, tule bede ywina erydu mahādu kawesemy rarybere: —Kahābu ibinare. Tii òrarudu mahādu-wana riroximyhŷre, iny iehehe-wana.

3 Idi Jesuisi rierynanyre ijyy-di rawesenanyre.

4 Kaibohoõ õsana 100 budoeni ijõdire. Sohoji heka iy-ribi iõre. Kai aõbo makre ijesemy? Kohe, iuhe, 99, birike bedero-ki tahe biõryhyke. Aõhe inatyhy?

5 Mahakre wana tahe eysamy atxikre. Tahe bidyke iuhe-ò.

6 Taheto-ò rehemynyre, tasŷ mahādu-ò tahe ritobinyre: —Wawana ini kŷny bedeysabedenyke. Wabudoeni-ki rahara, iõreõ wahe.

7 Iwesetyhylemy taheka adee reerymahâre iny òrarudu mahādumy. Iu sohoji iny rexirahîkeki, biu-ki deysana sōwemy rŷikre. Iny òbiti 99my tahe urihimyõ biu-ki deysana rŷikre.

8 Ijõ Jesuisi relyyre: —Hāwyyõ õsŷny womati ura nieru debòwiõ dire. Sohoji iõre-wana, tii riijeke inatyhy? Loosona ritoonyre, iube riwysynyre, sōwemy riijeke ihyymy tahe tai rahara.

9 Tii itxi reakreu, reysamy rŷira. Iu tasŷ mahādu ritobinyre: —Wawana inihe bedeysabedenyke. Waniferu-txi dokuri rahara.

10 Jesuisi tahe ritýnynyre: —Iwesetyhyle biu-ki rare. Deuxu ūju mahādu reysamy roirenyre, sohoji òrarudu rexirahîre.

11 Ixyby tahe Jesuisi narybede: —Hābuõ iriõre inatxire.

12 Tiutxumyta ihelŷýna tyby-ò rarybere: —Waha, ibutumy aõna aõna burenkre wadee rawahikre, wijile bidiwahinykre. Tyby tahe iaõna aõna jura tamy riwahinyre.

13 Iriore helŷýna tahe ibutumy taaõna aõna-di rare irehe-ò, iwitxira bedehwâ-ò. Tai aõbina binale riwinymyhŷre. Ibutumy tanieru tai rahure.

14 Taaõwiwi rahu-di ta, tai rama ibede mahâdu rahumyhŷre. Tii uritere reamyhŷ wahe.

15 Tahe aõmysdýýnamy rarunyre. Hâwâduõ tahe taixŷniowedýýdumy bede riywinyre taoworu-ò.

16 Tai rama risamy ta ixýni rýsýna rýsýmy rexinohõtinyre. Tahe aõkõre.

17 Kia tahe tõhõti deade. Kamy dexinohõtinyde: —Yla aõkõ wahaaõmysdýýdu mahâdu irýsýnadireri iwana jiarý kaki rama warubudýýmyreri.

18 Ixyby arõòsekre. Kamy Waha-ò arexirybenemy: —Waha, Deuxuko-ò ako-ò rexiitxýtenyre jiarý raõrarunyre wahe.

19 Ariore wese aõkõmy wadi mabeke, waitxýte òraru-ki. Aaõmysdýýdu mahâdu wese ta ararekre myý tii röhõtiny.

20 Tii tahe tyby heto-ò rare. Irehemey nadeõ, tyby tuu dobide. Idi rexiwo-brunyny tamy raijaranyre iwehityhydýýmy.

21 Tahe tii narybede: —Waha, Deuxuko-ò, ako-ò rexiitxýtenyre jiarý, raõrarunyre wahe. Ariore wese aõkõmy wadi mabeke, waitxýte òraru-ki.

22 Iule ta tyby teõdu mahâdu-ò rarybere: —Wylemy tyywihiký tymyra-dibitynybenyke. Debõõ tebõ-ò roikre. Waõ-di rawanykre.

23 Tasýse broreni riore dedi birubunybenyke. Idi rikiroxirenykemy rekeysarenkyre dori.

24 Wariore dori rubu-ribi wese rexixara. Ikõ-ribi itxi ijara rýira. Tahe rawobedesarenyre.

25 Iwana ta iumydela tahetoreny-ò dehemynymy nade taaõmysdýýna-ribi. Tahe wobedesana-ò roholamy.

26 Tahe deõduõ-ò narybede: —Aõhereriwe.

27 Dirawyonyde: —Ahelŷýna kie ròõsereri aõhe rotýýnyõhyylemy. Tai boo broreni rirubunyra.

28 Iumydela tai reburere ròte deramy reare. Idi tyby tamy nade rirõtenykemy.

29 Tahe iriore dirawyonyde: —Aõhe òhökõ adee raaõmysdýýnymyhŷre. Ibutumy arybe retyhynymy watximahâre. Ihäreta budoeni wadee tewahinyõhyymyhŷte, waijoi mahâdu-wana idi arexideysanykemy.

30 Katahe ariore urile aõnawiwi rahura wedena mahâdu-wana. Rõõsemyta kai broreni riõrede tamy terubunya.

31 Tai tyby dirawyonyde: —Wariore iny ratximyhŷre kiaremyta ibutumy waõõwi heka ahõõle rare.

32 Iny bedesarenymy heka kawese rewinyre, wadee awireki. Ahelŷýna dori ruruwese-ribi rexixara. Ikõ-ribi itxi ijara rýira. Tahe rawobedesarenyre.

16

1 Jesuisi taerydýýna mahâdu-ò relyyre ijyyõ: —Hâbuõ inieru sôweref. Tamy deõduõ ibutumy inieru-di raaõmysdýýre ijõ nieru ributunykemy. Ijõtxu tahe inyõ rarybere: —Eõdu riki heka anieru-di õbitimy aõkõ raaõmysdýýymyhŷre. Anieru sôwemy rexihumyhŷre.

2 Tahe didyde ixidee taconta retehekemy. Tamy rarybere: —Inatyhymy aõbo umy iny rarybemyhŷre? Wanierumy tyriti aretehekemy watxiri. Òbitimy aõkõkeki, waribi arateõnyke. Wanieru-di tiu maaõmysŷdŷñyõkre.

3 Tahe teõdu iximy rexiraykynyre: —Wadinodu riwateõnyke. Aõhebo arotŷñyke? Warurukõre dori tahe aõmrysŷdŷñsira ariwinyõtyhy. Tule ijõ iny-ribi ixitõdedŷyna riwaixxŷrure.

4 Reeryre tahe, aõhebo arotŷñykremy. Aõwihihikŷ wabiòwa dee ariwinykre. Riwateõnykeki tahe wabiòwasŷ-ò arakre.

5 Ibutumy nieru huòtedu mahãdu-wana rarybere, tawedu-ribi huòtedu wahe. Tamyreñy rarybere: —Tiwesebo tewtya wawedu-ribi?

6 Tahe diwyònude: —Adŷñ rehuòtera, 100 hynamy wahe. Tai tahe rarybere ijõ: —Iwekre tahe wylemy biritinyke, 50 wahe.

7 Ijõ-ò tahe rarybere: —Tiwesebo adeve? Diwyònude: —Trigo rehuòtera, 1000 prato wahe. Tai tamy rarybere: —Kai 800my biritinyke.

8 Iribi tahe häbu ityhy heka teòdumy rarybere: —Tii inatyhy nieru erydu ratxiri. Tahe Jesuisi rarybere: —Kabede wijinabòdu mahãdu heka aõmydŷñana erydutyhy rare, ityhydŷñdu mahãdu ratyre wahe.

9 Tai tahe adee ararybekre. Kabede mahãdu biòwamy boibeke, anieru-di. Tahe anieru ituekeki, Deuxu taheto wihihikŷ-ò aradykre, biu-ò heto wihihikŷ wahe.

10 Aõmydŷñana aõ aõkõmy kai òbitimy masŷnykeki, tule aõ nihikŷmy kai iweselemy mabeke. Inyõ heka ibutemy wasikeki, tii tule aõ nihikŷmy rawasinykre.

11 Kaiboho heka kabede nieru-di òbitimy aõkõ atxibenykeki, tule biu-ki ararõsõna bitaõtyhy, aõ wihihikŷ inatyhy wahe.

12 Iny witxira nieru-di heka òbitimy boibebenyõkeki, timybo anieru tyhy-di òbitimy boibeke.

13 Inyõ iny inatxi deòdumy aõkõ rarekre. Inatxinaõ dori iluukre, ijõ ta iluukõkre. Deuxu dee maaõmysŷdŷñtyhy. Tiu nierurahi inatyhymy teamyhŷteki.

14 Fariseu mahãdu tamy roholareu, urile idi nierurahi risinyrenyre, tii-boho ire nieru ributunymyhŷrenyre bòdŷñluurenre.

15 Tahe Jesuisi tamyreñy rarybere: —Kaiboho heka òbitimy inyko-ò ixi-di atximahâtenyte. Ihäre tahe Deuxu timybo toimahâte rierymyhŷre aõna aõnareny bina. Aõmy häbu rexinhõtinymyhŷre, aõtxi-ki Deuxu-ò awiõhyre.

16 Moisesi bede ywina rybe tahe tule Deuxu Rybedu mahãdu awi rare, Joaõ Sebedŷñdu rehemynyreu tahe ixãwire. Iu tahe Deuxu Iõlõna Rybe wihihikŷ tamyra röhönyre. Kia tahe iny ritohodŷñyrene. Ibutumy iny kia-ò ralokremy idi ratxireri.

17 Biu, bede rexihuuke tahe isiraõre. Deuxu rybe tahe rexihuõtyhy. Kia isiratyhy rare. Ityyriti rybe wedenaõ riõnonyõtyhy.

18 Häbuõ tahäwyy-ribi ixãwikeki, idi iwitxira-wana roikeki, tii òtadu rare. Häwyy ixedu-wana tii roikeki, òtadu rare.

19 Ityhy mahãduõ riki tyy õwyhykŵiwi-di rexitynnymyhŷre. Tii idi rexirabedesiranannyahyhŷre. Awimyhyhŷre tuu ratximyhyhŷre.

20 Tahe urimynodu tyymy binadumy iijõ-ki ixyby ixyby ratximyhyhŷre. Lazaru inire.

21 Tii ityhy rýsñnauhe rirýsñkemy raòbirenymyhyhŷre. Ijõròsa dori ityybinatõmy dirahumyhyhŷde.

²² Lazaru rurureu, ſju mahādu ridyrenyre biu-ò ilabiereny rora-ò, Abraō wahe. Tule ityhy rurure idi rituunyrenyre.

²³ Tahe rubu-ki rubu mahādu bedebina-ribi aōhōkȳmy dȳñnana ityhy Abraōmy robire irehe-ò Lazaru tule irora-ki.

²⁴ Tahe ityhy dyryde: —Abraō, walabie, wadi inihe bedexiwoboronyke. Lazaru ini wadee tebō-ki beruty-di kanake wadōrōtō elehynamy. Jiarȳ dorı raōhȳtȳhȳtȳreri kaheötöyo-ki.

²⁵ Tukōleta, Abraō narybede: —Dàà aōwiwihikȳ-di tatemyhȳ-di bexi-nohōtinyke. Tukōlemyta Lazaru aōbina binahakȳle rimyre. Tahe kaki aōwimy Lazaru ratxireri. Tukōmyta kai ibymy atxiteri.

²⁶ Ihäre ta hāloohukȳ inyko-ki rȳire. Timyki kaludu kia-ò iōhōreſeōna. Tule kia ludu kaō iōhōreſeōna.

²⁷ Hebose, Abraō walabie, kamy ityhy narybede, Urile Lazaru wasȳ-ò biteōnykekō aōbo. Waseriōreboho deōwarisidȳñmy.

²⁸ Waseriōrereny dori iruyrerenyre urikō-ribi kabedebina-ò kōdōiheny.

²⁹ Tahe Abraō diwyōnyde: —Tiiboho dori Moisesi tyriti, Deuxu rybedu mahādu tyriti dire. Tii tahe tamy roholarenymy rityhyñrenyre.

³⁰ Ityhy narybede: —Aōkōre Abraō walabie. Kia inyō tarubu-ribi rexixamy rōsesekei xiery ta, taōraranareny-ribi rexirahīrenyre.

³¹ Tahe Abraō dirawyōnyde ixyby. —Moisesi tyriti rybe-ò, Deuxumy rybedu mahādu rybe-ò roholaōkeki, tii mobo rexixake tule ityhydȳñōna.

17

¹ Tahe Jesuisi taerydȳñna mahādu-ò rarybere: —Kiemy inyō wodohonadȳñmy aradykre ḥaruna-ò besekemy. Kobe làhāxe tii kiawesemy rotȳnykreki.

² Tii dori ibinatyhy rare. Wadee heka kabera-txi mana-di rataataamy sȳ-ò reakenawi rare. Tukōmy uri-ribi watyhydȳñdu tȳmyraō riōraruđyñheny.

³ Bexiijebeny ta. Aityhydȳñdu seriōre rexiorarunanykeki, tamy marāhīke. Tii rexirāhīkeki, iaōna aōna bina-ribi bexinohōtilosanye.

⁴ Txu sohojōmy adee rexibinanykeki, kai tule ibinamy tai mahamy. Tii ixi-di rexiwotōnemy adee nakeki, tule idi bexiwobrunymy bexi-nohōtilosanye iaōna aōna-di.

⁵ Jesuisi erydȳñna mahādu dexitōnemydenye: —Wanyrȳreny, wainaty-hynareny ini bisōwedȳñnyke.

⁶ Jesuisi dirawyōnyde: —Ainatyhynareny heka sunysisōmo wesekeki, kamy bederarade-ò marybebenyke: —Bexitake inihe idi bera-txi myike. Tahe tii aratyhynykre.

⁷ Titxibo kaibohoō eōdudirenkyeki aoworu-di itxeredu ada budoeni-di itxeredu wahe. Tii taaōmysȳdȳñna-ribi kanalokreu, kawesemy aōbo tamy manarybekre? Wy, wylemy rikiroxikre dori.

⁸ Timyki kawese tamy arybeōna. Tukōmyta tamy marybeke: —Warȳsȳna biywinyke idi wadee, idi manakre. Ariroxikre dori. Wabyre arihu-di ta bexiōnkyre.

⁹ Teōdu deōdumy rearahu-di aōbo, txiotötetuukemy tamy rarybere aōbo. Timyki tukōna. Kiemy dorı taaōmysȳdȳñale riwinyre.

¹⁰ Iu aōmysȳdȳñnarenybihudi, iwese heka atximahābenyke kamy bexirybenymy hȳbenyke: Inyboho deōdule roire, aōtyhy aōkō mynodu, iny aōmysȳdȳñnarenyle heka inyboho riwinyrenyre.

11 Jesuisi Jerusalē hāwā-ò ramyhÿreu, Samaria bede, Kalileia bede wotya-di rare.

12 Iu hāwāō-txi raloreu, debo ituemy sōwereny tyymy binamy mahādu iry-ò doide, tahe irehemery rexierenyre.

13 Iribi tamy dyrydenye: —Jesuisi, Erydÿŷdu, wadirenny ini bexiwobrun-yeke.

14 Tureny robireu, narybede Jesuisi-ò: —Xiwena wahidÿŷna mahādu-ò ixi-di itxerenamy bòike. Kia-ò rariamy roirenyre, tahe reyterenyre.

15-16 Ijöreny Samaria ludu mahāduō reytemy iximy robireu, Deuxu ri-wowydÿŷnymy tamy dòösede, rawiunymy. Tatiowomy Jesuisiko-ò resere. Tahe rarybere: —Txiotötetuuke.

17 Tahe Jesuisi ritÿŷraxinyre: —Debò itue wese, asōwerenyre? Titxibo ta debò inaubiowaboho roire?

18 Aôherekiwe kaa iny witxira sohojile Deuxu wowydÿŷmy dòösede, Samaria luduō wahe?

19 Tahe Jesuisi tamy rarybere: —Mynyike, idi makre. Atyhydÿŷna òraru-ki dori teyteta.

20 Idi fariseu mahādu Jesuisi-ò rÿŷraxirenre: —Tiubo Deuxu Iôlôna kanakre? Tii diwyonyde: —Timyki Deuxu Iôlôna dehemynysŷnamy inyō robiôtyhy.

21 Tule inyō kiau rarybeôtyhy: —Betehebeny inihe ka-ò: —Tukõmy aôbo: —Kowaki heka rare? Deuxu Iôlôna dori aworenky-ki rare.

22 Tahe taerydÿŷna mahādu-ò rarybere: —Tiuoxumy heka Deuxu Riore Hâbutyhyhykÿ txumy bobibenykemy tahe bobibenyôtyhy.

23 Tahe ijô adeereny kanarybekre: —Bedetehebeny inihe kaò ada kowa-ò. Tahe iitxerenyômykre.

24 Iwese tiribi tiò biu relaanymyhyre wese heka Deuxu Riore Hâbutyhyhykÿ txu kÿnyikre.

25 Delemy tahe tii aôhôkÿmy rotÿŷnykre. Wijinabòdu mahādu teramy reakre.

26 Noe bededÿŷnana wesemy heka rÿimyhykÿ. Iu beòra rariareu. Tahe Deuxu Riore Hâbutyhyhykÿ kedehemynykre iu.

27 Ibutumy heka worana bedehesi rÿire. Lisisò tahe rÿire. Hâwyy herina lisina rÿire iu. Iu tahe beòra rariareu. Ibutumy ituere.

28 Lòò bededÿŷnana tule iwesere. Tiiboho worana bedehesidile rÿire. Tiiboho rityhyhykÿ. Urile hetomy riwinymyhyre, oworumy riwinymyhyre, aôna-di rohonymyhyre.

29 Iu tahe Lòò ihâwā-ribi ròhonyreu, Deuxu heòty ityre riteònnyre. Biu-ribi heòty ityre resere enxofre-wana.

30 Iwesele txu tii heka rarekre heka, Wadehemynyna Deuxu Riore Hâbutyhyhykÿ wahe.

31 Kiau tahe inyō ihetotyre heka rÿire. Malòkekô heka ahetowo-ò aônamynamy. Inyō tule oworu-ki rÿire, taheto-ò aôkô ròòseke.

32 Lòò hâwyy-di mohôtinyke.

33 Inyō taumy riyrubunykeki, tii ruruke. Ijô tahe wadeewimy rurukeki, tii taumy rayrubukre.

34 Adee rarybere: —Bede rurureu heka inatxi hâbu rôrôreri. Ijô heka rakre dynamy reakre. Ijô tahe rarikre.

35 Inatxi hâwyy heka rÿsŷna-di raaõmysŷdÿŷnymy heto-ki ratxikre. Ijô heka dynamy reakre, ijô heka rarikre.

36 Inatxi hābu heka oworu-ki raaōmysȳd̄ȳȳkre. Ijō heka rakre dynamy reakre, Ijō tahe ririkre.

37 Ieryd̄ȳna mahādu r̄ȳȳraxire. Titxibo r̄ȳikre, Wanyr̄? Tii rirawyonyre: — Titxibo iumy rubu roire-wana, rara tai wii ributunyre.

18

1 Jesuisi heka r̄òkewesenanyre ribedeerynyre. Kia wese heka tii ijyymy relyyre. Rexitōenyhykemy tii ribedeerynyre tule ixitōed̄ȳ-ò ixirarenyōmy.

2 Hāwāō-ki tahe hābu matuariō rare, tii tahe ibinare. Juizimy heka ratximyh̄re ywisisid̄ȳdu wahe. Tii iny rityhynyōtyhy, Deuxu lau ruberuōmyh̄re.

3 Tule heka hāwy wyteseō tai ras̄nymyhȳre. Kia tamy ramyh̄re sōwemy. Tamy rarybera: —Biawikōhenakyre wahe. Wakōludu tahe riwahureri. Kywisid̄ȳku kai atxiteri. Anoherekibo tiwawokutōenykōteri.

4-5 Aōöhökomy hābu iaōna aōna óbitid̄ȳ deramy reamyh̄re. Tahe Hābu ixidee rarybehyyra. Inatyhymy jiar̄y inyō retyhynyōtyhy. Tahe hāwy wytese sōwemy wadee rarybereki, jiar̄y ariòbitinykre iaōna aōna ibutumy ioludu-wana. Aōkōkeki tiiemy kidiwarulolōnyke.

6 Tahe Jesuisi rit̄ynnyre: —Juizi bina rybe-ò kaiboho boholabenyke. My wahe.

7 Deuxu heka taijoi mahādu-ò roholake. Óbitimy ioludu-di riywisinykre. Taijoi mahādu dori tamy rexitōenyre. Tii wymy riwiōhenanyke.

8 Tii inatyhymy taijoi mahādu riwiōhenanykre. Jiar̄y, Deuxu Riore Hābuthyhyk̄y wymy adehemynykre, watyhyd̄ȳdu-txi aōbo areakre.

9 Tule Jesuisi kia ijyy relyyre, iny ixityhymy ixi-di ratxityhymy kia ijō iny whole radōnymyhȳre. Kia tahe rikewesenanyre.

10 —Iny inatxi hābumy heka templo-ò rōirenryre rexitōenykemy. Ijō fariseu rare, ijō tahe nieru arisidu rare.

11 Fariseu tahe r̄ȳimy rexitōenykemy ixidee. My wahe: —Deuxu, jiar̄y aōhābubina aōkō rare. Tai tahe umy reàlāmy wahāre. Jiar̄y aōwasidu aōkō, aōorarudu aōkō, aōotadu aōkō. Iwese kowa nieru arisidu wese aōkō jiar̄y rare. Txiot̄ötetuuke tai.

12 Semana sohoji heka wabyreō-di inatxitxumy rewymyhȳre. Tule waōna aōna ibutumy ijura adee rewahinyre. Debōwiōna-ribi sohoji re-wahinyhȳre wahe.

13 Nieru arisidu tahe irehemy r̄ȳire. Biu-ò aōkō retehere, tahe rexihetenryre rexitōenyrerimy Deuxu-ò. My wahe: —Deuxu, biyawotōnyke. Jiar̄y òrarudu rare.

14 Jesuisi ijyy rit̄ynnyre: —Adee ararybekre. Mobo teysamy taheto-ò nade? Ixityhyd̄ȳdu aōbo ada ijō aōbo. Kohe ijō tuure, ixityhyd̄ȳdukō wahe.

15 Tiiboho heka uladu tamy didydenye. Iu Jesuisi tebò iratxityre ritidimy ritxuhore awimy roirekemy. Tahe ieryd̄ȳna mahādu tamy idyrenyōkremy raryberenye.

16 Jesuisi rarybere: —Txiò, kididyke uladu wadee. Uladu wese dori Deuxu Iòlōna rare.

17 Inatyhymy ararybekre: —Moō heka uladu wesemy Deuxu Iòlōna rityhynyōkeki kia heka Deuxu Iòlōna-ò ralòōtyhy.

18 Idi tahe iweduō rarybere: —Eryd̄ȳdu wihič̄y, aōwexe ariwinykre idi biu-ò arahenykemy.

19 Jesuisi tamy rarybere: —Aōbo wa wihič̄y wadee tarybeta. Hābuō tiu awiōre. Deuxu sohojile tahe awira.

20 Bede ywina tyyriti kai teeryte:

—Rubudŷŷōmykemy, tule òta òtaōmykemy, wasiōmykemy, tule ruiōmykemy, iny wii itxenadŷŷōmykemy, adi biywinykemy, boo tule.

21 Hābu tamy rarybere. —Kia bede ywina rybe retyhyhnyhyylere, uladudi-hyyle wahe.

22 Jesuisi rarybere: —Kai sohoji aōmydŷŷnale aki nasiranyde. Kai makre, ibutumy aōna aōna-di bohonykre, idí tahe kia nieru biwahinykre iny aōkōdu mahādu-ò. Kia tahe aōmydŷŷnadicre biu-ki. Tahe manakre biwaheludun-ykre.

23 Kia rybe-ki heka hābu rabedewore. Rexitare ibedewomy iaōna aōna sōwetyhyreki.

24 Jesuisi retehemy ibederyry-di tahe rarybera taerydŷŷna-ò: —Kia iny iaōna aōna sōwemy rŷrireri, Deuxu Iōlōna-ò raloke isirare.

25 Kamelo tyyrorenawo-di ralokemy isirakeki, kia-ribi isiratyhyre iny iaōna aōnadikeki raloke Deuxu Iōlōna-ò.

26 Ijohonadu tahe widee rarybere: —Mobo tai biu-ò hedukre.

27 Jesuisi rarybera: —Inatyhymy kōaōboka hābu-ò isiratyhyre. Deuxu-ò tahe ibutumy aōna aōna isiraōre.

28 Pedro rarybere: —Boholake, jiarŷboho ibutumy rerirenyra araheludun-ykremy.

29 Jesuisi rarybere tamy: —Inatyhymy adeereny ararybekre. Moō waluukeki, rybewihikŷ luukeki, kia heka ririkre: heto, taseriore, tyby tadi-wana, tariore, tabede, ibutumy waōraru-ki, Deuxu Iōlōna òraru-ki, ririkre.

30 Ka bedekile ritakre sōwetyhymy ibutumy aōna aōna. Ihāreta biu-ò rahenykre Deuxu-wana rasŷnykemy.

31 Jesuisi taerydŷŷna mahādu ridyre inysōwe-ribi tamyreny rarybekemy: —Boholabenye waijoi! Jerusalē-ò rokoirenkyre. Tai iny riwarubunykre jiarŷ Hābutyhy rarehāre, Deuxu Riōre rarehāre wahe. Iwese Deuxu Rybemy rybedu mahādu rarybere wese.

32 Tiiboho riwawahinykre judeukōdu mahādu-ò. Tiiboho riwabinabi-nadŷŷnykre, riwalahikre, watyre rarybexinykre.

33 Riwhetenykre òhôte-di, idí riwarubunykre. Ihāre tahe inataō txu-di tahe adexixakre rubu-ribi.

34 Jesuisi erydŷŷna mahādu urile bede riōtiinyrenyre. Aōmybo tii rarybere riertyhyōrenyre. Irybe tamyreny dori ierynatyhýköreri.

35 Iu Ijeriò hāwā-ribi iōhōmy roirenyre, inatxi iny ruetām̄y heka ronymyhŷ Jesuisi ibire-di rareu. Tiiboho nierumy rexitōenymyhŷrenyre.

36 Inysōwe-ò roholarenyre tahe, tii rŷŷraxirenyre: —Aōhereriere.

37 Tahe tamy rarybere: —Jesuisi wa rareri Nazare hāwā ludu wahe.

38 Tahe ruetāō ryryre: —Jesuisi, Davi riokore! Biwatōenye hewa! Wadi lāhā inihe bexiruxetōenye.

39 Iny sōwemy tamy rarybere: —Iryōmyke! Ihāre ta tii ryrymyhŷre: —Davi riokore, wadi mawotōeke!

40 Jesuisi ryryre tahe rarybere: —Tamy byryke wadee kanakemy.

41 Jesuisi tamy rarybere: —Aōmybo kai taruteri adee arutŷŷnykremy. Tahe hābū ruetāhākŷ tamy rarybere: —Wawedu, ixityre arobikremy.

42 Jesuisi tahe tamy rarybere: —Makre, atyhydŷŷna kai arateytenyra. Kialehe rare.

43 Aōwesele ixityrele tii robire. Tahe Jesuisihemy rare ryy-di. Taihe ibutumy iny heka Deuxu riwowydynymyhy.

19

1 Ijeriò hāwā-ki Jesuisi rehemynyre. Idi rariarerri.

2 Tahe hābuō tahe Jesuisi riere. Zaqueu inire. Inieru sōwere. Tii nieru tarasadu weduō rare. Inieru sōwere. Tii heka iyjare tahe Jesuisimy robiōtyhy. Raōwōnyre tahe òwōru-txi.

3 Tii Jesuisimy robikemy risyñymyhy, tiu tuu robiōhyymyhyreki. Iyjare-ki tahe rexisiranyre. Kiemy dori iny rarie rarie iko-ki rÿimyhy.

4 Tahe ijoiko-ò rexiraõre tai òwōruō-ò raōwōnyre Jesuisimy robikemy iribi idi kanakreõ.

5 Iu Jesuisi tamy rehemynyre, biu-txi retehemy Zaqueue-ò. Narybede: – Wylemy bedeseke Zaqueue. Wiji dori aheto-ki bede wadi rÿike.

6 Tahe rabedesamy wymy resere. Awimy Jesuisi rybe-ki rahare.

7 Tahe inyō mahādu iòraru-ki kamy rexirybenyrenyre: –Aōhewe Jesuisi iheto-ò rara? Tii iny óbikōmy nodu hārele wahe.

8 Zaqueue tahe Jesuisi rarybere: –Bodoholake ini, Wanyrÿ. Tahe waaõna aõna iwekre iaõkõdu mahādu-ò ari wahiny my ararekre. Tule txibo inyō-ribi rowasire inaubiôwa wawasi ratyre tamy ari wahiny kre.

9 Tai Jesuisi narybede: –Wijityhyle kahābu sýmahādu-ò henana rehemynyra. Kahābu tule Abraõ riore riorele rare.

10 Deuxu Riore Hābūthyhykÿ dori iny òrarunamy resere mahādu òrysamy itarasamy nade. Jiarÿ tiire.

11 Jesuisi tamyreny rawesenanyre timybo Deuxu Iòlõna raremy. Jerusalē hāwā-ò iòhòmy ratximyhyre. Tai tahe Deuxu Iòlõna iòhòmy ratximyhyremy roholare.

12 Tahe Jesuisi rarybere iny ityhyō heka: –Inyō nihikÿ heka rakemy ratximyhyre ijō bede-ò ratyñykemy. Tai iòlõmy ronykremy rare. Iribi tahe ròosere.

13 Tii tahe taaõmydÿñana ririre teòdu mahādu-ki. Teòdu mahādu debòwiomy heka womati tÿrÿrÿhÿkÿnieruõ sohoji sohoji tamyreny ri-wahinyre. Tamyreny rarybere: –Nieru bitakre, idi bibutunybenykremy adiren watxireri adoosokre.

14 Tahe kia bede ludu mahādu iòlò deramy ratximyhyre tai tahe tamy rybemy iny mahāduõ riteñonyre: –Kahābu aõkõ iny iòlõreny ronykre.

15 Ihäre tahe iòlõmy ronyre. Idi tahe tanieru wedu mahādu-ò rarariòwyre. Tiwesebo teòdu mahādu nieru ritare rierykemy.

16 Juhuludu tahe rehemynyre: –Wawedu, betehe inihe ijō debòwiò anieru ratyre rebutunyre.

17 Tahe iòlò sōwemy riwowydynyre: –Awityhymyhe taaõmysÿdÿÿta. Kai heka deòdu wiwikÿ tate. Kai ibutedile sōwemy tewinyte tahe debòwiò hāwā adee ari wahiny kre.

18 Ijō tahe rehemynyre: –Wawedu, betehe iny iruyre anieru tyre rebutunyre.

19 Tahe iòlò tamy rarybere: –Kai sÿ iruyre hāwāmy dinodu mabekre.

20 Ijō deòdu rehemynyre: –Wawedu, ahâxe anieru. Jiarÿ tyky-di rereraserasenymy rerarenyre.

21 Jiarÿ alau raberure. Kai dori hābu nieru tarasaery heka tate. Aõ taaõmysÿdÿteri-ribi aõkõ heka nieru tetamahâte.

22 —Kai heka deòdu awi aõkõ heka tate. Arybe xiery waribi arateõnykre. Kai tiwaeryte jiarõ nieru tarasaery heka watxireri. Aõ raaõmysõdõyõre-ribi aõkõ niero retamahãre.

23 Aõherekibo. Kia nieru yrubuna heto-ki terikõte. Tai iximyna ratyre ini iribi ratare.

24 Iõlõ teòdu inatxi-ò rarybere: —Wanieru iribi bitabenyke. Ijõ hãbu sõwemy ròtareò rawahikre.

25 Ijõ raryberenye: —Tii heka debòwiò niero ijõdire.

26 Adee ararybekre: —Inyõ õbitimy raaõmysõdõyõkeki, tii sõwetyhymy ritakre. Tule inyõ õbitimy raaõmysõdõyõkeki, tii ibutumy ròõnodõyõkre.

27 Iwedu rarybekre: —Waõludu mahãdu tahe wadee bididybedenyke. Wadera mahãdu wahe. Wako-ki birubunybenyke.

28 Tarybe rahudi tahe Jesuisi rare Jerusalë hãwã-ò.

29 Jerusalë iõhõmy ritehemynyrenyreu, tahe inatxi taerydõyna bede riywinyra hãwã-ò roikemy. Inatxi hãwã iõhõmy roire, Betabaj, Betõnia-wana. Kia-ò Oliveira hãwälõ roire.

30 Jesuisi rarybere: —Kaiboho boikre kowa hãwã-ò. Kowa-ò birõnykreju menta riore mahabenkyre. Moheka ityre rariaõlemy ratximyhõre. Biesemy, wadee bididybedenyke.

31 Inyõ adeereny rarybekeki: —Aõhekrembybo idi atxitenyteri. Tahe tamy marybebennykre: —Wanyrõ tuu rurureri. Ixityre kaõ kidiõkesedõyõkre.

32 Tahe hãbu roire. Iwese Jesuisi rarybere wese ibutumy rÿire. Jumenta riore ryro hetojõ-ki ritisanymy rÿimyhõ.

33 Tai riesereu, iwedu rarybere: —Aõherekibo teeseteri.

34 Tai tiiboho Jesuisi rybe myna tamy raryberenye: —Inynyrõ tuu rurureri.

35 Tahe ridyrenyre jumenta riore Jesuisi-ò. Tiiboho tatyyreny ritidirenyre jumenta riore tyremy. Tiiboho risõnyrenyre Jesuisi ityre-ò.

36 Jesuisi rehemynyreu, ijõboho tahe tauwõhi ryromy ritidire ityre rari-akemy.

37 Jerusalë iõhõmy rehemynyreu, Oliveira hãwälõ-ribi, ierydõyna mahãdu rawyhyrarõnyreri, tule ryryreri.

38 Tii heka wowydyna rare. Tii heka Wanyrõ niwesekemy naderi. Wowydyna rare Deuxu Iõlõna. Kai Iõlõna kanakre. Wyhyrarõ biu-txi kodoholakre.

39 Ijõ fariseu mahãdu rarybere Jesuisi-ò: —Marybeke aerydõyna mahãdu-ò tiiboho riyrykemy.

40 Jesuisi tamy rirawyõnyre: —Tiiboho riyrykeki, manale wowydynamy ryryke.

41 Jesuisi Jerusalë hãwã-ò iõhõmy rehemynyreu, rahinyre.

42 Tii rarybere: —Kaiboho ywinatyhy teeryõte. Inatyhymy teeryte wana wadee awire, tahe aõkõre.

43 Ijõ txu kanakre. Ahãwã ibutumy rirurawonykre aõbina mahãdu, aõludu.

44 Ibutumy hãwã ituekre. Iny iwo-ki tule rurukre. Mana ibutumy kedeskre. Rierykõre dori tiubo jiarõ ahedõyõrenymy nanade.

45 Tahe Jesuisi dohodõyna hetowo-ò ralore. Tahe kia-ribi aõna aõna-di rohonymyhõre mahãdu, õbradu mahãdu diteõnyde.

46 Rierynanimyhõre tahe tamy rarybere:

—Raritidõyõlemy aõbo rÿireri: —Waheto kõaõboka inatyhymy ixitõedõyna hetomy rÿirakre. Idi kaiboho tewinytenyte wasidu hetowesele.

⁴⁷ Txu ibutumy Jesuisi dohodýyna heto-ki ròbedeerydýymyhý. Xiwe wedu mahádu, Deuxu aõmysydýýdu wedu mahádu roholarenyre, rôhötinyrenyre: –Timybo inyboho Jesuisi rubudýýmy rikiwisýnyrenykre.

⁴⁸ Tiiboho tahe aõkõhykyre iny sõwemy dori bede riòtiinymyhý ibedeerynadýýna-ki.

20

¹ Ijõ txu tahe Jesuisi ròbedeerydýýmy, Ijyy Týmyra Wihiký wahe. Riri-ranymyhýrenyre dohodýýna hetowo-ki, bede ywina erydýýna mahádu, Deuxu xiwena wahidýýdu mahádu wedu, tule matuari mahádu tamy doide.

² Tiiboho tamy rýýraxirenyre: –Mowe ateòdýýdure kia aõna aõnamy tatýýnymyhýtemy.

³ Jesuisi dirawyònnyde: –Adeereny tule araýraxikre. Kaiboho bidi-wawyònnykeki, tahe jiarý akorený ūraxina ariwyókre aõrurudibo aõna aõna rewinymyhýre.

⁴ Tahe Jesuisi ritýýraxinyre: –Mobo Joaõ ratisebedýýmy riteranyre? Deuxu aõbo ada iny aõbo?

⁵ Tiiboho wídee rarybera: –Deuxu riteranyremy inyboho rakary-berenykeki, tai tii rarybekre: –Aõherekibo tahe tii tetyhyntenyõte.

⁶ Inyõ riteranyremy rakaryberenykeki, iny aruberuwýhýrenykre. Ibutumy iny dori Joaõ rityhyntyre tii Deuxu rybe-di rybedumy. Ijõ ijo mahádu urile inyreny kidihetenykre.

⁷ Tai tahe tiiboho raryberenyre: –Jiarýboho reeryõrenyre. Tai tahe Jesuisi rarybere:

⁸ –Hebo, jiarý adeereny iximi ararybeõtyhy modeòdýýnamy jiarý tuu watxirerimy.

⁹ Iribi tahe Jesuisi tamyreny ijyy-di rierynanymyhýre: –Häbu uva oworuõ wese ròbrõre. Tahe riòtitynyre. Tahe häälo riare oworu ubetya-ki, ruýdýýnymy. Tahe utò riwinyre. Idi tahe rityhere häbu mahádu-ò. Tahe rexitate tasý-ribi ijõ bede-ò.

¹⁰ Tahe bederaty siredemy bededýýnana rehemynyre, iwedu teòdu riteònnyre bederaty ritakemy. Tahe oworu-di itxeredu oworu wedu deòdu rimyrenyre, rihetenyrenyre idi riteònnyrenyre ixihyylemy.

¹¹ Ixityre oworu wedu teòduõ riteònnyre. Kia heka irati rihetenyre ta tamy rawobinarybenyre.

¹² Ijõ riteònnyre. Kia heka rirubunyrenyre.

¹³ Iwedu ixí dee rarybere: –Aõhebo arotýýnykre. Tahe oworu wedu iriore sohobilere, wariore kie kie sohobile ariteònnykre. Tai tiiboho rityhyntenykre.

¹⁴ Kia oworu-di itxeredu mahádu wídee raryberenyre: –Kia heka wedu aõna aõna tarasadu rare. Rurukre, idi tahe iaõna aõna inydeerenykre.

¹⁵ Tahe rimyrenyre idi rirubunyrenyre tahe idi rehurenyre oworu-ribi. Jesuisi ritýýraxinyre: –Aõhebo tahe oworu wedu rotýýnykre. Tai Jesuisi ixityre narybede:

¹⁶ –Tii kanakre oworu-di itxeredu mahádu hudumy, tai tahe oworu rity-hekre iny witxiraõ-ò. Kia-ò tiiboho roholareu, tahe raryberenyre. Timyki tukõna.

¹⁷ Jesuisi idi reny retehemy tahe rarybere: –Ritina-di aõbo tariaõletenye kia ryberiti:

–Mana-di hetowidýýdu rehura. Kia mana heka hetohàtxi-ki heridu rare.

18 Inyō kia manatyre resekeki, kia urile raoroorokre. Mana tahe inntyre resekeki, kia urile risyrisynyre.

19 Bede ywina erydŷña mahādu, tule xiwena wahidŷña mahādu wedu rimykemy riwisŷnyre kiaule. Brebumy ta turenkykōre.

20 Tiiboho hābubinaō riòwynyre tamy imynamy irybe-ki. Tai tahe Dinodu-ò riwahinykremy aōsirakōmy timykibo irutaōmy rirybewitxiranyrenykemy.

21 Tiiboho rarybere Jesuisi-ō: —Erydŷdu, jiarŷboho araerymy adi watx-imahārenyre kai inatyhy hābu tate. Iny ibutumy adee wiwese wiweselere. Inatyhymy iny-ò Deuxuryymy teerynaymamahāte. Tahe tiiboho ritŷ̄raxirenyre:

22 —Awire aōbo ada ibinare aōbo nieru rawahinymyhŷre bede dinodu-ò. Timybo tahe, imposto raòwymy aōbo ada aōkōre aōbo.

23 Jesuisi rierymyhŷre tōlhōtinanareny, tahe ritŷ̄raxinyra: —Aōhererekibo kai-boho tiwaurihitenyteri.

24 Wadee womati nieroō bidiwy waitxerenamy. —Kawe moō tytyarasana rare, katahe moō tyyritina rare. Tiiboho dirawyonyde: —Kiahe bede dinodu hōrō rare.

25 Jesuisi rarybere: —Hŷdebo, bede dinodu hōrō tahe tamy biwahinybeny, tule tahe Deuxu aōna aōnahōrō Deuxu-ò biwahinybeny.

26 Tiiboho aōkōre. Irybe-ki rimynamy aōkō. Urile ribedeōtiinyre.

27 Saduseu mahādu tamy nadē. Kia heka iny rubu-ribi rexixamy aōkōre-riki rierynaymymyhŷre. Tiiboho ritŷ̄raxinyre Jesuisi:

28 —Erydŷdu, Moisesi raritinyre bede ywina-ò, kaimy:
—Hābuō rurukeki, tahāwy iriōre ijōdiōkeki, tahe kia hāwy tahābu seriōre-wana roikre. Iriōredikre taseriōre rubuòwymy roikre.

29 Seriōre debōinatxi reurōmy raremyhŷ. Juhuu ijō roire hāwy-wana. Tahe tii rurure iriōreōlemy.

30 Tahe ihewoludu iseriōre wytese-wana roire. Tii rurure iriōreōlemy.

31 Ihewoludutyhy tule ibutumy roire wytese-wana, tahe ituerenyre iriōreōlemy.

32 Irōòbymy tahe hāwy tule rurure.

33 Ixixanau tahe mohābubo tii-wana rarekre. Ibutumy dori wytese-wana roire.

34 Jesuisi rirawyonyre: —Kabede-ki hāwyymy iny roimyhŷre.

35 Ixixanabedeu heka moō roiōtyhy, inyō dori bede kia riōbynykreu.

36 Ibutumy iny ŷju wese rarekre biu bede-txi.

37 Moisesi tatyryriti itŷnyhŷkylēmy rarybere: —Iny rubu-ribi kedexixakremy. Tai ta heōty òwōru sōmo riworonymyhŷki ixybylesŷ rarybera:
—Deuxu heka Abraō, Ijai, Ijaō kia Deuxu rare.

38 Tai Deuxu inyru mahādu Deuxu dori rare. Iny rubu mahādu ta aōkōre.

39 Inyō rarybere: —Arawyònakyhyna, Wanyrŷ tate. Bede ywina tabohe teerytyhyte!

40 Tai tahe ixyby rŷ̄raxiōhyrenyre.

41 Jesuisi rarybere: —Timybo bede ywina erydŷdu mahādu rarybemyhŷre Kristu Davi riōre raremy.

42 Davi rarybere aōmybo Deuxu Tyytybytyhy tamy narybedemy iwiuna-ki:
—Wanyrŷ rarybere Wanyrŷ-ò:
—Bodony warurunawē-ribi.

43 Txiōhe inihe, aōludu awarawo-txi aritudikre.

44 Tahe Davile tanyrŷmy rininire. Timyki tahe Davi itybymykre.

45 Tii taerydýýna mahädu rierynamyhyreu.

46 Tii rarybera: —Bexiemyhybeny bede ywina erydýýdu mahädu lau. Tiiboho heka tyyrehetyhywidihikýle rexitynnymyhyrenyre. Tiiboho heka ixi rybedýýluurenyre hawä riraki. Dohodýýna heto-ki rynanawi luurenyre. Tule ta anarýý rýi-wana, tphytyrekile rynana tamyreny awire.

47 Tiiboho tule wytese aõ aõkõ mahädu aõna aõna ritamyhyrenyre. Ixitöedýýna rehheheký rexítöenymyhyrenyre. Tiiboho heka aõnihikýmy aõhökýmy dýýnanamy rotýýnyrenykre.

21

1 Jesuisi retehemey rýimyhy dohodýýna heto nieruhyna-txi. Tii retehere tibo iny tanieru-di rehumyhydi. Tai inieru sõwe mahädu nieru sõwemy ritidimyhy.

2 Tule tahe nadе wytese aõ aõkõ mahäduõ. Tii inatxi nieru sõmo-di rehure.

3 Tai Jesuisi rarybere: —Kowa heka wytese nieru-di rehure ibutumy iny witxira ratyre.

4 Ijõ mahädu tanieru uhedile rehumyhy. Tahe wytese idi rehure ibutumy tanieru-di rexihumy taumy-ribi idi rehure.

5 Dohodýýna hetomy ierydýýna tamy rarybere: —Erydýýdu, beteheke mana wihihiký ruxera ruxera-dí eryna heto riruxeranyreridi.

6 Jesuisi rirawýonyre: —Kaiboho betehebenykre hetonihiký-ò. Kia heka mana ijõ wityre-ki rýiötyhy, ibutumy heka kedejuxunykre.

7 Tiiboho ritýýraxinyre. Tiubohe ibutumy kidiixixäwididýýnykre. Tiiboho ibutumy bede konanadýýnamy reakre. Timybohe arieryrenykre, aõma bede ibutumy rexihukre.

8 Jesuisi tamyreny rarybere: —Kaiboho anaitxenanydenyheny lau bexiebenyke. Sõwemy dori rýikre wanimy rarybemy rarekre: —Jiarý dori Kristu rare. Tahe iny sõwemy itxenadýýmy reakre.

9 Kaiboho wounarybe-ò, aõbina rybe-ò, boholakre, bubreneyõmykre. Kia heka kanakremy ratximyhyre. Urile bededýýnana ikonanatyhy aõkõ rare.

10 Tii tamyreny rarybere: —Uritere iny lahinareny, ijõ lahinareny widee kanaaõbinanykre. Tule iõlõna mahädu, ijõ iõlõna mahädu-wana widee kanaaõbinanykre.

11 Bede bedesu ijõ hawä-ki kanamytatakre. Tahe aõkõre rama kedeakre. Kia heka juhu aõhökýmydýýnana rarekre. Aõbrebuna balebuna kýnyikre. Idi biu-ki aõwitxira kýnyikre.

12 Tiiboho arawahinyrenykre aõludu wedu-ò, iõlõ-ò. Kaiboho heka aõhökýmy iu botýýnybenykre, watyhydýý òraru-ki. Tiiboho arahatenyrenykre dohodýýna hetowo-ki. Kiabohoko-txi wadee kaiboho kedelyyykre inatyhymy aõna aõna rýiremy.

13 Rybewihikýmy ibutumy bede bede hawä hawä-ò belyybenykre.

14 Tiubo aradyrenykeu, urile nohõtiõmy aõmybo kaiboho marybebenykre.

15 Kiautyhyle aõmybo marybebenykrebierykre. Kia tahe marybekre. Kai aõkõ dori marybekre, Deuxu Tyytybytyhy tahe rybedukre.

16 Asýreny dori rôtenawo-ò ararôtenyrenykre. Seriore seriorele wii kidirubunykre. Tyby heka tarioré kidirubunykre. Uladule tadi, tyby kidirubunykre.

17 Ibutumy heka iny iy kedeakre wani òraru-ki adeereny.

18 Ibedeu araderenytiõ reseötyhy.

19 Bexityhymy ta tai ixiery dori biu-ò mahenybenykre.

20 Ijō tahe Jesuisi rarybere: —Woudu mahādu Jerusalē rirurawonykreu heka bierybenykre aōhuluhudunamy bede rŷirerimy.

21 Judeia hāwā hāwā-ki ratxikeki, mahenybenykre bederatòohòkŷ-ò. Inyō Judeia hāwākikeki, iribi olò rŷikre. Idi inyō bederokeki ixypy Jerusalē-ò ròteōmykre.

22 Kia txuu heka òwynatxumy rare. Ibutumy rybe tyriti myna heka bede rŷikre.

23 Kobexe heny hāwy y bòtomy rŷira, tule hāwy tariore ritònomy rŷira. Aōhōkŷmydŷñana kanakre tiu heka tuuõre. Debure nihikŷ heka kanake kia iny tyre-ki. Tiu heka kiamy bede roiôtyhy aōhōkŷmydŷñanamy.

24 Sōwemy iny rurukre mayrehe-di. Iny sōwemy radykre ijō bede-ò aōhōkŷmy tai rotŷnykremy. Ityhydŷñdukōdu mahādu rasŷnykre Jerusalē hāwā-ki iu.

25 Ixityre tahe Jesuisi rarybere: —Idi webòhōna rŷira txuu, aōhōkŷmydŷñana itue-di, txuu heka rurunykre. Ahādu tule rurunykre, tule taina. Beòbò lau iwodŷñ lau ibutumy iny ruberukre inihikŷ òraru-ki.

26 Iu bede bede iny mahādu aōhebo rotŷnymymy, tatōhōtibre-di tiiboho reserenyre sutyre-ki tai.

27 Iny retehekre Deuxu Riore, Hābutyhyhykŷ dehemynyna-di. Biurawetyky-ribi kodobehekre tatyhy-di.

28 Tahe kia aōmydŷñana rŷikre, ywinamy bòibenykeu, iòhòlereri.

29-30 Tai tahe Jesuisi figueiraò-wana tahe bede ròkewesenanyre: — Figueiraò-di ini bexinohōtinybenyke. Tii heka tairu-txi, tanoiròsò ritŷmyranymyhŷreu, tai tahe bierybenykre wyra iòhòreri.

31 Tule kia aōna aōnamy bobibenykreu, tii iòhòlereri. Ijò-ki iòhòwesele rŷire.

32 Inatyhymy adee ararybekre, kia wijinabòdu itueôtyhy aōna aōna rŷikre hârele.

33 Biu, bede-wana ituekre, tahe warybe itueôtyhy.

34 Tahe Jesuisi tarybe rihumy rarybere: —Kaiboho bexiebenyke, bete-hebenykre ixinohōtidŷñrenytyhykomy. Roxina worana bedehesi-di timybo kaiboho atximyhŷtenyedi. Mona juberere biõbenykemy mohōtinyõke. Kai-boho dori teeryõtenyte tiubedemybo addòsekre.

35 Kiatxu kanakre tahe iwese nawii mynyna wese aōwesele rimykre ibutumy bede iny mahādu rimykre.

36 Biebenyke tahe, Deuxu-ò bexitõenybenyke. Kia tahe aōhebo rotŷnykre-ribi mahenyke. Bityhynyke Deuxu Riore, Hābutyhyhykŷ, jiarŷ wahe.

37 Txuõ txuõlemy tii Dohodŷña heto-ki ribedeerynyre ihâre tahe rumy Oliveira hāwälö-ò rara.

38 Rudile tahe sōwemy iny dohodŷña heto-ò rehemynymyhŷre Jesuisi rybe-ò ijohomy.

22

1 Iòhomy ratxireri Pascoa worana bedehesi kodohónykremy. Kia anarŷy wehityhynamy heka iny ratya-di reare. Tule orotxu anarŷy kia ròhonyre.

2 Deuxu aōmysŷdŷñdu wedu mahādu, tule bede erydŷñdu mahādu Jesuisi rimykemy ratxireri idi rirubunykemy.

3 Satanasi heka Judasi Isariòwo-ki ralore, tii Jesuisi erydŷñnaõ ihŷre.

4 Juda Isariò heka Deuxu aōmysŷdŷñdu-ò rara Jesuisi riwahinykemy.

5 Tiiboho tamy roholarenyre, reysare. Tahe tamy nieru riwahinykemy riurenanyre.

6 Tahe Juda rijemeyhŷre aõu aõu bedewihikŷ tamyreny riwahinykemy. Wismy riwahinykemy tii roholare.

7 Juhu orotxu anarŷŷtxure budoeni xiweloo rirubuny rahudi tahe Jesuisi erydŷŷna mahâdu tamy rarybere: —Titxibo anarŷŷ rŷsŷnamy biroxikemy atxiteri.

8 Tahe Jesuisi heka Pedro, Joaõ-wana riteõnyre: —Kaiboho boike iny rŷsŷnareny ywidŷŷmy.

9 Tiiboho rŷŷraxire. Titxibo ariywinyrenykre?

10 Jesuisi tamy rarybere: —Kaiboho boikre hâwâhâkŷ-ò. Tahe hâbu-wana wii biòbynykre butxi-di rettyreriò. Tahe tii bicheludunybeny. Titxibo heto-txi ralokreõ, kaiboho tule bironybenymy bitŷŷraxinybenykre heto wedu:

11 —Wawedureny rarybera: —Titxiwexe anarŷŷ rŷsŷna arirŷsŷkre waery-dŷŷna mahâdu-wana.

12 Tii heka adee kiditeõsinykre hetowoõ-txi biu-ki. Ibutumy rexihumy rŷire inydeereny. Tai rŷsŷna inydeereny biywinybenykre.

13 Tahe ierydŷŷna rexitare. Roire hâwâhâkŷ-ò. Tahe rotŷŷnyrenyre Jesuisi rybe myna. Tahe ibutumy rexihurenryre anarŷŷ-ò.

14 Kia txu rimyreu tahe Jesuisi nadé taerydŷŷna waõinatxi reurõ-wana byremy ronyrenykre.

15 Tii tamyreny rarybere: —Jiarŷ awanareny ariroxikemy watxiwâhâre. Karibi dori warubuna-ò arakre.

16 Inatyhy my ararybekre: —Jiarŷ konanamy ayreny-ki ariroxikre. Ixyby ta Deuxu Iõlõnakile tahe rikiroxirenkyre.

17 Tahe vîõ mona hyna rimyre, rexitõenye, tahe tamyreny riwahinyre. Ibutumy ibute bute iribi tuu riõrenye.

18 Inatyhy my ararybekre: —Tiu ixypy tuu ariõõtyhy Deuxu Iõlõna-ki kotype.

19 Tiiboho riroxireriu, Jesuisi orotxu rimyreu, raorore, rexitõenye, tahe tamyreny riwahinyre. Rarybere: —Ahâxe, kia heka waumy wese rare. Iu biroxikeu, warubuna-di mohõtinybenykre.

20 Biõbenykel! Kaa dori wahâlubu weseemy ratxireri. Tahe tamy riwahinyre riõrenykre. Tai sôwemy iny röhönyke biu-ò hena-ò ibutumy òraranu ixâwidŷŷmy. Tuu röhönyra. Kia heka wadeewimy iny Deuxu-wana ratxiinyhŷre, wahâlubu òraru-ki.

21 Boholabeny inihe watyhedŷŷdu inkyrenykre ronyre.

22 Iwese tyyriti-ki roire wese heka arurukremy, Deuxu Riõre, Hâbuthyhyhkŷ, jiarŷ wahe. Kobe lâhâxe watyhedŷŷdu.

23 Tiiboho tahe widee rarybere: —Mobo tahe rare? Mobo Jesuisi riwahinykre.

24 Iribi tahe widee raryberenyre, mobo wiratyreremy?

25 Tahe Jesuisi tamyreny rarybere: —Kabede iõlõ mahâdu-ki iruru dire. Bede dinodu tahe iny rininire: Iny biòwa.

26 Tahe ayreny-ki kawese aõkõ ihŷre. Inihikŷtyhy inyõ ratxikeki, tii inyuhe deõdumy ratxikre.

27 Tibo intyhy rare? Roxidu mahâdu ada deõdu mahâdu? Roxidu mahâdu, aõhe inatyhy? Jiarŷ tahe ayreny-ki deõdu wesemy jiarŷ rare.

28 Kaiboho heka wawanahyy atxitenyte aõhõkŷmy ratŷŷnymyhyreu.

²⁹ Tai tahe adee ruruna ariwahinykre. Iwese Waha wadee riwahinyre wese, adee ariwahinykre.

³⁰ Waiòlònà-ki kaiboho wawana biroxibenkyre, biòbenkyre. Tule rynana wiwihiķy tyre-ki rŷdu mahādumy bonybenkye. Israeli iny mahādu heka kaiboho biòbitinybenkyre, ibutumy judeu mahādu wahe.

³¹ Jesuisi ijô rarybere: —Simaõ, Simaõ, wadee boholatyhyke. Satanasi araurihirenkyemy wadee rexitòenye. Tahe adeereny kanake arauri-hidŷymy.

³² Dori rexitòenymyhyre, Simaõ, kai bityhynyhykemy. Wadee bòdòòsekeu, abiôwa mahādu biwiohenanyke.

³³ Tahe Pedro diwyònyde: —Awanaħħy arakre, wanġrŷ, arurukre hâre, rötēnawo-ò arakre hâre.

³⁴ Jesuisi tamy rarybere: —Pedro, kai biwatxiōnyke, hānie hābu ryrykōule biwatxiōnyke inataõmy.

³⁵ Jesuisi tamyreny rŷytraxire: —Juhu arateònnyrenyre anieruhynakōmy, asaurenkyōmy, awarenyōmy, adeereny aõbo aõ rasiranyre? Tiiboho di rawyōmy: —Aõkõ, aõ rasiranyōhyre.

³⁶ Tahe Jesuisi narybere: —Wiji tahe txibo inyõ inieruhynadikeki, saudikeki, biwykre. Txibo inyõ imayrehedikõkeki tayhiitxena-di rohonykre iòwy-di tahe tii riõbranykremy.

³⁷ Kamy dori Deuxu rybe tyyriti-ki roire:

—Óbitikõmy nodu mahādu-wana tii rŷire.

Ibutumy timybo tyyriti wamy rarybere heka rŷikre.

³⁸ Tamy ierydŷyna mahādu rarybere: —Wanġrŷ, kaa inatxi mayrehe rŷire. Tahe Jesuisi ryire rarybere: —Awire kia.

³⁹ Tahe Oliveira hāwālō-ò roirenryre, taerydŷyna mahādu-wana.

⁴⁰ Tiiboho kowa-ò rehemynyre, Jesuisi rarybere: Bexitòenye! Tai tahe òraruna-txi beseõke.

⁴¹ Tahe iko-txi urihimyò rareu, taowotimy resemy. Rexitòenye:

⁴² —Waha, adee arexitòenkyre. Adee awikeki, aõhōkõmy dŷñana waribi biixāwidŷyna. Tahe adeewikomykre, wadeewi ta aõkõre.

⁴³ Ÿjuõ tamy nadē biu-ribi tamy ruru riwahinyre.

⁴⁴ Sôwemy tahe rexitòenye, iòsana-ribi resere bee wahe. Hälubu wese heka ihŷre resereribede-ò.

⁴⁵ Tii rehemynyre tai rahare rôrõrenymy roireriò. Tiiboho ele risarenryre sôwemy rabedeworenryreki.

⁴⁶ Tamyreny rarybere: —Aõherekibo tarõtenyteri? Bijebenykre, bextõdenkyre.

⁴⁷ Tii rarybereriu, aõwesele Judasi nadē. Tii-wana doide hābu mahādu.

⁴⁸ Jesuisi rarybere Judasi-ò: —Judasi, Deuxu Riore bityhenykre aõbo, jiär y hâbuthyhykŷ wahe? Waðbuð-di aõbo biwatyhennykre?

⁴⁹ Jesuisi erydŷyna mahādu tuu robireu, tamy rarybere: —Iny mayrehe-di araaõbinanyrenkyre, Wanġrŷ.

⁵⁰ Kia ijoõ mayrehe ritare tahe Deuxu aõmysŷdŷdu wedu deòdu nohõti riore.

⁵¹ Tahe Jesuisi rarybere: —Ixāwike. Tahe hābu nohõti riteytenyre.

⁵² Tahe Jesuisi dirawyònyde tamyreny, Xiwe wahidŷdu mahādu-ò, dohŷyna heto itxedu wedu-ò, matuari mahādu-ò: —Kaiboho mayrehe-di, òhôte-di tiwaðrytenyteri jiär y wasiduðrys wese.

53 Jiar̄y tahe dohod̄ȳna heto-ki watximyh̄ txuō txuōlemy adeereny anaerynanymahādenye. Kowa-ki heka tiwamyōlemyh̄tenye. Kia heka beded̄ȳnana rexihure. Bede luru ruru roirerimy. Tahe aōbo iritina-ki r̄ȳreri, kia heka k̄ȳnyikremy.

54 Xiwena wahid̄ȳdu mahādu dinodutyhy-ò wedu-ò tiiboho Jesuisi ridyrengre. Pedro riheludunyre ireheriōremy.

55 Rehemynyreu tai Pedro ixitōteenemy heōtywera-ò ronyre heto itxeredu mahādu-wana.

56 Pedro ratximyh̄-ò tahe deōduō rehemynyre, ijadōma wahe. Pedro-di ijadōma retehemy ta rarybere: —Tii tule Jesuisi Nazareludu-wana ratximyh̄re.

57 Tahe tii rexitxiōnyre: —Jiar̄y reeryōre aōmyboho kai tarybeteri.

58 Ixybyle kowa ijoīo Pedro-ò rarybera: —Inatyhymy kai ijō mahāduleōtate. Tii inatyhytyhyrybemy rarybera: —Jiar̄y reerykōre hābumy tarybetenyteri.

59 Ijō òrau tahe ijō rarybere: —Inatyhy rare kai Jesuisi-wana ahāte, Kalileia mahāduōrek.

60 Tahe Pedro rarybere: —Hābu, reeryōre aōmybo tarybeteri! Tahe hānie hābu robura.

61 Jesuisi heka Pedro-ò retehere. Tahe Jesuisi rybe-txi Pedro tōhōti reare. Iwese Jesuisi rarybere: —Hānie inataōmy robukre myna, kai waheludumy bedexitxiōnykre.

62 Pedro tahe iribi rexitareu, ixidee iky reamy rahinyre.

63 Tahe hābu mahādu Jesuisi rihetenemy, rilahirenymyh̄re.

64-65 Tiiboho riruehetynymy rihetenemy idi rit̄ȳraxinymyh̄re: —Mowe arahātenyra. Idi tahe sōwemy idi risinymyh̄reny.

66 Rudile tahe judeu wedu mahādu ributunyre xiwena wahid̄ȳna mahādu-wana. Jesuisi ridyrenykemy raryberenye dohod̄ȳna mahādu-ō.

67 Tamy rit̄ȳraxinyre: —Kai aōbo Kristu tate, Deuxu Riōretiyh. Jesuisi rarybera: —Jiar̄y heka kohemy ararybekiki, kaiboho biwatyhynyōtyhy.

68 Adeereny ar̄ȳraxikeki, kaiboho biwawyōnybenyōtyhy.

69 Kaiboho bierybenykre

Deuxu Riōre heka jiar̄y rare. Idi Waha rurunaweribi-ò aronykremy.

70 Ibutumy tahe tamy rarybere: —Kai aōbo Deuxu Riōre tate? Tii rirawyōnyre: —Iwese kaiboho tarybetenyteri wese jiar̄y inatyhy rare.

71 Tahe tiiboho raryberenye: —Inyō irybe-ò ijohoke heka aōkōre, inybohole dori tuu roholarenyre.

23

1 Kia iny ka ibutumy Jesuisi ridyrenyre Pilato-ò, bede dinodu-ò wahe.

2 Idi tahe aōbina binahak̄ymy tuu raryberenye: —Kahābu heka bede rijeijenyreri iōlōmy ijoīi radōnykemy. Iribi iōlō-ò ówyd̄ȳ r̄ȳlōmyh̄kemy rarybera. Ihāreta Deuxu Deōd̄ȳnamy raremy idi iōlōmy rexininimyh̄re.

3 Tahe Pilato r̄ȳraxire Jesuisi-ò: —Inatyhywe kai Deuxu mahādu iōlōtyhy tate? Tai tahe Jesuisi riwyōnyre: —Kai tuu tarybeteri, Wanyr̄y.

4 Tai tahe Pilato rarybere xiwe wahid̄ȳdu mahādu dinodu-ò, tule inysōwe mahādu-ò: —Timyki kahābu aōhōk̄ymy wasȳd̄ȳyōna, aōō bina dori riwinyōlere.

5 Tai ixyby idi risȳnyrenyre: —Kahābu heka Kalileia bede-ribi bede rijeijenymy rareri, idi Judeia bede-di tule katahe kakile tuu rot̄ȳnyre.

6 Taita Pilato rŷýraxire: —Tii aõbohe Kalileia mahäduõ ratxireri?

7 —Tii Kalileia mahädu rare. Kia Pilato rieryreu, Herodi-ò riteònkykemy rexinohõtinyre. Tii kia dinodoreki. Ihäreta Herodi Jerusalë hâwâ-ki iu ratximyhy.

8 Herodi Jesuisi robireu heka reysare. Jesuisimy robikemy riwisñymyhyre sôwemy. Idi tahe tuu robireke, reõsare. Tai tahe reysare. Ini-ò roholahyymyhyre. Tule aõwihiķy witxira riwinykemy idi riwisñymyhyre.

9 Idi tahe Herodi sôwemy rŷýraximyhyre. Jesuisi tahe rirawyònhyhyre.

10 Aõbo xiwena wahidŷýdu mahädu wedu, tule bede ywina erýdŷýdu mahädu sôwemy aõna aõna binamy tuu raryberenye.

11 Herodi tasoldado-wana tuu raõhòtemy idi risinymyhyreny. Tyywihiķy-di rirahananyrenye. Iribi riokesedŷýnyre Pilato-ò.

12 Juhuu heka Herodi Pilato òludumy widi raremyhy. Kia txule tahe widee rowoixirenye.

13 Idi tahe Pilato tahe ibutumy xiwena wahidŷýdu wedu, tule matuari mahädu tule ijõ iny mahädu ributunyrenye.

14 Tamyreng rarybere: —Kaiboho heka wadee tedytenyteri bede jei jeiwidŷýdumy tuu tarybetenyte tebutenyteri heka. Jiarý akoren-ò retŷýraxinyre idi aõhe tai ibinamy rahaõhyre.

15 Tule iõlõ Herodi tai ibinamy rahaõhyre. Tai diòkesedŷýnyde. Tai iurenana ta aõhereki timyki irubuõna.

16 Urile raõhòtedŷýkemy bede reywinyre idi ta ixinamy rakre.

17 Kiemy dori worana bedehesi, ròtena-ribi inyõ heka ròhonyhyke.

18-19 Sôwemy iny heka rirajuare: —Aõkõre uritere ta Baraba biteònkyke. Kia hâbu urile ruruuke. (Baraba inyrubudŷýdure. Bede jei jeidŷý-ki heka ròtena-ò ralore.)

20 Tai Pilato Jesuisi òlõdŷýmy riwisñymyhy tai ixyby rarybere: —Aõkõre Jesuisile ariteònkykre.

21 Sôwemy iny ixyby ryryre: —Aõkõre, itxeò-ki bitamadŷýnyke!

22 Tahe Pilato tainatâõnamy narybede: —Aõherewe, aõwe tii ibinamy riwinyre. Aõheka tai ibinaõhyreri rubu-ò rawahikemy. Òhoteõle ta arawahinskyre idi ariteònkykre.

23 Ihâre ta iny sôwe mahädu ire rirajuamyhyrenye itxeò nihiky-ò rurukemy. Ixiertya iryreny-ò roholare idi tukremy.

24 Iu Pilato heka Jesuisi riwahinskyre rubu-ò tumyna rexitõenymyhyrenymy.

25 Ijõ hâbuõ ta ròtenawo-ribi riõlõdŷýnyre, iixitõedŷýreny myna wahe. Tii hâbu aleerrydu rare, tahe bede jei jeidŷýdu tule. Iwana ta Jesuisi rawahire irybemynarenymy aõhebo rotŷýnykremy.

26 Tahe Jesuisi ridyrenye. Ryki tahe hâbuõ iutedereny-ò nade, Simaõ inire, Sireni hâwâ ludu wahe. Nohõtiõlemty ta ityre itxeò nihiky ritidirenre, iherenymy idi kanakremy.

27 Sôwemy ihemy nodu sôwe. Iy-ki hâwy mahädu Jesuisi-di robumyhyreny.

28 Tii tahe tamyreng rexiokesemy narybede: —Jerusalë hâwâ ludu hâwy mahädu! Ixirahi bobubenyeke ariõre rahi tule waraha ta aõkõre.

29 Tiutxumybo bexirybenybenykre: —Hâwyky bedekòby heka rarinõrenykkõre mahädu rare, tohokuã ritõnykkõre mahädu tiku kuladu-di tarukikõre mahädu.

30 Tiutxumybo

bexirybenybenykre hâwâlõ-ò: —Watyrereny bedeseke

tule hāwālò riore-ò bexirybenybenykre: —Biwawòbenykre.

³¹ Wiji kawesemyhŷre hee itukure hâre. Timykrebo tahe hee irubukreu.

³² Ihâre tasŷse iny inatxi hâbu ôbitimy nodu aõkõ ridyrenyre Jesuisi-wana rururenkykre.

³³ Tahe hâwâlò riore-ò ratitybymy ninadu-ò ritehemynyrenyre. Tahe tii-wana inatxi wasidu itxeò nihikŷ-ò rilamadŷnyrenyre. Ijõ ruruweribi-ò ijõ hyweweribi-ò.

³⁴ —Waha, idireny bexiruxetòenyke rieryõhyyrenyneri dori aõmybo rotodŷnyreri.

Tai tahe ityy wimy ritxuatxuakremy dado-di rehumyhŷreny tibo iwydydukre.

³⁵ Iny retehemy rŷimyhŷ taile wahe. Judeu wedu mahâdu tule Jesuisimy rarybere: —Tii iny sôwemy rihedŷnyre, kia aõherekibo tii rexitaõreri rubu-ribi, tii Deuxu deòdŷyna rarehâre.

³⁶ Tule soldado mahâdu rarybere aõbina binahakŷlemey. Diwyde tii aõna ta iny kremy rirahòreny tamy idi reare rijeny:

³⁷ —Kai inatyhymy judeu mahâdu iòlòmy atxiteri wana heka kaa bexitakre iribi.

³⁸ Itxeò ratya-ki tahe aõma timy roire tyyritidŷyna.

—Kaa Heka judeu Mahâdu Iòlò Rare.

³⁹ Ijõ heka rarybereri Jesuisibire-ki roireriõle tamy rarybereri: —Deuxu deòdŷyna tateki, bexitake tule biwatabenye.

⁴⁰ —Wy, Deuxu lau taberuõlemahâte aõbo tule dori iny aõhõkŷmy rokotŷnykrelemy iny roireri.

⁴¹ Löwudu tamy rarybereri: —Iny heka rurureri, aõbina binahakŷ iny riwinyre òraru-ki. Iny rurureri. Kaa hâbu rŷire tiu aõbina riwinyõhykyre.

⁴² Jesuisi-ò rarybere: —Jesuisi, watxi ôhõti beakre Iòlòmy bonykre.

⁴³ Jesuisi tamy rarybere: —Wijile heka biu-ò heka rakakre.

⁴⁴⁻⁴⁵ Txutymy bede roronyre idi txioro txu rehehekŷ-ò bede tuu rŷire. Inataõ òramy bede rybynyre, rŷire. Heto-ki rahanaheridu urile raykare templowo-ki wahe.

⁴⁶ Tahe Jesuisi rirajuaré: —Waha, watyytyby adee rawahinyreri. Iu irybe rexihureu rurure.

⁴⁷ Soldado mahâdu wedu tuu robire kia aõhebo rotŷñnara tuu rarybere: —Kia inatyhymy hâbu ôbitityhy rare.

⁴⁸ Ibutumy iny kia robire Jesuisi rubu-ò rahinymy ròðsere rexihetenyrenymy tabreti-ò.

⁴⁹ Ibutumy tii mahâdumy ratximyhŷre iribi ireheriõremy rexijemeyhŷ.

⁵⁰⁻⁵¹ Tii judeu bede mahâduõ rare. Jyjemey inire. Tahe Kristu rubuna-ki awimy rahaõhŷyre taijoi mahâdu-ribi. Tii dori Deuxu Iòlònà riraõmyhŷre. Ihâwâ Arimatea inire.

⁵² Tai ta rare ixitöedyŷmy Pilato-ò, Jesuisi umy kidiwahinykre.

⁵³⁻⁵⁴ Tai tahe ritare itxeò-ribi tyy ura nihikŷ-di tyy-di ritŷtetŷtenyre. Manawabedewo-ò ritidire. Tai tiu iny rahâloonaõmyhŷre. Aõma judeu mahâdu elehyna txu wahe ixiywidŷnatxumy txu rŷireu heka aõma worana bedehesi txu.

⁵⁵ Hâwyy mahâdu Kalileia-ribi Jesuisi-wana. Tiiboho doide Jyje-wana Jesuisi hâlloo-ò itxeremy.

56 Tahe timybo roimyhh riòtudunyrenyre. Dòòsedenyde iribi aderòna lhnyre ywidhymy iumy thnyrenamy.

Kia rexielehnyrenyre sabado txu bede ywidhymna myna-di.

24

1 Juhu txu semana bededhynanau txuu deadeu hhwyy roire wabede-ò. Tiiboho riwyre lhnyrena.

2-3 Rehemynyrenyre, mana nihikh tahe ijò-ribi ratamy rhire. Tahe ralòrenyre, Jesuisiumy ihohhyre.

4 Wabede-ò rirònyrenyre, robirenyre inatxi hhbu. Ityy urahakhmy ronymyhhre tai.

5 Tahe tiiboho bede riòtiinyrenyre idi tabrebu-di suò reserenyre. Ÿjyo tamyreny rarybere:

6 —Iny irumy kaiboho teijeteri kaki wabede-ki aobo? Tii kaki ratxireri. Tii rexixara rubu-ribi adeereny rarybere wese Kalileia bede-ki:

7 —Inyo riwawahinykre inybina-ò Deuxu Riòre Hhabutyhykhy. Itxeòtyre-ki arýkre tai arurukre. Inataõ txu-di tahe rubu-ribi arexixakre.

8 Tahe hhwyy irybe-di rhohhtinyrenyre.

9 Wabede-ribi raijaranyrenyre Jesuisi erydhymna mahhdu-ò ijyymy.

10 Kia tiibohore: —Marie Madalena, Joana, Marie Txiause. Ijo hhwyy tule tii-wana roirenyre.

11 Iu tamy relyyre, rityhnyolerenyre.

12 Pedro tahe rhimy reare idi raijaranyre wabede-ò. Urile tykylemy robire tahe dòòsede, rexiòtiinyre.

13 Itxuleu ta iny inatxi hhbu Jesuisi tyhydhymdu mahhdu tahe roirenyre Emau hhwh-ò. Jerusalhe hhwh-ribi txibo 10 km wese irehere.

14 Ibutumy aohebo rothyhnyramy wiko relymy rhoimyhhre.

15 Iuleta Jesuisi tamyreny dehemynyde idi tiiboho-wana roire.

16 Tiiboho tuu robirehhare timykibo rierykhhykyrenyre.

17 Tahe Jesuisi ròthyhraxire: —Aomywe widee tarybetenyteri.

18 Iijoreny Klopamy nidu narybede: —Kai sohoxilewe Jerusalhe-ki aohebo bede rhyra teerykhote.

19 Tii dothyhraxide: —Aoherabo ta. Tiiboho tuu relyyre: —Jesuisi Nazare ludukie. Tii Deuxumy rybedu nihikh heka rare, Deuxu-ò dori ibutu iny-ò heka rybe-ki aoni heka aomywidhym-ki heka ihhymna rare.

20 Waxiwenareny wahidhymdu wedu tahe wadinoduren y itxeò nihikh-ò rurukremy riwahinyrenyre.

21 Tule judeu mahhdu tarasadukreshna raholarenyre. Ihhreta tukholemyta inataõ txumy rubu-ki bede idi rhyra.

22 Bederarasò-di waijoiren y hhwyyo ihhlloo-ò roire.

23 Tai itxi rekaohhyre. Dòòsedenydeki tahe Ÿjumy riki robirenryremy delyy-denye. Tii Jesuisi rubu-ribi rexixamy tamyreny rarybere riki.

24 Waijoiren y tule ihhlloo-ò roirenyre. Inatyhy rikihe rare. Urleta riki Jesuisimy robiohrenyre.

25 Tahe Jesuisi tyhy Klopaboho-ò narybede: —Aoherewexe Deuxu Rybedu mahhdu rybe awo-ki teximytenyteri tetyhnykhtenyteriki wahe.

26 Kialemy dori Kristu dori aona aonamy rothyhnykremy tai Deuxu riwowy-dynykremy.

²⁷ Tahe Jesuisi rexidelenyre aõbo rybe ritina roiremy. Moisesi ryberiti juhuumy ritýnynynre. Timybo Deuxu rybe ritidý̄du raremy. Tiiemy heka iximyhylle rarybere.

²⁸ Ibutumy tamy relyyhyre ramyhýrehyy tahe ritehemyny Emau hãwã-ò, tai inatxi hábu rarikréo wahe. Tahe Jesuisi rarybere: —Aõkõ arexinoranykre.

²⁹ Tai ta tamy ihãrele rarybemyhýre: —Txioinihe bodonyke kakile. Aõma bede ratxinyra ratxioronytyhyra. Taile tiiboho-wana rare ihetoreny-ò.

³⁰ Rorukurenyre riroxirenkyremy. Tahe Jesuisi orotxu rimyre rexitöenyre Deuxu-ò. Tahe orotxu riororiorore imynareny.

³¹ Iu tahe aõwesele rierymy reare Jesuisi. Tai iruereny raraymy rieryrenyre. Tahe aõwesele iõmy iribi reny reare.

³² Tai widee raryberenyre kiamy. Iu tii Ryberitimy inydeereny rydi relyyre, urile wawo ratooteemy. Kai tahe. Ijõ diwyónyde: —Kohe jiarý tulere.

³³ Iribi tahe ritamanyrenyre. Diòòsedenyde ixypy Jerusalé hãwã-ò. Tiu waðsohoji reurò erydý̄na itxi rekoarenyre. Tai tiiboho narybedenyde:

³⁴ Inynyrýrenye rexixara. Pedro heka tuu robira:

³⁵ —Jiarýboho tulerenyra wawanale ròirenrya rydi. Tule Wadeereny orotxu riyreyrenyra. Taile reeryrenyre.

³⁶ Iu kiamy relyymy hýrele, Jesuisi dehemynymy deade ityareny-txi. Riryberenyre ibutumy: —Ywina heka akirenky!

³⁷ Ibutumy ruberurenyre ilau. Urile raresýny tamy raholarenyre.

³⁸ Jesuisi rarybere: —Aõhebo taberutenyteri. Breburenýomyke hewa biwatyhynybenyke.

³⁹ Jiarýle ratxireri. Wadebò-di bedetehebedenyke, wawa-ò tule. Jiarý karare waddee inihe bideribedeny. Jiarý uni aõkõ watxireri. Uni dori idedire aõkõ wawese aõkõre bedetehebedeny inihe.

⁴⁰ Tai tahe tebò wotõ mona, tawa wotõmona, riteòsinyre tamyreny.

⁴¹ Ihãrele tahe rityhyynyrenyõre, ibedesamy bede riòtiinymy hýreny. Jesuisi tahe rexitöenyre tamyreny aõ rirýsýkemy.

⁴² Tamy riwahinyrenyre utura wòsi deyreõ.

⁴³ Rirasýre ikorenkyòle.

⁴⁴ Idi tamyreny rarybere: —Aõma wawanale ratximahãre, õhõtireny itxi rearra. Aõma wawana atximahãtenyte juhuu. Ibutumy heka adeereny retýnynymy rarybere aõmybo wamy rybe roimyhýremy. Ibutumy heka Moisesi rybedu ritidý̄naki iritina-ki roimyhýre. Wiuna tule wamy riritinyre.

⁴⁵ Tai tahe ritýnynyre òbitimy irakyreny riraynyre.

⁴⁶ Ihetxiu rybe wãhã aõma Deuxu Deodý̄na rurukre heka aõhõkýmy rotý̄nykremy. Ruru-ribi inataõ txu-di rexixakremy bede roire.

⁴⁷ Kaa rybe wihiiký ritidý̄na heka kaa Jerusalé bede-ki robýtýkre ihãreta ibutumy iny iny kókõmy bede bedemy robýtýkre. Kiamy heka ibutumy inydeee marybebenykre. Iny riwatyhyny my rýirakre heka ibutumy iòraru-ribi ariixãwididý̄nyke.

⁴⁸ Tule tertytenyteri ibutumy aõhebo rotý̄nykremy.

⁴⁹ Tahe adee ariwahinykre iwese Deuxu rarybere wesem y heka adee ariwahinykre. Kaki hewa matxibenkyre hãwã-ki. Tahe kanakre heka adee ruruõ biu-ribi. Iribi tahe böhõnykre karibi.

⁵⁰ Iribi tahe Jesuisi ridyrenyre Betÿniary-ò. Tai tahe rilàhànanyrenyre tuu tamy rexitònyrenyre ibutumy tamyreny. Tamy rexitònenyreu heka ilàhànamy tamy rexitònenyre biutxile ire rexidomy ramyhÿre rynanamy ramyhÿre.

⁵¹ Iu rilàhànanymyhÿrenyu, biu-ò rare.

⁵² Tamy rexitònenyra aõma làhànamy, wowydynamy rexitònenymyhÿre Deuxu-ò. Tai riwowydynamy hÿreny. Teysa-di diòkesedenye Jerusalë-ò ixypy.

⁵³ Tai tahe Deuxu dohodÿña heto-ki ixypy ixypy rowowydynamy myhÿrenyre.

Joaō

Deuxu Rybe Wihiky T̄myra, Joaō Tyyritidŷ̄du

¹⁻² Ibutu aõna aõnakõu, Jesuisi rarehyymy raremyh̄. Tii rybehyyymy raninira. Tii Deuxu-wana ih̄yre. Ih̄are tahe tii Deuxule rare.

³ Tii ibutuhukȳlemy riwinyre. Tiiõhyykeki tahe, aõ releõtyhy.

⁴ Umytuedeõna wahidŷ̄du tii ih̄yre kia-di iny mahädu rayky ritoosõnymyh̄re ritýnynymyh̄re wahe. Kia loosõna heka bede luru ludu loosõna rare.

⁵ Bede luru t̄ynyna loosõna rare. Loosõna rótamyh̄re, bede luru tahe ròanodŷ̄myh̄re.

⁶ Deuxu teõduõ diteõnyde, Joaō inire.

⁷ Tii loosõnamy rarybekremy nadē. Kia rybe-di roholamyh̄reki, ibutumy iny rityhynyrenykremy.

⁸ Joaō loosõna aõkõ rare. Urile tuu rarybekemy nadē.

⁹ Jesuisile loosõnatyhy rare. Tii bede-ò nadē, ibutumy iny rayky ritoosõnyre.

¹⁰ Tii bede-ki raremyh̄, bede widŷ̄du rare, ih̄are tahe iny rieryõhyre mobo tii ih̄yre.

¹¹ Tasŷ mahädu-ò dehemynyde, judeu mahädu-ò wahe. Ih̄are tahe ridyõhyre, rityhynyõhyre urile teramy reare.

¹² Iu inyõ Jesuisi rityhynamy ridyreu. Deuxu riõreõlemy risydŷ̄nyre inimy rityhynyreki. Kia-ò tahe ruru tamy riwhahinyre.

¹³ Kia ityhydŷ̄du tahe Deuxudeewilemy tule iriõreõmy roirekemy. Hâlubu-ribi aõkõ ratybienyre, urariribike aõkõ, hâbudeewike aõkõ. Deuxudeewilemy iny ih̄myh̄renyre.

¹⁴ Rybe tahe umyõ rimyre, demy rexijenyre, inyyreny-ki rasõnymyh̄. Tii t̄xihikȳlemy Deuxu loosõna-di ratximyh̄re, ruxetõena-di inatyhyna-di nadē. Inyboho tuu robirenyre. Deuxu Riõre delamy ratximyh̄re, sohojihyre.

¹⁵ Joaō Jesuisimy rarybere kia wese: —Kiamy heka adeereny rarybere. Tii wahewomy kanakre heka waratyre awityhyre. Tii dori wako-ki rarehyymyh̄ waribi juhuutyhy wahe.

¹⁶ Inyboho dori sõwemy ruxetõena iribi ritarenyre. Luuna sõwetyhymy tawo-ribi Jesuisi inydeereny diwahinyde.

¹⁷ Deuxu bede ywina tahe Moisesi òraru-ki nadē inydeereny. Ruxetõenamy tahe inatyhyna Jesuisi Kristu òraru-ki nadē.

¹⁸ Inyõ heka tiu Deuxumy robiõtyhy. Deuxuriõre delale heka itýnydŷ̄du rare. Tuunatyhy-di taäxiöti-ki rimyre. Tiile iny-ò Deuxu ditýnynyde.

¹⁹ Judeu mahädu Jerusalë-ribi xiwena wahidŷ̄du mahäduõ diteõnyde Joaō dýyraxidŷ̄my. Levita mahäduõ tule diteõnyde. Tahe roirenyre ritýyraxinykem ymobo tii raremy.

²⁰ Tahe Joaō-ò rýyraxirenyre aõhereriwe mobo atxiteri. Joaō dirawyõnyde inatyhymy rexitxiõnyrer: —Jiarý Kristu Deuxu deòdŷ̄na aõkõ jiarý rare.

²¹ Tai tahe ixityre tamy rarybere: —Mobo tahe atxiteri, Elia aõbo. Aõkõre, Joaō rarybere. Tahe Deuxu dee rybedu atxiteri inyboho riraõrenyneriõ wahe? Joaō rarybere aõkõremy.

²² Tamy tahe ixityre raryberenyre: —Wakoreny bedelyyke mobo atxiterimy. Tai iny deòdýýdu mahādu-ò arelyyrenykre. Aõmybo iximy manarybeke?

²³ Tahe Joaõ rarybere: —Jiarõ Isaia Deuxumy rybedu wesele adeereny ararybekre. Jiarõ rybeterenaduõ jiarõ rare. Jiarõ bederahy-ki iny-ò rarywähä.

Inynyrõ-ò ryõ biòbitinyke.

²⁴ Fariseu mahädu-ribi kia mahädu roirenryre.

²⁵ Tai tamy rarybere: —Kai Kristu aõbo tate? —Aõkõre. Elia aõbo? —Aõkõre. Deuxu dee rybedu aõbo? —Aõkõre. —Aõhereki tahaka iny teratysebenyteri?

²⁶ Joaõ dirawyönyde: —Jiarõ bedi iny reratysebenyreri. Inyõ tahe ayrenykile ratxireri. Tii tahe teeryõmahätenyte.

²⁷ Tii wahewo-ribi kanakre. Jiarõ raixýrumy watxireri iwataana ese-ki, tii waratyrerekri.

²⁸ Kia ibutumy aõhebo rotýýnyre Betýnia hääwã bede-ki. Jordaõ bero kowa weribi ijä-ki ihýre. Tai iule Joaõ iny riratysybenymyhýre.

²⁹ Txubiòwau tahe Jesuisi Joaõ-ò kedehemynykemy nadé. Tahe rarybere: —Beteheke, kowa Deuxu budoeni naderi. Tii òraru-ribi iny ritakremynade.

³⁰ Tuu jiarõ rarybereu, inyõ wahewomy kanakre. Tii waratyre awityhy rare. Tii dorí wako-ki rarehyymyhý waribí juhuure. Kia rarybereu tule jiarõ tuurabybemahä.

³¹ Reeryõre heka tii, ihäre tahe anade tii aritýnykemy judeu mahädu-ò. Tai tahe anade iny bedi reratysebenymahäremy.

³² Tahe Joaõ tamyreny relyyre: —Jiarõ Deuxu Tyytybytyhymy rabire tamy dobehede-ò. Bòtõe wesemy ityre-ò desede.

³³ Deuxu riwateönyre bedi iny ariratysebenykemy. Tahe riwateönyreu tahe wadée rarybere: —Aõmy kai bobikre? Deuxu Tyytybytyhymy resekele inyötyre-ò. Tii sohojile tahe Deuxu Tyytybytyhymy-di iny riratysybenykre.

³⁴ Jiarõ tuu rabire, tai tahe reeryre, tule taheka relyywähäre, tii inatyhymy Deuxu Riõre raremy.

³⁵ Itxubiòwau tahe Joaõ taerydýýna inatxiõ-wana raremyhý.

³⁶ Tahe Jesuisi nadéò tuu robire. Tahe tamahädu-ò rarybere: —Kowa tahe Deuxu Budoeni naderi.

³⁷ Kia rybe-ò tiiboho roholareu, tahe ròirenryre Jesuisi riheludunyrenykremy.

³⁸ Jesuisi tahe tuu robire ihemy roirerimy. Tahe tamyreny rarybere: —Aõbo teijetenyteri. Tahe dirawyönyde: —Rabi (kia rybe tahe irybereny-ki, erydýýdu rare), titxibo kai tasýnymahäte.

³⁹ Jesuisi rirawyönyre: —Bòdòibedenyke betehebenykemy. Tahe tii-wana roirenryre, tamy retehlerenyre. Tahe txioromy tii-wana ihýmyhý.

⁴⁰ Joaõ rybe-ò ijomahaduõ, Jesuisi helududýýduõ, Andre rare. Tii Simaõ Pedro seriõre rare.

⁴¹ Andre tahe taseriõre Simaõ aõwesele rioryre. Tahe tamy rarybere: —Mesia-ki inyboho rahamy ratximyhýrenyre. (Ka rybe, Mesia, heka. Kristumy rare, Deuxu deòdýýna rare.)

⁴² Tahe Andre Jesuisi-ò Simaõ didyde. Jesuisi Simaõ-ò retehere urihimyò idi tamy rarybere: —Kai Simaõ tate, Joaõ riõrere. Iribi tahe ani Sefamy rarekre (Kani heka Pedro rare.)

⁴³ Itxubiòwau Jesuisi Kalileia-ò rakremy ixi-di rôhõtinyre. Tahe Filipi rijere. Tamy rarybere: —Wahemy manakekõ aõbo.

44 (Filipi tahe Besaida hāwā luduō rare Pedro, Andre-wana ihāwāluduōle rare.)

45 Filipi tahe Natanaeli witxi reare. Tamy rarybere: —Moisesi bede ywina tyrīti-ki inyōmy rarybere: —Tule Deuxu dee rybedu tyrīti-ki rarybere. Tайл rahare. Jesuisi ihȳre. Nazare hāwā luduō rare. Jyje riore rare.

46 Tahe Natanaeli ritȳ̄raxyinyre: —Aōwihičy aōkàbo Nazare hāwā-ribi kadòhonykre. Filipi rirawyònnyre: —Manake betehekemy.

47 Jesuisi Natanaelimy robire naderimy tahe tuu rarybere: —Kowa judeu mahāduō inatyhy rare. Tii hābu öbiti rare.

48 Tahe Natanaeli rarybere: —Timykibo tiwaeryteri. Jesuisi rirawyònnyre: —Figueira òra-ki tanyteò, umy rabire. Filipi aōrysamy raōreule, umy rabire.

49 Natanaeli rimasajauamy rirawyònnyre: —Kai Deuxu Riore tate Inverydȳ̄du tate. Kai judeu mahādu Iòlò tate.

50 Jiarȳ adee rarybera: —Figueira òra-ki umy rabireki. Kiakile aōbo, tiwatyhynyteri. Iratyre aōna aōna wiwihičy adee ariteòsinykre.

51 Inatyhytymy adee araybekre: —Biuwetyy riranykre. Jiarȳ biuloosòna hābu jiarȳ rare. Ÿjuboho Deuxu-ribi wadee doideò kai bobikre. Idi waribi roireò bobikre.

2

1 Inataō txu-di tȳ̄myra herina txumy reare. Kana hāwā-ki Kalileia bede-ki. Jesuisise tai ratximyhȳre.

2 Jesuisi tule ritobinyre tamy rakremy taerydȳ̄na mahādu-wana.

3 Lisinaube tya-ki vȳ̄ mona ituere. Tai Jesuisise Jesuisi-ò rarybere: —Vȳ̄ mona ituere, imona köre.

4 Jesuisi rarybere: —Nadi, aōhebo arotȳ̄nykre. Aōka wawidȳ̄kōna wabed-edȳnanamy aōkōka bede rȳ̄rirer.

5 Tahe Jesuisise deòdu mahādu-ò rarybere: —Anowidȳ̄kȳmy adekereny tiki rarybekiki, ibutumy biwinybenyke.

6 Debòsohoji reurò mana butxi nihikȳ tai rȳ̄imyhȳ judeu mahādu ibe-di brebu òraru-ki aōna aōna risuhòmyhȳre worana bedehesinau. Mana butxi sohoji sohoji 80 urihixina ratyre rímyre.

7 Jesuisi tamyreny rarybere: —Ibutumy bedi bitȳ̄xinybenyke. Tahe ibutumy ijà ratyre ritȳ̄xinyrenyre.

8 Katahe iribi bitake. Worana bedehesi wedu-ò biwybenyke imona. Tahe riwyrenyre.

9 Kia bee heka Jesuisi riwitxiranyre vȳ̄ monamy. Tahe iwedu riurihire, rieryõre tiribibo nadé. Deòdu tahe rieryre juhoo bee rare. Tahe iwedu rarybere weryrybò heridu-ò:

10 —Katahe awityhyre. Kai ijō-ribi iwitxiratyhymy tewinyteri. Ijō iny heka awityhy iko-ò ritxiwimyhȳ. Ihewomy tahe awiriore ritxiwimyhȳre. Kai tahe awityhy ikonana-ò teyrubunya.

11 Katahe aōna aōna wiwihičy iny itxerenamy juhu ludu rare. Kana hāwā-ki Kalileia bede-ki ihȳre. Tii tarurutere riteòsinymyhȳre taerydȳ̄na mahādu-ò. Tai ierydȳ̄na mahādu rityhyne.

12 Iribi tahe Kafanaō hāwā-ò Jesuisi dobehede tadi, taseriore, taerydȳ̄na mahādu tii-wana roirenyre. Ijòtxumy tahe tai bede tȳ̄yna rȳ̄ira.

13 Pascoa worana bedehesi iòhòmy rȳ̄ireu, Jerusalē rotuore kia tahe judeu mahādu worana bedehesina rare.

14 Tai Jesuisi Deuxu dohodýyna hetowo-ò ralore. Tahe iwo-ki itxi reare sōwemy aõna aõna-di rohonyreriò, broreni-di ijohodu-txi, budoeni-di ijohodu-txi, bótöe-di ijohodu-txi, tule nieru witxira witxira wibydýydu mahädu-txi reare tai ronymyhýki.

15 Jesuisi reroti awaru hâtena wesemy riwinyre. Idi tahe dohodýyna het-wo-ribi ibutumy riòlòdýyre, budoeni, broreni-wana, tahe nieru wibydýydu mahädu oworubesedýy-dì Jesuisi rehure, tai nieru rejuunyre.

16 Tahe rare bótöe-di ijohodu-ò. Tamy rarybere: —Biòlòdýykye wa. Waha heto dori aõ-di ijohona aõkõ rare.

17 Tahe Jesuisi erydýyna mahädu töhöti-txi reare aõbo Deuxu Tyyriti-ki roiretxi:

—Waha heto yrubudýyna-ki dori riwasamyhýre. Ariyrubunykemy dori watxireri, tai riwasarerri.

18 Judeu mahädu Jesuisi-ò rýýraxire: —Aõherekibo kai teòlòdýynteri. Mobo he arateranyreri tuu biwinykemy.

19 Tahe Jesuisi rirawyönyre: —Deuxusý-di behuke tahe inataõ txu-di aditamadýynykre.

20 Tahe judeu mahädu rarybere: —Ka heto 46 beòra-di relere, timykibo kai inatãõ txu-di biwinykemy.

21 Jesuisi tahe Deuxusýmy taumylemy rarybere.

22 Iribi tahe iu rubu-ribi iixixana-txi töhötiényre reare, kia tuu rarybere-txi. Tai heka iritina rityhynyre, tule Jesuisi rybe rityhynyre.

23 Jerusalé-ki Jesuisi Pascoa worana bedehesidýyna riwyre. Aõna aõna wiwihiiký inyy-ki ritxiényre riwinyre. Tai sôwemy iny inityhy rityhynyre.

24 Jesuisi tahe urihimyôle iny rityhynyre.

25 Tii dori ibutumy iny rayky rierymyhýre. Inyõ timy iny raremy tiu tamy aõna relyyötyhy tii ibutumy aõerrydu rarekí.

3

1 Nikodema fariseu mahäduõ rare. Tii judeu mahädu weduõ rare.

2 Tii rudimy Jesuisi roramý rara. Tahe tamy rarybere: —Wanyrý, reeryrenyre kai Deuxu-ribi erydýydu tate. Inyõ Deuxu-diõkeki tii aõ wiwihiiký riwinyötyhy. Iwese aõ wiwihiiký kai tewinyte wese.

3 Tahe Jesuisi rirawyönyre: —Inatyhytihymy adee ararybekre: —Inyõ ixityre reakókeki, tiu Deuxu Ölónasýmy robiötyhy.

4 Nikodema rýýraxire: —Timykibo matuari ixityre reakemy. Timyrabo, ixbyby tadiwo-ò iny ralòkeki aõbo ixbyby iny raumynye.

5 Tahe Jesuisi rirawyönyre. Inatyhytihymy rarybere. Inyõ bera-ribi ratybiényökeki Deuxu Tyytybytyhy-ribi ratybiényökeki, tiu ralòötyhy Deuxu Ölóna-ò.

6 Deribi tybie heka dee rare. Deuxu Tyytybytyhy-ribi tybie tasý tyytyby rare.

7 Idi wanaðtaõmy aõmybo rarybereridi ixityre ijiranamy.

8 Tiò tiò yhy ribonymyhýre: —Iwodýy taholate, tahe tiribibo namyhýde teeryõmahâte tiòhe ramyhýre teeryöte, kia wesele iny Deuxu Tyytybytyhy-ribi tybie iny rýire.

9 Tahe Nikodema rýýraxire: —Timyrebohe kia ratxike.

10 Jesuisi dirawyönyde: —Kai judeu bede erysydýydu tate ihärele teeryöte aõbo.

¹¹ Inatyhytyhymy adee rarybere aõmybo reeryre, aõmybo rabire. Ihărele tahe kia tetyhynyôte.

¹² Bede aõmydýñanamy rarybere tahe tetyhynyôte. Timybo bityhynyke biu aõmydýñanamy ararybekeki.

¹³ Iny sohojile biu-ò raòwónyre, Deuxu Riore Hăbutyhyhykÿ rare. Tiile iribi juhu dobehede. (Tiile isýre. Taile isý roire.)

¹⁴ Iwese Moisesi bederahy-ki womati hemylala ritamadýñyre wese, Kiawesele jiärÿ, Deuxu Riore Hăbutyhyhykÿ, wadi kidiwatamadýñykre.

¹⁵ Tahe inyõ wadi rityhynykeki, umytuedeònà tuu ritamy rýihy rakre.

¹⁶ Deuxu Riore sohojihyyle rare. Deuxu bede ludu mahădu ibutumy iluutyhyre. Tai tahe tariore diteònnyde iny rityhynykremy. Inyõ tii rityhynyre-wana, umytueönahakÿ ritakre. Tii ruruöthy rubu bina bede-ò.

¹⁷ Deuxu taRiore bede-ò diteònnyde bede iny mahădu tarasadumy rarekemy. Aõ iny ywisdýñna-ò rirutykemy aõkõ.

¹⁸ Inyõ rityhynymyhyreki, tii ywisdýñdu idi rehuöthy. Iny rityhynymyömyhyreki tiuhe aõhökÿmy dýñnana-txi riteònnykremy Deuxu idi ratximyhyre, tii dori Jesuisi rityhynymyöhyymyhyre, Deuxu Riore dela wahe.

¹⁹ Ibinatyhyymy iny aõmydýñnana bede bedemy rýira, tai bede luru-ki rira tamy awira. Tuu loosona nadeu, tamy ibinare. Tai tahe Deuxu riteònnykemy idi ratximyhyre.

²⁰ Inyõ aõbinahakÿ rotýñnymyhyre, loosona dera heka tuu rýira; loosona-ò rehemynyöthy, rehemynyre-wana, iny taaõbina bina rierymyhyre.

²¹ Iny tahe awiwihikÿle rotýñnymyhyre-wana tii tahe loosona-ò rehemynykremy rýira, taaõmydýñnana dori Deuxudeewimy ririmyhyre, ibutu iny rierykremy ririre.

²² Iribi tahe Jesuisi taerydýñna mahădu-wana Judeia bede-ò ròirenyre. Tai heka bededýñnanaõ riwyre. Tiiboho iny ityhydýñdu mahăduõ tai riratysebenyrenyre.

²³ Joaõ iribi iõhòmy ratxireri. Iny riratysebenymyhyre. Tii Eno hăwă-ki Sali hăwă-ribi iõhòmy roire. Tai riratysebenyre sõwemy bee tai roimyhyreki. Sõwemy iny tamy ratysebenymy rare.

²⁴ (Joaõ iu rotenamy ralõõlemy ratximyhy.)

²⁵ Judeu mahăduõ, Joaõ erydýñna mahădu-wana rybetere txiödýñna ròhonyra, bede ywina òbiti aõmydýñnanamy wahe.

²⁶ Tahe Joaõ erydýñna Joaõ-ò doidenyde rarybekremy: —Waerydýñtureny. Kai hăbumy telyymy tatemahă, kia Jordao kanawe-ribi ijà-ki umy-wana raremyhy, tii röratysebenyri. Sõwemy iny tamy wirotyre.

²⁷ Tahe Joaõ tamy rarybere: —Kia wadee awire aõ aõkõ iny ritamyhyre, biu-ribi kanakekile tahe iny aõ ritake.

²⁸ Jiarÿ heka Jesuisi nonanamy ijyymy diwateònnyde wahewo-ribi kanakremy. Jiarÿ tii aõkõ rare. Tii tahe Kristu tyhy rare. Jiarÿ kiamy juhuu rarybewâhâre: —Kia tahe teertyentye.

²⁹ Inatyhyymy tahe hăbumy heridu wesemy Jesuisi rare. Ibutumy iny tuu robikemy tamy wirotyre. Ibiòwa weselemy jiarÿ rare. Tahe irybe-ò raholareu, reysamy rarewâhâ.

³⁰ Tai wadee awire iny tii rieryreki, waribi tahe nohõti rosakemy idi watxiwâhâre.

³¹ Tii biujujaxhakÿ-ribi nadeki ibutu ratyremy ratximyhyre. Bede-ribi jiarÿ anadeki, tahe bede ludu jiarÿ rare, bede aõmydýñnanamy rarybewâhâre.

32 Tii rarybere aõmybo roholare, robire, tahe ijõ iny rityhyntyõhyre irybe.

33 Inyõ tahe rityhyntykeki, tii tule ijõ-ò rarybere, Deuxu inatyhy rare wahe.

34 Deuxu deòdýyna heka irybelemy rarybere Deuxu dori Tatyytybythy ibutumy tamy diwahinyde.

35 Tyby taRiore luure, tai tahe ibutu aõmydýñana ywisidýymy tamy diwahinymy diteõnyde.

36 Iny Jesuisi rityhyntymyhõreki, umytuedeònahanaký-di iny rýira. Inyõ tamy ratxiõkeki, tiu umytuedeõna robiõthy, Deuxu ykarana dorí tii-wana ratx-imyhõre.

4

1:4 Inyõ fariseu mahãdu-ò rarybere: —Jesuisi Joaõ-ribi iny sõwemy diratysebenymyhyde. Sõwemy iny ritamyhyre ierydýymy. Tahe Jesuisi aõkõ röratysebedýymyhyre, ierydýynale tahe riratysebenymyhyre. Iu Jesuisi ki-amy rieryreu tahe, Judeia-ribi rexitare. Roirenyre Kalileia bede-ò ritehemynkemy. Roirenyre tahe Samaria bededihyle riõhörenyre.

5 Samaria bede hääwõ-ò tahe ritehemynyre. Sika inire. Ijaõ riõresu-ribi iõhomy ròira, tariore Jyje-ò riwahinyre wahe. Ijaõ behäloo tai rýimyhy.

6 Txutyeu tahe Jesuisi elerihynymy ronymyhõtatilemy nadekí berysyna werora-ki.

7 Tahe Samaria mahãdu hääwyõ dobehede beitxemy. Jesuisi tamy rarybere: —Beõ inihé wadée bidiõke.

8 Jesuisi erydýyna mahãdu tahe juhuu roirenyre hääwã-ò rýsõna itxemy. Tai Jesuisi riraõmy ronymyhõ.

9 Tahe hääwy rarybere: —Kai judeu mahãdu tate, jikarõ samaria mahãdu rare. Anoherekibo wadeke textidõnyteri bemomomy. (Judeu mahãdu Samaria mahãdu-wana wiymy reaõhyymyhyre. Widi òludu wesemy rare.)

10 Tahe Jesuisi rirawyönyre: —Kai heka teeryõhyteri mobo jiarõ rare wahe. Tule, Deuxu wahisidýyna teeryõte. Tiwaertyeriwana kai bedexitõnyke, tahe bee irumy ihõre adee ariwahinyke.

11 Hääwy rarybere: —Wahõ, timybo bee irumy ihõre wadeke kanakre. Kai ahynakõre, häloko heka behekõre bee irehere. Timybo bee iru kumy-wana ratxireri.

12 Kai anobohe inntyby Ijaõ ratyrere. Tiki heka behäloko wedu juhuku rare; idi riwahinyre inydekereny. Iribile iritxiore riõmyhyre tiki-wana, ibroreni riõmyhyre.

13 Jesuisi tahe tarybetyhy-di rarybere: —Inyõ kahäloobemy riõkeki, ixityre bemomomy ruruke.

14 Jiarõ bee ariwahinyke. Inyõ tahe kiabemy riõke-wana, tiu bemy tamy umytuedeõnahaký riwahinyhyymyhyre.

15 Tahe hääwy rarybere: —Wahõ bee tuedekõdu ikuny tuu kariõke. Tai kakõ kanakõthy berysymy.

16 Tahe Jesuisi rarybere: —Maa hõny, ahãbu biõryke, tahe manake.

17 Hääwy dirawyoñye: —Anokõre, wahãbukõre. Jesuisi rarybere: — Inatyhy my tarybeteri ahãbuõremy.

18 Kai heka iruyre ahãbu tate. Wijina tahe ahãbu aõkõ rare atõhibiõwale wahe. Kia tahe inatyhy my tarybeteri.

19 Wahõ, wiji tahe arakeryra, kai Deuxu rybeduõ tate.

20 Wahareny Deuxumy reälàmyhyre kahãwâlõ-ki. Amahãdu anokõ, tamy tahe Jerusalê Deuxu deälâna rare.

²¹ Tahe Jesuisi rarybere: —Lerÿ, warybe bityhynyke. Kanakre itxu kahāwälö-ki aökõ, Jerusalë-ki aökõ Waha Deuxu deàlana rarekre.

²² Kaiboho aõmybo teàlare teeryötenyte. Jiarÿboho tahe aõmybo reàlare, reeryrenyre, tarasana dori judeu mahädu-ribi nade.

²³ Kia bededÿñanamy rearra. Inyō Waha Deuxu àlènamy ratximyhÿreki Deuxu Tyytybytyhy-di, inatyhyna-di reàlàmyhÿke. Tuu deàlana mahädu Deuxu riijemyhÿre.

²⁴ Deuxu Tyytyby rare: —Tai tahe tudeàlana tattytyby-ki inatyhyna-ki tuu reàlàmyhÿre.

²⁵ Kia tahe jikarÿ rekeryre, Mesia kanakre, Deuxu dekòdÿkñamy wahe, Kristu inire. Tiki kanakreku wahe, ibutumy inydekereny anona anonamy relykykre.

²⁶ Jesuisi rarybere: —Jiarÿ tahe tiire, umy-wana wiji rarybereri wahe.

²⁷ Tahe Jesuisi erydÿña mahädu rehemynyre. Häwy-wana rarybereriki tahe ribedeòtiidÿnyrenyre. Tahe inyō tamy rÿraxyiôhyre. Aõmybo tamy rÿraxyire, ada aõherekibo tamy rarybereriki.

²⁸ Iu tahe häwy tabutxi ririre, häwã-ò rara. Tahe tahawã mahädu-ò rarybere:

²⁹ —Bodoibedenye wahemy. Betehebenykemy häbu-kò. Tiki wakoku relykyre ibutumy anohebo ratÿkñymahäremy. Tiki kòsana Kristu ratxireri. Deuxu dekòdÿkñamy rare.

³⁰ Häwã-ribi roirenyre Jesuisi-ò.

³¹ Iu häwy häwã-ki rareamyhÿreu, tahe ierydÿña Jesuisi-ò rarybere: —Iny erydÿðureny rÿsñaõ birÿsÿke.

³² Tahe Jesuisi rarybere: —Warÿsñnadire wahe. Kaiboho heka kia rÿsña teeryötenyte.

³³ Tahe widee raryberenye: —Inyō kõaõboka tamy rÿsñaõ riwyreri.

³⁴ Jesuisi rarybere: —Wadeòdÿdu deewimy ariwinykemy idi watxireri. Kia tahe warÿsñnare, iaõmysÿdÿña arihukemy wahe.

³⁵ Maixõmo butuna inaubiòwa ahädu-di bidiòrarunybenykremy kaiboho tahötintytenyeri. Tahe aökore adeereny ararybekre. Betehebenykemy bedero-ò. Maixõmo redenamy rÿire.

³⁶ Kia maixõmo butudÿýdu iòwy ritake, tahe umytuedeõnahakÿ-ò iny ributunyre. Tahe wiwanale riwodeysanymyhÿre ibròdÿýdu ibutudÿýdu-wana.

³⁷ Iwese inyō rarybere wese, inatyhy rare. Ijô tahe ibòròdÿýdu rare. Iwitxira tahe ibutudÿýna rare.

³⁸ Jiarÿ kaiboho arateõnymphäre. Aõbo tebòrònÿötenyte tahe bibutunyke. Juhuu inyō raaõmysÿdÿyre: —Kaiboho tahe iraty temytenyte.

³⁹ Tahe häwy òraru-ki sôwemy Samaria häwã mahädu rityhynyre. Häwy rarybere juhuu: —Tiki wakoku relykyre ibutumy anohebo ratÿkñymahäre walananonanamy relykyre. Kia rybe òraru-ki tahe rityhynyrenyre.

⁴⁰ Samaria häwã mahädu tahe Jesuisi-ò rexitõenye tii-wana roirekemy. Tahe Jesuisi tii-wana inatxi txumy riwyre.

⁴¹ Sôwemy tahe rityhynyre Jesuisi Rybe òraru-ki.

⁴² Tahe häwy-ò rarybere. Wiji tahe arybe òraru-ki aökõ retyhynyrieri. Tamy tyhy-ò jiarÿle raholare, tahe reeryre tii bede iny tarasadu tyhymy raremy.

⁴³ Inatxitxu-di tahe Samaria-ribi rare Kalileia bede-ò.

⁴⁴ Jesuisile dori rarybere: —Deuxu rybeduō uladumy ijirana bede-ki iny rityhyňohyymyň. Tiu tamy wowydynaõ riwahinyňtyhy.

⁴⁵ Kalileia mahădu juhuu Jerusalē-ò tule roirenyre, worana bedehesi rýimyhýraõ. Ibutumy aõbo Jesuisi riwinya heka tiiboho reteherenyre. Tai Jesuisi tasubede-ò rehemynyre tiiboho awimy ridyrenyre.

⁴⁶ Tahe ixityre Jesuisi rehemynyre Kana hăwă-ò. Juhuu tai bee riwitxi-ranyre vñ monamy wahe. Bede dinodu aõmysýdýýdu Kafanaõ-ki rasýnyre.

⁴⁷ Jesuisi Kana hăwă-ki ratxirerimy hăbu roholareu, tamy rara. Tariore dori ibinamy roire taheto-ki. Jesuisi-ò hăbu rarybere: —Manakekõ aõbo waheto-ò wariore biteytekemy.

⁴⁸ Jesuisi rirawyonyre: —Kaiboho bede aõmydýýnana wiwihičký tetehetenye-teule tetyhynytenye.

⁴⁹ Hăbu heka Jesuisi-ò rarybere: —Wanyrý, wylemy manake wariore runukreko-txi.

⁵⁰ Jesuisi rarybere: —Bòðeke, ariore dori awimy relera.

⁵¹ Tahe tii Jesuisi rybe rityhynyra tai ròðsere taheto-ò rakemy. Ijõ txu tahe ryro-ki teðdu-wana witxi reare. Tii rarybere: —Ariore reytera ahetokile.

⁵² Hăbu ritýýraxinyre tiubo reytera. Tahe relyyre. Kaule, txutyeu reytera.

⁵³ Jesuisi rarybereu, kiaule iriore reytera. Hăbu rieryre. Tai tahe idi ibutumy hăbu sýmahădu Jesuisi rityhynyre.

⁵⁴ Kia tahe Jesuisi inatxina aõna aõna wiwihičký iny itxeranamy riwinya Kalileia bede-ki.

5

¹ Iribi tahe judeu mahădu worana bedehesimy rýimyhý. Tai tahe Jesuisi rare Jerusalē-ò.

² Hăwăy-ki tahe hăloo ibedýý roimyhý budoeni ryijò iòhò-ki rýimyhý. Beteta inire, hebraika rybe ini rare, judeu rybe wahe. Iruyre iwòtena ube iwerora-ki rýire.

³ Sôwemy webinadu ube-ò wii rotyre, iny ruetà ijõre, iny tierie ijõre, inytibina ijõre.

⁴ Tiiboho źjuõ riraòomyhýre. Žju beò rerireu tahe raukýre. Mobo juhu itxi resekeki tahe, tii reytemyhýre.

⁵ Hăbuõ 38 beòramy ibinamy roimy raremyhý.

⁶ Jesuisi tamy retehereu, rieryre tiwesebeòrabu ibinamy roimy rare myhý. Tahe tamy rarybere: —Kai aõbohe beytekekõ.

⁷ Hăbu dirawyonyde: —Aõkore Wanyrý, wawiòhedýýduõre. Bee rex-rukýnyrau, ijõ wako-ò ralòmyhýre.

⁸ Jesuisi tamy rarybere: —Myikewa, abyre bimyke, mariake.

⁹ Aõwesele hăbu rýimy reare, awimy. Tabyre rimyre tahe rariare. Kia txu tahe sabado txu rare. Kia txu tahe judeu aõmysýdýýna txu aõkõ rare.

¹⁰ Tai tahe judeu mahăduõ tamy rarybere: —Abyre-di riraõmy, sabado txu dori òbiti aõkõ rareki.

¹¹ Tahe dirawyonyde: —Wadeytedýýdu wadee rarybere wabyre arimykemy.

¹² Tahe tamy rýýraxire: —Mobo adee rarybere abyre bimykemy idi mari-akemy.

¹³ Tahe hăbu deytedu rieryõre mobo rare. Jesuisi dori dexitade iribi. Sôwemy iny tai rýimyhý.

14 Deuxu dohodŷŷna heto-ki Jesuisi idi hābu-ki rahara. Tamy rarybere: – Kai teyteta, inatyhy. Tai tahe aðraruna biixāwidinyke, aðbinatyhy aðhe adee rotŷŷnyheny.

15 Hābu tahe rare. Judeu mahādu-ò rarybere, mobo teytedŷŷdu raremy, Jesuisi wahe.

16 Tai tahe judeu mahādu Jesuisi ibinamy rexidelenemy rarybere, sabado txuu kia riwinyreki.

17 Jesuisi tahe rarybere tamyreny: –Waha, Deuxu aðu raaðmysŷdŷŷre, jiarŷ tulere.

18 Tai tahe sōwemy irubudŷŷmy rurumyhyre. Sabado txu bede ywina-ribi tii riywinyõre. Tule Jesuisi Deuxu wesemy rexioire, Wahamy dori rarybe-myhyreki.

19 Tai tahe Jesuisi tamyreny rarybere: –Jiarŷ ixi-di aðkō aðmydŷŷnanamy ratŷŷnymahāre aðbo Waha riwinymyhyre, jiarŷ tule rewinywāhāre iwesemy.

20 Waha Deuxu dori waluure. Aðbo riwinyre wadee riteðsinyre, tai tahe aðruxerahākytmybo bobibenykre, idi bede biòtiinybenykre.

21 Waha Deuxu dori rubu-ribi iny riixixanymyhyre. Tai tule jiarŷ iny areixixanyke ixideewikeki.

22-23 Ibutumy iny hitxidŷŷna Waha wadee tuu rarybera, tii dori iny rihitxidŷŷnyötyhy. Jiarŷle tahe iny ywisidŷŷdumy aròhonykre, tai iwese Deuxu iny riwowydynymyhyre wesele iny riwawowydynymyhyre. Adeereny Deuxu diwateðonyde. Tai inyõ riwawowydynyõkeki, tii Deuxu riwowydynyõreri.

24 Inatyhytmy adeereny ararybekre. Inyõ warybe roholakeki, wateðdŷŷdu rityhynykeki, tii wijityhyle umytuedeõna ritake, ywisidŷŷduko-ò ròhonyötyhy, rubu ryribi ròhonyre umy irumy ihŷre ryò iny ralòmyhyre.

25 Inatyhytmy adee arelyykre: –Bedeðŷŷnana-ki kòhòra, bede dŷŷnanamy rearra. Tahe rubu mahādu Deuxu Riòre rybe-ò roholakre. Roholam yříkeu tahe irumy rýike.

26 Tyby dori iumyðnanaðhyre wese tule iRiòre rare. Umytuedeõna wedu rare.

27 IRIòre heka hitxidŷŷna wedumy relere. Tii dori Deuxu Riòre Hâbutyhyhyký tii rare, jiarŷ wahe.

28 Bedeòtiidŷŷomy tahe bededŷŷnanamy he reare. Rubu mahādu wabedey-ki warybe-ò roholakre, tai iribi ròhonykre.

29 Ibutumy aðwibo riwinyre mahādu kedexixakre umytuedeõnahaký-di. Kia ibinamy riwinymyhyre mahādu ywisidŷŷdu-ò rexixakre.

30 Jiarŷ ixi-di aðkō aðmydŷŷnanamy ratŷŷnywāhāre. Iwese Waha-ò raholare wese iny ywisidŷŷmy aròhonykre. Waywisidŷŷna heka òbiti rare. Wadee wimy aðkō dori tuu watxiwāhāre. Waha wadeòdudeewimy tuu watxiwāhāre.

31 Iximy ararybekki, inyõ riwatyhynyötyhy.

32 Iwitxira heka tuu rarybereri wamy wahe. Reeryre inatyhy raremy.

33 Kaiboho inywitxira teteðonytenye. Joað ratysebedŷŷdu-ò rýýraxikemy ibutumy kia wamy rarybere inatyhy rare jiarŷ inatyhy rare.

34 Iny wamy rarybemyhyre, tahe jiarŷle kia reijeðhymahāre inyle rieryõre wamy rybe, wahe. Tahe kiamy adee relyywāhāre kaiboho ritamy rýikemy.

35 Joað tahe loosóna wesemy raremyhy. Tii urihimyò bededŷŷnana ri-toosonymy raremyhywesemy tahe kaiboho atximahātenye. Idi urihimy-ò teysatenye illoosóna-di, idi iribi kaiboho terarenye.

³⁶ Jiar̄y Waha òraru-ki aõmydýñana wiwihiķy, rewinymahāre. Kaheka inatyhymy urihixina rare. Joaō wamy rarybere ratyre heka kaa roire, Deuxu Waha inatyhymy wadeòdu raremy riteòsinyre.

³⁷ Waha wadeòdu wamy tule relyyre. Kaiboho irybe-ò taholaõtenyte tule tii tabiõtenya.

³⁸ Kaiboho tamy taholaõhyymahätenyte, tiwatyhynyõteki, jiar̄y dori iteòdýña rare.

³⁹ Tyriti-ò tetehetenyte iwo-ki dori umytuedeõna-ki mahakemy tahõtinynete. Ritidýñakile wamy relyymyhýre.

⁴⁰ Ihârele tahe wadee taõmahâte adeereny umytuedeõna ariwahinykemy.

⁴¹⁻⁴² Aõmybo wamy iny rarybemahâkeki, aõ aõkõ rare wadee, jiar̄y dori reyyre Deuxu luuna-di aõkõ atxitenyeri.

⁴³ Jiar̄y Wahani-di anade, tahe kaiboho tiwatyhynyõmy wadi ahâte. Inyõ ixideewilemy kanakeki, kaiboho bityhynybenykre.

⁴⁴ Tai heka tetyhynyõmahätenyte. Widel dori kaiboho tewowy-dynamahätenyte, tahe Deuxu-ribi wowydyna ritakemy terarenyre, sohojihyyre heka Deuxu.

⁴⁵ Kiamy tahe Waha-ò arelyyõkre, Moisesi tahe relyykre. Moisesi bede ywina dori, ararõsõnyreny rare.

⁴⁶ Inatyhymy Moisesi tetyhynamahâte-wana tule jiar̄y biwatyhynamahâke, wamy dori Moisesi rôratidýyre.

⁴⁷ Irybe bityhynyõkeki, timybo warybe bityhynyke.

6

¹ Iribi tahe Jesuisi Kalileia aho-ki ixypy by reurore, Teberiade ahoniõre.

² Tahe sôwemy iny riheludunyre tuu robireki, aõna aõna wiwihiķy, deyt-edýña wiwihiķy robireki.

³ Tahe hâwâlõratyy-ò Jesuisi raòwonyre taerydýña mahâdu-wana – rorukurenyre tai.

⁴ Judeu mahâdu worana bedehesi rexidelenykemy iòhore.

⁵⁻⁶ Tahe Jesuisi retehere inysôweheký-ò, tamy rehemynyrieriò. Tai Filipi-ò riurihimi rarybere: –Tikibo orotxu tamyreny rikiõbranye riyrenykemy. Jesuisi rierymyhýre aõbo riwinskyremy ratxireri ihârele tahe Filipi-ò kia rarybere.

⁷ Filipi tahe dirawyðnyde: –Inyõ sohoji orotxu yre sohoji riykeki, 200 prata womati nieru rakahurenryke ihâre rimyöthy.

⁸ Andre Jesuisi erydýña-ò rare, Simaō Pedro seriore rare. Tii tahe Jesuisi-ò rarybere:

⁹ –Weryryboõ kaki ihýmyhý. Iruyre cevada orotxu idi ratximyhý, utura inatxi. Kia tahe aõ aõkõ rare inysôwe-ò.

¹⁰ Tahe Jesuisi taerydýña-ò rarybere: –Tamy marybebentyke ranyrenykemy asityrekile. Tahe rorukurenyre ibutumy. Hâbu 5000 ronyre ijõ inyõ tahe sôwetylhy my rorukure.

¹¹ Jesuisi orotxu rimyre. Deuxumy reàlare, idi tahe tamyreny riwahinyre. Tule utura-wana wiwesele risýnymy. Tuu rotýñyre. Ibutumy heka ix-ideewina rirýşrenyre.

¹² Rihydyrenyre, Jesuisi rarybere taerydýña mahâdu-ò: –Bibutunybenyke rauhenyra uritere iixinamy itxiwixirenýkemy idi watxireri. Uritere idi dehurenýmy.

13 Tahe ributunyrenyre iuhe waòinatxi reuròmy weriri ritÿxinyre orotxu yrere-di.

14 Jesuisi aôwiwihikÿ widÿýnamy robirenyreu kiamy tahe raryberenyre. Tii inatyhymy Deuxu Rybedutyhy rare. Juhuu dori tuu rarybere kabede-ò kanakemy. Inyboho tii riraòmyhÿre.

15 Rôhôtinyrenyre: —Jesuisi inyiòlörenymy rikimyrenykre. Tamy ròkòirenkyre. Iu Jesuisi kia rieryreu, ixisohojilemy rexitare ixyby, hâwâlò-ò.

16-17 Ibedesou aho ijà-ò ierydÿýna mahâdu riberenyre riraòkemy. Bede rurunyre tahe Jesuisi rehemynyôhyre. Tai hâwôò rimyrenyre idi reuròkemy ijôwe-ribi ijà-ò, Kafanaô hâwâ-ò.

18 Tahe yhy deborehekÿ tiribi tiribi rebonymyhÿ. Òbò tahe resemyhÿ.

19 Sohoji urihixina iôhômy ròirenystahe Jesuisimy robirenyre. Tii betyredile tamyreny nariamy nadé. Tiiboho ruberunihikÿrenyre.

20 Jesuisi tamyreny rarybere: —Jiarÿle wa rare, brebbeñyômyke.

21 Tai tahe hâworo-ò Jesuisi ronykemy tiiboho disñydenye. Aô wesele tahe rehemynyrenyre tiibo ròirenryraò.

22 Itxubiòwamy sôwemy iny wii ributunyre aho kanawe-ribi ijà-ki. Hâwò sohojile tahe tai roire aho-ki. Jesuisi erydÿýna mahâdu roirenryremy ríeryrenyre. Tahe Jesuisi aôkô idi rare.

23 Tahe hâwôò dehemynydenye. Teberiade hâwâ-ribi Jesuisi tai ratximyhÿ iôhô-ò. Tai juhu Jesuisi rexitðenymy rÿimyhÿ tahe orotxu tamy riwahinyre.

24 Jesuisi iôre tai, ierydÿýna mahâdu iôre. Kia tahe iny sôwemy robirau, hâwô-ò rimyrenyre. Iôrysomy roirenystahe, Kafanaô-ò.

25 Kanawe-ribi ijà-ò rehemynyreu, tii-wana witxi reare. Tahe tamy rÿýraxire. Waerydÿýdureny, tiubo kaò tadehemynyte.

26 Aôwiwihikÿ rewinyremy aôkô tiwaijetenyteri, rÿsÿna adeereny re wahinyrakile, tehydemy terÿsÿtenytakile.

27 Rÿsÿna tyhy ituemyhÿre kiaòle aôkô maaõmysÿdÿýbenyke, tahe iwitxira rÿsÿna-ò maaõmysÿdÿýbenyke, kia ituedeõna-di aôkô rare. Deuxu Riòre Habutyhyhykÿ dori adee riwahinyre. Kia rÿsÿna umytuedeõnahakÿ wese my rare. Taile tahe Deuxu Waha riwateònyreri.

28 Tahe Jesuisi-ò rÿýraxire: —Timybo iny Deuxudeewimy arotÿýnyrenykemy.

29 Jesuisi dirawyónyde: —Kialemy, biwatuhynkyre: —Deuxu dori wateòdÿýdumy rare.

30 Tahe raryberenyre tamy: —Aôwiwihikÿbo inyko-ò biitxeredÿýnyke. Aôhebo botÿýnykre, iny aratyhynkyremy.

31 Intybyreny orotxu riyrenyre bederahy-ki. Kia wese Tyyriti-ki roire: —Moisesi tamy orotxu riwahinyre biu-ribi.

32 Jesuisi rirawyónyde: —Inatyhy tyhymy Moisesi aôkô tamy riwahinyre. Waha dori biu-ribi orotxu tyhy adee riwahinyre.

33 Deuxu orotxu tahe irutyhymy inydee riwahinymyhÿre, biu-ribi di wahinymyhÿde.

34 Tahe raryberenyre: —Wanyrÿ, tiu kia orotxu bidiwahinymahâkre.

35 Jesuisi iximy rarybere: —Jiarÿ orotxu irutyhymy rare. Inyô Wadee kanakeki, tiu rama risaôtyhy. Inyô riwatuhynkyrek, tiu bee risaôtyhy.

36 Adeereny heka rarybere: —Wamy tabitenyte, ihârele tiwatuhynyoñtenyte.

37 Ibutumy iny Waha Wadee riwahinymyhÿre Wadee kanakre. Tiu ixi-ribi ariteònyoñtyhy.

38 Adobehede dori aõ ixideewimy aõma arotŷñykemy aõkõ. Wadeòdŷñdudeewimy arotŷñykemy watxiwâhâre.

39 Tiu ariõnonyõtyhy wadee diwahinydeò kiaboho ibutumy ikonana txuu rubu-ribi ariixixanykre. Kia tahe wadeòdŷñdu deewimy rare.

40 Inatyhymy Waha deewimy kia rare. Iny iRioremy robireu, rityhynykeu, umy tuedeõna ritake. Ikonana txuu tahe rubu-ribi ariixixanykre.

41 Jesuisi rarybere: —Jiarŷ biu ludu orotxu rare. Tai tahe judeu mahâdu aõbina binahakÿlemy rarybemyhÿre.

42 Kia wese rarybemyhÿre: —Kaa Jesuisile rare. Jyje riore rare. Tyby he ijoi eryna rare ise tule. Aõherekibo tii rarybereri biu-rubu nademy.

43 Tahe Jesuisi dirawŷnyde: —Tuu wamy ryberenyõmyke ayludurenumy.

44 Wadeòdŷñdu iny wadee rayky-ò rarybemyhÿre namyhÿde. Kia wesele iny wadee kedehemynykre, ikonana txuu tiiboho rubu-ribi ariixixanykre.

45 Deuxu rybedu Tyrriti-ki kia rybe rÿire:

—Deuxu ibutumy iny ribedeerydŷñykre.

Tai tahe Waha-ribi iny rierymy roholamyhÿre, tii tahe wadee rehemynykre.

46 Inyõ Wahamy robiõhyymyhÿre jiarŷle tahe tuu rabimahâre, iribi anadeki.

47 Inatyhytyhymy adee rarybemahâre. Inyõ riwatyhynykeki, umy tuedeõnahakÿ tiwanale ratxireri.

48 Jiarŷ orotxu wesemy jiarŷ rare. Umytuedeõna wahidŷñdu jiarŷ rare.

49 Borený dori biu-ribi orotxu riyre bederahy-ki. Irabihyy ibutumy tiiboho ituerenyre.

50-51 Jiarŷ tahe biu ludu orotxu wese rare, inyõ tahe kia orotxu riykeki, tiu ruruõtyhy. Waumy ariwahinykre rubu-ò ibutumy iny òraruna òwydŷñmy. Tamyreny umytuedeõna riwahinykre rubu-ò ibutumy iny òraruna òwydŷñmy. Tamyreny umytuedeõna riwahinykre.

52 Judeu mahâdu tahe txiõdŷñna rybemy widee raryberenye: —Timybo tadelemy inyboho riowenyerenykemy wahe.

53 Jesuisi rirawyonyre: —Inatyhytyhymy adee ararybekre. Kaiboho Deuxu Riore Hâbutyhyhykÿde biròõbenykeki, umytuedeõna bitabenõtyhy. Ihâlubu biõbenykeki, umytuedeõna-di aõkõ atxitenyteri.

54 Inyõ waderòdu wahâlubumy momodu tii umytuedeõna-di ratxireri. Tii tahe ikonana txuu rubu-ribi adiixixanykre.

55 Wade heka juhu irõnatyhy rare, wahâlubu tu monatyhy rare.

56 Inyõ wade rirokeki, wahâlubu riõkeki, wawana tiuhyy ratxireri. Jiarŷ tule tii-wana watxihyreri.

57 Waha irumy ratxireri. Tii wadeòdŷñdu rare iõraru-ki warumy watxireri. Tule waderòdu irumy ratxike waõraru-ki.

58 Jiarŷ biu ludu orotxu inatyhy jiarŷ rare. Iwese bederahy orotxu heka boreny riywesemy aõkõ jiarŷ rare. Ihârele tahe ituerenyre. Inyõ riwaykeki, rexixahymy rarekre.

59 Kia ibutumy Jesuisi rarybere Kafanaõ judeu dohodŷñna-ki, riery-nanymyhÿreu.

60 Iribi tahe Jesuisi-ò ijohona mahâdu rarybere:

—Kia isira tyhyre iny rieryke. Inyõ heka kia rityhynyõtyhy.

61 Jesuisile heka rexierymyhÿre tiiboho tuu rarybemyhÿreki, tahe tamy rÿyraxire:

—Kaa aõbohe arabinadŷñnyrenyeke.

62 Tahe jiarŷ Deuxu Riore Hâbutyhyhykÿ, ixypy biu-ò aròõsekeki, timybo marybebentyke, kaiboho wamy bobibentykeki.

⁶³ Deuxu Tyytybythyyle umytuedeõna riwahinymyhyre. Umydetyhy umytuedeõna-di aõkõ rare. Urile adee rarybemahäre Deuxu Tyytybythyymy rybena rare, adeereny umytuedeõna rare.

⁶⁴ Tahe inyõ ayreny ludu riwatyhynyõreri. Jesuisi tahe juhuu-ribi riverymyhyre mobo rityhynyõmyhyre, tule mobo tatxiõdõyõdumy rarekremy.

⁶⁵ Jesuisi raryberehymy tii-wana: —Jiarõ juhuu rarybewähäre. Inyõ Waha wadee riteõnyõkeki tiu wadee kanaõtyhy. Tai heka tuu adee jiarõ rarybere.

⁶⁶ Kia rybe õraru-ki sõwemy taerydõyõna mahädu ririrenyre. Tahe roirenryre.

⁶⁷ Tahe Jesuisi rÿýraxire taerydõyõna waõinatxi reurõ mahädu-õ. Ka bexe boibenyõkre aõbo biwaribenõkre aõbohe.

⁶⁸ Tahe Simaõ Pedro rirawyõnyre. Wanryõ moobo arõirenkyre. Kaile heka umytuedeõna rybe-di atxiteri.

⁶⁹ Jiarõboho ka aratyhynamahärenyre. Araeryrenyre ka, kai Deuxu-ribi hääbu õbitityhyymy atximahäte.

⁷⁰ Jiarõ aratarenyre waõinatxi reurõ iny whole erydõyõna mahädumy. Ihäre tahe inyõ ratximyhyre diaboõ heka tii rare.

⁷¹ Jesuisi tahe Judasi Isariõmy rarybereri. Iwõ inatxinamy wahe. Simaõ-Isariõ riore tii rare. Judasi dori Jesuisi riwahinskyremy ratxireri iõludu mahädu-õ.

7

¹ Judeu mahädu Jesuisi rubudõyõmy rurumyhyre. Tai tahe Judeia bede ludu hääwã-õ ralõõmyhyre. Kalileia bede hääwãdile rariamyhyre.

² Tahe judeu mahädu worana bedehesi iõhõmy rÿýmyhy. Kiani tahe heto riore worana bedehesi rare.

³ Tahe Jesuisi seriõreboho tamy rarybere: —Make wa karibi Judeia mahädu bede-õ aerydõyõna mahädu dori aõwiwhikõ kai tewinyteõ tuu robikemy.

⁴ Aõwiwhikõmy tewinyteri, tai tahe ixinamy iny tuu ibutumy robikre. Ibutumy iny ixierysymy tahõtinyteri-wana urile iny lau iwõteõmy aõna aõna wiwhikõ.

⁵ Jesuisi seriõre mahädu tule rityhyynyõre.

⁶ Jesuisi tahe dirawyõnyde: —Wiji araõkre wabededõyõnanamy dori tuu reaõmy ratxireri. Kaiboho tahe adohotalemy bõike.

⁷ Bede ludu mahädu iny dori aluurenryre, tahe waderamy rekoarenryre. Iõrarunamy dori jiarõ tamy rarybemahäre, ibinatyhyremy.

⁸ Kaiboho boibenyke worana bedehesi-õ. Jiarõ tahe wiji araõkre, wabededõyõnanamy reaõmy doimyhyde.

⁹ Kia tahe Jesuisi tamyreny rarybere. Tahe Kalileia-ribi Jesuisi ròhonyõmy rÿýmyhyre.

¹⁰ Tahe iseriõre roirenryre worana bedehesi-õ. Idi tahe tule tii rare iherenymy itýnymy aõkõ wahe, wasimy inyõ tuu robiheny.

¹¹ Judeu mahädu tahe Jesuisi rrijemyhyre worana bedehesi òrake-õ. Rarybemyhyre: —Titxibo tahe tii ratximyhyre.

¹² Jesuisimy rybe ixixiõdõyõna ròhonyre inysõwehekõy-ki. Inyõ heka awimy tuu rarybemyhyre. Ijõ tahe ibinamy tuu rarybemyhyre, tii iny itxenadõyõdu raremy.

¹³ Inyõ tuu rarybeõhyymyhyre ibutumy ijomonamy judeu mahädu lau ruberureki.

¹⁴ Worana bedehesi tya-ki Jesuisi Deuxu dohodõyõna heto-õ ralore ribedeerynykemy.

15 Ribedeerynyreu tahe judeu mahāduō ijō-ò rarybere: —Timykibo he kia ritidŷ̄na rierymy tuu rarybemyhŷ̄re. Rierykō ihārele iny riernynamyhȳre.

16 Tahe Jesuisi dirawyonyde: Waerydŷ̄na-di aōkō rebedeeryre, Deuxu wateōdŷ̄du rybe-di wahe.

17 Inyō Deuxudeewimy ratxikeki, tii rierykre aōerydŷ̄nabo ḡbitimy ratxireri. Tii rieryke Deuxu-ribi aōbo rarybereri ada ixi-ribi rarybereri.

18 Iny ixi-ribi rarybekeki, tile rexiloosōnanyke. Tahe iny iteōdŷ̄dumy rarybekeki, tii tahe inatyhy rare. Tii inatyhy my ḡbiti rare.

19 Moisesi adee bede ywina riwahinyre: —Tahe kaibohoō tetyhnyōhymahātenye. Tai tahe aōhererekibo biwarubunykemy atxitenyteri.

20 Tamy inyō dirawyonyde. Kaita itxŷteteri. Inyō ka ararubunykemy aōkō ratxireri.

21 Jiarŷ inyō reteytenyre sabado txuu tahe kaiboho wadi bede teōtiinytenye.

22 Boholake, Moisesi bede ywina arateōnyke ariōre ritōtyky aròkemy resy-nanykemy. (Boboho tahe kia tuu ritelenyre Moisesi aōkō.) Tahe notyky resyna txu rŷikeki, tuu tewinyte sabado txu hârele.

23 Kia sabado txu biwinybenykeki Moisesi bede ywina riywinykemy, tahe aōhererekibo wadee taykarananyteri hâbu sabado txu reteytenyreki.

24 Aō ḡbitimy aōkō rare, ḡbitimy tahōtinysterikile. ḡbitinale-di maraykynybenyke.

25 Ijō Jerusalē hâwā ludu mahāduō rarybere:

26 —Kia rarybemy rŷirerile, tii irubudŷ̄my rexinohōtinyreri. Beteheke. Butumy ijohonanamy kia rarybemyhŷ̄re. Ihârele taheka inyō tamy rary-beōhyymyhȳre. Wedu mahādu rōhōtinymyhȳre: —Ina aōkàbo Kristumy inatyhy tii rare.

27 Inyboho tahe rierymyhȳre titxiribibo tiò namyhŷde. Kristu Deuxu deōdŷ̄na tahe kanakeu, inyō tahe rieryōtyhy titxiribibo kanake.

28 Jesuisi tahe Deuxu dohodŷ̄na heto-ki ribideerynymyhȳreu rarybere: —Kaiboho tiwaerytenye, titxiribibo anade tule teerytenye. Tahe wateōdŷ̄du teeryōtenye. Terōwymy heka jiarŷ anade. Tule tii inatyhytyhy rare.

29 Iribi jiarŷ anade Tii riwateōnyre, tai jiarŷ tii reeryre.

30 Inyō rijemeyhŷ rirōtenykemy. Tahe rimyōhyre ruberureki, ibed-edȳnanamy aōkō bede rŷireki.

31 Iny sōwehekŷ-ribi sōwemy iny rityhynyre. Tahe inyō rarybere: —Kristu Deuxu deōdŷ̄na iratyre aōna aōna wiwhikŷ riwinykemy tahōtinyteri. Aōkore, tii dori inatyhy my Kristu rare.

32 Fariseu mahādu kia-ò roholareu, tahe wii ributunyre xiwe wahidŷ̄du wedu mahādu-wana. Tahe tiiboho soldadu mahādu riteōnyrenyre Jesuisi rimykemy.

33 Jesuisi tahe tamyreny rarybere: —Urihimyò umyreny-wana watxikre, idi ta aròsекre wateōdŷ̄du-ò ixypy.

34 Kiaboho biwaijebenyke, waki mahabenyōtyhy. Titxibo watxireri kia-ò heka bitehemynōtyhy.

35 Judeu mahādu tahe widee rarybere: —Titxiwexe tii rakremy ihŷre, tuu rokobirenyōtyhy tai rakaharenyōtyhy, mȳ rarybemyhŷre wahe: judeukōdu mahādu bede-ò aōbo rakremy ixi-di ratxireri. Tai ribedeerynykemy, judeu mahādu-wana rasŷnykremy.

36 Timybohe rarybere: —Waki mahabenyoôtyhy, titxibo watxireri-ò behemyhötyhy, myôr rarybereri.

37 Ihewotxu worana bedehesi aõnihikÿtyhy rare. Jesuisi iu rexukÿnyre rarybekemy: —Inyô bemomy risakeki, wadée kanake, riôke.

38 Inyô riwatyhynykeki, Tyyritina-ki kia wese rybe rÿire:
—Iwo-ribi benihikÿ iru röhönyke.

39 Iu Jesuisi kia rarybereu, Deuxu Tyytybytyhy aõmy dÿýnanamy rarybere. Iny dori rityhynykeki, iwo-ò Deuxu Tyytybytyhy ralòke. Urile tahe Deuxu Tyytybytyhy riwahinyômy rÿire. Jesuisi dori röoseõre biu-ò.

40 Tahe roholare mahâdu tahe rarybere: —Ka heka hâbu Deuxu Rybedutyhy rare.

41 Ijô tahe rarybere: —Tii Kristu rare. Ijô tahe rarybere: —Kristu aõkõ Kalileia bede-ribi dori tii rareri.

42 Tyyritina rybe-ki roire: —Kristu, Davi sÿ-mahâdu ribi kanakremy. Belê hâwâ-ribi; titxibo Davi rasÿnyre-ribi.

43 Tai tahe wiwese wese aõkõ röhötinyrenyre Jesuisi-di.

44 Inyô rirötenykemy ixi-di ratximyhÿ, ihârele tahe inyô rimyôhyre.

45 Tahe soldado mahâdu röosemy rare rimyôhyylemy fariseu mahâdu-ò xiwewahidÿýdu mahâdu wedu-ò. Tahe soldado-ò rÿyraxirenyre: —Aõherekibo tedyôteri.

46 Tahe dirawyönyde: —Timybo inyô kowa hâbu wesemy rarybeôhyre rybe iwitxira wihihikÿmy tii rarybere.

47 Tahe fariseu mahâdu rarybere: —Kaiboho aõbo tule araitxenanyrenyra.

48 Inyboho mahâdu reny-ribi moõ rityhynyôhyymyhÿre, fariseu mahâdu wahe, wedu mahâdu wahe.

49 Inyô rityhynyre, tahe tiiboho Moisesi bede ywina rieryõre tai Deuxu aõhökÿmydÿýnana-txi idi rehukre. Aõhökÿmydÿýnana-ò ritamadÿýnykre.

50 Nikodema iyreny-ki ratximyhÿ. Fariseu mahâduõ tii rare, juhuu Jesuisi raraõ rare wahe. Tii heka rarybere imahâdu-ò.

51 Juhuu roholamyhÿre aõhebo rotÿýnyraõ wahe idi tahe ibinakeki rirötenykremy riijemyhÿre. Kia tahe iny bede ywinarenry rare.

52-53 Tahe rirawyönyrenyre: —Kai wa tule Kalileia mahâduõ atxiteri. Tyyriti-ò beteheke timybo rarybereriõ: —Kalileia-ribi rybeduo röhönyötyhy wahe.

8

1 [Tahe ibutumy he tasÿ-ò reareare. Iu tahe Jesuisi rare Oliveira hâwâlò-ò.

2 Biura-di tahe dòosede Deuxu dohodÿýna heto-ò ixypy. Sôwemy iny tamy rare; Jesuisi ronyre; ribedeerynyre.

3 Hâwyô ratximyhÿ hâbu witxiraõ-wana wasimy ratximyhÿ. Tahe inywitxiraõ itxirenry reare. Tai tahe Deuxu rybe erydÿýdu mahâdu fariseu mahâdu-wana hâwy y didyde Jesuisi-ò. Tahe hâwy-ò rarybere rÿikemy iny sôwehekÿ-ki.

4 Tahe raryberenyre Jesuisi-ò: —Bede erydu: —Kahâwy tÿwe rare inyô itxi rearra.

5 Iny bede ywina Moisesi riwahinyré tahe rarybere mana-di rumyhykemy. Tahe aõmybo kai mynarybeke.

6 Tiiboho kiamy rarybere Jesuisi riurihire timybo rarybekemy. Tai tahe ibinamy tamy rarybekemy idi ratxireri. Jesuisi tahe suò resera ròritidÿýkremy tebò-di suki riritinyra.

7 Tahe ritŷraxyinyhy ihŷmyhŷ. Tahe Jesuisi rŷire; rarybere: —Inyō òrarukōmy ratxirerile, tii mana-di juhuu tamy rehukre.

8 Ixityrele sŷ Jesuisi ròritidŷyre suò.

9 Kia rybe-ò roholarenyre, tahe rexitarenyre sohoji sohojilemy, tarayky dori ribinadŷnyrenyra. Matuari mahādu tahe juhuu rexitare. Ikonanatyhy dori rare, tahe Jesuisi hâwywanale tai rŷire.

10 Jesuisi retehere: —Hâwy sohojilemy robire rŷraxyire tamy: —Hâwy, titxibo mana-di arubudŷmy rybedu mahādu rirahura. Inyō aõhe arasŷnyôhyra.

11 Tahe dirawyònnyde: —Anokõre, Wahī. Tahe Jesuisi rarybere: —Jiarŷ tulere! Mahe, òraruna-txi tahe ixby ixeõmy.]

12 Ixityre Jesuisi rarybere tamy: —Jiarŷ wabede loosõna rare. Inyō wahemy kanakeki, bede luru-ki rariaõtyhy. Tii heka loosõna-di tarayky-ki rarekre.

13 Tahe fariseu mahādu tamy rarybere: —Aõkõre, kai wa iximy tarybeteri tai tahe arybe inatyhymy aõkõ rare.

14 Jesuisi dirawyònnyde: —Inatyhymy iximy rarybereri jiarŷ, tahe warybe inatyhy rare, jiarŷ dori reeryre titxiribibo anade, tule tiobo arakre reeryre. Kaiboho tahe kia teeryõtenyte.

15 Kaiboho waywisidŷmy tadiõlonyte, ihâre tahe òbitimy tiwaywintyenyôte tiwaerytenykõteki. Tahe jiarŷ inyō reywinyõreri.

16 Jiarŷ inyō ariywinykeki, waywisidŷyna tahe òbiti rare. Jiarŷ dori ixiwanale aõkõ rare. Waha, wadeòdŷdu wawana raremyhŷ.

17 Abede ywina-ki kia rybe riritinymy rŷimyhŷre: —Inatxi hâbumy wiwese-hyylemy rarybekeki kia tahe inatyhy rare.

18 Jiarŷ iximy rarybemahâre tule Waha wadeòdŷdu wamy adeereny rarybemyhŷre.

19 Tahe tiiboho Jesuisi-ò rŷraxyirenre: —Titxibo boo ratximyhŷre. Jesuisi rarybere: —Kaiboho tiwaerykõmahâtenyte, Waha tule teeryõmahâtenyte. Kai biwaerybenyõkeki, tule Waha bierybenyõtyhy.

20 Kia Jesuisi rarybere Deuxu dohodŷna hetowo-ki, iubeweri yrubudŷna ube-ki. Tahe inyō rimyõhyre, ibededŷynanamy aõkõ bede rŷireki.

21 Iribi tahe ixityre tamy rarybere: —Jiarŷ he arakre karibi. Kaiboho biwaijebenykre tahe aõrarurenypile burubenykre. Boiõtyhy titxibo arakre-ò.

22 Tai tahe judeu mahādu widee raryberenre: —Inatyhymy aõbo tii rexirubunykre. Tii raryberaki: —Titxibo arakremy boiõtyhy, myki tuu idí rôhõtinyrenye.

23 Tahe Jesuisi rarybere: —Kaiboho kaludu toite; jiarŷ aõkõre, biu ludu rare. Kaiboho bede ludu toite, jiarŷ tahe kabede ludu aõkõ jiarŷ rare.

24 Tai heka adeereny rarybereri aõraruren-y-di burubenykremy. Inatyhymy jiarŷ tii rare: —Iwese rarybere wesemy. Tahe kia warybe bityhynyõbenykeki, aõraruren-y-di burubenykre.

25 Tahe tiiboho rŷraxyirenre Jesuisi-ò: —Mobo he tate. Jesuisi dirawyònnyde: —Timybo adeereny rarybewâhâre, juhuu wahe.

26 Jiarŷ sõwemy rŷire aõna aõnamy umyreny ararybeke umyreny ariywinyke ta ararybekre Waha tuu wadée rarybelemy. Tii diwateõnyte tii inatyhymy rare. Irybelemy bede iny-ò ararybekre.

27 Rieryõhyre tamyreny rarybere, tybymy.

28 Kaiboho heka biwatamadŷŷnybenykre, bierybenybenykre mobo jiarŷ rare. Tule ixi-ribi aõkõ aõna aõna rewinywâhâre bierybenykre; tule iwese Waha riwaernanymyhŷre wese, rarybemahâre. Kia tule bierybenykre.

29 Wateòdŷŷdu wawana raremyhŷ. Iximy riwariôtyhy, jiarŷ tamy wimy rewinhyymahâreki.

30 Kiamy tarybe rahudi tahe, sõwemy iny rityhynyre.

31 Judeu ityhydŷŷdu mahâdu-ò Jesuisi rarybere: —Kaiboho warybe tyhy-di mohõtinybenyhyykeki, inatyhymy watyhydŷŷdu waheludumy boibekre.

32 Inatyhyna tahe bierybenykre. Kia dori aratarenyke, deòdumy aõkõ boibekre.

33 Dirawyònnydenye aõkõre inyboho Abraõ riòkore roire, tiu heka modeòdumy roirekõmahâre. Timybo tarybeta: —Deòdu-ribi riwatakemy.

34 Tahe Jesuisi tamy rarybere inyõ òraru-di hyy rexiorarunykeki, tii òraruna deòdu wese hyyle rare.

35 Deòdu heka heto wedu ijoihyymy aõkõ rarekre. Iwedu ixinamy rakre. Riòre tahe ijoihyymy rare.

36 Tahe Deuxu Riòre heka ixinamy arateònnykeki, tiu òraruna deòdu wesemy ixby bonybenyôtyhy.

37 Abraõ riòkore inatyhymy toite. Kia tahe reeryre. Ihârele tahe biwarubunybenykemy atxitenyteri warybe dori arakywo-di aõkõ ratxireri.

38 Waha-wana ranymahâu, aõmybo rabire, wiji tuu rarybereri. Kaiboho tule boo-ribi tabitenyte tuu tewinytenyteri.

39 Rirawyònnyrenyre: —Waharený heka Abraõ rare. Jesuisi rarybere: —Abraõ riòremy inatyhymy toite-wana, Abraõ aõmydŷŷnana iwesemy biwinybenyke.

40 Katahe warubudŷŷmy wadi atxitenyteri. Inatyhyna Deuxu-ribi raholaremy, adeereny rarybemahâre, tai tahe warubudŷŷmy atxitenyteri. Abraõ tahe tiu tahe tuu rotŷŷnyôtyhy.

41 Kaiboho heka borentyhy wesele tatŷŷnymahâtenyte. Dirawyònnyde: —Aõkõre, jiarŷboho waxiriore aõkõ roire. Deuxuhyyle iny tybyreny rare.

42 Tahe Jesuisi rerawyònnyre: —Deuxu boo inatyhymy rare-wana inihe kaiboho waluurenyre. Jiarŷ dori Deuxu-ribi anade. Ixidee wimy aõkõ anade tii diwateònnyde.

43 Aõhererekibo teertytenyôte warybe. Isiratyhyre aõbo ijhona. Aõkõre, ityhydŷŷ isirare adeereny.

44 Kaiboho Diabo riòre toite tamywimy biwinykemy atxitenyteri. Tii juhuu rubudŷŷdu hyy rare. Tii heka raruireri inatyhywesehekŷle wahe. Tii ruidu rare. Ruiwedu tii rare.

45 Kaiboho heka tiwatyhyñyôhyymahâtenyte inatyhyna dori jiarŷ rarybemahâre.

46 Inyõ inihe wamy rarybeôtyhy jiarŷ òrarudu raremy. Adeereny inatyhymy rarybereri. Aõhererekibo tiwatyhyñyôteri.

47 Iny Deuxu-ribi ratxireri, Deuxu rybe roholamyhŷre. Kaiboho Deuxuhôrõ aõkõ toite. Teòdu aõkõ toite. Taita warybe-ò taholaõteri.

48 Jesuisi-ò tiiboho dirawyònnydenye: —Inatyhymy rarybewâhârenyre. Kai Samaria mahâdu tate. Kaludu mahâdu aõkõ tate. Kai tytybybina dire.

49 Jesuisi rirawyònnyre: —Aõkõre, tytybybina-di aõkõ watxireri. Waha tahe rewowydynywâhâre. Kaibohole tiwabinadŷŷnymahâtenyte.

50 Wowydyna ixi-di aõkõ reijerer. Waha tahe kia aõmydŷŷnanamy riywinskyre, tii rierymyhŷre.

51 Inatyhythyhymy adee ararybekre: —Inyō warybemy reòbykeki, tiu rubumy tii robiôtyhy.

52 Tai judeu mahādu rarybere: —Katahe inatyhymyhe inydeereny aerisy-dýña ryira tytybybina-di tate wahe. Abraõ tahe rurure; Deuxu rybedu tule. Tahe timybo kai tarybeta: —Inyō warybemy reòbykeki tiu rubu urihixinamy roïtohy tamy.

53 Kai aõbo inftybyreny Abraõ ratyre awikemy aõbo ixi-di tahõtynamahâte. Abraõ rurure Deuxu rybemy rybenadu amahādu tule rurure. Mobo raremy he tahõtynamahâte.

54 Tahe Jesuisi rirawyönyre: —Jiarõ ixi-di wowydyna ariijekeki, tahe wawowydyna aõ aõkõmy rareke. Waha tahe riwawowdynymyhyke aDeuxumy raremy tu tarybeteri.

55 Tahe aõkõ teeryõtenyte. Jiarõ tate reerymahâre. Jiarõ reeryõmahâremy ararybekreki, tai ruidumy rareki, iwese kaiboho toite wesele wahe. Tahe reerywähâre, tule irybemy reòbymahâre.

56 Boreny Abraõ, wamy dobide, wabededýñana kanakremy tuu dobide, wabededýñana kanakremy tuu dobide tai tahe reysatyhymy rare.

57 Tahe judeu wedu mahādu rarybere: —Kai 50 beoram y aõkõ atxiteri timyrekiro tarybeta Abraõ tabitemy.

58 Jesuisi dirawyönyde: —Abraõ reaõule,
Jiarõ rarehyymahâ.

59 Tahe manadile rimymy reserenyre idile rirabunykemy. Jesuisi tahe rexiwòmy iribi ròhonymy rare, dohodýña heto-ribi.

9

1 Jesuisi rariamy rareu, tii robimy rare hâbu ruetàmy. Tii iruetàhàkõmy ratohouãmy herinanyre.

2 Ierydýña mahādu rÿýraxe tamy. Erydýñdu, aõherekibo hâbu ratohouãrya iruetymy, ise tyby iòrarudireki aõbo ada taõrarumy aõbo.

3 Tahe Jesuisi rirawyönyre: —Tahe aõkõre tyby ise-ke aõkõ tiike aõkõ. Deuxu ruru wiji riteòsinykremy tahe tii kiawesemy rohonyre.

4 Wateòdýñdu aõmydýñnanamy arotýñrenykemy watxiwähârenyre. Inyboho rikiwinryrenyke ibededyñnanamy rÿíkreu, iwese txumy rÿíkre wese tahe rumy heka kanakre tai raaõmysydyýõmyhyre.

5 Kabede-ki watxiwähâreole tahe jiarõ bede ludu mahādu loosònatyhymy jiarõ rare.

6 Tarybe rahudi tahe rarybexinyre suò idi tahe subororomy ritxiényre. Idi ta hâbu rueyre-ò subororo ritidire.

7 Tahe hâbu ruetà-ò rarybere: —Make wa bexisuhòke Silõe ahobe-di. Silõemy ninadu heka iny rybe-ki deòdýña wesemy rare. Hâbu tahe rare, risuhore, dòòsede robimy.

8 Tahe ierydu mahādu, tuu robire idi itxeredu mahādu raryberenyre wídee: —Kabe hâbu ixitòedýñdu rare, nierumy kowa-ki rexitòenymy ronymyhýre rare.

9 Ijõ rarybere tule rare. Ijõ rarybere: —Aõkõre, iwesele tahe iwitxirari.

10 Rÿýraxeinyre tamy: —Timykibo arue reytera.

11 Rirawyönyre: —Hâbuõ Jesuisi inire. Tii tahe suboro borole riwinyra warue-ò ritidire. Tahe wadee rarybera: —Make Silõe ahobe-ò aõ bisuhõke. Tahe rare, resuhore, tai rabimy watxireri.

¹² Rÿ̄raxirenre titxibo tahe tii rara. Rirawyònrya: —Reeryõre.

¹³⁻¹⁴ Kia ruedeytena Jesuisi riwinyre sabado txuu, judeu aõmysÿdÿýna txu aõkõ. Tahe tiiboho hãbu ridyrenre fariseu mahãdu-ò.

¹⁵ Ixityre hãbu-ò rÿ̄raxirenre: —Timykibo riteytenyra. Tahe rirawyònrye: —Subororole waruetyre-ò ritidira, idi resuhòra, iule tahe retehera.

¹⁶ Tai tahe fariseu mahãdu-ò narybede: —Ka hãbu Deuxu-ribi aõkõ nadé. Kakÿny sabadotxu bede ywina riywinyõhyyre. Tahe ijõ imahãduõ rarybere: —Hãbu òraruduõ tiu deytenawiwihikÿ kia wesemy riwinyõthy. Tai tahe wiribi hitximy raraykynyrenre.

¹⁷ Tahe ixityre hãbu-ò rÿ̄raxire: —Tii arue arue riteytenyra: —Tai tahe timyo tuu marybekre. Hãbu rarybere: —Tii Deuxu rybemy rybeduõ rare.

¹⁸ Tahe judeu mahãduõ rarybere: —Ise-wana tybywana widee ararybekile, arityhyntykre. Tai riteõnyre tybybohoòrysymy.

¹⁹ Rehemynyreu, tahe tamy rarybere: —Kaa aõbo ariõre rare. Inatyhymy aõbo iruetàmy reare. Timykibo tahe wiji robira.

²⁰ Tahe tybyboho rirawyònrye. Inatyhymy wariõrereny rare. Iruetàlemy ka reare.

²¹ Reerykõrenre timykibo retehera. Irue riraynyre dori, reeryõhyyre. Tamy marybebenyke. Ibeòra dire ka, iximy relyyleke.

²²⁻²³ Tybyboho ruberumyhÿrenre judeu mahãdu lau. Judeu mahãdu dori, rarybemyhÿre: —Inyõ Jesuisimy rarybekeki, tii Kristu Deuxu deòdÿýna raremy rarybekeki, tahe dohodÿýnawo-ribi riteõnykemy idi rÿira. Tai tahe hãbutybyboho kia wesemy raryberenyre. Tii ibeòra dire: —Tamy marybebenyke.

²⁴ Juhuu iruetàmy raremyhÿò ixityre ròtedÿýmy rarybere. Òbiti rybe-di marybeke. Inydeereny tahe ka dori òrarudu rare. Tai tahe Deuxu biwowy-dynyke. Tahe tii rarybere:

²⁵ —Tii òrarudu rare, reerykõre. Sohoji aõmydÿýnana reeryre. Juhuu waruetàle heka reeryre, wiji tahe retehereri.

²⁶ Tahe ixityre tamy rÿ̄raxire: —Aõbo tii riwinyre. Timykibo arue roire.

²⁷ Hãbu rarybere: —Adeereny tuu rarybere tahe taholaõhyytenya. Aõherekibo ixityre ijohonamy tarybetenyteri. Ierydÿýnamy boïbekemy aõbo atxitenyteri.

²⁸ Tuu raryberenyre aõbina binalemy. Kai heka iijoiõ atxiteri. Jiarÿboho Moisesi erydÿýna jiarÿboho roire.

²⁹ Deuxu Moisesi-ò rarybemyhÿre. Kiamy reeryrenre. Ka hãbumy tahe aõmy raholaõmähäreny, tiludubo rare.

³⁰ Kia wa riwateytenyra bedeòtiidÿýna urenana tii rare. Ihãrele tahe kaiboho teeryõmy tuu tarybetenyteri. Wadee kia ajuedena rare.

³¹ Deuxu wa òrarudu ixitoedÿýna-ò roholaõtyhy. Kia reeryrenre. Tahe inyõ Deuxu rityhyntykeki tamywimy rÿirakeki, kia-ò Deuxu roholakre.

³² Bede rexidelenyreu, inyõ roholatyhy iruetàmy raumynyre heka reyttere. Inyõ tii riwinyõre, wiji tahe diwinyde.

³³ Kia hãbu Deuxu-ribi nokõduõ aõkõkeki tiu aõ riwinyõthy.

³⁴ Tahe fariseu mahãdu aõbinahakyleny tuu rarybere: —Kai uladumy teate, òrarudutyhymy tate. Kai aõmybo biwabedeerynybenykremy aõbo wadireny tahõtinyteri. Tahe riteõnyre dohodÿýna heto-ribi. Ihymy riteõnyre.

³⁵ Kia-ò Jesuisi roholareu hãbu rijiere tahe rÿ̄raxire tuu: —Kai Deuxu Riore Hãbutyhyhykÿ aõbo tetyhynyte.

36 Hābu rarybere: —Mobo tii rare, Wanyr̄y, arityhyhykemy watxireri.

37 Wamy wa tabita, jiarŷleheka watxireri. Adee rarybererile watxireri.

38 Tahe rarybere: —Wanyr̄y aratyhyhyra he. Tahe hābu Jesuisi riwowydynyre.

39 Jesuisi rarybehyyra: —Jiarŷ anade kabede-ò iny ruetà aritobix-idŷnykemy; tule robimyh̄re mahādu ariruetàdŷnykre. Iny òwydŷñamymy anade.

40 Fariseu iòhòmy iribi rŷimyh̄ roholare irybe-ò. Tahe tamy rŷýraxire. Inatyhykō aôbo ka jiarŷboho tule waruetârenyre.

41 Jesuisi rarybere: —Aruetàmy ahâtenyteki, aòraruna-di aôkô toite. Tahe tarybetenyte reerywâhâ, rabiwâhâre. Tai aòraruhyy-di toite.

10

1 Inatyhytyhymy adeereny ararybekre: —Inyō budoeni yrubudŷñna ijòtòbôna-di, ralòökeki, tii tahe wasidu ixiwatxitidŷñdumy rare, raòwònomy heka ralòmyh̄re.

2 Ijòtòbôna-di ròtedu, tii budoeni-di itxeredutyhy rare.

3 Iu ijòtòbôna-ò rehemynymyh̄reu, ijòtòbôna ludu tamy riraynymyh̄re. Tule budoeni irybe rierymyh̄re. Sohoji sohoji-ò ininimy tamy ryrymyh̄re, tahe idi ròhònymy ridymyh̄re.

4 Ihõrõ ahana-ò ridyreu, tii iko-ò rŷimy idi ramyh̄re. Riheludunymy idi raremyh̄ri ryerymyh̄reki irybe.

5 Budoeni ieryõdu riheludunyôtyhy, irybe rieryõreki. Iny ieryõdu-ribi rahenykre.

6 Jesuisi tamy kia bede eryna ijyymy relyyre. Tiiboho tahe rieryõhyrenyre timybo ibede erydŷñamymy rororerimy.

7 Tahe Jesuisi ritýnynyre tamyreny: —Jiarŷ budoeni ijòtòbôna wesemy râimahâre.

8 Ibutumy iny wakõule rehemynyre wasidu ixiwatxitidŷñdumy rŷiramyh̄. Wabudoeni ityhydŷñdu wesemy rŷirerimy ih̄yre. Tiiboho wasidurybe-ò roholaõhyymyh̄renyre.

9 Jiarŷ ijòtòbôna wesemy râiwâhâre. Inyō wamy ralòkeki, tii heka tarasanaõomy rarekre. Iwese wabudoeni ralòmyh̄re idi ròhònymyh̄re asi wiwihih̄ky myrioximyh̄re wesemy, tule ityhydŷñdu mahādu rŷirakre, bedòbyna wiwihih̄ky ritakremy.

10 Wasidu heka rubudŷñmy nadé, bedehudumy wasimy, jiarŷ tahe anade inyō umytuedeóna ariwahinykremy, irutyhytyhy wihih̄ky my wiji rŷirakremy.

11 Jiarŷ budoeni-di itxeredu wihih̄ky rare. Ihyy ta waumy ariwahinykre teròwyrenymy.

12 Inyō budoeni-di itxeredumy deòdumy risŷnykeki, tii riwisinanyôtyhy, tii dori budoeni wedu aôkô rare, deòdule rareki. Tahe iròdu brebunaõ tamy kanakeki tahe rahenyke iribi, tai ijõ rimyke, ihona tahe raòrunyke.

13 Deòdu heka rahenyke tii iwedu aôkô rareki, tii aõmy aôkô idi rôhõtinymyh̄re, iòwydimy aôkô.

14-15 Jiarŷ heka itxeredu wihih̄ky rare wabudoeni riwaerymyh̄re. Jiarŷ tule tii mahādu reerywâhâre. Waha riwaeryre, tule tii reeryre. Iwesetyhyle wabudoeni-wana wii reerynyre. Iòraru-ki tahe waumy ariwahinykemy idi wâhâre.

¹⁶ Jiarŷ wabudoeniō-di watxiwāhāre. Aō kabede-ki aōkō. Ibutumy aributunykemy idi watxireri. Tai tahe sohoji ijoihyylemy heka roikre. Ibutu-di itxeredumy ararekre.

¹⁷ Tai heka Waha waluure, waumy ariwahinykreki wahe. Ihārele tahe ixycy idy arexiumydŷnykre.

¹⁸ Inyō heka ixideewiōkeki riwarubunyōtyhy. Arexiwahinykre tamyreny riwarubunyrenykre. Ixideewikre, arexiwahinykre, tule waumy arimymy arexiixixanykre. Waha dori wadee rarybere tii ariwinykre.

¹⁹ Kia rybe òraru-ki judeu mahādu rybe rexijejeinyre.

²⁰ Sōwemy iny ritxiōnymy rarybere: —Tii tyytybybina-di ratximyhŷre ada raitxŷtemy aōbo ihŷre. Aōherekibo tamy taholamahâtenye.

²¹ Ijō tahe rarybere: —Aō tyytybybina-di aōkō rarybemyhŷre. Tyytybybina aōbo hābu ruetā riruedŷnyōtyhy.

²² Jerusalē hāwā-ki heka bērahyy rare. Worana bedehesi hetxina Tȳmyradŷnyā rŷire.

²³ Salomaō Ube-ki, Deuxu dohodŷnyna heto ubeō-ki.

²⁴ Jesuisi rariamy ihŷmyhŷ. Tahe judeu mahādu rirurawonyre itŷraxidŷny. Tiwese bededŷnyanomybo nohōtidihy bede ariwyrenykre. Kai inathyhymy Kristumy tate-wana, tahe manarybeke itŷnymy.

²⁵ Jesuisi dirawyōnyde: —Rarybere wahe, tahe kaiboho tiwaty-hynytenyōhyte. Inathyhymy ierysymy mohōtinybenykeki, waaōmydŷñana wiwihiķy rewinymahāre-di betehebenyke. Wahani-di kia rewinymahāre.

²⁶ Kaiboho tahe tiwatyhyonyōlemahâtenye, wabudoeni wesemy aōkō toite.

²⁷ Wabudoeni warybe rierymyhŷre, riwaheludunyhyhŷre; jiarŷ heka ibutumy wabudoeni reerymahāre.

²⁸ Tamy umytuedeōna rewhinywāhāre tii heka ruruōtyhy. Inyō waribi ridyōtyhy.

²⁹ Waha wadee riwahinyre. Tii heka ibuturatyre rare. Inyō iribi ritaōtyhy.

³⁰ Jiarŷ Waha-wana sohojihyyle watxiwāhāre.

³¹ Ixityre tahe judeu mahādu mana-di rirubunykre idi rŷire.

³² Tahe Jesuisi tamyreny rarybere: —Jiarŷ sōwemy bedeōbyna inydee rewinwāhāre Waha ruru-di. Aōōrarukibo biwarubunybenykre.

³³ Tahe judeu mahādu rirawyōnyre: —Kai aōmydŷñana wiwihiķyłe tewinyte. Kia òraru-ki aōkō ijoi adi rŷireri mana-di arubudŷny Deuxumy binatyhymy tarybeteriki. Kai dori hābu tate, ihārele Deuxumy texininiteri.

³⁴⁻³⁵ Jesuisi rarybere: —Abede ywina-ki ryberiti rŷire. Deuxu Rybe òbitihyymy raritinyhy rŷire. Kiamy: —Jiarŷ rarybere: —Kaiboho Deuxu toite. Deuxu Rybe heka inyō-ò diteōnyde. Kia mahādu tahe Deuxulemy rininire.

³⁶ Deuxumy tiiboho rininirenre-wana, aōherekibo wadee takyarananyteri jiarŷ tule Deuxu Riōrelemy rexininireki. Waha dori, riwatamy diwateōnyde. Timykibo kaiboho tarybetenyteri Deuxumy ibinamy jiarŷ rarybererimy

³⁷⁻³⁸ Waha-ribi bedeōbyna ariwinyōkeki, biwatyhynybenyōtyhy. Tahe ariwinykeki, aōbo rewinyre-wana bityhynybenyke, biwatyhynybenyōke hārele. Tai tahe bityhynybenyky boibeke jiarŷ Waha-wana wāhāre tule Waha wawanawatximyhŷre.

³⁹ Kabedeu ixityre riijere Jesuisi rimykemy tii rexitamy rexihedŷnyre.

⁴⁰ Jesuisi ixityre Jordāō bero kowa weribi-ò reurore. Joaō juhuu rōsebedŷnyhyhŷrare. Taile tahe tii raremyhŷ.

⁴¹ Tahe sōwemy iny tamy roirenyre. Tamy rarybere: —Inatyhymy Joaō bedòby iny itxerenamy riwinyōre. Tahe ibutumy tii Jesuisimy rarybemyhŷre, inatyhy rare.

⁴² Sōwemy heka taile Jesuisimy rityhynymyhŷre.

11

¹⁻² Lazaru ibinamy roimyhŷ Betŷnia hāwā-ki. Marie, Marta-wana is-erîrereny rare. Juhuu Marie Jesuisi-wana raremyhŷ, tii Jesuisiwa tyre-ò tarinalŷnyrehékŷ ritxiwire, idi tahe tarade-di rirubudŷnyre.

³ Lazaru ibinamy roimyhŷki tahe tiiboho riteònryre Jesuisi-ò rarybekremy: —Wahī, abiôwa tyhy binanikhikŷmy roireri.

⁴ Jesuisi kiamy roholareu rarybere: —Kabinana hāwā Deuxu wowydynamy tamy nade. Tule riwawowydynykemy jiarŷ dori Deuxu Riore rare. Kabinina tahe rubuhymy aôkô tamy rŷike.

⁵ Jesuisi heka ibutumy iluurenyre, Marta, Marie, Lazaru-wana.

⁶ Iu Jesuisi rieryreu Lazaru webinaduna, tahe taile ratximyhŷre, rerihârele inatxitxumy.

⁷ Iribi tahe rarybere taerydŷyna mahâdu-ò: —Ròkòirenkye ixyby Judeia bede-ò.

⁸ Tahe ierydŷyna mahâdu tamy rarybere: —Erydŷyüd aôhererekibo ixybonymy tamy tarybeteri judeu mahâdu adi heka riwisŷnymy rŷimyhŷ mana-di arubudŷymy.

⁹ Jesuisi dirawyonyde: —Txu heka waòinatxi òra bededŷñanamy rare. Aôhe inatyhy. Inyô txumy rariakeki, tiu aô òraru-ki reseôtyhy loosònamy dori ibutumy robimyhŷre.

¹⁰ Bede lurumy rariakeki tahe, aô òraru-ki reseke, loosóna dori ihoõreki wahe.

¹¹ Tahe ijômy Jesuisi tamyreny rarybere: —Iny biòwareny rôrômmy roireri. Tamy arakre ariixixanykremy.

¹² Tahe imahâdu rarybere: —Wanyrŷ tii rôrômmy roireri-wana bohe, reytekre.

¹³ Jesuisi heka rarybemyhŷ Lazaru rubumy roirerimy. Tiiboho tahe rôhôninyrenyre urile rôrômmy roirerimy.

¹⁴ Tahe Jesuisi ritŷnynytyhyra tamyreny: —Lazaru rurure.

¹⁵ Jiarŷ wa aôrарurenkyi wadeysamy watxireri tai watxiôraki. Ka tahe biwatyhynybenykre. Ròkòirenkyre tamy.

¹⁶ Tome ierydŷyna mahâduô rare. Didimomy iniôre. Tamahâduô rarybere: —Ròkòirenkye, tule tii-wana rukururenkykremy.

¹⁷ Jesuisi rehemynyreu, Lazaru inaubiòwatxumy hâloo iwòdŷÿwo-ki roimyhŷ.

¹⁸ Betŷnia Jerusal   hâw  -ribi sohoji urihixinamy roire.

¹⁹ Judeu mahâdu-ribi sōwemy doidenyde Marta Marieboho wotòenamy, iserîrereny rurureki.

²⁰ Marta Jesuisi kanakre rieryreu, tahe ròhônryre tii-wana witxi reakemy. Marie tahe tahetokile ronymyhŷ.

²¹ Tahe Jesuisi-ò Marta rarybere: —Wahī, kakile atxiberi-wana waser-itxore rurukôhykyra ikuny.

²² Ihârele tahe rekeryre ibutumy Deuxu-kò bexitòenyekki, tiki adeke kidi-wahinykre.

²³ Jesuisi tahe tamy rarybere: —Aseriore wa rubu-ribi kedexixakre.

²⁴ Tahe Marta rarybere: —Rekeryre jikarỹ ikokunanatxu-ku rubu-ribi rexixakre, ibutumy ixixanatxu-ku.

²⁵ Jesuisi rarybere: —Jiarỹ waixixanadŷdu rare, umytuedeõna wahidŷdu rare. Inyõ riwatyhynykeki, tii rubu-ki roire härele, kedexixakre.

²⁶ Ibutumy irumy roirekeki, tiu rururenýtyhy, tii dori riwatyhynyreki. Kai aõbohe kia tetyhynyteri.

²⁷ Tii dirawyonyde: —Kohe, Wahĩ, aratyhynywähäre. Kai Kristu tate, Deuxu ritxöretyhy. Deuxu tuu rarybereki, bede-kô kanatekõnyde wahe.

²⁸ Tahe Marta ròðsere Marie taseriore-ò rarybere: —Inyhĩ rehemynyrer, kai makremy rarybereri.

²⁹ Kiamy roholareu, tahe, wylemy rŷimy reare tamy rare.

³⁰ Jesuisi dori hâwâ-ò ralõõlemey raremyhõy Marta tamy raryberekile raremyhõy.

³¹ Tii rŷimy ròhonyreu, judeu mahãdu tuu robire. Tahe riheludunyre, wabede-ò robukremy raresõny tamy roholare.

³² Marie rehemynyre Jesuisi-ò. Tahe tii tuu robireu, resere iko-ò, tahe rarybere: —Wahĩ, kaki atxiberi-wana ikuny waseritxore rurukõhykyra.

³³ Jesuisi Marta ibru-di tule judeu mahãduhi-di retehereu tule tii rabede-wonihikõyre.

³⁴ Iule Jesuisi rŷýraxire: —Titxiwexe tii tetiditenye. Tiiboho rirawyonyre: —Wanyrõy, manake itxeremy.

³⁵ Jesuisi tahe rahinyre.

³⁶ Tai tahe judeu mahãduõ rarybere: —Betehebenyke sõwemy heka tii Lazaru luure.

³⁷ Ijõ tahe rarybere: —Tii iny ruetâ riteytenyre. Aõherekibo Lazaru irumy ratxireriule riteytenyõra.

³⁸ Jesuisi ixby tawo-ki bederiötiinyre. Tahe rariamy rare wabede-ò Lazaru suiwodŷywõ-ò roire. Mana-di tahe ritxiotõbonyre.

³⁹ Tahe Jesuisi rarybere: —Mana bitake Marta tahe iseriore rarybere: —Wahĩ, rarõnyrerri wahe inakubikowa txumy dokuri txuu idi rŷira.

⁴⁰ Tahe Jesuisi rarybere: —Rarybere taheka, bityhynykeki, Deuxu rurumy bobike.

⁴¹ Tahe mana iribi ritarenyre. Jesuisi retehere biu-ò rexitõenyre: —Umy reàlãmy wahe watxireri kai wadée taholataki.

⁴² Wadee taholahyy atxiteri mahäte: —Kia reeryre, kata inysõwehekõ òraru-ki kiamy rarybera adee, tai tiiboho rityhynyrenykemy wahe, kai tiwateõnyteki.

⁴³ Kia rexihureu tahe ryryre: —Lazaru, bodoħonyke wa ahana-ò.

⁴⁴ Kia rurumy roimyhõ-ribi tahe dòhonyde. Iwa heka tebõ-wana widee ritýtenylemy roimyhõy. Irati tahe tyybese-di ritýtenymy ihõmyhõy. Jesuisi rarybere: —Biesebe nyke wa ixinamy rake.

⁴⁵ Tahe judeu mahãduy-ribi, Marie Martaboho roraludu mahãdu, aõbo Jesuisi riwinyremy robireu tahe, rityhynyre.

⁴⁶ Ijõ tahe fariseu mahãdu-ò roirenyre tamy relyykemy aõbo Jesuisi riwinyremy.

⁴⁷ Iribi tahe xiwe wahidŷdu wedu, fariseu wedu mahãdu-wana heka ywisidŷna mahãdu ributunyre. Dohodŷna mahãdu wedu heka imahãduni rare. Tahe inyõ rarybere: —Ka hâbu heka aõwihihikõy sõwemy diwinymyhyde. Aõhebo he rokotŷnyrenykre.

48 Tiihyyle riwinymy rarekeki, heka ibutumy rityhynykre. Idi tahe Roma hāwā mahādu soldadu kanakre iny riòlòdýñyke inysý rahurenykre.

49-50 Kaifa imahāduō rare. Kabeòrau tahe tii ibutu xiwena wahidýðu wedu rare. Tahe tii rarybere: —Kaiboho aõ teeryõhytenye. Hābuõ tahe rurukre ibutu inydee. Tai tahe ibutu iny itueõtyhy.

51 Kia heka irayky-ribi aõkõ röhonyre. Deuxu irayky-ò ritidire, tii dori xiwena wedu tyhy rare kabeòrau.

52 Kiamy rarybereu, tahe Jesuisi rubunamy rarybereri. Jesuisi dori ibutumy judeu mahādu dee rurukre. Tamy sohojile aõkõ rurukre. Tahe sohoji mahāduôle rabutukre Deuxu riore bede bedemy rýira mahādu wahe.

53 Itxuule tahe Jesuisi rubudýñmy röhötinyrenyre.

54 Tai tahe ihāwāy-ki rariaõre, Judeia mahāduy-ki. Tahe iribi rexitate bederahy-ò iòhomy. Hāwāõ-ò heka rare, Efraï heka inire. Taile taery mahādu-wana ihýmyhy.

55 Judeu mahādu worana bedehesi iòhomy rýimyhý Pascoa heka inire. Rite- lenykóule heka sôwemy roirenyre Jerusalé hāwā-ò, tai rexiywinyrenykemy iwese bede ywina rarybere wese Pascoakomy wahe.

56 Sôwemy iny Jesuisimy robikemy rýimyhý. Tahe Deuxu dohodýñna het-wo-ki widee rarybemyhýre tahe rarybere: —Kanakre aõbo Jesuisi worana bedehesi-ò.

57 Xiwena wedu fariseu-wana juhuu inyõ rarybemahâre: —Inyõ Jesuisimy robikeki, tuu wadeereny kanarybekre, tii ramykremy wahe.

12

1 Jesuisi rare Betýnia hāwā-ò Pascoa worana bedehesi rýikrekoki. Debòsohoji txumy rauhenymy rýimyhý tamy. Tai heka Lazaru rasýnymyhýre rubu-ribi rexixare-ribi wahe.

2 Martaboho tahe rýsýna wiutàdàna riwinyrenyre Jesuisideewina. Lazaru Jesuisi-wana riroxikremy ronymyhý. Tahe Marta tamyreny rýsýna ri- wymyhý.

3 Marie tahe sôwemy aderòna lýnyre-di ratximyhý, iòwyhykýre heka. Tahe tii Jesuisiwatyre ritxiwire idi tahe taradedile risuhore. Hetu tahe týnyrehékýlemy roire.

4 Judasi Isariò tule Jesuisi erydýñnaõ rare tii tai ratximyhý. Tii Jesuisi rityhenykremy tii raremyhý ihewo-ribi. Tii tahe rarybere:

5 —Kaa aderòna heka iòwyhyký rare. Aõherekibo idi tahonyôte nieru idi bitakemy iny aõkõ mahādu-ò nieru biwahinykemy.

6 (Judasi heka iny aõkõ mahādu luu aõkõ rare. Erydýñna mahādu nieru rubudýñdu tii rare. Kia nieruõ tahe ixideele ritosinymyhýre. Tai tahe aderòna òwy ixidee ributunykemy idi ratximyhý).

7 Tahe Jesuisi rarybere: —Ixinamy wawatyre ritxiwike, wahäloo-ò wahe-rina heka riryrymy tuu ritxiwireri.

8 Kaiboho heka aõu biwiòhenanymy ahäbenyke iny aõkõ mahādu awanarený dori rarehyymy rarekre. Jiarý tahe kaki aratxihykye aõkõ rare.

9 Judeu mahādu Jesuisi rehemynyrerì roholare. Tahe sôwemy iny tamyreny nade itxeremy. Tule Lazaru-ò itxeremy nade rubu-ribi rexixareki.

10 Tai tahe xizewahidýñdu mahādu wedu tule Lazaru rubudýñmy rary- bere.

11 Lazaru òraru-ki dori sôwemy judeu wedu Jesuisi rityhynyre.

12 Itxubiòwau tahe Jesuisi nadē Jerusalē-ò kia-ò tahe roholare ibutumy worana bedehesi ludu mahādu.

13 Tai tahe roirenre tii-wana witxi reakemy horeru riwyre ityre-di kanakre. Ryryrenre Jesuisi-ò: —Waiòlöreny, kai arawowydynyreri, kai bedeòbydÿdu tateki! Kai Deuxuni-di tateri. Kai judeu Iòlòtyhy tate.

14 Jesuisi nadē jumenta riore tyre-ki, tuu dori ihetxina tyriti-ki roire wesemy.

15 Kiamy wahe roire:

—Judeu riore mahādu uritere brebuōmy atximahābeny aiòlöreny dori kanakre jumenta riore tyre-ki.

16 Iery mahādu kia rieryöhyre juhuu.

17 Iribi tahe tōhōti itxi reare ritidÿna hetxina-ki roiremy, Jesuisi biu-txi ròsemy rareu wahe tōhōtireny itxi reare. Tule sōwemy iaōmydÿnana rybe hetxina-ki riritinymy rÿimyhÿre. Kia-di tahe idi tōhōtireny reare.

18 Inyō itxeredu heka Lazaru ixixanamy relyyre. Tai tule iny sōwemy doidenyde. Kia Jesuisi riwinyreò heka roholarenre.

19 Tai tahe fariseu mahādu widee raryberenre: —Ibutumy ihemy roirenre. Timyōre, aõhe heka rikisñyrenyöthy.

20 Inyō worana bedehesi-ki grego rybedu mahāduō ratximyhÿ. Tii tai Deuxu reäläkemy ratximyhÿ. Tii Besaida hāwā ludu-ò Kalileia bede luduō ratximyhÿ.

21 Tahe grego rybe mahādu tamy rarybere: —Wanyrÿ, jiarÿboho, Jesuisimy arobikemy watxirenryeri.

22 Filipi tahe Andre-ko relyyre. Ta wiwana roirenre Jesuisi-ò.

23 Jesuisi rarybere: —Aõkõra, Wabededÿnana iòhòra Deuxu Riore Hābutyhyhkÿ rubuna-ò, wahe.

24 Inatyhymy adeereny ararybekre: —Jiarÿ alòbòrònà rijuxunymyhÿre wesemy aresekre suò, arurukremy. Aruruõkeki ixiwanahyyle ararekre. Arurukre-wana sōwemy araratynykre.

25 Inyō ixiluuukeki heka, ruruke. Kabede-ki tahe ixiluuõkeki, tii rexiy-winymy umytuedeõna-ò ratxike.

26 Inyō wadeòdumy ratximyhÿkeki, tii riwaheludunyke. Tai titxibo aratxikeò tii wawana ratximyhÿke. Inyō wadeòdumy rareke-wana, tii Waha riwowydynykre.

27 Katahe wabedewonihikÿmy watxireri. Timybo ararybekre, Waha, kia rubu aõmydÿnana-ribi biwatake. My òsana arexitòenykre. Aõkõre, kiaôle heka kabede-ò anade.

28 Waha, anityhy-ò iny riwowydynykemy watxireri. Iule tahe rybeò-ò roholarenre: —Kia rotÿnyre ihäre ta ixityre tuu rotÿnykre.

29 Tahe iny sōwehekÿ kia rybe-ò roholare. Tahe rarybere: —Biumytxyle rare. Tahe ijõ rarybere. Aõkõre ÿju rare.

30 Tahe Jesuisi rarybere: —Waõraru-ki aõkõ kia rybe rÿireri, aõrarurenky-ki, tamy boholabenkykemy.

31 Wiji tahe ywisdÿnya kÿnyikre, bedemy iny rÿira mahādu-ò. Kia mahādu iòlò, Satanasi, kanahitxidÿykre.

32 Iu jiarÿ itxeò-ki riwaukokreu, ibutumy iny heka ixidee adiwiutàdànykre riwatyhynykremy.

33 Iu tii kia rarybereu, tarubuna ritÿnynyre timybo rurukre.

34 Iny sōwehekŷ dirawyonyde: —Jiarŷboho raholarenyre bede ywina-ò. Tii rarybere: —Tiiemy Kristu rarehyymy rarekre. Timybo kai tarybeteri: —Biwaukokremy. Mobo tahe Deuxu Riore Hābutyhyhykŷmy tuu tarybeteri.

35 Tahe Jesuisi dirawyonyde: —Urihimyôle loosôna awana rariamy ratxireri. Idi atxiteriule idi mariake, bede luru atxi kanakelau. Inyõ bede luruki rariakeki, tiobo rake rieryöhyyre.

36 Waloosôna atxiteriule, biwatyhynyke waloosònâmy, taile waloosôna mahâduõmy boibeke. Kiarybe rahu-di tahe Jesuisi iribi rexitamy rexiware.

37 Tii sôwemy bedeotidŷýna ikoren-mytxi riwinyre. Ihârele tahe sôwemy rityhyynyõre.

38 Kia tahe Isaia tyrity-ki roire, tahe iwesele tuu rarybere wese wiji rŷira rotŷýnyre:

—Wanyrŷ, Iny rybe tŷnydŷýnaren y tiiboho rityhyynyöhyyre, Deuxu taruru tamy riteòsinyrehârele rityhyynyõre.

39 Tai rityhyynyöhyyre. Isaia, Deuxu rybedu ijõmy ròritidŷýre:

40 —Deuxu riruetânyre, irayky riteredŷýnyre. Tai rieryöhyyymy robiöhyyymyhŷre. Tiu heka Deuxu rityhyynyöhyyre. Tiu riteytenyöhyyre.

41 Isaia Jesuisi loosônamy robire. Tai tahe tuu ròritidŷýre.

42 Ihârele tahe dohodŷýna mahâdu wedule sôwemy rityhyynyre. Urile fariseu mahâdu òrarukile, ijõ-ò tuu rarybeõre, dohodŷýna mahâduy-ribi riòlôdŷýnyheny.

43 Tiiboho dori Deuxu wowydyna luurenýõre inywowydynale luurenýre.

44 —Iny riwatyhynymyhŷkeki, wadeòdŷýdule rityhynymyhŷre.

45 Inyõ wamy robikeki, iule wadeòdŷýdumy robike.

46 Jiarŷ loosôna wesemy anade bede-ò. Tai tahe iny riwatyhynymykeki, bede luru ribi ròhönyke. Tai heka anade.

47 Inyõ warybe-ò roholake hârele riywinyõkeki, tahe jiarŷ tii wiji ariywidyŷýnyõke. Jiarŷ dori tarasaduhylemy anade.

48 Inyõ riwatyhynymykeki, warybe-ò roholaõkeki, ikonana txuu tahe ywisidŷýna-ò raloke, warybe-ò rityhyynyõmyhyreki aõhõkŷmy dŷýnana-ò heka kia ralokre.

49 Jiarŷ ixi rayky-ribi aõkõ rarybemahâre. Wahale rybe wadee riwahinymyhŷre. Kia wesele relyymahâre.

50 Deuxu rybe bede ywina-di diwateònyde umytuedeõna wahidŷýna kia rare. Kiale heka reeryre.

13

1-3 Pascoa worana bedehesi txumy txuu rŷire. Tahe Jesuisi rexirieryre ixypyby tyby-ò ròosekremy ihŷre, ibededyñana iòhõmy roireki. Tule rexirieryre tyby ibutumy tamy riwahinyremy. Tii tyby-ribi nadé tule ixypyble tamy rakemy. Txioro roxinau Jesuisi taerydŷýna mahâdu-wana riroximyhyreny. Judasi Isariò (Simaõ riore) taile ratximyhy. Juhuu diabo tamy rarybere iruule Jesuisi rityhenykemy.

4 Jesuisi sôwemy taerydŷýna mahâdu luure. Tai tahe rŷire, tatyytyre ludu ritare òsurôna rimyre, idi rexiwetyataare.

5 Hynaro-ò bee ritxiwire taerydŷýna mahâduwaa risuhokremy tahe òsurôna-di tawetya-ki ihŷmyhy-ò iwa rirubudŷýnyre.

6 Tahe Jesuisi rehemynyre Simaõ Pedro-ò, Pedro rarybere: —Aõkõre kai wawareny suròdõõmyke.

⁷ Jesuisi rirawyonyre: —Kai heka teeryôte aõhererekibo resuhòreri. Ihewo-ribi tahe bierykre.

⁸ Pedro rarybere: —Aõkõre, wawasuròdòdýõmy. Jesuisi rirawyonyre: —Arisuhõökei wawanahyy aõkõ mabeke.

⁹ Pedro rarybere: —Wawasohojile aõkõ bisuhokre, wadebò warati-wana tule wahe.

¹⁰ Tahe rityñnyre Jesuisi; inyõ röhore-wana iwale rasuhòke. Iuhe ibutumy tyralemry rýimyhýre. Kaiboho yralemy toite. Sohoji tahe aõkõre.

¹¹ Jesuisi tatyhedýõdu rayky rierymyhýre. Tai tahe rarybera, ibutumy aõkõ tyralemry.

¹² Jesuisi iwasuròdò rexihureu, tattytyre ludu retyynyra roxina-ò ròösere. Tamyreng rýýraxire: —Kaiboho teerytenyte. Aõhebo jiarý kia ratýñnyra.

¹³ Adeereny arityñnykre. Kaiboho tiwaninitenye anyrýmy, aõhe inatyhy? Aerydýõdumy, inatyhy heka jiarý rare tahe òbitimy tarybetenye.

¹⁴ Jiarý aerydýõdurenny anyrýreny heka awareny resuhore. Tai tahe kai-boho wiwa bisuhõbenykre.

¹⁵ Iwese jiarý rexideösinyre wese kaiboho biwinybenyke.

¹⁶ Inatyhy myrareny ararybekre. Deòdu dori tawedu ratyre aõkõ rare. Rybe-ò ijohonadu dori rybedutyhy ratyre aõkõ rare.

¹⁷ Kia warybe teerytenyte. Tahe biywinybenykeki bedeòbynatyhy adeereny kanakre.

¹⁸ Ibutumy umyreny aõkõ rarybereri jiarý araeryrenyre, aratarenyrek, wahe. Rybe tyyriti-ki roire kiamy:

—Kia wawana riroximyhýrele heka riwatyhennykre. Ele elemy tuu rotýñnykre.

¹⁹ Wiji rarybereri heka wylemy kia tuu rotýñnykre. Tuu rotýñnykreule, kaiboho bierybenykre òbitimy raryberé wahe; jiarý biwatyhynybenykemy wahe.

²⁰ Inatyhytymy ararybekre: —Inyõ adee aditeònnykre. Inyõ tii rityhynymy kididykeki, tii riwadymyhýre. Inyõ kidiwadykeki wadeòdýõdu ridymyhýre, Deuxu rityhynymyhýre wahe.

²¹ Tahe Jesuisi rabedewonihikýmy ronymyhý. Tahe rarybera: —Iny soho-jiõ ayreny-ribi riwatyhennykre.

²² Tahe wii riijerijerenyre. Mokobo rarekremy röhõtinyrenyre.

²³ Jiarý, Joaõ Jesuisi weribi ranywýhý, tii dori sôwemy waluure.

²⁴ Tahe Pedro wadée narybewasidi: —Tamy inihe myýraxike mobo raremy.

²⁵ Tahe jiarý retorunyre: —Wanyrý, mowexe ratxireri.

²⁶ Jesuisi rarybere wadée: —Kia orotxu ituudýõ tamy ari wahinykrele tiikre. Tahe Jesuisi orotxu yre rituunyre idi tahe Judasi Isariò-ò riwahinskyre. Tii Simaõ riore rare.

²⁷ Tahe Judasi riyre. Iribi tahe Satanasi aõwesele tamy ralore. Jesuisi heka Judasi-ò rarybere: —Aõhebo botýñnykre wylemy makre biwinykre.

²⁸ Tahe riroximy rýimyhý mahâdu rieryõre aõmybo Jesuisi rarybemyhý.

²⁹ Judasi Isariò dori nieru hyna yrubudýõdu heka rare. Tai tahe röhõtinyrenyre Jesuisi worana bedehesi aõna aõna riwykemy riteònnyre, ada iny aokõdu mahâdu-ò nieruõ riwahinskykemy.

³⁰ Judasi orotxu yre riymy rahudi tahe röhõnomy rare bede luru-txi.

³¹ Judasi röhõnomy rahudi tahe Jesuisi rarybere: —Wiji tahe Deuxu Riore Hâbutyhyhyký loosõnamy iny robimyhýre taraykywo-ki. Tii heka jiarý rare. Deuxu-ò waõraru-ki wowydyna riwahinskykre.

32 Deuxu loosònamy tahe waki iny robikeki, Deuxu riwatoosònyreriaôwesele ibutumy iny tuu robike.

33 Waluudu mahâdu wariore wesemy atximahâtenyte, umywanarenurihimyôle ararekre, idi tahe arakre. Tahe biwaijebenyhârele waki mahabenyoþtyhy. Iwese judeu mahâdu-ò rarybere wesele adeereny ararybekre: –Titxibo arakre-ò kaiboho boibenyôke.

34 Bede ywina týmyra wese adeereny ariwahinykre kiamy wahe: – Wiluurenkyemy wahe: –Iwese jiarý aluurenryre wese tule kaiboho wiluurenkye.

35 Wiluurenkyeki ibutumy iny rieryrenykre kai waerydýýna mahâdumytate.

36 Tahe Simaõ Pedro ritýýraxinyre: –Wanyrý, titxibo kai makre. Jesuisi dirawyonyde: –Titxibo arakre-ò wiji kaiboho boibenyôke, iribi tahe wahemy bodoikre.

37 Tahe Pedro rarybere: –Wanyrý aôhererekibo araôkre wiji ahemy waumy kie aôraru-ki ariwahinykemy watxireri.

38 Inatyhymy aôbo aumy biwahinykre waôraru-ki. Inatyhythyhymy ararybekre: –Hânie hâbu robukôule kai biwatxiönykre inataômy.

14

1 Kaiboho bedeötidiyýrenyômyke bedewona-ki. Kaiboho Deuxu tethyntyenye, tai tahe biwatyhynykre.

2 Wahasý-ki sôwemy sýý rýimyhýre kialemyre heka tai. Kaweseôkeki adee inatyhymy rarybemahâre. Jiarý tahe arakre sýý adeereny ariwinykemy.

3 Ariwinymy arahudi tahe ixybyle aôrysmy adôôsekre. Tahe aradyrenykre titxibo-txi araxireriò kaiboho tule matxibenykre.

4 Kaiboho dori teertyenye titxibo wasýry roire.

5 Tahe Tome rarybere tamy: –Wanyrý, titxibo makreò reerykôrenyre. Tai tahe timykibo asýry reeryrenykemy.

6 Jesuisi dirawyonyde: –Jiarý wa ryy rare. Deuxu inatyhyna jiarý rare. Umytuedeõna wahidýðu jiarý rare. Inyô waôraru kile Waha dee rakre.

7 Kaiboho tiwaerytenye-wana tule Waha teertyenye. Wiji tyhyule Deuxu teertyenye, tuu tabitenye.

8 Idi Filipi rarybere: –Wanyrý, boo inydee biteòsinyke, tai tahe awike.

9 Tahe Jesuisi rarybere: –Filipi, sôwemy bededýýnana umy-wana rewyre. Ihârele tahe tiwaeryôte. Inyô Wadee kanakeki, Wahamy robike. Aôhererekibo Wadee tarybeta boo Wadee biteòsinykemy.

10 Jiarý Waha-ki watxiwâhâre tule Waha waki ihýre. Kia aôbohe tethyñyôte rarybewâhâre, kia iximy aôkô rarybewâhâre. Waha waki ratximyhy tilâ taômydýýnanamy rotýýnyre waumy-ribi.

11 Waha-ki watxiwâhâre, tule tii waki ihýre, kia bityhynybenyke. Aôwiwhiký rewinywâhâre òraru-ki biwatyhynybenyke.

12 Inatyhythyhymy adee ararybekre: –Inyô riwatyhynykeki, wawesele aôwiwhiký riwinykre. Tahe watyreleaõ riwinykre. Jiarý dori Waha-ò arakre.

13 Tai wanimy aômy bexitòenybenykeki, tii tahe ariwinykre. Iny Waha-ò woydyna riwahinykemy idi watxireri, iRiòre wahé jiarý rare.

14 Tai aôma wani-ò bexitòenybenykeki, tii tahe riwinykreadeereny.

15 Inyô waluuukeki tii wabede ywina riywinythyhyke.

16 Waha-ò arexitòenykre ijô wiôhedýðu adeereny kiditeònykremy waderòwymy. Tii aôu aôu adeereny hyyle rarekre.

¹⁷ Tii Deuxu Tyytybytyhy rare. Tii inatyhynamy rieryrenyre, iny bede bede mahādu wahe. Deuxu Tyytybytyhy ixidee ridykemy. Tuu dori robītyhy rieryōtyhy. Kaiboho tahe teertyentye. Tii dorī umywanañareny ratximyhyre, aworeny-ki ratxikremy.

¹⁸ Jiarŷ heka ixisohojimy ararisidŷnyōtyhy. Jiarŷle adee adoosekre.

¹⁹ Wijile arurumy arakre bede-ribi. Bede bede mahādu tiu wamy robītyhy. Kaiboho tahe wamy bobilebenykre, jiarŷ dori ixityre rubu-ribi adexixamy ararekre. Tai tahe tule kaiboho rubu-ribi bexixamy boibekre.

²⁰ Kia txuu kaiboho bierybenykre jiarŷ heka Waha-ki watxiwāhāremy. Kaiboho tasŷ waki ahātenyte. Jiarŷ tule akirený watxiwāhāremy.

²¹ Inyō wabede ywinarený dikeki tahe, riywinykeki, waluuudu rare. Waha tule iluukre. Jiarŷ tule iluutyhyre. Tamý tule arexideōsinykre.

²² Judasi tamý rarybere: (aō Isariō aōkō kŷny, iwitxiraō.) –Wanyrŷ, aōhekremybo wadeereny bedexideōsinykre tahe bede bede ludu mahādu-ō aōkō wahe.

²³ Jesuisi rarybere: –Inyō waluuukeki, wabede ywina riywinytyhyke. Waha, heka iluutyhykre. Jiarŷboho tamý adoidenykre tamysŷmy.

²⁴ Iny waluuōkeki, warybe tiu rityhyonyōtyhy. Aō warybe-di aōkō heka rarybereri. Waha wadee riwahinyredi heka rarybereri.

²⁵ Tai arakrekoki tuu rarybereri adeereny.

²⁶ Tahe Deuxu Tyytybytyhy, awiōhedŷdu, tii araerynanykre ibutumy aōna aōnamy. Timybo jiarŷ adeereny rarybereremyakananohōtiijaranydenykre.

²⁷ Ywina adeereny adiwahinykre waywina wahe. Iwese bede bede ludu mahādu riwahinymyhyre wese aōkō ariwahinykre. Uritere nohōtiyreōmy brebuōmy.

²⁸ Rarybere dori arakremy tule adooskre. Waha waratyre rare. Tamý he arakre. Kaiboho waluuukeki, beysabenkykre tamý arakre.

²⁹ Kaa bede reakoki tuu rarybereri. Tuu reakreue tahe, kaiboho biwatyhynybenykre.

³⁰ Sōwemy heka adeereny ararybeōkre, bede dinodu dori tehemynsŷ iōhōmy ihŷre, Satanasi wahe. Tii heka wadee iruruōhyre, riwateōnyōtyhy.

³¹ Jiarŷ Waha luure. Rewinywāhāre aōbo Waha ariwinykemy riwateranymyhyre. Botamanyke: –Rōkōirenyke.

15

¹ Hājutō òwōna wese wihikŷ jiarŷ rare. Waha tahe bede rade wysydŷdu wese rare. Bede òbebure iratyōkeki iō riōrōke. Iratydikeki iōsōmo iribi risihere. Tai tahe sōwetyhy mynihikŷmy raratomyke.

² Kaiboho bede rade-ō wesemy toite. Warybe-di aōsōmoreny aribireny resihemahāre. Katahe òbitimy toite bederatemy raratomykemy.

³⁻⁴ Kaiboho biwamymy wadi myikre. Iwese bede radeō raōrōōmyhykeki irulemy rŷikre raratomyke. Aōkōkeki ruruke. Kaiboho iwesele toite. Waki beārenyōbenymyhykeki, tiu Deuxudeewimy atxibenyōtyhy.

⁵ Jiarŷ hājutō òwōna wese rare. Kaiboho ibede radeō wese toite. Waki beerenybenykeki, jiarŷ aki ararike, tai bederaty wese sōwemy maratomyke. Wahoōkeki tiu aō biwinybenyōtyhy.

⁶ Inyō waki rariōkeki, iwese iny bede rade rubu-di rahuleke, tii iwesele inyō rahukre. Juhuu rimyre, idi heōty-ō rehure, tai roomyhŷre.

⁷ Kaiboho waribi boibenyōkeki, warybe ōhōti-ribi rosaōtyhykeki, aōtaxina wadee bexitōbenybenykre, tai ibutumy adee ariwahinykre.

⁸ Iwese bede rade sōwemy raratynymyħyre wese, kaiboho, aōna aōna wiwihiķi biwinybenyke Deuxu dee. Kiakeki tahe Deuxu deàlāna sōwemy ritakre.

⁹ Iwese Waha waluuure wese jiary aluurenryre waluuna-ribi boibenyoķe.

¹⁰ Wabede ywina inyō riywinykeki, tii waluuna-ribi raōtyhy. Iwese Waha bede ywina reywinymyħyre wese tahe Waha luuna-ribi jiary tiu rahònøyħyire.

¹¹ Wadeysana awo-ki ratxikemy jiary adi watxireri. Eysana sōwemy mabekemy adi watxiwāħħa. Tai tahe warybe adee rarybere.

¹² Wabede ywina heka kaa rare: —Wiluukemy. Iwese jiary aluure wese wiluurenkemy.

¹³ Inyō taery dee rurukeki taluunadireki, tii luunatyhy ijōdire.

¹⁴ Kaiboho wadeewi biwinybenykewana tai inatyhymy wabiċċa toite.

¹⁵ Tahe aō wadeċċumy aōkōhe araninirenkyre. Kaiboho wabiċċa toite jiary dori Waha-ribi raholare adee tuu relyywāħħare.

¹⁶ Kaiboho tahe tiwatatenyħhyte, jiary tahe aratarenryre kaiboho boibenyoķem. Sōwemy aōna aōna wiwihiķi botyħybenyke. Tule kia aōna aōnamy tule roihyykemy. Tai tahe aōmy Waha-ribi wani-di bexitōenyoķem, adee riwahinhyy rareke.

¹⁷ Wiluubenyke: —Kia tahe wabede ywina adeereny adiwahinyde.

¹⁸ Bede ludu iny mahādu eramy reakeki myō uritere nohōtiōmy juhuu dori waderamy waluuōre.

¹⁹ Kai bede ludu iny tate-wana iny aluuke, tahe aōkōre. Tai tahe iny eramy reamyħħyre. Bede ludu mahādu ribi jiary aratara. Bede ludu mahādu aōkōtate ureñana.

²⁰ Adee heka rarybere aōmybo. Uritere iribi nohōti lusaōmy kia wahe: —Deōdu tawedu ratyre aōkō rare. Tai wadee aōbina binamy iny rotyħybenyħyre. Adeereny tule aōmy rotyħybenkyre wahe. Tiiboho warybe riywinyrenkyre, arybe tule tiiboho riywinyrenkyre.

²¹ Kia tahe adee ratyħybenyħyre wanimy rybe òraru-ki, tiiboho dori wadeċċidħy়na rieryōreki.

²² Tuu ararybeōre wana inihe tiiboho òrarudiħħyrenyre. Katahe rarybere tai tahe tiiboho rarybeōtyhy rieryōremy.

²³ Inyō waluuōkeki, tule Waha luuōtyhy.

²⁴ Jiarŷ heka ibutuko-ò wowydyna iitxerenarenemy rewinyħrewana, tiiboho òrarudiħħyire inihe. Tahe rewinymahāre, tuu robimyhħrenyre, ihārele tahe waluuōre tule Waha luuōre.

²⁵ Kiamy heka rotyħyrene bede ywina ritidyħħna-ki roireki. Tai heka tuu rotyħybenyħyre. Kiamy wahe ritidyħħna-ki roire:

—Tii heka bede òraru aōkō rare, ihārele tahe iluuōrenyre.

²⁶ Deuxu Tyytybytyhy adee ariteōnkyre. Tii, wiħħedħyđu rarekre inatyhnamy rierynanykre. Tahe, tii kedehemnykre wamy rarybekre.

²⁷ Tule kaiboho wamy marybebenykre, wawana hyy ahātenyteki.

16

¹ Kiamy adee rarybemahāre òraruna-txi ixeōkemy.

² Tiiboho heka anatakre toħodħyđna hetowo-ribi. Kobe, bede dħiġnana iħòħġi kadeakreu inyō anarubunykeki, kia Deuxudeewimy tuu konohōtinhykre. Tii Deuxu wiħħedħyđu raremy ixi-di kōnoħōtinhykre.

³ Tiiboho Waha rieryōhyymyħ̄renyre tule riwaeryōmyħ̄re. Tai tahe kiamy adeereny rotħ̄yñmyħ̄renyre.

⁴ Iu adeereny aõmydħ̄yñana kedehemnykreu, ħ̄oħtireny itxi reake timybo adeereny relyyretxi. Tiu heka tuu rarybeħ̄ħyre, umyanarenhyhy dorì wāħħare.

⁵ Katahe arakre wadeðħ̄yđu-ò. Kaiboho bħ̄yħraxibenekō aõbo tiobo arakre-ò.

⁶ Kaiboho heka tabedewomy toite kamy rarybereriki.

⁷ Ihārele tahe inatyhymy adeereny ararybekre: –Adeereny awikre arakreki wahe. Jiar̄y araõkeki awiħoħedħ̄yđu, Deuxu Tyytybytyhy kanaõkre. Arakeki tahe tii aditeònnykre adeereny.

⁸ Iu kanakre, tii inydee kiditeħsinykre irayky binadiremy, iòbitina-di aõkōremy, iòraru nadiremy. Deuxu dorì örarrudu riywisdidħ̄yñykre.

⁹ Taòraruna ixidee kiditeħsinykre tiiboho riwatyhynyōrenyriki.

¹⁰ Tahe ixidee kiditeħsinykre. Jiar̄y iratyre waðorbitina direki. Waha-ò dorì arakre, wamy bobibenyoħtyhykemy.

¹¹ Deuxu ixiywisdidħ̄yña ixidee kiditeħsinykre kabede dinodu dee rarybere tii rexihukremy.

¹² Jiar̄y heka sōwemy adee ararybekemy watxireri, ibutumy tahe isiramy ixidee boholabenyeke.

¹³ Txioħre rare. Deuxu Tyytybytyhy kanakre, inatyhymy adeereny rarybekre inatyhyna-di ibutumy. Tarybe-di tahe rarybeħ̄okre. Deuxu-ribi aõmybo roħolaremty tahe rarybekre. Tule timybo aõna aõna rarekremy kanarybekre.

¹⁴ Tii waaõmydħ̄yñana adeereny ritħ̄yñykre. Tai kidiwatoosonanykre.

¹⁵ Ibutumy Wahahōrō heka wahōrō rare. Tai heka tuu adeereny rarybereri waaõmydħ̄yñana adeereny kiditħ̄yñykkremy.

¹⁶ Urihimyò riore heka waõkre, idi tahe ixityre wamy bobibenyeke.

¹⁷ Tahe ijjō ierydħ̄yña mahāduo widee rarybere: –Timybo tii rarybere: – Urihimyò iõkremy tii rarybereri, tule ixiryre wamy bobibenyoħkremy. Tule Wahā-ò arakre. Timybo heka rieryrenyōħħyre aõmybo rarybera.

¹⁸⁻¹⁹ Tiiboho Jesuisi-ò rħ̄yħraxienykkremy ratxirenyreri. Tahe Jesuisi rierymyħ̄re tuu rħ̄yħraxikre. Tahe Jesuisi tamyreny rħ̄yħraxire: –Kaimy ixidee tħixx-rieryx. Wanana my waokesenalemy.

²⁰ Inatyhymy adeereny ararybekre: –Iny bede mahādu urile reysakre, kaiboho tahe araeryrenya urile mahinybenykre, birajuabenyeke, mabedewbenykre. Idi tahe kaiboho beysabenyeke.

²¹ Iwese hāwyy ijjera iòħoreki, rabedewomyħ̄re, taaõħok̄y mydħ̄yñana-di rħoħtinymyħ̄re. Idi tahe reamyh̄re. Iu tahe tħohoti rosamyh̄re toħouā tħimyrad le reysamyh̄re.

²² Iwesele kaiboho mabedewobenyeke, ixityre wamy bobebenyeke tahe, kaiboho beysabenyeke. Inyō heka deysana aribireny ritaħoħtyhy.

²³ Kiatxu tahe uritere watħ̄yħraxidħ̄yōmykre inatyhymy adeereny rarybereri. Waha-ribi aõmy bexitħenbenykeki. Tii adeereny kidiwahinykre wani öraru-ki.

²⁴ Tiu heka aõmy textiħenentyenħ̄omħāte wani-di. Bexitħenbenyke, tai bitabenyeke. Tai tahe kaiboho beysabenyeke.

²⁵ Ibutumy rybewòtemy adeereny rarybewāħħare wahe. Idi tahe tuu adeereny ararybeħ̄okre. Idi tahe itħiħyħħom Waha aritħ̄yñykkremy adeereny.

26 Kiatxu tahe bexitōenybenykre wani-di jiarŷ ararybeōkre umyreny Waha-ò.

27 Waha dori aluurenyre, kaiboho waluurenyreki, Deuxu-ribi anade tety-hynetenyekei.

28 Waha-ribi anade, bede-ò adehemynyde ihārele bede-ribi arakremy Waha-ò.

29 Jesuisi ierydŷyna mahādu rarybere: —Wiji tahe itŷnytyhymy tarybeteri. Rybewôte-di aõkõ tarybeteri.

30 Kai ibutumy teeryte. Inyõ dŷraksiõmy adee. Kai inatyhymy Deuxu-di tanate. Kia jiarŷboho retyhynyrenyre.

31 Tahe Jesuisi tamy rŷraxyire. Inatyhymy wijityhyle tetyhynytenya.

32 Wabededŷñanam yhe heka rearra. Kaibohoõ sohojimy tasŷ tasŷ-ò rakre. Biwaribenykre ixi sohojilemy arŷikre. Tahe ixi-wana aõkõ watxikre, Wahawanale arŷikre.

33 Kaheka aõna aõnamy adeereny rarybere ywina-di araykyreny-ki boibekre. Bede-ki kaiboho aõhökymy botŷnybenykre. Ihārele beysabenyeke, Jiarŷ heka Deuxu òludu mahādu-di rötara.

17

1 Jesuisi rarybemy rahudi tahe retehere biu-ò rarybere: —Waha, wabed-edyñnanamyhe rearra. Ariore watxiwâhâre. Wowydyna wadée biwahinskyke tai tahe adee wowydyna adee ariwahinskyre.

2 Kai, Waha, ibutumy wadée ruruna tewahinskyta iny deòdŷñnamy. Tai umytuedeõna ariwahinskyre biu-ò hedu mahādu-ò.

3 Kia heka umytuedeõna rare: —Deuxu inatyhy tate sohojihyy tate. Tii atraeryrenykeki tahe eòdŷña Jesuisi Kristu rieryrenykeki. Kia umytuedeõna rare tamyreny.

4 Aõ aõmysdŷñnabo wadée tewahinskyte, ibutumy adee rewinyre. Tai heka arawowydyna kabede-ki.

5 Iu bede rexidelenyre umywanaahyy rarewâhâ. Sôwemy loosõna nichiky-di rawâhâre. Tahe wiji, Waha, kia loosõnale ixityre bidiwahinskyre umywanaahyymy ararekre.

6 Kai iny mahāduõ wadée tewahinskyte bede mahādu-ribi. Tamyreñy umy rarybemahâre. Juhu tiiboho ahõrõ roire. Idi wadée tewahinskyte. Tiiboho arybe riywinyymyhyre.

7 Ibutumy waaõmydŷña aribi retamahâre. Kia heka wiji tiiboho rieryrenyra ibutumy aribi nade.

8 Aõrybebo wadée tewahintamy tamy rarybemahâre. Tiiboho rity-hynyenre, rieryrenyre aribi jiarŷ anade, kai wateòdŷdu tate.

9 Iòraru-ki adee rexitōenyre. Tiiboho amahādu roire. Wadee tewahinskyte, bede mahādu-ò raru-ki aõkõ adee rexitōenyre.

10 Ibutumy wahõrõ, ahõrõ rare. Tule ahõrõ, wahõrõ rare. Tai heka iny mahādu riwatoosõnamyhyre.

11 Jiarŷ adee arakre tai kaki arareõkre. Tiiboho heka kaki rarirenkyre. Tiiboho biyrubunykre, Waha, ani òbiti-di biyrubunyke, wadée tewahinskyte. Tai tahe iraykyreny wiwesehyymy roirekre.

12 Tiiboho-wana rarewâhâu ani òraru-ki reyrubunymahâre, wadée tewahinskyteki. Timy heka reõnonyohyyre ijõ, sohojile tahe reõnonyre. Juhuu dori Ritidŷña roire ijõ sohojio ariõnonykremy. Ihyy tahe reõnonyre, Judasi Isariõ õnodŷduhyymy rarekre.

13 Ka tahe arakre arora-ò. Tii heka inyō rarybemahāre ibutumy Wadeysana iworeny-ò ralòmyhÿkemy.

14 Jiarÿ arybe tamyreny rewahinymahāre. Bede mahādu iny dori terarenrye, tiiboho bede mahādu iny aõkõ roireki. Iwese jiarÿ bede ludu hābu aõkõ rare wese.

15 Bede-ribi tarasamy aõkõ heka adee rexitòenyreri. Urile ibina bina widÿy-ribi biyrubunykemy.

16 Tiiboho tahe wiji ijõ bede wixira ludu roire, iwese jiarÿ rare wese, wahe.

17 Arybe-di tiiboho biòbitinyke, tai ahõrõ mahādumy rarekre. Arybe dori òbitityhy rare.

18 Iwese bede iny-ò tadiwateònnyte wesemy, Jiarÿ tiiboho reteònnyre bede ludu mahādu-ò rarybekremy.

19 Tamyreñxiwena wesemy adee arexiwahinykre. Òbitihyyymy ararekre, tai tiiboho òbitihyyymy roirekremy inatyhyna-di.

20 Aõ tamy sohojile aõkõ heka rexitòenyreri. Ibutumy kia rityhynymy rÿirakre-ò dori rexitòenyreri.

21 Tai tahe ibutumy wiwese wesemy rôhõtinyrenykre. Iwese, Waha, kai waki atxiteri wesemy tule aki watxireri wesemy tiiboho iny-ki roirekre. Tai bede iny mahādu rityhynymy ateòdÿýna watxireri urenana.

22 Kai loosóna wadee tadiwahinyte, tahe tamyreñxiwena rewahinyre. Tiiboho sohojihyy weselemy roirekremy, iwese iny sohojihyy rare wesemy.

23 Jiarÿ taireny wâhâre, kai waki ahâte. Tai tahe inyboho butuhyyymy rokoirekre. Wii riòbitinymyhÿrenykre. Tai bede mahādu rierykre tadiwateònnyteki. Tule wamahādu luu tate urenana Waha, iwese waluure wese.

24 Waha, titxibo ararekre, tiiboho wawanahyyymy roirekre, wamahādumy wadee tewahinyteki. Tai tiiboho walosónamymy robikre. Kai dori bede ihokõule waluure, tahe loosóna wadee tewahinyte.

25 Waha òbiti, bede mahādu araeryõre Jesuisi tahe araeryre. Wamahādu tule rieryre tadiwateònnyte.

26 Jiarÿ tiiboho reerynanyre ani-di. Ihâre ta arierynanykre. Tai aluuna iwese waki ratxireri wesemy taireny rarekre, tule jiarÿ taireny ararekre.

18

1 Jesuisi rexitòenymy rahudi tahe roirenrye taerydÿýna mahādu-wana Cedrõ beàwe-ribi kowa ijà-ò heka reuròrenrye, tahe bederaty oworuro-ò riòronyrenyre.

2 Judasi heka Jesuisi tyhedÿýdu heka ibede rieryre, Jesuisi dori taerydÿýna mahādu-di tamy rahyymyhÿre.

3 Tahe Judasi, soldado mahāduõ tadinodu-wana ributunyre. Fariseu mahādu-ribi xiwena wedu wahidÿýdu-ribi Judasi soldado yrubudÿýdu mahādu rihiitxinyre tule xiwena deòdu mahāduõ rihiitxinyre tii-wana rakremy roirenrye. Tahe tamy ritehemynryrenyre tòbòra heòty-wana.

4 Jesuisi rexeryre ibutumy aõmybo tamy kodotÿýnykre. Tahe iny mahādu-ò rexidorunyre. Tahe rÿýraxire tamy: —Mowe teijetenyteri.

5 Tahe dirawyònnyde: —Jesuisi Nazare hâwâ ludu reijerer. Tahe Jesuisi rarybere: —Jiarÿ wa tiile rare. Tahe Judasi ityhedÿýdu tii mahādu wanale nade.

6 Jesuisi tamyreñxiwena rarybereu, tahe rexilòhòrarienyre iribi, tahe suòle reserenyre.

7 Ixityre Jesuisi tamy rŷýraxire: —Mowe teijeteri.

8 —Jesuisi Nazare hâwâ ludu, tiiboho dirawyonyde. —Rarybera tahe jiarý raremy wahe. Tiwaijeteri-wana tahe biwadyke urile ixinamy waijoi ri-rahuке.

9 Kawesemy wahe irybe hitxina wadee tewahintyeō heka tiu reõnonyõhyywâhâre. Jesuisi, kiamy rarybere tamyreny irybe hitxina wesemy ibutumy tuu rotŷýnykremy.

10 Tahe Pedro tamaydese ritamy reare tahe xiwena wedu deòdu ri-wotõmonyre. Malòò heka inire. Pedro Malòò nohõti riorore ruruwe-ribi ludu wahe.

11 Jesuisi rarybere Pedro-ò: —Amaydese birutyke. Jiarý Waha deewimy aõhebo arotŷýnykreko aõbo wadi tahõtinyteri. Aõhôkýmy arotŷýnyõkemy aõbo wadi tahõtinyteri.

12 Tahe soldadu, tadinodu-wana, judeu yrubudŷýdu-wana Jesuisi rimyre ritaataamy ridyre.

13 Kia beòra Kaifa xiwena wedu tyhy rare. Anasi iriòre labie rare. Tai tahe juhuu Ana-ò ridyre.

14 Kaifa tahe juhuu judeu mahâdu-ò rarybere: —Wiji beòramy hâbuõ iny mahâdu òraru-ki rurukremy rahõtinyreri.

15 Simaõ Pedro inyõ-wana rare Jesuisi hewomy. Kia Pedro-wana rare, kia xiwena wedutyhy eryna rare. Tai tahe ralore òtity ijòrore-di.

16 Pedro tahe ahanakile rŷire. Kia Pedro-wana rare. Rohonyre hetowo-ribi hetojõ-di itxeredu-ò rarybere, tahe Pedro ridyre hetowo-ò.

17 Kia ijadõma, heto ijõ-di itxeredu rarybere Pedro-ò: —Kai Jesuisi erydýkýna mahâdunokã anobo tate. Tahe Pedro dirawyonyde: —Aõkõre.

18 Tahe soldado yrubudŷýdu tai rahetõmy rŷimyhý, heto ludu deòdu mahâdu-wana txutâtâ riki. Pedro iyrenykile rŷimyhý rahetõmy.

19 Tahe xiwena wedu tahe Jesuisi-ò rŷýraxire. Aõhebohe aerydýyna mahâdu-wana tadtotŷýnymahâte. Timybohe febedeerynzymahâte.

20 Tahe Jesuisi ritýnnyre: —Ibutumy inyko relyymahâre iwasimy aõkõ heka relyymahâre. Judeu dohodýyna hetokile relyymahâre Deuxu dohodýyna heto-wana. Titxibo judeu mahâdu ributunymyhýremy relyywâhâre.

21 Tai aõhererekibo wadeele tŷýraxiteri. Myŷräxike wadee ijomonadu-ò. Tii-boho ka rieryrenyre aõmybo rarybere.

22 Jesuisi kia rarybereu, soldadu itxereduõ rihetenyre. Tahe rarybere: —Tu heka rybeõmyke xiwena wedutyhy-ò.

23 Jesuisi dirawyonyde: —Jiarý ibinamy aõmybo rarybera-wana, manary-beke tuu. Aõkõkeki, awimy rarybera-wana aõhererekibo tiwahetenyte.

24 Anasi tahe Jesuisi ridykemy riteònnyre tataanadihyyle Kaifa-ò, xiwena wedutyhy wahe.

25 Kowa tahe Simaõ Pedro ratximyhýre rahetõmy rŷimyhý. Inyõ rŷýraxire: —Kai aõbo ierydýyna mahâduõ tate. Tahe rexitxiõnyre. Jiarý ijõ aõkõ rare.

26 Xiwena wedu deòduõ Pedro-ò rŷýraxire: —Tii heka Pedro ritõhõtiorore ijoïõ rare. Tahe tamy rarybere: —Umy taheka rabire tii-wana bederaty oworuro-ki atximahâ-ò.

27 Pedro ixityre rexitxiõnyre. Aõwesele tahe hânie hâbu robure.

28 Idi tahe Kaifa heto-ribi Jesuisi ridyrenyre ywisidýyna-ò bede dinodu heto-ò rudiulere. Tiiboho rirónyõhyre borbuna-di rexisunyrenyheny. Rirónyrenykeki, tahe Pascoa worana bedehesi rýsňnaõ rirýsýöthy. Tiiboho dori röhõtinyre rirónykeki, borbuna raremy.

²⁹ Tahe Pilato rōhōnyre tamy rarybekremy: —Tahe Jesuisimy tamy rŷ̄raxire kia hābumy terajuatenyteri aōhebohe rotŷ̄nyra.

³⁰ Tahe dirawyōnyde: —Aōbibina binamy rotŷ̄nykōhyrya wana inihe aridyreñyōhyreri.

³¹ Tahe Pilato rirawyōnyre: —Bidyke abede ywina rybe-di biywinyke. Tahe judeu mahādu rarybere: —Wabede ywina rybe warubudŷ̄my rybe aōkō rare. Inyō heka arirubunyrenyōthy.

³² Kia rybe tahe Jesuisi rybe weseemy rare. Tii dori iximy rarybere timybo rurukremy. Tai timybo irybe hitxina weseemy raryberemy ibutumy rarekre.

³³ Ixityre Pilato ralore ywisidŷ̄na-ò Jesuisi-ò rŷ̄raxire: —Kai aōbo judeu mahādu Iōlōtate.

³⁴ Jesuisi ritŷ̄raxinyre: —ŷ̄raxina aōbo ahōrō rare ada ijō aōbo wamy kia rarybere.

³⁵ Tahe Pilato rarybere: —Jiarŷ wa judeu mahādu aōkō wāhāre. Aōbinatyhymy aōbo he tewinyte. Judeu mahādu wadee tiwadyte.

³⁶ Jesuisi dirawyōnyde: —Waiōlōna hāwā bede ludu aōkō rare. Waiōlōna kaki ratxikeki wamahādu wadee raaōbinanyke. Tai tahe judeu mahādu-ò ri-wawahinskyemy aōkō watxiwāhāre. Tahe aōkōre kabede ludu aōkō Waiōlōna rare.

³⁷ Pilato tahe rarybere: —Kai aōbo inatyhy iōlōmy tate. Tahe Jesuisi dirawyōnyde: —Kai ka wamy tarybeta. Kia-ò uludumy anade. Kia-ò anade, inathyhynamy arelyykemy. Inyō inathyhynamy luukeki warybe-ò roholamyhŷ̄.

³⁸ Tahe Pilato rŷ̄raxire: —Aōbo inathyhyna rare. Ta rybe rahudi tahe judeu mahādu-ò rarybekemy rare. Tiu kŷny kahābu-ki aō ibinamy tai rahaōhyrya.

³⁹ Inyō ariteōnykemy watxireri kaiboho wadi tōhōtinyhytenyteri ka woran-abedehesi-ki. Tahe judeu Iōlō aōbohe ka ribi ariteōnykre ywihyyle.

⁴⁰ Tahe ixityre ibutumy ryryrenyre: —Kia hābu aōkōre, Baraba biteōnyke (Baraba heka hābu debore wasidu rare.)

19

¹ Idi tahe Pilato Jesuisimy rerotiyhyta-di raōhōtekremy soldado mahādu riteranyre.

² Soldado mahādu edehekŷ rataanadile ira-ò ritidire, iumy tahe tylŷrehekŷ-di ritynyre iōlōtywesekemy.

³ Tamy rehemynymyhŷ̄: —Aōherebo iōlōtyhy wesena, tahe rihetenyrenyre.

⁴ Pilato tahe ixityre rōhōnymy iny-ò rarybekemy: —Ixityresŷ adeereny redyreri. Bierybenyke. Aō heka tai ibinaōhyymy idi retehewāhāre.

⁵ Tahe Jesuisi rōhōnyre ede rataana-di tylŷrehekŷ-di. Tahe Pilato tamy rarybere: —Kakŷnyhe tiire.

⁶ Tahe xiwena wedu mahādu, yrubudŷ̄du mahādu tuu robireu, ryryrenyre birubunybenyke, itxeò dee bitamadŷ̄nyke. Pilato rarybere: —Kaibohole itxeò-di bitamadŷ̄nybenyke. Jiarŷ tahe tai ibinamy aōki rahaōhyymahāre.

⁷ Tahe judeu mahādu rarybere: —Jiarŷboho kŷny wabede ywina renydire. Rurukemy heka tuu bede ywina roireri, tii dori Deuxu Riōremy rexinin-imyhŷ̄re.

⁸ Pilato kia-ò roholareu tahe, ruberutyhyre.

9 Ixityre ralore ywysidŷña heto-ò: —Rarybere Jesuisi-ò, tiribi wexe tanate. Jesuisi rirawyonyõhyre.

10 Tahe Pilato rarybere: —Bidiwarawyonyõkre aõbo. Jiarŷ warurudire anarubunye aõbo ada arateõnyke aõbo.

11 Jesuisi rirawyonyre: —Aruru-di aõkõ tate. Deuxu kidiwahinykekile tahe biwateõnyke ada biwarubunye. Tai tahe adee wawahidŷdu aratyre iõraru dire.

12 Tai tahe Pilato iteòdŷymy rurure. Tahe judeu mahâdu tamy ryryre: —Kai biteõnykeki tahe, Iòlò Cesar biòwa aõkõ tate.

13 Kiarybe-ò Pilato roholareu tahe, Jesuisi diòlòdŷnyde ahana-ò. Pilato tahe ywysidŷña ryna-ò rexisŷnyre. Kia ubeni heka Rirana Ijàti inire. Tahe judeu rybe-ki heka Kabata inire.

14 Pascoa worana bedehesitxu sexta feira rŷire. Txutye iòhòmy tahe bede rŷire. Tahe Pilato rarybere judeu mahâdu-ò: —Betehebenyke aiòlöreny-ò.

15 Tahe tiiboho ryryrenyre. Bidybenyke! Itxeònihilikŷ-ò birubunybenyke. Pilato tahe tamy rarybere: —Aiòlò aõbo, birubunybeny. Tahe xiwena wedu rirawyonyre: —Iny iòlöreny sohojile wa rare: —Cesar heka inire.

16 Tahe Pilato Jesuisi tamyreny riwahinyre rirubunyrenykemy.

17 Tiiboho heka Jesuisi ridyrenyre. Iitxeò tamy riwahinyre idi retyykremy. Tahe Kalvariu-ò idi ridymy rare. Kalvariu heka Kôkota inire judeu rybe-ki.

18 Tai itxeò nihikŷ dee ritamadŷnyre ijõ hâbu inatxiõ-wana Jesuisi itxeònihilikŷ itya-ki rŷire. Hâbu wiò wiõmy idi rŷire.

19 Pilato riritinyre ritidŷña-ò Jesuisi tyre-ò ritidire. Kawesemy ritidŷña roire: —JESUISI, NAZARE HÃWÃ LUDU, JUDEU MAHÃDU IÒLÒ.

20 Hâwã-ribi ireheriõremy roire. Tai tahe sõwemy judeu mahâdu tuu robire iritidŷñamy. Inataõ rybemy witzira riti heka inataõmy roire. Judeu rybe ijõre, latim rybe ijõre, grego rybe ijõre.

21 Judeu xiwena wedu mahâdu Pilato-ò rarybere: —Judeu mahâdu Iòlò rarybere: —Iritidŷõmyke wa. Kawesemy biritinyke: —Tii rarybere judeu mahâdu Iòlò raremy.

22 Tahe Pilato dirawyonyde: —Iwese reritinyre wesemy rarehyykre.

23 Soldado Jesuisi itxeònihilikŷ-ò ritamadŷnymy rahudi tahe, ityy ritxuatxuakremy diwyde. Inaubiòwa heka riywinyra. Wirarea riwykremy soldado mahâdu idi rýrireri. Ihyiitxena tahe iretydyna-di aõkõ rare.

24 Tahe ijõ widee rarybere: —Ireyredŷrenyõmyke wa urile ta idi riki-hurenykre mobo ritakremy. Kia ryberiti-ki tuhyy roire:

—Watyy ritxuatxuare ijõ yre wimy riywinyrenyre. Tule wayhyitxena tyre-ki rehurenyre mobo ritakremy. Tahe iwese Tyyriti rarybere wese, soldadu mahâdu ibutumy aõhebo risŷnyre.

25 Inaubiòwa hâwyy retehemy rýimyhŷ Jesuisi itxeònihilikŷ iòhòmy. Jesuisise taseriore-wana, Marie Madalena ijõre, Klopa hâwyy ijõre.

26 Jesuisi tadimy robireu, Joaõ, taerydŷña luunadu bire-ki, tahe rarybere: —Nadi beteheke wa kowa ariõre rare.

27 Tahe Joaõ-ò rarybere: —Kaa adi rare. Ierydŷña Joaõ tahe ridyre taheto-ò tai rasŷnykemy.

28 Jesuisi tahe rieryre ibutumy rexihuramy tahe rarybere: —Ariõkemy watxireri. Kaimy heka rarybere aõbo Ritidŷña-ki roire riwinykemy.

29 Tai tahe vñ mona silŷnyhŷ-ki raharenyre. Tahe Jesuisi-ò iwereheni wese-ò rituunymy idi riteõnyre iry-ò teòdimy.

30 Jesuisi tuu riõre idi tahe rarybere: —Ibutumy Waha aõmysõdõyna rexihuymo roire. Tahe ròtiõrõmy resere iule ta rurure.

31 Kia sabadotxu heka worana bedehesitxu nihikõõ rare, brebuna rare. Tai tahe hâbu rubu itxeõ-ki ririkõkemy tuu rarybemyhõre. Tai Pilato-õ judeu mahâdu rexitõenyre hâbuti riõrõmy riteõnykemy, itxeõ-ribi ritakemy.

32 Tahe soldado mahâdu hâbuti wiõle riorore.

33 Jesuisi tahe rurumy roireki iti riõrõõre.

34 Soldadoõ tahe Jesuisi-ki rojyre iweki tahe hâlubule rohonyre bewana.

35 Kia tuu rabire tahe õbitimy tuu jiarõ rarybere, Joaõ wahe. Waritidõyna inatyhy raremy, reeryre. Kaiboho bityhynybenykemy, adireny watxireri.

36 Kaheka ibutumy iritina hetxina tuu rarybere heka ibutumy tuu rotõõre. Kia wesemymy roire: —Iti riõrõõkre, sohoji aõkõ.

37 Ijõ iritinaõ kawesemymy roire:

—Rirorenykre tõnori-di idi reteherenykre tamy.

38 Jye heka Arimatea hâwâ luduõ rare. Idi tahe tii Pilato-õ rexitõenyre Jesuisi umymy rituunykre. Tii heka Jesuisi heluduõ rare. Judeu mahâdu lau ruberumyõ tai Pilato-õ rare wasimy.

39 Pilato tahe awiremy rarybere. Tahe Jesuisi umy riwyre. Nikodema tule rare Jyje-wana. Tii juhule rumy Jesuisi-wana widee raryberele rare. Tii õwõrõtyby õwõruõbru-wana aderõna wesemymy diwyde sõwemy, 45 urihixinamymy riutxienanyre.

40 Tahe Jesuisi umy tyky jurarehe-wana ritõtenyre aderõna wanahyyle. Kawesemymy dori judeu mahâdu iny rituunymyhõre.

41 Itxeõalamana-ribi bederaty oworu iõhõmy roire. Ityi-ki tahe wabede tamyla roire. Mana hâloo rŷire tai heka moo rawabedenyõhyre.

42 Tai tahe rawabedenyre iõhõreki, tule judeu worana bedehesina txumy roireki.

20

1 Semana juhu ludu txu Marie Madalena rehemynyre wabede-õ, rudile wahe. Mana ijõtõbõna iraylemy rŷiremy idi retehere.

2 Tahe raijaranyre Simaõ Pedro-õ, ijõ Jesuisi luunaduõ wahe, Joaõ-õ, jiarõle wahe. Tahe Wadeereny rarybere: —Wahî tahe hâlokowoku-ribi ritakarenyre. Titxibo ritidira, rekerykõre.

3 Pedro tahe röhõnyre, Joaõ-wana wabede-õ roire.

4 Wiwana raijaranyre tahe jiarõ Pedro ratyre raijaranyre tamy. Jiarõle heka juhu tamy rehemynyre.

5 Tahe rawebesere iwo-õ itxeremy. Irahanalemy rabire. Ta ralõõhyre tamy.

6 Idi Pedro rehemynyre ralore tamy. Tule irahanamymy robire.

7 Jesuisi rati rasirahana rihitxiny my roire ixiwanale.

8 Tahe jiarõ juhu rehemynyre tahe Pedro hewomy ralore. Tuu robire, retyhynyre.

9 Tiiboho dori ritina rieryrenyre ihâre tahe rierytyhykõlerenyre. Jesuisi rubu-ribi rexiixixanykemy ritina roire. Tii tahe rierytyhykõlerenyre. Tahe wiji rieryrenyre.

10 Tahe ixypy raõkeserenyre inyhetoren-õ.

11-12 Marie tahe robumy wabede-ribi iõhõmy rŷire. Rawebesere tahe wabedewo-õ itxeremy. Inatxi ÿjumy robire iwo-ki itykyuramymy roimyhyõ.

Ijō heka r̄ymy ronymyh̄ Jesuisi raticherina tyre-ki. Ijō tahe iwaherina-ki ronymyh̄. Jesuisi umy tahe iōre.

¹³ Tahe ſju Marie-ò r̄ȳraxe: —Hāwyy, aōherekibo tabureri. Rirawyònnyre: —Wahī kumy dokuri riwyomy ramyh̄re. Rekerykōre titxibo ritidira.

¹⁴ Iu rarybereu tahe tahewoôle roosere. Jesuisimy robire r̄ymyh̄ò. Tii heka rieryōhyymyh̄ tii Jesuisi raremy.

¹⁵ Tahe Jesuisi r̄ȳraxe: —Hāwyy aōmybo tabuteri, mobo teijeteri. Bederaty oworu ywidŷdu raremy heka tii rōhōtinyre: —Tahe dirawyònnyde: —Wahī, kai anobo karibi tetakata-wana wakoku tuu belykyke. Tahe jikar̄y karikorykremy.

¹⁶ Tahe Jesuisi tamy ryryre: —Marie! Marie rokesemy reare riijemey: —Wahī, erydŷkýdu! (Tii hebraika rybe tuu rarybere: —Raboni, wahe.)

¹⁷ Jesuisi rarybere tamy: —Waroorehedŷyōmyke wa. Waha-ò dori raōlemy wāhāre tahe arakre. Kai tyhydŷdu seriore-ò makre tamy rybemy. Jesuisi rarybere kawesemy: —Arakre inytybyreny-ò, iny Deuxureny-ò.

¹⁸ Idi tahe rarybere erydŷyna mahādu-ò Wanyr̄ymy rabira. Marie Madalena relyyre timybo raryberamy.

¹⁹ Semana juhu ludu txuu, txioromy heka Jesuisi erydŷyna mahādu wii ributuny whole r̄ymyh̄ hetowoõ-ki. Ibutumy ijō ritobötobonyra judeu mahādu lau breamy. Jesuisi tahe nade iyreny-ò rexitynnyre. Rarybere: —Ywina araykywo-ki atxikemy idi watxireri.

²⁰ Kia rarybereu tahe tebò rurena riteōsinyre, tawerurena tule riteōsinyre tamy. Iule tahe reysarenyre Jesuisimy robireki wahe.

²¹ Ixyby tamy Jesuisi rarybere: —Ywina araykywo-ki rarekemy idi watxireri. Iwese Waha diwateōnyde wese tule arateōnykre.

²² Iu tahe ribuny whole rarybere: —Deuxu Tyytybythy tetateri.

²³ Inyōrarunaō biixāwididŷyñykeki tule kia òraruna ariixāwidinyke. Tule aōkōkeki, ijō òraruna biixāwididŷyñyōkeki, kia tule ariixāwididŷyñyōke.

²⁴ Tome (Inatxina iniõre) tii waōinatxi reurò mahādu rare, tahe tairennyõre heka Jesuisi nadeu.

²⁵ Jesuisi erydŷynaō rarybere: —Wanyr̄ymy rabirenryra. Tahe Tome tamyreny rarybere: —Retyhynyõre kÿnyhe.

²⁶ Semana sohoji bededŷnanamy idi r̄yire, ixyby wii ributuny whole Jesuisi erydŷyna mahādu. Iu tahe Tome tii mahādu-wana ratximyh̄. Ijō ritobötobonyr̄ymyh̄. Tahe Jesuisi nade iyreny-ò. Tamyreney rarybere: —Ywina-di araykywo-ki atxikemy idi watxireri.

²⁷ Tahe Jesuisi Tome-ò rarybere: —Betehe inihe wadebörurena-ò ebò inihe tamy biditidike. Tule wawerurena-ò ebò biditidikre. Itxiōdŷyōmyke wa, bityhynye.

²⁸ Tome tai dirawyònnyde: —Wanyr̄y, waDeuxu.

²⁹ Tahe Jesuisi rarybere: —Tome, kai aōbo biwatyhynykre wamy tabiterikile. Sōwemy deysana inyō kanakemy wāhāre tiiboho dori wamy robiõre hārele riwatyhynyrenyre.

³⁰ Jesuisi heka sōwemy aōwiwhikybo riwinyre. Ierydŷyna mahādu heka kia aōmybo robire. Kia aōmydŷnana heka ihoõre kaki iritina-ki.

³¹ Kaa ritidŷna reritinyre Jesuisi Kristumy rare. Deuxu deòdŷyna rare. Kia bityhynybenykeky wahe, Deuxu Riõre wahe tetyhynyteri-wana tahe umytuedeõna bitakre, ini òraru-ki wahe.

21

¹ Iribi tahe Jesuisi rexitynnyre Tiberiade ahohoký ijà-ki. Kia wesemyre heka.

² Ibutumy heka juhu rŷimyhŷ: —Simaō Pedro, Tome Didimo iniõre, Natanaeli. Tii Kana hâwâ ludu rare, Kalileia bede-ki. Zebedeu rioreboho ijõre, inatxi Jesuisi ierydýynaõ ijõre. Rarekie.

³ Tahe Simaō Pedro rarybere tamyreny: —Rià teredýŷmy arakre. Imahâdu rarybere: —Jiarŷboho aroirenkyre ahemy. Tahe roirenryre hâwò-di. Aõhomys aõkõ ruu idireny nadé.

⁴ Tahe bede ratŷnyrau heki Jesuisi ÿnyrakile ratximyhŷ. Ierydýyna mahâdu tahe rieryõhyymyhyre.

⁵ Jesuisi ryryre tamyreny rŷŷraxire: —Ijoi moõ rokorenny. Utura aõbo temytenya? Rirawyõnyre: —Aõkõre wa.

⁶ Kaiboho biterebenyke rurunawe-ribi taita bimybenykre. Tahe riterenryre sõwemy rautxienyre iria heka ritusinyõhyymyhyrenyre utura sõwerek.

⁷ Kia ierydýynaõ Jesuisi luunaduõ rare jiarŷ, Joaõ wahe. Jiarŷ tahe Pedro-ò rarybere: —Inynyrŷle wa rare. Pedro Jesuisi raramy roholareu, tatyky tawetyamy ritaamy tamy resere, tade hekýlemy rareki. Tahe resere bera-txi tamy rakremy.

⁸ Ijoi mahâdu rià-di naruruny my nade utura sõwerek. Tahe 100 urihixi-namy ÿnyra-ribi ratximyhŷreny.

⁹ Ýnyra-ò rejuxunyreu tahe, robirenryre heòtymy obiurawo-ki. Orotxu tule tai rŷire.

¹⁰ Jesuisi tamy rarybere: —Uturaõ bidiwybedenyke wiji temytenyaõ. Simaō Pedro hâwororibile rià-di rarurunyre. Sõwemy heka tai utura nihiký rŷimyhŷ, 153 wahe. Ihâre tahe rià raõrõõhyre.

¹¹ Tahe Jesuisi rarybere: —Manake hewa biroxibenkye.

¹² Ibutumy ierydýynaõ mahâdu rieryre tii inynyrŷreny raremy. Tai tahe inyõ rŷŷraxyiõhyre: —Mobo tii raremy.

¹³ Tahe Jesuisi orotxu rimyre. Tamy riwahinyre. Ixiyrubule utura tamy riwahinyre.

¹⁴ Kia tahe ihewotyhy my Jesuisi rexideõsinyre taerydýyna mahâdu-ò, rubu-ribi dexixade hewomy wahe.

¹⁵ Riroximy rahudi tahe Jesuisi Pedro-ò rŷŷraxire: —Simaō, Joaõ riore, kahâbu mahâdu waluure. Kai tahe iratyre aõbo waluure. Tii rirawyõnyre: —Kai tiwaertye, aluure. Tahe Jesuisi rarybere: —Wabudoeni riore bidiowenkye.

¹⁶ Ixityre rŷŷraxire: —Simaō, Joaõ riore, kai aõbo waluure. Tahe Pedro rirawyõnyre: —Kohe, Wanryõ aluure jiarŷ, tiwaertya. Tahe Jesuisi rarybere: —Bidyke wabudoeni biòwenkyem.

¹⁷ Ihewotyhy my tahe Jesuisi rŷŷraxire: —Simaō, Joaõ riore, kai aõbo waluure. Iu tahe Pedro rabedewomy ronyre, ixityremy rŷŷraxireki. Tahe dirawyõnyde: —Wanryõ, ibutumy teertye aõna aõna. Aluure heka, tiwaertya. Tahe Jesuisi rarybere: Wabudoeni biòwenkye.

¹⁸ Inatyhy my adee ararybekre. Iu ijoi morõkõmy tatemahâ, ixiwanale texitynnymahâte ixidee wimy titxibo tamahâte. Iu tahe mamatuari nykre inywitzira aratyynykre, Ebõ biteõsinykre iny arataataanykre tahe inyõ aradykre titxibo noderamy beakreò.

¹⁹ Kiamy heka Jesuisi rarybere ritŷnynykremy timybo Pedro rubu-ò rŷikremy. Tai Deuxu riwowydynykre. Idi tahe Jesuisi rarybere: — Biwaheludunyke wa.

²⁰ Tahe Pedro retehere Joaō Jesuisi hemy rareriò, Joaō Jesuisi luumy raremyhŷ. Joaō ihetxiu Jesuisi-ò iòhhomy rŷŷraxire jiarŷ wahe: —Mobo iwahisidŷŷdukremy, ihewo ludu roxina rŷireu.

²¹ Tahe Pedro Joaōmy robireu, rŷŷraxire Jesuisi-ò Joaōmy. Aõbo he tamy rotŷŷnykre.

²² Tahe Jesuisi rirawyonyre: —Tii rurukõlemy adòòsekemy idi watxikeki, timybo tahõtinyte. Adee tahe biwaheludunykekile awike.

²³ Ierydŷŷna mahâdu rarybemy raremyhŷ: —Kiamy wahe Joaō rurukõlemy Jesuisi rarybere. Tahe kiamy aõkõ Jesuisi rarybere. Jesuisi juhuu rarybere: —Tii rurukõôle adooskre-wana, timybo tahõtinytenyteri.

²⁴ Jiarŷ tahe kia aõmydŷŷnanamy rellymahâre, Joaō wahe, reritnymahâre. Inatyhymy kia tuu rare, jiarŷ tuu rellymahâre.

²⁵ Sôwemy aõmydŷŷnanamy tahe Jesuisi riwinyre. Inyõ ibutumy riritinykeki, iritina heka bede ritŷxinykre tyyriti sôwekre-wana.

Aōhebo Rotūūnyre

Aōhebo Rotūūnyre Jesuisi Erydūūna Mahādu

¹ Juhuu adee ratyyritinyreu, Teòfilo, relyyre ibutumy Jesuisi aōbo riwinyré, aōmybo bede riernanyrémy.

² Deuxu Tyytybytyhy bede erydūūnamy taerydūūna woludu mahādu riernanyre. Tahe taerydūūna mahādu-ò bede ywina riwahinyre. Iribi tahe Jesuisi ròòsere biu-ò. Kia ibutumy juhuu adee relyyre.

³ Iribi itxeònihiky-ki rurureu, taerydūūna woludu mahādu-ò rexitūūnyre hābu irudilemy. Tamyreng rexideòsinyre sōwetxu-di rulemy ratximyhýmy. Inatyhy wa warybetyhy rare, tamyreng rarybere. Rexitūūnyre, tamyreng riernanyre Deuxu Iòlònamy. Txuō txuolemy iny inatxiwaitue txumy riernamyhýre.

⁴ Tiiboho-wana riroximy raremyhýu, Jesuisi tamyreng rarybere: — Uritere Jerusalē-ribi ixitarasarenyömy. Urile Deuxu Tyytybytyhy awo-ò kanakre xiery, Jerusalē-ribi boibenyeke. Deuxu rarybere Tatyytybytyhy kiditeònykremy. Tule juhuu Jesuisi kia rarybere.

⁵ Deuxu Tyytybytyhy aworen-ò kanalokre. Kia ratisebenao wesele rare, Deuxu Tyytybytyhy ratiseben. Iwese Joaō juhuu bero-ki iny risebenyre wese, kia rare. Kia-txu tahe, iòhomy roire.

⁶ Tahe, juhuu ibutumy wirotyrengre, Jesuisi dee rÿyraxirenre: —Wanyrÿ, kai aōbo wiji iny Iòlòreny bediwahinyleke inywadureny wesemy ixby ronykemy.

⁷ Tahe Jesuisi dirawyònude: —Waha-ki ywisdidūūnatxu doimyhýde. Tiile rierymyhýre. Kai aököhyykre.

⁸ Tahe Deuxu Tyytybytyhy aworen-ò kanalokre, rurunatyhy arayky-ò bitabenyeke. Kia tahe warubu-ribi waixixanamy belyykre ibutumy Jerusalē hāwā mahādu-ò, Judeia hāwā bede mahādu-ò, Samaria hāwā bede mahādu-ò, iribi tahe ibutumy bedekonana bede iny-ò.

⁹ Tarybe rahudi tahe Jesuisi ixihyy rexidymy raòwonyre biu-txi. Iore biuwetyky-txi. Tiiboho rarirenre bede-ribi idi reteherenre.

¹⁰ Idi retehemyhý iòtududūūtyhy. Inatxi hābumy ityy uramy aōwesele rÿmy reamyhýre hābu mahāduko-txi.

¹¹ Tahe tiiboho raryberenre: —Hābu, Kalileia bede mahādu, itxereòmahābenyeke. Jesuisi ka ramyramyhýre biu-ò, Deuxu sÿ-ò. Iwese rawesele ka ixby kòdòòsekre.

¹² Jesuisi erydūūna mahādu ratximyhýrenre Oliveira òwòruraty hāwālò-ki. Tahe dòòsedenyde Jerusalē hāwā-ò. Jerusalē rehe iribi doide sohoji urihixina rehemy rimyölem.

¹³ Tahe wii rotyrenre rorukure ixitòedūūmy hetoratyawo-ki. Kahekani-di rirana rarekre tai rÿmyhýrenre: Pedro, Joaō, Txiau, Andre, Filipi, Tome, Bartolomeu, Mateu, ijõ Txiau (tii Afeu riore rare), Simaõ Zelôte, Judasi (ijõ Txiau iwixira, kia riore rare).

¹⁴ Ijõ iny tule tai ronymyhý, Jesuisise, hāwyi ijõ ronymyhý, Jesuisi seriore mahādu tule rorukumyhýrenre. Ibutumy rexitòenymyhýrenre wiwese weselemy rôhötinymyhýrenre.

15-16 Ijõ txubiòwamy 120 inymy wii ributunyre ixybyle. Tahe Pedro rŷire kiamy tamyreny rarybere: —Waityhydýŷdu seriore mahâdu, iwese Judasi aôhebo rotýnyre wesemy Davi tyyritinamy roimyhŷre. Kiamy wahe: —Jesuisi taòluduboho-ò ròhonyreu, Judasi tiiboho riwiòhenanyre. Iwese ka tyyritina-ki roire wesele, inatyhymy ibutumy rotýnyre.

17 Judasi inybohoômy raremyhŷ. Tii nieruo ritare Jesuisi òludu-ribi tamyreny ridyrek. Tahe kia niero-di subutebedeô riwyre.

18 Tahe idi Judasi rexibòtôtaara. Idi tahe tasubute bedero-txi taratyti-hikyle-ribi resere. Tahe iumy ruare iwona rejuxunyre.

19 Iribi ijyy heka ibutumy Jerusalë mahâdu-ò tuu ijyy rŷire. Tahe kia subutebede rininirenryre hälubu bederomy.

20 Iòlò Davi kia wese riritinyre tawiunatyyriti-ki:
—Ixinamy iheto rŷike, inyõ taisýömy.

Ijõ:

—Inywitziraõ teròwymy tai rarekre iaõmysŷdýŷna rimykremy.

21-22 Inyõ tahe teròwymy iaõmysŷdýŷna rimykremy. Tule rikimyrenyke Jesuisi ixixanamy ijyyduõ inywanahyy rybe ritýnynykemy. Inyõ Jesuisi sebedýŷna-di itxereduõ rikimyrenykre, inyõ tuu robire Jesuisi nonanamy tule rikimyrenyke.

23 Tahe inatxi hâbumy ritarenyre: Jyje (Basaba inire) Justu iniòrysyna rare, ijõ hâbu tahe Matxia rare.

24 Iribi tahe rexitõenyre: —Kiamy heka Deuxu dee raryberenyre:
Kai Wanynyrŷreny, ibutumy inyrayky teeryte, Deuxu. Biteòsinyke tibo rik-
itarenykemy.

25 Tii ritýxinykre ixihyymy ratximyhŷre mahâdu. Judasi deròwymy rarekemy, Judasi dori iny-ribi ròhonyre taòrarunaòwydýŷnamy rare aõhõkýmy rotýnykemy. Tahe rare tiobo rareò.

26 Wyhy raheto lisina wesemy idi rehure. Kiamy heka riwinyre tibo ròtakemy. Matxia tahe iribi ròtare. Tii tahe ralore waòsohoji reurò erydýŷnak-ytxi.

2

1 Pentecostemy ninadu lisina kia txumy txuu rŷireu, ibutumy iny rorukurenryre tarynanakile.

2 Aôwesele biu-ribi wodýŷõ nade yhynihikýwesele ibutumy heto-ò ralore tai rorukumyhŷrenyrewo-ò.

3 Heòty helýŷresi wesemy nadé. Iny sohoji sohoji tyre resere.

4 Ibutumy iny tykymy heka Deuxu Tyytybytyhy ralòmy rŷire. Ta rary-
berenyre iwytixra rybemy. Deuxu Tyytybytyhy tamy rybe riwahinyre wese
tahe raryberenyre.

5 Deuxu dee òbitimy hâbu mahâdu noduõ rasýnymy raremyhŷ Jerusalë hâwâ-ki. Judeu mahâduõ ihŷre. Ibutumy bede bede hâwâ hâwâ-ribi nadé.

6 Kia-ò roholareu, wii ributunyre ijomynamy. Tahe rexieryôhykyre aõmybo rôhötinyrè tahe widi bede riòtiinyre iny sohoji sohoji tarybe tarybeòlemy roholareki.

7 Urile bede riòtiinytyhyrenyre. Tahe raryberenyre deysana-di:

—Betehebeny iny, kowa rybedu Kalileia bede ludu mahâdu ratxireri.

8 Timykibo iny ryberenymy rarybereri. Iny sohoji sohoji tarybeòle rahol-
arerí.

9-10 Kaheka inyboho bede bede ludu roire: Partia mahâdu, Media mahâdu,
Elaõ mahâdu, tule ka bede ludu mahâdu: Mesopotamia, Judeia, Kapadosia,

Ponto, Asia, Frigia, Panfilia, Egito, Libia Sireni-wana iòhore, Roma hāwā luduō tule kaki ihŷre.

11 Timybo inyrybereny witxira witxira-ò iny roholarenyreri. Deuxu rybemy rarybereri ibutumy inyryberenymy. Ibutumy inyboho: Judeu, Judeuery-dŷña ityhydŷdu, tule Kreta mahādu, Arabia mahādu, Deuxu aōmydŷnana wihiķ-ò raholarenyreri.

12 Tahe bede riòtiinyrenyre. Rieryōrenyre aōbo rare. Tahe widee rŷraxyrenyre iny sohoji sohoji-ò aōbo raremy.

13 Ijō tahe tawobinarybe rarybere:

—Tiboho rururenryreri, itxŷtemonamy riōreri.

14 Tahe Pedro rŷire waōsohoji erydŷña-di, tahe tii rexidelenyre rarybekemy:

—Boholake inihe, ibutumy kaiboho, Judeia mahādu, Jerusalē sŷludu-wana — kia bierbyenykemy.

15 Inyō rarybereri itxŷtemonamy riōrerimy. Tahe inatyhymy aōkō rare. Txuu rati rariarerile heka rudiletyhyre.

16 Joel juhuu Deuxu rybeduō rare. Tii narybede wijitxumy. Tahe iwese tii rarybere wesele, wiji ratximyhyre. Tii rarybere:

17 —Kiamy Deuxu rarybere:

—Ikonanatxuu watyytbytyhykŷ aditeònkykre ibutumy inydee. Ariòrereny, hāwy hābu-wana, warybe riernanykre. Weryrybò tahe matuari-wana rarasinytyhykre.

18 Ibutumy wadeòdu-ò, lerŷ, hābu, ibutuwo-ò Deuxu Tyytybytyhy kanalokre. Tuu raryberenykre, ritŷnynyrenykre.

19 Aō tŷmyra ariteòsinykre biu-ki, bede-ki. Hālubu, heòty, worona-wana rôhonykre.

20 Txuu heka ilybyhykŷlemy relekre. Ahādu isòhòkŷlemy relekre. Iribi tahe Inynyrytxu-ò rehemynykre. Kia txu awimy roikre. Inynyrykòdòhonykre.

21 Kia bedeu, inyō Inynyryñnimy rexitòenykeki, tii jiarŷ aritakre iòraru-ribi. Kia Deuxu rybe rare.

22 Judeu mahādu, Israeli mahādu, boholabenyke warybe-ò: Deuxu sōwemy aōna aōna witxira witxira-di, bedeòby-di riwahinyre. Inatyhymy Jesuisi Nazare hāwā ludu mahāduō riteòsinyre. Inatyhymy rare. Kaiboho heka teertyentye.

23 Kaiboho Jesuisi temyteu, Deuxu juhuu rimykremy rierymyhyre. Rexierymy rôhötinyre kawesemy bede roimy rarekreb. Kaiboho Jesuisi terubuntyentye. Kaiboho itxeo nihiķ-ki tetamadŷnytenye hâbubina debòreny-di.

24 Tahe Deuxu ritare rubu-ribi riixiadŷnyre. Wabede Deuxu ribòhonyre. Iribi Jesuisi riòlòdŷnyre. Rubu heto tii rimyôtyhy.

25 Davi juhuu rarybere iwese Jesuisi rarybekremy:

—Wanyrŷ wawana ratxireri, brebu-di watxiōkre. Tii riwawiòhenanymyhyre.
Tai wawo deysana-di ritŷxinymyhyre.

26 Wadòròtò wowydyna tamy rewahinymyhyre. Reerryre ibutumy rubuhetowo-ki awityhymy wâhâré, iribi dori aròhonykre.

27 Kai watyytby teriōte rubuheto-ki. Jiarŷ ariòre òbitityhy rare, tai waumyde rasunyôtyhy.

28 Kai tiwaerte ibutumy umytŷmyra aōmydŷnana awana aratxikreu, deysana-di tŷximy biwasŷnykre.

[Kia ibutumy Jesuisi rarybekremy Davi rarybere.]

29 Pedro ijõ rarybemyhÿre: —Tahe kiamy heka mohõtinybenyke, Waserioreboho. Davi heka aõ iximy aõkõ rarybereri. Tii tahe hâlowo-ô roire. Itityby heka kakile iny-wana ihÿre.

30 Tahe Davi Inynyrÿ deròwymy rybeduõ raremyhÿ. Deuxu inatyhyna rybe-di Davi-ò narybede. Kia tahe: Iriore rioreõ bede dinodumy kodonykrety taiòlò ryna-ki. Kia iòlò Davi rieryre.

31 Davi tahe Kristu ixixanamy juhuu narybede. Kristu umy dori rubu-ki rariõhyre. Iumyde raronyõre.

32 Jesuisi Kristu, Deuxu riixixanyre. Ibutumy inyboho tuu robirenryre.

33 Jesuisi ronymyhÿre Deuxu rurunawe-ribi. Iwese rarybere wese Deuxu Tatyytybythy tamy diteònnyde. Tii adee diwyde. Kiamy tahe wiji tabitenyteri, taholatenyteri.

34 Davi raòwonyõre biu-ò. Tahe kiamy rarybere:

Deuxu rarybere Inynyrÿ-ò:

—Bodonyke katxi warurunawe-ribi.

35 Aòludu awarawo-ki arisýnykre. Aòludu-di arehukre.

Kiamy tahe Deuxu Jesuisi-ò rarybere.

36 Boholake judeu mahâdu. Kaa inatyhy hyy rare. Itxeòn.nihikÿ-ki Jesuisi terubunytenyte. Deuxu tahe Jesuisi ritidire ibutu-ò wedumy, ibutu-ò Kris-tumy, aõma, Deuxu deòdýyna.

37 Tahe Pedro rybe-ki urile rôhõtinyrenyre. Tai tahe Pedro-ò ijõ erydýýna-ò rÿýraxirenryre:

—Waserioreboho, aõhebo rokotýýnyrenykre.

38 Tahe Pedro dirawyõnyde: —Bòòsebenyke aõrarureny-ribi ixyby Deuxu-ò. Idi tahe Jesuisini-di maratysebekemy aõraru ritakemy. Tai bimykre Deuxu Tyytybythy wahidýyna wesemy awo-ki rarekremy.

39 Kristu juhuu rarybere:

—Ibutumy heka Deuxu Tyytybythy bimybenykre, ariore rimykre, iny hâwâa witxira ludu rimyke. Ibutumy Deuxu dee wimy tahe rimykre.

40 Pedro relyymy raremyhÿ. Tamreny rarybere tarasamy roikemy:

—Iny bina binahakÿ-ribi bexitabenkyre.

41 Kia rityhynré heka tahe ratisebedumy roiremyhÿ. Ralore kiatxuu 3000 iny iòhòmy Jesuisi tyhydýýdu mahâdu-ò.

42 Tahe Jesuisi erydýýna mahâdu rierynamyhyre, wii ributunymy roire-myhÿ, paõ rioroororenryre wideereny: rexitõenymy roiremyhÿ.

43 Iny sohoji sohoji bede riòtiinymy rabrebumy hitxinymyhyre. Jesuisi erydýýna mahâdu bedeòby sõwemy riwinymyhyre. Aõna aõna wiwihiikÿ my riwinymyhyre.

44 Ibutumy rityhynymyhyre mahâdu, sõwemy wii riwiutyre. Ibutumy aõna aõna wimy riywinyre.

45 Taaõmydýýna, tasu-wana idi rohonyre. Wimy tahe ritxuatxuare. Ibutumy ityhydýýdu iaõkõ mahâdu dee riwahiriwahinyre. Inyõ aõna aõna rauhenykeki, tamy riwahinyre.

46 Deuxu dohodýýna heto-ki txuõ txuõlemy wii ributunyre. Tahe tota hetomy paõ riyreriyrenyre. Riroxirenryre ibutumy teysarenymy wii wese rôhõtinyrenyre.

47 Tuu realàrenyre Deuxumy. Ibutumy iny hâwâhakÿ mahâdu awimy tai raharenryre. Deuxu rimyre txuõ txuõ lemy ralore mahâdu kia ritakemy.

3

¹ Pedro, Joaō-wana rare Deuxu dohodūȳna heto-ò rexitōenykemy, inataō òra bedeu.

² Deuxu dohodūȳna heto ijō inyō rininire, ijō ruxerahaky. Txuō txuōlemy hābu tibina ridyhyyhyymy iny tamy reamyhŷre. Tamy iny ralōmyhŷkeò tamy nierumy rexitōenykemy. Tii tuu hyy uladumy reareu ihyy itibinare.

³ Pedroboho rirōnyrenyre, hābu tibina tuurenry robire. Nierumy tahe tamyreny rexitōenyre.

⁴ Pedro juhu tamy retehere idi rarybere:

—Bedeteheke wadiren.

⁵ Tai hābu retehemy ronyre, nieroō iribi riwykemy rōhōtinyre.

⁶ Pedro rarybere:

—Aō ijōkōre, womati tŷrŷrhŷkŷ ijōkō, pratakō. Tahe aōbo idi watxirerile ta adee ariawahinskyre. Jesuisi Nazare hāwāludunimy adee ararybekremy idi mariakremy. Kia deytamen adee ariawahinskyre.

⁷ Pedro, hābu debō rimymy ritamadūȳnyre. Aōwesele iruru iti-ò ralore.

⁸ Hābu rexiwatxinyymy tahe, ririradūȳnyre. Ihyy ralore dohodūȳna heto-ò. Deuxu dee deysamy rexiwatxinyymy ralore.

⁹ Ibutumy iny idi retehere rariarerimy, Deuxumy reälärerimy.

¹⁰ Inyō rarybere: —Tii ijō ruxerahaky-ki nierumy rexitōenymy hŷremy, inyboho tii reeryrenyre. Tai tahe idi bede riōtiinyeri timykibo aōna aōnamy rotŷnyramy.

¹¹ Hābu ta Pedro, Joaōboho werora-ki xiery. Idi tahe ibutumy ributunyre Salomaō heto ijō ahanawo-ò.

¹² Pedro kia robireu tahe, tamy rarybere: —Judeu mahādu, wadiren itxereõmy, bedeötidiyŷõomy. Jiarŷboho inyruru-di aōkō ka hābu reteytenyrenyre, Deuxu rurudile wahe.

¹³ Abraō, Ijai, Ijaō kiaboho Deuxu heka hābu riteytenyre. Tybyreny Deuxu kia heka riwinyra. Deuxu, Kristunimy riwowydynyre, rubu-ribi riixixanyraki. Kaiboho tahe Jesuisi Kristu tedytenyte Pilato-ò. Pilato tii riteönykemy ratxireriu, kaiboho tamy rarybere: —Aōkōre, tii deödūyŷõomy. Ijō biteönyke. Tai tahe rubudūyduō riteönyre.

¹⁴ Jesuisi òraru widūydu aōkō rarehyymy raremyhŷ, ityhydūydu ihŷre, òbiti widūydu ihŷre. Kaiboho tii tetxiönytenyte, tewahinytenyte.

¹⁵ Umytuedeōna wahidūydu tii rare. Kaiboho tahe terubunyte. Deuxu tahe tii riixixanyre rubu-ribi. Inyboho ierydu, iitxeredu ratximy hŷrenyre.

¹⁶ Rityhynyrekile hābu tibina reytemyhŷre. Kia hābu teerytenyte. Jesuisini tyhyna kia riwinyre. Hābu ibuturu-ò reytera, tai òbitimy raramy ratximy hŷre.

¹⁷ Jiarŷ reeryre kaiboho teeryöte aōbo tewinytemy. Tule adinodu rierykōlemy kia riwinyre.

¹⁸ Tahe Deuxu tarybe riwahinyre ihetxiu rybedu mahādu-ò kia wahe tii rarybere Jesuisi rurukremy. Idi tahe irybe uludumy Jesuisi rurure. Iwese Deuxu rarybere wesem yheka irybe uludumy rōhonyre.

¹⁹ Kaiboho ixi-txi ōhōti reakemy Deuxu-ò biòsekemy. Tai tahe aōraru aribi tii ritakre. Inynyrŷ adeereny kiditeönyke aōwihiķymy Deuxu-ribi, biu-ribi.

²⁰ Jesuisi Kristu wijityhyle kanaōkre. Aōna aōna juhu rŷimy rareke rexihudi, tahe kanakre.

²¹ Tii biukile rarekre wiji. Ijō bede tŷmyra wihiķykre iōhōmy rahudi tahe kanakre. Kia bededūynanau tahe rarybere ihetxiu rybedu mahādu.

²² Tahe Moisesi ijõmy rarybere: —Deuxu rybeduõ kedelekre asõ, aijoi-ribi tii rarekre. Iwese Deuxu riwatare wese rybeduõmy ararekremy, iwesele tii Innyrý kitidakre. Tamy boholabenkyre irybe aõmybo kanarybekremy.

²³ Kia, Deuxu rybedu rybe-ò inyõ roholakõkre-wana, Deuxu tii kanahukre. Kia Moisesi rybe rare, Pedro rarybere.

²⁴ Deuxu rybedu sôwemy kia bededýñanamy rarybere. Samueli juhuu rarybere. Idi sôwemy ijõ kiamy rarybere. Ihymy ta wiji kabededýñana roimyhýre.

²⁵ Kaiboho Deuxu ihetxiu rybedu roire atximahätenyteri Deuxu juhuu rarybere Abraõ-ò. Ariore-ribi iny sôwemy ruaruakre. Kia ibutumy ariore hâwâ hâwâ-ki rasñykre. Kia iny-ribi inyõ ròhonykre ibutumy iny wiöhedýñdumy rarekre.

²⁶ Deuxu tariore Jesuisi adeereny riteònnyre aðararu-ribi arahitxinykemy, arawiõhenanykemy. Kia tahe Pedro tamyreny rarybere.

4

¹ Pedroboho tamyreny rarybereu, tamyreny rehemynyre Deuxu heto dohôdýña mahâduõ, ijõ tahe kia heto itxeredu dinoduõ, ijõ, saduseu mahâduõ. Inataõ ijo tamy rehemynyre.

² Pedro, Joaõ-wana iny-ò relyymy raremyhý: —Inyõ Jesuisimy rityhynekki, tü tule rubu-ribi riixixanykre. Jesuisi dori riixixanyre. Tahe Jesuisi ixixanamy tiiboho relyymyhyreki, kia hâbu mahâdu riykaranrenyrene.

³ Taita rimyre, Pedro, Joaõ-wana. Ròtena-ò ridyre. Wijile tahe tamy ixidee roholaõrenyra, txiorotyhyreki. Biurasou tahe roholakremy riòlòdýñykre.

⁴ Iny sôwemy Deuxu rybe-ò kia txuu roholare. 5000 hâbuny, ijõ iny tule. Tiiboho Pedroboho-ò roholare. Tahe sôwemy rityhynyrenyrene.

⁵ Itxu biòwamy tahe Jerusalé-ò rehemynyre dinodu mahâdu, matuari mahâdu, judea bede ywina erydýña mahâdu. Kia ijo mahâdu ibutumy rehemynyre.

⁶ Anasi tule rehemynyre. Deuxu-ò xiwena wahidýñdu mahâdu wedu tii ratximyhýre. Tule Kaifa ijõ, Joaõ ijõ, Alexýdre ijõre. Anasi sý mahâdu tule ijõre.

⁷ Tahe dinodu mahâduõ Pedroboho ritamadýñyre ibutu kia mahâdu koò. Tahe rityýraxinyre: —Aðururudibo iny teteytedýñymahâte. Monidibo kia tewinytenye.

⁸ Ta Pedro tykymy heka Deuxu Tytybytyhy ralore. Idi tamyreny rarybere: —Iny dinodu mahâdu, matuari mahâdu, adeereny ararybekre.

⁹ Hâbu tibina aõmydýñanamy tiwatýýraxinyte-wana, adeereny kiamy ariawyñnykre.

¹⁰ Jesuisi Kristu Nazare hâwâ luduni-di kia rybe ruru-di rewinyrenyrene. Kia tahe bierybenyke. Kaiboho dorikýhe Jesuisi itxeõ nihiký-ò teukotenye. Deuxu tahe riixixanyre rubu-ribi. Tai tahe kia hâbu reytemy rýimyhýre.

¹¹ Jesuisi manaõ wesemy ratxireri. Kia-di rehure heto widýñduõ. Wiji tahe heto idile rýimyhýre. Kaiboho Jesuisi-di tehute heto widýñdu mana-di rehure wese. Wiji tahe Jesuisi Deuxu heto dinodu rarekre.

¹² Tamy inyõ rityhynyökeki, òraru-ribi ritaõthy. Ijõni aõkõ iny rityhynyke, Jesuisi nile iny rityhynyry rýikrele, òraru-ribi ritamy rýirakre.

¹³ Pedro, Joaõ-wana brebuõ-di kia rybe ritýnnyre. Tai iny bede riòtiinyrenyre, tiiboho dori tyriti erydu aõkõ roire. Urile Jesuisi-wana roiremyhý, kiale iny rieryrenyre.

14 Hābumy inyboho robirenryra juhuu itibinamy. Tai tahe inyō aōbinamy tamyreny rybedu aōkō rare, hābu tibina riteytenyrenyraki.

15 Tahe ibutumy iny dohodȳȳna heto wo-ribi riteōnyre. Tahe wimy rarybere:

16 —Aōhebo rokotȳȳnyrenykre kia hābu-di. Inatyhymy tiiboho aōwihihiky riwinyrenyre. Kia rikitxiōnyrenyōtyhy. Ibutumy Jerusalē hāwā mahādu kia riryere.

17 Tai kiamy rokotȳȳnykre. Tamy rakarybekre tiu Jesuisimy ixypy rybeōmykremy. Tai Jesuisimy rybe-di rikiixāwādīdȳȳnykemy. Inyō-ò kiamy rarybeōtyhy. Kiawese raryberenryre rybe ywidȳȳdu mahādu.

18 Idi tahe rarariōwyre Pedro Joaō-wana tamyreny rarybere: —Jesuisi nimy rybeōmy, bibedeeronyōtyhy irybemy.

19 Tahe Pedro, Joaō-wana tamyreny dirawyōnyde: —Aōbo awityhyre. Inyboho arybe arityhynykre aōbo ada Deuxu rybe aōbo arityhynykre.

20 Aōbo jiarȳboho rabirenryré, raholarenryré, kialemy araryberenykre. Inyō riwarybebinanyōtyhy.

21 Idi ta ixityre tamyreny raryberenryre, rybedȳȳokemy. Tahe riteōnyrenyre. Tamy aōwidȳȳmy rȳimyh̄ hāwā mahādu dee ruberurenryreki. Hāwā mahādu dori Deuxu réalāmyh̄re hābu riteytenyraki.

22 Kia hābu dori 40 beōra ratyremy tabeōra-di ratximyh̄re riteytenyrau.

23 Pedroboho rexitamy roirenryreu, ityhydȳȳdu seriōre örysymy roirenryre. Tahe tiiboho tamyreny relyyrenyre iwese dohodȳȳna heto wedu matuari mahādu-wana tamy rarybere wesemy.

24 Tahe wiwese wesele rōhōtinxirer wese, Deuxu-ò rexitōneryrenyre: —Kai, Waha, inyIōlōreny atximahāte.

25 Kai, ibutuwidȳȳdu tarybete: Davi, inytybyreny-di tarybete Attytybytyhy tamy ritȳnynyre, iwese tii rarybekemy. Davi eōdumy raremyh̄. Irybe tyyriti-ki roimyh̄re kiamy:

—Judeukōdu mahādu raykarananryrer. Kia awimy aōkō ih̄re. Waijoi aō òbitinadibo aōkō rōhōtinxirer.

26 Dinodu mahādu wiributunyre Deuxuòludumy rȳikremy. Tule Kristu, kia Deuxu deòdȳȳna òludumy rȳikremy.

27 Arybe-ki, Waha, kia ritidȳȳna roire. Tule Waha, inatyhy rare. Ka hāwā-ki, Herodi, Poncio Pilato, Judeu mahādu, Judeukōdu mahādu, kia ibutumy ributunyre ariōre Jesuisi òludu rȳirakremy.

28 Tiiboho riwinyre iwese kai tarybete wese, Waha, kia aōmydȳȳnanamy rȳirakremy.

29 Kai, Waha, teeryte iwese tiiboho raryberemy, aōma, rybeōmykremy. Tahe eōdu biwiōhenanykre arybe-di ih̄arele rarybekemy brebuō-di.

30 Biwiōhenanykre, Waha, eōdu mahādu, webinadu mahādu riteytenykemy. Tule aōna aōna wihihiky riwinykremy, Jesuisi, Ariōreni òraru-ki kia riwinykremy.

31 Tahe ixitōdȳȳna rexihureu, heto ramytatamy. Deuxu Tyytybytyhy ibutumy iny tykymy ralore. Tai tahe Deuxu rybe rarybemyh̄re. Brebumy aōkō tiiboho relymyh̄renyre.

32 Ityhydȳȳdu mahādu iaōna aōna-di wii riwiōhenanyre. Inyō rarybeōhyrya: —Kaa wahōrō sohōjile rare. Ibutu aōna ibutu hōrōmy rȳimy raremyh̄.

33 Deuxu Jesuisi erydýýna mahädu riwiöhenanytyhyre irybemy relyyrenyre, kia Jesuisi rubu-ribi ixixana rybemy. Deuxu teysana tamy riwahinyre tule iny sôwemy iluurenyre.

34-35 Tai tahe ityhydýýdu mahädu aõna aõnamy rasiranyõhyryra. Ityhydýýduõ ityhymy rýrakeki, taheto, tasubede rohonyre tahe nieru Jesuisi erydýýna mahädu-ò diwyde. Idi tahe tii ritxuatxuam yriwahinyre ibutu-ò timybo iny sohoji sohoji tuu rurumy rýiram.

36-37 Jyje tule kiawesele riwinyre. Tasubedeõ-di rohonyre, idi iòwy nieru diwyde Jesuisi erydýýna mahädu-ò. Jesuisi erydýýna mahädu Jyje rininire, Banabemy. Kiani inryrybe-ò riwiurõnanyre, rybe-di wiòhedýýdu kiani rare. Tii Levi mahädu rare, Xibri bedebutesydu tii raremyhy.

5

1 Idi tahe tule ijõ hãbu, Anania ninadu, tahãwyy Safira-wana tasubederenyõ-di rohonyrenyre.

2 Iòwy tahe txuralemy diwyde Jesuisi erydýýna mahädu-ò tasubede òwyreny ibutumy risyñyrenyrer.

3 Tahe Pedro tamy rarybere: —Aõherekibo Satanasi-ò taholamy araykywo-ki atxiteri Deuxu Tytybytyhy-ò taruiteri. Aõherekibo iòwyjura-di atxiteri.

4 Juhuu asubede tahonyõteu, ahõrõ rare. Aõhe, inatyhy? Inyõ adee rarybeõre idi bohonykemy. Idi tahonyteu, tahe, nieru ahõrõ rare, aõhe inatyhy. Aõherekibo aõbinahâkõmy tahõtinyteri. Hâbu-ò aõkõ heka taruiteri Deuxu dee.

5 Kia-ò Anania roholareu, rurulemy resere. Tai ibutumy iny ruberutyhyre.

6 Weryrbò tahe iumy rihetynyre. Tahe ritamadýýnymy riwyre rihâloonykremy.

7 Inataõ òra bededýýnanamy reare tahe Safira, Anania hãwyy rehemynyre. Aõ heka rieryõhyryre tahâbu rubuna rieryõhyryre.

8 Pedro tamy rýýraxire: —Tiwesemyboasu teòwynya —ahâbu rarybere wesele aõbo. Tahe tii dirawyõnyde: —Kohe, iwesele rakowõnyre.

9 Ixityre Pedro rarybere: —Aõherekibo ahâbu-wana kai taruiteri. Tii teuri-hite aõbo riwinykeò. Beteheke, weryrbò ahâbu loodýý-ribi rehemynyreri. Tule tii aradykre rubumy.

10 Tule tii aõwesele rurulemy resere. Weryrbò mahädu ralore. Tai riwyre riutoonykre tahâbu biremy roikremy.

11 Tai tahe ibutumy ityhydýýdu mahädu ruberure. Ibutumy kia-ò roholareu, tule ruberumyhyre.

12 Jesuisi erydýýna mahädu sôwemy wowydyna aõmydýýnana riwinyrenyre. Tule deytenawiwlîkõtyhy sôwemy riwinyrenyre. Ityhydýýdu mahädu wii ributunmyhyre Deuxu dohodýýna heto ube-ò. Salomaõ ubtetyhy inire.

13 Kaa hâwâ mahädu dori sôwemy ruberumyhyre Jesuisi erydýýna mahädu-ò wiutâdâ lau. Tam y rabutuõhyre ijomahädu. Ihârele tahe ijõ rityhynymyhyre, ityhydýýdu mahädu ralokemy. Aõbinatyhy my heka inyõ ityhydýýdu mahädu dee raryberenyõhyre.

14 Ityhydýýdu mahädu rasöwerenymyhyre. Hâbu, hâwyy tule ralõmyhyre Inyñrytthy-ò.

15 Webinadu mahădu iny ridymyhŷre ryò, hăwă hăwă-ribi. Tai Pedro nonana-ki riraòmy roimyhŷ byretyre-ki, herina tyre-ki. Pedro ubòrò webinadu-txi reakemy tai riteytenykemy rexinohötnyre.

16 Ibutumy Jerusalē-ribi iòhomy rŷira mahădu nadе webinadu-di, tule iny tytybybina-di didyde. Tai tahe ibutumy reytere.

17 Xiwenawidŷýdu wedu mahădu, Jesuisi erydŷýna mahădu-ò rexinaanymyhŷre. Tule kiawedu eryna mahădu riwiôhenanyre. Saduseu imahădu ni rare.

18-20 Tai tahe xiwe wedu mahădu, Jesuisi erydŷýna mahădu rimyrenyre idi rehurenyre hăwă ròtenawo-ki. Rumy tahe Inynyrŷ ūjuō riraynyre ijò, tahe ridye ahana-ò. Tamyreny rarybere: —Boibenyeke Deuxu àlâna heto-ò. Bexideòsinybenyke iny sôwehekŷ-ò. Tamyreny bitŷnybenyke timybo Jesuisi umytŷmyra inydee riwahinymyhŷre.

21 Iwese ūju rarybere wese, txuu ratŷnyreu, dohodŷýna heto-ò ralomyhŷre. Tai rierynarenymyhŷre. Tahe xiwena mahădu wedu dehemynyde, tii-wana ratximyhŷ-wana. Israeli nohöti juradŷýdu mahădu ributudŷýnyre. Ibutumy judeu mahădu, matuari mahădu bedeertyhy mahăduõ rare. Tahe soldado itxeredu-ò riteònnyre ròtena-ò iòrysyrenymy.

22-23 Tahe roirennyre. Ròtena-ki tai rahaõre. Ròòsere tamy relyyre: —Ròtena-ò rehemynyra. Txiotòbòhökylemy rŷire. Tahe reraynyreu, aõho aõkõ rare.

24 Dohodŷýna wedu xiwena wedu-wana kia roholareu, tiiboho rexierrenyõhyre aõbo riwinryrenykemy, aõhebo rotŷýnyrenykremy.

25 Iwesemy rôhötnynerikõalemy, inyõ dehemynyde. Tai rarybere: —Ròtena-ki tetidite mahăduõ, dohodŷýna heto-ki ratxireri. Iny kowa ritohonyteri.

26 Tai tahe soldado dinodu, soldado itxeredu-wana riòryre ta didydenyde ywilemy. Tamy heka aõhe risŷnyõhyre mana huna-dí tamyreny kede-hukemy heka soldado rôhötnyre.

27-28 Tahe dehemynyde ritamadŷýnyre inysõwe weduko-txi. Tahe wedutyhy rybe ritelenyre: —Jiarýboho heka juhu adeereny rarybere uritere Jesuisi nimy bede erydŷýrenykõmykremy. Ihârele tahe tuu tebedeerynytenyta ibutumy Jerusalē hăwă iny-ò. Ibutu-ò aeryna-di tariate. Wamy tarybetenyteri jiarýboho Jesuisi rerubunyrenyramy.

29 Tahe Pedro taijoi-wana rarybere: —Iwese Deuxu wadeereny rarybere wese, arityhyhyrenykre. Hăbuõ iwitxiramy wadeereny rarybeki, tiu arityhyhyöthy.

30 Kaiboho inatyhymy Jesuisi terubunytenyte. Òwòru nihikŷ itxeò-ò tetamadŷýnytenyte. Intyby Deuxu tahe rubu-ribi riixihadŷýnyre.

31 Deuxu tarurunawe-ribi debò-di biu-ò ritamadŷýnyre ibutu iòlõmy rarekemy, ibutu tarasadumy rarekemy. Tai ibutu Israeli ijoí mahădu-ò òraru bedewona ixâwina riwahinymyke.

32 Inyboho heka kia aõmydŷýnamy robimyhŷrenyre, tai heka reerymahärenyre inatyhy raremy. Inyõ Deuxu rityhybeki, tii Tatyytybythy tamy kidiwahinyke. Tii tule kia aõmydŷýnamy rarybemyhŷre.

33 Xiwena wahidŷýdu mahădu wedu tamy roholarenyre, rakyarananyrenyre, irubudŷýmy idi ratximyhŷ.

34 Tahe fariseu mahăduõ lamamy rŷire. Õnosõna erydŷýduõ tii ihŷre. Ibutumy iny tii rijemymhŷre rityhynymyhŷreki. Kamalie heka inire. Tahe tii rarybere: —Jesuisi erydŷýna mahădu-di biòlonyke urihimyò ahana-ò.

35 Idi tahe taijoi-ò rarybere: —Häbu, Israeli mahädu, bexijebenyke kia häbu-ò, aôhebo botýýnybenykre.

36 Kaiboho dori ôhötireny beabenyke Teudani-txi. Juhuu dori dinoduõmy tii raremyhý. Tii ixiolödýñihikýmy iximy rarybere. Sôwemy heka iny tii-wana raremyhý tahe 400 häbumy ihemy rare. Inyõ tahe rirubunyre rityhynymyhýre mahädu tahe iribi raubýtýre. Tahe aô heka rimýöhyre, ibutumy iõre.

37 Iwitxirau ijõ-txi ôhötireny rearenyke. Judasi inire. Tii Kalileia mahäduõ rare. Iu bede dinodu iny-di rariareu tahe, tii rexiolödýñyre. Sôwemy iny riheludunyre. Tii tule rurure. Taityhydýðu mahädu tule raubýtýre.

38 Tule wahe kahäbu mahädu rare ixinamy biteönyke. Häbu kia aômydýñana dinodukeki, aômy aôkõ relekre.

39 Deuxu tahe idinodukeki, tiu heka idi behuôtyhy. Deuxu òludu wesemy heka kai tesumahâte. Tai tahe Kamalie rybe-ò ibutumy rityhynyrengre.

40 Didyde he Jesuisi erydýña. Rihetenyre. Idi tamyreny rarybere: —Rybeõmyke Jesuisi nimy. Tahe ixinamy riteönyre.

41 Tiiboho iribi rexitarenyre, reysatyhymy ratximyhý, Jesuisini òraru-ki dorikýhe tiiboho aôhökýmy rotýýnyrenyraki.

42 Txuõ txuõlemy Rybewihiký ritýñnymyhyrenyre dohodýña hetomy dori, heto hetomy tiiboho rarybehymy rýmyhýre: —Jesuisi inatyhymy Kristu rare, Deuxu deòdýñamy nade.

6

1 Tahe ityhydýðu rasôwetyhynymy rýiramyhý. Iu ityhydýðu wytese mahädu-ò rýsña riwahinyhyreu, grego rybedu rexinaanyhyhýre rýsña wahidýðu mahädu dee. Judeu mahädu wytese sôwemy rýsña ritamyhýrenyre waratyrereny. Kia wesemy heka judeukõdu mahädu rarybere.

2 Jesuisi erydýña waò inatxi reurò mahädu, ibutumy ityhydýðu didydenye kia aômydýñana-ò roholakemy. Tahe raryberenyre: —Deuxu rybe erydýr rikiixâwidinyrenykeki, wytese rýsña ariwahinyrenykemy, kia heka òbiti aôkõ rare.

3 Tai tahe kaiboho häbu mahäduõ bitabenyeke ayreny-ribi debò inatxi reurò häbumy bitabenyeke. Häbu tyhydýñale, Deuxu Tyytybytyhy-di týximy rýiralemy, iny bedeeryhykýle, kiaweselemy häbu bitake. Tiiboho dori aôna aôna ywisidýðumy roirekre, kiawesemy iaômysýdýñarenykre.

4 Tai jiaryboho arexitõenywähärenykemy watxiwähärenyre. Deuxu rybemy arierynanymahärenyre. Kiawese Jesuisi erydýña mahädu rarybere.

5 Ibutumy heka tuu raryberé, tamyreny awire. Tai tahe häbu mahädu ritarenyre. Estevaõ ijõre, tii Deuxu Tyytybytyhy-di týximy rýira, tatyhyna-ki týximy rýira. Filipi ijõre, Prokoro ijõre, Nikanu ijõre, Timao ijõre, Parmena ijõre, Niolau ijõre, Niolau tahe Atxiòkia mahädu juhuu rare. Judeu bede erydýña tyhydýðu juhuu tii rare.

6 Ityhydýðu mahädu tiiboho didydenye Jesuisi erydýña mahädu-ò. Deuxu-ò rexitõenyrenyre tahe Jesuisi erydýña ityre tebò ritidirenre.

7 Deuxu rybe heka ibutu ijomahanamy rýire. Ityhydýðu mahädu-ò sôwetyhymy tamy ralòmyhýre Jerusalë hâwâ-ki. Xiwena widýðu tule sôwemy Jesuisi rityhynyre.

⁸ Estevaõ heka Deuxu luuna sôwemy ratximyhŷre. Sôwemy Deuxu ruru-di ratximyhŷre. Deuxu urihixina nihikŷmy inyko-ò riwinymy raremyhŷ. Aôdeytenawiwikhŷ wesemy tule riwinyre.

⁹ Kowa hâwâ-ki tahe judeu dohodýyna heto iwtixira rŷimyhŷre. Libertu mahâdumy rexininire taijoi. Imahâdu Sireneu ludu rare, ijõ Alexýdria hâwâ luduõ rare. Tiiboho doidenyde Estevaõ-wana rybe ritxiõnykemy. Silisia bede luduõ-ribi, Afia bede luduõ-ribi tii-wana doidenyde.

¹⁰ Estevaõ rarybere bedeerynihilikŷ-di. Kia mahâdu tahe irybe weseõre. Estevaõ dori, Deuxu Tyytybytyhy-di ihŷre.

¹¹ Tai tahe hâbuõ-ò raryberenye: —Kaiboho heka Estevaõ dee maruibenykre. Jiarýboho dori araöwynyrenykre. Kawesemy maruibenykre, my: —Jiarýboho Estevaõ rybe-ò raholamy râiwhârenyre. Tii Deuxumy aõbinahakŷlemy rarybemyhŷre, Moisesimy tule.

¹² Kia-ki heka Estevaõ dee iny raykarananyre, judeu matuari mahâdu tule tamy raykarananyre. Ibutumy Estevaõ òrysymy roirenre tahe rimyrenyre, ridyrenre rybe ywisdýyna-ò.

¹³⁻¹⁴ Tahe ruidu mahâdu didydenye. Tahe tiiboho raryberenye, my: —Ka hâbu heka Deuxu dohodýyna hetomy ibinamy narybede. Tii rarybere Jesuisi Nazare ludu iny dohodýyna heto kidibòhonykre. Jesuisi iny aõmydýynana kidiwitxiranykre, ibutumy Moisesi inydeereny riernyanyre.

¹⁵ Ibutumy iny ywisdýyna mahâdu Estevaõ-ò retehere. Iòsana, ýju òsññwesehekŷlemy tamy rôhôtinyrenyre.

7

¹ Tahe xiwe wedu Estevaõ-ò rŷýraxire: —Kia aõbohe inatyhy rare.

² Estevaõ tahe dirawyonyde. Wanrybaho, Wahaboho, Ijyymy adeereny arelyykre. Warybe-ò boholabenye. Mesopotamia bede-ki Deuxu biu-ribi rexitynnyre Abraõ-ò, inytybyreny-ò, Harâ hâwâ-ki rasñnyõreu.

³ Tamy Deuxu rarybere: —Abede-ribi boibenye. Alahi riòkore mahâduy-ribi makre. Manakre ijõ bede-ò adee dori asýbede ariurihikre.

⁴ Iribi tahe Abraõ Kadeu mahâdu bede-ribi roirenre Harâ hâwâ-ò tai rasñnykemy. Iribi tahe tyby rurureu, Deuxu kaò didyde ka bede-ò titxibo kaiboho wiji tasñnymahâtemy.

⁵ Abraõ-ò sýo riwahinyõre timy urihimyòõhy. Tahe idi tamy riwahinykemy, iriore-ò riwahinykemy Deuxu tamy rarybere. Abraõ irioreõre, ihârele Deuxu tusñymy tamy rarybere.

⁶ Tule Deuxu tamy rarybere: —Ariòkore ijõ bede-ki rasñnykre 400 beðramy. Kowa ariòkore heka deôdu wesemy raaõmysõdýÿkre. Iwedu mahâdu heka ibinamy idi rarekre.

⁷ Jiarý tahe iny ariowynykre, Deuxu rarybere, ibinamy widi rýira mahâdu. Iribi ka bede-ò kòdôhonykre wamy kaki reàlâmhykemy.

⁸ Idi urihixinaõ Abraõ-ò Deuxu riwahinyre, töhöti itxi reakemy. Uladu notyyresyna aõmydýynana tamy riwahinyre. Idi tahe Ijai reareu, Abraõ Ijai noty riorore debò inataõ reurò txu-di. Iribi tahe Ijai tariore Ijaò ritôtykyorore. Iribi tahe Ijaò tariore notyky riorore. Tiiboho waò inatximy riorenaduõ roire. Inatyhymy tiiboho inytybyreny rare.

⁹ Idi waòsohoji inytybyreny mahâdu Jye dee rexiwobinanymyhŷre. Idi rohonyre Egito-ò ramyhŷre mahâdu-ò. Tahe Deuxu tii-wana raremyhŷ.

10 Iaõhõkýmy dýýnana-ribi Deuxu ritamyhýre. Egito iõlõ, Faraõmy ninadu rare. Deuxu heka Jyje luumy Faraò risýnyre. Faraò rue-ò heka Jyje bedeerydýýna sõwemy ratximyhýre. Faraò ibutu dinodumy Jyje risýnyre. Tule Iõlõheto-di itxeredu tyhymy Jyje ronyre.

11 Ramamy rubu nihiký dehemynyde ibutusu-ò, Egito-ki, Kanaã bede-ki. Sõwemy iny aõhõkýmy rotýýnyre. Intybyreny rýsýnaõ-ki rahaõhyre.

12 Egito maixõmo rýimyhýreò, Ijaò roholare. Tahe intybyreny riteõnyre iõrysymy.

13 Idi tahe ixityre iõrysymy riteõnyre, Jyje tamyreny rexideõsinyre. Tai tahe Faraò Jyje sýmahädu rieryre.

14 Tahe tyby-ò Jyje tarybe riwahinyre tamy sýmy kanakemy ibutu imahädureny-wana. Tiiboho 75 inymy rimyre ibutumy.

15 Tai tahe Egito bede-ò Ijaõboho roirennyre. Iribi tahe Ijaò rurure. Idi tahe ibutumy intybyreny rurure.

16 Tahe iumyreny diwyre ritoonyre wabede-ò, Sikeni hãwã-ò. Abraõ kia wabede juhuu riwyre nieru-di, Emo riõre-ribi.

17 Deuxusý-ò wahidýýna juhuu rarybere Abraõ-ò. Ibededýýnana iõhore Deuxu tamy riwahinskyemy. Inyboho Egito-ki rasõwemyhýrenyre.

18 Ikonanau tahe iõlõ iwitxiramy röhönyre Egito bede iõlõmy. Tii Jyje rieryõre.

19 Tii iny ijoi riitxenannya myhýre. Tii heka ibinatyhyre intybyreny-ò. Uladu-di heto-ribi rehukemy riteõnyre. Tai iny riõrereny ituerenryre.

20-21 Iu tahe Moisesi reare. Tii uladu ruxeratthyre. Tii tahetotyhykile raumynyre inataõ ahädumy idi rýire. Heto-ribi dòhönydeu, Faraò riõre rimyre itibiedýýmy tariõre wesemy.

22 Ibutumy Egito bedeerydýýnana tamy riernanyre. Tii heka rexiołonyre rybedunihikýmy aõmydýýna widýýdu nihikýmy.

23 Moisesi iny inatxiwa itue beõra-di rýireu, tamahädu, Israeli mahädu roramý nade.

24-25 Egito mahäduõ Israeli mahäduõ rihetenynyre, Moisesi tuu robire. Tahe Moisesi tii rirubunyre, Israeli mahäduõ riwiõhenanykemy, Egito mahäduõ rexiowynymy. Deuxu Moisesi debõ-di iny ritakre. Kiamy tahe Moisesi mahädu rierykremy Moisesi röhötinyre. Tahe aõkõre rieryõhyre.

26 Ijõ txu biõwamy tahe Israeli hãbu inatximy wiwana ròrenymy hý. Moisesi ronyre iyreny-txi riixãwididýýnykemy. Rarybere: —Kaiboho seriõre toite, aõherekibo wii tehetenytenyteri.

27 Kia õhötedu Moisesi ritorunyre rarybere: —Mobo he wawedurenymy arasýnyra, awaywisidýýdu renymy.

28 Kai biwarubunykekõ aõbo, iwese kau Egito mahäduõ terubunyte wensem.

29 Kiarybe-ò roholareu, Moisesi rahenryre Midiä bede-ò rasýnykemy. Idi tahe inatxi Moisesi riõremy kowa reare.

30 Iny inatxiwaituemy beõra-di bededýýnana riwyre. Tahe Sinai hãwälõ bederahy-ki raremyhýu, ýjuõ tamy rexitynnyre bede rade tòbòhökýy-ki tamy roomyhýre.

31 Moisesi kiamy dobideu, bede riõtiinyre. Tamy itxeremy rehemynyre. Tahe Deuxu rybe-ò roholare.

32 Jiarý boreny Deuxu watxireri, Abraõ Deuxu, Ijai Deuxu, Ijaò Deuxu. Tahe Moisesi rubberutyhyre, timy heka tamy reteheõhyre.

33 Tahe Deuxu tamy rarybere: —Awa bitake, suu awarawo ludu dori, brebuna rare. Jiarý heka Deuxu watxireriki, biwatyhynyke.

34 Wiji tahe waijoimy rabireri Egito-ki. Tiiboho aôhökýmy rotýñyrenyre. Ibru-ò raholareri, iohitxi-ò raholareri. Jiarý heka aditadenykre iribi. Manake, Egito-ò arateónykre. Kia heka Deuxu rarybere Moisesi-ó.

35 Ka Moisesi heka Israeli mahädu juhuu teramy reare. Tamy rarybere juhuu mobo wawedurenymy arasýnyra, waywisidýðurenymy. Tiile heka Deuxu riteónyre idinodumy rarekemy, tarasadumy rarekemy. Bederade tóböhöký ÿju, heötywoludu, iwiöhedýðure.

36 Tahe Moisesi Egito-ribi iny ritamyhýre. Egito bede-ki bedeeryna aõna aõna wiwihihký-wana. Iwese ahohokýbesö-ki tule bederahy-ki iny inatxi-waitue beðoram y aõmydýñana wiwihihký riwinyre.

37 Kaa Moisesi heka rarybere Israeli mahädu-ò: —Ayreny-ribi, amahädu-ribi rybedu nihikýmy Deuxu kiditamadýñykre iwese riwatamadýñyre wese.

38 Kaa Moisesi taijoi-di wii ributunyreu, bederahy-ki ihýmyhý inftybyreny-wana heka ratximyhý. Ýju-wana tii ratximyhý Sinai hâwälö-ki iu tamy rarybere. Deuxu rybe tyhy iru-di ratximyhý. Tahe rybe bede ywina heka Moisesi-ò Deuxu riwahinyre inydeereny kidiwahinskyem.

39 Tahe inftybyreny ityhydýñ deramy rare. Reòbyõrenyre. Ixybyle Egito-ò ròosekemy röhötinyre.

40 Tahe iny Araõ-ò rarybere: —Ritxoo deuxuõ inydeereny biwinyke in-ykorenymy rakemy. Moisesi, Egito-ribi iny ritarenyre, tahe titxibo ihýre reerryrenyore.

41 Kiatxu tahe broreni rioreõ riwinyre. Tahe xiwemy ritoonyrenyre iko-ò, ritxooko-ò. Rexideysanyrenyre aõbo tebò-di riwinyrenyreki.

42 Tai tahe Deuxu rexitare iribi, taina rityhynykemy. Iwese rybeduõ iu tyyriti-ki riritinyre wese:

—Israeli mahädu, kaiboho xiwena tetoonyenye, iròdu xiwena tetoonyenya. Wadee aõkõ tahe kia tetoonyenya 40 beðoram y bederahy-ki.

43 Kaiboho tewytenyta ritxooheto riore. Mòlökì inire, aritxoo deauxuni. Tule Renifa taina ijõ aritxonire. Kia tewytenyta, tetyhynytenyta wahe. Tai tahe arateónyrenyreki Babilonia weribihiký-ò wahe.

44 Inftybyreny heka Deuxu rybe bede ywina tyky heto riwinyhýre bederahy-ki. Iwese Moisesi-ò Deuxu riteónyre wesemy kia riwinyhýrenyre.

45 Iribi tahe inftybyreny tatyby-ribi tyky heto ritare, tii-wana riwymyhýre kabede-ò, Josue tadinodu-wana. Iu Deuxu iko-ribi riteónyre, ibutumy tai sý mahädu tii-wana riwymyhýre, ihyy tahe Davi reare.

46 Deuxu heka sõwemy Davi luure. Davi heka rexitönenyre Ijaò Deuxu dee heto riwinykemy.

47 Tahe tii aõkõ riwinyre, Salomaõ iwidýðure.

48-49 Deuxu biukisýdu tahe hâbu widýyna heto-ki rasýnyõmyhýre. Iwese Deuxu rybeduõ rarybere wese:

—Biu tahe warynana rare, bede tahe wawa elehyna rare. Timybo inyõ wadee heto riwinyke, Inynyry ñ rarybere. Iwo-ki tahe waelehyna arihynyõkre.

50 Deuxu rarybere:

—Ibutumy aõna aõna jiarý rewinyre.

51 Tahe Estevaõ rakonananyre he tamyreny rybena heka ròhönyre: —Kaiboho araykytererenyre. Deuxu Tyytybythy rybe-ò taholaõhyymahätenyte. Iwese iny tybyreny riwinryenyre wesemy.

52 Ibutumy Deuxu rybedu mahädu-ò ibinamy iny tybyreny riwinymyhyrenyre. Tiu ihetxiu Deuxu òbiti hääbu kanakeò, tiiboho raryberenyre, rirubunyre irybedu. Kaiboho tahe Deuxu òbiti hääbu-di ijõ-ò tewahinytenye, terubunytenye.

53 Deuxu bede ywina ÿju mahäduõ adeereny diwahinydenye, kia bede ywina kaiboho tetatenyte, tahe tetyhyynyõhyymahätenyte.

54 Tahe kiamy Estevaõ rarybereu, tiiboho heka rebure nihikÿre. Urile txyde-ki ruruamyhÿre tamy.

55 Estevaõ tahe Deuxu Tyytybythy-di iwoki ratximyhÿre. Tahe biu-ò retehere: Deuxu loosõnamy robire. Jesuisimy robire lamamy rÿire Deuxu rurunawe-ribi.

56 Tahe Estevaõ rarybere: —Jiarÿ wa rabireri biu juxahakÿmy. Jesuisimy rabireri Deuxu deòdÿyna. Lamamy heka rare Deuxu rurunawe-ribi.

57 Tahe ryrymyhyre, töhöti ritòbonymyhyrenyre, raijeranyre tamy.

58 Ridyre hääwã-ribi, mana-di tahe tamy rehumyhÿre, rirubunyrenyre. Erydÿyna ijyydu tahe taderamy ririrenyre Saluko-txi tamy riyrubunykemy.

59 Iu mana-di rehureu, Estevaõ rexitõenyre: —Wanyrÿ, Jesuisi, watyytyby kai bimyleke awana ararekremy.

60 Tahe tatiowotimy resere, ryryre: —Wanyrÿ, kia òraruna iòwydÿyomyke. Idi tahe rurure.

8

1 Salu tahe kia òbitimy raremyhÿ rôhõtinyre, Estevaõ rurureu.

2 Iribi tahe ityhydÿdu mahädu aõhökÿmy rotýñymyhyre. Judeia wedu mahädu dori, iõludumy rÿimyhÿre. Tai tahe ityhydÿdu sohoji sohoji Jerusalë hääwã-ribi ròhönyre. Urile Jesuisi erydÿyna mahädu sohojile rÿire. Judeia bede hääwã mynamyna robýtÿre, Samaria bede-ò tule. Tahe hääbu ityhydÿduõ Estevaõ umy riwyrenyre rihäloonykremy. Tahe rahinymyhyrenyre, rirajuamyhÿrenyre.

3 Salu tahe ityhydÿdu mahädu hudumy. Wii risýnymyhyre. Ihetorenywo-ò ralòmyhyre tahe ridymyhyre hääwy, hääbu, ròtenawo-ò riròtenykemy.

4 Iu tahe ityhydÿdu mahädu ijõ bede-ò roire mahädu Deuxu rybemy relyymyhyre ibutu hääwã-ki.

5 Filipi ijõ raremyhÿ. Tii Samaria hääwã-ò rehemynyre. Tahe Kristumy tamyreny relyyre.

6 Iny sõwemy rityhyynyrenyre aõmybo Filipi rarybemyhÿremy. Tahe deyt-edÿyna wiwihiikÿmy iny robimyhÿrenyre, tyytybybina deòdÿynamy tule robirenyre.

7 Tahe riteõnyreu, tyytybybina iny-ribi ròhönyre, rirajuamyhÿre. Tule iny webinadu raraserasemy roimyhÿre, tule inytiere-wana. Tahe ibutumy riteytenymyhyre.

8 Tai tahe ka hääwã-ki deysana nihikÿ rÿire.

9 Samaria hääwã-ki tahe hääbuõ raremyhÿ. Simaõ inire. Tii wodohonana widÿydu ihÿre. Iny riitxenanymyhyre. Tahe riòtiinyrenyre. Tii iximy rarybemyhÿre moõ wiwihiikÿmy raremyhÿmy.

10 Ibutumy iny tii rityhynyrenyre, hābu wedu mahādu tule, hābu aōtxile mahādu tule. Tīboho raryberenyre: —Simaō Deuxu ruruna rare. Ruruna nihikȳ inire.

11 Tiu bedeu aōkō iny riitxenanymy raremyh̄y, riōtiinyrenyre. Tai tahe rityhynymyh̄yrenyre.

12 Iu tahe Filipi Jesuisi Kristunimy, Deuxu òlònamy tamy relyymyh̄re. Tai tahe rityhynymyh̄re, raratysebemyh̄yrenyre.

13 Iribi tahe Simaō itxenadŷydu tule Jesuisimy reōbyre, raratysebenyre. Tahe Filipi-wana ihyy rōirenyre bede ötiidŷyna-di retehemyh̄re aōbo Filipi riwinyremy.

14 Samaria hāwā mahādu tahe Deuxu rityhynyre. Kia-ò Jesuisi erydŷyna mahādu roholare Jerusalē-ki. Tai tahe Pedro Joaō-wana riteònnyrenyre kowa-ò.

15 Rehemynyrenyre, Deuxu-ò rexítönenyrenyre Deuxu Tyytybytyhy tamy kanakemy.

16 Inyō dori Deuxu Tyytybytyhy-di rŷiōmyh̄y. Urile Jesuisi Inynyrñi-di ratatisebedŷymy rŷiramyh̄.

17 Tahe Pedro Juaō-wana tebōreny ityrereny ritidire. Tahe Deuxu Tyytybytyhy tamy nade.

18 Kiamy Simaō robire, aōma, debòtidina-di Deuxu Tyytybytyhy nade.

19 Tai tahe tamy rexítönenyre: —Ka heka wanieru rare. Bidiwahinskye kia ruruna. Tahe inyō tyre wadebò aritudikeki, tamy Deuxu Tyytybytyhy kanakemy.

20 Tahe Pedro tamy dirawyonyde: —Aōkōre, anieru rakemy watxireri awanale rububede-ò. Deuxu ruruna dori anieru-di biwykemy mohōtinyke.

21 Kia heka aōmysŷdŷnakōre wayreny-ki. Arayky, awo, òbitimy aōkō ratximyh̄re Deuxu dee.

22 Mabedewomy atximahāke aōraruna-ki, aōbo tahōtinyte. Bexitönenye Inynyrñ-ò tii òsana aōraruna-ribi araixāwididŷyñkre.

23 Kai dori texiwaritinymahāte. Aōraruna adi nararotinymyh̄de.

24 Tahe Simaō tamy rarybere: —Wadée bexitönenybenyke Inynyrñ-ò, kia aōkō waki kŷnyikemy, aōmybo tarybetenyteki aōbo.

25 Iribi tahe, Pedro Juaō-wana Inynyrñ rybemy rarybemyh̄yrenyre, relyymyh̄yrenyre tai. Sōwemy Samaria bede hāwā hāwā-ki Rybewihikȳ relyymyh̄re, Jerusalē-ò rōoserenyre.

26 Filipi Samaria hāwā-ki raremyh̄y. Tahe Inynyrñ ūjuō tamy rarybere: —Bexiywinyke, make ibò-ò. Kasa hāwā ryhykŷ bimyke. Jerusalē-ribi ryy rare, bederahy-ki rare. Tahe Filipi rare.

27-28 Tahe inyō-wana wibymy reare. Tii Etiopia bede luduō rare. Etiopia bede iòlò hāwyō rare. Kanasi inire. Inieru-di itxeredu kahābu rare. Tii enuku rare. Tii rōosereri Jerusalē-ribi. Kowa Deuxu realàamy rare, tahe tasŷ-ò rōdsere iawarutewedile. Isaia Deuxu rybedu tyririti-di rariamy tii ronymyh̄re.

29 Deuxu Tyytybytyhy Filipi-ò rarybere: —Make, awarutewe-ò, mariake ibire-di.

30 Tahe Filipi tamy raijaranya. Roholare tyrriti-di rariarereri. Tahe Filipi rŷyrahire: —Kai aōbo teeryte aōbo rare, aōdibo tariateri.

31 Tahe dirawyonyde: —Aōkōre, inyō dori wadée ritŷnynyōre. Timybo arierykremy. Manaōwonyke wabire-ò bodonyke. Tahe Filipi raōwonyre.

32 Tii kia-di rariarerri tyyriti-ki:

—Iwese iny budoeni rubudýýdu-ò riwyre wese, tii iwesele ridyrenyre. Budoeni-ribi iny isira riororeu, rirajuaõlere. Iwesetyhyle Tii rarybeõlere.

33 Iehehenamy tamy raryberenyre wese hâbu ehehe wesena, òbitimy aõkõ idi riywinyrenyre. Inyõ rarybeõtyhy iriõkõremy, iumy dori bede-ribi ituera.

34 Tahe tii Filipi-ò rarybere: —Wadee manarybeke momybo rybedýýdu rarybereri, iximy aõbo ada ijõmy aõbo.

35 Tahe Filipi kia Tyyritidile rexidelenemy relyyre. Jesuisimy Rybewihiký Týmyramy tamy relyyre.

36 Rydi rariamyhýre idi rehemynyrenyre beõ-ò. Tahe tii Filipi-ò rarybere: —Kowa bera rare. Biwaratisebenykekõ aõbo, adee awikeki.

37-38 Tahe Filipi dirawyónyde: —Awire wadee. Inatyhymy arayky-ki tetyhyntyte-wana, aratisebenykre. Tahe rarybere: —Retyhynyre, inatyhymy Jesuisi Kristu Deuxu Riõre raremy. Tahe tewe irira riixâwidinykemy riteõnyre. Tahe itewe-ribi röhonyra, bera-ò riberenyre. Tahe riratisebenyre.

39 Bera-ribi rotuoreu, Filipi aõwesele iõmy reare. Inynyrý Deuxu Tyytybytyhy ridyre. Hâbu ixypy Filipimy robiõhyyre. Tahe tary-di rariamy rare. Teysanatyhy-di týximy rare.

40 Idi tahe Filipi rexilleryreu, Asoto hâwã-ki rehemynymy raremyhý. Iribi tahe Rybewihiký-di relyyre ibutumy hâwã hâwã-ki. Ikonana tahe Sesaria hâwã-ò rehemynyre.

9

1 Salu rarybemy raremyhý, Inynyrý Jesuisi ityhydýýdu mahâdu rubudýýmy. Tii rarybemy raremyhý Deuxu dohodýýna heto wedu-ò.

2 Tamy rexitõnenyre: —Arybe tyyriti ariwykremy watxireri Damasu hâwã dohodýýna heto wedu-ò. Tai tahe kowa-ki ityhydýýduõ-txi areakeki, aõtxile hâbu hâwyy aõbo, aridykemy Jerusalë hâwã-ò, arirõtenykemy.

3 Tahe iõhõmy Salu rare Damasu hâwã irõte iõhõ-di, idi tahe loosõnahaký Salu tyre resere.

4 Tahe bede-txi resere, tahe rybeõ roholare: —Salu, Salu, aõhererekibo aõna aõnamy ibinamy wadee tatýýnymahâte.

5 Tahe tamy rarybere: —Mowexe, Wanyrý atxiteri. Tahe rirawyónyre. —Jiarý Jesuisi watxireri, aõna aõnabina binamy wadee tadotýýnymahâte wahe.

6 Myike, mariamy tahe hâwâhâký-ò malokre. Taita inyõ adee rarybekre aõhebo botýýnykremy.

7 Tahe Salu ijoi riöryre rybeõhyy rýimyhý. Rybe-ò roholare, tahe tuu robiõhyyre.

8 Salu suribi rýireu, iruetà wesele heka ratximyhý. Tahe hâbu tii-wana ihýmyhý heka iaxiõ-ki idi rimymy idi rare Damasu hâwã-ò.

9 Tahe hâwâhâký-ki txu inataõ txu idi rýire aõmy robiõhyyre, riroxiõhyyre, bemy riõõhyyre.

10 Damasu hâwã-ki ityhydýýdu wihihiký rasýnyre. Anania inire. Wanyrý Jesuisi tamy rarybere rasi weselemy: —Anania. Tahe rirawyónyre: —Aõbo rare, Wanyrý, kakile watxireri.

11 Tahe Jesuisi riteõnymy rarybere: —Myike, make òbitiry-ò, Judasisý heto-ò. Tai bitýýraxinyke titxibo Salu ratxirerimy. Tarso hâwâludu tule rininire. Tii wiji wadee rexitõenyreri.

12 Tii umy robireri tarasi-ki. Kai tehemynyteri wese, irue-ò ebò bitidikemy, biteytenykemy.

13 Anania Jesuisi-ò rirawyònrya: —Wanyrÿ, sôwemy kia hâbumy rybe-ò raholara. Aõbina binamy ityhydûdu-ò risyñmy raremyhÿ Jerusalë-ki.

14 Deuxu dohodûna heto wedu tyyriti diwyde kaki ityhydûdu rutysyñy rirutekemy.

15 Tahe Innyrÿ tamy rarybere: —Aõwaxina tamy makre, Jiarÿ dori, kia retara wadée aõmysydydu nihikÿmy rarekemy, judeukôdu mahâduko, iõlörenyo, tule Israeli mahâduko wanimy rarybekre, aõma, warybetymyra whikÿmy.

16 Tamy aritýnynykre tiwesebo aõhôkÿmy rotûnykre wanimy rybeòraru-ki. Kia ibutumy Jesuisi rarybere Anania-ô.

17 Idi ta Anania rare tamy Judasi heto-ki. Ralomy rahudi, tahe, tebò ityre ritidira. Tahe rarybera: —Salu, waseriore, Innyrÿ adee riwateònrya. Tiile, Jesuisile heka ryro-ki adee rexitynnyre. Tiile heka riwateònrya arue ritxuakemy, tule Deuxu Tyytybytyhy atykmy ralökemy.

18 Tahe aõwesele irue-ribi rejnjura aõ yjy wesele. Tahe ixityre robira. Idi rÿmy rahudi tahe, Anania riratysebenyre.

19 Idi riroximy rahudi tahe, inatyhymy raruruterenyre. Tahe Damasu hâwâ-ki tiwese txubo idi rÿire kia erydûna mahâduy-ki.

20 Idi dohodûna heto-ki rybe ritûnyre. Rarybere: —Jesuisi heka Deuxu Riòrele rare. Kiawesele rybe-di ritynnymyhyre.

21 Tahe uri ijohonadu mahâdu urile bede riötiinymy rÿimyhy. Tahe inyô rarybere: —Kia aõ heka ityhydûdu rubudûdule ratxireri, Jerusalë-ki. Kiale heka kaõ nade ityhydûdu ritaataamy ridykemy dohodûna heto wedu-ò.

22 Salu tahe ire riixiòlòdûnymyhyre. Judeu Damasu hâwâ ludu reryôhyymyhy aõmybo rarybemy. Tii rarybere: —Jesuisi Kristule rare, Deuxu deòdûna rare.

23 Tiwesetxubo txu idi rÿidi tahe judeu mahâdu rarybere irubudûnymy.

24 Tahe Salu rierymy rÿimyhy tahe inonana-ò rexiywiny my rÿimyhy. Rumy tahe, txumy hâwâ ijò-ki rirubunykemy retehemy rÿimyhy.

25 Tahe ijò erydûna mahâdu weriri nihikÿ riwinyre. Rumy tahe Salu riòlòdûnyre ôtity nihikÿ kanaweribi-ô, hâwâ ahanaube-ô.

26 Salu Jerusalë-ò rehemynyreu, ityhydûduky-ò ralökemy ratxireri, tahe urile ilau ruberumy rÿimyhy. Erydûna mahâdu rôhötinyre: —Tii ityhydûdu inatyhy aõkô ratximyhyremy.

27 Banabe tahe rityhynymy ridyre Jesuisi erydûna mahâdu-ò. Tahe relyyre iwese Jesuisi Salu-ò ryki rexitynnyremy tamy raryberemy. Tule relyyre iwese Jesuisinimy Salu rybe ritûnydûnymyhyremy, Damasu hâwâ-ki.

28 Tahe taihy Salu ratximyhyre. Tiò tiôle reamy ratximyhyre rybe ritûnydûnyreremy ihÿre, ruberumy aõkô.

29 Salu rarybera gregor rybe heka erydûna mahâdu-ò. Widee raryberemyhyhyrenyre. Idi tahe kia mahâdu Salu rubudûnymy roromymyhyre.

30 Ityhydûdu seriore kia rieryreu, tahe Salu ridyrenyre Sesaria hâwâ-ò. Iribi tahe Tarso hâwâ-ò riteònryre.

31 Idi tahe ywina reare ityhydûdu mahâduy-ki. Ibutumy hâwâ bedemy, Judeia, Kalileia, Samaria, ityhydûdu mahâdu iruruteremy relere. Ibutumy Innyrÿ dee òbitina-ki rariamyhyre, rityhynymyhyre. Deuxu Tyytybytyhy teysatyhy my tamy riwahinyre. Sôwemy tahe ralore iheki ityhydûnymy.

32 Ibutumy hâwâ hâwâmy Pedro rariamyhýre. Tule robehere Lida hâwâ-ò ijô ityhydýýdu mahâdusý-ò.

33 Tai Eniamy ninadu-txi Pedro reare heka rare. Iumy heka imyremyre-heký heka rare. Debò inataõ reurò beòramy heka herina-ki bede idî rýire

34 Pedro rarybere tamy: —Enia, Jesuisi Kristu arateytenykre. Myike, aherian biyrubunyke. Aôwesele hâbu rýira.

35 Ibutumy Lida hâwâ mahâdu Sarona hâwâ mahâdu tuu robire, tai Inynryý rityhyrenyre.

36 Jöpe hâwâ-ki hâwyi ityhydýýdu rasýnyre. Tabita inire. Kiani riwiuronyre, watxi wese heka rare. Kia heka aôwihihiký widýýdu heka rare. Aôna aôna sôwemy iny-ò riwahinymyhýre.

37 Ijôtxu heka webinadumy resere, ihyy ta, rurure. Risuhòmy rahudi tahe, ritidire hetowo ratyaluduwo-ò.

38 Laida hâwâ iôhòmy rýire, Jöpe hâwâ-ribi, Ityhydýýdu roholare Pedro Lida hâwâ-ki ratximyhýreò, tahe hâbu inatxi diteònyde Pedro òrysymy. Uritere eleôkomy kanakemy tii-wana.

39 Pedro tahe tii-wana rare. Rehemynrenyreu, tahe ridyre hetoratyaluduwo-ò. Ibutumy wytiese mahâdu robumy rýimyhýre, rubuweroram. Tahety, tatyyboho ritxeredýýnymy tamy riwinyreò.

40 Tahe Pedro rarybere ibutumy rexitakemy. Tahe rexitònerye taowotimy resemy. Tahe rexiokesere rubu-ò rarybekemy: —Tabita, myike. Tahe irue raynryre tahe Pedromy robire, tahe ronyre.

41 Pedro tebò tamy riwainyre tahe rýire. Tahe wytiese-ò, ityhydýýdu-ò ryryre. Tamy riteòsinyre hâwyi irulemy roirerimy ihýremy.

42 Jöpe hâwâ mahâdu ibutumy kia rieryre. Sôwemy iny tahe Inynryý rybe rityhyrenyre.,

43 Txu sôwemy Pedro Jöpe hâwâ-ki ihýmyhý Simaõmy ninadu heto-ki. Simaõ heka iròduty wysydýýdu rare.

10

1 Italia soldado mahâdu dinodumy raremyhý. Oreniliu inire. Sesaria-ki rasýnyre. Tii òbitimy nodu rare, isý mahâdu-wana.

2 Tii uriwahidýýna diwahinyde tule sôwemy rexitònerye Deuxu-ò.

3 Aôutxu inataõ òra bedeu iôhòmy, rasina wesemy Deuxu ýjumy tii robira, tamy rehemynyeri. Tahe tamy ryryre:

4 —Oreniliu, rimasajuar-ribi riwawyonyre: —Aôherekibo, Wanryý. Tahe ýju rarybere Oreniliu-ò: —Aexitòedýýnamy Deuxu rierymyhýre. Tule ijô-ò awahisina Deuxu rierymyhýre.

5 Biteònyke eòdubohoô Jöpe hâwâ-ò Simaõ Pedro òrysymy.

6 Tii Simaõ iròdutyky ixyidýýdusý-ki ihýre, bera ijà iôhò-ki.

7 Ýju rybedu rexitareu, teòdu inatxi-ò ryryre. Tule tasoldado mahâduy-ribi inyôwihihiký rihtixnyre.

8 Kia ibutu-ò relymy rahudi tahe riteònyre Jöpe hâwâ-ò.

9 Ijôtxu txutyetxuu, tiiboho hâwâ-ò iôhòmy ròire. Kiaule Pedro raòwonymy rýimyhý hetotyre-ò rexitònerykemy.

10 Rama risamy ratximyhý tahe riroxikemy ixi-di ihýmyhý. Rýsýna riraòmy rýimyhý. Idi rasi wesemy rôhötinymy rýire.

11 Tahe robire: biuwetyy ruamyhýre wese tuu robire. Rià wesemy aôna tamy dobehede.

- ¹² Rià wo-ki ibutumy iròdu, nawii, hemylala, aõbo dòkõnakõnale.
- ¹³ Rybeõ-ò roholare: —Myike, Pedro, birubunyke, biroxike.
- ¹⁴ Pedro rirawýonyra: —Aõkõre, Wanyrý. Kia dòkõna reròkõhyywâhâre, isuisure dori. Ixityre tamy rarybere:
- ¹⁵ —Aõbo Deuxu risuhore wese isuisumy rybeõmyke.
- ¹⁶ Ixityre narybede. Iu tahe aõwesele ridyre biu-ò.
- ¹⁷ Tahe Pedro kia aõbo raredi heka rôhõtinyreu, Oreniliu-ribi hâbu mahâdu rehemynyre. Simaõ heto riijemyhý tahe ijõhökýkile rahare.
- ¹⁸ Tahe ryryrenyre: —Simaõ Pedro aõbo kakile ratxireri.
- ¹⁹ Pedro, tatxuu rasina-di rôhõtinyreu. Deuxu Tyytybytyhy tamy narybede:
- ²⁰ —Myike tahe, bobheke. Inataõ hâbu dori araijereri. Tii-wana makre adee dori aditeónyde.
- ²¹ Tai Pedro robehere. Tamy rarybere: —Jiarý aõrysudu rare. Aõhererekibo tòitenyte.
- ²² Tahe rirawýonyre: —Oreniliu hâbu òbiti rare. Tii Deuxu dee ijohonaduõ rare. Ibutumy judeu bede mahâdu awiremy tuu rarybemyhýre. Ÿjuõ tamy rarybere aõrysomy kiditeónykremy, adee roholakremy.
- ²³ Tahe Pedro tamyreny rarybere: —Kakile inyboho rôkõrõrenykre. Ithewoludu txu, rýidi tahe Pedro tiiboho-wana rôirenryra. Ijõ ityhydýydu seriõre tule roirenryra.
- ²⁴ Ijõ hewo ludu txu Sesaria-ò rehemynyrenyre. Oreniliu tii riraõmyhýre. Taijoi mahâdu tabiòwawoludu mahâdu-wana ributunyymy rýimyhýre.
- ²⁵ Pedro rehemynymy raloreu, Oreniliu ròhõnyra heto-ribi tahe tatiowotimy iko-txi resere riwowydynykemy.
- ²⁶ Tahe Pedro ritamadýynyre. Rarybere: —Mynyike wahe. Jiarý hâbule watxireri.
- ²⁷ Tahe rarybemy ralòmyhý, sôwemy wii ributunyrerìò itxi reare.
- ²⁸ Ta Pedro tamyreny rarybere: —Judeu mahâdu iny witxira mahâdu-wana wibutudýõmy, iõhõmy wiribi riraõmy. Kia teertyentye. Deuxu dori riwaernadýynyre kia wese arõhõtinykre. Iny wiwese wiwesele raremy arõhõtinykemy.
- ²⁹ Tahe tai waõrysomy teteónyteu, aõtaximy anademy wanohõti rýire. Tai tahe adeereny arýýraxikre. Aõhererekibo waõrysomy aõtaxina teteónyte.
- ³⁰ Ta Oreniliu rirawýonyre: —Inaubiòwa txumy txu rýire tahe hâbu tyky týýrýhýký-dí wako-txi rexityñnyra. Iule wesemy tahe waheto-ki rexítönenywâhâre.
- ³¹ Tahe wadée rarybera: —Oreniliu aexitòedýyña-ò Deuxu roholara, ijõ-ò awahisina rieryra.
- ³² Biteónyke Jope hâwã-ò Simaõ Pedro òrysomy. Simaõ, iròdutyky iyx-idýyðusý-ki ihýre bera ijà iõhò-ki.
- ³³ Aõwesele tahe, aõrysomy reteónyre. Awimy tahe tateriki rahara. Inyboho kakile ributunyymy ihýrenyre, aroholakemy ibutumy Deuxu-ribi aõmybo marnarybekemy.
- ³⁴ Tahe Pedro rarybere: —Deuxu dee iny ibutumy wiwese wiwesele rare. Kia reeryre.
- ³⁵ Ibutumy bede bede hâwã ludu Deuxu rityhynykeki, aõbo tamy òbiti riwinykeki, tii Deuxu ixidee rimyke.

36 Kia rybe tahe Deuxu riwahinyre judeu mahãdu-ò. Rybewihikýywina kia diwyde inydeereny bedeerynamy. Kia Jesuisi Kristumy rarybere ibutunryñna kia rare.

37 Joaõ ijõ ratyysebenamy rarybere, idi tahe kia rybe hääletedýýmy rexide- lenyre Kalileia-ki. Tahe ibutu judeu mahãdu bedemy rarybere. Kia kaiboho teerytenyte.

38 Iwese Deuxu Tyytybytyhy, taruru-wana Jesuisi Nazare ludu tyre-ki ditxi-wide wesemy relyymyhýre. Iwese Jesuisi reamy raremyhý wesemy aôwihihý riwinymyhýremy, tule iny Diabo rururawo-ki ratxirerimy ihýre Jesuisi iribi riteðonyre, ta reteytenymyhýre. Deuxu dori Jesuisi-wana ihýre. Ibutumy kia teerytenyte.

39 Tahe ibutumy judeu mahãdu hâwâ-ki riwinymyhýre, idi itxeredumy inyboho roiremyhýre. Ihâre tahe tii Jesuisi rirubunyrenyre, òwôru itxeò nihiký-ki ritohâletenymy ritamadýýnyrenyre.

40 Inataõ txu-di tahe Deuxu rubu-ribi riixixanyre, tahe tii riteðsinyre inyõ-ò.

41 Tatarasanaõole Deuxu Jesuisi ritýnydýýnyre. Kia heka inyboho roire tii-wana riroxirenyreki, riörenyreki, iixixana hewomy.

42 Deuxu rarybere: —Jesuisi hitxidýýdu iny wiribi ywisijuradýýdu rareke, iru mahãdu dee, rubu mahãdu dee. Kiamy heka Deuxu iny-ò ritýnytedýýmy, ta inyboho rokoirekemy diwahinyde.

43 Ibutumy iny Jesuisinimy tamy rityhynykeki, iòraru-ribi iny riixâwididýýnyke. Kia ibutumy ihetxiu rybedu mahãdu rýmy rarybemy raremyhýre. Kia heka Pedro tamyreny rarybere.

44 Pedro rarybemy raremyhýu, Deuxu Tyytybytyhy ibutu rybe-ò ijomadu tyre-ki resemy ralore.

45 Pedro-wana rare mahãdu, judeu mahãdu òbiti, tahe riòtiinyre judeukôdu mahãdu-ki Deuxu Tyytybytyhy ralòmy rareki.

46 Raholare dori rybe wtxira-di raryberenyreò, tiiboho Deuxumy heka réalàmyhýre. Tahe Pedro tamyreny rarybere:

47 —Inyõ rarybeòkre, iratysebedýýomykemy, tiiboho dori Deuxu Tyytybytyhy-di ratxirenre inyweserenyle.

48 Tahe Jesuisi Kristu nimy iratysebenykemy riteðonyre. Tahe rex-itðenyenre Pedro idi iyreny-ki ijõ txumy ramyhýre.

11

1 Judeukôdu mahãdu Deuxu rybe roholamy rityhynamyhýre. Kia-ò tahe Jesuisi erydýýna mahãdu roholare kiamy ityhydýýdu seriore mahãdu tule roholare. Judeia bede ludu ratximyhý mahãdu ibutumy kia rare.

2 Pedro ixityre Jerusalë-ò rehemynyreu, tahe judeu ityhydýýdu mahãdu tuu tamy narybede.

3 Kia heka, Pedro, judeukôdu mahãdu-wana wiwo-ki atxiteri, tii-wana teroxiteri. Tai tahe ibinamy raharenyre.

4 Iribi tahe Pedro ikorenly relyyre ibutumy taaõna aõnamy. Kia wesemy Pedro rarybere:

5 —Jöpe hâwâ-ki watxiwâhâ. Tahe rabire rasinawesemy rià nihiký biu-ribi robehere-ò. Iwese inyõ iòhòti inaubiòwa-ki rimymyhýre wesemy wadee robehemy roimyhýre.

6 Tahe aõbo heka iwo-ki ratximyhýdi, retehenihikýmy râiwiâhâ iròdu de-boreheký wesemy ratximyhý iwo-ki. Abòròrò wesemy tai ratximyhý, iròdu wese, nawii wese tai ratximyhý, inyboho rirýsýõmyhýre wesemy.

⁷ Iribi raholare rybeō-ō: —Myike, Pedro, birubunyke hewa aōtxile birubunyke tibo birōkemy. Aōkōrewa Wanyr̄, tiu heka rerōōwāhāre. Judeu mahādu bede ywina heka tiu iny kia rirōōtyhy.

⁸⁻⁹ Tahe ixityre rybeō tamy rarybere: —Marybeōke kia ibinamy. Aōbo Deuxu awimy rarybere, kia wiji tahe ibinamy aōkō rare. Deuxu dee awikeki, kia awi rare.

¹⁰ Inataō heka tuu rotūūnyre. Iribi tahe kia rià, ibutu-wana iōre biuribihyy heka iōre.

¹¹ Iribi tahe hābu inataō dehemynymy deade tai watxiwāhā-ō. Tii diwaōryde riwadykremy Sesaria hāwā-ō.

¹² Tahe Deuxu Tyytybythy wadée rarybere tii-wana arakremy. Nohōtiōmy heka aōbo judeukōdu mahādu raremy. Tii-wana makre ele elemy. Tahe kia debō sohoji reurō seriōremy wahemy rare. Tahe retehemynyrenyre waōrysymy riteōnyrenyre heto-ō tahe ralōrenyre Oreniliu heto-ō.

¹³ Iribi tahe Oreniliu rarybere iwese ūju ihetowo-ki tamy rexitūūnyremy rarybereri: —Oreniliu, inyō biteōnyke Simaō Pedro òrŷsymy Jōpe hāwā-ki.

¹⁴ Tii rybe tȳmyraōmy adeereny kanarybekre. Tai tahe ibutumy asȳ ijoi-wana aōraru-ribi kanatakre. Kia Oreniliu inydee rarybere.

¹⁵ Iribi tahe jiarȳ Rybewihikȳmy rexidelenymy rarybere tamy. Pedro rarybere. Urile tahe roholare, tahe aōwesele Deuxu Tyytybythy ityrereny resere iwo-ō ralōkemy iwese watyrereny resere wesele juhuu.

¹⁶ Tahe Jesuisi rybe wanohōti itxi reare tiubo raryberemy: —Joaō heka inatyhymy bedi iny ratisebenyre, kaiboho tahe Deuxu Tyytybythy-di akanasebedyōdenykre.

¹⁷ Judeukōdu mahādu Inynyrr̄ Jesuisi Kristu rityhynymyhȳre. Tai Deuxu tamy diwahinyde iwese Wadeereny juhu riwahinyre wesetyhyle. Deuxu Tyytybythy uriōno wesele tamyreny diwahinyde. Mobo jiarȳ raremy wahe tuu Deuxu dee aōmy ararybekemy.

¹⁸ Iribi Pedro rybe-ō roholareu tahe timyhe tamy irybekōna. Tule Deuxu riwowydnyrenyre: —Inatyhy wa rare Deuxu heka judeukōdu mahādu-ō heka umytuedeōna riwahinyre. Inyō rityhynykeki, ixirahīkeki, tarasana rimyrenykre.

¹⁹ Iu tahe Estevaō rurureu, ityhydȳydu aōhōkȳmy rotūūnyreu tahe, ityhydȳydu mahādu Jerusalē-ribi rōhōnyre. Tii heka relyymyhȳre Rybewihikȳmy judeu mahāduôle kȳny wahe, iwtixira witxira-ō aōkōre. Tahe ibutu bede-ō ritelenymy rōirenyre. Senisia-ki relyyre. Xibri bedebute-ki tule relyyre, Atxiōkia hāwā-ki tule relyyre.

²⁰ Ijō ityhydȳydu mahādu Jesuisi Rybewihikȳ tȳmyra rarybere. Tiiboho Xibri bedebute-ribi rōhōnyre, Sireni-ribi ijō rybedu rōhōnyre Atxiōkia-ō. Tiiboho relyyre judeukōdu mahādu-ō tule.

²¹ Deuxu riwiōhenanyre sōwemy iny rityhynyre, Jesuisi ryō ralōrenyre.

²² Jerusalē ityhydȳydu mahādu kiamy roholare. Tai tahe Banabe riteōnyrenyre Atxiōkia-ō.

²³ Banabe rehemynyreu tahe, tuu robire aōbo Deuxu kowa riwinyrerimy. Tai tahe reysare. Tahe ityhydȳydu tȳmyra-ō dohodȳyymy, riwiōhenanykremy: —Iōhōtihymy Deuxu-ribi atximahābenyke, aworibityhy Deuxu bityhynybenyke.

²⁴ Banabe heka hābu wihibȳ rare. Tȳxihikȳlemey Deuxu Tyytybythy-di ratximyhȳre. Ibutumy ratximyhȳre tyhydȳyna-di. Sōwemy iny rexirōtenyre Inynyrr̄ mahādu-ō.

25 Idi tahe Banabe rare Tarso hãwã-ò Salu ijesemy.

26 Tai rahareu tahe, didymyhe dòòsemy nadē Atxiòkia-ò. Sohoji beòramy idi bede rierenyre. Sôwemy iny ribedeerynymy hýrenyre. Atxiòkia hãwã-ki ityhydýýdu mahãdumy raninira Kristu wese mahãdumy. Kiani tamyreny riwahinyre.

27 Aôutxu tahe dehemynyde Deuxu rybedu mahãduô Jerusalê-ribi Atxiòkia-ò.

28 Ijô Abusi inire. Iribi tahe tii rarybere Deuxu Tyytybythy rybemy. Ramamy rubu nihiký kanakremy raxireri, ibutu suò. Laujiu iòlòmy raremyhý, kiamy rotýýmyhýre.

29 Tai tahe ityhydýýdu mahãdu he nieru riwahinskyremy rýire Judeia bede sýdu ityhydýýdu riwiòhenanyremy. Tahe nieru riwahinyre tiwesebo idi ratximyhýre wesemy tamy riwahinyre.

30 Tahe nieru riteónyre, moma-wana Banabe Salu-wana Jerusalê do-hodýýna heto matuari mahãdu-ò riwyre.

12

1 Kia bededýýnanamy heka Herodi judeu iòlòmy raremyhý. Iribi tahe rexidelenemy riwinyre heka ityhydýýdu mahãdu kia òludumy risýnykre myhý. Tii riteónyre aõna aõnamy risýnykemy ityhydýýdu mahãdu-ò.

2 Tii mayrehe-di rubudýýmy riteónyre Joao seriore wahe, Txiau wahe.

3 Tai tahe judeu wedu mahãdu heka tamy wiликýlemu tuu rotýýnyre. Herodi rierymy raremyhý idi Pedro rimyre. Tahe worana bedehesi rýire. Paõ taurina ihoõ inire. Kia ibutumy rotýýnyre kia bedehesi rýire.

4 Tahe Pedro riròtenyre, ròtenawomy wirutyre. Aõmamy soldado mahãdu inaubiòwamy iitxeredumy rýimyhýre. Pascoa kia worana bedehesi konana txu rexihumy rýireu tahe, judeu mahãdu-ò riwahinskyre. Kia Herodi rexinohôtidýýnyre.

5 Ròtenawo-ki tahe Pedro ratximyhýre. Ityhydýýdu mahãdu tahe Deuxu-ò rexitðenyhyymyhýre Pedro tòenam.

6 Txubiòwamy tahe itxu riywinyrenyre iny sôweheký-ò Pedro riwahinskykemy. Kiamy Herodi rôhôtinyre. Ruu tahe Pedro rôrõmy roimyhý. Inatxi soldado heka idile ratximyhýre. Pedro womati reroti inatxi-di ratisamy roimyhýre. Ijô soldado rotena ijò-ki ratximyhýre.

7 Inynyrý ÿju heka Pedro weribi rihetenyre riixixanykemy. Loosôna itýnhýkýlemu ròtena ritoosonyre. Tamy rarybere: –Wylemy wa rexiukýnyke. Tahe aõwesele Pedro axiò-ribi womati rerotihiký rejuxunyre.

8 Tahe ÿju tamy rarybere: –Awamy birutyke, bexityynyke. Kiamy riwinyra. Ijô arahana birutyke tahe biwaheludunyke.

9 Iribi rôhônyra he tai rôrõreri-ribi wahe. Kia ibutumy heka rasi weselemy Pedro rôhôtinyre rieryore inatyhy aõbo ada rasi aõbo.

10 Juhu heka ikolodu soldado mahãdumy reare idi ihewoludumy reare iribi rehemynymy rýire ahana ijòtyhy-ò. Womatilere heka iijòtòbònare. Ixiwanale heka rarayre ijòtòbònare. Iribi tahe roirenyre hãwãry-di ririranyrenyre. Idi tahe ÿjuhe iõre iribi.

11 Tahe Pedro rôhôtinyre, rieryre heka aõhebo rotýýnyraò. Wanryrý ÿju riteónyre riwatara Herodi-ribi judeu mahãdu-ribi. Katahe wadee aõhe rotýýnyreny õtyhy.

12 Rōhōtinymy rŷire juhuu urihimyò idi tahe rare Marie heto-ò. Joaõ Markuse heka tii rare. Tai ityhydŷýdu mahādu rŷimyhŷ tahe rexitōenyeriò Pedro tamy rehemynyre.

13 Tahe ijò he rihetenyre. Ijotabôna-ò nadē mobo raremy rierykemy ijadòma deòdu. Rode inire.

14 Tahe Pedro rybe rieryra. Reysamy raijaranyre iwo-ò. Pedro tahe ralōolemy rŷire. Tahe relyyre Pedro heto ijò-ki rŷimyhŷmy.

15 Tiiboho raryberenyre: —Kai tabinamy atxiteri. Ixityre rarybere: —Aõkore tii taile naderi. Tahe raryberenyre: —Pedro aõkõ rare, taÿjulemy tahe rare.

16 Tahe Pedro riheterihetenymy rŷimyhŷre. Idi riraynyrenyre. Pedromy robirenryau, bede riòtiinyrenyre.

17 Pedro tahe tamyreny tebò rearra roholarenkykemy. Tahe tamyreny relyyre timybo Inynyry ròtena-ribi rexiolòdŷýnyramy. Tule tamy riteònnyre: —Kiamy belyyke Txiau-ò tule inyseriòre-ò. Tahe rexitare, rare ijõsŷ-ò.

18 Txuu ratŷnyreu, soldado mahādu iersysymy wii risŷnyre timybo Pedro aõhebo rotŷnyramy. Tahe jei jei aõnire.

19 Herodi iijesemy riteònnyre tai moõ tai rahaõhylera. Tai soldado itxeredu sohoji sohoji dŷýraximy riteònnyra. Idi irubudŷýmy riteònnyra. Iribi tahe Herodi Judeia bede-ribi ròhonyra. Sesaria hãwã-ò bededŷýnanaõ riwyra.

20 Tiro hãwã mahādu Sidoma beà hãwã mahādu-wana Herodi derarenyre. Tahe tiiboho ributunyrenyre tamy ròirenkykemy rybe-di. Iòlò heto-di itxeredu Blastu inire. Tahe iny mahādu Blastu ròtarenyre iwe-ribi mahädureny. Tahe ròirenyre Herodi-ò tamy rexitōenyerenyre, tamy ykaraõmykemy. Tarŷsŷna dori diwyde iòlò bede-ribi, Herodi bede-ribi.

21 Herodi tahe itxu riywinyre. Kia txuu tahe ròhonyre tamy. Rexitonyre taiòlòtyyrehe-di tahe tarynana tyre-ò ronyre, tamy Rybewihikŷmy rarybere. Tai tahe iny rirajuaré: —Katahe hãbu aõkõ rarybereri, Deuxu wahe.

22-23 Aõwesele Deuxu ſju heka Herodi rirubunyre, tii Deuxutyhymy reàlăõreki. Woudò rubudŷýnamy rurure.

24 Deuxu rybe tahe ibutumy roholare. Sõwemy iny tahe rityhynyre.

25 Banabe Salu-wana nieru riwahinymy rahudi tahe, diòòsede Jerusalë-ribi Atxiòkia-ò. Joaõ Marku tii-wana ridyre.

13

1 Atxiòkia dohodŷýna heto mahādu-ki rybe tŷnydŷýdu mahāduõ, bede erydŷýdu mahādu rŷimyhŷre. Kaheka inireny rare: Banabe, Simaõ, iniraròsõna Nike rare. Lusiu ijõre, tii Sireni hãwã ludu rare. Manaï ijõre, tii Herodisŷ-ki ratibienyre, Salu ijõre.

2 Ibutumy tahe Inynyrŷmy reàlare, riroxiõhyy heka bede riemyhŷ. Tahe Deuxu Tyytybythy tamyreny rarybere: —Jiarŷ waaõmysŷdŷýna dire Banabe-ò, Salu-ò. Kaiboho heka biteõnybenykre kia riwinskykemy.

3 Tahe roxiõhyy my bede riemy, rexitōenyerenyre. Tebòreny iratytyre ritidi-renymy, idi riteònnyrenyre tabede tŷina-ò.

4 Deuxu Tyytybythy tahe tiiboho riteònnyrenyre. Selusia hãwã-ò tamy riberenyrenyre. Tahe hãwòõ rimyrenyre Xibri bedebute-ò.

5 Tahe rehemynyrenyre Salamina hãwã-ò. Tai judeu dohodŷýna heto-ki Deuxu rybemy raryberenyre. Tule Juaõ Marku rare tii-wana wiòhedŷýdu wese heka rare.

6 Tahe ibutumy bedebutemy rekoarenyre. Ritehemynyrenyre hâwâõ-ò Pafumy ninadu-ò. Tai tahe judeu mahâdu witxi deade, Bajesuisi heka inire.

7 Tii Deuxu rybeduõmy raremyhýmy iximy rarybere tahe aôkôre, raruire, riitxenanyre. Tii bedebute hâwâ dinodu-wana rare. Kadinoduni tahe Sergio-Paulo inire. Tii hâbu bedeery nihiký rare. Tii Deuxu rybe-ò roholakemy ratxireri. Tahe didyde Salu, Banabe-wana tamy roholakemy.

8 Bajesuisi, Elimasi ijõ ini rare. Tahe tii bedebute dinodu-ò rarybere uritere Salu rybe-ò, Banabe rybe-ò ijomakomykemy. Wanyrý tyhydýkykomykemy dori tuu risýnyre.

9 Salu tahe, Paulo ijõ ini rare. Deuxu Tyytybytyhy heka itykymy ralòmy rýmyhýre. Tahe Paulo retehere Elimasi-ò tamy rarybere:

10 —Kai Satanasi riore tate. Kai heka ibutu itxenadý-*di* týxihikýlemy ahâte. Kai heka awihiký òludu tate. Tiubo heka bexihukre Inynyrý-ribi iny riixâwididýnyre.

11 Deuxu heka wiji araòwynykre, aôhôkýmy arasýnykre, aruetamý bonykre. Txu bobiokre bede biwyke. Iule tahe aôwesele bede torohokýlemy reare. Robiôhymy reare. Urile riemy ratximyhýre, iny riwiòhenanykemy, ryy tamy ritýnynykemy.

12 Tahe kia bedebute dinodu tuu robire aôhebo rotýýnyramy, tai bede riôtiinymy ronymyhý tahe tii Inynyrý rityhynyre.

13 Iribi tahe Paulo ròhonyra taijoi-wana Pafu hâwâ-ribi. Rakremy riberenyra hâwâ nihiký-ki Panfilia bede-ò, Peke hâwâ-ò. Juaõ Marku iribireny rexitara, dòosede Jerusalé-ò.

14 Tahe Paulo Banabe-wana roirenyre. Peke-ribi riòlonyre tahe rekoarenyre Atxiòkia-ò. Kaa iwixira Atxiòkia hâwâ rare, Pisidia bede-ki ratxireri. Tahe rirónyrenyre judeu mahâdu dohodýyna heto-ò. Sabado txu rýire. Ronymyhýre ijomahamy.

15 Kia hâbu mahâdu heka Moisesi bede ywina tyyriti-*di*, Deuxu rybemy rybedu mahâdu tyyriti-*di* rariamyhýre. Tahe dohodýyna heto wedu Pauloboho-ò raryberenykemy rarybere: —Waseriore, arybemy idi atxiteri-wana marybeke aôwaxiny bitýnyke.

16 Tahe Paulo rýire lamamy. Iwese rybedýýmy ròteòsidýýmyhýre wese rýire. Tahe rexidelenyre: —Hâbu, Israeli mahâdu, tule ibutumy Deuxu rityhynyrmý rýira mahâdu, bodoholabedenye kaa ijyy-ò.

17 Israeli mahâdu Egito-ki rasýnyreu, taDeuxu iribi ritare, moma, inytybyreny Deuxu, Israeli mahâdu tybyreny wahe. Deuxu rasôwedýýnyre. Iribi tahe Deuxu Egito-ribi ritarenyre tebò ruruteretyhy-*di*.

18 Tiiboho bederahy-ki 40 beòramy bede riereu, Deuxu taaõbina bina riòludunyre.

19 Kanaã bede-ki debò inatxi reuròmy ixýju ixýju mahâdumy rahure. Idi tamyreny riwahinyre bede, isýhyymy rarekemy. Idi tahe rybe ywisidýýdu mahâdu tamy riwahinyre. 450 beòra rahureu, tahe Samueli Deuxu rybeduõmy raremyhý.

20 Idi tahe rybe ywisidýýdu mahâdu tamy riwahinyre. Tahe 450 beòra rahureu, Samueli Deuxu rybeduõmy raremyhý.

21 Iribi iny Deuxu-ò rexitönenyre iòlomy tamy kadiwahinykemy. Tahe Deuxu Salu tamy riwahinyre, iòlomy. Salu tahe Kixi riore rare. Benjami mahâdu rare. Tahe 40 beòramy iòlomy ronyre.

²² Salu iribi ritareu, tahe Davi, Deuxu ritamadŷnyre iòlòmy. Deuxu Davimy rarybere: —Davi Ijese riore rare. Jiarŷ iluure. Tiî ibutu wadee wimy riwinykre.

²³ Tahe Davi riòkore-ribi Jesuisi ròhonyre, Israeli tarasadumy rarekemy. Iwese juhuu Deuxu rarybere wese.

²⁴ Jesuisi naõdeu, Juaõ ritŷnnyre Israeli mahâdu-ò iòraruren y ririkemy idi raratisebenykemy.

²⁵ Juaõ rybe tŷnydŷyna kõnanau, tamyreny rarebere: —Jiarŷ wa iwese tahõtinytenyteri wese aõkõ jiarŷ rare. Kaiboho tiwaraõõhyymahâtenyte. Betehebenyke, tii, wahewomy kanakre. Jiarŷ aõ aõkõ rare, iwatisana arieseõtyhy iwa ritakemy, tii dori waratyre wihiķyreki.

²⁶ Waserioreboho, Abraõ riore riõremy ibutumy inyboho roire, tule Deuxu realàmy rŷira mahâdu kaki ratximyhŷ. Deuxu inydeereny biu-ò hedu rybe diwahinyde.

²⁷ Jerusalë mahâdu, iwedureny-wana raeryõhyre tii tarasadu rare. Ibutumy sabado txu rybedu tyyriti-di rariamyhŷre tohodŷyna heto-ki, tahe aõbo rare rieryõhyre. Jesuisi rubudŷymy raryberenyre, iwese rybeduõ rarybere wese, tiiboho rotŷnymyhyre.

²⁸ Tiiboho aõbina bina-ki tai rahaõhyra, ihârele irubudŷymy rexítõenye Pilato-ò.

²⁹ Iwese ibutumy Jesuisimy riritinymy roireri wese, ibutumy tuu ròhonyre. Tahe itxeò nihikŷ tyre-ribi ritarenyre. Tahe mana hâllo rawo-ò ritidirenre.

³⁰ Tahe Deuxu rubu-ribi riixixadŷnyre.

³¹ Tii-wana iny mahâduõ roirenre juhuu Kalileia-ribi Jerusalë-ò. Rexixamy rahudi tahe, tii mahâdule tuu robihyyymy txuu widiren y rŷire. Kia mahâdule inysõwey-ki relyymyhyre.

³²⁻³³ Deuxu juhuu rarybere inytybyreny-ò aõhebo rotŷnymykemy. Inydeereny tahe tii riwinyre Jesuisi riixixanyreki. Kia Rybewihikŷmy adeereny relyymahârenyre. Iwese inatxi wiuna ritidŷyna-ki roire wese:

—Kai waRiore tate. Wiji tahe bomy watxiwâhâre.

³⁴ Kiamy heka Deuxu rarybere Jesuisimy: —Rubu-ribi ariixixanykemy, tiu rasunymyhyre bede-ò rôõseõtyhy. Iwese Davi-ò jiarŷ rarybere wesemy ibutumy adee bede ariywinskyre.

³⁵ Deuxu ijõ wiuna Ritidŷyna-ki tule rarybere. Iwese Jesuisile rarybere wese, kiamy roire:

—Eòdutyhy umy rasŷnyõtyhy kai dori waumysudŷ-ò teijemahâte.

³⁶ Iu Davi Deuxu dee taijoi riwiõhenanymy rahudi tahe, rurure. Tybyreny-ò tii rara. Iumy tahe rasunyre.

³⁷ Jesuisi umy tahe rasunyõre Deuxu dori rubu-ribi riixixadŷnyreki.

³⁸⁻³⁹ Jesuisi bityhynybenykeki, aõraru riixâwidinyke. Kiamy Moisesi bede ywina ihoõhyre adeereny. Kia bierybenyke waserioreboho, tiile, Jesuisi, adeereny relyywâhârenyre.

⁴⁰ Bexijebenyke, kiamy adeereny rotŷnyke lau iwese rybedu ritina-ki roire wese:

⁴¹ —Kaiboho inatyhy derare. Betehebenyke, burubenyke, bede biòtinitybenyke, aõbo jiarŷ rewinyrerio. Inyõ adeereny ritŷnnyke ihârele. Tiu heka bityhynybenyõtyhy.

⁴² Tahe Paulo irybe rexihura. Iribi ròhonyre Banabe-wana. Rexítõenyenre ijõ sabado biòwau tarybetybydile ixybyle relyykemy.

43 Iny ritobinymy rahudi, judeu mahäduõ, judeu bede erydýÿna ityhy-dýÿdu mahäduõ tule Banabe Paulo-wana riheludunyre. Tahe tamyreny raryberenyre: —Deuxu ruxetöena-ki idi mariahyyymyhýkemy.

44 Ijõ sabado rehemynyreu, ibutu iny hâwã-ribi doimyhýdenye Deuxu rybe-ò ijohonamy.

45 Judeu mahädu tahe inysowemey robireu, tiiboho rexivaritiny myhýrenyre. Tiiboho raryberenyre aôbinahâkýlemey Deuxuru-ò. Paulo riki inatyhymy aôkô ti rarybemyhýre.

46 Paulo Banabe-wana ihârele brebuolemy raryberenyre: —Juhuu adeereny Deuxu rybe dobekede. Tahe kaiboho tetyhyynyötenyte, tai judeukôdu mahädu-ò aroirenkyre. Kaiboho Deuxu rybe terarenyreki, ixi sohojile tahe tetaoõde adeereny aô aôkôreki.

47 Kia Inynyry bede ywina wadeereny riwahinyre: —Kai loosona wesemy atxikre judeukôdu mahädu-ò. Kai tarasanary ritýnynykre ibutu inyko-ò.

48 Judeukôdu mahädu kia-ò roholareu, tahe reysarenyre. Deuxu rybe riwowydynyrenyre tai. Tahe rityhyntyre, timybo Deuxu juhuu ritare wesele tamyreny umytuedeõna riwahinyremy.

49 Inynyry rybemy kia bede-ki ibutumy relyyre.

50 Tahe judeu mahädu rarybere hâwywihi kí ityhy-ò, tule hâwã wedu-ò. Tai tahe Paulo Banabe-ò òludu sôwemey resere. Tahe isubede-ribi riteónyrenyre.

51 Paulo Banabe-wana tawa-ribi bryby riòhòwirenyre tamyreny tiiboho ibinareki. Tahe Ionio hâwã-ò roirenyre.

52 Atxiòkia ityhydýÿdu mahädu tahe reysamy rýimyhýre. Deuxu Tyytyby-tyhy-di týximy ihýre.

14

1 Ionio hâwã-ò Paulo Banabe-wana rare. Judeu mahädu dohodýÿna heto-ò. Tahe rybe ritýnyrenyre, tarurumy he relyyre. Sôwemey judeu mahädu, judeukôdu mahädu-wana rityhyynyrenyre ijyy.

2 Tahe ijõ judeu mahädu rityhyynyõre. Ijyy deramy reamyhýre, tule ijõ-ò tule rarybere ityhyynyõkemy. Tahe Paulomy, Banabemy aô ôta ôtalemy rarybemyhýrenyre.

3 Ihârele tahe Paulo Banabe-wana bede nihiký riwyrenyre tai. Tamy rybe ritýnyhy roiremyhý ibrebuolemy. Inynyry taruxetöena rybetyhydýÿnamy riwióhenanyre tiiboho bedeòbyna widýÿdu renyreki.

4 Hâwã mahädu ritxuare. Ijõ heka judeu wedu mahädu rityhynymyhýre, ijõ tahe Paulo Banabeboho rityhynymyhýre.

5 Judeukôdu mahädu, judeu mahädu, tawedurenymy-wana widee rarybere Paulo Banabe-wana riòkörörenykemy tamy mana-di rehurenykemy.

6 Tahe tiiboho rexiveryrenyre tahe rihenyrrenyre. Tahe röirenyre Listra hâwã-ò, Debi hâwã-ò, kia Laonia hâwã hâwã-ò rare. Tule rariarenyre kowa bedewo-ki.

7 Tahe kowa tiiemy ritýnyhy roiremyhý Rybe týmyra wiwiký-di.

8 Listra hâwã-ki heka hâbuõ-txi rekoarenyre, itierere heka. Taihyt heka ronymyhýre. Tuuhyy heka ratohouãmy ijarananyre.

9 Tii tahe Paulo rybe-ò roholare. Paulo tamy retehere. Kia tahe Paulo rieryre hâbu teytetyhnadire Paulo riteytenykemy.

10 Tai tahe tamy rarybere tarybe riterenymy: —Mynyike, òbitimy. Ta hâbu rexiwatxinyre, rariare.

11 Ijohona mahādumy robireu, aōbo Paulo riwinyremy tahe rirajuare tarybe-di, Laonia rybe-di: —Ka hābu mahādu heka deuxu wesemy idi rexinohōtidyōnymyhyre. Inydeereny deauxu wesemy dobehede. Iumyreny tahe hābu wesemy rare.

12 Banabe heka, Jupitemy tadeuxurenyniōmy rininire. Paulo tahe ijōnimy, Meuriumy rininirenrye irybe sōwetyhyreki, tii rybedureki.

13 Jupite xiwena wydydu horeru bederade-di dehemynyde. Tohodūyna heto hāwā ahana ube-ki rūyre. Broreni xiwe wesena tamyreny hāwā mahādu riworonykemy, riwahinykemy.

14 Kiamy roholareu, Paulo Banabe-wana tatykyreny riykaranyre idi ri-hurenyre. Tahe ralōmy reare inysōwey-txi rarybekemy.

15 Tamy ryryre: —Aōhebo tatūūnytenyteri. Jiarūboho hābulemy watxirenryeri. Kialemy adeereny rarybewāhāre, Deuxu rybetūmyra wihič. Adeuxurenry-di nohōtirenyōmy. Bedewidūdu ta mohōtinybenyke. Tii dori benihiky riwinyre, ibutumy biu-ki riwinyre, tahe Deuxutyhy-di mohōtinybenyke.

16 Ihetxiu Deuxu ibutumy bede bedemy s̄ydu ririre ixidee wimy aōna aōnomy rotūūnykemy.

17 Urile tahe tamy rexideōsinyre tamy biu riwahinyre taoworumy raratnykemy. Tai tahe kaiboho arȳsȳna dire, Deuxu debō-ribi, awo-ki eysanadire.

18 Ihārele iny tamy xiwe wesena tamy riwahinykemy ratxireri. Paulo tamyreny rarybere: —Aōkō, inydeereny bidiwahinyōke.

19 Iribi tahe judeu mahādu-ò Atxiōkia-ribi, Ionio-ribi tamyreny raryberenyre Paulo rubudūymy. Hāwā otityube-ò Paulo ridyrenyre. Mana-di tamy rehumyhȳ. Tahe rubu wesemy ririrenrye.

20 Idi tahe ityhydūdu tamy wirotyre. Paulo tahe suribi rūyre tahe tii-wana nalōde hāwā-ò. Ijōtxu biōwamy tahe Banabe-wana Paulo rexitare ijō hāwā-ò, Debi hāwā-ò.

21 Ka hāwā-ki tahe Paulo rybe tȳmyra wihič ritūnynyre. Sōwemy tai rityhyntyreu, Pauloboho rōōserenyre Listra hāwā-ò, Ionio hāwā-ò, Atxiōkia-ò.

22 Ibutumy hāwā-ki Pauloboho ityhydūdu mahādu riwiōhenanyrenyre, tiiboho rityhyntyyymy ratximyhȳkemy. Tamyreny rarybere: —Kaiboho aōhōkȳmy botūnybenyke, ihārele malōkemy titxibo Deuxu Iōlō ratximyhȳ-ò.

23 Ibutu ityhydūdu mahāduy ribi ritamy rūymyhȳ rarekemy, idinodumy. Matuari mahādu-ribi tii ritare. Iu ritareu tahe, rexitōenrye Deuxu-ò tule byrēōhyy txuō riwyrenyre. Inynyrȳ-ò rexitōenrye: —Kia ibutumy araty-hynyreri, tai tahe biywiny my ahāke.

24-25 Pisidia bede-ki rekoamyhȳrenyre Panfilia bede-ò. Kowa-ò Rybewihiky tȳmyramy relyymy rahudi Peke-ki, Atalia hāwā-ò dobehede.

26 Tai hāwō nihiky welōdi-di rimyrenyre. Tahe Atxiōkia-ò rorore. Kowa-ribi juhuule rybe tȳmyra wihič ijyy-di dōhōnyde. Kowa juhuu rexitōenrye tamyreny Deuxu ruxetōena-wana rarekemy.

27 Atxiōkia-ò rehemynyreu, Paulo, ibutumy ityhydūdu mahādu ditotynde. Tai heka tamyreny rarybere iwese Deuxu riwiōhenanyre wese ibutumy iaōmydūyānana-di. Iwese judeukōdu mahādu rityhyntyykemy. Deuxu tamy ityhyna ijōtōbōna riraynyre wese.

28 Idi bededūyānana riwynihiky-rye ityhydūdu mahādu-wana.

15

¹ Hâbuõ Judeia mahâduõ ditehemynydenye ta teòsamý ribedeerynyrenyre. Kawese ribedeerynyre: —Moisesi Tyyriti bede ywina, notykyresynamy, rityhyonyõkeki, iny rataôtyhy.

² Iribi tahe Paulo Banabe-wana tamyreny rarybehyy rare. Tai tahe inyõ tamy rarybere Jerusalë matuari mahâdu-ò roirenkykemy aõmydýñana rexiòbitinyrenykemy. Iny witxira-ò Jesuisi erydýñna mahâdu-ò rarybekemy heka tamy, Pauloboho iteodýñmy rarybere. Tahe ijõ hâbu mahâduõ tule tiiboho-wana riteònyrenyre.

³ Dýýraximy heka tamy ròirenyre, aõ aõmydýñnabo ratxirerímy wahe. Sòwemy dohodýñna mahâdu ihemy roirenre urihimyò, tai tahe ririrenre. Tahe Senisia bede bedemy, Samaria bede bedemy riòhorerenre. Relyre judeukõdu mahâdu tule ityhydýñdu mahâdu-ki rýrerimy. Tai ibutumy ityhydýñdu mahâdu reysare.

⁴ Tahe ritehemynyrenyre Jerusalë-ò. Wihe ritotynyrenyre ityhydýñdu dinodu-wana, tule matuari mahâdu-wana, Jesuisi erydýñdu mahâdu-wana. Tiiboho relyyrenyre aõmybo Deuxu rotýñyre iyreny-ki, timybo riwiòhenanyré.

⁵ Tahe hâbu mahâduõ tai raremyhý heka. Juhuu heka fariseu mahâdumy ihýre, idí tahe ityhydýñdumy ralore. Imahâdu-ribi ijõ rýire ribedeerynykremy. Tahe rarybere: —Inydeereny kia wese rare. Judeukõdu tyhydýñdu ibutumy notytyresyna-di röhönyke. Tule ibutumy Moisesi bede ywina ibutumy rityhyonykemy. Kawesemy tamy ribedeerynyre òbitimy aõkõ watxireri.

⁶ Idi tahe Jesuisi erydýñna, matuari mahâdu-wana wii ributunyre rybe òbitidýñmy.

⁷ Rybe sòwemy rahude tahe, Pedro rýire tamyreny rarybekemy: —Waserioreboho, Deuxu juhu riwatara Rybewihiký rybedumy judeukõdu mahâdu-ò tuu aritýnnykremy, tiiboho tule rityhyonyrenykremy. Tai rarewähä. Kaiboho kia ibutumy teerytenye.

⁸ Iwese inydeereny riwahinyre wese, Deuxu Tyytybytyhy tamyreny tule riwahinyre. Judeukõdu mahâduõ tule ixidee rimykemy. Kia wese tuu riteòsnyre inydeereny.

⁹ Deuxu wiribi lahitximy aõkõ iny riwinyrenyre. Wiwesehyyle ihýre. Tiiboho inywesele ihýrenyre. Tiiboho rityhyonyrenyre, heka irayky ritranyrenykemy ritarenyke.

¹⁰ Kia wese Deuxu teurihitenyteri. Kia bede ywina itxyynautxieheký wesere ityhydýñdu mahâdu tyre-ki tetiditenyteri. Intybyreny tiu retyyõre tule inyboho idí retyyõre.

¹¹ Inynyrý, ruxetõenale-di iny ritamyhýre. Tule judeukõdu mahâdu kia weselere ritamyhýre.

¹² Tahe aõmy rarybeõhyrenyre. Ibutumy he Paulo Banabeboho rarybereò, roholarenyre. Tiiboho heka relyyrenyre tule bedeòby wiwiký aõna aõna-wana Deuxu riwinyremy tadebò-di wahe.

¹³⁻¹⁴ Iribi tahe rexihurenryreu tasý, Txiau rýire rarybekremy: —Waserioreboho, bodoholabedenykre inihe warybe-ò: —Pedro kýny adeereny rarybere, timybo Deuxu judeukõdu mahâdu roramý rare iny mahâduõ ixidee ritakremy tanityhy-ò.

¹⁵ Kiawesemy he tule ihetxiu Deuxu rybemy rybedu mahâdu riritinyre, kamy wahe:

16 —Wanyrý heka rarybera: —Adòòsekre, ixypy ariwinyymy aritamadýñykre aôdohodýña heto Davi juhuu riwinyre. Idi tahe resere. Ixypy ariwinykre.

17 Tai tahe judeukôdu mahâdu-ribi iuhe riwaòrykre wamy rityhynykemy. Wanyrý, Deuxu, kiamy heka tiiboho rarybekre, ibutumy jiarý retarenyreki.

18 Kawesemy Wanyrý tuhyy rarybemy raremyhý, tule wiji ihýre.

19 Tai heka kiawidýõmy rakatximyhýrenykre. Tamyreng rybeõmy rakatximyhýrenyke. Judeukôdu mahâdu Deuxumy rityhynyrenyreu, iny bede ywina reny tyhydýõmy tamyreng rybeõmy.

20 Kialemy heka tamyreng rakaryberenykre: Suritxoo xiwe-ribi iròdude ròrenyõmy. Tule òta òtaruna widýõomy, iròdu hâlubu-di ròrenyõmy, ihâlubu rejuxunyõmyhýre-wana.

21 Kiamy heka rakatximyhýrenyke. Moisesi bede ywina-di dori ibutu hâwâ-kî judeu dohodýña heto-ki rariamy raremyhý. Sabadotxu ihymy aôkô kia ritýnynymy raremyhý.

22 Tahe kiamy heka rahötinyrenyre, Jesuisi erydýña mahâdu, ibutumy dohodýña mahâdu-wana, hâbuõ ayreny-ribi rikitakre. Tai Atxiòkia-ò riteònyrenykemy Paulo Banabe-wana. Tahe Judasi ritarenyre tule iniòrysyna Basaba rare. Ijô tasý Sila inire. Ka hâbuboho ityhydýdu mahâdu awimy tai raharenyre.

23 Katyyriti tiiboho-wana rakre. Kawesemy tyyriti rare: —Jiarýboho, erydýña, matuari, seriore mahâdu adeereny rybe wehityhyna rewahinyrer. Ibutumy judeukôdu mahâdu ityhydýdu-ó ka tyyriti rakre Atxiòkia hâwâ-ò, Siria bede-ò, Silia bede-ò.

24 Inyõ rare wayreny-ribi adeereny notykyresymy rybemy. Tai tahe araykyreny riwerydýñyre. Jiarýboho reteònyrenyõhyre. Kia reerymy watxirenryrer.

25 Tahe wiwesele rahötinyrenyre riki, hâbubohoõ Paulo Banabe inyluudu-wana reteònyrenyrer.

26 Kia hâbu Paulo Banabe-wana hâwâ binahaký-ò roimyhýrenyre Jesuisi Kristu Inynyrýni-di. Ixi-txi rôhötinyôlere, brebumy.

27 Judasi-wana tule adee raryberenykre kia aômydýñnanamy, katyyriti rewahinyrenyre wese.

28 Kawese inyboho rôhötinymyhýre, Deuxu Tyytybytyhy dori inyrayky rewiôhenanyre. Kia bede ywinalemy adeereny rarybereri biywinybenykemy.

29 Uritere, suritxoo xiwe-ribi iròdude ròrenyõmy iròdu, ihâlubu-di ròrenyõmy, ihâlubu rejuxunyõmyhýre-wana. Tule òta ôtana òtaruna widýõomy. Ka bede ywina biywinybenykeki, awimy boibeke. Deuxu deysana tahe adeereny kanakemy watxiwâhâre.

30 Tahe hâbuõ iny inabiòwamy Atxiòkia hâwâ-ò ròirenyre. Tahe Atxiòkia tyhydýdu mahâdu ributunyre. Iu tahe tamyreng tyyriti riwahinyre.

31 Tahe idi rariarenyre, ritýnynymy tamyreng. Ribedeerynyrenyre. Tai tahe reysarenyre.

32 Judasi Silaboho tule Deuxu dee rybeduwihiký roire. Sôwemy dohodýña-ki seriore mahâdu-wana rohonymyhýre. Tai tahe rirurudýñymyhýre.

33 Aôutxumy raroorehenyre, tahe seriore mahâdu tamyreng rarybere: —Bòibenye he ateòdýdu mahâdu-ò. Biòkesekewowina-di Jerusalë hâwâ-ò.

34 Tahe Sila rôhõtinyre rarikremy Atxiòkia-ki.

35 Tahe Paulo Banabe-wana naride Atxiòkiakile. Inynyrȳ rybemy riery-nanyrenyreri, ritýnnyrenyreri, ijõ serioreo-wana.

36 Aôutxumy tahe Paulo rarybere Banabe-ò: –Ròkòsekre kýnyhe, ibutumy hâwâ hâwâ-di tai juhuu Inynyrȳ rybemy ritýnnymahâreò wahe, rikiwehity-hynanykremy timybo ityhydýýdu mahâdu nyimyhýde-ò.

37 Tahe Banabe Joao-Marku ridykemy tamy reare.

38 Paulo heka Joao-Marku ridyôkemy ratxireri, Panfilia hâwâ-ki dori iribireny ròhonyreki, riwiôhenanyôreki.

39 Marku ridykemy wiwese wesemy aôkô rôhõtinyrenyre teratyhylemy ratximyhý. Tai tahe wiribi rexihitxinyrenyre, Banabe Paulo-ribi. Banabe Marku ridyra Xibri bedebute-ò, hâwò-di ròira.

40 Paulo tahe Sila ridyra. Seriore mahâdu tahe Pauloboho riixitòedýýnyre, Inynyrȳ ruxetöena tamyreny kanakemy.

41 Tahe Siria bede werawo-di, Silisia bede werawo-di, ririranyre do-hodýýna mahâdu riwiôhenanykemy, rirurudýýnymyhýkemy.

16

1 Pauloboho tahe Debi hâwâ-ò rehemynyre. Ihyy tahe Listra hâwâ-ò rare. Tai tahe Tximòtxi-wana witxi rekoare. Tximòtxise judea tyhydýýduô rare. Tyby tahe grego mahâduô rare.

2 Listra, Ionio ityhydýýdu seriore Tximòtxi luure. Tximòtximy widee rarybere: –Tii iny hâbu tyhy rare.

3 Tahe Paulo Tximòtxi-wana rakemy rexiywinymy raremyhý. Tahe rex-itarenkyre kotyreu, Paulo, Tximòtxi notykyresymy riteònnyre, kowa judeu mahâdu òraru-ki wahe. Tyby doriye ibutumy iny rieryre tii grego mahâdu raremy. Notykyresykomy rake tahe judeu mahâdu dee kia ibinare.

4 Iribi tahe ròirenryre hâwâ hâwâ-di, ityhydýýdu seriore mahâdu ribedeery-dýýnykemy, timybo Jérusalé mahâdu rôhõtinymyhýremy.

5 Tai tahe ibutumy dohodýýna heto mahâdu tii rirurudýýnymyhýre ityhy-dýýna-di. Tule ijò rityhynymyhýre txuô txuôlemy ralokemy ityhydýýduômy rarekemy.

6 Pauloboho Asia bede-ò ròirenryôre rybe ritýnnykemy, Deuxu Tyytybythy ritirýreki. Tahe Frigia-Alatxia bedemy rekoamyhýrenyre.

7 Misia bede-ò rehemynyre, Bitinia bede-ò ròirenkykemy riwisñnyrenyre. Tahe Jesuisi Tyytyby tamy riteònnyöhyyre, ritirýmyhýre.

8 Tahe Misia bedemy rekoare, tahe Troaji hâwâ-ò robehere.

9 Tahe Paulo hâbuô wesemy robire rasina weselemy. Hâbu, Macedonia bede ludu lamamy rýimyhýò, tuu robire. Tahe hâbu ryrymyhý tamy: – Manake Macedonia-ò, biwawiôhenanykemy. Kia Paulo rasi-ki tuu robire wese.

10 Tahe tarasi rahureu, tamyhe wylemy aroikemy watxiwâhârenyre. Jiarý, Luka, Paulo-wana. Deuxu dori inydeereny rarybereri Macedonia-ò ròkòirenkykemy, Rybewehiký rikiubýtñyrenykemy. Kialemy rôkôhõtinyrenykre.

11 Tahe Troaji hâwâ-ribi ròhonyre hâwò yhywydynalaworo-ki. Samotrasia hâwâ-ò imynahyy riòhòrere. Ijõ txu tahe Niapoli hâwâ-ò riòhòreri.

12 Iribi tahe Filiposi hâwâ-ò roirenryre. Juhuludu hâwâ rare Macedonia bede-ki. Roma hâwâ mahâduô tule tai rasñymyhýre. Tai txuô rewyrenyre.

13 Sabadotxu tahe hâwârabi reòlonyrenyre bero ijà-ò. Rahôtinyrenyre tai ixitoedýna-ò rýimyhýrem. Tai tahe hâwyô rexibutunymy rýimyhý. Tahe rorokorenyre tamyreny raryberenykemy.

14 Hâwyô Lidia inire, inryrye-ò tahe roholatyhymyhýre. Tii Txiatira hâwâ luduô rare. Tii tylýre ijomodure, tule Deuxu tyhydýydure. Inynyrý irayky riwinyre Paulo rybe rityhynykemy.

15 Tahe ibutumy isýmahâdu-wana riratysebenyre. Tai tahe tamy Lidia rarybere: —Inaanokâbo ityhydýkýdumy watxiwâhâre-wana, wahetoku-kô manakre. Tai tahe iheto-ò röirenyre irybe-ki.

16 Aôutxumy tahe riberenyre ixitoedýna-ò. Itxi rekoarenyre ijadòmaõ-txi, deòdu rare. Iwo-ki tytybybina ralomy rýire. Tai ijadòma relyyre inyko aôhebo iny-ò rotýñykemy. Tai sôwemy niero ritare tawedu-ò.

17 Tahe waherenymy dyrymy nade: —Deuxu ibuturatyre rare. Iteòdýkýna mahâdu kia mahâdu rare. Tikiboho rarybemyhýre timybo iny taòraru-ribi ratakemy.

18 Tuheka rarybehyy raremyhý. Aôutxumy tahe Paulo tai rexirare, tamy ròosemy reare. Rarybere tytybybina tai ratxirerîo: —Jesuisi Kristu nimy iribi arateónykre. Bexitakre. Tahe aôwesele iribi ròhönumy reare.

19 Iwedu tahe rieryre niero idi ritaõkre ta rimyrenyre Paulo Sila-wana. Retýhimy rare ywisdidýdu-ò, hâwâ elehyna ube-ò.

20 Tahe ijadòma wedu rarybere ywisdidýdu mahâdu-ò: —Kaa judeu mahâdu iny hâwâreny dibinadýñymyhýde.

21 Tiiboho iny ribedeerynymphýre aõ iny bede ywinaren-y-di aõkõ. Inyboho Roma hâwâ mahâdu rare. Tai kia-ki aõhe arotýñyôtyhy.

22 Tai tahe sôwemy iny Paulo Sila radonyre. Ywisdidýdu mahâdu tahe ityy ibòrò-ribi ritxuahakyre idi tahe rityhenymy tuu raòhôtere.

23 Tuu raòhôtere, tuu raòhôtere, idi tahe ròtenawo-ò idi rehurenyre. Ròtena-di itxeredu-ò rarybere: —Kaa rahenÿkre-wana, kaile budurukre.

24 Tai rirutere iraru-txi rarutxi-ò iwa ritidire òwòru iwodýywomu raratyheny.

25 Ruetya tahe Paulo Sila-wana rexitòenymy roimyhý Deuxu dee. Ijò ròtenawoludu mahâdu roholamy rýimyhý tai.

26 Aôwese bede ramytatare. Ròtena ijòtòbôna rirayre hâbu mynyna iribi rejuxunyre.

27 Tai tahe itxeredu ijò iraymy idi retehereu, rexirubunykemy tamaydese ritare. Ròtena woludu mahâdu rahenÿramy tii rexinohôtinyra.

28 Paulo tahe tamy ryryre: —Ixirubudýõmyke, kakile watxirenryeri, ibutuhukýlem.

29 Itxeredu ryryre loosôna kidiwykemy tahe ralore ramytatamy brebumy. Paulobohoko-ò resere tatiodomy.

30 Tahe itxeredu diòlòdýnyde irarutxira-ribi, tamyreny rarybere: —Wanyrýboho timybohe aratamy arýike. Aôhebohe arotýñyke.

31 Tahe rirawyònnyre: —Inynyrý Jesuisi bityhynykre kile, tarasanamy myikre, asý mahâdu-wana.

32 Tahe tamy Deuxu Rybe-di ritýnydýyre ibutumy isý mahâdu-ò.

33 Iruule tahe riwisinanyrenyra ibrò wotõmona risuhòra. Idi tahe itxeredu riratysebenyre tasý mahâdu-wana ibutumy.

34 Iribi tahe itxeredu ridyrenyre taheto-ò riroxikemy tahe ibutumy reysanihikýreny, Deuxu rityhynyreny raki.

35 Txu deadeu tahe ywisisidýyna dinodu ijõ ywisisidýyna mahãdu riteònyre, ròtena-ribi Pauloboho riteònykre.

36 Itxeredu tahe Pauloboho-ò rarybere: —Ywisisidýyna mahãdu arateònykre riwateònyreri. Böibenye, wowina-di, biòlonybenye.

37 Paulo tahe rirawyonyre: —Aôkôre, araôtyhy. Jiarýboho Roma hâwâhákÿ mahãdu kaa watxirenryeri. Tii riwayhytanyrenyra idi ròtenawo-ki riwasýnyrenyra. Ywisisidýdu mahãdu wii rotykôhyre riwaròtenyrenyra. Wasimy ka tiu ariolónyotyhy. Tiiboho kodoikreule tahe ariolónykre. Tii he riwaolodýnykyre.

38 Tahe ywisisidýyna mahãdu tawedu-ò rarybere. Tahe tiiboho ru-burenenyre Pauloboho Roma hâwâ mahãdu roireki wahe.

39 Tai tahe dòidenye tamyreny, aôwxina riolónykre. Tahe làhàmy tamy rexitönyre. Tutyhy-ki aôkô làhà ararutara. Tai riteònyrenyreu, hâwâ-ribi rexitarenykemy tamy rexitönyre.

40 Rexitarenyreu, Pauloboho tahe Lidia heto-ò ròòsere. Ibutumy ity-hydýdu tahe wii ritotonyre, wii riwiòhenanykemy. Idi tahe riolónyre kia hâwâ-ribi.

17

1-2 Tiiboho rekoarenyre Afipoli hâwâmy, Apòlonia hâwâmy tahe rehemynyre Tesalonia hâwâ-ò. Judeu dohodýyna hetoô tai rýimyhýre. Paulo, iwese aôu riwinymyhýre wesele rare tamy. Ralore rybe-di rarybekemy. Inataõ sabadomy tai riraynyre tyrity ritidýyna tamy ritynynykemy.

3 Rybe hitxina rurukremy tuu relyyre. Tahe Paulo tamyreny ritýnynyre iwese Kristu durudem y idexiixanyde rubu-ribi. Kia iny rityhynyra Jesuisi inatyhymy Deuxu deòdýyna raré.

4 Tahe ijomonadu mahãdu rityhynyre. Tule ijõ judeukôdu mahãdu rityhynyre. Tule ijõ hâwy wihiikÿ mahãdu rityhynyre sôwemy.

5 Tahe judeu mahãdu dinodu tuu rôhârumyhýre. Tiiboho tahe hâbu binahakÿ mahãdu wii rotyre aôbina ritelenykre. Tahe rôirenyre Ijasô heto-ò Pauloboho rimyrenykre, ywisisidýyna-ò idi retýhikre.

6 Tai tahe rahaôhyre tai. Tahe Ijasô ritarenyre ijõ ityhydýdu-ò-wana. Tahe ridyrenyre ywisisidýyna-ò. Tahe raryberenyre ywisedýdu mahãdu-ò —Paulo, Silamy urile bede diotanymyhýdenye, aôna aôna binahakÿlemy rotýnynyhýre.

7 Ijasô tahe ritirýmyhýre taheto-ki. Tiiboho iny ôludu roire. Iny iòlöreny rityhynyotyhy. Jesuisi ka iòlörenyre.

8-9 Ibutumy iny idi rôhôtinyre, tule ywisisidýyna mahãdu rexitönyre nieru ririkemy. Tai xiery tahe rôhonyke. Tai tahe ririrenyre nieruô.

10 Kiaru tahe ityhydýdu-ò Pauloboho riwiòhenanymy iribi riolónykre. Bereia hâwâ-ò. Tahe rehemyhýre, dohodýyna-ò rôirenyre.

11 Kia hâwâ-ki judeu mahãdu iny awi rare, Tesalonia hâwâ mahãdu wese aôkôre. Teyسامي tamy roholarenyre. Idi heka rariara Tyrriti-di, ôbitimy Paulo rybe aôbo roirerimy rierykemy.

12 Tahe sôwemy judeu iny rityhynyre. Judeukôdu mahãdu-ribi sôwemy rityhynyrenyre, hâwy wihiikÿ, hâbu-wana tule rityhynyrenyre.

13 Bereia hâwâ-ki Paulo Deuxu rybe ritýnynyry raremy. Judeia mahãdu dinodu Tesalonia hâwâ-ki roholareu, tahe doidenye. Iny sôwe-ò raryberenyre: —Pauloboho bibinadýnyke.

¹⁴ Tahe ityhydūdu seriōre mahādu aōwesele Paulo riteōnyrenyre aho-hokȳry-di. Sila, Tximōtxi taile rarire.

¹⁵ Hābuō rare Paulo-wana Atena hāwā-ò. Iribi tahe dòòsede hābuō. Paulo tamy tarybe riwahinyra Tximōtxi Sila-ò, wylemy kanakremy.

¹⁶ Paulo Atena hāwā-ki riraōreu, tahe robire suritxoole rityhynymyhyreò. Tai tahe tii rabedewore.

¹⁷ Idi tahe Paulo ralore dohodūna mahādu heto-ò judeu dee rarybekemy, tule judeukōdu ityhydūdu dee rarybekemy. Tahe rarybemyhyre txuō txuōlemy. Tule hāwā ubē-ki rarybemyhyre hāwā-di reamyhyre mahādu-ò.

¹⁸ Aōutxumy tahe Epikuriu mahādu Paulo-txi nadē. Estōiku mahādu ijōre. Tiiboho, aōbo rybe rare kia erydu roire. Tiiboho he Paulo raujōmorenyre: —Aōmy aōkō, kiarybedu rarybereri. Ijō tahe rarybere: —Tii Deuxu tȳmyramy rarybereri. Paulo dori juhuu Jesuisi ixixanamy relyyymy raremyhy. Tai kiamy raryberenyreri.

¹⁹ Paulo tahe ridyrenyre. Tai iny roholamy rȳimyhyreò ridyrenyre: —Rybe tȳmyramy telyymahātemy inihe bedelyyke wakoren. Tamy kia rarybere.

²⁰ Aōkōre inihe aōna aōnamy tarybemy atxiteri, aōwitxira witxiramy. Tai aroholarenkykemy watxirenryeri.

²¹ Atena hāwā mahādu, tule iwitxira bede luduō tai rasȳnymyhyre, aō tȳmyraōôle roholarenkykemy ratxirenryeri.

²² Tahe Paulo rȳire rybenatya-ki. Rexiōrarunymy rarybere: —Atena hāwā mahādu, kaiboho Deuxu rybe hyky tahōtinymahāteny.

²³ Jiarȳ hāwāymy rariamy watxireriu, sōwemy xiwena-di retehera. Ijō-di kiamy retehera iritina-di: Kaa Deuxu heka inyō rieryōhyymyhyre. Ka Deuxumy kȳny heka akoren arelyykre, teerymahātenyte-dì aōkō tuu teālāmahātenyte.

²⁴ Ka Deuxu ibutumy bede riwinyre. Ibutumy tuu rȳira tii riwinyre. Tii heka biuwetyy wedu rare, su wedu rare. Aō hābu widȳȳna heto-ki aōkō tii rasȳnymyhyre.

²⁵ Tiu heka tii aōmy reaōtyhy hābu aō tamy riwahinyōtyhy. Tule tahe inydee ibutumy aōna aōna riwahinyymyhyre, ele wesena, umy, ibutumy inydee riwahinyre.

²⁶ Hābu sohojiō-ribi ibutumy iny rōhōnyre iriōre riōremy bede witxira witxiramy rasȳnymy rȳirakemy. Urile wiribi rihitxihitxinyre. Tiu tamy riteōsinyre, tikibo rasȳnymy rȳirakemy.

²⁷ Ibutumy Deuxu raijemyhykemy, raerykemy. Tii dori irehemy aōkō ihȳre iny-ribi. Iny sohoji sohojiō-ribi iōhōmy ratximyhyrenyre.

²⁸ Deuxu òraru-ki inyboho ibutumy irumy ratximyhyrenyre, ririranymyhyre, ihoōkei tahe aō rikiwinryrenyōtyhy. Atyyriti widȴȳduō kiamy rarybere: —Inyboho heka Deuxu riōre.

²⁹ Inyboho Deuxu riōre rareki, urile nohōtiōmy womati tȳrȳrȳ ritxoo wesen, womatiura wesen, manaritxoo wesen Deuxu-di nohōtiōmahābeny. Hābu rayky-ribi, hābu debō Deuxu releremy nohōtiōmahābeny.

³⁰ Ihetxiu tii Deuxu rieryōhyrenyre. Tai tahe iōraranurenay aōnihikȳmy aōkō Deuxu dee ihȳre. Wiji bededȴȳnana tahe, ibutumy taōraru-txi ixi-txi nohōti ijaranamy, tai tahe rabedewomyhykemy. Kia tahe ibutu iny-ò rarybereri, iny taōraru ririkemy.

³¹ Deuxu Jesuisi riixixanyre rubu-ribi. Tai tahe ibutumy tii rityhynrykemy ihȳre. Aōtxumy tahe ibutumy iny ywisidȴȳdumy kanakremy ijȴȳre. Òbitina-di Jesuisi iny ritxuarenkyre kia wiribi hitxi hitxina txuu.

³² Paulo Jesuisi ixixanamy rarybereu, inyõ tuu rirajuar. Ijõ tahe rarybere Paulo-ò: —Ijõ txuu arybe ini aroholatyhykemy watxireri.

³³ Idi tahe Paulo rare iribireny.

³⁴ Ijõ iny tahe Jesuisi rityhynyre, Paulo-ò tahe rixibutunyre. Ijõ Dionisiu inire, Areòpolo heto ube-ki tii iny mahäduõ roholamyhýre. Ijõ, hawyyõ rityhynyre, Damari inire, tule ijõ mahäduõ rityhynyre.

18

¹ Paulo tahe Atena hawã-ribi ròhonyre Oritxi hawã-ò.

² Kia-ki tahe judeu mahäduõ-wana witxi reare. Ini heka Akila inire. Tii Ponto hawã-ki raumynyre. Urihimyôle Italia bede-ribi dehemynyde. Prisila ihawwynire. Iòlò Laujiu Roma hawã-ribi ibutumy judeu mahädu diteónyde. Tai heka nadé kaweribi-ò.

³ Paulo iaõmysydýýna rierymyhýre, tyyheto widýý. Tai tahe tiiboho-wana raijoinymyhyre wiwana raaõmysydýýrenykemy.

⁴ Sabado txuõ txuõlemey tamy reamymyhyre judeu mahädu dohodýýna heto-ò. Tahe ritohonymyhyre, judeu mahädu judeukõdu mahädu tule. Tamy rarybere tii Rybewihiký òbitimy rierykemy.

⁵ Sila tahe Macedonia bedewe-ribi rehemynyre, Tximòtxi-wana. Paulo tai rybe ritýnynymyhyhýy raremyhy. Aõu Paulo rarybere: —Inatyhymy Jesuisi Deuxu deòdýýna rare, Kristu rare.

⁶ Katahe judeu mahädu tamy raykarananymy raremyhy. Aõbinahakýlemy Jesuisimy rarybere. Tahe Paulo tatyy riohowire iixawidinykemy riteõsinykemy. Tahe tamyreny rarybere: —Jiarý aõkõ bede òrarure. Kai aõraranu-di burukre-wana, ahäluburen y waki aõkõ rare, adeereny dori Deuxu rybemy rarybere. Tahe judeukõdu mahädu-ò sohojile tuu arelyykre.

⁷ Iribi tahe inyõ heto-ò Paulo rare. Txisiu Justu inire. Tii judeukõdu mahäduõ rare, tahe Deuxu rityhonymyhyre. Judeu dohodýýna heto bire-ki iheto rýire.

⁸ Krispu judeu dohodýýna heto weduni rare. Tii tasýreny ibutumy Inynyrý rityhonymyhyre. Tule sôwemy Oritxi hawã mahädu rityhonymyhyre. Paulo riratysesbedýýrenyre.

⁹ Paulo tahe rumy rôrõmy roire. Tai tahe rasina wesemy robire. Inynyrý tamy narybede: —Brebudõmy, Paulo. Marybeke aõmybo rybemy adee re-wahinyré. Rybe týnydýý lau brebuõmy.

¹⁰ Jiarý adi watxiwâhäre urennana. Inyõ adee aõhe rotýýnyötyhy. Sôwemy iny rýire kaki watyhydýýdu. Kia Jesuisi tamy rarybere.

¹¹ Tai he Paulo bede ríijere sohoji beòra weeremy tai bede riere. Ribedeerynymyhyre Deuxu rybemy.

¹² Roma dinodu týmyraõ ronyre Grecia bede-ki. Ini heka Kalio inire. Dinodumy ronyrau tahe, judeu mahädu wii dote. Wii ritobinyre Paulo dee aõbinabinaháký riwinikremy. Tahe tiiboho Paulo rimyrenyre idí kanakremy ywisisidýýdu dinodu-ò.

¹³ Kiamy raryberenyre: —Paulo, Deuxu deàlìnamy iny dibedeerynymyhyde. Tai bede ywina rityhynyöhyymyhyre.

¹⁴ Tahe Paulo ixideele rarybekemy ratxireri, tahe Kalio judeu mahädu-ò rarybere: —Kia rubudýýdu ada aõ ibinatyhymy ratxikeki, tai idí arohonykre, ariywisisidýýnanyeke.

¹⁵ Tahe aõkõre, urile abede ywina rybedile rarybemyhyre, tai ywisisidýýnamy idí araõkre. Kaibohole biywisisidýýnanyeke.

¹⁶ Tahe Kalio ibutumy diteònyde ywisisidýÿna hetoube-ribi.

¹⁷ Tai tahe judeu mahädu dohodýÿna heto wedu rimyrenyre. Sòteni inire. Tule raòhòterenyre ywisisidýÿna heto ube-ki. Kalio tahe kia òhòtena-ò aôhe rotýñyôhyylere.

¹⁸ Oritxi hâwâ-ki Paulo rare myhÿre sôwemy he tai txu riwyre. Idi tahe seriore mahâdu-ò rarybere: —Arakre. Tahe hâwòò-di he rare, reuròkemy Siria bede-ò. Tahe Prisila Akila-wana tii-wana ròirenyre. Paulo Deuxu-ò rarybere aômybo rotýñykremy. Idi tahe rexihumy kia rÿire. Tai tahe tarade risyre nohöti ijerana wesemy. Sekrea hâwâ-ki tarade risyre.

¹⁹ Tahe ritehemynyre Efesu bede-ò. Prisila Akila-wana ririre. Iribi tahe rare tyyriti ritýñnyremy judeu mahâdu dohodýÿna heto-ò.

²⁰ Tii mahâdu tahe Paulo rexitòenyre tai aôutxumy tai ratxunykemy. Tahe rarikökemy ratxireri.

²¹ Karibi röhönyreu, tamy rarybere: —Deuxudeewikeki, ixypy adòòsekre. Efesu-ribi röhönyreu, yhydynamalawòò rimyre.

²² Ritehemynyre Cesaria bede-ò. Iribi resereu, Jerusalë hâwâ-ò rare. Tahe rarybere riwehityhynanyre dohodýÿna mahâdu. Iribi tahe Atxiòkia hâwâ-ò rare.

²³ Tai bededýÿnana riijere idi tahe rara. Rariamy rare hâwâ hâwâ-di, Alatxia bede-di, Frigia bede-di. Ibutu hâwâ-ki ityhydýÿdu rotohodýñymyhÿre, riwiòhenanymyhÿre.

²⁴ Iu tahe inyö judeu mahâduò dehemynye Alexÿdria hâwâ-ribi. Apòlo inire. Tii ribedeeryny wihikÿmyhÿre tyyriti, tarybe-di rotobonymyhÿre, Deuxu rybe rieryreki.

²⁵ Inyö Apòlo rierynanyre timybo Inynyrÿ Jesuisi aômydýÿnana raremy. Tai Jesuisimy ribedeerynymy raremyhÿ, deysanatyhy-di rarybemyhÿre. Tii tahe Joaõ ratysebenale rieryre.

²⁶ Apòlo rexidelenymy relyyre judeu mahâdu dohodýÿna heto-ki. Prisila Akila-wana tai roholamy ronymyhÿre. Idi tahe tiiboho Apòlo ridyrenyre ibutumy Jesuisi aômydýÿnanamy tamy ritýnykemy.

²⁷ Iribi tahe Apòlo ratýnykemy rexiwonyre Grecia bedey-ki. Ityhydýÿdu seriore tamy rybe riwahinyre, Grecia ludu seriore mahâdu-ò, aôma, riry-ludunykemy, rehemynyreku. Tahe rehemynyre, sôwemy riwiòhenanyre kia tyhydýÿdu seriore, Deuxu ruxetòena ityhydýÿdu mahâdu.

²⁸ Tii dori judeu mahâdu raykyrybe itxýte riwitxitradýÿnyre iny sôwe hekÿ-ki. Rybetyyriti ritina-di riurihimy rarybere iwese Kristu Jesuisi raremyhÿ wese, Deuxu deòdýÿna wahe.

19

¹ Apòlo, Oritxi hâwâ-ki rareu, Paulo rabedetýnyre kabedey-ki idi rehemynyre Efesu hâwâ-ò. Kowa ityhydýÿdu mahâdu-ki he rahare.

² Tamy Paulo ritýñraxinyre: —Tetyhynyteu, Deuxu Tyytybytyhy ixidee aôbo temyntyente. Tahe rirawyonyre: —Aôkôre he, aômybo tarybeteri. Deuxu Tyytybytyhy reeryõrenyre.

³ Paulo rýýraxe: —Taratysebetenyeu, mobohe tetyhynyntyente. Tahe rirawyonyrenyre ixityre: —Retyhynyrenyre ibutumy Joaõ Sebedýÿdu riwabe-deerynremy.

⁴ Paulo tahe tamyreny ritýñnyre: —Joaõ sebedýÿna urihimyô iwitxi rare. Tii kiawese rybe ritýñnyre: iny taòraru-txi töhöti reakemy. Tahe Jesuisi

Juaõ hewo-ribi kanakreu, tii tahe inatyhymy kanatyhydýÿkre. Paulo kia tamyreny rarybere.

5 Kia-ò roholareu tahe, raratysebenyre Inynyrý Jesuisi nimy.

6 Paulo iratytyre tebò ritidire, tai Deuxu Tyytybytyhy tamyreny ralore. Tahe Deuxu rybemy raryberenyre, tule iwtixira rybemy raryberenyre.

7 Waòinatxi reurò hâbumy rýiram.

8 Inataõ ahâdumy Paulo reamy raremyhý judeu dohodýÿna heto-ò. Tiiemy rarybehymyhýre, riòbitinymyhýre, Deuxu Iòlònamy rifyñnymyhýre.

9 Paulo-ò ijohnaduõ rityhynyôhyymyhýre, teramy reamyhýre. Deuxu aõmydýÿnanamy ibinamy rarybemyhýrenyre iny sôwey-ki. Tai tahe Paulo rexihitxinyre judeu dohodýÿna heto-ribi. Txirano kia tyriri rybena heto-ò txuõ txaõlemy ralòmyhýre taerydýÿna-wana. Tahe rabedeerynzymyhýre.

10 Tahe bede riere inatxi beòramy. Tai tahe ibutumy iny Asia bede ludu mahâdu Inynyrý rybe-ò roholamyhýre, judeu mahâdu, tule judeukôdu mahâdu.

11 Deuxu aõna aõna wiwihiķi riwinyre Paulo debò rihuòtere.

12 Paulo tykkyre riwyrenyre webinadutyre ritidirenkyremy. Tyky òsurðona wesemy ijõmy riwyre. Tai tahe webinadu riteytenymyhýre. Tule tyytubybinahaký iny-ki raremyhýu, aõwesele iribireny ròhònymy reare tykkyre òraru-ki.

13 Ijõ judeu mahâduõ ratýinyre hâwã hâwã-di inyõ ribi tyytybybina ritakemy. Tiiboho tyytybybina riteònykemy idi ratxireri. Tai tahe Inynyrý Jesuisini-di riteònyre. Kia wesemy rarybere: —Paulo, Jesuisi rybe ritýnzymyhýre, tai Jesuisini òraru-ki iribi bòhonykre.

14 Debòinatxi seriore kia riwinyre. Sewa tybynire, judeu xiwena widýÿdu kia wedu tii rare.

15 Tahe Jesuisi ni-di tyytybybina-ò rarybereu, tyytybybinaõ dirawyònyde: —Jesuisi reeryre, Paulo reeryre, tahe mobo atxiteri.

16 Tahe hâbu tyytybybina-di ratxireri, ityrehekýle dexiwatxinyde, rihetenyre, ibutumy riwotõmonyre itky ritare tai hetowo-ribi hâbu mahâdu tadehekýlemy rahenyre.

17 Ibutumy Efesu hâwã mahâdu kia rieryrenyre, judeu mahâdu, judeukôdu mahâdu. Tahe ibutumy ruberure, Jesuisi ni nityhydýÿhýkýmy iní raremyhýki.

18 Sôwemy ityhydýÿdu taòrarurenry rixitòedýÿnzymyhýre, dohodýÿna mahâduy-ki.

19 Ijõ ityhydýÿdu juhuu tyytybybina rierymyhýrenyre, tiiboho tahe tatyyriti diwyte itxenadýÿmy rybetyyriti, òwòruwidýÿ kia tyriri. Tahe iny retehe-myhýreruki kia tyriri sôwemy ritoonyre. Idi ibutu tyriri juhuu òwy wese inyõ riritinyre. Iòwy tahe 50 mil womati ura nieru juhuu iòwyre. Ihârele tahe idi rahure.

20 Ibutumy kia bede mahâdu Deuxu rybe-di rôhõtinikhýrenyre.

21 Idi tahe Paulo tarayky-ki rôhõtinyre: —Judeukôdu mahâdu bede-ò arakremy ixi-di watxiwâhâre. Juhuu Jerusalë-ò arakre Macedonia bede-di Akaia bede-di arariamy arakre. Adòòsekreu, tahe Roma hâwã-ò arakre.

22 Tai tahe tawiòhedýÿdu Tximòtxi, Erasto-wana Macedonia bede-ò riteònyre. Tai Paulo Asia bede-ki naride. Bededýÿnanaõ riwyre.

23 Kia bededýÿnanau aõbina nihiký rýikemy riwisýnyre Deuxury òbitina òraru-ki.

24 Dimitiu heka womati tŷrŷrŷ ura ritxoo widŷŷdu rare. Hāwyy ritxoo ihāwāreny deusu rare. Diana inire. Nieru sōwemy ritamy raremy idi riwinymyhŷreki.

25 Dimitiu ributunyre ibutumy womati ritxoo widŷŷdu, tamahādu-wana. Tamyreng rarybere: —Wanyrŷboho adeereny ararybekre. Inyboho nieru ritamyhŷreny kaa aōmysŷdŷ-ki. Kia tahe teerytenyte.

26 Paulo rarybemyhŷre kaa inywidŷŷnareny deusu aōkō rare. Tai tahe sōwemy iny tamy nariade irybe-di. Efesu hāwā sohojile-ki aōkō, ibutumy Asia bede-ki irybe rityhynymyhŷre.

27 Iny aōmysŷdŷna òsana riixāwididŷŷnykre, ideuxu dohodŷŷna heto-wana, iny deusu reny riixāwididŷŷnykre. Diana inyluure. Kaki sohojile aōkō inyluure, ibutumy Asia bede-ki, tule bede bede ludu iluu inihikŷmy awireki. Paulo heka kia ibutumy rahukre.

28 Kia roholareu tahe, raykarananyrenyre. Ryryrenyre: —Diana awi rare inydeereny. Tii Efesu hāwā deusu rare.

29 Rirajuamy rŷmyhŷ hāwā-ki. Hāwā mahādu, Kaio Aristarku-wana rimyrenyre tahe ridyrenyre butunaube-ò. Tiiboho Paulo tŷimahādu rare, Macedonia hāwā mahādu rare.

30 Tahe Paulo ralōkemy rexiwonyre tatŷi mahāduhe-ki, iny sōwey-ki tahe taerydŷŷna ijom ritirŷre.

31 Tule ijō bededinoduō, Paulo wiōhedŷŷmy ratxireri. Tai tarybereny Paulo-ò riwhinyre ibutunaube-ò raōkemy, brebbeunamy roireriki.

32 Tiilemy ijō rarybemyhŷre. Ijō iwixiramy rirajuamyhŷre. Urile wimy rauriurire. Aōherekibo ibutumy rŷrirerí, iny rieryōhyre.

33 Alexŷdre iny sōwey-ribi rimyrenyre tahe, idi retŷhire, ritamadŷŷnyre iny rudera-ò. Alexŷdre debō riteòsinyre tamahādumy rarybekemy.

34 Iny sōwemy idi retehereu, judeu mahāduō raremy rieryreu tahe rirajuatyhyre. Tahe inatxi òramy rirajuahyy rŷmyhŷ: —Diana awi rare. Tii heka Efesu deusu rare. Kiamy ryryrenyre.

35 Idi tahe hāwā weduō riixāwididŷŷnyre. Tahe rarybere: —Hābu, Efesu hāwā mahādu. Ka hāwā Diana hāwā rare. Kaki tohodŷŷna heto reyrubuwāhârenyre. Kaki biu-ribi mana ritxoo desede. Ibutumy kia reeryrenyre.

36 Kia inatyhy rare. Tai tahe rikiyrymy rokorokorenykre. Aōwesele aōwidŷŷomy.

37 Kaa hābu tedytenyteri. Aōhe rotŷŷnyöreri. Aō-di rawasinyōhyrerri dohodŷŷna heto-ribi. Aōbinahakŷ iny hāwyy deuxumy raryberenyōhyrerri.

38 Dimitiu tamahādu-wana aōbo tai reny ibinamy ihŷrenykeki, ywisisidŷŷdu-ò idi rakre. Tiiboho heka wii ributunymy rŷrirerí.

39 Ijō rybe tahe atxibenyekeki, ijohnadu mahādu adibutunykre arybe-ò aroholarenykemy. Iwese inyboho rotŷŷnymyhŷre wese arieryrenykre.

40 Roma hāwā dinodu òsana aōmybo iny whole kanarybekre. Wiji inyboho aōhebo rotŷŷnyrenyerimy. Aō kŷnyhe iō-ki ka wiji jei jei rŷrirerí wahe. Roma hāwā dinodu tarybe kidiwhinykre-wana wahe, timyhe warybeōna.

41 Tahe riixāwididŷŷnyre. Rōsere ibutumy.

20

1 Kia jei jei rybe rexihureu, Paulo tahe taerydŷŷna mahādu-ò tarybe riteònyre tiiboho kanakemy. Tahe rakrekou tyremy tamyreny Deuxu rybe-di

rotohonyrenyre Deuxudeewimy rierykemy. Idi tahe ritobinyrenyre. Rare heka Macedonia bede-ò.

² Ibutumy titxibo rexitomonymyhý ritohodýñymyhyre ityhydýýdu mahãdu-ò.

³ Tahe Akaia bede-ki heka bede riijere inataõ ahãdu. Tahe rexiy-winymyhýre ratximyhý Siria bede-ò rakremy hãwò-di ridymyhýredi heka rakremy rexiywinyre. Idi tahe judeu mahãduõ irubudýýmy rarybemy ny-imyhý. Inyô Paulo rierydýýmy, tai ta Macedonia bede-di ròòsere Siria bede-ò rakemy.

⁴ Hãbuõ ramyhýre tii-wana Jerusalẽ-ò, ta kamahãdu Asia bedeòle he roirenyre. Sopatu ijõnire, tii heka Bereia hãwã mahãdu rare, Biru heka Sopatu tybyni rare. Aristarku ijõre, adelahelýýna ijõni rare, tiiboho Tesalonia hãwã mahãdu rare. Ijõ Kaio inire, tii Debi hãwã mahãdu rare, Tximòtxi ijõ rare. Tule ijõ Asia bede ludu rare, Txitxiò ijõ, Trofimo ijõre. Rarekie.

⁵ Kiaboho juhutyhy rexiraòmy roirenyre. Paulo riraòmy Troaji hãwã-ki. Tule riwaraokre –Luka jiarý ka tyyriti widýýdure.

⁶ Worana bedehesi ituereu tahe, jiarý Paulo-wana roirenyre heka hãwò-di Filiposi hãwã-ribi. Iruyre txu rýidi tahe rehemynyre. Troaji hãwã-ò. Taita sohoji semanamy rewyrenyre.

⁷ Tahe nobiutxu ityhydýýdu mahãdu iny wi ributunyre, Inynyrý mona, rýsýna-wana tuu rihiúxiny my rírýsýkemy.

⁸ Tahe Paulo iu rybe ritýnnyre itxu biòwamy rexiywiny my rýimyhý tahe rakremy. Urile tahe rarybereri hyky tahe ruetya he wihe ritotnymyhýrenyre. Hetoranoa-ki biu-ki rýimyhýre. Kanootyhy-ki rabuturenyre. Tiu Paulo rarybemy rarybemy rexihukôhyre, biurasòmy rakreki. Tahe sôwemy heka lamparina rýimyhýre.

⁹ Ronymyhý, moma inire, Otxiu. Aõma-ki ronymyhý, heto janela tyre-ki biu-ki. Ta tõhõti rosare, rôrõmy resere. Iribi reare, biuribihikýle resere suò. Rurure.

¹⁰ Tahe Paulo robehemy rare tamy. Tatiowotimy resere weryrybò rimykremy iwetya-ki. Paulo rarybere: —Bedeòtiidýýõmyke irulemy roire. Deuxu ixypy iumy tamy riwahinyre.

¹¹⁻¹² Weryrybòmy irumy robirenreyre tahe, ibutumy reysarenyre. Tai tahe Inynyrý bemon, rýsýna-wana tuu rírýsýrenyre biu-ki wahe. Paulo ixityre rarybere. Txu iòlò iòlomy rareri-wana tahe rarybere. Tahe Paulo rare. Tatilemy rare Aso hãwã-ò. Tii tamy tarybe ririrehe: —Kowa ayhywydyna lawò arimykre.

¹³ Tahe jiarý, Luka, wamahãdu-wana roirenyre yhywydynalawò-di Aso hãwã-ò Paulo-wana rekoarenkyemy.

¹⁴ Rehemynyrenyre tahe, Paulo ralòmy yhywydyna laworo-ki.

¹⁵ Imytuxibiòwa tahe Kio hãwãko-txi rehemynyre. ijõ txu tahe Samosi hãwã-ki rehemynyre. Ijõ tahe rehemynyre Mitilene-ò.

¹⁶ Paulo ixitamadýý deramy reare Efesu hãwã-ò. Raeleelemy ratximyhý Jerusalẽ-ò rehemynykemy, aõma, Pentecoste kia judeu worana bedehesi-ò raeelere.

¹⁷ Tahe Miletu hãwã-ki rehemynyre, dohodýýna matuari mahãdu tamy he rarariòwyre tamy rarybekremy hãwò-ò kedehemynykemy. Tahe Efesu-ribi ditehemynydeu, kia tamy rarybere:

¹⁸⁻¹⁹ —Tahe tiiemy Asia bede-ki Inynyrý-ò raaõmysýdýýhy watxiwâhãre. Aõmy aõkõ ixidee rahõtinywâhãre. Rahinymahâre, Inynyrý dee rybe

retȳnynomahāre. Warube resehyy watxiwāhāre. Tai ta brebbe nihiky waumy-di rarewāhā. Judeu mahādu heka sōwemy wamy rarybemy riwarubunykemy. Kia ibutumy aōmydȳȳnana teerytenyte.

²⁰ Tiu raberuōhywāhāre Inynyrȳ nimy rybemy. Ibutumy rarybewāhāre iny sōwey-ki tule heto hetowomy relyymahāre.

²¹ Judeu mahādu-ò retȳnynyre tule judeukōdu mahādu-ò taōraru ririkemy Deuxu dee taōraru-txi tōhōti reakemy rabedewokemy. Tule Jesuisi Kristu rityhynykemy.

²²⁻²³ Katahe wiji arakre karibi Jerusalē hāwā-ò. Deuxu Tyytybytyhy heka wadee dyrymyhȳde. Aōhebo arotȳȳnykre, reerykōre. Kiale reerywāhāre, aōma, Deuxu Tyytybytyhy wadee rarybemyhȳre ibutu hāwā-ki, aōma, aōhōkȳmy arotȳȳnykre kowa. Rotenawo-ki aroikre. Myle reeryre.

²⁴ Tiiemy tamy raaōmysȳdȳȳmahāre. Kiale wadee Inynyrȳ Jesuisi re wahinyre urenana. Kia ariwinyōkeki, aō aōkō heka jiarȳ waumy-ki. Tii arelyywāhāke inyko-ò rybe tȳmyra wihihiky, timybo Deuxu inylurenyre.

²⁵ Araerynanywȳhȳrenyre Deuxu Iōlōnamy, wamy tahe bobibenyoȳthy ixi-tyre. Kia reerywāhāre. Jiarȳ tule umyreny arobiōthy.

²⁶ Tahe adeereny aōmybo ararybekre. Ryranymy heka watxiwāhāre ibutu hālubu-ribi. Kaiboho aōraru-di burubenykeki, jiarȳ aōkō tuure. Inyō wamy rarybeōthy aōma Rybewihiky-đi jiarȳ itȳnynyōmahāremy.

²⁷ Tiiemy rarybehyy rarewāhā ibutumy Deuxu bede ywinamy.

²⁸ Tai tahe ixi-di awimy boibekre. Iwese budoeni itxeredu tamy rȳsȳna riwahinyre wese, kaiboho ityhydȳȳdu mahādu-ò Deuxu rybe tamyreny bi-wahinybenykre. Deuxu dohodȳȳna mahādu tii rare. Jesuisi tahālubu-di tii riwyre. Tai tahe ityhydȳȳdu mahādu wiōhedȳȳdumy kaiboho toite.

²⁹ Karibi arohonykre, aitxeredu mahādu kanakre. K reeryre. Adeereny òbitimy aōkō riernanykre. Tiiboho ahola wesemy ratximyhȳrenyre. Iwese budoeni-ò imynomy rōsemey ramyhȳre wese heka kedehemynykre.

³⁰ Inyō heka aityhydȳȳdu seriore yribi iwitxira aōna aōnamy kidiery-nanymyhȳkre. Taijoi kididymyhȳkre tarybe-ò ijohonamy.

³¹ Tahe bijemy boibekre. Inataō beōramy awana rarewāhā. Kiamy rarybereri, iribi nohōtilosarenymy. Txu-wana, ruwana adirenny rōrenywāhāre. Rahinymy heka aōrarurenky-ki watxiwāhāre.

³² Tahe ararirenykre Deuxu-wana ixi-di he awimy renykre. Tii heka adirenny rarekre. Tii tahe nohōtilosarenymy, boibekre Deuxu rybe-di. Tii heka riwiōhenanykre atyhyna raumynykremy. Deuxu riywinyre wahe adee reny aōna aōna wihihiky riwahinykre òbiti mahādu-wana kia bitabenykre.

³³ Tiu heka jiarȳ ijjō hābu-ribi nieru tarasamy rahōtinyōhyymahāre tyy wihihiky tarasamy raruōhyymahāre.

³⁴ Tiiemy wadebō-ribi hyy hyy raaōmysȳdȳȳmy rarewāhā waaōmydȳȳnana òwȳdȳȳmy. Tule rewioħenanywāhāre tii-wana watxiwāhāre mahādu. Kaiboho teerytenyte kia.

³⁵ Ibutumy rewioħenanywāhāre iaōkō mahādu kia heka tuu tabitenyte kia rewinymahāremy. Teerytenyte timybo Jesuisi rarybere: –Biwahinybenyke, kia dori iny-ribi ritamyhȳre ratyre awi rare.

³⁶ Tahe rybe-ribi rexihureu, tatiowotimy rotamanyrenyre wiwana rex-itōnenyenykremy.

³⁷ Tahe rahinymyrenyre, rimyrenyre tamy wōrenyre, aōna rakreki, kia-ki rexityhenyteri tamyreny.

38 Tiiemy rabedeworenyre tiu tuu robirenyōkremy. Tahe hāworo-ò tii-boho-wana roirenyre.

21

1 Iribi rōhōnyreu tahe, òbitihyy rare Kōsi hāwā-ò. Ijō txu tahe Rodesi hāwā-ò ritehemynyre. Iribi tahe Patara hāwā-ò ritehemynyrenyre.

2 Tai tahe rahare hāwōo-ki, Senisia hāwā-ò rakremy rexiywinyrer. Roirenyre kia yhywydynalawō-di tahe rorukurenymy rōirenyre tamy.

3 Xibri bedebute weribi-ò reurore, inhyhywenawe-ribi Siria bede weribi-ò. Tahe ritehemynyre Tiro hāwā-ki. Tai tahe hāwō-ribi aōna aōna-di rekoarenyre.

4 Tamy roirenyre tahe, rŷ̄raxirenre kahāwā ityhydŷ̄du mahādumy. Tai raharenyre. Sohoji semanamy bede tiiboho-wana wadirenry rŷ̄ire. Kiaerydŷ̄na mahādu heka Paulo dee raryberenyre: —Aōma noōmykre Jerusalē-ò. Deuxu Tyytybytyhy tuu tamyreny rarybemyhŷ̄re.

5 Tahe semana ituereu, diòòsedenye ixyby hāworo-ò. Ibutumy dibereny-denye ityhydŷ̄du mahādu tiiboho-wana ūnyra-ò, hāwyy, uladu, ibutumy. Tahe rexitōenyrenyre.

6 Ritobinyrenyre tahe, riòòserenye heto-ò ixyby.

7 Idi tahe Tiro hāwā-ribi rare. Tahe Tolimaida hāwā-ki ityhydŷ̄du mahādu rerybewāhärenyre txu sohojilemy bede reijerenyre tai.

8 Ijō txu biōwamy tahe roirenyre Cesaria hāwā-ò. Tahe Filipis̄-ki rasŷ̄nyreny Rybewihik̄-di tŷ̄nydŷ̄dus̄-ki wahe. Tii juhuu aōma ityhydŷ̄du mahādu wiōhedŷ̄duō juhutyhy rare.

9 Tii heka inaubiōwa iriōre rare. Tahe heridu aōkō ijadōma mahādu rare. Ijadōma mahādu heka Rybewihik̄my rybeduōle rare.

10 Tahe aōutxu taile watxiwāhärenyre. Tahe hābuō dehemynyde Judeia bede-ribi, moma inire Abusi. Tii tule Deuxu rybe-di rarybemyhŷ̄re.

11 Idi tahe nade inyrorarenymy. Tahe rimyre tii Paulo wereysana. Tawahe idile rimyre rexitaa tebō-wana. Idi tahe rarybere: —Deuxu Tyytybytyhy wa kiamy rarybere: —Kia wereysana wedu heka iwese rataataamy rāire wesele heka tule rataataamy rŷ̄ikre Jerusalē-ki judeu mahādu heka kia riwinykre ta riwahinykre judeukōdu mahādu-ò.

12 Tamy raholarenyre tahe, raryberenyre Paulo dee raōkremy Jerusalē-ò. Jiarŷ̄boho raryberenyre tamy tule ijō tule tamy raryberenyre.

13 Tahe Paulo rarybere: —Hirenyōmyke, tiwabedewodŷ̄nytenyteri. Rexiywinyymy watxireri Jerusalē rōtēna-ò aralōkemy. Tamy sohojile aōkō kŷ̄ny, tule Deuxu dee wikeki tahe arurukre Innyrŷ̄ni òraru-ki.

14 Timy heka Paulo nohōti rareadŷ̄renyōke tiiemy tanonanamy rara. Tahe rarybemy rahudi kiamy tarybe-ò resere Deuxudeewilemy rotŷ̄nymy ratxike.

15-16 Iribi tahe iny aōna aōna rexiywinyymy Jerusalē-ò roirenykemy. Ijō ityhydŷ̄duō Cesaria-ribi iny-wana roirenyre. Tahe retehemynyrenyre, Menasō heto-ki rasŷ̄nyrenykemy ityhydŷ̄du riwadyrenyre. Menasō heka juhutyhy ityhydŷ̄dumy ralōmy raremyhŷ̄. Juhuu tii Xibri bedebute-ki rasŷ̄nymy raremyhŷ̄.

17-18 Jerusalē ityhydŷ̄du mahādu ibutumy awimy riwamyrenyre. Jiarŷ̄, Luka wahe, Paulo-wana, ijō ityhydŷ̄du-wana. Ijō txu biōwamy tahe Paulo riwadyrenyre Txiaumy robikremy. Tule ijō Jerusalē dohodŷ̄na matuari mahāduō tai ronyre.

19 Wirirybenymy rahudi tahe, Paulo tamy relyyre aōhebo Deuxu tamy rotūūnyremy. Timybo judeukōdu mahādu Deuxu rityhynyremy.

20 Kiamy roholareu, Deuxumy réalàrenyre ibrò-kí. Tai tahe inyō rarybere: —Paulo, sōwemy judeu mahādu rityhynyre. Kai teertye, inyseriòre, ibutumy judeu mahādu bede ywina riywinyry ratximyhŷhy.

21 Inyō umy rarybere, raroimyhŷre kaki Jerusalē-ki. Judeu ityhydŷdu mahādu-ò rarybere: —Paulo he Moisesi bede ywina-ribi nohōtirosakemy tii riteònnyre. Paulo rierynanyreri judeu ityhydŷdu mahādu-ò kia judeukōduy-ki rasŷnyre mahādu-ò. Kia inyō riki rarybere, Paulo uladunotyky resyna riteòdŷŷoreki riki.

22 Tii kŷnyhe roholarenkyre kaò tehemynyterimy.

23 Tai kiamy rikiwinyrenkyre. Inaubiôwa hâbu katxi rare tarade riwysynkyremy. Deuxu-ò tarybetyhy riwahinyrenyre, tai tahe tarade riwysynkyremy.

24 Kai tule makre iwesele arade riwysynkyre Deuxu dohodŷŷna heto-ò. Tahe iradereny synaowymy biowynykre. Tai tahe ibutumy aluukre judeu mahādu bede ywina tetyhynamahâteki wahe.

25 Aō inyboho ka judeukōdu mahādu. Ka bede ywinaō rityhynykemy aōkō tuu iny ratxirenryre. Kaa adeereny tuu rarybewâhârele rityhynyrenkyremy: —Ka aōma rŷsŷna ritxoo rŷsŷnamy iwahidŷŷna lemy irŷsŷõmy, tule iròdude ihâlubu iijeradyŷŷoreri, uritere irŷsŷõmy, tule òta òta óraru widŷŷõmy.

26 Tai tahe Paulo rarybere: —Hŷde, tii ariwinskyre. Tahe Paulo rare Deuxu dohodŷŷna heto-ò kia hâbuō-wana. Tahe ibutumy iny rieryre xiwenaō riwinykre wahe, tamy dori raryberenryre.

27 Tahe debòinatxi reurò txu-di riwinskyremy. Idi ka debòinatxi reurò txu rexihudi tahe iòhòmy. Tahe Asia bede ludu judeu mahāduō tuu robira. Tiiboho iny-ò rarybere Paulo rimykremy.

28 Sōwemy iny tamy wi rotyre Paulo òladumy. Tiiboho kiamy rirajuarenryre: —Haeli mahādu, wylemy bodoike. Biwawiohenanybenyke. Ka hâbu ratxireri iny bede ywinarenry òladumy ritynynyry rŷimyhŷre. Iny dee narybemyhŷde judeu mahādu bede ywina rityhynyökemy, tule iny Deuxu dohodŷŷna hetomy, judeukōdu kawo-ò didyde tai tuu ribinadŷŷnyreri.

29 Juhuu tahe ijõmy robire hâbuõmy hâwâhâkŷ-ki Paulo-wana ratxirerimy. Trofimo inire. Tii heka Efesu hâwâ mahāduō ityhydŷŷduō rare, judeukōdu mahādu aōkō tii ihŷre. Tahe judeu mahādu rôhôtinyre Paulo dohodŷŷnahetowo-ò Trofimo ridyramy. Tahe Paulo ridyôlere.

30 Tahe sōwemy iny rakyarananyre tamy, aōma kia hâwâ hâkyludu mahādu. Sōwemy iny rarybemy rŷimyhŷ, rajeijeimy rŷimyhŷ. Paulo tahe retŷhirenryre dohodŷŷna hetowo-ribi, ijôtobôna riratobônyre.

31 Tahe rirubunykemy ritelenryre heka. Tahe soldado dinodu tyhy roholare aōma ibutumy Jerusalē hâwâ-ki jei jei-di rŷireri.

32 Tai tahe soldado tawedu diteònnyde kia tai jei jei mahādu rŷireriò. Tahe soldado robirenryrau, riixâwidinyrenyre, Paulo ôhôtedŷŷ-ribi.

33 Kia soldado wedu tyhy Paulo mynmy riteònnyre. Tahe ritaataarenryre womati reroti-di. Tahe rexitònnyre kia inydee mobo he ratxireri. Aōhebo he tii rotûūnyrerimy.

34 Ijõ heka iwtixiramy rarybemyhŷre, ijõ tiilemy rarybere. Tai tahe soldado dinodu bede rieryöhyyra timyreboemy, ibutumy iny rirajuareki. Tahe ridykemy riteònnyre. Tahe soldado heto-ò Paulo-di roiremyre.

35 Ryòwònà-di rotuòrau tahe, hãwã mahãdu aõkõre he reburera. Soldado mahãdu Paulo taaxiò tyre ritidimy idi rara iny rimyheny.

36 Iny he rirajuamý rarybemyhýre: —Bidybenyke, birubunybenyke wahe. Myhe soldado mahãdu hewomy rirahumyhýre.

37 Tahe rirònykremý roirau tahe, Paulo soldado dinodu-ò rarybera: —Adee inihe wanyrý, ararybekemy watxireri. Tahe soldado dinodu ritýñraxinyre: —Kai aõbo kreku mahãdu rybe teeryte.

38 Kai jiarý araeryre. Kai Egito mahãdu dinoduõ tate, ibutudýýdu wedu tate. Kai 4000 iny aõbina widýýdu tedyte bederahy-ò.

39 Aõkõre, Paulo dirawyönyde, tii aõkõ watxire. Jiarý Roma hãwã mahãdu tyhyre jiarý rare. Wahãwã, Tarso hãwã rare, hãwã riore aõkõ Silisia bede-ki. Judeu mahãdu tule jiarý rare. Kaki iny mahãdu-ò ararybekemy watxiwãhäre.

40 Tahe soldado Paulo —ò rarybere: —Tahe marybeke. Tahe lamamy rýire inydee rarybekemy. Paulo tebò riteòsinyre riijohonadýýnykemy. Tai ibutumy iny riyrymy rýirenre. Judeu mahãdu rybe-di tamyreny rarybere.

22

1 Kawese Paulo tamyreny rarybere: —Waseriore, waluuboho, wabed-edýýnanamy adee arelyykre. Wamy boholatyhyke.

2 Judeu mahãdu rybe-ò roholareu tahe, riyyrythymy rorukurenre. Tii heka rarybere: —Jiarý judeu mahãdu jiarý rare. Raumynyre Tarso hãwã-ki. Kia Silisia bede-ki rare.

3 Kaki Jerusalë-ki ratyritinymy rarewãhã, Kamalie ninadu tyyritina-ki. Ibutu Judeu mahãdu bede ywina bede reeryre Kamalie-wana. Ibutumy Moisesi bede ywina-di riwaerynanymyhýre. Tii tahe reywinywãhäre, retyhynytyhywýhýre. Ibutumy Deuxu bede ywina ariywinykemy ixi-di rahötinywãhäre iwese wiji iwidýýmy tarutenyteri wesele wahe.

4 Jiarý ka ityhydýýdu mahãdu aõhõkýmy rotýñnymyhýremy reteòwãhäre ihyyle ijõ rubudýýmy reteònywãhäre. Hãbu hãwy-wana reròtenywãhäre ròtenawo-ò.

5 Waaõmydýýnanamy bierybenykre-wana, tamy marybeke dohodýýna wedu-ò, matuari mahãdu-ò. Dohodýýna wedu tyyriti rewyre Damasu hãwã dohodýýna heto-ò. Tai tahe tyyriti-di risýnyre ibutumy ityhydýýdu mahãdu aõhõkýmy rotýñnykemy, tule womati reroti-di rataataakemy Jerusalë-ò kiddykemy.

6-7 Iõhõmy txutyemy ijjira-ò, Damasu hãwãry-ki watxiwãhã. Tahe loosõna itýnyhýkýmy wadee dehemynyde. Bedetxile resere. Tahe rybeõ raholare: —Salu, Salu, aõherekiwexe aõbina binahakýle wadee tadiwinymahäte.

8 Tahe jiarý rarybere. Mowexe wadee rarybereri, Wanryrý. Tii rarybere: —Jiarý Nazare ludu watxireri, Jesuisi. Kai aõbina binale wadee tadiwinymahäte.

9 Hãbu wawana rýimyhý, aõ rieryõhyre aõmybo wadee rarybemyhýre tahe loosõnamy he robirenre.

10 Tai tahe rarybere jiarý: —Aõwexe ariwinykre, Wanryrý. Rarybere: —Myike wahe, make Damasu hãwã-ò. Tai tahe inyõ adee kanarybeke aõbo biwinykremý.

11 Tai tahe rabiõmy rãiwãhã kia loosõna ritýrýrýhýkýreki. Tai wabiòwa ryy wadee ritýnynyre wadebò-ki riwamymy Damasu-ò arehemynykemy.

12 Tai tahe hābuō wadee rehemynyre, Ananiamy ninadu. Tii heka Deuxu tyhydūyduō rare, bede ywina rityhynymyhyre, ibutumy Judeia mahādu, Damasus hāwā-ki heka tuure.

13 Tii tahe wadee rarybere: —Waseriore, Salu, aruebimyke ixityre bobikemy. Aōwesele tahe rabimy reare. Ananiamy rabire.

14 Tahe ixityre wadee narybede: —Inytyby Deuxu juhuu aratare, aōbo tamywimy bierykemy. Tule Jesuisimy bobikemy, Deuxu òbiti hābu. Tule boholakemy aōbo tii adee kanarybekeò.

15 Tai tahe biwykre irybewihiky tȳmyra ibutu bede bede iny-ò. Belyyke timybo taholatemy, tabitemy.

16 Tai tahe rooreheōmykre. Wijile makre maratysebekre. Aōraru-ribi yrahakȳlemy mabekre, Wanyrȳnimy tetyhynyte xiery.

17-18 Idi tahe Jerusalē-ò rehemynreu wahe, aōutxumy ixitōenymy rarewȳhȳ Deuxu dohodȳyna heto-ki. Tai raholarerasina wese-ki aōma Deuxu wadee rarybererimy: —Wylemy bōhōnykre Jerusalē-ribi. Warybemy tamy marybekre, rityhynrenyōthy.

19 Tahe Inynyry-ò rarybere: —Ibutumy hāwā-ki aityhydȳdu mahādu rehātenyre, rewotomonyre, reròtedȳnyre. Ibutumy kaki kia rierymy roimyhȳre.

20 Arybe tȳnydȳdu rirubunyre, moma Estevaō, jiarȳ taile watxiwāhāre. Rewiōhenanywȳhȳ irubudȳdu mahādu tyy reyrubunyre aōma mana-di ri-hurenyre, wahe.

21 Tahe Deuxu wadee rarybere: —Bōhōnyke wa Jerusalē-ribi. Irehetyhymy arateòkre judeukōdu mahādu-ò. Kia Paulo tamyreny rarybere.

22 Tahe kia iny roholamy rȳimyhȳre kia Paulo iximy relyyreò. Tahe raykarananymy ryryre: —Bidyke karibi ahana-ò, birubunyke. Irumy rareōkre idi watxiwāhārenyre.

23 Tatyky riohowire, brybysi-di biu-txi rehure, ryrymyhȳrenyre.

24 Soldado dinodu tahe riteònnyre iwo-ò ridyrenykemy awaru òhōtenahākȳ-di tuu raòhòtekemy. Soldado dinodu rierykemy ratxireri aōherekibo iny tamy rakyaranananyraki wahe. Tii rarybekre òsana tuu raòhòtekeki. Kia soldado dinodu rōhōtinyre.

25 Tahe Paulo Ritaataarenyre. Imy rahudi tahe Paulo rarybere soldado dinodu-ò: —Jiarȳ Roma hāwā mahāduō rare. Wamy maōhōtebenyōthy, aywisdidȳyna mahādu wadee roholaōre tebutunyōteki. Kia riwadȳykōkemy roimy rare. Abede ywinareny adee rarybere kia widȳyōmy.

26 Tai tahe kia soldado dinodu tadinodu-ò rare. Tahe tamy rarybere: —Kowa hābu, Roma hāwā mahāduō rare. Tai tahe aōbina bina tamy iwídȳyōmy.

27 Kia roholareu, tii rara Paulo-ò tamy rȳyraxikemy: —Inatyhybe Roma hāwā mahāduō aōbo atxiteri. Paulo tahe narybede: —Kohe, jiarȳ, kia mahāduō watxireri.

28 Tai tahe soldado dinodu narybede: —Jiarȳ tule watxireri. Nieru sōwe-di reowynyre tuu aronykre. Tahe Paulo rirawyonyre: —Jiarȳ tiu kia watxireri. Waha dorì Roma mahāduō raremyhȳ.

29 Tai he soldado mahādu iribi rōhōnyre aōwesele tii Roma mahādu ratxire riki. Soldado dinodu tule ruberure tii dori rataataamy riteònnyreki.

30 Txu biòwamy ritare rōtena-ribi rōhōnykemy. Judeu xiwe wahidȳyna dinodu inyō ributunyre ywisidȳdu mahādu-wana. Tahe Paulo ridyre tamy. Tii dori rierykemy ratxireri aōherekibo judeu mahādu Paulo deramy rȳireri.

23

¹ Paulo tamyreny retehere, dinodu mahädu-ò wahe. Tahe rarybere: – Waserioreboho, Deuxudile watximy ramahäre. Tiiemy aôbina binamy aôkô watxireri, tamy iluuna-di tyhy watxiwähäre.

² Anania hâbu-ò rarybere, iôhomy Paulo-ribi rýireriò: –Iry-ò biheteny-benke.

³ Paulo tahe tamy narybede: –Kai wa aô aôkô tate. Hetotira ura wese tate, awo arayky isuisure. Waywisidýýdu wesem y talömy atxiteri, tahe wahetedýýmy tarybeta. Kia bede ywina rarybera wesem y aôkô tewisýnyteri.

⁴ Tahe iôhomy Paulo-ribi rýireri, tamy rarybere: –Kia wesem y rybeömy Deuxu xiwe wahidýýdu wedu-ò.

⁵ Tahe Paulo rarybere: –Aôkôre, reeryöhyyre aôxiwe wedubo ratxirerí. Tyrriti kiamy rarybemyhýre: Tiu riki wedum y aômy rybebinamy aôkôke.

⁶ Idi tahe Paulo rexiermy resere. Tahe ixidee rôhötinyre. Ka iny sôweyre fariseu mahädu heka rare. Iyrejura tasý saduseu mahädu rare. Tai tahe Paulo ryryre: –Waseriore mahädu, jiarý fariseu mahäduô rare. Waha, wylabieboho ibutumy fariseu roire. Rubu-ribi ixixana retyhynywähäre. Tai tyhy tahe kia-ò, ywisidýýdu-ò wiji diwadyde.

⁷ Imy rahudi tahe fariseu mahädu saduseu mahädu-wana wiribi ri-hitxinyre.

⁸ Saduseu dori rubu-ribi ixixana rityhynyöhymyhýrenre, tule ýju, tyytyby-wana rityhynyöre. Fariseu mahädu tahe, kia ibutumy rityhynymyhýre.

⁹ Tai tahe sôwemy rajei jeimy rýimyhý. Tahe fariseuô rarybere Paulo ôbitimy ratximyhý. Aô teòsam y tai tuu arobirenkye kÿnyhe aôkôre. Ýjuõ òsana tamy rarybera ada tytyby aôbo.

¹⁰ Tai ta tarurutyhymy ryryrenre. Tai tahe soldado dinodu ruberure aôma Paulo riykaykaketxi roholare. Tai rarybere tamy: –Iribi bitake, idi boibenkye ixyby soldado heto-ò.

¹¹ Rumy tahe Paulo weribi Inynyrý tamy narybede: –Brebuömy aô-di nohötiömyke ixi-di. Iwese kaki Jerusalë hâwâ-ki wamy tarybete wesele heka Roma hâwâ-ki wamy marybekre.

¹²⁻¹³ Tahe biurasòtxu he judeu mahäduô wi dotyde Paulo rubudýýmy. Iny inatxiwa ituemy hâbu kia wese raryberenre: Rikiroxirenötyhy bemy rikiörenötyhy. Paulo rurukeki xiery ta rikiroxirenkyre.

¹⁴ Tahe xiwe wedu mahädu-ò tiiboho roirenre. Judeu matuari mahädu-ò tule kia ibutumy relyyrenre iwese Paulo rubudýýmy ratxireri wese.

¹⁵ Tule tamyreny rarybere: –Kaiboho ixityre marybebenkye soldado dinodu-ò manakremy Paulo-di ywisidýýdu-ò. Tam y dýýraximy idi ratxireri tiiboho rôhötinykre. Tai tahe ry kana-ò rearaki tahe ijom rikirubunykre. Kia judeu mahädu xiwe wedu-ò rarybere.

¹⁶ Tahe Paulo seriore woludu, ilana rubudýýmy rarybereò roholare. Tahe ralore soldado heto-ò tahe tuu Pauloko relyykemy. Tahe relyyre.

¹⁷ Kia roholamy rahudi ta Paulo rariöwyre soldado dinodu tamy kanalokremy. Kiamy rarybere: –Ka werryry bidykre adinodutyhy-ò, aôma, ijyy-di ratxirerimy tamy relyykremy.

¹⁸ Tahe ridyre soldado dinodu tyhy-ò tahe rarybere: –Paulo kÿny ka werryry-di riwateönyrerri aômybo ako relyykremy.

¹⁹ Tahe dinodu werryry axiò iyre ribi rimyre, tahe iny-ribi rirehenyre rarybekemy: –Aôbo wexe wako belyykrekre, werryry. Tahe relyyre:

²⁰ —Wylana Paulo ridykremy judeu mahădu adee rexitöenykremy ratxirenyre. Tiiboho adee raryberenykre: —Rikitýñraxinykre ijõ aõmydýñnana.

²¹ Uritere tamy boholaõkre, weryry rarybere, idyõmykre tamy. Hääñ mahădu sôwre rexiwòmy rýikre, iny inatxi wa itue hääbумy, wylana rubudýñmy. Tii ruruõkeki, riroxiõtyhy, bemy riõõtyhy. Kiawese ka hääñ mahădu rarybemy ramyhýre. Ahana õsana inyõ rýireri wylana ridykremy adee kedexitöenykremy. Wylana òludu tahe ryijati-ki rexiwòmy rýireri.

²² Tai soldado dinodutyhy weryry-ò rarybere: —Uritere inyõ ierysyõmykre wadee tuu telytyteri.

²³ Tahe inatxi soldado dinodu rarariòwyre, tahe tamy rarybere soldado dinodu tyhy: —Aõma, 200 soldado widotykre inataõ òra txu döhony-ribi, ijõ 70 soldado awarutyre-ki, ijõ 200 soldado tõnori-di.

²⁴ Kia ibutu-wana Paulo bidybenykre awarutyre-ki Cesaria hääñ-ò. Biyrubunymy boibenyke Feli, kia bededinodu-ò.

²⁵ Tahe tyyriti riwinyre kia wese:

²⁶ —Jiarý Laujiu Lucio, warybe reritinyreri. Warybe wehityhyna re-wahinyreri Feli-ò, Wanyrýtyhy, bede dinodu-ò rewahinyre.

²⁷ Hääbuõ adee reteõnyreri. Tii judeu mahădu rimyre tahe rirubudýñmy riwisýnyre. Tahe soldado reteõnyre ritakremy rubu-ribi, tii Roma hääñ mahădum rareki.

²⁸ Redyra heka ywisidýñna mahădu-ò. Aõherekibo rimyrenyremy ari-erykemy.

²⁹ Tabede ywina òrarukile teramy tamy reare, kia reerymy rawähäre. Iny bede ywina òraru-ki aõ aõkõ tii riwinyre. Tai rurukemy aõkõ idi rewisýnyre.

³⁰ Judeu mahădu rarybemy ramyhýre irubudýñmy. Kiamy raholareu tahe, adee reteõnykemy resere. Tule irubudýñmy röhõtinyra mahădu adee rarybekemy reteõnyre. Tiiboho aõbo raremy rarybekre. My kie warybe rewahinyre.

³¹ Idi tahe soldado mahădu Paulo ridyre, iwese idinodu riteõnyre wese. Rudile ridyre Atxipatxi hääñ-ò.

³² Tahe biurasòtxumy tahe tatilemy rare mahădu ròösere soldado heto-ò. Ijõ soldado awarutyre ludu Paulo iridyre Sesaria-ò.

³³ Tahe rehemynyre Cesaria hääñ-ki. Rare he bede dinodu-ò. Paulo tamy riwahinyre tyyriti-wana.

³⁴ Kia tyyriti-di tii rariareu tahe, tamy ritýñraxinyre: —Tiribibo tate Paulo. Tahe Paulo dirawyönyde: —Jiarý, Silia hääñ mahădu rare.

³⁵ Tahe bede dinodu narybede: —Kaa hääbu mahădu wii kodotykreu, kede-hemynykreu, aroholakre inihe arybe-ò. Tahe iyrubudýñ idi risýnyre Herodi ywisidýñna heto-ò, Pretòriu ninadu-ò.

24

¹ Iruyre txu reare rexihudi tahe, Anania, xiwena wedu tyhy, judeu mahădu matuari-wana rehemynyre, ywisidýñna mahăduõ-wana rehemynyre, moma, Tertuliu inire. Paulomy aõbinabinähäký rybemy rareri bede dinodu-ò.

² Tahe Paulo didyde. Tertuliu rarybere Paulomy. Awiõmy rybe tahe röhõnyre. Juhuu Feli-ò rarybere: —Kai Wanyrý tyhy, awihyymy heka atximähäte wadeereny. Tiiemy bede ywina inydee tewahinymahäte. Ibutumy iny bede hääñ hääñ-ki iny tewiõhenanymahäte.

3 Tai tahe omy reàlâtymy he watxiwâhâre. Urihimyòle adee Paulo aômydýñanamy ararybekre.

4 Txioi inihe làhà, boholabeny.

5 Tiiemy jei jeihyy ratximyhýre Paulo òraru-ki. Tiiemy judeu mahâdu, my heka rarybehyy ratximyhýre. Tii Nazare hâwâ dohodýyna mahâduô rare, kia weduô rare. Tii Jesuisi rityhynyre.

6-7 Aôkôre, iny Deuxu dohodýyna heto ribinadýñyre, brebuna rýrirerimy ihýre Paulo òraru-ki. Remyrenyre tahe, ywisidýymy watxiwâhâre iny bede ywinarený rarybere wesemy. Tahe aôkôre, Lisiu soldado dinodu tyhy ritare iny-ribi wotômona-di.

8 Tahe inydee rarybere: –Boibenykre Feli-ò. Tii adee roholakre. Kia tahe Lisiu rarybere. Tahe jiarý tule rarybere. Boibenyke Paulo dýýraximy kia inatyhy aôbo ada aôkôre aôbo. Tertuliu kia ibutumy rarybere.

9 Ijô judeu mahâduô rarybere: –Kia inatyhy ibutumy inatyhyle ratxireri, aômybo Tertuliu raryberemy.

10-11 Tahe bede dinodu Paulo-ò riteòsinyre rýikemy, rarybekemy. Paulo tahe tamy rarybere: –Wanyrý bede dinodu tyhy, sôwe beòra aômydýñana-di ywisidýyna-di atximahâte. Jiarý kia reeryre. Tai reysawâhâre adee ararybekremy. Waò inatxi reuròtxumy heka Jerusalé-ò adehemynyde. Iny-ò bitýýraxinykeki, wylemy ka bieryke inatyhy raremy. Jiarý Deuxu dohodýyna heto-ò rehemynyre Deuxu reàlakemy.

12 Tiu heka jei jei rewinyôhyywâhâre dohodýynaô-ki aôkô, hâwây-ki aôkô.

13 Aômybo wamy rarybemy rýireri heka, aô inatyhy aôkô.

14 Sohoji aômydýñanamy tahe akorený arelyykre, inatyhy rare. Retyhynywâhâre heka aôbo Jesuisi rierynanymyhýremy. Tiiboho watyhydýyna rininiренyre dohodýyna mahâdu iwitxira. Kia hâbu rityhynymyhýre wesele jiarý tule Deuxu inytyby retyhynymyhýre. Ibutumy bede ywina tyriti-ki riritinymy rýimyhýremy retyhynywâhâre.

15 Iny, òrarudu mahâdu, ityhydýýdu mahâdu kedeixixakremy rubu-ribi. Kia retyhynywâhâre.

16 Tiu ibutumy ôbiti widýymy raruwâhâre. Deuxu-txi tule ibutu hâbu rue-ki.

17 Jerusalé-ribi rarewâhâu, tiwese beòra rewyre tahe ixyby dôôsede Jerusalé-ò aôkô mahâdu wahidýyna wesemy ariwahinskyremy xiwena wese Deuxu-ò.

18 Deuxu dohodýyna heto-ki watxiwâhâ, ôbitimy râire, ibutu bede ywina reywinymy rawâhâre. Tahe waxiwena-di waòludu wamy robire. Iny sôwemy weroramymy watxiwâhâ. Rybe jei jei rarybeõhyyre. Tahe Asia bede judeu mahâdu tai rýimyhý. Tiibohole rybe jei jei riwinymyhýrenyre.

19 Wamy aômydýñana rarybekremy ijôdikeki, rokoholakre. Kaki aôkô ratximyhýrenyre.

20 Aôbo waki teòsamý rahare ywisidýyna mahâdu-ko râireu, tamy rokoholakre.

21 Sohoji aômydýñanalemy rarybere teòsamý. Kiamy rarybere: – Retyhynyre rubu ixyby kedexixakre. Tai ywisidýyna mahâdu-ko-ki watxiwâhâ.

22 Feli bede dinodu rierymy ratxireri aômybo ityhydýýdu mahâdu rityhynyre. Tai rarybere judeu mahâdu-ò: –Lisiu, aôma, soldado dinodu tyhy rehemynyre, bede rikierydýñanykre.

23 Tahe Paulo ròtena heto wese-ò ratximyhýrekî, riòòsedýñyre. Ta rarybere he soldado dinodu-ò: –Ywimy idi ratximyhýkemy. Tule rarybere: –Iò

ixinamy terina mahādu iroramay kanakre. Ixinamy uriōnomy tamy kidi-wahinykre awityhy roimyhýkemy.

²⁴ Iribi nade Feli tahāwyy-wana Drusila. Ihāwyy heka judeu mahāduō rare. Riteònnyre Paulo-ò tamy kanakremy, tamy kanarybekremy. Paulo rarybere tamy: —Jesuisi Kristu kia tyhydýýnamy. Tii òbiti-di iny rōhōtinykemy tule ywisidýýna txumy Deuxu kanakremy ritýñnyre.

²⁵ Tahe Feli ruberure. Makre, tamy rarybere, aōwaxiny tiubo wabed-edýýnana-di my kýnyikre, ixypy adee ararāriòwykre.

²⁶ Tule Feli ijō nieru Paulo-ribi ritakemy ratxireri, tai rarariòwyre ijōtxu ijōtxu tui-wana rarybekremy.

²⁷ Inatxi beòramy bede idi rŷire. Iwitxira bede dinodu ralore Feli deròwy. Porsiu Festu inire. Feli tahe judeu mahādu tuure tamyreny aōō riwinykemy ratxireri tahe Paulo ririre rōtenawo-ki.

25

¹ Cesaria hāwā-ki bede dinodu tȳmyraō ronyre. Festu inire. Inataō txu-di tahe iribi rōhōnyre Jerusalē-ò rakemy.

² Tahe xiwe dinoduō, judeu mahādu dinoduō tamy rarybere Paulo aōmydýýnanamy.

³ Tamy rexitōenye Paulo-di wylemy kanakremy. Kiamy heka rexinohōtidýýnyre ryrowetya-ki rirubunyrenykemy.

⁴ Aōkōre, Paulo ratxirekre Sesaria-ki, Festu rarybere, jiarŷ tahe aròòsekre ele elemy kowa-ò. Kaiboho adinodu mahādu wadi roikre kowa-ò. Rokoholarenykemy ywisidýýna-ò.

⁵ Tule kaiboho aōrybedikeki, Paulomy, kowa-ò rarybekremy.

⁶ Iribi tahe debòwiò txu òsýny txu idi rŷidi tahe ixypy Festu dòòsede Cesaria-ò. Irootxu tahe Paulo ywisidýýna rōhōnyre. Tahe Paulo ridykemy riteònnyre ywisidýýna butuna-ò.

⁷ Tahe judeu ywisidýýna mahādu heka sōwemy tuu aōbina binahakýmy Paulomy rarybemyhýre, Jerusalē-ribi rehemynyreu. Aō inatyhymy aōkō.

⁸ Paulo tahe rexitxiönyre: —Jiarŷ kýny kia-di aōkō watxiwāhāre. Tii rarybere: —Tiu heka judeu mahādu bede ywina ratyre aōna aōnamy ratýýkōre. Tiu heka Deuxu dohodýýna hetomy rewinyōwāhāre, tiu Roma dinodu bede ywina ratyre aōhe ratýýnyōwāhāre.

⁹ Idi tahe Festu rŷýraxire Paulo-ò: —Kawexe texiywinymy atxiteri Jerusalē-ò makremy. Kowa ywisidýýna ariwinykemy adee roholakremy. Kiamy Festu rarybere aōwiwihiķymy riwinykemy ratxireri judeu mahādu dee.

¹⁰ Tahe Paulo rirawyönyre: —Aōkōre, arakre he Iōlō tyhyòhkýle arehemynkyre. Tii wadée roholakre. —Jiarŷ dori ixiywinyhyy tamy arakre. Kai teeryte jiarŷ aōkō tudýýduramy.

¹¹ Aōma aōbo waki binamy relera-wana heka arurukre. Aōkōkeki tahe aōbo awihykyle rewinyre-wana heka timy inihe warubudýýomy. Iōlō tyhyle wadée roholakemy he ixide rahōtinyreri.

¹² Festu tawiòhedýýdu-ò rarybere. Idi ta dirawyönyde: —Awire, iōlō tyhy-ò atxiteri urenana kýnyhe aōwaxiny makre.

¹³ Iribi tahe aōutxumy tahe iōlō Agripa dehemynyde, Benise tariòrese-wana. Festu roramay rareri.

¹⁴ Tahe tii-wana rarybemyhŷre aõutxu, Festu-wana. Idi tahe Paulo aõmydŷñanamy iõlò-ò rarybere: —Rôtenawoluduõ roireri rôtenawo-ki. Tai he Feli ririre jiarŷ iaõmydŷñana arierykremy.

¹⁵ Aõma Jerusalë-ki watxiwâhău, dohodŷña wedu mahâduõ wadee heka rarybere: —Tii arirubunykemy heka wadee rityhenymyhŷre. Judeu mahâdu matuariõ tule kia rarybere.

¹⁶ Tahe tamy jiarŷ rarybere: —Aõkõre, aõma Roma mahâdu kia bede ywina dori tuu aõkõ roimyhŷre. Juhu heka rakre ywisdidŷña-ò tahe reyykre heka iximy, taõludu mahâduko-ki.

¹⁷ Kaò juhu ditehemynydenydeu, tamy rarybere. Ijõ txu he reyrubunyre ywisdidŷña-ò roholakremy tahe Paulo ridykemy aditeònyde.

¹⁸ Tahe aõmybo tamy rarybere heka, iwese rahõtinyre wese aõkõ tii riwinyre.

¹⁹ Aõbo ityhynareki heka tuheka rŷire. Inyõ heka tii rarybemyhŷre Jesuisi rurulemy. Tahe Paulo rarybemyhŷre irulemy ihŷre. Tai kÿnyhe rimymy ramyhŷre. Riròtenymyhŷre.

²⁰ Tai tahe tiiemy rahõtinyre: Timy taheka aõhe arotŷnykre ka aõmydŷñana-di. Paulo-ò retŷýraxire aõma Jerusalë-ò aõbo rakemy ywisdidŷña-ò.

²¹ Tahe Paulo rarybere: —Iõlõôle rakremy aõbo. Tii wamy roholakeki, teòdu waõrysmy ariraokre. Tai tahe ròtena-ò ixybyle rerutyre.

²² Tahe iõlò Agripa rarybere: —Jiarŷ aroholakre inihe kia hâbumy. Tahe Festu dirawyonyde: —Biurasõmy tamy bodoholakre.

²³ Idi tahe itxu biowamy dehemynyde, iõlò, Benise-wana, ywisdidŷña heto-ò. Ibutumy he iny ralore, soldado wedu mahâdu, iny ityhymy rŷira mahâdu, ibutumy raloralore. Tai tahe Festu Paulo didyde. Tahe rarybere:

²⁴ —Iõlò Agripa, ibutumy ka wadee ijohonadu-wana, ka hâbu heka ibutumy iny he irubudŷýmy he idi rŷireri, judeu mahâdu kaki tule Jerusalë mahâdu.

²⁵ Jiarŷ rahõtinyreri aõ heka riwinyõhyre tai rurukre wahe. Tai iõlõtyhy-ò rakremy heka ratxireri. Ariteònykre nomy dori tii ratxireri.

²⁶ Aõbo tamy ariritinykre. Aõ heka waritidŷýkõnare. Aõ dori riwinykõre. Tai redyreri adee iõlò Agripa. Tamy juhu boholakre. Iribi tahe wadee manarybekre aõbo ariritinykremy.

²⁷ Timy kÿny wateòdŷýkõna uritere òhynaõhòkýle Iõlõtyhy-ò ariteònyõtyhy.

26

¹ Tahe Agripa Paulo-ò rarybere: —Aõwaxiny belyykre aijyymy. Paulo he tebò riukore he rarybekremy.

² Wadeysamy he watxireri, Iõlò Agripa. Jiarŷ dori iximy areyykre ako.

³ Tule kai dori ibutu judeu bede ywina teeryte. Ibutu lahi rybe teeryte. Bodoholakre inihe wadee, ywina-di.

⁴ Tiiemy uladule arattyritinyde aõma judeu òbitina-di.

⁵ Judeu mahâdu kia rieryre. Txu rexidelenyre juhu judeu mahâduy-ki, idi tahe Jerusalë-ki ratyrritinyre. Jiarŷ fariseu mahâduõ òbiti jiarŷ rare.

⁶ Kia rybe òraru-ki wiji ywisdidŷña-ki râire. Jiarŷ dori retyhynywâhâre aõbo Deuxu inftyby-ò rarybere.

⁷ Jiarŷ Deuxu rybe òlõna reraòwâhâre. Tule judeu ijoji riraõmyhŷre, waõinatxi reurò ijoji mahâdu. Tiiboho Deuxumy reàlamy raremyhŷ, rumy,

txumy. Iòlò Agripa, kia raròsònà òraru-ki judeu mahādu wadee aõbina binamy rarybemyhŷre.

⁸ Rubu-ribi ixixana jiarŷ retyhynymyhŷre. Araŷraxikre iòlò. Kia aõbohe wadeòsana raremy kaiboho tahōtinytenytere. Deuxu heka ixypy iny kidiòkesedŷŷnykre taumy tuedeònà-ò.

⁹ Jiarŷ heka juhuu awimy heka aõbina binahakŷ widŷŷ dee rahōtinyre, Jesuisi Nazare hâwâ ludu dee.

¹⁰ Sowemy ityhydŷŷdu mahādu reròtenyre ròtenawo-ò Jerusalē-ki. Dohodŷŷna heto wedu rewawiòhenanyre tyyriti riwhinyreki. Kia irubudŷŷmy wi risŷnyrenyreu, jiarŷ rarybere: —Awire heka birubunybenye.

¹¹ Jiarŷ heka ityhydŷŷdu mahādu aõhökŷmy rotŷŷnykemy wi resŷnyre bede bede-ki. Aõbinabinahâkŷlemy ityhydŷŷdu rerybedŷŷnywâhâre. Jiarŷ aõnimy reburemy rawâhâre. Resŷbinanyre tahe tii rahenyre irehetyhytuh-ò iwitxira hâwâ-ò.

¹² Rare heka Damasu hâwâ-ò ityhydŷŷdu òrysymy. Jiarŷ tyyritidi rare, dohodŷŷna wedu ritina-di. Tule ibede ywina-di rare.

¹³ Tahe Damasu iòhòmy rareu, loosònà ñ diwatoosònàde, txu loosònà ratyre ihŷre.

¹⁴ Jiarŷboho rejuxunyrenyre tahe raholare rybeô-ò judeu mahādu rybe-di rarybereri: —Salu, Salu, aõhereki wexe aõbina binahakŷ tadiwinymahâte wadee wimy aõkõ. Aõbina binahakŷle ixidee tadiwinymyhŷte.

¹⁵ Jiarŷ rarybere: —Mowe, Wanyrŷ tate. Tahe dirawyonyde: —Jiarŷ wa, Jesuisi rare. Wadi aõbina bina tevisŷnyte.

¹⁶ Katahe myikre. Adee rehemynyreri, aratara ixidee, wadeòdumy mabekremy. Warybeduõ mabekre. Ibutumy wamy belyymy mabekre aõhebo adee wiji rotŷŷnyrerri. Iribi tasŷ ixityre adee adehemynykre. Tule kia-di marybekre.

¹⁷ Ibutumy asŷ-wana arayrubunykre. Tai ta judeu mahādu-ò arateónykre watxireri, judeu mahādu-ò tule.

¹⁸ Iwese iny ruetâ-di rŷira wese tii ihŷre. Kai tamy bitŷnynykre Deuxu aõmydŷŷnana. Tai biruejuakre, rierykremy. Biòbitinykre tamyreny òraru roire aõma ixi-txi tõhõti reakremy loosònà-ki rariakremy, Satanasi bedeloro-hokŷ-ki aõkõ, kia ryki aõkõ rariakremy. Deuxu uri bede ywina rimymyhŷkre ixidee. Ibutu bede bedemy rŷira waijoimykre. Tyramy taòraru-ribi rŷira, ritamy rŷira, riwatyhynymy rŷira.

¹⁹⁻²⁰ Tai, Iòlò Agripa, iwese warasina-ki riwateónyre wese, retyhynhyhyre. Juhuu Damasu hâwâ-ki jiarŷ ròhâletere, iribi Jerusalē-ò, tule Judeia bede-ki, ibutu judeukõdu mahādu-ò ròhâletere. Tamy rarybere taòraru ririkemy Deuxu dee kòdòòsekemy. Ixi-txi tõhõti reakremy inatyhymy aõna aõna wiwi-hikŷ riwinykemy Deuxu dee.

²¹ Tai judeu mahādu riwamyre Deuxu dohodŷŷna heto-ki, warubudŷŷmy röhõtinyre.

²² Deuxu tahe wawiòhedŷŷdu ratximyhŷre. Tai he rãire wiji ibutu-ò ararybekemy watxiwâhâre, aõma aõbo Deuxu rybedu mahādu iwese Moisesi rarybere wese tamyreny rarybewâhâre kia ibutumy kanakremy. Kia sohojilemy rarybewâhâre.

²³ Juhutyhy rarybere: —Kristu, rurukremy iribi tahe kedexixakremy rybe loosònà kidiwkykremy judeu mahādu-ò, tule judeukõdu mahādu-ò.

²⁴ Tahe Paulo iximy rarybereu, Festu ryryre: —Paulo, kai wa itxŷtere. Aõnityhymy tatyyritinymahâte. Tai arayky tebinanyta.

25 Tahe Paulo rirawyönyre: —Aôkôre wa, wanyrÿ Festu, bededinodu tyhy. Jiarÿ itxýte aôkôre. Inatyhyrybemy rarybewâhâre. Warybe awi heka rare.

26 Tule Iòlò Agripa rieryre ibutumy tuu tamy rarybere. Aô wasina aôkô rarybere. Iòlò Agripa.

27 Aôbo Deuxu rybedu mahâdu riritinyre aôbo, kai tetyhynymahâte. Reeryre jiarÿ, kai tetyhynymahâte.

28 Tahe Agripa riixâwididýnyre rybe-ribi: —Kai, aôbo, Paulo, aôwesele ityhydýðumy aronykemy wadi tahôtintye, wadee tarybeteki.

29 Paulo rirawyönyre: —Kohe, wadee awire, kai tulekemy. Ibutumy kaki wawesekemy adi rahôtintyre. Kai tule warybe sôwemy aôbo ada aôkôre aôbo Deuxu bityhyrybemy watxiwâhâre tule waijohonana-wana. Aôna sohojidile taanamy aôkô watxireri, wawomati reroti-di taanamy atxiteri.

30 Idi tahe bede dinodu, iòlò, Benise, ibutumy he rÿire ròirenre.

31 Widee reny wiwesele rôhôtintrenyre. Ka hâbu timyhe rubudýÿona he ròtena-ki irutysyöna he, tii dori aôhe rotýýnyötyhy aôna aônamy.

32 Tahe Agripa Festu-ò rarybere: —Rikiteònryrenyke idi watxireri, tahe tii inihe iòlôtyhyle rarybekemy ixidi ratxireri. Tai kÿnyhe, txioinihe, aôkôre.

27

1 Tahe rexiywiny my rexihurenryre Italia bede-ò, Roma hâwâ-ò aroirenkyremy hâwò-di. Tahe ròtenayrubudýÿduô tii-wana rakre, irubudýdu renemy. Julio inire. Tii iòlò yrubudýdu mahâdu dinoduô rare. Ridyrengre Paulo ròtena woludu mahâdu-wana. Jiarÿ, Luka tule ihemy rare.

2 Tahe rerònyre yhywydyna lawò-ò. Adrÿmitxiludu tahe kia lawò rare. Tule hâbû wawana rare. Aristarku inire. Tii Macedonia bede luduô rare. Tesalonia ihâwâ rare. Tahe hâwò rexihynryrenyre adôikemy Asia bede-ò. Tahe ròirenre. Ijõtxu biôwa Sidoma beàbeà-ò rehemynre.

3 Paulo taery mahâdu roramy rakemy ratximyhÿre. Tahe Julio Paulo-di itxeredu ririra. Tai tahe Julio awi heka rare Paulo dee. Julio Paulo riwywiny my idi ratxirerimy ihÿre. Julio Paulo riteònryre titxibo rakelemy. Paulo ery mahâdu aôna aôna tamy riwahinyre.

4-5 Tahe iribi ròhônryrenyre. Xibri bedebute roosibymy ralore yhy dori tiribi tiribi reamyhÿreki. Tahe iribi riòlonyre. Tahe Silisia bede-ribi riòlonyre, tule Panfilia bede-ribi ijô bede-ò reronyre. Tahe Miha hâwâ-ò ritehemynre Lisia bede-ki.

6 Tai soldado dinodu hâwò nihikÿ rijemyhÿu, ihe-ki roikemy, tahe ijô-ki rahare Alexýdria luduô-ò. Hâwò tahe rexiywiny myhÿre rakremy Italia bede-ò. Tahe wadeereny rarybere: —Borukubenyke yhywydyna lawòro-ò. Tahe ixityre roirenyre.

7 Sôwemy heka txuu wadiren yryire. Urihimyôle rexihjejiwâhârenyre. Isir-are heka Kinidu hâwâ-ò dehemynsÿ. Ihârele tahe retehemynre Samona hâwâ mynatyhyle raròrenyre. Iribi Kreta bedebute roosibymy ralore yhydori tiribi tiribi reamyhÿreki.

8 Tahe ywimi suô iòlò iòlò adoiwâhâdenyde ihyy tahe retehemynre Rywi-hikÿmy ninadu-ò. Kia heka Laseia hâwâ-ribi iòhore.

9 Sôwetylhy my txuu wadiren yryire yhnihihikÿ bina òraru-ki. Inarehe lisina txu-ribi ròhônryre. Tai tahe bededýñana ibutumy roimyhÿre. Tai brebunamy bede roimyhÿre.

¹⁰ Paulo tahe tamyreny rarybere: —Wanyrŷboho, ka tŷina isiratyhykre inydeereny. Inynonanareny iōħārure aōna aōna ibutumy inyribireny ituekre, hāwò rabohokre ada ijō aōbo rikururenkykre.

¹¹ Tahe soldado dinodu Paulo rybe rityhynyōhyyre. Yhylawò wedu tōruludu-wana tii rityhynyre.

¹² Yhylawò wedu, tōruludu-wana iwitxiramy rōħōtintymyhŷre, beōra tai riekōkemy beà dori ibinareki. Ijō tule tahe roirenkykemy ixide ihŷrenyre rehemynykemy Fenisia beà-ō. Kia heka Kreta bedebute beàō rare. Biuw-eribitya-txi rōrōmyhŷre, tai awire kia beà, beōra bede riwykemy.

¹³ Ijō rarybere: —Rikoirenkyke, yhy dori rebonyrer, tamy rekehemynyrenkykemy. Tahe womatisana riukore. Roirenyre yhy-di. Tahe iōħōmy Kreta bedebute rotŷnyra.

¹⁴ Aōwesele heka yhy nihikŷ dehemynyde bedebrō-ribi. Kia yhy nihikŷ irarou bedebrō ludu inire.

¹⁵ Ka yhy nihikŷ taruru-di riwyre hāwò nihikŷ. Juhu yhynonana weribi-ō riwišŷnyre. Idi iwo rexieryre ixinamy riwyre yhyōkesena-ō.

¹⁶ Tahe rehemyhŷre Lauda bedebute-ō iroosibymy tahe ralore. Tai hāwò nihikŷwo-ki hāwōriore riwyre.

¹⁷ Idi tahe rōħōtinyre hāwò nihikŷ rabōħoke-txi roholarenyre, tai tahe ritaarenyre iwetya-txi. Tahe ruberurenyre, Libiamy ninadu beħlau, tahe rħobħokŷ ritare iribi rexitarenkykemy.

¹⁸ Ijōtxu roirenyre yhynihikŷ tamy realemy iu, tai tahe aōna aōna-di rehure ibutumy rawetarikemy.

¹⁹ Tasŷ txuō idirený reare. Idi rehurenyre aōmybo rekoakōmyhŷrenyredi rawetarityhykemy.

²⁰ Txu sōwemy rewyrenyre txumy, tainamy ribi renyōhyyre. Yhynihikŷ reamyhŷ. Tai sōwemy ruberumy rŷimyhŷ rubu lau.

²¹ Sōwemy heka bededŷnana riwyre roxiōhyy. Tahe Paulo iyreny-ki rŷire, tahe tamyreny rarybere: —Wanyrŷboho, warybe-ō taholaħħyytenye Kreta-ribi rōħōnyrenyre. Aratohonyrenyre iribi inyboho kodoikōkemy. Boholabenyebe-wana ta inihe aōna itueħħyyre.

²² Ihārele tahe deysana-di adeereny ararybekre. Inyō ruruħtyhy, hāwò nihikŷ sohojile rabohokre.

²³ Jiarŷ dori Deuxu deħdu rare. Kaurumy dori Deuxu ħju wadee nade.

²⁴ Tahe rarybere: —Paulo, brebuōmy. Kai iħoloko-ō makre. Deuxu dori ruxetōena kidiwahinykre. Tiu heka aruburenŷona aijoi-wana.

²⁵ Tahe wanyrŷboho, brebuōmyreny. Jiarŷ dori Deuxu retyhynyre, iwese wadee rarybere wese, rarekre.

²⁶ Urile tahe inyboho kiditehemynydenkykre bedebute-ō. Kia tahe Paulo rarybere.

²⁷ Waōinaubiōwa rumy beronihikŷ tya-ki bede riijemy roiremyhŷ. Adria beronihikŷ-ki roirenyre, tahe rutya-txi hāwò nihikŷ aōna hydŷŷdu su iōħōmy roholarenyre.

²⁸ Tahe beō urihixina-di riurihire, wawiō dera urihixinamy beō riurihire. Idi iko-txi ixityre riurihire tai waiyre dera urihixinamy rimyre.

²⁹ Tahe rahōtintyrenyre manale tai roimyhŷremy. Tai tahe manatisana-di inaubaġiōwa loru ludu-ribi rehurenyre. Iribi rexitōenyre wylemy txuu kanatŷnykemy.

30 Hāwò aõna hydýýdu mahãdu hāwò riore riwesere bera-ò. Idi risýnyre ijõ manatisana ritidikremy hāwò jura-ribi. Urile tahe rahenykremy rôhõtinyre.

31 Paulo tahe rierymyhÿ tahe soldado wedu-ò rarybere: —Soldado mahãdu tule roholare:

32 —Hāwò aõnahydýýdu mahãdu hāwò nihikÿkÿro-ki rariõrenykeki, kaiboho atuerenye. Tai tahe soldado hāwò riore reroti riàrøre tahe resere bera-txi rahenyre.

33 Txuu iòhomy natýnyde, tahe Paulo tamy rarybere: —Wiji waò inaubiòwa txumy kaiboho teraõtenyte tabyretenyôhy.

34 Ijõ birýsÿbenyke, arururený rexiòlonykemy, kaibohoõ dori burubenyôtyhy. Aradeti sohojiõ tiu iõõtyhy.

35 Rarybemy rahudi tahe, paõ sohoji Paulo rimyre. Ibutura-ò Deuxumy réalâre. Idi tahe paõ riorore, riyre.

36 Ijõ reny reysarenyre, taita tule riyrenyre.

37 Tahe 276 iny hâworo-ki roirenyre.

38 Tahe ibutumy iwo rihyrenyre tahe maixõmo wesena-di rehurenyre hâwò nihikÿ rawetarinymkemy.

39 Bede ratýnyre, inyõ rieryõhyre titxiribibo nadé. Tuu robirenyre iworywo-ki ýnra tai roimyhÿremy tahe inyõ rieryõlemyhÿre. Widee raryberenyre: —Rikirònyrenyke hâwò-di iwo-txi.

40-41 Tahe manatisana riukörenyre tahe welò riderenyra hâwojura-ò iraròsõna riesere. Tahe ritelenyre ralòkemy. Urile esetere tiò tiòle hâwò ridymyhÿ beõ òhòkÿle idi rehure rorokõòhòkÿle, rimyre taile òbò hâwòlõru ribohonyre.

42 Soldado mahãdu rôhõtinyre ròtena mahãdu rahenyketxi. Tai rirubunykemy rôhõtinyre bede-ò robunyke lau.

43 Soldado wedu tahe Paulo ritònenyre rubu lau, tai tahe riteònnyre rirubunyôhyre: —Tibo alobueryre, juhuu suò rakemy, soldado wedu kia rarybere.

44 Tibo alobueryõke tahe òwòru àre hâwò-ribi rimymy idi rakre. Kiamy heka ibutumy retehemynyre su-ò, inyõ ruruõhyre.

28

1 Tai tahe taisýdu mahãdu-txi rekoare. Tii bedebutenimy inydee relyyre. Malta heka inire.

2 Biu riwasebenyrenyre yhyjutyty riwasarenyre. Tai tahe tiiboho heòty riworonyrenyre wahetõnarenymy. Tiiboho riawasisinanyrenyre awimy wadi-reñ roiremyhÿ.

3 Paulo hee ributunyre heòtyworonamy. Idi rehureu, hemylala he wo-ribi heòty lau ròhõnyre, tai ruruare Paulo debò-ki.

4 Tusýdu mahãdu tuu robire tahe rarybere: —Ka hâbu rubudýýdu òsýny rare. Tii heka ruruõre bera-ò, ka tahe kidiòwynykre inyõ òsýny rirubunyrekí wahe, rurukre heka.

5 Paulo tahe hemylala tebò-ribi riatyre heòtyru-txi. Ta aõhõkÿmy rotýýnyõhyre.

6 Tahe imahãdu idi retehemy rýimyhÿ tarubulemy resekeò, ada tebò ratarinybohokeò aõbo. Sõwemy riraõre, aõhebo rotýýnyke, tahe aõkõhyre. Tai tahe iwitxiramy rôhõtinyrenyre: —Tii deuxuõle òsýny ratxireri. Tiiboho raryberenyre kia.

7-8 Hetō ūtai iōhōmy rŷire, Publio iwedure. Tii heka ityhy rare iwedu rare kabedebute-ki, tii bedeōtiidŷna rare. Tai taheto-ò riwadyrenyre. Awihyyle wadirený raremyhŷ. Publio tyby tahe rubunamy rurumyhŷ. Busu-di ratximyhŷ. Tai tahe Paulo iroramý rare. Tebō ityre ritidire, rexitōenyre, tahe ritetyenyre.

9 Tai tahe ibutumy bedebute ludu webinadu Paulo dee wii rotyre. Ibutumy reyterenyre.

10 Tai tahe uriiōno inydeereny riwahinyre aōna aōna. Sōwemy rŷsŷna hāworo-ò rahyre inydeereny. Kia hāwō beōra bede kia beà-ki riwyre.

11 Txuōkuro hāwō ni rare. Kia ni ihiju rare. Ideuxu ritxoo inatxi rare. Hāwō Alexŷdria hāwā ludu rare. Tahe rahōnyrenyre. Inataō ahādumy bede wadirený rŷidi.

12 Sirausa hāwā-ò retehemynyre. Tai tahe inataō txumy wadirený rŷire.

13 Iribi tahe Rejio hāwāmy rekoarenyre. Ijōtxu tahe Pozuli-ò reolōnyre. Inatxi txu-di retehemynyre yhy ibōo-ribi debonydeki.

14 Tai seriōreō ratximyhŷ. Tiiboho rexitōenrenyre tii-wana ratxikemy debōinatxi reurō txumy. Kiamy heka Roma hāwā-ò roirenyre.

15 Roma ityhydŷdu mahādu roholare jiarŷboho retehemynyrerimy. Tai tahe doidenyde Apio hāwā ube-ò. Tule aō-di ijohona Hetō Inataō hāwā-ò doidenyde. Paulo tiiboho robireu, Deuxu reälàmyhŷ, reysamyhŷre.

16 Tahe Roma hāwā-ki Paulo ixideewimy rasŷnyre. Urile soldadoō aōu aōu tii-wana ratximyhŷ.

17 Inataō txumy bede idi rŷidi, Paulo ributunyre judeu mahādu dinodu. Wii ributunyre, tamyreny rarybere: —Wanyrŷboho, waseriōreboho, jiarŷ aō rewinykōre waijoi Judeu mahādu dee. Tule lahirybe ònosōna ratyre aō rewinyhŷre. Ihâre judeu dinodu riwamyre. Tahe diwahinyde Roma dinodu mahādu-ò.

18 Tiiboho heka riwatŷraxyinyre ibutumy. aō heka waki ibinamy rahaōhyre. Tai tahe riwateōnyrenykemy ratxirenyrerri.

19 Waijoi tahe Judeu ijoi heka waoludureri. Tai tahe Iolō-ò jiarŷ rarybere arakemy. Aō dori waijoi dee waoraruōre.

20 Tai heka arabutunyrenyre, warybe-ò boholabenykemy, wadi retehekemy womati reroti-di riwataataara. Judeu mahādu rarosōna òraru-ki kawesemy watxireri.

21 Tahe judeu dinodu mahādu rirawyonyre: —Aōkōre, inyō rehemynyōre Judeia bede-ribi. Ijyybinamy umy relyyōre. Inyseriōre mahāduō kaō dehemynyōde.

22 Aroholarenykemy timybo tahōtinymahāte-ò. Ityhydŷdu mahādumy dori ibutumy aōbinahakŷlemy rarybereri. Kia judeu mahādu dinodu raryberenyre.

23 Tahe riywinyre itxu Paulo rybe-ò ijohonamy. Idi tahe Paulo heto-ò sōwemy iny doidenyde tamy roholakemy. Tii Deuxu ijyy ritŷnnyre rudiū rexidelenyre, txioromy rexihure Moisesi Tyrriti ritŷnnyre tule ijō rybedu Tyrriti-di ritŷnnyre, iwese Jesuisi Iolōtyhy kanatxikre wese kabede-ki. Kia Jesuisi aōmydŷñanamy ritŷnnyre.

24 Ijō roholare aōmybo Paulo rarybereō, Jesuisi rityhyenyrenyre. Ijō tahe aōkōre, rityhyenyōre.

25 Ijō teramy reare. Rŷire, rōhōnykremy. Tahe Paulo tamyreny rarybere: —Deuxu Tytybytyhy boorený dee rarybere Isaia tyrriti-ki. Awimy rare. Kawese roire:

26-27 —Makre tamy marybekre: —Boholabenyke, ta tiu aerisyrenyõna. Betehekre arue-di, ihãre tahe aerisyrenyõna. Iruereny, iraykyreny, tõhõtireny ritòbònymahãrenyre. Tai tiu tiiboho robirenýötyhy, rieryrenyötyhy, roholarenýötyhy. Tai diwatyhynyõhyymyhyde. Tai heka iõraru-ribi ariteytenyõkre.

28 Bierymy boibeke Deuxu tarasana judeukõdu mahãdu-ò rare. Tiiboho dori roholarenykre.

29 Paulo tarybe rahudi tahe, judeu mahãdu ròhònyrenymy sõwemy widee rarybemyhýrenyre.

30 Roma hâwã-ki Paulo rasõnyre inatxi beòramy tahetohuòtenawo-ki. Ibutumy heka dýýraximy iheto-ò rehemynyrenyre, Paulo ridyre tamy rarybekremy.

31 Deuxu Iòlõnamy Paulo iruru-di relyyyhymyhyre. Inynyry Jesuisi Kristu aõna aõnamy rierynanymyhyre. Tiu inyõ aõhõkõmy risõnyõmyhyre Paulo rybe xãwikemy.

Roma Paulo Ryberiti Roma mahādu-ò

¹ Paulo jiar̄y rare, tyyritiwidŷŷdure wahe. Jiar̄y heka Jesuisi Kristu deòdu rare. Tii riwatare rybe tŷnydŷŷdumy ararekremy. Deuxu Rybewihikŷ wahidŷŷdumy ararekremy.

² Juhuu dori Deuxu rarybere Rybewihikŷ riwahinykemy. Deuxu rybedu mahādu kia rybe riritinyre, Ritidŷŷnatyhý-ki.

³ Kiamy heka Deuxu Riòre rybe tyhydŷŷnamy rarybere, Davi riòre riòkoreò wahe.

⁴ Deuxu Jesuisi Kristu rubu-ribi riixixadŷŷnyreu, tariòremy tahe riteòsinyre rurunatyhy-di. Jesuisi tahe inatyhymy Innyryr̄y ihýre.

⁵ Tii ruxetðena inydeereny riwahinyre. Irybe òoraru-ki, jiar̄yboho aroïrenykemy watxireri. Ityhyna aritŷnnykemy judeukōdu mahādu-ò, tai tiiboho rityhynyrenykremy.

⁶ Kaiboho tule judeukōdu mahādu atxitenyteri. Tahe Deuxu ityhydŷŷna mahādu atxitenyteri, Jesuisi Kristu ijoimy rŷirakemy adeereny rarybereki.

⁷ Ibutumy adeereny warybe rewahinyre, Kia Deuxu taijoimy remyremy mahādu wahe. Ruxetðena, ywina-wana adeereny-ò kanakemy watxireri, Deuxu inytyby-ribi tule Jesuisi Kristu iny wedu-ribi. Tii dori adeereny irybe riwahinyreki.

⁸ Umyreny Deuxu-ò reàlâmahâre, atyhynaren-yò iny ibutumy roholamyhýreki.

⁹ Deuxu-ò rexitðenymahâre, anirenymy rarybehyy my watxiwâhâre. Kia heka Deuxu rieryre, waworibityhy tahe jiar̄y Deuxu deòdumy rare. Iriòre Rybewihikŷ-di wahe.

¹⁰ Jiar̄y rexitðenyhyy watxiwâhâre arorarenymy arakemy Deuxu-deewikeki.

¹¹ Umyreny arobikemy watxireri, tai adeereny arelyykemy aõmydŷŷ wihiķŷõ Deuxu Tyytybytyhy. Tule kaiboho wadee tuu belyybonykre. Tai tahe atyhynaren-y-ki ityhymy relekre.

¹² Jiar̄y arawiòhenanykemy watxireri, tule kai biwawiòhenanykemy watxireri. Tai rikexideysanytyhykemy inatyhyna-ò.

¹³ Sôwemy heka arahyykemy watxiwâhâre arorarenymy. Iribi nohõti losaõomy tahe wadi rarurunymyhýre aõbo, riwateònŷohyyymyhýre heka. Jiar̄y Deuxu dee waaõmysdŷŷna awikemy watxireri ayreny-ki. Tai kaiboho ako-ò boikemy wadee awire, iwese ijõ judeukōdu mahâdu-ò ararybekremy watxireri wese.

¹⁴⁻¹⁵ Tuheka ibutu iny-ò ararybekremy watxireri, hâwâ witxira witxira mahādu-ò, tule. Iny mahādu-ò aõkore mahādu-ò tule. Tuu ariwinskyre ibutumy iny-ò, iny bedeeryrenyô mahādu-ò tule. Adeereny tule Rybewihikŷ my arelyykemy watxireri Roma hâwâ ludu mahādu-ò.

¹⁶ Jiar̄y dori Kristu Rybewihikŷ-ki araixyruõtyhy. Irybe dori Deuxu ruru rare. Ibutumy iny rityhynykeki ritakemy ratxikre. Judeu mahādu-ò juhuu nade tai tahe iuhe-ò judeukōdu mahādu-ò.

¹⁷ Deuxu òbitina ratŷnnynymy namyhýde Rybewihikŷwo-ribi. Tyhyna-di rite- lenyre tule tyhyna-di ihýmyhýre. Inyô tyhyna-di òbitimy rŷikeki, tii ruruõtyhy, idi awimy rareki.

18 Deuxu yarana biu-ribi namyhÿde ibutu òraruna hudunamy. Iwidÿýdu hudunamy. Bina widÿýdu dori inatyhyna ribinanymyhyre, raruinymyhyre Deuxu rybe ribynymyhyre?

19 Deuxu eryna ibutumy iny-ò riwahinyre. Deuxule tamy riwahinyre. Tai timybo Deuxu raremy tahe tiiboho rierÿhyymyhyre. Tai Deuxu aõhõkÿmy risÿnymyhyrenyre.

20 Juhuhukÿle heka Deuxu aõmydÿýnanamy iny robimyhyre idi tii tyhnamy tule rierymyhyre itÿnyhÿkÿlem, irurunahyy wahe. Aõu aõu kia ibutumy iny rierymyhyre, Deuxu widÿýnamy iny robireki wahe. Tai tiu iny ixixiõdÿýna.

21 Rieryrenyre tii Deuxumy raremy. Tahe rexiwowydynyöhyyre timybo iny Deuxu dee rexiwowydynymyhykemy wahe. Tamy àlànatyhy riwahinyöhyymyhyre. Idi röhõtinymyhyrenyre Deuxu irayky röhõtinymyhyre wesemy idi röhõtinymyhyre. Irayky tahe reõsamy ratximahâre.

22 Tiibohole bedeertyhyymy ixidi röhõtinyrenyre. Tahe itxÿtele roire.

23 Deuxu rubutere rityhynykenawi tahe tiiboho heka ritxoo deauxuõ ireije riwinymyhyrenyre tathydydÿýnamy. Ibinamy heka mywese riwinymyhyre, nawii wesemy, iròdu wesemy, iròdu bedemy riradu-wesemy. Rexiökamy riramy riradu wesemy tahe rityhynyhyhyrenyre.

24 Deuxu heka òraruna-ò riwahinyrenyre, itxÿtenarený òraru-ki. Iny òta òtadu mahâdu heka wiwanale aõõta ixÿruna riwinymyhyrenyre.

25 Deuxu inatyhyna dori tiiboho riwiurònrya ruina-ò. Ritxoo dee rexítónenrenyre, aõbo Deuxu riwinyre, kia. Deuxule iny reálakõmyta ratximyhyrenyre.

26 Deuxutyhy tahe rityhynyöhyyre, Deuxu ibutu widÿýdu tiu riteálànamy rakonananyöthy. Kia òraru-ki òtaótana nadé. Hâwy, hâbu-wana aõkõ roimyhyre wideele heka aõhebo rotÿýnomyhyre. Kia heka òbiti aõkõ rare.

27 Tule hâbu, hâwy-wana aõkõ röimyhyre, wiwanale aõhebo rotÿýnomyhyre. Òbiti aõkõ heka kia rare. Riwyrenykre kia òraru òwydÿýna, aõhõkÿmy dýýnana wahe. Iny sohoji sohoji taaõbina ixÿruna òraru-ki ixidee rimykre.

28 Töhöti heka Deuxu-txi reaõhyymyhyre. Tai tahe timybo ixideewimy riwinyrenykemy roirenryre Deuxu-ribi. Tahe riwinyrenyre ibutumy aõbina binahakÿle.

29 Aõimy aõko ratximyhyre aõbina bina-di roiremyhy: òtaótana-di, aõbina binahakÿ-di, aõikõkõ-di, rarekemy ixidee ririmyhyre, teramy heka rÿira. Ihâru-di rÿira iny rubudÿýmy dori röhõtinymyhyre, rarybehymy ratxirerimy ihÿre, ruidu nihikÿ ihÿre, ujõmo-di rÿira.

30 Aõbinamy inymy rarybemyhyre, Deuxu derare, ixiluulerenyre, rexityhynyhyre, òraru týmyra riwinyrenyre, tyby tadi-wana rityhynyöhyre.

31 Irybe sohoji aõkõ heka rare. Iluunaõre, ibinatyhyre, inydee iruxetõeõre.

32 Deuxu rarybere: inyõ kia riwinykeki heka ruruke. Tiiboho kia rieryrenyre. Ihâre tahe aõhebo rotÿýnre. Kia sohojile aõkõ. Reysarenymyhyre iny witxira iherenyki aõhe rutÿýnkyreki.

2

1 Tuthy-ki aõkõramy rybeõmy. Kai dori tuthyhyle òraru tewinymahâote. Inyõ rybemy ywisidÿýna ijõmy rarybeke-wana ixilemy ywisidÿýna-ò rexityhenyke. Tii dori kia ibutumy tule riwinyhyre ibinamy wahe.

² Inyō kia aõbina binahakŷ riwinymyhŷkeki, Deuxu ywisisidŷýna-ò inatyhy-nalemy tamy kôdôhonykre.

³ Kai tuleke –kiamy biwinykeki, Deuxu ywisisidŷýna-ribi mahenyôtyhy. Kai dori ywisisidŷýdumy texideösintye ihâre tahe iõraru wesele tewinymahâte.

⁴ Deuxu ruxetõena sõwemy adi rexiruxetõenanymyhŷre. Kia-di bexirâhkemy adi ratxireri, tiimy ywimy aõna aõna bina riemyhŷre ratximyhŷre, awi heka adee rare. Kai aõbohe iribi õhõti rosakre kia heka arabedeotiidŷýnomyhŷre. Arabedewodŷýnomyhŷre iõraru-ki. Kai aõbohe kia teeryõte?

⁵ Kai arybedŷýsaeryõre rybe ijohona teeryõte õhõtiõre. Tai tahe Deuxu yarana ixideele tebutunymahâte. Ijõtxu Deuxu yarana txumykreu. Tai Deuxu ywisisidŷýdu òbiti rexitýnynyryikre.

⁶ Iny sohoji sohoji taaõna aõna myna aõmy rotŷýnykre, aõhebo rotŷýnomyhŷreki wahe.

⁷ Inyō aõwidŷýlemry ratximyhŷre. Tiiboho heka Deuxu wowydyna, Deuxu wohyna, Deuxu loosõna widŷýmmyrarutaamyhŷrenyre. Tule iny rarehykykre-na-di rarutaamyhŷrenyre. Imyna Deuxu tamyreny riõkre.

⁸ Kia ixidile rôhõtinymyhŷre mahâdu tahe, Deuxu woxibrunale, yaranale ritakre. Tiiboho dori inatyhyna rityhyntyhyymyhŷrenyre, aõ òbitile aõkõ riwinymyhŷrenyre.

⁹ Aõhõkýmydŷýnana, bedewona kanakre ibutumy aõbina bina widŷýdu mahâdu-ò, judeu mahâdu-ò juhuu idi judeukõdu mahâdu-ò.

¹⁰ Wowydyna, àlâna, ywina tahe kanakre aõwiwihihý widŷýdu mahâdu-ò judeu mahâdu-ò juhu delemy idi judeukõdu mahâdu-ò.

¹¹ Deuxu-ò heka ibutumy iny wiwese rare.

¹²⁻¹⁶ Tii heka aõhõkýmy risŷýnykre ibutumy iny òrarudu mahâdu. Moisesi bede ywina ihoõrehârele tii rurukre. Judeukõdu mahâdu heka Moisesi bede ywina rybe ijõkõre. Tahe bede ywina iny rierykeki, idile Deuxu iõraranu riwyinykre. Inyō Deuxu bede ywina rybe roholare tahe rityhyntyhyre, kia tahe Deuxu dee ibinatyhyre. Íbutumy kia iny rurukre, òtŷý iraykywokile aõbo ibinare, aõbo òbitire rierymyhŷreki. Deuxu bede ywina wesemy heka iraykywo-ki ratximyhŷre. Iraykywydyna rexinohõtinymyhŷre ada dexiobitidŷýnomyhŷde, Rybe wimy rarybemyhŷre Jesuisi Kristu heka hâbû aõmydŷýna ritýnynykre imyna timy rarekremy. Deuxu dori iteradŷýture.

¹⁷ Kaiboho, judeu mahâdu, texinohõtinentyta ibutumy awiremy aDeuxureny-wana. Tii adeereny bede ywina rybe riwahinyreki, tii abiòwatihy rareki.

¹⁸ Kai heka aõbo Deuxu-ò awire teeryte. Aõbo ibinare, teeryte. Uladuule ibede ywina rybe teeryte, tai òbitityhyle adeereny awire.

¹⁹ Kai Deuxu-ò nonana bitýnynyke iny ruetâ mahâdu-ò dori, kia teerytyhytenyteki. Ixi-di tahõtinentyteki. Iwese, kaiboho loosõna wesemy toitemahâ ixi-di tahõtinentyte.

²⁰ Tule kia ixi-di tahõtinymahâte. Kai bede erydŷýdukõdu mahâdu erydŷýdumy atxiterimy ixidi tahõtinymahâte. Uladu erydŷýdumy atxiterimy ixi-di tahõtinymahâte. Kai bede ywina rybe tyritiõ dire. Kia adee ibutumy inatyhyna rare bedeerydŷýna.

²¹ Kai iny erydŷýdumy atximahâte. Timyrekkibo kai texierynanyõmahâte. Kai wasimy aõkõ tõerydŷýnanymyhŷte. Timyrekkibo tawasinymahâte.

²² Kai hâwyy òta aõkõ tetýnynymahâte. Timyrekkibo kai tuu tatŷýnynymahâte. Suritxoo dee àlâna deramy iximi tarybemahâte. Aõhererkibo erydŷý-ribi

aõmydýñana tewinymahäte.

23 Kai bede ywina rybe luumy iximy tarybemahäte. Kai Deuxu-di texixi-wedenymyhýte. Ihäre tahe bede ywina rybe tetyhynyöte. Kiawese Deuxu texirudýñymyhýte.

24 Iwese juhuu riritinyre wese wiji roimyhýre: —Aòraru-ki tahe bedemy iny rýira Deuxumy aõna aõnabinamy rarybemyhýre.

25 Kai bede ywina rybe bityhynykeki, ötyky resynadike, awire judeu mahädu dori rare. Tahe bede ywina rybe bityhynyökeki, ötykyresyna adee aõ aôkõre.

26-27 Iwesetyhylemy iny rare tötyky resynaõ mahädu. Tiiboho bede ywina rybe rityhynykeki, tötyky resyna-di mahädu wesemy roirekre. Judeukõdu mahädu heka bede ywina rybe rityhynykeki, kia adee ixýruna rare. Kaiboho dori Deuxu bede ywina rybe tetyhynyöte ötyky resyna dire härele. Bede ywina rybe dire härele.

28-29 Inyõ judeu mahädu wesemy ihýre. Ihäre tahe judeu mahädu inatyhy aõkõ rare. Tötyky resyna-di judeu mahädu inatyhy aõkõ rýira. Judeu mahädu inatyhy tawokihyyle kia idı rýira. Iwesele notyky resynadýñna kia rýira. Inywokihyyle rare. Aõ bede ywina rybekile aõkõ tuu rýire inyrayky wydynadile kiawesemy inyõ rýira. Hâbu-ribi wowydynamy ritaõtyhy. Deuxu ribile ritake.

3

1 Tibobe judeu mahädu deewinare. Notyy resynale tamywina. Kia aõbo ibuturatyre awire judeu mahädumy rareki?

2 Inatyhy rare, sõwemy, Deuxu dori tamy juhu Ritidýñna riwahinskyre.

3 Inyõ rityhynyöre-wana kia riwiurönyöhyymyhýre Deuxu heka òbiti rare.

4 Inatyhy urenananamy Deuxu raremyhý. Iny mahädu tahe roidumy rýiramyhý. Iwese ritina-ki roire wese Deuxumy rarybereri: —Kai arybe òbitina-di atximahäte urenana wahe. Inyõ araurihikeki, kai inatyhyna-di biõlõdýñkyre.

5 Inyboho òbiti aõkõ roire. Kia tahe Deuxu òbitina riteòsinyre. Timykibo Deuxu inydee aõhõkýmydýñana riwahinskyre. Mobo heka kia òbitimy aõkõ rarybekre. Jiarý hâbu rayky-di wese rarybereri.

6 Kia òbiti rare. Kiaweseõkeki timybo Deuxu bede aõhõkýmy dýñana riwahinskyre.

7-8 Kai tarybete: —Jiarý raruira. Urile kia Deuxu inatyhyna reteòsinyre. Aõherekibo Deuxu aõhõkýmy riwasynyre. Kiarybe iwitxira rybewesemy rare: —Ibinamy rakatximyhýkeki, awihiký kia-ribi röhõnykre. Aõkõre, kiamy rybedu mahädu aõhõkýmy dýñana ritamyhýkre. Kia riiki wamy rarybere, ruimy wahe.

9 Aõhe aõbohe, inyboho aõbo inywitxira-ribi awityhyrenyre. Aõkõre. Jiarý reteòsinymahäre ibutumy judeu mahädu, judeukõdu mahädu ibutumy òrarudu roire.

10 Kiamy Tyyriti-ki roire: —Tiu heka inyõ òbitioõre.

11 Inyõ heka Deuxu rieryöhyymyhýre. Timy heka riöryöhyymyhýre.

12 Ibutumy iny rexioñonymyhýre Deuxu-ribi wahe. Aõmy aõkõ tiiboho rexiwinyrenyre. Iny riuhõhyymyhýre aõbo awiré. Sohoji aõkõ aõhebo rotýñyre aõbo awiré.

13 Ibötöijõ heka rubuwabede iraymy roimyhýre ròwese rare. Tiiboho iny itxenadýñdu rare. Irybe heka hemylalatyhyju wese rare.

- ¹⁴ Aõbina binahakŷlemy heka inymy rarybemyhŷre.
- ¹⁵ Iti heka teyrewe rare hâlubu txiwimy iny rubudŷŷmy tule.
- ¹⁶ Titxibo ramyhyŷre-wana heka aõbina binanale riwahinymyhyŷre, aõhõkŷle ririmyhŷre.
- ¹⁷ Tiiboho dori ywimyno rieryõmyhyŷrenyre.
- ¹⁸ Deuxu lau heka ruberuõtyhyhyŷrenyre, Deuxu rityhynyõtyhy.
- ¹⁹ Bede ywina rybe heka tatyhydŷŷna mahâdu-ò diõde. Kia tahe inyboho rieryrenyre. Tai heka iny rexitiõnyõtyhy Deuxu-ò. Tai heka ibutu dee aõhõkŷmy dûñnana-ò riywinymy rŷikre.
- ²⁰ Bede ywina rybe-ribi iny ibutumy rieryre ibinamy ratxireri. Inyõ heka bede ywina rybe heka rityhynyõhyre. Tai tahe inyõ kia-di rexitaõtyhy iywina òraru-ki.
- ²¹ Wiji tahe Deuxu òbitina ratŷnynymy ihŷre bede ywina rybe-ribi lahiximy. Ihetxiu rybedu-di kia ritŷnynymy ihŷre bede ywina rybe ritina-di.
- ²² Deuxu riòbitidŷŷnyra. Ibutumy Jesuisi Kristu tyhydŷŷdu kanakre. Deuxu dee dorì ibutumy bede bede ludu wiweselere.
- ²³ Ibutumy raõrarunymyhyŷre. Deuxu òbitina tamy rauhenymyhyŷre.
- ²⁴ Deuxu taruxetõena-di ibutumy riòbitidŷŷnyre Jesuisi Kristu tarasadureki. Tii iny-ribi iòwydimy aõ rexitõdenyõhyre.
- ²⁵ Deuxu Jesuisi-di rubuna iny òraru riixâwididŷŷnyre iòwy tii riòwynara, iny kamy rityhynykemy. Kawese-ki Deuxu òbitina ritŷnyryra. Juhuu Deuxu iny òraruna-ò reteheõmyhyŷre aõnityhymy iywisiidŷŷna direki.
- ²⁶ Tahe wiji inyòraru-ò retehemyhyŷre riixâwididŷŷnykemy. Tai tahe tii òbitire tule Jesuisi Kristu tyhydŷŷdu òbitidŷŷdure.
- ²⁷ Mobo Deuxu-ò rarybekre jiary awiremy? Aõkõre, inyõ rarybeõtyhy. Bede ywina rybe tetyhynyõte. Deuxu iny òbiti widŷŷdure, ibede ywina ywidŷŷ aõkõre. Inatyhynadile awityhymy iny rare.
- ²⁸ Kiamy tahe raraykynyre iny ityhynadile riòbitidŷŷnyke bede ywina rybe ywidŷŷ aõbo? Aõkõre!
- ²⁹ Deuxu aõbo, judeu mahâdu Deuxu sohojile rare? Aõkõre, judeukõdu mahâdu-ò tule Deuxu ihŷre.
- ³⁰ Deuxu sohojile rare. Iny wiwanale riòbitidŷŷnykre judeu mahâdu judeukõdu mahâdu-wana. Ibutumy ityhyna òraru-ki riòbitidŷŷnyke.
- ³¹ Ityhyna aõbo bede ywina rybe riixâwididŷŷnyra? Aõkõre, bede ywina ihâre rŷire.
- ## 4
- ¹ Timybo ararybekre inytybyreny Abraõmy.
- ² Aõbo riwinyre aõkõ idi rexioòbitidŷŷnyre. Tai tahe rexityhynyke inyko-ò. Tahe Deuxuko-ò aõkõ.
- ³ Kamy heka Ritidŷŷna-ki roire: —Abraõ heka Deuxu rityhynyre taile tahe rexioòbitidŷŷnyre. Deuxu dee tii òbitityhy rare tii rityhynyrekile.
- ⁴ Iny aõmysŷdŷŷdu raòwymyhyŷke iaõmysŷdŷŷna myna. Urimy aõkõ dori raòwymyhyŷre taaõmysŷdŷŷnaòwyle dori ritamyhyŷre.
- ⁵ Inyõ rityhynymyhyŷkeki, tii òbitina ritamyhyŷre Deuxu-ribi. Deuxu dori òraru mahâdu òbitina widŷŷdu rare. Kia uriõno rare.
- ⁶ Davi heka juhuu riritinyre iwese teysatyhymy iny rarekremy wahe. Deuxu dori òbiti mahâdu dee riraykydŷŷnyre òbitimy roirekemy. Tii ixidee aõ riwinyõre. Davi kiawese riritinyre:

⁷ —Teysatyhymy iny rÿirakemy Deuxu iòraru riixãwididÿñyreu tõhõti-ribi iòraru rosakeu.

⁸ Teysatyhymy iny rÿirakemy iòraru-txi Inynyrÿ nohõti ijeraõmy ihÿkre.

⁹ Deysana aõbo judeu mahãdu sohojile riteysanymyhÿre ida judeukõdu mahãdu tule. Tulere! Inyboho dori rarybere: —Abraõ tyhynale tamy òbitina diwahinymyhÿde.

¹⁰ Tiubo tahe Abraõ òbitina ritare notyky resynako-ki ada ihewo-ki aõbo, ikoure.

¹¹ Juhuu dori rityhynyre idi ta notyky resyna tamy nadе kia tyhyna Deuxu-ò riteòsinyreki. Tai tule òbitina Deuxu tamy riwahinyre. Kia butu tyhydÿðu tyby wese rare, Judeukõ mahãdu wahe.

¹² Notyky resynako-ki òbitina ritare. Tõtyky resyna-di mahãdu tyby wesemy riki Abraõ ratximyhÿre. Tiile tõtyky resynakõ-ki Deuxu rityhynytyhymyhÿre.

¹³ Deuxu Abraõ-ò rarybere tii ibutu bede bede wedu wesemy ratximyhÿre iriõre iribi rimykemy. Tahe bede ywina rybe òraru-ki aõkõ tuu ihÿre, ityhyna òbitina òrarukile wahe.

¹⁴ Bede ywina rybe-ribi tybie tahe itarasadumy ratxikre, tai tahe inaty-hyna aõ aõkõ rare. Aõbo Deuxu rarybere aõmy aõkõ rare. Tahe roirekre.

¹⁵ Bede ywina rybe dori Deuxu aõhõkõmy dÿñnana diõde iny ribedeerynykemy. Teysana aõkõ wahe. Bede ywina rybekõki, timyki iny aõ ityhynyõna. Bede ywina rybe ijõõre-wana òraruna ijõõre.

¹⁶ Tahe inatyhyna-di sohojile iny aõna aõna wiwihiķ ritamyhÿke. Tai iruxetõena-ribi nadе. Tahe aõmybo Deuxu rarybere ibutu riõreriõremy tuu rÿikre. Bede ywina rybe mahãdu tule bede ywina rybekõdu mahãdu-wana wiwana Deuxu rityhynyre. Abraõ riõre wesemy ibutumy tai inyboho roire.

¹⁷ Iwese Ritina-ki roire wese: —Jiarý aratare ibutu inftyby wesemy mabekemy. Ibutumy iny rityhynyre-wana, iwese Abraõ rityhynyre wese, iwese-ki Deuxu ritake. Deuxu tahe rubu mahãdu riixixanymyhÿre rubu-ribi. Tii rarybekeu aõ aõkõ aõwesele tii aõ heka rare. Tii rarybere tule riwinyre. Abraõ heka Deuxu rybe rityhynyre.

¹⁸ Timy heka rariõrenykemy ixidee rõhõtinyõhyymyhÿre. Deuxu dori tamy rarybere: —Kai heka ariòkõrereny sõwemy atximyhÿkre. Kai hawã hawã tybymy mabekre.

¹⁹ Abraõ tathyhyna ritxiõnyõhyyre. Timy heka 100 beòramy idi ratximyhÿre, ixãwire uladu-ribi ramatuarinyreki. Tule ihawyy Sara iuladu herina-di kõremy rõhõtinyre.

²⁰ Timy heka ritxiõnyõhyyre Deuxu Rybe. Rityhynymyhÿre Deuxu deàlànà riwowydynyre.

²¹ Tii heka rierymyhÿre Deuxu irurudire irybe wesemy aõ rÿikemy.

²² Tai tahe Deuxu tamy òbitina tamy diwahinyde.

²³ Aõ iòraruki aõkõ kia ryberitina awimy raeryre, tamy sohojile aõkõ dori rarybere.

²⁴ Iny òraru-ki tule kia tuu roire. Iny tule inatyhyna-di òbitina ritakre. Inyboho dori rityhynymyhÿre, Inynyrÿ Jesuisi rubu-ribi ixixana widyÿdu Deuxu raremy.

²⁵ Jesuisi iõludu-ò iwahidÿÿmy rara inyòrarurenky-ki tai rurure. Tahe iny òbitina wahidÿÿna-ò diixixanyde rubu-ribi.

rokoirekremy tii-wana, Jesuisi Kristu-wana wahe.

² Deuxu ruxetòenawo-ki inyboho rotamanymyhýrenyre. Jesuisi Kristu tyhydýyna òraru-ki tamy rotamanymyhýre. Deuxu loosôna worojuxanaô-di rokoirekre. Tai inyboho reysamy ihýre.

³ Inyboho bedewona-di hyy ihýrenyre. Ihârele tahe inyboho teysarenyre. Kia dori iny riwiòhenynymyhýre raròsôna ijödikemy ruru inydeereny ri-wahinykemy.

⁴ Inyboho rikiijerenyhyykeki, Deuxudeewimy rikiwinyrenyke. Deuxudeewina rikiwinyrenykeki, raròsôna rikitarenykre.

⁵ Iny raròsôna tarasana aôkôkeki, uritere rakabedewoôtyhy, Deuxuluuna dori inywo-ki ratxireri. Deuxu Tyytybytyhymy inydeereny wahidýyna rare. Tii dori inyworeny-ki Deuxuluuna ritidire.

⁶ Iruruõmy inyboho roiremyhýre awimy riwinykemy. Tai tahe Kristu inydeereny, inyboho ibinare hâre rurure, Deuxudeewireu.

⁷ Isirare inyõ hâbu òbiti dee ruruke. Tahe hâbu wiwihihý dee òsana iny rurukre, kia heka irutaõre.

⁸ Deuxu tahe luunatyhy inydeereny diteònnyde. Iny òrarudurenyre hâre, Kristu inykiren y rurure. Juhuu heka inyboho òrarudu roire. Ihârele Deuxu taluuna nihiký inydeereny diteòsinyde. Tai heka Kristu inyòrareny-ki rurure.

⁹ Irubuna òraru-ki heka Deuxuru-ò inyboho òbitimy ihýrenyre. Irubuna tahe kia riwinyreki irumy inonana tahe iratyre rarekre inydeereny wahe. Deuxu ykarana-ribi Kristu dori iny ritamyhýre.

¹⁰ Juhuu Deuxu òludu inyboho roire. Tahe wiji ibiòwamy inyboho roire, iriòre iny òrarurenky-ki rurureki, wahe. Wiji tahe rybe òludu mahâdu-ribi wiutâdânamy rýre. Ibutu kia heka Kristu òraru-ki sohojile ture. Tai iny teysamy roire Deuxu rityhynyreki.

¹¹ Inyboho heka iwitxira Deuxu-wana ratximyhýrenyre. Tai tahe reysamy ratximyhýre. Inyboho Deuxu biòwamy ratximyhýrenyre. Jesuisi Kristu Inyñry òraru-ki heka ture.

¹² Hâbu sohoji òraru-ki òraruna bede-ki ralore juhuu, Adaõ òraru-ki wahe. Taile tahe rubu nadé bede-ki. Idi ibutumy iny raòrarunyre. Adaõ òraruna-txi resereu, rubu ibutumy iny-ò resere.

¹³⁻¹⁴ Juhuu Adaõ rurure. Iribi tahe ibutumy iny rurure. Moisesi tule rurure. Tahe bede ywina òraru-ki aôkô tiiboho rurure. Bede ywina dori Adaõ rubu hewo-ò Deuxu riwahinyre Moisesi-ò. Deuxu heka iny òrarunamy aôkô röhötinyre, tabede ywina dori kiau riwahinyre. Adaõ heka Deuxu rybe rityhynyre, tai tahe rurure iwese Deuxu rarybere wese. Tule iòraruna òraru-ki ibutumy iny raòrarunamyhýrenyre. Adaõ heka Jesuisi-ò rakewesenanykre.

¹⁵ Tiiboho wiwanale aô kabede-ò aô diwy myhýdenyde. Adaõ heka rubu diwyde. Jesuisi heka runa diwyde. Adaõ heka sôwemy iny-ò rubu ri-wahinyre. Jesuisi tahe sôwetyhy-ò Deuxu ruxetòena riwahinyre, tarasana tamyreny riwahinyre. Òraruna sohoji-di heka Adaõ rubu riwahinyre ibutu iny-ò. Jesuisi tahe ibutumy iny-ò biu-ò hena riwahinykemy ratxireri iòraruna sôwre hârele. Umytuedeõna wahidýydu tii ratxireri. Kia awityhyre.

¹⁶⁻¹⁷ Inatyhymy Adaõ widýyna ibinare. Jesuisi widýyna heka awityhymy rare inydeereny. Inyboho dori Jesuisi-wana irumy ratxirenyre aôu aôu kowa bede wihihý-ki, Deuxu òraru-ki.

18 Aõhõkõymy dýñnana heka Adaõ widýÿna diwyde ibutumy iny-ò. Jesuisi tahe òbitina diwyde ibutumy inydeereny.

19 Adaõ heka Deuxu rybe rityhyntyõre. Tai iny sôwemy òraruna-txi resere. Jesuisi tahe Deuxu rybe rityhyntre. Tai iny sôwemy heka òraruna-ribi ritare.

20 Deuxu tabede ywina rybe riwahinyre. Tai tahe iny aõbina rierymyhyre. Òraruna-di sôwemy ihýreki, tai Deuxu ruxetõena sôwetyhyym ihýre.

21 Juhuu òraruna ratximyhyre iny umyreny-ki. Inydeereny rubule riwahinyrenyre. Wijile tahe Deuxu ruxetõena riwahinyre inyumyreny-ò, inyraykyreny-ò. Òbitina inydeereny riwahinyre Deuxuko-txi. Jesuisi Kristu Inynyry òraru-ki heka, umytuedeõna inyboho ijõdire.

6

1 Timykibo Deuxu inydirenry rexiruxetõenykeu watxireri Deuxu ire inydi-
reny raruxetõenykemy ire rexiõrarunamyhyre hârele. Timyki tuuõna.

2 Aõkõhyre. Inyboho heka òraruna dee rubumy ihýrenyre. Timykibo iny ihymy òraruna-txi rekesek? Aõkõhyre.

3 Jesuisi Kristuni-ki inyboho raratisebenyre, Tule Jesuisi rubu-my ratsibe-ò rururenryre. Kia teertytenye.

4 Tiu inyboho risebenyre Jesuisi òraru-ki, tii-wana inyboho rurure. Tai iru týmyra-di inyboho ihyre. Iwese Deuxu taruru-di Jesuisi riixiadýñnyre wese tule inyboho iru tymyra-di rokoireke.

5 Iwese tii rurure wese, inyboho tule rukurenkyre òraruna dee. Iwese Kristu rexixadýñnyhe wese inyboho tule òraru-ribi ixâwira tii-wana rarehyykremy.

6 Iny umy tyby tule rurure Kristu itxeò-ki. Tai inyboho heka òraruna deòdumy aõkõ ihýrenyre.

7 Inyõ rurukreu, tii òraruna-ribi ixâwimy ihýre.

8 Inyboho Kristu-wana rurukeki, tii Kristu-wana irumy ratxikre.

9 Kristu rexixare tii ixypy ruruõtyhy. Rubu ixypy tamy reaõtyhy. Kia tahe inyboho rieryrenyre.

10 Jesuisi rurureu, iny òraruna ixâwina rubulemy rurure. Wiji tahe irumy ihýre Deuxudeehy.

11 Tule kai arumy atximahâte Deuxu dee iny aõbina bina-ò taruteki rubuwesemy arumy tahe Deuxu-ò. Inynyryreny Jesuisi Kristu tyhydýÿki. Kiawesele mohõtinyke Deuxu dee, Jesuisi Kristu dee wahe.

12 Kaiboho dori Jesuisi Kristu-wana atximahâtenye. Òraruna-txi ixypy besekeõtyhy. Ixideewimy aõkõ rikiwinyrenyke, aõ ibina wahe.

13 Aumyreny biwahinybenyke Deuxu-ò iwese iny iru týmyra-di ihýrenyre. Tai tahe òbítile biwinybenyke, òraruna-txi beseõtyhy aõ iyja aõkõ.

14 Òraruna rybe-ò ijohorenõmy. Tii dori awedu aõkõ rare. Deuxu ruxetõena-ò bexiweloromahâbenyke.

15 Aõbo tahe awityhyre. Ruxetõena òraru-ki aõbo rekexiõrarunamyhyke. Aõkõhyre.

16 Òraruna rybe-ò heka bityhyntybenykeki, òraruna deòdumy atxibenkye, rubu iöwy rare wahe. Deuxu rybe-ò tahe bityhyntybenykeki, òbitimy boibenkye. Bexideòdunybenyõtyhyke òraruna bityhyntybenykyem.

17 Wowydyna Deuxu-ò kanakemy watxireri. Juhuu kaiboho òraruna deòdumy ahâtenye. Tahe wiji inatyhyna erydýÿna tetyhyntyhytenye.

¹⁸ Wiji tahe kaiboho òbitina deòdumy atxitenyte. Tahe Deuxu deòdumy wiji toite, tii ixideewimy timybo adirenykre.

¹⁹ Iwese juhuu òrarunawidŷŷna-ò texiwahinymahâte wese, wiji bexi-wahinybenyke Deuxu-ò, òbitiwidŷŷna-ò wahe. Òbitimy rarybemahâre, itŷnytyhy kaiboho dori òhõtitymy toite aiximynatyhyrenyô òraru-ki.

²⁰ Òraruna deòdumy atxitenyteu, Deuxu tetyhyenytenyte.

²¹ Kia aõmydŷŷnana wiji ixâruna adeereny rare. Aõbo tahe awimy juhuu tewinytenyte. Kia heka rubule riwahinymyhŷre.

²² Òraruna-ribi ixinamy atxitenyte. Kaiboho Deuxu-ò ibutumy texiwahintye. Tai umytuedeõna tetatenyte.

²³ Òraruna òwy heka rubu rare. Inyô òraruna riwinykeki, tii ruruke, kia òraruna òwy rare. Deuxu wahidŷŷna tahe umytuedeõna rare, Jesuisi Inynyry rurureki wahe. Idi tiile-wana tukre.

7

¹ Waityhydŷŷdu seriore, kaiboho bede ywinamy teerytenyte. Tai bieryke aõmybo ararybekre. Inyô irulemy rariakekile, bede ywina tamy aõ rare.

² Arawesenarykre. Hâwy heka ihâbu-wana ihyymy ihŷre bede ywina myna. Hâbu rurukeki, tahe ixinamy ihŷre ijõ-wana roikremy. Hâbu ruруkeki tahe, ixinamy aõkõ ihŷre, ijõ-wana roikremy.

³ Inyô-wana roikeki, hâwy wedenamy raninikre. Ihâbu rurukeki, tii ixinamy rarekre. Ijõ-wana roike.

⁴ Kia wese rare, waserioreboho, ayreny-ki. Kaiboho bede ywina dee tarutenyte. Kaiboho dori ityhydŷŷdu mahâdu atximahâtenyte. Kaiboho Deuxu hõrõ mahâdu atximahâtenyte. Rubu-ribi ixixadu mahâdu atximahâtenyte, Deuxudeewina biwinybenykemy.

⁵ Juhuu ixideewile aõ tewinymyhŷtenyte, rubu aõmydŷŷnana wahe.

⁶ Wijile tahe bede ywina-ribi ixinamy inyboho roimyhŷrenyre. Iwese ihetxiu tyyriti bede ywina rityhynymy aõkõ ihŷreny, wiji Deuxu Tyytybytyhy aõmydŷŷnana inyboho rityhynymyrenyre.

⁷ Timybo? Bede ywina aõbo ibinamy rare. Aõkõre. Ihoõkeki tahe òraruna jiarŷ arierycõtyhy. Bede ywina rarybere wasiõmy. Kiale reeryre aõbo wasimy rare, inyô aõ arimykemy watxireriu, kia òraruna wasiwelemy rare.

⁸ Timyki, jiarŷ òraruna waerysyõna bede ywina tuu rarybekõkeki. Bede ywina dori aõbina binamy riwabedeerynyre.

⁹ Jiarŷ juhuu bede ywina reeryõre. Reeryre tahe aõmydŷŷnana binale wadee rarerenyre.

¹⁰ Deuxu heka bede ywina riwahinyre juhuu. Tamy ruru riwahinyre bede ywina wahe.

¹¹ Tahe bede ywina òraru-ki heka òraruna riwahinymy. Tai tahe õnosõna riwarubunyre.

¹² Kia bede ywina tahe awi rare, òbiti rare. Õnosõna awi rare.

¹³ Timybo rare. Òbitina aõbohe riwarubunyre. Aõkõre. Òraruna tiire. Tii tahe ibinatyhy rare. Bede ywina òraru-ki iny kia òraruna ibinatyhy reeryrenyre.

¹⁴ Bede ywina heka Deuxu Tyytybytyhy aõmydŷŷnana rare. Jiarŷ heka inyle rare, òraruna heka wawedu rare.

¹⁵ Aõbo warayky dee ibinarele, kiale rewinywâhâre. Aõbo awimy warayky dee rare, kia rewinyôhyre. Aõhererekibo? Reeryõre.

16 Rexierymyhŷre aõbo rewinymyhŷre. Reeryre kaa bede ywina awi rare. Tai heka rabetewomy watxiwâhâre. Jiarŷ dori bede ywina bede ywina rit ieremy watxiwâhâre.

17 Retxionymy watxiwâhâre. Waruruõhyy heka watxiwâhâre. Aõwi ariwinykeò. Òraru heka iõhomy waribi ratximyhŷre waruru ratyre ratximyhŷre waribi. Tai heka òraru rewinymahâre.

18 Waumy ehetxina tahe ibinatyhy rare. Aõbo awi rare heka ariwinykemy rewišnywâhâre ta heka rewinõhyywâhâre. Aõwi rewinõhyymahâre!

19 Jiarŷ rarurunymahâre heka aõbina ariwinykõkemy. Tahe ihârele heka rewinymahâre.

20 Reeryrehe aõhebo ratyñnymyhŷre. Jiarŷ ixiorarudŷý waõraruna wadi raityteitxýtenymyhŷre.

21 Deuxudeewimy heka ariwinykemy watxiwâhâre. Tahe araõrarunyhyymahâre.

22 Waumytýmyra rarurunytyhymahâre Deuxudeewi widŷýna ariwinyke. Awityhy rare wadee.

23 Ijõ tahe waumywo-ki, waraykywo-ki, ratximyhŷre, waumyehetxina waki ratximyhŷre. Wadi rarurunymyhŷre riwamymy ratximyhŷre. Aõbina widŷýmy heka wadi rimymy ratximyhŷre. Reòludunyõhymyhŷre waraykymy heka rahañnamyhyhŷre. Aõwesele heka tuu rahañnamyhyhŷre, riòludunyõmhyhŷreki wahe. Raraykynymahâre warayky-ki, Deuxudeewimy watxikemy. Tule tahe reerymahâre òraruna deòduõ jiarŷ rare wahe. Waumytýmyra tahe wadee rarybemyhŷre òbitimy aõmydýýnana ariwinykemy. Waumyehetxina tahe kialemy wadee rarybemyhŷre –òraru ariwinykelemy.

24-25 Tai heka urile warayky raleileinymyhy. Mobo riwatake waumyehetxina bina bina aõmydýýnana-ribi? Deuxudeewina-ki, Jesuisi Kristu Innyry heka iximynamy riwatakre. Tii riwateònomy wadi rarekre. Wowydyna tamy ariwahinskyre.

8

1 Tai heka Jesuisi Kristu tyhydýýdu mahâdu rubutyhy-ò heka raõtyhy. Deuxu heka tii ritarenyke tii-wana rarehykye.

2 Deuxu-ò Tyytybytyhy dori warurutymyra-di riwarurudŷýntyhyre. Rubu-ribi dori Jesuisi Kristu riwatara ixinamy ararekemy.

3 Inyboho heka Deuxu Bede Ywina rieryrenyre, Moisesi tyritina wahe. Tii heka iny òraruna-ribi iny ixinamy ririradýýnymyhy. Jesuisi Kristule, aõbo, òraruna ruru rahumyhy. Aõma rakahurenýotyhy heka iny rururenýdi aõma òraruna ixitawo-di. Rikityhynyrenyotyhy heka aõma ixitawo-di aõbo bede ywina Tahe Deuxu tarioré diteònonyde iny umyrenywesemy wahe. Tiu heka òrarunaõhyre. Tai heka rexiwahinyre iny òrarurený-ki.

4 Tai rikityhynyrenyke aõma Deuxu bede ywina. Iny nohõtireny rosake aõbo umy ehetxinarený inydeereny rarybemyhŷré. Ijohonarenýomý ta, irybe-ò, Deuxu Tyytybytyhy rybeòle rokoholamyhŷreny.

5 Aõbo Deuxudeewimy biwinybenykeki, tai Deuxu Tyytybytyhy rybeòle heka iny roholamyhŷke. Ixideewimy widŷýmy burubenykeki tahe, aõwaxina boholabenyke umyehetxina rybe-ò.

⁶ Deuxu Tyytybytyhy rybe-ò ijomona heka iny umyt̄myra-ò ridymyh̄re, umytuedeõna-ò, ywina-ò. Umy ehetxina rybe-ò iny rohola wana, tahe rubo-ò iny ridymyh̄re.

⁷ Umy ehetxina dori aõma rare, Deuxu òludu. Deuxudeewimy aõkõ heka riwinyym ih̄yre tiu riwinyöthy.

⁸ Inyõ ibutumy òraruna ixideewimy riwinykeki, tiu heka Deuxudeewina riwinyöthy.

⁹⁻¹¹ Kaiboho tahe kiawesemy aõkõ heka toite. Deuxu Tyytybytyhy heka aworenky-ki rasõnymyh̄re. Tai heka umyt̄myraõ heka kaiboho ijõdirenyre. Deuxu Tyytybytyhy heka kaiboho ijõdirenyke. Inyõ Deuxu Tyytybytyhy ihoõkeki, tiu tii ityhydýdu aõkõ rare. Aumtyhy heka rurukre aõrarunaõ direki wahe. Atytyhy tahe iruhymy ratxikre, Kristu dori aõraruna riixawididýnyreki wahe, Deuxu araõbitidýnyre wahe.

¹² Tai waithydýdu serioreboho. Umy ehetxina rybe-ò uritere ijomona renenyõmy.

¹³ Irybe deradýna-ò beõbybenykeki, kaiboho heka burubenyke. Aõkõkeki arurenymy mariabenykre, Deuxu Tyytybytyhy-di wahe.

¹⁴ Ibutumy Deuxu Tyytybytyhy rybe-ò roholamyh̄re mahãdu, tiiboho tahe Deuxu riõre roire.

¹⁵ Deuxu rybemy bityhynybenyke. Deuxu Riõre wesemy tahe bityhynybenyke, õbitimy atxibenyke, deõdu wesemy aõkõ wahe, buberubenyöthy. Waha-my tahe marybemyh̄benykre heka. Deuxu Tyytybytyhydile wahe.

¹⁶ Ijoirenymy rakatxirenykre. Aõmybo Deuxu Tyytybytyhy-di inydeereny roimyh̄reki heka, tuu inatyhymy rakatximyh̄renykre inyboho iriõre roiremy wahe.

¹⁷ Ibutumy aõbo Jesuisi Kristu inydeereny riwahinymyh̄ke heka, tule inyhõrõ reny heka rare. Iwese tii wowydyna iribi rikitarenkykeki, tii-wana heka aõhõkõmy rokotýnyrenykre.

¹⁸ Aõhõkõmy rokotýnyrenykre tahe aõnihikõmy aõkõ rare, urihimyole wahe. Inydeereny dori wowydynaõ kidiwahinskyre, sõwetyhymy.

¹⁹ Ibutu bede bede aõna aõna riraõmy roimyh̄re, aõma-ò, Deuxu Riõre mahãdu ibutumy rubu-ribi iixana kiditýnynykre, rexixamy ibutumy rýirakre idi biu-ò rirahukre wahe.

²⁰ Kiatxu tahe ibutumy bede bede raaõbinanyke. Iwese Deuxu juhuu riwinyre-ribi resere iny òraruna òraru-ki. Deuxu dori tuu bede riwinyre txioinyhe tahe, rarõsõna rýire, riwitxiranyke.

²¹ Rekeysarenykre heka Deuxu riõremy heka rakatxirenykre. Tii ibutumy bede bede-ribi iny ritarenkyre ibutumy òraruna-ribi, rubu-ribi. Ibutumy òraruna aõbina bina deõdu heka rexihukre. Deuxu ibutumy aõna aõna ritýmyranykre iwese tariõre itýmyrare wese.

²² Kaa wiji tahe ibutu aõna aõna aõhõkõmy rotýñymy rýira iròdu alõbõrõna, ibutumy heka uladu ijira dese wese heka riijemys aõna aõna rýira. Aõma, iixixanatxu dehemynykõlemy roimyh̄reki wahe.

²³ Tiibohole sohojile aõkõ, tule inyboho Deuxu Tyytybytyhyre hâre, kia delemy inydeereny rawahinymy hâre, aõhõkõmy rotýñymyh̄renyre idi tiu Deuxu tariõremy risýnyrenykemys riraõmyh̄re. Kia tahe inyboho ri-raõmyh̄renyre.

²⁴ Inyboho dori tararõsõna-ki kawese awirenyre. Inyõ irarõsõna itýnykeki, aõbo tahe riraõmyh̄ke.

25 Tai tahe Deuxu rikityhynyrenyke rikiraòrenymy aõma, inydeereny tuu raryberé, rikitarenykré. Rikiyrymy rikiraõmy rokorokomyhÿrenykre.

26 Iwesele tahe Deuxu Tytybytyhy heka iny riwiõhenanyrenykre. Inyhumy aõmydÿnanareny heka aõhebo rotÿõnymyhÿre ttxoõ ttxõlemey iny riwiõhenanymyhÿrenykre. Inyboho riwiõhenanyrenykre aõma inyboho rierrykõreki ixitoedÿ. Deuxu Tytybytyhy inydeereny dori rexitõenymyhÿre tii inyboho heka aõmy rybe inyboho rierrykõmyhÿrenyre inydee risõnynymy rarybemyhÿre tuu.

27 Inytybyreny heka ibutumy inyraykyreny, inyworenry, rierymyhÿre. Tii heka rexitõenymyhÿre inydeereny iny õbitinareny-di, iny ywinareny-di iny riixitõedÿnymphÿrenyre.

28 Ibutumy aõbo inydeereny rabededÿnananymyhÿré heka inydeereny awire. Deuxudeewina heka rikiwinyrenyke inydirenry ratximyhÿre Deuxu dori inyluurenryre. Tii dori iny ridyre tariõre wesemy. Tii dori kiamy juhuu rôhõtinyre.

29 Juhudihikÿle Deuxu rôhõtinyre mobo tamy rakemy. Tahe tiu rierymyhÿre mobo aõma inyboho tamy kanakré. Tiu heka rierymyhÿre timybo widi rarekré, tariõre wesemy idi rarekré. Iriõre heka sõwemy iseriõre relekre. Iriõre tahe juhuule ityhydÿdumy iuhe rÿire, iseriõre wesemy wahe.

30 Tii heka inyboho rihitxinyrenyre. Tii heka ryrymyhÿre tamy, kanakemy. Tii inyboho tamy ritehemynyreu, heka inyboho tamy ritehemynyrenyre. Iny òraruna-ribi inyboho riixãwididÿnymphÿ Deuxu, Jesuisi, Deuxu Tytybytyhy ywina heka inydeereny riwahinyre.

31 Ywimy rakatxirenykemy heka inydeereny rôhõtinymy ihÿre. Wowydyna heka inydeereny riwahinykre. Timybo rakaryberenykre. Awire heka ibutumy. Nihikÿre. Deuxu heka inyworenry-ki ratximyhÿre. Tii heka inydinodurenyre. Inyöludurenõöhyyre ratxirenyke, sohojiõ.

32 Ibutumy inydeereny riwahinykre –inydeereny dori taRioretyhy dori diwahinyde. Diwahinyde heka inydeereny rurukremy. Deuxu heka iny riixãwididÿnymphÿrenyre.

33 Inyboho heka õbitimy ratximyhÿrenyre tamy rakatxirenykemy. Tii dori iny riwinyrenyre õbitimy. Inyõ rarybeõtyhy iny õbitimy aõkõ ihÿre.

34 Inyõ heka inymyreny rarybeõtyhy rukururenkyremy. Jesuisi Kristu dori inydeereny rurure, iny òrarurenry-ki. Tii ixityre rubu-ribi rexixare inydeereny. Katahe ronymyhÿre Jesuisi heka rexitõenymy ronymyhÿre inykiренy. Deuxu-ò heka iny riixitõedÿnymphÿremy inydirenry ronymyhÿre.

35 Tiu heka rihitxinyõtyhy, aõma Jesuisi Kristu luureki wahe. Aõhõkÿmydÿnana dori rakatxireny. Tii heka iny rirubunyrenyke. Iny rama rirubunyrenyke inierõomy. Bede brebuwo-ki rakatxirenyke. Inymyreny rarybemyhÿkre. iny rirubunyrenykre. Ta Deuxu inywanarenhyhyy ratximy ihÿre. Tiu heka Deuxu-ribi aõ iny rihitxinyrenyõtyhy.

36 Inyboho heka rubu riraõhyky ratximyhÿrenyre, rexiywinyhykyle. Kia rikiwinyrenykre aõma Deuxu luuna-di xiery –iwese budoeni tarubuna riraõmy rÿimyhÿre wese. Deuxu rybe inykorenry tuu reliyymyhÿre.

37 Taiki heka imahäduy-ribi rokotarenykre. Kia òlõna inyhõrõreny rare. Kristu dori inydeereny rurure. Aõ heka iny rihitxinyrenyõtyhy Deuxuluuna-ribi. Rubu dori iny rihitxinyrenyõtyhy. Umy tiu iny-ribi rihitxinyõtyhy. Ÿju dori tiu iny rihitxinyõtyhy. Aõbinahakÿ heòty, rubu bina heòty dori tiu Deuxu luuna-ribi rihitxinyõtyhy.

38 Aõ heka iny rihitxinyötyhy Deuxuluu-ribi. Biu wenonana dori, beheÿ ratyre, tiu Deuxu luuna-ribi iny rihitxinyötyhy. Wiji aõna aõna itõmo rahudi aõna aõna, aõtxi aõna aõna tiu iluuna-ribi rihitxinyötyhy.

39 Kia ibutumy wadée inatyhy rare. Jesuisi heka Deuxu inydeereny ritymynymyhÿre ibutumy iluuna iny òrarurenky-ki rurureu.

9

1 Kaiboho waijoireny, waityhydÿýdu seriore mahãdu. Kristu hõrõ jiarÿ rare, inatyhy rare. Deuxu Tyytybytyhy, Jesuisi Kristu-wanale rierymyhÿre kia inatyhy rare.

2 Rabedewomy heka watxireri wajjoi rityhyntyõreki. Deuxu Tyytybytyhy kia rieryre. Txuõ txuõlemy, ruõ ruõlemy rabedewomy watxihäre. Txiole txiole aõmydÿýnanamy adeereny ararybeke kaiboho tarasanaõ boibekemy.

3 Deuxu riwatxuhoke Kristu-ribi wajjoi deròwymy, iwiõhedÿýkeki. Jiarÿ heka ihyy arurukemy wajjoi ityhydÿýdukõdu mahãdu wahe ixi-di tamyreny rahõtinymy watxireri. Kia biu-õ hena ritarenykemy wahe. Tahe aõkõre heka.

4 Deuxu heka tamyreny sõwemy diwahinyde. Ihärele tiiboho ijohona deramy rekoamahärenyre. Aõma, rihitxinyrenyre heka taijoirenemy. Ridyrenyre heka bederahy-ò loosõna-ki biuwetykywo-ki. Tahe tamyreny rarybere tii iluurenemy. Tamyreny heka sõwemy aõ kidiwahinykemy idíreny ratximyhÿre. Tule tabede ywina rybe tamy diwahinyde. Tai tahe Deuxudeewina reeryrenyre.

5 Tamy heka Deuxu wowydynaõ riwahinyrenykemy Deuxu teòduõ kanake tii tamy rarybere. Tybyreny dori ilahiboho dori rityhyntyrenyre, tii Deuxu sõwemy rityhyntyrenyre. Kristu tahe tule judeu mahãduõ ratximyhÿre, wajjoi wahe.

6 Deuxu rybe inatyhytihy rare. Sõwemy iny judeu mahãdu wese roire. Ibutumy tahe judeu mahãdutyhy aõkõ roire.

7 Ibutumy judeu Abraõ riore riore rÿira mahãdu aõkõ heka Deuxu rioremy rarekre. Deuxu heka Abraõ-ò rarybere: –Ijai riorele ariõkõre rarekremy ijõ aõkõ. Ibutumy Abraõ riore, Ijai riore aõma ityhydÿýdu aõkõ roire.

8 Ijõ iriorekõna mahãdu tahe ityhydÿýdu heka roire. Kia Deuxu rybe rityhyntymyhÿre heka ityhydÿýdu mahãdumy rÿira –judeu mahãdu tyhy wahe.

9 Juhuu tahe Abraõ-ò Deuxu rarybere: –Ahãwyy Sara, iriorekire ijõ beõrau wahe.

10-11 Iu tahe Ijai iriore hãwyy-wana herinanyreu, Rebeka-wana roire tahe inatxi uladumy heka Rebeka tamy kidiwahinykremy riywinyra. Ijau juhutyhy irioredelamy reakre riywinyra. Ijõ tahe Ijaõ ini rarekre. Kawese Deuxu rarybere uladu reakõule: –Jiarÿ heka Ijaõmy retamy rarybere Ijau aõkõ. Jiarÿ aõna aõna sõwemy tamy adiwahinykre. Deuxu kiamy rarybere Ijau reakõule. Tiu aõwiwhikÿ aõbina bina riwinyke aõkõ. Myle roireri. Deuxu riteõsinyre ijõ tarasanamy reake-ribi tahe ijõle tuu reare. Aõ uladu tuu riwinyreriki aõkõ Deuxudeewimi tuu riwinyre.

12 Juhuutihy Rebeka-ò rarybere: –Idela taseriore deòdumy rarekre.

13 Iwese tyyriti-ki roire wese: –Ijaõ iluure tahe Ijau aõkõre.

14 Aõmybo tahõtinyteri? Deuxu aõbo adee ibinare kia riwinyreki? Aõkõre heka.

15 Deuxu rarybere Moisesi-ò: —Jiar̄y heka awimy inyõdee ariwinykre, tahe tuu ariwinykre. Inyõdee ruxetøena ariwahinskykeki, tamy ariwahinskykre iixideewimy.

16 Deuxu ruxetøenale heka rare, iny aõmysõdõy sõwehekõmyreki aõkõ inydee tarasana riwahinskykre.

17 Kaheka iny rieryre Faraò (Egitò bede iòlò) ijyy dori inydee kia riteðsinyre iwese Deuxu rare wese wahe reteherenyké. Deuxu kiamy rarybere Faraò dee: —Adee kõny ariwahinskyre ruruõ kaí bonyke iòlõmy. Tai tahe ibutumy iny wani wiwihihiky-ò roholakre.

18 Ibutumy Deuxu ixideewimy tuu riwinymy rÿirakre. Ruxetøena riwahinskyke tamywi tahe riwahinskyra.

19 Inyõ tahe wadee timy rarybeõtyhy: —Aõherekibo kawesemy Deuxu inyõ aõhe risõnykre ada amo bohe Deuxu aõwidõy ña deramy reakre.

20-21 Tiu moõ rarybeõtyhy Deuxumy ibinamy. Iu inyõ butxi riwinykre, aõma sudeõ rimykre, riwinykre heka butxiwihihiky-õ tamywikeki. Ibinaõ riwinykeki tasý iwesele riwinyke ibinamy tuutyhy my. Bedenamy riwinyke noijklaka tamy ridemyhõkemy. Ijõ butxi tamy wikeki.

22 Iwesele heka Deuxu rare. Rebureke heka inyõdee raykarananyke. Ijõ-ò tahe awike ta ruxetøena-di riwiõhenanyke iaõna aõna riijemy.

23 Idi tahe rökõhötinyreny timybo Deuxu wina, Deuxu loosõna awiremy iruxetøena inydeereny riwahinskyhy myhõyre.

24 Judeukõdu mahãdu Deuxu ritare. Judeu mahãdu yribi sohoji aõkõ. Inyboho.

25 Osea tyriti-ki rybeõ kiamy tai roire Deuxu rarybere wahe: —Ijõ mahãdumy sý aronykre wariõremy. Tahe waijoiy-ribi aõkõ waijoiõ mahãdu aõkõ waijoi my arininikre idi aritakre. Tuumy ararekre. Tiu heka luuna juhuu inyõ rewahinskyhyre.

26 Deuxu rarybere tiu: —Kaiboho juhuu waijoi aõkõ toite, tuuõmyta kowa-ki wariõreronymy boibekre.

27 Isaia tule rarybemyhõyre aõma judeu mahãdumy wahe. Sõwemy, sõwemy imahãduõ hâre tahe, ibutumy tarasanamy reakre.

28 Deuxu ele elemy rotõyñkre timybo rarybere myna. Ijõ-ò ruxetøena riwahinskykre ijõ-ò adehuna riwahinskykre riixãwidinyrenykremy.

29 Ijõ Ritidõy-ña-ki Isaia rarybere: —Deuxu ibutu dinodu heka ruxetøena riwahinskykeki, ibutumy judeu mahãdu riixãwididõyñkyre iwese Sodoma hãwã Komora hãwã-wana riixãwidinyre wesemy wahe.

30-31 Timybo rakaryberenykre kia aõmydõy ñanamy? Kialemey: —Judeukõdu mahãdu-ò Deuxu tarasana riwahinskyre tiu Deuxu riijeõhy myhõyre hârele. Judeu mahãdu heka rityhynykemy idi ratximyhyre ibede ywidõy-ña-di tahe tiu heka ritaõhy myhõrenyre tarasana.

32 Bede ywina rybe riyrubunykehâre awikehâre tiu tarasana ritaõtyhy. Rityhynytyhy kekile heka tuuke. Tai tahe ritaõre tarasana, rityhynytyhyõrenyre. Tai tahe iwere mana iny riatmyhyre were rydõyñarenyre.

33 Ijõti nihiky heka roimyhyre. Tiu heka riòhoreõtyhy iweribi-ò. Deuxu rybe-ki kia wesemy roire: —Judeu mahãdury-ki mana nihiky wese retidimy doimyhyde. Sõwemy heka iny rÿira tiu heka ityre-di rariaõtyhy biu-ò hena-ò dehemynydeki wahe. Kia iny rityhyny my Jesuisi Kristu rÿirale tahe ritakre tarasanaõ heka inatyhy my.

10

¹ Waityhydýýdu seriòre, rexitòenymy wãhäre heka Deuxu-ò ibutumy judeu mahädu biu-ò henamy rýikemy. Kiamy tuu rarumahääre.

² Reerymahäre tiiboho ibutumy rityhynymahärenyremy Deuxu. Tiiboho ityhydýýnareny tahe òbitihyky aõkõre.

³ Tiiboho kiamy rõhõtinymahärenyre aõma judeu mahädu heka bede ywina rybe rityhynrenykekile rexiobitinykemy heka rõhõtinymahärenyre Kristu-ò ta rexiwelörökõlemy Kristu bede-ò rexihumyhýre, tai Deuxu iny-di awimy rarekemy.

⁴ Bede ywina heka Deuxu aõmydýýna tarasana aõkõ heka rare. Kristu rityhynymahärenyre. Kia weseleke heka tii rimyrenyre rexiobitinyre.

⁵ Moisesi dori ròritidýýre tuu: —Inyõ tiu òraruna-txi reseõhyy rarekeki, taile iny tarasanamy ratxike.

⁶ Kiamy heka ityhydýýna namyhýde. Uritere inyõ Kristu biu-ribi kòdidiykemy ixinohõtidýýöna Kristu kidiwykredi uritere nohõtirenyömy, isiratyhyre wahe. Tuu aõkõ iny òbitidýýna-ki rahamyhýre.

⁷ Uritere Kristu ixixana-di mohõtinynyömyke isiratyhyre dori kia-ribi òbitidýýna kiditakremy.

⁸ Tii heka inyboho ribedeerynanymyhýre. Iòhòlemy heka iny-ribi ihýre warybereny wahe.

⁹ Iny taykyrenykile rityhynmyhýre inykile. Tai tahe rarybere inywitsira-ò aõma Kristu iny wedureny ihýremy wahe. Inyworenry-ribi rikityhynmyhýrenykek. Aõma Kristu heka Deuxu riixixanyre rubu-ribi.

¹⁰ Taiki tahe biu-ò hena rakatarenykre. Aworibityhy rikityhynymahäake. Kiamy heka iny òbitimy rekelerenyke Deuxu dee wahe. Rarybeke iny-ò rityhynmyratximyhýremy tai tahe tuu relemy ratxike.

¹¹ Kiamy heka Ritina-ki roimyhýre: —Inyõ rityhynutyhyhyyke heka teysamy ratxike. Tiu heka anabedewoõtyhy tatyhyna-ki.

¹² Judeu mahädu dori judeukõdu mahädu-wana wiwesele rare. Ibutumy heka sohojihyyle iwedure, Inynyrý wahe. Ibutu heka inydee riwahinymyhýre aõmybo iny rexitòenymyhýre wahe.

¹³ Iny rexitòeny-wana Inynyrýni-di tarasanamy, tai iny-ò riwahinymyhýre.

¹⁴ Teerykõte heka timybo idi ratximyhýre rexitòenymy. Timybo bieryke inyõ tuu relyykõhäre heka rityhynyke. Tamy heka roholaõtyhy inyõ tuu relyyõkeki tiu ityhydýýöna.

¹⁵ Inyõ heka raõtyhy, inyõ biteõnyõkeki wahe. Kiamy tahe Tyyriti rarybereri: —Kia Rybewihikýmy rybedu heka awi heka rare, dehemynyna heka awire, deysana rybe dori diwymyhýde. Deuxu rybena ywina wihičy heka diwymyhýde. Tai tahe iny reysamy heka aõma Deuxu Rybewihiký tamy riwymyhýreki wahe.

¹⁶ Ibutumy aõkõ tahe rityhynmyhýre. Iwese Isaia Deuxu rybedu rarybere wese: —Inynyrý, Rybewihikýmy tamyreny heka rarybemyhýrenyre. Ihärele tahe rityhnyõhyymyhýrenyre.

¹⁷ Ityhyna heka Rybewihiký-ò iny roholamyhýreu, rityhydýýmyhýre. Kristu ityhyna tamy kekehemykyre, rybe wihičy òraru-ki wahe.

¹⁸ Dýýraxinaõ ariwinykre. Taholatenyôte aõbo Deuxu rybe-ò? Kohe, ibutumy heka roholamyhýre. Tyyritina-kírore: —Deuxu rybe týmyra wihičy ibutumy riteõnomyhýre hääwã hääwãmy.

¹⁹ Ijõ arŷýraxikre: —Judeu mahãdu aõbo kia rieryõmyhŷre? Moisesi tyyriti-ki roire: —Deuxu biu-ò hena judeukõ mahãdu-ò ariwahinskyre. Waijoi mahãdu ariwoxibronykemy.

²⁰ Isaia tahe idì tuu rarybere: —Iny wiwana mahãduõ heka Deuxu riije-myhŷre. Tii rexitŷnyyre taòrysudu mahãdu-ò. Itxi reare.

²¹ Isaia rarybere Judeu mahãdumy kia: —Ihârele Deuxu iny ritobinyrerimy ihŷre iny, iny nohõtibinaki wahe.

11

¹ Kaiboho heka timybo tahõtinymahâtenyte Deuxumy? Tii aõbo taijoi-ribi nohõti rosaremy —judeu mahãdu-ribi? Aõkõre. Jiarŷle, Paulo, judeu mahãduõ rare. Jiarŷ heka Abraõ riokoreõ rare. Benjami ijoïõ heka jiarŷ rare.

² Deuxu taijoi-ribe nohõti rosaõtyhy. Tii juhuu ritare. Elia juhuu Deuxu-ò taijoimy rarybere. Ryberiti-ki kia roire:

³ Tiiboho heka rybedu mahãdu rirubunyre. Tule axiwena wahidŷyna ribòhonyre. Jiarŷ sohojile aluure Deuxu. Tule ròrubudŷymy wadi ratxirenryreri.

⁴ Timybo Deuxu heka Elia-ò dirawyònnyde: —Aõkõre, kai ihewoludutyhy waluunadu aõkõ tate. Waluunadu 7000 inymy rŷire aribihitximy wahe. Tule Bal suritxoo tiu rityhyntyrenyõhyymyhŷre.

⁵ Katahe wijile iwesele rare. Iny ibutemy Deuxu hõrõ mahãdu rŷire. Tii taruxetõenadile ritarenryre.

⁶ Deuxu ruxetõena heka aõ iowy-di aõkõ riòwynymyhŷre Deuxu riwahinskyhŷre. Aõwiwhikŷ diwinymyhŷdenydeki aõkõ heka tuu heka ratximyhŷrenyre iòwydikeki tahe aõ ruxetõe aõkõ rare.

⁷ Deuxu heka judeu mahãduõ rihtixnyre tarasanamy reakré. Ijõ tahe iwety mahãdu wesemy ijõ rŷira. Deuxu tamy tarasana-ò ryryreri tiiboho roholaõre.

⁸ Tyyritina-ki rarybemyhŷre rõrõmy ratximyhŷrenyremy. Deuxu heka riruberenyre ihâre ta tõhõtireny ratòbonyrenyre. Taita rieryõhyrenyre heka Deuxu Tyytybythyhymy rarybemyhŷrenyreki wahe. Iwesele heka wijina roimyhŷre.

⁹ Ihetxiu Iòlò Davi iwesele rarybere: —Kia heka taworana bedehesina-ki, ramyrenykre, raborenykre, tabonahem y reserenykre idi aõhõkõmy rotŷnykre.

¹⁰ Irue idymy releke tiu robiõkemy. Tiumy rarabunykre iaõbinabina-ki.

¹¹ Adeereny arŷýraxikre kiamy: judeu mahãdu resereu ixâwire aõbo? Aõkõre. Urile tarasana nade judeukõdu mahãdu-ò tai. Judeu mahãdu ibinamy tai rõhõtinykemy.

¹² Judeu mahãdu òraruna òraru-ki heka sõwemy iny-ò aõwiwhikŷ nadé, judeukõdu mahãdu-ò wahe. Tahe awityhymy rarekre ibutumy judeu mahãdu ralokremy.

¹³ Jiarŷ, Paulo wahe, rybe wahidŷdu heka jiarŷ rare. Judeukõdu mahãdu-ò tii heka jiarŷ rare. Uritere nohõti losarenyõmy kia waaõmysõdŷyna rare. Kia awi heka wadée rare.

¹⁴ Deuxu heka adeereny aõ nihikŷ adeereny riwinyre, kaiboho judeukõdu mahãdu rare. Judeu mahãdu robikre. Tai heka tiiboho biu-ò hena mahãdu-wana ratxikemy riwisõnykre. Kia wese òsana ijõ tarasanamy rimykemy.

15 Judeu mahădu wiji rityhynyōreri. Tai Deuxu ijō mahădu-ò biu-ò hena riwahinyre, judeukōdu mahădu-ò wahe. Iny sōwemy tai ritamy rŷimyhŷre òraruna-ribi. Iwese inyō rubu-ribi riixixanyre wese kia rare iu judeu mahădu ralökreu wahe.

16 Juhuu paō ere awimy Deuxu-ò biwahinykeki, ibutumy paō ihōrō rare. Òwòru rutysōmo Deuxu-ò biwahinykeki, ibutumy òwòru ihōrō rare.

17 Òwòru ere judeu mahădu wese rare. Tiiboho òwòru-ribi raðrōmy raremyhŷ. Kaiboho judeukōdu mahădu teròwymy atximahâtenyte. Kia òwòruru wesemy òwòru-ò ralomy atximahâtenyte, tai tahe arumy atximahâtenyte.

18 Ixityhymy nohōtirenyōmy. Kaiboho dori iratyre awimy aōkō atximahâtenyte. Òwòru rutysōmo aramyre judeu mahădu tyby wese wahe. Aōkōkeki, kai bedesekre òwòru desede wese.

19 Kaiboho òsana marybebenykre: Tiiboho òwòru-ribi ritamy raremyhŷ inyboho rikibynyreñykre.

20 Inatyhy rare. Urile ðhōti-ribi losarenyōmy tiiboho iribi ritamy raremyhŷ rityhynyōrenyreki. Tule kaiboho talomy tatemyhŷ tetyhynymyhŷtenytek. Tai ixiwedēyŷōrenyre urile bexityhynymy.

21 Judeu mahădu heka òwòru rityhy wese raremyhŷ. Ihārele tahe Deuxu òwòru-ribi ritare. Timybo tahōtinytenyteri –Deuxu aratarenyōthy. Tule aratarenyke timykeki.

22 Deuxu dori ywimy rare ijō-ò. Tule tii isirare ijō-ò: –òraruna-txi besebenykeki, tii aratarenyke.

23 Judeu mahădu ixyby rityhynyrenykeki, ixyby Deuxu ritidikre iherina-ò. Deuxu irurudirare ixyby ritidikrem –isiraõre Deuxu-ò.

24 Kaiboho heka òwòru bederahy ludu wesemy atxitenyte. Iwese òwòru ludu-ò tii aratidirenryre wese. Judeu mahădu dori òwòru ludu wesele rare.

25 Waityhydŷdu seriore, inatyhynaõmy adeereny arelyykre. Deuxu riveryre tiwesemybo judeukōdu mahădu rityhynykre. Ikonana kaiboho bityhynybenykre, judeu mahădu ixybyle kanalokre.

26 Tai tahe ibutumy judeu mahădu ritakrem. Tykritina-ki heka kiaweselemy roire: –Siaõ-ribi tarasaduõ kanakre. Ibutumy heka judeu mahădu òraruna-ribi kôdôõsekre.

27 Kia bedeu heka aritakre iòrarurenwahewahe iwese tuu rarybere wese juhuuhukŷle.

28 Katahe rasōwemy roira aõma judeu mahădu wahe. Tiiboho Rybewihikŷ oludu roire. Tamyreñy heka awi aōkō Rybewihikŷ. Kia heka adeereny awimy ròhonyre. Tetatenyta dori Deuxu-ribi aõma iwahidŷyna aõna aõnawidŷnamy. Deuxu juhuhu taluunamy walabiereny-ò rarybere.

29 Deuxu heka tiu riwitxiranyõhyymyhŷre. Releke wana heka riwinymyhŷre tahōrō mahădu dee.

30 Judeu mahădu heka Deuxu rityhynyōmy roimyhŷre wahe. Tai heka Deuxu ruxetõena adeereny diwahinyde.

31 Katahe judeu mahădu heka wiji roire ityhydŷymy aōkō. Aõutxu tahe Deuxu ruxetõena ixybyle rimykrem yřira. Deuxu heka iximymy iny riteõnyrerimy ihŷre.

32 Deuxu ibutumy òraruro-ò rityhere idi taruxetõena ritŷnynykemy.

33 Iny Deuxureny aõwi dinodu heka rare. Ibedeerytyhytihy rare. Inyō ibedeywidŷyna rieryõhyymyhŷre.

³⁴ Tiu rikieryrenyōtyhy irayky, tiu rikibedeeryrenyōtyhy.

³⁵ Inyō tiu Deuxu tadiwidŷŷdumy isŷnyōna.

³⁶ Ibutumy dori Deuxu-ribi hikŷle nadie ixidee. Ibutumy iruru namyhŷde. Tai tahe ibutumy wowydyna tamy rikiwahinyrenykemy inyboho ratx-imyhŷreny.

12

¹ Tahe waityhydŷŷdu serioreboho, aumyreny heka biwahinybenyke Deuxu-ò. Aramyrenykemy òbitihyylemy. Kia wowdynatyhy Deuxu-ò. Tii dori ibutumy aõma inydeereny riwinyre. Kia ibutele rarekre tamy. Tii dori sôwemy riwinyre inydeereny.

² Uritere riraõmy bede ludu mahâdu wesemy. Iwitxiramy boibeke. Tai Deuxu dee awimy kia rarekre. Aumy tûmyramy ibutumy biwinymahâke. Tai tahe Deuxu ribedeerynkyre aõbo awire.

³ Jiarŷ heka Deuxumy rybeduõmy rare adeereny. Tai adeereny ararybekre bexijebenyke. Òbitimy marybemy aumy-ribi. Deuxu-ribi ityhyna adeereny diwahinydekí heka aõhe botŷŷnykemy mohõtinymahâbenyke.

⁴ Umy heka sôwemy txura txura roire, umy hitxi hitxinamy rŷire. Kristu ityhydŷŷdu mahâdu kia wese rare, Kristu woludu mahâdu wahe.

⁵ Tule Kristu mahâdu sôwemy aõmysŷdŷyna witxira rŷire. Sôwemy iny wiribi hitxi rŷire. Iwese umy sohoji wese Kristu wo mahâdu rŷire. Ibutumy wiribi hitximy raaõmysŷdŷmy iwidŷŷmy rŷimyhŷke. Inyboho heka ibutumy iaõmysŷdŷyna Deuxu-ò rikiwinymyhyrenyke.

⁶ Deuxu heka aõwidŷyna widŷyna witxira iny sohoji sohoji-ò riwahinymyhyre. Kai heka tûnydŷyna abrysikeki, awimy bexityhynyke awimy biwinykemy.

⁷ Awimy wiöhedyŷmy atximahâte wana, bòwiöhenanyke awimy. Rybedŷŷdumy atxiteri-wana awimy òbitimy bibedeerydŷŷmy.

⁸ Deuxu rybemy rybedu atxiteri-wana marybeke inydee bexityhynymy. Deuxu sôwemy adee niero riwahinyre-wana, bòwiöhenanyke inywitxira. Inydinodumy atxiteri-wana, òbitimy maaõmysŷdŷy ibutu dee. Kia do-hodŷŷdukeki botohodŷŷkre inyō aõ biwahinykeki awowi-di bowahike.

⁹ Wiribi ihitxidŷŷomy. Tuu luu-di tahe inywitxira hitximy. Uritere rybeõmy urirybele. Uritere rybe òbitikõmy rŷireò noõmy.

¹⁰ Kaiboho ityhydŷŷdu seriore atximahâtenyte. Tai wiluumy atxibenye. Widee biwowydynybenyke, ixidee aõkõ.

¹¹ Aõmysŷdŷyna-di boibenyeke. Ibutumy Inynyrŷ-ò biwinybenyke eysareny-di.

¹² Beysamy atxibenyeke ywina-di aõkõkŷmy dŷŷnana-ki. Bex-itõenyhyymahâbenyke.

¹³ Aityhydŷŷdu seriorey-ki inyō aõ ihoõkeki, tamy biwahinyke ahõrõ-ribi. Inyō ihetoõkeki, bidybenyke aheto-ò.

¹⁴ Inyō ibinamy adeereny riwinykeki, tahe ibinamy aõkõ biowynye. Bex-itõenyke Deuxu-ò tamy.

¹⁵ Inyō reysakeki, tii-wana beysake. Inyō rahinykeki, robukeki, tii-wana mahinyke, bobuke.

¹⁶ Ywimy ibutumy iny-wana boibebenyke. Ixityhy aõkõ nohõtiõmy. Kai dori ibutumy aõkõ teeryte, tule aaõmysŷdŷy bina awimy bimybenyke.

¹⁷ Inyō adeereny ibinamy riwinykeki, ibina-di aõkõ biòwynybenyke aõma uritere ywihylemy boike.

¹⁸ Wiwesehyyle ywimy rŷimyhŷre.

¹⁹ Inyō umy aõma rarybekeki, uritere ixiòwydŷŷmy nohõtiõmy. Deuxu-wana birimy. Tii heka riòwynykre iaõhõkŷmydŷŷnana-di. Kia tahe roire Tyyritina-ki.

²⁰ Aõma aõludu ramamy ruru wana, tamy rŷsŷna biwahiny, bemy tii ruru wana, tamy bee biwahiny. Tai tahe tii raixŷrure aõbo adee riwinyre lau.

²¹ Aõbinahakŷ rŷira-wana, uritere ijiradŷŷom. Ibutumy aõwiwhikŷle aõ biwinymyhyke. Tai tahe rexihuken aõbina bina.

13

¹ Bityhynyke bede dinodu. Deuxu dori risŷnyre bede dinodumy. Ibutumy dinodu heka Deuxule inydeereny riwahinyre.

² Inyō bededinodu rityhynyõkeki, tii heka Deuxu rityhynyõmyhŷre. Iny òbitimy ratxikeki, tiu bede dinodu rimyôtyhy ròtena-ki aõhõkŷmy dŷŷnana rotŷnyôtyhy.

³ Inyō òbitimy ratxikeki heka tiu bede dinodu lau ruberuôtyhy aõhe risŷnyôtyhy. Urile iny aõõtaotalemy rotŷnyreua tahe, tiile ruberumyhyre bede dinodu lau.

⁴ Bityhynybenyke ibutumy bede ywina aõbo dinodu mahâdu raryberé. Brebuõlemey botŷŷnybenyke. Deuxu diteõnyde heka bede dinodu iny riwiõhenanykemy. Kai aõhõkŷmy botŷŷnymyhyke aõõtaotamy tatŷŷnymahâte-wana. Bede dinodu dori tuu nadé.

⁵ Ibutumy bede dinodu bityhynyke. Tii heka biwinybenyke Deuxu dee kia awire. Tai heka aõhõkŷmy botŷŷnybenyôtyhy.

⁶ Tule iòwy biòwynamahâbenyke. Ibutumy heka biòwynamahâbenyke aõma tuu dinodu rarybemahâre wesemy. Tai dori riòwynamyhyre iaõmysŷdŷdu. Tii heka anawiõhenanymyhyde.

⁷ Biòwynamahâbenyke aõbo òbitire, ibutumy wahe. Aõma dinodu iòwydŷŷmy rariòwymahâre-wana biòwynyke ibutumy awedu mahâdu wahe. Bityhynyke ibutumy.

⁸ Inydee tanadevenymahâte-wana, biòwynyke òbitihylemy. Inywixira luumy atximahâke ibutumy iny wahe. Tii dori Deuxu bedeywina-ki bede òtiidŷŷna xiery ratximyhyre.

⁹ Ibutumy Deuxudeewire heka kaa rare. Aeryna luumy iwese ixilure wese, tahe tamy ibinaõre. Kai rubudŷŷomy aõbo, ada wasimy iribi texiwonyte ada ihâwyy-wana maõtakemy aõbo, texinohõtidŷŷnyte. Uritere aõbina-di ixinohõtidŷŷomy aeryna-ò. Uritere aõbina widŷŷomy. Aerynaluumy mabeketwese kai ixilure wese wahe.

¹⁰ Luuna inyõ-di rarekeki ibina inyõdee riwinyôtyhy rare. Ibutumy Deuxudeewina heka riwinyhyre. Tii sohojile heka bede ywina-ki awityhyre.

¹¹ Tule heka òbitimy matximahâke. Bededŷŷnana dori iòhõmy resera. Bede ityre reakremy namyhŷde. Bexixabenkye wa, Inynyrŷ heka iòhõmy ratximyhyre inonana-ò. Iòhõtyhymy relera juhu rityhynyrenyre-ribi.

¹² Ruu heka ròhõnomy rare. Txuu tule iòhõmy wahe. Uritere aõbinahakŷ bedeluruhukŷ aõmydŷŷnana widŷŷomy. Diabo ijesu bitake aõwiwhikŷ widŷŷ wahe.

13 Òbitimy biwinymahäke iwese txu rojuxana iny ratximyhŷre wese. Tai ibutumy iny rarybemahäke kai iluumy atximahätemy. Uritere abededŷñana huduõmy –itxýteõmy, òtaõmy, adeburemy ijiraõmy, ihäruõmy.

14 Bexitöenymyhŷke Inynyrŷ Jesuisi Kristu-ò wahe anawiòhenanykemy. Tai tahe ibutumy òbitimy biwinymahäke. Uritere arayky aõmydŷñabinabina nohõtiõmy.

14

1 Ijoiõ ityhydŷñdu mahäduõ amahäduõ myhŷre rurukeki, ròtena ixinamy ralòke iityhyna ibuterehäre tii-wana aõna aõnamy widee rybetyhymy rybeõmyke. Aribi hitximy raraykynyke häre, bidyke. Ihärele birõtenybenyke.

2 Ityhyna irurukõmy ratximyhŷre häre birõtenybenyke. Tii òsana kiamy raraykynymyhŷre: Iny rexiòwonyke iròdude riròmyhŷrenyremy ijõ röhõtinyke. Kai tahe òsana mohõtinyke kiamy. Tuu ibinaõre. Ityhynareneny urihimyòle rare. Brebunale sõny roholamyhŷre.

3 Inyõ tahe ibutumy riròmyhŷre. Awimy idi tahõtinymahäte-wana, wiribi hitximy aõkõ. Uritere iòhòresedŷñrenyõmy. Deuxu dori ridymyhŷre iwesemey iweselemy.

4 Deuxu deðdumy tii rare. Eðdumy aõkõ. Deuxu-ò tii rirawyònryre aõhebo rotŷñnymyhŷremy. Deuxu rarybeke aõbo òbitire, aõbo teðsare. Deuxu heka tii ritamadŷñnymyhŷre.

5 Kiamy rakaraykywesenanyrenykre. Txuõ aõworana bedehesi heka judeu mahädu riywiny myhŷre. Kia txuule Deuxu-ò reàlànany myhŷre rexinohõtidŷñnymyhŷre. Tahe aõkõre. Ijõ ityhydŷñdu mahädu tahe aõkõre. Tii iwitxira rexinohõtinymyhŷre. Ibutu txuu tamy awire Deuxu àlana riwahinymyhŷre. Ixideewimy iny sohoji sohoji raraykywydynanymyhŷre. Ixitawimy Deuxu riwowydynyre. Ibutumy iny òbitimy ixidee raraykynyke.

6 Kaiboho atxu biywiny myhŷbenykeki, kia tahe awire. Xiwenade riròkeki, tii tule Deuxudeewire riwinyre. Inyõ aõkõ riwinyre. Tii tule awimy riwiny myhŷre Deuxudeewina wahe.

7 Ixideewimy rikiywinyrenyôtyhy inynyrŷ-ò dori inyboho roire.

8 Inynyrŷdeewimy rikiwinyrenyke. Ihõrõ rare, aruruhärele, aõkõhärele.

9 Jesuisi Kristu rubu-ribi rexixare tai butu wedumy.

10 Inyboho heka ihõrõ mahädu roire. Tai uritere inyseriòre rybeõmy ixiradŷñomy. Inyboho dori sohoji sohoji Deuxuru-ò rexideòsinyrenykre. Iu tii ibutumy iny riywinskykre.

11 Kiamy heka Ritudŷña-ki roimyhŷre. Inynyrŷ heka rarybere: – Inatyhymy, Ibutumy warue-ò tatiowotimy resekre. Rarybekre heka wamy Jiarŷ Deuxu raremy.

12 Iny sohoji sohoji iximy relyykre Deuxuko-ò.

13 Uritere inywitxira-ò ryberenyõmy tii ibinamy rare uritere aõwidŷñomy, iòraru-ki ixhydŷñdu òraruna-txi resehemy.

14 Jiarŷ tahe kiamy rahõtinyre. Kia aõmydŷñana aõ aõkõ rare Deuxu-ò. Xiwena rýsña rirýsña keki aõ aõkõ rare. Uritere kia nohõtidu dee ibinare. Tilboho riðõke. Xiwena rýsñarýsñ òraru-ki aijoiõ bibedewonyhenylau iðsýõmykre.

15 Aityhydŷñdu seriòreõ òbitiõmy ratxikeki tahe iru-ki arawidŷñomy atximahä. Tamy dorihe òbitimy aõkõ heka idi röhõtinyke. Tii heka tule riwinykelemy ixidi röhõtinyke. Timy aõki teðsam y rahaðhyymyhŷre aõma,

xiwena rŷsŷna-ki. Kai aõki awimy aõma awityhy irŷsŷomyke Deuxu Rioreõ dibinadŷnyke lau wahe, Kristu dori òrararu-ki rurure.

¹⁶ Kaki awimy òbitimy mahakeki. Biwinykeki inywitxiraru-ki atxikeki, kia tai uritere rieryõmy aki rahake.

¹⁷ Riroximyhŷrenyre, riõmyhŷrenyre –kia Deuxu Iòlònà dee aõ aõkõ rare. Aõmale tahe rökõhõtinytyhymyhŷreny: wiòhedŷña, ywina eysana. Deuxu Tytybytyhy inydeereny wahidŷña wahe.

¹⁸ Kia wese iny rŷikeki heka Deuxu dee wina rare, inydee tule.

¹⁹ Wii rikiwiõhenanymyhŷrenyke ibutumy wiwesehyyle ywina-di. Tai iny tyhynareny rikikyhynanyrenykemy.

²⁰ Rŷsŷna òraru-ki aõhe wisŷdŷñ renyõmy, butumy dori Deuxu riwinyre. Kia inyõ òraru-ki aõwitxiramy röhõtinykeki tahe ibinare.

²¹ Aõ dee rŷsŷ vñ momo heka ibinare, tai tii rexiòrarunykeki aòraru-ki urile bexijjõnybenyke.

²² Kaa biwinykeki timybo Deuxu dee òbiti relemyhŷre, urile ibutu-ò tuu rybeõmy iny bedeõby, kia ira-ki aõ ibinakõre.

²³ Ijõ urihimyò tatyhynymy ratximyhŷre heka iximy riatyke. Adee tahe òbiti heka rare. Aõbo riwinyre heka òraruna rare. Tai iwidŷõmy.

15

¹⁻² Iny ixira-di heka rökõhõtinyrenyke ibutumy aõbo iny riwinymyhŷredi. Idi rökõhõtinymyhŷrenyke inywitxira aõlaubo ruberumyhŷré. Iny òbiti erykõ mahâdu-di.

³ Kristu dori kaki raremyhŷu ixideewimy aõkõ tuu riwinymy raremyhŷ. Wiwana ritidŷdu wesemy riki riritinymyhŷre: nade aõhõkõmydŷñnana-ò tai heka bede-ò nade. Riòludunyre heka aõbo iòludu aõbinabinahãkõ rarybere heka riwaòludunymy raremy.

⁴ Tuheka roimyhŷre ihetxi Tyyritina-ki inywiòhedŷña reny. Iny heka ribedeerydymyhŷrenyre ywina-di rakatxirenykemy rikiraõrenyke heka Deuxu aõmy bede dŷñnana wahe. Rahykyu òraru rahykyu wahe rubu.

⁵ Tii heka wadée awire wii biwiõhenanyke. Deuxu anawìõhenanykemy adireny watxireri. Iwese Jesuisi Kristu riwinyre wese.

⁶⁻⁷ Iluu ratxirenykemy irumy wiluumy matxibenykemy. Iny sohoji sohoji raraykynyke Jesuisi Kristu rayky wese-di. Ityby Deuxu rayky wese-di rŷike òbitimy. Tai tahe inyboho ywinale rekeàlãmyhŷre Deuxu-ò, tii Jesuisi Kristu tybyreki wahe.

⁸ Deuxu ihetxi mahâdu òraru-ki Jesuisi Kristu heka judeu mahâdu deòdurenymy ioxisŷnyre.

⁹ Iwese rybettyrityhy rarybere wese: –Idi judeukõdu mahâdu Deuxu riwowydynykemy. Tai adee ariwiunykre judeukõdu mahâduy-ki. Jesuisi Kristu heka nade inatyhy riteòsinykemy. Judeu mahâdu riwiõhenanykemy Jesuisi Kristu nade.

¹⁰ Kiamy heka roire wiuna Ritidŷ-ki kia rarybere. Àlâna adee ari-wahinykre wiuna-ki judeukõdu mahâduy-ki ani-di arawiunykre. Ijõ-ki tulekre: –Tuheka wiuna-ki raritidŷ roimyhŷre judeukõdu mahâdu beysake wa judeu mahâdu-wana.

¹¹ Ijõ-ki kiamy roire: –Àlâna heka biwahinykemy Inyryrÿ-ò idi watxireri, kaibôho tule judeukõdu mahâdu.

12 Deuxu dee rybeduõ, Isaia tuu rarybere: —Rexiriòkòremy heka irybe roimyhÿre. Ijese riòkòre wahe. Tii judeukõdu mahãdu iòlòmy ronykre. Tiile heka riraõmy roimyhÿkre.

13 Jiarý rexitòdenyereri, Paulo, kaiboho, Deuxu heka arateysanyrenykre sôwemy ywina-di, tyhydÿyna-di. Kiamy heka adirený heka watxireri, waseriòreboho. Jiarý heka rexitòenyhyy watximyhÿré Deuxu arawiòhenanykemy adeereny rexiterenymy watxiwâhâre. Deuxu Tytybytyhy ruruna-di rarosõna-di adeereny kidiwahinykemy watxireri.

14 Kaiboho òbitimy ahâtenyte waityhydÿdu seriòreboho. Sôwemy aõna aõna witxira teerytenyte. Inywitxira bibedeerynybenyke dori teerytenyte.

15 Ihârele taheka atxireny wanohõti reare inatyhymy tai warybe rewahiny Deuxu riwatyhynymy kawese riwasÿnyreki.

16 Biwateönyke taheka judeukõdu mahãdu-ò. Jesuisi Kristu dori riwatare tadeòdumy idí judeukõ mahãdudikemy. Iu Deuxu rybe wihihikýmy rarybemyhÿreu, xiwena wahidÿdyu wese rare. Kia tahe judeukõdu mahãdu Deuxu-ò awike.

17 Tai tahe Jesuisi Kristu-wana rexibedesanymyhÿre Deuxu-ki waaõmysydÿyna òraru-ki.

18 Jesuisi Kristu Rybewihiký týmyra-di rareri. Rexitòenymy rare adeereny. Tai kaiboho òbitimy teletenyte Deuxu Tytybytyhy òraru-ki wahe. Wadeysamy heka watxiwâhâre. Jesuisi Kristu adeereny riwinyreki wahe. Jiarý reerykõre iwitxira mahãdu-di. Tahe aõma waaõmydÿñana reeryre. Tiu dori biwawiòhenanyke judeukõdu mahãdu aritakemy. Deuxu mahãdu judeukõdu rarekemy. Òbitimy ikorený-ki raremyhÿ.

19 Rybe wihihiký rybe-di rarewâhâ tamyreny. Aõna aõna wihihiký irurený-ò rewinywâhâre. Deuxu Tytybytyhy-di Jerusalë hâwâ-ribi heka rybe-di rare. Iliri bede-ò wahe. Ibutumy bede bedemy rarybere. Jesuisi Rybewihikýmy. Ibutumy waaõmysydÿyna rewinyre, Deuxu wadée riwahinyre wahe.

20 Ihâre tahe ararybekemy watxireri tiu iny roholakõmyhÿre mahãdu-ò. Ijõõ dohodÿyna iny ritohodÿñymyhÿre. Tai ikomy ararybekemy ixidi watxireri.

21 Isaia dori kia Tyryiti roire: —Tiu iny tamy roholakõmyhÿre tamy ijo-honaõmy rarybere. Tai rierymyhÿre. Tai tahe roholakre tahe rityhynymy.

22 Tai heka raraõlemý watxiwâhâre —adeereny.

23 Katahe kaki rexilhumy waaõmysydÿratxireri. Katahe arorarenymy arake watxireri beòrakõle arakemy ixidi watxireri.

24 Espanha bede-ò arakemy watxireri. Arakreu dori Roma-ò aroramymy heka arakre. Iribi inyboho ibutumy rakatximyhÿreu tahe tako-ò biwaix-idÿñybenykre.

25 Ikoki taheka wahidÿyõ ariwykre Jerusalë-ò. Jerusalë hâwâ mahãdu dori aõhõkýmy rotÿñymy rÿiramyhÿ.

26 Macedonia bede-ki Akaia bede-ki tamy nieruõ riwahinykremy ratxireri dohodÿyna mahãduõ kia rama rahureri mahãdu wahe.

27 Tiiboho riwiòhenanyre deysana-di. Kia òbiti rare. Iribi tahe Deuxu rybe aõmydÿñana, Judeu mahãdu-ribi nade. Tai tahe judeukõdu mahãdu, tule judeu mahãdu riwòhenanymyhÿke taaõwi-di.

28 Kaa nieru-di arakreu, tahe aroramymy arehemynymy. Iribi Espanha-ò arakre.

29 Tuu awana watxikreu, tahe teysamy Inynyrý-di rakatxikre.

³⁰ Bexitöenyke wadee waõmysõdõyña sõwemy watxireri ariwinykremy. Deuxu Ttytybytyhy heka sõwemy wadee nad eadereny ariwahinykre, luuna sõwemy aadereny ariwahinykre.

³¹ Tule ityhydõydukõdu mahãdu Judeia wadee aõbinahãkõ wadi ratximyhõre. Wadi bexitöenybenyke jiarõ iribi arahenykre. Tule kaa nieru rewrereri waribi teysamy rimyrenykre.

³² Tai tahe awanareny tahe wadeysamy arehemynykre Deuxudeewikeki.

³³ Deuxudeewikeki wii riki Deuxu ywina aadereny watxireri. Kie.

16

¹⁻² Fibi hãwyy ityhydõydu seriõreõ adee rakre. Tii heka Sekrea hãwã ludu dohodõyña mahãduõ rare. Tii heka dohodõydu mahãdu riwiõhenanymyõre aõu aõu aityhydõydu seriõre wesemy. Tii kaiboho biwiõhenanykre, tii dori sõwemy riwawiõhenanyre.

³ Birybedõykye Prisila Akila-wana. Tii wawiõhenadõyõdureny.

⁴ Tii wadee sõwemy riwinyre rubu lau ruberuõthy. Tai jiarõ realàwähäre tamy, tule tuu ibutuma Judeukõdu dohodõyña mahãdu. Iheto dohodõyña mahãduõ warybe wehityhyna biwahenyre.

⁵ Epenetu-ò biwehityhyna. Tii ibutumy ityhydõydu-ribi juhuule rityhynyre Asia bede-ki. Tii wabiõwa rare.

⁶ Marie aadereny raaõmysõdõytyhyre. Biwehityhyna wanimy.

⁷ Adroniko, Junia wana biwehityhynanykre. Tiiboho judeu mahãduõ roire. Rõtenawo-ki wawana roiremyhõ. Dohodõyña mahãdu riertyhyre. Deuxu deôdõyña mahãdu heka wakomy rityhynyre.

⁸ Ijõ waityhydõydu biõwa Ampliato inire. Tamy kanarybekre tule.

⁹ Urbano, Estaki-wana tule Kristu dee wawiõhedõydu tule rybe wehityhyna tamy biwahenyre.

¹⁰ Apele heka ityhydõydu tyhy rare. Biwehityhynanyke. Aristabulo-wana heto woludu mahãdu biwehityhynanykre warybe tamy.

¹¹ Tule biwehityhynanykre Herodiaõ –waijoiõ tii rare judeu mahãduõ wahe. Kristu dee dori kia iny õbiti rare. Narciso heto ludu ityhydõyduõ heka tule biwehityhynanykre warybe tamy.

¹² Tule Trifena, Trifosa, Peside-wana raaõmysõdõyymy Inynyrõreny-ò biwehityhynanykre warybe tamy.

¹³ Rufu tule Deuxu dee aõmysõdõydu rare ise tule. Tii dori nadi wesemy riwawisinanyre.

¹⁴ Asincrito, Flegonte, Hermes, Paroba, Hermas, tule biwehityhynanykre ityhydõydu mahãdu.

¹⁵ Filologo, Julia-wana, Nereu taseriõre-wana, Olimpa, ityhydõydu mahãdu tii-wana ratxireri ibutu-ò warybe wehityhyna.

¹⁶ Ibutumy aseriõre debõ bimyke biwehityhynanybenykre ibutumy. Ibutumy Kristu tyydõydu mahãdu-ò arawawehityhynanykre. Tule kaki dohodõyña irybe wehityhynanyre aadereny riwahinyrerí.

¹⁷ Rybeõ roire kaa rybe tyyriti ixiydynako-ki. Ijõ aõhe dõyñana doimyhõde kia hetowo hitxina-ki. Iwitxiramy heka taerydõyña mahãdu –iwese inydeereny erydõyñamyhõre wesemy aõkõ kia lau tahe bexiebenyke.

¹⁸ Aõ Jesuisi dee aõkõ raaõmysõdõyõnyre. Ixidee tule heka raaõmysõdõyõmyhõre aõ ixidee ritarenenykemy rõhõtinymyõrenyre. Tiiboho heka rarybewihikõmyhõrenyre, aõma, ruikedõyõmy timy bede erykõ tuu ratximyhõrenyre.

¹⁹ Jiarŷ wadeysamy watxireri kaiboho òbitimy ibutumy toiteki. Araerywāhā jiarŷboho aõbo òbitire uritere aõbina widyyōmy.

²⁰ Deuxu ywisidŷyna wahidyyna dori Satanasi riixâwididŷnyke. Jesuisi Kristu Inynyrŷ wiòhedŷyna adeereny riwahinykemy idи watxireri.

²¹ Tximòtxi dori wawiòhedŷdu rare. Lucio, Ijasõ, Sosipatu, wajudeui-
joi-wana tule adeereny irybe wehityhyna riwahinyre.

²² Jiarŷ, heka Tercio, reritinyreri aõbo Paulo rarybere adeereny. Jiarŷ
adeereny warybe wehityhyna rewhinyrer.

²³ Jiarŷ heka Kaio heto-ki watxireri, dohodŷyna rabutunyreki watxireri.
Kaio irybe wehityhyna adee riwahinyre. Tule Erasto hâwâ nieru rubudŷdu
rare. Tule Quarto inyseriòrereny rare. Ibutumy heka kaa irybe wehityhyna
adeereny rewhinyrenyleri.

²⁴ Inynyrŷ Jesuisi Kristu ruxetòena ibutumy adeereny kanakemy idи
watxireri. Kie.

²⁵ Deuxu irurutyhy-di rare. Tii heka adi riyrubunykemy adi watxireri.
Iwese rybeweityhyna rarybere wesemy, ruru adee riwahinykre.

²⁶ Kaheka Deuxu tarasana rare. Ibutumy iny mahâdu kaa tarasana
rare. Katahe wiji ibutumy Deuxu rybemy rybena reamyhŷre. Iwese Deuxu
rybedu mahâdu juhuu rarybere wesemy. Deuxu heka ibutu-ò tuu rarybere.
Tai tahe ibutumy iny Deuxu Tytybytyhy rierykre tule rityhynykre.

²⁷ Deuxu-ò àlâna biwahinykeki tii dori bedeeryna ratximyhŷre Jesuisi
Kristu òraru-ki wowydyna tamy biwahinybenykre aõu aõu. Kie, Paulo.

1 Oritxi Mahādu-ò

1 Oritxi Hāwā Dohodýña Mahādu-ò

¹ Paulo jiarŷ Deuxudeewimy deòdumy wāhāre, Jesuisi Kristu deòdýñna-ki wahe. Jiarŷ waityhydýñdu seriore Sòteni-wana adee warybereny adiwahinyde.

² Oritxi hāwā dohodýña mahādu-ò heka watyyriti adiwahinyde, Jesuisi Kristu òbitidýñna mahādu-ò, Deuxu hōrō mahādu-ò, hāwy, hābu-wana, ibutumy Jesuisi Kristu ityhydýñdu mahādu-ò. Tii iny Iòlörenymy heka ratximyhŷre.

³ Ruxetòena, ywina-wana adeeren kanakemyidi watxireri, Deuxu iny tyby-ribi, Jesuisi Kristu iny Iòlò-ribi.

⁴ Deuxumy reàlìamy watxiwāhāre, Jesuisi Kristu adeereny ruxetòena diwahinydeki.

⁵ Ibutumy dori iribi tòerymy ahâte arybena-di, erysydýñna-di.

⁶ Kristu dee rybena akiren y roimyhŷre.

⁷ Iribi awahidýña rauhenyôreri, kaiboho dori Kristu deòsidýñnamy teraòmahâte.

⁸ Jesuisi arawiòhenanyhyy rarekre bededýñnana konana-ò, tatxuu òbitimy ixiko-ò, rexilamadýñnykemy.

⁹ Deuxu òbitihyyra. Tii aratobinyra Tariore Jesuisi Kristu-wana rarekremy, iny Iòlörenymy.

¹⁰ Jiarŷ adeereny rexitòenyreri Jesuisi Kristunimy iny Iòlörenynimy wiwese wimy wimy bityhynymy marybebennykemy. Wadee awiôre wiribi hitxi hitxidýñ. Wii bitotonytyhymy boîbekemy adiren y watxiwāhāre, araykyreny-ki, aerysynareny-ki.

¹¹ Kaiboho waseriore mahādu, wimy taujōmotenyteri. Lòe hetowoludu mahādu kia wako relyra.

¹² Inyō Wadee rarybemyhŷre. Ijō mahādu heka Paulo rityhynymyhŷre ihōrō mahādu wahe, ijō heka Apôlo rityhynymyhŷre ijō tasŷ Pedro rityhynymyhŷre, ijō tahe Kristu rityhynymyhŷre.

¹³ Aôherewe, Kristu be iny rihitxihitxinyhŷre. Paulo be itxeò nihikŷ tyre-ki rurure adeereny. Pauloni-di be rasebere.

¹⁴ Inyō he ròratisebenyôre. Krispu, Kaiowanale tahe resebenyre. Tai tahe wabedesamy watxireri.

¹⁵ Kiamy ta heka inyō rarybeke lau reijōnymahâre: —Jiarŷ Pauloni-di rexisebenyre.

¹⁶ Tefana hetowoludu mahādu adiratisebenyde. Inyō reratisebenykeki wanohôti reaõhyryre.

¹⁷ Kristu dori aôsebedýñmy aôkô diwateònnyde Rybewihikŷmy rybemy. Bede erydýñna nihikŷmy rybemy aôkô diwateònnyde, Jesuisi itxeò-ki lamana ariwòkemy aôkô, kia inydeereny rurureki wahe.

¹⁸ Kristu itxeò rubumy ijyy heka ityhydýñdukôdu dee itxŷtena rare. Biu-ò hedu mahādu dee tahe, Deuxu ruru kia rare.

¹⁹ Kiamy tahe iritidýñna roire: ierysydu mahādu erysyna-di ariixâwidýñnyke. Bede erydu rayky-di adijõnykre.

20 Titxibo tahe bede erydu rare. Tyritimy erydu heka titxibo rare. Titxibo tahe wiji dÿýraxidu rare. Kabede ludu bede erysyna heka Deuxu-ò itxÿtedÿýna rare.

21 Bede bede ludu mah  d   r  h  tinyre bedeerytyhymy. Tai tahe Deuxu iximy riernany  hyre. Kia tahe Deuxudeewire. Iny rybewihik  my rybe heka iny witxira-   itx  ttere. Kia-di tahe Deuxu iny ritarer   iny rityhynyreki.

22 Judeu mah  d   a  wiwi r  kemy a  bo raremy ratxireri. Judeuk  du mah  d   bede erysyd  ýna-di rarekemy rijemyh  re.

23 Kristu itxe  -ki lamanamy iny rarybemyh  renyre. Kia tahe judeu mah  d   riojinyre, judeuk  du mah  d   dee itx  tena kia rare.

24 Tahe Deuxu rarir  wysyna judeu tule judeuk   mah  d  -   heka Kristu eryd  ýna tule ruruna rare ihed  ýnarenymy.

25 Deuxu itx  ted  ýnamy rybe h  bu bedeery ratyre rare. Deuxu iruru  keki, tii h  bu ruru ratyre iruru rare.

26 Waseri  re mah  d   ararir  wysyna-di moh  tinybenybeke. Betehemy iny erysyna mah  d  -ribi s  we  re, Deuxu rarir  wysyna mah  d  . Dinodu mah  d   s  we  re, iny I  l  t  tyh   mah  d  -ribi s  we  re.

27-28 Deuxu heka a  na a  na itx  tena ritare bedeeryhyk   mah  d   ri-ix  rud  ýnykremy. A  na a  na ruru   Deuxu ritare a  na a  na ruru-di ri-ix  rud  ýnykremy a  na a  na derare, a   a  k   rare Deuxu ritare a  -di a   a  k  -   riyjankre.

29 Tai dorih   iny   rexyhykyk  mey Deuxuko-txi.

30 Kaiboho dori Jesuisi Kristu h  r   toite. Tii heka inydee ibutumy rare: erysynamy   bitinamy, tamanamy, tarasanamy rare biu-   hen   wahe. Deuxu kia ibutumy diwahinyde inydeereny.

31 Kia dori ritina rybe-ki roire: –Iny   rexiwowydynykeki, Deuxu-ki rexiwowydynyke.

2

1 Waseri  reboho a   h  bu bede erynihik   wese a  k   adeereny anade. Deuxu rybetyhyd  ýnanamy ararybekremy. Rybenihik  my heka rarybe  re.

2 Tii sohjile reeryre akiren   rarew  h  , Kristu itxe  -ki lamanale wahe.

3 Akiren   rarew  h   waruru  my rarew  h  , ix  ru brebu tahe riwamy-tatad  ýnyre.

4 Wabedeeryd  ýna erytyhy rybesirahak  -di a  k   rarybereri iny rityhykemy. Urile tahe Deuxu Tytyby ruru-di rarybew  h  re.

5 H  bu erytyhyd  ýna a  k   bityhynykemy adi w  h  re Deuxu ruruna tahe atyhynarenymy heka idi toite.

6 Ityhyd  ýdu umy-   bede eryd  ýna-di rarybemah  re. Kabede a  myd  ýnnana bede ery a  k   rare.

7 Kia tahe Deuxu eryd  ýna tyhyre. Kia heka h  bu mah  d   lau riw  omyh  re. Juhu inydeereny riywinyre.

8 Kia bede eryd  ýna iny   wiji I  l  t  tyh   mah  d   riery  re. Kia rierymyh  keki, Wanry   wowydyna-ribi itxe  -ki ritamady  ýny  hyre inihe.

9 Iwese Ritid  ýna roireri wese rare: –Rue lobixi  hyymyh  re, noh  ti heka rohola  hyymyh  re, inywo riery  hyymyh  re, a  bo Deuxu riwinyre taluuna mah  d   dee, tamy riwahinykremy.

10 Deuxu Tytybytyhymy kia inyboho rite  warixinyrenyre. Ityytyby ibumy rieryre. Deuxu raykywo-ribi a   rit  ynymyh  re.

¹¹ Inyle heka iny ixirayky rierykre, kawese tule Deuxu tytybydile aõna aõna rierykre.

¹² Bede aõmydõýnana aõkõ inydeereny wahisidõýdu rare. Deuxu Tytybytahenide inydeereny wahisidõýdure.

¹³ Kiadile Deuxu wahisidõýna iny reeryrenyre. Kia iny reerydõýnanimahãrenyre hãbu bede erydõýna-di aõkõ, Deuxu Tytybytahenide reerydõýnanimahãrenyre. Kia iny retõynymahãre iny Deuxu Tytybytahenide mahãdu-ò.

¹⁴ Iny Deuxu Tytybytahenide rÿiõra mahãdu dee Deuxu Tytybytahenide aõmydõýna dera. Tamy itxîte rare. Rierykõre. Deuxu Tytybytahenide iny rierymyhõre.

¹⁵ Iny heka Deuxu Tytybytahenide ibutumy rierymyhõre. Inyõ tahe tuu aõmy tuu irybeõna.

¹⁶ Ryberiti-ki roire: —Mobo tahe rieryre Wanry ñ rayky, mobo tamy aõ ritõynymahãrenyre inyõ aõbo? Inyboho Kristu rayky ijõdire, iwesele raraykynymahãrenyre.

3

¹ Waseriõreboho adeereny rarybeõhyre hãbu Deuxu Tytybytahenide rÿira wesemy. Hãbu òrarudu wesemy rÿirawesemy adeereny ararybeke. Uladuwesemy Kristutyhydõý-ki rÿira wesemy adeereny rarybere.

² Huûsy-di ðedõý araerynadjõýnyrenyre rÿsõnatere wesemy aõkõ erydõýnasiramy aõkõ rybe. Kia rÿsõna rÿsõmy texiywinyõtenyte. Wiji tule texihumy aõkõ toitenyte.

³ Òrarudu wesemy dori ahãtenyte. Ihãrumy, ijàmy atximyhõtenyte. Tai tahe òrarudu mahãdu wesemy ahãte ityhydõýdukõdu mahãdu wesemy ahãtenyte.

⁴ Inyõ rarybekiki: —Jiarý Paulo erydõýnay-ki rare. Ijõ rarybekiki: —Jiarý Apõlo erydõýnay-ki rare. Tiiboho ityhydõýdukõdu mahãdu wesemy ihõrenyre.

⁵ Aõbohe Apõlo, aõbohe Paulo. Deuxu deòdu heka inyboho roire. Inyribireny tetyhynymy teerymahãtenyte. Iwese Deuxu iny sohoji sohoji-ò aõmydõýna riwahinyre wese, tai tetyhynentye.

⁶ Ta jiarýle rybemy rarybere iny aõty ribòrõnymahõre wese, Apõlo rybe ritõynymahõre iny alõbòrõna ribenymahõre wese rituunyre. Deuxule tahe idimyhõre iwese alõbòrõna riiumydõýnymahõre wese.

⁷ Tai tahe tòbòròdõýdu aõ aõkõ rare; ituudõýdu tule aõ aõkõ rare. Deuxule aõwedu wedu heka rare. Tiile ityhydõýdu widõýdu nihiký rarekre.

⁸ Tòbòròdõýdu ituudõýdu-wana sohoji wesemy ihõrenyre. Sohoji sohoji tauri wahisidõý ritakremy, iwese sohoji sohoji raaõmysõdõýmyhõre wese. Wiwana dori Deuxu dee iny raaõmysõdõýmyhõre.

⁹ Inyboho heka Deuxu wiòhedõýdu mahãdu roire. Kaiboho tahe Deuxu orowu wese toite. Iwese tahe Deuxu heto wese kaiboho toite.

¹⁰ Heto widõýdu deyrewewe wese retelenyre. Ibutumy Deuxu ruxetõenamya kia rewinyre. Juhumana retidire idi tahe itira ityre reòdõnyra. Ywimy biwinybenykre. Awimy bitamadõýnykemy.

¹¹ Jesuisi Kristu juhumana wese heka rare, inyõ tiile tarasadu wahe ijõ manaõ teròwymy ritidiõtyhy.

¹² Ibutumy juhumanatyre-ki relerereri. Ijõ womati tÿrÿrÿhõký, ijõ prata-di ijõ manatõny-di, ijõ òwòru-di, ijõ òteti-di, ijõ horeru-di.

13 Kia txuu Kristu txu wahe riteðsinykre aðdibo sohoji sohoji raaðmysðyñmyhÿre heòty dori riurihixinanykre. Aðhebo iny rotÿñmyhÿreki.

14 Juhumanatyre-ki iny aðmydÿña rÿikeki, tii uri i wahisidÿñana ritakre.

15 Iny aðmydÿña rasókeki tii röõnodÿñkre. Ihäre tahe tarasana ritakre heòtyroobym wahe.

16 Kaiboho Deuxu heto wesemy toitemahä. Teeryõte aðbo. Deuxu Tyytybytyh heka aworeny-ki rasñymyhÿre.

17 Inyõ Deuxu heto wesemy rahukeki, Deuxu tii rihukre, Deuxuheto dori rare. Kia tahe kaiboho toite Deuxu heto lytytyh rare, ihõrõtyh wahe.

18 Ixi itxenadÿñomy, inyõ bedeerymy ixi-di röhõtinykeki, raitxÿteke tai tahe bedeery inatyhy-ki rareke.

19 Kabede bede eryna tahe Deuxu dee itxÿtena rare. Kia Ritidÿña-ki tahe roire: —Bede erynadu tyh tabedeerydÿña-ki Deuxu-ò röõnodÿre.

20 Ijõ Ritidÿña-ki roire: —Wanyrÿ, bede erydu rayky rieryre. Kia raykywi að aokõ rare, rybetyhy aðkõ.

21 Iny aðmydÿñana-di ixiwowydÿñomy, ibutu dori ahõrõ rare.

22 Paulo, Apòlo, Pedro, bede, umy, rubu, aðmydÿña wijina, aðmydÿña bede kanakre, ibutumy ahõrõ rare.

23 Kaiboho Kristu hõrõ toite. Kristu Deuxu hõrõ rare.

4

1 Inyboho Deuxu deðdu roire, ibutumy idi mohõtinybenyke tii inykiren yihÿre. Inyboho dori Deuxu aðmydÿñana erykõdu tÿnydÿdu roire.

2 Deuxu tÿnydÿdu õbitihyky rarekemy.

3 Wadi röhõtinykeki awimy aðbo ibinamy aðbo kia tahe wadee að aokõ rare. Aðbo dohodÿt tÿnydÿdu mahädu wadi rohõtinyke kia wadee aðkõhykyre. Jiarÿ tahe ixi-di dehumy rahõtinyõhyymahäre.

4 Jiarÿ reeryore inyõ aðbinamy wadee rexiwonyke warayky wadee õbiti rare. Tahe ihärele õbitimy iko-ki rare. Wanyrÿ tahe wadi timy röhõtinyke.

5 Kia tahe wiji idi timy nohõtiomy. Jesuisi nonanako-ki. Tii tahe kanakreu, ibutumy wasimy að rÿira ritñynkyre, ibutumy iny raykymy rÿira ritñynkyre. Kia txule ibutumy iny tabedeóby ritakre Deuxu-ribi.

6 Kia aðna aðna wawese riwawesenanyreri. Apòlo wese tule rewesenanyreri. Kaiboho dori bierybenykemy kia: ierysydÿrenyõmy aðbo iritidÿñawo-ki ihoõre. Kia wese keki, ijõ tÿnydÿdu ijõ ratyre ryiõtyhy.

7 Mobo iny wiribi iwitxiramy ihÿre. Aðbohe akire Deuxule aðwiwi adee riõre. Ibutumy iribi tetateki tahe aðhererekibo axiwedere.

8 Kaiboho ibutumy að ijõdire. Tatyhytenyte, iòlò wesemy taditehemynyte iny arawiòhenanyrenyore. Wadee awire kaiboho iòlòmy ahãtenyte. Tai jiarÿboho awana ariolönykre.

9 Kiamyre òsana. Deuxu dee heka inyboho deðdÿña mahädu rurukrerke mahädu roire ibutuko-txi, ÿjuko-txi, hääbukò-txi.

10 Kristu òraru-ki itxÿtewesemy jiarÿboho roire. Kaiboho Kristu erydure riki. Jiarÿboho warurukõrenyre. Kaiboho orarudirenre jiarÿboho inyõ waluuurenõre. Kaiboho tahe ibutu luuna toite.

11 Ihäre tahe wiji ramamy, bemomomy, tykyõmy rekoamhyhÿre. Tule sÿywisdÿña rÿiõre. Tule jiarÿboho wahawâ õbiti ihokõre.

¹² Ihäre inyboho naaõmysýdýýmyhýde iny debò-di irukemy. Inyõ inydeereny aõbinamy rarybekeki, awilemy inyboho rirawyöñymyhmýre. Inyõ aõsisrahakyéle inydee riwinykeki, aõmy rybeõmyke.

¹³ Rybebinamy inyboho dee reakeki, ihärele Deuxumy tamy rarybemyhmýre. Rýnysityby wese inydirený tiiboho retehemyhmýre, ijese ijese wese.

¹⁴ Kia ròritidýýrerí aixýrudýýrenymy aõkõ, tahe wiòhedýýdumy retirýrerí binadýýna lau, iwese inytybõ tariore riernanyre wese.

¹⁵ Tahe sõwemy Kristu-ki bede erydýýdu rýire. Sõwemy aõkõ bobohomy rýirenre. Kristumy heka jiarý sohojile borenymy rare. Rybewihiký erysyna-di dori borenymy rãire.

¹⁶ Kia dori kaiboho wawesemy boibekemy adireny watxireri.

¹⁷ Tai Tximòtxi reteónyre adeereny. Tii wariore luu wesemy ratxire. Tii òbiti rare Wanryr-ò. Tai watxi õhõtireny reake iwese Jesuisi Kristury wese rariamyhmýreki, tule iwese reernanyre wese ibutu dohodýýna hetowo-ki.

¹⁸ Inyõ ixiwowydymy ixidi rõhõtinymyhmý iwese arura-ò araõreki.

¹⁹ Wanryrdeewikeki arakre wylemy arorareny-ò. Tai arierykre ixiwowydymy nohõtidu irybe sohojile aõkõ arierykre, aõhebo rotýýnyre tule arierykre.

²⁰ Deuxu òlona heka rybe sohojile aõkõ rare, rurutyhy heka rare.

²¹ Aõbo tahe awityhyre òhõote-di adehemyny aõbo, ada luuna-di ywina-di adehemyny aõbo?

5

¹ Dohodýýna mahãduy-ki òrarutyhy-di riki toite kia tahe rare: hãbuõ heka tybyhãwytyby-wana roire. Kia òraru tahe ityhydýýdukõdu mahãdu rioludunyõhyymyhmýre.

² Kia hyyle ixi-di aõ aõkõ tõhõtinymyhmýte. Aõherekibo bede teötinyõtenyte tahinyõmy idi texitõenyõhytenyte. Hãbu kia riwinyre, ityhydýýdu mahãduy-ribi biòlõdýýnyke.

³ Jiarý akyreny-ki watxiõrerihäre, tahe warybetyytyby awanareny ratxireri, iwese jiarý awana ratximyhmýre wesele. Tahe wadohodýýna ariwahinskyre kahãbumy ibinamy riwinyremy. Tahe ityhydýýdu ributunykeu,

⁴ warybetyytyby akirený rýireu, Jesuisi Kristu ruru akirený rýireu, kahãbu Satanasi-ò biwahinskybenyke.

⁵ Tai kahãbu umy Satanasi-ò biwahinskybenyke ityytyby tahe rahenykre Wanryr Jesuisi kia nonanatxu-u.

⁶ Arybe iximy wydy awi aõkõ rare. Taholaõtenyte aõbo kia rybe-ò; iuri ibutere paõ widýýna sõwemy rauridýýra uridýýna heka òraru wese heka rare.

⁷ Idi behubenyke iuri hitxina-di, tahe paõ iuriõmy rýirekre wese boibekemy òbitimy, Kristu tule buddõni xiwedýýna wesemy inydeereny rurure, iny Pascoarený worana bedehesi dorihe rarýýnomy rare.

⁸ Tai tahe ixena roxina rikiwinyrenyke. Paõ iuri-di ryiõmy rakatximyhmýreny. Kia uri paõ òraruihetxina wese rare. Paõ týmyra, òbitire, inatyhyre, tii rikiyrenyke. Kia tahe rare òbiti widýýna wahe.

⁹ Adeereny watyyriti rewahinskyre òrarudu mahãdu roo-ki risiõmy, òtadu mahãdu-wana boiõkemy.

10 Ibutumy òrarudu mahădu-ò aõkõ adeereny rarybere. Iny ibina mahădu, wasidu mahădu, Deuxutyhy luukõdu mahădu. Kia-wana noõrenemykeki, bede-ribi ihyyle bexihitxinyke.

11 Wiji watyyriti kia wese rewahinyre. Ityhydÿduy-txi ròtedu òrarudu rarehyykeki, kia roo-ki risiõmy tule iny ibina mahădu, Deuxutyhy luukõdu, ujõmomy rybedu, wasidu, axaxa momodu, kia mahădu-wana tahe byreõmy.

12 Ityhydÿdukõdu mahădu ywisisidÿdu aõkõ jiarÿ rare.

13 Deuxu dohodÿdukõdu mahădu hitxidÿdu rarekre. Deuxu Ryberiti-ki roire: –Òrarudu ay-ribi biõlõdÿnyke.

6

1 Iny ityhydÿduõ widee raurenanykeki, aõbohe awire? Erysydu-ò rikidy aõbo ada ityhydÿdu mahădu-ò rybeke aõbo? Uritere ityhydÿduole marybekre.

2 Ityhydÿdu mahădu bede bede mahădu ierysydÿkyre. Kia teerytenyota aõbo. Ityhydÿdu mahădu bede bede mahădu ierysydÿkykeki, aõna aõna iyja tahe teeryõtenyte timy rasjdÿnykemy.

3 Tahe inyboho ýju aõmydÿnana rikieryrenykre. Kiakeki iratyre kabede aõmydÿnana rakieryrenyhyke.

4 Erysydÿnana ijõdikeki, aõherekibo erysydu ityhydÿdukõdu-ò radymyhyre. Ityhydÿdule aõtxi awire.

5 Kia heka adeereny ixýruna rare. Hâbu erysydu ityhydÿdu mahăduy-ki ratxiõre aõbo ierysydÿ-ki.

6 Erysydu ijõdihâre ta ityhydÿdu seriõre wii ridyke aõbo ityhydÿdukõdu erysydu-ò, kia awiõre.

7 Ityhydÿdu wii ridykeki, kia tahe iaõ bede eryõmy rare. Inyõ adeereny aõmy rotýnykeki, urile tahe aõhõkõmy rotýnykyre. Kia heka Inynyrÿ-ò òbitire.

8 Kaiboho ityhydÿdu hâre aõhõkõmy wili tesýnymahătenyte.

9 Òrarudu mahăduõ-ò, Deuxu Iõlõna uri riwahiõtyhy. Kia teeryõtenyte, iny ywimynoduõ, Deuxutyhy luukõdu, wiriõrese-ò òtadu, hâbu hâwy wese rexiwahinymyhyre ijõ hâbu-ò.

10 wasidu, ixidee imynymy nohõtidu, axaxamomodu, jei jeimy rybedu, inywitxira aõmydÿnana wydydu, kia-ò Deuxu Iõlõna uri rawahiõtyhy.

11 Kaiboho heka juhu kia wese toite. Wiji tahe iny Iõlõ Jesuisi Kristu, anasuhode, anaixãwidinyde anatade Deuxu Tyytybythy-di.

12 Ibutumy ariwinyke ixidee wikeki ibutumy aõmydÿnana tahe iwidÿy awiõre. Ibutumy arotýnyke ixidee wikeki, aõ aõkõ tahe waumy-di rarekemy raremyhÿ.

13 Rýsýnaheka weryri-ò ralõmyhÿ kia-ò heka ihýmyhyre. Kia heka Deuxu wiwanale rahukre ikonana-ò. Umy heka òraru-ò sohojile aõkõ rÿire. Deuxu umydikemy dorihe riwinyre.

14 Deuxu Inynyrÿ riixixanyre rubu-ribi. Tule iny kidiixixanykre taruru-di.

15 Iny umy heka Kristu rareasa rare. Kia aõbo teerytenyote? Kabe Kristu rareasa aderana-wana rabutukre, aõkõrehe.

16 Inyõ hâbu aderana-wana roikeki, sohoji umyhyyle wiwana roireke. Kia teerytenyote aõbo? Kia Tyyriti Iritina-ki roimyhyre, hâbu hâwy-wana sohoji umyhyyle wiwana roireke.

17 Moo Wanyrÿ-wana ributunykeki, sohoji Deuxu Tyytybyyle rareke.

18 Òraru-ribi teòrehemy atximyhÿbenyke Ijõ òraru inyõ riwinykeki umywo-ribi nodu aõkõ rare. Òta òta òraru tahe inyõ riwinykeki, kia ixiumy òludu òraru-di reake.

19 Aumy Deuxu Tytytybytyhysÿ rare. Kia aõbo teeryõte? Deuxu rexihahinyre awo-ki rasýnyhyymy rarekremy.

20 Kaiboho aumy wedu aõkõ atxitenyteri. Jesuisi Kristu adee rurureki. Tii òwynihikÿ-di anadyde, Kia tahe aumyreny-ki Deuxu-ò beàlìbenyke, òbitimy bexisýnyke aumyreny-di.

7

1 Atyyriti dÿýraxi rerawyònyreri. Kia rare: hãbu hãwyy-ò aderexiõhykykeki, kia heka awire.

2 Hãbu tahãwyydihyle rareke, tule hãwyy tahãbudihyle rareke òta òta òraru dori sôwerek.

3 Hãbu tahãwyy-ò umy wahisidýÿna tamy riwahinyke. Hãwyy tahãbu-ò umy wahisidýÿna riwahinyke.

4 Hãwyy taumywedu aõkõ rare, ihãbu iwedure. Tule hãbu taumywedu aõkõ rare. Ihãwyy iwedure.

5 Wiòmysadýÿomy. Urile rexitõenykemy aõutxu-ò wii riòmysanykre. Urile ixideewmy wiwana ratxike. Idi wiwana roikre Satanasi riixiranyheny bededýÿnana rijereki.

6 Kia warybe bede ywina aõkõ rare. Urile wadohodýÿna rare. Adee awikeki, tuu bityhynybenykemy.

7 Ibutumy hãbu wawese rÿirakeki, awire. Iny sohoji sohoji tahe, Deuxu bede ywisisidýÿna tamy riwahinyra ijõ wiribi lahitxi ihÿre.

8 Ixihy mahãdu-ò wytese mahãdu-ò wadohodýÿna rewahinyre: wawese hyy rÿirakeki, awire.

9 Ixiweduoõkeki, tahe boikre, tii arasahyy mabekelau.

10-11 Hãbu hãwyymy heridu-ò warybe rewahinyra, tahe warybe aõkõ rare, Wanryrÿ rybe. Kia rare: Hãwyy uritere tahãbu ririõhykye. Hãwyyõ tahãbu-ribi rexihitxinykeki, ijõ-wana roiõke ada tahãbuwanale ixby roike. Tule hãbu uritere tahãwyy risiõmy.

12 Ijõ-ò warybe rewahinyra Wanryrÿ rybemy aõkõ: Ityhydýÿdu seriore ihãwyy ityhydýÿdukõdukeki, uritere iatysyõmy hãwyy tii-wana rarekemy ratximyhyreki.

13 Hãwyy ityhydýÿdu ihãbu ityhydýÿdukõdukeki, tule uritere iatysyõmy tahãwyy-wana rarekemy ratximyhyreki.

14 Hãwyy dori ta hãbu ityhydýÿdukõdu riòbitinymyhÿre rityhydýÿnymyhÿ tii-wana ratximyhyreki. Hãwyy ityhydýÿdukõdu iwesele ta hãbu risýnyre. Aõkõkeki ariõre ityhydýÿdukõdumy raremyhÿ. Ka tahe rityhynyreri.

15 Ityhydýÿdukõdu resekeki ixinamy rake. Kia wesekeki, ityhydýÿdu riataamy aõkõ ihÿre. Kaiboho ywina-di boibekemy Deuxu ratximyhyre.

16 Hãwyy, teeryte ta hãbu rityhynykre aõbo, ada aõkõre aõbo? Aõkõ, teeryõte.

17 Iwese Deuxu iny sohoji sohoji rihitxihitxinyre wese, boibemahäke. Iwese atximahätenye wese Deuxu anatadenydeu kia wese boibeke. Kiamy heka reerynanymahäre ibutumy dohodýÿna-ki.

18 Inyõ notyky resyna-di bityhynykeki, kaweselemy mabeke. Inyõ ôtyky resyna-di aõkõ bityhynykeki, juhuu tatemahä wese mabeke, notyky resydýÿomy.

¹⁹ Notykyresy aõ aõkõ rare, ityky resykõ tule aõ aõkõ rare. Deuxu bede ywina ywidýÿna, kia heka aõ wihiķ rare.

²⁰⁻²¹ Iwese Deuxu ibutumy iny ditade wese, juhu widýÿnalemy mabeke. Deòdumy aõbo tetyhynyte, tahe tuhyymy mabeke. Awedudeewimy bexihuukeki tahe, idi make araokorore-ribi bohonykeki, tahe make.

²²⁻²³ Deòduõ-ò Deuxu ritakemy rarybekeki, tahe rityhynykeki, tii raòkòrò-ribi rohonyra Deuxu rue-ò òkresyõ mahädu rityhynyrenykeki, tiiboho deòdu roire. Deuxu aradyra òwyhykÿ-di tai tahe hãbu deòdumy aõkõ boibeke.

²⁴ Ityhydýÿdu seriore, iwese atximahâte wese adee tarasanamy Deuxu rarybereu, kia wesele boibeke.

²⁵ Ijadòma-ò bede ywinamy Wanyrÿ Deuxu tarybe diwahinyõde. Ihärele wadohodýÿna adee ariwahinykre kialemy. Deuxu dori tatòenamy riwaòbitinyre.

²⁶ Aõhebo kowa rotýÿnyre, awi aõkõ rare. Kia tahe aratohonykre: Iwese iny ratximyhÿre wesehyy, boibeke. Tii tahe wadee awire.

²⁷ Kai aõbo hãwyymy heridu tate. Tahe ixihitxitdýÿmy nohõtiõmy. Kai aõbo hãwyymy heridu aõkõ tate. Tahe hãwyymy herimy nohõtiõmy.

²⁸ Tahe hãwy-wana boikeki. Tii òraruna aõkõ rare. Tule ijadòma roikeki tule òraruna aõkõ rare. Ibutu iny heridu iaõmydýÿ-ki aõhõkÿmy rotýÿnyrenyke. Ilau jiarÿ adeereny rarybere inyõ aõhõkÿmy rotýÿnyheny.

²⁹ Bededýÿnana he iòhore. Tai tahe adee rarybere waseriõreboho, inyõ heridu ixihyno wese ratxikemy.

³⁰ Iny bedewomy ratxirerí, ixibedewodýÿ-ribi tõhõti rosake. Iny deysamy ratxirerí, deysa-ribi nohõti rosake. Inyõ aõ riwymyhÿré, ihokõ wese rotýÿnyke.

³¹ Kabede aõna aõna kai bierysynanykeki iwese ierysydýÿõmy bisýnyke. Kia aõna aõna ibutumy ituekre. Bededýÿnanahe aõwesele rexihukre.

³² Ixiraõmy ahäbenyke, kiamy tahe adee watxiwähäre. Inyõ heridu aõkõ Deuxu aõmydýÿna riywinyymyhÿke, iwese Deuxudeewimy ratximyhÿkemy.

³³ Iny heridu heka bede aõmydýÿna riywinyymyhÿre, iwese tahãwydeewimy ratximyhÿkemy.

³⁴ Kiamy rihtinxinyre. Hãwy tule heridu aõkõ Deuxu aõmydýÿna riywinyymyhÿre taumy Deuxu Tyytybytyhy òbitidýÿmy. Hãwy heridu tahe bede aõmydýÿna-di rõhõtinymyhÿre tahãbudeewimy riywinykemy.

³⁵ Kia aratohodýÿnyra adeerenywikremy. Kaiboho arataaõtyhy. Urile anawìohenanymahäde Deuxu iòhõmyhÿreki. Iòkõramy ibutumy arahenryrenykemy watxiwähäre.

³⁶ Ijadòma tibiedýÿdu tatibiena-õ òbitimy aõkõ risýnymy rexinohõtinymyhÿre. Ijadòma tahãbumy herina bede-ò rehemynyre. Tahe tatibiedýÿna-di inyõ-wana roikemy idi ihÿre, ixinamy roike. Kia òraruna aõkõ rare.

³⁷ Weryrybò heriökemy rarurunykeki, tii tahe awire. Tii dori irurudire iheridýÿnyke heny. Tii ixiumy wedu rare.

³⁸ Tahe riheridýÿnykeki, tii awire. Tule riheridýÿnyõkeki, iratyretyhy awire.

³⁹ Hãwy hãbu-wana rÿihyyke hãbu irumy. Rurukeu tahe hãwy aõtxile roike. Urile Wanyrÿ Deuxudeewimy.

⁴⁰ Tahe wytesetyhymy ratxihyykeki, teysamy rÿikre. Tuheka jiarÿ rahõtinyreri. Deuxu Tyytybytyhy wawo-ki ratxirerimy idi rahõtinyreri.

8

¹ Katahe adeereny ararybekre: Suritxoo-ò rŷsŷna xiwedŷŷnamy. Inyboho ibutumy bedeery roire. Bede ery iny aõnityhymy rixinohõtinyre. Luuna tahe inywiohedŷŷdure.

² Inyõ aõerysydumy rexinohõtinykeki tii aõwihiķi ryeryõre.

³ Inyõ tahe Deuxu luukeki, Deuxu tii rierymyhŷre.

⁴ Kaa rŷsŷna suritxoo-ò xiwemy rawahimyhŷre. Kia tahe aritŷnynykre. Inyboho rieryrenyre suritxoo aõ aõkõ rare. Sohojihyy heka Deuxu rare.

⁵ Iny deuxu aõ òta òtalemy rininimyhŷre biu-ki, bede-ki. Iwese deuxu sõwemy ihŷre wese wedu sõwe rare.

⁶ Inydeereny Deuxu sohojile rare. Intybyreny. Tii ibutu aõna aõna ri-winyre. Tamy inyboho roire. Tule inydeereny Wanyrŷ sohojile rare, Jesuisi Kristu. Tii ibutu widŷydure. Tii ratximyhŷre xiery inyboho ratximyhŷrenyre. Tamy inyboho roire.

⁷ Tahe ibutumy kia iny rieryõre. Iny sõwemy suritxoo iny reðwarimy rŷira. Tii riki ixiwenadumy riroxikeki, tai òraruna tuu relemyhŷre.

⁸ Rŷsŷna aõkõ riwatyhennyrenyra Deuxu-ò. Tai roxihenry rŷire. Rikirŷsŷrenyõkeki, rikiõnonyrenyõthy. Rikirŷsŷrenykeki, aõ rikitarenyõthy.

⁹⁻¹⁰ Bexiebenyke. Urile ityhydŷdu aokõdu ixihe-ki iatysyõmy, aurihixinahe-ki. Suritxoo hetowo-ki inyõ umy robikeki teroxiterimy, tii tule ijõ rŷsŷmy rexiwonyre, xiwe rŷsŷmy.

¹¹ Tai tahe aõraru-ki aseriore atyhyna-ki òraruna-txi resekre. Tamy Kristu tarasamy rurure.

¹² Kiamy ityhydŷdu seriore-ò taòrarunyteki, tule Kristu-ò texiòrarunyte.

¹³ Tai rŷsŷna òraru-ki ityhydŷ-ki waseriore òraruna-txi resekeki, jiarŷ kia rŷsŷna ariroxiõthy, waseriore òraru-ki.

9

¹ Jiarŷ adeereny rexihyymy watxiwâhäre. Jesuisi teðdŷŷnamy jiarŷ watxiwâhäre. Jesuisimy, Inynyrŷrenymy rabiõremy tahõtinymahâtenyte aõkõ, Jesuisimy rabire. Waõraru-ki kaiboho ityhydŷdumy toite. Deuxu dee waõmysŷdŷ òraru-ki ayreny-ki.

² Inywitxiraõ-ò õsana Deuxu deðdŷŷnakõmy watxiwâhäre. Adeereny tahe inatyhymy Deuxu teðdŷŷnamy wâhäre kaiboho dori wateðdŷyna urihixynamy ahâtenyte Deuxu dee.

³ Kia tahe warawyðdŷna rare iny witxiraõ-ò:

⁴⁻⁵ Jiarŷ ariroxikeki, ariõkeki, tai aõkõhe awilere. Ityhydŷdu hâwyyõ-wana, wawana aridykekõ aõbo awileke. Kawese ibutumy Deuxu teðdŷyna mahâdu rotŷmyhŷre, tule Jesuisi seriore, tule Pedro.

⁶ Jiarŷ, Banabewanahyyle raaõmystsŷdŷwâhäre iny aõreny tarasanamym. Kia rikirirenkyekki, awikeki, aõbo.

⁷ Inyõ aõbina-ò rakeki, ta aõ aõbo riòwynyke? Aõkõre. Inyõ oworumy uva bederaty ribrõnyke-wana, bederatyõ aõbo ritoleke. Inatyhymy inyõ teôte asi-ò riyrubunymyhykeki, ihowýsymy aõbo riõmyhŷke? Kohe, riõmyhŷke.

⁸ Kabexe hâbu wese aõbo jiarŷ rarybereri? Tule tahe bede ywina tyrriti aõbo riritinymy rŷimyhŷre.

⁹ Moisesi bede ywina ritidŷyna-ki rŷimyhŷre: –Broreniry itaaõmyhŷ maixõmo tyre rariamy risymyhŷreu. Deuxu aõbo brorenri riwotõenymyhŷre. Aõkõre.

10 Tahe waòraruren-y-ki aõbo kia rarybere. Kohe. Inyõ ròbròmyhÿreu, iyremy ritakemy rôhôtinymyhyre. Tule inyõ riòròmyhÿreu, ijõõ ixidee ritakemy rôhôtinymyhyre.

11 Deuxu Tyytybytyhy aõmydÿñnanamy adeereny anaerynanykeki, idi aõna aõna aribileny aritaleke, aõbo? Kia aõnityhyre aõbo?

12 Iny witxira aõ aribi ritake-wana, jiarýboho iratyre iu aròtarenykemy arotÿñnyrenyke. Tahe tiu ròtaõhyre. Deuxu Rybewihikÿ tÿnydÿña ar-iokòrõotyhy. Tai ibutumy aõ witxira witxira rioludunywähäre.

13 Dohodÿña heto deòdu irlsyna ritamyhyre dohodÿña heto-ribi. Xiwe dinodu aõ rÿsÿna ritamyhyre xiwena-ribi.

14 Kia wese Deuxu rarybere; inyõ Rybewihikÿ ritÿnynykeki, ibutumy aõmy reamyhyre ritamyhyre, Rybewihikÿ aõmysdÿñbro-ribi.

15 Tahe jiarý aõ aribi retaõhyre tule kia reritinyrer i aõ aritakemy aõkõ aribileny. Warybe inyõ riõnonykemy aõkõ watxiwähäre iko-ki tahe arurukre.

16 Jiarý Rybewihikÿ retÿnynymahäre, rexierymahäre dori aritÿnydÿÿke. Kia heka aõhökÿ aõkõ waloosõnadikemy rare. Rybe aritÿnynyökeki, heka aõabinatyhyõ wadee kanake inyhe.

17 Ixidee wimi Rybe aritÿnynymyhykeki, tai ki aritakre. Ixideewimy aõkõ aritÿnynyke-wana, ihârele tahe itÿnydÿÿmy iwahisidÿña wadée roire.

18 Kiate-wana, timybo wawahidÿña ihÿre. Kia heka rare. Rybewihikÿ tÿnydÿÿ-ò arexiowynyötyhy. Aõbo inatyhyre wahõrõre, retaõhyywähäre.

19 Jiarý inydeòdumy aõkõ rarehyywähä. Tahe iximy rexideòdunyre sôwemy iny òraru-ribi aritakemy.

20 Judeu mahädu-ò judeu wesem ywina jiarý rexisÿnyre, judeu mahäduõ dori òraru-ribi aritakemy idi watxireri. Moisesi bede ywina yrubudÿõdu mahädu dee ixiwesem ywina rexisÿnyre iòraru-ribi dori aritakemy. Urile jiarý kia bede ywina yrubudÿña aõkõ rare.

21 Bede ywina aõkõ mahädu dee ixiwesem ywina rexisÿnyre. Urile Deuxu bede ywina dire jiarý Kristu bede ywina yrubudÿõdu jiarý watxiwähäre. Kia iòraru-ribi aritakemy jiarý rexisÿnyre.

22 Irurukõdu mahädu-ò waruru aõkõ wesem ywina rexisÿnyre, irurukõdu mahäduõ ritakemy. Ibutu iny deewesem ywina rexisÿnymy rarewähä, aõtxile tiibohoõ aritakemy iòraru-ribi.

23 Ibutumy rewinyre, Rybewihikÿ dee iwiòhedÿÿdukemy ixi-di wähäre.

24 Ijarana ròhonykeu ijaramy ijaranadu sohojile ròhonyra. Tiile wahidÿña ritake. Kaiboho maijarenbyke tii bitakemy.

25 Ibutumy ijaradu ixidi rorenymyhyre aõikökõmy rexierynanymyhyre. Kia riwinymyhy wahidÿña ritakemy. Kia wahidÿña retybykre. Inydee wahidÿña tahe retybyötyhy.

26 Jiarý kawesem ywina raijaranyre aõ aritakemy. Axiò ijesumy resuwähäre yhyle rehetenyrer i wese aõkõ.

27 Waumy-di ròrenyhyywähäre. Wadeòdu wesem ywina resÿnyre. Tai dori resÿnyre. Jiarý inyõ-ò Rybewihikÿ aritÿnynykeki, ywimy dehudu wesem ywina aõkõ arareke, adehuky-ribi riwata lau.

10

1 Boholabenyke weseriore ityhydÿõdu mahädu. Inytybyreny kia biuwetyky nonoe rawo-di roimyhy. Tule ahobesõhökÿ rawo-di reurõrenyke.

² Moisesi, iwedu, ibutumy aho-di nonoe-di rexisebenyre. Tai iwedu inatayhymy rityhyynyrenyre.

³ Deuxu Tytytyby rÿsÿna sohojile wiwese wesele ibutumy rirÿsÿre.

⁴⁻⁶ Deuxu Tytytybyhy mona sohojile ihÿre. Bee manay-ribi nade. Mana tahe Kristuweselemy ihÿmyhÿre. Ínnyrÿ kiamy roiremyhÿu. Deuxudeewimy aõkõ riwinymyhÿre. Tai rurure bedero-ki. Kia tahe inydeereny bedeery urihixina erysydÿynamy ratxireri, inyboho-dori aõbina widÿyna aõkõ rokohotinyrenyke, iwese tiiboho riwinyre wese aõkõ.

⁷ Inyboho suritxoo tyhydÿdukõmy rokoireke iwese ijõ mahãdu tuu rerinanymyhÿre wese kõkremy. Ritina-ki roimyhÿre: –Tiiboho ronymyhÿre riroxikemy, riõkemy. Tahe ritamanyrenyre risinykremy.

⁸ Tule òta òtamay rokotÿnyrenyke iwese tii riwinyre wese –tai 23.000 iny rurure sohojitu-x-u.

⁹ Deuxu urihixirenÿomyke, iwese tii riwinyre wese. Tai rururenyre hemylala jurutana-ki.

¹⁰ Iburaõmyke iwese tii ribuarenyre wese. Tai rubudÿdu rirubunyre, Rubu Ÿju wahe.

¹¹ Kia tahe bede ery urihixidÿyna erysyna inydeereny ratxireri. Riritinymyhÿre iny bede erynarenymy. Bededÿñana konana-ò iòhòmy inyboho roire.

¹² Tahe inyõ òbitimy rÿimy rôhõtinykeki, tii rexijemey ratxike reseke lau.

¹³ Ixirana isirare inydee rehemynõtyhy rikiõludunyõtyhy. Deuxu awi rare. Riatyõtyhy iõlududÿyna-txi. Tii inydeereny ixirana-ribi ixitarasana riwahinyre. Iny rururenry wesele ixirana rare. Tai rikiõludunyrenyke.

¹⁴ Waluuna mahãdu, kaiboho suritxoo luuna-ribi bexiebeny.

¹⁵ Adeereny rarybere, kaboho dori abederyrenyre kai bedeerywesetyhymy toiteki. Mohõtinybenyke aõmybo rarybereridi.

¹⁶ Deysanamonahyna aõbo ityhydÿdu mahãdu wowydyna rare Kristu hâlbû wesemy tuu riõreki? Iny paõ riyreyrenyreu, Kristu umy wesemy aõbo rare? Inydee aõbo wowydyna rare?

¹⁷ Inyboho sôwe roire. Urile tahe paõ sohojihyy rare. Sohoji butunahyyymy rare, paõ sohojiribile yre yre rarÿsÿreu, inyboho sohojilemy roire.

¹⁸ Judeu ijoí-ò betehebenyke. Kia xiwe rirÿsÿrenyke, xiweribile ritamyhÿre. Kia aõbo òbitire.

¹⁹ Timybo jiarÿ rarybereri? Rÿsÿna aõbo xiwenamy diwahinydeki, kia aõbo aõ rare ada ritxoo aõ aõbo rare.

²⁰ Kiamy aõbohe jiarÿ rarybereri? Aõkõre, tuu aõkõ rarybereri. Urile, kia raxiwemyhÿre, diabo tyytyby-ò rare. Deuxu-ò aõkõ raxiwemyhÿre. Kaiboho diabo tyytyby-ò tamy bexijemey. Tii-wana uritere noõmy.

²¹ Wanyrÿ monamy biõkeki, tai diabo monamy tule biõõke. Wanyrÿ roxi-ki biroxikreki, tule tai diabo rÿsÿna rÿsÿõmykre.

²² Deuxu aõbo iny kidihârudenyke. Inyboho aõbohe ityhyrenyre iratyre?

²³ Aõwaxiny tuu botÿnyke. aõmydÿñana awire. Ihâre tahe awiõre. Aõmydÿñana ixidee wimy botÿnyke. Urile aõmydÿñana riwioõhenanayõhyre.

²⁴ Uritere aaõmydÿñana sohojidile nohõtiõmy; tule inywixira aõmydÿña-txi õhõti beake tai aõwiwhikÿmy tamy biwinykre.

²⁵ Birõmyhÿke ibutumy aõ rÿimyhÿre meriadu-ki, nohõtiõmy aõbo raremyhÿmy.

²⁶ Ibutu bede aõmydÿñana Wanyrÿ wahidÿyna rare inydeereny.

27 Ityhydýýdukõdu mahãduõ aratobinymy, kai makeki, biroxike ibutumy aõbo adee kidekre. Dýýraxiõmy araykywydyna òraru-ki.

28 Tahe adee rarybeketi; kia ritxoo xiwe rare. Irýsõõmy, kia hãbu raykywydyna òraru-ki tamy ibinare wahe.

29 Araykywydyna òraru-ki aõkõ jiarý rarybere, tahe iwitxira òrariki. Ijõ hãbu witxira rayky-di aõkõ aritõhõtinymyhýke. Kia õsana inyõ rarybekre.

30 Deàlanadile jiarý arioxiwãhâkeki, timybo inyõ ibinamy wamy rarybekre. Deuxu-ò dori rexideylydýýnyra.

31-32 Tai tahe, biroxibenyke-wana, biõbenykeki, aõmy botýõnykeki, ibutumy Deuxu wowydyna-ò botýõnyke. Inyõ atyhyna-di iatysyõmy, judeu mahãduõ-ò, judeukõdu mahãdu-ò, tule Deuxu tyhydýýduõ-ò.

33 Ibutu dee rarurunywãhâre tamywikemy. Waaõmydýýnana sohojile aõkõ rahõtinywãhâre ibutu iny aõmydýýna dee rahõtinymahâre tarasadýýmy.

11

1 Iwese jiarý Kristu wesemy watximyhyre wese kaiboho wawesele boibekre.

2 Ararybekre: —Kaiboho awirenyremy kaiboho dori iwese bede eryna araerynanyre wese ibutumy teyrubunymahâtenyte.

3 Tahe ijõmy araerynanykre. Kristu iratiwi ibutu hãbu ratyre rare. Hãbu tahe hãwyrrati ratyre rare. Tule Deuxu tahe Kristu ratiwi ratyre rare.

4 Hãbu rexitõenyreu, ritýnnykeu tarahety-di, Kristu rityhynyõre.

5 Hãwyõ tahe rexitõenyceu, ritýnnykeki tarahety-di aõkõ, tii tahãbu rityhynyõre. Tii dori tarade rasymyhyre wese ratximyhyre.

6 Hãwyõ tarade rihetynyõkeki, tii tarade riorokre. Hãwyy tarasylau raixýrukeki, tahe tara rihetynykre.

7-9 Hãbu tara rihetynyõmyhykre dohodýýna heto-ki. Bera-ò tyytyby wesemy Deuxu dee hãbu rare. Deuxu dee hãbu rare. Hãwyy tahe hãbu dee-ki rare. Hãbu heka hãwy-yribi aõkõ dori iwidýý rare. Hãwyy tahe hãbu umy-ribi iwidýý rare. Hãbu hãwy dee aõkõ relere. Hãwyy tahe hãbu dee relere.

10 Tai tahe hãwy taradewiwyhyre. Iu tahe hãbu rityhynymyhyre ýju òraru-ki.

11 Deuxu ityhydýýduy-ki wiwesele wiweselemy ratximyhyre. Hãbu hãwy-di ratxikemy; hãwy hãbu-di ratxikemy.

12 Iwese hãwy hãbu-ribi relereu wese, hãbu hãwy-ribi reamy raumynymyhyre. Deuxu ibutumy riwinyre.

13 Kaiboho mohotinybenyke: Hãwyy rexitõenyreu, tarade rihetynyke, aõbo ada aõkõre aõbo?

14 Hãbu iraderehemy rýira, tarati rityhnyõmyhyre tuu rýira. Kiamy bede riwaerynanyrenyre.

15 Hãwy tahe irade rehemy rýira ixiruxeradýýmy rýira, hety wese tamy iò rarekremy wahe.

16 Inyõ iwitxiramy rexinohõtinykeki, tamy ararybekre, kia wese: Inyyreny-ki kia bede ywina rare ibutumy dohodýýna heto-ki.

17 Aõwesebo botýõnykremy adee ararybekre. Wadee awiõre iwese ahâtenyte wese kaiboho tebutunytenyteu, kia arawiõhenanyõhyre urile tahe arabianutyhyrenyra.

18 Juhuu ararybekre timybo raholaremy: kaiboho texihitxinytenyte dohodýýnaheto-ki, kia tahe retyhynyriõremy watxireri.

- ¹⁹ Wiribi bexihitxinybenykeki, tai iny òbiti rÿira bierybenykemy.
- ²⁰ Bibutunmyhybenykeu, Inynyrÿ roxina aõkõ terÿsÿmahätenyte.
- ²¹ Ijõ detiteremy taroxina riwymyhÿre inywixirako-ki. Ijõ aõ rimyömyhÿreki rama risamyhÿre. Ijõ tahe sôwetyhymy riõmy raitxÿtemyhÿre.
- ²² Kai aõbo ahetoõre, tai biroximyhÿkemy, biõmahãkemy? Kia wese-ki Deuxu dohodÿyna heto aõbo tetyhyonyõhyymahäte. Iaõkõ rÿira mahädu tule teixÿrudÿnymyhÿtenyte. Aõmybo ararybekre. Arawowydydÿnyrenykremy aõbo? Aõkõre. Tai arawowydydÿnyrenyõtyhy.
- ²³ Kia Inynyrÿ-ribi retare, tule aerynamy adeereny rewahinyre. Kia wahisidÿynadyna txuu, Jesuisi Inynyrÿ orotxu rimyre.
- ²⁴ Rexitõenyredi, riõrõre, idi tahe rarybera:
- Kia heka waumy rare. Adeereny wahidÿymy watxireri. Kia biwinymyhÿkreu, watxi õhõtireny reakemy.
- ²⁵ Tule riymyhÿre rahudi, tahe bemonia hyna rimyra, idi tahe rarybera:
- Kia heka wadeewimy Deuxu, iny-wana ratximyhÿre. Wahälubu òraru-ki kia riwinyre. Kia biõmahãbenykreu, aõu watxi õhõtireny reakemy.
- ²⁶ Tiubo paõ biymahãbenykreu, bemonia hyna-ribi biõmahãbenykreu, warubu rybe tetÿnyntyteri idi adõõsekreu.
- ²⁷ Tai inyõ õhõtiõmy riykeki-wana, riõkeki-wana, tii Jesuisi umymy hälubumy òraru-ki ratxireri.
- ²⁸ Sohoji sohoji taaõmydÿñana-di rohõtinykre, idi tahe riymyhÿre, riõmyhÿkre.
- ²⁹ Inyõ Jesuisi umy-di röhõtinyõkeki, ixidee aõbinahakÿ kidiwynyke.
- ³⁰ Kia òraru-ki sôwemy binamy õhyyle toite, tule iny sôwemy rurumy rÿira.
- ³¹ Iny ixi-di rohõtinykeki, aõbinahakÿ rexirykemy, tahe iny rexiobitinyke. Deuxu tai aõhõkÿmy rotÿnyõtyhy.
- ³² Inynyrÿreny inyboho riõbitinmyhÿre. Kiamy heka bede mahädu-wana aõkõkeki, aõhõkÿmy rotÿnyrenykre.
- ³³ Kiamy, waseriõreboho, roximy bibutunykreu, ijõ wii biraòbenykre.
- ³⁴ Inyõ rama risamy rÿikeki, taheto-ki riroxike tai rihuõmy rÿimyhÿre Deuxu ywisisidÿyna-ki. Adee arehemynykreu, ijõ kia aõna aõnamy arðerynanyrenykre.

12

- ¹ Deuxu Tyytybytyhy bede eryna witxira witxiramy adeereny ararybekre, araerynanyrenykemy.
- ² Ityhydÿdukõdumy toitemahäu, aõõ aradyrenyre suritxoo rybeõhõkÿ-ò.
- ³ Tai arabedeerynryreri: Inyõ Deuxu Tyytybymy rarybemyhÿkeki, tii rarybeõtyhy: Jesuisi ibina rare. Tule inyõ uri rarybeõtyhy: Jesuisi Wanryrÿ rare. Tii Deuxu Tyytybytyhydile tuu rarybekre.
- ⁴ Deuxu Tyytyby bede eryna witxira witxira sôwemy rÿire. Deuxu sohojile tahe iwahidÿyu rare.
- ⁵ Aõmysÿdÿwi-ribi lahitzi rare, tahe Inynyrÿ sohojile rare tamy rakaaõmysÿdÿnyke.
- ⁶ Aõmydÿyna wiribi lahitzi rare, tahe Deuxu sohojile ibutudÿyu rare. Tii iny-ò aõmysÿdÿyna widÿyna riwahinyre.
- ⁷ Sohoji sohoji tabedeeryna witxira witxira Deuxu Tyytybytyhy-ribi ritamyhÿre ibutu iny wiõhedÿymy.
- ⁸⁻⁹ Inyõ-ò bede eryhykÿ wahidÿymy ratxireri, Deuxu Tyytybytyhy iwahidÿydure. Ijõ-ò tahe rybe bedeerydÿy wahidÿymy ratxireri, iwahidÿyu tile rare. Ijõ-ò tahe ityhydÿtyhy-ki rarekemy. Deuxu Tyytybytyhy

iwahidŷŷdure. Ijõ-ò tahe, òhotibedumy rarekemy. Deuxu Tyytybytyhy risŷnyre rare.

10 Ijõ-ò tahe, bedeòby widŷŷdumy rarekemy, ijõ-ò rybe-di tŷnydŷŷdumy, ijõ Tyytyby erydumy, ijõ rybewitxiramy rarybekemy, ijõ rybe wiurðŷŷdumy.

11 Deuxu Tyytybytyhy sohojile tahe iwahidŷŷdu rare. Tii sohoji sohoji-ò riwahinymyhŷre ixideewimy.

12 Iny umy sohojihyy rare. Urile iaõmydŷŷnana sôwera. Kia wese ityhydŷŷdu rŷira ityhydŷŷdu mahâdu-ki, Kristu-ki iny sohojihyyre.

13 Sohoji sohoji mahâdu-ribi rabutura, ijõ judeu mahâdu-ribi, ijõ judeukôdu mahâdu-ribi, ijõ deòdu mahâdu-ribi, ijõ deòdükôdu mahâdu-ribi. Wiji tahe Deuxu Tyytybytyhy-di sohoji hõrômy iny rŷire. Idi take inyboho tŷximy rŷire.

14 Umy dori sohoji aõmydŷŷnana-di aõkõ rare, sôwera tahe.

15 Inywa rarybekeki kia rarybekre òsana: jiarŷ umy aõmydŷŷnana aõkõ watxireri, debò aõkõ dori rare. Kia rarybekeki, ihâre ta umy aõmydŷŷnanaõlemy ratxireri.

16 Nohõti rarybekeki: rue aõkõ jiarŷ rare, tai dori umy aõmydŷŷna aõkõ rare, Kia rarybekeki, ihâre ta umy aõmydŷŷnanale ratxireri.

17 Ibutumy umy ruelemy ratxikeki, timybo rokoholarenkyre. Ibutumy nohõtilemy ratxikeki, timybo rue rareke timybo robirenkyre.

18 Deuxu ibutumy aõ ritidire, titxibo ixideewimy rõhõtinyre.

19 Ibutumy aõmydŷŷnana wiweselehékŷkeki, timybo raaõmysŷdŷŷnyke?

20 Inatyhymy aõmydŷŷnana sôwera. Umy tahe sohojilere.

21 Rue debò dee rarybeöthy: Kai aõ aõkõ tate. Tule ratiheka waò rybeömy: Kaikõkeki wadee awike.

22 Kia kÿnyhe. Aõ aõmydŷŷnana inydeereny iruruõmy aõmy aõkõ rŷire wese, tii aõwityhy rŷire.

23 Tule aõbo inydee aõmy aõkõ rŷira tamyhe woreke rÿimyhŷre iruxeramy aõkõ rare, iny woreke rÿimyhŷre.

24 Aõbo inyumi-ki iruxeramy rare, kia uridŷŷõmy. Deuxu tahe umy aõmydŷŷnana ibutumy ributunyre. Tii aõ ibuturatyre rityhynyre.

25 Kiawese alõrêmy umy-ki ibutumy umy aõmydŷŷnana wiwana raaõmysŷdŷŷnymyhŷre wii riwiõhenanymyhŷre.

26 Sohoji aõmydŷŷnana txubererekeki, iuhe rubererenyke. Ijõ teysakeki inyõ riwowydynykeki iuhe reysake.

27 Boholabenyke, kaiboho Kristu umy mahâduõ toite. Ityhydŷŷdu sohoji sohoji heka umy aõmydŷŷnanaõ wese rare.

28 Deuxu ityhydŷŷdu mahâduykile iny rihitxinyre. Juhuu Jesuisi teòdŷŷdu mahâdu, ihewo-ribi Deuxu rybe tŷnydŷŷdu mahâdu, idi ierydŷŷdu, aõwihihikŷ widŷŷdu, òhotibedu mahâdu, wiõhedŷŷdu, dinoduwedŷŷnadu, rybewitxira erysydumy.

29 Ibutumy deòdu aõbo roire? Ibutumy tŷnydŷŷdu aõbo roire? Ibutumy erydŷŷdure aõbo? Ibutumy aõwihihikŷ widŷŷdure aõbo? Aõkõre wii ihitxihitxire.

30 Ibutumy ywisidŷŷ rieryre aõbo? Ibutumy rybe witxira rybedu aõbo? Ibutumy rybewitxira wiurðŷŷdure aõbo? Aõkõre.

31 Tahe, eryna wihihikŷ mynymy, atximyhŷbenyke. Tahe ariteòsynykre tibo ryy.

13

¹ Ibutumy iny rybe witxira witxira arierykeki, ÿju rybe adierykeki, kia tahe luuna-di aõkõkeki, jiarý aõwodýyna widýyna wesemy ararekre.

² Jiarý ibutumy Deuxu rybewahidýý eryna ijõdikeki, ibutumy bedeery ijõdikeki, hääwälõ iherina-ribi aritake wathyhydýyna kiadikeki, tahe luuna-di aõkõkeki, aõ aõkõ watxireri.

³ Ibutumy waaõmydýyna iny aõkõ mahädu-ò ariwahinykeki. Waumy Kristu Rybewihiký dee òraru-ki wòsikemy ariwahinykeki, tahe luuna ijoõkeki, kia heka aõkõweseleke.

⁴ Inyõ luunadikeki, ywimy rarekre, awimy rarekre, ihärukõmy rarekre, luunadikeki, ixityhydýdukõmy rarekre.

⁵ Inyõ luunadikeki ihýkýhýkýmy aõkõ rarekre. Ixisohojidile aõkõ röhötinykre.

⁶ Öbitiõna-di deysaõmy, inatyhyle kedeytsakre.

⁷ Moõ iluuunadireki ibutumy aõhebo rotýynykre, ibutumy rityhynykre, ibutumy riraõkre, ibutumy riõludunykre.

⁸ Luuna tiu itueõthy, tahe rybe týnydýyna aõutxumy ituekre, rybewitxiramymy rybe ituekre, bede eryna erysynamy tule ituekre.

⁹ Inyboho iyrelemy rieryrenyre. Tule iyrelemy ritýnynyre.

¹⁰ Aõutxumy tahe kia iyre rexihukre, ibutumy kanaerykre, kia hääbu õbiti tyhy kedehemynykeu, Kristu wahe.

¹¹ Uladumy rarewähäul uladu wesemy rarybere, uladu wesemy ixidi rarewähä, uladu wesemy raykywydynanyra. Hääbumy relereu tahe, wauladumy nona rerire.

¹² Wiji tahe inyboho robirenyre, iwese itxerenatýñkowese-ki, kiatxuu tahe, wiðsanamy rokobirenyre. Katahe iny rieryrenyre txuraõ, kiatxu tahe, iwese tii inyboho dierydenye wese rikieryrenyre.

¹³ Tahe inataõ aõmydýyna rýire: ityhydýyna, irarõsõna, luuna. Ijõ ratyre tahe luuna rare.

14

¹ Luuna-di boibeke ibutu ijõ ratyre. Tytybytyhy erysyna bijebenyke. Iratyre bijebenyke Deuxu rybe týnydýyna erydýyna.

² Inyõheka rybe witxiramymy rarybekeki, hääbu-ò aõkõ rarybereri. Deuxu-ò sohojile rarybere. Inyõ irybe rieryõre. Deuxu Tytybytyhy rybe tii erydure.

³ Inyõ Deuxu rybemy rarybemyhýre, iny-ò rarybereri. Tai riwiõhenanonymyhyre, riõbitinymyhyre, riteysanymyhyre.

⁴ Inyõ rybe witxiramymy rarybereu, tillehyy rexwiõhenanonymyhyre. Inyõ tahe rybe ritýnynyke wana, dohodýyna mahädu riwiõhenanymy.

⁵ Ibutumy rybe witxiramymy rarybekeki, tii tahe wadee awire. Tahe ibutumy Deuxu Rybewihikýmy riernanymykeki, kia iratyretyhy wadee awire. Deuxu rybe týnydýyna tahe, rybe witxiramymy rybedu ratyre rare. Wiurõsõdýýdudile rybe witxiramymy rarybeketi dohodýdu mahädu wiõhedýymy rarekemy.

⁶ Jiarý adeereny ararybekeki, rybewitxira-di. Tiwesobo arawiõhenanymyrenyre. Urile bede erytýmyra-di, erynatyhyhyky-di, inatyhyeryna-di araerynanykeki, kia-di tahe arawiõhenanymy.

⁷ Ka tahe wiudýyna rare. Wyhyhyký jurðnawesena ada rerotisõmo wiudýyna kidiwiunykeki, tahe awimy riwiunyõke, timykibo iny rieryke aõbo riwiunykeri.

8 Tule juròna òbitimy ritxurònýökeki, timykibo aöbinadu mahãdu rierykre aöbina-ò nomy rexiywinykemy.

9 Kaiboho tule kiawesere. Inyõ arybe rieryökeki, tiwesebo rieryke aömybo tarybetenyteri. Kiawese dori yhydeele tarybetenyteri wese.

10 Inatyhy my sôwemy rybe witxira rŷire bede-ki, ibutumy tahe aõna aõnamy rybedu rarybere.

11 Aõmybo rarybere arierykõkeki, rybedu dee jiarý iny witxira, rybewitxi-raõ tamy rare, tule tii wadee rare.

12 Kaiboho Deuxu Tyytybytyhy eryna teijetenyteri. Tai dohodýña mahãdu wiòhedýmy marurunybenyke.

13 Inyõ rybe witxiramy rarybekiki, iòbitidýñamy rexitòenyke.

14 Rybe witxiramy arexitòenykeki, watyytybyle rexitòenyteri waraykywy-dyna-ò ralòöthy.

15 Tai tahe aõhebo arotýñykre? Watyytyby-di, warayky-di arexitòenykre. Idi watyytyby-di warayky-di arawiunykre.

16 Kai atyytybyle-di texitòenymyhyteu, timykibo inyõ rierykemy? Idi rary-beke aixitoedýña rexihuukeu. Tii dori arybe rieryõre.

17 Kai tahe inatyhy my awimy textitòenyte, tai tahe iny aõ rieryõhyre, idi riwiòhenanyöthy.

18 Deuxumy reàlåwähäre. Jiarý dori aratyrereny rybe witxiramy rarybe-mahãdu.

19 Tahe dohodýña mahãdu-ò iruyre rybe eremy iersynamy ararybeke ada sôwemy rybe eremy iwitxira rybemy anarybekiki. Juhule wadée awity-hyre ijõ ratyre-ki iny kiawese inatyhy my reernanyre.

20 Waityhydýdu seriore uladu raykywesemy aõkõ bexiraykynymyhybenyke. Inyery bedeeryhykÿ wese maraykynbenyke. Aõibina erysynale uladu aõeryõ wesemy boibeke.

21 Bede Ywina tyrriti-ki kia rŷire: —Kia inydee, hâbu rybe witxira-di anarybekre. Ihâre ta warybe dee tiiboho roholarenýkre. —Kiamy tahe Wanyrý rarybere.

22 Inatyhy my tahe iwitxira rybe rybemy ityhydýdu mahãdu dee deòsina aõkõ rare. Kia ityhydýdukõdu mahãdu dee deòsina rare. Tule Deuxu rybe týnydýña ityhydýdu mahãdu-ò rare.

23 Dohodýña mahãdu wii ributunykeu, rybewitxiramy rarybemyhÿreki. Ityhydýdukõdu mahãdu ralòkeki, iny ierykõdu ralòkeki, timybo tii röhötinyke. taixtötetenyterilemy idi röhötinyke.

24 Tahe ixityre ityhydýdukõdu mahãdu ralòkeki, tahe Deuxu rybemy rary-bereriò, ralòkeu, tii rexierykre òrarudumy rare, ibutumy aõwòmy roholare taraky riixixanyke.

25 Aõbo tawo-ki riwòmy rŷimyhÿredi rexierymy ixi-di röhötinyke. Tai re-sekre tatiowom y Deuxu deàlånamy reàlåkremy. Tule rarybekre: —Inatyhy my Deuxu ayreny-ki ratxireri.

26 Aõhebo dohodýña-ki rokotýñyrenykre waserioreboho wii rikibutun-yrenykreu. Kia heka rare: Inyõ wiuõmy kanawiunykre, ijõ tasý Deuxu rybe bede erydýña kedeerynanykre, ijõ itýnydýñamy kanarybekre, ijõ rybe-witxiramy rybena kanarybekre, ijo iwiurðosdýñamy kanarybekre. Aõhebo botýnybenyke ityhydýdu wiòhedýñamy rarekemy.

27 Inyõ rybewitxiramy rybemy ratxire riki, inatxi inataõlemy rarybeke, wihewom y, tule iwiurðosdýñulemy rarybekre.

²⁸ Wiuròsòna ihoõkeki, rybeõlemy ronyke dohodýÿna heto-ki. Ixiwanale Deuxu-di röhõtinyre, rexitõenemy.

²⁹ Urile inatxi, inataõlemy rybe týnydýÿdumy rarybekre wana, ijohonadu mahãdu tahe irybe-di röhõtinytyhyke timybo.

³⁰ Ijõhonadu-ò itýnydýÿna rybemy ratxikeki, rybedu rexihudi rarybekre.

³¹ Ibutu dori Deuxu rybemy rarybekre, sohoji sohojimy. Tai ibutumy rierykre, reysakre.

³² Rybe týnydýÿdu mahãdu rayky, tiile rexierymyhÿkre.

³³ Deuxu tahe wimy uriuridýÿdu aõkõ rare; tii tahe òbitina widýÿdu rare. Ibutu ijõ dohodýÿna heto-ki kia wesemy rare.

³⁴ Hâwyy tahe dohodýÿna-ki roholamy rýimyhÿre rybeõhykymy tai aõwedumy aõkõ. Ywilemy rýirake iwese judeu bedeywidýÿna roimyhÿre wese.

³⁵ Týýraxinadikeki taheto-ki tahabu-ò rýýraxike. Hâwyy dohodýÿna-ki rarybemyhÿre heka ixýruna rare.

³⁶ Timywese tahõtinytenyte. Deuxu rybe aõbo aykyreny-ki ròhonyre ada kaiboho sohojile aõbo ijõdire.

³⁷ Inyõ rybe týnydýÿdumy ixi-di röhõtinykeki ada Deuxu Tyytybytyhy-ò wiöhedyñnamy rarekeki. Timybo rarybekre. Kia waryberiti heka Deuxu bede ywidýÿna rierykre.

³⁸ Inyõ kia rityhynyõkeki, tii wile ratyhõdýÿokre.

³⁹ Iribi tahe waseriõre týnydýÿdumy boibekemy atxibenye. Ixinamy rybewitxiramy iny rarybemyhÿke.

⁴⁰ Ibutumy aõhebo botýÿnybenykre. Òbitilemy, ywilemy.

15

¹ Aõtxi õhõtireny araijaradýÿnykre. Kia tahe rare. Rybewihikÿ iwese adeereny retýnnyre wese, tetyhynytenyte wese, tule tetyhynyhyy ahâtenyte.

² Tai tahe tarasanawo-ki ahâtenyte rybe teeryhyy ahâtenytekí iwese retýnnyre wese. Aõkõkeki arõtenarený aõthy aõkõ adeereny ihÿre.

³ Juhuutyhy adeereny retýnnyre iwese raholare wesemy. Kia rare: Kristu iny òrarurený dee rurure. Kiamy heka ritidýÿna roire.

⁴ Tule mana wabede-ò rahâluure. Inataõ txu idi rýidi tahe, rubu-ribi rexixare, ritidýÿna rarybere wese.

⁵ Rexideõsinyre Pedro dee, idi tahe waõinatxi mahãdu dee.

⁶ Idi tahe 500 iny ratyre tuu robire. Kia iny ityhydýÿdu seriõre mahãdu ibutumy rexibutunymyhÿre Jesuisimy robire. Ijõ rurure kia butudýÿnay-ribi, tahe ijõ irulemy ihÿmyhÿre.

⁷ Iribi tahe Txiau tuu robire, idi tahe ierydu mahãdu ibutumy tuu robire.

⁸ Ihewo-ribi tahe jiarý tuu rabire. Iwese uladu ibededýÿnanakõmy reare wese tuu rabire.

⁹⁻¹¹ Jiarý ierydu hewo ludu rare. Uritere erydumy wanidýÿomý watxiwâhâre, raixýrure wahe. Jiarý dori juhuu ityhydýÿdu mahãdu aõhõkÿmydýÿdu rare. Deuxu ruxetõenale dori aõmy watxiwâhâre. Iruxetõena aõnihikÿmy waki riwinyre. Jiarý dori ibuturatyre aõmysýdýÿna rewinyre. Tahe jiarý aõkõ wâhâre. Deuxu ruxetõenamý wahâre jiarý aõbo ada tiiboho aõbo adeereny relyyrenyre, idi kaiboho tetyhynyletenyte.

¹² Kristu rubumy roira-ribi rexixara, kiamy heka rarybemahârenyre. Aõhererekibo inyõ rarybereri rurumyhÿre-ribi inyõ rexixaõkremy.

¹³ Inyō tiu rubu-ribi rexixaõkeki, Kristu tahe rexixaõre tarubu-ribi.

¹⁴ Kristu rubu-ribi rexixaõre wana, jiarýboho aõmy waryberenyõna idi aõ atyhydýynaõna.

¹⁵ Kristu inatyhymy rexixaõkeki, inyboho Deuxumy ruimy rybedu mahädumy roire. Kristu ixixana rybemy dori jiarýboho rarybemyhýrenyre. Kiata bohe Deuxu, Kristu riixixanyõlere.

¹⁶ Rubumy roimyhýre mahädu rexixaõkeki, taita Kristu rexixaõre.

¹⁷ Kristu rexixaõkeki, ainatyhynareny aõ aõkõ rare. Aòrarudile ahätenyte.

¹⁸ Tule, ityhydýy-di rurure mahädu, biu-ò ròiõtyhy.

¹⁹ Kabede-ki sohojile inyboho Kristu riraõmyhýreki, inyboho bedewotyhytymy roire.

²⁰ Inatyhymy taheka Kristu rubumy roire-ribi rexixare. Tii juhuuludu rubu bede-ribi dòðosede mahädumy roirekemy, tai iny tule rekexixarenykre.

²¹ Iwese häbu sohojiõ rubu diwyde wese, tule häbu sohojiõ rubu-ribi ixixana diwyde.

²² Iwese Adaõ-ki ibutumy iny rurukemy rýimyhýkemy tule Kristu-ki ibutumy ixixana kiditakre.

²³ Kristu bededýñana kedehemyhýkre, rubu-ribi ixypy ixixana kòdòhonykre. Kristu juhuu rexixare, ihewomy tahe taeryna mahädu kidiixixanykre.

²⁴ Tai tahe bede konanakre. Jesuisi ibutu wedu mahädu, bede dinodu mahädu, Iòlò mahädu kanahukre. Tahe ibutumy tyby Deuxu-ò òlònä kidiökre.

²⁵ Jesuisi tahe ibutu ratyre Iòlòmy ratxikemy rarehyyykre. Iòludu mahädu ibutumy iwarawo-ki rýikre.

²⁶ Iòludu konana heka, rubu rare. Tii tule riixäwididýykykre.

²⁷ Ryberiti kiawese roire: —Deuxu tahe ibutumy iwarawo-ki ritidireri. Iximi ritidiötyh tii dori tidisidu rare.

²⁸ Rexihudi tahe tule iRiòre ritidikre. Tai tahe Deuxu ibutu iòlòmy rarekre.

²⁹ Rubumy rýira ixypy kedexixaõkeki aõhererekibo iny deròwy teratisebenyteri, rubumy roira mahädu hãrehékylé wahe.

³⁰ Aõhererekibo berebunatyhyhyký-txi inyboho iòhärumy ratximahärenyre txuõ txuõlemy.

³¹ Ibututxu rubu reijemyhýre. Adeereny wawowydynatyhymy watxireri. Jesuisi Kristu Inynyry òraru-ki. Tai heka kia lau rarybemahäre.

³² Häbu mahädu-ò Efesu hãwã-ki iròdu debure-ò aõbina wese resumahäreki aõtyhybo aritakre? Inatyhymy aõbo? Rubu rexixaõkeki, rikiroxiryrenyke, rikiõrenyke, biurasõmy dori rukururenyre. Aõ aõkõ inytyhydýyna. Kia riki ityhydýydukodu mahädu tui rexirybenyre, abiôwa mahädukeki.

³³ Ixi itxenadýyomy: kia biôwa bina dori iny ixihemy riatymyhýhýre.

³⁴ Ywityhylemy boibeke, òbitilemy òrarurenomy, sôwemy iny Deuxu ríeryõre. Kia heka iny ixýrudýyñarenry rare, tai rarybewâhäre.

³⁵ Tahe inyõ kanarybemyhýkre: —Timybo rubu kedexixakre. Aõumywesemykre iumy?

³⁶ —Itxýte, juhuu alòborõna rabròõkeki tiu txuhuõna.

³⁷ Telôho iny ribòrónyötyhy, ityle iny ribòrónyke. Iwese maixõmoty ribòrónyke ada worutry wese.

³⁸ Ibututy-ò Deuxu iraty umy riwahinymyhýre ixideewireki. Deuxu ixideewimy alòbòrõna ritxuhudýyñymyhýre timybo?

39 Dee ibutumy wiwese wese aõkõ rare. Inyde, iròdude, nawiide, uturade ibutumy tahe wiribi hitxire.

40 Biumy rÿira mahädu tule lahitzire, aõwitxira witxira bedemy rÿira kia wowydynarený wiribi hitxire. Tii-wana wimy rahitxirananyre.

41 Txuu ahädu, taina, iloosõnarený wiribi hitxire. Taina ijõ taina-ribi iruxeratyhyre.

42 Tai tahe kia wese rubu-ribi ixixana rÿimyhÿre. Umy rubu su-ò rahäloodýymyhÿre raronyhe txu. Idi tahe irulemy kòdòhònkyre, alòbòròna ruhunymyhÿre wese tahe umy tuedõnaõ. Bede luruhuký-ki rahäloodýymyhÿre, tahe loosõnatyhy-ki kòdòhònkyre.

43 Iruruõ-di umy heka rahäloodýymyhÿre ibinare, tahe iruxeramy taru-rutyhy-di kòdòhònkyre.

44 Iny umy wesemy rahäloodýymyhÿre, tahe tytyby wese kia umy-di kòdòhònkyre, biuludu mahädu wahe.

45 Kiamy heka ritidýyna-ki roire. Iny umy riuhemyhÿreki, tule tytyby umy riuhemyhÿremý rÿire: Juhuu inyiru Deuxu riwinyre Adaõ heka rare.

46 Juhu tahe inyummyrený tayry-di riwinyre idi tahe ritytybynyre.

47 Juhuu ludu hãbu suribi ije rare. Ihewo-ribi Hãbu biu-ribi ihÿre Kristu wahe.

48 Juhuu hãbuwesemy ibutumy iny bede ludu ihÿre juhuu inytyhy wese wahe. Hãbu biuludu wesemy ibutumy biu ludu mahädu ihÿre.

49 Tai tahe kabede hãbu wesemy inyboho rÿimyhÿrenyre wesereki, tule biu ludu Hãbu wesemy rÿkýrenye.

50 Waityhydýdu Kia heka rarybemahähyyrerí, iwese inyboho ihÿmyhÿrenyre wesemy tiu Deuxu Òlõna-ò ralõõtyhy. Iny umy heka ruruhy umy rare, tai tahe Deuxu Òlõna ritaõtyhy, kowa-ò dori iny umy ruruõtyhy.

51-52 Tahe aõbo teeryõte adee aritýnynyre: Ibutumy iny ruruõkre. Ibutumy ityhydýdu iny ruruõôle iumy riwitxiratýmyranyre, aõwesele reakre, iny tarue riberenymyhÿre wese reakre, ikonana jurõna ritxurõnykre. Jurõna ritxurõnykre idi ibutumy ityhydýdu rubumy rÿira riumywitxiratýmyranyre umytuedõna-di. Inyboho ityhydýdu mahädu tulekre.

53 Tahe rekexiwiurõnyrenye, iny bede umy dori rurumyhÿre. Rakaumynyre umy witxira-di taita rukururenõtyhy.

54 Iny umy witxiradikre, tahe kia rybe rexihumy rÿikre: Ryberitina rarybere: –Rubu ijesu rikitarenýre:

55 –Aõhererekibo rubu, aijesuna wawana tetaõta? Aõhererekibo tiwamytxitx-idýnyõte?

56 Oraru rubumytxitxidýdu rare. Bedeywidý òraru rurudýyna rare.

57 Deuxu umymy rekeàlãmyhÿre, tii dori ijesu inybohorený ritakemy riwiõhenanymyhÿre. Jesuisi Kristu Inynyrÿ-di diwiõhenanymyhÿde.

58 Tahe weseriore luu mahädu, bityhynyhyybenyke, ywihyyymy ahâbenyke, Wanyrÿ aõmysõdýyna-ò hyy tiiemy ahâbenyke. Aaõmysõdýyna Wanyrÿ dee, idi inydee awimy rarootinymyhÿre.

16

1 Nierumy ararybekre. Kia bibutunykemy kowa tyhydýdu mahädu-ò, Judeia mahädu wahe. Iwese Alatxia mahädu-ò ròerynanyre wese, kaiboho tule ijõ dee bitabenye.

² Semana juhu ludu txuu, iny sohoji sohoji tiwesebo tòtatenyte jura birenaymahäbenyke rawahikremy.

³ Tai adehemynykreu kia nieru rexihumy rÿikre myiôtyhy tahe ijõ arasasamy. Tahe mobo kai tyriti-di biditakre, tii-wana nieru iny ariteònkykre Jerusalê-ò.

⁴ Tahe jiarÿ arakewana iny dee wikeki, tuu wawana kodoikre.

⁵ Macedonia bede-ò arakre rahudi arehemynykremy adeereny watxireri. Macedonia-di delemy arakre.

⁶ Araroorehenykre òsana biubede taile arahukre awanarenhyhyle. Tai ele elemiy biwatÿidÿnykre titxibo arakemy.

⁷ Deuxudeewileki urihimyò aõkõ akireny bede arieke bededÿñana arahukre akireny.

⁸ Efesu hâwâ-ki Pentecoste woranabedehesi konana-ò ariijekre. Idi tahe arakre.

⁹ Ijötòbònahanakÿ wese irayhyky rÿimyhÿre waaõmysÿdÿÿ. Tai waaõmysÿdÿÿna irutaõre, ihâre ta wamy òludu sôwre. Namy sôwehyymy taheka òludu rÿire.

¹⁰ Tahe, Tximòtxi rakeki, iixÿru lau bijemey tii dori Deuxu aõmysÿdÿÿna diwinymyhyde wawese.

¹¹ Inyô Tximòtxi-di aõmy aõkõ ihÿkeki heka wadee awiõre. Wadee itÿina-ò biwiôhenanybenyke ywina-di. Reraõmahâre dori ityhydÿÿdu serioreboho wana kanakemy.

¹² Inyseriõre Apôlo-ò sôwemy rarybewâhâre arorarenymy rakemy ijõ iny serioreboho-wana. Tahe tii heka Deuxudeewimy aõkõ idî rôhõtinymyhyre. Idi tahe rakre ixideewimy tiu txumybo.

¹³ Aõu aõu bexiyinylemy borukubeke. Inatyhymy òbitimy myibenye, hâbu rurutere wesemy bexirurudÿÿnyke.

¹⁴ Aõhebo botÿnybenykemy ywina-di luuna-di botÿnymy boibemahâke.

¹⁵ Tefana, tasÿ mahâdu-wana Akaiã bede ludu-ki ityhydÿÿdumy juhuu rare. Kia teertyentyte. Tiiboho ityhydÿÿdu mahâdu wiòhedÿÿduhyymy ihÿrenyre.

¹⁶ Tamy boholabenye, ibutumy tamy wityhymy biwinybenyke. Tule kia wese wiòhedÿÿdu biwiôhenanybenyke.

¹⁷ Tefana, Fortunatu, Akaiã kaò ditehemynydenye. Taita wadeysamy watxireri. Tiiboho riwawiôhenanyrenyre kaiboho kaki aõkõ atximahâtenyteki.

¹⁸ Tiiboho wawo-ribi riwateysadÿÿnyre, araykyreny òsÿny tule wahe. Kia mahâdu heka ratyhydÿÿmyhyke.

¹⁹ Kaki Asia bede-ki ibutumy dohodÿÿna mahâdu tarybe wehityhyna adeereny riwahinyrer. Akila, Prisila-wana taluuna Wanryñimy rybe adee riwahinyrenyrer taheto-ki dohodÿÿnareny mahâdu tule wahe.

²⁰ Ibutu seriore mahâdu rybe wehityhyna adeereny riwahinyrer. Birybenybenykreu wii bimybenykre wiwetya-ki seriorewesemy tamy luòsôna òbitityhyna-di buòbenykre.

²¹ Iroo tahe jiarÿ ariritinykre wadebò-di wahe. Jiarÿ Paulo warybe wehityhyna rewahinyre.

²² Inyô Inynyry luuõkeki, aõbinahakÿbo tamy kanake, kiamy rexirybenyre: 'Maranata' kia heka Jesuisi wymy kanake rare.

²³ Deuxu luuna adeereny kanakemy idi watxiwâhâre.

²⁴ Ibutu-ò waluuna Jesuisi Kristumy. Kie.

2 Oritxi Mahādu-ò 2 Oritxi Hāwā Dohodŷ̄na Mahādu-ò

¹ Jiarŷ, Paulo, Deuxu deòduō watxireri Deuxudeewireki. Tahe katyyriti rewahinyrenyre Oritxi hāwā dohodŷ̄na mahādu-ò. Iny seriòrereny Tximòtxi wawana ihŷre. Tule rewahinyrenyre ibutu ityhydŷ̄du mahādu roholakemy Akaiia bede-ki.

² Ruxetòena, ywina-wana adeereny kanakemy idi watxireri Deuxu intybyreny-ribi Jesuisi Kristu Inynyry-ribi.

³⁻⁴ Deuxu heka Jesuisi Kristu tyby rare. Iny wiòhedŷ̄du ihŷre. Ruxetòena sōwemy inydeereny riwahinymyhyre. Ibutumy aōmydŷ̄na-di riwiòhenanymyhyre. Tai tahe iny witxira rikiwiòhenanyrenykre Deuxu wiòhedŷ̄na-di.

⁵ Iwese Kristu aōhōkŷmy dŷ̄nana kaiboho teerytenye wese, Kristu wiòhedŷ̄na bitamy bierybenyke.

⁶ Jiarŷboho aōhōkŷmy arotŷ̄nyrenykreu, awiòhenadŷ̄nyrenykremy tuukre. Tai tahe tarasana iribi bitake. Deuxu-ribi wiòhedŷ̄na arimyrenykeki, kia biu-ò hena iribi bimyke arawiòhenanyrenykreu. Tai tahe kaiboho arururenydikre aōhōkŷmy botŷ̄nybenykreu.

⁷ Tahe wararòsôna sōwemy ihŷre akiren. Tiubo aōhōkŷmy dŷ̄nanam y botŷ̄nybenykreu tule wiòhedŷ̄na bitabenyke iwese aritarenykremy wese.

⁸ Waityhydŷ̄du seriore, Asia bede-ki jiarŷboho sōwemy aōhōkŷmy ratŷ̄nymy roiremahã. Wadeereny heka isiratyhyre ibede-ki. Tai heka raberumy roiremahã arururenykremy lau.

⁹ Rahōtinyrenyre tai wakonanareny sana. Kiamy heka wadeereny ditŷ̄nynde bedeerynamy: ixi-di inyō nohōtiōmy, Deuxudihyle wahe. Tii dori rubu-ribi ixixadu rare.

¹⁰ Inatyhymy tii riwatarenyre kia brebuna-ribi. Ibutu aōna aōna-ribi riwatarenykremy ixityre.

¹¹ Kaiboho dori wadeereny Deuxu-ò texitòenetenyteri. Tahe ibutumy ixitòena-ò Deuxu kodoholakre tai riwiòhenanyrenykre. Tahe ibutumyiny Deuxu riteàlànanykre.

¹² Ibutumy jiarŷboho heka kia Deuxudeewimy rewinymyhyrenyre. Tai heka wadeysarenyre jiarŷboho. Awanareny heka tule rarybemahärenyre: òbitinam, Deuxu rurunam. Iny raykywydyna-di aōkō wahe, Deuxu raykywydyna-di.

¹³⁻¹⁴ Idi mariakele, biritinykele, bierykele, kia reritinyrenyre adeereny. Wiji urihimyòle teerymy toite. Jesuisi txu tahe ibutumy bierybenyke. Jiarŷboho areysarenykremy bierybenykeki wahe. Tule kaiboho beysabenykremy.

¹⁵⁻¹⁶ Juhuu rahōtinyre kiawesemy: arakemy ixi-di rahōtinyre. Juhuu heka Macedonia hāwā bede-ò arakemy ixi-di rahōtinyre. Iule tahe aroram y arakemy heka ixi-di watxiwāhā. Ókeseu tasŷtule, aroram y adehemynykremy. Tai wiòhena inatximy bitake. Jiarŷ ayrenymy areakre, Judeia bede-ò arakemy kaiboho biwawiòhenanybenykremy.

¹⁷⁻¹⁸ Reòsam y watxirerimy aōbohe wadi tahōtinyrenyteri? Ixiòrarukile aōbohe turemy adee araŷraxikre? Tuu aōbo iximy rarybere kohe, myy, iule. Aōkōre, myy rarybere, iule wahe. Inatyhymy aōbohe rarybereri. Aōkōre rarybeore. Jesuisi Kristu heka warybe rieryre. Kohe, myy, iule.

19 Tai heka raryberenyre: –Inatyhy rare. Myň wahe, Deuxudeewinamy. Sila Tximòtxi-wana kia Deuxu rybe-di adeereny ritýnynyre, Jesuisi Kristu iriòremy, jiarý tule adeereny kia retýnynyre.

20 Inyboho ratximyhýre Jesuisi Kristu-ò. Kristu heka Deuxu widýýdu ratxireri. Inyumyreny ratximyhýre. Deuxu heka tuu iny rierynanymyhýrenyre, tii inatyhy.

21-22 Tii heka iny ritamyhýrenyre; rihibitximyhýrenyre; tahõrõ mahãdumy riwinyre. Inydeereny riwahinyre Deuxu Tyytybytyhy inyworeny-ò risýnyre. Tai heka inyboho rõhõtinyrenyre inydeereny ibutumy riwahinskykre.

23 Deuxu heka warayky rieryre. Tai heka rarybemahäre, inatyhy raõre Oritxi hääwä-ò. Tai heka adiride ixinamy.

24 Araryberenyötyhy jiarýboho aõbo bityhynybenykemy, mary-bebenykemy. Kaiboho dorihe inatyhyna tetyhynytenyte. Urile tahe arawiõhenanyrenykre deysana-di Deuxu Tyytybytyhy dee deysana-di.

2

1 Tai wawo rerahörera. Arakemy aõkõ abedeòtiidýýreny my ixityre.

2 Arabedeòtiidýýreny keki tahe mobo riwateysanykre. Kaibohole toite.

3 Tai adeereny reritinyre. Anaötyhy heka abedeòtiidýýreny my. Kaiboho dori deysana-dí biwasýnybenyke. Iu Wadeysamy watxireriu, kaiboho tule beysabenykre. Kia heka reerywiwire jiarý.

4 Adeereny reritinyre bedewona-di ranywähä; warube rytynymahä. Bedeòtiidýýna-di arasýnyrenykemy aõkõ kýny. Tahe timybo aluurenryremy kaiboho bierybenykemy adeereny reritinyre.

5 Bedewonamy relyykeki, tiu inyõ wii ribedewonyreu, riwabedewonyötyhy. Aõtxi arabedewonyrenyre. Waryberiti isirare aõkõ ihýre.

6 Aõhõkýmy dýýnanamy yla aõkõ rotýýnyre. Tai ixinamy rarekre wiji.

7 Wiji tahe iwitzira aõmydýýnana biwinyke: biwiõhenanyke iixâwididýýnadikemy. Tai tahe bedewona-di sôwetyhymy riatyötyhy bedewona-ribi wahe.

8 Tii luunatyhy-di bierynanybenyke.

9 Tai heka adeereny õnosõna rewahinyre. Tai juhuu waritidýýna adeereny rewahinyre. Jiarý heka kaiboho rexiywinymy aõbo atxitenyteri ityhy-dýýna-ò. Kiamy adirený watxireriu.

10 Kai biixâwididýýnykeki heka, jiarý tule ariixâwididýýnyke. Kia adeereny riwinyrenyke Kristu òraru-ki.

11 Tahe Satanasi tiu iny riatyrenyötyhy. Inyboho rieryrenyre tii kia riwinykemy riwisýnymyhýré.

12 Jiarý heka ròirenyre Troaji-ò Rybewihiký týnydýýmy Kristuni-di. Tam yretehemynyreu, isiraõlemey tai Rybewihiký dohodýýmy, Innyrý riwawiõhenanyke wahe.

13 Tahe wabedewomy watxiwähä inyseriõrereny Txitu-ki rahaõrekí. Tai tahe kia iny mahädu reteòwarinyre arakremy Macedonia hääwä-ò rare.

14 Tahe Deuxu deysana! Deuxu-wana watxiwähärenyre. Tahe kia ijesu tai ritake. Kristu heka ridykre ijesu tarasadu mahädu. Rokoirenkyre heka ihe-ki.

15 Iwese aderòna lýnyrehéký ibutumy idi riàlànymyhýre wese heka, kia wese inyboho roire. Ibutumy iny rierykemy heka ityhydýýdu mahädu rýrirerimy

ihŷre. Lŷnyrena wihibikŷ Kristu ritoonyre wese Deuxu-ò inyboho roire. Iny lŷnyrena wese heka rare. Ityhydŷdu, ityhydŷdukôdu mahâdu-ò ramyhŷre.

¹⁶ Kia rityhynyõmyhŷre mahâdu tahe, tŷnyre rirubunyre. Rityhynymyhŷre mahâdu tahe tŷnyre iruweselemy rare. Kia aõmysydŷyna biwinybenyke. Isirare heka iaõmysydŷ.

¹⁷ Inyboho heka sôwemy inywese aõkõ iny roire. Iwese iny riwymyhŷre aõbowyriore idi ijohomy, kia wese karybe rare. Kia Deuxu deòdu mahâdu heka iòwydimy aõkõ rybe riwymyhŷre. Tahe inyboho heka inatyhymy rarybemyhŷrenyre. Deuxu dori inydeereny rarybere òbitinamy. Riwateronyrenyre òbitina-di araryberenykemy.

3

¹ Timyre heka tyrity ritididŷnamy raruõhyymahârenyre jiarŷboho awirenryremy. Tahe waribireny tule aribireny kia Ritidŷna arihurenyöthy.

² Kaiboho heka Kristu tyrity wese aõma toite. Riritinymy heka roimyhŷre inywo-ki, inyrayky-ki. Idi riramy kaiboho burubenykeki, aõbo kaiboho tewinymahâte heka tamy betehebenyke. Tai tahe rierymy idi rariake ix-ideele. Idi rariake hâre tahe idi rexibedeerynyke.

³ Kaiboho heka Kristu tyrity wese heka toite. Inydeereny iwahidŷymy heka tii rare. Kia tyrity witxiramy rare. Aõ ritidŷna manamy aõkõ riwinyeri. Deuxu Tyytybytyhy-di tahe riwinyreri. Aõ manatyre-ki aõkõ ròritidŷreri inyraykyreny-ki, inyworen-ki ròritidŷymyhŷre.

⁴ Deuxu heka retyhynymahâre, Kristu òraru-ki wahe. Tai tahe tuu raryberenymahâre kiawesemy.

⁵ Jiarŷboho heka warururenõhyre kaa aõmysydŷyna widŷyna-ò. Iny ruruna heka Deuxu-ribi sohojile nade. Tii iny wiöhedŷdu, aõ iny rikiwinymyhŷrenyre-ò wahe.

⁶⁻⁸ Irybe tŷmyra dohodŷdumy heka inyboho roire. Ihetxiu bede ywina wesemy aõko heka ròritidŷre Deuxu Tyytybytyhy ihŷre. Ihetxiu bede ywina heka rubu diwyde. Deuxu Tyytybytyhy iruna riwahinyre. Ihetxiu heka manatyre-ki ròritidŷre. Deuxu loosôna tule ròhonyre, riwahinyreu wahe. Moisesi õsŷny-ribi sôwemy loosôna ròhonyre. Idi tahe riixâwididŷnyre. Tahe judeu mahâdu reteheõhyymyhŷre iõsŷny-ô, iõsŷny loosõnadireki. Deuxu Tyytybytyhy heka iratyre awimy rare, iny-ò dori Deuxu irutyhy riwahinyre. Tahe bede ywina nade loosôna wihibikŷ-di bede ywina tŷmyra tahe iratyre awi rare.

⁹ Tii heka iny-di ixâwikemy ratxireri.

¹⁰ Tahe iratyre rybe tŷmyra rare. Iny òraruna-di ixâwikemy ratxireri.

¹¹ Kia urihimyò rŷire awi rare. Iratyre tahe umytuedeõna rare.

¹² Iny rarosona sôwemy ratximyhŷrenyre. Tai tahe inyboho ruberuõhyymyhŷrenyre.

¹³ Moisesi wesemy aõkõ rakatximyhŷrenyre. Imahâdu raykytxymy dori rŷrenyre.

¹⁴⁻¹⁵ Imahâdutxymy dori rŷrenyre. Moisesi bedeywina-di rariakeki, irayky ritòbonyke. Kia rieryõrenyre iraykyreny ratxynymyhŷrenyre.

¹⁶ Kristu rityhynyre xiery, irayky raraymyhŷre. Iwese Moisesi õsŷnytòbôna iõsŷny-ribi resere wese kia rare.

¹⁷ Kia Tyyriti-ki Inynyrŷreny heka Deuxu Tyytybytyhy rare. Tikibo Deuxu Tyytybytyhy rŷikeki kowa ibutumy iny ixinamy rŷike.

¹⁸ Tahe ibutumy inyboho heka Deuxu wowydyna iny òsŷnŷreny-ki ijôdire. Iwese iny òsŷnŷreny itxena-ki iny retehemyhŷ wese, Deuxu wowydyna ibutumy robimyhŷke iny òsŷnŷreny-ki. Inynyrŷ he Deuxu Tyytybytyhy rare. Iribi tahe wowydyna nade. Kia wese inyboho heka Inynyrŷ wesemy relemyhŷrenyre. Inihikŷmy delemyhŷdenye. Tii dori iny woreny-ki raaõòtaotamyhŷre.

4

¹ Deuxu taruxetðena-di heka kia aõmysŷdŷyna inydeereny diwahinyde. Tai heka ikonanakõdumy idî rakatximyhŷrenye.

²⁻³ Ibutumy heka rikiwinymyhŷrenye aõbo òbiti rare. Aõbina bina-hakŷ widŷ-ò heka rekexijerenye aõbo òbitirele heka rikiwinryrenye; rikiwiurönyrenyötyhy heka Deuxu rarybereriki, tuu. Deuxuruõhyyle riki-winyrenye. Inatyhyna loosõna-ki heka rakatxirenye. Ibutumy heka rikiwinryrenye ibutu itxerena òbitimy wahe. Inyboho ritŷnynymyhŷre Rybe tymyra wihiķy. Inyõ-ribi riwõmy roimyhŷkeki tahe kia rityhynyõmyhŷrele tuu ritidimy roike.

⁴ Kiaekei tahe Satanasi iitxeredŷ-ò riijõnyreri loosõnamy robike lau. Deuxu binadŷyna rare. Ibinadŷdu wesemy ratxireri. Kaa loosõna-ò iny riitxeredŷñyhyymyhŷre aõma Rybewihikŷ tûmyra-ò. Rarybemyhŷre dori Kristu heka Deuxu yrubule rare.

⁵ Iximy aõkõ rarybemahärenye. Inynyrŷ Jesuisi Kristulemy heka rarybemahärenye. Inyboho heka deðdumy inyboho ratximyhŷrenye adeereny. Jesuisi òraru-ki kia rewinymahärenye.

⁶ Juhuu Deuxu rarybere: —Bedeluru-ribi heka loosõna doosõmyhŷde. Tii heka loosõna-di inyraykyreny ritoosònanymyhŷre. Tai heka iny Deuxu erysy-dŷyna inyboho rieryrenye. Kristu òsŷny-ki sohojile tuu rokobirenye.

⁷ Kia heka aõna aõna wiwi inydeereny heka rare. Ihyna òwy riore wesemy inyumuropy ratxireri, butxi weselemy wahe. Tai heka Deuxu sohojile irurudire, inyboho aõko irurudire.

⁸ Ihârele heka aõbo iny riwinyke rieryõhyymyhŷre timybo aõ iny riwinyke heka.

⁹ Aõhõkŷmy dûýnana heka inydeereny rehemynymyhŷre tai inyboho iky-hynamy riemyhŷrenye. Inyboho heka bedewodihyy ratximyhŷrenye, tahe tiemy iny rarõsonarenydihyy inyboho ratximyhŷrenye.

¹⁰ Inyboho heka itxi tõhõti reahyy inyboho ratximyhŷrenye, Jesuisi rubuna-txi wahe. Kaki tahe iwese Jesuisi raremyhŷ wese heka rakatxirenye. Tai iny witxira heka tuu robikre kiamy, Jesuisi rirudŷñanamy.

¹¹ Jesuisi òraru-ki heka brebunahakŷ-ki inyboho roire. Kia wese-ki heka iny Jesuisi runamy robikre inykirenny.

¹² Kia-ki heka iny rubukonanareny inykirenny rare. Tahe iruna akirenny tule ratximyhŷre.

¹³ Kia my heka Ritidŷña roire: —Jiarŷ retyhynyre. Taita rarybere: —Kia weselemy roire. Retyhynyrenyneri tai heka jiarŷboho tule raryberenyeri.

¹⁴ Jesuisi ixixadŷdu heka rare. Kaa tule inyboho tule riixixanyrenykre. Rikirõnykre heka Deuxuko-txi. Kaiboho tule boibenyeke wawanareny.

¹⁵ Jiarŷ wawanareny kia adeereny relere. Tamy Deuxu ruxetðena sôwetylhy my ramyhŷre-wana heka riwahinymyhŷre iratyre sôwetylhy my tamy

deàlànà riwahinymyhŷre. Kia heka Deuxu wowydyna-ò tuu ratximyhŷre. Bedewoõmy.

¹⁶ Iny bedewonaõhyre heka. Iny umyreny retybynyre. Txuõ txuõlemy heka ratŷmyranye inywo-ki. Tii heka aõbo rierynyre inatyhyy wahe.

¹⁷ Iny bededŷñanareny heka urihimyôle roimyhŷre. Iny wowydynarenko-ki heka aõhõkŷmy dŷñana inyboho ritarenye inydirenre retehemyhŷre. Retyhenyrenyre wowydyna-ò awityhyremy inyboho idi retehemyhŷre iny idí retehõmyhŷredi.

¹⁸ Aõbo iny tuu robimyhŷre bede bedemy tuu iny robimyhŷre ibutumy idi reamy. Aõbo iny tuu robiõmyhŷre heka tiu itueõtyhy. Kia-dì tahe inyboho rôhõtinymyhŷre.

5

¹⁻² Inyumi tŷmyrahakŷ heka inydeereny kidiwahinykre Deuxu, iwitxira biu bede-ki wahe. Aõ hâbu wahisidŷyna-ki aõkõ Deuxu-di wahisidŷña-ki heka tuukre kia umy tŷmyra wahe. Tiu heka itueõtyhy. Rakabedeworenkyre heka bede-ki iny telesõreny-ki rasŷnyreki inywo-ki wahe.

³ Inyboho heka biubede-ki inysŷreny inyumytŷmyra-ki rôkõhõtinymyhŷrenye. Kaa iny umyreny wahe. Rabedewomyhŷrenyre. Umy tŷmyraõ heka rikitarenykemy inyboho ratximyhŷreny.

⁴ Aõherekibo inyboho wiji rabedeworenre? Inyboho heka Deuxu bedewihikŷ-ò arõirenykekõ aõbo? Inyreny rikitarenykemy aõkõ wiji. Kaki aõhõkŷmy dŷñana riwawobededŷnyra. Kia aõbo umy tŷmyra tyre tahe rikirutyrenye ijõ wahe. Ijõ rikitarenykre umytuedeõnaõ. Tiu itueõtyhy. Kia riwinyre inydeereny kia wahe.

⁵ Deuxu dori tuu rarybereri inydee riwahinykre. Tatyytybytyhy dori diwahinyde diteõsinyde.

⁶ Kia iwese juhuu rarybere wese heka tuu rotŷñykre. Tai heka inyboho teysamy ratximyhŷrenyre. Kabede-ki inyboho ratximyhŷre heka inyumi renre ratximyhŷre heka aõ Inynyrõ-wana aõkõ ratximyhŷre.

⁷ Tiu heka rokobirenyõtyhy rikityhynyrenykekile ka idi rakatxirenkyre. Inyboho rieryreny timybo rarekre wahe.

⁸ Jiarõ wadée awire kabede-ribi arexitake Deuxu-wana arasŷnyke wahe.

⁹ Aõma tamydeewimy heka tuu iny riwinyke wahe iny-wana rasŷnyke. Kaki iny ratximyhŷre tahe aõbo awire heka tamy awire.

¹⁰ Inydirenre retehemyhŷre. Aõbo inyboho riwinymyhŷrenyre. Aõbina bina rikiwinyrenye heka aõhõkŷmy dŷñana inydeereny riwahinykre. Aõwihiõ riki rikiwinyrenykre wana tasõ. Aõbo awityhy inydereny kidiwahinykre.

¹¹ Inynyrõ heka inyboho rityhynymyhŷre. Tai inyboho iny witxira-ò tuu sôwemy relyymyhŷrenyre. Ibütumy heka Deuxu iny rierymyhŷrenyre. Kaiboho heka tule tiwaerymahâtenye.

¹² Kia heka reraõmy watximyhŷrenyre biwaerybenyke. Ararybeõtyhy heka adeereny jiarõ awiremy. Tahe wadée ka awire kaiboho waluurenkyre. Hâbu iumyle awimy rŷrirerimy ihŷremy idi rôhõtinymyhŷre. Tii heka òbiti aõkõ rare. Kia biwyonybenykemy adireny watxireri.

¹³ Juhuu iny rieryremy itelesõ. Inymyreny rarybekeki itxŷtemy inyboho roiremy. Rakaryberenyke heka aõbo inyboho dori Deuxu dee. Aõmysŷdŷñrenymyhŷreki inydirenre rôhõtinymyhŷre. Inymyreny rarybekeki inyboho awilerenyremy. Iõrarurenkyre-ki tuu rakatxirenkyre.

14 Kristu luuna heka kiamy iny riraykydýýnemyhýre. Tii heka rurure iny ibutudee. Tii rurureu, ibutumy inyderòwyrenymy rurure.

15 Rurure heka aõma iny ixidee sohojile irumy rareke lau. Kia tako-ò rakreu tamy heka irumy rakre. Tamy dori rurure tai rexixare rubu-ribi.

16 Rakaraykynyrenyke timybo hâbu awiré, ibinaré. Kaimy heka rakaraykynyrenyke. Aõ iwese iny witxira raraykynymyhýre wese aõkõ raraykynyrenyke. Aõma inyboho aõbo Jesuisi Kristu-di raraykynymyhýre heka. Ixityre aõbo tuukre.

17 Tii heka umy týmyra tuedeõna-di ratximyhýre iwitxira ratximyhýre. Juhu iaõmydýýnana iribi ixâwira. Tahe wiji raraykywydynanyre iwitxiramy. Ibutumy iaõna aõna ihetxiu heka rawitxiranyre, awi-ò.

18 Deuxu heka ibutumy kia riwinyre tamy. Inyboho heka iõludu roire, juhuu wahe. Wiji tahe iliinamy ijoi ratximyhýre. Iny witxira heka iliinamy rarekemy idi watxiwâhäre.

19 Wiji tahe timybo Kristu rarybekremy heka adeereny rarybereri. Aõma Deuxu kia liinamy rarekemy wahe. Ixinamy Deuxu. Ka Deuxu aõ anaumy-witxiranydenyke. Kia Kristu òraru-ki tuu ratximyhýre.

20 Jiarýboho Deuxu deòdu roire. Tai Kristu deròwymy adeereny rarybereri: Iluuna ixidee ixypy bimybenyke. Wii biwowixinybenyke.

21 Deuxu heka iny òraruna ritidire Kristu tyre-ò. Kristu inyòrarunareny riwyre. Wiji tahe Deuxu òbitina inydeereny riwahinymyhýre.

6

1 Jiarýboho tahe raaõmysýdýýnarenymy ibinamy rarybekeki, uritere ijõ iny bedeworenyõmy, jiarýboho òraru-ki.

2 Boholabenyke aõmybo Deuxu rarybereriò. Jiarý heka aluurenryre iure-nana tahe ka arybe-ò raholareri. Arawiõhenarenryre iu wadee textidõnyteu, wadee taryteu. Boholake wiji heka bitabenryke Deuxu ruxetõena. Wiji heka biu-ò hena txumy bede rýire.

3 Inyõ iny aõmysýdýýnarenymy ibinamy rarybekeki, uritere ijõ iny bedeworenyõmy, jiarýboho òraru-ki.

4-5 Jiarýboho dori Deuxu deòdutyhy roire. Tai rikiteõsinyrenyke ibutumy aõbo inyboho dori Deuxu deòdu roire. Tai riteõsinyke ibutumy aõbo iny riwinymyhýke. Aõna aõna rikiteõsinyrenyke. Ôhôte wakirený rýmyhýre. Rôtenawo-ò ralõmyhýrenyre. Bedewewekey-ki aõhökýmy ratýýnemyhýre. Sõwemy heka reõludunyre aõnana bina binaháký reõludunyre. Aõ òta òta reõludunyre. Sõwemy heka raaõmysýdýýninhikýrenyre. Sõwemy heka aõmysýdýýnadikre; týikõ bede reijerenyre; byreõmy bede reijerenyre;

6 òbitimy heka rewinyrenyre. Aõma, ywiny-di ròwidýýrenyre bedeeryna-di. Ka roirewâhâ iny iwitxira rewiõhenanryre. Ibutumy kia rewiõhenanrym roirewâhâ. Deuxu Tytybythy heka wawanahyy roiremyhý. Luuna heka inydee reteõsinyrenyre Inatyhyna rybe heka retýnynomahârenyre. Sõwe heka ritýnomy, jiarýboho Deuxu deòdu roire wahe.

7 Òbitina dori wadebònareny wese rare Satanasi itxemy. Jiarýboho heka remymahârenyre aritarenrykemy. Tule iny rexijemyhýre òbitina-di.

8 Ijõ heka waluurenryre inyõ tasý aõbina binahákýle wadee riwinymyhýre. Ijõ heka Rybewihikýmy wadee raryberemyhýre. Ijõ tasý rybe binamy wamyre, raujõmo. Inatyhyna rarybemyhýre. Tai wamy ruidu riwanin-imyhýrenyre.

9 Ibutumy heka iny riwayreny. Tahe rieryõhyymy heka inatyhy rare. Watxiwãhãrenyre rubu wese ihãre tahe warumy watxiwãhãrenyre. Tiiboho heka rubu wesemy inydireny ratximyhãrenyre. Aõhõkõmy ratyñyrenyre hãre raruõhyylemy watximyhãrenyre.

10 Aõna aõna heka bedewonihikõmy ròhonyre. Tiiemy wadeysahyy watxiwãhãrenyre. Jiarõboho heka urimynodule watxiwãhãrenyre. Ibutumy inyboho rityhydõyñyrenyre. Aõhomu aõkõ inyboho ratximyhyreny tahe ibutumy inydire roimyhãrenyre.

11-12 Tahe kaiboho ityhydõydu seriore mahãdu Oritxi hãwã-ki. Jiarõboho heka kaa òbiti-my aõna aõnamy rarybemyhãre. Kaiboho heka ijhona derenyre aõmybo rarybemyhãrenyreõ. Jiarõboho heka aluurenyre.

13 Kai wariore wesemy adee rarybereri. Umy iwese jiarõ aluure wese, kai waluuurenyre.

14 Boholabenyke warybereny-ò ityhydõydukõdu mahãdu-wana aõmysõdõyñyrenyõke. Timybo òbitinaõ heka aõbinaõ-wana raaõmysõdõyke. Timybo heka loosõna bedeluru-wana ratxike? Aõkõre! Tiu wiwana rauriõtyhy.

15 Satanasi heka Kristu-wana raaõmysõdõyñnanyõtyhy. Ityhydõydu mahãdu wivesehyyle raraykynykemy rýira. Ityhydõydukõdu mahãdu-wana tahe wiraykwyseke aõkõre.

16 Deuxu aõmysõdõyna heka iwitxi rare, suritxoo aõmydõyñnana-ribi, wahe. Kaiboho heka Deuxu dohodõyna ijoimy toite Deuxu oworenky-ki ratximyhãre. Deuxule heka kawesemy rarybere: —Jiarõ heka wasõ ariwinykre ayreny-ki. Jiarõ iDeuxumy aronykre tiiboho wajioimy. Rorokurenkykre. Tai tahe Inynyry rarybere wiribi bihitxinyke. Inybina-ribi bexihitxinybenyke.

17 Bexiebenyke òbitikõre-ribi wahe. Uritere tamy adi rexihumy, ixierytaraamyrenykre ixidee wariore wese.

18 Warurutyhymy adee rarybere. Boomy heka adirený ararekre, jiarõle wahe. Deuxu rurutere rare Jiarõ.

7

1-2 Deuxu ibutumy tuu rarybere: —Kai ityhydõydu waseriore mahãdu. Tai tahe rikexiõbitinyke ibutu aõmydõyñnana-ribi. Iny umyreny-ki rokobirenkyke inyumiñreny-ki. Òbitimy heka rakatxirenyke iko-ò, Deuxuko-ò. Aõma waluumy heka atximahãbenykemy rahõtinywãhãrenyre. Iny-ò aõ bina bina rewinyõhyywãhãrenyre.

3 Tuhe kaa rarybere tahe ixityre anarybekre. Aluurenyre jiarõboho ibutuhyyyle ratximyhãre iny rumy ratximyhãre hãre tasõ rukururenkykre tulekre.

4 Wadee heka awire ibutumy kaiboho ratximyhãrenyre. Kai aõwitxira witxira wadeereny rýira umy retyhynyreki. Isirare heka wadee kia ratximyhãhãrele Wadeysatyhymy heka watxiwãhãre, wiòhedõytyhy òraru-ki, ijyy òraru-ki.

5 Jiarõboho retehemynyre Macedonia bede. Taita tule elehynaõhyyre wadereny. Ibutumy heka aõna aõna, òta òta witxira witxira; bede bede ihyyymy aõkõre rýire tai. Aõma bedewonihikõmy heka watelesõreny-ò ralore.

6-7 Deuxu riwawiõhenanyrenyre; Txitu diteõonyde wadeereny. Tii rybereny heka awiremy kaiboho. Tai tahe reysarenyre jiarõboho. Kaiboho tabedewomy atxitenyteri waõraru-ki. Katahe wadeysa nihikõmy watxireri.

⁸ Adeereny warybettyriti rewahinyreki tabedewomy atxitenyte. Tai tahe reysamy watxireri. Ihärele heka tyyriti adeereny arawahinskyre. Kai-boho heka tabedewotenyte iribi tahe aõmydÿna kaiboho tewitxiranytenyte teõbitinentyte ibutumy.

⁹ Tai tahe jiary reysamy watxireri. Aõbinare dori rewinykõre arawiõhenyrenyre heka.

¹⁰⁻¹¹ Deuxu heka iny ribedeõtiidÿnymyhÿre iny ywimy riraykydÿnykemy. Kia kidiwymyhÿke inydee tarasana wahe. Tii heka awire. Ijõ bedeõtiidÿtahe bede ludu bede òtiidÿ. Kia tahe rubu diwymyhÿde. Kaiboho heka tabedeõtiidÿnymyhÿtenyte. Deuxu heka kia riwinyre awiõhedÿnamy aõma kaiboho awirenre. Aõ witxira witxira sõwemy akiren yryrer, aõ òta òtaren. Kiadile tahe aõma òbitihyy òhò ayreny-ribi kaiboho heka taykarananytenyte. Kaiboho heka waluuudumy teletenyte. Kaiboho biwinybenykemy aõbo òbitimy ratximyhÿre iwidÿmy tarotenyte. Ibutumy heka òbitihyy rarekemy idi tetehetenyte.

¹² Tai kia tyyriti adeereny rewahinyre. Aõ kia rewinyre heka aõ iny iõraru ñikekile aõkõre rewinyre. Idi aretehekemy heka. Kaiboho waluurenentyhyre aõbo òraru-ki wahe.

¹³ Tai heka wadeysamy watxiwähäre. Aõ inyboho sohojile aõkõre teysa ratximyhÿrenre. Txitu tule teysamy ihÿmyhÿre, kaiboho tawiõhenanyteki

¹⁴ Tu heka rarybere adeereny kaiboho dori awimy tai tahatenyte awityhy. Adeereny heka inatyhyhyy rarybemahärenre, inatyhynamy. Tule mobo rarybere Txitxu-ò. Ka tahe inatyhy rarybemy ratximyhÿre.

¹⁵ Tai heka Txitu kia luuna heka aõnthyhymy akiren rare. Itxi heka tõhõti akiren aõma Deuxu tetyhynymahäte-txi. Kaiboho tedytenyteki. Ihärele urihimyò ruberumy ratximyhÿ.

¹⁶ Reerymahäre jiary kaiboho òbitimy boibekre. Tai wadeysamy watxireri.

8

¹ Deuxu ruxetõena-ki heka sõwemy riwinyre Macedonia dohodÿna mahäduy-ki wahe. Jiary tuu arelyykemy idi watxireri waseriõreboho.

² Sõwemy heka iaõna aõnaren yiaõõta òtarenre tiiboho. Aõhõkõmy rotÿnyteri tiiboho. Ihärele ka deysamy heka relerenre. Reysareny heka. Tiiboho heka iaõkõrenre. Aõhohomy aõkõ heka roiremyhÿ. Kiahärele heka sõwemy riwahinyre tamahädu wiõhedÿmy.

³⁻⁵ Riwhahinyre heka sõwemy ixideewimy. Sõwemy riwahinykelemy wadee rarybere. Tiiboho heka sõwemy wiõhedÿmy rurumy roiremyhÿ. Tai inyboho ribedeõtiinyre sõwereki. Kia judea bede, dohodÿna mahädu, kia wiõhedÿmy. Juhu heka tiiboho rexiwahinyrenre Inynyryreny-ò. Tule Deuxu deewina inydee riwahinyre. Iny wiõhedÿñarenymy rexiwahinyre.

⁶ Tai tahe jiary rarybereri Txitu-ò: —Kai biwiõhenanykemy aõmydÿñareneny-ò.

⁷ Kaiboho heka sõwemy tetyhynysteri. Kaiboho heka Deuxumy awimy tarybemyhÿtenyte. Kaiboho heka teerytenyte Deuxu aõmydÿñana. Kiaboho heka waluurenemy boibeke wawiõhedÿdureny. Biwawiõhenanybenyke. Tai heka sõwemy bexiõlõdÿnybenyke adiren watxireri.

⁸ Aõ bede ywinaõ heka adeereny rewahinyõhyrer. Arierykemy heka idi watxireri timybo aluuna ratximyhÿremy. Tii riteõsiny heka timybo

ijō dowiòhedŷŷmyhŷdemy. Tai tahe iwese tii rotŷnyre wese kaiboho tule botŷnykre.

⁹ Deuxu ruxetðena teerytenyte, Jesuisi Kristu ruxetðena wahe. Tii heka ityhy rare. Tii rikðdŷnyre heka aðrarurenky-ki.

¹⁰ Taihyky tetyhynytenyte Deuxu aðmydŷŷnana-di. Kiamy heka raraykynyreri. Arawiøhenanykemy heka adireny rahõtinyre kanau bedeu. Tewiøhenanytenyte inatyhymy. Tai tahe bikonananybenyke kia kanau bedeu tewynytenyte heka bikonananybenyke.

¹¹ Aðma ireiõno, uriõno biwahinybenykeki, Deuxu heka rimyke. Kia-di röhötinyke.

¹² Kia uriõnomy idi teywinytmy atxiteri-di röhötinyke. Tamy wahidŷŷmy aðkõhyykeki tahe Deuxu aðma raraykynyðthy.

¹³⁻¹⁴ Jiarŷ heka isiramy adee ariwinyðthy að. Kaiboho heka sôwemy kaa wiji toite, Tai tawowi-di inyð rðókeki, taaõnasõwe myna Deuxu-ò ri-wahinykre. Iaõkõkeki tai ibinamy Deuxu rahaðthy. Tai biwiøhenanybenyke heka ihoðmy rŷira mahädu. Jiarŷ heka að retõenyneri aðkõ rare, biwahinybenykemy. Kai ihoðmy atxikeki tahe, tule inywitzxira anawiøhenanykre. Taita wiwanale wiwesehyyle röhönykre.

¹⁵ Kiamy heka Tyrriti-ki Ritidŷŷna roire: —Häbuð heka sôwemy ributunyre. Tahe aðhe rauhenyðhyre tamy kia ibutuna-ribi wahe. Ijō tahe ibutelemy ributunyre häbuð wahe. Tiile heka að tamy rasiranyðhyre.

¹⁶ Txitu awiòhedŷŷrenymy rurumyhŷre iwese awiòhedŷŷrenymy rurumyhâre wesele wahe. Deuxumy realare tai, Deuxu dori tuu rotŷnyre.

¹⁷ Taita ixinamy arorarenymy rehemynykremy.

¹⁸ Riwiøhenanyrenyneri iwtixira serioreõ. Ibutumy dohodŷŷna mahädu-ribi tii rityhynymyhyre aðma Rybewihikŷ-di ritýnynymyhyre awimy.

¹⁹ Dohodŷŷna mahädu rihitinxire wawana kanakemy. Ibutumy Inynyrý loosõna heka tuu ratximyhŷre. Tule riteðsinymyhyre ibutumy iny rikiwiøhenanymyhyrenykemy. Tai heka inyseriorereny reteónyrenyneri ityhydŷŷdu mahädu.

²⁰ Tai inyð kia nierumy inyð rarybeðthy.

²¹ Òbityhylemy rikiwinryrenyke ibuturu-ò.

²² Ijō tii-wana rake. Reurihirenyre heka tii wiòhedŷŷmy rakeò, tai heka tii wiòhedŷŷmy ratxireri.

²³ Txitu heka waliina rare; wawana raaõmysðŷŷnymyhyre heka rare. Jiarŷboho heka awiòhedŷŷrenymy rarumahärenyre. Ijō seriørerenyõ nade dohodŷŷna-ò wiòhedŷŷmy. Tai kaiboho wowydyna tamy biwahinybenyke.

²⁴ Tai tahe dohodŷŷna mahädu kaki rierykre. Tai rityhynryrenykre aðmybo umyreny rarybere. Tule wiluumy atxiteri.

9

¹ Reerywâhâre jiarŷ wiòhedŷŷmy tarumahätenyte Judeia bede-ki. Tahe kiamy að aðkõ ariritinykre.

² Reerywâhâre timybo akirený rare. Jiarŷboho heka awimy raryberenyre umyreny Macedonia hâwâ mahädu-ò. Myheka rarybere: —Akaia bede seriore mahädu wiòhedŷŷmy rexiywinytmy ratximahärenyre kau beòrau. Tai tiiboho rexideysananyrenyre.

³ Tai heka kaa seriore mahädu reteónyneri. Tai heka awikre biwiøhenanybenykre dori. Kiamy iwese rarybereri heka inatyhy rare.

4 Araixŷrukre heka jiarŷ aõma bexiywinybenyõlemey wiòhedŷŷna-ò atxibenkyre-wana. Tule kaiboho maixŷrubenyke.

5 Tai heka inyseriòrereny reteõonyre akorenymy. Tahe iu arehemynykreu, bexiywinybenyke. Biwahinybenyke wiòhedŷŷmy atxitenyeri ixideewimy. Aõ jiarŷ adeereny rexitõenyre aõkõ wiòhedŷŷmy.

6 Kia hâbu ibutemy ròbòròmyhŷre heka ibutelemy tamy aõna aõna ruhunykre. Kia hâbu sôwemy ribrònomyhŷre tahe tamy sŷ sôwemy aõna aõna ruhunymyhŷre tamy riwahinykre bederaty aõmydŷñana.

7 Tai heka iny sohoji sohoji ixideewimy tiwesebo riwahinymyhŷke. Ri-wahinyõke tahe aõ tuu rurukõreri urenana tuu ratxiike. Deuxu dee ri-wahinymyhŷke mahâdu deysana-di riwahinymyhŷre kia iny mahâdu Deuxu tuure.

8 Deuxu heka riwahinymyhŷre sôwemy aõmybo tarumahâte kia inydeereny iratyre. Ibutumy aõmybo tarumahâte heka tule iny witxira bi-wiòhenanybenyke.

9 Kiamy Ritidŷŷna-ki roire: –Tii tawowi-di iaõkõ mahâdu-ò. Ròwahimyhŷre. Kia tahe iinydee wobrona tiemy rosaõmy rarekre. Deuxu heka ri-wahinymyhŷre tibo alõbòròdu-ò.

10 Inydee riwahinymyhŷre paõ iny rirŷsŷke. Tahe tule sohoji sohoji òwòrutymy rurumyhŷre heka tamy riwahinymyhŷre. Kia ribòrònomyhŷre tahe Deuxule ritxuhudŷŷmyhŷre. Tahe sôwemy bitakre Deuxu-ribi.

11 Kia rimymyhŷre mahâdu tahe Deuxumy reàlãmyhŷre. Kia tewinymahâte heka Deuxudeewimy tewiòhenanymahâte. Deuxu heka sôwemy rimymyhŷre eàlânareny iòraru-ki.

12 Kaiboho heka Deuxu mahâdu teriwiòhenanytenyte. Kia sohojile aõkõ. Tule aõraru-ki tiiboho Deuxu-ò wowydyna sôwemy riwahinryenyke.

13 Kaiboho Rybewihikŷ tŷmyra tetyhyntenyteri, Kia ibutumy rierymyhŷre kaiboho dori uriõno tewiòhenanytenyeki, tai iny wowydyna Deuxu-ò ri-wahinykre.

14 Adee rexitõenykre aluumy heka relekre Deuxu adee ruxetõena ri-wahinryeki.

15 Deuxu-ò wowydyna iny-ribi kanakemy heka idi watxireri. Wahidŷŷna wihiķ dori Deuxu inydeereny riwawahinyre.

10

1 Jiarŷ Paulo heka aõmybo adeereny arexitõenykre. Aõherekibo tamy tarabemahâtenye awanareny watxiwâlhâu urihimyôle watyhyna watxirerimy wamy tarybemahâtenye. Jiarŷ heka awana rybetere-di rarybeõmahâre awanareny watxireri wana. Tiu rareu, taheka ròritidŷŷre rybetere-di wahe.

2 Rõhõtinywâlhâre. Rexitõenyre. Awi heka rare. Ywina-di iny risŷnymyhŷre. Inyõ wamyreñy ibinamy rarybekeki tahe tule ararybeke heka.

3 Inatyhyym kabede-ki inyboho rasŷnymyhŷrenyre. Rakaaõbinanykeki, in-yumyreny aõbinana wesemy rare. Tebónadirenyre.

4 Tebónadirenyre. Aõ kabedemy iny rŷira kia debóna wese aõkõ kŷny. Deuxu debóna heka rŷira irurule heka rare.

5 Inyõ aõbinamy Deuxumy rarybemyhŷkeki, tai tahe kia Wadebònarenymy remymy resewâlhârenyre kia ixâwididŷŷnamy wahe. Ibutumy Deuxu òludumy ratximyhŷre heka remywâlhârenyre Deuxu rierykemy Kristu rityhyntkemy wahe. Kaiboho heka ibutumy tetyhyntkemy.

⁶ Kaiboho biatybenykeki, tahe, rexihuhyymy r̄yimyh̄re aõhõkõmy d̄yñnana-ò.

⁷ Kaiboho heka tetehemahätenyte aõna aõna-ò ahana-ribi wesele wahe. Inyõraraykynykeki ratximyh̄reny ixinamy tuu raraykynyke. Jiarõboho heka tule Kristu mahädu hõrõ iny ratxirenryreri.

⁸⁻⁹ Deuxu heka ruruõ wadee diwahinyde arawiõhenanykemy tai raiixeruõmyh̄re. Tai heka abre budõyreny aõbo kariti rewinyre. Urile tâye aumydõyreny adireny rewisõnywâhâre aõ bede arãatyremy aõkõ.

¹⁰⁻¹¹ Ityryriti rybetere heka ribrebudõytahe rehemynyre heka tii aõkõ rybetere-di rarybemyh̄re. Awityhymy aõkõ rarybemyh̄re riritinyre. Iwese ròritidõyre weseley aõkõ rarybere. Iu adehemynykreu tahe, iwese ròritidõyre weseley heka anarybekre.

¹² Iny tai ratximyh̄re heka sõwemy ixidi rõhõtinymyh̄re tii awiremy. Kia tahe watximyh̄reny kia raryberenyõtyhy. Tii dori raitxõtemy ratximyh̄.

¹³ Aõmy iximy rarybemyh̄re dori tii awimy iximy rarybemyh̄re heka urile tuu raraykynamyh̄. Timybo Deuxu inydee raryberele rikiraõmyh̄ke. Kiawesele inydeereny awire.

¹⁴ Iaõmysõdõyyna heka timybo rikiwinyrenykele iny riijemyh̄renyre. Juhu heka Rybe tõmyra wihi kõ heka adeereny adiwykemy idi watxiwâhâre. Rewyrenyre heka juhoo Rybe tõmyra wihi kõ adeereny rewyre. Tai heka tuu raryberenyõhyymahârenyre timybo iny witxira aõmysõdõyyna riwinymyh̄reny.

¹⁵ Kaiboho heka aityhydõyñareny raumynykre. Tii heka wadeereny awire. Jiarõboho heka aõmysõdõyyna wihi kõ sõwemy ariwinyrenykemy watxirenryreri ayreny-ki, Deuxudeewireki.

¹⁶ Idi tahe arõirenykre rybe-di aritõnyrenykre my ijõbede-ò, Rybe tõmyra wihi kõ-di wahe. Aõmy ararybeõtyhy aaõmysõdõyñareny iwitxira rewinyremy. Kiamy heka Ritudõyyna-ki roire:

¹⁷ –Urile tuu rybe rýike Inynyrõ timybo riwinyrelemy.

¹⁸ Iny ixidi rõhõtinymyh̄re tii awireny. Tahe awi aõkõ rare Deuxu-ò. Deuxu tahe awimy tai rahamyh̄re tii idile rõhõtinymyh̄reki.

11

¹ Jiarõ õsana urihimyò raitxõtemahâremy kaiboho wawana tõiterimy ixi-di atxitenyteri. Ihärele taheka urihimyò reõludunymahâre. Jiarõ heka okorenryre iwese Deuxu ratximyh̄re wesele.

² Ywimy atximahâbeny adireny watxireri. Kaiboho iwese ijadõma hâbumy roikre wese toite. Hâbu heka Kristu rare.

³ Jiarõboho raberuwâhârenyre kaiboho Kristu-wana atximahâbenyke lau wahe. Iwese Eva hemylala riitxenanyre wese wahe.

⁴ Inyõ kanakeki röhâleetedõyymy Jesuisi witxiramymy. Tahe kaiboho bityhynybenykekile jiarõ heka raberumahâre.

⁵ Ijõ dori ritõnynymyh̄re iwese inyboho ritõnynymyh̄renyre wese aõkõ iwitxiramymy.

⁶ Kaiboho heka tahõtinymahâtenyte tõnydõydu wihi kõ my iny kireny ratximyh̄re. Tahe awiremy idi tahõtinymahâtenyte. Tai iwesele inyboho roire awi heka roire.

⁷ Tahe iwese tii awityhymy rarybemyh̄re wesemy aõkõ inyboho rarybemyh̄renyre. Tahe iny rierymyh̄renyre iny raykyreny-ki. Sõwemy heka tuu

adeereny rarybemahārenyre. Iu jiarŷ rybe ritŷnyny my akiren y rarewāhāu, kiau heka adeeren y rexitōenyōhyre iōwydŷŷmy. Iyjam y heka ixidee reijen y renyre kaiboho bexiōlonybenykemy. Teōsare ösana iwese rewinyre wese.

8 Ijō dohodyŷna mahāduō heka riwaōwynyre adeeren y aritŷnynyrenykemy. Iwese iribi rawasinyre wesemy heka rahōtinyre.

9 Iu akiren y rybe-di tŷnydŷŷmy rarewāhāu tiu rexitōenyōhyre adeeren y biwawiōhenanykemy. Macedonia hāwā-ribi dori ityhydŷŷdu, mahādu seriōreō aōmybo raruwāhāre wad ee diwyde. Tiu heka aō aribirenen y aritaōtyh. Tuu rarehyy wese heka wiji rarekre.

10 Kristu inatyhynam y wad ee rarybereri kia wese tule ararybekre ibutum Akaia hāwā hāwā-ki.

11 Jiarŷ heka aluunihikŷrenyre. Taile heka tuu rarybewāhāre Deuxule rieryre.

12 Kia rybe tŷnydŷŷdu heka iwese rewinywāhārenyre wesele rōwidŷŷmyhŷre. Kia heka rewinywāhārenyre heka kia rarybereri heka aō wiribi lahitxi aōkōmy rarybereri.

13 Kahābu heka inatyh y Deuxu deōdŷŷna aōkō ratximyhŷre. Ruile heka iaōmysŷdŷŷna-ki rōhōnymyhŷre. Rexitŷnynykemy Kristu deōdŷŷna mahādu-ō.

14 Tahe aōkōre heka Satanasi tule rexiwitxiranymyhŷre. Ÿju wesemy tii rexideōsinymyhŷre. Kia hābu teōdu rare. Tai heka irehem y iribi rexijaranyre òbiti deōdu mahādu ratxireriki wahe.

15 Urile tuu iny idi rōhōtinykelemy heka tuu ratxirerimi y ihŷre. Tahe aōkōre. Ikonanau tahe aōhōkŷmy dŷŷnana ritarenykre aōbo riwinymyhŷre òraru-ki.

16 Ixityre tuu ararybekre. Inyō raykykōmy jiarŷ itxŷte raremy. Ararybekre heka waaōmydŷŷnanarenym y.

17 Teramy ijjiraren yōmyke aōmybo ararybekre. Deuxu dori tuu arybedŷŷ-ō riwaijōnym y, tai heka rarybere itxŷte wesele watximahārem y.

18 Kaiboho heka taholamahātenye itxŷte mahādu-ō. Katahe bodo holabe denykre aōmybo ararybekre.

19 Inyō kedehem y keki kaa biwinybenykre. Tahe tewinymahātenye aōna aōnam y aōkō wahe.

20 Inyō araitxenanyrenykeki uritere aōmydŷŷrenyōmy tam y. Jiarŷ heka ariwinyōtyh y tuu, wad ee awiōre.

21 Ijō rarybem y hŷre inyō. Tule jiarŷ ararybekre. Itxŷte wesemy ratximyhŷrem y.

22 Tii heka Hebreu mahādum y tii rexininire. Jiarŷ tule kia tuu rare. Ijaō mahādum y heka tiiboho rexininirenyre. Jiarŷ tule. Abraō riokoremy rarybem y hŷre. Jiarŷ tul eri.

23 Kristu deōdum y heka tii rexininim y hŷre. Rarybemahāre itxŷte wesemy. Jiarŷ heka iratyre deōduwim y watxiwāhāre. Jiarŷ raaōmysŷdŷŷ nihikŷre. Rōtenawo-ō riwarutyrenyre iratyre. Riwhatenyrenyre iratyre. Arurure inihe iratyre.

24 Judeu mahādu heka 39 hetenam y wamy raōhōtere iruyre sōwemy wahe.

25 Roma mahādu tasŷ inataōmy riwhatenyrenyre. Sohoji ta mana-di wat yre ri hure. Ijōtxu heka hāwōninikh y heka riorore. Aōutxu heka bera-ki rāire ruu ibutum y txuu tule ibutum y rehure.

26 Ibutum y reamy rarewāhā aōma wasidu bede aōmydŷŷnanam y bera-ki tule arurure inihe. Judeu mahādu warubudŷŷmy wadi riwisŷnyre. Tule judeukōdu mahādu tul eri. Hāwāhāk y -ki brebunat y h ym y watxiwāhā, bede

rahy-ki tule, ahohokỹ-ki tule. Waliinaõ inatyhy aõkõ tai ihõmyhõ. Tai heka riwaitxenanyrenyre.

²⁷ Aõmysyõdõyõ nihikyõ tai. Tõikõhyky heka bede reijemy rarewãhã. Rama riwasare; bemy rarowãhãre. Timy heka tõinatykyõ ihõhykyre sõwemy wahe.

²⁸ Tai tahe rahõtinyre ibutu dohodõyõna mahãdu-di.

²⁹ Urihimyõle taruru-di ratxireri wana jiarõ tule iheki waruruuhohomy aõkõ relemahãre.

³⁰ Inyõ raõraruunymyõre wana jiarõ rabedewowãhãre iõraru-ki. Jiarõ rexideõsinywãhãre waaõkõre urityhywãhãre.

³¹ Deuxu Jesuisi Kristu tyby dori riwaerymyhõre aõu aõu heka iny rakani-hikõnykre.

³² Iu Damasu hãwã-ki rarewãhãu, Iõlõ Areta bede dinodu heka riwamymy riwateõnyre. riwamymy hãwãhakõry ijõ-õ.

³³ Weriri nihiky>womy riwawõmy riwatidire, Walina mahãdu. Tahe heto raroo-ribi riwaatyre hãwã ahana-õ. Tai tahe rahlenyre iribi.

12

¹ Jiarõ heka ararybekemy watxireri. Aõ aõkõ rarehãrele heka ararybekemy watxireri. Wiõhedõyõna aõkõ heka rare. Wanyrõ waddee riwahinyre aõna aõnamy heka rabire rasina wese jiarõ sohojile wahe. Kiamy heka arelyykre wiji.

²⁻³ Tahe 14 beõramy heka Deuxu ityhydõyduõ ridyre biu-õ tasõ-õ wahe. Deuxule rierymyhõre inatyhy aõbo rare ada aõkõre aõbo.

⁴ Kahãbu Deuxu-ribi heka rybeõkemy roholare. Tahe rarybeõtyhy.

⁵ Iximy tahe ararybeõkre kia wadeysarehãre. Waaõhõkõmy dõyñanadile areysakre.

⁶ Urile ararybekre timybo releremy. Taile tahe iny tuu rarybekre. Tuheka rabire sõwemy aõwiwhikõmy. Jiarõ awiremy iny wamy raraykynyheny.

⁷ Tahe Satanasi aõbinana witxirahakõbo waddee riwahinyre. Ixidi arõhõtinyõkre. Jiarõ aõwiwhikõj jiarõ raremy wahe. Araraykynyõkemy.

⁸ Inataõmy heka Inynyry-õ rexitõnery kiamy waribi ritakemy.

⁹ Tii waddee rarybere: –Waruxetõenale heka adee awire. Aõbo kai taaõkõteu heka waruru adee rewahinyre. –Tai tahe jiarõ reysare, waaõkõreu wahe.

¹⁰ Tahe awire, waõkõna, warurukõna, ibutumy waddee awire. Kristu òraru-ki heka tuure. Tiubo ibinamy wamy riwinykre warurukõkre, warurudikre.

¹¹ Rarybere heka hãbu itxõte wesele heka rarybereri. Kaiboho iõrarurenky-ki heka kia wesemy rarybereri. Inatyhomy heka jiarõ kia rybe tõnydõydu mahãdu bina ratyre watxiwãhãre. Ayreny-ki rarewãhãu heka teerytenyte.

¹² Aõna aõna wiwhikõy, deytena wiwhikõy, bedeõtiidõyõna ayreny-ki rewinyre kia Kristu deõdumy watximyõrekõ wahe.

¹³ Rybe tõnydõyõ õwyõ heka aribirenõ retaõhyre.

¹⁴ Ihewoludu txu tahe aroramõy arakemy ixidi watxireri. Inataõmy rewynyra aroramõy arakremy wahe. Ariõbi nieruõ aritaõtyhy. Urile arawiõhenanyrenykremy adireny watxireri. Uladu riki heka tyby riyrubunyõthy. Tyby tahe uladu riyrubunymyõre.

¹⁵ Ibutumy idi watxireri heka arahukre arawiõhenanyrenykremy. Adeereny wylemy arihukre. Jiarõ heka aluurenyre. Kaiboho aõbo tule waluurenkykre?

¹⁶ Waõraru-ki heka adee isiraõkre heka. Ihãrele tahe inybina wamy rarybemyõre: –Tii itxenadõydu rare.

¹⁷ Wamahādu tule aribireny ritaōtyhy ijō.

¹⁸ Txitu reteōnyrajō ityhydūydu seriōreō-wana. Tii aōbo aō aribireny ritare? Aōkōre. Txitu wawesele heka tii rare.

¹⁹ Taōmysydūyna heka awiōhedēyñarenemy rare. Aō wadi jiar̄y awiremy nohōtirenyōmy tuheka rarybereri adeereny. Deuxu, Kristudeewinamy heka tuu adeereny rarybereri heka. Deuxu kotxi heka adeereny rarybereri awiōhedēyñrenemy.

²⁰ Raberumahāre heka arehemynykreu, iwitxiramy atxibenyebeke lau. Tule wadi iwitxiramy betehebenyke ixiweserenemy aōkō. Ihāru, adebure. Aōkemy watxireri. Iny aōbina binamy wimy rarybemyhȳre. Iny ixidle rōhōtinyrerimy ihȳre mahādu. Kia aroholakeki tahe wadee awiōre. Riryubunyhyhȳre. Riryubunydhyyymyhȳre.

²¹ Raberuwāhāre heka arahinykre heka akotxiren y iōhāru òraru-ki. Aōna aōna witxira witxira òta òtam y rōhōtinymyhȳre, raraykynymyhȳre. Sōwemy heka riwinyre ta ixi-txi tōhōti reaōhyymyhȳre kia riwinyretxi.

13

¹ Tahe ikonana txu roraludu heka jiar̄y rare. Inyō aōbina binamy wimy rarybemyhȳreki waribi ihitxihitximy heka tuu rarybemyhȳre. Iny rimymyhȳre heka tuu robimyhȳre; tuu rarybemyhȳre. Wiweselemy heka tuu rarybekre.

² Iny iōrarudimy rȳikre-wana, ibutumy heka aōhōkȳmy rotȳñnykre arehemynykreu.

³ Aōmy Kristu rybemy heka rarybekre. Tai bierybenykre. Aōmy waru-rudȳñdure heka bierybenykre Kristu wahe.

⁴ Kristu heka itxeō-ki rurure irururen yō wahe. Jiar̄y warurunarenkyō òraru-ki. Tahe Deuxu ratximyhȳre, iruruna-di. Tii-wana heka inyboho heka ratximyhȳrenyre iruruōmy. Tai awanarenyle watxireri, tahe tii-wana Deuxu ruruna-wana watxireri.

⁵ Ixi-di heka betehebenyke. Bexiurihibenyke tyhyna-di atxitenyterimy. Jesuisi Kristu awo-ki ratxireri.

⁶ Kia terytenytemy, inatyhy. Tahe jiar̄yboho inatyhymy aōna aōna riijerenyre. Kia aōbo teerytenyte.

⁷ Jiar̄yboho rexítōnrenywāhārenyre. Òraruna widȳñrenyōmykemy. Kaiboho aōwiwi biwinybenyke. Kia òbitimy watximyhȳrenyreki aōkō, kiemy òbitimy boibenykemy.

⁸ Aōbo heka inatyhyna wiōhedēyñale rikiwinyrenyke.

⁹ Kaiboho arurudimy atxitenyteri-wana heka, jiar̄yboho warurudimy watxiwāhārenyre, kia wadeereny awi rare. Rexítōnrenywāhārenyre kaiboho òbitimy matxibenybekemy, ywimy ahābenykemy.

¹⁰ Tai heka adeereny ratyyritinreri kiamy. Aribireny irehemy watxiwāhāre taheka arawiōhenanyrenyke. Arehemynykreu tahe timy heka aōhōkȳmydūyñnanamy arōhōtinydūtyhy, kia waaōmysydūyna rare. Inynyr̄ dori iny wiōhedēyñarenemy nade. Iny aōhōkȳmy dūyñnanamy aōkō.

¹¹ Arakre tahe waseriōreboho. Idi biwisñybenyke ibutumy òbitimy biwinybenykemy. Warybe-ò heka boholabenkyke. Wiwese weselemy marakywydynanybenyke wiribihitximy aōkō. Ywina-di matximahābenyke. Deuxulu-na heka tule akiren y ratxikre.

¹² WII birybenymyhȳbenyke ityhydūydu seriōre mahāduō tai wiluumy atximahābenyke.

¹³ Ibutumy Deuxu ijoí mahădu heka adee rybe riwehityhynanyrerí.

¹⁴ Jesuisi Kristu Innyyrÿ ruxetòena heka akirenkykemy watxireri. Deuxu luuna aki rÿikre. Deuxu Tytybytyhy awana rÿikre.

Alatxia Paulo Tyyriti, Alatxia Mahădu-ò

1 Jiarŷ Paulo, rybeōmy nodu rare. Inyō riwateònnyōhyre. Jesuisi Kristule, Deuxu inftyby, Kristu ixixadŷŷdu-wana riwateònnyre.

2 Jiarŷ ityhydŷŷdu seriore-wana. Kaa watyyritireny rewhahinyreri Alatxia bedeludu mahădu-ò, ibutumy dohodŷŷna mahădu-ò, ityhydŷŷdu mahădu-ò wahe.

3 Ruxetòena ywina-wana adeereny kanakemy idi watxireri Jesuisi Kristu-ribi, Deuxu inftybyreny-ribi.

4 Jesuisi rexiwahinyre iny òraruren-y-ribi iny ritarenykemy. Wiji bede aõmydŷŷnabina-ribi iny ritarenykemy. Kia dori Deuxu-ò inftybydeewimy rare.

5 Tamy àlànà aõu aõu kanawahimyhŷke.

6-7 Jiarŷ bede reötiiyra, rybe witxiraõ eleelemy tetyhynymahăteki. Rybewihikŷ witxira ihoõre. Juhuu Kristu taruxetòena-di bedebina-ribi aratarenyre. Inyō adee rare. Idi Deuxu Rybewihikŷ riwitxiranykemy. Tai tahe atyhydŷŷna ribinadŷŷnya. Tai tahe kiamy adee rarybera.

8 Inyō aõbo, jiarŷ aõbo, ada biuludu ýju aõbo, adee Rybewihikŷ witxiraõ rarybekeki, Deuxu kyarana tamy kedeskemy idi watxireri. Rybewihikŷ-ò juhu waribi taholatenyte. Kia sohojile inatyhyre.

9 Iwese rarybere wese ixityre ararybekre. Inyō Rybewihikŷ riwitxiranykeki, aõmybo juhuu taholaten-y-ribi, Deuxu kyaranamy resekre.

10 Deuxudeewimy taheka watxireri hăbudeewimy aõkõ. Jiarŷ hăbudeewimy aratximyhŷkeki Kristu deòdu aõkõ jiarŷ rare.

11 Aõmybo rarybemyhŷre hăbu-ribi rare. Kia Rybewihikŷ tyhy rare. Kia bierybenyke.

12 Kia tihăbuõ-ribi adoholaõhyymahăde. Hăburybe-ki aõkõ reeryre Jesuisi Kristule dori kia riwaernanyre.

13 Kaiboho taholatenyte, iwese jiarŷ judeu mahăduy-ki raremahău Iu Deuxu ityhydŷŷdu mahădu aõbinam y rewinhydŷŷnanymyhŷre. Idi ariixăwididŷŷnykemy rarewâh.

14 Wamahăduy-ki sôwemy iratyre raremahă judeu mahădu bede ywina ywidŷŷ-ki. Idi retyhynyhyymahăre wahona mahădu ratyre, byrena erŷdŷŷna-ki.

15 Iribi tahe Deuxu riwamyre taruxetòena-ki. Ratohouãnyõlemy rareò juhu riwahitxinyre.

16 Wadee Deuxu tariore riteòsinykremy ratximyhŷ judeukõdu mahădu-ò tuu ararybekemy wadi ratximyhŷ. Iu inyō dee aõmy rarybeõhyre Jerusalë hăwâ-ò raõhyre.

17 Rötyhydŷŷõmy raremahău. Deuxu deòdŷŷna mahădule rŷiramyhŷ. Ihărele tahe tamy rybemy raõra. Iribi tahe rahonyra Arabia-ò. Idi tahe ixityrele adòsede Damasu-ò.

18 Inataõ beòramy heka kowa-ki rejere. Idi tahe rare Jerusalë-ò Pedro oromay. Tahe bede rejere waiyre txumy tai.

19 Ijõmy heka rabiõhyre deòdŷŷna mahăduõmy. Txiaulemy heka rabire, Kristu serioremy.

20 Ka heka watyyriti inatyhy rare. Deuxuko-txi inatyhy rare.

²¹ Idi Siria bedeō-ò rare, tule Silisia bede-ò.

²² Judeia bede-ki Kristu dohodýdu mahādu wamy lobixidu aõkõ rýira.

²³ Urityýna roholamyhýre: —Kia juhu inyhudurenemy inydireny raremyhý, wiji tahe tyhyna-di dobodederydýñanymyhýde. Juhu tahe tií tyhyna rahukemy riwisýnyre.

²⁴ Kia ibutu òraru-ki tahe Deuxu-ò deàlãmyhýde wamy, Paulo wahe.

2

¹ Waòinaubiòwa reurò beòra-di rexihureu, ixypy Jerusalë-ò ròòsere. Banabe, Txitu-wana redyre.

² Rawähäre heka rasi wese-ki aõmybo rabireki. Retýnynyre iny-ò iwese inywixtira-ò rarybemyhýremy. Dohodýdu mahādu ratyre retare tamy rihtinxire rarybekemy. Tuu arierykemy watxireri ywimy watxiwähäremy.

³ Txitu wawana ihýre, tii judeukõdu mahādu härele tahe itótyky resymy rarybeõhyrenyre. Tiiboho waki ibinamy rahaõhyrenyre.

⁴ Idile röhötinymyhýre ityhydýdukõdu mahādu. Tiiboho nalòdenyde waixâwididýñarený-ò retehekremy, iny Kristu-ki ijödiwähäre-ò. Tiiboho ixiwesemy iny-di risýnykemy ratxirenryeri. Tiiboho ityhydýdu wesemy rexisýnymyhýre.

⁵ Tamy jiarýboho raholarenýõhyymahäre inatyhymy Rybewihiký aribireny ritaõhykemy.

⁶⁻⁹ Dohodýdu mahādu ratyre mahādu heka Joaõ, Txiau, Pedro-wana rare. Tiiboho ibutu erysyna ratyre rýiraki, kia aõ aõkõ wadée rare. Tiiboho aõ týmyra riwabedeerynyõre. Deuxu-ò tahe ibutumy iny wiwesehy rare. Deuxu riwateõnyrenyre judeukõdu mahādu-ò Rybewihiký wahisidýýmy. Kia Joaõboho wiwesehyylemy widi röhötinire riwawehitynanyra jiarý Banabe-wana. Tai tahe iwese Pedro judeukõdu mahādu-ò rare. Tiiboho tahe ritýñnymyhýke judeu mahāduôle wahe.

¹⁰ Urile riwatyhennyra iny aõkõdu mahādu ariwiõhenanymahákemy. Kia juhuu ariwinykemy watxiwähäre.

¹¹⁻¹² Atxiòkia-ò Pedro rehemyhýreu jiarý tuu rarybere timybo ibinamy riwinymy ihýremy rexiitxenanyymyhýreki. Hâbuõ Txiau-ribi rehemynyõrau, tii judeökõdu mahādu-wana riroxire. Irahudi tahe dehemynydenydeu, riroxiõhyylemy rexitare. Judeu mahādu rybe lau ruberure.

¹³ Ijõ judeu iwesele rotýñnyre. Ihewoludu Banabe tulere.

¹⁴ Tuu rabireu, òbitimy aõkõ Rybewihiký inatyhy wesemy aõkõ rotýñnymy raremyhý tahe rarybere ibuturu-ò, Pedro-ò. Kai judeu mabekiki, tahe judeökõdu mahādu wesemy tanabededýñanamy ahâte. Uritere judeukõ mahādu judeu mahādu wesemy isýdýýõmy.

¹⁵ Jiarýboho tahe judeu mahādumy reamahärenyre. Judeukõ mahādumy aõkõ watxiwähärenyre.

¹⁶ Iny bede ywidýyna aõkõ iny ritamy roire. Kia Kristu iny ritymyhýrele iny ritamy roire. Bede ywina ywityhydýña iny ritaõtyhy.

¹⁷ Iny Kristu-ki tarasana ritamy ratxikeki, tahe òrarudu tyhymy ronykeki, Kristu aõbo òraruna widýyna rare? Aõkõre.

¹⁸ Jiarý bede ywina ywidýyna-ò aròosekeki, òrarudumy ararekre. Kia jiarý idi ariatymy rýimyhýre ixityre ariwinykeki òrarudumy arareke.

¹⁹ Jiarý bede ywina rarumy râire wese, Kristu-ò warumy ararekremy. Kristu-wana jiarý raitxeðkirubudýñanymahäre.

20 Jiar̄y ixidee warumy aõkõ wahãre. Kristu tahe wawo-ki riwarudýñanymy ihýre. Warumy watxireriwana Deuxu iriòretetyhydýña òrarurike warumy wãhãre. Tii waluumy ratximyhýre. Tahe wadee rexiwahinyra.

21 Deuxu ruxetòedýña aribynykemy aõkõ watxireri. Bede ywina tyhydýña òraru-ki ywityhydýña tahe inyõ ritakemy ratxireri. Kia-di inatyhymy inyõ rexitakeki tahe, Kristu uriôle rurure.

3

1 Alatxia mahãdu timybo tahõtinyteri kaiboho õhõtibede-di rierykõrenyre. Kia-di òsana tahõtinyre. Moòwòru ijeranamy ahãtenyte. Jesuisi Kristu itxeò-ki rururedi taholatenytyhyta. Õhõti-ribi aõbo kia rosare.

2 Kiale arierykemy watxireri timybo tahõtinytenyteri: Deuxu Tyytybytyhy temytenyta bede ywina widýñamymy aõbo ada inatyhyna tyhydýñamymy aõbo.

3 Juhu urile tetyhnytenyte idì ixiumykile tadexityhnymymy ahãtenyte, bede ywina ywisidýña wahe.

4 Kaiboho òbitimy tahõtinyõtenyte. Kia aõbo aõhõkõymy tatýñytenyte uriòhyyôle?

5-6 Aõkõre, uriòkele aõkõre òsana tahõtinyteri. Deuxu Tatyytybytyhy adeereny diwahinyde. Kia aõbo riwinyre bede ywina ywisidýña kaiboho tamahãtenytek? Aõkõre, tetyhnymahãtekia riwinyre. Deuxu aõna aõna wiwihiķy akorenky-ki riwinyre. Kia sohojile iny ritake. Abraõ Deuxu rityhnyre. Tai tahe tamy òbitimy rare Deuxu-ò, òraru iribi riixâwididýñyra.

7 Tai ibutumy rityhnymyhýre mahãdu Abraõ riòremy rýira.

8 Tyyriti-ki roimyhýre kia: —Deuxu heka judeu mahãdu sohojile aõkõ riòbitinykre. Ibutumy iny riòbitinykre ityhydýña erysydýña òraru-ki. Rybe-wihiķy erysyna Abraõ-o juhuu dehemynyde. Kia wese Tyyriti doide: —Aòraru-ki ibutumy iny-ò deysana kanakre.

9 Tahe ityhydýdu mahãdu Abraõ wesemy teysare. Abraõ dori ityhydýdu rare.

10 Inyõ bede ywina rityhnyökeki, Deuxu txuhòbina kedeake. Jesuisi-ò tyhynale iny kiditakre. Kia Tyyritidýña dori roire: —Inyõ ibutumy bede ywina riywinyökeki, tamy Deuxu txuhòbina kedealeke.

11 Òbiti mahãdu rityhnymy ronykre. Kia riki Ritidýña roire. Tahe bede ywina heka inyboho aõkõ riòbitidýñyre.

12 Bede ywina heka iwitxi rare ityhyyna-ribi. Tahe inyõ bede ywina rityhnymy ratxikeki, tii ibutumy rityhnymy rarehyyke.

13 Inyboho Deuxu bede ywina rikiywinyrenyökeki, Deuxu txuhòbina inydeereny kedeakre. Kristu tahe kia-ribi iny ritare. Tule inyòwòruna òraru-ki rexilamadýñyre inydee iòwydýña-ki. Beteheke Tyyritidýña roire: —Inyõ òwòru itxeò-ki ritamadýñykeki, tamy txuhòbina kedealekre.

14 Deuxu narybede heka Tatyytybytyhy iny-ò riwahinykemy. Wiji tahe inyõ rityhnykeki, Deuxu Tyytybytyhy ritakre. Tai Abraõ deysana inydeereny rehemynyre Jesuisi Kristu òraru-ki.

15 Waseriòreboho, jiar̄y hãbu wesemy ararybekre. Iny inatxi jurasadýña ritina riwinykeki, inireny ritidikeki, inyõ riwitxiranyotyhy. Tai ijõ witxira riritinyotyhy.

¹⁶ Boholabenyke, Deuxu juhuu Abraõ dee narybede: —Abraõ riore hewoluduõ Kristumy. Abraõ riore sõwe dee rarybeõre. Sohojideele rarybere. Tahe tariore-ò Kristumy rarybere.

¹⁷ Tuheka rarybereri: —Deuxu juradŷyna wese juhuu rarybere, 430 beõra bede rŷire idi tahe bede ywina nade. Kia Deuxu juradŷyna riixâwidinyõthy.

¹⁸ Tarasany bede ywinawidŷyna òraru-ki kidiwahinykeki, wahisidŷyna aõkõ heka rare. Tai Deuxu heka Abraõ-ò jurasadŷyna riwahinyre. Iòwydimy aõkõ juhuu dori rarybere tii kidiwahinykemy.

¹⁹ Aõhererekibo heka nade? Kia nade òraruna òraruna-ki Kristu naddeule kÿny juhu ludu wese aõkõ roire. Kristu heka Deuxu deòdŷyna rare. Iwese Deuxu rarybere wese riwahinyre. Tii Abraõ riore riore-ribihyy reare. Ÿjumy bede ywina nade. Iny itya ludu debõ-ki rehemynyra. Moisesi iwhahidŷydure.

²⁰ Boholake, Moisesi sohojile aõkõ itya ludu ratxireri bede ywina riwahinyreu. Deuxu tahe sohojile rare irybe riwahinyreu.

²¹ Bede ywina aõbo Deuxu jurasadŷyna riixâwidinyke? Aõkõre. Bede ywina umy ituedeõna riwahinykeki, õbitidŷyna inatyhymy bede ywina nade. Tahe aõkõre.

²² Deuxu Tyyriti rarybere: ibutumy iny òraruna-di ratxireri. Kristu iny rityhyntykeki, Deuxu jurasadŷyna tamy riwahinyke.

²³ Ityhydŷyna rehemynymynykoki bede ywina iny rityhynymyhŷre rôtenawo-ki inyboho roire wese. Kia-ò iny riraõhyhymy rÿimyhŷre inatyhydŷyna kedehemynykemy.

²⁴ Uladu bedeerydŷdu wese bede ywina rare inydeereny. Kristu rehemynykõu, inyboho bede ywina rityhyntyrenyre. Tai Kristu-ò inyboho õbitimy ronykremy ityhydŷyna òraru-ki.

²⁵ Ityhydŷyna-ò iny rehemynyreu, uladu bede erydŷdu-ribi ixâwimyhŷre.

²⁶ Kristu-ki ibutumy Deuxu riore atximahâtenye ityhydŷyna-ki.

²⁷ Ibutu dori Kristu-ò taratisebenyteu, Kristu wesemy tatŷnyte.

²⁸ Kristu tÿnydŷyna-ki wiribi hitximy aõkõ boibe, judeukõdu mahâdu, iny-wana, deòdu deòdu aõkõ-wana, ijoí hâwy-wana ibutumy wiwese wesele Kristu-ki rÿike.

²⁹ Kristu-ki mabekiki, Abraõ riore riorelemy mabekre. Jurasadŷyna rareasadŷdumy atximahâtenye.

4

¹ Ijyyõ arelyykre —rareasadŷduõ deòdu wesemy raremyhÿ tii uladumy rareu, ibutu wedu rare hâre wahe.

² Urile tyby rarybere raumynykõule, tii tatibiedŷdu rybe rityhynymyhŷre.

³ Kia wese iny rare. Uladu wesemy bede aõmydŷñana rityhynymyhŷre juhuu.

⁴⁻⁵ Iribi tahe bededŷñana he rehemynyra. Deuxu tahe Tariore diteõnyde ijadõma ririoredŷnykremy. Bede ywina tyhynakremy reare. Tii nade bede ywina tyhydŷdu mahâdu tarasamy kia tyhyna-ribi ritakemy tariore wesemy ritibienykemy.

⁶ Deuxu Riore wesemy iny ihŷreki iny-ki ratximyhŷreki, Tatyytybytyhy inywo-ò risŷnyre. Tai inywo-ribi rarybemyhŷre: —Waha, Waha.

⁷ Wiji tahe deòdu wese aõkõ atxiteri, Deuxu rioretyhy wese atxiteri. Tule Deuxu rareasadŷduõle tate.

⁸ Juhuu Deuxu teeryõtenyte. Kaiboho deuxu witxira wese tetyhynytentye —deuxu inatyhy aõkõ tetyhynytentye.

9 Ka tahe Deuxu teerymy ahātenyte tetyhynymahāte. Deuxu anaerynomyh̄denye. Ixyby bede aōmyd̄yñnana-ò òosedyñõmy, arawiōhenyōreki. Deòdumy aōkō ixyby r̄yimy boibeke.

10 Txu yrubudýyõmy, ahādu yrubudýyõmy, beòra yrubudýyõmy.

11 Inatyhymy ada aōkōre aōbo waaōmysyñdýyña adeereny reōnonyra?

12 Wawesehyymy boibeke. Jiar̄y dori tatemahā wese raremahā, waseriōreboho. Kaiboho wadee aōbina tewinyõmahātenyte.

13 Kia teeryte. Jiar̄y juhuu adeereny Deuxu rybemy rarybereu, jiar̄y iu wabinawāhāu.

14 Wabinan heka isirare adeereny, ihāre tahe waderaōre tahe wadi arukirenrya, iwese ūju Deuxu-ribi jiar̄y anade wese kaiboho tiwamentyte, iwese taheka Jesuisi Kristule jiar̄y rare wese wadi tewisñyntenye.

15 Titxibo rare eysanareny juhuu adi toite wahe. Kaiboho aruereny wii tesñnymy toitemyh̄ kaiboho wakyrenyreki.

16 Jiar̄y aōbohe aoludumy relera, inatyhy rybe adeereny rarybereki? Aōkōhyre.

17 Hābuō arāitxenanyh̄renyre. Aluu wese heka ratxirerimy ih̄yre. Aolònamy dori rarunyri. Tiiboho wabiowana-ribi atarasamy adi ih̄renyre.

18 Aōwihiķy erysmy marurunyke. Tii tahe awire, awanale watxireriki aōkō.

19 Wariōre wese, adeereny aōhōk̄ymy ratyñyre, hāwy reamyh̄re mytxitxi wese jiar̄y rare adeereny Kristu awo-ki rexilamadýyñhykemy.

20 Awanareny ararekemy watxireri. Tai tahe warybe witxira-di kia anarybekemy watxireri. Aōhebo adeereny heka arasñyre arawiōhenanykemy watxiwāhāre. Timybo reerykōre dori.

21 Inyō bede ywina tyhydýyđumy ratxikeki, wadee manarybeke kiamy: aōmybo bede ywina raryberamy teeryteri?

22 Kia Tyrritudýyña-ki roire Abraō riōre inatxire. Juhuu ludu teòdu-ribi, Haari-ribi, reare tabireludu-ribi. Ijō, Sara-ribi, ihāwytyhy-ribi rearra, deòdu-ribi aōkō.

23 Deòdu riōre ibutu dee wese nadē. Abraō hāwy riōre aōkōre Deuxu rybewahisidýyña xiery reare.

24 Kia ijyy-di rawesenanyreri. Inatxi hāwy inatxi jurasadýyña wese heka rare.

25 Ijō Haari inire, deòduni. Iriōre deòdumy rarekemy reare. Sinai Hāwālò wese tii rare. Kowa tyre-ki bede ywina inydee riwahinyre. Jerusalē wesemy roimyh̄re kia mahādu deòdumy dori r̄yira, tariōre-wana.

26 Jerusalē tyhydýyña mahādu, biu ludu tahe deòdu wese aōkō rare, ixinamy inyboho roire. Abraō hāwytyhy riōre wese inyboho roire.

27 Tyrritudýyña-ki roire: —Hāwy ariōreō beysakre. Birajuakre ariōrekōhārele beysamy ariōredikire heka. Hāwy risina riōre sōwetyhyre, hāwy ihābu-di ratyre.

28 Waseriōreboho, kaiboho rybe ywisidýyña riōre wesemy ahātenyte, Ijai wesemy.

29 Iwese ibutu ludu wesemy reareō aōbina riwidýyñanymyh̄re. Deuxu Tytybytyhymy reareō. Wiji, tahe kia weselemyh̄re.

30 Tyrritudýyña-ki roire: —Biteōnyke deòdu tariōre-wana. Rareasadýydu ibutumy rimykre. Hāwy deòdu aō aōkō rimykre tariōre-wana.

31 Waseriōreboho, deòdu riōre wese aōkō inyboho roire. Hāwytyhy riōre tahe iny roire.

5

¹ Kristu inyboho ritare ixinamy inyweduõduõlemy roirekemy. Kawese rokoirekemy. Deòdu wese ixby rukunyrenyõkre.

² Jiarŷ, Paulo, adeereny rarybereri: inyõ notykyresyna-ò ròòsekeki, Kristu riwiõhenanyõhyymyhŷre.

³ Ixityre ararybeke. Inyõ rinotykyresynanykeki, bede ywina ibutumy tii riyrubunyhykye.

⁴ Inyõ bede ywina rexiobitinymy ratxiukeki, Kristu-ribi rexihitx-idyñnymyhŷre, ruxetõena tyhyna-ribi rexitare.

⁵ Deuxu riwaõbitinyrenyre Tatyytybytyhy òraru-ki kia retyhynyrenyre. Kia reraõrenyre.

⁶ Jesuisi Kristu-ò notyky resyna aõ aõkõ rare. Notyky resynakõ tule aõ aõkõ rare. Inatyhynamy luunamy aõ rare.

⁷ Juhuu awimy tuu tatynnymahâte, inatyhyna-ki ijera wihekýmy teamyhŷte, moõ inatyhyna-ribi anaixâwididyñnyde.

⁸ Deuxu aõkõ atarasadu juhuu ixâwididyñnyde.

⁹ Inyõ paõ riwinykeu, ibutenode ritxiwikeki ibutumy ratarinyke. Inyõ ibinamy urihimyò arabedeerynykeki sôwemy ribinadyñnyke.

¹⁰ Jiarŷ Wanyrŷ retyhynyre, kaiboho wawesemy mohõtinbybenykemy adiren watxireri.

¹¹ Waseriõreboho jiarŷ waõludu dire. Kia tahe riteòsinyre notyky resynamy rarybeõre ijõ wamy raryberehâre. Kia ararybekeki sôwemy wahemy kanakre. Itxeò tñyndyñna rybe rityhynykemy.

¹² Kowa mahâdu ôte rexihukemy idi watxireri. Adeereny aõbina diwinymyhŷnyde.

¹³ Kaiboho Deuxu arateõnyrenyre, urile òraruõmy boibeke kaiboho bede ywina-ribi ixinamy boibeke. Wii biwiõhenanymyhŷbenyke, wiluurenkyemy.

¹⁴ Bede ywina ibutumy rexibutunyre rybe-ki kia tahe rare: –Inyluuke ixiluure wese.

¹⁵ Wiwana bõrenybenykeki, kaiboho widi buruakeki, bexihârubeny ibutumy wii mahubenyheny.

¹⁶ Tai jiarŷ rarybere, Deuxu Tyytybytyhy deewimy boibekemy deõbiredyñna iwidyñõmy boibeke.

¹⁷ Deõbiredyñna dori Deuxu Tyytybytyhy òluduna-ki ramyhŷre. Wimy òludurenyre. Tai aõbo adeereny awire iwidyñ adeereny isirare.

¹⁸ Tahe, Deuxu Tyytybytyhy arateòsinyrenykeki, bede ywina ywidyñna aõkõ bityhynyke.

¹⁹ Deõbiredyñna aõna aõnamy dýñnana-ki kia roire: aderanadino, aõbinade, raykyõmy, òta òta,

²⁰ suritxoomy àladyñna, òwòruna wii, òlududyñna, aõbinaluu, ihäru, kyara, wobiredyñna, wiribihitxina,

²¹ ibutu aõmydýñna ixixiburedyñ, axaxaluu, rýsýnaluu byrehékÿ, tule ijõ aõna aõnà sôwemy kawesere. Inyõ kia aõna aõnawidyñ rierykeki, Deuxu òlona rareasadýñdu aõkõ roikre. Tuu rarybere juhuule.

²² Ka heka Deuxu Tyytybytyhy aõmydýñnanamy rybena roire: iwahidyñna kia rýire, tii dori inywomu rýira. Wiluuna, deysana, ywina, ruxetõena, wina, òbitidyñna,

²³ ibutu-ò awina, ixidee inytyhyna, ixiyrydýñna, tai bede ywina ihoõhyre kia-ò.

24 Kristu hõrõ mahãdu kia itxeò-ki ritidirenre: deòbiredõýna, aõmydõýnana bina-ribi, deòsana aõmydõýnana-ribi

25 Inyboho Deuxu Tyytybythy-di rokoirekeki Deuxu Tyytybythyry-ki rakariarenykre

26 Ixi deàlanararòsò luukemy aõkõ rakaiximyhõrenye. Tai tahe ixixiburedõýna-di aõkõ, rakaixirenyke. Wiòbiredõýna-di rakaixirenyõke.

6

1 Waseriòreboho. Inyõ òraruna-txi resekeki, kaiboho ywina-di biòbitinybenyke. Bexihärumahãbenyke kia òraruna-txi ixeõmy boibekõkemy. Kaiboho dori, Deuxu mahãdu toite wahe.

2 Wiitxykywydywesemy wii biwiòhenanybenyke ibutu aõmydõýnana-ki. Iwesekeki, Kristu bede ywina tetyhynymahãtenyte.

3 Inyõ ixidee aõlemy röhõtinykeki, tahe tii aõhyy aõkõ rare, tii rexiixtxenannyahyhõre.

4 Ixinamy iny sohoji sohoji taaõmydõýna-ò retehemyhõke, aõhebo rotõýnomyhõremy wahe. Idi tahe ixi aõmydõýnale-di kedexityhynymyhykõre, tabireludu aõmydõýna-di aõkõ.

5 Iny sohoji sohoji dori taitxyky riwymyhõke.

6 Inyõ Deuxurybe erydõýna ijõdikewana tabedeerydõýna mahãdu-ò ibutumy erysyna wiwihihõyle-di rirareamahãake. Tule bedeery mahãdu heka tohõjõna mahãdu-ò aõna aõna wihihõri whiahinymyhyre.

7 Ixiitxenadõýõmy. Inyõ heka Deuxu itxenadõýõmy alòbòròna-ò iny ribòrònykeki, tiile tahe raumynyhyymyhyre.

8 Inyõ òraruna ribòrònykeki, rubule taumy-ki ritake. Inyõ Deuxu Tyytybythydeewimy tuu rotõýnykeki umytuedeõna ritake.

9 Aõwihihõ widõýhyymy boibeke. Kia-ki elemy ruburenõmy. Aõwihihõ widõýhyhõ boibekeki, adeereny aõwihihõ wahidõýna wese kanake.

10 Ibutumy inydeereny aõwihihõ widõý-ki inyboho abededõýnanawikeki ibutumy iny rikiwiòhenanyrenymy, rÿkÿirenyke, ityhydõýdu mahãduõ bexiy-winyhyy ahãbenykemy iwiòhedõý-ò.

11 Tuhe, jiarõle ariritinykre, Paulo wahe. Betehebeny inihe ritidõýna nihikõ reritinyra wadebò-di.

12 Inyõ ayreny-ki wohyna ixidee rimykemy ratxireri, kia adeereny õtyky resynamy adi ratxirerihyymyhyre. Kristu itxeòmy tiiboho ritõnynyrenykeu aõhõkõmy rotõýnyõmykemy röhõtinymyhyre.

13 Notyky resyna mahãdu bede ywina rityhynõõre. Tiile rexityhynymyhyre. Kaiboho irybe-ò boholakemy atxiteri.

14 Jiarõ arexiowowydynanyõhyymahãkre, Wanryõ Jesuisi Kristu itxeò-di areysakre, biu-ò hena òraru-ki wahe. Bede aõmydõýnana waki rÿimyhõre, itxeò-ki retamadõýnyra waribi ixãwira.

15 Notyky resynadõý aõ aõkõ rare. Notyky resynadõýkõ tule aõ aõkõ rare. Urile biu-ò hena-di boibekele tahe aõ rare.

16 Kia bede ywina bityhynymybenyky boibekeki, Deuxu-ribi ywina, rux-etõena, adeereny kanakemy idi watxireri. Tule Deuxu mahãdu ibutu-ò, judeu mahãdu wese dori ratxireri.

17 Karibi tako-ò tahe inyõ waixiradõýõmy ararekre. Beydõýna dori waumy-ki roimyhõre, Jesuisi rybe rybemy rybedu òraru-ki.

18 Waseriòreboho, Jesuisi Kristu ruxetõena akirenrykemy watxireri. Kie.

Efesu Paulo Tyrriti, Efesu Hāwā-ò

1 Paulo, Jesuisi Kristu deòdŷña jiarŷ rare. Deuxudeewimy tahe kia rare. Efesu hāwā ityhydŷdu mahādu –ó kalemy warybe rewahinyrer. Kaiboho ywimynodu mahādumy toimahāte.

2 Ruxetòena adeereny kidiatykemy Deuxu-ribi idi watxireri tule Jesuisi Kristu Inynyry-ribi.

3 Deuxu, Inynyry tybyreny, inyboho tuu reàlàmyhŷrenyre. Tii dori inydeereny wihiķ inywo ywinamy diwahinyde Jesuisi òraru-ki biukihikŷle wahe.

4 Deuxu inyyreny-ribi rihibitinxnymy ritare. Inyboho heka tuu roire. Ihetxiu heka inyho aõkōu tii rihibitinxnymy ritakremy rŷimyhŷre, inyboho wahe. Kristu-ki iny rihibitinxnymy rŷire. Iny òbitimy rŷirakemy rihibitinxyre, ywimy nodumy wahe. Kiamy heka rokoirekre Kristuko-txi luuna-di.

5 Ihetxiu tamywimy Deuxu rihibitinxnymy ritare, inyboho wahe. Iriòrereny wesemy rokoirekemy.

6 Kiamy heka Deuxu riwinyre àlāna, wohyna-wana tamy rikiwahinyrenykemy tii dori inyluurekí wahe. Kristu hâlubu òrarukile biu-ò henareny iny nadé. Iny òrarurenry riòwynyre taruxetòena wihiķ òraru-ki.

7-10 Ruxetòena sôwemy inydeereny diwahinyde tii dori ibutumy aõna aõna erydu rare. Deuxu dee wina rybe wòte wese rare. Tahe inydeereny kiditŷnnykemy idi ratxireri. Tamywimy tahe inydeereny riteòsinyre. Iwese tii rôhötinyre wese. Bededŷñana rexihukreu. Kristu-ki ibutumy aõna aõna biu-ki bede-ki rŷikremy ihŷre. Kiamy tahe Deuxu rôhötinyre.

11-12 Kristu òraru-ki Deuxu juhuu iny mahāduy-ribi inyboho rihibitinxnymyre. Tii diwahinyde inydeerenyuriõnjura jurana. Tii dori ixideewilemy ibutumy aõhebo rotŷñymyhyre Deuxu kia hitxidŷña mahādu ixidle wowydyna mahāduõ rŷirakemy rŷimyhŷre. Inyboho juhuu rityhyryrenytre Kristu-ò.

13 Kaiboho kiaõ toimahāte. Juhuu rybe inatyhy-ò taholateyenye, tety-hynymyhytenyte tarasa Rybewihikŷ-ò wahe. Tai tahe Deuxu Tyytybytyhy-di ratidŷña wesemy iny dee ritidimyhyre. Deuxu Tyytybytyhy dori tii kidiwahinykemy rarybere, ihetxiu wahe.

14 Uriõno jura jurana Deuxu Tyytybytyhy rare inydeereny. Deuxu tahõrõ mahādu ritakreu, tuu reàlarenykre tuu, inyboho dori kia mahāduõ roire.

15 Tahe jiarŷ, Paulo, tule umy raholamahâre Jesuisi Kristu atyhydŷña-ò, tule aluuna ityhydŷdu-ò. Tai tahe Deuxu-ò àlāna-di araix-itòedŷñyrenymahâre. Wanohõti aribirenry rosaõhyymyhyre.

16-17 Deuxu tahe Jesuisi Kristu biu loosôna tyby rare. Tii araykyreny-ò be-deeryna kidiwahinykemy watxireri, awolyraña kidiwahinykemy watxireri.

18 Tai tahe araykyrawoni ritŷñnykemy watxireri. Tai kaiboho bierybenykre Deuxu iryyna. Tule ityhyna biu loosôna-di bierybenykemy watxireri.

19 Deuxu taruruna sôwemy diwahinymyhyde ityhydŷdu mahādu-ò. Iru-runna tahe aõni rare inydeerenyuriõno jura jurana. Kia tule bierybenykemy watxireri.

20-21 Kia irurumy inyboho tuu robirenryre, Kristu rubu-ribi rexiiixanyre, taruruna weribi ronykemy disŷnydeu, biukihikŷle wahe. Kristu tahe ibutu

ruruna witxira witxira ratyre rare, ibutu wedu ratyre, ibutu dinodu ratyre, ibutu deòdýýdu ratyre. Ibutuni ratyre tii rare. Wijinani ratyre, tule kanakremy ihýreni ratyre rare.

²² Deuxu tahe ibutu aõna aõna witxira witxira Kristuwarawo-ò ritidire tai tii ibutuwedukremy. Tii ibuturati wesemy rare. Kia tii ihýre dohodýýdu mahãdu-ò, iwedu wahe.

²³ Dohodýýdu mahãdu tahe Kristumy wese rare. Kristu dori ibutu aõna aõna ritýxiny myhýre.

2

¹ Juhuu kaiboho rubumy tâimahâte òraruña òraru-ki.

² Juhuu kaiboho bedeaõmydýýnana bede-ki toitemahâ juhuu Satanasi deòdýýna tetyhynymy toitemahâ. Tii bedeyhy ruruna dinodu rare. Ityhy-dýýduködu mahãdu wiji dori rityhynymy rýira, itxiõdýýdu mahãdu wahe.

³ Ityhydýýduködu mahãduy-ki juhuu tule inyboho roiremahâ –ibutumy ixideerenywimy inyboho riwinyrenyre; inyraykyreny wydyna-deewimy tule inyboho riwinyrenyre. Ehehewidýýdu inyboho roiremyhý, tuu ratybi-enymy rarehyy dori tuu rare. Iwese ijõ roiremyhý wese.

⁴ Deuxu tahe sôwetyhymy ruxetõena diwahinymy hýde, inyluureneryreki.

⁵⁻⁶ Deuxu inyboho rurudýýnyre Kristu-wana rubu-ribi riixixanyrenyre. Kristusý-ki biu-ki tii inyboho risýnyre tai rokonyrenykemy. Iruxetõena òraru kile abiu-ò henareny dire.

⁷ Iruxetõena kiditeõsinykre bededýýnana robehemy roireki wahe. Iwese sôwehyymy iruxetõena diwahinyde wesemy.

⁸ Tarasana Deuxu ruxetõenaribile nade aityhydýýnarený òraru-ki tuu rare. Iny-ribi aõkõ nade. Deuxu wahidýýna rare.

⁹ Iny-ribi rarybekre inyõ ixityhydýýmy tahe aõkõre Deuxu ruxetõenakile tuu rare.

¹⁰ Tii tahe ibutumy iny riwinyrenyre. Òbiti aõmydýýnana widýýdukemy iny riwinyre Jesuisi Kristu òraru-ki. Deuxule juhuu röhötinyre òbiti widýýdumy aõbo rokoirekemy.

¹¹ Tahe kaiboho uritere nohõti losaõmy kaiboho judeuködu mahãdu toite juhuu mahâ. Kiamy judeu mahãdu arâniñimy hýrenyre, notykyresyködu mahãdu wahe. Tii dori notyky resydu mahãdu roire, iyresynadireki wahe.

¹² Juhuu tahe aruta wesele toite Kristu-ki aõkõ. Judeu mahãdu-ribi ri-hitxiny myimy hýde. Deuxu rybe ywisidýýna ludu aõkõ toite. Ararõsõna renyöhyyre. Adeuxurenyöhyyre bede bedemy.

¹³ Juhu irehemy Deuxu-ribi toite mahâ. Tahe wiji Jesuisi Kristu hâlubu òraru-ki araõhôdýýnymy toite.

¹⁴ Jesuisi Kristu tahe iny ywidýýna rare. Kyarana tahe òtity wese itya-ki rýimy hýre judeu mahãdu aribi kia rihitxinyre. Tahe kia òtity ritxiwire tahe sohoji mahãdumely riwinyre.

¹⁵ Tahe Kristu rurureu tahe ixâwire kia bede ywina. Tahe inatxi wimy òludu mahãdu sohoji iny týmyrahylemy riwinyre. Tahe ywina röhönyre wiwana ributunyra tahe Deuxu taluuna tamy riwahinyra.

¹⁶ Jesuisi taitxeò-ki rurureki, ywina rierryrenyre. Tahe kyarana-ribi ri-ixâwidýýnyre.

¹⁷ Jesuisi tahe ywinamy rarybere iòhò ludu kaiboho wahe tule irehe ludu, judeuködu mahãdu wahe.

¹⁸ Tahe kaiboho jiarŷboho-wana sohoji Deuxu Tyytybythyhy òrarukile Deuxu-ò rekexitðenyrenye.

¹⁹ Kawese tahe kaiboho ityhydŷŷdu mahâdu-ò talote. Iny-ribi lahitxi aõkõ toite, Deuxusŷ mahâduõle heka toite.

²⁰ Deuxu rybedu, tadeòdu-wana hetoõ wesemy kaiboho boibekre. Jesuisi Kristule iko ludu mana wese rare.

²¹ Jesuisi Kristu òraru-ki wiwesehyyle heto awimy rŷire. Tai Inynyrŷ hetotyhy relemy rexihumyhŷre.

²² Kaiboho tule matybienybenykre Deuxu Tyytybythyhy hetoõ wese wahe.

3

¹ Tai jiarŷ, Paulo, rotena-ki nodu wesemy rare Jesuisi Kristu òraru-ki. Judeukõdu mahâdu dee kiamy heka watxiwâhâre, adeereny wahe.

² Deuxu ruxetõena wadee riwahinyre. Kaiboho aõbo tuu taholatenyõmahâte.

³ Deuxu dori tawõtena diteõsinhyde wadee.

⁴⁻⁵ Jiarŷ kiamy juhuu reritinyriõrere katyyritikile wahe. Idi mariabenkyeu bierybenykemy idi watxireri, timybo Kristu wõtena rybe reeryremy wahe. Kristu wõtena tahe ihetxiu ibutu inyõ riteõsinyõhyre. Wiji tahe riteõsimymy ihŷre Deuxu Tyytybythyhye tahe deòdu-ò, rybedu-ò ritŷnynymy ihŷre.

⁶⁻⁷ Kiamy heka rare: kaiboho, judeukõdu mahâdu, wii ributunyre inyboho-wana judeu mahâdu wahe. Uriõnowi jurawi juramy idi rokoirekre, sohoji mahâdulemy wahe. Kristu Rybewihikŷ òraru-ki ityhydŷŷdu mahâdu-ò riõronyrenye. Kia rybe-di rybedumy diwateõnyde, ruxetõena wahidŷynaõ wadee nadé Deuxu ruruna sõwe-ribi. Ityhydŷŷdu mahâduy-ribi jiarŷ aõ aõkõmy watxiwâhâre retyhynytyhymy aõkõ watxiwâhâre.

⁸ Ihârele Rybewihikŷ rybedumy ararekre Kristu aõmydŷŷnana heka iny raykywydyna ratyre awimy ihŷre. Kiamy judeukõdu mahâdu-ò arelyykemy riwahitxinyre.

⁹ Ibutu inyõ rybe wõtena aritynynkemy watxiwâhâre juhuu Deuxu Jesusi-wana ibutumy aõna aõna riwinyre kiau rybewõtena riwõmy roimyhŷre Deuxu-ki.

¹⁰ Wijina tahe riteõsimykemy ihŷre dohodŷyna-ki. Tai tahe ibutumy biu-ribi rurunadu, bedeerydŷŷdu rierykemy timykibo Deuxu bede erysyna-di raremyhŷ ibutumy aõna aõna erysyna-di.

¹¹ Iwese Deuxu ibutumy aõhebo rotŷnykemy ratximyhŷre wese iny rierykre, Inynyrŷ Jesuisi Kristu òraru-kile wahe.

¹² Tai tahe iny rexideõsimymyhŷre brebuõlemey Deuxu ixitõenadŷŷna-di Kristu dori inyboho rityhynytyhŷre.

¹³ Tai kaiboho ixijodŷŷrenyõmy ahâke, jiarŷ aõhõkŷmy ratŷnyreki kia dori awowydyna rare, waaõhõkŷmy dŷŷnana wahe.

¹⁴ Tai tahe umyreny Deuxu-ò rexitðenyre Inynyrŷ Jesuisi Kristu tyhy-ò wahe. Ibutu sŷ mahâdu tyby Deuxu rare.

¹⁵ Ruruna adeereny kidiwahinykemy idi watxireri, tawowydyna sõwe-ribi wahe.

¹⁶ Deuxu Tyytybythyhy rurutyhy araykywo-ò kidiwahinykemy watxireri.

¹⁷ Tai Kristu aworen-ki kanasŷnymyõkemy rahõtinymahâre atyhyna direkri kaiboho heka wiluutyhymy boibekemy watxireri.

¹⁸ Tai ibutu ityhydŷŷdu mahâdu-wana Kristu luuna bierybenyke. Inyõ Kristu luuna awire rieryõtyhy. Ihârele tahe bierybenyke iwese rare wesemy.

19 Tai Deuxu-di bexilÿxinykemy idi watxireri.

20 Deuxu iruruna dire. Tai iny ixitòena ratyre inydeereny kidiwahinykemy idi ihÿre. Iny irurudireki wahe.

21 Dohodÿýdu mahâdu wowydyna riwahinykemy tamy watxireri, aõu aõu wahe. Bededÿñana konana-ò wahe. Kie.

4

1 Inynyrÿ deòdu arixidu jiarÿ rare. Arexitòenykre inihe adeereny. Yrubuna-di aõhebo botÿnybenykemy adirený watxireri. Tai tahe Deuxu-deewimy boibekre.

2-3 Tii dori juhuu adeereny irydu rare òbitimy boibekemy xiwedeõmy boibeke, ele eleõmy; wii biwiòhenanymy; luuna-di marurunymy boibeke. Ixi wesehyylemy boibekemy. Tai tahe Deuxu Tyytybytyhy aratorabutenyrenykre ywimy nodu dori kia diwiòhenanymyhyde.

4 Sohoji mahâdule rare, sohoji Deuxu Tyytybythydile. Umy sohoji wese, ittytyby sohojilemy wese rare. Kaiboho tule ararõsonarený sohojile rare, kaiboho ityhydÿdumy terònetyeki wahe.

5 Inynyrÿ sohojile rare inytyhynarený sohojile rare. Tule iny ratisebena sohojile rare.

6 Deuxu tule sohojilere, ibutu tybymy rare ibutu ratyre rare. Ibutuy-ki tii rare. Tule ibutu rawo-ki ratxireri. Ibutumy aõhebo rotÿnykemy iny-di riwisñyneri tawowina-di.

7 Kristu tahe iny sôwemy rareki sohoji ruxetòena sôwemy sohoji-ò riwahinyre.

8 Kiamy heka ritina-ki roire: —Iu Jesuisi raòwònyreu biu-ò ròtena ludu mahâdu ridyre idi wahidÿýna inydeereny diwahinyde.

9 Betehebenyke rybeweereõ-ò raòwònyremy. Aõmybohe kia rarybereri. Tahe juhuu dori surawo-txi robehere kiakekile tahe idi raòwònyke.

10 Kia robeherele taheka raòwònyre biuratyremy ibutu aõna aõna-di rexilÿxinykemy.

11 Iny-ò deòdÿýna mahâdumy rarekemy diwahinyde aõwihiķwidÿý wahidÿýna wahe. Ijò-ò Deuxu rybedumy mahâdu rarekemy diwahinyde. Ijò-ò Rybewihiķmy rybedu mahâdumy rarekemy diwahinyde. Ijò ityhydÿýdu mahâdu yrubudÿýdu mahâdumy rarekemy. Ijò bedeerydÿýdumy mahâdu rarekemy.

12 Ibutumy kia mahâdu ityhydÿýdu riwiòhenanykemy idi ratxireri. Tai ityhydÿýdu iaõmysdÿýna riwinykre. Kristu umy wesemy ritibiedÿýnykemy. Ibutu dee diwahinyde.

13 Ikonanau tahe ibutumy wiwese wesemy rôkôhõtinyrenyke, iny tyhynarený wahe. Deuxu Riore rikiertyhyrenykemy, iny òbitimy rokoireke, Kristu òbiti wesemy rokoireke.

14 Tohouã wesemy aõkõ rokoireke inytyhynarený-ki. Uritere witxiradÿýrenyõmy ibutu bedeeryna witxira witxira-di. Iwese yhy tiò tiò aõ riwymyhyre wese kia bedeerydÿýdu rare. Iwitxira tyhydÿýna-ò kia ityhydÿýdu mahâdu ridykemy ratximyhyre. Ijò inatyhy rybe weselemy rarybere. Tahe aõkõre. Kia-ò ijomarenyõmy.

15 Tahe luuna-di inatyhy myrybebenyke. Kristu aõmydÿýnana-di bexilÿxinybenykemy idi maumynybenyke. Tii dori iny wedureny rare.

¹⁶ Ityhydýýdu mahádu heka Kristu umy wese rare. Ityhydýýdu sohoji sohoji wijura jura weselemy rýira. Kristu ibutumy riwióhenanymyhýre iwese umy hona umy wese. Umyjura kia ibutumy iaõmysýdýý dire. Wiweselemy tahe raaõmysýdýýnykeki tai tahe umy awimy rariamyhýke. Ijõ widerakeki tahe, Kristu umy raumynõtyhy.

¹⁷ Katahe Inynyryñimy adeereny kiamy rarybemyhŷre. Ityhydýýdukõdu mahâdu wesemny aôkô boibenybeke.

¹⁸ Iraykyreny bedeluru-ki ihýrenyre. Ieheherenyre, rieryörenyre. Tai tahe Deuxu biu-ò hena umytuedeöna rieryörenyre.

¹⁹ Ixăruna ihoõhyre. Urile ibutumy òraruna-txi rexiwahinyrenyre.

²⁰ Kia Jesuisimy aõkõ teerytenyte inyribireny wahe.

21-22 Jesuisi inatyhyna teertyentyeki, ibutumy aõbina bina ixi-ribi bi-hitxinyke.

²³ Ibutumy awo arayky-wana bexit̄myranyke.

²⁴ Deuxu umy t̄myra wesena-di bexityhynybenyke. Kia heka òbiti rare; inatyhy rare.

²⁵ Tai tahe ruirenym̄ wahe. Inatyhymy iny witxira-ò marybemah̄beny. Wiwese hyylemy widi rakatximyh̄renye.

²⁶ Makyarananymahā-wana tahe u

iròtedŷŷomy awobinana-di
27 Tule Satanasi deradŷŷna-ò nokōmy.

²⁸ Inyō juhuu wasidureki, ixityre tii wasiōmy. Tii wiji raaōmysyđyýkre aōna ñona wiwihiyký tebò-di riwinykemy wahe. Tai tahe iaõdikre iny aõkõmy rÿira wiõhenanye.

²⁹ Kai uritere rybebinaō ary-ribi iòlòdýõmy Rybewiwihikýlem marybemahã. Kia rybe-di ijohodu riwiòhenany myhýrele kynyhetuukre.

³⁰ Bibedeötidýömy Deuxu Tyytybytyhy. Tii dori arayrubunymyhyre tarasanatxu-ò.

³¹ Obina rybemy widi nokömy, wimy ujömoömy, adebure ijà ijäömy, aöbinamy inymy ijyyömy, rybebina-di iny ihetedÿömy.

5

¹ Deuxu inytybytyhyreny rare. Tai tahe iwese uladu tyby wesemy rotÿñymyhÿre wese, kaiboho Deuxu wesemy matximahäbenyke Deuxu riore luunadu wesemy matximahäbenyke. Wiluurenyke, Kristu dori aluurenre.

² Tule rexiwahinyre xiwe wesemy iny ritarenykemy. Tai tahe Deuxū dee kia lñyrena wiwihiķy wese rare.

³ Tahe òta òtarenyõmy. Ibutumy aõna aõna bina bina widÿýrenyõmy. Kai-boho dori ityhydÿýdu mahädu toite.

⁴ Rybebinamy uritertere rybeöömy. Ixideösödÿöömy. Kia widÿyna tahe ibinare. Tahe aöwihikÿö biwinyke, Deuxu deàlànamy.

⁵ Òta òtadu tahe Deuxu òlòna wahidýyna ritaôtyhy, iny binaõ aôkô, inywobire aôkô. Kia Deuxu tyhy biukôdu mahâdu rare. Bierybenyke kia.

⁶ Itxenadŷy rybe-ò ijohonarenyõmy. Ityhydŷydukõdu mahãdu Deuxu rybe riywinyõmyhŷre. Tai tahe Deuxu reburemyhŷre tamyreny.

⁷ Tiiboho-wana ratxiõhyymyhyrenyre iaõmydõyñana binareki.

8 Hÿñau kaiboho bedeluru-ki toitemahã. Tahe wiji Inynyrÿ loosòna-ki toite. Loosònadÿðu riòre weselemy boibeke.

9 Aõbo loosòna-ribi nadé tahe awire, òbitire, inatyhyre.

10 Tai aõbo Inynyrÿdeewi kia riteòsinyre.

11-12 Iwese bedelurubina widÿðu aõhebo rotÿñyre wese uritere iwidÿñrenyðmy tahe teòsaremy tamy marybebenyke. Aõbo tiiboho wasimy aõhebo rotÿñnymyhÿre ixÿruna adee rare tuu maryhemahäkeki.

13 Ibutumy aõna aõna loosòna ritÿnynyre. Tai tahe iny aõmydÿñana loosòna ritÿnynykeki, iny rierykre itÿnydÿña dori loosòna rare.

14 Tyrritiõ kia wesemy rÿire: —Inyõ rôrõmy rÿikeki, rexixake rubuy-ribi rÿike. Kristu tahe araloosònanykre.

15 Aõhebo botÿñnybenykeò bexijebenyke. Itxÿte widÿðu mahãdu wesemy aõkõ ahabenyke, bedeerydu mahãdu wesemy ahãbenyke.

16 Iõnodÿñomy abededÿñana. Wiji txu bededÿñana tahe ibinatyhymy rare.

17 Tai tahe itxÿteõmy ahãke. Bierybenyke aõbo Deuxu dee wire.

18 VII mona-di axaxa rubudÿña wesemy aõkõ matxibenyke. Kia tahe aõnityhyre, tumodu wahe. Tahe Deuxu Tyytybytyhy heka atykymy ralòmy boibeke.

19 Mawinymy bexirybenyke awo-ki. Bexirybenybenyke Inynyrÿ-ò awi-ribi bitxienny my mawiunyke. Rybewiumy marybeke.

20 Deuxu inytybyreny-ò ibutumy beàlàmahãbenyke Jesuisi Kristu Inynyrÿni òraru-ki tahe bexitðenye.

21 Kaiboho ibutumy widee bexiywinyhymy ahãbenykre.

22-24 Iwese dohodÿña mahãdu Kristu rybe rityhynymyhÿre wese, hãwy y tahãbu rybe riywinyke, ibutu aõmydÿñana-ki wahe. Hãbu dori tahãwy y dinodu wese rare.

25 Ibutumy hãbu tahãwy luukemy. Kristu dori dohodÿña mahãdu luureki ture. Tam y tii rexiwahinyre rurukemy.

26 Tai tahe kia òbitidÿñamy rurure. Iwese bee aõ rasuhòmyhÿre wese, tarybe risuhòmyhÿre.

27 Iòraru-ki tahe Jesuisi dohodÿña mahãdu wiwihiikÿ ixidee rimykre. Òbiti mahãdulemy rarekre, aõbina binaõ heka tai rÿiõhyymyhÿre. Awi mahãdu widÿðumy rarekre.

28 Kiamy heka hãbu tahãwy-di rÿirake. Iwese hãbu taumy luure wese tahãwy luumy rÿirake. Iny tahãwy luukeki, kia-di ixiluuke.

29 Iny taumyderamy rÿiõhyymyhÿre. Tahe aõkõre tule rexiòwenymyhÿre rexiwesenanymyhÿre. Iwese Kristu dohodÿña mahãdu riwisinanymyhÿre wese.

30 Inyboho dori Kristu mahãduõ roire.

31 Kiamy heka Ritina roire: —Tai heka hãbuõ tybyboho heto ririmyhÿre tahãwy-wana wii ributunymy roirekemy. Inatxi umy ribi sohoji umy-hymy ròhònymyhÿre.

32 Kia aõmydÿñana heka ierysysirare. Tahe Kristu tohodÿña mahãdu-wana rarybereri.

33 Ihãrele tahe hãbu tahãwy luumy rÿira iwese ixiluumy rÿira wese. Tule hãwy tahãbu rityhynyke.

6

¹ Uladu mahādu tybyboho rybe rityhynymyhŷre Innyrŷ òraru-ki. Kia tahe òbiti rare.

² Boo adi-wana bityhynybenyke. Kia tahe bede ywina rybe juhuu rare. Tule Deuxu raròsôna kia bede ywina rybe-wana rare.

³ Kia biywinybenykeki, awimy mabeke, abededyñana irehemy mabeke kabede-ki.

⁴ Uladu tyby, uladuse, ariòrereny adeburehyymy idi iwisýdýyrenyômy. Tahe aoki reòsakeki tii riòbitinykemy tamy marybebentyke. Innyrŷ deòsidýyñada tamy marybebentyke.

⁵ Deòdu mahādu kabede-ki awedurenry bityhynybenyke. Awo-ribi tyhy tamywimy biwinybenyke. Bexijem ywimy biwinyymy. Iwese Kristu dee tewinymahâte wesemy.

⁶ Aô tabiteriki aôkô biywinyke. Iwese Kristu deòdu wesemy mabeke. Deuxu dee wina awo-ribi biwinyke.

⁷ Deysana-di ibutumy òbitimy bisýdýynyke.

⁸ Ibutumy deòdu ada deòdukôdu Innyrŷ-ribi aôna aôna rimyke. Tamy aôwihihiky riwinykeki.

⁹ Tahe wedu mahādu, kaiboho eòdu mahādu-ò kia weselemy mabeke. Brebudýy rybe-di eòdurenry-ò rybeômy. Awedu dori eòdurenry wedu tule biu-ki ratximyhŷre. Tamy dori ibutumy wiwese wesele rare.

¹⁰ Ibutu-ò tahe ikonanamy ararybekre. Innyrŷ ruruna-di bexirurudýynyke. Iruru tahe aôni rare. Tahe ixidee bimyke.

¹¹ Bexityynyke aôbinanatyy-di, debôna aômydýyñana bimyke. Tai tahe Diabo rybemy nodu biòludunyke.

¹² Iny ijesunarenry dori moo iny-wana aôkô rare. Iwitxira Satanasi ruruna-di rare. Dinodu ruru-di rare, kabede luruhuky wedu-di wahe. Tyytybybina ruru-di rare, biukihikyile.

¹³ Tai tahe ibutumy Deuxu debôna aôna aôna bimyke. Idi txubina-ki biòlôdýynyke. Aijesu bitakeu tahe, òraru rŷike.

¹⁴ Inatyhyna-di awereysana birarutxynyke. Òbitina-di abreti bitòbonyke.

¹⁵ Bexiywinyke ywina Rybewihiky rybena-ò. Tii heka adikre.

¹⁶ Ityhyna tahe awyhyitxenamy ihŷre, idi eorutâ bitýtenyke. Idi tahe Satanasi heòty wyhy biturinyke.

¹⁷ Tarasana tahe arataana wese rare. Deuxu Tyytybytyhy mayrehe heka Deuxu rybe rare.

¹⁸ Deuxu Tyytybytyhy-ki ibutumy ixitòdýyhyymy atximahâbenyke. Kia-di tahe biriranmy, boibeke. Ityhydýydu mahādu ibutumy bexitòdenhyymy boibeke.

¹⁹ Tule wadee, bexitòdenybenyke. Deuxu wadee rybe kidiwahinskykemy wahe. Tai brebukôlemy Rybewihiky aritynynykre, ierysy siramy wahe.

²⁰ Jiarŷ Rybewihiky deòsidýydu rare wawomati rerotidire hârele wahe. Kristumu arelyykemy watxireri. Tii heka wawidýyñare.

²¹⁻²² Txitxiò tahe ityhydýydu serioreõ rare, walunaduõ rare. Innyrŷ rybe-di òbiti aômysýdýydu rare. Tai tahe tii adeereny reteónyre waaômydýyñana adee ritýnynykemy. Awo riteysadýyñykremy.

²³ Ywina ibutumy ityhydýydu mahādu serioreõ kanakemy watxireri. Luuna tyhyna-wana kanakemy Deuxu, inftyby-ribi, Jesuisi Kristu, Innyrŷ-ribi wahe.

24 Ruxetòena kanakemy watxireri Jesuisi inatyhymy luunadu mahădu-ò wahe. Tii Kristu rare, Inynyryrÿreny wahe.

Filiposi

Paulo Tyyriti, Filiposi Hāwā-ò

1 Paulo, Tximòtxi-wana Jesuisi Kristu deòdureny roire. Ka tyyriti tahe rewahinyrenyri Filiposi hāwā-ki ityhydýýdu mahādu-ò. Ityhydýýdu yrubudýýdu mahādu-ò tule rewahinyrenyra dohodýýna wiòhedyýna mahādu-wana.

2 Ruxetòena, ywina-wana Deuxu-ribi adeereny kanakemy watxireri tule Jesuisi Kristu Inynyrý-ribi.

3 Rexitòenre, tiu aribirenwanohōti rosaõhyymyhýre. Deuxumyreàlawaõhäre umyreny.

4-5 Wadeysamy watxiwähäre Rybe tymyra wihikey tewiòhenanymahätenyteki, juhuu, wiji tule ahätenyte.

6 Deuxu iaõmysýdýýna wihikey inyworenkyi rexidelenyre. Tahe Jesuisi Kristu bededýýnana txuu heka rexihumy kia rýikre. Kia tahe reerytyhyre.

7 Kaiboho wawana Deuxu ruxetòena luuna-wana widee inyboho riubytyñre. Ròtena-ki rarewähä, tule ròtenaribòlomy rarewähä. Tule Rybe-wihikey retýnynymy rarewähä kiamy heka rahötinymahäre, wawo-ki adirenry rahötinyhyymahäre.

8 Sowemy arawehitynnanyreri. Deuxule kia rierymyhýre. Jesuisi Kristu ruxetòena uludumy iny widi roire.

9 Kia ixitòedýýna tule Deuxu-ò rewahinyre umyreny. Aluunarenysowemy rýikemy rexitòenre. Tule arakywydynarenyiixidorudýýnymyhýke.

10 Tibo awityhymy rýira kaiboho biijebenykemy rexitòenymahäre. Tule inatyhywidýýdumy rarekremy tamy rexitòenymahäre òbitihylemy rarekemy Jesuisi Kristu bededýýnanatxu-ò.

11 Òbitidýýna bederaty wesele rare. Kaiboho oworu taraty-di rýimyhýre wese týxihikylemy òbitidýýna-di matxibenykemy rexitòenymahäre.

12 Jiarý ròtena-ki räireu, kia tahe Rybewihikýmy rybe riwiòhenanya.

13 Kowa dori ibutumy yrubudýýdu mahādu roholare, dinodu heto itxeredu mahādu wahe. Tai tahe bierybenykemy tuu rarybere.

14 Jesuisi Kristu òraru-ki tahe ròtena-ki raimy rarewähä. Ibutumy iny tahe kia rieryre, iòraru-ki. Waròtena òraru-ki tahe ityhydýýdu mahādu Inynyrý aõmydýýnadile röhötinyre, tule Deuxu rybe rarybemyhýre ruberoõhyylemy ixitoedýýna-di.

15 Ijô heka ixityhydýýmy Rybewihikýmy rarybemyhýre. Ijô tahe inatyhyrý Rybewihikýmy rarybemyhýre.

16-17 Rierymyhýre waròtena Rybewihiký òraru-ki rare. Ixityhydýýna mahādu tahe inatyhy òbiti aõkõ rare. Aõhökýmy adotýýnykemy wadi ihýre Rybewihiký-di.

18 Aõhebohe arotýýnykre? Arabedewomy aõbo ada areysakre aõbo. Areysahyyymy ararekre. Kristu rybe dori rarybemy rarehyymy iny inatyhy-nadiremy ada aõkõremy.

19 Jiarý areysatyhykre ròtenawo-ribi dori aròhonykre. Aixitòedýýna, Jesuisi Kristu Tyytybytyhyre riwawiòhenanykreki. Kia tahe reeryre.

20 Deuxu aõmydõýnana ariwiõhenanykemy watxireri waumy-di. Jiarõ arurukeki ada aõkõkeki aõbo. Jiarõ araixõruõthykemy watxireri aõhebo arotõýnykreki.

21 Kristu dee warumy ararekre. Tahe arurukeki kia tule wadée awire.

22 Tahe ararekeki Kristu dee araaõmysõdõýmy arareke iny-ò Rybewihikõmy ararybekre. Tibo awityhyre reerykõre.

23 Tahe ixityre arõhõtiwydynanykeki kiamy heka rahõtinyreri. Arakre Kris-tuõhyyle heka Kristu-ò arakele awire. Tii heka awityhyre.

24-25 Atõenarenenykile tahe warumy ararekre. Tai tahe kabede-ki ararikre aityhydõýna-di beysakemy maumynykemy. Tai tahe kaki ararekre.

26 Iu ayreny-ki aralokreu, Deuxumy beàlæbenykemy watxireri, ayreny-ki ixityre watxireriki wahe.

27 Biyrybenykemy adirenny watxireri iwese Kristu tyhydõýdu mahãdu rÿira wesekemy adirenny watxireri. Ayreny-ò arakeki aõbo ada araõkeki aõbo ijyy wihihõ-ò adoholamyhõkemy watxireri. Kaiboho wiwana wanale inatyhyna rybe-di tarybemahãtenye.

28 Uritere brebuõmy aõluu lau Rybewihikõ òludu lau wahe. Tamyreng tahe kia rubu bina bede urihixina rare. Tahe adeereny biu-ò hena rare. Kia Deuxu-ribi nade.

29 Aõ Kristu tetyhnytemy sohojile aõkõ tahe tamy aõhõkõmy tatõýnytenyte tule.

30 Inyboho dori ibutumy wiwana aõhõkõmy rotõýnykre. Jiarõ sõwemy aõhõkõmy adotõýnymahãde. Kia-ò tahe taholatenyte wamy.

2

1-3 Kaa aõbohe rÿire wiòhedõýna luuna-wana Kristu-ki, biòwana aõbo Deuxu Tamtybytyhy-ki. Kohe, kia ibutumy Jesuisi Kristu kilehekõ rÿire. Ibutumy tahe wiluumy boibeke, wiwesehyyle mohõtinybenyke, wii bitõrabutenybenyke. Tai tahe areysakre aõrarurenny-ki.

4 Iximy xiwederenyõmy. Tahe wiribi lahitzimy boibeke, aõkõmy ixi-di marãkykybenyke. Iny sohoji sohoji aõna aõnadirenryemy ixi-dí nohõtirenyõmy. Tahe hitxihitximy bòwidõýke iny sohoji sohoji iny witxira aõmydõýnana yrubudõýmy marãkywydynanye.

5 Iwese Jesuisi Kristu inywitxira aõmydõýnana-di rõhõtinitymyhõre wesele, kaiboho mohõtinybenyke.

6 Jesuisi Kristu juhuhy raremyhõ, Deuxule rarehãre. Deuxururu tahe rimyõhyre.

7 Tahe iribi ritare kaò idi kodobehekemy deòdu weselemy. Tahe inyumiõ rimyre kaki inylemy rarekemy.

8 Tamy tahe ibinatyhymy nade itxeò-ki rurukemy wahe. Ibutu aõbo kaki riwinyke heka, riwinyre. Tai tahe ibutu ratyre Deuxu Jesuisi risõnyre. Ibutuni ratyre ini rare.

9-11 Kiani-ò tahe ibutumy tatiowomy resekemy rÿire, biu mahãdu, bedeludu mahãdu, suwomy rÿira mahãdu. Tahe ibutu rybe witxira witxiramy iny rarybemyhõre: –Jesuisi Kristu ibutu wedu rare. Deuxu inytybemy ibutumy realàmyhõre. Kiamy waseriore waluuuduboho. Awana watxireriki tule iwitxira bede-ki aratxikre hãrele. Deuxukihyyle atximahãbenyke. Warybe bityhnyke.

12 Aityhydõýna-di òraru-ribi bexitabenkye, bexiebenkye òraru-txi ixelau.

13 Deuxu heka adeewina riwahinymyhŷre òbiti widŷyna. Tiile riwiôhenanymyhŷre òbitina widŷyna.

14 Uritere rybe binamy rybeõmy. Adeburemy iny iijeõmy.

15-16 Tai tahe inyõ rybe binamy umy rarybeõtyhy. Òbitityhymy boibeke kaiboho dori Deuxu riõremy toite. Kristu kodobehekreu, aòrarurenky-ki areysakre. Retare dori aõmydŷñana wihikŷõ ayreny-ki.

17 Arurukewana ayreny-ki rybe wihikŷmy rybe òraru-ki, taile areysakre. Deuxu-ò dori rexiwahinyre xiwena wesemy arurukremy wahe.

18 Kaiboho tahe wadi beysahyymy boibekre ixideewimy tahe adeereny arurukremy wâhâre.

19 Aõwesele Tximòtxi ayreny-ò ariteõnykemy idi watxiwâhâre. Jesuisi Innyyrŷ dee wikeki. Tai tahe arierykre timybo kaiboho toite wahe. Tai heka areysakre.

20 Tximòtxi tahe arawiõhenanyrenykre iny witxira witxira ratyre wahe.

21 Ijõ dori ixidile rôhõtinymyhŷre Jesuisi Kristu aõmydŷñana-di aõkõ.

22 Tximòtxi tahe teerytenyte iwese riwawiõhenanyre wese Rybewihikŷmy rybe-ki. Iwese tyby iriõre riwiõhenanymyhŷre wese Tximòtxi riwawiõhenanyre.

23 Aõbo wadee rôhõnyke arierykreu, tai wylemy ayreny-ò aditeõnykremy idi watxireri.

24 Jiarŷ òsana tule wylemy Deuxu riwateõnykemy wadi ratxireri ayreny-ò.

25-26 Ijõ hâbuõ iteõdŷmy raruwâhâre ayreny-ò, Epafroditu wahe. Tii wawana noduõ rare. Kaiboho juhuu wadee teteõnytenyte wawiõhedŷdumy rarekemy. Tii heka awehityyrenymy rurumyhŷre. Tai tahe reõkesedŷñyneri kaiboho iwebinaduna-ò taholatenyte. Tai heka òkesemy riwisyñyre.

27 Inatyhy rare rurure inihe. Tahe Deuxu riruxetõnyreki riteytenyre. Jiarŷ tule Deuxu wadi raruxetõdere. Tai rabedewoõhyyre aõwitxira witxiramy ratŷñymahâreki.

28 Tahe aõwesele ariteõnykemy watxireri. Kaiboho beysabenykre kia aeraerymahârenyre. Jiarŷ tahe urihimy-ò arexielehynykre wanohõti yrena-ribi.

29 Tii kedehemynykreu, tahe bididybedenykre biwowydynybenykre. Rexiõhârunymy rare Kristu òraru-ki riwawiõhenanykremy.

30 Tahe tii inihe heka rurure iòraru-ki. Arokorenky-ki tii riwawiõhenanyre.

3

1 Ikonanamy tahe ararybekre: –Beysabenyke, Innyyrŷ deysanamy. Jiarŷ heka riwaixiranyõhyymyhŷre heka tuu rybe. Awire tahe boholabenkyeki.

2 Bexijebenyke iny ijõrõsa wesena-lau tii iixŷruterere aõbinawidŷdu mahâdu tahe tii rare. Bexijebenyke notykyresydu mahâdu lau.

3 Inyboho dori notyky resydu mahâdu òbiti rare. Deuxu Tytybythy deewimy nodu roire. Jesuisi Kristu dee winale inydeereny awire. Inyboho dori aõwihiikŷwidŷõ-ò rikityhyrenyõke.

4 Jiarŷ, Paulo ariòludunyleke aõbo ixi-wana ariwinyke. Jiarŷ ijõ hâbu ratyre waaõmydŷñana diremy arexityhynyke. Jiarŷ dori judeu mahâdu ijoi tyhy-ki tybie rare notyky resyndu ijoi tyhy rare. Debõ inataõ reurotxu-di reareu.

5 Bejami mahâduõ jiarŷ rare. Judeu mahâdu tyhy wâhâboho roire. Iriõremy jiarŷ rare. Fariseuõ jiarŷ rare.

6 Tai tahe bede ywina rybe retyhynyre. Jiarŷ heka ijaramy raeleelemy reamahâre ityhydŷ̄du mahâdu aõhõkŷmy arisŷnykre-ò.

7 Wabede ywinarený òbitimy rare sana raholamahâre, ibutumy retyhynyry rarewâhâ. Ibutumy wahe aõmydŷ̄nana reatyra Kristu luuna òraru-ki.

8 Inatyhymy Kristu wabiu-ò hedu reeryreu, ibutu aõmydŷ̄nana-ribi wanohõti rosare. Ibutumy retxiwire iõraru-ki, kia ibutumy aõ aõkõ rare, Kristu wabiu-ò hedule arimykre wabiu-ò hedukremy rare.

9 Waòbitina tahe aõ wawidŷ̄na aõkõ rare. Jesuisi retyhynyre urenana tahe tii riwaòbitinyre.

10 Kristu arierykemy idi watxiwâhâre. Rubu-ribi ixixana arierykremy, aõhõkŷmy arotŷ̄nykre iõrarakile, iwese tii rurure wesemy wahe jiarŷ heka arexiywinskyremy watxireri.

11 Tai rubu-ribi ixixana mahâdu-wana arexixakre.

12 Jiarŷ òbitityhy aõkõ rare ada ibutumy òbitina wadee riwahinyõre. Jesuisi riwamyre aõmysŷdŷ̄naõ ariwinskyremy. Tai tahe wako-ò rawâhâre araòbitinykemy watxireri. Tamy tahe araãomysŷdŷ̄nykemy watxiwâhâre.

13 Òbitityhy aõkõ jiarŷ rare. Kia sohojile tahe ariwinskyremy.

14 Tahe arehemynykremy watxireri titxibo Kristu diwateònyde. Kowa bede wihiķkile uriõno aritakre.

15 Tahe ityhydŷ̄du iumy kia-di mohõtinybenyke. Inyõ aõ rieryõkeki Deuxu tamy kia ritŷ̄nykyre.

16 Uritere biijebenyke inatyhyna bityhynybenyremy wiwese weselemy rôkõhõtinyrenyke.

17 Ityhydŷ̄du seriore, iwese rewinymy rarewâhâ wese biwinymy boibeke. Tule ijõ-ò betehebenyke wawese dori riwinymyhŷre.

18 Sõwemy dori iny òbiti aõkõ rŷira, Kristu òludumy wahe, itxeò aõmydŷ̄nana òludu wahe.

19 Kia iny tahe Deuxu rahukre. Rŷsŷnale ta ideuxure. Tiiboho tahe aõbina binaõle awirenyre. Bede aõmydŷ̄nanadile rôhõtinyre.

20 Iny bedereny tahe biu-ki roimyhŷre. Kowa-ribi reraõrenyreri iny tarasadu dehemynyna-ki. Inynyrŷ Jesuisi Kristu wahe.

21 Tii inyumiény riwitxitiranykremy. Tii taumywesele iny ritxiyenkyremy, taumy wihiķtyhy wesemy. Tii ruru dire. Tahe ibutu aõna aõna wedumy ronykre irurudireki.

4

1 Waluunadu, waseriõreboho, kaiboho wadeysana warataana wesemy toite. Ywihiyylemy boibekre, waluunaduboho.

2 Warybe rewahinyre inatxi hâwy-ò Eòdia, Sintxiki-wana. Kialemy wahe Inynyrŷ tyhydŷ̄na-di wiwesehyylemy maraykynyke.

3 Adee tule wawiõhedŷ̄du tyhy waryhe rewahinyre. Kai biwiõhenanykre hâwy Rybewihikŷ wiõhedŷ̄du mahâdu wahe. Tule Lemetxi riwawiõhenanyre ijõ-wana wahe. Ibutumy inirený heka Tyyritina rubuonanakõdu-ki rŷire.

4 Inynyrŷ-wana beysahyybenyke. Tahe ixityremy ararybekre. Beysabenkyre.

5 Ywina-di bisŷnyke ibutu iny-ò. Inynyrŷ dehemynyna dori iõhõmy ihŷre.

6 Ibutumy aõmydŷ̄nana heka biyrydŷ̄nybenyke. Ibutumy bexitõenyke Deuxu-ò, àlâna-wana bexitõenyke.

⁷ Deuxu ywina awo-ò bitidikre arayky ibutumy riyrubunyke. Deuxu ywina dori inyraykyreny rieryöthy timyre kibo awityhyre.

⁸ Ikonanau tahe ibutumy aõmybo ararybekre maraykynybenyke ibutu inatyhyna, ibutu aõeryhykÿ, ibutu òbiti, ibutu tiihyyle, ibutu iluuna, ibutu tyhyna awimy tahe roirekeki àlana-wana rÿikeki, tahe kia-di ibutumy maraykynybenyke.

⁹ Araeynanyrenyre, kaiboho teerytenyte, rarybereò tahe taholatenya. Timybo watxireri wese kaiboho wamy tâbitenya. Tai iwe semy boibeke, ibutumy wahe. Deuxu heka ywina rare. Tii umywanarenyle rarekre.

¹⁰ Jiarÿ heka reysare Wanryÿ dee. Kaiboho heka ixityre watxi õhõtireny reare. Tiu waribi õhõtireny rosaõhyre urile kaiboho wawiòhedÿýmy tarutenyte tahe isirare.

¹¹ Kaa tuu rarybereri heka aõmy raruõhyyreri.

¹² Jiarÿ dori reeryre aõbo wamy rÿira idi reysamy watxiwâhâre. Ibutumy waki rÿimyhÿre-wana tule awilemy rahõtinymahâre.

¹³ Reeryre dori awimyno tule ramamy rubu reeryre. Xiwersyna wese reeryre tule aõhõkýmydÿý reeryre rama jubreré. Kia tahe reeryre. Ibutu ariwinyke Kristu dori ruru wadee riwahinyre.

¹⁴ Tule umy areàlakemy watxireri tiwawiòhenanyteki.

¹⁵ Filiposi hâwâ dohodÿýna mahâdu, kaiboho sohojile nieruõ wadee tewahinytenyte, juhuu Macedonia hâwâ-ribi rareu wahe.

¹⁶ Tesalonia hâwâ-ò wadee nieru tewahinymahâtenyte, inatxi nonanamy taditeònonytenyte. Tahe riwamyre wadee rasiranymy idi rewyré.

¹⁷ Aõ rexitòenyreri aõkõ nierumy. Sohojile aõmydÿýnanamy aribi aritakemy watxireri. Deuxu aõmydÿýnanale aritakemy rarumahâre. Umyreny Deuxu wehityhynamy arobikemy.

¹⁸ Remyre awahidÿýna. Epafroditu aribi riwahinyre. Tai tahe sôwemy waki rÿireri. Iwese lÿnyrena sôwemy watxi reamyhyre wese awahidÿýna wadee rare. Iwese Deuxu-ò xiwenaõ awire wese wadee ihÿre.

¹⁹ Aõhere inyDeuxureny ihewoludu atyhyna loosõna adeereny kadi-wahinykre, Jesuisi Kristu òraru-ki. Aõbo adeereny rasiranyreri.

²⁰ Deuxu kidiwahinykemy adeereny watxireri. Kia tahe inyDeuxureny-ò loosõna kidiwahinykemy watxireri tiemy heka rarehyykre. Kie.

²¹ Iny sohoji sohojimy warybe-di biwehitynanykre Jesuisi Kristu òraru-ki. Kaki ityhydÿýdu mahâdu tarybe wehityyna adeereny diwahinyde.

²² Ibutumy ityhydÿýdu arãrybeweityhynanyre. Iòlò heto ityhydÿýdu mahâdu yribihyyle adeereny diwahinyde.

²³ Inyryÿ Jesuisi Kristu ruxetòena adeereny kanakemy watxireri.

Òlòsò Paulo Tyyriti, Òlòsò Hāwā-ò

1 Paulo, Jesuisi Kristu deòdu Deuxudeewimy rare kia tyyriti rewahinyre. Tule Tximòtxi inyseriòre rybe weityhyna riwahinyre, ibutumy ityhydýýdu seriòre-ò Òlòsò hāwā-ki.

2 Wiòhedyyna, ywina, Deuxu inytyby-ribi adeereny kanakemy watxireri.

3 Jesuisi Kristu-ò àlàna rewahinyhymahãre, tule Deuxu Inynyry tyby-ò. Adeereny dori rexitòenyhymahãre.

4 Kaiboho Jesuisi Kristu tetyhynamahãtenyte. Tule kowa ityhydýýdu mahâdu wiluurenyre.

5 Rybewihiký inatyhyō juhuu taholatenyte. Idi tahe araròsôna tetatenyte. Tai tahe biu-ribi kia ibutumy kanakre.

6 Iwese Rybewihiký bede bedelemy rariamyhýre wese adeereny tule dehemynyde. Rybewihiký aõwihihiký adireny riwahinyre. Iwese òwòru taraty riwahinymyhýre wese, kaiboho inywitxira-ò aõwihihikýbo tewahinytenye.

7 Epafa jiarý wiwana Deuxu deòdurenyre. Kia iribi tadoholamahâte. Tii Kristu rybemy rybedu òbiti rare.

8 Tule wadée relyyre Deuxu Tyytybytyhyòraru-ki wiluuna-di ahâtenye.

9 Kia inyboho roholarenyre, adeereny rexitòenyhyy watxiwâhärenyre. Rexitòenymyhý Deuxu dee wityhymy kaiboho bedierybedenyke. Deuxu Tyytybyerynatyhy-di boibeke, bedeerydýýna-di.

10 Deuxudeewihymy kaiboho atximahãtenyte maratynyke wesemy aõwihihikýmybo. Biubýtñymy boibeke Deuxumy bierybenytyhykre.

11 Ibutumy ruruna-di boibeke Deuxu ruruna wityhy-di texihymy tandomahâte ibutumy aõhökýmy bodotýýnykre deysana-di.

12 Deuxu inytybyreny-ò àlàna biwahinybenyke. Tii iny riywidýýnyrenyra injura juramy ritakemy. Kia jura jura ityhydýýdu mahâdu hõrõ rare Deuxu loosònawo-ki ratxiomyhýrenyreki.

13 Tii bedeluru òlóna-ribi diwatade tahe diwadyde taRiore luuna òlóna-ò.

14 Kristu heka iny ritare. Tii iny òrarunareny riòwynyre. Ibutumy òraruna riixâwidinare.

15 Jesuisi heka Deuxu lobixidýýna rare. Deuxu tahe alobixina aõkõ rare. Ibutumy widýýna-ribi tii juhuu râire.

16 Tii tahe ibutumy bededýñana widýýdure. Ibutumy biu-ki bede-ki lobixina lobixiõna-wana riwinyre. Iòlóna wedu tyhydýýna ruruna. Dinodu widýýna. Ibutumy tii riwinyre ixidee.

17 Tii ibutu aõna aõna-ribi juhuu rýire. Ibutumy aõna aõna taruru rimyreri tai.

18 Iwese umyriti umy wedu rare kia wese Jesuisi ityhydýýdu mahâdu rití rare. Tii juhuna rare. Iwedú rare. Tii rubu-ribi ixixana juhuu ludu rare ibuturatyre dori Deuxu risýnyre juhuuludumy ratxikemy.

19 Jesuisi-ki ibutu wiwihihiký rarekemy. Kia tahe Deuxu dee wire.

20 Deuxu ywina diwahinyde Jesuisi hâlubu-di itxeò-ki. Jesuisi hâlubu xiery ibutumy Deuxu riwaaxidýýnyre biu-ki bede-ki.

21 Kaiboho Deuxu ery aõkõ juhuu toite. Iòludu toite, arayky-ki aõbinahaký widýý tadexinohõtinentyte.

²² Jesuisi umy-di Deuxu arainytyhydýñyre Jesuisi rurureki. Tai Deuxu tako-ò akanatamatadýñykre taòbitidýñytekì aòraru lyrana-di, aòraru tuedena-di inyõ umy ibinamy rarybeöthy.

²³ Urile tyhydýñna-ki boibebebenyhykye araròsòna-ribi ixihitxidýñomy. Araròsòna dori Rybewihiký-ribi nodu rare. Tii-ò tahe taholatenty. Ibutumy iny biurawoludu-ò Rybewihikýlemy narybede. Iribi jiarý, Paulo, Rybe wihihikýmy rybedu ròhonyre.

²⁴ Wijile reysamy watxireri adee aõhökýmy ratýñyneriki, aõ aõhökýmy dýñnanabò Kristu-ò rauhenyre. Tai jiarý aõhökýmy arotýñykre waumy-ki hyymy. Kristu-ò rýira mahädu dee kiamy ratýñyvre, dòhòdýñna mahädu dee.

²⁵ Iribi jiarý Rybe wihihikýmy rybedu ròhonyre. Kiamy Deuxu dee wimy diwateònnyde tarybemy rybedumy.

²⁶ Tii ihetxiu rybe inatyhy ibutu lau rexiwore. Wiji tahe rexitynnyre ityhydýñdu mahädu dee.

²⁷ Kia-ò Deuxu rexitynnykemy ratxireri iwese aõwiwihihiký, taloosòna ratxireri, ibutu iny wixtira dee. Kristu inywo-ki, kia tahe iny iraròsòna rare.

²⁸ Kia Rybewihikýmy relyymahärenyre ibutumy iny-ki reerydýñnamymahäre bederysyna-di. Kia wesele ibutumy ityhydýñdu mahädu òbiti Kristu-ò ariteòsinykre.

²⁹ Kiaôle tahe rexirurudýñnyhyymahäre, Kristu rurudile waki rýimyhýre.

2

¹⁻² Warayky-ribi ijesu nihikýmy resumahäre awo umyreny rahõtieremahäre reysakemy Òlòsò hâwâ-ki. Laodisia mahädu tule wamy robiõmyhýre mahädu tule wiluutyhyrenykemy kaiboho ibutumy Deuxu bedeerysynatyhy bierybenykemy adirený watxireri. Kristu-ki tahe bede erysynatyhy-di atxiteri idi watxireri.

³ Kristuwo-ki ibutumy bedeerydýñna bede erysynatyhy ityhyna wesemy riyrubuny my rýire.

⁴ Kawese rarybera inyõ arãitxenanyõmyhýkemy rybe rayky-ribi ije-di.

⁵ Waumy awanareny ratxiõreri, watyytyby tahe awanareny ratxireri, riwadeysanyreri, aõwityhy òbiti-di riwaerynanyreri Kristu-ki aityhydýñna-di riwaerynanyre.

⁶ Iwese Jesuisi Kristu heka Inynyrýhynty tetyetynyte wese. Tai tii-wana mabehyybenyke.

⁷ Iwese oworu irarutiõ rimymyhýre wese myike. Anaerynadýñnymahäde wese maumynyke àlädýñnamy.

⁸ Bexihärubenyke, inyõ anaitxenadýñnyke lau. Tarayky-ribi ije rybe-di lahirybe-di anaitxenanykemy ihýre rybe uritere ije ije-di. Kia rybe iny aõmydýñnana-ki rýire bede tytyby aõmydýñnana-ki. Kia Kristu aõmydýñnana aõkõhyymy rýirake.

⁹ Kristu umy-ki tahe ibutumy Deuxu ixitýnydýñna rýire.

¹⁰ Tule Kristu-ki kaiboho tyhynamy toite, texihutenyte. Tii heka ibutumy hâbu rurudýñna ratyre rare, iòlòdýñna ratyre rare.

¹¹ Iwese uladunotyky riòròre wese Kristu aòraru urarina aribi diorode. Notyy resyna inatyhy aõkõ rare. Kristu iwesenalemy riwinyre.

¹² Taratisebenytenyteu, Kristu rubu wesemy tewesenatenytenye delede. Tule beribi tadòhònytenyteu irubu-ribi ixixanamy tewesenanytenyte. Deuxu tyhydýñna-di rubu-ribi texixatenyte.

13 Kaiboho aòraruna-ki tòimyhÿteu rubu wesemy notyynaresy aôkô-di toimyhÿteu, adeereny runa Deuxu diwahinyde, aòrarurený diixâwidinyde.

14 Kristu iny òraruna widÿñarený-ribi töhöti rosara. Kia tyritina-di ri-ixâwididÿnyre taitxeò-ò rareu.

15 Rurudÿýna mahâdu ruru dinodu mahâdu ruru ritara, ibutumy iitxerenarenymy ibutu-ò riteòsinyre. Kristu taitxeò-ki irururený ritara.

16 Kaiboho tahe uritere iny rybemy deôbyrenykômy roxina bemomo, ada ahâdu herinau ixenamy, ada sabado bededÿñanamy.

17 Kaiboho dori aô kanakre wesemy rare. Kristu tahe ibre tuu rare. Kia aômydÿñana aô aôkô.

18 Inyô adeereny rarybekeki: bexitxiõnyke ÿju biteàlanykemy, rasina-ki ierysy my mohôtinykemy. Tamy ijomaharenýomy urile erydÿñdumy rohôtinyra. Tii tahe Kristu rityhyynyôhyymyhÿre.

19 Inyumi wese inyboho ihÿrenyre. Kristu tahe umy ratiwesere. Umybutule-ribi ibutumy iukýna wiwana reare. Ibutumy ôhôna tusina-wana umy rabutumyhÿre. Deuxu umyna-di umy raumymyhÿre.

20-22 Kai Kristu-wana taruta-wana bede aômydÿñana-ribi, aôhererekibo wiji bede aômydÿñana-wana arumy ahâte. Aôhererekibo bede ywina witxira witxira tetyhynymy ahâte: imyny wedeydÿýomy. Tamy ade rexioomy, roxina urihixiomy. Kia wese hâbu bede ywina tetyhynymahâtenye. Kia aômydÿýdÿkeki, rexihuken.

23 Bede erydÿýna wese ratxireri. Kia dori ixideele rexityhydÿýnyre iyrubu wesemy rawesenanyreri, taumy ixidee aôhôkýmy rexisinyre. Ibutumy kia tahe riwiòhenanyôhyymyhÿre umy òraluna lau.

3

1 Kaiboho Kristu-wana texixatenyteri wana, biu ludu aômydÿñana-di mohôtinybenyke, tai Kristu Deuxu ruruna weribi rasñymy ronymyhÿreki.

2 Biu ludu aômydÿñana-di mohôtinybenyke, kabede ludu aômydÿñana-di aôkô.

3 Rubu wesemy dori ahâtenye, aumy tuedeõna runa Kristu-wana rare – Deuxu-ki riyrubunymy ratximyhÿre.

4 Kristu rehemynyre, tule tii-wana rakatxirenyke.

5 Tai ôhöti bitosanyke bede ludu aômydÿñana aki rÿire: uri uri rÿira mahâduhemy ijara, obitiõna, deôsana hemy nodu, iòbi retÿnyre ôbiti-di aôkô rare. Inyô rÿire-di ôtena kia ritxoo àlädÿýna wese rare.

6 Kia aôna aôna Deuxuwo binana rare, kia-ò Deuxu ykarana kanakre kia òrarudu mahâdu-ò.

7 Kaiboho kia tewinytenye aòrarunarený òrarudumy toiteu.

8 Wiji tahe ibutumy kia aômydÿñana aribi rexihukemy idi watxireri – wobinana, ujômo, rybe ije ije.

9 Iny witxira-ò ruiõmy, araybidinatyby dori aribi dexihude, iwidyÿñabina-di.

10 Araybidina tûmyra-di tahe texiumydÿýnyte tii araijönyre bedeerysynahâký-di, Kristu raybidina wesemy araybidina rarekre ôbitimy araijönyre.

11 Kowa-ki wii rikininirenýokre: judeu mahâdumy, judeukôdu mahâdumy, notyky resydumy, bedeeryô mahâdumy, txiebese wese mahâdumy, deôdu mahâdumy, deôdu aôkô mahâdumy ibutumy Kristu dee wiwese weselemy

rŷire. Kristule tahe ibutumy ihŷre inydeereny. Tii ibutu inywo-di ratximyhŷre.

¹² Kaiboho Deuxu ijesemy anadomyhŷde tahōrō luunana mahādukremy. Tai ruxetōena-di boibekre ixāwidina-di, intyhyhyna-di, ywina-di.

¹³ Wii riwiōhenanymy rŷike. Wii riixāwididŷñymy rŷike. Inyō adee aōmy rottynykeki ixirawom y biijeranyke. Iwese Inynyrŷ araixāwidinyre wese iny biixāwidinyke.

¹⁴ Ibuturatyre wiluurenkykemy kiadile kaiboho wiwana ibutumy boibeke iweselemy mohotinybenykemy.

¹⁵ Kristu ywina heka umyy-ki itxeredumy rarekre. Kristu hōrō mahādu sohojilemy mabeke. Tai tahe àlāna tamy biwahinybenykemy.

¹⁶ Kristu rybe-di awo-ki mabehyymy mabekre idi watxireri. Wii biery-nadŷñymy bitohonymahābenykemy bede erysyna-di. Deuxu-ò àlāna biwahinymahāke wiurybe-di, wiu-di Deuxu Tytybytyhy wina-di. Mawinyke àlān-d aworenry-ribi.

¹⁷ Ibutumy tuu marybekremy, ibutumy tuu botŷñykremy Wanyrŷni-ò, tuu botŷñykre Jesuisi Kristuni-ò. Intyby dee àlāna biwahinykre, Deuxu-ò wahe.

¹⁸ Hâwyy! Kai ahābu bityhynyke, Deuxu erysydŷñna-di.

¹⁹ Hâbul! Kai ahāwyy luuke, idi tudōrenyōmy.

²⁰ Uladu! Borybe, adirybe-wana bityhynyke. Kia tahe Inynyrŷdeewire.

²¹ Uladuse, uladutyby! Kai ariore ikyaradŷñmy, bede wona-di aōkō ratxikemy.

²² Deòdu mahādu! Kai kabede-ki awedurybe-di ibutumy bityhynyke aō idi retehererikile aōkō, awedudeewi sohojilemy aōkō, awo-ribi tyhy Inynyrŷdeewimy tuu botŷñyke.

²³ Aōbo botŷñymahāke ibutu Deuxudeewimy botŷñyke. Hâbudeewimy aōkō.

²⁴ Deuxu-ribi aōwydŷñna kanakre. Kristu-ò dori taaōmysŷdŷñymahāte. Adeereny rahetoō riyrubunymy roimyhŷre.

²⁵ Inyō tahe aōbina riwinymyhŷkeki, ihewom y aōbinale ritake. Deuxu dori ibutu dee wiwese weselemy idi rotŷñymahāre.

4

¹ Wedu mahādu, kai eōdureny dee òbitimy idi ahābenykemy. Kai tahe tule awedu dire biu-ki. Kia nohōti losaōmy.

² Bexitōenyhyymahābenykemy. Betehehyybenykemy. Beàlähyymahābenykemy.

³ Inydeereny kia bedexitōenykre. Deuxu rybe wihiķ-ò iny dee hāwā witxira-ò kidiraynykre, Kristu inatyhynamy arelyyrenykremy. Iòraru-ki womati reroti nihikŷ-di watxiwāhâre.

⁴ Kia ritynnykremy idi watxiwāhâre. Waaōmysŷdŷñna kiemy dori ihŷre.

⁵ Biu ludu bedeerydŷñna-di boibeke ityhydŷñdukōdu mahāduy-ki. Aōwihiķ-rybe bexitōnykeki, turybelemy idi beake.

⁶ Arybe aōwi weselemy biyrubunyke, iwese rŷsŷna juwyra-wana rau-rinymyhŷrewi wesemy. Tai arawyōna ijōdikre tŷyraxina-ò.

⁷ Txitxiò ibutumy waaōmydŷñana adeereny relyykremy. Tii waityhydŷñdu seriore waluumy rare. Tii rybedu òbiti iny-wana ratxireri.

⁸ Adeereny reteōnyreru waaōmydŷñnanareny erydŷñnamy awo deysadŷñmy.

⁹ Onesimo heka tii-wana ariteònykre. Tii tule òbiti ityhydýýdu seriore ratxireri. Ahãwãreny yluduõ rare. Tiiboho kedelyydenykre ibutumy timyo wãhãremy.

¹⁰ Aristarku wawana ròtenawo-ki wãhãre. Tarybe adeereny diwahinyde. Marku adeereny tarybe tule diwahinyde. Tii Banabe exi rare. Markumy, warybe teeryte, adeereny rybe rewahinyre wahe. Tii adeereny kedehe-mynykeki, bidiwiòhenanyke.

¹¹ Josue-Justu ibutumy eryna rare. Jesuisi inityhy rare. Kaiboho sohojile tahe judeu mahãdu-ribi iny-wana raaõmysýdýýrerri Deuxu òlõna òraru-ki. Tiiboho riwawiòhenanyhyymyhýrenyre.

¹² Epafa tule aeryrenyõ rare tarybe adeereny diõde. Tii adeereny rex-itõenentyhyhyymyhýre kaiboho Deuxudeewimy boibehyykemy.

¹³ Jiarý reeeryre tii adeereny töemy ratximyhýre, tule Laodisia mahãdu dee tule Ieryopoli mahãdu dee.

¹⁴ Luka, tarybe diwahinyde. Tii ityhydýý òhotibedu rare. Dema tule tarybe diõde.

¹⁵ Warybe wehityhyna biõke Laodisia ityhydýýdu seriore. Ninfa-ò tule wehityhyna biwahinyke dohodýýna mahãdu taheto-ki rýrireriwana.

¹⁶ Watyyriti-di dohodýýnaheto-ki rariakreu, idi tule Laodisia mahãdu-ò biõkre tako-ò rariakemy. Tule watyyriti kowa-ò rewahinyre, wimyke amahãduko-ò rariarenykremy.

¹⁷ Arikipu-ò warybemy marybeke. Tii aõmysýdýýnaõ ritare Deuxu-ribi. Kia-di tii ratxihyykemyidi watxireri.

¹⁸ Kia tyyriti wadebò ritidýýna tyhy rare. Womati reroti-di rataataamy nadoimyhýderibi õhõtireny lusarenyõmy. Deuxu wohyna adee kanakemy idi watxiwãhãre. Paulo.

1 Tesalonia Mahādu-ò Juhuu Tyrriti Tesalonia Dohodýña Mahādu-ò

1 Jiarýboho, Paulo, Sila, Tximòtxi-wana heka Tesalonia hāwā ityhydýýdu mahādu-ò tyrriti ariwinyreny Deuxu ijoimy kaiboho toiteki. Deuxu wohyna, Deuxu ruxetöena heka Waha-ribi, Jesuisi Kristu Iòlò-ribi akirenkyemy he wadée awire.

2 Aõu aõu Deuxu deàlñamay adeereny rexitòenymahâre.

3 Atyhyna tiu inynohõti-ribi rosaõtyhy. Aluunareki dori Deuxu dee taaõmysýdýýmahâte, Jesuisi Kristu iny Iòlò dehemynyna teraôteri.

4 Kaiboho, Deuxu luuna mahādu, Deuxu iyrenymy arajere.

5 Rybewihiký adee retýnnynymahâre. Kia heka rybe sohojile aõkõ rare. Tii ruruna rare Deuxu Tytybytyhy. Erynatyhy teertye. Iwese iny ako-txi ratýýnyrenyre wese, kaiboho teertyenyta. Aluureki dori kawesemy ratýýnyrenyre. Tai tahe iwese inyboho ratýýnyre wese tule kaiboho tatýýnytenye. Tule Inynyrý-wesemy tatýýnytenye.

6 Aõhõkýmydýýnana hârele heka kaiboho rybe-ò taholatenye. Tii aradeysarenyre, aõhõkýmy dýýnana-ki hârele. Eysanareny dori Deuxu Tytybytyhyribile namyhýde.

7 Kaiboho tahe ityhydýýdu mahādu wihihý toite. Ibutumy ityhydýýdu mahādu heka aweserenymy roirekemy ratxirenryeri Macedonia bede-ki, Akaia hāwādýýna-ki tule.

8 Aeryna ibutumy hāwā hāwā rieryra Deuxu tetyhnyteki, Macedonia bede-ki tahe tule Grecia bede-ki. Tahe kia-ò ixby boholabenykekõ dori rare.

9 Iny arora-ribi dehemynydeu inyko relyymyhýre. Kaiboho asuritxo deuuxu-di tehutenye tahe inatyhy Deuxu tetyhnytenye, Deuxu iru wahe.

10 Iriore biu-ribi kanakremy teraòmahâtenye. Kia heka Deuxu rubu-ribi riixixanyré rare. Jesuisi sohojile heka Deuxu debure-ribi riwatarenykre. Deuxu dori òraruna òraru-ki sôwemy rakyaranynihikýmyhýre. Tule kia umy inydee relyymyhýrenyre.

2

1 Kaiboho teertyenyte arora-ò roirenreyeu, jiarýboho Deuxu aõmysýdýýna sôwemy rewinyrenyre.

2 Jiarýboho aõhõkýmy ratýýnyrenyre Filiposi hāwā-ki. Tai tahe adee rehemynyre Tesalonia hāwā-ò wahe. Deuxu taruru diwahinyde. Tai heka jiarýboho adeereny roirenreyre Deuxu ijyywihihýmy arelyyrenykemy. Sôwemy inydeereny òbinadu rýire.

3 Iny rybe-di týndýýnarený inatyhymy rare. Inyboho òbitimy rôhõtinyrenyre. Jiarýboho anaitxenanyrenýötyhy.

4 Iwese Deuxu inydeereny riwateònyre wese kialemy heka rarybeke. Aõbo inysôweheký deewimy aõkõ raryberenyre, tahe Deuxudeewimy. Tiile rieryre aõbo inywo-ki râtiximyhý.

5-6 Tii rieryre iwese inyboho adeereny rarybemahârenyre wese. Nieru tarasakemy aõkõ inyboho watxirenyre rui-di raryberenyremy rybewihiký adee rewahinyöhyymy. Awowydyna, arybe wihihiký heka inydee aõkõhyymy idi watxirenyre. Ijõ iny-ribi tule aõkõ kia rybe idi watxirenyre.

7 Jiar̄y tiu ararybeõmahãrenyre idi anierurenre aritakemy. Kia ariwinyrenykeki tahe, tule awire. Inyboho dori Jesuisi Kristu deòdýñna inyboho ratxirenryreri. Tahe iu jiar̄y ayreny-ki raremahã, aluurenryre. Iwese hâwyõ tariõre riyrubunyre wese adireny watximahãre.

8 Deuxu Rybewihiký sohojile aõkõ adeereny ariwahinykemy aõkõ, tule wabededýñana tule adeereny ariwahinykemy watxireri, aruruke adeereny, jiar̄yboho sôwetyhymy aluurenryrekí wahe.

9 Sôwetyhymy jiar̄yboho raaõmysdýñymahãre ayreny-ki raremahã, tai tahe òwyõ aõkõ teòwynamahãtenyte. Rumy raaõmysdýñymahãrenyre, txumy tule. Tai ixiaõmysdýñadile inyboho rýimahãrenyre.

10 Jiar̄yboho ayreny-ki òbitimy roiremahã. Aõhe inatyhy, waityhydýñdu serioreboho. Kia teerytenyte. Deuxu tule riwaeryre.

11 Iwese tybyõ tariõre riywinyre wese, jiar̄y araywinyra, wariõre wesemy.

12 Arâwiõhenanykemy adi watxireri arateysadýÿkemy. Warybe dohodýñna-ò boholabenye. Tai tahe kaiboho Deuxudeewina-ki atxibenye. Tule tii-wana masõnybenye taõlõna-ki, toosõna-ki.

13 Tai tahe àlåna sôwemy Deuxu-ò rewhinyrenyre. Ayreny-ki raremahã, Deuxu rybe týnydýñmy, kaiboho tetyhynytyhymahãtenyte. Deuxurybele taholatenyte. Tii heka inatyhy kia rare, Deuxu ijyythy wahe. Waityhydýñdu seriore, Deuxu ayreny-ki ratximyhýre.

14 Waseriõreboho, iwese Judeia ityhydýñdu mahãdu heka aõhõkýmy rotýñyre wese, kaiboho iwesele aõhõkýmy tatýÿnytenyte. Kaiboho aõwitxira witxira aõbina bina teòludunymahãte aõhõkýmy dýñnana-ki. Abede ludu mahãdu tuu riwinyre. Iwese Judeia mahãdu heka judeu mahãdu debò-ki aõhõkýmy rotýñyre wese, kaiboho tule aõhõkýmy tatýÿnytenyte.

15 Judeu mahãdu heka juhuu Deuxu rybedu mahãdu rirubunyrenyre. Jesuisi tule rirubunyre. Inyboho tule ribinadýñykemy ratxireri. Deuxumy dôdu tiiboho roire. Ibutumy iny whole rirubunyrenyre.

16 Tiiboho iny ribinadýñykemy ratximyhýre, iny dori rybe týnydýñdumy inyboho ratxireri judeukõdu mahãdu-ò. Kia-di heka ijõ òraruna tiiboho ributunyre. Deuxu tahe wiji tiiboho ribinadýñykre. Ityrereny-ò Deuxu kyaranan bededýñana kedeskre.

17-18 Waityhydýñdu seriore, aribi irehemy watxireriu, avehityhyna sôwemy wadi ratxireri. Sôwemy adi aretehekemy watxireri ixityrele. Tiubo aroram arake, Satanasi riwabinadýñyra. Tahe aõkõre. Araõke.

19-20 Kaiboho dori iny raròsõnatyhy, inydeysana, iny biu-ò hena Inynyry Jesuisi òraru-ki atxitenyte. Tii dori kanake. Kaiboho ixityhydýñnaõ heka toimahãte.

3

1 Ikonanau tahe reòludunyrenyôtyhy. Tai tahe ixisohojile Atena hâwã-ki rýkremy watxireri.

2 Tai Tximòtxi adee reteònryre, inyseriõre wahe. Tii heka wawanareny Deuxu aõmysdýñna-ki riwiõhenanyre Kristu Rybewihiký týnydýñmy. Adeereny dori reteònryre aityhydýñna wiòhedýñmy.

3 Tai tahe bede jei jei òraru-ki, kaiboho ahewo-ò booseõtyhy. Kia ibutumy Deuxudeewina inydeereny rare.

4 Iu ayreny-ki rarewâhã, kiamy rarybewâhãre aõma adeereny aõhõkýmy dýñnana kanake. Kiale tahe inatyhymy nade.

5 Tai tahe Tximòtxi reteònyre, omy arierykemy timybo aityhydýÿna-ki tatýÿnytenyte. Satanasi òsana waaoõmysýdýÿna ayreny-ki ribinadýÿnyre. Aõkõre, tii Deuxu aõmydýÿnana ribinadýÿnyöthy.

6 Tximòtxi heka Tesalonia hãwã-ribi ròòsera. Ijyy Wiwihiikÿ tahe raholara. Aityhydýÿna aluuna wana raumynyre. Tule tii relyyre iwese kaiboho awehitlynu dire inyluure wese. Wadeysamy watxireri, waserioreboho, aòraru-ki.

7 Waaõhökÿmy dýÿnana hãrele heka wadeysamy watxireri, aityhydýÿna awireki wahe.

8 Kaiboho awimy matxibenykeki, awimy jiarÿ watximahãre, warumy watximahãre.

9 Aòraru-ki tahe Deuxu-ò àlâna rewahinyre. Deuxu-ki tahe wadeysamy watxireri.

10 Rumy txu-wana adeereny arexitòenykre arora-ò arake, aityhydýÿna wiòhedýÿmy wahe.

11 Deuxu Inntyby, Jesuisi Kristu Inynyry-wana riwawiòhenanykemy idi watxireri arora-ò arake.

12 Wiluumy ibutumy ityhydýÿdu mahãdu luumy idi watxireri. Iwese aluure wese wiluuke.

13 Tii inydeereny ruruna riwahinykemy idi watxireri. Òbitimy tahe rakatxirenkye Deuxuko-ò, Inntybyko-ò. Inynyry Jesuisi kedehemynykreu, tamahãdu-wana, tai iny imahãdule rakatxirenkyre.

4

1 Waityhydýÿdu seriore, timybo òbitimy ahãbenykemy rebedeerynyre Deuxudeewina wahe. Iratyre tahe arexitòenykre Inynyry Jesuisi òraru-ki, òbitityhymy boibenybekemy. Kia tahe teertyentye.

2 Jesuisi bede erydýÿna heka adeereny rewahinyrenye. Kia teertyentye.

3-4 Kia tahe rare. Òbitityhymy ahãbenyke, òta òtarenýomy. Iny sohoji sohoji òbitimy ahãwy-wana matxibenyke.

5 Iwese ityhydýÿdukõdu mahãdu riwinyre wese aõkõ idi ahãke. Tii dori Deuxu rierykõrenye.

6 Tuleke kia aõmydýÿnana-ki iny sohoji sohoji aityhydýÿdu seriore ibinadýÿomykemy. Iwese rarybere wese ixityre ararybekre. Inyõ kia aõmydýÿnana riwinykeki, debure bededýÿnana tii raloke.

7 Òta òta aõmydýÿnana aõkõ Deuxudeewire, òbitina aõmydýÿna tamywile.

8 Inyõ kia bede erydýÿna rityhynyökeki, Deuxule heka tii rityhynyöre, hãbu bede erydýÿna aõkõ. Deuxule Tatyytybytyhy inydee riwahinyre.

9 Kaiboho aityhydýÿdu seriore mahãdu luurenryre. Tai ixyby kia adeereny ariritinyöthy. Deuxu dori araerynanyrenye timybo wiluumy boibekemy.

10 Kia luuna-di tahe ibutumy Macedonia hãwã hãwã mahãdu luumy. Ihãrele tahe waserioreboho iratyre wiluumy.

11-12 Ywina-di wi-ò wi-ò boibeke. Aaõmysýdýÿna-di iximynamy boibeke. Tai ibutumy ityhydýÿdukõdu mahãdu umyreny robikreu anatyhyhyrenkyre. Tai tahe ijõ iny aaõmydýÿnana ixi-di nokõmy. Ixisohojilemyta ixi-di maaõmysýdýÿnyke.

13 Waserioreboho araerynanykre rubu mahãdu aõmydýÿnanamy. Tai ijõ inwese mahinybenyöke, bobubenyöke. Tii dori raròsôna-di aõkõ ratxirenryre

14 Kristu heka rubumy roire ribile rexixare. Kia tahe retyhynyrenye. Kiawesele tii-wana heka Deuxu taityhydýÿdu mahãdu kididyke, rityhynymy rurure mahãdu tule.

15 Inynyrȳ riwabedeerynyrenyre kiamy: inyboho irumy ratxikeki kiatxuu juhuumi timy inorenkykona. Rubu mahādu tuukre.

16 Tahe ŷju wedu juhuu rarybekre. Deuxu jurōna-di ritxuronykre. Idi Inynyrȳ kodobehekre biu-ribi. Juhuu ibutumy ityhydŷdu rubumy rŷira riumpykre, riumywitxiratŷmyranykre, rixixanyrenykre.

17 Tahe ibutumy inyboho irumy rŷira mahādu heka Inynyrȳ-wana ributunyrenykre biu-ki. Tai tiiwanahyy roirenyre

18 Kia rybe-di wii beysabenyeke.

5

1 Ityhydŷdu seriore, tiubo kia ibutumy aõhebo rotŷnykre. Kiamy adeereny ariritinyöthy.

2 Rumy wasidu wesemy kia txu kanakre. Kia teerytenyte. Ibededŷnana iny rieryöthy.

3 Inyõ rarybekeki: –Ibutumy awire. Ibutumy ywina-di ratxireri. Kiatxuu kedexihukre. Inyõ rahenyöthy. Iwese hääwy txuberere wese, uladu ijera iòöhoreu kia rare.

4 Kaiboho, waserioreboho, tetyhynytenyte tai kiatxu adeereny bede òtiidŷy aõkõ rarekre. Kaiboho dori kia teerytenyte, wasidu wesemy kanakemy wahe.

5 Inyboho ibutumy txuu mahādu atxitenyte, loosôna mahādu wahe. Bedeluruhuky mahādu aõkõ inyboho ratxireri.

6 Tai tahe rökörönyöthy. Bexixabenyeke. Ijõ iny wese aõkõ atxibenyeke. Betehebenyeke.

7 Rumy ibutumy iny rôrõmyhŷre. Tule kiau ibutumy riõmyhŷre, axaxalu-udu mahādu wahe.

8 Inyboho tahe iximy rekexiobitidŷnyke ywina-di. Ityhyna, luuna-wana heka iny òrarunaren ytxena wesenamy rikitidikre. Tarasana tahe inyratiy-wina wesena rare, tarasana raròsôna wahe.

9 Debure bededŷnana-ò aõkõ inyboho ralõöthy. Deuxu aõhõkŷmy dŷynana kia Deuxudeewina aõkõ rare inydeereny. Biu-ò hena-ò tahe inyboho ralõrenykre Jesuisi Kristu Inynyrȳ òraru-ki.

10 Tii dori inydeereny rurure. Tai tahe tii-wana rarehyymy rŷikre irumy ada rubumy iny ratxirehâre.

11-13 Kiarybe-di widee beysadŷñymahäbenyeke. Deuxu rybe tŷnydŷdu mahādu biwiõhenanybenyeke, bityhynybenyeke. Kia tahe wadee awire. Tii dori awiõhedŷdu ratxireri Inynyrȳ òraru-ki. Ibutumy widee òbitimy atxibenyeke, tii Deuxu deõdu rareki.

14 Tule adeereny ijõ dohodŷñaõ aratohodŷnykre. Iehehe mahādu biõbitinybenyeke. Ityhyna kyhnakõ mahādu bikyhynanybenyeke. Ibutumy widi atximyhŷbenyeke.

15 Inyõ aõbinam y adee rakeki, ixiowydŷõmy. Ywina-di tamy bisñyke.

16 Beysahyybenyeke.

17 Ixitöedŷhyymy boibehyybenyeke.

18 Ibutumy beàlãmahäbenyeke. Kaiboho dori Kristu ijoí atxitenyte. Kia adeereny Deuxudeewinare.

19 Deuxu Tyytybythy-ò boholake, awo-ki arayky-ki tii ratxire.

20 Deuxu dee rybedu mahādu awire irybe awire. Ibinamy aõkõ tai marybenyöthy.

21 Ibutumy biurihibenyeke. Aõbo awirele tahe idi bimyke.

²² Ibutumy òraruna-ribi irehemey atximahäbenyke.

²³ Deuxu heka ywina rare. Tii araòbitidÿnytyhyke. Adeereny rexitòenyre. Araykywydyna, õhõtiwydyna, aumy-wana ibutumy raywidÿmy ratxikey idi watxireri. Jesuisi dori eleelemy kodobehekre.

²⁴ Tii kia ibutumy juhuu rarybere wese, tii adeereny riwinyhyykre.

²⁵ Waityhydÿdu seriore, inydeereny bexitòenyenbyke.

²⁶ Deuxu deysana òlusò-di wii birybebenyke.

²⁷ Wadee boholake Inynyry òaru-ki. Kia watyriti heka ibutumy ityhydÿdu seriore roholakemy watxireri. Idi mariake.

²⁸ Jesuisi Kristu Inynyry ruxetòena heka adeereny ratximyhÿkemy idi watxireri. Kie.

2 Tesalonia Mahādu-ò 2 Paulo Ryberiti Tesalonia Hāwā-ò

¹ Paulo, Sila, Tximòtxiboho-wana tyriti rewahinyrenyre Tesalonia dohōyāna mahādu-ò. Deuxu Inytyby, Jesuisi Kristu Inynyrȳ ijoí toiteò.

² Wiòhedŷyna, ywiña-wana adeereny kanakemy watxireri Deuxu Inytybyreny-ribi, Jesuisi Kristu Inynyrȳreny-ribi.

³ Inyseriorereny, Deuxu-ò adee réalàmahārenyre. Kia tahe awi rare. Kai-boho aõu aõu teixityhydŷnytyhyym atximahātenytek, ityhydŷydu seriore wiluuna-di iluutyhyym teletereyteri.

⁴ Tai heka ijō Deuxu dohodŷyna heto-ki aõwiwihihik̄my umy rarybemahāre. Kaiboho dori aõwitxira witzira aõbina bina teòludunymyh̄teny, aõhõk̄my dŷñana-ki ixiwesehyym toitemahā ire tetyhyntyhyymahāteny.

⁵ Kiawesele Deuxu aõna aõna òbitimy riwinymyh̄re. Kaiboho Deuxu tewynytenyteri Iòlona-ò malòbenykrem, aõhõk̄my tatŷyntenyteriki wahe.

⁶ Deuxu, tiiboho aõbina bina-di riòwynyrenykre, aõhõk̄my dŷñana dori adeereny riwahinyreki. Kia tii òbitimy rôhõtinre.

⁷ Biu-ribi Inynyrȳ Jesuisi tarurunarený jüu-di kodobehekre, aõhõk̄my dŷñana-ribi elehyna adeereny, tule inydeereny Deuxu kidiwahinykre.

⁸ Heòtyloona-di tii kanakre riòwynykrem Deuxu rieryömy rŷira mahādu dee, tule Inynyrȳ Jesuisi Rybewihik̄ ryiwinyömy rŷira mahādu dee.

⁹ Kia mahādu aõu aõu aõhõk̄my rotŷnykre Inynyrȳ osŷnŷ-ribi iteòdŷyna-ki taruruloosóna-ribi.

¹⁰ Tii kanakre tahe ibutumy ijoi mahādu tamy lâhâna riwahinykrem. Ribedeòtiidŷnyrenykre ibutumy taijoi dee aõmydŷñana riwinyreki. Tetyhynymahāteny, Deuxu rybe dori jiarŷboho adeereny rewahinymahāreki.

¹¹ Kaiboho iwese Deuxudeewimy rarekemy boibeke. Tai tahe adeereny rexitðehyymahārenyre. Deuxu ruruna-di atyhydŷyna-di sôwemy aõwiwihihik̄ ryiwinkemy idi watximahāre.

¹² Tai tahe ibutumy Inynyrȳ Jesuisi Kristu nimy sôwemy beàlâmymyh̄kemy. Tii loosóna adeereny riwahinykemy watxireri. Kia Deuxu dee, Inynyrȳ Jesuisi dee awi rare. Wiòhedŷyna iribi bitabenyeke.

2

¹ Waserioreboho, Inynyrȳ Kristu òkesenamy iximy iny ritakemy adeereny warybe ariwahinykre. Inyō rarybekeki Inynyrȳ òkesena txumy rehemynymy rŷire, kia rybe-di iòtiidŷñomy.

² Inyō rarasinkek, Deuxu-ribi ijyy ritakeki, urile ityhydŷyrenyömy. Inyō waribi tyriti itarasamy rarybekeki, ityhydŷyrenyömy.

³ Inyō aitxenadŷñomy boibeke. Ityhydŷydu atsyna nihik̄ juhuu kanakre, idi tahe kia txu kanakre. Juhuu hâbu ibinatyhy kedexideòsinykre. Heòtybedeluduò tii rare.

⁴ Tii ibutu Deuxumy òludunadu rarekre Deuxumy iny rininire mahādu wahe. Ibutumy àlâna aõmydŷñana riatykre. Deuxu dohodŷyna hetowo-ò ralore tahe Deuxu weselemy ronykre. Iximy rarybekre tii Deuxu raremy.

⁵ Tuu heka adeereny rarybere, akirený raremahāu, ôhõtireny aõbo itxi rearenyöra?

6 Ibededŷñana raòbitikre xiery, kanakre. Deuxu ruru dori rimymyhŷre. Kia tule teertyenyte.

7 Iaõbinahakŷ aõmydŷñana inyy-ki ratxireri. Tii tyhy wiji kanaõkre. Imynydu iribi rexitare xiery, tahe tii kanakre.

8 Taile tahe hâbu ibinatyhy kedexideòsinykre. Inynyrŷ Jesuisi kanakreu, tii tuu kidirubunykre taryeledile.

9 Juhuu tahe kia hâbu Satanasi deòdu tahe iruru-di kedehemynykre. Aõna aõna wiwihikŷ widŷým ròitxenadŷýreri.

10 Inyõ sôwemy riitxenanykremy bedeòbydŷý wesemy. Ityhydŷýdukõdu mahâdu tii riitxenanytyhykre. Tiiboho dori inatyhyna rybe rityhynyõmhŷre, tuuõmhŷre, tai rexirutaõrenyre.

11-12 Deuxu dori rilawere tuu rityhynyrenykre ibinare hârele. Kia ruina rityhynyrenykre, tai Deuxu rihitxidŷýnykre inatyhyna rityhynyõreki, taõrrudŷýna luureki.

13 Deuxu tahe juhuutyhylemy aratarenyre, waseriõreboho. Biu-ò hena adeereny riwahinyremy inatyhyna tetyhynytenytek. Deuxu Tytybytyhy aralyradŷýnrenyre. Tai, Inynyrŷ luuna mahâdu, Deuxu mahâdurenymy belebenykemy atximahâtenyte.

14 Deuxu adeereny Rybewihikŷ diteònyde. Inyboho tahe ijyydumy roire. Iny òraruren-y-ki tahe Inynyrŷ Jesuisi Kristu loosôna bitabenykremy idi toite.

15 Kia ibutumy, waseriõreboho, itxi õhõtiren y reake. Aõmybo araerynanymahâre kowa-ki raremahâu, tule watyyriti-di rebedeery-dŷýnymahârenyre, idi mohõtinythybenyke, òbitimy idi boibeke.

16-17 Inynyrŷ Jesuisi Kristu Deuxu Inytyby, luuna luuna, wiòhedŷýna, raròsôna sôwemy inydeereny diwahinyde. Inyboho aõhyymy aõkõ roire. Iribiren y raybidina adeereny kanakemy watxireri. Tule umy kanawiõhenanykemy watxireri ibutumy aõhe botonyke, marybemahâbenyke.

3

1 Watyyriti-di konanamy tahe adeereny ararybekre. Waseriõreboho, inydeereny bexitõenyke. Inynyrŷ rybemy araryberenykemy, inywitzira-ko arelyyrenykemy, tule Inynyrŷ rybe-di iwese rybe ayreny-ki aõwiwihikŷmy raremyhŷ wese.

2 Tule bexitõenyke kia iny iehehe-ribi arexitarenykemy. Ibutu iny dori inatyhyna rityhynyõreri.

3-4 Tahe Inynyrŷ òbiti rare tii arawiõhenanykre. Tii ararurudŷýnykre kia reeryre. Satanasi-ribi arayrubunyrenykre. Tahe, aõmybo reerynadŷýnyre wese kaiboho aõhebo tatŷýnytenyterimy heka adiren y watximahâre tule kia wesehyyle rakatxirenkye.

5 Inynyrŷ-ribi Deuxu luuna, Kristu itxõmotxina bede erynahakŷ adeereny kanakemy watximahâre.

6 Kia Jesuisi Kristu Inynyrŷ bede ywina wese rare adeereny ararybekremy. Waseriõreboho bexiweresynyke iny deoruxere-ribi, ibutumy iny waerisydŷýna roholaõre mahâdu-ribi, tii ityhydŷýdu mahâdu hârele.

7 Ayreny-ki roiremahâu, raaõmysŷdŷýhyymy roiremyhŷ. Tai kaiboho teertyenyte iwese mabekemy.

8 Tiu iny witxira rŷsña rerŷsŷrenyõhyre, iòwyõmy. Txuu ruwana raaõmysŷdŷýre waaõna aõna òwydŷýmy. Tai tahe adeereny isiramy aõkõ ayreny-ki jiärŷ raremyhŷ.

⁹ Inyō-ribi rŷsŷnaõ arirŷsŷmahâkeki, kia tahe ibinamy aõkõ rare, jiarŷ Deuxu rybemry rybedu-ki wahe. Tahe aõkõre urile rexideòsinykemy rerŷsŷõmahârenyre. Iwese aõmysŷdŷña awirewesele umy reerynanyrenyre.

¹⁰ Tai rarewâhâu kia bede ywina rewahinyre: –Iny raaõmysŷdŷõmyhŷre riroxiôtyhy.

¹¹ Jiarŷ raholawâhâre iny deoruxeretyhy-ò ayreny-ki ratximyhŷrenyre, tiiboho aõmysŷdŷÿ derarenyre, urile raujõmomyhŷrenyre.

¹² Jesuisi Kristu Inynyryñi-di tamyreny ararybekre rayruburenykemy, raaõmysŷdŷÿrenykemy ixideereny.

¹³ Tahe adeereny, waseriõreboho, ararybekre. Aõwiwhikŷ widŷÿ-ò ixi- rarenyõmy.

¹⁴ Inyō ka waryberiti riywinyõkeki, mobo tii rare bierybenyke tahe kie-ribi irehemy bijeke, tai tii raixŷrukemy.

¹⁵ Urile tii aõludumy aõkõ ratxireri. Aseriõre wesemy tamy marybeke. Bijemny idi ahâke.

¹⁶ Inynyry ywina wedu rare. Tii adeereny ywina ibutumy aõmydŷñana-ki kidiwahinykemy idi watxireri. Inynyry awanareny ratxikemy idi watxireri.

¹⁷ Kia konana warybewehityyna jiarŷle ariritinykre wadebò-di. Ibutumy waryberiti-ki rŷire wese kawesele wani retidire. Paulo.

¹⁸ Jesuisi Kristu Inynyry wiõhena ibutumy adeereny ratximyhŷkemy idi watxireri.

1 Tximòtxi-ò Paulo Juhuu Tyyriti Tximòtxi-ò

¹ Jiarŷ Paulo watxiwâhâre. Jesuisi Kristu deòdŷyna watxiwâhâre. Deuxu iny tarasadumy riwateònnyre, tule Jesuisi Kristu Inynyrȳ riwateònnyre. Tii tahe inyraròsònareny rare.

² Katyyriti adee rewahinyrerri Tximòtxi. Kai inatyhymy wariore wesemy atximyhŷte ityhydŷdu mahâdu-ki. Tahe Deuxu-ribi Jesuisi Kristu-ribi luuna, ywina, ruxetöena, adee kanakemy watxireri.

³ Jiarŷ Macedonia-ribi rareu, adee warybe rewahinyre kai Efesu hâwâ-ki mabekemy. Kia adiwahinyde warybe tamy kia beòbykemy; kowa dori inyô Bede ywina tyyriti witxiramy röerrydŷnanyre riki.

⁴ Ihetxiu ijymy heka rusake kiawesemy heka kai tamyreñy marybekre. Talahi talabie òararu-òararu-di he rôhôtinyöhymyhŷkre. Kia aõna aõna tahe rybenatyhytuhyre. Kia aõna aõna iny lahi òararu rybena-di ixinohôtidŷom. Kia ityhydŷnadle kanakre.

⁵ Kia wiluuna tahe inywolyrahakŷwo-ribi rôhônymyhŷre, iny raykylryahakŷwo-ribi, iny ityhydŷnatyhy-ribi.

⁶ Kia aõna aõna wihihikŷ-ribi iny rexixâwididŷnyre. Tai tahe aõmybo rarybemyhŷre heka rieryöhymyhŷre. Aõtyhymy aõkõ widee rarybemyhŷrenyre.

⁷ Bede ywina tyyriti erysydŷdu wesekeemy rexinohôtinyomyhŷre, tahe rieryöhymyhŷre aõmybo raremy. Aõmy riernanymyhŷrenyre tahe timybo ihŷremy rieryôlemyhŷrenyre.

⁸ Katahe inyboho rieryrenyre. Inyô bede ywina tyyriti òbitimy rityhynykeki, Bede ywina tyyriti heka awi rare.

⁹ Inywihihikŷ-ò heka tiu bede ywina tyyriti riwahinyöhymyhŷre. Inybina binaole iwahidŷna rare, iny òarudu-ò, iny ityhydŷdukõdu mahâdu-ò, iny aleerydu-ò, iny tadi tyby-wana rirubunymyhŷre mahâdu-ò.

¹⁰⁻¹¹ Kia iny-ò bede ywina tyyriti rŷimyhŷre. Ibutumy bina bina widŷdu-ò. Bede ywina tyyriti rŷimyhŷre ka mahâdu-ò; inydŷwe mahâdu dee, taotaota witxiramy òatadu mahâdu-ò, inywasidŷdu-ò, ruidu mahâdu-ò. Deuxu ijyy tŷmyra wihihikŷ dee wiõkeki, tii aõna aõna riwinykeki, tamy. Deuxu bede ywina tyyriti roimyhŷre. Deuxu bedeerydŷna òbiti aõkõreki, Deuxu wihihikŷ loosònadelwimy aõkõreki kia erysydŷnadu jiarŷ rare.

¹² Jesuisi Kristu, iny wedu waruruixiòlôdŷdu rare. Jiarŷ tamy wawimy raremyhŷ. Tai tarybe-di wiòhedŷdu-ò wadeburemy rarewŷhŷ. Tahe wadee raruxetòenyrenyre. Tahe ibutumy kia reerykõlemy rewiny my raremyhŷ, retyhynyôlemy rewiny my raremyhŷki.

¹³ Juhuu jiarŷ tuu rarybere. Ityhydŷdu mahâdu-ò wadeburemy rarewŷhŷ. Tule Jesuisi-ò wedeburemy rarewŷhŷ. Tahe wadee raruxetòenyrenyre. Tahe ibutumy kia reerykõlemy rewiny my raremyhŷ, retyhynyôlemy rewiny my raremyhŷki.

¹⁴ Inywedu sôwemy wadee raruxetòere. Tii riwasŷny ixiluuwehikŷkemy, rikityhyny myhŷrenykemy.

¹⁵ Jesuisi Kristu kabede-ò dobephede òarudu ritakemy. Ka rybe heka inatyhy rybe heka rare. Jiarŷ heka òarudutyhy nihikŷ rare.

16 Iurenanamy tahe tii riwaruxetòenyre. Tiu heka waki rexiraõre. Tii riwateõsinyre juhuu ityhydõõdu wesemy. Ityhydõõdu mahãdu-ò itxerenamy, iwese tii mahãdu kidityhynykremy. Tai umy tuedekõdu mahãdu-ò ralökemy.

17 Beàlãmahãbenyke Deuxu-ò. Tii heka bededõõnana tuedeõdu huký Iolò rare. Tii lobixina aõkõ rare. Tii sohojile rare. Beàlãmahãbenyke aõu aõu, wowydyna tamy biwahinyke. Kie.

18 Ka inatyhymy rybemy adee ararybekre Tximòtxi –kai dori wariore wesemy tate. Kia rybe heka ihetxinarybe wesele rare. Deuxu aratareu, kia biyrubunywihihikýke. Besuke arurutyhymy aõbo òbitimy ratximyhýre wihihiký-ò.

19 Aõhewe õhõtiwydynawimy mabekre. Bityhynymy mabekre. Inyõ heka idi rôhõtinyrenyõra, tai reserenyra ityhydõõ-ribi.

20 Ijõ Imineu inire, Alexõdre ijõre. Jiarý re wahinyre Satanasi-ò, Satanasi bedeburana tamyreny riwahinykre. Tiiboho rybebinamy tii Deuxu-ò rary-beõthy.

2

1 Delemy kamy ararybeke: Àlana sõwemy idi rawahinyke, ibutumy iny-ki bexitõtenykre.

2 Iolò dee, ibutumy dinodu dee tule bexitõtenykre. Tamyreng bixitõdõõnanymy Deuxu-ò, tule Deuxumy beòbykemy, tai ibutumy iny iworana bedehesimy rýikre. Deuxumy iny rökõhõtinyrenykemy idi òbitimy tamy rokoirekemy.

3 Kia wese awire Deuxu dee.

4 Deuxudeewimy ibutumy iny ritakemy raerykemy tibo inatyhy raremy.

5 Deuxu sohojile rare iny-ki rybedu tule sohojile rare, Deuxu-ò iny mahãdu tii sohojile kia riwinyre. Tii hääbutyhyhiký rare. Tai tahe tii tiò tiò rare, Deuxu, iny mahãdu-wana widee ributunykemy, Jesuisi Kristu wahe.

6 Jesuisi rexiwahinyre ibutumy iny õraruna õwydõõmy. Tii heka riòwynyre sohojihyylemy. Kia heka tii ehymy deòsidõõmy rarekemy. Tiu iny mahãdu rahenykemy Deuxu rexinohõtinyre.

7 Jiarý heka imynynamy riwamyre kia rybe-di arelyykremy. Tule jiarý rybe-di dohodõõdukremy riwamyre iny witxira bedeerydõõmy judeukõdu mahãdu wahe. Kia raerykemy tibo inatyhy raremy. Kia dori inatyhy rare.

8 Ibutumy dohodõõna hetowo-ki ibutumy rexitõtenyre rexityhynymy. Ujõmomomy rôhõtinymy aõkõ.

9 Hääwy uritere ixidi nohõtityhyõmy ixiaõmydõõnadõõmy urile ywilemy ixidi rôhõtinykemy. Hääwy ityhydõõdu ixiywidiõõna tahe tywihiký aõkõ, iradesihodõõtyhy aõkõ, deorutylududike aõkõ.

10 Urile tahe iyrubukemy Deuxu-di rôhõtinyke tamy aõwiwhiký riwinykre.

11 Hääwy ityhydõõdu mahãdu ròeryrenykre yrubu-ki.

12 Jiarýle heka hääwy ariwahinyõtyhy hääbumy hýñakemy, hääbu erydõõdukemy tule tuu areõnyke aõkõre, hääwy heka urile iyrubumy rýike.

13 Adaõ heka Deuxu juhule riwinyre idi Eva riwinyre.

14 Tule tahe Satanasi Eva juhuu riitxenanyre, Adaõ aõkõ tai raõrarunyre.

15 Hääwy uladu reakeule rexitake. Idi ròtyhydõõmy. Inyluumy idi rexityhynykrekí.

3

¹ Kia rybe inatyhy rybe rare: —Inyō dohodŷŷdu dinodumy rarekeki. Kia heka rexiburemyhŷre aōwihičkŷmy ratximyhŷre.

² Tahe rybe-di dohodŷŷ aōmysŷdŷdumy ralōkeki, tii heka òbitimy rareke, tahāwy sohojidile, rexityhyny my rarekemy, iny inatyhy, iny aōraru rarekemy, erynadŷŷdutyhymy rarekemy.

³ Tii heka iaxaxa luuõre aōbina luumy aōkō rare tule iyrubure. Tahe tule iaõmy nohõtidu aōkōre.

⁴ Tii heka taijoimy reònomyhŷre, tariõre rierynanywihičkŷmyhŷre ixirybe rityhynykemy.

⁵ Inyō tahe taijoi reònõkeki, Deuxu aōmydŷŷna-di òbitimy raaõmysŷdŷtõthy.

⁶ Tii ityhydŷŷdu tõmyra aōkōmy rarekemy. Raxiwedenemy rarekeki tahe urile Satanasi alõsena-txi tii reseke.

⁷ Ihârele tahe ityhydŷŷdu mahâdu aōkō rare ihŷre, awimy tuu rarybe-myhŷre. Tuu heka raujõmorenyõthy tule tii Satanasi ireitidisi-txi reseõthy.

⁸ Tule dohodŷŷdu wiòhedŷŷdu mahâdu, kiawesele rarekemy. Tii tule òbitimy rarekemy irybe õkese õkese aōkō, iaxaxaluu aōkō rare, tule aõna aõna sõwemy nohõtidu aōkō rare.

⁹ Iny inatyhydŷŷnareny òbitimy tuu rotohodŷŷnanomyhŷrenyke, tarayky òbiti-di.

¹⁰ Tule kia wesele raurihikre. Iribi òbitimy ròhõnykeki, tai dohodŷŷdu wiòhedŷŷdu mahâdu-ò ralokre.

¹¹ Ihâwy tule òbitimy rarekre. Ujõmodumy aōkō rarekre, iyrubukemy, urileta rexityhyny my rarekemy.

¹² Tule dohodŷŷdu wiòhedŷŷdu mahâduõ ihâwy sohojidilemy rarekre. Tariõre, taijoi-wana reònomyhŷkre.

¹³ Kia mahâduõ Deuxu aōmysŷdŷŷna òbitimy riwinomyhŷreki, inatyhy my tii iny rityhynykre. Tai Deuxu aōmydŷŷna tii riõbitinykre ibutumy inydee.

¹⁴⁻¹⁵ Aroram yjarŷ wylemy arakemy watxireri. Aōkōkeki urile warybe ritina adee rewahinskyri. Kia warybe-di bierynanybenyke aōhebo ityhydŷŷdu mahâdu warybe-di rotŷŷnykemy. Ityhydŷŷdu mahâdu Deuxu ijoõ rare. Inatyhy rybe yrubudŷŷdu rare.

¹⁶ Iny tyhydŷŷnareny awi tyhytyhy rare. Kia wese rare: —Jesuisi heka hâbu wese nade. Tii Deuxu Tyytyby-di òbitimy rityhynyreu, ŷjureny tuu robirenyre. Taaõmydŷŷnanarenymy ibutu bede bedemy relyyrenyre. Sõwemy iny rityhynyrenyre. Roosere biu botorahakŷ-ò.

4

¹ Deuxu Tyytyby rarybera: —Ihweladu bededŷŷnana txuu hâbu tytyby-bina rybe-ò roholakre. Tai iny tyhydŷŷnanarenymy ririkre.

²⁻³ Tahe ruina rybe rityhynyre, hâbu aōmy nohõti erykō rybe-ò. Kia heka hâbu raerynadjŷŷmyhŷre uritere hâwy my heriõmykemy, ijõ rýsŷna aõtxi irýsŷõkemy. Kia rýsŷna iny rirýsŷke Deuxu riwahinskyre. Juhuu àlana Deuxu-ò rawahikre.

⁴ Kia heka ibutumy Deuxu riwinyre awire. Aõ aōkō heka awiõre. Deuxumy beöbyke, kia tahe ibutumy awike.

⁵ Ixitõedŷŷna Deuxu rybe kia ibutumy awimy risŷnykre.

6 Kai heka ityhydýýdu mahädu bierynanykeki, kai heka Jesuisi Kristu aõmysýdýýdu mahäduwiwhikýõ tate. Kia intyhydýýnareny erydumy mabekre.

7 Kai ihetxiu nohötiwidýýna ijyy bityhynyötyhy. Marurunymy mabeke Deuxu aõmysýdýýnana-ò.

8 Aumyruru urihimyömy idi mohötinykre, attytybywi-di tahe kia idi sõwemy mohötinykre kai kabede-ki adeewikre tule tiu bede-ki awikre.

9 Kia rybe heka òbiti rare. Ibutumy iny rityhynyke.

10 Inyboho raaõmysýdýýnymyhýre inatyhymy. Deuxu dori iny rityhynyre. Tii ibutumy iny tarasadu ratximyhýre, ityhydýýdile tarasadure.

11 Kia warybemy bierynanybenyke.

12 Iny aratyhynyökeki kai matuari aõkõ tateki, tai ityhydýýdu wihičký mabekremy bexityhynyke. Tai tahe arybe-ò aratyhynykre aityhydýýna, aluuna, òbitina òraru-ki wahe.

13 Adehemynykre kotyre, Deuxu rybe-di mariakre dohodýýna heto-ki, idi belyykemy mabekemy tule bierynanykemy.

14 Uritere nohöti lusaõmy kai erydýýdu wihičký tatemyhý. Dohodýýna matuari mahädu debötidina-di arateõnyrenyreu, wahisidýýna weseõ tetate rybe-di týnydýýna òraru-ki.

15 Kia aõmydýýnanamy mohötinywityhymyhý. Ixidile bexiywinytyhymyhýke bede erydýýnana-di tule bexiywinytyhymyhýke.

16 Tai kai òraru-ribi bexitake tule aijohonana-di òraru-ribi bitakre.

5

1 Matuari ityhydýýdu mahädu-ò ywimy aõki tamy marybemyhýke, bowese idi atximahäke Weryrybò mahädu, aseriõre wesemy bitohodýýnyke.

2 Senadu mahädu adi wesele bierynanykre. Ijadõma mahädu aseriõre wesere ibutumy òbitilemy biywinskyre.

3 Inatyhptyhy wytese mahädu kai bityhynykre iòsýný biywinskyre.

4 Iriõredikeki, iriõkõredikeki, juhuu iriõre bierynanyke imahädile òbitimy biwiõhenanyke idi watxireri. Kia dori Deuxu dee awire.

5 Wytese mahädu ixisojolemy rasýnomyhýre iriõrekõkeki, Deuxu-ribi aõna aõna riraõmyhýre. Deuxu dee sõwemy rexitõdenymyhýkemy.

6 Kia tahe wyteseõ òraruna luukeki kia tahe irulemy ratximyhýre hâre rubu rare.

7 Tximòtxi, kia bede ywina tahe rewahinreri urile wytese mahädu òwe òweõmykremy bibedeerynanykre.

8 Inyõ juhuu tasýreny dee idи aõna aõna taijoi dee kanawyökeki, tii ityhydýýdukõdu mahädu ratyre rabinare. Tii ityhydýýdu mahädu wese aõkõ dotýñymyhýde.

9 Wytese týmyrani tyyriti-ki iritidýýõmykre 60 ibeõraõkeki. Tule tii sohojihyyle roire hâbumy.

10 Tule tii aõna aõna wihičký riwinymyhýre, tariõre ritybienyre, tarorataludu-ò awimy raremyhý, ityhydýýdu mahäduwa risuhómy raremyhý, aõhõkýtyhytymy rotýñymy rare mahädu riwiõhenanymy raremyhý. Aõu aõu heka iny witxira riwiõhenanymy raremyhý taworana bedehesi-di.

11 Wytese týmyrani heka tyyriti-ki iritidýýõmykre. Hâbumy herimy rôhõtinymyhýre wana, tai Kristu-ribi tõhõti rosamyhýre.

12 Tarybe ywidýýna riywinyõlemyhýre, tai iurenana tahe tuudýýdumy Deuxu-ò ratximyhýre.

¹³ Hetomy rawerywernymyhyre kia urenana urile raujõmomyhyre aõna aõnalemy. Aõ heka riwinyõlemhyre. Kia ratyre bina tahe tuu rybenanamy aõkõ rybebinamy rarybemyhyre.

¹⁴ Kia heka wadee awire wytese tõmyra hãbumy roikre, rariõrerenykemy, tule taheto riywinykemy. Kia wese iõludu inydeereny aõna aõnabinamy rarybeõhýkykre.

¹⁵ Wyteseo dori Satanasi hemy roire.

¹⁶ Wyteseo ityhydõyduš-ki rarekeki, tii heka riwiõhenadõy rýikre. Kiawese dohodõydu mahãdu nieru tamy ritakre. Kia nieru rayrubunykre. Tahe rawahikre ixisohojile ratximyhyre-ò.

¹⁷ Matuari ityhydõydu mahãdu iny rityhytyhynykre. Dohodõyna mahãdu aõmydõynana õbitimy retehemy ratximyhykeki, ratyhytyhynykre. Inatyhytyhywityhymy kowa õbitimy relyymyhyre tule rybe wihičy rierynanimahâre kia heka raõwywikre.

¹⁸ Tai tahe raritidõyhyre: —Broreni maixõmotyre iwysydõyhyr myriamyhõu, iry ratõbonyõtyhy iþyre lau. Tule ròritidõyhyroimyhyre: —Mobo raaõmysõdõyhyre, tii heka iny riòwynymyhyre.

¹⁹ Matuari mahãduõ iny tuu raujõmokeki, tuu arityhyynyõtyhyke. Tuu lobixidu inatxi ada inataõkekile, aratyhydõykykre.

²⁰ Tii inatyhyymy õraru-na-txi resereu, kai tamy marybeke iõrarumy ibutumy inyko-txi. Iurenana tahe ijõ iny ruberumy rýimyhykremy.

²¹ Adee ararybekre. Deuxu, ýjureny, Jesuisi Kristu-wana ibutumy warybe-ò roholareri. Kai warybe biywinykre. Myheka wiratyre widi rõhõtinyõtyhy. Tiemy wiwese weselekemy rýikemy.

²² Uritere rybe-di tõnydõydu tõmyra juhu biurihike idi tahe debõtidina-di biteõnyke rybe tõnydõyhy. Kawese aõkõkeki heka hãbu õraru-namy tuudõydukremy õsana mabekre. Aõmydõynana tiiemy õbitimy biywinyhyhõ.

²³ Bee sohojilemy aõkõ biõkre urihimyõmy vñõmy biõkre. Kai dori awo ibinareriki tiiemy tuu abinarareri.

²⁴ Ijõ õraru aõwesele iny kanatõnykre, bedeluura aõwesele kõdõhõnykre. Ijõ õraru taheka idile kanatõnykre.

²⁵ Ruxetõenawihiky iwesele rare. Ele tii raeryõtyhy idi tahe iny rierymyhyre.

6

¹ Ibutumy wetxuõ tawedu rityhyynykre. Tawedu rityhyynyõkeki heka Deuxu nibinarybemy iny rarybekre. Tule ityhydõydu eryna binamy rarybekre.

² Weduõ ityhydõydukeki, kia heka ire ratyhydõyhyke tule aõnityhymy tamy aõmysõdõykykre. Tii dori ityhydõydu seriore wese rare. Kia dori taaõmysõdõyhyteri ityhydõydu widee. Kaiboho ixideerenyle wiluukemy. Kia tule bierydõyhykre.

³ Inõy erydõyña witxira ròerynanykeki kia õbitimy aõkõ Jesuisi Kristu Rybe-wihiky wese aõkõ ratxikeki,

⁴ kia hãbu ixiwede rare, aõ rieryõlere. Kia hãbu urile dõyra-xidõy luure. Kia dõyra-xidõy-ribi ibutumy rybe jei jei ròhõnomyhyre. Iribi tahe tule rexianymyhyre, raujõmomyhyre, rexiwodohonanymyhyre.

⁵ Karuimyhyre. Kia ibutumy rotõyhyrerí, hãbu tõhõtina òweowere. Inatyhyra-ribi kia hãbu tõhõti rosare. Ityhydõydukeki tii ròtakemy ixidi ratximyhyre. Kiamy heka rõhõtinymyhyre.

⁶ Inatyhyymy ibutumy heka tai iny aõtyhydõydu-ki taaõ-di teysakreki.

7 Aõ kabede-ò iny ixihemy diwyõhydenye inatyhymy heka rukururenkyre tule aõ ixihemy kabede-ribi rikiwyõtyhyrenykre.

8 Iny tyydirenkyeki, iny rýsñnadirenkyeki, urile reysarenkyre.

9 Tahe inyõ ityhymy ixidikeki, tii òraruna-txi resekre. Kia heka iny rexiburemy, rexibinanymyhÿre, tule rexiraykyitxÿtenymyhÿre.

10 Inyõ nieru luukeki, tii aõ òta òta òraruna-txi resekre. Kia-di heka iny sôwemy ityhydÿdu mahãdu-ribi ròhonyra aõhökÿmy rotÿnyrenyre.

11 Kai Deuxu ijoi tate. Ibutumy kia-ribi bexiemy mabekre. Uritere ityhymy ixi-di nohõtiomy tahe awimy mabekre my mohõtinykre. Deuxu wiwese, ityhydÿdutyhy wese, Deuxuluu wesemy. Tiiemy heka òbitimy atximahâke, ywimy ainytyhymy atximahâke.

12 Aõu aõu òbitimy atximyhÿkemy marurunyke, umy tuedekõnahakÿ bitakemy, kai tule inatyhy rybemy tarybete inysõweko-ò, Deuxu dori adee rarybere juhuu.

13 Inatyhymy adee ararybekre. Deuxu adee ijomonadu rare. Tule Jesuisi Kristu wadée ijomonadu rare. Tii inatyhy rybemy tarybete Ponsiu Pilatoko-txi.

14 Kaheka warybe rare: Kai heka bede ywina bityhynyke aõ bede ywina tyyriti òraru-ki aõhe botÿnyõtyhy. Biraõke Inywedu Jesuisi Kristu dehemynna txuu.

15 Tiutxukremybo Deuxule kedexitÿnnykre, tii deysana wedu rare. Tii sohojile heka Iòlòmy rare. Ibutumy Iòlòwedu rare. Ibutu wedu wedumy rare.

16 Tii sohojile heka tiu ruruõhy rarekre. Tii irehetyhymy loosõnawo-ki rasñnymyhÿre. Tiiemy heka inyõ tuu robiõtyhyre. Inyõ tiu iòhõmy tamy rehemynyõtyhy. Tamy rikiwodeysanyrenykre. Tiõhe aõu aõu taruru-di ratximyhÿ.

17 Kai marybekre iaõdi mahãdu-ò uritere ta aõna aõna-di rexiwowydynyõtyhy, iaõna aõna dori rýiõhykyre. Tahe Deuxule rityhynykre. Tii dori ibutumy aõna aõna wiwihihÿkemy inydeereny riwahinyre.

18 Tii aõna aõna wihihÿkemy inydeereny riwahinymyhÿre. Iaõdi mahãdu uritere aõwihihÿkemy-di ijõ-ò rawiõhedÿnykre. Aõu aõu ròwirareamyhÿke iny-ò.

19 Kia wese tiiboho ributunyrenykre. Aõna aõna wihihÿkemy biu-ki awimy idi rarekre. Tule umytuedekõnahakÿ tiiboho ritarenykre.

20 Kai Tximòtxi, aõbo adee rawahidÿhyre, kia biyrubunykre. Rybe òwe òwe-ribi irehemy mabekre. Aõbo heka raninireri bedeerydÿhy kia heka inatyhy aõkõ rare.

21 Inyõ kia aõ erydumy ixi-di nohõti-ki, rexitara ityhydÿdu mahãdu-ribi. Deuxu deysanamy adee ratximyhÿkemy idi watxireri.

2 Tximòtxi-ò Paulo Inatxina Tyriti Tximòtxi-ò

¹ Paulo jiar̄y rare. Jesuisi Kristu deòdu jiar̄y rare. Kia jiar̄y rare Deuxudeewireki wahe. Jesuisi Kristu juhuu rarybere, umy t̄ymyra tuedeñña inydeereny kidiwahinykremy. Tii kia wedu rare.

² Kai Tximòtxi, wariore waluuñadu wesemy atximahâte. Kia tyriti adee ariwahinskyre. Wiòhedýyna, ruxetòena, ywina, Deuxu Intyby-ribi, Jesuisi Kristu Inynyry-ribi adee kedeñemynkyem watxireri.

³ Deuxumy reàläreri iwese wahabohomy reàlare wese. Wanohõti Deuxu-ò ywile jiar̄y rare. Aõu aõu adee, Tximòtxi, rexítöñemymahâre. Txuõ txuõlemy, ruwana Deuxu-ò rexítöñemymahâre.

⁴ Iu rareu, arube-ribi wanohõti rosaõhyymyh̄re. Arora-ò arakemy watximahâre, wadeysatyhymy ararekemy.

⁵ Atyhydýyna-ribi wanohõti rosaõtyhy. Alahi, Lòide, juhuu rityhynymyh̄re. Idi adi, Eunisi, tule rityhynymyh̄re. Kai tule wiji tetyhynymyh̄te inihe.

⁶ Kia doriñe itxi ñöhõti reijaranyreri. Wadebò tahe aratityre retidireu, arayky-ò Deuxu aõ riwahinskyre awahisidýyna weseñemym. Wiji kia arayky wolodu rôrõra wana biixixanyke. Kia dori Deuxu wahisidýyna rare.

⁷ Deuxu-wana iny ruberuõtyhy. Tii dori inydee ruru riwahinskyra, luuna riwahinskyra, tule bedeerydýyna riwahinskyra.

⁸ Tule Deuxu rybemy rybe-ki ixýruõlemy. Deuxu rybemy rybe-ki wamy maixýruõtyhy. Deuxu rybemy rybe-ki tahe, ròtenawo-ò riwatidire. Kia tahe awire. Deuxu rybe wityhydýyna-ò aõhökõmy rokotýyñkre. Deuxu dori inydee ruru riwahinskymyh̄re.

⁹ Tii heka iny ritarenyre biu-ò hena riwahinskyre wahe. Tai taaõmysýdýyna inydee diwahinskyde. Iny awirerimy rareki aõkõ inydee diwahinskyde. Tarux-étöñale-ki inydee diwahinskyde ixideewireki. Juhu bedeu Jesuisi Kristu ñoraru-ki ruxetòena inydee diwahinskyde.

¹⁰ Kia ruxetòena wijile rehemynyr inydee. Jesuisi Kristu inytarasadu kia diwyde. Tii rubunale riixãwididýyna. Biu-ò hena Rybewihikõmy kia ritýnynymy diwyde.

¹¹ Riwaterare tarybemy rybedumy. Rybedumy riwateñonyre, tule bedeerydýydukemy riwateñonyre.

¹² Tai judeukõdu mahâdu ñoraru-ki aõhökõmy ratýñymahâre. Ihârele tahe raixýruõlemahâre. Rexieryre dori tii retyhynymahâre. Reeryre dori tii ruru dire waaõmydýñana tamy retidire iyrubudýyñmy kiatxu-ò.

¹³ Waòbiti rybe biywinyke juhuu kia wamy taholate, ityhydýyna-di. Biywinyke luuna-wana. Jesuisi-ki tahe luuna tyhy rare.

¹⁴ Timybo Deuxu adee diwahinskyde, biyrubunyke. Deuxu Tytybythy dori inywo-ki ratxireri.

¹⁵ Ibutumy kabede ludu Asia ludu riwarira. Fikelu ijõnire. Erimojini tahe ijõre. Kia tahe kai teertye.

¹⁶ Inynyry-ribi ruxetòena kidiwahinskyem watxireri Onisiru sýmahâdu-ò. Tii dori aõu aõu riwawíohenanyre areysakemy. Tiu riixýrudýyñtyhyre wa-womati reroti-di jiar̄y ranýreriki.

¹⁷ Tai tahe Roma hāwāhāk̄-ò ritehemynyreu, riwaijehyyre; idi tawa-ki rahare.

¹⁸ Iny Iòlò ruxetòena tamy kidiwahinykemy watxireri kia txuu. Efesu hāwā-ki dori Onisiru riwawiòhenanytyhyre. Kia teertye waratyremy.

2

¹ Kai tahe wariòre wese tate. Jesuisi Kristu lāhāna-ribi ruruna bitake.

² Aōbo wary-ribi taholatemy iny sōweko-ò relyyre, kia ijō iny òbiti-ò tuu belyykre. Iny rexihumy rarekoôle tuu belyykre. Idi tahe tiiboho inywixira ribedeerynyrenykre.

³ Waaōhōk̄-myd̄yñana wawana tuu botyñykre. Jesuisi Kristu soldadowi-hik̄-wesemy kai mabeke.

⁴ Soldadoō tadinodu aōmyd̄yñanale rityhynymyh̄re. Tii ixideewimy raru-taaōtyhy.

⁵ Ijesudu ijesu ritake òbitimy resukekile.

⁶ Oworuwidyñydule juhuu suribi bederaty ritamyh̄.

⁷ Aōmybo wiji raryberadi mohotinyke, raweseranyreki. Inyiòlò ibutumy araerynanykre.

⁸ Jesuisi Kristu rubu-ribi ixixadu-txi ñhōti reake. Ihetxiu Davi Jesuisi labiemy raremyh̄, iwese inrybewihik̄ rarybere wese.

⁹ Rybe wihiķy my relyyreki dori womati reroti-di rataamy aōhōk̄-my ratyñyneri, aōbina widyñdu wesemy. Deuxu rybe tahe, inyō ritaaōtyhy.

¹⁰ Ibutumy reòludunymahāre ityhyd̄ydu mahādu dee, Deuxuhōrōo dee. Kibaho Jesuisi Kristu tarasanamy ritakemy idi watxireri. Tarasana, lāhāna aōu aōu ritakemy idi watxireri.

¹¹ Rybe inatyhy rare. Jesuisi Kristu-wana iny rurukek, irumy tii-wana aroireke.

¹² Inyboho rikityhynyhyrenykeki, tii-wana riòlonyrenyke. Inyboho Jesuisi rikitxiõnyrenykeki. Tii tule iny ritxiõnykre.

¹³ Iny rikityhynyõrenykeki, ihārele tii ityhyhyymy rarekre. Tii rex-itxiõnyõtyhy.

¹⁴ Iny nohōti kia-txi reakemy biwisñyke. Tamy marybeke ujōmohyyōmy rarekemy. Ujōmo tahe wiòhedyñna aōkō rare. Ujōmo-ò ijohonadu urile ujōmodumy refekre.

¹⁵ Kai tahe marurunyke Deuxudeewimy belekemy. Kai Deuxu deòdu tate. Kia rybe inatyhy-di òbitimy maraykynyke, idi tahe, bierynanyke. Tahe bexiix̄rudyñyõtyhy.

¹⁶ Rybe òweòwemy rybedu-ribi irehemy bexieke, rybebina-ribi tule. Kia rybedu urile raòrarunynihik̄-myhyk̄.

¹⁷ Kia eryd̄yña reurómyh̄re yjy wese. Imineu, Filetu-wana kia wese rieryd̄yñanyre. Kia rybe inatyhy-ribi rexihitxinyre.

¹⁸ Tii rarybemyh̄re: —Iny ixixana dorihe rearra. Kia rybe-di ityhyd̄yduō wimy uriurile rityhynreri.

¹⁹ Deuxu hōrō tahe inatyhymy rŷirakre. Kia tahe urihixina rare: —Deuxu tahōrō mahādu rierymyh̄re.

Ijō tahe:

Inynyr̄ ijoimy iximy rybedu, òraruna heka riatykre.

²⁰ Ityhy mahādu hetonihik̄-wo-ki womati tŷrŷrŷh̄k̄hyna, pratahyna sohojile aōkō rŷire. Ówòruhyna, suhyna tule rŷire. Hynaō tahe rŷsŷnawihik̄ hyna rare. Ijō tahe rŷnysi-di dehuna rare.

21 Kia hyna wese iny rŷira. Ijõ rŷnysihyna wese rŷikeki, idi rexisuhokeki, rŷsŷnalyralyra wesemy reuròke. Tawedu-ò awimy rŷike, tawedudeewimy. Tai tahe aõ wihihŷhynamy rexiywiny my rŷire. Kai tahe iwesele mabeke.

22 Kai ijoj tŷmyra tate, amahâdu òraruna-ribi bexiekemy; ixi-ribi aõ-di röhötinyreri, kia-ribi mahenyke. Òbitina, ityhyna, luuna, ywina-wana biheludunyke. Deuxu-ò rexitönyke òbiti mahâdu-wana.

23 Erysydŷýna itxŷtemy wiribi rybeõmyke. Kiaribile ujõmo röhönymy hŷre.

24 Deuxu deôdu raujõmony õtyhy. Tii tahe iny ibutu dee ywimy risýnymy hŷre, erydŷýnamy rexihumy ihýmy hŷre.

25 Ywina-di riòbitinyreri iny ixixiõdŷýna mahâdu. Tii heka riraõreri Deuxu worahõresena tamy riwahinskykemy. Idi tahe inatyhymy rierykemy.

26 Tule itxŷte-ribi röòsekemy, Satanasi reroti-ribi rexitakemy. Tai tahe Satanasi rimyrau tahe ritaataara teewimy riwinykemy.

3

1-2 Bededŷýnana konanamy bededŷýnana sirahakŷ kŷnyikre. Kia tahe bierkye. Iny ixideewimy riwinykemy ixi-di ratxikre. Nieru tarasalemy ixi-di rexinohõtidŷýnymy hŷke. Rybetyhyhykýlem y iximy rarybekemy ratxikre. Ixidee awihikýlem y röhötinykemy ratxikre. Rybebinalem y rarybemy hŷkre. Tyby ise-wana riywiny õhyymy hŷkre. Inyõ-ò aõmy reàlå õhyymy hŷkre. Òbitiry rityhyny õhyymy hŷkre.

3 Iny-ò tuuna ihoõhyre. Inyõ ibiòwamy rareõtyhy. Aõbina binalemy iny my relyymy hŷkre. Rexiywiny õhyymy hŷkre. Reburehekŷ rariamy hŷkre. Òbitimyno ibinahyymy rarekre.

4 Iny deòsadŷýdumy rarekre. Ixiluunadumy rarekre. Ywimy aõkõ rarekre. Iwisiðŷýna luuhyyymy rarekre. Deuxu tahe tuuõkre.

5 Òbitimy risýnymy hŷre wese tahe òbitiruru ritxiõnomy hŷke. Kai, Tximòtxi, kia iny-ribi irehemy mabeke.

6 Kia hâbu tahe hetoõ-ò ralõmy hŷre. Hâwy uru uru rŷira xiwedeõ-ò òrarulŷxina-di ralõmy hŷre. Kia tawisŷdŷýna-di rierynany my hŷre tarybewi-widile, tahe hâwy rityhyny my hŷre.

7 Kia hâwy aõu aõu röerykemy ixidi röhötiny my hŷre, urile tahe inatyhyna tiu rieryõtyhy.

8 Iwese ihetxiu Ijãni, Ijãbri-wana Moisesi òladumy rŷire wese. Wiji tule kia hâbu inatyhyna òladumy rare. Irayky rawerynyre. Ityhydŷýna-di deòsanamy rŷimy hŷre.

9 Tiu tako-ò raõtyhy, iitxŷtereriki, kia iruina òraruna ibutumy iny rierykemy, iwese Ijãni, Ijãbri òraruna ibutumy iny raeryre wese.

10 Kai, tahe waerydŷýna-ò taholahyymahâte. Iwese raremahâ wese tiwahludunymahâte. Watyhyna teerymahâte, wadeybina, waywina, waluna, waixiõlõdŷýna.

11 Aõu aõu inybinahakŷ wadi riwisŷnyreriki, tule aõhõkŷmy ratyŷnyreriki. Kia ibutumy teerymahâte. Kia wade rotyŷnymy rŷire Atxiòkia hâwâ-ki, Ionio hâwâ-ki, tule Listra hâwâ-ki. Aõowitxira witxiramy aõhõkŷmy ratyŷnymahâre. Wanyrý tahe ibutu-ribi riwatare.

12 Inyõ òbitimy ratxikeki Jesuisi Kristu-ò, tii aõhõkŷmy rotyŷnyrekre iòraru-ki.

13 Hâbu bina bina rabinahyky my rarekre, tule hâbu inatyhy aõkõ rabinahyky my rarekre. Inyõ tiiboho riitxenanykrekre, tule tiiboho inyõ kidiitxenanykrekre.

14 Kai tahe aõbo teeryte, kia-di mohõtinyke aõbo tetyhynymahãte-di. Tahe tiribibo teeryte, õhõtikile idi mabekre.

15 Uladuribile teeryte Deuxu Tyryriti. Kiadile bierykre Jesuisi Kristu tarasadõýna idi bimykremy. Kia adee kanake bityhynykékile kõnyhe.

16 Ibutumy Tyryrityhy Deuxu elewesenamy nadé. Bedeerysyna urenana heka rare. Órarudu õbitidõýna heka rare, ibutumy riõbitinykemy. Tule aõbo awihikýmy raremy riernanykre.

17 Deuxu deòdu dori õbitile rýirakemy. Aõwihihiký widõýna aõbo dori rexihulement rýirakemy.

4

1 Deuxu, Jesuisi Kristu kiaru-ki arâteõnykre. Jesuisi Kristu dori rubu mahãdu iru mahãdu-wana wiribi rihibitinykre, tii taõlona kaõ kidiwykre.

2 Belyyke Deuxu rybemy, inydee awikeki, tule inydee awiõkeki. Ywina-di iny biõbitinyke. Iny biwiõhenanyke.

3 Bededõýnanabina kanakre. Kia txuu erydõýdu õbiti-ò roholaõhyre. Erydõýdu ributunykre tamydeewimy. Iwese iny tõhõti nohõtijuty-ò rotõnymyhõre wese tamy wimy aõna aõnaõle roholamyhõkre.

4 Inatyhyerydõýna-ò roholaõhyymyhõre. Urile ihetxiu ijyyõle roholakemy ixidi ihyre.

5 Kai tahe ywimy maraykynyke. Ibutumy aõhõkýmy botõýnyke. Deuxu Rybewihikýmy belyyke kia tahe aõmysõdõýnare Deuxu adee riwahinyre. Idi hyylemy mabekre.

6 Iny riwawahinyke xiwena wesemy rubu-ò. Waixituedõýnnana heka rehemynyreri.

7 Ijesu wihihikýwesemy tahe rexijesudõýnyre wese. Rekonananya heka waumy ijera. Retyhynyhyrya tahe ityhyna.

8 Õbitiwidõýna raheto wese wadee rexihumy roire. Wanry, ywisidõýdu õbiti, riwawahinykre kiatxuu. Jiarõ sohojiole aõkõ. Tahe tule irarõsodu mahãdu-ò. Jesuisi dehemynyna luumy kia mahãdu roimyhyre. Tamy tule rataanaõ raheto wese riwahinykremy.

9 Wylemy inihe waroram y manake.

10 Dema riwarira Tesalonia hãwã-ò rara. Tii bede aõmydõýnnana luure. Kalatxia bede-ò Kresetxi rara. Dalimasia bede-ò Txitu rara.

11 Luka-wanale watxireri. Tahe kai Marku bididykre, wawiõhedõýdu wihihikýmy rarekemy.

12 Txitxiò heka Efesu-ò reteõnyre.

13 Kai tahe manakreu warahana bidiwykre. Troaji hãwã-ki Karpu heto-ki tahe warahana rerire. Watyyriti tule bidiwyke tyrriti welýte tule nohõti losaõthyhy.

14 Alexõdre womati loresedõýdure warybe dibinanymyhyde. Wanry iowydõýna tamy kidilidikre riwabinanyreki.

15 Kai bexiekre kowa-ribi, inyrybe dori rityhynyõhyymyhõre.

16 Juhuu dinodu-ò rewyõnyreu inyõ riwawiõhenanyõhyre. Ibutumy rirahure waribi. Aõbo wabinamy riwinyre-ribi Deuxu tõhõti rosamy watxireri.

17 Wanry tahe, riwawiõhenanyra Deuxu rybemy rybe-ki. Iny witxira dori, judeukõdu mahãdu roholamyhõre. Leaõry-ò, wadi rehukõra.

¹⁸ Wanyrÿ tule riwatakre ibutumy aõmydÿñana bina bina-ribi. Kowa bede wihikÿ-ò riwadykre. Tuu rekeàlakre aõu aõu bededÿñana roobymy. Kie.

¹⁹ Warybe wehityyna Prisila-ò, Akila-ò biõkre tule Onisiru sÿ mahãdu-ò.

²⁰ Erasto, Oritxi hãwã-ki rariре. Trofimo, Miletu hãwã-ki binamy resere. Taile heka rarira ibinamyhÿreki.

²¹ Wylemy manake inihe beòrako-ki. Ubulu tarybewehityyna adee ri-wahinyre. Tu Prudente, Lino, Laujia ijõre. Tule ibutumy ityhydÿñduseriòre rybe wehityyna adee riwahinyrerí.

²² Wanyrÿ awana ratxikemy watxiwâhâre. Tule làhâna umy-wana ratxikemy watximahâre. Kie. Paulo

Txitu-ò Paulo Tyyriti Txitu-ò

1 Jiarŷ Paulo rare. Deuxu deòdu rare. Jesuisi Kristu riwamyre inatyhyyna aritŷnynykemy. Kia tyhydŷýna, Deuxu tarasana mahâdu hôrõ rare. Kia ityhydŷýna dee inyõ rityrykeki, rityhynykeki, Deuxu deewimy tii rarekre.

2 Umytuedeõnahakŷ iny riraomyhŷre. Deuxu dori tuu rarybere ihetxi bedeu. Deuxu heka tii raruïthy.

3 Ibededŷýnana òbiti dehemynydeu, Deuxu aõmydŷýnana rarybekemy rotŷýnyre. Kia aõmysŷýna wadee Deuxu riwahinyre, iny tarasadurenymy rybe-ò.

4 Txitu-ò kia warybe rewahinyra. Kai iny-wana Deuxu tetyhynteri, kia dori inatyhyymy wariore wesemytate. Deuxu, iny tyby-ribi, Jesuisi Kristu, iny tarasadu-ribi, Deuxudeysana-di, ywina-wana adee kanakemy watxireri.

5 Inyaõmydŷýnana biòbitinykemy dori adee adiride. Kreta bede-ribi röhonyreu, dori waaõmysŷýna rehuõre. Kia-ki dori kowa-di anaride. Ibutumy hâwâ hâwâ-ki ityhydŷýdu mahâduy-ribi kai matuari mahâduõ bimyke. Iwese jiarŷ rarybere wese kai bimyke.

6 Matuari òbiti bimykre. Matuari ihâwyy sohojiõ rŷira bimyke. Inyõ ityhydŷýdumy riòrenadule bimyke. Iriore iòraruluukeki, iehehekeki, kia hâbu bimyõke.

7 Ityhydŷýdu mahâdu yrubudŷýdu òbitilemy dori ihŷkemy. Inyõ-ki heka ibinamy mahakeki, imynyõmy. Tii dori, Deuxu dee raaõmysŷýkcre. Ixidile nohõtidu mynyõmy. Hâbukyara rybebyby, mynyõmy, vñ luudu aõkõ, hâbu aõbinaluudu aõkõ, hâbu ityhymy nohõtidu aõkõre. Kia mynyõmy.

8 Iny inatyhyyle, òbiti luunadule, taroraludu-ò awire mahâdu, iny aõwityhy luunadule, ixiwedule, Deuxu rybe tyhydŷýdu, kiale bimykre.

9 Deuxu rybe-di kia hâbu òbitimy rôhõtinykre, òbitityhyylemy rierynanykemy. Inyõ ierysydŷýna rityhynyõkeki, erydŷýdu irayky riywinskyre tai ihewo-ribi rityryke, rityhynykemy. Tule iny iwitxira erydŷýna-di rarybemyhŷreki, tii riòbitidŷýnyke.

10 Iny sôwemy inatyhyymy rityhynyõrer. Tii dori aõna aõnalemy rarybe-myhŷre, ityhydŷýdu mahâdu riitxenanymyhŷkemy. Kia mahâdu-ribi, judeu mahâdu ibutu ratyre kia aõna aõnamy rotŷýnymyhŷre.

11 Inyõ kowa mahâdury riyrykemy tamy rarybeke. Iny sôwemy heka riitxenanymyhŷre. Òbitimy aõkõ heka iny rierynanymyhŷre. Nieruôle heka iny rierynadŷýnymyhŷre.

12 Kowa mahâduõ, ierydŷýduõ rarybera:

—Inyboho, Kreta bedeludu mahâdu, ibutumy ruidu roire. Iròdu brebuna wese iny roire. Inyboho heka teoruxere roire. Byrelemy inyboho rôhõtinymyhŷrenyre.

13-14 Aõmybo kahâbu rarybera heka inatyhy rare. Urenana tahe arurumy rityhynykemy. Judeu mahâdu ihetxiu ijyy-ribi tõhõtirenys rosakemy kai marybeke. Hâbu mahâdu bede ywina rityhynyõkemy. Kia hâbu dori inatyhyyna aõkõ rityhynyre.

15 Òbiti mahādu dee ibutu òbitire. Ityhydÿýdukõdu mahādu-ò aõ aõkõ òbitire. Tõhõtinareny dori aõbina binalemy rõhõtinymyhÿre. Aõu tii rexiryre aõbinahakÿ riwinykemy. Deuxu-ribi tõhõti rosare.

16 Tiiboho rarybemyhÿrenyre: —Deuxu inyboho reeryrenyre. Tiiboho tahe Deuxu erydu wesemy aõkõ aõna aõnamy rotÿýnymphÿrenyre. Tiiboho iny riojinyrenyre rybemy reòbyõlemyhÿrenyre. Aõwiwihikÿ widÿý rieryõrenyre.

2

1 Kai, Txitu, aõerynawihikÿdibo bierynanymyhÿke.

2 Matuari mahādu kai bierynanyke hääbu ixiwedu mahādulemy roirelemy, ywimy nohõti wydynadu mahādu roirekemy, òbitilemy rityhynykemy, ibutu òbiti luukemy, iixiraterekemy.

3 Senadu mahādu tule bierynanyke iyrubumy rÿikemy iujõmoõmy rÿikemy, tule vîi luuõmykemy. Aõerynawihikÿdibo bierynanybenykemy.

4 Hääwy tÿmyra hääbumy heridu tÿmyra tahäbu luukemy, tariõre luukemy, kia senadu mahādu riernanykre.

5 Tuu iyrubumy rÿikemy, òbitimy raraykynymy rÿikemy, taheto riywinymy rÿikemy, awimy rÿikemy, tahäbu rybe riywinymy rÿikemy. Kia wesekeki, Deuxu rybemy inyõ ibinamy rarybeõthy.

6 Weryrybò mahādu tule bierynanyke iyrubumy rÿikemy.

7 Kai, Txitu, aõna aõna wiwihikÿmy botÿýnykre, tai tahe ityhydÿýdu mahādu awesele aõna aõnamy rotÿýnykre. Kai bierynanykeu, òbitilemy inatyhymy bierynanykre.

8 Arybe òbitityhydile bierynanykre. Tai tahe aõludu raixýrukre aõmy dori umy rarybeõthy.

9 Kai bierynanyke urideòdu mahādu tawedu rityhynykemy. Tamy awimy raaõmysÿdÿýnykemy. Tamy heka ròrawyòdÿýtyhykemy.

10 Rawasinyke aõkõre, ibutumy òbitilemy riwinykemy. Kiawesekeki, ibutumy Deuxu inytarasadu deewimy riwinykemy.

11 Deuxu taerydÿýna-di taluuna ibutumy iny-ò rexideõsinyre. Taluuna tahe inytarasana-ò rehemynymy raremyhy.

12 Kai heka iny tuu robikeu, awimy erydÿýna rahake. Riwaerynanymyhÿ aõbina bina widÿýmy tule òbitina-di yrubudÿýna-di iny rariakemy kabede-ki.

13 Tule iny riraõmyhÿrenykemy iny Deuxu wihiakÿ iny tarasadu Jesuisi Kristu loosõnatyhywo-ki kedehemynymykre.

14 Iny òwymy dexiwahinyde iny òraru òwydÿýrenymy. Kiawese heka iny riwyre idi riratisebenyre iny ijoji lyrahakÿ ixidee rimyre. Kia ijoji iluure.

15 Kai, Txitu kia aõna aõna inyko belyyyke. Tai Deuxudeewimy riwinykemy urenana rakatxirenkykemy. Iny bierynanykre. Iny biòbitinykre. Iny ibutumy rityhynykemy matxibenkye.

3

1 Kai ityhydÿýdu mahādu ixi bitõhõtijeranyke ibutumy hääw dinodu, bede dinodu rityhynykemy, tabede ywina rityhynykemy. Tule aõmysÿdÿýnana wihiakÿ riwinykemy.

2 Modee heka ibinamy rarybeõthy, raaõbinanyõthy ywimy rarekemy, moheka iehehemy riwinyõmyhÿre.

³ Inyboho heka tule iehehe roiremyhÿ, iitxÿtemy roiremyhÿ, òraruluunamy iny riitxenanymy roiremyhÿ, òtaluumy roiremyhÿ. Aõbina bina luumy iny witzira aõna aõna-di wii risÿnomy roiremyhÿ, wideramy roiremyhÿ.

⁴ Tahe Deuxu iny tarasadu luuna, ruxetõena-wana inydeereny dehemeny-deu, tii kia-ribi iny ritarenyre.

⁵ Kia aõna aõna wihihÿ iny riwinyrenytreki aõki, iny Deuxu ritarenyre, taluna-di tahe iny ritarenyre, Jesuisi òraru-ki xiery heka Deuxu riwatÿmyranyre Tatyytybythy-di. Umytÿmyra riwahinyrenyre, riwasuhòrenyra.

⁶ Tatyytyby inydee riwahinyre Jesuisi Kristu iny biu-ò hedureki.

⁷ Kiawese iny riwaõbitinyrenyre taluuna-di. Katahe inyboho umytuedeõna ijõdire.

⁸ Kia heka inatyhy rare. Ka aõna aõna bierynanytyhykeu, tahe wadee awikre. Kia wese Deuxu ityhydÿdu mahâdu aõwihihÿlemy rôhõtinymyhyke tule rewinymyhÿkemy. Kia heka awire. Kia iny riwiõhenanymyhÿre.

⁹ Ýraxina itxÿte kai rÿýraxidÿýõmy, iwyòdÿýõmy, rybe jei jei-ribi irehemy mabekre, tule lahi òraru rybe-ribi. Kia rybe aõ aõkõ rare. Awi aõkõ rare, iny riwiõhenanyôtyhy.

¹⁰ Hâbuõ rybe òwe-di ityhydÿdu rierynanykeki, aruru rybemy tamy marybeke. Kai inatxi rybemy marybekeki, tii rexioõbitinyõkeki, tahe uritere aõna aõnamy tamydÿýõmy. Tii òrarudu dori ratximyhyre. Hâbu õbiti aõkõ.

¹¹ Tiile rieryre tuudÿýdumy ratximyhyre.

¹² Jiarÿ, Txitxiò, Atema-wana aõrysymy ariteõnykre. Niòpòli hâwâ-ò wadee manakre. Kowa arasãnykre ibutumy biu bedeu.

¹³ Zena, bede ywina erydÿýdu, Apòlo-wana kai itÿinareny-ò biteõnylebenyke aõmybo tamy biwahinymyhÿke.

¹⁴ Bierynanyke iny aõmysÿdÿý wihihÿkemy rotÿýnomyhÿkemy. Kia wese aõbo rauhenyreri tamyreny ijõdikre. Tai riwiõhenanykre.

¹⁵ Ibutumy kaki jiarÿ-wana iny rybe weityhyna adee rewahinyrenykeri. Warybe biwahinyke ibutumy inyluudu ityhydÿýdu mahâdu-ò ibutumy adeereny Deuxu deysanamykre. Kie.

Filemo-ò Paulo Tyyriti Filemo-ò

¹⁻² Jiarý Paulo rare. Jesuisi Kristu òraru-ki ròtena-ki wâhâre. Tximòtxi iny seriore wese jiarý-wana adee Filemo-ò rybe rewahinyrenyre. Kai inylu-unareny, iny wiòhenadýýdu tate. Tule Afia-ò, rewahinyreri, tii iny wyòrenyô rare. Tule Arikipu-ò, rewahinyreri iny rybe týnydýýdu-ki ijoïò rare. Tule ityhydýýdu mahâdu-ò rewahinyreri, aheto dohodýýna ijoï-ò wahe.

³ Ruxetòena ywina-wana Deuxu iny tyby-ribi, Jesuisi Kristu iny iòlò ribi adeereny kanakemy watxireri.

⁴ Deuxu-ò rexitòenyre, atxi, Filemo, wanohõti reamyhýre. Tai umy rarybera.

⁵ Kai dori Jesuisi tetyhynyte, inyiòlò luumy, ityhydýýdu mahâdu luumy atximahâte. Kia-ò raholamyhýre.

⁶ Tule rexitòenymahâreu kiamy jiarý rarybemahâre. Kai iny witxira-ò Deuxu aõmydýýnanamy belyykeu, Kristudeewimy bierynanyke. Kia inydeereny rexitòenyre Deuxu-ò.

⁷ Jiarý wadeysatyhyreri, kai dori aluuna iny witxira dee ratximyhýre. Kia heka deysana nihiký ityhydýýdu mahâdu-ò rare, tii riawawesenyhýre.

⁸ Jiarý timy atxikemy adee ararybekeki, tule ke heka arateranyke. Jiarý dori aityhydýýdu seriore rare.

⁹ Tahe aluudýýna òraru-ki tahe adee arexitòenykre. Jiarý Paulo rare. Ròtenawo-ki jiarý roire Jesuisi Kristuluu òraru-ki.

¹⁰ Wariore wese dee rexitòenyreri. Onesimo wariore wesemy redyreri Kristu tyhydýýna-ò waribi umy wese kaki ròtenawo-ki rare.

¹¹ Tiu heka adee riwahinyômyhýre tii dori juhuu awiòhedýýdutyhy aõkô rare. Wijile tahe iny diwiòhenanymyhýde adee wadee tule.

¹² Tii adee reteònyreri. Ixyby araòkesedýýnyreri. Kai ixi-ki bimyke wawesemy, wadee dori tii awityhy rare.

¹³ Jiarý dori ixideele remyôre wawiòhedýýdu kaki ròtenawo-ki Rybewihiký dohodýý òraru-ki. Kia òsñy adee awire.

¹⁴ Urile aõkômy marybekeki tii arimyôthy. Kai aõ wadee bidiwahinykeki, kai ixi sohojile inihe biwahinykre. Waixitòena-ki aõkô.

¹⁵ Onesimo heka aribi irehemey rexiijere ijô bededýýnana witxirau, tahe wijile tiiemy abrysomykre.

¹⁶ Juhuu wesemy aõkô ihýre deòdumy wahe, wiji aseriore wesemy heka rare. Tii heka waluuthy rare, adee tulekemy ityhydýýdu wese wiluukemy wadee awire.

¹⁷ Kai wabiòwakeki, tii birybenyke iwese tiwarybenymyhýte wese.

¹⁸ Aõ adee rasiranyreki, jiarý ariwyònykre teròwymy. Jiarý iximyna kaa retyyritinyre: Jiarý Paulo ariòwonykre.

¹⁹ Kai waòraru-ki ityhydýýdumy atximahâte. Kia tahe adee tuu ararybeõtyhy.

²⁰⁻²¹ Warybe mynamy ta kai bòwidýýkre Kristu òraru-ki, tai ta biwadeysanykre. Jiarý warybe rewahinyreriu, araeryre, waixitòedýýna ratyre biwinykre.

22 Ijõmy adee arexitòenykre: wasõ waherina ahetowo-ki biywinskyre. Deuxu-ò bexitòenykreki, tai jiarõ aõhe-wana adeereny aròòsekre.

23 Epafa wabiòwa ròtenawo-ribi adee riwehityhynanyreri (jiarõboho kaki watximyhõrenye Jesuisi Kristu Rybe òraru-ki),

24 tule Marku, Aristarku, Dema, Luka-wana rexihityhynanyreri. Kia ibutumy heka Deuxu-ò aõmysõdõdumy roire.

25 Jesuisi Kristu làhàna awo-ki ratximyhõre.

Hebreu-ò

Tyyriti judeu ityhydýýdu mahãdu-ò

¹ Juhuu Deuxu intybyreny-ò rarybemy raremyhý. Deuxu rybe-ò ijomahadu-di tamy rarybere. Tule sôwemy aõna aõna witxira witxira rarybere tamy.

² Tahe ikonana wiji txuu inydeereny tariore diteònykemy rarybera. Tii rarybere tybyderowymy. Iriore tahe ibutumy aõna aõna wedu rare. Deuxu iriore kia rarekemy rarybere. Tii tule juhuu bede widýýdu rare.

³ Tii Deuxu loosona týnydýýdumy ratxireri. Deuxu wesehyymy ihýmyhýre. Iriore, taryberuru-di, ibutumy aõna aõna rimymy roimyhýre. Iny òrarunarenry riixãwididýýnymy rahudi, biu-ki Iòlò Deuxu ruruna weribi ronyre.

⁴ Iriore ranire niwihihýmy. Tii dori ÿjuratyre awityhyre.

⁵ Tiu heka ÿjuõ-ò rarybeõhyymyhýre: —Kai wariore tate. Bohyymy wiji wâhâre. Ijõ ritidýýmy rýire, kawesemy: —Jiarý tybymy ararekre. Tii warioremy rarekre. (Kia tahe ÿju-ò tii rarybeõhyymyhýre.)

⁶ Irioredela kabede-ki reareu ixityre ijõmy rarybere: —Ibutumy Deuxu ÿju tuu realàkemy.

⁷ Ýjumy tahe kawesemy Deuxu rarybere: —Jiarý ÿjuboho tahe yhy ele elewesemy retxiényre, wadeòduboho heòtyloosòwesemy retxiényre.

⁸ Tahe tarioremey kawese rarybere: —Wariore, Deuxulemy atxiteri. Kai ibutumy inyiolòhyymy rare. Aruru tuedeõna debóna dire. Wiwesemy nonana-di ibutu-ò atximahâte, óbitimy.

⁹ Òbitinaluumy kai atximahâte òraruna deramy tahe atximahâte. Tai tahe Deuxu, aDeuxu amahâdu ratyre awimy teleta adee riwahinyre deysana.

¹⁰ Ijõmy Deuxu rarybere tarioremey: —Kai Wanyrý juhuu bede widýýdu tate. Bede ibutumy tewinyte. Tule biuludu aõmydýýnana tewinyte.

¹¹ Kia bede aõmydýýnana ludu ibutumy rexihukemy. Kai tahe tiu atuedeõna. Iwese uwòhi retybyre wese, kia aõna aõna retybyke.

¹² Tule wesirahana rawerasemy roimyhýre wese ibutu tyy retybymyhýre, rawitxiradýýmyhýre. Kai tahe ixiwesehýý ahâte. Abede dýýnana tahe tiu itueöthy.

¹³ Ýjuõ-ò Deuxu tiu rarybeõmyhýre: —Bodonyke waruruna weribi. Aòludu mahâdu ako-txi resemyhýkemy. Eòdumy rarekemy. Kiamy tahe tariore-ò rarybere.

¹⁴ Ibutumy ÿju mahâdu Deuxu deòdu rare tyytyby wesemy rare. Deuxu diteõnyde ityhydýýdu mahâdu wiòhedýýmy tule ibutumy biu-ò hedu mahâdu wiòhedýýmy.

2

¹ Tai tahe, waserioreboho, ityhyyna rybe-ò rokoholarenyreki, tamy tahe rikimyrenykre rikityhyntyrenykre. Tai tahe iribi tiu ròkòirenýtyhy.

² Ibutumy ÿju rybe inatyhyymy raremyhý. Ibutu òrarudu rimyre aõhõkýmydýýnana-ò irybe riywinyõreki.

³ Kia inatyhy rare. Tarasana rybe wityhy-ò rokoholarenýreki, timybo inyboho rikiolonyrenyke. Kia rybe wityhy Wanyrý Jesuisile juhuu inydeereny relyyre. Idi tahe, ijomahadu mahâdu tuu rarybere tule.

⁴ Deuxu irybe myna rotŷŷnyre, ròbedeòbydŷŷnyre tai ròbedeòtiidŷŷnyrenymy tai Deuxu ruru ritŷnynyre. Tule Deuxu Tatyytybythy iaõwidŷŷnamy ix-ideewimy inymy riubŷtŷnyre.

⁵ Ÿju-dee aõkõ bede riwahinyre-kia iòlòmy rarekremy. Jesuisi-ò kia ri-wahinyre.

⁶ Juhuu inyõ rybe txiõdŷŷnamy rarybere: —Ritina-ki kia rybe roimyhŷre: —Aõbo heka hâbu tyhy riore rare? Tii aõ aõkõ rare.

⁷ Ijõ bededŷŷnanaõ Deuxu riore Ÿju-ribi tyhymy aõkõ ihŷre.

⁸ Tahe wiji wowydyna tamy rawahire iwese iòlò dee iny riwahinyre wese, tamy rawahire. Tule ibutu wedumy rarekemy. Iny ruereny dee ibutu ihõrõ aõkõ õsana rare. Ibutu rurudu wese aõkõ iny ruereny-ki rŷire.

⁹ Tahe inyboho Jesuisimy robirenre. Tiile tuu ihŷre. Urihimyò bede aõmydŷŷnana bedeu Ÿju-ribi tyhymy aõkõ Deuxu tii relere aõhõkŷmy dŷŷnana rimykremy. Tahe rurure. Rubu riurihire inyderòwyrenymy. Tai tahe rataana raheto wesena Deuxu tamy riwahinyre deàlana-wana.

¹⁰ Deuxu riwinyre ibutu aõna aõna ixidee. Tii kõkeki, bede ihoõhyymy roike. Tii ityhydŷŷdu mahâdu ridymyhŷre taloosõnasy-ò, taijoimy. Tai tahe Jesuisi aõhõkŷmy rotŷŷnyre Deuxudeewireki. Tarasana wydydumy heka wityhymy Deuxu delede aõhõkŷmy rotŷŷnyreki, tai awityhymy ròhõnykemy tarasadudikemy.

¹¹ Òbiti widŷŷdu tahe òbitina mahâdu-wana wimahâdu wese roire. Wiwanale sohoji tybyribile doidenyde. Tai tahe raixŷruõlemysy Jesuisi seriõremy rininire.

¹² Ritina-ki rarybere: —Ani aritŷnynykre waseriõreboho-ò. Dohodŷŷna heto-ki àlânawiu-di adee ariwiunykre.

¹³ Ijõ Ritidŷŷna-ki rarybere: Tii arityhynyhyykre. Ijõ: Kakile wahe watxireri, tule roire wariore Deuxu diwawahinyde.

¹⁴ Iwese ibutumy inyumi wiwesele roire wese, tule Jesuisi umyõ rimyre, inyumi wesele, tai inywesem y rurukremy. Tai tahe rubu dinodumy rahaananyre, Diabo wahe.

¹⁵ Kia rubu mahâdu lau ruberumyhŷre mahâdu, ibrebu iribi ritare. Kia mahâdu dori rububrebu deòduhyymy ihŷrenyre.

¹⁶ Ÿju aõkõ ritakemy namyhŷde, Abraõ riore riore ritakemy namyhŷde. Tahe wiji tule ihŷre.

¹⁷ Iseriore wese hyymy roirekemy ihŷrenyre. Tii dori Deuxu Xiwena widŷŷdumy rarekemy inydeereny tai ruxetõena wahidŷŷdu òbiti tii ihŷre. Ibutumy iny òraru òwydŷŷnamy rŷimyhŷkemy.

¹⁸ Ibutumy ixiradŷŷna mahâdu tii riwiõhenanymymy hŷre, ibutumy ixi-rana-di aõhõkŷmy rotŷŷnymymy hŷreki.

3

¹ Tai tahe, waityhydŷŷdu seriõreboho, boholatyhyke Jesuisi rybe-ò: —Kaioho dori tule bimybenykemy biu bede aõmysŷdŷyna. Jesuisi iny ityhydŷŷna Xiwena wahidŷŷdu wedu tyhy rare tule inatyhyna deòdŷŷna tyhy tii rare.

² Deuxu tii riwinyre Xiwena wahidŷŷdu wedumy. Tai tahe tii òbitimy riywinyre Moisesi riywinyre wese Deuxu sýmahâduy-ki raaõmysŷdŷñymymy hŷre.

³ Jesuisi-ò tahe sôwemy wowydyna rawahikremy. Moisesi wowydyna ratyre rawowydynanykemy. Hetowidŷŷdu iny riwowydynymymy hŷre, het-oratyremy.

⁴ Ibutuheto iwidŷŷdu dire. Ibutu widyydu tahe Deuxu rare.

⁵ Moisesi Deuxu heto-ki òbitimy rybe riywinyymyhŷre teòdu aõmysŷŷnanamy. Tai tahe teòsidŷŷna ririre ijesenareki. Deuxu rybe tŷnydŷŷdu tahe Moisesi rare.

⁶ Kristu tahe Deuxu sŷmahâdu wedu rare Deuxu riore rareki. Inyboho Inynyrŷreny-ò ròkôtyhydŷŷrenykeki tuu rokoirekre. Tai iny brebuttererenymy iny rarosonaren y inatyhymy rakanximyhŷrenykeki tahe Deuxu ijo inyboho roire.

⁷ Kiawesemy tahe Deuxu Tyytybytyhymy narybede: —Wiji tahe tamy boholabenyke aworen y iolududŷŷrenyom.

⁸ Judeu mahâdu wesemy aõkõ boibeke, tybyboho wesemy aõkõ wahe boibeke. Tiiboho dori tamy raujõmomyhŷre bedero-ki Deuxu riurihirenyre.

⁹ Deuxu rarybere: —Aõbede wiwihihiky rewinyre hâre, alabiereny riwaitx-enanyrenyre tamyreny watxireri iny inatxiwaitue beðramy aõbedewiwihihiky riraðomyhŷre.

¹⁰ Tahe Deuxu rarybere: —Waky reamy tamy wâhâre. Tiu heka wawana ratxiõhymyhŷre ryobiti tamy retŷnynyre hârele. Tawo-ki teòsahymy ratximyhŷre.

¹¹ Deuxu rarybere: Waky reatyhymy tai tahe ixidee resere, inatyhymy rarybere: —Tiu tiiboho elehyna bede-ò ralòõtyhy.

¹² Bexijebenymy waseriõreboho uritere awo-ò ròtedŷŷõmy raykyitxŷtena. Kia òaruu-ki aDeuxuthy-ribi irehemy bexilõhòrarienymy aDeuxu tyhy dori irumy ratximyhŷre. Tii inatyhy rare.

¹³ Txuõ txuõlemy wii biòbitinybenyke. Òraruna dori itxenadŷŷdu nihiky rare. Tai tahe wiji kiamy botŷŷnybenyke.

¹⁴ Deuxu rikityhynyrenyhyymy rakanxirenkye. Irybe rikiywinyrenykemy rakanxirenkye iwese juhu rityhynyrenyra wese. Kia wesekeki, Kristu leinamy rakanximyhŷrenyke.

¹⁵ Kiawesemy tahe Deuxu Tyytybytyhymy narybede: —Wiji tahe tamy boholabenyke aworen y iolududŷŷrenyom. Iwese ihetxiu mahâdu riwinyre wese aõkõ boibebenyke.

¹⁶ Timahâdubohe roholare Deuxu rybe-ò iribi tahe wimy raõludure. Kowa Egito bede-ribi doimyhŷde mahâdu roire. Moisesi tamahâdu-wana doimyhŷde.

¹⁷ Mobohe Deuxu kyaradŷŷdure 40 wyra sõwe. Kia mahâdule bederahykile rexihure raõrarunyreki.

¹⁸ Moõbo Deuxu rarybere taelehyna bede-ò ralòõtyhymy? Rybe ywisidŷŷdukõdu mahâdu-ò rarybere.

¹⁹ Inyboho tuu rieryrenyre. Rirõnyrenyõremy rityhynyõrenyreki.

4

¹ Deuxu juhuu rarybere: —Inyõ taelehynabede-ò ralokremy. Inatyhymy heka aõmybo rarybere rŷire. Inyõ õsana kaibohoõ tamy rehemynyõthy rityhynyõmyhŷrenyreki. Tai tahe bexityhynyymyhŷbenyke kia-ò.

² Inydeereny tahe Rybewihihiky tŷmyra ròhonymy roimyhŷre, iwese Moisesi mahâdu-ò ròhonyre wese. Tamyreny tahe awityhymy aõkõ tamy rõhõtinymyhŷre rityhynyõhyymyhŷreki.

³ Deuxu tyhydŷŷdu mahâdu ralõke taelehyna bede-ò. Deuxu dori rarybere: —Jiarŷ inatyhymy anarybede. Iny rityhynyymyhŷrele tamy ralokre. Deuxu

kiamy rarybere: —Taelehynabede tamy rewinyre xiery juhuu bededŷñana rewinymy roireu.

4 Inyboho rierymyhŷrenyre tii riraòmyhŷremy Ritidŷña roireki: —Deuxu taelehyna-ki ele rihynyre debòinatxitxu bededŷñanamy. Taaõmysŷdŷña ibutumy rahure aõbo riwinykemy idi raremyhŷ riwinyre.

5 Ijõ rybe tule kia-wana roire: —Tiu ralõõtyhy waelehyna bede-ò.

6 Tuu heka Deuxu rarybere inatyhy raremy. Ijõ mahâduõ ralõõmyhŷre Ijõ mahâduõ ralõrenykre. Moisesi mahâdu tahe ralõõre Deuxu rybe riywinyõreki.

7 Wiji bededŷñanamy heka Deuxu rarybereri. Kia rybe rare iwese Davi rarybere wese: —Wiji tamy boholabenkyeu, aworeny iõlududŷñrenyõmy.

8 Josue ridyre Moisesi mahâdu Suwitxiraõ-ò. Kasu tahe kabede aõkõ rare Deuxu elehyna bede. Deuxu idihyy tuu rarybemy ihŷre. Wijina rôtena bededŷñanamy Deuxu rarybemyhŷre.

9 Tai tahe Deuxu mahâdu dee elehynasu bede roimyhŷre. Deuxu elehynatxu wese heka rare, iwese Deuxu debò inatxitxu-di rexielehynyre wese.

10 Iwese Deuxu raelehynanyre wese raelehynanyre inyboho taaõmysŷdŷña-ribi, inyboho rukururenkykre.

11 Awityhymy rokoireke tamy rikirõnyrenykemy tule. Rekeixijerenyke. Deuxu rybe rikiywinyõrenykeki iwese judeu mahâdu wese rikirõnyrenyõtyhy.

12 Ibutumy Deuxu inydeereny rarybere iruru dire. Iwese mayrehe wiõtxureem yryrira wese Deuxu rybe rare. Inyrayky wydyna riõrõmyhŷre, õhõti wydyna-wana. Mayrehe rayky riraynomyhŷre aõmybo inyrayky Deuxu ibutumy rierykemy.

13 Ibutumy Deuxu rierymyhŷre inyraykyreny. Iny Deuxurenny irumy ihŷre. Ibutumy aõna aõna tamy itõnyhŷkyle rare. Aõ heka iwasi aõkõ tamy rare. Ikonanau ilau ibutumy aõhebo iny rotõnynymyhŷrenyre rikitynnyrenykre.

14 Jesuisi Deuxu riõre iny xiwenadŷýdu tyhy rare. Tii rare biu-ò iny wiõhedŷýmy. Tai tii rikityhynyrenyhyymyhŷke.

15 Tii iny aõkõnarenny rierymyhŷre; ixiradŷña rierymyhŷre tai iny rirux-ettoenryre. Tii kabede-ki tiu heka raõrarunyõhyre, ixiradŷña hârele.

16 Tai tahe rekexiterenymy rekexitõenyrenyke iny iõlõreny rynana-ò. Tai tahe ruxetõena sõwemy inydeereny kidiwahinskykre. Bedeõbyna kidiõkre tuu rokorurenkykre.

5

1 Hâbuõ Deuxu rimyre xiwena widŷýdu mahâdu wedumy rarekemy. Tii ibutu iny derõwymy Deuxu-ò rybedumy raremyhŷ. Tii iny uriõnosõna Deuxu-ò riwahinskyre. Tule òraruna brõ-ki xiwena tamy riwahinskyre.

2 Tii dori hâbu rare tamahâdureny-ò dori ywina-di ixi-ki ratxireri iõrarurennyrierymyhŷreki. Imahâduõ ibedeeryõre ijõ tahe reõsamyhŷre tiiemy aõna aõna bina riwinyhyymyhŷre.

3 Tai tahe xiwena riwahinyhyymyhŷre tamahâdu òraru-ki tule ixiõraru-ki.

4 Inyõ ixideewimy aõkõ xiwenawidŷýdumy raremyhŷ Deuxudeewi xiery tahe tuu rareke. Deuxu tamy rarybemyhŷrekile tahe tuu rŷike. Iwese Araõ-ò Deuxu rarybere tuu rarekemy.

5 Tahe Kristu tule reximyõhyre xiwena widŷýdu wedumy rarekemy Deuxu tuu rimymy rarybere: —Kai wariõre tate wijile kai inihe anatara.

6 Ijõ ritina-ki ijõ rŷire: —Kai xiwena wahidŷýdu atximahâte urenana. Xideki xiwena wahidŷýdu wesemy atximahâte.

⁷ Jesuisi kaki raremyhŷu hâbu wesemy iruberytynymy rexitðenymy reälàmyhŷre. Rahinymy riajuamy Deuxu-ò rarybere. Tii heka Deuxu rity-hynyre tai tamy roholare.

⁸ Deuxu riore heka tii rarehârele tahe aõhõkýmy rotýñymy hŷre. Tai tahe röryre rybe ywidýýmy.

⁹ Tii heka raõbitintyhyre. Tai tarasana widýýdu rýimyhŷre iywidýýdu ityhydýýdu mahâdu dee.

¹⁰ Deuxu dori tii rimyre xiwena wahidýýdu wedu rýirakremy Xideki wesem.

¹¹ Sõwemy tuu adee ararybekemy watxireri. Urile adee isirare ierysyna, teeryõhyymy taholamahâte.

¹² Kaiboho ihetxiu tetyhynentyte. Tahe inyõ bibedeerynybenyke. Ihâre tahe teerynanyõhyymahâte. Ihyymy texiõkesedýýnya tai tahe inyõ anaery-nanykemy adi ratxireri timybo ityhydýýdu-ki tatemahâmy. Juhuu erydýýna wahe.

¹³ Tohouä howýtòdu weselemy atximahâtenyte, ityhydýýdu aõmydýýnana teerytyhyõmahâtenytek, rybeerysydu òbiti aõkõ atximahâtenytek. Kaiboho taumynyõmahâtenyte iwese ityhydýýdu mahâdu rýiraweskemy.

¹⁴ Deuxu ersynatyhy inyumi rýsýna wesemy roire. Aõbinahaký aõwihiiký ersyduôle kia rýsýna roire, tiiboho dori rierymyhŷre aõbo awire aõbo ib-inare, tuu rotýñyrenye aõbo awireki.

6

¹ Tikiemy juhuu Kristu rybetyhynamy araerynanymahâre. Rekexitõmonryrenyke. Iwitxira ersyna rikieryrenykemy. Tai tahe rakaumynyrenyke ityhydýýdu tyhymy ityhydýýdu rurudýýna-di. Inyõ rarybemyhŷre. Iny raõbitintyratxike xiery iny ratakemy ihŷre. Kia aõmydýýnana reerydýýnanyõkre tahe. Iny rityhynymyhŷkekile iny ratake.

² Ratisebenamy heka anaerynanyõkre, tule debõlidisinamy, tule rubu-ribi ixixanamy, tule bede konana ritxuakre txumy ibutumy heka tuu arary-beõkre. Tii heka juhuu erydýýna rare. Kaiboho dori teerytenyte.

³ Wanyrý dee wikeki tahe iwitxira ersyna heka ariwiuronykre.

⁴⁻⁶ Inyõ biu-ribi loosôna wâhîdýýna riurihimy ritakeki. Deuxu Tytybytyhy aõmydýýnamy ijõ ritake wana, Deuxu rybe riurihike wana, kowa bede wihiiký ruru rieryke wana. Tii ibutukeki tahe Deuxu-ribi tahewo-ò dòòsede inatyhyna ririre. Isiratyhyhyre ixityre rôte taõraruna Deuxu-ò relyyöthy. Tii dori Deuxu riore ixityre itxeõnihiký-ki ritidire, inyru-ò ritidire ibinamy rarybemyhŷre.

⁷ Biu heka suõ risebenymy hŷre. Òwõruty iribi ritxuhudýýnymy hŷre tòbõrõdýýdu-ò. Aõratybo raratomykeki tahe Deuxu bedeõbydýýna kia rare.

⁸ Tahe edeweweju kidiwahinykeki, awiõre heka inydee kia sumy ibinamy rarybere. Urile roomyhŷre. Kia suu tahe iny ityhyna ririre mahâdu wese rare.

⁹ Kiawese jiarý urile rarybereri. Ihârele tuu aõkõ umyreny rahõtinryleri. Inatyhymy rahotinyreri kaiboho aõ òbiti tewinymahâtenytemy. Iwese tarasana mahâdu weselekemy kaiboho ahâtenyte.

¹⁰ Deuxu dori òbitityhy rare. Kaiboho tamy taaõmysdýýnihikýmahâtenyte tai aribiren y töhõti rosaõthy. Iwese Deuxu-ò aluunareny teteõsinya wese ityhydýýdu seriore tewiõhenanytenytek i hâre tadiwiõhenanymahâte.

11 Wiluu hyymy boibeke bede dýñana konana-ò. Tuu raruhyymahäre. Tule iny raròsònaren-y-di mohõtinybenyke.

12 Tai tahe ityhydýýdu aõmydýýna irisirenyõmy boibeke. Òbiti widýýdu iele ele aõkõ rare. Rityhynyreri Deuxu wahisidýýna ritakremy iwese Deuxu rarybereki. Kaiboho òbiti widýýdu mahädu wesemy ahäbenyke.

13 Deuxu Abraõ-ò rarybereu, inatyhymy ixideele rarybere. Inyõ dori Deuxu ratyremy ratxiõmyhýre.

14 Kawesemy rarybere. Deuxu tiimy ixirybe riwinyhymyhýre Inatyhymy anabedeòbynykre, idi anaixijuradýýnykremy tai ariokoreõ rasõwekremy.

15 Tahe Abraõ riraõmyhýre, raeleeleõmy. Idi Deuxu tarybe myna rotýýnyre.

16 Inatyhymy aõmy inyõ rexirybenykreu aõmy rarybekre. Kai tahe aõ ijyy riixâwididýýnymyhýre.

17 Deuxu tule ixidee rexirybedýýnyre inatyhy rybe-di. Tai rybe tarasadu mahädu rierymyhýre Deuxu rawitxiranyõtyhy.

18 Inatxi aõmydýýnana iny rieryrenyre. Deuxu rarybere-wana tiu raruõtyhy. Tai tahe inyboho inyraròsònaren-y rimymyhýre. Iny ixiwòtena-ò ralõmyhýre tarasana-ò ralõmyhýre wese.

19 Inywo-ki inyrayky wiõhedýýdu ijõdire hãwòjurasa rimymyhýre wese iny roire Jesuisi koludu wesemy inydeereny ralõmyhýre wesirahana webòrò-ribi, Deuxusý wahe.

20 Jesuisi juhuu ralore tai. Tai tahe Jesuisi Xiwena wahidýýdu wedu rýihyykemy Jesuisi tahe Xideki axi weseõ xiwena wahidýýdure.

7

1 Xideki tahe Salê hâwâ iõlõ rare. Deuxu Tyhydýýdu Xiwe wedu rare. Abraõ heka aõbina ritara. Xideki ròhonyre itxi reakemy, tahe ribedeòbyrybedýýnyre.

2 Tai Abraõ tamy riwahinyre ibutu aõbina aõmydýýna-ribi, debòwiò-ribi sohoji riwahinyre, Xidekini tahe òbiti Iõlõ rare iwitxira rybe-ki. Salê hâwâ Iõlõ tahe ywina nodu rare iwitxira rybe-ki.

3 Tybyõre, iseõre, isõõre. Tii heka itxu ròhonyõhyre tule bedekonanaõhyre. Tii heka Deuxu riore weselemy ihýre. Tii Xiwena wahidýýdu urenana ratxihiymyhýre.

4 Kaiboho mohõtinybenyke timybo tii aõnityhymy raremyhýdi. Abraõ inytybyreny tamy diwahinyde: debòwiò aõmydýýna-ribi sohoji tamy riõre. Iõlõ taõludu aõbina aõmydýýna-ribi tamy riõre.

5 Xiwena wahidýýdu mahädu Levi sõjõre mahädu-ribi doidenyde. Tamy bede ywina riywinymy riteõnyre debòwiò-ribi sohojina ritakemy iny-ribi. Taijoityhy-ribi. Tiiboho dori Abraõ sõjõiluduõ tule roire.

6 Xideki tahe Levi sõjõiludu aõkõ rare. Ihärele tahe Abraõ tamy debòwiò-ribi sohojina riwahinyre. Xideki tahe bedeòby rybe-di heka Abraõ rirybedýýnyre. Abraõ juhuu ityhydýýdu rare Deuxu dori tamy ityhyna rybe riwahinyre. Xideki tahe ityhytihy rare. Aõhe inatyhy?

7 Bedeòbymy rybedýýdu aõnityhy rare. Moõbo rarybemyhýre ratyre aõnityhy rare. Ibutumy kia rierymyhýre.

8 Levi xiwedýýdu mahädu hâbumy ituerenyre. Xideki tahe ruruõhyy ihýre. Kia ritina-ki roimyhýre.

9 Levi debòwiò-ribi sohojina tarasadu rare. Ihärele tahe Abraõ teròwymy debòwiò-ribi sohojina riwahinyre.

10 Levi dori natibienyõde, ihãre Abraõ-ki ratximyhõ iu witxi Xideki-wana witxi reareu.

11 Bede ywina rybe xiwedýyüdú mahãdu-wana iny rataõtyhy. Tai tahe iwitxira xiwe wahidýyüdú inyboho rijjemähärenyre. Araõ ijoi riõi aõkõ nade, Xideki nade wese tahe Kristu nade.

12 Xiwena aõmydýÿnana rawitxitrakeki, tule rybe bede ywina rawitxitrake.

13-14 Inynyrý tahe Levi xiwewahidýyüdú mahãdu-ribi aõkõ nade. Tii Juda mahãdu-ribi nade. Tiiboho heka tiu xiwewahidýyüdú mahãdu-ki ri-wiöhedýÿöhymyhyre. Moisesi dori tamy kia aõmysdýÿna riwahinyõre.

15 Kristu iwitxira xiwewahidýyüdú röhönyre Xideki wesemy raremyhõ. Tuu heka teerytenyte.

16 Tii heka bede ywina rarybere wesemy aõkõ nade. Tahe iwitxi rare. Tii umy witxira tuedeõna-di nade. Kia ruru òraru-ki nade.

17 Rybe riti-ki rÿire, Kristumy rarybereu: Kai xiwewahidýyüdú mahãduõtate Xideki wesenamy ahäte.

18 Aõmydýÿna tyby rawitxitradýÿre awimy aõkõ dori rare. Irurudimy aõkõre dori rÿire tarasana wiöhedýÿmy aõkõ.

19 Kia iny riöbitidýÿnyre aõkõ. Wiji tahe raròsõna wihiký röhönyre inydeereny Kristu dori Deuxu-ò inatyhymy iny ridymyhyre.

20-21 Deuxu rexirybedýÿnyre inatyhymy Kristu xiwena wahidýÿdumy rarekemy. Tahe iwitxira xiwenadýÿdumy aõkõ kiawese narybede. Kristu-ò tahe Deuxu rarybere: —Deuxu rexirybedýÿnyre. Tiu rawitxitranyõtyhy arybe. Kai xiwena wahidýyüdú atximahâte urenana.

22 Tai tahe Jesuisi riòludunyre wijina aõmydýÿnana týmyra.

23 Xiwedu sôwekemy idi röhötinymyhyre, ijõ rurumyhyreki. Ijõ tahe teròwymy ralòmyhyre.

24 Jesuisi tahe xiwena wahidýyüdú mahãduy-ribi röhönyõtyhy. Kristu tahe aõu aõu ratxihiyymy rarekre. Tai ixiwe òlòdýÿnamy aõu aõu iweselemy rarekre. Ijõ-ò tiu raõthyhy.

25 Tai tahe moõ Deuxu-ò Kristu-di kanakeki, tii tahe Jesuisi ritalekemy ratximyhõre. Tii dori Deuxu-ò inydeereny rexítönenhyymyhyre.

26 Tii dori iny deròwymy rarehyymy rareke Deuxu sýdee. Jesuisi biu-ki ronymyhyre Deuxu-wana. Sýwihihý worana bedehesina-ki ronymyhyre ure-nana. Tai tahe tii xiwenadýÿyüdú wedumy inyboho rurumyhyrenyre. Tii òbiti rare, tyrate, iòraruna-ki aõkõ, òraru mahãdu-ribi hitximy.

27 Xiwena wedu txaõ txaõlemy xiwena diwinymyhyde juhuu taòraru het-ydýÿnamy riwinymyhyre idi tahe ibutumy inyòraru hetydýÿnamy riwinyre. Jesuisi kia Xiwena wedu wesemy aõkõ ihýre. Tii xiwena wahidýyüdú mahãdu-ribi lahitxi rare. Sohojihyy dori xiwenamy rexiwahinyre rubu-ò ikonana xiwena wahe. Tii txaõ txaõlemy aõ rubu xiwe wesemy riwahinyõre, iwese iwitxira xiwedýyüdú riwahinyre wese. Juhuu taòraru òraru-ki raxi-wenyre idi iny òraru òraru-ki raxiwenyre.

28 Bede ywina hâbule ritidire xiwena wedukremy. Hâbu tahe iruruõre idi tahe sohoji rybeõtyhy bede ywina hewomy nade. Kia tahe Deuxu riòrele tuu risýnyre, tii òbitityhyreki.

itxeredu tahe Jesuisi rare. Deuxusŷle iyrubudŷdu rare. Kia hābu aõkõ riwinyre Deuxule riwinyre.

³ Kristu iheto raroowo-ki Deuxu deewina riwinymyhyre.

⁴ Kristu kabede-ki ratxikeki tii xiwena wahidŷduõmy aõkõ ratximyhyke. Kabede ludu dori bede ywina rybe riritinymyhyre wesemy riwinymyhyre.

⁵ Tiiboho biu aõmydŷñana wesemy urihimyolemy aõna aõnamy rotynymyhyrenyre. (Deuxu Moisesi-ò riteõsinyre aõwesemybo teàlana heto-ki raremyhy. Tai tahe Moisesi riwinykemy timybo riteõsinyre wesemy hâwâlò ratyy-ki riteõsinyre.)

⁶ Kristu tahe iwtixira aõmysydŷña iaõmysydŷñare. Bede òtiidŷña ure-nana heka Kristu aõmydŷñana röimyhyre bede ywina widŷdu aõmydŷñana ratyremy ihyre. Kristu tahe bede ywidŷña týmyra riwinyre Deuxu iny-wana heka widee rilorore. Deuxule rarybere tahe juhuu-ribi awityhyre irybe.

⁷ Juhuu bede ywidŷña awi aõkõ rare. Awikeki tahe ijõ týmyraõ rhôhonyõthy.

⁸ Deuxu dori ihetxina-ki tamy awimy aõkõ ihyre. Kawesemy dori rarybere: –Txuõ kanakreua tahe, bede ywidŷña týmyra aritobinykremy Juda sýmahâdu-wana judeu sýmahâdu-wana.

⁹ Bede ywidŷña týmyra ihetxina-ribi iwtixira rarekere. Ihetxina reto-binyre tybyreny-ò. Iu Egito-ribi retareu, retobinyre. Tiiboho bede ywidŷña týmyra-ò rieryõre. Tai riwinyõre bede ywidŷña.

¹⁰ Kiawese bede ywidŷña týmyra rarekre, Wanyrõ Deuxu rarybere: –Wabede ywina iraykywydyna-di ariritinykre iwo-ò aritudikre wabede ywina. Jiarõ iDeuxumy ararekre, tule tiiboho wasõ ijoimy roirekre.

¹¹ Kia txuõ rahukredi tahe ibutumy riwaerykre tasõmo-wana, tanikhiky-wana. Tiu wii rierynanyõthy Wanyrõ Deuxumy.

¹² Ruxetõena tamy ariwahinykre taõrarutedenamy. Iõraruren y ibutumy wanohõti iribi rosakre.

¹³ Bede ywidŷña týmyramy Deuxu rarybereu, ihetxina retybyra raseraserunyra. Taita awiõra heka.

9

¹ Juhuu bede ywidŷña-ki bede rybe ritina rýimyhyre Deuxu-ò deàlana timybo rawahinykemy. Tule rýimy raremyhy tykyheto bederahy-ki.

² Iwo-ki inatxi rareamy rýimyhyre. Juhuu irareasana-ki Deuxu iòhónasõ heka inire iwo-ki tahe adŷõ loosõna rýmyhyre. Tule tii paõ brebuna deòtena òwòrubesetyre-ki rýimyhyre.

³ Tyk iyòtòbôna hewo ludu rareasa tahe Deuxu sýle inire. Òkòsy nihiky rihixtinyre ijõ-ribi. Tule tahe òwòruwodŷõ rýire womati týrýrýhýkyle ihetrye. Iwo-ki tahe xiwena deòtena. Tai riwosinymyhyre týnyre reakemy.

⁴ Òwòrudŷrawo-ki tahe womati týrýrýhýký butxi riore ibòbese-di rýire, iro-ki ihina rýire mana ta irybereny-ki inire. Tule Araõ hoju rýimyhyre tai ruhunymy raremyhy. Tule bede ywidŷña riti mana tyre-ki tai roimyhyre.

⁵ Tule iratty tyre-ki rýimyhy yjú ritxoo inatximy. Teubrorodile tahe riwòmyhyre. Òwòru wodŷõ ratòbôna tikibo Deuxu iny òrarauna riixâwidŷñymyhyre wahe. Tahe tuu rýbeõnyrenykre kia aõmydŷñana tai rýiremy.

⁶ Kia ibutumy rexihureu xiwena wahidŷdu mahâdu ralòmyhyre juhuu rareasanawo-ki taaõmysydŷña tyhy widyymy.

⁷ Ihewoludu rareasana-ò iwedule ralòmyhŷre. Beòra bededŷñana sohojimy sohojile tamy ralòmyhŷre. Iròdu riwymyhŷre ihälubu ritxiwikemy xiwenamy. Taòraru-ò iny witxira òraru-ò tule. Inyòraru-ki tii mahâdu aõna aõnamy rotŷnyrenyre rexiererenyôhyylemy, kiabro-ki.

⁸ Deuxu Tyytybytyhy kia ijyy-di iny ribedeerynymphŷre. Juhuu tyky heto rŷireu, inybohoõ heka Deuxu iõlõnasŷ-ò ralõõmyhŷre.

⁹ Kia heka wijina bedeerynare. Juhuu dori xiwena witxira witxira wahidŷña witxira uriõno rare. Kia urile iwahidŷdu iwo irayky-wana riòbitinyôhyre.

¹⁰ Juhuu ludu aõmydŷnana bede ywinale rare. Rawitxirakekile tahe ròhonyke. Tii tahe rŷsýna bede ywinamy rare, monatyhy bede ywinamy, aõna aõna surona bede ywinamy. Iny kia bede ywina ibutumy rityhynykemy rŷmyhŷre.

¹¹ Kristu dehemynydeu, iu tahe rawitxiradŷýre. Kristu Xiwena wahidŷdumy ratximyhŷre. Tai tahe ibutumy rawitxiradŷýmy roimyhŷre. Tii ralòmyhŷre tyyheto týmyra-ò. Itýmyra tahe biu-ki rare. Kabede-ki aõkõ ihŷre; hâbū iwidŷdu aõkõ rare.

¹² Kristu ralore Deuxu Tyytyby sýnawo-ò tahälubu òrarukile ralore. Sohojihyyle ralore iny tarasanarenymy inydeereny riwahinskykre. Iròdu hälubu-di aõkõ ralore, broreni riore-di aõkõ, budoeni hälubu aõkõ wahe tahälubudile. Tai iny tarasanarenymy rimhyyre.

¹³⁻¹⁴ Juhuu budõe broreni Oriore hälubu-di raxiwenanyrenyre. Broreni bryby riubŷtýnyre iny tyre-ki iaõsusu-ribi rahòkemy. Juhuu xiwena iny taòraru-ribi risuhòkeki, iratyre tyhy Kristu hälubu iny risuhòke. Tai iny raykybina bina ritamyhŷre tule inywo aõ aõkõ rare, ritamyhŷre. Idi tahe iny Deuxu irumy ratximyhŷre dee wimyri kiwinyrenykre. Tii òbitimy ihŷre iny dee rurureki.

¹⁵ Kristu tahe bede ywidŷña týmyra wedu rare. Tai tahe ibutumy bede ywidŷña týmyra mahâdu namyhŷde ibutumy aõmybo rarybere ritakemy. Tii dori rurure iny òrarurenymy dire-ki ihetxiu bede ywina aõmydŷñana rŷmyhŷreu, tii rubu-ò rexiwahinskyre. Tai inyboho òraruna-ribi rexitarenyre.

¹⁶ Inyõ rurumyhŷre-wana tii iny dee ritinaõ ririmyhŷre kia ritina rarybere: –Moõbo taaõna aõna riwahinsky ririkre. Iny rururemyhŷre xiery tahe, ritina awi rare.

¹⁷ Kia ritina aõ aõkõ rare iwidŷdu tyhy irumy ratxikeki, rubumy roimyhŷrele ritina aõ rare.

¹⁸ Tai tahe juhuu bede ywidŷña ijõ hälubu txiwixina dire.

¹⁹ Moisesi Deuxu bede ywina wahidŷñrahudi, tii bede ywina tyre ritxiwire, iny ratytyre riubŷtýnyre budoeni hälubu-di broreni riore hälubu-di bewana riurinymy riubŷtýnyre. Tule budõe siratykysò-di riubŷtýnyre.

²⁰ Iu tahe tuu rarybere: –Kia bede ywidŷña týmyra hälubu rare. Deuxu wadee rarybere kaiboho bityhynykemy.

²¹ Tule tykyheto-ki hälubu riubŷtýnyre deàlana aõmydŷñana-ki

²² Bede ywina rybe ditýnynde ibutumy hälubu-di risebenyre, hälubu txiwixina ihoõkeki òraruna rexihuõthy.

²³ Kabede aõmydŷñana biu aõmydŷñana wesele rare. Tai tahe Kristu tahälubu-di kia ibutumy risuhore. Tai iratyre tyhymy ihŷre.

²⁴ Kristu heka templo hâbû widŷña-ò ralõõbre. Kia tahe inatyhy heto aõkõ rare. Biu-ò Kristu ralore Deuxuko-ki kia tahe isýthy rare.

25-26 Tii sohojihyyle heka rare iny òraruren yriixāwididŷnykemy rubu-ò rexiwahinyre. Xiwena wedu wesemy aõkõ ralore. Kia xiwena wedu aõu aõu beõralemy hälubu-di rara xiwemyhŷre. Kristu tahe sohoji hyyle rubu-ò rexiwahinyre.

27-28 Iny rurumyhŷre sohojihyylemy idi tahe Deuxu ywisidŷna hitxinatxu kanakre ibutu iny. Kristu rurure sohojile sôwemy iny òraru ixityre ri-atykemy. Inyõ tamy retehemy riraõmyhŷre wana, tamy ixityre kanakre òraru ixâwididŷnamy iny tarasanarenymy.

10

1 Juhu bede ywina rybe urihimyôle iny ribedeerynyre Kristu aõmydŷynamy. Bede ywina itŷnytyhymy aõkõ iny dee roire aõmybo Kristu inydeereny ri-winykre. Ubõröróna wesemy inydeereny dobehede bede ywina. Tai tahe tiu iny riõbitinyöthy xiwena-di reamyhŷre beõra ihyymy aõkõ.

2 Aõkõkeki beõra beõrau idi reaõthy. Aõkõkeki sohojihyylemy xiwena riwinykre. Sohoji bede dŷñanadile iõrareneny rexihuke. Tahe aõkõre beõra ihyymy aõkõ xiwena-di reamyhŷre.

3 Tai tiiemy òraru-di hyy heka röhötinymyhŷre.

4 Broreni hälubu, budoeni hälubu òraranu rahuõthy.

5 Tai Kristu kabede-ò dehemynydeu, rarybere: —Deuxu, broreni hälubu budõe hälubu adee awimy aõkõ ihŷre. Tai tahe waumy teywinymy ahâte axiwenamy aroikremy.

6 Kai heka awimy tai tahaõhyyte irõdu hälubu xiwena-ki òraru tuedenamy.

7 Tahe jiarŷ rarybere: —Betehe inihe waumy rubu-ò rewahinyrao iwese ritidŷna rybe roimyhŷre wesemy, adeewina ibutumy arithynkyre wahe.

8 Tai Kristu juhuu rarybere: —Deuxu, broreni hälubu budõe hälubu adee awimy aõkõ ihŷre. Tai tahe waumy teywinymy ahâte axiwenamy aroikremy. Kai heka awimy tai tahaõhyyte irõdu hälubu xiwena-ki òraru tuedenamy. Kia rarybere bedeywina rybe hârele.

9 Tahe ixityre rarybere: —Deuxu kakile watxireri adeewimy ariwinykemy. Juhuu bitake xiwena ihewoludu ritidikemy, Kristu xiwena wahe.

10 Kristu rurure iny òraru-ki. Ixiwena sohojilemy rŷire tuhyy ramyhŷre Deuxu deewina wahe. Kabede ywidŷna tahe itŷmyra ihŷre. Tai tahe iny riõbitidŷny hyy rarekre.

11 Xiwedŷdu ttxuõ ttxuõlemy rixiwenanymyhŷre. Tii tahe tiu inyòraranu ritaõthyhy.

12 Jesuisi tahe sohojihyylemy òraru xiwena riwinyre. Iny òraranaren yriixâwidinymy rahudi Deuxu rurunawe-ribi ronyre, riwowydynymyhŷreki.

13 Tahe Kristu riraõmyronymyhŷre. Taõludu ruru iribi ritakemy tawarawo-ò Deuxu ritidikemy.

14 Jesuisi dori sohoji xiwehyy-di, iny riõbitidŷnyhyymyhŷre.

15 Deuxu Tyytybytyhy tule kiamy rarybere. Kiawese ritidŷna roire:

16 —Kiawese bede ywidŷna tŷmyra rarekre. Wanyrŷ Deuxu ijõmy rarybere: —Wabede ywina irayky wydyna-ki ariritinykre, aritidikre wabedeywina iwo-ò wahe.

17 —Idi ixityre rarybere: Ruxetõena tamy ariwahinykre iõraru tuedenamy. Iõraranereny ibutumy wanohõti-ribi rosakre.

18 Òraru wanohõti-ribi rosareu, idi rehureu, tiu xiwena rŷiõthy tuu rahukemy.

¹⁹ Katahe, waseriore, rekexiuwaresem y rikirònyrenykre Deuxusÿ-ò. Tamy rekexitònyrenykre Jesuisi hälubu dejuxuna òraru-ki sohojile rikirònyrenykre.

²⁰ Jesuisi dori rytyňra riraynyre Deuxu-ò wesirahana yra-di ralökemy. (Iwese xiwedÿýdu wedu ralomyhýre wese, inyboho wiji ralorenyke.)

²¹ Tule iny xiwe wahidÿýdu nihikÿ ijödireny Deuxu heto-ki.

²² Tai rikitehemynyrenykre inyraykythy ywinakemy inatyhynatyhymy òbitinatyhymy nohötamy, rati bethy ixaawina-di sebena-di inyumyreny.

²³ Inatyhyna rikiyrubunyrenyke inyraròsònaren y wahe. Aôbo Deuxu inydeereny riwahinykemy rikiraörenyke. Tii dori inatyhy rare.

²⁴ Tule widi rököhötinyrenyke wiluurenymy rakatxirenykemy wiwiöhedyýmy rakatxirenyke.

²⁵ Uritere ixihitxidÿýom tamy beahyy rakatximahärenyke. Ijö dori dohodÿýna-ò noderamy reamyhýre kia awi aôkô rare. Inyô ryribi rexidörarienymyhýkeki, tamy rakarybemyhýrenyke kòdòòsekemy ixyby. Inyñrytxu dori iôhomy resera. Tai tahe sôwemy rökôteosidÿýnomyhýke.

²⁶ Iribi inyboho inatyhyna ibutumy rieryrenymy rahudi, tahe kia härele heka òraruna-di rariamyhýkeki, òraruna xiwena roiõmyhýre inydeereny iny òraruna tarasana wahe.

²⁷ Kia-ribi tule brebu rýimyhýre Deuxu ywisidÿýnatxu lau. Deuxu heöty ratyradÿýdu lau ruberumyhýre. Kia Deuxu òludu rahukemy rýimyhýre.

²⁸ Ruxetòena-di aôkô inyô rurure Moisesi bede ywina riywinyöreki. Itxeredu inatxi ada inataô-di aôbo raryberenykemy. Tai rirubunyre.

²⁹ Kia-di dori mohötinybenyke. Inyô Jesuisi rybe-di risinykeki, iratyremy ibinatyhymy rarekre tamy. Tii sôwetyhymy aôhökýmy rotÿýnykre ibutu ratyre. Inyô Deuxu Tytybytyhy ruxetòena aô aôkômy idì röhötinyre ibinamy tuu rarybemyhýre. Jesuisi hälubu aô aôkômy idì röhötinyre ibinamy tuu rarybemyhýre.

³⁰ Deuxu kia rarybere: –Txiöhe iny òwydÿýdu jiarý rare. Inymy jiarýle arexiöwnykre.

Inyboho rierymyhýrenyre kiamy rarybemyhýre. Tii kiawese rare. Tule ijömy rarybere: –Inyñryôle taijoi-di ywisidÿýna-di riywisidÿýnykre.

³¹ Deuxu irumy rare. Tii brebbe-di tyhy rareke. Iu iny tamy ibinakeki, tii dori idì rehuke.

³² Juhuu Kristumy teerytenyteu, awimy heka ahätenyte. Kia-ribi õhöti losarenyömy. Kristu òraru-ki aôhökýmy tatÿýnytenyte. Ihärele tahe Kristu-wana hyy toitemahä.

³³ Inyô umyreny robireu, tai akiren y rutxuenyre, tule akiren y òhöte itamadÿýnyre. Ityhydÿýdu seriore mahädu inyô aôhökýmy risñnyreu, kaiboho tewotònytenyte.

³⁴ Inyô rötenawo-ò ridykeki tai tewotönenymahätenyte. Inyô ahõrõ-di rawasinyreu, urile teysate. Ahõrõ dori iratyre sôwemy rýimyhýre biubede-ki. Tai aôna aôna tiu rabinaöthy. Kia teerymahätenyte.

³⁵ Uritere araròsôna-ribi awo xierysyömy. Kai dori uriõno nihikÿ bitakre.

³⁶ Ywinihikÿ-di heka rokoireke Deuxudeewimy rikiwinyrenykemy. Tai aôwihihýmybo Deuxu rarybere, rikitarenyke.

³⁷ Ritinamy tahe rýire: –Txiokre inihe. Urihimyò biraòke. Kia kanakre inatyhymy. Tii raroorehenyöthy.

38 Waityhydý̄du mahãdu òbiti iruhymy rŷirake, riwatyhynyreki. Inyõ tahe ròosekeki tamy wadeysaôtyh.

39 Inyboho heka tahewo-ò òkôsedu aôkô roire. Ityhydý̄du dori roire, iruhymy nodu, biu-ò hena mahãdu wahe.

11

1 Aôbohe ityhyna rare. Aôna aônaô iny inatyhymy riraòmyhýreu, kia tahe ityhyna rare. Inatyhymy dori kanakre iny rierymyhýre, iny tuu robiôlemy.

2 Ihetxina mahãdu Deuxudeewimy tuu ihýre, rityhynymyhýreki.

3 Juhuu Deuxu aôna aôna bede bedemy riwinyre. Iny inatyhy hynale kia rierymahärenyre. Deuxu lobixiôna-di ibutumy aôna aôna riwinyre. Idi tahe lobixinamy röhönyre iny itxerenarenemy. Deuxu rarybere. Tai tahe aôna aôna ritxienyre.

4 Taityhydý̄na òraru-ki Abeli Xiweõ riwahinyre Deuxu-ò. Kaï xiwedý̄na ratyre tamy riwahinyre. Abeli rityhynyrekile riwahinyre, tai tahe Deuxu reysare, òbitimy rareki. Tai ixiwedý̄na Deuxu riwyre. Abeli tahe rurure. Ihârele, iwese tii ityhyna-di raremyhý wese rokoireke.

5 Enoi tatyhydý̄na òraru-ki tiu ruruôhyre. Enoi Deuxudeewimy riwinyre tuu Deuxu juhuu rarybere. Aôwesele iômy reare. Deuxu ridymy reare.

6 Inyõ ityhynaôkeki, tiu Deuxudeewimy aô iwidý̄ôna. Inyõ Deuxudee iòhomy ratxikeki, tii rityhynymyhýke inatyhymy Deuxu-wana ihýre. Deuxu dori tamy rexideòsinkykemy ratxireri.

7 Noe tule ityhyna dire. Tii hâwò nihikýtyh riwinyre. Aôhebo rotý̄nykremy robiôhyre. Ihârele tahe Deuxu rybe rityhynyre. Tai tahe tasý mahãdu ritare rubu-ribi. Bedeludu mahãdu tahe rurure. Noe tahe Deuxu riòbitidý̄nyre, ityhyna òraru-ki.

8 Abraõ tule Deuxu rityhynyre. Deuxu ijô bede-ò diteònnydeu, Abraõ irybe riwinyre, rare taijoi-wana. Deuxu tamy rarybere suô tamy rihitxinskykemy isýmy. Tai Abraõ rexitare, rare ihâwâ bede ierykõna-ò.

9 Ityhyna-di rasýnyre kia bede-ki. Tyky heto-ki rahetonymyhýre iwese ijô bedeludu witxira mahãdu rahetonymyhýre wese. Ibede rarehârele tahe ihôrõmy aôkô rôhõtimyre idi tuu aôkô rexinohõtinyre. Tariore Ijai, Ijaò-wana rasýnyre. Tamy tule Deuxu rarybere iwese tyby-ò narybede wesemy.

10 Abraõ tahe hâwâõ riraòmyhýre. Deuxu widý̄na hâwâ biu ludu-ki. Kia hâwâ Deuxu nohõti-ribi nyide. Kia hâwâ dori tiu rabinamy rejuxunyôtyh ihetotira kyhyna direki.

11 Sara ityhyna dire. Tai ruru dire uladusemy ronykemy ibeòra sôweme hârele. Tii tâhe rityhynyre tuu raryberemy.

12 Sara iòhomy irubu roire rasenadunyreki. Ihârele tahe sôwemy rariôreriôrenyre. Iwese taina rudera wese, ûnryra sôwewese.

13 Kia heka ibutumy rityhynymyhýre. Idi tahe ituerenyre aô heka rimyõre Deuxu rybe lidisinaõ. Ireheribile tuu robirenyre; reysarenyre. Tiiboho rarybemyhýrenyre kabede ludu mahãdu aôkô raremy, isýreny mahãdu aôkô raremy.

14 Tii heka rarunymyhýre sûwihikeymy tai raerymyhýre tuu rarybereki.

15 Tamy wikeki riôkeserenyra inihe tahe aôkôre, noderare.

16 Wiji tahe tii sûwihikeymy biu-ki rarunymyhýre. Tii dori ijô ratyre rare. Deuxu isý wihikeyriwinyre tai tahe inyõ iDeuxurenemy rarybekiki, tai Deuxu tiu raixyruôtyh.

¹⁷ Deuxu Abraõ urihixina-di reareu riwahinyre Ijai xiwenamy. Tariõre sohoji riywinymy rÿire xiwenamy rurukremy. Tii Deuxu rybena-ki iriõre rarehãre.

¹⁸ Deuxu dori juhuu rarybere: —Ariõre Ijai ariokoretybymy rarekre.

¹⁹ Abraõ rieryre Deuxu iruru dire rubu-ribi riixixadÿnyke, tii Deuxu rityhyntyreki. Abraõ dori röhötinyre rawasenanyre. Ijai juhuu rubu-ribi ixixa wesemy reare, raumynyre.

²⁰ Iribi tahe Ijai tyhyna-di rarybere Ijaò dee, Ijau dee aõbo kabede-ò kanakremy aõwihihiký wahe.

²¹ Iribi tahe tule Ijaò rarybere Jyje riõre dee, tariokoreboho-ò. Ityhyna-di rarybere. Ijaò iõhõmy rubu-ò ihýre, õwõru-ò reximymy rariamyhýre. Tahe õwõru-di rexilamadÿnymy rÿire rexitõenykemy Deuxu-ò, riwowydnyremy wahe.

²² Iribi tahe tule Jyje iõhõmy rubu-ò ihýre. Tule ityhyna-di rarybere judeu ijoj Egito bede-ribi kòdõhonykemy. Tule tahe tarybe ririre titxibo itityby rÿikremy.

²³ Iribi tahe Moisesi reareu, tybyboho iseboho riwòrenyre inataõ ahâdumy tatyhynareny-di ihýrenyreki. Moisesi itohouã ruxerare. Iòlò rubudÿy bede ywina rybemy rarybere. Moisesi tyby-wana kia bede ywina rybe lau ruberuõhyyre.

²⁴ Moisesi raumynyre, Faraò riorerioremy noderare tii tatyhydÿy õraru-ki.

²⁵ Tii heka tamywile Deuxu erydu mahâdu-wana aõhökýmy rotÿnykyre. Urihmyò õrarumy reòwarike derare heka rare.

²⁶ Moisesi, Egito bede-ki aõna aõna wiwihihiký rÿiramyhý derare. Iny tamy aõmy rarybehinamyhýre. Tahe ibinamy röhötinyõmyhýre. Kristu dori ri-raõmyhýre, biu-ki uriõno idi röhötinymyhýre.

²⁷ Moisesi Egito bede-ribi röhönyre, ityhyna direki wahe. Ruberuõhyymyhýre heka tii iòlò debureheký lau. Iwese Deuxumy lobixiõnadu iko-txi robire wesemy, röhönyre. Tii tahewo-ò ròõseõhyyre.

²⁸ Moisesi heka Deuxu rityhyntyre. Tai tahe pascoa worana bedehesi riywinykemy beòra beòramy rarybere. Hälubu ijõ-ò ritxiwire. Tai ýju heka iny riõre delareny rirubunyõre. Egito riõre delareny rurure tai.

²⁹ Iwese surubu tyre-di reurore wesele judeu mahâdu Ahobesò rawo-di reurore beõlemy. Iu Egito mahâdu reuròkemy rareu, urile bee idi raratòbore. Kia riwinyrenyre ityhydÿy nadireki.

³⁰ Ijeriò hää mana ötity nihiký resere judeu mahâdu rityhyntyreki. Debò inatxi reurò txuumy hää rora-ki rariare tahe resere.

³¹ Raabe heka hääwy ururi ixidinodu rare, wedena wahe. Tahe Deuxu tyhydÿydukodu mahâdu rexihureu, Raabe ruruõre tatyhydÿyna-ki. Bede-di itxeredu riwõreki.

³² Timybohe ijõmy ararybekre? Wasirare heka ibutumy tuu ararybekre, sôwerek. Kideõ ijo, Barake, Sansaõ, Ijete, Davi, Samueli, tule Deuxu rybemy rybedu mahâdu sôwere.

³³ Kaheka ibutumy riwinyre tyhyna-di. Ijõ iõlõhääwä-di rahýñanyre. Õbitina riwinyrenyre. Ritarenyre aõmybo Deuxu rarybere. Leaõry dori rirarytxinyre.

³⁴ Rironyre heòtywo-txi ihärele ruruõrenyre. Mayrehe rubudÿyna-ribi rexitarenyre. Bina-ribi ixypy rarurunyrenyre. Ijõ aõbina-ki irurudityhymy

ratximyhŷre. Tai sôwemy aõbinadu iribi rahenyre.

35 Tasjö rubu-ribi riixixanyre hâwyö rityhyntyreki. Ijö mahâduõ aõhõkymy dýñana-ki tamy reare. Ixitarasamy rôhõtinymyõhyre aõhõkymy dýñana-ribi. Tii dori umytuedeõna wihič-dí rubu-ribi rexixakredi rôhõtinymyõhyre.

36 Ijö ityhydýýduõ idi rybe jei jeina-ki ratximyhŷre. Tule tai òhote rŷire reruti òhote-di. Tule ijö womati reroti-di rataataare, ihyymy idi rehure rôtenawo-ò.

37 Ijö mana-di riwere. Ijö sehòtxi-di riwetyaòròre, wiere riatyre. Ijö mayrehe-di rirubunyre. Ijö ityhydýýdu-ò budoenity-di watxinityy-di idi rexitynyre, rama risarenyre, aõhõkymy risýnymy inyõ tõtxi ririõhyre. Ijö heka aõbinalemy tamy reare.

38 Kia ityhydýýdu mahâduõ ibutu iny ratyre Deuxu dee wire. Kabedeludu ityhydýýdukõdu mahâdu wese aõkõ tiiboho roire. Hâwâlomy, bederahymy, hâloomy, kia ibutumy bede-di rariamyhŷre iwese iny isýkõmy rŷire wese.

39 Ibutumy iribi rakaraykynyrenyeke tiiboho dori inatyhynarenydireki. Tahe urile Deuxu rybe wahisidýyna ritaõmyhŷrenye.

40 Deuxu dori iny-ò riraõmyhŷre Kristu dehemynyna wahe. Ihewo-ribi tahe kia inydeereny riwahinykre, wiwanahyyle. Tai tahe idi awityhymy iny ibutumy rôhonykremy.

12

1 Sôwere inydireny itxeredu. Iny robirenylemy rŷirerimy ihŷre. Tai tahe tako-ò rekekoamyhŷrenykre. Deuxu dori inydeereny riwahinyre. Òraru iutxiere inykirený rŷire. Tai tahe rikiatyrenyeke òraru ibutumy inyboho dori rimymyhŷrenye.

2 Jesuisi-ò sohojile reketehemynyke. Tii dori inatyhydýýna deledýýdu rare tule inatyhydýýna konanadýýdu rare. Jesuisi deysana kanakredile rôhõtinymyõhyre. Tai tahe rahõtinymyõhyre. Tai tahe aõhõkymy rotýýnyre, itxeò nihiký-ki rurure. Tai tahe ixýru tamy reaõhyy rurureu. Wiji tii ronymyhŷre Deuxu ryna ruruweribi-ki.

3 Jesuisi dee hâbu binahaký aõbinamy reare. Tahe rawobinarybenyõhyre. Tai tahe idi rôkõhõtinryrenyeke iwese rakatxirenkyemy. Uritere bede worenyõmy bede òtiidýýrenyõmy.

4 Boholabenyke, òraru ijesu òraru-ki inyõ aribirený ruruõhyymy ihŷre.

5 Deuxu tariore dee rybe wesele adeereny rarybemyhŷre. Kia-ribi aõbohe ôhõtireny rosara. Kia wese Deuxu rarybera: —Wariore, araõbitidýýnyreu, uritere adebureõmy, alisina aõkõ dori rare. Deòsana rybemy adee arary-bekeki, uritere bedewoõmy.

6 Deuxu dori aluurekile araõbitidýýnykre. Deuxu tariore wesemy inyõ rimykeki, aõhõkymy risýnymyõhyre iõbitidýýmy.

7 Tybydiõ aõbohe uri tariore-di uri aõbohe tyby idi rŷira tariore riõbitinyõmy? Aõkõre.

8 Ibutumy iny òbitidýýmy Deuxu rurumyõhyre. Inyõ òbitidýýnadiõkeki tii iriore inatyñ wesemy aõkõ rare.

9 Tule inytybyreny inydeereny retehemyhŷre inyboho riõbitidýýnymyõhyrenye. Tai tahe iny riywinymyõhyrenye. Deuxu tahe inytybyreny rare. Inytybyreny ratyre tahe tuu rikiywinyrenyeke, tahe irumy rokoireke iurenana.

10 Iny tybyreny urihimyò bededŷŷnana-di riòbitidŷŷnyre iwese tamywimy rôhõtinyre wese. Deuxu tahe iny riòbitidŷŷnyre rekexiywinyrenykemy. Iwese òbitimy tii raremyhŷ wese rokoirekemy.

11 Inyõ òbitidŷŷnamy deramy reakeki, tii deysamy aõkõ rareke. Òbitidŷŷna bedewona-di rare. Rexihuredi, tahe wiòhedŷŷnamy reamyhŷre modeebo reamyhŷreò, irumy ywina-di rarehykye.

12-13 Kai bedewokeki, aumy-di, arayky-di iruruõra, ihârele tahe birurudŷŷnymy bimyke. Ati tule iruruõre ihârele tahe, myike òbitimy. Betehemy, biywinyymy ryòbitti-di mariake. Tai tahe ijõ iny reyterenykre, raõwenyôtyhy.

14 Ainytyhymy inydee ibutumy ahâbenyke tule bexiòbitidŷŷnymy ahâbenyke. Iny òbitimy rŷiõkeki, tiu Deuxumy robiôtyhy.

15 Inyõ tahewo-ò Deuxu ruxetõena-ribi ròoseke lau kaiboho bexiebenyke. Tule amahâdurenny-ki alòbòrõnahyre wesemy inyõ ihŷke lau kaiboho bexiebenyke. Kiakeki, sôwemy iny rahyrenyke òraruna uri wesemy.

16 Tule bexiebenyke inyõ òta òta òtaru-txi reseke lau ada Deuxu tõhõti ribi rosake lau. Ijau tahe Deuxu-di rôhõtinyre. Tyby rurukreu aõ tarasana-di tii rohonyre byrena sohoji òwylemy tahelŷŷna-ò rohonyre.

17 Iribi tahe ðhõtirenys losarenymy. Tii dori rôhõtinyre taaõwi-di ixyby imynymy reare. Tahe aõkõhyre rahinyrehârele. Rabedewom yronyre Ijau dori rŷsŷna deròwymy taaõwi riwahinyre taexi-ò. Inyboho tahe rekexiywinymahârenyke itxýte lau.

18 Deuxu tabede ywina rybe heka judeu mahâdu-ò riwahinyre, tiiboho Sinai hâwâlõ heôtyko-txi rŷire. Sôwemy heôty bedeluru yhynihikŷ tai reare. Tiiboho rubuerurenyre. Kaiboho tiu breburenyõmy ahâbenyke iwesereny.

19 Txurônaõ ruronyre nihikŷmy. Tule rybeõ rarybere. Iny ibinamy tai rôhõtinyre. Tai tahe riixãwidinykemy Deuxu dee rarybere.

20 Irôduõ hâwâlõ-di tawa ritidikeki, iny mana-di tamy rehuke irubudŷŷmy Deuxu rybemynamy.

21 Tai tahe iny tahewo-ò rexihejire brebumy. Moisesi tule, rexiohârunyre tuu robireu. Ramytatamy brebumy.

22-23 Kaiboho dori iwixira hâwâlõ-ò tetehemynya, Siaõ hâwâlõ-ò, Deuxu hâwâlõ. Kia biu-ki Jerusalë rare. Sôwetyhymy tai ÿju mahâdu rŷire bede hesina-ò. Ibutu butuna rare. Deuxu riore sohojile butuna-ò tehemynyte, do-hodŷŷna mahâdu wahe. Ibutumy ityyriti-ki ini roimyhŷre tamy rehemynyre. Deuxu-ò tehemynyte ibutumy erydumy ratximyhŷreò. Inyhŷkyna mahâdu òbitimy rŷira mahâdu-ò tehemynya.

24 Tule Jesuisi-ò tehemynyte. Tii iny lobitŷmyradŷŷdu rare. Ihâlubu-ò tehemynyte. Abeli hâlubu ratyre awimy ihŷre. Jesuisi hâlubu dori inydee aõwiwihiķ rare iny òrarurenny òraru-ki dori ritxiwire iny riòbitidŷŷnykremy.

25 Boholabenyke Deuxu rarybemyhŷre, boholabenyke. Kia Deuxu roholâmyhŷre mahâdu, rexihumyhŷre kabede-ki. Tii biu-ribi narybedeò, rokoholaõrenykeki, tule inyboho rekexihurenyke. Inydeereny aõnityhykre.

26 Iu rarybereu, bede ramytatatyhyre. Tahe tii rarybere: —Sohojimy ixýtre bede biumy arimytatadŷŷnykremy.

27 Kiamy heka rarybereri. Aõbo relemy, urile ixâwikre aõbo ixâwidikõnalemy rŷirakre.

28 Tai tahe Deuxumy rikiàlârenyke. Inyboho dori Iòlõnasŷõ rokoirenkyre kia rŷihymy rarekre. Iwese Deuxudeewire wese rikiàlârenyke ityhyna-di òhâruna-di.

29 Deuxu ykarana dori heòty riworonymyhyre wese rare.

13

1 Ityhydÿdu seriòre wiluumy ahâbenyke.

2 Aõtxile aroraluduõ bimyhymy ahâbenyke. Inyõ kawese risÿnykeu, ýju dori riwiòhenanyre, rieryôhyre mobo rare.

3 Rôtenawo-ki rÿire mahâdu-ribi nohõti losarenymy. Iwese kai tii-wana atximahâ wesele, aõhõkÿmy botÿnykre. Aõbinahakÿlemy tamy reamyhyre mahâdu-ribi nohõtilosaõmy. Iwese inyõ adeereny aõbinahakÿ riwinymyhyre weselemy idi mohõtinybenyke.

4 Ibutumy bityhynybenyke ahâwyymy herina, hâbu tahâwy-wana sohojile roike. Deuxu dori aõhõkÿmy risÿnykre òta ôtana nodu tule òbitimy raõdonyõre mahâdu ixi-di ròtemy aõkõ boibeki.

5 Aõnihikÿ nieru tarasamy ixinohõtidÿrenyõmy. Aõbo akirený rÿiredile, beysabenkye. Deuxu dori rarybere: —Tiu kaiboho wanohõti aribi rosaõtyhy. Tiu heka araatyrenyôtyhy.

6 Tai tahe rikityhynymy rakaryberenyke: Inynyrÿ iny wiõhedÿydurenyre. Tai tahe tiu rukuberurenõtyhy. Inyõ wadee aõbina riwinyõtyhy.

7 Aerydÿydurený-ribi nohõti losarenymy, tii adeereny Deuxu rybe rotohodÿymyhyreki. Aõbo iruna konana-ò riwinymyhyredi, mohõtinybenyke. Iwese inatyhyna-di rÿlmyhyre wese kaiboho inatyhyna-di atximahâbenyke.

8 Kanau, wiji, Jesuisi Kristu wiwesele ratxireri. Tiiemy iwesele rarehyykre.

9 Deuxu ruxetòena ixinamy arayky rirurudÿnyke. Roxina bede ywina wiõhena aõkõ ratxireri. Kia heka moo tiu riwiòhenanyõhyre.

10 Inyboho ixiwena wtxiradirenre. Iribi tyby hetowo xiwena widyÿdu mahâdu riroxiõtyhy.

11 Iròduõ didyde tykyhetoworanora-ki hâlubu ritxiwikemy. Xiwena widyÿdu mahâdu wedu tuu ritxiwire òraruna tuedenamy. Uritere iròdu umy hâwâ òtity webrò-ribi riwòsinyre.

12 Tai tahe Jesuisi tule hâwâhâkÿ ijò webòrò-ribi aõhõkÿmy rotÿnyre, iu tahâlubu ritxiwireu inydeereny tòemy, iny riòbitidÿnykemy.

13 Rokoirenkye tahe tamy hâwâ webòrò-ribi rikimyrenykemy iixÿrunayreõ.

14 Inatyhymy inydeereny tiiemy hâwâ kabede-ki ihoõre. Tahe inyboho riraõmyhyrenyre biu-ki ijödkire.

15 Jesuisi òraru-ki tahe Deuxu rikiwowydynyrenyke. Kia iny xiwena wahidÿreny rare tamy. Tii iny rityhynyrenymyhyre, tai tuu rekeàlarenyke.

16 Tiu rikiwinyrenyke aõwiwidÿ. Tii Deuxudeewire. Tule wii rikiwiõhenanyrenyke.

17 Aerydÿna mahâdu biywinybenyke. Bityhynybenyke. Tiiboho dori aijesedureny ratximyhyrenyre. Tii idi Deuxu-ò rirawoyònymyhyre. Kai-boho bityhynybenykeki, tii teysamy raaõmysÿdÿkyre. Aõkõkeki bedewomy ratxikre. Tai arawiòhenanyõtyhy.

18 Wakirený bexitòenyhyymahâbenyke. Jiarÿboho wodeysanale-di rahõtinymahâre, òbitina widyÿdu-di rahõtinymahâreki.

19 Tule Deuxu-ò bexitòenyhyke jiarÿ ele elemý adeereny aròðserenykemy.

20 Inynyry Jesuisi Kristu heka Deuxu rubu-ribi riixixadŷŷnyre. Tii iny-di itxeredurený nihikŷ rare. Budoeni-di itxeredu weselemy inydireny rete-hemyhŷre. Tii tahâlubu ritxiwire iny-wana bede ywina iixihudunakõna riwinykemy.

21 Deuxu adeereny ibutumy riwahinyke tamy wimy kaiboho biwinybenykemy. Kia heka wadeewire. Jesuisi Kristu-ò wowydyna ibutumy rarehyykemy watximahâre. Kie.

22 Waserioreboho, kia watyriti nihiŷmy aõkõ rewinyre. Tai tahe ywinamy idi boholabenyke rybe wiòhedŷŷna rybe tahe rare.

23 Iny seriôrereny Tximòtxi heka ròtena-ribi riteònnyrenyre. Ele elemy kanakeki, rakre wawana arorarenumy.

24 Wawehityyna rybe ibutu dohodŷŷna mahâdu-ò biwahinskyre, aerydŷŷdu mahâdu-ò tule. Italia bede ludu mahâdu irybe wehityhyna adeereny di-wahinyde.

25 Deuxu ruxetòena akirený ratxikemy watximahâre.

Txiau Txiau Ryberiti

¹ Jiar̄y Txiau rare. Deuxu Jesuisi Kristu Inynyry-wana deòdu rare. Ròritidŷŷrerí Deuxu mahâdu inatyhy-ò. Ubŷtŷmy iny rŷira mahâdu-ò. Warybe weityhyna adeereny rewahinyreri.

² Waityhydŷŷdu aõna aõnasira seriore, araurihixinanykeki adeereny kanamyhŷkeki, beysamahâbenye.

³ Kia-di tahe ityhydŷŷdu tyhymy beleke.

⁴ Aurihixina ixinamy rexiołonyke atyhkemy. Ixinamy kanake araurihikemy. Tai tahe raòbitidŷŷnykre adee aõ rasiranyôtyhy.

⁵ Inyô bedeery ihoõkeki, rexitdenykre Deuxu dee, tii dori ibutu dee riwahinymyhŷre. Inyô lau dori ritdenyôhyymyhŷre.

⁶ Urile tii iseõdŷŷomy bexityhynymy tamy bexitdenykre. Riseõnykeki yhy òbò-di tiò rehumyhyre wese rare.

⁷⁻⁸ Kia hâbu iõreki, awimy aõkõ aõhebo rotŷŷnymyhyre ywiõreki, tii Deuxu-ribi aõ ritaõtyhy, irybe inatxire.

⁹ Iny aõ ijõkõmy rŷimyhyre, teysamy rŷirake, aõ ijõdikreki Kristu dori rityhynyre. Kia iaõdimy ityhymy rŷira, tule teysamy rŷike ityhydŷŷdumy. Rŷiraki aõ ijõõkre hâre.

¹⁰ Ityhyna heka iny-ribi wylemy ituemyhyre kie iwese noijses ramorõmyhyre wese. Tahe ityhydŷŷdu mahâdu dee kia aõ aõkõ rare.

¹¹ Txutõteetyhy ròhònomyhyre dori alòbòrõna rimorõdŷŷnymyhyre. Tahe noijses rejuxunymyhyre. Tahe iruxerana riixâwidinymyhyre. Kia wesele hâbu ityhymy rŷire rexihumyhyre. Aõhebo rotŷŷnymyhyre wetyatxile.

¹² Urihixina inyõdee kanakeu, tahe ijesu binaõ wesemy ritakeki. Tai tahe tii reysakre. Tii tahe umytuedeõna heka Deuxu-ribi ritakre. Deuxu dori kia wahidŷŷnamy rarybere taluunadu mahâdu dee.

¹³ Inyô aõbina bina ixirana-di rexirakeki. Tii rarybeõtyhyke Deuxu riixiranyhyremy. Inyô dori Deuxu tiu riurihiõtyhy. Tule Deuxu riixiranyôtyhy aõbina bina widŷŷ-di. Ixiradŷŷdu aõkõ tii rare.

¹⁴ Kiawese iny ixiribile rexirake, aõ-di sõwemy rõhõtinykeki, tii arabònnyre, araitxenanyre.

¹⁵ Kia urari-ribi tahe òraruna ròhònomyhyre. Iribi tahe òraruwidŷŷna-ribi rubu rŷimyhyre.

¹⁶ Ixitxenadŷŷomy waluuna mahâdu, waseriore mahâdu.

¹⁷ Wahidŷŷna ibutumy bedeerydŷŷnatyhy Deuxu biu-ribi diwahinyde kia ibutumy loosõnatyby-ribi naderi. Tiu heka rawitxiraõtyhy, tii aõu aõu iwe-selere.

¹⁸ Tii iny ixityre riwinymyhyre ritŷmyranymyhyre tathyhyna rybe-di. Tai ibutumy iwidŷŷna-ribi inyboho juhuurenryre, awirenryre.

¹⁹⁻²⁰ Idi mohõtinybenye waluu waseriore mahâdu. Ibutumy bexiy-winymahâbenye iny-ò boholamyhybenye, tahe aõwimy aõkõ marybeke lau, wymy adebureõmy. Hâbu debure-ribi Deuxu òbitina rahenyôtyhy.

²¹ Abinamy aõhebo tutŷŷnymyhyte ixi-ribi bitake idi biatyke. Tahe Deuxu rybe-ò boholake, kia dori iruruna dire atyytyby kanatakemy.

22 Kaiboho bede ywina widŷŷdumy, bede ywina tyhydŷŷdumy boibeke. Aõ ijohonadu mahâdulemu aõkõ boibeke. Kiawesekeki bexiitxenanyke.

23-24 Inyõ ijohonadule ronykeki, rybemynamy nodu aõkõ rare. Tii hâbu itxerena-di itxerenadu wese rare. Itxerena-di ixidee retehereu, rexiryre iwese raremy. Tahe rexitareu, aõwesele ixi-ribi tõhõti rosare timybo tii rare wahe.

25 Inyõ tahe bede ywina òbiti-ò retehemyhŷreki, rityhynymyhŷreki tii tahe teysamy ratxikremy ibutumy aõhebo rotŷŷnykremy. Tii dori ijohonamy nohõti losadu aõkõ rare. Bede ywina rybe widŷŷdu rare, ityhydŷŷna wahe.

26 Inyõ bede ywina rybe widŷŷduõmy rôhõtinykeki, tahe tòròtò riyrubunyöhymyhŷreki, tabedeywidŷŷna aõ aõkõ rare. Tii tawokile rexiixtxenanymyhŷre.

27 Iny Deuxu, Inytyby-ò kia bede ywina widŷŷna òbiti rare. Uladuwytte, wytse-wana riwiõhenanykemy. Tule aõbina bina aõmydŷŷnana widŷŷõmy.

2

1 Waseriõre mahâdu, kaiboho Inynyry Jesuisi Kristu, tetyhnytenyte loosõna wedu tii rare. Tai iny wiribi lahitxiõmy, wiweseweselemy iny-di atximahâbenyke.

2 Kie inyõ tahe dohodŷŷnawo-ò kanalõkeki, womati debo tîrŷrŷ-di tywihihikõ-di kanalõkeki, tahe tule iny aõkõdu mahâduõ kanalõkeki.

3 Kai tywihihikõ dinodu-ò marybekeki: Kaõ bodonyke rynawihikõ-ò. Tahe marybekeki iaõkõ-ò: Kiakile myike lamalemy ada bede-txi aõbo bonyke.

4 Kia wese wiribi hitxidŷŷ-ki tatŷŷnymyhŷtenyte, araykyreny rabinamy kia wese tumahâre.

5 Boholake, waseriõreboho, kaiboho juhuu iny aõkõ mahâdu wese toite. Iribi ityhy ityhydŷŷdukõdu mahâdu iaõrarumy roirekemy, kaiboho Deuxu weselemy tadeletenyte atyhyna òraru-ki. Aratamyhŷrenyre inatyhyna-di ityhydumy boibekemy, tule kaiboho kowa biu-ò hena bitabenkyre. Deuxu dori rarybere: –Waluudu mahâdu tuu arisõnykre.

6 Kiawese, kaiboho urimynodu derarenyre aõhebo tatŷŷnyteri. Ityhy mahâdu tahe ararutŷkñymyhŷre tule aradyrenymyhŷre soldadu dohodŷŷna heto-ò.

7 Tiiboho tule Kristunimy aõbinamy rarybemyhŷrenyre. Kaiboho ini-di texinimiyhŷtenyte.

8 Kia bede ywina rybe-ki roire: iwese ixiluure wese, aerykõdu mahâdu luuke, wiery mahâdu wahe, abireludu wahe. Kia bede ywina biywinskykeki, awimy botŷŷnymy mabeke.

9 Tahe iny wiribi lahitxinskykeki, taõrarunyteri, teywinyõteri. Bede ywina aõkõ atximahâte.

10 Inyõ tahe bede ywina rybe ibutumy riywinskykeki, tahe sohoji aõmydŷŷna riywinskyreki, tai tahe bede ywina rybe ywidŷŷdu aõkõ ratxireri.

11 Deuxu tarybe ririre. Kia rarybera: –Ôta ôta widŷŷõmy. Tule rarybera: –Rubudŷŷõmy. Tai ôta ôta biwinyõkeki tahe inyõ terubunyteki, kai bede ywina rybe yrubudŷŷdu aõkõ atxiteri. Ôrarudumy tate.

12 Iwese iny bede ywina rybe-di tîmyra ahâbenyke. Deuxu dori bede ywina-di arararutxŷnyrenykre. Taita òbitimy botŷŷnybenyke, marybebenyke.

13 Inyõ riwotõenyõmyhŷkeki, tule tamy riwotõenyõleke tawiribihitxinatxu-u. Wotõedŷŷna wiribihitxina ratyre rare.

14 Waseriōre mahādu, inyō rarybekiki: —Jiarŷ watyhyna ijōdire. Tahe iaōmydŷyna wihiķy-di aōkō rare. Kia tahe aō aōkōhyky heka rare tamy. Ityhynale kahābu ritakekō aōbo. Tahe reruinyreri.

15-16 Inyseriōreō tyy, rŷsyna ihoōke-wana. Tahe inyō tamy rarybekiki, ywina-di bōhonyke, aheto-ki biroxikemy. Tahe aō riwahinyōra tyy, rŷsyna-wana. Aōbohe irybe rare. Aōkōhykyre irybe.

17 Kiawese taheka kia hābu inatyhyna rare, iaōywidŷyna ihoōkeki kia ity-hyna ihoōke wese rare.

18 Inyō rarybeke-wana: —Kai atyhyna dire. Jiarŷ waōwidŷyna ijōdire. Biteōsinyke wadee atyhyna sohojile tamyreny wina-di aōkō. Tahe jiarŷ tamyreny waywina-di adee ariteōsinykre kia òraru-ki bobike jiarŷ Kristumy retyhynrerimy. Watyhyna iny idioře waōwidŷyna ijōore-wana.

19 Kai bityhynye Deuxu sohojile raremy. Kia tahe awire urile diabo tytybybina tule Deuxu rityhynyre. Tai ilau ruberumyhŷre.

20 Inatyhyna iaōmy widŷyna ihoōkeki, aō aōkō wese rare. Kia tety-hynyōlemahāte aōbo, hābu itxŷtere.

21 Inylabiereny Abraō tariōre-di Ijai rixiwenykemy idi ratximyhŷu, kia-ki Deuxu riōbitinyre.

22 Tabimahāte aōbo. Abraō tatyhyna iwidŷyna-wana aōna aōna riwinyre. Ityhyna riwihenanyre.

23 Tahe iwese ritidŷynamy roire wesemy tuu rotŷynyre aōmybo heka rary-bera Abraōmy: —Boholake, Abraō heka Deuxu rityhynyre. Tai Deuxu tii riōbitidŷynamyre. Tule, Deuxu tabiōwamy rininire.

24 Betehebeny ini. Inyō iōbitidŷymy ronyke-wana inatyhyna sohojidile aōkō tii ihŷke, tahe iwidŷyna-di tule wahe.

25 Ijōre tahe: Raabe, aderanamy raremyhŷ. Iribi tii Deuxu rybedeōdu mahādu riyrubunyra rubu lau, tahe riteōnyre rywasi witxira-di. Kia widŷyna Deuxu Raabe riōbitidŷnymyre.

26 Iwese umy tytyby-di aōkō rubumy rŷimyhŷre wese, tule inatyhyna sohojile aō aōkō rare tamywina-di aōkōreki heka rubu wese rare.

3

1 Uritere, waseriōreboho, bedeerydŷdu mahādumy aōkō ixi-di norenkōmyke. Ibede õnana hitxina txuu dorihe aōnihikŷkre bede erydŷdu mahādu dee.

2 Inyboho ibutumy sōwemy òraruna-txi aōu aōu resemyhŷrenyre. Inyō tarybe-ki raōraranuyōkeki, tii iny obiti rare.

3 Iwese awaru iny riraōmyhŷre wese taumy ibutumy riraōmyhŷre. Awaruru-ki jurarōsōna rirutymyhŷreu, tii irarōsōna-di rare. Tai tahe awaru iny riywinyymyhŷre iumy ibutumy iny riraōmyhŷre.

4 Betehebenyke iny heōty lawò nihikŷ-ò irarōsōna iyjatyhyre tahe irarōsōdŷdu idile riraōmyhŷre titxibo inonana-ò yhy nihikŷ iwetxi kedeakreki, ihârele irarōsōna riraōmyhŷre.

5-6 Iwesele iny dōrōtō rare. Iyjatyhyre ihârele aōnihikŷmy rarybemyhŷre. Betehebenyke iny heōty helŷyresi iyjare, ihârele ôtiranikhŷ ritoonymyhŷre. Dōrōtō tahe heōty wese rare. Sōwemy heka òraru riwinyymyhŷre. Dōrōtō bede aōmydŷyna nabina dinodu wese rare, inyumi susudŷdu dōrōtō rare. Sōna bede tötee-ribi diabo mahādu-ribi heka nadē.

⁷ Ibutumy iròdu brebuna, nawii witxira witxira, iròdu beraludu, utura, riinytyhydýñymyhýre. Iny mahádu iratyre irurudýña dire.

⁸ Inydòròtò inyõ tahe riinytyhydýñyötyhy. Ibinatyhy rare. Rubudýña uru-di ratxireri.

⁹ Inydòròtò-di Deuxu inytybymy iny reàlìamyhýre tule idi iny my raujömomymyhýre. Deuxu ixiwesemy iny riwinyre, ihärele iny wimy raujömomymyhýre.

¹⁰ Inyõ tary-di Deuxu rirowòwydynymahäre tule idi ujõmomymy reamyhýre. Waseriòreboho, kiamy aõkõ idi boibeke.

¹¹ Bejjirana-ribi ibree ihýre-wana wiule heka ròhonyötyhy.

¹² Òwòru inatxi wiribi lahitxire. Ijõ aõbo wiraty-di raratyntyke aõkõre? (Figueira azetonamy raratyntyötyhy) Videira figomy raratyntyötyhy. Juwyrabe hällo-ribi bebreke röhonyötyhy.

¹³ Inyõ bederykeki ibedeerynadikeki, tii ywimy ratximyhýke. Ibutumy òbitimy ratxirerimy aõ riwinymyhýremy rexityhynymy ixidi röhõtinyötyhy tyhymy rabekemy.

¹⁴ Kaiboho awo-ki ixiburena ijõdikeki, inywixira härosu ijõdikeki tai tii deysamy atxiõke tai tuu marybeõke. Kai ruiwidýñöömy.

¹⁵ Kia bedeeryna biu-ribi aõkõ nadé, bederibile, iny härosu diaboribile nadé.

¹⁶ Inywixira härosu ijõdike-wana, tai jei jeina rare. Ibutumy aõbina bina.

¹⁷ Bedeerydýña biu ludu juhule òbiti rare, idi ywina rare, rutaõna rare, wityhyna rare, ruxetòena rare. Awihyymy nodu widýña rare.

¹⁸ Òbitina aõu aõu kanakre ywinawidýñdu-ò. Iwese aloborodu rehumyhýre wese, tiiboho ywinamy rekoamyhýrenyre.

4

¹ Aõherekibo ayreny-ki jei jei rýimyhýre. Awo-ribi namyhýde araykywydyna ribi.

² Kai sõwemy aõdikemy tahõtinymahâte aõhebo aõkõ tetate. Tahe terubunymahâte. Inywixira aõmydýñna-di òbire, tahe aõkõre. Tai aõbina teteleñymyhýte ijei jei-di. Aõ ijõõre texitõenymaõma hâteki.

³ Texitõenytteki, tetaõmahâtenyte. Teõsamy dori texitõenymahâtenyte. Ixidee sohoji dehunalemy tahõtinamahâtenyte aumydeewimy behukelemy.

⁴ Bede aõmydýñnana luudu mahádu heka Deuxu òludumy ihýre. Kia aõbo teeryõtenyte, òbitiõna, mahádu. Inyõ bede aõmydýñnana bina biòwamy ratxikeki, Deuxu òludumy rare.

⁵ Aõ aõkõ aõbohe rybe riti kawese roire: Aõhe rare. Deuxu taTyytybytyhy inywo-ki heka Deuxu risýdýñymyhýre. Tai tahe iny-di riijetyhymy ratximyhýre. Aõbo heka kia rare?

⁶ Tii tahe iny riruruteredýñymyhýre. Kawesemy ritina rarybere: – Ixiwedu mahádu heka Deuxu ixi-ribi rirehedýñymyhýre. Tahe ruxetòena sõwemy ixiwedekõ mahádu-ò riwahinymyhýre.

⁷ Deuxudeewi biwinytmahâke. Diabo ixi-ribi birehedýñykeki, tahe tii aribi rahenyke.

⁸ Deuxu-ò bexiòhòdýñykeki. Deuxu adee rexiòhòdýñnkre. Òrarudu mahádu, ebõmy bexilraranyke aõraru-ribi bexitake, rybe inatxi mahádu, arayky-worený biòbitinybenyke.

⁹ Mabedewoke, bobuke, mahinyke aòraruna òraru-ki. Ajuedena-ribi arube rytynykre, eysa-ribi mabedewomy atxikemy.

¹⁰ Ayrubumy Inynyrÿko-txi boibekeki, tii aratamadÿÿnykre; tii ixideewimy riwinykemy.

¹¹ Waserioreboho, uritere aõmy wimy ryberenyõmy. Inyõ taityhydÿÿduserioremy tuu ibinamy rarybekeki, iaõna aõna riaõkõkeki tii bede ywina ibinamy rarybereri. Bede ywina rybe riaõkõdÿÿnyrer. Inyõ bede ywina rybe riaõkõnykeki, tii bede ywina ywidÿýdu aõkõ rare. Tii bede ywina rybe hitxidÿýdu rare.

¹² Deuxu sohojile dori bede ywina hitxidÿýdure. Bede ywina dohodÿýna dinodu tii rare. Tii itarasadÿýdu rare ihäre irubudÿýdure rare. Mobohe kai atxiteri; abireludu hitxidÿýmy aõbo texinoõtidÿýnyteri? Aõkõre.

¹³ Boholabenyke, tuu tarybetenyteri: wijile aõbo ada biurasõmy aõbo rokoirenkyre hääwää-ò. Tai bededÿýnana sohojimy rikierenkyre. Tai nieru tarasamý rakaõmysÿdÿýrenkyre.

¹⁴ Txiohe rare. Kaiboho dori teeryõlemahätenyte aõhebo bede rotÿýnykre. Timybo mabekre? Iwese biuwetyy yja aõwesele rexihymyhÿre wese heka timybo mabekre? Kiawesemy aõkõ marybeke.

¹⁵ Kamy heka marybeke: –Inynyrÿdeewikeki iny rumy rokoireke, tai tahe kia ada kowa aõbo rikiwinyrenkyre.

¹⁶ Iwese wiji ratximyhÿre wese. Biurasou aõnihikÿ widÿýmy marybeki, kia tahe awi aõkõ rare.

¹⁷ Inyõ aõwiwidÿý rierykeki, tahe riwinyõmyhÿ-wana kia rexiòrarunamymyhÿre.

5

¹ Boholabenyke warybe-ò ityhy mahädu. Mahinybenyke, bobubenkye aõhõkõmy botyÿnybenykreki.

² Aõmydÿýnana wiwihiikÿ rabinamy rÿire. Atyywityhy isibrey tysini riròre.

³ Aorotÿrÿreny awomatiurareny raruxinyra tabededÿýnana riõnonyrerimy. Anieru susudÿýna awobiredÿýnamy kiditÿnynykre. Iwese dee heòty risõmyhÿre wese, kia sudÿý anasõmyhÿkre. Aõna aõna sõwemy ixidee tebutunymahäte kia atxukonana-ò.

⁴ Abaderòwysydÿýdu òwydÿýdu aõkõ dori kai tate. Kai ixideele tebutunymahäte iringireny tawasinymahäte. Tiboho rahinymy rirajuanymyhÿreny tahe kia wysydÿýdu mahädu hina-ò Deuxu roholare. Tii ruru mahädu wedu rare.

⁵ Kaiboho abeòrareny teõnonytentyteri isikile. Ixideehyyle texideysadÿýnymyhÿte. Ibutumy aõbo adeereny wiwi ixidee temytenyte, iwese rubutxudÿýnatxu broreni riowenymyhÿre wese. Kai ahäte. Deuxu akanarubunykre.

⁶ Òbiti mahädu teteõnynomahäte terubunymahäte. Tii tiu adee rexiòwynyötyhy.

⁷ Ixieleeledÿýmy tahe waserioreboho. Inynyrÿ kanakreu. Betehe inihe. Òworudu heka taaõwi riraõmyhÿre biu bedeu.

⁸ Kia wese kaiboho tule eleelemy aõkõ biraõmyhÿke aworen-y-ki bex-imymyhÿbenyke, Inynyrÿ nonana dori iòhòrehe.

⁹ Waserioreboho uritere wimy ibinamy ryberenyõmy Deuxu dori arahitxinyreny. Ihitxidÿýdu nonana tahe iòhòre ijòkiwesele riijemy rÿimyhÿre.

¹⁰⁻¹¹ Waseriòreboho ihetxiu Deuxu rybemy rybedu mahādu iyrubumy rŷiramyhŷ. Iwese tiiboho rŷiramyhŷwese boibeke aõhõkŷmy dŷynana-ki rare. Kia aõhõ kŷmydŷynana-ki òbitimy rotŷnymymyhŷre. Iwese Jòò iyrubumy raremyhŷre taholamahâtenye. Tule iwese ionanau Deuxu riwiòhenanyre wesemy teerytenyte. Inynyry dori ruxetòenatyhy-di rare lâhànatyhy-di.

¹² Ibutu ratyre waseriòreboho inatyhymy sohojilemy marybeke ijõ rybemy rybeõmyke Deuxu arybe ritxiõnyôtyhy. Aõna aõnamydŷynanaribile aõkõ ix-imyhyle marybeke. Kohemy marybekeu kohelemy marybeke. Aõkõmy marybekeu, aõkõlemy marybeke. Kawese-ki inyõ aratxiõnyõkre.

¹³ Inyõ aõbo ayreny-ki aõhõkŷmy rotŷñyneri. Tahe tai bexitòenykre. Inyõ aõbo ayreny-ki teysamy ratxireri. Álànawi-di tii wana mawiunykre.

¹⁴ Inyõ aõbo ayreny-ki webinadumy roireri wana. Tahe dohodŷýna rybedu mahâdu-ò tamy bididybedenyke tamy rexitòenyrenykemy. Adŷý ityre ritxi-wikemy Inynyryni òraru-ki.

¹⁵ Ixitòedŷýna tyhynale webinadu riteytenykre. Inynyryle ritamahŷñykre. Tii òraru-ò raõrarunyhy-ke-wana Deuxu iòraru riixâwidinyke.

¹⁶ Iny wiò wiõmy aõna aõnarenemy belyybenyke. Wiò wiõmy wii biix-itòedŷýnybenyke, ibutu-ribi beytebenykemy. Inyòbiti ixitòedŷýna irurudire, aõna aõna sõwemy riwinymyhŷke.

¹⁷ Eliasi heka inywesereny rare. Tii rexitòenyhyymyhŷre biu ròaõtyhykremy bede-ò. Tahe inataõ beðra-di biu ròaõhyre.

¹⁸ Tahe ixityre rexitòenyre. Tai biu ròare. Tahe oworu-ki ixityre aõwi ruhunyre.

¹⁹⁻²⁰ Waseriòreboho, inyõ ay-ki inatyhyna-ribi ròhonykeki. Inywitxira tuu rarybekeki, teòsary-ribi ridykeki, tahe ityytyby ritara, rubu konana ixâwina lau sõwemy araru-di riixâwidinyre. Kie.

1 Pedro

1 Pedro Tyyriti

1 Jiarŷ, Pedro warybe ritina rewahinyrerri ubŷtŷ deòdŷŷna jiarŷ rare. Ibutumy judeu mahâdu-ò rewahinyrerri Ponto-ò, Alatxia-ò, Apadosia-ò, Asia-ò, Bitinia-ò.

2 Kaiboho heka iitxe itxemy toite Deuxu Intybyreny-ò, Deuxu Tyytybyhy araòbitinyrenyra, Jesuisi Kristu bityhynybenykemy tule tahälubu-di arasebenyrenykemy. Wiòhedŷŷna sôwemy ywina-wana adeereny kanakemy watxireri.

3 Ibutumy àlâna Deuxu Innyrŷ tyby-ò rikiwahinyrenyke. Tii dori sôwemy ruxetòena inydeereny diwahinyde. Tai inyboho ixityre reamyhŷrenyre ratybienyrenykemy Deuxu sŷ mahâdu wo-ki. Inyboho wijile iraròsònaren dire, Kristu rubu-ribi rexixareki.

4 Tii wiòhedŷŷna wiwhikŷ inydeereny ririre. Biu bedekile riyrubunymy roire. Tiu rasunyôtyhy, retybyôtyhy, iruxerahakŷlemy lyrahakŷlemy roire.

5 Deuxu tarurusôwe-di arayrubunyrenykre kia wiòhedŷŷna bitabenykemy tetyhynyteki. Tarasana heka kia rare. Ikonanatxu Deuxu bedexiteòsinskyre.

6 Tai tahe beysabenyke. Bededŷŷnana tòbò reakreu, mabedewobenykre òsana aõmydŷñana sira òraru-ki.

7 Tii tahe kawese-ki atyhydŷŷnareny ityhymy ròhonykre. Atyhydŷŷnareny womati tŷrŷrŷhŷkŷ òwy ratyre iowy dire. Tiu rabinaôtyhy. Heòtyru-ribi womati tŷrŷrŷhŷkŷ ròhonyre wese atyhynareny kòdòhonykre àlâna, wowydyna, luuna Jesuisi Kristu-ò, tii kedehemynykreu.

8 Kaiboho tuu tabitenyôte ihârele tuure. Tetyhynytenyteri, tai tahe tŷxihikŷlemy deysatyhy-di ahâtenyte.

9 Tai atarasadŷŷna-di teteheteri, tetyhynytenyteki.

10 Juhuu Deuxu rybedu mahâdu ritŷŷraxinyra kia tarasanamy. Tule wiòhenadŷŷmy rarybere adeereny kanakemy.

11-12 Idi tahe dierydenyde ibededŷŷnanau kanaõkre urile ihewo-ribi kanakremy. Katahe adeereny reare Deuxu Tyytybythy nade òraru-ki. Ÿju mahâdu dori tamywimy tuu rieryrenykemy ihŷrenyre. Jesuisi Kristu aõhökŷmy dŷñanamy tule toosònadŷŷnamy rarybemyhŷrenyre, tiubede-mybo kia kanakemy rijemyhŷrenyre.

13 Arayky-ki birarutxynybenyke wereysana rara rotŷŷnymyhŷre wese. Òbitimy maraykynybenyke wiòhedŷŷna-di bidimybedenykre-ki Kristu kedehemynykreu.

14 Wijile kaiboho ywimy nodu riore wesemy boibeke. Iwese juhu aykaraótamy tatŷŷnymy tatemahâ wese noõmy, abedeerykõmy tatemahâu.

15 Iweseõmy. Uritere adee rybedu òbitimy raremyhŷwesemy kaiboho ibutumy tuu botŷŷnybenyke kia-ki òbitimy boibeke.

16 Raritinymy dori rŷire: –Òbitityhymy boibeke, jiarŷ dori òbitityhymy raremahâ.

17 Deuxu iny wiribi rihitxihitxinyre aõbina bina widŷŷ òraru-ki. Deuxu wiwese wesele iny luure tuu rarawetyynyõhyymyhŷre. Iwese bodee tex-itõenymahâte wese tamy bedeerykõ rira wese boibeke.

18-19 Kia teerymahătenye tuu ararybekre. Ixinamy rexihumyħ̄redi aōkō iwese womati tŷrŷrŷhŷkŷ iurahakŷ-di aōkō atarasanaren y riowynre. Tahe Kristu hälubu-di aōhebo ibina botŷŷnybenyke-ribi texitatenyta aōwidŷŷnabo booren-y-ribi teerytenyta. Kristu tahe budoeni obiti lyrahakŷ wesemy rare.

20 Tii juhu bededŷŷnanau taumy rubu-ò riwahinykremy rexieryhyymy raremyhŷ, wijile kao nade rurukremy alunaren y oraru-ki.

21 Tule Deuxu tetyhynymahătenye Kristu oraru-ki, Deuxu rubu-ribi riixiadŷŷnyre tahe tamy loosona riwahinyre, tai ararosonaren aityhydŷŷna Deuxu-ki roimyhŷre.

22 Kaiboho atyytyby tesurònanytenye inatyhyna dori teywintenya. Tai tahe wiluuluutyhymy rakatxiren yke. Wiluumy wesenadŷŷrenyōmy atximahătenye.

23 Wiji umydŷŷna juhu wese aōkō iny bötödŷŷna raumydŷŷre wiji tahe Deuxu Rybe aumydŷŷnamy ihŷre. Kia tahe ituerenyōtyhy. Umytuedeōna diwahinyde.

24 Iwese ryberiti rarybere wese:

—Ibutu iny asi wese rare. Inyloosona asi noijsa wese rare. Asi ramoenymyhŷreu töjisa rejuxunymyhŷre.

25 Deuxu Rybe tahe aōu aōuhyy rŷira. Rexihuōtyhy rŷira. Kia rybemy tahe adeereny rarybemyhŷre, Rybewihikŷ wahe.

2

1 Ibutumy idi behuke ixi-ribi, aōbinatyhyna-di, rui-di, inywitxira aōmydŷŷna xibure-di aō ikökomy ujōmo-di ibutumy.

2 Tahe iwese tohouā howŷsy luure wese rybe-ò be xiborenanyke. Atyytyby howŷsyna wese rare. Idi maumynykemy tarasana inatyhy-ò.

3 Wanry dori wihihikŷ rare. Kia teerytenye.

4 Tam y bodoibeden yke. Tii dori manairuhykŷ wese rare. Heto tira widŷŷdu kia mana-di rehura. Tahe Deuxu dee kia ixitarasanam y rare. Awimy heka tai rahare.

5 Kaiboho tule mana iruhukŷ wesemy töimahăte heto obiti wesemy aijöreny-di kanaijedŷŷnyden ykemy. Xiwena wedu mahădu obitimy boibeke, Deuxu dee wina xiwedŷŷna obiti biwinybenykemy Jesuisi Kristu wowydy-nam y.

6 Kawese dori Ryberitina-ki rŷire: —Betehebeny inihe Siaō bede-ki iny mana heto tiramy iwidŷŷ wesemy ritidire. Tii aōwihihikŷtyhy wad ee rare. Kia iny rityhynymyhŷkeki, tiu raixŷruōtyhy bede ötiidŷŷ ribedewonyōtyhy.

7 Kaiboho ityhydŷŷdu mahădu, adeereny tii aōwihihikŷ rare. Ityhydŷŷdukodu mahădu dee tahe kawese tii rare: —Hetotirawidŷŷdu kia mana-di rehura. Kia mana tahe wiji juhuludu mana ritidimy roire.

8 Tule ijō kiamy rare: —Mana idiren y kededesden ykemy. Kia mana awi aōkō tam yren y rare. Reseren ykemy rybe ritxiōnymyhŷrenyrek i Deuxu heka rierymyhŷre reseren ykemy.

9 Kaiboho tahe iny ii xese itxesem y arataren yre, xiwena wedu mahădu obiti boibebe nykemy, inyijoi obiti boibeke, Deuxu hōrō mahădule, irux-eranam y marybebenykemy adee dori bededorohokŷ-ribi anadyden yde taloosona wihihikŷ-ò.

10 Kaiboho juhuu inyijoi aōkō toitemahă tahe wiji Deuxu taijoimy aratara. Juhuu ruxetōena tuu inyō riwahinyōhyre adeeren y, wiji tahe tii riwahinyra adeeren y.

11 Waluuna mahādu adeereny ararybekre. Kaiboho iwitxira bedeludu mahādu wese atximahātenyek. Uritere ḥotaṭarenymy atyytyby ḥolu dori kia rare. Atyytyby aōbina dýñana adeereny diwahinyde.

12 Ahotiludu mahādu-ki ḥobitimy boibeke. Tai omy ibinamy rarybekiki, tii-boho aumytuedeōnamy robimyh̄kemy tahe Deuxumy kiditoosdýñyadenykre Deuxu hitxidýña txuu.

13-14 Bede dinodu bede ywina rybe biywinymahābenyke Wanyr̄ òraru-ki Iòlòrybe, aōbo kai deòdu rybewydydu aōbo ibutumy birarenbyenyke. Iòlò deòdu mynyduhyk̄ doidenyde aōbinahak̄ widýydu aōhök̄ymy risñnymy rimymy risýdýñykremy ritamadýñykremy tule aōwiwhik̄ widýydu riteàlädýñykremy.

15 Aōwi whik̄ widýyndi kaiboho hābu bina biyrydýñykremy. Kia Deuxudeewi rare.

16 Kaiboho hābu ixihyludumy ahātenyte urile aōbina bina widýyomymy boibekre. Deuxu deòduweselemy boibeke.

17 Iny ibutumy iōsana biywinyke. Ityhydýydu seriore luumy boibeke. Deuxu biwowydynybenyke. Iòlò bede dinodu biwowydynybenyke.

18 Deòdu mahādu, awedu bityhynybenyke awedu wiwhik̄le-ò sohjile aōkō ibina bina-wana dori bityhybenyke uritere bedeòtiidýyomymy r̄yōmy.

19 Aōbina riwinyōhymyhyre deòdu tawedu-ò. Tahe wedu teòdu-ò aōhök̄ymy risñnyre. Deòdu riòludunymyhyre aōmy rarybeōhymyhyre, Deuxu rity-hynymyhyreki. Kia wese tahe Deuxudeewina rare.

20 Iny raòrarunymyhykeki, tai tahe ḥòhötenamy inyboho ratximyh̄renykeki, aōloosōna widýyndi inyboho ywina-di ḥòhötenamy riòludunymyhyrenykeki, kia Deuxudeewina rare.

21 Kaiboho biòludunymyhybenykeki tai iitxemy aratarenyra. Kristu tule dori òrarurenky-ki aōhök̄ymy rotýñnyre. Iwese timybo tii riwinyre wese kai-boho biwinybenyke.

22 Kristu dori tiu raòrarunyöthy, tule aōbinahak̄ymy rarybeöthy, raruiöthy.

23 Tamy adebure iràmy ryryreu wobinamy aōkō dirawyonyde. Rihetenyre, aōma aōkō dirawyonyde. Urile tii rexiwahinyre Deuxu dee. Deuxu dori ḥobitina-di rihitxidýñnyre.

24 Inyòrarurenky-ki dori riwyre itxeò nihik̄ tyre-ki. Tai tahe òraruna dee rakarurunyrenykre, tahe ḥobiti widýyndi rakatximyh̄renykre. Kristu wotōmomy iny riteytenymyhyre.

25 Iwese budoeni reōsamymyhyre wese kaiboho toite. Wijile tahe kaiboho tòòsemey atxitenyte aitxeredu-ò atyytyby wiòhedýydu-ò.

3

1-2 Hāwyryreny, ahābureny rybe bityhynybenyke. Tai inyō ihābu ityhydýydu aōkōkeki, tii kidityhynykre tahāwyhe-ki, aōrybebo aōkō roholareki ihe-ki robireki.

3-4 Hāwyry reny, ahābureny rybe bityhynybenyke. Tai inyō ihābu ityhydýydu aōtaumy-ki ritidimyhyre aōkō hāwyry reny, aōrybebo aōkō roholareki ihe-ki robireki. Tii kidityhynykre tahāwyhe-ki, aōrybebo aōkō roholareki ihe-ki robireki. Rade sihodýñthy ibutu ratyre aōkō rare. Womati týrýr̄ noho tule aōkōre, tyy wiwhik̄-di rariamyhyre tule aōkōre. Kia tahe Deuxu dee aōwiwhik̄tyhy aōkō rare.

⁵ Tule ihetxiu hāwyy òbiti tuu rotŷnyre, tahābu riywinyre, Deuxu rityhynyre.

⁶ Sara, Abraõ riòrese, tahābu riywinyre. Itxi õhōtireny beake tawedumy tamy rarybere. Kiaboho hāwyryreny iriòre riòre atximahātenyte. Tai aõwiwhiký widŷñnamy botŷñnybenyke. Bededŷñnana jei jei lau brebuõmy.

⁷ Hābu mahādu, kaiboho tule asŷreny-ki abedeeryna biyrubunybenyke. Ahâwyryreny biywinybenyke hõraõmy idi ahâbenyke, tiiboho dori itxõmotxirenre iruruõrenyre. Iôsŷny bityhynybenyke. Wiwana Deuxu ruxetõena tarasadŷýdu atximahātenyte. Tai aixitòedŷñnamy òbitimy bexitõenybenyke.

⁸ Tahe kaiboho ibutumy widi mohõtinybenyke wiwesewesele. Ityhydŷdu seriore dee tòena luuna-wana biwahinskyke. Ruxetõena-di boibeke iny-ò ixityhydŷý aõkõ.

⁹ Inyõ aõbinamy adee rakeki, ixiòwydŷýõmy. Inyõ rybe-ki aõbinamy adee rakeki, irawyðýõmy. Wityhymy tamy marybeke. Kia-ò tahe Deuxu aõwiwhiký adee riwahinskyre, tai ijõtxu Deuxu wityhynamy adee riwahinskyre.

¹⁰ Tai inyõ tabededŷñanaluumy ratxike-wana, tatxuu teysamy ratxikeki, tahe dòròtò rexitaaake rybe bina lau iry ryryke wobina rybe lau.

¹¹ Aõbina bina-ribi bihenybenyke aõwiwhikýlemu botŷñnymahâbenyke. Ywina bijjemahâbenyke ywina-di ahâbenyke.

¹² Deuxurue tahe òbiti mahâdu-di retehemyhŷre. Tanohõti tahe ixitõena-ò riijohonanymy ronymyhŷre. Aõbina widŷñnadu-ò tamyreny rayaranymy idi retehemyhŷre.

¹³ Kai aõwiwhiký widŷñlemy tiu matxibekiki aõhe iny adee rotŷñnyõtyhy.

¹⁴ Kai òbitiwidŷý òraru-ki aõhebo bõtŷñnykeki, deysamy atximahâke. Brebuñomy iwese ilaurenry ixiòhârudŷýrenyõmy.

¹⁵ Urile Kristu awedurenywesemy bisŷnybenyke aworenry-ribi. Inyõ adeereny aratŷñraxinyke-wana aõherekibo Kristu tetyhynymy hŷtemy, kai bexiywinyhyy tamy ixidee rybena bydŷýna biywinyhyymy idi ahâke. Arawyðýña ywina-di tamy marybeke iôsŷny bityhynamy arayky òbiti-di marybemahâke.

¹⁶ Tai tahe biixŷrudŷñyke umy ibinamy rarybekiki, tai dori òbitilemy Kristuko-txi tariamahâte.

¹⁷ Tahe Deuxu dee wikeki, aõwiwhikýwidŷý òraru-ki inyõ aõhõkýmy rotŷñykeki, kia tahe Deuxu dee awi rare. Aõbinahakýwidŷý òraru-ki aõhõkýmy rotŷñykeki, kia tahe Deuxu dee awi rare.

¹⁸ Kristu tahe sohojhylle rurure iny òraruna òraru-ki. Òbitiwidŷýdu tahe rurure òbitiwidŷýdu aõkõ òraru-ki, kaiboho ruruweselemy atximahâtenyte. Deuxu Tyytybytyhy direki kaiboho iruweselemy atximahâtenyte.

¹⁹ Kristu Tyytyby rara rotenawo-ò, tyytyby-ò ritŷñnymy rarybeke.

²⁰ Noe hâwò nihiký riwinyreu, Deuxu riraõmy raremyhŷu urile hâbu mahâdu rityhynyõmyhŷre. Debò inataõ reurò iny rohonyre rubu-ribi bera-ò rabòròròre.

²¹ Wiji, kia sebedŷýna ijyy wese heka rare. Tahe aõsebedŷýna aõkõ iny tarasanare. Sebedŷýna-ki Kristu rubu-ribi ixixana inyboho riteòsinyreru iny Deuxu-ò retehemyhŷre tarasana ritakemy. Bee tahe hâlubu suròdu aõkõ rare. Rexitõenymyhŷreki inywo rityranymyhŷre risuhònomyhŷre.

22 Kristu tahe wijile biu bede ronyre Deuxu rurunawe-ribi tii ſjuboho, dinoduboho, rurunaduboho wedu Kristu rare.

4

1 Tahe Kristu taumy-wana aõhõkõmy rotõyñyre. Tai tahe iweſemy mohõtinybenyke. Inyõ dori aõhõkõmy rotõyñyre. Tai tahe òraruna-ribi ixi-ixâwididõyñym rõhõtinyreri.

2 Tai kabede-ki iny bededõyñnanareny uhe hâbu òta òtawidõyñ nohõtina weſemy aõkõ rakatximyhõrenyke. Deuxu deewina widõyñna-ò rakatximyhõrenyke.

3 Juhuu kaiboho sôwemy taòrarunytenyte, iweſe ityhydõyñdukõdu mahâdu wiji rÿira wese.

4 Aõraru-ò biôwa mahâdu wiji bederiòtiinyre kai tii-wana taòrarunykõmahâteki iweſe tiiboho naõrarunymyhõdenyde wese. Tai adee ibinamy rarybemyhõrenyke.

5 Tule tiiboho ywisidõyñdu Deuxu-ò rirawyonykre. Idi dori òbiti ywisidõyñna-di rihitxidõyñkyre iru mahâdu, rubumahâdu wana.

6 Tai tahe inyõ ituekre mahâdu-ò Rybewihikõmy rarybemyhõyre iumy dori rihitxidõyñkyre ibutu hâbu weſemy. Tahe ityytyby Deuxumy irumy rarekre.

7 Boholaben ynyhe, bededõyñana konana iõhõra. Tai tahe inatyhymy mohõtinyke Deuxu-ò òbitimy bexitõenykemy.

8 Ibutu ratyre wiluutyhymy atximahâbenyke. Kaiboho dori aluunadirenykeki wiõraruna-di itxerekõmy ahâbenyke. Inyõ dori iluunadikeki, wiõraruna-di itxerekõmy ihõke.

9 Iny witxira dee awimy rÿira, roraludu isyõmy rÿira aheto-ò bisyõdõyñkyre. Bitõhidõyñkyre roraludu luuumy atximahâ.

10 Wii biwiõhenanymy ahâbeny iweſe bede teerytenyte wese biwiõhenanybenyke. Deuxu wiõhedõyñdu wiitxura wahidõyñdu wiwihihikõmy boibeke.

11 Inyõ rarybekeu, Deuxu rybedile kana rybeke. Inyõ reõbykeu. Deuxu ruudile kedeõbyke. Tai tahe Deuxule loosõna kia-ribi kanatake Jesuisi Kristu òraru-ki ibutumy aõna aõna-di. Aõu aõu ibutumy ruruna, loosõna Jesuisi Kristu hõrõ rare. Kie.

12 Waluuna mahâdu, ixibedeòtiidõyñomy bede aõmydõyñana sira adee kanakre. Kia tahe aõ brebudõyña aõkõ rare aõhebo adee kodotõyñkyeki.

13 Tõxihikõylemy deysa-di atximahâke kia aõhõkõmy dõyñana dori Kristu aõhõkõmy dõyñana-ò biôwa atximahâte. Idi tahe tule kedseysakre Kristu loosõna òraru-ki.

14 Inyõ adee ibinamy Kristuni òraru-ki rarybekeki beysake. Kiau Deuxu Tyytyby heka loosõna sôwe-di atyre-ki kanakre.

15 Kaibohoõ rubudõyñrenyomy, wasirenõmy, aõna aõna bina widõyñomy, inywitxira aõwysyna-txi rôte. Kiake-wana iõwydõyñnamy aõhõkõmy botõyñbenykyre. Tii dori wadee awiõre.

16 Inyõ tahe aõhõkõmy rotõyñkyeki, ityhydõyñdumy rare òraru-ki tai ixyruõmy mabeke. Urile Kristunimy riowodynykemy idi rare. Bededõyñanahe rehemynymy roire ityhydõyñdu mahâdu-di rihitxidõyñnamy riteranykemy.

17 Tahe inydee ywisidõyñna ritelenykeki, timybohe Deuxu Rybewihikõmy ityhydõyñdukõdu mahâdu-ò kõdõhõonykre.

18 Ryberiti-ki roimyhŷre kia: –Òbiti mahâdu dee tarasana isirakeki, timybohe òrarudu mahâdu rôhonyke.

19 Tahe inyõ Deuxudeewi òraru-ki aõhõkŷmy rotŷŷnykeki, Tatyytyby Deuxu-ò rawahike tahe aõwihihikŷ widŷŷmy rareke. Deuxu dori aõu aõu iny widŷŷdureny rare; iny wiòhedŷŷdureny rare.

5

1 Ityhydŷŷdu-ò itxeredu mahâdu-ò aritohonykre ararybekre. Jiarŷ tule itxeredu-ò rare. Kristu aõhõkŷmy rotŷŷnyreu, jiarŷ tuu rabire. Taloosõna kiditeõsinykreu jiarŷ awana watxire tewebromy rikitarenykremy.

2-3 Biwisinanyke aityhydŷŷdu butuna iwese itxeredu budoeni-di retehemyhŷre wese idi beteheke. Ixideewimy kia biwinyke. Inywixira deewimy aõkõ. Aõ nieru tarasa sohojilemy aõkõ, ityhydŷŷdu wiòhedŷŷmy. Aõ ityhydŷŷdu wedu wesemy aõkõ bisŷnybenyke, urile bexideõsinyke iwese ityhydŷŷdu òbiti rŷira wesemy.

4 Tahe itxeredu mahâdu wedutyhy kedehemynykeu, tii adee kidiwahinykre loosõna araheto. Tii tiu toosò ixãwiöthy.

5 Itxeredu mahâdu tŷmyra bierybenyke itxeredu mahâdu matuari-ribi widee ixiwedeõmy ahâbenyke. Ixiwede mahâdumy dori Deuxu rarawetynymyhŷre. Ixiwede aõkõ mahâdu-ò tahe ruxetõena riwahinyke.

6 Ywimy ahâke Deuxuru-ò iximy xiwedeõmy. Tii dori bede òbiti kanakeuakanaloosõnykre.

7 Aõmydŷŷna witxira witxira biwahinybenyke Deuxu-ò tii dori arawisnaymyhŷrenyre. Anawiòhenanykre.

8 Bexihârubenyke aõludureny Satanasi-ò. Òbitimy mohõtinybenyke. Tii dori leaõ reburemyhŷre wese rare. Tii rariarerimy ihŷre tibo rirõkemy.

9 Atyhynatyhy-di idi bexiumynyke. Aityhydŷŷdu seriore-dori awana aõhõkŷmy rotŷŷnyreri kia ixiradŷŷduhukŷle-wana.

10-11 Iny Deuxu ruxetõenatyhy rŷire. Kaiboho urihimyò aõhõkŷmy botŷŷnybenykeu akanawiòhenanykre, akanarurudŷŷnykre, akanaõbitidŷŷnykre, anaijohonadŷŷnykre. Ibutumy ruruna ihõrõmy aõu aõu rarekehyyym idi watximahâre.

12 Kia waryberatiyla Sila-wana adeereny riritinyre. Tii iny seriorereny òbitityhy rare. Jiarŷ rarybereri kia Deuxu wiòhedŷŷna inatyhy rare. Kaiboho idi tyhy mohõtinybenyke.

13 Kowa hâwy Babilonia hâwâ ludu tule tarybe weityhyna adee diwahinyde. Tii tule itarasana mahâdu-ò. Tule wariore Marku arârybeweityhynanyrenyre.

14 Widee buõbenyke narybewehityhynanyde. Ywina adeereny kanakemy watxireri Kristu tetyhynamahâtenyteki.

2 Pedro 2 Pedro Tyyriti

1 Jiarŷ, Simaō Pedro, Jesuisi Kristu deòdu rare. Jesuisi Kristu rybemy rybedu rare. Warybe ritina rewahinyre ityhydŷýdu mahâdu-ò, Deuxu ywisdidŷýna mahâdu-ò, Jesuisi Kristu inytarasadu òbitina òraru-ki, inatyhyna inyboho ijôdirenyreki.

2 Ruxetòena wiöhedydŷýna-wana adeereny kanakemy watxireri Deuxu erydŷýna-ki, Inynyrŷ Jesuisi erydŷýna-ki.

3 Tahe Deuxu rurutyhy-ribi inydeereny aõna aõna sôwemy riwahinymyhyre òbitimy inyboho rokoirekemy iny bededŷýnanarený-ki. Tii inyboho ridyrenyre taloosôna òbitiwo-ò, tii inyboho rieryrenytyhyreki.

4 Tai inydeereny tuu rarybere, sôwemy aõna aõna kanakremy awityhymy inydeereny kia rybe rare.

5 Kia rybe bityhynybenykeki, bede aõmydŷýnana bina-ribi bexitabenyke, òta òta widŷýna-ribi bexiebenyke. Tule Deuxu rayky wesena-di urihimyò boibeke.

6 Tai tahe ibutumy aruru-di marurunyke aityhydŷýna-ò òbiti widŷýna bibutunyke, kia-ò bedeerydŷýna bibutunyke, kia-ò ixiwedudŷýna bibutunyke, kia-ò widŷýnahyyna, kia-ò òbitimy nonana.

7 Kia-ò ityhydŷýdu seriore luuna, kia-ò wiluuna bibutunyke.

8 Kia aõna aõna dori awo-ki ratximyhŷkeki, rexiolonykeki, arawiòhenanykre Jesuisi Kristu Inynyrŷ bierybenykemy. Tai ityhydŷýdu wihikýmy boibekemy. Iny witxira biwiòhenanybenyke.

9 Kia aõna aõna inywo-ki ratxiomyhŷkeki, tii heka iruetàlemy ihŷre. Aõbo iòhömy ratxirerilemy robimyhŷre. Juhu òraruna iribi risuhoremy idi tõhõti rosare.

10 Tai waserioreboho marurunybenyke aityhymy boibekemy, aityhydŷýna tyyhydŷýmy boibekemy. Tai tiu òraruna-txi aixeõna.

11 Kia wesekeki tahe deysana-di birõnybenykre Jesuisi Kristu inytarasadu òlõna bede-ò.

12 Kia aõna aõna teerytenyte. Inatyhyna tetyhynyhyy atximahâtenyte. Ihârele tahe itxi arõhõtijiradŷýnyhyrenykre.

13 Tule warumy mahâreu, awimy idi rahõtinymahâre kia inatyhyna-di akanaixiadŷýnydenykemy.

14 Waumy dori kaki ele elelemy aririkre reeryre. Inynyrŷ Jesuisi Kristu dori kia wadee diteòsinyde.

15 Aõu aõu tahe ararurunytyhymy ararekre kaiboho kia ibutumy õhõti-ribi rosaôtyhykemy. Tule warubuhéwo-ribi kia-di mohõtinyhyy boibekre.

16 Tahe adeereny Jesuisi Kristu tehemynynamy rarybereu, aõ uritere tere ijyymy aõkõ heka relyyeri hâbu ijynna-ribi aõkõ ijyytyhymy. Inyboho dori iny iòlöreny loosònattyhymy robimyhŷrenyre.

17 Tii dori Deuxu inntyby-ribi loosôna wowydyna-wana ritare. Tuu Deuxu loosònawo-ribi narybede: Kai heka Wariore waluu tate. Jiarŷ reysamy watxireri adee.

18 Kia rybe-ò jiarŷboho raholarenyre tii-wana hâwâlò ratyy tyre-ki roire-myhŷu.

¹⁹ Iwese juhu rybemy rybedu mahādu rarybere wese, kiamy heka wiji inydeereny ritŷnynym roimyhŷre. Kaiboho tule kia-ò boholamahâbenyke bityhynymahâbenyke. Iwese iny loosôna-di bedeluru-ki, retehemyhŷre wese. Idi tahe Kristu kòdohonykre, iwese tainahakŷ röhonyre wese. Tahe awareny-ki kanasñykremy ratxikre.

²⁰ Kia heka juhuu bierykre: Tyyritirybeõ tiu ixiwanale ritŷnydŷnyôtyhy.

²¹ Deuxu rybe dori hâbudeewimy aõkõ heka nade juhu Deuxu Tyytybytthy hâbu dee rybe ritŷnynyre aõmybo rarybekemy.

2

¹ Iwese juhuu inyy-ki rybedu inatyhyõna rarybere wese, tule ayreny-ki rybedu inatyhyõna kidierydŷnykremy. Tiiboho kedeerynanykre aõbinabinahâkŷmy. Tiiboho kidiitxenanydenykre. Tule Inynyrŷ kidiseõnykre. Tai tahe aõwesele rexihukre.

² Sôwemy iny iôta òta erydŷnyra rityhynykre. Tai iny witxira inatyhyna ery dee ibinamy rarybekre.

³ Kia rybedu inatyhyõna adyna-di ratxihiyymy roireke tai adeereny raruimyhŷke. Anieru tarasanareny-ò.

⁴ Iatysyna heka iòhomy namahâde tule idi dehuna inatyhymy kòdohonykremy ihŷre. Ÿju mahâdu raðarunyre Deuxu tõtxi ririõlemy reare tahe idi rehulemy reare bedebina heöty-ò.

⁵ Iu bee-di Deuxu suu ritŷmynyre, òrarudu mahâdu ituere Deuxu tõtxi ririõre. Noe, òbitina rybedule, ritare debò inatxi reurò iny-wana.

⁶ Sodoma hâwâ Omora hâwâ-wana aõwesele Deuxu ritoonyre, raðarunyreki. Brybymy relere. Tai heka iny ribedeerynomyhŷre òraru lau.

⁷ Kia hâwâ-ribi heka Lòijoi sohojile ritare. Lòò òbiti rare. Tii heka terare òrarudu mahâdureki. Tõtxi ririõhyre.

⁸ Imahâdu-ki Lòò rasŷnyreu, txaõ txaõlemy iwo rabedewotyhymyhŷre, aõbinawidŷnybo robire idi roholareki.

⁹ Tahe òbiti widŷdu urihixina-ribi Inynyrŷ ridykemy rierymyhŷre. Tule ibinamy widŷdu mahâdu aõhõkŷmy dŷñana riraõmyhŷre. Ywisidŷnatxu kedehemynykreò.

¹⁰ Ibutu ratyre urari òta òta widŷdu mahâdu aõhõkŷmy rotŷnykre. Tiiboho Deuxu ruru riseõnyrenymyhŷre. Ixi-di xiwededu wesemy rŷirenyre, ixiluudu wesemy rŷirenyre.

¹¹ Aõbinahakŷlemy biuludu mahâdumy rarybemyhŷrenyre. Tahe Ÿju mahâdu iruruna ratyre-di hâre tamy ibinamy rarybeõmyhŷre, Deuxuko-txi.

¹² Tahe kia iykaraluu mahâdu iròdu deborehekŷ wesemy ratximyhŷre. Iròdu debore tahe bedehuduna widŷmy rare ada rôtenawo-ò rakelemy. Kia hâbu mahâdu aõmybo röeryõhyymyhŷre dee ibinamy rarybemyhŷ.

¹³ Tiiboho ixi-di dehuna-di ixi dee kedexiixâwinŷkre. Tiiboho òraru lumyhyre txumy dori raðarunyreñymyhŷre. Awanareny dori riroximahâre, aõbinahakŷtyhy wesemy ayreny-ki ratximyhŷ iòraranarenymy rybe luureki.

¹⁴ Tiiboho iku hâwydihyy retehemy ihŷre tamy òta òtalemy rôhõtinymyhŷre. Kia hâbu hâwydŷyweduna rierymyhŷre. Hâwy urihimy tûýwekeki kia hâbu idyna rybe-di rierymyhŷre hâwy-di aõbo tai riurariny my taòbirenareny rihydŷnymyhŷre aõbo tai riurariny my idi ratximyhŷre. Tiiboho tuedena nihikŷ-di ituerenykre.

15 Òbitiry ririmyhŷrenyre. Reòsamyhŷrenyre. Balaaõry dori riheludunymyhŷrenyre Balaaõ, Beoro riore òraruòwydŷñamy ritakemy ratxireri iòraru luureki.

16 Aõbinahakŷ riwinyreki rexìowynyre. Kiamyre heka. Jumenta wesena rybeterem tamy rarybere inrybe wesemy iitxŷtena-ribi riixâwidinykemy.

17 Tiiboho bedidehuna wese roire bee ihoõreki. Yhy biuwetyy tiò ridymyhŷre wese kia hâbu mahâdu roire. Tamy bede luruhuký bede riyrubunymy rŷire.

18 Tiiemy taòrarumy rarybehymy raremyhŷ inyõ àota òta rybe-di ridykemy. Inyõ deòsary-ribi ròhonykeki, tii ridylemyhŷre ixybyle òraruna-ò.

19 Tamyreng rarybemyhŷre ixideewimy boibekemy. Urile irybedureny òrarunawidŷña deòdumy ihŷrenyre.

20 Iwese inyõ ijesuna-ribi riatympyhŷkeki, iatydydŷñdu deòdumy rarekre wesemy. Kiawesele tahe òraruna rare. Inyõ bede aõmydŷñana òraru-ribi ròhonykeki, tahe ixybyle ròosekeki, teleu raremyhŷ ratyre ikonanau ratŷñykre. Inynyrŷ Jesuisi Kristu dori tii rierymyhŷre juhuu tahe idi rexideyresanyre kia aõmydŷñana òraru-ò.

21 Tiiboho ryòbiti rierymyhŷrenyre. Tahe bede ywina òbiti-ribi rexìòldŷñyre. Rieryðhykeki tamy wimy tuu raremyhŷ, rytŷmyra erysy-ribi rohonyrenyreki.

22 Tiiboho kia rybedŷña hitxina wesemy ihŷrenyre: —Ijòròsa tahylòina-ò ròösere. Tule ijõ rybedŷña wesemy: —Ixŷni bedi risuhòkeki, tii tasu burená-di ixybyle rexisunyke.

3

1 Kia, waluuna mahâdu warybe ritidŷñna juhuludu aõkõ rare ihewoludu rare. Warybe riti wiwanadile anohõti ijiradŷñmy watxireri anohõti riraix-anykemy.

2 Deuxu rybemy rybedu òbitimy rarybemyhŷre õhõti-ribi rosaõkre, tule Inynyrŷ iny tarasadu bede ywina nohõti losaõmy iwese tarybe deòdu adeereny rierynanyre wese.

3 Ibutu ratyre, kia-ribi nohõti losaõmy. Ikonana txuu hâbu binahakŷ rybe binatyhy-di kòdòidenykre. Kia hâbu òta òta widŷylemy rôhõtinymy hŷre.

4 Kiamy hâbu rarybekre. Tiubo Jesuisi Kristu nonana kanakre. Juhu intybyreny ituereu wiji bededŷñnanau tiu naõhyymy hŷde. Ibutumy heka juhu bedeu ixi wese hyylemy bede roimyhŷre.

5 Iribi tõhõtirenys rosare ixideewimy Deuxu irybedile biu bede-wana riwinyre. Beribi riwinyre, bedi riwinyre. Iribi tahe bedi bede rahure.

6 Bedi juhuu bede ibutumy rexihura.

7 Tule wiji irybedile bede rŷimyhŷre. Tahe ixybyle kanahukre. Heòty-di kanahukre. Kia txuu ibutumy inybinahakŷ ituekre kia-ribi ixideewilemy kia hâbu tõhõti rosare.

8 Tahe aõsohojibo, waseriòreboho, nohõti-ribi loosarenymy. Kia heka rare: Inynyrŷ dee. Txusohojí 1000 beòra wese heka rare. Tule 1000 beòra txusohojí wese rare. Tamy bededŷñana aõ aõkõ rare.

9 Inynyrŷ tarybewesele aõna aõnamy kodotyñykre. Aõ raroorenemyhŷre aõkõ rare urile tahe hâbu riraõhyymy rŷimyhŷre hâbu taòraru-txi tõhõti reakemy. Ibutumy tarasana-ki rŷikemy dori idí ratxireri.

10 Wasidu namyhÿde wasimy Inynyrȳ txuu kòdòhònykre. Biuwetyy, bede-wana rexihukre. Ibutu suludu heka ramyijy heòty adÿÿwesemy ritx-ienykre.

11 Òbitimy rakatxirenkye. Kia ibutumy ròhònyreki.

12-13 Inyboho heka riraòmyhÿrenyre biuwetyy tÿmyra sutÿmyra-wana. Inynyrȳ dori rarybere kia kidiwahinykremy.

14 Tai heka waseriore waluboho, òbitimy atximahãbenyke kia-ò dori teraòmahãtenyte. Tii kanakreu umyreny robikre ywimy, òbitimy, inyô heka umyreny ibinamy rarybeõtyhy.

15 Rexiroorehenemyhÿre ibutumy iny tarasanarenymy. Tule inyseriore Paulo adeereny ròritidÿyre ibede eryna Deuxu tamy riwahinyre.

16 Kiamy tule aõna aõnamy tii ròritidÿyre. Tahe iritina-ki aõbo isiraty-hyre ierykõnatyhymy roire òbiti mahãdu aõkõ kia rybe-di aõwitxirambybo ri-eynanomyhÿre. Iwese ijõ Ryberiti-di riwinyre wese. Tai heka tiiboho itiuerenye.

17 Kaiboho tahe waityhydÿýdu seriore bexihärubenyke ilau teòsana-di aradyrenyheny. Tai kaiboho beosabenyke.

18 Inynyrȳ Jesuisi Kristu wiòhedÿýna-di ibedeerydÿýna-di maumyny-benyke. Wowydyna ibutumy tamy kanakemy idi wãhâre wiji tyhymy rareke. Kie.

1 Juaō

1 Joaō Tyrriti

1 Jiarŷboho akorený retýñnyneri, Jesuisimy. Tii Rybe rininirenýra. Tii juhubedeu raremyhŷ. Jiarŷboho rabirenýra, tarybemy aholarenýra, tamy reteherenýre, aõbo riwinyreò, tule tamy iny rerimyhŷre. Tii inydeereny umytŷmyra riwahinyreri.

2 Umytŷmyra tuedeõna Deuxu inytyby-ribi rehemynyra. Kia umytŷmyra tuedeõna Jesuisi-di rare. Jiarŷboho tuu rabirenýre. Tii rexideõsinyre inyrenyko-ò. Kia tahe adeerený relyyreri iwese raremyhŷ wese.

3 Aõðbo iny roholare wese, tuu rabire wese, kia tahe tuu relyyreri inyboho wiluurenýkemy winohõtiwesele rökõhõtinýrenýkemy. Inyboho rahõtinýrenýri iwese Deuxu inytybyrený, Jesuisi Kristu Deuxu Riõre-wana wiwese röhõtinýre wese.

4 Kia tahe waryberiti adee rewahinyreri adeysamy rakatximahãrenýkemy.

5 Kiamy tahe Jesuisi inydeereny relyyreri: –Deuxu txuloosõna wese ratximyhŷre. Deuxu-ò bedeluru aõmydýñana rehemynyötyhy kiamy adeerený relyyreri.

6 Inyõ rarybekeki: –Jiarŷ Deuxu-wana winohõtiwesele rahõtinymahãre. Kia iny bedeluru aõmydýñana-di ratxireriki, kia iny raruimyhŷre.

7 Tahe inyboho loosõna waõmydýña riwinymyhŷrenýkeki iwese, Deuxu loosõnawo-ki ratximyhŷre wese, tai inyboho wiwesele röhõtinymyhŷke. Tahe Jesuisi, Deuxu Riõre hâlubu ibutumy iny òraru-ribi iny risuhõmymyhŷke.

8 Inyõ rarybekeki: –Jiarŷ raõrarunyõhywähãre, kia rybe-di tii ixidee riitx-enanymyhŷre. Tii raruive rityhynyõre.

9 Iny taõrarenýmy relyyreneykeki, Deuxu tiiemy òbiti rare, tii iny òrarurený iny-ribi riixâwididýñykre. Aõbo iny iwo-ki isuisumy ihŷre tii rityranyke.

10 Inyõ òraruudikemy aõkõ raryberenykeki, inyboho Deuxu ruidumy rarybemahãrený. Kia iny Deuxu rybe rieryõhyymyhŷre.

2

1 Kaiboho wariõre wese atximahãtenyte. Adeerený waryberiti rewahinyreri, kaiboho òrarurenýõmykemy. Iny òraruna-txi resekekki, iny wiòhedýñdureny dire. Tii Jesuisi Kristu rare. Òbiti rare òraru ijyydumy rarekemy Waha Deuxuko iny wiòhedýñmy.

2 Tii dori itxeõnihikŷ-ki rurura iny òraruòwydýñ-ki. Inysohojile òraru aõkõ rurura tahe ibutumy iny òraruòwydýñ-ki.

3 Tiwesebo inyõ rexierykre Jesuisi rieryrenýkemy rityhynyymyhŷkeki karybe bede ywina wese rierykre tii rexierykre Jesuisi rityhynyneri wana.

4 Inyõ rarybekeki: –Jiarŷ Jesuisi reeryre. Irybe bede ywina riywinyõkeki, iny ruidu rare. Inatyhyna rityhynyõre.

5 Inyõ Jesuisi bede ywina riywinykeki, inatyhymy tawo-ki Deuxuluu rare. Kiawese heka iny rierykre Jesuisi mahâduwo-ki ratxirerri-wana.

6 Inyõ rarybekeki: –Jiarŷ Jesuisi mahâduwo-ki watxirerri. Tamy kia wese rýikeki. Aõmybo Jesuisi rotýñyre wese, tii tule rotýñyke.

⁷ Ityhydŷduseriore, adee bede ywina tŷmyra aõkõ rewahinyreri. Bede ywina tyby kia rare. Kia juhuu teerytenyte. Inyboho wiluurenkyemy, kia bede ywina tyby rare, juhuu taholatenyte.

⁸ Kia rybe bede ywina itŷmyra rare. Jiarŷ adee rewahinyreri. Kristu dee inatyhy rare tule adee inatyhy rare. Bedeluru ròhonyra, loosôna inatyhy bede-ò ralõmyhŷre.

⁹ Inyō rarybekeki: —Jiarŷ loosònawo-ki watxireri. Kia iny taityhydŷdu seriore luuõkeki, bedeluru-ki ratximyhŷre.

¹⁰ Inyō taityhydŷdu seriore luukeki, kia sohojile loosònawo-ki ratxireri. Aõ aõkõ tii riatydŷnyra.

¹¹ Inyō taityhydŷdu seriore rexihitxinykeki, bedeluru-ki rariamyhŷre. Titxibo rakre rieryðhymyhŷre. Bedeluru dori ruetâna rare.

¹² Adeereny warybe rewahinyreri wariore wese aõraru dori, tii riixâwididŷnyre Jesuisi òraru-ki.

¹³ Iumy mahâdu-ò warybe riti rewahinyre adiwahinyde, kaiboho dori tuu teerytenyte. Tii hykyle dori juhuu raremyhŷ. Ijoityhy-ò waryberiti rewahinyre, Satanasimy tahañnanytenyte.

¹⁴ Wariore, inytyby Deuxu teerytenyte. Iumy mahâdu, adeereny aratyritinykre, kaiboho dori tuu teerytenyte. Tii hykyle dori juhuu raremyhŷ. Ijoityhy, adeereny aratyritinykre, Deuxu rybe dori õhõtireny-ki ratxireri, arurudirenny dori. Satanasimy tahañnanytenyte.

¹⁵ Bede aõmydŷnnana luurenkyõmy boibeke. Inyō bede aõmydŷnnana luukeki, Deuxu inytyby luuna rieryõke.

¹⁶ Kia bede aõmydŷna rare: òraruluuna, aõmy robira-wana tuure, aõna aõnamy ixityhydŷna. Kia Deuxu-ribi aõkõ nade. Kia bede aõmydŷna-ribi nade. Kia bede aõmydŷna-ribi nade.

¹⁷ Kabede ixâwikre taaõmydŷna òta òta-wana. Deuxudeewimy widŷdu tiu ixâwiöthy. Tii awimy rŷirakre.

¹⁸ Wariore wese. Ikonana bededŷnnana iõhõmy roire. Adeereny narybede Kristu òludu kanakemy. Betehe inihe, Kristu òludu sõwemy dehemynyde. Kiawese inyboho rieryrenyre ikonana bededŷnnana iõhõmy roire.

¹⁹ Kia Kristu-ò òludu iny mahâdu wotya-ribi ròhonyrenyra. Tii ityhydŷdutyhymy aõkõ ratximyhŷre. Ityhydŷdu mahâdu tiu ròhonyöthy. Ròhonyrenyre, ibutumy rieryre, kia iny mahâdu aõkõ ratximyhŷre.

²⁰ Kaiboho aõmydŷnnana ibutumy teerytenyte Deuxu Tyytybytyhy direki.

²¹ Kia rybe adee aratyritinyke, kaiboho dori Deuxu rybe inatyhyna teerytenyte. Tiu rui Deuxu inatyhyna-ribi ròhonyðhymyhŷre. Kia tahe teerytenyte.

²² Moheka ruidu rare. Inyō rityhyñyõkeki Jesuisi Deuxu deòdŷna raremy, tii tahe ruidu rare. Inyō Kristu Deuxu-wana ritxiõnykeki, tii Kristu òludu rare.

²³ Inyō Deuxu Riore ritxiõnykeki, tii Deuxu-wana aõkõ ratxieri. Inyō rarybekeki: —Deuxu Riore retyhyñyre, tii Deuxu-wana ratxireri.

²⁴ Juhuu aõõbo roholare taholamy toitemyhŷ idi mohõtinybenyke. Idi mohõtinymahâbenykeki, Deuxu, Iriore-wana aõu sõu matxibenyeke.

²⁵ Jesuisi Kristule juhuu inydeereny narybede, umy ituedeõna inydeereny kidiwahinykemy.

²⁶ Kia waritina jiarŷ wiji rehura. Aitxenadŷdu lau adee reritinyra.

²⁷ Abedeerydŷna Kristu tatyytyby adeereny riwahinyre. Tii tahe awanale ratxireri. Aerydŷdu aõkõ adeereny rauhenyrenyeri. Tii tahe inatyhy

bedeerydýýna ibutumy araerynanyeri. Rui aõkõ rare. Iwese tii araerynanyreri wese, ibutumy biyrubunymahäbenyke. Kia tahe Kristu-ki hykyle bexiemyhýbenyke.

²⁸ Wiji, wariore wese aõu aõu boibekemy Deuxu mahäduy-ki. Tai Jesuisi kaõ kedehemynykeu, buberuõtyhy ada maixýruõtyhy ilau.

²⁹ Deuxu òbitityhyhyy ratximyhyre. Kia teerytenyte. Inyõ òbitimy rarekeki, Deuxu riòremy rareke. Kia tule teerytenyte.

3

¹ Boholake, inytyby Deuxu taluuna nihikõ inydeereny riwahinyre. Inyboho dori tii rininirenyre Deuxu Riòremy. Inatyhymy inyboho Deuxu Riòremy roire. Kia tahe ityhydýýdukõdu mahädu rieryõre. Tiiboho dori Deuxu inytyby rieryõhyymyhyre.

² Waluuna mahädu, inyboho Deuxu Riòremy roire. Rierykõrenykre timybo iny rokoirekremy. Kia inyboho rieryrenyre: Jesuisi kodobehekre, inyumi taumy wese risýnykre. Inyboho dori kodobidenykre iwese rarybemyhý wese.

³ Inyõ Jesuisi wesemy rarekemy ratxikeki, iwese Jesuisi òbitimy raremyhý wese tii rareke.

⁴ Inyõ Deuxu bede ywina rybe rityhynykeki, tii rexiòrarunyke. Kia heka òrarauna rare.

⁵ Jesuisi dobehede òraru tarasadumy rarekemy. Kia teerytenyte. Jesuisi inatyhymy raðararunyõhy raremyhý.

⁶ Inyõ Jesuisirykihyy rarialeke, tii òraruõmy rareõtyhy. Inyõ òraruumy rarehyykeki, tii Deuxu rieryõhyymy rareke tuu robiõhyymy rareke.

⁷ Wariore wese, itxenadýýdu lau bexiyrubunyke iny aõmydýýnana òbitimy riwinykeki, iny òbitilemy rareke, iwese Jesuisi òbitimy raremyhý wese.

⁸ Inyõ òraranadityhy raretyhykeki, tii Diabo mahädu-di rareke, Diabo heka òrarauna-ki hyy nodure. Tai kaõ Deuxu riore nade Diabo aõmydýýnana ixâwikemy.

⁹ Inyõ Deuxusý riòrekeki tii òraranu-txi reseõlemy ratximyhyre Deuxu dori iwo ritmyranyre. Tii reseõhyky rareke. Deuxusý dori rare.

¹⁰ Kia wese iny rieryrenykre inyboho iriòre Deuxu riòremy roire ada Diabo riòremy aõbo, inyõ Deuxu deewimy riwinyokeki, tii Deuxu Riore aõkõ rare. Inyõ taityhydýýdu seriore luuõkeki, tule Deuxu Riore aõkõ rare.

¹¹ Kia bede ywina rybe juhuu taholamy tatemyhý ihäre tadoholamahäte. Kia heka rare: iny wiluukemy.

¹² Iwese Kai taserore rirubunyre wese aõkõ rikiwinykre. Tii dori Satanasi mahädu rare. Aõherekibo tasewriore rirubunyre. Iaõmydýýna Deuxu dee awiõre Iserore aõmydýýna Deuxu dee òbitire tai tahe rirubunyre.

¹³ Waseriòreboho, ityhydýýdukõdu mahädu eramy ratximyhy. Kia-di be-deötiiidýýomyke.

¹⁴ Inyõ ityhydýýdu seriore luuokeki, tii rubumy rÿire wese mahädu-ribi röhonyre. Kia reerymyhyrenyre. Tahe umytuedõna-ki rahara. Inyõ luuõkeki, tii rubumy rÿirawese mahädu-ki ihýmyhýke.

¹⁵ Inyõ taseriore derakeki, tii rubudýýdu wese rare. Boholake, kia teerytenyte. Rubudýýdu umytuedõna-ki rahaõtyhy.

¹⁶ Kiawese luuna rikieryrenke dori Kristu rubu-ò rexiwahinyre inydeereny töemy. Tai tahe inyõ taseriore dee rurukeki iluuna sôwerek. Tii tahe awire.

¹⁷ Inyō ityhydŷ̄du seriore aõhokŷmy rotŷ̄nykeki, rama rahukeki, tuu ro-bike aõ ijõdikeki, tahe iny riwiõhenanyõkeki, tii Deuxu luuna-di aõkõ ratx-imyhŷre.

¹⁸ Wariõre wese, luuna urile tuu rybena aõkõ rare. Aõhebo rotŷ̄nykemy ihŷre. Kia tahe aluuna inatyhymy biteõsinyke.

¹⁹⁻²⁰ Kiawese iny reeryrenyre inatyhyna mahãduwo-ki ratximyhŷre. Jiarŷ arahõtinykeki. Jiarŷ aõkobo ityhydŷ̄dumy watximahâre. Deuxu warayky riwiõhenanymy ratxireri. Deuxu warayky ratyre raraykywydynanymyihŷre. Tii ibutumy aõ rieryre.

²¹ Waluuna mahãdu, ruberuõhyymyhŷre tahe iny ityhydŷ̄du mahãdu-ki ratximyhŷre wana rieryreki Deuxu iny rityhynyre.

²² Tahe aõmy iny rexitõenykeki tii inydee kidiwahinyke. Iny dori ibede ywina rybe rityhynymyhŷre. Deuxu deewimy iny riwinymyhŷre.

²³ Kia heka Deuxu bede ywina rare. Jesuisi Kristu, iriõrenimy rikity-hynymy. Tule iny wiluuna wiluukemy. Iwese tabede ywina rybe di-wahinyde wese rarekemy.

²⁴ Inyō Deuxu bede ywina rybe rityhynykeki, Deuxu-wana rareke. Tii-wana ratxikemy. Kia wese heka iny rieryrenyre Deuxu-wana iny ratxireri. Deuxu Tatyytybytyhy dori inydee riwahinyre.

4

¹ Waluuna mahãdu, ibutumy rybe bityhynybenyõke inihe ityhydŷ̄renyõmy. Tai biurihike iny rybe Deuxu-ribi inatyhy aõbo ada aõkõre aõbo. Sõwemy rybedu mahãdu ròhõnomyhŷre. Tahe inatyhymy Deuxu rybemy rybedu aõkõ rare.

² Kiamy Deuxumy rybedu mahãdu inatyhymy bierykre, inyō rarybekeki: Jesuisi Kristu hâbu wesemy nade, tii inatyhy Deuxu mahaduo ihŷre.

³ Inyō kiamy rarybeõkeki, tii Deuxu mahãdu aõkõ ratximyhŷre. Kia Kristu òluduõ rare. Tamõ taholamahâte kanakreõ, tahe, kia ratximyhŷre.

⁴ Wariõre wese, kaiboho Deuxu mahãdumy toite. Rybedu inatyhy aõkõ rare, kia ruru tetatenyte. Deuxu dori aworenky-ki ratximyhŷre Deuxururu, Diabo ruru ratyre rare.

⁵ Inatyhymy rybedu aõkõ aõmydŷ̄nana binamy relyymyhŷre. Tii dori ka bede aõmydŷ̄nana bina mahãdu rare. Tahe ityhydŷ̄dukõdu mahãdu tamõ roholamyhŷre.

⁶ Inyboho Deuxu mahãdu roire. Inyō Deuxu rierykeki, inydeereny roholamyhŷre. Inyō Deuxu rieryõkeki, inydeereny roholaõthy. Kiamy rikierymyhŷrenye inatyhyna mahãdu inatyhyna aõkõ mahãdu.

⁷ Waluuna mahãdu, wiluumy rakanximyhŷreny. Luuna dori Deuxu-ribi nade. Inyō luukeki, Deuxu-ribi tibie rare. Iny Deuxu rieryre.

⁸ Inyō luuõkeki Deuxu rieryõre. Deuxu dori luuna rare.

⁹ Kiawese inyboho rieryrenyre Deuxu inyluuremy ratxire. Deuxu Tariõre sohjile diteõnyde bede-õ inyboho Iriõre-ki umy tõmyra-ki rahakemy.

¹⁰ Kia heka luuna rare. Juhuu Deuxu iny tuu aõkõ rare. Tii tahe inyluure. Tule tariõre diteõnyde inyõraru òwy òwydŷ̄nanykremy.

¹¹ Waluuna mahãdu, Deuxu inyluurenetyhyreki, tai tahe inyboho wilu-umy rokoireke.

¹² Tiu Deuxumy inyō robiõhykyre. Inyboho wiluumy rŷikeki, Deuxu in-ywo-ki ratxiike. Tai tahe inatyhymy Deuxu luuna inywo-ki ratximyhŷre.

¹³ Deuxu iny-ò Tatyytyby riwahinyre. Kiamy tahe inyboho rieryrenyre tamahādu-ki ratximyhŷre. Tule rierymyhŷreny tii iny-wana ratximyhŷrenyre.

¹⁴ Deuxu Riòremy inyboho robirenrya Tulobixidumy inyboho roire. Tuu adeereny relyyrer. Deuxu Tariòre diteònnyde iny tarasadumy rarekemy.

¹⁵ Inyō rityhyntykeki idi rarybekeki: Jesuisi Deuxu Riòre rare, tii Deuxu-di tawo-ki ratxireri. Tii Deuxu-wana ratxireri.

¹⁶ Inyboho rieryrenyre Deuxu inyluurenyre. Kia iny rityhyntyrenyre. Duexu heka luuna rare. Inyō luuna-ki ratxihykykeki Deuxu tii-wana ratxi-hyyke. Tii Deuxu-wana ratxihyymyhŷke.

¹⁷ Iny luunareny Deuxu-ò rauhenyõrer. Tai tahe Deuxu wiribi ritxuakre kia txuu inyboho kiatxulau ruberuõtyhy. Iwese tii ratximyhŷre wese inyboho kabede-ki ratximyhŷrenyre.

¹⁸ Inyō luuna-di ratxityhykeki, tii ruberuõtyhy. Luunatyhy borbuna-di rehumyhŷre. Aõhõkŷmydŷñana borbuna kidiwahinyleke. Inyō borbuna-di ratxikeki, tamy aõhõkŷmy dŷñana kanakre.

¹⁹ Juhuu Deuxu inyluurenyre, tai tahe inyboho iluurenryre.

²⁰ Inyō rarybekeki: —Jiarŷ Deuxuluure. Tai tahe tii ityhydŷýdu seriore luuõkeki, tii ruidu rare. Inyō taityhydŷýduseriore luuõkeki, timykibo Deuxu luumy rarekemy iximy rôhõtinyke Deuxu dori tiu tuu robiõhyymyhŷre, taseriòremy tahe robihyky ihŷre.

²¹ Kia bede ywina rybe heka Kristu inydeereny riwahinyre: Iny Deuxulu-umy ratxikeki, tule tii taityhydŷýdu seriore luumy ratxikre.

5

¹ Jesuisi inatyhymy Kristu rare, Deuxu deòdŷýna rare, inyō rityhyntykeki, tii inatyhymy Deuxusŷ mahāduwo-ki ratximyhŷre. Inyō Deuxu luukeki, tule iriore luukre.

² Inyboho Deuxuluukeki tarybe ywina rikiywinkykeki, tai Deuxu tibiedŷýna mahādu luumy rikieryrenye.

³ Deuxu rybe ywina rikityhynykre, irybe ywina dori isiraõre. Tai inyboho Deuxu luuna riteòsinskyre.

⁴ Deuxusŷ mahādu bede aõmydŷñana bina bina ruru ritamyhŷre iny Deuxu rityhyntyeriki, kia bede bina bina ruru ritarer.

⁵ Mo tahe kia ijesu tarasadure. Inyō Jesuisi Deuxu Riòre raremy rity-hynykeki, tii bedebina bina ijesu tarasadu rare.

⁶ Jesuisi Kristu nadé. Inyō tii riratisebenyre idi rare rurukremy tahālubu ritxiwikremy. Rexiratisebenykemy sohojile aõkõ nadé, tule tahālubu ritxi-wikemy nadé. Kiamy heka Deuxu Tyytyby tuu rarybere. Deuxu Tyytybytyhy tahe inatyhymy rare.

⁷ Inataõ aõmydŷýnanamy inydeereny rarybere: Deuxu Tyytybytyhy ijõre, Jesuisi ixirati sebedŷýna ijõre, Jesuisi rubudŷýna ijõre.

⁸ Kia inataõ aõmydŷýnanamy wiwese wiweselemy rarybereri.

⁹ Hâbu rybe iny rityhynymyhŷre. Deuxu rybe hâbu rybe ratyre rikity-hynymy rakatximyhŷrenykre. Kiamy Deuxu Tariòremy rarybereri.

¹⁰ Inyō Deuxu Riòre rityhyntykeki, aõbo inatyhy ixidee rieryre. Inyō rity-hynyõkeki, tii Deuxu-di ruidumy rôhõtinyrer. Tii dori rityhynyõrer timybo Deuxu tariòremy rarybere.

¹¹ Kia rybe rare: Deuxu inydeereny umytuedeõna riwahinyre. Tii tiu umy ituedeõna iriore-ki inyboho rakaharenkye.

¹² Inyō Deuxu Riòredikeki, tii umyt̄myra tuedeõna-ki rahake. Inyō Deuxu Riòre-di aõkõkeki, tii umyt̄myra tuedeõna-ki tahasaõna.

¹³ Kia aõna adeereny retyryritinyre kaiboho umytuedeõna-di atxiteny-teri bierybenykemy. Deuxu Riòre tetyhynytenyte.

¹⁴ Inyboho Deuxudeewimy rexítõenymyh̄renyre, Deuxu iny-ò roholamyh̄re. Kia tahe inatyhymy rybena rare.

¹⁵ Inyboho rierykeki tii inydeereny roholamyh̄re, tai rierymyh̄renyre tii inydeereny riwahinyke aõmybo iny tamy rexítõenyeri.

¹⁶ Iny ityhyd̄ydu seriore rubu-ò aõkõ òraruna-txi resekeki, tamy Deuxu-ò rekexitõenyrényre, Deuxu kia riwiõhenanykemy ixyby Deuxu-ò ròòsekemy. Tii rubu-ò òraruna-txi resekeki, jiar̄y adee ararybeõkre tamy bexitõenykemy.

¹⁷ Ibutumy òbiti aõkõkeki, òraruna rare. Òraruõ rubud̄yñahky kidi-wahinyõkre.

¹⁸ Inyō Deuxu-ribi tybiekeki, òrarunahyy-ki rareõtyhy. Kia inyboho reeryrenyre. Deuxu Riòre ryrubunymyh̄re. Diabo iribi ròtaõtyhy.

¹⁹ Deuxuhõrõ inyboho roire. Kia inyboho rieryrenyre. Kabede bina mahâdu taaõmyd̄yña-wana Diabo hõrõ rare.

²⁰ Tule inyboho rieryrenyre: Deuxu Riòre inatyhymy kaò nade. Tii rierynanyre mobo Deuxu inatyhy raremy. Deuxu-wana inyboho ratximyh̄renyre, inyboho-dori Jesuisi Kristu Deuxu Riòre-wana ratximyh̄renyre. Kia heka inatyhymy Deuxu rare. Kia inatyhymy umytuedeõnamy rare.

²¹ Wariõre wese, bexihãruke ibutu bedeõraruna lau.

2 Juaō

2 Juaō Ryberiti

¹ Jiarŷ dohodŷŷna matuari mahāduō warybe rare. Watyyriti rewahinyrerri Deuxu ywisidŷŷna hāwyyō-ò, iriōre-ò. Jiarŷ ibutumy inatyhyerydu mahādu-wana tiiboho inyluuthyhyrenyre.

² Inatyhyna dori inyworeny-ki ratxireri. Ratxityhyhyymy ratxike.

³ Kia dori inatyhy inydeereny tate luuna-di. Deuxu deysana, ruxetōena, ywina adeereny kanakemy watximahāre Deuxu Waha-ribi, Jesuisi Kristu, Iriōre-ribi.

⁴ Ariōre mahāduy-ribi inatyhyymy ijō ityhydŷŷdumy ralore. Kia reeryreu, jiarŷ wadeysatyhyre ariōre Deuxu bede ywina rityhynyroriki.

⁵ Adeey arexitōenykre hāwyy. Bede ywina rybe tŷmyra rewahinyrerri wese aōkō rare. Juhuu-ribi teeryte. Urile bede ywina hetxina ōhōti reijer-adŷŷnyrerri. Kia heka rare: iny wiluukemy rakatximyhŷrenykemy.

⁶ Bede ywina rybe rikityhyhnyhyykeki, kia heka inatyhy luuna rare. Kia bede ywina juhuu Deuxu-ribi taholate. Tuu txuō txuōlemy biwinyke.

⁷ Sōwemy hābu itxenadŷŷdu tyhy kabede-ò dōhōnyde. Tiiboho Jesusi hābuwesemy nade rityhynyōlemyhŷre. Kia itxenadŷŷdutyhy tule Kristu òludutyhymy roire.

⁸ Tamyreney bexiebeny, inyaōmydŷŷnana aōmysŷdŷŷnatyhy-di ritaremy iōkōkemy, Deuxu wahidŷŷnaōwy ibutumy ritakemy.

⁹ Inyō Kristu erydŷŷnana-ribi rōhōnykeki tule iwitxira erysyna rierynanykeki, tii heka Deuxu hōrō aōkō rare. Inyō Kristu erydŷŷnana-ribi rōhōnyōkeki, tii Deuxu dire iriōre dire.

¹⁰ Tai tahe itxenadŷŷdu Kristu erydŷŷnana erydŷŷdu aōkō aheto-ò rehemykeki, uritere irōtedŷŷomy, irybedŷŷomy.

¹¹ Inyō rirybenykeki, iaōmydŷŷnanabina-ò riwiōhenanyrerri.

¹² Jiarŷ warybe sōwemy adibutunywāhāde. Urile tyyriti-di ariritinyōkre. Arorarenymy dori arakemy watxireri. Kiamy rybe sōwemy rōhōnykre inyōsōwemy reysakemy.

¹³ Aseriōre Deuxu ywisidŷŷna mahādu senadu, kia riōre tarybe wehityhyna adeey riwahinyrerri. Kie.

3 Juaō

3 Juaō Ryberiti

¹ Jiarŷ, dohodŷŷna matuari mahāduō rare. Wabiōwa-ò, Kaio-ò watyyriti rewahinyrerri. Inatyhymy aluumy watximahâre.

² Waliina, juhuutyhy Deuxu-ò arāixitòedŷŷnyra aaōmydŷŷna tule aumy wihikŷhykymy mabekemy, iwese atyytyby awire wesele ratxireri.

³ Inyseriōre wese aribi rehemynyrenyre, wako relyyrenyre umy iwese kai òbitimy tate wese tule inatyhyna-ki tateri wese. Tai wawo reysamy watximahâre.

⁴ Jiarŷ raholamahâre wariōre wese Deuxu inatyhyna rityhynyreriki, kia ibutu ratyre wawo riteysadŷŷnytyhyre.

⁵ Kai tahe, Kaio, kowa inyseriōre tule iwitxira ludu seriōre teeryōteki, tewiōhenanyteu aōmydŷŷnana wihikŷ tewinymahâte.

⁶ Inyboho wirottyra-wana, kia hābu iny seriōre aluunamy rarybera. Ibedetŷinana-ò biwiōhenanykeki, aōwihikŷ biwinymahâke. Tuhyykeki Deuxu deewimy atximahâke. Tii dori iny-wana Deuxu inatyhyna-ò raaōmysŷdŷŷnykre.

⁷ Kia dori kianimy ròhonyre. Ityhydŷŷdukōdu mahādu-ribi aō ritaoŷhykyre.

⁸ Kia wese tahe tuu rikiwiōhenanymyhyke. Tai tahe Deuxu aōmydŷŷnana tŷnydŷŷna riwiōhenanymyhyre.

⁹ Ratyyritinymahâre kowa ityhydŷŷdu mahādu-ò. Inyō tahe warybe-ò roholaōmyhyre. Tiloho dori juhuludukemy ratxireri. Diōtesi inire.

¹⁰ Aōu arehemynykreu, ararybekre aōmybo tii rotŷŷnyre tule aōbinamybo rarybere inympy. Aō tiihykyle aōkō, iny ityhydŷŷdu seriōre hāwāwitxira ludu ixidee tarora-ò rimyōtthy. Inyō kia seriōreō rimykeki, tii riixāwidinrye idy-ribi tii seriōredyna-ò dohodŷŷdu mahādu-ribi hitximy riteonyre.

¹¹ Waleina, kai Kaio, òrarudu mahādu aōhebo rotŷŷnyre wese aō kai tate. Iny wihikŷ wese kai tate. Inyō aōwihikŷ riwinykeki, Deuxu hōrō tii rare. Aōkōkeki Deuxu rieryōre.

¹² Ibutumy Dimitiu dee inatyhyna-di aōwihikŷmy rarybere. Inyboho tule. Kaile teeryte inyboho inatyhy rarybere.

¹³ Sōwemy rybe adee ariwahinykemy watxireri. Tahe aōkōre tyrriti ritina-ki.

¹⁴ Eelelemy arakemy dori watxireri aroramypai tai tahe widee rakarybekre.

¹⁵ Deuxu awo-ki riyykemy idi watxireri. Abiōwaboho kaki awehityhy risareri. Wabiōwaboho sohoji sohoji kowa-ò warybe wehityhyna biwahinykre.

Judas

Judas Tyyriti

¹ Jiarŷ Juda rare. Jesuisi Kristu deòdu jiarŷ rare, Txiau exi wahe. Deuxu heka aluudu rare. Tii arayrubunymyhŷre òraruna-txi reseke lau. Tai òbitimy ahäbenyke Kristu nonana-ò. Watyyriti adee rewahinyre.

² Ruxetòena adee kanakemy watxireri Deuxu-ribi. Ywina sôwemy aworenky-ki atxibenykemy adirenky watxireri. Wiluuna sôwemy akirenky ihÿke, Deuxu-ribi.

³ Jiarŷ kaiboho ibutumy aluurenryre. Deuxu ibutumy inyboho ritarenryre. Kia ibutumy ariritinykemy idi rahötinyra. Inyboho heka ibutumy Deuxu sŷ mahâdu roire. Iwese iny rityhynymyhŷre wese tii iny ritýnynymyhŷre. Iribi tahe iny mahâduo adee nade iny inftyhyna riwitxiradŷnykemy adirenky ratxireri. Iny heka inatyhyna biyrubunybenyke òbitimy rarehykye.

⁴ Kia òbitikô mahâdu ayreny-ò ralôra. Tiiboho Deuxu rityhynymyõre. Deuxu inydeereny awi heka rare òraru-ribi iny ritarenryreki. Kia òbitikô mahâdu tahe kia wese rarybere: —Òraru-di atxikeki, kia aõ aõkô rare. Deuxu dori iny òraru-ribi ritare. Jesuisi iny wedu rare, iny lõlõ wahe. Tiiboho tule rarybere: —Deuxu bityhynymybenyõke. Deuxu ihetxiu rieryre kia wese tiiboho rarybekemy. Tai tahe tii ritýnynymy ihÿre tiiboho bedeheötibina-ò riteónyke.

⁵ Deuxu inatyhymy riteónykre ritýnynyraki. Iwese tii ihetxiu iny-di rehure wese, tii wiji iny rehukre. Judeu mahâdu heka Deuxu ritare Egito bede-ribi. Idi tahe imahâduo rityhynymyõre. Tai tahe imahâdu rahurenryre. Kia teerytenyty. Itxi õhötireny reakre.

⁶ Ÿju mahâduo tule juhuu Deuxu deòdumy ihÿre. Idi tahe taaõmysŷdŷyna rirere. Tai Deuxu ròtena bedeõ-ò riteónyre. Bedelorohoký ihÿre. Kabederawo-ki roire. Tiu heka iribi riòlòdŷnyötyhy. Deuxu bededŷñana riywinymy roimyhŷre aõhõkýmy isýdŷñana-ò. Tai tahe Ÿju wesemy kia òbitikô mahâdu rýike, Deuxu itýnydŷñumy rýikre.

⁷ Ijõ ijyy teeryte. Inatxi hâwâ ihetxiu ibinatyhy rare: Sodoma, Omora-wana. Ijõ hâwâ tule ibinatyhy rare. Kia hâwâ yludu mahâdu ibutumy heka òta òtanale riwinymyhŷre. Hâbuõ dori wiwana rexiorarunymyhŷre, hâwy tule wiwana wahe. Tai tahe Deuxu ihâwâ rahure. Biu-ribi heöty diteónyde. Idi Deuxu dibedeerynyde òraruna derare tii. Tiiemy aõhõkýmy dŷñana riwahinyre.

⁸ Kia tule òbitikô mahâdu-ò riwahinyre. Tiiboho dori ibinamy riwinymyhŷre. Aõbinalemy raraykynymyhŷrenryre, taumyreny risurisunymyhŷrenryre òraruna-di. Deuxu rityhynymyõre tule Ÿju ruruna-di risinymyhŷrenryre.

⁹ Tiiboho Mieli wesemy aõkô riwinyre Mieli heka Deuxu Ÿju dinoduõ rare. Tii Satanasi-wana wiribi òtumy rarybemyhŷrenryre, Moisesi umy òraru-ki. Mieli heka ritirýmyhŷre iumy ridyke lau. Iu Mieli Satanasi-ò rarybereu urihimyò rityhynymy rarybere, ixinohötidle ritehiötyhy. Urile rarybere: —Deuxule aratehikre.

¹⁰ Kia òbitikô erydu aõbina riwinymyhŷrenryre. Aõbinalemy tytyby bede aõmydŷñanamymy rarybere kia rieryõmahâ hârele. Kabede aõmydŷñanale rierymyhŷre iwese ibutu iròdu mahâdu rierymyhŷre wese. Tiiboho heka

iròdu aõna aõna nohõtijuranadile aõna aõnamy rotýñymyhyre. Tai rexihurenyre.

¹¹ Deuxu heka kia mahãdu kiditýnynyke, Kaĩ reðsamý raremyhyre wese dori reðsareki. Aõbo Kaĩ ixi-di riwinykemy rôhõtinymyhyre heka riwinyymyhyre. Kia mahãdu tule Balaaõ wesemy riwinyymyhyre. Balaaõ niero sôwemy ritakemy ixidi ihýmyhyre. Tai tahe Deuxudeewimy riwinyore. Tule kia mahãdu Kore wesemy riwinyymyhyre. Deuxu òludumy rexisýnyre. Tai rexihurenykre iwese Kore mahãdu rexihure wesemy.

¹² Kaiboho wiluuna roxina-ò tebutunyteu, kia mahãdu tule ayreny-ò ralòra. Aworana bedehesi tiiboho ribinadýñymyhyre òbitimyo rieryõreki. Urile rexihydynamyhyre, inywitxira-txi tõhõti readõhyymyhyre. Iwese yhy debure wese tiiboho roire. Urile yhy biu ridyõtyhy. Rõaõtyhy. Sôwemy taheka relemyhyre, ihârele aõhomy aõkõ namyhyde. Òwòru bederaty wahidýydu wese tiiboho roire. Iratydikemy ratxireriu, ihârele aõkõlere. Òwòru rubu wese roire tiiboho. Raõrõmyhyre, rurumyhyre. Kia wese heka kia mahãdu rare.

¹³ Kia òbitikõ erydu mahãdu tiu ele risaõhyymyhyre. Ahohoký aõwetari òbòhöký idi rehumyhyre wesemy tiiboho inyrenyre. Iwese òbòbexi-di rôhõnomyhyre wese. Ìoraruna òraru-ki aõbina bina iribi rôhõnomyhyre. Tiiboho dori Deuxu inatyhyna ririrenyre. Iwese taina resemyhyre wese tiiboho iribi resemyhyrenyre. Deuxu kia mahãdu-di ritýnynymy riteðonyke bede luruuky-ò. Iribi rôhõnõtyhy.

¹⁴ Enoi heka Adaõ dee yreõ rare. Adaõ juhuu hâbu rare. Debòinatxi riòrek-yribi Enoi rare. Enoi Adaõ riòre roko rare. Ihetxiu Enoi rarybere wjinabòdu mahãdumy. Iwese òbitikõ erydu mahãdumy roirekre. Enoi rarybere Kristu nonanamy: —Tii kanakre tamahãdu sôwe-wana.

¹⁵ Idi ibutumy iny ritýnynkemy. Inyõ tii taaõhõkýmyna aõhõkýmy rotýñykre òraruna òraru-ki. Ibutumy òrarudu mahãdu rehukremy Deuxu-my ralahatxinanymyhyreki.

¹⁶ Tiiboho rexirahemyhyre, tiu reysaõhyymyhyre, aõdibo tamywimy rabinadýñymyhyreki ratxikelemy. Rarybenihikýmyhyre. Riwiõhenanymyhyre aõ ritamyhyre xiery.

¹⁷ Waluuna mahãdu, õhõtireny reake aõmybo Wanry Jesuisi Kristu teðdýyna mahãdu juhuu raryberé.

¹⁸ Tiiboho adeereny rarybere: —Bededýñana roomy tahe ijesu kòdõhõnkyre, ixidee wilemy tuu rotýñymyhyre.

¹⁹ Kia hâbu iny wiribihitximy risýnykemy, bede aõmydýñana luudu mahãdu. Deuxu Tytybytyhy-di aõkõ ratximyhyre.

²⁰ Kaiboho waluuna mahãdu aityhydýyna-di arurumy bitýnynyke, Deuxu Tytybytyhyna-di bexitõenyberihy. Deuxu luunay-ki iximy boibeke.

²¹ Wanry Jesuisi Kristu ruxetõena biraõbenyke. Tii heka umytuedeõna kidiwahinskyre.

²² Biwiõhenanymyhyke ka ritxiõnymy rýira mahãdu.

²³ Kia mahãdu iworonawe-ribi wese bitake. Ijõ-ò ywina-di borbuna-di bisýnykemy taõraruna deramy bekowabenyeke. Ìoraruna aõna aõna-ò akyreny reake.

²⁴ Óraruna lau taruru-di Deuxu arayrubunymy ratximyhyre. Tii arateðsinykre yramy, tako-ò wowydyna-wana.

25 Wowydyna, àlàdÿýna, ruruna, Iòlòtyhydÿýna, iny Deuxu sohoji-ò kanakemy watxireri tule Innyry Jesuisi Kristu iny tarasadu-ò. Kata juhuna-ribi, wiji aõu aõu-ò rahyykre. Kie.

Apocalipse

Deuxu heka Joaõ-ò bede ritõnynyre

¹ Katyyriti-ki tahe bede aõmydõýnana roire. Kia heka Deuxu Jesuisi-ò ritõnynyre. Idi Kristu Joaõ-ò ritõnynyre. Aõhebo ele elemy rotõýnykre heka inydeereny riteõsinyreri, teòdu mahãdu wahe. Ÿjuõ heka Kristu riteõnyre Joaõ-ò ibutumy relyykemy, ritõnynykemy.

² Iribi tahe Joaõ ibutumy relyyre. Kaki heka riritinyre. Kia heka ijyy rare. Jesuisi Kristu inatyhyna rare.

³ Inyõ katyyriti-di rariakeki, eysamy ratxireri. Inyõ kiamy roholakeki, eysamy ratxireri. Inyõ kia rityhynykeki, eysamy ratxireri. Bededõýnana dori iõhõmy ratxireri. Kia ibutumy rotõýnyke.

⁴ Jiarõ heka, Joaõ wahe, dohodõýna mahãdu-ò watyyriti rewhinyreri. Debò inatxi reurò mahãdu Asia bede-ki watyyriti rewhinyreri. Ruxetõena, ywina-wana adeereny kanakemy idi watxireri. Deuxu-ribi dori ratxireri, ihetxiu rare, tule tiemy rarekre. Tii dori ruxetõena adee riwahinskyre, tule irynana tytyby riwahinskyke, debò inatxi reurò mahãdu wahe.

⁵ Jesuisi Kristu tule adee kia riwahinskyre. Tii tahe inatyhyna ijyydu rare. Tii juhuu rubu-ribi ixixadu rare. Tii ibutu iõlõ dinodu heka tii rare. Tii inyeluure. Inyõraru iny-ribi tii riwatarenyre tahälubu õraru-ki.

⁶ Tii Xiwe wahidõýdu mahãduõ ixidee riwinyre, inyboho wahe. Ibutumy ityhydõýdu heka xiwe wahidõýdu mahãdu wese rare, iõlõ mahãdu wese wahe. Deuxu rekeàlãmyhõye. Ibutumy wowydyna, ruru-wana heka Jesuisi Kristu-ò rawahidõýmy rarekre ihyy hyymy. Kie

⁷ Beteheke, tii biuwetykywo-ki naderi. Ibutumy iny tuu robikre. Irubudõýdu tule tuu robikre. Ibutumy iny rahinskyre, robukre õraru-ki. Inatyhy rare. Kie.

⁸ Jiarõ AA rare YY rare. Juhuu ludu rare, tule ikonana ludu rare. Deuxu jiarõ rare ibutu ruru wahõrõ rare. Aõu aõu jiarõ watxiwâhâre.

⁹ Jiarõ Joaõ rare, aityhydõýdu seriore wahe. Jiarõ tule awese aõhebo ratyõnyre. Jesuisi Iõlõna õraru-ki. Patmos bedebute-ki jiarõ ratxire, ròtena wese heka tai ratxire. Jesuisi inatyhyna dori retõnynyre.

¹⁰ Nobiutxuõ heka jiarõ aõma Deuxu Tytybytyhy wadee dobehede. Iu tahe rybeõ-ò raholare, jurõna wodõý wese heka rare.

¹¹ Tahe wadee rarybere: —Biritinyke aõma ibutumy aõbo kai bobikre. Ibutumy dohodõýna mahãdu-ò kia tyrriti biwahinskyke. Ka tyrriti tahe biteõnyke heka debò inatxi reurò hâwâ-ò: Efesu hâwâ-ò, Esmirna hâwâ-ò, Pergamo hâwâ-ò, Txiatira hâwâ-ò, Sardesi hâwâ-ò, Filadelfia hâwâ-ò, Laodisia hâwâ-ò.

¹² Retehera wahewo-ò mobo wadee rarybereò. Tahe debò inatxi reurò losõona mynynalemy rabira, womati týrýryýle wahe.

¹³ Itya-ki tahe hâbuõ wese rare. Ityky urarehe heka ratxire. Iwereysana heka womati týrýryý heka rare wyò wótena-ki roire.

¹⁴ Irade iurahaký ratximyhõre. Irue heka heòty wese rare.

¹⁵ Iwa tahe bronze womati wese rare. Irybe wodõý heka bee ijiranahaký wese heka rare.

16 Iruruwe-ribi debò-ki heka taina debò inatxi reurò sōwe rimyre. Irybe mayrehe wiòtxu wese iry-ribi ròhònymyhyre. Iòsñy tahe txu tòtee wese heka rare, itñyntyhyre.

17 Kia ibutumy rabireu, jiarý resera bede-ò rubu wesemy. Tii ruruwe-ribi debò watyre-ki ritidire, rarybere: —Buberuõtyhy! Jiarý juhuludu rare, ihewoludu rare.

18 Jiarý rurure, iribi tahe rexixare rubu-ribi, aõu aõu tahe jiarý watxireri. Tii aruruõtyhy. Rububede dinodu heka jiarý watxireri, ityre waruru rare.

19 Biritinyke ibutumy tuu tabita wiji. Tule aõbo idi kanakemy biritinyke.

20 Adee arityñnyke aõbo kia ibutumy rare. Debò inatxi reurò taina heka wadebò-ki rare. Kia taina heka dohodýyna mahädu ÿju wese rare. Loosõna mynyna heka dohodýyna mahädu wese rare.

2

1 Kia heka biritinyke Efesu dohodýyna ÿju-ò: —Kaa heka inyõ rybe rare. Tii taina debò inatxi reurò rimymy idi rýimyhý iruruwe-ribi debò wahe. Tii loosõna mynyna yky-ki rariarerri. Kia womati týrýrhýký-di relere wahe.

2 Aaõmysyðýyna wiwihihýký reeryre, awoxierysytere tule. Hâbu bina tiu aitxerenäõna toite. Inyõ Deuxu deòdumy iximy uritere rybedu, teurihitentye. Kia iruirybe teerytenyte.

3 Kaiboho tawoxieryterenentye. Tule aõhõkýmy tatýýnytenyte waõraru-ki, wijile tule wahe.

4 Kiaremy tahe sohojile wadee ibinare. Iwese juhuu waluu wesemy aõkõ wiji ahätenyte.

5 Kaiboho heka atyhyna-ribi ahewo-ò tadòõsetentye. Kiaremy ta idi bexinohõtinymy bexirâhõbenyke. Iwese juhuu atximahâte wese, ixityre boibekemy. Kiamy aõkõkeki, aloosõna mynyna ay-ribi aritakre.

6 Kiaremy ta akirený sohojile awire wadee. Kaiboho heka Nikolaita mahädu iaõaõna widýý derarenyre wawesemy.

7 Iny rybeõ ijobona mahädu boholabenyke Deuxu Tyytybytyhy rybe-ò timybo Ityhydýyu mahädu-ò rarybemyhyre: —Inyõ òraruna ijesu ritakeki, tamy jiarý umytiudeõna ariwahinskyre. Kia tahe Deuxu bederaty ritokre, Deuxu oworu-ki rýimyhýre wahe. Kia bederaraty inyru wahidýyu rare.

8 Kia heka biritinyke Esmirna dohodýyna ÿju-ò: —Kia heka Juhuuludu rybe rare, Ihewoludu rybe rare. Tii rururibile rexixare.

9 Aõhõkýmy dýñana reerymyhyre. Uriterenodu wesemy toite. Ihâre tahe aõna aõnawivi ahõrõreny rare. Aõludu mahädu umy rarybereri ibinamy. Tiiboho Satanasi mahädu roire. Judeu mahädu aõkõ roire tiiboho tuu raryberehâre.

10 Buberuõtyhy kaiboho! Aõhõkýmy dýñanaõ kanakre debò wiò txumy wahe. Tahe buberuõtyhyke. Rôtenawo-ki boibenykre. Burubenyke hârele heka òbitimy biwatyhynybenyke. Iribi tahe irudýyna rataana adee ari-wahinskyre.

11 Kaiboho nohõti-di mahädu, boholake timybo Deuxu Tyytybytyhy heka ityhydýyu mahädu-ò rarybemyhyre.

12 Kia heka biritinyke Pergamo dohodýyna ÿju-ò: —Kia inyõ rybe rare. Tii mayrehe wiòtxuree dire:

13 —Jiarý reeryre asý, ahãwã wahe. Kaiboho Satanasisý-ki tasýnyteri, irynana rareri wahe. Tahe Kaiboho aityhydýyna teriõtenyte. Tai tiiboho warybedu Antipasi òbiti rirubunyrehârele.

¹⁴ Ihāre tahe akirený sohojile wadee ibinare. Ayrený-ki inyō Balaaō erydýýna rityhynyre. Tii ihetxiu Balake òraruna-txi aatysydýýmy ribedeerydýýnyre resedýýkemy. Tii Israeli mahādu-ò rarybere:

—Xiwena aōma ide tahe biròbenyke tule òta tahe urihimyo tahe ibinare.

¹⁵ Tule ayrený-ki tahe Niolaita tohodýýna ijōreny rityhynyre, timybo rexiorarunanykemy. Kia ibinare wadee.

¹⁶ Tai marybeke tiiboho rexirahíkemy idí iribi rexixâwidýýnykemy. Tukôkeki, anakre warymayrehe wiòtxuree-di iòludumy areakre wou-ki.

¹⁷ Iny nohöti-di mahādu, boholake Deuxu Tyytybythy rybe-ò timybo Ityhydýýdu mahādu-ò rarybemyhýre: —Inyō òraruna ijesu ritakeki, tamy biu-ribi rýsýna rýikre. Manauratyre-ki heka nii týmyra raritimy roire. Õmo nii rierryore. Tunidukrele rierryre.

¹⁸ Kia heka biritinyke Txiatira dohodýýna ýju-ò: —Kaa heka Deuxu Riòre Rybe rare. Irue heka heóty wese rare. Iwa bronze womati wese rare.

¹⁹ Aaõmysýdýýna reeryreri, luuna, ywina, tyhydýýna, juhuu ratyre wiji aãõmysýdýýna.

²⁰ Kiaremy tahe sohojile wadee ibinare: Kaiboho heka Jezabel teijemähente. Kia hâwy dori Deuxumy rybedu ixi-di rare. Ihāre tahe òtaotamy, xiwe rýsýmy rotohodýýmyhýre, ritxoo hôrô wahe.

²¹ Jiarý tule txiò reijere òtaota-ribi ixâwikemy. Tahe tuuõhyre.

²² Idi herina-ò arilidikre ihâbu mahādu-wana. Tai aõhôkýmy rotýýnyrenykre. Tiiboho kia rexirahínyörenykeki, tuu ele elemy ariwinykre.

²³ Iriòre bina arirubunykre. Tai ibutumy aõwidýýnamyna ityhydýýdu mahādu riwaerykremy. Jiarý heka inywo erydu dori rare. Kiaremyta iny sohoji sohoji ariowynykre.

²⁴ Ayrený-ki tahe inyō rýire. Tiiboho bedeeryna bina rityhynyrenyore. Tii-boho bedeeryna bina rieryõhyre. Txioinihe, bede ywina sira aõkõ adeereny ariwahinykre.

²⁵ Iwese kaiboho tetyhynyte wese wiji bityhynybenyhyyke. Ele ele dori arehemynykre.

²⁶⁻²⁸ Kaiboho heka òraruna ijesu bitakeki, adeereny ruru ariwahinykre. Kaiboho ihymy Wadeewimy biwinybenykeki, bede bede dinodu mahâdumy boibebynyke, iwese ruru Waha-ribi remyra wese wahe. Tamywikeki womati òhote-di bede bede mahâdu rihukre, iwese butxi ribôhonyre wese wahe. Tule adeereny ariwahinykre aõma biurasò taina wahe.

²⁹ Iny nohöti-di mahâdu, boholake Deuxu Tyytybythy rybe-ò, timybo tii ityhydýýdu mahâdu-ò rarybemyhýre.

3

¹ Kia heka biritinyke Sardesi dohodýýna ýju-ò: —Deuxu Tyytybythy debò inatxi reurò dinodu, taina debò inatxi reurò dinodu kia rybe rare: —Aõhebo tatýñymahâtenye reerymyhýre. Arumy anireny ratýñymyhýre ihâre tahe tarumy ahâtenye.

² Bexirawahatebenyke ainatyhydýýna-ki, urikõ-ribi kiemy ixâwiheny. Deuxuko-ki awityhymy aõkõ ixi-di texiemyhýtenye. Kia reerymyhýre aõõmysýdýýnarený tewinymahâte.

³ Inatyhyna juhu taholatenytedi, bexinohõtinybenyke. Idi bityhynybenyke aõnanabina-ribi bexirahíke. Tukôkreki wasidu wese ierykõmy adeereny anakre.

4 Ihāre tahe Sardesi hāwā-ki inyō reximymy òbitimy rarekremy ihŷre. Tiiboho wahe-ki tyky lyra urahakŷ-di kanariarenkyre kiemy dori òbitimy reximyrenyre.

5 Mobo ròtarenykre, tyurahakŷ-di rexitynnyrenkyre. Inireny Rutyyriti-ribi aritaôtyhy. Idi Wahakō-ò wahōrōrenmy aritŷnykre tule iŷjuko-ki.

6 Kaiboho nohōti-di mahādu, boholake timybo Deuxu Tyytybytyhy heka, ityhydŷdu mahādu-ò rarybemyhŷre.

7 Kia heka Filadelfia dohodŷyna ŷju-ò biritinyke: —Kaheka inatyhymy Deuxu deðdŷyna rybe rare, òbitimy nodu wahe. Tii Davi ijō rayna dinodu rare. Tii ijō riraynykeki tiu inyō riratòbonyôtyhy. Tii riratòbonykeki tiu iny riraynyôtyhy.

8 Aõhebo tatŷñymahâtenyte reeryre. Akyhynakõmy atximahâtenytemy rierryre warybe dori tetyhynymyhŷtenyte. Tai ijō adeereny reraynyra. Tii inyō riratòbonyôtyhy.

9 Bodoholabenykre. Satanasi mahādu heka Judeumy rexininimyhŷre tutkōdu hârele. Idi adidydenkyre akoren-ò tatiowotimy kedesekre. Iu aluurenymy riwaeryrenykre.

10 Aõhökŷmy dŷñana kanake ibutumy iny urihidŷmy. Kaiboho warybe tetyhynya, ywina-di tetyhynya. Tai ilau arayrubunyrenyke.

11 Ele elemy dori adehemynykre. Ahõrõreny biyrubunyke inyō aribi rawasinyheny arudŷyna rataana wahe.

12 Oraruna ijesu inyō ritakeki. Tii ixypy rubumy ruruõkre. Tii Deuxu heto-ki rasŷnyihyykre. Deuxuni ityre raritinykre tule Kristuni tŷmyra wahe. Jerusalēni tŷmyra tule ityre raritidŷmy rŷikre, biu-ribi dobbehede wahe.

13 —Iny nohōti-di mahādu, boholake Deuxu Tyytybytyhy rybe-ò timybo ityhydŷdu mahādu-ò rarybemyhŷre.

14 Laodisia hāwā dohodŷyna mahādu ŷju-ò heka biritinyke: —Kie rybe kaa rare. Tii inatyhyna inatyhy rybe rare. Tii Deuxu-wana bede relereu, ratximyhŷ.

15 Aõhebo tatŷñymyhŷtenyte ibutumy reeryre. Ainatyhyna-ki inatyhymy aõkõ, txiõlemy aõkõ toite tule.

16 Tai tahe iõraru-ki ixi-ribi aratarenkyre rexinohõtinyre.

17 Kaiboho tarybetenye: —Waaõwiwi-di roire. Awityhymy watxirenryeri. Wadeereny aõ rasiranyôhyyreri. Idi urile texibonytenyteri. Kaiboho dori abina, iaõkõ mahādu, adehekŷ, aruety toite.

18 Kia aratohonykre: —Waribi womati tŷrŷrŷhŷkŷ aworibityhy biõbranykre, aityhynamy wiwhikŷ. Tasŷse tyyurahakŷ tule, ade wõtenamy. Tasŷse rueluhina tule, arue ywinamy.

19 Waluuna mahādu õhote-di aribedeerynymyhŷre warybemy tule. Tahe eryrewemy aõsusu-ribi bexitabenkyre wadee.

20 Bodoholabenyke. Ijō-ki rarymy watxireri. Inyō roholakeki ihetowo-ò aralokre. Tai tii-wana ariroxikre.

21 Óraruna ijesu inyō ritakeki, tii wawana waryna-txi ronykre iwese jiarŷ wahe-wana nadonymyhŷde wese. Ròtare dori wawouna-ki.

22 Iny nohōti-di mahādu, boholake Deuxu Tyytybytyhy rybe-ò, timybo tii ityhydŷdu mahādu-ò rarybemyhŷre.

wesemy. Iwese wadee rarybere wese. Kiamy narybede: —Mana òwònyke, aõhebo itxõmo rahudi rotýñykre ini ariteõsinykre.

² Iule tahe Deuxu Tytytybythy riwamyre. Iu, inyõ rynanamy rabira biu-ki.

³ Iösýny heka roosónymyhyre womatiwihihiký rýsý wese, Jaspe wesena, Sadonio wese. Uwajiõ witxira týre heka rare iryna rirurawonyre.

⁴ Tahe 24 iryna rirurawonyre. Ityre tahe 24my wedu mahädu ronyre tyurahaký-di. Irati-ki womati týrýrhýký-di rarataanonymy.

⁵ Biudelaa, biumyta, iryñana-ribi dohonyde. Heotyloo heka debo inatxi reuròmy sôwe iko-ki rýire. Kia heka Deuxu Tytytybythy tuu sôwedu rare.

⁶ Tule iko-ki mana aho roire iuramy raurananyre. Irurawona-ki wiòwiò-ki aõni inaubiòwa rãire, irue sôwe ihewo-ki, iko-ki.

⁷ Aõni delena heka hälöhéký wese rare. Ijõ heka karòtihiký wese rare. Ijõ tahe hâbu òsýny wese rare. Ikonanareny tahe nawiihiký dowòmy nadé wese rare.

⁸ Ibutumy tiiboho debò sohoji reuròmy tesôwereny. Ta tiiboho tetya wirawyò rawyò irue dire. Tahe tiiboho rexielehynyôhyylemy txumy rumy rawiunymyhy: —Òbitityhy tate, Òbitityhy tate, Òbitityhy tate Inynyrý Deuxu rurutere. Kai tate, tule kai mabekre.

⁹ Kia heka inaubiòwa boho rawiunyre: —Wowydyna, àlana-wana iryñana-ki rýdu-ò, iki kiemy nodu-ò wahe.

¹⁰ Iu tahe 24 wedu mahädu heka tatiowotimy taòsýny sutxi ritidimy riwowydynamyhýreny resemy iko-ò. Tamy tarataana-di rehumy raryberenyre.

¹¹ —Wadinodurenay, waDeuxureny adee sohojile heka wowydyna, loosòna, àlana rawahike. Ibutumy dori aõna aõna tewintye. Adeewimy rýimyhýre idi rariamyhýrenyre.

5

¹ Ryna-ki rýdu ruruna debò-ki heka tyyriti werywery wesemy rabira. Tyyriti tahe wirawyò rawyò-ki iriti dire, tii debò inatxi reurò iratobóna sôwe.

² Ÿju ruru ruruhuký-my ryrymy dýýraxy-di: —Mobo ityhykre tyyriti ratobóna aresydýýdukre iraydýý-ki tule.

³ Tai tahe inyõ ijöhyyre: —Biu-ki, bede-ki, surawo-ki ijoöhyyre.

⁴ Inyõ ityhyöre iraydýý-ki tamy itxere-ki. Iöraru-ki ta urile jiarý rahinymyhyre.

⁵ Iule tahe matuariõ wadee narybede: —Hiõmyke, betehe ta inihe Juda mahädu hälöhéký-ò, Iòlò Davi iriore riore wahe. Tii dori tyyriti ratobóna riorokre idi riraynykre, tii sohojile dori wou-ribi ròtare.

⁶ Kiamy tahe rabira, Budoeni Riore wahe. Tii rynana ubey-ki rýimyhý. Aõni inaubiòwa ijõre. Tiiboho-wana tahe matuari mahädu rýire. Budoeni rurure wesemy rýire. Iò tahe debò inatxi reurò rare. Irue tahe tule. Kia rare Deuxu Tytytybyõ rare, tii bede bedemy nodu mahädu.

⁷ Budoeni riore tahe rynana-ki rýdu ruru debò-ribi ditade, aõma tyyriti wahe.

⁸ Iule ta aõni inaubiòwa, 24 matuari boho-wana tatiowotimy rejujure budõeni rioreko-ò. Tii sohoji sohoji wiuna-di, womati týrýrhýký hyna-di ratximyhýreny. Sohoji sohojiro-ki tahe òwòrusõ wydysilýnywi-di wese rare. Kia Deuxu tyhydýýdu mahädu ixitõdedýýna violão wese tule ratximyhýreny.

⁹ Tiiboho wiutýmyramy rawiunymyhyrenyre kamy wahe:

—Kai atyhy tate Tyyriti raydýý-ò, iratòbòna eresyu tule. Arubumy heka Deuxu-ò Ixýju ixýju teõbranyte. Irybe witxira witxira, ibede witxira witxira iixýjuna tule.

10 Iòlomy tewasynytenye Deuxu dee tule xiwena wahidýýny mahãdu wahe. Idi hãwã hãwã ariwedunyrenykremy.

11 Ýju sôwetyhymy rabira rynana werora-ki, aõniboho matuariboho tule. Miliaõ hõkýmy rasõwerenyre.

12 Tiiboho rirajuhakýmy rawiunymyhýrenyre: —Wowydyna, ruruna, deysana, àlana, loosõna tamy sohojile rawahinyrenyke budõeni riore-ò. Ti dori rurure ityhymy

13 Tai tahe ibutumy biu iròdu iròdu, suityre iròdu, bera iròdu iròdu ibutumy aõna tule rawiunymyhýrenyre rynana-ki rýdu-ò. Budoeni riore-ò tule kia rawiunymyhýre. Rarehykyle, rarehykyle heka rarekre. Kie.

14 Aõni inaubiòwa rirawyonyre: —Kie, Matuari 24 tahe reserenyre iko, kiemy noduko-ò.

6

1 Tahe Budoeni riore heka tyyriti ratòbònaõ riòròre. Kiamy rabire. Tule aõni inaubiòwa mahãdu-ò narybede rybenihikýmy biumenta wodýý wese. Mana ini itxeremy.

2 Tai retehere awaru urahakýmy rabire. Tairýdu iwaxiwahate dire. Tamy irudýýna rataana riwahinyrenyre. Tahe rare wou ròtakremy.

3 Tahe ijõ ratòbòna riorore. Ijõ aõni tahe narybede inatxina wahe: —Mana ini itxeremy.

4 Idi awaru sòhòký ròhonyre. Inyõ ityre rýdu-ò ruruna riwahinyre, wou ritelenykemy bede bedemy. Tai hãbu mahãdu wii rahukremy. Tule inyõ mayrehe ityre rýdu-ò riwahinyre.

5 Tahe inataõna ratòbòna riraynyre. Ixyby inataõna aõni rybe-ò raholare: —Mana ini itxeremy. Tai retehere. Awaru lybymy rabire, ityre rýdu urihina-di tebò-ki.

6 Tahe aõniy-ribi rybeõ-ò raholare: —Womati nieru sohoji-di heka urihina sohojile heka trigo rawykre, txusohoji aõmysýdýýna òwy wahe. Tule inataõ urihina sevada rawykre, txusohoji aõmysýdýýna òwy. Uritere ta uva-ò, adýý-ò aõhe isýdýýomykre.

7 Tahe inaubiòwana ratòbòna riraynyre, Budoeni riore wahe. Ixyby inataõna aõni rybe-ò raholare: —Mana ini itxeremy.

8 Tai retehere. Awaru bisamadòbòlýre wesemy rabire. Ityre-ki rýdu heka Rubu inire, heòty bede rubunana iheludumy. Inyõ ityre rýdu-ò ruru riwahinyre. Tai ròhonyre iny rirubunykremy. Inaubiòwa iny-ribi heka, sohoji rirubunykremy. Wou-ki, rama desemy, rubutyhy-di, iròdu debure-di heka iny rurure.

9 Tahe iruyrena ratòbòna riraynyre. Tahe Xiwena wahedýýna rawo-ki iny mahãdu rabire Deuxu rybe òraru-ki, tatyhydýýna òraru-ki rururenyre mahãdu wahe.

10 Tiiboho rirajuhakýmy: —Deuxu Inynyrýhýký, kai tyhy tate, òbiti tule. Tiu wexi waòwyreny bilidikre, warubudýýtureny-ò?

11 Tahe iximynamynamy tyyurahaký-di rexityynyrenyre. Tahe tamyreny rarybere urihimyò rexielehynyrenykre. Iijoiren ywesereny rurukreu ri-raörenykremy. Isôwereny rexihureu wahe.

12 Tahe debò sohoji reurònà ratòbònà riraynyre. Kiata idi suu ramytytare inihikýmy. Txuu urile rurunyre, ahădu isòmy relere, halubusò wese.

13 Taina tahe sutxi dejujude iwese bederaty yhydebole ritxiwimyhýre wese.

14 Biu titxibo ikõre, iwese tyyriti raraseemyhýre wese. Ibutumy hâwâlò bedebute tule takerina-ribi ratare.

15 Iu tahe ibutumy iny rexiwore hâloohokýwo-ò, manahaký hewo-ò tule. Tii roire Iòlò mahâdu, bededinodu mahâdu, soldado dinodu mahâdu, ityhy mahâdu irurutere mahâdu, ibutumy ijô mahâdu rexiwore.

16 Tahe taixiotena-ribi rirajamymyrenyre: —Watxirenmana heka bedesede rynana-ki rýdu lau rekexiwòrenykemy. Budoeni riore debure lau tule.

17 Deburena txu, kyarana txu heka reare tamy, mobo riijekre.

7

1 Idi tahe inaubiòwa ýjumy heka tuu rabire. Tiiboho heka inaubiòwa bede-hitxihitxi bedemy rýire. Tahe rimyrenyre yhyhyký tebò-ki heka rimyrenyre. Tiu heka òwòru radeõ raykýhyky roire. Bede-ki aõkõ, aho-ki aõkõ rebonyra?

2-3 Tule ijömy rabire ýjuõmy ibryra-ribi rarerimy. Deuxu irumy nonadu hâletena nihiký widýyna heka diwomy idi nadé. Iribi tahe inaubiòwa ýju-ò tii ryryre: —Txiokre inihé. Iwotõmodýõmyke wa suu, bee, òwòru. (Kia ýju mahâdu dori, bede, bero, wotõmodýõdu mahâdu ihýre.) Biraõrioreke heka Deuxu hâletena deódu òru-ò aritudikre.

4-8 Tiwesebo kia ritidýyna rimymy idi rare. Tahe raholare heka jiarý tiweserebo. Ta 144.000 iny ibutumy. Israeli ijoí waõinatxi reurò kia ijoimy heka ixidee rimyre. Sohoji sohoji ijoí-ribi 12.000 inymy heka rimyre: Juda ijoí-ribi, Gade ijoí-ribi, Aser ijoí-ribi, Naftali ijoí-ribi, Manases ijoí-ribi, Simeao ijoí-ribi, Levi ijoí-ribi, Issacar ijoí-ribi, Zebulõ ijoí-ribi, Jye ijoí-ribi, Benjami ijoí-ribi, Kia ibutu ijoí-ribi heka 12000 inymy rimyre.

9 Iribi tahe sôwemy inymy rabire. Timy heka idi wariramahâduõkre. Ibutu 12.000 hâwâ hâwâ-ribi wirotyre. Bede ibutu rybe witxira witxira rybedu ibutu ijoí witxira wahe. Tai tahe Budoeniube-ò tiiboho rotamanyrenyre. Budoeniko-txi rynanako-txi wirotyre. Ibutumy tiiboho ityurahakýlemy roiremy. Horení iru-di heka roiremyhý.

10 Tahe ryryrenyre —irariemy ryryrenyre: —Biu-ò hena waDeuxu-ribi nade rynana nihiký-ki ronyreri. Tule Budoeni-ribi nade.

11-12 Tahe ýju ibutumy heka widotye rynanawerora-ò, tule matuari mahâdu tule iwo-ki. Inaubiòwa aõni ibutumy reserenyre rynana nihikýko-txi resere taõsana sutxi ritidimy Deuxu kia wowydynamy relere. Kie, myheka rarybere: —Wowydyna, Bedeerydýyna, deàlana, loosôna, aruru, aixiòlòdýyna. Ibutumy heka kia kanakre inyDeuxu-ò. Rarehykyle, rarehykyle heka rarekre. Kie.

13 Tahe wawiò inaubiòwa matuari mahâdu ñ wadee rýýraxire: —Kai aõbo teerymahâte kia tykurahaký-di ratxirenryeri, tule tiribibo ròrirerí?

14 Tahe rarybere: —Aõkõre wanyrý, reerykõre. Bedelyyke wako. Tahe wako tuu delyyde. Kia heka dòhònyde heka aõhõkymy dýñnana-ribi dòhònyde rare. Ityky rityranyre heka Budoeni riore hâlubu-di.

15 Taiki heka rynana nihikýko-ki ratxirenryeri Deuxuko-ki. Kaheka ruu, txuu-wana heka rãähimy ratximyhýrenyre taheto bededýñnana-ki. Kia ry-nana-ki rýdu tahe riyrubunyrenykre.

16 Tiu rama rirubudŷŷrenyōmy heka bemomo boho. Tiu txutòteehekŷ-wana wirisŷnyōtyhy ybòtò boho-wana, txutye boho-wana.

17 Budoeni riore dori rynana nihikŷko-ki ratximyhŷre. Tii heka aryŷna adee riwahinymyhyk̄re. Tii heka adi itxeredukre heka aradykre heka Úmy-ituedeõna ube-ò. Deuxu irube rirubudŷŷnykre.

8

1 Budoeni riore debò inatxi reurò hâletenamy ribòhònnyreu, aõdee biu-ki roholaõhyyre heka byy, myle roire: aõwodŷŷ wodŷŷhomy aõkõ. Wadee meia hora txumy bedemy bede rewyre.

2 Debò inatxi reurò ŷjumy tuu rabire Deuxuko-ki nyidemy. Tahe inyõ tamy riõremy idi retehere debò inatxi reurò ajurònany.

3-4 Tahe iwitxira ŷju nade. Tii womati tŷrŷrŷhŷkŷ atara nihikŷ. Tahe xiwenatyre orarade rŷny wihiķy ritonyre. Inyõ riwahinyre ŷju-dee sõwemy. Riurinykemy Deuxu ijo ixitòedŷŷna-wana xiwenatyre-ò risõkemy aderóna rŷnyrehékŷ heka womati tŷrŷrŷ xiwenatyre-ki ritxiwire Deuxu rynanako-txi. ŷju iribi tahe kia ibutumy raòwònnyre Deuxu-ò.

5 Tahe heòty-di heka ŷju atara ritŷxinyra idi heòty-di rehure biu-ribi bede-ò. Tai tahe biumytxi ramytxynihikŷnyre heka suu biu tawe rihetenyre rybe wese wodŷŷ ramytatara.

6 Tahe debò inatxi reurò ŷjumy heka rexiywinymy rŷire ajurònadi jurònkykemy.

7 Juhu ŷju heka rurònnyre. Iribi tahe bedejutytyhykŷ heòty hâlubu-wana rau-rinymy bede-ò rejuxunyre. Bedejura tahe roomyhŷ asirade, bedero-wana inataõ-ribi, sohoji roomyhŷ.

8-9 Iribi ihewoludu txurònadi rurònnyre. Tahe berahakŷ-ò resere hâwâlò nihikŷ wesemy. Tai ibutumy heòtylawò txuramy ituere. Iyre bee tahe hâlubuhukyleny relere. Iyre utura tahe ituere.

10 Tahe ihewoluduhe txurònadi rurònnyre. Iribi tahe tainahakŷõ bero-hokŷyre-txi resere berayre-txi tule.

11 Tainahakŷ heka ihyre inire. Tahe sõwemy iny ituere ihyre bee ri-uniryreki.

12 Tahe ihewotyhy tyaludu txurònadi rurònnyre. Tahe aõwesele txutymy txuu roosõõhyre. Tahe ahâdu tawekremy turutyhy inihe relere taina tule. Tahe bederurunytyhyre heka.

13 Tahe idi retehemy jiarŷ râiwhâ. Tahe tuu rabire nawii nihikŷ ruõmy ratxireriõ. Tii iryru-di heka rarybemyhŷ: —Bede heka rabinakre. Bede heka rabinakre. Suludu bede iny-ò ryrymhyhŷ: —Txioinihe sõwemy aõbina binahakŷ rexiotŷmyranykre. Tahe hewotyhyludu ŷju txurònadi kudurònnykre heka bede rabinatyhykre.

9

1 Ijõ ŷju tajurònna rurònnyre. Tii heka iruyre hewoludu rare. Tahe ijõ inymy rabire. Biu-ribi suõ taina resere wese tii resere. Tamy ijõ raynaõ diwahinyde, hâloo nihikŷ ratõbôna rayna wahe. Hâloo nihikŷ heka irehehekŷ rare.

2 Tahe riraynyre. Wàdâsi iribi tahe dòhònnyde. Iwese tahe bede rurunyre wawerorareny-di. Txuu, ibutumy rurunyre wàdâsi lybyhykŷ òraru-ki.

3 Tahe seihikýlyby wese heka wàdày-ribi dòhònnyde tahe desede suò. Seihe heka itytibòròhòký wese heka ihe rare.

4 Asi rubudýõmykre bederaradeõ tule, òwòru tule. Inyõ Deuxu kia ritidýñna iòru-ki rýjökeki, tahe tule tamy ijira rýikre.

5 Iny rubudýõmy aõkõre. Tahe iny aõhökýmy rotýõnykemyre heka iruyre ahãdum. Aõhökýmy rotýõnymyhyre kia ihe juberererri riijererimy ihýre.

6 Kia txuu tahe ixirubudýõmy reamyhyre. Tahe aõkõre heka timyhe ixirubudýkómy tamyhe rubu dehemynyõhyymyhyde. Tukemy heka risýnymyhyre. Tahe aõkõre rubu iribi rahenymyhyre.

7 Seihiký heka awaru wese rare. Iwese awaru rexiywinymy wou-ki ralòkremy rýimyhyre wese heka rare. Irati-ki rýire womati týrýhýkýle irataana wahe. Iðsana heka iny ðsana wese rare.

8 Irade irehehekýre hãwyy radeheký wesele. Txuu tahe leaõ juhuký wesele rare.

9 Wyhy itxena ibreti-ki roimyhyre. Womatile ibreti rare. Bede heka urile rawodýñhyhýkýmyhyre. Iwese tewe awaru-di nodu sôwe iwodýy rare. Iwese aõbina-ò raijaramyhýre wodýy wese wahe.

10 Seihiký heka bòròhywe nihiký wese heka rare. Tahe iruru-di rare. Iny riwotõmonymyhykemy iruyre ahãdumyhymy. Iherona ramytxytxyre iruyre ahãdumyhymy.

11 Iiòlò heka hãloo rahejihiký wedu heka rare. Ini heka hebreu rybe, Abadu rare. Grego rybe heka, Apoliõ heka rare. Iny rybe heka iny hâdu hâduhuký rare.

12 Juhuu bedebinahaký ituera ròhònnyra. Katahe ijõ iwitxira kòdòhònnykre inatximyhyýmy wahe.

13 Ijõ ýju tajuròna-di rurònyre. Tii heka debò sohoji hewoludu rare. Rahol-are heka rybeõ-ò. Womati xiwena-ò-ribi ròhònnyre. Xiwena-ò heka inaubiòwa sôwe. Kia womati týrýrý xiwena heka Deuxu rynanako rýire.

14 Kia ýju-ò heka rarybere ijuròna dinodu wahe: —Inaubiòwa ýju besedýñnyke ixinamy ròhònnyke. Tii heka Bero nihiký ròtena-ki, bero Eu-fratesi-ki.

15 Tii heka ròtena-ki ratximyhyre kia bededýñnanau, kia txuu, kia ahãduu kia beòrav. Iribi tahe riòlòdýñnyrenyre. Iribi tahe ihewoludu iny ibutumy rahure. Ireyre inataõ hãwã jurajuramy heka rahure. Inataõ jura-ribi sohoji sohoji rirubunyre.

16 Tahe jiary raholare tiweserebo aõbinadumy rýire. Iny 200.000.000 inymy rýire.

17 Tahe aõbinadumy rabira awaru tyre ronyreri. Awaru tyre ludu tahe iwyhy itxena dire. Ibutumy wako-ki rýire. Ibutumy rabire. Womati hikýle, heòtihikýwesele heka rare. Ijõ heka týreura rare safira wese. Ijõ tahe týre raramadòbò wesele. Awaru rati heka leaõ ratihiký wesele rare. Heòtyle iry-ribi ròhònnyreri wàdàsi enxofre-wana wahe.

18 Kia heòty heka inataõ jura-ribi sohoji jura iny rahure.

19 Tule awaru nohewòru heka iruru dire. Iryribile tahe iheòty ròhònnyre. Taile iruru rare. Hemylala rati wese dire ruròmy heka inatxi hemylala juwesele.

20 Iny ituere sýtybymy tahe raròonyre. Deuxu deàlana dee heka reòbyõhyyre. Diabo mahâdu luulemy ratximyhyrenyre. Aõma rityhynyrenyre womati týrýrýhýký ritxoo, òwòru ritxoo suritxoo, mana ritxoo. Kia ritxoo heka aõki robiõhyymyhyre, aõ roholaõhyymyhyre. Rariaõhyymyhyre.

21 Iòraru-ribi roxitrahîötyhy iribi tahe rahõtinyrenyre aõ òtaotamy, rubudÿñamy, òwòrumy. Kiale rôhõtinymyhÿrenyre.

10

1 Tahe iwitzira ÿjuhukÿ rabira biu-ribi suò robehererimy. Biuwetykywesehekÿle iweroramyr yîrireri. Tahe owaji wese iratikile roireri. Iòsñy tahe txuwewehekÿle, iwaube tasÿ heötyhykÿwesele roosomy.

2 Tii heka tyritinadile debò ritýtenymy ratximyhÿ. Tahe itýte heka deboube-ki roimyhÿre. Tahe tawaube ruruludu heka betye ritidimy idi rÿire. Tawahyweludu tasÿ ityti-ò rideemy idi rÿire.

3 Tii ryryre heka tarurumy. Leaõ iràhàkÿwesele ryryre. Iu tii rarybereu, debò inatxi reuròmy heka ramytxynymy dirawyoñde.

4 Tahe riritinyre heka aõmybo timykira raryberenyré wahe. Tahe rybeõ-ò raholare: —Kia widÿõmy. Kia rybe hewa ierysyna aõkõ rare ixinamy tahe tuu roike. Biritinyõke aõmybo ramytxyna rarybere?

5 Tahe ÿju suki ratxireri, beki ratxireri ruru ludu debò biu-ò riteòsinyre:

6 —Deuxu-ribi heka tuu raryberé, warybemy inatyhymy. Deuxu heka ti-iemiy rarehyyle rare. Ibutumy heka riwinrye biu-ki rÿira bede-ki rÿira-wana. Tai heka warybe inatyhymy rare. Ararybekre heka raroorehenyöthy kaki.

7 Debò inatxi reuròna ÿju tajuròna ritxurònykre heka, Deuxu ibutumy relemy rÿikre iwese rarybere wese.

8 Iribi tahe rybe biu-ribi wadee nadé. Wadee rarybere: —Biòryke hewa tyritina ÿjudebò-ki naderí suki bera-ki kia rÿireri.

9 Tai tahe tamy rehemynrerí iòlhömy tyriti tamy rexítönenyre. Tahe wadee rarybere: —Biywke. Birÿsÿke. Juhuu tahe bidi wesemy ary-ò bidekre. Birÿsÿkre tahe ibutumy rahyrenykre awo-ki.

10 Iribi rewyra rerÿsÿra. Iwese tii juhuu rarybera wese rare. Ibreere juhuu. Iribi rerÿsÿre tahe, wawe rubererenyre.

11 Tahe wadee rarybere: —Kai heka dohodÿÿmy makre ixityre ibutumy inywitziramy heka botohodÿÿkre. Ibutumy inywitzira witxira-wotoho. Ibutumy rybewitxira witxira botohomy. Ibutumy iòlòmy botohodÿÿkre.

11

1 Iribi tahe inyõ wadée diwahinyde urihixinaõ. Wadee rarybere: —Biurihikesÿ titxibo Deuxusÿ rÿimyhÿré. Iwo tule xiwena wahidÿyna biurihike. Idi mariake tiwesebo iny iwo-ki rÿirémy.

2 Tahe ahana-ki iube idi riraõmyke. Tii dori ityhydÿÿdukõdu mahãdu dee wahisidÿyna rare. Tiiboho dori 42 ahãdumy idi rariakre.

3 Jiarÿ dori inatxi rybedu idi watxiwâhäre. Tamy ruru ariwahinykre. Tii heka saumtykyle rariakre. Tii heka rybe ritÿnynykre beòra inataõ weeremy.

4 Rybedu inatxi heka bederaty òwòru inatxi wese rare. Tahe tule inatxi loosõna mynydu wese heka rare. Kia Deuxuko-txi rÿire wese heka rare.

5 Inyõ idi ibinamy riwisÿnykeki, tahe ixirubudÿÿmy rorukumyhÿre. Heöty iryribihikÿle rôhonyke heka iny rirubunyke.

6 Tii heka irurudire biu dejuxu lau riekemy. Tahe tiu biu reseöthy heka inataõ beòra weeremy wahe tii Deuxu rybemy rarybereriu wahe. Ihäre tahe tii rexirahòreke bero nihikÿmy aho nihikÿmy hâlbumy rexirahòreke. Ihäre tahe ibutdee bina riwahinyke, rubuna riwahinyke tiiboho awimy tai raharenykeki.

⁷ Kia heka inataō beòra weere rikonananykeu, rybe tÿnydÿýdu inatxi rikonananykeu, hällo rehe nihikÿwo-ribi aõni kôdòhònkyre, tahe aõbina nihikÿ-ki heka iu rÿikre. Tahe inatxi rybedu rirubunykre.

⁸ Iumy rubu tahe hääwär-ki roikre, tibo inyrý rirubunyrele. Rawesenanyre, kia hääwä arininikre Sôdôma ada Egito wese.

⁹ Inataō txuu weere riwydi hääwä ube-ki iumy rubu roikre. Inyõ heka tiu rituunyötyhy. Ibutu iny hääwä hääwä-ribi ibutu rybe wixira-ribi heka tamy itxeremy rehemynykre.

¹⁰ Ibutumy heka iny teysamy rÿikre urile iny widee aõna aõnamy ri-wahinymyhÿkre. Tiiemy inyõ raaõmysydÿýötyhy kiatxuu. Tai heka tahõti heka itxi reakre kia inatxi rybedu rurure tahõti itxi reakre. Lisini heka rÿikre, worana bedehesi.

¹¹ Kia txu inataō txuweere-di, iumyreny iruna kôdòòsekre tamy Deuxu-ribi. Tiiboho lamamy rotamanykre. Iny rarokonykre heka ruberu nihikÿmy rÿikre heka.

¹² Inatxi rybedu-ò heka rybetereõ biu-ribi nade: —Kaiboho bòdòibedenye kao. Tahe biuwetyky raòwonyrenykre kia iòludu mahädu idi retehemy rÿireri yrubule.

¹³ Kiaule tahe bede ramytatakre. Debò wiò heto jura jura-ribi heka sohoji resere. Tahe 7000 iny myrurure. Tahe iny rarokonykre tahe iuhe ruberu nihikÿmy rÿikre. Tahe wowydyna riwahinskyre Deuxu biu-ki ratximyhÿreõ.

¹⁴ Inatxina bede dÿýnana bina tahe röhonyre. Tahe ijõ kanakre.

¹⁵ Debò inatxi reurò ÿjumy heka juróna ruronyre. Tahe sôwemyhe iny rarybemy rÿimyhÿ, ryrymy rÿimyhÿ: —Kia bede dÿýnana, iòlona, inynyrý hõrõ rare. Kristu hõrõ rare. Aõu aõu tii ibutu ibutu iòlõmy ronykre.

¹⁶ Wawiò inaubiòwa matuari tahe, rynana-ki ronyrenyrerri Deuxuko-txi. Tahe Deuxuko-txi reserenyre. Wowydyna tamy riwahinskyrenyre:

¹⁷ —Kai Deuxu, tuu tate ihyymy, ibutururu ratyre aruru rare. Aruruteremy bonykre bede dinodumy. Umy reàlãmy kia-ò.

¹⁸ Iny heka ibutumy alau ruberumyhÿre ibutumy òludumy rÿire, adee deburemy rÿimyhÿre. Rubu hitxidÿýna heka bede reamy heka roire. Eòdurenyle heka riowynykre, aijoi riowynykre, rybedu mahädu wahe. Ibutumy ani rityhynymy rÿira, nihikÿ iyja-wana, kia bede huduhuký rare. Ibededýnana reamy heka roire.

¹⁹ Biuwetyy riraynyre Deuxu heto. Ibutumy heka lobidÿýna tyyriti hyna iwo-ò iny robimy rÿire. Iu tahe biumytxi, biudelaa ibutu yhynihikÿ, ibutumy bede ramytatamy rÿire, berahaký tule resere.

12

¹ Iribi tahe röhonyre warasina-ki aõbo. Aõhebo bede rityýnykremy, biuwety-ribi hääwyömy rabire. Txuu wese tahe itykyra. Tii lamamy rÿire ahädu tyre. Tarati tyre-ki tahe tainahaký rataana idi rÿire, waòinatxi taina wahe.

² Tii heka bòtomy ihýmyhÿ. Ryrymy heka txubrere riijemey tabededýnana-ò resera uladu reakremy.

³ Iribi tahe aõna aõna biu-ki rexisýnymy, aõni hemylalasò nihikÿ wese wahe. Irati tahe debò inatxi reurò sôwe iratimy. Debòwiò sôwe heka iõmy. Irataana heka iratimyna myna rÿimyhÿre.

⁴ Tii tahe tõheworu-di taina ributunyymy ridyre. Bede tyre-ki idi rehure, taina juràõ. Tii hääwyko-txi rÿire. Uladu reakreule tahe uladu riròkremy.

5 Tahe tohouā reare, hābumy heka reare. Tii iòlòmy heka ronykre, ibutu bede bede iòlòteremy wahe. Ihāre tahe Deuxu ridyre. Raòwonyre heka Deuxu rynana-ò.

6 Hāwyj tahe rahenyre bederahy-ò. Tii 1260 txumy heka tii bederahy-ki bede riekremy. Deuxule heka tii riywinyre.

7 Biu-ki heka aõbina nihiký rŷire. Mieli, ſju dinodu heka, taijoi-wana raaõbinanyre aõni-wana taijoi-wana.

8 Aõni tahe resera taijoi-wana. Rötara. Biu-ribi ròhonykemy tahe idi ratxireri.

9 Riteõnyre biu-ribi, aõni nihiký heka ròhonyra. Tii heka hemylala nihiký wese rare. Satanasi inire, Diabo wahe. Itxenadý̄du heka rare ibutumy iny. Suki resera, taijoi-wana.

10 Raholare tahe biu-ribi rybeõ-ò: —Deuxu tarasana heka rehemynyre. Tii taruru riteõsinyre iòlòtyhy raremy. Kristu taruru riteõsinyre. Aõbina bina rybedu tahe Deuxu-ò rarybehymy ratxireri, txu-wana, ruwana. Tii tahe ròhonyra biu-ribi.

11 Waityhydý̄du seriore mahādu heka ròtara Budoeni hälubu-di, inatyhyna hâletena-wana. Rurukemy ratxireri tiiboho tamydeewikeki.

12 Beysabonyke biu mahādu. Koityhyxe tahe ahohoký, bede-wana. Diabo dori adee rehemynyre. Tii reburere, ibededyñana dori iòhomy reare.

13 Iu hemylala aõni heka bedekile ratxirerimy rieryreu, tahe hāwyj touā-wana kia-ò aõhökýmy rotýñykemy risýñykemy idi ratxireri.

14 Tahe hāwyj heka nawiihiký-ribi idei rihuòtera, tahe idi ruòra bederahy-ò, tasý-ò.

15 Hemylala aõni tahe bee sôwemy tary-ribi rarybexinyre hāwyj ribòròbòròdý̄kemy.

16 Tahe aõkõre. Suu tary riraynyre tahe ibutumy bee riõre.

17 Hemylala aõni tahe reburemy reare hāwyj dee. Ibutumy hāwyj ijoi mahādu rirubunykemy idi ratxireri. Kia mahādu tahe Deuxu bede ywina rityhynyre, iwese Jesuisi tuu ritýñynyre wese.

18 Tai hemylala aõni ÿnyrakile rŷire.

13

1 Iribi tahe aõnimy rabire berawo-ribi ròhonyre warasina-ki. Tii heka debò inatxi reurò iratimy tahe debò wiò iòmy ijödire. Rataanaõ tahe sohoji sohoji iò-ki rŷire. Irati-ki tahe nabinamy heka rŷire.

2 Tii heka hälöe wesetyhymy rare. Iwa heka ursowa wesele heka rare. Iry heka hälöery wese rare. Aõni heka tamy ruru sôwemy riwahinyre, irynana wahe.

3 Iribi heka rabire iratiõ, sohoji heka wotõmonahaký dire. Tahe reytereri. Ibutumy iny riötiinyre. Aõni riheludunyre.

4 Aõni hemylala heka taruru riwahinyre aõni-ò. Tai tahe ibutmy iny heka aõni riwowydynyre. Iny rarybere: —Mobo heka aõni wese rare? Mobo ijesedukre?

5 Aõni heka aõbina bina rarybere. Inyō ribyrenyötyhy. Ahādu 42 tii heka kiawesemy rŷikre.

6 Tii Deuxu dee heka aõbinamy rarybere, Deuxusý dee, ibutumy biuludu mahādu tule rybebina-di ribinabinadýñnyre.

⁷ Inyō tamy ruru sōwemy riwahinyre Deuxu ijo mahādu-wana raaōbinadŷkemy. Tuu rahaŷnanykemy heka ibutumy iny wixira witxira, ibutumy rybe witxira mahādu, ibutumy bede bede mahādu.

⁸ Ibutumy iny ityhydŷdukōdu mahādu tamy wowydyna riwahinyke. Budoeni Riore ijo mahādu tahe aōkore, kia dorī ini rŷirenyre tyrriti-ki. Juhu bededŷnana inireny iwo-ki roire.

⁹ Tahe inyō roholakeki heka, boholake.

¹⁰ Inyō ridyke. Rirōtenyke rōtenawo-ki. Ijō tahe rirubunyke. Deuxu ijo mahādu tahe rexityhynykre idi òbitimy roirenrekremy. Kie.

¹¹ Tahe ijō aōnimy rabira. Tii rōtuōreri bede-ribi. Iō heka inatxire. Budoeni wese heka rare. Ihāre tahe aōni wesele rarybere.

¹² Tii juhu aōni wese rare, iruru. Rarybere: —Juhuludu aōni biwowydynyke. Kia ratiwotomona-di.

¹³ Budoeni aōni heka aōna aōna wiwihiķmy riwinyre. Tii heōty biu-ribi resekemy tii rotŷnyre. Ibutumy iny tuu robire.

¹⁴ Tii ibutumy iny riitxenanyre kia aōna aōna wiwihiķy ḍararuki. Iny ibutu-ò rarybere: —Suritxooō nihiky biwinyke aōni dee. Tii mayrehe-di rawotōmore hārele ruruōre.

¹⁵ Tahe ihewoludu aōni heka rabunyra suritxoo-ò tahe irumy rŷire. Idi suritxoo rarybere. Inyō tamy wowydyna riwahinykeki, tii tahe rirubunyre.

¹⁶ Tii rarybera ibutumy iny-ò: —Kaiboho waritina bitidike aōru-txi, eboreny-txi, ruruweludu wahe.

¹⁷ Aōkōkeki tahe aōhoho aōkō riwyke. Iny kia ritina ijōdiōkeki aōhoho aōkō rohonykre.

¹⁸ Kai erydŷna sōwekekile, aōhebo tatŷnytemy kaiboho bierybenykre. Kai erydŷnadikeki, aōni heka rieryke. Ini heka iritina rarōsōna wese rare 666 ihŷre.

14

¹ Idi tahe budoenimy rabire lamamy nyidemy Jerusalē hāwā-ki. Aōma Siaō hāwālōkile rŷiremy. Tii-wana heka rŷire 144.000 kia inymy heka tii-wana rŷire. Ibutumy tiiboho heka tybynimy, inymy heka ibutumy iōru-ki raritinymy rŷire ibutu ḍoru-ki. Tahe tuu rabire rasinaōmy.

² Biuwodŷy nihikȳm raholare, tule biuwodŷy hāwā-ki ada benihikȳ lesetere wese iwodŷy rare. Tahe sōwemy iny rawiunymy rare violaō-wana, kia wodŷy wesehekylē wahe.

³ Kia heka wiu tŷmyra riryrymy rōirenyre kia iny tŷmyra rirahura mahādu. Kia Deuxu rynana nihikȳko-txi heka rotŷnyrenyra. Kia inaubiōwa aōnityhy heka waitue inaubiōwa matuarimy tahe ijōmy rŷire. Tahe 144.000 kia inyle heka rawiunykeki, awimy rŷike. Tii dorī aōma tarasadumy ratximyhŷrenyre.

⁴ Tiiboho heka tyra roire, tiiboho heka òbiti roire iwese ijadōma ratxirerimy ihŷre wese ḍotadu mahādu aōkōhyre. Tahe budoeni riōrehemy heka rare titxibo tii rare hemy. Tii dorī wydynamy rare. Kia hābuy-ribi. Bede ywisidŷyna juradŷyna kia dinodumy heka rare. Deuxu heka Budoeni Riore-wana wahidŷynamy heka roiremy.

⁵ Tiiboho heka raryberenyōthy tiiboho ruidu roiremy. Òbiti heka tiiboho roire. Tiiboho heka rahitxirenyre Deuxu dee.

⁶ Tasŷ ijōmy rabire ūjuōmy aōma biuwetyky kiako-txi raramy ruōmy rabirerimy. Tii heka Rybewihiky tŷmyra rimymy idi rara aō inywitzira-ò

ritýnnykremy. Ibutu bede bede inywitxira-ò ritýnnykremy. Ibutu rybe-di ritýnnykremy, Rybewihiký týmyra wahe.

7 Kiamy heka ryryre: —Deuxu bityhynyke. Marybebentyke tii awi raremy nihiký raremy. Bededýñana rehemynymy roire ihitxidýðu bede-ò. Bityhynybyneke tii dori bede ibutumy riwinyre bee, biu ibutumy riwinyre.

8 Tahe ūjuō heka ihewomy ruòmy ratximyhýre. Babilonia hawā nihiký rexihura. Ibutu iny dori òraruna-txi resera. Kia hawā mahādu dori ibutumy ìòrarudýñyra.

9 Iribi tasý iwitxira ūjusý tamy nadē iheto-ò. Tii tahe ryrymy nadē: —Inyō aõnimy ada iritxoomy rityhynykeki, iribi riwykeki iwotómona iòru-ribi tebò-ribi riwykeki iritidýña, tii tahe Deuxu ykarana heka iribi riwykre.

10-11 Tiiboho heka aõhökýmy rotýñyrenyke ūjuko-txi. Budoeni Riòreko-txi aõhökýmy rotýñyrenyke. Heòty kia bede dýñana tyhy tiemy raòwonyhyy rarakre. Tiiboho dori tiiemy aõnityhy nihikýle, iritxoo-wana rityhynyymy hýrenyke, tiiboho heka iritidýñale ixi-ki riwymyhýrenyke.

12 Tai tahe ibutumy iDeuxuhe ywina-di heka iwitxira iny ronykemy heka ratximyhýre. Ibutu aõ òta ibina bina biòludunybenykemy, tiiboho dori aijoi òbitihyy boibekemy ikonana-ò. Jesuisi bityhynykemy.

13 Iribi tasý ixityre ijõ rybe-ò raholare watyre-ki. Rarybere: —Kiae biritinyke: Aõ roorehemy aõkõ heka dehemynymy deade. Kia Jesuisi-ò rurure heka uriõno heka tamy dehemynymy deade. Iribi tahe tule rarybere: attytyby resamy ratxireri. Myle. Tahe rexielehynyky heka rorukumyhýrenyke aõhökýmy dýñana-ribi. Tii dori aõwiwhikýle riwinyrerimy ihýre. Reeryre heka.

14 Iđo heka Deuxusý-ribi nadē, ūjuō. Tamye ryryre: —Bexitýmyranyke, itieresyna-di tasý bexitýmyranyke. Bededýñana rehemynymy roire adee aõ biòròòròkemy.

16 Tahe kia nonoe wetyky tyre-ki ronyreri tahe rexidelenyre riòròriheri. Riwyrehe ibutumyhe aõna aõna riwyre tahe ributunyre.

17 Kia ijõ Deuxusý-ki ratxireri tasý tule debònadimy ratximyhý kia tieresynadile ratxireri.

18-19 Kia ūju aõma heòty kia loo-di ratxireri tahe dyryde heka tieresynadile tamy rehemynykemy. Tieresynadile biorobeke idì atxibeke. Ibutumyhe bede bede kia biorobeke. Ceifale dori biorobeke. Rubumy dori rýire hitxidýñna-ò. Iribi tahe reare. Tiò tiò idì reamy tahyna-ò rabutumy reare kia Deuxu ykarana-ò.

20 Tai tahe bederatyhe risorunyrenyke hawā-ribi hitximy. Sowemy hälubu röhönyre. Kia urihixina heka sohoji metro weere heka rare. Irehere heka bero wese 300 quilometros irehemy. Awaruloymy heka rabeheómy roire ibero.

15

1 Iđo aõna aõnamy rabire biu-ki ihewo-ribi riteòsinyreri. Debò inatxi reurömy ūjumy heka rimyra kaa aõmysýdýñna. Kidiwydenyke heka debò

inatxi reurò aõhõkõymy dýñnanamy. Idi tahe Deuxu ykaranamy rexikonanamyhe roikre.

² Iribi tahe bero nihikõymy rabire wako-txi aõma heòty wese, womati týrýrý wese. Sõwemy heka inymy rabire kia sutyre-ki nyidemy bero iõhõmy. Ibutumy heka aõni debure deburehekõy kia rubu-ribi ritamy nyide. Iu heka aõni tai roiõhykyre heka, aritidýyna roiõhykyre heka. Tahe aõma aõnimy rahañnanyrenymy ratximyhõre iritxoomy tule violaõ oworuwendõkõhe tai rýire, Deuxu rawiunyrenyreri riryryreri.

³ Moisesi Inynyry ðeòdu wiu riryrynyreri. Tule Budoeni Riore wiu riryrynyrenyreri. Kiamy heka rare: —Oï Deuxu, Kai heka aruru-di tate. Aõni tewinymahâte. Ibutu tarasana tewinymahâte. Ibutu heka ary òbiti rare. Awi heka rare. Kai heka ibutu iõlõ tate.

⁴ Iõlõhyky tanamahâte. Tiiemy heka rityhynymy hyky hyky tanamahâte Inynyrybohomy. Wowydyna heka adee riwahinymahâke. Kai sohojile heka òbitityhymy atximahâte. Ibutu bede bede ludu heka anatyhynymkreky kedea kedeakre. Ibutumy aõbo tewinyte. Ibutumy bede òbitidýnymahâte heka riryre.

⁵ Kia bedeõ heka Deuxu hetomy roimyhõre ierykõnamy roimyhõre. Iwote ierykõna. Tii heka riraynyrenyre heka kia bede.

⁶ Kia debò inatxi reurò kia ýjuhe ròhõnyre Deuxu heto-ribi. Diwydehe debò inatxi reurò aõhõkõymy dýñnana. Aõma itykyrenyre, linho urahaky itykyrenyre. Irawo-di ibreti wereysanamy tahe womati týrýrýhõkõy reare.

⁷ Sohoji aõniõ aõma Deuxu ykarana hyna sohoji sohoji-ò tamy diwahinskyde.

⁸ Deuxu hetowo heka aõma wàdàhákõlemey reare. Loosõna dori iruru dori sõwemy rýimyhõ. Tai heka urile roosõhökõymy ratýrýrýhõkõymy. Inyõ heka irôteõna. Debò inatxi reurò ýjumy. Kia ritxiwimy rexihudile tahe iny ralõke.

16

¹ Deuxu hetowo-ribi ijõmy raholare rybetereõ-ò. Rarybereri ýju mahâdu-ò: Boibenyeke hewa abede-ò. Debò inatxi reurò hyna bitxiwibenyke kia Deuxu ykarana hynamy. Tahe ýjumy dòhõnymy deade tahyna-di ditxiwide bede-ò.

² Iribi tahe rexidelenymy reare aõma juhuu ýju ihyna ritxiwire bede-ò. Ýju binahaky my ròhõnyre ibutu inymyhe robýtõmy reare. Kia aõma aõni kia ritina iõru-ki rýirele kýnyhe tuu rýximy. Tule suritxoo rityhynymy hõrele kia mahâdule heka ýjy ýjy ròhõnyre.

³ Tahe ihewoludu heka tahyna-di dòhõnymy deade. Betyre ritxiwire. Bee hälubu hukõlemey reare. Ibutumy bera-ki raremyhõre ituere.

⁴ Juhu ludu hewoludu tahe ritxiwire berohokõ tyre heka ritxiwire. Bee ibutumy bewydysyna rihõrõnyre. Ibutumy hälubu hukõlemey relere.

⁵ Tahe ýju rybe raholare aõhebo bera-ki rotýrýnyreriõ: —Kai Deuxu, Kai awi tate. Kai òbiti tate. Tuhy ahâte ihâre tahe tuhyy ahâte.

⁶ Rybe týnydýýdu mahâdu heka ituere, rurure. Deuxu ijoí hälubu ritxiwire suò. Katahe rubudýýdu kaihe iòwydýýdukre. Hälubu tetxiwiteriki tule iòwydýýdukre.

⁷ Tahe raholare ijõ ýju rarybereri-ò, Xiwena-ribi heka ròhõnymy: —Kia InyDeuxu heka ibutumy ruru dire. Ibutumy tewinyte òbitimy awimy.

⁸ Tahe ihewotyhy konana ludu tahe ritxiwire hyna txutyre-ki. Tahe txuu ratóteenyre itótee nihikõymy relere. Sõwemy heka iny risõre bedetõtee.

9 Tai tahe rirajuamyh̄re Deuxu nibinahak̄my rirajuarerimy ih̄re Deuxu dori diteònnyde heka bededŷñana binahak̄. Tahe inyō heka tōhōti rawitxiranyōhyre iraykywydyna. Kiamy ixiwesehyy rōhōtinyrenyre. Kia iny heka aðhe rotŷñyōhyre wowydyna loosònabo.

10 Iwtxira ūju tahe aðma ritxiwire tahyna aðni ryna tyre. Kia heka aðni beludu rare. Tarynana tyre ronymyh̄. Tahe ibutu irstyanareny torohok̄lemy reare. Ibutu iòlona torohok̄lemy reare. Tahe tòròtò-ki ruruarre taaðh̄k̄ykh̄k̄yñareneny-di.

11 Tiiboho heka Deuxu nibinahak̄my ryryre webinadumy roireki taaðh̄k̄ykh̄k̄yñareneny-di. Timy heka rexinohōtilosanyōhyymyh̄re aðbina binahak̄ riwinymy roiremyh̄-ribi.

12 Tahe iwtxira ūju tahyna ritxiwide. Eufratesi berohok̄ tyre ritxiwire. Tahe ibutumy heka ruŷre. Oriente iòlò mahādu dee tahe ryy kia riraynyre.

13 Tuu rabire heka inatað tytyby binahak̄. Rexitykynyre òrò tykyhyk̄ wese rexitykynyre. Aðni heka hemylala aðni ñire tahe iry-ribi rexioðlōdŷñyrenyre. Tule aðníbina witxirary-ribi, tule aðni rybedubina-ribi.

14 Iribi heka aðni bina tytyby kia tytyby ibutumy heka bede dinodu iòlò ributunyre. Raaðbinanykemy heka dirahude Deuxu kia mahādu-ò. Deuxu ihitxidŷñatxumy rŷikemy heka anade tii dori ibutu ratyre aðna aðna-ki.

15 Kristu rarybere: —Tahe boholabenyke. Aðwesele heka anakre. Wasidu wesemymy heka adehemynymy adeakre. Ibutumy iny wararòsòdu mahādu teysamy rŷikre. Atyky heka biywinymahābenyke tai timyki maixýrubenyôthy adehemynykreu.

16 Kristu rarybere: —Ibutumy heka widotyde aðbinakedu Mikidu hāwā-ki wahe. Hebreu rybe-ki tahe Armagedom inire.

17 Tai tahe ikonanatyhy ūju tahyna ritxiwire yhykile. Tahe raholare biumytxihik̄y raholare Deuxus̄-ki. Deuxu rynana-ribi dòhōnyde: —Ibutumyhe rakonanamy roire.

18 Tahe biumytxihik̄y ibutumy rawodŷñyre. Tule biu relaanya. Biu ramytataðmyh̄re idi tahe ramytatare. Tii heka lahityhy rare.

19 Tai tahe Babilonia hāwā rabòhore inatað jura juramyh̄my. Ibutumy hāwā nihik̄y-ribi hetohok̄y rejuxunyre. Tai tahe kia Babilonia kia òraru-txi tahe Deuxu tōhōti reare. Tai tahe aðhōk̄my risŷnymyh̄ ibutumy aðbede binahak̄ tamy riwahinyre.

20 Bedebute ibutumy rexiwore. Iribi tahe hāwālò tytyhyk̄lemy reare bedero wesehek̄yke.

21 Idi intyre resemyh̄re bera ere erewesele resererimy ih̄re. Ijō iutxie tahe 40 quilo bede heka iutxie rare. Kia tahe iny sumy rŷire nibinahak̄my Deuxumy rarybemy.

17

1 Tahe ūju monahyna-ki wadee rybemy nadé: —Adee aritŷnynykre aðbo Hāwā Bero sōwe aðhebo rotŷñykré heka. Kia hāwā adee ariteðsinykre timybo rare. Wedena wese aðhōk̄my rotŷñykrémy. Deuxu heka aðhōk̄my dýñana riwahinyke kia hāwā-ò.

2 Bede iòlò dinodu tamyhe iòraruna tamy rexioðrarunyre. Tule iny bedemy rŷira mahādu ralore tamy òtaòtam.

3 Tai ta kia ūju tamy riwadyre bederahy-ò. Deuxu Tytyby wadee dobekede? (Riwatyytam y watyytyby heka ridyre). Tai tahe tuu rabire

heka hāwyymy aōma iròdutyre-ki ronyrerimy. Iròdu heka isòhòkÿlemy roire. Debò inatxi reurò irati rÿire, tahe iò debò ituemy sôwe. Iritina heka aõkõre rarÿñymyhhÿre. Deuxudee heka aõbina binahakÿlemy tai iritidÿña rÿimyhÿre.

⁴ Hâwy heka isòhòkÿ ityky rare, iwihikÿ rare. Ityky tyre heka womati tÿrÿhÿkÿ roire. Mana rÿsÿ wiwihihikÿ, woumana-wana. Bemona debò-ki idi rare. Iwo-ki tahe bemonawo-ki tahe aõna bina nibina tai roire.

⁵ Tai tasÿ iõru-ki tule rÿire iniõ. Aõbo rare tahe iny rieryöthy. Babilonia Nihikÿ rare. Ibutu wedenase tii rare. Ibutu inybinase tii rare. Kia luunadu ibutumy bede bede-ki.

⁶ Iribi tahe rabire hâwy ixityre. Tii iny hâlubu riõre. Ityhydÿñdu mahâdu hâlubu-di rexiodewàrinymy heka rare. Tiiboho rurure, òbitimy Jesuisimy rityhynyreki wahe. Kia hâwyymy tahe rabireu, rexiodiidÿñnyre.

⁷ Tai tahe ſju wadee rarybera: —Aõherekibo bede teòtiinymy tÿite. Adee arelyykre aõbo rare —kia hâwy iròdu-wana, aritÿnnykre tiiboho aõbo raré.

⁸ Iròdu tuu tabita, irumy rare tahe rurukre ele elemy. Tii hâloorehehekÿ-ribi kòdòhonykre. Iribi tahe rexihukre. Tii rurure idì ixypyby dòòsede. Bede iny mahâdu bede riòtiinykre idì heka iròdu debure binamy robirenkyre, bede riòtiinykre idì. Tiiboho dori ini ihoõre iru tyyritiwo-ki. Tai tahe iròdu deburebina lau ruberure. Iròdu dori ihetxiu irumy rare tahe wiji aõkõre. Idi tii irumy kanankre ixypyble.

⁹ Kia ibutumy adee aritÿnnykre: Debò inataõ rati tahe iròdule rare. Kia hâwy ityre ronyre kia hâwâlò wesere. Iròdu rati tule iõlò mahâduõ rare, debò inatxi reurò sôwe.

¹⁰ Iruyre iõlò tahe reserenyre. Sohoji iõlò tahe ratximyhÿre. Ihewotyhy ikonanaludu tahe, kanakre wijina. Tai ibededÿñana iõhòlere.

¹¹ Iõlò debòinataõ ludu tahe iròdu rare —kia irumy juhuu rare tahe wiji rurumy rare wahe —tii juhuu iõlò mahâduõ rare. Tii tule ituekre.

¹² Debò itue òmy tuu tabitamy wahe tule iõlò mahâdu rare. Tiiboho kanakre iõlòwesemy. Iròdu-wana tiiboho hâwâ wedumy ronyrenkyre iròdu aõni-wana sohoji horamy. Tii tytyby bina rare.

¹³ Tyyritiõ riwinykre idì tahe ibutumy ruruna iròdu bina-ò riwahinskyre.

¹⁴ Raaõbinanyrenkyre heka Budoeni Riore-wana. Tahe Budoeni Riore aõbina-ki haÿnadukre. Tahe ſju wadee rarybere: —Tii dori butu iõlò, ibutu iõlõna ratximyhÿre. Ibutu inyñry ratximyhÿre. Ijoi heka kia ywimy tii-wana roire itarasaõ-ki. Kia rityhynykre rÿirerimy ihÿre.

¹⁵ Tahe kia ahohokÿ, berohokÿ tai kia hâwy ronymyhÿré. Tiiboho iny rare ibutu rybe-ribi, bede-ribi wahe.

¹⁶ Debòwò òmy tuu tabita iròdu-wana heka hâwy derarenyre. Tii irurawonykre. Tii heka heòty-ò risõmy, riròrenkyre wiò wiò. Ityky iribi ritara idì.

¹⁷ Ibutumy inywese rare. Bede bede iny ibutumy rybe òta òta rarybemyhÿre. Tahe Deuxu heka riwahinyre aõbo ixideewimy riwinykre. Tai tahe aõwaxiny aõ tamywi heka riwinykre. Tai tahe ibutumy iròdu sòhòkÿ taru riwahinskyre, Deuxu Rybemyna bede rÿidi.

¹⁸ Hâwâhâkÿ nihikÿ tabite heka wedena wesemy roire. Kia Hâwâhâkÿ heka ibutu wedu iõlò rare.

18

¹ Tai tahe ijõmy rabire ſjumy rabire biu-ribi ròhònyrer. Tii sôwemy iruru rare. Tii sôwemy iloosõna rare. Ibutumy bede ritoosõnyre.

2-3 Ta ryryre tarurumy tii ryryre: —Babilonia nihikÿ resera! Resera! Katahe aõma wedumy, bede bede iõlõ heka tii-wana òta riwinyre. Ibutu iny-ò tamona riwahinyre iõtaõta boho boho. Nawii witxira witxira ibinahakÿ tai rasñnymyhÿre, tytybybina-wana. Ijohodu mahãdu idi nieru sõwemy ributunyre. Idi rexityhyngre.

4 Iribi tahe raholare ixityre rybeõ biu-ribi rarerí. Manake hewa, Bòdòhonyke wa kia hääwy-ribi. Kai heka waijoi toite. Tii-wana bexiorarunybenykemy aõkõ! Bexiorarunybenykeki tii-wana, tai tii-wana aõhökÿmy botyñnykre.

5 Tii heka iõraru sõwe nihikÿmy ratximyhÿre. Deuxu heka aõhökÿmy dýñnana tamy riywinyymy ratximyhÿre iõraru-ki.

6 Biwinymyhÿre heka iwese tii riwinymyhÿre wese. Aõ ibinamy ibinaty-hymy tamy relekre.

7 Aõ ibinamy ròhonyke inatxi bededýñnanamy tamy ròhonykre. Ibutumy aõbo tamywimy idu raremyhÿ heka riwinymyhÿ ixideewimy. Katahe iwese aõhökÿmy rotyñnykre tahe rabedewokre. Hääwy tahe ixidee rarybere: —Jikarÿ ikõlõ rare. Wytese anokõ jikarÿ rare. Tiku heka rabedewoköthyhy anohökÿmy ratykÿnyköthyhy.

8 Tai taheka aõwesele heka tamy bedeõtiidýñdu kedehemynymy bedeakre: rubu, aõdese, rama uritereribile tamy kedehemynykre. Heoty ibutumy ri-toonykre. Deuxu urihixina-di dehudu ratximyhÿre. Tii ruru-di ratximyhÿre.

9 Kia bede dinodu mahãdu rahinskyre itõenamy. Tii-wana dori òta òta riwinyrenyra. Tiiboho robikre wàdà iribi ròhonyreriò wahe.

10 Irehemy iribi rÿire. Ruberureri iaõhökÿmy dýñnana lau. Tahe rary-berenyre: —Babilonia hääwã, kai hääwã nihikÿ rare. Tahe wiji ituera atx-imahäte. Kobelähäxe.

11 Ibutumy aõna-ribi ijohodu rahinskyre itõenamy. Inyõ dorihe iaõ tamy riwydyõmy tamy ijobonamy aõkõ.

12 Juhuu heka raaõbradýñmy aõma iny mahãdu ratyre. Womati tÿrÿrÿ riõbranyõre. Tule woumana riwyerimy ihÿre juhuu. Tykyisòwihikÿ witxira witxira heka riwyerimy ihÿre. Tule õwõrulÿnyre, iròdu nohõmy riwinyrerimy ihÿre. Bede ritxoo ibutumy aõna iõwyhykÿre. Womati òta òta wiwihikÿ riwyerimy ihÿre.

13 Aõma rÿsña uri wiwihikÿ tule aderõna wiwihikÿ, tule vîñ riwyre, paõ widyñna, adyñ-wana riwyerimy ihÿre. Tule maixõmo, broren, budoeni, awaru, tewe, ityti heoty, tule iny deòdu iõwydimy.

14 Tahe ijohodu mahãdu rarybere hääwã-ò: —Ibutumy aõna aõna wiwihikÿ ituera, kia kaiboho riwyerimy ihÿre. Tiu ixityre aõna aõna riwyöthyhy, ixâwira.

15 Tahe aõna-di ijohodu mahãdu rabedewokre, rahinskyre tiiboho dori iõraru-ki raityhyngrenyre. Irehe-ribi retehere. Ruberurenryre. Ryryreri:

16 —Kobelähäxe hääwã wiwihikÿ. Ibutumy atykysò ituera, awomati wiwihikÿ ituera, woumana, manawiwihikÿ ibutumy ixâwira.

17 Sohoji òraule ibutumy iaõna aõna ixâwira. Ibutumy hääwòhökÿ dinodu urile, iwiõhenadýñdu mahãdu tule suludu mahãdu retehereri irehe-ribi. Tii dori nieru ritamyhÿre iaõna-di.

18 Iu hääwã wàdàsimy robirenryre tahe, ryryre: —Kia hääwã wiwihikÿ rare. Ijõ hääwã iwese ihoõhyyre.

19 Tahe brybysi ityrereny rehurerimy ihÿre. Rahinyreri, ryryreri: – Bobrekÿ, bobrekÿ hâwâ wihiikÿ. Aôwesele heka ixâwira. Ibutumy ityhy mahâdu, iaõna rexihura.

20 Tahe kaiboho beysabenyke biu ludu mahâdu. Hâwâ nihikÿ dori ituera. Deuxu hôrô mahâdu, Deuxu deôdýÿna mahâdu, Deuxu dee rybedu mahâdu ibutumy beysabenyke. Deuxu dori iaõhökÿmy dýñnana tamy riwahinyre aòrauru-ki.

21 Tahe ýju nihikÿ heka manaõ rimyre, mana nihikÿõ, iwese maixõmosyna mana wese wahe. Ídi rehure ahobero-ki rehure. Tahe ryryre: Kiawese heka Babilonia hâwâ-di arehukemy watxireri waruru-di. Ixâwikre.

22 Tahe wiu wodýÿ kia hâwâ-ki roholaôtyhyke, harpa wodýÿ aõkõ, flauta wodýÿ aõkõ, jurðna wodýÿ aõkõ. Aaõmysdýÿdu aõkõ kia hâwâ-ki raaõmysdýÿötyhy. Mai rýyna, manasyna iny heka iwodýÿ roholaôtyhy.

23 Loosõna ay-ki ritoosonyötyhy. Herina mahâdu rybe ay-ki iny roholaôtyhy. Iaõna ijomodu mahâdu ibutu hâwâ-ribi ityhy rare. Tule ibutumy iny riitxenanyre aõtaota-di, bede bede iny wahe.

24 Babilonia hâwâ heka aõhökÿmy dýñnana rotýÿnyre. Deuxu rybedu mahâdu hâlubu dori kai tetata tule Deuxu hôrô mahâdu. Rirubunyre mahâdu wahe.

19

1 Iribi tahe ijoi nihikÿmy roholare. Ryrymy heka rÿimyhÿ sôwemy iny rÿimyhÿ biu-ki. Deuxu deysanamy heka ryryreri: –Wowydynamy Inynyrÿ-ò. Tarasana dori inyDeuxu-ribi rare. Wowydyna, ruruna ibutumy ihôrôle rare. Aõbo tii riwiniryé, òbiti rare.

2 Aõhökÿmy dýñnana òbiti rare. Aõhökÿmy rotýÿnyre heka kia aderana-ki heka rare. Tii aõhökÿmy dýñnana ritare. Bede iny heka riõrarudýÿnyre. Tahe Deuxu riòwynyre teôdu rubudýÿna heka riòwynyre.

3 Ixityre ijoi ryrynyre, rawiunyre: –Wowydyna Inynyrÿ-ò. Wàdà raòwónyreri tai rawosi-ribi. Ihyymy raòwónykre, hâwâ nihikÿ-ribi wahe.

4 Tahe ibutumy rejuunyre Deuxu luukemy. Wawiò inaubiôwa matuari rare. Tule inaubiôwa aõni rare. Deuxu tahe rynana nihikÿ-ki ronyre. Tamy rirajuar: –Kia, Kia, wowydyna deysana Deuxu-ò.

5 Iribi heka ròhonyre Deuxu rynana nihikÿ-ribi heka rybeunimy ròhonyre: –Biowydynybenyke Deuxu-ò ibutumy deòdu mahâdu, ibutumy iny rityhynymyhÿre mahâdu, iyya ta nihikÿ-wana.

6 Tahe ixityre ijoi-ò raholare. Ryrymy rÿimyhÿre. Tahe benihikÿlesetere wese heka iwodýÿ rýrireri, biumytxi wesehekÿle heka iwodýÿ rýrireri: –Wowydyna Inynyrÿ-ò biwahinyke. Tii iruru dire. Tii heka iòlò rare.

7 Ibutumy iny rekeysarenyke. Tamy wowydyna rikiwahinyrenykre. Tii dori inihikÿre. Iohora dori kia Budoeni Riore kia hâwyymy herina kia bededýñnana-ò. Worana bedehesi kÿnyikre. Ihawyy heka rexiywinymy ratxireri.

8 Tyyurahakÿle-di rexityynykre. Awityhymy ityy doimyhÿde wahe. Deuxu dee awihikÿ widýÿna wese heka kia ratxireri.

9 Kiamy heka ýju wadee rarybere: –Kia biritinyke. Ibutumy lobidýÿna mahâdu reysamy ratxireri. Ýju wadee rarybere ijõ: –Kia heka Deuxule tuu rarybere. Inatyhy rare!

10 Tahe jiarÿ resere ýjuko-txi ariowydynykemy. Tahe tii wadee rarybere: –Kia widýÿomyke hewa. Jiarÿ tule Deuxu deòdûle heka jiarÿ rare, awesele wahe. Aityhydýÿdu seriore tule awesele rare. Rarybemyhÿre dori Jesuisi

tyhydýñamy. Deuxule biwowydynyke! Ibutumy Jesuisi relyyre heka tuu rybedu mahädu ritýnynyre.

11 Iribi tahe tuu rabire awaruurahakýõ biuwetyky-ki. Inyõ ityre-ki ronymyhý. Ini heka Òbiti rare, Inatyhy rare. Tii heka aõbinanymyhýle rare.

12 Irue heka heòty wesele rare. Irati heka sõwemy raheto rýire. Iò-ribi heka nii roire, ini wahe. Urile inyõ rieryötyhy mobo ini rare, tyrityti witxira dori tile heka rieryre.

13 Ihety heka hälubuhukýle-di ityre rare. Deuxu Rybe heka inire, häbu wahe.

14 Sõwemy iny heka awarutyre-ki rýire, biu-ribi dòidenye Deuxu Rybe hewomy, soldado wese wahe. Iny ibutumy ityyura-di rexityynyre, ityratihy wahe.

15 Tii heka mayrehe rabuhukýle iry-ribi röhönyrerimy ihýre. Idi tii heka iny rirubunykemy ibutu bede bede-ò. Iribi tahe tii röhönyre iòlötihy tii rare. Aõhökýmy dýñana tamy riwahinyre, ibinatyhymy heka riwahinyre, Deuxu iwona, Deuxu ruruwedu wahe.

16 Ihety-ki heka iti-ki rýire iniõ: Iòlò iòlò wedu tii rare, ibutu wedu wahe.

17 Iribi tahe ýjumy rabire, txu-ki rýire. Nawii ibutu-ò ryrymyhý: –Bòdòibedenye heka, Deuxu worana bedehesina-ò bòdòike rýsýna birýsýbenykyem.

18 Aõmade biròbenyke, iòlòde, soldadu wedude, iawarude, ibutumy inyde biròbenyke, ixihy mahädu, deòdu mahädu, nihiký iyja-wana.

19 Iribi heka tuu rabire aõni binahaký, iòlò mahädu, tasoldado mahädu wana. Wii ributunyre aõbinamy. Awaru tyre-ki ronyrerimy kia mahädu-wana tiiboho raaõbinanykremy.

20 Tahe aõni bina rimyrenyre, rybedu bina-wana. Teròwymy tii aõna aõna witxirawi riwinyre. Iribi ridyrenyre heka heòtyaho-txi idi rehurenykremy, enoxfe-di riworonyre wahe.

21 Ibutumy isoldado heka ituemy rýimyhýre rurumy. Mayrehe-di rurumyhýre, kia awaru ura tyre-ki ratxireri kia ryribi röhönyrerimy kia-di rurure. Tahe rararesa deadeade ide riròkremy.

20

1 Iribi tahe ýju nademy biu-ribi. Irayna heka debò-ki idi rýire. Hälloonihiký rayna wahe. Tule womati rerotihikýle iruty-ki roire.

2 Kia aõni rimyre, Diabo wahe, Satanasi wahe. Inyõ tule hemylala raninire. Tahe 1000 beòra riekre ritaataare womati reroti-di.

3 Idi heka rehure hälloo nihiký-ò tahe riratòbonyre, rirarytxynyre. Tai tahe tii riitxenanyötyhy bede bede iny. Kia 1000 beòramy bede reakreule, tahe rexihumy irótena. Urihimyò bededýñana bede riijekre, ixihyyle tai ixybyle ròbòdýýkre.

4 Iribi tahe rynana sõwemy rabire. Iny ityre ronyrerimy mahädu ywisidýýdu mahädu heka rare. Iribi heka tuu rabire Jesuisi dee rurure mahädu. Inatyhy na rybe týnydýý òraru-ki heka rurure. Aõni rityhyñyre, iritxoo rityhyñyre, iritina òraru iòru-ki ritidiötyhy, deborenky-ki ritidiötyhy. Rubu-ribi tiiboho rexixarenyre. Kristu-wana ratxireri 1000 beòramy.

5 Kia heka juhuludu ixixana heka rare. Ijõ rubu mahädu heka wiji rexixaõkre. Tahe 1000 beòramy reareu, tahe rexixarenykre.

6 Juhuludu ixixana mahädu heka reysatihymy rarekrek. Ixyby rubunamy heka ruruõkre, inatxina rubunamy wahe. Deuxu dee, Kristu dee heka

tiiboho Xiwena wahidŷŷdumy roirekre. Tii-wana 1000 beòramy riwyrenykre, iòlò mahādu wesemy heka ratxirenkyre.

⁷ Kia 1000 beòra reareu heka Satanasi ixihyyymy ròhònykre bede-ki.

⁸ Tii itxenadŷŷdumy ròhònykre ibutu iny riitxenanykremy. Kia Kòke bede, tule Makòke bede rare. Satanasi heka sôwemy iny ributunykre raaōbinanykremy. Tiiboho sôwemy ihŷre ūnyra sôwe wese.

⁹ Tiiboho tahe ibutu bede-ò rariarenkyre ityhydŷŷdu hâwâ rirurawonyrenyre kia Deuxu hâwâ Deuxudeewi wahe. Idi heòty biu-ribi isôrenymy desede. Idi wewòsimy rururenyre, Deuxu iny mahādu òludu wahe.

¹⁰ Tahe diabo iitxenadŷŷdureny heka Deuxu rehure heòty aho-ò. Tai aõnibina, ruimy rybedu-wana juhu delemey tamy reserenyre. Tai txumy rumy aõ rotŷŷnrenyhykkre.

¹¹ Iribi tahe rynanaurahõkŷmy rabire ityre rŷdu-wana. Suu biu-wana iribi rexitare, titxibo iõrenyre.

¹² Tahe iny rubumy rabire, iny ibutumy iko-ki rŷirenyre. Tyrriti rarayre. Ijô tahe rarayre, irutyrityi wahe. Tyrriti-ribi Deuxu iaõna aõna rierymy aõhebo risŷnykre.

¹³ Ahohokŷ-ribi tahe rubu mahādu dòhònyde. Rubunahakŷ bede-ribi iludu mahādu dòhònyde. Idi iaõna aõnamyna Deuxu timybo rexinohõtinykremy idi rare.

¹⁴ Idi rubunahakŷ, rubuna-wana heòtyaho-txi idi adehu rŷikre. Kia ixypyby rubu rare.

¹⁵ Iru ityrriti-ki inyniõ roiõkeki, tii tule heòtyaho-txi adehu rŷikre.

21

¹ Idi biu tŷmyra sutŷmyramy rabire. Juhusu juhubiu titxibo ikõrenyre, aholohokŷ tule.

² Deuxu hâwâ wihiķŷ tŷmyra desemys nade biu-ribi. Iwese ijadòma tŷmyrawesemy ramyhŷre wese kia hâwâ nade. Deuxu-ribi nade.

³ Tahe rybehekŷ biurynana rŷdu-ribi nade-ò roholare kiamy: —Kahe Deuxu sŷ heka akirený rare. Deuxu ikyreny-ki rarekre. Tii iwedurenykre. Tiiboho Deuxu dee roirekre.

⁴ Idi Deuxu irubereny risuhokre. Tai rubu, hii, ibru, txuberere ijõõkre. Bede tyby dori rexihura.

⁵ Idi rynana-ki rŷdu narybede: —Wiji itŷmyramy ibutumy aõna aõna ari-winykre. Wadee tule narybede: —Kia bityyritinyke. Kaa rybe dori rybetyhy rare, ibutumy iny ratyhykremy.

⁶ Kia ixypyby narybede: —Ibutumy relera. Jiarŷ dori AA rare YY rare Juhuludu rare ikonanaludu rare. Inyõ bemomo risakeki, tamy iòwykõlemy ariõkre, beòlònaberu-ribi wahe.

⁷ Inyõ tarasadu heka ibutumy waribi rimykre. Jiarŷ iDeuxukre. Tii wariorekre.

⁸ Idi kamahādu heòty aõho enxofre-ò rekoarenkyre kamahādu wahe: —Iny brebu, watyhydŷŷkodu, òrarudu, maleerudu mahādu, òta òta mahādu, iny rubudŷŷdu mahādu, härì mahādu, ritxoo tyhydŷŷdu, ruidu mahādu. Kaboho rubunatyhy-ò rururenkyre. Kia tahe inatxina rubuna rare.

⁹ Tahe ūjuo wadee nade, debò inatxi reurò mahādu-ò. Tii hyna-di ryireri. Hynawo-ki tahe aõna aõnabina debò inatxi mahādu-di. Kiamy narybede: —Mana ini, Budoeni hâwyy ini adee ariteõsinykre, hâwyy wese wahe.

10 Deuxu Tyytybytyhy wamy reare. Žju tahe riwadyre hāwālònora-ò. Jerusalē hāwā t̄ymyra awityhy wadee riteòsinyre. Tii biu-ribi desemy nade.

11 Deuxu loosòna-di yla aôkō. Tii tahe manawiwihiký wese rarýñymyhýre. Jaspe wese, womati mana wiwihilky wese rare.

12 Tii ijòtòbôna irariere, waòinatxi reuròmy ijòtòbôna, iitxedu žju tule. Ijò-ki tahe waòinatxi reuròmy Judeusý mahāduni wahe.

13 Inataõ ijòtòbôna sôwe, iraro-ò, ibòò, biura-ò, beà-ò.

14 Hāwā rurawona tahe waòinatxi reurò mana tyre-ki rýimyhý. Mana sohoji sohoji-ki budoeni deòdu mahāduni rýire.

15 Žju wadee rybedu tebò-ki womati t̄yrýrhýký deòho-di nade idi hāwā, hāwā ijò, hāwā rurawona iurihinam.

16 Hāwā tahe iurihina wiwesele rare. Tahe 2.200 iurihixina rimyre teòho-di tuu riwinyre.

17 Rurawona raru tahe žju taurihixinamy riurihixinanyre idi 64my rimyre.

18 Rurawona tahe jaspe mana-di relere. Hāwā tahe womati t̄yrýrhýký-di relere.

19 Rurawo òraru heka mana wiwihilky-di juhumana heka jaspe rare. Inatxina safira rare. Inataõna, agata rare. Inaubiò-wana esmeralda rare.

20 Iruyrena sardonio rare. Debò sohoji reuròna sardio rare. Debò inatxi reuròna trisolito rare. Debò inataõ reuròna berilo rare. Debò inaubiò-wana topazio debò ituena crisoprazo rare. Wasohoji reuròna jasinto rare. Wainatxi reuròna ametista rare.

21 Woumanahaký sohoji-di heka ijò sohoji sohoji relera, 12my ijò wahe. Ryy heka womati t̄yrýrhýkýhyky-di relera.

22 Tohodýýna heto tahe ihoõhyre. Deuxule dori tuu rare, Budoeni-wana. Tai ihoõre.

23 Txuu ahādu-wana tai ijõõre Deuxu loosòna, budoeni loosòna dori itxu-uxaranarenyre.

24 Bede bede mahādu ilosòna-di rýikre. Bede bede mahādu heka taaõna aõna wiwi-di tamy kidirahukre.

25 Tahe ijò rararabòõhykyre, tai dori ruu ihoõhyre.

26 Bede bede iòlò mahādu heka wowydyna-di tamy kidirahukre.

27 Inybina bina, iny òrarudu mahādu tamy ralòõthy, ruidu mahādu tule. Inyni heka Budoeni tyyriti irumy rýimyhýre mahādu sohojile wahe.

22

1 Idi žju wadee riteòsinyre, iru wahidýýna berohoký. Ibelyramy Deuxu rynana, Budoeni rynana-ribi òlôdu wahe.

2 Ryrohoký tya-di kaa bera namyhýde iwyòwyò-ki iruwahidýýna bederarade rýimyhý. Tii bederarade waò inatxi reuròmy raratyntyre. Kia ta ahādu ahādu-di sohojile raratyntyre. Otxirarade tahe bede bede mahādu deytena rare.

3 Kia hāwā-ki ihetxi txuhòbina tai ijõõkre, Deuxu aô ritxuhònyõra tai. Deuxu rynanahaký itya-ki rýikre. Kia teòdu mahādu riwowydynykre.

4 Tiiboho iòsýnymy robikre inireny iòru-ki rýikre.

5 Tai ruu ijõõkre. Tai txuloosòna ijõõkre. Deuxu dori itxurenkykre. Tiiboho tai ihyyymy rýikre iwese iòlò mahāduõ.

6-7 Kia tahe žju wadee rarybere: —Kaa rybe tahe inatyhy rybe rare. Bityhynybenyke. Jesuisi rarybere: —Analekre heka tule adehemynylekre

heka. Deuxu heka taÿju deòdu adee kanarybekre. Kaheka wylemy ibed-edÿñnana kedeakre. Deuxu rarylbehyy ratximyhÿre tÿnydÿýdu mahâdu-ò, aôshebo bede rotÿñnymyhÿkremy roimyhÿré. Ibutumy kia tyhydÿýdu mahâdu heka reysamy rÿikremy rÿira.

8 Jiarÿ tahe Joaõ rare. Rabirahe, ibutumy kia raholare. Rabimy rexihurau tahe, jiarÿ watiowotimy resere ýjuko-txi.

9 Ixityre wadee rarylber: —Iwidÿýömy hewa, Jiarÿ heka Jesuisi deòdu tÿnydÿýduôle jiarÿ watxireri. Ibutumy Deuxu tyrirti ityhydÿýdu biòwa jiarÿ rare. Deuxule bityhynyke.

10 Tahe ýju ijömy wadee rarylber: —Aõbo teritidÿýnyteri ibutumy iny-ò rybe bitÿnykye. Kia bededÿýnana iòhòlemy ratxireri.

11 Kia bededÿýnana kedehemynykreu, aôbina bina widÿýdu heka aôbinale riwinykre. Iny binabina heka, ibinamy rÿikre iu. Inywiwihiikÿ tasÿ awimy rÿikre iu. Kia òbitimy rÿira tahe, awityhymy relekre, òbitityhymy rÿira.

12 Boholake warybe-ò, aôwesele heka anakre. Uriõno heka adiwymy wadi anawähäde. Aõbo wadee aõ riwinymyhÿre wahe iwese aõbo riwinymy raremyhÿwesemy heka araòwynyke.

13 Jiarÿ heka AA jiarÿ rare. YY tule jiarÿ rare. Tyrriti juhuu rare. Tyrriti konana rare. Jiarÿ heka juhuludu rare. Ihewoludu tule jiarÿ rare, ibutumy wahe.

14 Ibutumy tatyytyramy rÿira —teysamy rÿira. Tiiemy teysahyyhy rare. Iru òwòru wahidÿýna bederaty heka ritokre. Tule rarònryrenykre kia hâwähäkÿ-ò.

15 Ibutumy òrarudu mahâdu tule òwòru widÿýdu tahe irehemey Deuxu hâwâ-ribi nyimyhÿde. Tule iny rirubunymyhÿre mahâdu, tule suritxoo luu-nadu mahâdu, tule ibutumy ruidu mahâdu. Ibutumy irehemey hâwähäkÿ-ribi roimyhÿre.

16 Jesuisi heka jiarÿ rare. Waÿju reteònryre adeereny kia aõnaaõna bededÿýnana relyykemy. Kaiboho heka dohodÿýna heto mahâdu-ò relyyreneyke. Jiarÿ iòlò Davi juhu rare, tule Davi riokore rare. Biurasò taina Jiarÿ rare, loosõna rare.

17 Deuxu Tyytybythy rarylber: —Manake! Tule hâwyymy hâbumy heridu tule rarylber: —Manke! Ibutumy ijohodu tule marybeke: Jiarÿ, Juaõ, tule rarylber: —Manake! Ibutumy iny bemy rurumyhÿre mahâdu tule manake irube bióke. Iòwy-di aôkô heka rare.

18 Jiarÿ, Juaõ, rarylber ibutumy iny katyyriti rariamyhÿre mahâdu-ò.

19 Iny ributunykeki aõmybo kaki ritydÿýna roiré, Deuxu tamy bededÿýna binahakÿò riwahinskyre karitidÿýna roireki. Inyõ karitidÿýna-ribi ritakeki, Deuxu òwòru runa ijuraõ wahe heka iribi ritakre tule Hâwähäkÿthy-ribi nadedi wahe. Tai rÿire tyrriti-ki.

20 Tule aõmybo narybede inatyhymy tule rarylber (Jesuisi wahe): —Analekre hewa idi. Araroorehenyôthy. Juaõ, tule rarylber: —Kie, Manake Wanyrÿ Jesuisi.

21 Deuxu deysana, Inynyrÿ Jesuisi Kristu kia deysana ibutumy adee kanakremy watxiwahâre.